

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 01162873 2

MICROFORMED BY
PRESERVATION
SERVICES

DATE.....²⁴/₄.....⁸⁶.....

COLLECTANEA CRITICA

QUIBUS CONTINENTUR

OBSERVATIONES CRITICAE IN SCRIPTORES GRAECOS.

SCRIPSIT

C. G. COBET.

LUGDUNI-BATAVORUM,
E. J. BRILL.
MDCCCLXXVIII.

22H21 1111111111111111

$$\begin{array}{r} 21448 \\ \hline 271192 \end{array}$$

-6

PRAEFATIO.

Non est mihi longa praefatione opus τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐ-
τῶν scribenti et quod in *Variis* et *Novis Lectionibus* et in
Miscellaneis Criticis agebam idem eodem modo in his *Collecta-
neis* agenti, nempe ut scriptores Graecos mendis vitiisque libe-
rare, quae scribarum socordia et correctorum futilitas in
omni scriptorum genere plurima offuderunt.

Scripti haec partim in dulci feriarum otio, partim extra
ferias horis subsicivis ut animum muneribus Academicis fes-
sum, quorum pars ingrata admodum et molesta est, suavitate
literarum reficerem et recrearem.

Erat in animo hac praefandi opportunitate uti ad responden-
dum nonnihil nonnullis, qui mihi veluti bellum indixerunt,
sed quo magis ingravescit aetas eo minus mihi haec proelia —
an iurgia — placent. Semper enim in his periculum est ne
incalescas plus satis et animo concitato ea iacias, quorum te
posthac aut pigeat pudeatque aut certe poeniteat. Eadem de
causa periculum est ne sano et sobrio lectori ludibrium debeas.

Non est in Criticorum numero lepidior et venustior homo quam Brunckius, sed ubi cum suo Professore Regio Vauvillerio ineptissimo mortalium digladiatur, quam turpiter et ridicule se dare solet. Sunt hodie Critici aliquanto mansuetiores et urbaniores quam antea. Audi Bentleium (ad Ciceronis *Tusculanas* pag. 4): „*Ecquis horum hominum, qui nunc literas tractant, aequo animo ferret se, non dico corrigi aut castigari, sed vel doceri quicquam? Equidem me commemini in gravissimam et inexpiabilem viri satis noti offensionem incurrisse nullam aliam ob causam nisi quod corruptum poetae Graeci locum emendaverim, quem ille ante sollicitaverat Musis omnibus iratis.*” Supersunt tamen etiam nunc vestigia ruris. Itaque neque quemquam lacessere satius esse arbitrator neque lacessitum responsare. Si quem igitur in me scribere iuvat, per me licet, scribito. Quoniam enim haec mihi neque multum noceant, neque magno opere molesta sunt,

κράτιστον εἰκῇ τὰντ' εἶναι ἀφειμένον.

Indicem Graecum quam potui locupletissimum et plenissimum confeci ut quisque facili negotio observationem grammaticam aut criticam aut palaeographicam, aut loci alicuius correctionem reperire possit. Composui indicem sic ut emendata lectio prima ponatur eique vitiosa librorum scriptura postponatur ut in his:

Ἀμωσγέπως — ἄλλως γέ πως.

Δεκάζειν — δικάζειν.

Ὁμόσαι — ὁμολογῆσαι.

Ὅσιότης — θειότης.

ΠεριΦθείρομαι — περιΦέρομαι.

Similiterque in reliquis omnibus, in quibus hoc potissimum agebam ut ostenderem esse quaedam scribendi vitia et errores, ad quos stulta librariorum natio esset εὐεπίφορος, quique in similibus locis passim similiter committantur. ἈΜΩΣΓΕΠΩΣ, ut hoc utar, sexcentis locis Graeculi in ἄλλως γέ πως imperite converterunt, namque ἄλλως γέ πως nemo umquam Graecorum

dixit, sed omnes constanter ἄλλως πως dicebant idque longe alio sensu quam ἁμωσγέπως, in quo γε necessarium est (ut in εἷς γέ τις), quod in ἄλλως γέ πως inepte abundat. Itaque ἄλλως γέ πως ubicumque legitur cum vitio ambulat, quod certa emendatione undique est expellendum. Eadem ratio est in antiquo verbo ΔΕΚΑΖΕΙΝ et CTNΔΕΚΑΖΕΙΝ *largitione corrumpere contra officium ac fidem*, primum iudices, deinde reliquos omnes. Sequiores Graeculi pessime depravata lingua vetere eo sensu δωροδοκεῖν τινά dicebant, ut verbum antiquum δωροδοκεῖν παρὰ τινος, quod simul ratio et usus docent significare *largitione ab aliquo corrumpi*, plane in contrarium verterit. Interea vetus δεκάζειν usu cessit et demortuum est et a nullo intelligebatur. Quid igitur? Si quando δεκάζειν in Veterum libris legeretur δικάζειν substituebant de sententia loci minime solliciti. Quam saepe ostendimus ὁμόσαι et ὁμολογῆσαι, quamquam toto coelo diversa, inter se permisceri. Quotiesprehendimus scribas sententiae securos pro ΘΕΙΟC et ΘΕΙΟTHC supposuisse ὅσιος et ὀσιότης, aut contra. Quam multos locos protulimus, in quibus ΦΘΕΙΡΩ et ΦΕΡΩ ridiculum in modum confusa essent. Est in his, ut in sexcentis aliis, quaedam veluti errorum analogia et peccandi constantia. Quemadmodum enim inter se permittantur Φθείρω et Φέρω, sic ἐκΦέρειν pro ἐκΦθείρειν scribitur, διαΦέρειν pro διαΦθείρειν, διαφορά pro διαΦθορά, ἀδιάφορος pro ἀδιάΦθορος, et sic passim περιΦέρεσθαι scriptum esse videmus, ubi loci sententia περιΦθείρεσθαι verum esse clamat. Omnino in scriptorum veterum emendatione quamquam sola ratio dominatur, quae nullis legibus aut finibus coerceri aut circumscribi potest, egregium subsidium et adiumentum et ad verum reperiendum et ubi repereris approbandum est in peritia rei palaeographicae, quae ex diuturno Codicum veterum usu sensim et paulatim paritur. Incertum est sitne inutilius an ineptius regulas quasdam Criticas constituere velle, quibus tamquam gubernaculis criticae artis cursus dirigatur, id quod paucos

quosdam theologos facere videmus, namque unius cuiusque loci natura et indoles per se spectari et explorari debet ut olim amissa veritas reperiatur, sed facem praefert in tenebris Palaeographia, ad cuius lucem vitiorum originem et progressus tamquam oculis cernimus et manibus tenemus; quo subsidio qui caret si tamen est acutus et perspicax poterit complura ingeniose excogitare, sed deerit in plerisque ἡ ἐνάργεια et ἡ πειθανάγκη, quam observationes palaeographicae afferunt. Non omnibus, in quibus est egregia ad artem criticam exercendam indoles, contingit ut Codices veteres, praeclara antiquitatis monumenta, diu et multum versare et explorare possint. Nempe cursu rerum et temporum ita evenit ut ubi essent optimi et vetustissimi libri Mss. ibi Critici aut nulli essent aut nullius pretii, et contra floreat Critica ars apud eos ubi Codices aut nulli sint aut nullius momenti. Quum ante hos annos ferme quadraginta omnes Codices Graecos in Bibliotheca Medicea, Vaticana, Marciana sedulo excuterem, quis erat Florentiae, quis Romae, quis Venetiis qui Graece sciret? Nemo hercle praeter eos, qui peregre studiorum causa in Italiam venerant. Sed libera nunc Italia est et coepit τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς ἀνερασθῆναι.

Non infitior si cui ipsas membranas veteres tractare non contingit, illud damnum quadamtenus sarciri posse recte et sapienter utendo illis copiis, quas Critici sedulo undique congeserunt, sed plurimas ea res et maximas habet cautiones et difficultates, imprimis eo quod Critici male seduli ex omnibus libris optimis pessimis sentinam lectionum nihili in unum comportarunt, quae legentium animum odio enecare possunt, sed ingenium alere et acuere non possunt. Nuperrime mihi misit Augustus Nauck, vir acutus et perspicax si quis alius, priorem partem Homeri Iliados cum potiore lectionis varietate a se editam. Continet ea *potior* lectionis varietas scripturas Codicum quorundam Vindobonensium, meras quisquillas et nullum omnino usum habentes, ut in uno loco ostendam Iliad. Z. 335.

οὐ τοι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ οὐδὲ νεμέσσι
 ἦμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχρῃ προτραπέσθαι.
 νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖσι ἔπεσιν
 ἄρμησ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ὦδε καὶ αὐτῷ
 λῳῖον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἀπαμείβεται ἄνδρας.
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον.

vide nunc quid novi testes afferant novi: οὐ τι pro οὐ τοι,
 "Ἡμην pro "Ἡμην, ἔσσεσθαι pro ἔσσεσθαι, ἐπαμείβεται' ἄνδρας pro
 ἀπαμείβεται, et ἀλλά γε pro ἀλλ' ἄγε. Suntne hae nugae
 futiles an non sunt? Et sunt tamen hae selectae lectiones, nam
 scribit Nauckius pag. I. „*omnium istorum codicum exiguum est
 pretium nec potui a me impetrare ut quaelibet eorum vitia conge-
 rerem: imprimis codicis G. errores plurimos silentio praeterii.*”
 Quin tu potius, acutissime Naucki, has ineptias omnes abiicis,
 nam fieri non potest ut tu minus quam ego perspicias omnia
 haec non esse unius assis. Estne Codicibus opus ut ego et tu
 liquido sciamus utrum οὐ τοι an οὐ τι scribendum sit, et "Ἡμην
 an "Ἡμην et ἀλλ' ἄγε an ἀλλά γε? Non opinor. Haec omnia
 et alia innumerabilia de genere hoc non sunt ex fide Punica
 librorum constituenda, sed ex sana ratione et Graecae consue-
 tudinis peritia. Utile est et satis est semel firmiter constituisse
 in Codicibus Graecis omnibus (*omnibus*, inquam, bonis et malis,
 vetustis et recentibus) OI et I inter se ubique permutari (ut
 AI et E): itaque sitne verum οὐτοί an οὔτι nostrum est definire,
 non librorum, et omnis huiusmodi lectionum discrepantia,
 quae videtur esse, sed nulla est, abiicienda aut respuenda.
 Sexcenti sunt loci poëtarum, ubi ΟΥΤΟΙ et ΟΤΤΙ contra sen-
 tentiam et contra metrum confusa videmus, ut in Aeschyli
Prometheo vs. 172

καί μ' οὔΤΙ μελιγλώσσοις πειθοῦς
 ἐπαοιδᾷσιν θέλξει.

ubi Mediceus archetypus mendosum οὐτοί exhibet.

Estne igitur operae pretium talia locis innumeris ex deterio-

ribus libris corradere? Nonne potius vanus et irritus hic labor est et ut Promethei verbis utar:

μόχθος περισσὸς κουφόνους τ' εὐηθία?

Quam vellem habere Homerum cum POTIORE lectionis varietate, quae quidem esset eo nomine digna ut discrepantes optimorum librorum lectiones omnes aliquam disceptationem et ἀναθεώρησιν haberent. Fortasse hoc altera aetas videbit. Redeat igitur unde huc digressa est oratio. Diligenter in Codicum lectionibus observavi et notavi quae vocabula soleant contra loci sententiam crebro inter sese permisceri. Non facile reperias ἐπιβολή aut συμβολή nam pro iis ἐπιβουλή et συμβουλή scribitur. Συναλλίζεσθαι fere ubique in συναλλίζεσθαι depravatur, et τραγγεύομαι in τρατεύομαι. Pleraque horum pervulgata sunt et Criticis omnibus nota. Nonnulla sunt mirifica et incredibilia et paucis aut nemini animadversa, quorum unum proferam. Est aliquid inter ΝΟΜΟθετεῖν et ΝΟΥθετεῖν, et tamen haec tam diversa librarii dormitantes susque deque habent et pro *legibus ferendis admonitiones*, pro *admonitione legum latio* substituitur; quam inepte et ridicule facile intelligas. Dabo exempla.

Plato *de Legibus* pag. 701 b. crescentem ex licentia audaciam et impudentiam sic describit: ἐφεξῆς δὲ ταύτῃ τῇ ἐλευθερίᾳ ἡ τοῦ μὴ ἐθέλειν τοῖς ἄρχουσι δουλεύειν γίγναιτ' ἄν, καὶ ἐπομένη ταύτῃ Φεύγειν πατρὸς καὶ μητρὸς καὶ πρεσβυτέρων δουλείαν καὶ ΝΟΜΟθέτησιν, καὶ ἐγγὺς τοῦ τέλους οὔσι νόμων ζητεῖν μὴ ὑπηκόοις εἶναι, πρὸς αὐτῷ δὲ ἤδη τῷ τέλει — τὸ παρ' ἅπαν θεῶν μὴ φροντίζειν. Parisinus A, quem solum testem habemus, absurdum νομοθέτησιν exhibet, in apographis quibusdam est Graeci correctoris bona emendatio ΝΟΥθέτησιν.

Theramenes in Xenophontis *Hellenicis* II. 3. 43. dicit: ὁ ταῦτα οὖν ΝΟΥθετῶν ἐν τῷ Φανερῷ πότερα εὐμενῆς ἂν δικαίως ἢ προδότης νομίζοιτο; Pars librorum veram lectionem νουθετῶν servavit, in caeteris scriptum est ΝΟΜΟθετῶν sine sensu.

Plutarchi locus est in vita *Solonis* 14. 41. (*Solon*) καὶ πρὸ

τῆς ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ μεγάλην δόξαν εἶχεν, ubi Codex Parisinus C πρὸ τῆς ΝΟΤΘΕΣΙΑΣ obtulit, bellissime.

Apud Lysiam *contra Nicomachum* in fine Codex archetypus Palatinus dedit: παρακαλοῦμεν — τιμωρεῖσθαι τοὺς τὴν ὑμετέραν ΝΟΤΘΕΣΙΑΝ ἀφανίζοντας, in aliis libris est νομοθεσίαν a correctore Graeco recte emendatum.

Apud Plutarchum in vita *Lycurgi* 14. 25. αἱ δὲ μετὰ παιδιᾶς καὶ σκωμμάτων δῆξεις οὐδὲν ἀμβλύτεροι τῶν μετὰ σπουδῆς ΝΟΤΘΕΤΗΜΑΤΩΝ, ex Codice C affertur ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ.

Ibidem 17. 7. omnes libri fideliter consentiunt in hac stolidae lectione: ὥς τε μήτε καιρὸν ἀπολείπεσθαι μήτε χωρίον ἔρημον τοῦ ΝΟΜΟΘΕΤΟΥΝΤΟΣ τὸν ἀμαρτάνοντα καὶ κολάζοντος, ubi Bryanus νουθετοῦντος restituit.

Solent νουθετεῖν et κολάζειν componi aut ita inter se opponi ut κολάζειν δοῦλον et ἐλεύθερον νουθετεῖν dicatur. Diogenes Laërt. VIII. 20. (*Pythagoras*) ὀργιζόμενος οὔτε οἰκέτην ἐκόλαζεν οὔτε ἐλεύθερον οὐδένα. ἐκάλει δὲ τὸ νουθετεῖν πελαργῶν. ubi manifestum est emendari oportere: οὔτε οἰκέτην ἐκόλαζεν οὔτε ἐλεύθερον ἘΝΟΤΘΕΤΕΙ· ἐκάλει δὲ τὸ νουθετεῖν πεΔαρΤᾶν. nunc demum intelligitur cur hoc addiderit.

Contrario errore in vita *Numae* 8. 41. ἔσι δὲ καὶ τὰ περὶ τῶν ἀφιδρυμάτων ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ παντάπασιν ἀδελφὰ τῶν Πυθαγόρου δογμάτων Codex Parisinus ΝΟΤΘΕΤΗΜΑΤΑ substituit.

Machonis versiculi sunt apud Athenaeum pag. 578. e

ἔδοκει δὲ λιθιᾶν, ὥς ἔοιχ', ἡ Μανία,

Γνάθαινά τ' εἰς τὰ τρώμαθ' ὅτι προΐεται,

ἘΝΟΜΟΘΕΤΗΘΗ τοῦτό πως ὑπὸ Διφίλου.

Rem acu tetigit Lobeck. ad Phrynich. pag. 512. ἘΝΟΤΘΕΤΗΘΗ reponens et eadem opera locum Aristotelis *Rhet. ad Alex.* II. 34 restituit in integrum. Edebatur: πρὸς τοὺς καιροὺς ὁρῶντες — τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς θεραπείαν ἘΝΟΤΘΕΤΟΥΝ. Quis non assentietur Lobeckio ἘΝΟΜΟΘΕΤΟΥΝ corrigenti?

Ad hanc lucem olim deprehendi foedam maculam in Isocratis

oratione πρὸς Νικοκλέα pag. 16 c. τὸ ἐπιχείρημα καλῶς ἔχει τὸ — ΝΟΜΟθετεῖν ΤΑΙC μοναρχίαιC. οἱ μὲν γὰρ τοὺς ἰδιώτας παιδεύοντες ἐκείνους μόνον ὠφελοῦσιν, εἰ δὲ τις τοὺς κρατοῦντας τοῦ πλήθους ἐπ' ἀρετὴν προτρέψειεν ἀμφοτέρους ἂν ἐνέηταιεν. Nil inuat Codex Urbinas, quo meliorem et fidiorem testem non habemus, sed valet de Codicibus idem quod de hominibus:

optimus ille est, qui minimis (vitiis) urgetur.

Dixerat Isocrates καλῶς ἔχει τὸ ΝΟΤθετεῖν ΤΑC μοναρχίαιC, nam perspicue eodem sensu posuit νοθετεῖν, παιδεύειν et ἐπ' ἀρετὴν προτρέπειν. idque loci sententia manifesto postulat. De iisdem regibus paullo ante dixerat pag. 15. c. οὗς ἔδει παιδεύεσθαι μᾶλλον τῶν ἄλλων — ἀνουθέτητοι διχτελοῦσιν. et omnino absurdum est sophistam regibus νομοθετεῖν. Videmus igitur in uno omnium praestantissimo libro duplicem fraudem. Scriba alias res agens ΝΟΤθετεῖν in ΝΟΜΟθετεῖν de more convertit et corrector futilis haerens in verbis νομοθετεῖν τὰς μοναρχίας quod sanum erat τὰς μοναρχίας in ταῖς μοναρχίαις corruptit et vitiosum νομοθετεῖν intactum reliquit.

Quo plura menda et vitia communi multorum industria et ingenio ex scriptoribus Graecis feliciter deprensa et sublata sunt, eo facilius reliqua, quae adhuc latuerunt aut male curata sunt, in integrum aliquando restituentur. Horum pars quaedam ἀνυκέως ἔχει, ubi lacunae veteres vocabula complura absorbserunt, aut (quod etiam peius est) imperite expletæ veri vestigia omnia deleverunt; sed permulta alia restant in quibus feliciter ingenium experiaris.

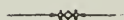
Itaque hisce ex animi sententia ad finem perductis novo ardore transeundum est ad alia.

LEIDAE

C. G. COBET.

m. Aprili 1878.

INDEX.

De locis nonnullis apud POLYBIUM in titulo <i>περὶ γνωμῶν</i> . . .	Pag. 1— 23
PLATONICA.	
<i>Cratylus</i>	24— 33
<i>Charmides</i>	34— 43
<i>Meno</i>	44— 51
Ad DIONIS CHRYSOSTOMI orationes	52— 98
Ad LIBANIUM	99—138
Ad CHORICII orationem recens primum editam <i>εἰς Ἀράτιον δοῦκα</i> <i>καὶ Στέφανον ἄρχοντα</i>	139—144
De nonnullis locis apud SUIDAM	145—167
De locis quibusdam apud HARPOCRATIONEM	168—184
De nonnullis fragmentis Tragicorum	185—236
<i>Aeschylus</i>	185—186
<i>Sophocles</i>	187—208
<i>Euripides</i>	209—233
<i>Tragici minores</i>	233—236
Ad DEMETRIUM <i>περὶ ἑρμηνείας</i>	236—237
Ad DIODORUM SICULUM	238—254
Ad LIBANIUM	254—304
Observationes Criticae et Palaeographicae ad IAMBlicHI <i>vitam</i>	
<i>Pythagorae</i>	305—449

DIOGENIS LAËRTII <i>vita Pythagorae</i>	Pag. 449—460
PSEUDO-PYTHAGORAE τῆς ζωῆς ἐπιγρ.	460—469
ARISTOXENEA	469—476
Spicilegium lectionum Codicis Florentini (<i>de vita Pythagorae</i>) .	476—482
De locis nonnullis in PLUTARCHI <i>Moralibus</i>	482—544
Annotationes Criticae et Historicae ad PLUTARCHI <i>vitam Ti. et</i> <i>C. Gracchorum</i>	545—569
Ad PLUTARCHI <i>vitam Agesilai</i>	569—586
Ad PLUTARCHI <i>vitam Pompeii</i>	586—598
Index Graccus	599—615
Index Latinus	616—618
Index Auctorum ,	619—620

DE LOCIS NONNULLIS

APUD POLYBIUM

IN TITULO ΠΕΡΙ ΓΝΩΜΩΝ.

Relegebam nuper GEELII mei annotationes in *Polybii Historiarum excerpta Vaticana in titulo de sententiis* Lugduni Batavorum anno 1829 editas, easque cum Bekkeri editione Polybii Berol. 1844 conferebam.

Inter legendum videre mihi et audire videbar virum egregium, in quo dubites plusne candoris et comitatis fuerit an acuminis et leporis. Admirabar ingeniosi viri multas felices et certas textus Polybiani emendationes, sed simul dolebam Polybii vicem, cuius oratio in Maii editione tam mendosa circumfertur ut bona pars neque intelligi possit ullo modo neque emendari. Magna est Polybii calamitas (nam nunc quidem vera dicere licet) quod Codex Vaticanus rescriptus, in quo excerpta *περί γνώμων* continentur, in Maii manus inciderit, qui quum neque satis Graece sciret neque ulla critica facultate valeret, Polybii verba tot tantisque vitiis et lacunis corrupta vulgavit, ut nullus alius Graecus scriptor Polybianis his excerptis mendosior in lucem prodierit.

Expertus scio quam arduum et anceps sit negotium in libro palimpsesto et chemicorum venenis infecto fugientes verborum umbras agnoscere, sed nemo umquam in tali re fecit aut faciet operae pretium qui non ubique in promptu habeat quid Graeci-

tatis usus et ratio postulet aut ferat; et quid sententia ex lacris laciniis collecta requirat aut respuat. Ita demum scriptura (ut ita dicam) intermortua reviviscit postquam veram lectionem excogitaveris, qua semel reperta

verborum simulacra modis pallentia miris

stabilem formam assumunt teque verum vidisse liquido demonstrant. In primo statim versu Maius sibi visus est videre: οὐκ ἄγνοῶ μὲν οὖν διότι τινὲς διαπορήσουσι προσαφόμενοι τοῦ συνάπτειν τὸ συνεχές κτέ. Si scivisset προσαφόμενοι non esse Graecum et verbis ἀπορεῖν, διαπορεῖν, ἐπιζητεῖν, θαυμάζειν et sim. πῶς addi solere, continuo vidisset διαπορήσουσι πῶς ἀφόμενοι in vetusto libro esse exaratum. Scatet Maii editio talibus mendis. Pro στρατηγῶν supposuit πραγμάτων, pro ἐξετάζειν ἀρτίζειν, pro ψεύδους μίσους, pro θηράσειν θεραπεῖν, pro δικσύρειν θείας εὐρεῖν, δεξιῶν pro ἐξαισίων, νήϊον pro ῥίον, ἀχαρίστους pro Ἀχαιοὺς, ἀλεξικακίαν pro ἀλαζονείαν, Φιλαπημοσύνην pro Φιλοχρημοσύνην, κάλλιτον pro Καλλισθένην, τὸν τέλειον pro ἀντέλεγον, et similia his passim quavis pagina commissa videbis. Ubi autem in uno alteroque vocabulo haeret vitium sanabile malum est, et plurima de genere hoc Geelius correxit, multa Luchtius, multa Dubnerus, non pauca Bekkerus emendarunt. Supersunt etiam nunc compluscula quae in integrum restitui possunt deque iis quae mihi reperisse videor nunc breviter absolvam.

Supererit etiam aliis feliciter emendandi materies, sed multa semper erunt reliqua, quae quia in Codice nulla spes est, non tangere erit melius.

Polyb. VI p. 495. Bekk. οἱ κατ' ἰδίαν ὑπὲρ τῶν Φαύλων ἢ τῶν σπουδαίων ἀνδρῶν ποιοῦμενοι τὰς διαλήψεις ἐπειδὴν ἀληθῶς προβῶνται δοκιμάζειν κτέ. Mendosum est ἀληθῶς. Neque enim ἀληθῶς neque ψευδῶς cum verbo δοκιμάζειν recte componitur. Dicitur ἀκριβῶς ἐξετάζειν sed καλῶς, ὀρθῶς δοκιμάζειν vel θεωρεῖν vel σκοπεῖν, idque reponendum ἐπειδὴν Ὀρθῶς προβῶνται δοκιμάζειν.

Lib. IX. p. 7. Geelii, τοῦ τετραετοῦς διαστήματος τὴν ΠΑΡΟδον Ὀλυμπιάδα φημὲν εἶναι. Scripserat τὴν ΠΕΡΙΟδον.

Aratus ad Philippum VII. 11. pag. 559 Bekk. εἰ τοῦτον (τὸν Ἰθωμάτην) καταλαβὼν Φρουρᾷ πάσας ἀπολλύναι μέλλεις τὰς ἀκροπόλεις καὶ τὴν Φρουρὰν ἥν παρέλαβες παρ' Ἀντιγόνου Φρουρούμενος τοὺς συμμάχους (λέγων τὴν πίσιν) σκόπει μὴ καὶ νῦν κρεῖττον ἢ τοὺς ἄνδρας ἐξαγαγόντα τὴν πίσιν αὐτοῦ καταλιπεῖν καὶ ταύτῃ Φρουρεῖν τοὺς Μεσσηνίους. Impedita haec sunt et mendosa. Lege τὴν Φρουρὰν ἥν παρέλαβες παρ' Ἀντιγόνου Φρουρουμένους τοὺς συμμάχους.

Lib. IX. 42. pag. 642. Bekk. Aeginetae capta patria petunt a praetore P. Servilio Galba συγχωρῆσαι σφίσιν ἐκπέμψαι πρὸς τὰς συγγενεῖς πόλεις περὶ λύτρων. Duriter respondet: ὅτε ἦσαν αὐτῶν κύριοι τότε δεῖν διαπρεσβεύεσθαι πρὸς τοὺς κρεῖττους περὶ σωτηρίας. — καὶ τότε μὲν ἀπέτρεψε τοὺς ἐντυγχάνοντας ταῦτ' εἰπὼν. Et Geel. et Lucht. coniecerunt ἀπετρίψατο τοὺς ἐντυγχάνοντας, idque Bekkerus recepit in textum. Sed ἀποτρίβεσθαί τι vel τινά (id est rem odiosam aut molestum hominem *vi quadam a se depellere*) non est aptum vocabulum de victore Romano captos hostes duro responso reiiciente. Polybius dixerat ἀπέπεμψε τοὺς ἐντυγχάνοντας, idque a Maio est male lectum.

Lib. XI. 1 a. pag. 693. Bekk. ἴσως δέ τινες ἐπιζητήσουσι πῶς ἡμεῖς οὐ προγραφὰς ἐν ταύτῃ τῇ βίβλῳ καθάπερ οἱ πρὸ ἡμῶν, ἀλλὰ [καὶ] προεκθέσεις καθ' ἑκάστην Ὀλυμπιάδα πεποιήκαμεν τῶν πράξεων. Recte Geelius καὶ expunxit, quod Bekkerus restituit sententiae securus. Non intellexit autem Geelius quid inter προγραφὴν et προέκθεσιν interesset. Nempe προέκθεσις in ipsam orationem intexitur et est pars libri, προγραφὴ (ut Livii summaria) non est libri pars sed in fronte adiicitur et ideo facile omitti et negligi et perire potest. Diserte hoc ostendit Polybius his verbis: τῆς γὰρ προεκθέσεως οὐ μόνον ἰσοδυναμούσης τῇ προγραφῇ ἀλλὰ καὶ — χώραν ἐχούσης ἀσφαλεστέραν διὰ τὸ συμπεπλέχθαι τῇ πραγματείᾳ τούτῳ μᾶλλον ἐδοκιμάσαμεν χρῆσθαι τῷ μέρει πρὸς ὅλην τὴν σύνταξιν πλὴν ἐ τῶν πρώτων βιβλίων· ἐν ἐκείνοις γὰρ προγραφὰς ἐποιησάμεθα. Patet Geelii error qui in quinque primis libris προγραφὰς inesse opinabatur. Simul patet mendum in numero. Scribendum enim manifesto est πλὴν I (δέκα) τῶν πρώτων βιβλίων. Libro unde-

cimo προέκθεσιν intexuit, decem prioribus προγραφάς addiderat, quae omnes perierunt.

Lib. XII. 4 a. pag. 727. Bekk. (Timaeus) Ἐφόρου παλιλλογίαν καταψεύδεται Φάσκων λέγειν αὐτὸν ὅτι Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος παρελάμβανε τὴν ἀρχὴν ἐτῶν εἴκοσι τριῶν ὑπάρχων, βασιλεύσαι δὲ τετταράκοντα καὶ δύο, μεταλλάξαι δὲ τὸν βίον προσλαβὼν τοῖς ἐξήκοντα τρία. Maius dedit: Ἐφόρου πάλιν ἔταν καταψεύδεται, Geelius παλιλλογίαν καταψεύδεται substituit, quod Bekkerus recepit. Sed παλιλλογία cum Polybii sententia non congruit. Παλιλλογεῖν est eadem iterare, iterum eadem dicere. Requiritur manifesto, sibi met ipsi contraria dicere, dicere pugnantia secum. Quid igitur dixerat Polybius? Nempe ἐναντιολογίαν καταψεύδεται, id est ὅτι αὐτὸς ἐαυτῷ τάναντία λέγει.

In fine loci scribendum: βασιλεύσας δὲ τριάκοντα καὶ δύο μετελλάξε τὸν βίον προσλαβὼν κτέ.

Libr. XII. 6 a. pag. 732. Bekk. οὔτε γὰρ ΚΩΛΥειν τοὺς Λοκροὺς ἔμελλον ὡς τοῦτο ὁμοιον ποιοῦντες (ἄτοπον γὰρ) οὐδὲ μὴν ΚΕΛΕΥCΑΝΤΩΝ αὐτῶν οἱ Λοκροὶ πάντως ποιήσιν ἐκείνοις τὸ παραπλήσιον. Admonitus statim videbis Polybium dedisse: οὔτε γὰρ ΚΕΛΕΥΕΙΝ ἔμελλον ὡς αὐτοὶ τὸ ὁμοιον ποιοῦντες. Neque Spartani iussissent, neque si iussissent Locri idem facturi erant.

Lib. XII. 4. pag. 729. Bekk. τοσοῦτο γὰρ ἀπέχει (Timaeus) τοῦ δι' ἐτέρων ἀκριβῶς τὴν ἀλήθειαν ἈΡΤΙΖειν ὥς οὐδὲ τούτων ὦν αὐτόπτης γέγονεν καὶ ἐφ' οὗ αὐτὸς ἔχει τόπους οὐδὲ περὶ τούτων οὐδὲν ὑγιὲς ἡμῖν ἐξηγεῖται. Monstrum et portentum verbi est ἀρτίζειν. Scriptum in Codice esse arbitror: ἀκριβῶς τὴν ἀλήθειαν ἘΞΕΤΑΖειν. Adscripsi et reliqua ut luculento exemplo Polybii in reprehendendo acerbitas notaretur. Arguit Timaei inscitiam in re geographica. τοῦτο δ' ἔσαι δῆλον, inquit, ἐὰν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Σικελίαν δείξωμεν αὐτὸν ἀγνοοῦντα περὶ ὧν ἀποφαίνεται. σχεδὸν γὰρ οὐ πολλῶν προσδεῖται λόγων ὑπὲρ γε τῆς ψευδολογίας, ἐὰν ἐν οἷς ἔφυ καὶ ἐτράφη τόποις καὶ τούτων ἐν τοῖς ἐπιφανεστάτοις ἐν τούτοις ἀγνοῶν εὐρεθῇ καὶ παραπαίω τῆς ἀληθείας. Atrocissimum vides esse crimen; nunc quo argumento verum esse demonstretur audi: Φησὶ τοιγαροῦν τὴν

Ἀρέθουσαν πηγὴν τὴν ἐν ταῖς Συρακούσαις ἔχειν τὰς πηγὰς ἐκ τοῦ κατὰ Πελοπόννησον — ῥέοντος ποταμοῦ Ἀλφειοῦ. ἐκεῖνον γὰρ δύντα κατὰ γῆς — ἀναδύειν (leg. ἀναδύνειν) ἐν ταῖς Συρακούσαις. Iam ergo constat ex his Timaeum in geographia nihil scire! Veterem fabulam a poëtis exornatam (ἄμπνευμα σεμνὸν Ἀλφειοῦ κλεινᾶν Συρακοσσᾶν θάλας Ὀρτυγία) satis pueriliter veram esse credidit, sed quid eo homine facias qui hinc colligat Timaeum ἐν οἷς ἔφυ καὶ ἐτράφη τόποις παραπαίειν τῆς ἀληθείας? In ipsum Polybium sic recidunt quae in alios iecerat XII 15. pag. 740. Bekk. ὁ δ' ἐπεσκοτημένος (sic leg.) ὑπὸ τῆς ἰδίας πικρίας τὰ ἐλαττώματα δυσμενικῶς καὶ μετ' αὐξήσεως ἡμῖν ἐξηγγέλκεν.

Lib. XII. 6. pag. 732. Bekk. τῆς μὲν κατὰ τὸ κοινὸν ἐξαπο-
 σολῆς ΕΥΚΟΛΩΣ οὐ μετέσχον (οἱ Λοκροί), κατὰ δὲ μέρος τὰς
 ἐπανόδους ποιούμενοι καὶ σπανίως ἔδοσαν ἀνατροφὴν ταῖς γυναῖξι
 πρὸς οἰκέτας γενέσθαι συνήθειαν ἢ πρὸς τοὺς ἐξ ἀρχῆς ἄνδρας.
 Sic Maius negligenter legens dedit. Erat, opinor, in Codice
 ΕΙΚΟΤΩΣ οὐ μετέσχον, et συνήθεCTEPAN ἢ πρὸς τοὺς ἐξ ἀρ-
 χῆς ἄνδρας.

Lib. XII. 12 a. pag. 737. Bekk. ἐκεῖνος γὰρ κόλακα μὲν
 εἶναί φησι τὸν Καλλισθένην τοιαῦτα γράφοντα, — δικαίως δ'
 αὐτὸν ὑπ' Ἀλεξάνδρου τετευχέναι τιμωρίας διεφθαρκότα τὴν ἐκεί-
 νου Τύχην καθόσον οἶός τ' ἦν. Maius legerat κόλακα μὲν εἶναι
 αὐτὸν κάλλισον καὶ τοιαῦτα γράφοντα perversissime. Geelius
 rem acu tetigit reponens: κόλακα μὲν εἶναί φησι ΤΟΝ Καλλι-
 σΘΕΝΗΝ τοιαῦτα γράφοντα, quam egregiam emendationem
 Bekkerus sine auctoris nomine recepit Sprevit idem alteram
 Geelii coniecturam non minus certam διεφθαρκότα τὴν ἐκείνου
 Ψυχὴν.

Lib. XII. 25 d. pag. 751. Bekk. de medicis artis imperitis
 scribit: οὗτοι μετὰ Φαντασίας ἐπιπορευόμενοι τὰς πόλεις, ἐπειδὴν
 ἀθροίσωσι τοὺς ΛΟΓΟΥΣ ἐπ' ὀνόματος, τοὺς ἐπ' αὐτῶν τῶν ἔργων
 ἀληθινὴν πεῖραν δεδωκότας αὐτῶν εἰς τὴν ἐσχάτην ἄγουσιν ἀπορίαν.
 Maius sibi visus est videre ἀθροίσωσι τοὺς λόγους, Fr. Dubne-
 rus (namque eius esse suspicor emendationes in Didotiana)

verum vidit ἀθροίσωσι τοὺς ὈΧΛους. Recepit Bekker. sed debbat ἐπ' ὀνόματος cum sqq. coniungere.

Sprevit Bekkerus XII. 25 h. pag. 753. perelegantem et certam Geelii coniecturam in verbis: παραπλήσιός ἐστι ζωγράφοις τοῖς ἀπὸ τῶν ἀνα . . . γμένων θυλάκων ποιουμένοις τὰς ἀπογραφάς. Ex iis quae sequuntur perspicuum est haec dici de *ferarum* (τῶν ἀλκίμων ζώων) pellibus sic aliqua materia IMPLETIS ut vitam imitarentur. Hinc Geelius repperit Polybii manum ἀπὸ τῶν ἀναCECAγμένων θυλάκων.

Lib. XII. 25 h. pag. 754. Bekk. οὐκ ἐντίκτουσιν ἀληθινούς ζήλους τοῖς ἀκούουσιν οἱ μὴ δι' αὐτῶν πεπραγμένοι τῶν πραγμάτων, et post pauca: ὁ παρὰ μόνοις εἰκὸς εὑρίσκεσθαι τῶν συγγραφέων τοῖς δι' αὐτῶν πεπραγμένοις τῶν πραγμάτων. Bis eundem errorem Maius erravit. Quia πεπραγμένοι nihil est Bekkerus δι' αὐτῶν πεπειραμένοι et δι' αὐτῶν πεπειραμένοις substituit, quasi quis καὶ δι' ἐτέρων πεπειρᾶσθαι τινος dici possit. Erat in Codice πεποπευμένοι et πεποπευμένοις.

Ibidem legitur: κατ' ἀνάγκην ὁ γράφων πολιτεύεται καὶ πεῖραν ἔσχκε τῶν ἐν τούτῳ τῷ μέρει συμβαινόντων. Clamat sententia Polybium dixisse πεπολίτευται, quod a Luchtio reperi- tum Bekkerus recipere debuerat. Reliqua omnia ex ipsa rei natura in *perfecto* posita sunt, ἐστράτευκε καὶ κενιδύνευκεν, τέτραφε τέκνα καὶ μετὰ γυναικὸς ἔζηκεν, sed τέτροφε rescribendum. Perpetuo fere errore Graeculi scribunt τέτραφα, ἀνατέτραφα et κατέτραφα contra certum veterum usum. Ἀνατετραφέναι etiamnunc saepe in Atheniensium libris legitur sed mendose ubique.

Lib. XII. 25 i. pag. 754. Bekk. ἐξ ὧν πᾶς ἂν τις εἰκότως συγκαταΛΑΒοιτο τρίτον εἶναι μέρος τῆς ἱστορίας καὶ τρίτην ἔχειν ἑξιν τὴν ἐκ τῶν ὑπομνημάτων πολυπραγμοσύνην. Sic Bekkerus ex Maio. Verum est συγκατάΘοιτο et τρίτην ἔχειν ΤΑΞιν. Nihil tritius est apud sequiores quam συγκατατίθεσθαι et συγκατάθεσις pro ὁμολογεῖν et ὁμολογία.

Lib. XII. 26 a. pag. 758. Bekk. μόνον οὐκ ἤδη μελλόντων συναγείναι εἰς τὰς χεῖρας τοῖς ἐχθροῖς. Graeci dicebant "ΘCON οὐκ ἤδη.

Post pauca Timoleon demonstrans militibus τὴν ἀνανδρίαν τῶν τὴν Λιβύην κατοικούντων utitur hoc gravissimo argumento: τὸ δὲ μέγιστον οἷ (leg. ὅτι) καὶ ὑπὸ τοῖς χιτωνίσκοις περιζωμάτια (leg. περιζώματα) φοροῦσιν ἵνα μὴδ' ὅταν ἀποθάνωσιν ἐν ταῖς μάχαις φανεροὶ γένωνται τοῖς ὑπεναντίοις. Sensus cassa haec oratio est et nihil dicet Timoleon donec addideris ἀνδρες ὄντες.

Lib. XII. 26 b. pag. 759. Bekk. (Timaues) τοσαύτην ποιεῖται σπουδὴν περὶ (leg. ὑπὲρ) τοῦ τὴν μὲν Σικελίαν μεγαλομερεσέραν ποιῆσαι τῆς συμπάσης Ἑλλάδος, τὰς δ' ἐν αὐτῇ πράξεις ἐπιφανεσέρας καὶ καλλίους τῶν κατὰ τὴν ἄλλην οἰκουμένην, τῶν δ' ἀνδρῶν τῶν ἐπὶ σοφίᾳ διεννηοχότων σοφωτάτους τοὺς ἐν Σικελίᾳ, τῶν δὲ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ἡγεμονικωτάτους καὶ Θειοτάτους τοὺς ἐκ Συρακουσῶν ὥς τε κτέ. Manifestum in his vitium inest, sed nihil prodest Luchtii coniectura τῶν δὲ πραγμάτων ἡγεμόνας ἱκανωτάτους. Timaeus dicitur supra modum extulisse τὰς τε πράξεις καὶ τοὺς ἀνδρας τοὺς ἐν Σικελίᾳ. Polybius continuo addit: εἰς καταμώκησιν ἄγει (optime Bekkerus pro ἀεί) καὶ τοὺς ἀνδρας καὶ τὰς πράξεις ὧν βούλεται προΐσασθαι. Virorum excellentium duo genera posuerat, primum philosophos (τοὺς ἐπὶ σοφίᾳ διεννηοχότας) deinde — quos putas? deinde *duces in bello*, quos artibus imperatoriis omnium excellentissimos et fortissimos Syracusas ait tulisse. Scripserat igitur Polybius: τῶν δ' ἀνδρῶν τῶν ΜΕΝ ἐπὶ σοφίᾳ διεννηοχότων σοφωτάτους τοὺς ἐν Σικελίᾳ, τῶν δὲ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ ἡγεμονικωτάτους καὶ ἈΝΔΡΕΙΟΤΑΤΟΥΣ τοὺς ἐκ Συρακουσῶν.

Lib. XII. 26 b. pag. 759. Bekk. ὥς τε μὴ καταλιπεῖν ὑπερβολὴν τοῖς μεираκίοις τοῖς ἐν ταῖς διατριβαῖς καὶ τοῖς πότοις (optime Dubnerus pro τόποις) πρὸς τὰς παραδόξους ἐπιχειρήσεις ὅταν ἢ Θεορίτου λέγειν ἐγκώμιον ἢ Πηνελόπης προθῶνται ψόγον. Imperfecta et manca oratio est. Emendandum esse arbitror: τοῖς — πρὸς τὰς παραδόξους (ὑποθέσεις) ἐπιχειροῦσιν. Usitatum est eo sensu ἐπιχειρεῖν (*argumentari*) εἰς ὑπόθεσιν et πρὸς ὑπόθεσιν. et esse has quas dicit παραδόξους ὑποθέσεις perspicuum est.

Ibidem scribit: (Timaeus) διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς παραδοξολογίας — εἰς τὸ παρὰ πλῆσιον ἐμπίπτει τοῖς περὶ τοὺς ἐν Ἀκκιδι-
μείῃ λόγους τὸν προχειρίζατον (mendosum) λόγον ἡσικηκόσιν καὶ
γὰρ ἐκεῖνων τινὲς βουλόμενοι — εἰς ἀπορίαν ἄγειν τοὺς προσΜΑΧο-
μένους τοιαύταις χρῶνται παραδοξολογίαις καὶ τοιαύτας εὐποροῦσι
Πιθανότητας ὥςτε διαπορεῖν εἰ δυνατόν ἐστι τοὺς ἐν Ἀθήναις ὄντας
ὁσφραίνεσθαι τῶν ἐψομένων ὥν ἐν Ἑφέσῳ. Maio quum προσμα-
χομένους sibi videretur videre ψευδὲς φάντασμα imposuit. Erat
enim προσΔΙΑΛΕΓΟμένους.

In vicinia dabitur mihi non τοσαύτας εὐποροῦσι Πιθανότητας
Polybium dedisse sed εὐποροῦσιν Ἀπιθανότητας. Saepius haec
inter se confundi ostendi in *Miscell. Crit.* pag. 98 et 136.

Lib. XII. 28 a. pag. 763. Bekk. ἡδέως δὴ τις ἂν ἔροιτο ΤΩΝ
συγγραφέΩΝ πότερον ὑπολαμβάνει κτέ. Scriptum erat, opinor,
ΤΟΝ συγγραφέα (Timaeum).

Lib. XIII. 1. pag. 565. Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλὸς νομοθετοῦντος
Δοριμάχου καὶ Σκόπα ἀντέλεγε τοῖς γραφομένοις ἐκ πολλῶν
ἐπιδεικνύμενος ὅτι παρ' οἷς ἔφυν τὸ φυτὸν τοῦτο οὐδέποτε κατέληξε
πρότερον ἢ μεγάλοις κακοῖς περιβλεῖν τοὺς ἅπαξ αὐτῷ χρῆσ-
μένους. Quid est τὸ φυτὸν τοῦτο? Necesse est enim id ante
scire ut reliqua intelligantur. Ex sqq. facile colligitur *de tabu-*
lis novis legem latam fuisse. Ergo excidit χρῆν ἀποκοπὰς vel
ex usu sequiorum χρεωκοπίαν ante νομοθετοῦντος.

Comparandus est locus Diodori Siculi XXIX. 33. τῆς παρὰ
τοῖς Αἰτωλοῖς χρεωκοπίας κατὰ τὴν Θεσσαλίαν ζηλωθείσης,
unde certa emendatio parata est loco Diodori XXXIII. 16. 3.
(οἱ τῶν Ἀχαιῶν στρατηγοὶ) χρῆν ἀποΔΟΧΕΙC εἰσηγούντο πολλοὺς
τῶν ἀπύρων χρεωφειλετῶν ἔχοντες συνεργούς. Nihil illi minus
cogitabant quam τὰ χρέα ἀποδιδόναι. Lege χρῆν ἀποΚΟΠΑΣ.

Lib. XV. 25. pag. 808. Bekk. καὶ τοῦτο ἔπραξε τῶν ἀδίκων
ἔργων, ὡς ἡ παροιμία φησὶ, δικαιοτάτα. Legendum δικαιοτάτων.
cf. Polyb. IV. 18. οἱ δ' Αἰτωλοὶ — τῶν ἀδίκων ἔργων ἐν τοῦτ'
ἔπραξαν δικαιοτάτων. Suidas v. Τοῦτο ποιήσας ἐν κατὰ τὴν πα-
ροιμίαν τῶν ἀδίκων ἔργων δικαιοτάτων. Sunt verba poëtae:

ἔπραξε

τῶν ἀδίκων ἔργων τοῦτο δικαιοτάτον.

Lib. XVI. 1 a. pag. 819. Bekk. μετὰ τὸ συντελεσθῆναι τὴν περὶ Λάδην ναυμαχίαν καὶ τοὺς μὲν Ῥοδίους ἐκποδῶν γενέσθαι τὸν δὲ Ἀτταλον μηδέπω συμμαχῆναι Pro mendoso συμμαχῆναι Geelius reposuit συμμαχῆναι. Multo simpliciore correctione συμμαχῆναι erat reponendum. Quid notius quam συμμιγνύναι eo sensu? *Discesserant Rhodii, Attalus nondum advenerat.* Perfectum legitur XXXVIII. 5. pag. 1158. τοῦ δὲ Στρατίου συμμαχῆναι μὲν τοῖς ἀνθρώποις ὁμολογοῦντος καὶ μετὰ ταῦτα συμμιξείν φάσκοντος, et alibi.

Capite truncatus locus est in lib. XXI. 16. pag. 921. Bekk. * * * * ἀλλὰ καὶ πάσχωι ὑπ' Ἀθηναίων νικῆσαι αὐτοὺς τὴν περὶ Χαιρώνειαν μάχην τοσοῦτον ἀπέσχε τοῦ χρῆσασθαι τῷ καιρῷ πρὸς τὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν βλάβην ὥστε τοὺς μὲν τεθνηκότας τῶν Ἀθηναίων κελεύσας θάψαι, τοὺς δ' αἰχμαλωτοὺς χωρὶς λύτρων προσαμφίσας ἀπέστειλε τοῖς ἀναγκαίοις, μιμοῦνται Δ' ἤμισα. Ex oppositionis ratione apparet excidisse aliquid in hanc sententiam: (ἐγκωμιάζουσι ΜΕΝ πάντες Φίλιππον τὸν Ἀμύντου ὅτι οὐ μόνον ἀκούων κακῶς) ἀλλὰ καὶ πάσχωι κατέ.

Quum a Scipione in curia nescio quis pecuniae publicae rationes exigeret (apud Polyb. XXIV. 9 a. pag. 978. Bekk.) libellum rationum afferri iussit: κομισθέντος δὲ τοῦ βιβλίου προτείνας αὐτὸ καὶ καταπράξας πάντων ὁράντων τὸν ἀπαιτοῦντα τὸν λόγον ἐκ τούτων ζητεῖν ἐκέλευσεν. Mendum apertum est in καταπράξας. Pervetus autem mendum est namque apud Dioscorum XXIX. 21. Polybiana de more describentem similiter legitur: ἐκόμισεν ἐπὶ τὸ συνέδριον τὸ βιβλίον καὶ καταπράξας αὐτὸ τῷ κατηγόρῳ προσέταξε ψῆφον ἐκ τούτων προτιθέναι. Verum vidit Bekkerus, qui non monito lectore καταπράξας reposuit.

Lib. XXV. 3 a. pag. 985. Bekk. ἀλλὰ μοι δοκοῦσι μεγαλείως ἀγνοεῖν οἱ ταῦτα πράττοντες. Ridiculum est magnifice nescire, splendide errare. Ergo reponendum μέγα ὧς ἀγνοεῖν. Eadem et alibi apud Polybium confusa vidi. Bekkerus edidit III. 87.

ἐφ' οἷς ἀκούσαντες μεγαλείως ἐχάρησαν οἱ Καρχηδόνιοι, ubi in aliis libris est vera lectio *μεγάλως*.

Lib. XXIV. 9 a. pag. 990. Bekk. ἔφη γὰρ (Aristaenus) οὐκ εἶναι δυνατὸν καὶ τὸ δόρυ καὶ τὸ κηρύκειον ἅμω προτεινομένων συνέχειν τὴν πρὸς Ῥωμαίους Φιλίαν· „ἀλλ' εἰ μὲν οἷοί τε ἐσμὲν ἀντοφθαλμεῖν καὶ δυνάμεθα τοῦτο ποιεῖν, *** Φιλοποίμην εἰπεῖν τοῦτο τολμᾷ ** καιροῖς ἔνα Ῥωμαίοις, διὰ τί ἀδυνάτων ὀρεγόμενοι τὰ δυνατὰ παρίεμεν;” Quid faciendum sit verbis καιροῖς ἔνα Ῥωμαίοις non exputo Reliqua sic constituenda videntur: ἀλλ' εἰ ΜΕΝ οἷοί τε ἐσμὲν ἀντοφθαλμεῖν, ΠΕΙΡΩΜΕΘΑ τοῦτο ποιεῖν, (Εἰ ΔΕ ΜΗΔΕ) Φιλοποίμην εἰπεῖν τοῦτο τολμᾷ — τί ἀδυνάτων ὀρεγόμενοι κτέ. ut in Platonis *Critone* pag. 46 c. καὶ ἂν μὲν φαίνεται δίκαιον, πειρώμεθα, εἰ δὲ μή, ἐῷμεν Perspicuum est praecedenti εἰ μὲν respondisse εἰ δὲ μή.

Egregius in Codice Vaticano locus Polybii servatus est de clandestinis consiliis inter Perseum et Eumenem agitat, quem locum paene totum Livius XLIV. 24. 25 Latine convertit, ut ex utriusque scriptoris inter se comparatione certae utriusque loci emendationes et lacunarum supplementa reperiri potuerint. Eximiam in ea re operam praestitit Madvigius in *Emend. Liv.* pag. 572 sqq. Polybiana quoque nonnulla ἐν πηρώδω emendans. Supersunt in excerptis quaedam impedita et vitiose scripta, quorum partem si potero restituam in integrum.

Ubi de occultis regum consiliis Polybius dicere coepit lib. XXIX. 1 a. pag. 1031 Bekk. ita scribit: διηπόρηκα τί δεῖ ποιεῖν. τό τε γὰρ γράφειν κατὰ μέρος ὑπὲρ τοιούτων ἀκριβορογούμενον ἂν δι' ἀπορρήτων πρὸς αὐτοὺς οἱ βασιλεῖς ἐπραττον εὔ Γ' ἐπίληπτον ἐφαίνετο καὶ τελέως ἐπισφαλές. Maio debetur absurde interposita vocula et scriptum fuerat εὐεπίληπτον. Si quis eum Graece vellet dicere *facile in talibus labi εὐεξαπάτητον* credo diceret, non εὔ γ' ἐξαπάτητον.

Post pauca ita dicit: decrevi autem scribere quid de his rebus sentirem ὑπάρχων κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους καὶ μᾶλλον ἑτέρου ἐκπληττόμενος ἔκαστα τῶν γεγρονότων. Manifesto mendosum est in

hac sententia ἐκπληττόμενος id est ὑπερβαυμάζων. Dixisse videtur ἐκΛΟΓΙΖόμενος.

Post paucos versus de Attalo comiter a Romanis excepto scribens: καὶ τέλος (inquit) ἀποκρίσεις δόντες αὐτῷ ΦιλανθρώπῳC ἀπέσειλαν. De more scripserat ἀποκρίσεις αὐτῷ δόντες Φιλανθρώ-
ποΤC responso benigno dato dimiserunt.

De re ipsa pag. 1033 ita scribit: δυῶν δὲ συγκρινόντων τοῦ μὲν πανουργοτάτου δοκοῦντος εἶναι τοῦ δὲ Φιλαργυρωτάτου γελοῖαν συνέβαινε γίνεσθαι τὴν διαμάχην αὐτῶν. Hinc Livius XLIV. 24. (Eumenes) *proditor ac prope hostis habitus dum inter se duo reges captantes fraude et avaritia certant*. Συγκρινόντων mendosum est, sed nihil quod aliquam veri speciem habeat a quoquam repertum. Ζητητέον. Pro τὴν διαμάχην Maius τὴν δὲ μάχην sibi visus est videre, veram scripturam perspexit Bekkerus.

Sequitur: ὁ μὲν γὰρ Εὐμένης πᾶσαν ἐλπίδα προὔτεινε καὶ πᾶν γένος δελέατος ὑπερήτει πεπεισμένος θεραπεῖν τὸν Περσέα ταῖς ἐπαγγελίαις. Pro ὑπερήτει Geelius ὑπηρέτει substituit, quod Bekkerus recepit Aliud quid latet, nam δέλεαρ ὑπηρετεῖν τινί nihil est. Pro θεραπεῖν, quod perinde mendosum est, Geelius θεραπεύειν coniecit, parum feliciter. Neque enim sententiae aptum hoc verbum est et requiritur *futurum*. Videor mihi reperisse Polybii manum et Codicis scripturam quae haec est: πεπεισμένος θηράσειν τὸν Περσέα. *Duo reges inter se captantes fraude et avaritia certabant, et nequidquam inter se captati nihil praeter infamiam movere* (Livius l. l. cap. 25). Sperabat Eumenes se magna pollicitando Perseum *esse capturum*.

Sequitur: ὁ δὲ Περσεὺς λάβρος μὲν ὄρμα (Maius μακρὸς ἐνὼρμα) πρὸς τὰ προτεινόμενα καὶ συνετίθετο, ΚΑΤΑΠΙΕΙΝ δὲ τῶν λεγομένων οὐδὲν οἶος ἦν ἐπὶ τοσοῦτον ὥς τε καὶ προσέσθαι (Maius προθέσθαι) τι τῶν ἑαυτοῦ. Vehementer mihi suspectum est καταπιεῖν. Tritum est apud Polybium καταπίνειν τὸ δέλεαρ, *hamum vorare*, de eo *qui astutia captus est*, sed neque τὰ λεγόμενα καταπίνειν rectum est et καταπίνειν ἐπὶ τοσοῦτον est plane absurdum. Omnem removebis difficultatem si lenissima mutatione reposueris κατΑΙΝεῖν, quod cum συνετίθετο optime quadrat cf. Suid v.

Κατακτείναντες: συγκαταθραμένους. — καὶ Πολύβιος· ὀλίγοι δέ τινες ἦσαν οἱ κατακτείναντες, οἱ δὲ πλείονες ἀντέπιπτον.

Quod addit Polybius: ὁ μὲν Εὐμένης ἤτει τοῦ μὲν ἡσυχίαν ἔχειν — πεντακόσια τάλαντα, τοῦ δὲ διαλύσαι τὸν πόλεμον χίλια πεντακόσια ostendit lacunam in loco Liviano XLIV. 25. (Eumenes) *modo ne iuvaret bello Romanos terra marique modo pacis patrandae cum Romanis paciscebatur mercedem: ne bello interesset* *** *mille et quingenta talenta.*

Subest aliquid mendi sed incerta correctio est in verbis sqq. ὁ δὲ Περσεὺς ἔΛΕΓΕΤΟ περὶ τῶν ὁμήρων. Non satisfacit Madvigii suspicio ἡπείγετο, quod est *festinabat*, non *festinanter* (sine dilatione) *agebat*. Amplius quaerendum.

Polybius in ea re lepidissima usus est comparatione: ὁ δὲ Εὐμένης σπουδάζων καθάπερ οἱ μοχθηροὶ τῶν ἱατρῶν περὶ τὸ πρόδομα μᾶλλον ἢ περὶ τὸν μισθὸν τέλος ἀπέστη τῆς ἐπιβολῆς. Non poterat Livius apud Romanos eadem comparatione uti. Ergo hoc solum dedit: *Eumenes id agere ut partem aliquam praesentem ferret*. Perit sic omnis dicti lepos, in quo is aculeus inest: *ut illi medici satis sciebant se aegros sanare non posse, sic non fugiebat Eumenem se inanem operam Perseo venditare.*

Vitiose loquitur Polybius in sqq. ἀδυνατήσας (Eumenes) καταγωνίσασθαι τῇ ΣΦΕΤΕΡΑΙ πανουργίᾳ τὴν τοῦ Περσέως μικρολογίαν. Iam tum non sentiebant τῇ ἐκυτοῦ de uno, τῇ σφετέρᾳ de pluribus dici oportere. Passim Polybius talia peccat.

Pergit in eadem re iocari Polybius et novam comparationem instituit: καὶ δὴ τῷ τριούτῳ τρόπῳ ποιήσαντες ἱερὸν τὸν σέφνον διελύθησαν ἐπ' ἴσης καθάπερ ἀγαθοὶ παλαιστίαι, quae quum Maius non intellexisset Geelius rem claram fecit indicata Schweighauseri annotatione ad Polyb. I. 58. ἱερὸν ἐποίησαν τὸν σέφνον.

In fine huius loci Polybius narrat quo pacto ea resciverit quae inter duos reges *secreto* (δι' ἀπορρήτων) acta essent his verbis: τούτων δ' ἓνια μὲν ἐρρῦη παρ' αὐτὸν τὸν καιρόν, ἓνια δὲ μετ' ὀλίγον εἰς τοὺς ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥΣ τῷ Περσεῖ Φίλους, παρ' ὧν ἡμῖν ἐξεποίησε πυθέσθαι ὅτι πάσης κακίας ὥσανεὶ ἐργαλεῖόν ἐστιν ἢ Φιλαργυρία. Duo sunt in hoc loco perabsurda. Quid? an Polybius ex Persei amicis Romae rescivit ὅτι πάσης κακίας ὥσανεὶ ἐργαλεῖόν ἐστιν ἢ Φιλαργυρία? Verum viderat Geelius

„*nihil in ὅτι πάσης κακίας novum excerptum incipere videtur.*” Perspicua res est, quae festinantem Bekkerum fefellit.

Non minus absurdum est amicorum genus, qui appellantur οἱ παρακείμενοι τῷ Περσεῖ Φίλοι. Quid multis verbis opus est? Ineptum παρακειμένους Maio debetur qui veram Codicis scripturam non perspexerat. Polybii manus ab unoquoque elici potest ex iis quae leguntur in Vaticano Codice libr. VII. 14. pag. 562. Bekk. τηλικαύτην τοῖς νέοις βασιλεῦσι ῥοπήν ἔχει καὶ πρὸς ἀτυχίαν καὶ πρὸς ἐπανόρθωσιν τῆς ἀρχῆς ἢ τῶν ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ Φίλων ἐκλογὴ καὶ κρίσις. Proprie παρέπεσθαι dicitur de regum amicis quia sunt *in comitatu regio*.

Superest in eodem loco etiam tertium vitium. *Nonnulla ex his* (inquit) *statim quum ea res ageretur in vulgus emanarunt*, τούτων ἔνια μὲν ἑρρύν παρ’ αὐτὸν τὸν καιρόν. Sed ἑρρύν non est *in vulgus emanarunt*. Quid igitur? ὙΞερρύν.

In sqq. Polybius utriusque regis stultitiam ex avaritia natam demonstrat. *Eumenes*, inquit, *si a Perseo tantam vim pecuniae accepisset, de regno, de fortunis omnibus, de capite erat dimicaturus, ubi primum id Romani rescivissent. Perseus contra non intellexit nihil esse rebus suis utilius quam δοῦναι τὰ χρήματα καὶ καταπιεῖν ἑᾶσαι* Εὐμένη τὸ δέλεαρ. εἰ μὲν γὰρ συνήργησέ τι τῶν κατὰ τὰς ἐπαγγελίας καὶ διέλυσε τὸν πόλεμον εἰς καλὸν ἢ δόσις· εἰ δὲ ταύτης διεψεύσθη τῆς ἐλπίδος εἰς γε τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἔχθραν ὁμολογουμένως ἈΝΑΦΑΝΔΟΝ ἐμβεβλήκει· τοῦ γὰρ εἰς τὸ μέσον ἄγειν (optime Dubnerus pro ἔχειν) ταῦτα κύριος ὑπῆρχεν αὐτός. Est operae pretium cum his componere verba Livii XLIV. 26. ex emendatione Gronovii Madvigii assensu comprobata: *Nec haec tantum Perseo per avaritiam est dimissa res quum pecunia tantula aut pacem habere per Eumenem — aut deceptus protrahere mercede onustum — posset*. In quibus verbis merito tantula Madvigio non placet: nam quis mille et quingenta talenta (τοσοῦτον πλῆθος χρημάτων semel et iterum Polybius dixit) pecuniam tantulam dixerit? Simplicius est rescribere: *quum pecuniam DANDO pacem habere posset*, ut apud Polybium: πῶς ἄλλο τι συμφορώτερον ἢ προυργιαίτερον ἐνόμισε τοῦ δοῦναι τὰ χρήματα; Sed reliquum est vitium manifestum in ἀναφανδόν. Prorsus enim incongruum est ὁμολογουμένως ἀναφανδόν. Requiritur vocula ἄν et verbi ἐμβεβλήκει

obiectum. Ergo scribendum (quod a Madvigio occupatum video) εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἔχθραν ὁμολογουμένως ἂΝ ΑΤΤΟΝ ἐμβεβλήκει, neque aliter quam sic in vetusto libro exaratum esse arbitror, ut et ἄγειν pro ἔχειν, sed Maium oculi non satis acuti fefellerunt quia quid sententia, quid Graecitatis ratio postulare parum animadverterat.

Pergit Polybius ita scribere: ὁ μὲν γὰρ χάριν τοῦ λαβεῖν τὰ μὴ καθήκοντα πάντα παρεώρα τᾶλλα καὶ πάντα ἔδεδέχετο ποιῆσειν, ὁ δὲ τοῦ μὴ δοῦναι (egregie sic emendavit Spengel. pro δεινὰ) πάντα παθεῖν καὶ πᾶν ὑπεριδεῖν ὑπέμεινεν. Mendum est in ἐδέχετο ποιῆσειν. Sensus est *recepit in sese*, promisit; ergo corrigendum: πάντα ὕπεδέχετο ποιῆσειν.

Lib. XXXI. 15. pag. 1077. Bekk. τοῦτ' οὐκ ἔπραξεν ἀλλ' ἐντιμότερον αὐτὸν ἢ πρότερον. Maius εἶχεν inseruit post ἐντιμότερον. Facilius et rectius emendabis ἐντιμότερον αὐτὸν ἢ ἦεν ἢ πρότερον.

Ibid. ὅτι παντὸς ἐπιστολίου τὸ κάλλος ἐστὶ συστατικώτερον. Dicitur est Aristotelis apud Diog. Laërt. V. 18.

Lib. XXXI. 17 a. pag. 1078. Bekk. Ῥόδιοι τᾶλλα συζῶντες τῇ τοῦ πολιτεύματος προσασίᾳ βραχὺ παρώλισθον ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς. Nihil significat συζῆν τῇ τοῦ πολιτεύματος προσασίᾳ. Προσασία apud Polybium perfrequens significat *dignitatem*, *maiestatem*, *splendorem*, *magnificentiam* sim. veluti V. 90. pag. 475. Bekk. ἢ Ῥοδίων περὶ τὰ κοινὰ προσασία. Itaque Rhodios dixerat in caeteris rebus reip. suae dignitatem ac decus *SERVASSE*, Ῥόδιοι τᾶλλα *ΩΖΟΝΤΕΣ* τὴν τοῦ πολιτεύματος προσασίαν. praeterea inserto necessario pronomine scribendum βραχὺ *ΤΙ* Παρώλισθον. Ἐπεδέχοντο γὰρ (ita pergit) μυριάδας σίτου ὀκτὼ καὶ εἴκοσι παρ' Εὐμένους χάριν τοῦ τὸ λογισθὲν ἐκ τούτων δανείζεσθαι. Sententia manifesto haec est: *ut pecunia ex hoc frumento REDACTA in foenore locaretur*, sed λογισθὲν eam notionem non continet. Itaque Geelius συλλεχθὲν coniecit, Bekkerus κομισθὲν. Verum esse existimo τὸ *ΠΟΡΙΘΕΝ* ἐκ τούτων.

Sequitur: τοῦτο δὲ ξενοχωρίας μὲν ὑπαρχούσης καθάπερ ἐπὶ τῶν κατ' ἰδίαν βίων ἴσως ἂν ἐπιδέξαίτο τις παρὰ τῶν φίλων.

Geelius; „καθάπερ *plane ferri nequit. Verum non certus eram correctionis καθόλου. Sed nisi hoc, simile certe postulat sententia.*” Polybius scripsisse videtur καθάπαΞ. In libris est V. 67. ὁ δ' Ἀντίοχος μεγίστην ἐποιεῖτο σπουδὴν εἰς τὸ καθάπερ — καταπεριεῖναι τῶν ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας; ubi Reiskius certa correctione καθάπαΞ restituit. Ad eundem locum Schweighauserus hanc confusionem satis frequentem esse ostendit.

Concludit Polybius locum hac sententia: ὅσῳ δὲ μεῖζον δεῖ πολίτην ιδιώτου φρονεῖν τοσῶδε καὶ τὸ πρέπον ἐπὶ τῶν κοινῶν (rectissime Luchtius pro πολλῶν) μᾶλλον ἢ τῶν ιδίων τηρητέον. In his ιδιώτου φρονεῖν Geelio debetur, nam Maius ἰδίᾳ σωφρονεῖν sibi visus erat videre. Secunda Maii ἀβλεψία et Geelio et caeteris imposuit. Nempe sensu cassum est μεῖζον δεῖ πολίτην ιδιώτου φρονεῖν. Quae tandem haec oppositio est inter πολίτην et ιδιώτην? Nonne οἱ ιδιώται sunt *privati* CIVES? Quid multa? Emenda: ὅσῳ δὲ μεῖζον δεῖ πόλιν ιδιώτου φρονεῖν, vel πόλιν ἡ ιδιώτην φρονεῖν, unde magis perspicitur erroris origo. Quae autem tritior est apud veteres comparatio et oppositio quam inter πόλιν et ιδιώτην? Exemplorum plena sunt omnia praesertim apud Oratores et Platonem, veluti in *Convivio* pag. 178 d. οὐ γὰρ ἔστιν ἄνευ τούτων οὔτε πόλιν οὔτ' ιδιώτην μεγάλη καὶ καλὰ ἔργα ἐξεργάζεσθαι.

Perridiculus error lib. XXXII. 20 a. pag. 1104. Bekk. aut a scriba aut a Maio commissus Geelium fugit, sed a Bekkero rectissime correctus est. Maius edidit: Λυκίσκος κάκιστος ὦν καλῶς κατέστρεψε τὸν βίον, ὥς τε τοὺς πλείους εἰκότως ὀνειδίζειν τῇ τύχῃ διότι τὸ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἄθλον τὴν ἀθανασίαν τοῖς χειρίστοις ἐνίοτε περιτίθησιν. Bekkerus tacitus correxit τὴν εἰθινασίαν. Quis non statim auditum probabit? α et eu compendio scriptum oculis discerni non possunt.

Lib. XXXIII. 16 a. pag. 1120. Bekk. πότερον ὁ τὸν τράγον ἀμέλγων ἢ ὁ τὸ κόσκινον ὑπέχων. Excidit necessarius comparativus πότερον (μωρότερος) ὁ τὸν τράγον ἀμέλγων κτέ.

In fine loci: εἰ μὴ τις καὶ γράφειν ἐνύπνια βούλεται καὶ θεωρεῖν ἐγρηγορότως ἐνύπνια, Bekkerus tacite ἐγρηγορότος substituit sine sensu, nam quis alterius somnia videre potest aut dor-

mientis aut vigilantis? Emenda ἐγρηγορῶς ἐνύπνια. Tralaticius in libris hic error est.

Polybius lib. XLV. 2 b. pag. 1146. Bekk. scripturus de rebus, in quas ipse multum implicitus fuisset metuebat invidiam cavendumque putabat, ἵνα μήτε τοῦνομα συνεχῶς προφερόμενοι προσκόπτωμεν ΤΑΥτολογοῦντες μήτε πάλιν „ἐμοῦ” καὶ „δὲ ἐμέ” παρ’ ἑκάστων λέγοντες λάθωμεν εἰς φορτικὴν διάθεσιν ἐμπίπτοντες. Si quis hoc agat facile sentiet ταυτολογεῖν a loci sententia plane alienum esse. Res ipsa clamat verum esse ΠΕΡΙ-αυτολογοῦντες. Et res et verbum perinde odiosa et nota sunt.

Lib. XLVII. 2 c. pag. 1146. Bekk. haec sententia ponitur: καὶ λίαν τοῦτ’ ἐστὶν ἴδιον ἐπιτηδεῖν τῆς τύχης τὸ τοῖς αὐτῶν ἐπινοήμασι καὶ νομοθετήμασιν ἐξ ὑποστροφῆς αὐτοὺς ὑποβάλλειν τοὺς νομοθετήσαντας. Vitiat sententiam loci inepte additum adverbium ἐπιτηδές. Emenda: τοῦτ’ ἐστὶν ἴδιον ἐπιτηδεύματα τῆς τύχης. Legitur ἐπιτηδεύματα τῆς τύχης. I. 4. et aliis locis. Hoc habet fortuna, inquit, ut homines sua exempla pati cogat.

In iis quae praecedunt legendum: τῶν δὲ τοῦ Λυκόρτα κατὰ τὴν (αὐτὴν) ἡμέραν ἐκφερομένων εἰς τὸ φῶς.

Nicomedes Prusiae filius ab Attalo adiutus patri bellum intulit, quo facto teste Polybio XXXVII. 2 d. pag. 1146. Bekk. Ῥωμαῖοι ἔπεμψαν πρεσβευτὰς τοὺς ἐπιληψομένους τῆς ὁρμῆς τῆς τοῦ Νικομήδους καὶ κωλύοντας τὸν Ἀτταλὸν πολεμεῖν τῷ Προυσίῳ καὶ κατεσθέντην Μάκρῳ Λικίνιῳ ἀνθρώπῳ ποδωγρικῶς καὶ τελέως ἀδύνατος τοῖς ποσὶ καὶ μετὰ τούτου Αὐλῶς Μαχκῖνος, ὃς κεραιμῖδος εἰς τὴν κεφαλὴν ἐμπεσούσης αὐτῷ τηλικαύτης καὶ τισταύτης οὐλᾶς εἶχε διὰ τῆς κεφαλῆς ὥστε θυμαστὸν εἶναι πῶς ἐσώθη, καὶ Λεύκιος Μαλλισίων (corruptum) ¹⁾, ὃς πάντων ἐδόκει Ῥωμαίων ἀνισθητότατος ὑπάρχειν. τῆς δὲ πράξεως προσδεομένης τάχους καὶ τόλμης ἐδόκουν ἀφύεσθαι πρὸς τὴν χρεῖαν εἶναι ταύτην οἱ καθιστάμενοι (scrib. καθέσταμένοι). διὸ καὶ Φατι Μάρκῳ Πόρκιον τὸν Κάτωνα προσαγορεύοντον εἰπεῖν ἐν τῇ συγκλήτῳ διότι συμβή-

1) Excerptor Diodori XXXII. 20. Polybium describentis iam tum corruptum nomen omisit et dedit: καὶ Λεύκιον παντελῶς ἀναίσθητον.

σεται μὴ μόνον ἀπολειπομενον φθάσαι τὸν Προυσίαν ἀλλὰ καὶ τὸν Νικομήδην γηράσαντα ἐν τῇ βασιλείᾳ· πῶς γὰρ οἶόν τε καταταχῆσαι, πῶς δὲ καταταχέσαντας ἀνύσασθαι ΤΗΝ πρεσβείαν μήτε πόδας μήτε κεφαλὴν μήτε καρδίαν ἔχΟΝΤΑς. Priusquam huius loci menda patefaciam ostendam primum quo pacto haec fama a Polybio memoriae prodita per manus historicorum propagata fuerit. Livius hinc sua sumsit in Epitome libri L. dixit Cato eam legationem nec caput nec pedes nec cor habere. Diodorus (qui omnia sua a libro XXV—XXXII ex Polybio descripsit) XXXII. 20. scribit: ὁ δὲ Κάτων — εἶπεν ἐν τῇ συγκλήτῳ διότι πρεσβείαν ἀποσέλλομεν οὔτε πόδας οὔτε κεφαλὴν οὔτε καρδίαν ἔχουσιν. Plutarchus diligens Polybii lēctor in vita Catonis cap. IX. καταγελῶν ὁ Κάτων ἔλεγε πρεσβείαν ὑπὸ ῥωμαίων ἀποσέλλεσθαι μήτε πόδας μήτε κεφαλὴν μήτε καρδίαν ἔχουσιν. Appianus denique in *Mithridat.* cap. VI. ὥς Κάτων εἶπεῖν τὴν πρεσβείαν ταύτην μήτε νοῦν ἔχειν μήτε πόδας μήτε κεφαλὴν. Haec omnia, ut vides, ex uno Polybii loco manant, quem nunc paullo emendatiorem reddere conabimur. Primum mendosum est ἀπολειπόμενον in verbis συμβήσεται — ἀπολειπόμενον φθάσαι τὸν Προυσίαν. Geelius animadvertit vitium sed non sustulit. Dubnerus ἀποκλειόμενον coniecit, quod Bekkerus probavit et in textum recepit. Sed quid tandem significat: ὁ Προυσίας φθήσεται ἀποκλειόμενος antequam legati in Asiam et Bithyniam pervenerint? Nihil prorsus. Prusias, ut recte Cato iudicabat, de regno et capite dimicaturus erat nisi legati quam primum illuc pervenissent. Propterea addidit φθήσεται ὁ Νικομήδης ἐγγηράσας τῇ βασιλείᾳ ante legationis adventum, quae nec caput nec pedes nec cor haberet. Dixerat igitur: συμβήσεται μὴ μόνον ἀποΛΟμενον φθάσαι τὸν Προυσίαν ἀλλὰ καὶ τὸν Νικομήδην γηράσαντα ἐν τῇ βασιλείᾳ. Antequam tales legati in Bithyniam pervenerint (inquit) de Prusia ACTUM ERIT. Praeterea in verbis ἀνύσασθαι τὴν πρεσβείαν duplex mendum inest. Abundat enim articulus et ἀνύσασθαι minus recte absolute ponitur. Itaque corrigendum est: πῶς δὲ καταταχέσΑCΑN ἀνύσασθαι ΤΙ πρεσβείαν μήτε πόδας μήτε κεφαλὴν μήτε καρδίαν ἔχΟΥCΑN;

Ipsa Catonis verba Livius servavit. Cor habere Latinum est, Graecum νοῦν ἔχειν, non καρδίαν ἔχειν, quod Graece alio sensu

dicatur. Sed Polybius, quem Diodorus et Plutarchus sequuntur, spreta Graecitatis ratione Romanum dicendi genus retinuit.

Haec ipsa propter Catonis iocum tam multum derisa legatio multo prudentius et sapientius, addam etiam maiore humanitate et clementia, officio suo functa est quam caeterae omnes, quas in huiusmodi negotio Roma missas esse et alii et Polybius memoriae prodiderunt. Monstrum et portentum hominis Prusiam fuisse, ne dicam de flagitiosa Romanorum adulatione, vel unus Polybii locus XXXVII 2. abunde ostendet. *Corpore deformis, animo stupidus, ignavus in bello, laborum impatiens et omnino animo et corpore effoeminatus. Idem foedis libidinibus deditus, doctrinae omnis expertus καὶ συλλήβδην τοῦ καλοῦ ὅ τι ποτ' εἴςιν οὐδ' ἔννοιαν ἔχων Σαρδαναπάλλου* ¹⁾ *βίον ἔζη καὶ μεθ' ἡμέρων καὶ νύκτων.* Ad talem hominem in regno confirmandum legatio, quam Cato ridet, mittitur. Si Popillius fuisset, virtutis et constantiae Romanae exemplum, de miseris Bithynis erat actum. Quid nostri? Benignis auribus et animis accipiunt Bithynorum querelas, iustas esse agnoscunt, Prusiae scelerum Senatum certiorum facere decernunt, et re infecta Romam revertuntur ²⁾. Itaque Prusias Romanorum auxilio, quo solo nitebatur, destitutus mox vitia et flagitia et scelera capite luit. I nunc et deride mihi legationem nec caput nec pedes nec cor habentem.

Est operae pretium in talibus animadvertere quid historia Polybio τῷ Φιλαλληθεῖ debeat. De Prusiae in urbem Romam adventu diligenter egerant Romani scriptores. Memoraverant quos ei Senatus honores habuerit; quaestorem datum qui circumduceret; domum, lautia data; datas maiores hostias seu Romae seu Praeneste immolare vellet, caeteraque multa id genus. Quae quum enarrasset Livius XLV. 44. addit: „*Haec de Prusia nostri scriptores. Polybius eum regem indignum maiestate nominis tanti tradit pileatum capite raso obviam ire legatis solitum libertumque se populi Romani ferre et ideo insignia ordinis eius gerere. Romae quoque cum veniret in curiam submisisse*

1) Inepte editur Σαρδαναπάλλου βάρβαρον βίον. Non barbarorum magis erat haec effrenata luxuria, quam Graecorum et (quum haec scriberentur) Romanorum.

2) Appianus in *Mithrid.* cap. VII. ex *Polybio*.

se et osculo limen curiae contigisse et Deos servatores suos Senatū appellasse. Nemo haec Romanorum memoriae prodidit. Solus Polybius XXX. 16. indignabundus haec posteris narravit: πρεσβευτῶν παραγεγονότων Ῥωμαϊκῶν πρὸς αὐτὸν ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν καὶ πιλίον ἔχων καὶ τήβενναν καὶ καλκίους ἀπῆντα τούτοις — καὶ δεξιωσάμενος τοὺς πρεσβευτάς „ὄρᾶτε (ἔφη) τὸν ὑμέτερον λιβερτὸν ἐμέ.” — ἥς ἀγεννεσέραν Φωνὴν οὐ ῥᾶδιον εἶπεῖν. et post pauca: εἰς κατὰ τὸ θύρετρον ἀντίος (leg. ἐναντίος) τοῦ συνεδρίου καὶ καθεὶς τὰς χεῖρας ἀμφοτέρας (*demissis manibus*) προσεκύνησε τὸν οὐδὸν καὶ τοὺς καθημένους ἐπιφθεγξάμενος „χαίρετε, θεοὶ σωτῆρες.” ὑπερβολὴν οὐ καταλιπὼν ἀνανδρίας, ἅμα δὲ καὶ γυναικισμοῦ καὶ κολακείας οὐδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων. Post tot saecula incalescit animus summi viri τό τε Φιλελεύθερον καὶ μισοπόνηρον admirantibus.

Reliquum est ut ostendam quo pacto Diodorus Siculus Polybiana deformaverit. In libris, quos supra diximus, omnia ex Polybio descripsit eadem verbis suis narrans, quo aliquanto etiam ieunior facta est oratio, nonnihil addens, alia plane corumpens. Locus, quo de agimus, descriptus a Diodoro est libr. XXXI. 15. 2. Pauca audi: ὅτι Προυσίας ἀνάξιος γεγὼς τοῦ τῆς βασιλείας προσχήματος — ἀπῆντησεν ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν καὶ πιλίον ἔχων λευκόν, ἔτι δὲ φορῶν τήβενναν καὶ κἀντιλον· ἀσπασάμενος δὲ τοὺς πρεσβευτάς ἀπέφαινε ἐαυτὸν ἀπελεύθερον εἶναι Ῥωμαίων, ἥς ἀγεννεσέραν Φωνὴν οὐ ῥᾶδιον εὔρειν, et reliqua ad eundem modum praeterquam quod in fine loci haec dedit: ἐν τῇ συγκλήτῳ τοιαῦτα διῆλθεν ὥς καὶ γράφειν ἡμῖν ἀπρεπὲς εἶναι (Polybius: ἀκόλουθα δὲ τούτοις καὶ κατὰ τὴν κοινολογίαν εἰσελθὼν ἐπετελέσατο, περὶ ὧν καὶ τὸ γράφειν ἀπρεπὲς ἦν.) Pergit Diodorus: ἡ δὲ σύγκλητος τοῖς πλείοσις τῶν λεγομένων προσκόπτουσα πρεπούσας τῇ κολακείᾳ τὰς ἀποκρίσεις ἐποίησατο. Ῥωμαῖοι γὰρ καὶ πολεμίους ἐπ' ἀνδρείᾳ μεγαλοφρονοῦντας νικᾶν σπεύδουσιν. Impudentissime, ne dicam dolo, homo mentitur. Habebat enim ob oculos haec Polybii verba: Φανείς δὲ τελέως εὐκαταφρόνητος ἀπόκρισιν ἔλαβε δι' αὐτὸ τοῦτο Φιλάνθρωπον. Caeterum nihil est in Diodori Excerptis unde textus Polybianus aut integrior aut emendatior fieri possit.

Libr. XLVII. 4. pag. 1148. Polybius ait: ἐγὼ δὲ ἐπιτιμῶν

τοῖς τὴν τύχην καὶ τὴν εἰμαρμένην Ἐγγράφουσιν ἐπὶ τε τὰς κοι-
νὰς πράξεις καὶ τὰς κατ' ἰδίαν περιπετείας. Polybius scripserat
Ἐπιγράφουσιν. Reprehendit eos qui fortunae et fato omnia
tribuant, et notum est ἐπιγράφειν, ἐπιγεγράφθαι, ἐπιγραφῆ, quae
proprie de operum titulis dicuntur, transferri ad eos qui alicuius
rei laudem ac gloriam et nomen aut sibi aut aliis tribuant.

Flebiliter deplorans Polybius XXXVIII. 1 a. pag. 1151. Bekk.
Graeciae mala et calamitates ait Graecos esse multo miseriores
quam Carthaginenses. In huius loci fine haec verba ponit:
ὅτι δ' ἐστὶ τὸ νῦν εἰρημένον ὑφ' ἡμῶν ἀληθὲς εἶποι τις ἂν — πα-
ραθεῖς τὰς δοκούσας μεγίστας συμφορὰς γεγονέναι κατὰ τὴν Ἑλ-
λάδα πρὸς τὰ νῦν ὑφ' ἡμῶν λεγόμενα. Mirum est tam absur-
dam sententiam neminem eruditorum offendisse. Non perdam
multa verba in re evidenti. Lege πρὸς τὰ νῦν Ἐφ' ἡμῶν ΓΕΝό-
μενα. Deinde comparat veteres Graeciae calamitates cum aequa-
lium suorum miseriis.

Post pauca scribit ἐκινδύνευσαν μὲν πάντες, ἔπταισαν δὲ τελέως
ὀλίγιοι. Legendum τελέως ὀλίγοι. Vulgata perinde inepta
est ac si Latine dixeris *admodum paucissimi*. Deinde scribe
εὐκλειαν — τὴν μεγίστην ἀπηνέγκαντο pro ἀπήνεγκαν. *Report-
tare gloriam* necessario et constanter dicitur εὐκλειαν ἀποφέρει-
σθαι, non ἀποφέρειν.

Polybius in sqq. de Graeciae malis ita scribit: ἐπέσχευεν ἐν
τοῖς καθ' ἡμᾶς καιροῖς τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν ἀπαιδία καὶ συλλήβ-
δην ὀλιγανθρωπίαν, δι' ἣν αἱ τε πόλεις ἐξηρημώθησαν καὶ ἀφορίαν
εἶναι συνέβηκε καίπερ οὔτε πολέμων συνεχῶν Ἑσχηκῶν ἡμᾶς
οὔτε λοιμικῶν περιστάσεων. Legendum συνεχῶν ΚΑΤεσχηκῶν
ἡμᾶς. Non ponitur enim in tali re simplex ἔχειν sed ἐπέχειν
et usitatius κατέχειν.

Si quis igitur, inquit, de ea re ad Deos referre et oracula
consulere vellet, ἄρ' οὐκ ἂν (ἀνότητος add.) ἐφάινετο — τῆς διορ-
θώσεως ἔν ἡμῖν κειμένης, imo vero ἐφ' ἡμῖν. *in nostra pote-
state sita est.*

Deinde continuo haec addit (exhibebo locum ut a Maio

editus est): τῶν γὰρ ἀνθρώπων εἰς ἀλεξανεμίαν καὶ Φιλατρημοσύνην ἔτι δὲ ῥαθυμίαν ἐκτετραμμένων καὶ μὴ βουλομένων μήτε ἀναγάμως τὰ γινόμενα τέκνα τρέφειν ἀλλὰ μόλις ἐν τῶν πλείων ἢ δύο χάριν τοῦ πλουσίους τούτους καταλιπεῖν καὶ σπαταλῶντας θρέψαι ταχέως ἔλαβε τὸ κακὸν αὐξηθέν. Hoc nomine potissimum Maium reprehendo quod tam absurdas lectiones quales sunt ἀλεξανεμίαν et Φιλατρημοσύνην tamquam ex vetusto Codice descriptas nobis obtrudit. Melius Dubnerus mentis oculis Codicem legens dedit ἀλαζονείαν καὶ Φιλοχρημοσύνην, neque ulla est dubitatio quin sic in vetere libro sit exaratum. Sed Dubnerus Graece sciebat, Maius non item. In sqq. pro μήτε ἀναγάμως τὰ γινόμενα τέκνα τρέφειν, Bekkerus dedit μήτε γαμεῖν μήτε ἀγάμως τὰ γινόμενα κτέ. et rectissime quidem habet μήτε γαμεῖν μήτε, sed quod ἀγάμως addidit perversissimum est. Videtur suspicari ἀγάμως esse sine nuptiis et de liberis vulgo quaesitis Polybium dicere. Sed nihil est a Polybii sententia alienius. Quasi vero quereretur Polybius Graecos neque uxores ducere neque liberos spurios et vulgo quaesitos alere velle. Natura rei monstrat viam. Legendum est enim μήτε γαμεῖν μήτε ΠΑΝΤΑ τὰ γινόμενα τέκνα τρέφειν ἀλλὰ μόλις ἐν ἢ τὸ πλείον δύο (pro ἐν τῶν πλείων ἢ δύο). Nunc omnia plana et perspicua sunt.

Praeclarus Polybii locus est lib. XXXVIII. 1 c. pag. 1153. Bekk. in eos a quibus reprehendebatur quod Graecorum aequalium peccata et delicta non occultasset. συγγραφέα δὲ κοινῶν πράξεων οὐδ' ὅλως ἀποδεκτέον (inquit) ἄλλο τι περὶ πλείονος ποιούμενον τῆς ἀληθείας· ὅσῳ γὰρ εἰς πλείους διατείνει — ἢ τῶν ὑπομνημάτων παράδοσις τοσούτῳ χρὴ μᾶλλον καὶ τὸν γράφοντα περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τὴν ἀλήθειαν. Nos (inquit) in tempore de Graecia bene meriti sumus, τὴν δ' ὑπὲρ τῶν γεγονότων διὰ τῶν ὑπομνημάτων παράδοσιν ἀμιγῆ παντὸς ΜΙCΟΥ ἀπολείπομεν. Ultima aperte mendosa sunt: non enim de odio sermo est sed de veritatis amore. Scripserat Polybius ἀμιγῆ παντὸς ΨΕΥΔΟΥC. Maius qui παντὸς * * * ους videbat et omissas literas non satis expediebat μίσους pro ψεύδους substituit. Sunt quaedam in Polybio quae aegre ferat, sed tantus in eo elucet amor veritatis, ut illis non offendaris. Incalescit animus ad ea quae scribit

XIII. 5. pag. 767. Bekk. καὶ μοι δοκεῖ μεγίστην θεὸν τοῖς ἀνθρώποις ἢ φύσις ἀποδεῖξαι τὴν ἀλήθειαν καὶ μεγίστην αὐτῇ προσθεῖναι δύναμιν. πάντων γοῦν αὐτὴν καταγωνιζομένων ἐνίοτε καὶ παστῶν τῶν πιθανοτήτων μετὰ τοῦ ψεύδους ταττομένων οὐκ οἶδ' ὅπως αὐτῇ δι' αὐτῆς εἰς τὰς ψυχὰς εἰσδύεται τῶν ἀνθρώπων καὶ ποτε μὲν παραχρῆμα δεικνυσὶ τὴν αὐτῆς δύναμιν, ποτὲ δὲ πολὺν χρόνον ἐπισκοτισθεῖσα (leg. ἐπισκοτῆθεῖσα) τέλος αὐτῇ δι' ἑαυτῆς ἐπικρατεῖ καὶ καταγωνίζεται τὸ ψεῦδος. Quam libero ore Polybius Graecorum temeritatem et consiliorum perversitatem notaverit uno loco ostendam ut grave ex eo mendum tollam. Legitur lib. XXXIX. 2. pag. 1163. Bekk. διὸ καὶ λίαν δοκῶ καλῶς ἡμῖν εἰρησθαι διότι προσάτας πραγμάτων ὈΜΟΙΟτέρους τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσι τότε καὶ παρὰ τοῖς Καρχηδονίοις ὑπαρξάντων οὐκ ἂν εὔροι τις ἑξοδίως. Nihil est ὁμοιοτέρους, sed Polybius non dubitaverat dicere ἡλιθιωτέρους (ἩΛΙΘΙΩτέρους).

Polybius ubi scribit XXXIX. 1. pag. 1159. Bekk. lassum lectoris animum varietate argumentorum refici et recreari oportere, addit: διὸ καὶ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων οἱ λογιώτατοι δοκοῦσί μοι προσαναπαῦσθαι τῷ τρόπῳ τούτῳ. Geelius προσαναπαῦσθαι coniecit, quod Bekkerus recepit. Nollem factum: non enim suum animum historici recreant sed lectorum, quorum satietati occurrunt. Quamobrem suspicor fuisse: δοκοῦσί μοι (τοὺς ἐντυγχάνοντας) προσαναπαῦσθαι τῷ τρόπῳ τούτῳ. Deinde de uno, quem non nominat, ita dicit: τὰ κατὰ τὴν Θετταλίαν ἐξηγούμενοι καὶ τὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ Φεραίου πράξεις μεταξὺ τὰς κατὰ Πελοπόννησον Λακεδαιμονίων ἐπιβολὰς διηγοῦνται καὶ πάλιν τὰς Ἀθηναίων ἔτι δὲ τὰς κατὰ Μακεδονίαν ἢ τὴν Ἰλλυρίδα, καῖπειτα διατρίψαντες λέγουσι τὴν Ἰφικράτους εἰς Αἴγυπτον στρατείαν καὶ τὰ Κλεάρχῳ παραχθέντα παρανομήματα κατὰ τὸν Πόντον. et post pauca: ἐκεῖνοι μνησθέντες πῶς Βράδυλλις ὁ τῶν Ἰλλυρίων βασιλεὺς καὶ Κερσοβλέπτης ὁ τῶν Θρακῶν κατεκτῆσαντο τὰς δυναστείας οὐκέτι προστιθέασσι τὸ συνεχές. De quo haec omnia dicuntur? Facile est id reperire namque unus ex omnibus historicus est, apud quem haec omnia luculenter exposita legabantur, nempe THEOPOMPUS. Res est tam perspicua ut verbis non egeat.

Utendum igitur Polybii auctoritate est primum ad constitu-

endum ordinem rerum a Theopompo narratarum, deinde ad colligenda et disponenda omnia Theopompi fragmenta, quae *sine auctoris nomine* passim apud Diodorum Siculum, Iustinum, Cornelium Nepotem et alios circumferuntur. Ἡ Ἰφικράτους εἰς Αἴγυπτον *στρατεία*, ut hoc utar, multis descripta apud Diodorum XV. 41—43. unde sumta est nisi ex ea parte operis Theopompei, quam Polybius indicat? Τὰ Κλεάρχῳ παραχθέντα παρανομήματα κατὰ τὸν Πόντον narrata Iustino XVI. 4 sq. nonne ex Theopompo descripta sunt? Similiter in permultis aliis imprudentes Theopompum legimus sub aliis atque aliis nominibus latentem.

Verbosa oratione Polybius docet XXXIX. 1 a. pag. 1159. Bekk. varietatem in omni re delectare idque primum paullo loquacius in sensibus demonstrat; in his legitur: καὶ τὴν γεῦσιν εὖροι τις ἂν προσηνεσέρΩC ἀποδεχομένην πολλάκις [καὶ] τὰ λιτὰ τῶν ἐδεσμάτων ἢ τὰ πολυτελῆ. Scribendum προσηνεσέρON et molestum καί expungendum. Τὰ λιτά est bona Geelii correctio pro τὰ λεῖα. Λιτός in libris antiquis λειτός scribitur. Est apud Suidam v. Αἶψα versiculus Leonidae Tarentini:

Αἶψα τὰδε κλειτοῦ δῶρα Λεωνίδεω.

dixerat poëta:

Λιτὰ τὰδ' ἐκ λιτοῦ δῶρα Λεωνίδεω.

In sqq. legendum: μάλισα δὲ (pro καὶ) περὶ τὴν ψυχὴν τοῦτό τις ἂν ἴδοι συμβαῖνον.

καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸν Πολύβιον μέχρι τοσούτου.

PLATONICA.

CRATYLUS.

Εἴ τις ἔσται καὶ ἐντιθέναι καὶ ἐξαίρειν ἅττ' ἂν βούληται
τις εἰς τὰ ὀνόματα πολλὰ εὐπορία ἔχει καὶ πᾶν ἂν
παντί τις ὄνομα πράγματι προσαρμόσειεν.

PLATO in *Cratylō* pag. 415. d.

Saepe et multum olim Platonis *Cratylum* legens ac relegens haerebam ambiguus πότερα σπουδάζει ταῦτα ὁ Πλάτων ἢ παίζει; Nunc magis magisque inclino in hanc sententiam ut existimem Platonem προσπαίζειν τε ἡμῖν ἐν τούτοις καὶ εἰρωνεύεσθαι et insanientium Sophistarum ineptas et absurdas opiniones περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος, dum admirari et sedulo imitari videtur, salse et acriter irridere. Sunt enim pleraque haec non tantum stolidi, sed ioculariter stolidi, ut simul fastidium tibi moveant et risum. Quis, quaeso, homo sanus et sobrius aut proferre aut ferre possit deliramenta, qualia sunt haec tria ἔτυμα nominis τοῦ Ποσειδῶνος pag. 402. e. ὀνόμασε Ποσειδῶνα ὡς ποτίδεσμον ἔντα. τὸ δὲ εἶ (Ε) ἔγκειται ἴσως εὐπρεπείας ἕνεκα. altera est absurdior etiam: ἀντὶ τοῦ σίγμα δύο λάβδαι τὸ πρῶτον ἐλέγετο (Πολλειδῶν) ὡς πολλὰ εἰδότες τοῦ θεοῦ. absurdissima omnium tertia est: ἴσως δὲ ἀπὸ τοῦ σείειν Ὁ CEIΩΝ ὀνόμασαι· πρόσκειται δὲ τὸ πῖ καὶ τὸ δέλτα. et pag. 399. c. μόνον τῶν θηρίων ὀρθῶς ὁ ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὀνομάσθη ἄνθρωπῶν ἂ ὅπωπεν. et

pag. 406 c. οἶνος ὅτι οἶεσθαι νοῦν ἔχειν ποιεῖ τῶν πινόντων τοὺς πολλοὺς οὐκ ἔχοντας οἰόνους δικαιοτάτ' ἂν καλοῖτο, et pag. 409 b. (Σελήνη) ὅτι σέλας νέον τε καὶ ἕνον ἔχει ἀεὶ σελαενονεάεια μὲν δικαιοτάτ' ἂν καλοῖτο. et pag. 404. c. ὁ νομοθέτης τὸν ἀέρα "Ἦραν ἀνόμασεν θεὶς τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τελευτῇ. (AHP — HPA) γνοίης δ' ἂν εἰ πολλάκις λέγοις τὸ τῆς "Ἦρας ὄνομα (HPA, HPA, HPA). Aristophanem pro Socrate audire te putes:

μόλωμεν, αὐτό, μόλωμεν, αὐτομολῶμεν.

Quis serio dici credet pag. 406. b. "Αρτεμις appellata est ἡ τὸν ἄροτον μισήσασα τὸν ἀνδρὸς ἐν γυναικί? aut pag. 421. b. ἡ ἀλήθεια ὥς θεία οὔσα ἄλλῃ. Nemo, opinor, mortalium sine risu haec legere poterit aut saltem relegere.

Reliqua omnia nihilo sunt hisce saniora. Aut desipientis haec sunt aut desipientium insaniam εἰρωνικῶς exagitantis; non est igitur ambigua optio. Euthyphron ὁ Προσπάλτιος, obscurus et nemini notus Sophista, unde haec mirifica sapientia (ἡ δαιμονία αὕτη σοφία) omnis manasse narratur, passim dictis aculeatis vellicatur. Audi Socratem pag. 396 d. ita dicentem: αἰτιῶμαι μάλιστα (ταύτην τὴν σοφίαν) ἀπ' Εὐθύφρονος τοῦ Προσπαλτίου προσπεπτωκέναι μοι. ἔωθεν γὰρ πολλὰ αὐτῷ συνῇ καὶ παρεῖχον τὰ ὄντα. κινδυνεύει οὖν ἐνθουσιῶν οὐ μόνον τὰ ὄντα μοι ἐμπλήσαι τῆς δαιμονίας σοφίας ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχῆς ἐπειληφθαι. δοκεῖ οὖν μοι χρῆναι — τὸ μὲν τήμερον εἶναι χρῆσασθαι αὐτῇ — αὐριον δὲ ἀποδιοπομπησόμεθά τε αὐτὴν καὶ καθαρούμεθα. et pag. 399. a. τῇ τοῦ Εὐθύφρονος ἐπιπνοίᾳ πιτεύεις, et lepidissime pag. 407 d. περὶ δὲ ἄλλων ὧν τινων βούλει πρόβαλλέ μοι ὄφρα ἴδῃαι οἷοι Εὐθύφρονος ἵπποι. Qui Socratem bene novit passim in his τῆς Σωκρατικῆς εἰρωνείας vestigia certa impressa videbit, ut pag. 401. d. καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταύτῃ ὥς παρὰ μηδὲν εἰδότην εἰρήσθω. Aperte cernitur in Socratis magniloquentia pag. 410. e. πόρρω ἤδη, οἶμαι, φαίνομαι σοφίας ἐλαύνειν. et pag. 428. d. θαυμάζω καὶ αὐτὸς πάλαι τὴν ἐμαυτοῦ σοφίαν καὶ ἀπισῶ. Apertius etiam pag. 399. a. καὶ κινδυνεύω εἰ μὴ εὐλαβῶμαι ἔτι τήμερον σοφώτερος τοῦ δέοντος γενέσθαι. Potestne facetius illudi futilitas et rei et hominum quidquid in buccam venerit temere effutientium quam factum est pag. 499. e. εἰ δὲ βούλει, ἔχε ἡρέμα· δοκῶ γάρ μοι τι καθορᾶν πιθανώτερον τούτου τοῖς ἀμφὶ Εὐθύφρονα, et eodem aculeo pag. 407. c. οὔτος μὲν παντὶ δῆλος Φαῖστος ὢν. B.

κινδυνεύει, ἐὰν μὴ πῇ σοι ἔτι ἄλλη δόξη. ΣΩΚΡ. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξη τὸν Ἄρην ἐρώτα.

Videamus nunc an nonnullos ex *Cratylō* locos in Codicibus olim depravatos in integrum restituere possimus.

Pag. 383. b. ἐρωτῶ οὖν αὐτὸν ἐγὼ αὐτῷ πρότερον Κρατύλος τῇ ἀλληθείᾳ ὄνομά ἐστιν ἢ οὐ. Non est haec Graeca compositio neque πρότερον suo loco positum est. Dicendum est vel εἰ αὐτῷ vel πρότερον αὐτῷ Κρατύλος ὄνομά ἐστιν ἢ οὐ.

Pag. 384. a. ὦ παῖ Ἰππονίκου [Ἑρμογένες], παλαιὰ παροιμία ὅτι χαλεπὰ τὰ καλὰ ἐστιν ὅπῃ ἔχει μαθεῖν. Si quando quis πατρώθεν ὀνομάζεται aut graviter aut blande aut iocose, scioli sibi non temperant et nomen omissum apponunt in margine aut inter versus, unde mox irrepit in textum. Recte et ordine scribitur pag. 406. b. μεγάληα, ὦ παῖ Ἰππονίκου, ἐρωτᾷς, et in *Protagora* pag. 335. d. ad Calliam Hērmogenis fratrem: ὦ παῖ Ἰππονίκου, αἰεὶ μὲν ἔγωγέ σου τὴν φιλοσοφίαν ἀγαμαί. sed emblemata alibi pullulant, ut in *Lyside* pag. 204 b. σοὶ δὲ δὴ τίς, ὦ Ἰππόθαλες; τοῦτό μοι εἶπέ. καὶ ὃς ἐρωτηθεὶς ἠρυθρίασεν, κάγῳ εἶπον· ὦ παῖ Ἰερωνύμου [Ἰππόθαλες] κτέ. Perinde est dicere ὦ Ἰππόθαλες et ὦ παῖ Ἰερωνύμου, ὦ Ἑρμογένες, et ὦ παῖ Ἰππονίκου, ὦ Ἀλκιβιάδῃ, et ὦ παῖ Κλεινίου, ut in *Charmide* 158 b. ὦ Φίλε παῖ Γλαύκωνος, et mox ad eundem ὦ Φίλε Χαρμίδῃ. sed nemo utrumque hoc coniungit si nomen est omnibus notum. Ridiculum igitur est ὦ παῖ Φιλίππου Ἀλέξανδρε. Alia res est in nomine paucis noto, ut in *Cratylō* pag. 429. e. χαῖρε, ὦ ξένε Ἀθηναῖε, υἱὲ Σμικρίωνος Ἑρμογένες. Salutatur enim Hermogenes ita peregre ab hospite sic significante: novi te quis sis, novi et patrem tuum. Contra Artabanus apud Herodotum VII. 10 Mardonium increpans dixerat: σὺ δέ, ὦ παῖ Γωβρύεω, παῦσαι λέγων λόγους μαχταίους. Editur ὦ παῖ Γωβρύεω Μαρδόνιε.

Pag. 384. b. εἰ μὲν οὖν ἐγὼ ΗΔΗ ἀκηκόη παρὰ Προδίκου τὴν πεντηκοντάδραχμον ἐπίδειξιν —, νῦν δὲ οὐκ ἀκήκοα ἀλλὰ τὴν δραχμιαίαν. Mendosum est ἤδη, quod ita demum recte adderetur si Socrates dicere voluisset se eam ἐπίδειξιν fortasse *posthac*

esse auditurum. Etiam in ἀκηκόη mendum est, quia Athenienses in hac forma, ut in plerisque omnibus huiuscemodi, numquam augmentum omittunt. Constanter dicitur ἐπεπόνθη, ἐπεποιήκη, ἐδεδοίκη, ἐμεμαθήκη, ἐνεπεπτώκη, ἐκεχήνη, ἐλελήθη, ἐωράκη, ἀπωλώλη, ἐπεποίθη et similia his alia complura, sed quia hae formae veteres olim erant obsoletae, et omnes ἐωράκειν, ἥιδειν, ἐπεπόνθειν cett. dicebant, in magno semper periculo antiquae scripturae versabantur. Genuinum et probum est ἡκηκόη, Graeculorum est ἡκηκόειν, sed ἀκηκόη aut ἀκηκόειν nemo umquam dixit. Utrumque igitur loci vitium eadem opera sanabis rescribendo: εἰ μὲν οὖν ἐγὼ ἙΚΗΚΟΗ. Vides unde ΗΔΗ sit natum.

Quamquam olim constat inter omnes hanc solam formam in his apud Athenienses in usu fuisse ἥιδη, ἥιδησθα, ἥιδει et ante vocalem ἥιδειν, et sic in similibus omnibus, nihilominus video Editores pro certa et explorata analogia sublestam futilium scribarum fidem sequentes. Martinus Schanz, qui nihil nescit eorum, quae bonum Platonis editorem scire oportet, in *Apolo-
logia* pag. 22. d. edidit: ἐμαυτῷ γὰρ ξυνῆδΕΙΝ οὐδὲν ἐπισημένῳ. et τούτους δέ γ' ἥδεΙΝ ὅτι εὐρήσοιμι κτέ. Cur tandem? Quia sic est in Bodleiano scriptum: quasi non ubique locorum in libris omnibus scioli et correctores formas veteres temere ad suam συγῆθειαν refinxissent. Nulla propemodum forma huiuscemodi apud Aristophanem in Ravennate Codice illaesa evasit. Comicus bis ἡκηκόη dixerat *Vesp.* 801. *Pac.* 616. utrobique Ravennas ἡκηκόειν exhibet. Scholion est ad *Pacem* perabsurdum: τὸ δὲ ἡκηκόειν οὕτω διὰ τοῦ Η Φρύνιχος ἀναγινώσκει, vel caecus videat ἡκηκόΗ esse verum. Ne in his quidem continent manum.

In *Avibus* 511. olim edebatur:

τουτὶ τοίνυν οὐκ ἥδειν ᾿γά.

ne metrum quidem homunciones coercet, ut οὐκ ἥδη ᾿γά intactum relinquant. Verissima est ad h. l. Brunckii admonitio „*Atticam formam ἥδη infinitis in locis a librariis oblitteratam fuisse, si quidem ei ne hic quidem pepercerunt, ubi solam eam metrum admittebat proindeque a viris doctis bene eam ubique reponi.*” Ex quo haec Brunckius scripsit paene saeculum totum effluxit et in luto haeremus eodem. Ad omnes enim Criticorum impetus quasi murus quidam fides veterum membranarum oppo-

nitur Agedum opponamus his testibus sexcenties in mendacio deprehensis alios longe longeque antiquiores et fideliores. Heraclides (apud Eustathium ad Odysseam pag. 1946. 28) in medium prodeat. *οἱ Ἀττικοὶ* (inquit) τοὺς τοιοῦτους ὑπερσυντελικούς ἐν τῷ ἦτα μόνῳ περατοῦσιν ἤδη λέγοντες καὶ ἐνενοήκη καὶ ἐπεποιήκη. καὶ οὕτω Φησὶ Παναίτιος ἔχειν τὰς γραφὰς παρὰ Πλάτωνι. Sed Heraclides (merito dixerit aliquis) et incertae aetatis est et multa mirifica et incredibilia refert, ut in hoc ipso loco statim narrat multos esse qui ἤδην dicerent et ἐνενοήκην et ἐπεποιήκην, quod falsum est. Neque quod de Panaetio scribit mihi fit credibile. Haec Panaetius curabat scilicet! Producam igitur alterum meliorem, nobilem ἀττικιστὴν Hadriano aequalem Aelium Dionysium, cuius Ἀττικὰ ὀνόματα in Lexico Photiano, et inde sumta apud Suidam sine auctoris nomine circumferuntur. Aelii Dionysii de ea re animadversio in partes dissecta et mutilata in his Photii locis latet: Ἐωράκη τὸ πρῶτον πρόσωπον ὡς ἐπεπόνθη καὶ ἐπεποιήκη καὶ ἤδη τὸ ἥδην. Πλάτων τοῖς τοιοῦτοις χρῆται σχημάτισμοις. et alibi: Καὶ τὸ ἤδη ἀντὶ τοῦ ἥδην καὶ τὸ ἐπεπόνθη ἀντὶ τοῦ ἐπεπόνθειν, et tertio loco Ἦδη ἀντὶ τοῦ ἥδην. Εὐθύδημος· καὶ τῶν δὲ περὶ ψυχῆς· ἀλλὰ σχεδὸν μὲν τι ἤδη ὁ Κρίτων. Satis erit ultima emendare. Scripserat: Εὐθύδημος· ΚΑΓΩ ΗΙΔΗ (γὰρ ὅτι ἐξ αὐτῶν καλὸν τι ἀνακύψοιτο). περὶ ψυχῆς· ἀλλὰ σχεδὸν μὲν τι ἤδη, (ἔφη) ὁ Κρίτων. Descripserat locum ex *Euthyd.* p. 302. a. et ex *Phaedone* pag. 63. e. Cum hoc luculento testimonio componamus nunc nostras membranas. In *Euthydemo* est ἤδη, in *Phaedone* Bodleianus et reliqui omnes exhibent σχεδὸν μὲν τι ἥδην. Quid Editor? a Photio acceptum ἤδη recepit. Quam constanter nunc non disputo. Idem enim paullo ante pag. 60. d. retinuit ἥδην γὰρ ὅτι οὐ ῥᾶδιον εἶναι. Sed aut hoc testium satis est (ut ille dicebat) aut nescio quid sit satis. Compertum enim sic satis esse arbitror *Platonem semper et ubique formis in - H ereuntibus esse usum*, quarum bona pars in Bodleiano et Parisino A tulit aetatem, reliqua a stultis correctoribus de industria depravata esse et in antiquis libris, unde nostri fluxerunt, et in iis ipsis quos habemus.

In Platonis *Rep.* Parisinus A a prima manu fol. 3. ἐωράκη et ἐπεπόνθη habuerat, et fol. 6. ἐωράκη et fol. 7. ἤδησθα, et

fol. 58. ἐδεδοίκη, sed omnia haec vidi a correctore vitata. Folio 7 (pag. 337. a) in veteri libro scriptum esse vidi: καὶ ταῦτ' ἐγὼ ἤδη τὲ καὶ τούτοις προὔλεγον. Corrector ἤδη adverbium esse ratus non attigit. I nunc et sprete sana ratione veteribus membranarum habere fidem.

Pag. 384. d. οὐ δύναμαι πεισθῆναι ὥς ἄλλη τις ὁρθότης ὀνόματος ἢ ξυνθήκη καὶ ὁμολογία. Nullo modo in hac compositione verbum substantivum abesse potest. Itaque legendum: ὥς ἄλλη τις (ἐστίν) ὁρθότης ὀνόματος κτέ.

Pag. 384. d. ἔτοιμος ἔγωγε καὶ μανθάνειν καὶ ἀκούειν οὐ μόνον παρὰ Κρατύλου ἀλλὰ καὶ παρ' ἄλλου ὁπουοῦν. Restituendus est naturae ordo καὶ ἀκούειν καὶ μανθάνειν. Accedit quod μανθάνειν παρὰ Κρατύλου constanter dicitur, non item παρὰ Κρατύλου ἀκούειν, sed Κρατύλου.

Pag. 385. d. οὕτω δὲ καὶ ταῖς πόλεσιν ὁρῶ ἰδίᾳ ἐκάσταις ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς κείμενα ὀνόματα. Perpetuo confunduntur in libris ΔΙΑ - ΙΔΙΑ - ΙΔΙΑΙ. Emenda: ὁρῶ ἰδία ἐκάσταις - κείμενα ὀνόματα. *video singulis civitatibus propria vocabula rebus iisdem esse imposita.*

Post pauca sequitur: Φέρε δὴ ἴδωμεν, ᾧ Ἑρμόγενης, πότερον καὶ τὰ ὄντα οὕτως ἔχειν σοι φαίνεται [ἰδίᾳ αὐτῶν ἢ οὐσία εἶναι ἐκάσῳ] ὥσπερ Πρωταγόρας ἔλεγε λέγων πάντων χρημάτων μέτρον εἶναι ἄνθρωπον [ὥς ἄρα οἷα μὲν ἂν ἐμοὶ φαίνεται τὰ πράγματα εἶναι, τοιαῦτα μὲν ἔστιν ἐμοί, οἷα δ' ἂν σοί, τοιαῦτα δ' αὖ σοί] ἢ ἔχειν δοκεῖ σοι αὐτὰ αὐτῶν τινὰ βεβαιότητα τῆς οὐσίας; Ubi molesta duo additamenta expunxeris omnia habebunt optime. Ipsa verborum compositio respuit emblemata ἰδίᾳ αὐτῶν ἢ οὐσία εἶναι ἐκάσῳ, quod ne significat quidem id quod Socratem dicere palam est. Coniuncta sunt οὕτως ἔχειν ὥσπερ Πρωταγόρας ἔλεγε. Reliqua interpolata sunt ex *Theaeteto* pag. 152. a. Putidum est Hermogenem ea doceri quae optime noverat, ut apparet ex sqq. ἤδη ποτ' ἔγωγε - ἐξηνέχθην εἰς ἅπερ Πρωταγόρας λέγει.

Pag. 390. b. τίς οὖν ὁ γνωστόμενος εἰ τὸ προσήκον εἶδος κερκίδος

ἐν ὁποιοῦν ξύλῳ κεῖται ὁ ποιήσας [ὁ τέκτων] ἢ ὁ χρησόμενος [ὑφάντης]; Mirari saepe subit quam puerilia Platonis lectores olim in suis libris notaverint. Etiam hoc mirabile accidit quo pacto Platonis lectores post renatas literas ista aequis animis lectitare potuerint. Qui hanc *lacteam ubertatem* esse putant, cogitent sic ὁ τέκτων ὁ ποιήσας et ὁ ὑφάντης ὁ χρησόμενος dicendum fuisse. Nempe ὁ ποιήσας ὁ τέκτων ita dicitur quasi ὁ τέκτων solum non esset satis perspicuum ad intelligendum.

Pag. 391. c. Socrates ad Hermogenem: λιπαρεῖν χρὴ τὸν ἀδελφὸν [καὶ δεῖσθαι αὐτοῦ] διδάξαι σε τὴν ὀρθότητα περὶ τῶν τοιούτων, ἣν ἔμαθε παρὰ Πρωταγόρου. Cui Hermogenes: ἄτοπος μὲντ' ἂν εἴη μου, ὦ Σώκρατες, ἢ δέησις, εἰ τὴν μὲν ἀλήθειαν τὴν Πρωταγόρου ὅλως οὐκ ἀποδέχομαι, τὰ δὲ τῇ τοιαύτῃ ἀληθείᾳ ῥηθέντα ἀγαπᾶν ὥς του ἄξιον. Mala manus inseruit καὶ δεῖσθαι αὐτοῦ. Multo melius et acrius est λιπαρεῖν quam δεῖσθαι, ut fatuum sit verbo λιπαρεῖν languidum et iners δεῖσθαι adicere. Etiam ἢ δέησις in sqq. nata ex interpolatione est. Lege: ἄτοπος μὲντ' ἂν (sic scribendum) ἂν εἴην, ὦ Σώκρατες, εἰ τὴν μὲν ἀλήθειαν κτῆ. Non erat ipsa *petitio* inepta, sed qui postulat ea doceri quae inania et falsa esse putet is merito ineptus esse dicitur. Opinor olim pro εἴην ΕΙΗ scriptum fuisse: deinde corrector aliquis et ἢ δέησις et μου de suo addidit.

Lacuna est pag. 395. c. δοκεῖ δέ μοι καὶ τῷ Πέλοπι τὸ ὄνομα ἐμμέτρως κεῖσθαι· σημαίνει γὰρ τοῦτο τοῦνομα τὸν τὰ ἐγγύς ὀρῶντα ἄξιον εἶναι ταύτης τῆς ἐπωνυμίας. Manifesto excidit aliquid post ὀρῶντα in hanc sententiam: — ὀρῶντα (ὥς τοῦτον μάλιστα πάντων τὸν ἄνδρα) ἄξιον εἶναι ταύτης τῆς ἐπωνυμίας. Nunc demum ab Hermogene recte quaeritur: πῶς δῆ;

Pag. 396. d. ἔωθεν γὰρ πολλὰ αὐτῷ συνῆν. Plato scripserat συνῆ, non συνῆν. Et antiquiores omnes et Plato constanter dicebant ἦ ἦσθι et ἦν, et in compositis παρῆ, συνῆ. Turbant indocti scribae, quos quis morabitur? In Bodleano συνῆ recte scriptum est litera ν ad latus superscripta. ἦ eram in libris nonnumquam mansit illaesum, saepius vitiatur. Quod de forma ἦδη diximus, idem de ἦ dicendum. Plato *semper ita dixerat.*

In libris nostris modo forma Attica emersit, modo obscurata est. Nunc in *Phaedone* 61. *b.* et 98. *b.* ἡ legitur, sed 99. *a.* ἦν. In Codice Parisino de *Rep.* fol. 27. *v.* prima manus dederat ἡ sed corrector emendavit scilicet ἦν.

Pag. 398. *c.* quaerit ex Hermogene Socrates: διὰ τί ποτὲ ἄνθρωποι καλοῦνται; ἡ σὺ ἔχεις εἰπεῖν; respondet: πόθεν, ὦγαθέ [ἔχω]; Sine mora ineptum ἔχω expellendum. Quid notius, quid tritius quam πόθεν; in acri et vehementi negatione? Hesychnus: Πόθεν; - μεθ' ὑποκρίσεως ἀντὶ τοῦ οὗ. Sic legendum. Codex ἀντὶ τοῦ οὗτω. Ubique confunduntur οὐ et οὔτω (οὔ). *Sympos.* 172. *c.* πόθεν, ὦ Γλαύκων; *Gorg.* 471. *d.* πόθεν, ὦγαθέ; *Hipp. mai.* 285. *e.* πόθεν, ὦ Σώκρατες; *Menech.* 235. *c.* πόθεν, ὦγαθέ; In his omnibus perpetua et necessaria est ellipsis, quam inepte sciolus explevit et h. l. et in *Lyside* pag. 208. 6. πόθεν; ἡ δ' ὅς [εἶπεν], quae omissa vocula ἦν soloece oratio est, et in *Euthydemo* pag. 291. *b.* πόθεν, ὦ μακάριε; [εὔρομεν]. Frequens admodum hic usus est praesertim apud Euripidem et Aristophanem, ubi nusquam ellipsin expletam videbis.

Pag. 403. *d.* διὰ ταῦτα ἄρα Φῶμεν - οὐδένα δεῦρο ἐθελῆσαι ἀπελθεῖν τῶν ἐκείθεν. Perisse videtur elegans Attica dicendi forma: ταῦτ' ἄρα Φῶμεν, cuius complura exempla dedimus in *Nov. Lectt.* pag. 622 sq. et ostendimus διὰ a sciolis additum, ut in *Protagora* pag. 341. *c.* ταῦτ' ἄρα καὶ μέμφεται τὸν Πιπτακόν. Emendate legitur in *Cyrop.* I. 4. 27. ταῦτ' ἄρα - καὶ ἐνεώρας μοι. Frequens est apud Comicos, ut in lepido versiculo *Nubium*:

ταῦτ' ἄρα καὶ τῶνόματ' ἀλλήλοιν πορδὴ καὶ βροντὴ ὁμοίω.

et alibi passim. Communis grammaticorum opinio est quae legitur apud Gregorium Corinth. pag. 29: ταῦτ' ἄρα Ἀττικὸν ἀντὶ τοῦ διὰ ταῦτα, unde interpolatio nata est. Eadem opera mendum eximes ex *Protagora* pag. 354. *c.* τοῦτ' ἄρα ἡγεῖσθ' εἶναι κακὸν τὴν λύπην, imo vero ταῦτ' ἄρα, ergo haec causa erat cur dolorem putaretis esse malum.

Barbara forma decrepitae Graecitatis maculat locum pag. 404. *b.* Δήμητραν τε καὶ Ἥραν pro Δήμητρα. Saepe Critici admonuerunt, ut Porson. ad *Plutum.* vs. 64. sed nemo praebet aurem.

Pag. 409. *a.* οἱ Δωριεῖς. Plato dederat Δωριῆς et pag. 434. *c.* Ἑρετριῆς. Non funditus interiit Attica forma in Codd. nostris. Bodleianus γονῆς et βησιλῆς servavit in *Sympos.* pag. 178 *b.* et 196. *c.* In libris de *Rep.* Parisinus A. fol. 19. *v.* χαλκῆς, 58. *v.* βασιλῆς, 83. *r.* γονῆς, 110. *r.* δρομῆς dederat, quae omnia corrector depravavit. Intactum mansit fol. 61. *v.* ὥσπερ γρηφῆς, sed prima manus fol. 41. *v.* οἱ βηφεῖς scripsit et 62. *v.* οἶον οἱ γρηφεῖς, ne umquam librariis certa fides haberi possit.

Pag. 409. *a.* τὸ δὲ ποιικίλλειν καὶ αἰολεῖν ταῦτόν. Scribendum αἰόλλειν ex certa analogia et usu poëtarum. Ut ποιικίλος ποιικίλλειν, δαίδαλος δαιδάλλειν, sic αἰόλος habet αἰόλλειν. Odyss. υ. 25.
ὥς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ — ἔνθα καὶ ἔνθα
αἰόλλῃ.

Pag. 409. *a.* ἔοικε δηλοῦν τι παλαιότερον ὃ ἐκεῖνος (Anaxagoras) νεώτῃ ἔλεγεν. Rectissime Heusdius ἔοικε δηλοῦντι, ut saepissime Plato in *Cratylō* loquitur. pag. 408. *b.* ἔοικε κεκλημένῃ. 419. *c.* κεκλημένῃ ἔοικεν, et post pauca ἔοικε κεκλημένῃ. 420. *c.* δηλούσῃ προσέοικεν. 437. *a.* ἔοικε σημαίνοντι. Sed ubi δηλοῦντι receperis locus nondum est persanatus. De sententia constat, quae haec est: *nomen hoc declarare videtur antiquius esse id quod ille nuper dixit.* Verte Graece, exhibit haec forma: ἔοικε δηλοῦντι παλαιότερον ὄΝ ὃ ἐκεῖνος νεώτῃ ἔλεγεν.

Pag. 415. *a.* ἀλλὰ μὴ λίαν, ᾧ δαιμόνιε, ἀκριβολογοῦ μή μ' ἀπογυιώσῃς μένος. Ostendimus Platonis in versu Homericō errorem in *Miscell. Crit.* pag. 352.

Removenda est forma non Homerica pag. 428. *c.*

πάντα τί μοι κατὰ θυμόν ἐείσῃ μνηστῆσαι.
repone ἐείσῃAO.

Pag. 429. *e.* εἴ τις ἀπαντήσας σοι ἐπὶ ξενίᾳ λαβόμενος τῆς χειρὸς εἴποι· χαῖρε, ᾧ ξένε Ἀθηναῖε. Nihil significat ἐπὶ ξενίας. Emenda ἐπὶ ξένῃC peregre.

Pag. 437 b. ἡ ἱσορία αὐτό που σημαίνει ὅτι ἴσησι τὸν ῥοῦν καὶ τὸ πιζὸν ἰζᾶν παντάπασι σημαίνει. Haerent Editores in ἰζᾶν (ἰζᾶν Hermannus). Sine controversia ἰζᾶν et ἰζάνειν formae sunt labentis Graecitatis et Platoni incognitae. Ne literula quidem mutata ex his molestiis te expedies ubi de vetere scriptura cogitaveris

ΤΟΠΙCΤΟΝΙCΤΑΝCΗΜΑΙΝΕΙ.

id est τὸ πιζὸν ἰστὰν σημαίνει, non infinitivus est, est participium, quod τὸ πιζόν postulat.

Caeterum hae omnes etymologiae ἱσορία ὅτι ἴσησι τὸν ῥοῦν caeteraque id genus omnes sive serio sive ioco procusae sunt nauseam magis quam risum movent, ac venit mihi in mentem ad haec id quod dixit Galenus Tom. XVIII. 2. pag. 345. τὰ ἐσχάτως ἡλίθια καταφρονεῖσθαι μᾶλλον ἢ ἐλέγχεσθαι προσήκει.

PLATONICA.

CHARMIDES.

Pag. 153 a. scribendum videtur: οἶον δὲ διὰ χρόνου ἀφιγμένος ἄσμεν OC ἤ α' ἐπὶ τὰς ξυνήθεις διατριβάς, pro ἄσμέν OC. Est enim ἄσμενος in tali re 'apud antiquiores longe usitatus et solent ἄσμενος, ἄσμένω, ἄσμένως inter se permutari vid. Wyttenb. *Epist. Crit.* pag. 27. Locus Iamblichi de v. P. § 19. quem affert: καὶ κεῖ τοῖς Μάγοις ἄσμένοις συνδιατρίψας emendatior in Codice Florentino legitur: ἄσμένοις ἄσμενος συνδιατρίψας. Omnino frequens est in Codd. error ut adiectiva in adverbia convertantur. Ἄκριτος ἀποθανεῖν et ἀκρίτους ἀποκτεῖναι solet fere in ἀκρίτως ant ἀκριτί abire. In Aristophanis *Pace* 159.

ἴει σαυτὸν θαρρῶν ἀπὸ γῆς
κῆρα δρομαίαν πτέρυγ' ἐκτείνων
ὀρθ OC χώρει Διὸς εἰς αὐλάς.

optime Meinekius ὀρθ OC reposuit. Eadem opera emendare poteris vs. 83.

μή μοι σοβαρ OC χώρει λίαν.

imo vero σοβαρ OC, ut in *Nub.* 406.

ῥήξας αὐτὰς ἔξω φέρεται σοβαρὸς διὰ τὴν πυκνότητα,
et in *Pluto* 872.

ὥς σοβαρὸς ᾧ Δάματερ εἰσελήλυθεν
ὁ συκοφάντης.

Descrimen est perspicuum. In fragmento incerti Comici apud Hesychium legitur:

βολερῶς προβαίνει.

veram scripturam servavit Photius

βολερOC προβαίνεις.

ut apud Horatium:

quum flueret lutulentus erat quod tollere velles.

Pag. 155. α. ἀλλὰ τί οὐκ ἐπέδειξάς μοι τὸν νεανίαν καλέσας δεῦρο; οὐδὲ γὰρ ἂν που εἰ ἐτύγχανε νεώτερος ὢν αἰσχροὺν ἂν ἦν αὐτῷ διαλέγεσθαι ἡμῖν ἐναντίον γε σοῦ ἐπιτρόπου — ἔντος. Alunt haec vitium. Nempe εἰ ἐτύγχανε νεώτερος ὢν οὐκ ἂν ἦν αἰσχροὺν manifesto declarant ὅτι οὐκ ἦν νεώτερος. Removebis omnem molestiam emendando: εἰ ἐτύγχανεν ἔτι νεώτερος ὢν quam nunc est.

Pag. 155. β. ἔκαστος γὰρ ἡμῶν — τὸν πλησίον ᾧ θεί. Non est Attica forma ᾧθαι sed ἑώθει. Summa constantia veteres ἑώθουν ἑωθούμην dicebant et ἔωσα διεωσάμην παρεῶσθαι ἐξεώσθην et sim. Graeculorum συνήθεια introduxit formas sine augmento, ut et ὠνησάμην dicebant pro ἐπριάμην. Haec igitur labes scripta veterum infecit. Multa lectu dignissima de his formis annotavit G. Dindorfius ad ST. THESS. V. Ὁθίω, qui et Platoni suum ἑώθει reddere occupavit. Notavit idem recentioris linguae vitia ἐξεῶσαι et ἐξεῶσω (ut ex κατέαξα et κατεάγην formarunt inepti κατεάσσω et κατεαγῆναι), et mirabilem Epiphanii errorem, qui ex aoristo ἐξεῶσα procudit verbum ἐξεῶν ineptissime. Multa de genere hoc alibi attulimus, ut χύνω ex κέχυκα κέχυμαι, πλάζω ex πέπλασμαι, ἀμφιέζω ex ἀμφιέσαι, ἡμφισμένος. Aprianus pro ἑάλω et ἑαλωκέναι non dubitavit ἡλώθην et ἡλώσθα dicere. Graviores etiam peccant poëtastrī, Nicander ante omnes, de quo alias diligenter agam.

Pag. 155. γ. καί μου ἡ πρόσθεν θρασύτης ἐξεκέκοπτο. Comparandus est locus Aristoxeni apud Iamblichum de V. P. 234. ἀλαζόνας ἀποκαλοῦντες αὐτοὺς καὶ λέγοντες ὅτι ἐκκοπέειν ἂν αὐτῶν ἡ σεμνότης αὕτη — εἴ τις περιήσειεν αὐτοὺς εἰς φόβον (sic Cod. Florent. pro φορὰν) ἀξιόχρεων, ubi ΚΑΤΑΣήσειεν εἰς φόβον rescribendum.

Quod ex uno Codice ἐξεκόπτετο pro ἐξεκέκοπτο affertur vitium est ex tralaticiis. vid. Var. Lectt. pag. 253 sq.

Pag. 155. d. ἐφλεγόμεν καὶ οὐκέτ' ἐν ἑμαυτοῦ ἦν καὶ ἐνόμισα
σοφώτατον εἶναι τὸν Κυδῖαν τὰ ἐρωτικά, ὃς εἶπεν ἐπὶ καλοῦ λέγων
παιδὸς ἄλλω ὑποτιθέμενος·

εὐλαβεῖσθαι μὴ κατέναντα λέοντος
νεβρὸν ἐλθόντα ἀθανατώσῃ θείᾳ
μοιρᾷ αἰρεῖσθαι κρεῶν.

Propter manifestum mendum Bodleiani Codicis ἐπ' ἑμαυτοῦ
pro ἐν ἑμαυτοῦ unice vera et certa lectio vexatur. *Non sum
apud me, non sum compos mei* apud omnes veteres et veterum
imitatores passim dicitur οὐκ εἰμι 'ΕΝ ἑμαυτοῦ, neque quod
certum est incertum reddere potest liber Ms. caeteris emenda-
tior sed tamen turpissimis scatens erroribus.

Continuo apparet huius rei exemplum in verbis pessime de-
pravatis:

νεβρὸν ἐλθόντα ἀθανατώσῃ θείᾳ
μοιρᾷ αἰρεῖσθαι κρεῶν.

Deposita haec sunt et conclamata, nulla emendandi spes reli-
qua est. Ludunt nonnihil Critici, sed turpiter se dant et ope-
ram perdunt. Annotatur ad Aristophanis *Acharn.* 215. *σερρόν
ἀντὶ τοῦ γεγηρακός, ὥσπερ* — ἐπὶ τῶν ἀκμαζόντων *χλωρόν*.
Θεόκριτος· ποιηταὶ δὲ λόγων χλωρῶν.

Quis mortalium hinc exsculpere potuisset poëtae manum hanc:

ποιῆν τι δεῖ ἄς γόνυ χλωρόν,

nisi Theocriti locus superesset XIV. 69? Ergo a talibus abstinebis
manum si sapis. In reliqua parte loci videor mihi aliquid dispi-
cere et una literula mutata quid poëta dixerit intelligere, nempe

εὐλαβεῖσθαι μὴ κατέναντα λέοντος
νεβρὸν ἐλθόντα * * * * *
μοῖραν αἰτεῖσθαι κρεῶν.

cave hinnuleus a leone praedae partem petas, nempe ipse statim
nova praeda fiet. et sic optime Socrates addidit: αὐτὸς γὰρ μοι
ἐδόκουν ὑπὸ τοῦ τοιοῦτου θρέμματος ἐχλωκέναι. Cui non succurrit
ad haec τὸ Μενάνδρειον quod sic Latine vertit Terentius Eunuch.
III. 1. 36.

lepus tute es et pulpamentum quaeris.

Graece dixeris:

λαγῶδες ὦν λαγῶα σὺ ζητεῖς λαβεῖν.

Sententia est: ποιεῖν θέλεις ὅπερ πάσχειν πέφυκας.

Novum Bodleiani mendum Hermannum transversum egit pag. 156. *a.* Charmides ad Socratem: μέμνημαι δ' ἔγωγε Κριτίᾳ τῷδε ξυνόντα σε. cui Socrates benigne et comiter: καλῶς ΓΕ σὺ ποιεῖν. Sed Codices et in his Bodleianus δέ pro γε exhibent, idque invita sana ratione et omnium Graece loquentium consuetudine Platoni obtruditur propter fidem veterum membranarum, quas tamen nemo negat erroribus omne genus esse coopertas. Admovetur tamquam machina etiam alter locus ex *Lyside* 204. *a.* ubi Bodleianus et alii καλῶς ΔΕ, ἦν δ' ἐγώ, ποιοῦντες. Sed sive ratione pugnandum est sive testium numero bonam causam habemus, qui utrobique καλῶς ΓΕ a Platone scriptum esse contendimus. Triplex est Graecis probandi et laudandi formula: εὔ γε, καλῶς γε, ὀρθῶς γε, in qua γε non omittitur. Additur his pronomen (saepissime σύ) et participium significans cur quisque laudetur. Plurima exempla ex Platone protulit Wyttenbachius in *Epist. Crit.* pag. 26. et Heindorfius ad h. l. uterque καλῶς γε σὺ ποιεῖν emendans, ut est in *Charmide* 162. *e.* παραδέχομαι. ΣΩΚΡ. καλῶς γε σὺ τοίνυν ποιεῖν. Sic alibi passim Platonem dicentem audies: καλῶς γε σὺ ποιεῖν, νομίζων, λέγων. et εὔ γε σὺ ποιεῖν et ὀρθῶς γε λέγων σύ, ὀρθῶς γε σὺ συμβουλεύων. et similia his permulta.

Pag. 156. *d.* ἔμαθον δ' αὐτὴν ἐγὼ ἐκεῖ ἐπὶ στρατιᾷς παρὰ τινος τῶν Θρακῶν. Codicum omnium scripturam στρατιᾷς Editores ex opinionis errore in στρατείας converterunt. Perperam. Ut Romani *ad legionem, apud exercitum*, sic Graeci ἐπὶ στρατιᾷς dicebant. Unde autem vera lectio dignoscetur? Ex poetis. Aristophanes *Vesp.* 345:

μέμνησαι δ' ἦ' ὅτ' ἐπὶ στρατιᾷς κλέψας ποτὲ τοὺς ὀβελίσκους
 ἴεις σαυτὸν κατὰ τοῦ τείχους ταχέως ὅτε Νάξος ἐάλω;
 et vs. 557:

ἀρχὴν ἄρξας ἢ 'πὶ στρατιᾷς τοῖς ξυσσίτοις ἀγοράζων.

Sic *domi militiaeque* dicitur οἶκοι τε καὶ ἐπὶ στρατιᾷς, quod reponendum in *Phaetro* 260. *b.* ut ἐκεῖ ποτὲ ἐπὶ στρατιᾷς in *Sympos.* 220. *c.* et quibusdam aliis locis.

Caeterum nulla est dubitatio quin Aristophanes et Eupolis στρατεία id est ἔξοδος, στρατεύσις penultima brevi dixerint. Aelius Dionysius apud Phot. v. Στρατίαν συσέλλοντες τὴν δευτέραν

συλλαβὴν οὐ μόνον τὸ σφάτευμα λέγουσιν ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν σφάτευσιν. οὕτως Ἀριστοφάνης. veluti in *Lysistr.* 592.

μονοκοιτοῦμεν διὰ τὰς σφατίας.

et alibi, ubi vulgo in accentibus peccatur.

Post pauca pag. 156. *d.* in libris est: ἔλεγε δ' ὁ Θράξ οὗτος ὅτι ταῦτα μὲν [ἰατροί] οἱ Ἕλληνες ἃ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον καλῶς λέγοιεν. Vitiosa et soloeca haec verborum compositio est ἰατροί οἱ Ἕλληνες. Dici oportet aut οἱ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἰατροί aut οἱ Ἑλλήνων ἰατροί aut quod statim sequitur: ἀλλὰ τοῦτο καὶ αἴτιον εἶη τοῦ διαφεύγειν τοὺς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἰατροὺς τὰ πολλὰ νοσήματα. Satis erat in illa loci conformatione dicere ὅτι ταῦτα μὲν οἱ Ἕλληνες καλῶς λέγοιεν, ut appareret de Graecorum medicis ea dici. Sciolus non satis esse ratus de suo ἰατροί addidit et locum soloecum fecit.

Pag. 157. *d.* ὅπως τῷ Φαρμάκῳ τούτῳ μηδεὶς σε πείσῃ τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν θεραπεύειν. Rectissime erat emendatum πείσει, sed Hermannus ex Bodleiano mendosum πείσῃ revocavit. Ὅπως iubentis, hortantis, invitantis semper cum futuro componitur, ὅπως παρέσει μοι, ὅπως ἐπέξει τῷ μικρῷ, ὅπως μὴ ἐρεῖς et sim. omnia. Scribae aequalium συνήθειαν secuti conjunctivi formas vel cum barbarismo substituebant ut ὅπως μὴ ἐρής.

Postquam dixerat Socrates ex Thracis medici persona simul animum et corpus aegrotantium curari oportere ita pergit 157. *b.* καὶ γὰρ νῦν τοῦτ' ἔστι τὸ ἀμάρτημα περὶ τοὺς ἀνθρώπους ὅτι χωρὶς ἑκατέρου [σωφροσύνης τε καὶ ὑγείας] ἰατροί τινες ἐπιχειροῦσιν εἶναι. Non credo manifestius esse alienae manus additamentum quam σωφροσύνης τε καὶ ὑγείας. Luce enim clarius est ἑκατέρου esse ψυχῆς καὶ σώματος. In nescio quo Codice Florentino ea verba non comparent. Quis dubitare possit quin ea Platonis lector aliquis expunxerit quum sentiret quam essent absurde interposita. Tamen ineptum pannum Hermannus retinuit argutiis quibusdam usus ut vinceret ὑγείας ἰατροί a Platone dici potuisse. Iocosum est videre quam subtiles nugae agant qui lectiones corruptas aut interpolatas pro sanis interpretari sagitant.

Pag. 157. c. ὥμοσα γὰρ αὐτῷ καὶ μοι ἀνάγκη πείθεσθαι. Feruntur duae lectiones ὥμοσα et δμώμοκα. Utra est potior et unice vera? Quae est in libris deterioribus et in Bodleiani margine δμώμοκα. Perfectum enim est necessarium de eo, qui iurisiurandi quod dederit religione adhuc tenetur, ut *iurati* iudices dicuntur δωμοκότες καθῆσθαι. Substitue δμόσαντες et ridicule dictum erit. Saepe vidi in Parisino A scribam quum in textu errasset errorem suum in margine corrigere praefixo γρ. id est γράφε vel γραπτέον. Nonnumquam satis habuit veram scripturam apponere. Suspicio idem nunc in Bodleiano usu venisse. Scriba quum errans ὥμοσα dedisset unice verum δμώμοκα in ora libri adscripsit.

Post pauca 157. d. recipienda erat emendatio: λέγω μέντοι σοι ὅτι Χαρμίδης τῶν ἡλικιωτῶν οὐ μόνον τῇ ιδέᾳ δοκεῖ διαφέρειν pro ἐδόκει.

In sqq. πλεῖστον δοκεῖ σωφρονέστατος εἶναι τῶν νυνί ludificatur nos corrupta lectio, Πλεῖστον σωφρονέστατος per ipsam rei naturam componi non possunt. Multum metuo ne verae lectionis vestigia omnia, ut toties in *Charmide*, prorsus deleta sint. Poterat dixisse ΠΑΝτων σωφρονέστατος τῶν νυνί, et est in Bodleiano πλείστον, sed in adolescentulo id aetatis nimium id est et propemodum ineptum.

Male mulcata sunt in libris pag. 157. d. haec verba: οὐ γὰρ οἶμαι ἄλλον οὐδένα τῶν ἐνθάδε ῥαδίως ἂν ἔχειν ἐπιδεῖξαι ποῖαι δυοῖν οἰκίαι καὶ νῦν ἐλθοῦσαι — καλλίων ἂν καὶ ἀμείνων γενήσεται ἢ ἐξ ὧν σὺ γέγονας. Sic Bodleianus. alii ποῖαι δυοῖν (aut δύο) οἰκίαι συνελθούσαι — καλλίω ἂν καὶ ἀμείνω γενήσεται. Suspicio nonnulla excidisse. Nempe οὐ γὰρ ἄλλον οὐδένα ita dicitur ut πλὴν σοῦ aut μᾶλλον σοῦ cogitando sit supplendum, quod cum sqq. minime quadrat. Deletis autem omnibus indiciis veri praestat nihil hariolari. Eodem modo mulcata et pessumdata sunt vicina pag. 158. a. et b. quibus me non esse emendandis ultro profiteor.

Imperfectum iterum perversissime pro praesenti tempore substitutum est pag. 158. b. εἰ μὲν σοι ἤδη πάρεσιν (ἢ σωφροσύνη)

— οὐδὲν ἔτι σοι ἔδει τῶν Ζαλμόξιδος ἐπωδῶν. Certa lex cogitandi eadem et loquendi postulat δεῖ pro ἔδει, ubi praecedit πάρεσιν.

Pag. 158. e. ὅπη αὐτὸς οἷε βέλτιον σκέψασθαι ταύτη σκόπει. Stephanus σκέψεσθαι requirebat. Eodem sensu et longe usitatior forma βέλτιον (ἄν) σκέψασθαι scribendum esse existimo. Non erant integri Codices antiqui, unde βελτίῳ in omnes nostros manavit errore manifesto.

Pag. 159. c. πότερον οὖν κάλλιCTον ἐν γραμματισοῦ τὰ ὅμοια γράμματα γράφειν ταχὺ ἢ ἡσυχῇ. Verissime correctum est κάλλιον pro κάλλισον. Quae sint τὰ ὅμοια γράμματα non intelligo.

Pag. 159. d. Φαίνεται ἄρα ἡμῖν. Ex bono libro recepit Hermannus pessimam lectionem Φαίνεται γ' ἄρα ἡμῖν. Quid si Plato scripserit Φαίνεται τᾶρα ἡμῖν. Saepe TAPA (ex τοι ἄρα) sic apud Aristophanem vitiatum est.

Pag. 160. a. οὐκοῦν καὶ τὸ ξυνιέναι τὰ λεγόμενα — κάλλισα; Imo vero κάλλισON, quod a multis commendatum spernitur.

Pag. 160. a. οὐχ ὁ ἡσυχάτατος — ἐπαίνου δοκεῖ ἄξιος εἶναι. Scrib. ἡσυχιάτατος, ut in toto hoc loco semper ἡσύχιος et τὸ ἡσύχιον et ἡσυχιότης appellatur, ut pag. 160. b. οὐκ ἄρα ἡσυχιότης τις ἢ σωφροσύνη ἂν εἴη οὐδ' ἡσύχιος ὁ σάφρων βίος. Ἡσυχος forma est antiquior poëtis usitata, quae remansit in ἔχ' ἡσυχος. In pedestri oratione ἡσυχαιός ponitur et ἡσύχιος et adverbium ἡσυχῇ (non ἡσύχως quod est sequioris aetatis) ἡσυχαιότερον et ἡσυχαιάτατα. Nonnumquam ἡσύχιος in oratione soluta in ἡσυχος corruptum est, ut apud Thucyd. I. 120. (Dindorf. ad st. τη.) et apud Platonem in *Politico* 307. e. οἱ διαφερόντως ὄντες κόσμιοι τὸν ἡσυχον αἰεὶ βίον ἔτοιμοι ζῆν, ubi in aliis est vera lectio τὸν ἡσύχιον, ut in *Charmide* 160. c. οὐδὲ ὁ ἡσύχιος βίος τοῦ μὴ ἡσυχίου σωφρονέστερος ἂν εἴη.

Eximenda est molestissima copula δέ pag. 161. a. Ὁμήρῳ δ' οὐ πιθεύεις καλῶς λέγειν λέγοντι

αἰδῶς [δ'] οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι,
et eadem de causa pag. 163. b. ἔμαθον γὰρ παρ' Ἡσιόδου ὅς
ἔφη ἔργον [δ'] οὐδὲν εἶναι ὄνειδος.

Similiter pag. 161. b. αἰδῶς δὲ οὐδὲν μᾶλλον ἀγαθὸν ἢ [καί]
κακόν, expungendum est καί, quod cum οὐδὲν μᾶλλον non
congruit.

Pag. 163. a. ἐγὼ γάρ που τοῦθ' ὠμολόγηκα ὡς οἱ τὰ τῶν ἄλ-
λων πράττοντες σωφρονεῦσιν ἢ τοὺς ποιοῦντας ὠμολόγησα; Sic
scriptus locus plane intelligi non potest. Partem veri Heindorf.
vidit, partim Morgenstern. a Stallbaumio laudatus. Legendum
enim ἐγὼ γάρ ποῦ (pro που Morgenst.) τοῦθ' ὠμολόγηκα — εἰ
(pro ἢ Heind.) τοὺς ποιοῦντας ὠμολόγησα; Est enim ubi hoc
ego concessi? perinde ac si dixisset *ego hoc minime concessi*.
Captiose enim ita disputat: τοὺς μὲν τὰ τῶν ἄλλων ποιοῦντας
σωφρονεῖν ὁμολογῶ ἄλλ' οὐ διὰ τοῦτο συγχωρῶ σωφρονεῖν τοὺς τὰ
τῶν ἄλλων πράττοντας. quam deinde verborum calumniam
sollerter Socrates diluit.

Pag. 164. d. οὐκ ἂν αἰσχυρθεῖην ὅτι μὴ οὐχὶ ὀρθῶς φάναι
εἰρηκέναι μᾶλλον ἢ ποτε συγχωρήσαιμ' ἂν ἀγνοοῦντα αὐτὸν ἑαυτὸν
ἄνθρωπον σωφρονεῖν. Qui locos mendosos quocumque modo in-
terpretari conantur tam duro sunt stomacho ut saxa etiam du-
rissima concoquere possint. Negant mirari oportere „*infinitivum*
post ὅτι illatum” namque „*plurima id genus exempla suppeditare*”
Schaeferos, Lobeckios, alios complures. Nihil est tam absur-
dum quod non ex Codicibus nostris demonstrari possit, si unum
et alterum locum aut corruptum aut perperam intellectum pro-
ferre est aliquid demonstrare. Reliquos rei incredibilis auctores
minus moror, Heindorfium unum miror ad *Phaedonem* 63. a. in
eundem errorem esse implicitum. Bona pars locorum, quibus
omnes in eam rem abutuntur, hodie sanati sunt, ut in *Phae-
done* l. l. ὅτι μέντοι παρὰ θεοὺς δεσπότας πάνυ ἀγαθοὺς [ἤξειν]
rectissime Hirschig. ἤξειν expunxit, namque ex praecentibus
ἐλπίζω ἀφίξεσθαι cogitando esse repetenda. In loco, quo de
agimus, periit syllaba, qua in suam sedem revocata omnia
cum naturae et rationis aeterna lege congruent. Scribe ὅτι οὖν
pro ὅτι et monstrum erit procuratum. *Non me puderet*, inquit,

QUODLIBET *me minus recte dixisse fateri potius quam concedere* cet.

In eadem cogitandi vestigia video incidisse Bekkerum, qui *ἐτιδὴ* pro *ἔτι* reponebat; sed *ἐτιςὺν* in tali re Platoni consuetum est dicere.

Pag. 164. *d.* καὶ γὰρ τοῦτο οὕτω μοι δοκεῖ τὸ γράμμα (γυνῶθι σεαυτὸν) ἀνακεῖσθαι ὥς δὴ πρόσρησις οὔσα τοῦ θεοῦ τῶν εἰσιόντων ἀντὶ τοῦ χαίρει, ὡς τούτου μὲν οὐκ ὀρθοῦ ὄντος τοῦ προσρήματος [τοῦ χαίρειν] οὐδὲ δεῖν τοῦτο παρκαλεῦεσθαι ἀλλήλοισι ἀλλὰ σωφρονεῖν. Inficetum et puerile emblemata sine mora expellendum. In plerisque libris est et in Bodl. a prima manu τὸ χαίρειν, quod olim suspicor in margine adscriptum fuisse ad δεῖν τοῦτο παρκαλεῦεσθαι.

Quod post pauca legitur: καὶ γὰρ οὗτοι ξυμβουλὴν ᾗθήσαν εἶναι τὸ γυνῶθι σεαυτὸν, ἀλλ' οὐ τῶν εἰσιόντων [ἔνεκεν] ὑπὸ τοῦ θεοῦ πρόσρησιν Heindorf. „*illud ἔνεκεν an bene se haberet semper addubitavi.*” Clamat sententia ἔνεκεν una litura esse delendum. Dixerat Critias: *his verbis* (nosce te ipsum) *Apollo salutatur eos qui in suum templum introeunt.* οὕτω μὲν δὴ ὁ θεὸς προσπαρορῶει τοὺς εἰσιόντας εἰς τὸ ἱερόν. Itaque ut paullo ante dixit: πρόσρησις οὔσα τοῦ θεοῦ τῶν εἰσιόντων, sic nunc idem iisdem verbis enunciat: τῶν εἰσιόντων ὑπὸ τοῦ θεοῦ πρόσρησιν.

Pag. 165. *a.* εἴθ' ἴνα δὴ καὶ αὐτοὶ σφεῖς μὴδὲν ἤττον συμβουλίαις χρησίμους ἀναθεῖεν ταῦτα γράψαντες ἀνέθεσαν. In Bodleiano est: ἴνα δὴ καὶ αὐτὸς Φῆισ absurdo sed non infrequenti errore. Antiquum σφεῖς olim usu cesserat et pro eo αὐτοὶ dicebatur. Itaque σφεῖς aut corrumpitur aut glossema habet additum aut utrumque. Plato dixerat ἴνα δὴ καὶ σφεῖς. Addidit αὐτοὶ aliquis. Deinde haec sic depravata sunt, ut vides. Hermannus edidit: ἴνα δὴ καὶ αὐτοὶ σφεῖς vitiose. Sententia respuit αὐτοὶ. In prima et secunda persona dixeris ἴνα δὴ καὶ ἡμεῖς ἀναθεῖμεν, et ἴνα δὴ καὶ ὑμεῖς ἀναθεῖτε, itaque in tertia dicendum: ἴνα δὴ καὶ σφεῖς ἀναθεῖεν.

Pag. 169. *c.* ὥσπερ οἱ τοὺς χασμωμένους κατανατικρὺ ὀρῶντες ταῦτόν τοῦτο ξυμπάσχουσι καὶ κεῖνος ἔδοξε μοι ὑπ' ἐμοῦ ἀποροῦντος

[ἀναγκασθῆναι] καὶ αὐτὸς ἀλῶναι ὑπ' ἀπορίας. Ex animi sententia assentior Badhamo meo, qui me olim monuit ἀναγκασθῆναι non esse a Platone scriptum sed ab aliquo sciolo interpolatum. Nulla est in his ἀνάγκη sed naturalis quaedam συμπάθεια, et omnia sunt in ἀλῶναι ὑπ' ἀπορίας, id est ἀπορῆσαι.

Pag. 172. e. ἐνταῦθα καὶ ἄρτι ἀποβλέψας ἄτοπα Γ' ἔφην μοι προφαίνεσθαι. Particula γε hoc loco tam ridicule interponitur, ac si quis pro τί λέγεις; vellet τί λέγεις γε; dicere. Bekkerus ἄτοπά Γ' ἔφην substituit, quod cum caetera parte loci non quadrat. Reponendum more Attico dictum ἄτοπ' ἄττ' ἔφην μοι προφαίνεσθαι.

Nulla de ea scriptura esse potest controversia quoniam Socrates iterat id quod modo dixerat 172. c. τεκμαίρομαι δέ, ὅτι μοι ἄτοπ' ἄττα καταφαίνεται περὶ σωφροσύνης.

Pag. 175. a. ἐγὼ πάλαι εἰκότως ἐδεδοίκειν. Bodleianus, qui saepe in plusquamperfectis veterem formam Atticam servavit (ut in *Apol.* 36. a. ἀποπεφεύγη *Symp.* 217. c. ἐγκεχειρήκη. *Euthyd.* 292. e. ἐνεπεπτάκη) nunc nos destituit. Plato enim de more ἐδεδοίκεν scripserat, ut in libro *de Rep.* V. 472. a. εἰκότως ἄρα ἐδεδοίκεν, ubi corrector eraso η de suo εἰν substituit.

Pag. 176. b. ἦν ἐπάρδειν παρέχης Σωκράτει καὶ μὴ ἀπολίπη τούτου μήτε μέγα μήτε μικρόν. Bekkerus ἀπολείπη coniecit, quod sine ulla controversia verum est et recipiendum. Primum quia praesens cum praesenti componitur παρέχης — ἀπολείπη. Deinde si aoristo locus esset non ἀπολίπη sed ἀπολείφθῃ scriptum oportuit.

Pag. 176. b. ὡς ἀκολουθήσουντος, ἔφη, καὶ μὴ ἀπολειφομένου, et post pauca ὡς βιασομένου ἔφη. Nusquam mihi praeter hunc unum locum haec ellipsis visa. Addi solet οὕτω διανοοῦ, οὕτως ἔχε τὴν γνώμην, οὕτω γίνωσκε et sim. Exemplum dedit Heindorf. ad h. l. et Wyttenb. ad Iulianum pag. 187, et leguntur similia passim, ut in *Anabasi* I. 3. 6. ὡς ἐμοῦ οὖν ἰόντος ὅπη ἂν καὶ ὑμεῖς οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε. sed nusquam locorum reperitur quidquam quod sit loco huic Platonis simile.

PLATONICA.

MENO.

Menon. p. 70. α προτοῦ μὲν Θετταλοὶ εὐδόκιμοι ἦσαν — ἐφ' ἱππικῇ τε καὶ πλούτῳ, νῦν δὲ καὶ ἐπὶ σοφίᾳ. — ἐνθάδε δὲ τὸ ἐναντίον περιέστηκεν· ὥσπερ αὐχμὸς τις τῆς σοφίας γέγονε καὶ κινδυνεύει ἐκ τῶνδε τῶν τόπων παρ' ὑμᾶς οἴχεσθαι [ἡ σοφία]. Facile est emblemata fatuum et auri molestum removere. Sed contra supplendum est aliquid in verbis τὸ ἐναντίον περιέστηκεν, quod sensu vacuum est. Quia frequens admodum locutio est facile ex aliis locis prorsus similibus suppleas: ἐνθάδε δὲ (τὸ πρᾶγμα εἰς) τοῦναντίον περιέστηκεν, *apud nos*, inquit, *res in contrarium vertit*, ut *apud Demosthenem* XXV. pag. 773, 9: φοβῶμαι μὴ τὸ πρᾶγμα εἰς τοῦναντίον περιστῇ. *Plato de Rep.* pag. 343. Α. ὁ τοῦ δικαίου λόγος εἰς τοῦναντίον περιεστῆκει, et *apud alios*. Saepe dicitur εἰς τοῦτο, εἰς ἐκεῖνο, ἐνταῦθα περιεστάναι τὰ πράγματα *de conversione rerum*, sed τοῦναντίον περιέστη etiamsi hic illic legitur, *apud Thucyd.* VI. 24. *Lysiam* pag. 126, 4. perinde est ac si Latine dixeris *contrarium vertit* pro *in contrarium*, et ἐς addendum.

Pag 71. α. ἐγὼ δὲ τοσοῦτον δέω εἴτε διδασκτὸν εἴτε μὴ διδασκτὸν εἰδέναι. Certo et perpetuo omnium Atheniensium usu dicebatur τοσοῦτον ἀπέχω et τοσοῦτον δέω, δεῖς, δεῖ, et πολλοῦ, πλείους, μικροῦ, ὀλίγου δέω, ὀλίγου δεῖν et similia sine ulla exceptione, quam natura verbi δεῖν non admittit. At

citerioris aetatis Graeculi temere haec inter se miscere coeperunt et hac contagione scripta veterum impleta sunt. Sed audi nunc Stallbaumium: „*apte comparavit Ullricus Axioch.* p. 372 B. τοσοῦτον ἀποδέω τοῦ δεδοικέναι Chariton p. 152. τοσοῦτον ἀποδέω τοῦ σε κωλύειν. — itaque non est quod τοσοῦτου invitis libris corrigamus.”

Quod inepti Graeculi vitiose dicebant eo utitur ad mendum librorum Platonis occultandum. Quot verba tot errores sunt in τοσοῦτον ἀποδέω τοῦ δεδοικέναι. Saepe miratus sum quo pacto *Axiochus* in Platonis Dialogos irrepere potuerit, quum scriptus sit tam absurda oratione et stilo scateatque erroribus contra certam Platonis et Atticorum omnium consuetudinem commissis, ut alio loco de industria ostendam.

Emendate legitur apud Demosthenem pag. 107. 10. τοσοῦτου δέω ζηλοῦν. p. 744. ὅσοι μῆνες μικροῦ δέουσι νομοθετεῖν. p. 1479. τοσοῦτου γὰρ δέω τοῦτο ποιεῖν. p. 1015. τοσοῦτου ἐδέησε περιγενέσθαι τι, sed vitiose in S p. 115. 1. ἐγὼ δὲ τοσοῦτῳ δέω. p. 263. 24. τοσοῦτῳ γὰρ δέω et p. 849. 26. τοσοῦτο τοῦ (pro τοσοῦτου) ποιῆσαι ἐδέησεν.

Sine mendo apud Platonem legitur in *Menone* 91. a. πολλοῦ γε δέουσι μαίνεσθαι, et passim πολλοῦ δέω, πολλοῦ γε δέω. sed mendose in *Apologia* 35 d. ἀλλὰ πολλοῦ ΔΕΙ οὕτως ἔχειν pro πολλοῦ ΔΕΩ.

Gravius etiam peccatur in secunda persona πολλοῦ ΔΕΙC. Apud Demosthenem S exhibet p. 980. 25 καίτοι τοσοῦτ' οὐδεὶς ἐλέου τινὸς ἄξιός εἶναι pro τοσοῦτου δεῖς. Apud Platonem in *Menone* 79. b πολλοῦ δεῖς εἰπεῖν, Codd. δεῖ σ' εἰπεῖν. *Lysis* 204. e. πολλοῦ δεῖς τὸ εἶδος ἀγνοεῖν τοῦ παιδός. Codd. δεῖς σε aut δεῖ σε. *Io* 541. e. ἐξαπατᾷς με καὶ πολλοῦ δεῖς ἐπιδεῖξαι. Codd. δεῖ σ' ἐπιδεῖξαι. Eodem modo apud Isocratem errari vide in *Nov. Lectt.* pag. 528.

Pag. 71. d. ἐκείνον μέντοι νῦν ἔωμεν. Quia νῦν incongruum est scribe: ἐκείνον μὲν τοίνυν ἔωμεν ἐπειδὴ καὶ ἄπεσιν. Simillimus huic locus est in *Hippiā minore* 365. c. τὸν μὲν Ὅμηρον τοίνυν ἐάσωμεν ἐπειδὴ καὶ ἀδύνατον ἐπ' ἀνερῆσθαι τί ποτε νῶν ταῦτα ἐποίησεν.

Pag. 71. d. τί Φῆς ἀρετὴν εἶναι; εἶπον καὶ μὴ Φθονήσης. Numquam Plato aoristo εἶπα, εἶπαι, εἶπας usus est. Etiam nunc ut sexcenties alibi dixit εἰπέ.

Menon. pag. 72. a. μίαν ζητῶν ἀρετὴν σμῆνός τι ἀνεύρηκα ἀρετῶν παρὰ σοὶ κειμένΩΝ. Verum est ex ipsa rei natura κείμενον. De more κείμενον ad proximum ἀρετῶν praepostere est accommodatum, qui uberrimus et apud alios et apud Platonem mendorum fons est.

Menon. pag. 72. a. ἄλλη ἐστὶ παιδὸς ἀρετὴ — καὶ πρεσβυτέρου ἀνδρός, εἰ μὲν βούλει ἐλευθέρου, εἰ δὲ [βούλει] δούλου. Laesa auris admonet ut alterum βούλει expungas, idque perpetua Platonis consuetudo confirmat. *Sympos.* pag. 212. c. εἰ μὲν βούλει — εἰ δέ. *Alcib.* I. pag. 114. d. εἰ μὲν βούλει — εἰ δέ, et sic in *Cratylō* pag. 407. d. In *Euthydemo* pag. 285. c. εἰ μὲν βούλεται — εἰ δέ. *de Legg.* pag. 688. b. εἰ μὲν βούλεσθε παίζειν, εἰ δὲ σπουδάζων. Tolle idem mendum ex libro *de Rep.* pag. 432. a. εἰ μὲν βούλει φρονήσει, εἰ δὲ [βούλει] ἰσχυρῷ, εἰ δὲ καὶ πλήθει ἢ χρημάσιν.

Menon. pag. 76. a. ὑβριζῆς γ'εἶ, ὦ Μένων· ἀνδρὶ πρεσβύτῃ πράγματα προστάττεις ἀποκρίνεσθαι, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐθέλεις — εἰπεῖν. Mendosum est πράγματα προστάττεις ἀποκρίνεσθαι. De sententia autem nulla est controversia quin haec sit: *respondendi molestiam imponis vel exhibes.* idque ἀττικισί non aliter quam sic dicitur πράγματα ΠΑΡΕΧΕΙς ἀποκρίνεσθαι. Huius locutionis paucissima tantum sed certa et indubitata exempla apud scriptores Atticos reperiuntur, quae omnia protuli in *Nov. Lectt.* pag. 393 et 620.

Pag. 76. d. ξύνες ὅ τοι λέγω. In aliis est: ὅ τι λέγω. Verum est ὅ TΙΝ λέγω, ὅ τιν λέγω. Doricum est τίν pro σοί, ut ἐμὸι pro ἐμοί.

Menon. pag. 77. d. οὐκ οὐν δῆλον ὅτι οὗτοι μὲν οὐ τῶν κακῶν ἐπιθυμοῦσιν [οἱ ἀγνοοῦντες αὐτά] ἀλλ' ἐκείνων ἃ ᾤοντο ἀγαθὰ εἶναι, ἔστι δὲ ταῦτα κακά. ὥστε οἱ ἀγνοοῦντες αὐτὰ καὶ οἰόμενοι

ἀγαθὰ εἶναι δῆλον ὅτι τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμοῦσιν. Perspicuum est Platonem non bis sed semel posuisse verba: οἱ ἀγνοοῦντες αὐτά, quae quia priore loco et frigide abundant et oppositionem inter τῶν κακῶν et ἀλλ' ἐκείνων debilitent una litura delenda sunt.

Pag. 78. d. πότερον προστίθης τι; Alii, ut in his formis solet, προστιθείς et προστιθεῖς dederunt. Satis demonstravimus et alibi et ad Demosthenem Atticos constanter dixisse προστιθεῖς, ξυνιεῖς, ἀφιεῖς et sim. omnia.

Pag. 80. a. καὶ γὰρ αὕτη (ἡ νάρκη) τὸν ἀεὶ πλησιάζοντα καὶ ἀπτόμενον ναρκαῶν ποιεῖ, καὶ σὺ δοκεῖς μοι νῦν ἐμὲ τοιοῦτόν τι πεποιηκέναι [ναρκαῶν]. Ipsa verborum compositio emblemata arguit.

Pag. 89. e. in libris est: εἰς καλὸν ἡμῖν αὐτὸς ὅδε παρεκαθέζετο. Pro αὐτός Platonem scripsisse "Αυτος intellexit Struvius et diu ante corrector Codicis Florentini. Res est perspicua. Sequitur in Bodleiano: εἰκότως δ' ἂν μεταδοῖμεν "AN "ANTTOC γὰρ κτέ. Resecandum est alterum ἂν, ex sq. syllaba natum. In tam paucis verbis ἂν iterari non potuit.

In iis quae de Anyto scribit pag. 90 b, ubique sunt aculei in hominem, quem Plato pessime oderat, nam nulla esse potest controversia quin haec post Socratis mortem scripta fuerint. Quod igitur Anyti patrem Anthemionem laudat (οὐχ ὑπερήφανος πολίτης οὐδὲ ὀγκώδης τε καὶ ἐπαχθής) his omnibus tecte filio superbia et arrogantia exprobratur. Leniter etiam deridetur pater, quem coriarium (βυρσοδέψην) constat fuisse vid. Nov. Lectt. pag. 671. Si talis homo a Platone, qui summo loco natus erat, laudatur ob modestiam et omni fastu et arrogantia vacare dicitur ἡ εἰρωνεία est manifesta. Graphice depingit Anyti asperitatem et saevitiam et acerbissimum in Sophistas odium, corruptores iuventutis, quo et Socratem insectabatur pag. 91. c. 92. a et b. ut futurum Socratis accusatorem facile agnoscas, cui oblique malum minatur pag. 94. c.

Paullo ante ubi Ἰσμηνίας ὁ Θηβαῖος narratur repente dives esse factus εἰληφώς τὰ Πολυκράτους χρήματα pauci, credo, Stallbaumio credent Polycratem esse veterem Samiorum tyrannum.

Polycrates Thebanus nescio quis Ismeniam heredem scripserat.

Pag. 91. b. postquam dixerat: παρὰ τοὺς ἰατροὺς πέμποντες τόνδε καλῶς ἂν ἐπέμπομεν βουλόμενοι ἰατρὸν γενέσθαι. Nunc autem, inquit, ἐπιθυμεῖ ταύτης τῆς σοφίας καὶ ἀρετῆς, ἥ οἱ ἄνθρωποι τὰς τε οἰκίας καὶ τὰς πόλεις καλῶς διοικοῦσιν. — ταύτην οὖν τὴν ἀρετὴν σκόπει παρὰ τίνος ἂν πέμποντες αὐτὸν ὀρθῶς πέμποιμεν. Manifesto aliquid excidit unde accusativus ταύτην τὴν ἀρετὴν pendebat. Quis enim aequo animo feret quod Stallbaumius annotavit: „*accusativus aut absolute positus est aut ex structurae mutatione explicandus.*” Hae sunt enim illae argutiae malesanae, quas in Gothofredo Hermanno tam acriter Madvigius summo iure exagitat. Loci sententia, quae planissima est, affert lucem. Manifesto enim requiritur: *hanc igitur virtutem ut DISCAT, ad quos eum mittere debemus?* Ergo Plato dixisse potest: ταύτην οὖν τὴν ἀρετὴν (μαθησόμενον) παρὰ τίνος κτέ. Usu tritum est μαθησόμενον πέμπειν et μαθησόμενος ἵέναι, si quis cui aut alium aut semet ipsum in disciplinam tradere dicitur, ut in *Symposio* 206. b. ἐφοίταν παρὰ σέ αὐτὰ ταῦτα μαθησόμενος. Potest etiam alio modo verborum et sententiae labes sarciri, veluti: ταύτην οὖν τὴν ἀρετὴν (βουλόμενοι αὐτὸν σοφὸν γενέσθαι) παρὰ τίνος κτέ. ut supra 90. c. εἰ βουλοίμεθα Μένωνα τόνδε ἀγαθὸν ἰατρὸν γενέσθαι παρὰ τίνος ἂν αὐτὸν πέμποιμεν; et post pauca: παρὰ τοὺς ἰατροὺς πέμποντες τόνδε καλῶς ἂν ἐπέμπομεν βουλόμενοι ἰατρὸν γενέσθαι. Sententia certa est, verba ipsa quis praestabit?

Menon. pag. 91. b. "ΑΝΤΤΟC. καὶ τίνος λέγεις τούτους, ᾧ Σώκρατες; ΣΩ. οἶσθα δήπου καὶ σὺ ὅτι οὗτοί εἰσιν ΟΙΟΤC οἱ ἄνθρωποι καλοῦσι σοφιστάς. Manifestum mendum vides, sed vera lectio ad manum est, nempe quod quisque in tali re dixisset: οὗτοί εἰσιν ΟΥC οἱ ἄνθρωποι κτέ. Simplicissime poterat dicere: οὗτοί εἰσιν οἱ καλούμενοι σοφισταί.

Excandescit ad horum mentionem Anytus et in haec verba erumpit: Ἡράκλεις, εὐφήμει, ᾧ Σώκρατες. μηδέναι τῶν συγγενῶν μήτε Φίλων μήτε ἄσῶν μήτε ξένων ΤΟΙΑΥΤΗ ΜΑΝΙΑ λάβοι ὥς τε παρὰ τούτους ἐλθόντα λαβηθῆναι. *Insania, vecordia, dementia* non *qualis* sit spectatur, sed *quanta*. Itaque verum est μηδέναι

ΤΟСаύτη μανία λάβοι, qua confusione nihil est in libris frequentius.

In *Menon.* pag. 92 c. haereo in verbis: πῶς οὖν ἂν, ὃ μακάριε, εἰδείης περὶ τούτου τοῦ πράγματος, εἴτε τι ἀγαθὸν ἔχει ἐν ἑαυτῷ εἴτε φλαῦρον, οὗ παντάπασιν ἄπειρος ΕΙΗC. Nempe si περὶ ΤΟΥΤΟΥ τοῦ πράγματος sanum est. requiritur οὗ ἄπειρος (ΕΙ) εἴ, non εἴης. Contra si εἴης vitio vacat, sententia est generalis et requiritur περὶ ὅτου οὖν πράγματος, idque magis est ex Socratica consuetudine.

Respondet Anytus: ῥᾷδίως. τούτους γοῦν οἶδα ΟΙ εἰσιν, εἴτ' οὖν ἄπειρος αὐτῶν εἰμὶ εἴτε μή. Rectissime Wolfius οἱοί εἰσιν. Non assentitur Stallbaumius „siquidem ὅς indicat naturam atque indolem eius de quo sermo est.” Multum vereor ne confundat ὅς ἐσιν et ὅ ἐσιν, quum afferat περὶ ἀρετῆς ὃ ἐσιν ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα, et δικαιοσύνην ὃ τυγχάνει ἐν οὗ φαμὲν εὐρηκέναι, et similia. Est aliquid inter ἡ ἀρετὴ τί ἐσιν; et τίς ἐσιν ὑμῶν ὁ Σωκράτης; Est aliquid inter οἶδά σε ὅς εἴ, nempe ὁ Σωκράτης, et οἶδα σε ὃ εἴ, nempe φιλόσοφος. et οἶδά σε οἷος εἴ, nempe ὅσιος καὶ δίκαιος ἀνὴρ. Iracunde igitur et aspere Anytus dixit: τούτους γοῦν οἶδα οἱοί εἰσιν, id est ὅτι μοχθηροὶ τινές εἰσι καὶ παμπόνηροι.

Post pauca scribe: ἀλλὰ γὰρ οὐ τούτους Ζητοῦμεν, τίνες εἰσί, pro Ἐζητοῦμεν.

Postquam sic Anytus magna asperitate verborum Sophistas insectatus est ὁ εἴρων ad eum ita dicit: πῶς λέγεις, ὃ Ἄνυτε; οὗτοι ἄρα - οὐ μόνον οὐκ ὠφελοῦσιν ὥσπερ οἱ ἄλλοι ὅ, τι ἂν τις αὐτοῖς παρᾷ, ἀλλὰ καὶ τούναντίον διαφθείρουσιν; deinde usus erat lepida comparatione, quae nunc fatuis additamentis vitata magnam partem venustatis ac leporis amisit. Iuvat primum proponere locum qualem a Platone scriptum fuisse existimo, deinde emblemata redarguam. A Platonis manu haec profecta arbitror: καίτοι τέρας λέγεις, εἰ οἱ μὲν τὰ ὑποδήματα τὰ παλαιὰ καὶ τὰ ἱμάτια ἐξακούμενοι οὐκ ἂν δύναιτο λαβεῖν τριάκονθ' ἡμέρας μοχθηρότερα ἀποδιδόντες ἢ παρέλαβον, ἀλλὰ ταχὺ ἂν τῷ λιμῷ ἀποθάνοιεν, Πρωτάγώρας δ' ἄρα ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἐλάνθανε διαφθείρων τοὺς συγγιγνομένους καὶ μοχθηροτέρους ἀποπέμπων ἢ

παρελάμβανε πλεῖν ἢ τετταράκοντ' ἔτη. Nunc in sententiae compositione perelegans est partium *συμμετρία*. Homines liberos suos Sophistis instituendos committunt quemadmodum calceos detritos et scissas vestes *sarciendas* dare solent. Quid futurum est si illi τὰ παλαιὰ ὑποδήματα μοχθηρότερα ἈΠεδίδοσαν ἢ παρέλαβον; οὐκ ἂν δύναιτο λαθεῖν τριάκονθ' ἡμέρας ἀλλὰ ταχὺ ἂν τῷ λιμῷ ἀποθάνοιεν. Itaque incredibile est et *portenti instar* (τέρας) Protagoram potuisse πλεῖν ἢ τετταράκοντ' ἔτη λαθάνειν εἰ τοὺς συγγιγνομένους μοχθηροτέρους ἀπέπεμπεν ἢ παρελάμβανεν. Comparat Sophistas cum iis qui calceos *veteres* sarciant *redduntque* deteriores quam acceperint, non cum iis qui *novos* calceos faciunt aut vestes *novas*. Vide nunc quid sit in libris: οἱ μὲν τὰ ὑποδήματα [ἐργαζόμενοι] τὰ παλαιὰ καὶ τὰ ἱμάτια ἐξακούμενοι. At nemo potest ἐργάζεσθαι, opinor, ὑποδήματα παλαιά, multoque etiam minus τὰ ὑποδήματα τὰ παλαιά. Praeterea ἐργαζόμενοι moleste interpositum quae arcte coniuncta sunt disiungit. Pendet aperte τὰ ὑποδήματα, ut τὰ ἱμάτια, a participio ἐξακούμενοι. Sequitur in libris: οὐκ ἂν δύναιτο λαθεῖν τριάκονθ' ἡμέρας μοχθηρότερα ἀποδιδόντες ἢ παρέλαβον [τὰ ἱμάτια τε καὶ τὰ ὑποδήματα]. Non arbitror fore multos qui admoniti praesertim non sentiant pannum hunc inepte esse assutum. Metuit forte sciolus ne oblivisceremur. Denique libri exhibent omnes: ἀλλὰ [εἰ τοιαῦτα ποιοῖεν] ταχὺ ἂν τῷ λιμῷ ἀποθάνοιεν, manifesto errore: ποιεῖν enim et ἐργάζεσθαι in tali re nihil discrepant ponunturque promiscue de calceis pallisque *novis* faciendis, quod pugnat cum verbis μοχθηρότερα ἈΠΟδιδόντες ἢ παρέλαβον, in quibus ipsis est lepor comparationis cum Sophistis, qui τοὺς συγγιγνομένους μοχθηροτέρους Ἀπέπεμπον ἢ παρελάμβανον. Si quis haec lecta et perpensa probaverit secum existimato quales sint nostri Platonis Codices Mss. quibus tamen nonnulli tantum non ubique credendum esse opinantur.

Menon. pag. 99. D. καὶ τοὺς πολιτικοὺς Φαῖμεν ἂν - ἐνθουσιάζειν ἐπίπνους ὄντας καὶ κατεχομένους ἐκ τοῦ θεοῦ. Difficile erit dicere quis sit in tali quidem re ὁ θεός. Non sic Graeci in talibus loquebantur, sed ἐκ τοῦ θεῶν dicebant et θεῶν τις et similia.

Menon. pag. 99. D. οἱ Λάκωνες ὅταν τινὰ ἐγκωμιάζωσιν ἀγαθὸν ἄνδρα Θεῖος ἀνὴρ, Φασίν, οὕτως. Receptam olim oportuit Casauboni emendationem Aristotelis testimonio confirmatam Θεῖος ἀνὴρ et Spartanos inducere sua lingua loquentes, in qua re quam scite et venuste naturae veritas cernatur perinde Plato sentiebat atque Aristophanes.

Recipitur ab omnibus propter fidem, credo, veterum membranarum in *Menone* pag. 100. a. λέγων περὶ αὐτοῦ ὅτι

οἶος πέπνυται, Αἱ δὲ σκιὰ ἀΐσσουσιν.

sed quod cum bona membranarum venia dictum esto, αἱ et versum depravat et sententiam verborum perimit. Accipiamus igitur ab Homero: ΤΟΙ δὲ σκιὰ ἀΐσσουσιν. Cicero *de Divinat.* I. 40. *quorum de altero* (Tiresia) *etiam apud inferos Homerus ait*, solum sapere, CETEROS *umbrarum vagari modo*. Quum Scipio in Africa rem praeclare gereret *πυθινόμενον τὸν Κάτωνά Φασιν εἰπεῖν*.

οἶος πέπνυται, τοὶ δὲ σκιὰ ἀΐσσουσιν,

apud Plutarchum in *Cat. Maiore* cap. 27.

AD DIONIS CHRYSOSTOMI ORATIONES.

DIONIS CHRYSOSTOMI Opera. e recensione Adolphi
Emperii Brunsvigae 1844.

Δίωνος τοῦ Χρυσοστόμου λόγοι recognovit Ludo-
vicus Dindorfius Lipsiae 1857.

Tom. I. pag. 69. Reiskii. κύκλω πᾶς ὑπόνομος ὁ τόπος καὶ διατετμημένος, non erat *dissectus* locus (quod absurdum est), sed *perforatus* διατετρημένος. Rarior forma in compositis quidem scribam fefellit. Τέτρηται passim legitur. Herodotus IV. 158. ἐνθαῦτα ὁ οὐρανὸς τέτρηται *foramina habet*. In Platonis *Gorgia* pag. 493 b. οὗτοι ἀθλιώτατοι ἂν εἶεν — καὶ Φοροῖεν εἰς τὸν τετρημένον πίθον ὕδωρ ἐτέρῳ τοιούτῳ [τετρημένῳ] κοσκίνῳ, ineptum emblema vides Dicebant ἕτερος τοιοῦτος ne vocabulum idem invenuste repeteretur. Lepide Stallbaum.: „*cum vi repetitum τετρημένῳ.*”

Post pauca apud Dionem legitur: διὰ δὲ τούτων οὐδεμιᾶς ἤγεν αὐτὸν ἀλλ' ἔξωθεν καθαρωτέρην ἅτε οἷμαι θεατὴν ἐσόμενον. deest vocabulum necessarium θεατὴν ἐσόμενον MONON. Caeteri per cruorem et cadavera ad tyrannidem tendebant, Hercules spectatum tantum venerat.

Pag. 70. τοῦτο μὲν ἀλουργίδων, τοῦτο δὲ φοινικῶν, τοῦτο δὲ κροκωτῶν. Leg. φοινικίδων.

Pag. 78. ferociter ad patrem ita dicit Alexander: ἐγὼ δὲ οὐκ

ἂν ποτε ὑπ' ἀνθρώπων οὐδενὸς βασιλευθῇην. Cui ille: ἀλλ' οὐχ ὑπ' ἐμοῦ ΓΕ σὺ βασιλεύει, ὦ Ἀλέξανδρε; In hac verborum compositione γε vitiose abundat. Corrige: ἀλλ' οὖν ὑπ' ἐμοῦ γε. Notum et frequens etiam apud Dionem est ἀλλ' οὖν — γε, ut pag. 101. ἀλλ' οὖν μνήμης γε ἀγαθῆς — ἤξιωσεν. Reponendum est II. pag. 86. ἀλλ' οὖν τῆς γε Φωνῆς ξυνίμεν ὑπὸ συνηθείας. ubi vulgatur: εἰ γὰρ μηδενὸς ἌΛΛΟΥ, τῆς γε Φωνῆς. Sic et Platonī reddendum in *Protagora* pag. 327. c. ἀλλ' οὖν αὐληταί γε πάντες ἦσαν.

Ut λείπων — λιπών, βάλλων — βαλόν, Φεύγων — Φυγών, πειθόμενος — πιθόμενος, sic perpetuo inter se confunduntur ἄγων — ἀγαγών. Itaque emenda pag. 82. οὐκ ὠνησάμενον οὐδ' οἴκοθεν ἌΓΟΝΤΑ — ἀλλὰ — ἐξελόμενον. Perspicuum est ἀγαγόντα requiri et praesens ridiculum est. Eodem modo passim ἀμαρτάνων — ἀμαρτών et μαρβάνων — μαβών inter se locum mutare videbis.

Plurima apud Dionem vitia de genere hoc quicumque hoc agere vult emendabit. Fac periculum pag. 66. ἌΓΩν οὖν ἐκείσε ὁ Ἑρμῆς ἐπέδειξε τὴν φύσιν τοῦ τόπου. Tuum est videre et constituere utrum ἄγων an ἀγαγών sit scribendum. Non est difficilis optio. Saepissime sic in λιπών et βαλόν peccatur cum compositis omnibus et in λειπόΠενος — λιπόμενος, sed ubique loci sententia quid verum sit liquido demonstrat.

Narrat Dio p. 87. ab Homero τὰς Λακωνικὰς ἐξιάσεις τῶν Φιλιτίων [δείπνων] μαθόντα Λυκοῦργον νομοθετῆσαι τοῖς Σπαρτιάταις. Ex margine irrepsit δείπνων, quod expunge: tum scribe Φιλιτίων, nam haec est antiqui vocabuli genuina forma, quod vel ex hoc uno Plutarchi loco colligas *Lycurg.* 12: τὰ συσσίτια Κρήτες μὲν ἄνδρια (imo vero ἀνδρεῖα) Λακεδαιμόνιοι δὲ Φιδίτια προσκαγορεύουσιν, εἴτε ὡς Φιλίας καὶ Φιλοφροσύνης ὑπαρχόντων ἀντὶ τοῦ Α τὸ Δ λαμβάνοντες, εἴτε ὡς πρὸς εὐτέλειαν καὶ Φειδῶ ἐθιζόντων. Ex hac futili etymologia apud indoctos nata est forma nihili Φιλίτια. Olim ἀνδρεῖα appellata fuisse (ut apud Cretenses) Strabo X. p. 482 ex Alcmanis versiculo demonstrat:

ἀνδρείων παρ δαιτυμόνεσσι πρέπει παιᾶνα κατάρχειν.

De victu heroum Homericorum disserens Alexander p. 87 ita dicit: ἰχθύων δὲ οὐδέποτε γευσμένους αὐτοὺς ἐποίησε καὶ ταῦτα ἐπὶ θαλάττης τρατοπεδεύοντας —. πάνυ γὰρ ὀρθῶς αὐτὸ τοῦτο ἀπερμημόνευσεν ὁ Πλάτων. Quum haec Dio adderet oblitus erat se Alexandrum haec induxisse dicentem. Platonis iocantis facetia *de Rep.* p. 404 B. ἐν ταῖς τῶν ἡρώων ἐσιτάσσειν οὔτε ἰχθύσιν ἐσιῶ, καὶ ταῦτα ἐπὶ θαλάττῃ ὄντας, οὔτε ἐφθοῖς κρέασιν, plerisque visa est gravis et seria philosophi observatio, quam Eubulus Comicus in ludum iocumque convertit apud Athenaeum p. 25 C. Ex Platone autem redde Dioni ἐπὶ θαλάττῃ pro θαλάττῃς.

Pag. 98. ζητεῖν εἰ δυνατόν εἴη ἐπωφελείᾳ τῶν ὅπου ποτὲ ἀνθρώπων κρατεῖν. Divisim scribendum ἐπ' ὠφελείᾳ. Ne Graecum quidem esse arbitror vocabulum ἐπωφέλεια pro ὠφέλεια.

Pag. 99. μέχρι γήρως ὕψατος non est Graecum, sed ἙΧΧάτου, unde ἐσχατογήρως natum est. Sed non uno nomine absurdum verbum est ἐσχατογηρώ, quod Hasius inconsulto in Stephani Thesaurum invexit ex Papyro Taurinensi: προβεβηκότος ἤδη τοῖς ἔτεσιν καὶ ἐσχατογηράσσοντος, quod ἐσχατόγηρῳ ὄντος scribi debuerat.

Mirifica est etiam significatio, quam corruptae huic lectioni affingit: *in extremam senectutem BREVI delapsurus.*

Pag. 112. ἐκεῖνο μέντοι οἶσθα δήπου, ὃ Σώκρατες, ὅτι τῆς ἀπάσης οἰκουμένης τοῦ πλείους καὶ ἀρίστου βασιλεύει μέρους, supplendum βασιλεύει APXEI μέρους, ut statim recte dicitur: τῆς μὲν καλουμένης Ἀσίας ὅλης APXEI — τῆς δὲ Λιβύης τοῦ πλείονος μέρους.

Pag. 115. τρία γὰρ εἶδη πολιτειῶν νομίζεται. — μία μὲν ἡ πρώτη καὶ μάλιστα συμβῆναι δυνατή, περὶ ἧς ὁ νῦν λόγος (ἡ μοναρχία). Mendosum est συμβῆναι, cui loci sententia clamat συμμεῖναι substitui oportere. Quod firmum et stabile est συμμένειν dicitur, id est durare, perdurare. Sic Φιλία, ὁμόνοια, εἰρήνη, σπονδαί et sim. συμμένειν dicuntur. Reponendum est idem verbum Tom. II. p. 133. οὐκ ἀποσῆσθαι δὲ εἰπεῖν καὶ

ὅπως ἂν μεῖναι (ἡ δόμοιοι) γενομένη δύναιτο, imo vero συμ-
μεῖναι, *quo pacto restituta concordia stabilis esse possit.*

Pag. 123. τὸ μὲν σῶμα — οὐδὲ (leg. οὐδὲν) αὐτῷ βοηθεῖν
ἱκανόν ἐστιν· — ἡ ψυχὴ δὲ ὑπὲρ ἐκείνου πάσας μὲν Φροντίδας
Φροντίζει, πάσας δὲ ἐπινοίας σκύλλει. Nullus hic locus est
verbo σκύλλειν neque antiquo et poetico *laniare, scindere, dilace-
rare*, neque novicio et plebeio, quod est *vexare, molestum esse*,
πράγματα παρέχειν. Quid multa? corrigendum πάσας δὲ ἐπι-
νοίας ΚΥΚΛΕΙ, κυκλεῖ, *voluit*, ut occupavit emendare Geelius.
Vides unde sit natus error. Saepe C finale male repetitum
turbas dedit.

Pag. 125. προσήκει μὲν στρατεύεσθαι, προσήκει δὲ ναυτιλιας,
ἀνάγκη δὲ ἐν ὑπαίθρῳ τὰ ἔργα διαπονεῖν. Legendum est προσή-
κει δὲ ναυτίλᾳ ΕCΘΑΙ.

Excidit aliquid pag. 134. τοῦ παντὸς ἄξια οὐ μόνον πρὸς τὸ
ῥῥεσθαι ζῶντα ἀλλὰ δύνασθαι ζῆν, supple: ἀλλὰ (καὶ πρὸς τὸ)
δύνασθαι ζῆν.

Pag. 142. τίς εὐπορώτερος χρημάτων ὥςτε μηδὲν ἔχειν τὸν
ἀντΙΠΟΙήσόμενον; Sententia manifesto flagitat τὸν ἀντΩΝησόμενον.

Pag. 150. ἡ σὺ οἶει τὸν ἀδύνατον ἡνιοχεῖν ἡνίοχον εἶναι [τοῦ-
τον] ἢ τὸν ἀπειρον τοῦ κυβερνᾶν κυβερνητὴν; Nullus hic prono-
mini τοῦτον locus est.

Pag. 158. οὐδὲ γὰρ ζῆν ἐβούλετο εἰ μὴ βασιλεὺς ΕΙΗ τῆς
Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας. Requirit sententia futurum εἰ μὴ
βασιλεύσει τῆς Εὐρώπης. et post pauca: ἂν Δαρεῖον ἔλω καὶ
ἔτι τὸν Ἰνδῶν βασιλέα οὐδὲν με κωλύει — μέγιστον εἶναι, pro
κωλύει.

Pag. 165. παρ' οὐδὲν μὲν ἡγούμενος εἰ καὶ τι πείσεται πλὴν
σαφῶς γε εἰδὼς ὅτι οὐδὲν ἔσοιτο, elegans loci compositio requi-
rit: ὅτι οὐδὲν ΠΕΙσοιτο.

Post pauca p. 162. ἐπειδὴν ἄρῳσι τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῶν δεσμῶν. Nihil est ΑΡΩCI. Nil prodest ἀνῶσι, quod Emperius, neque ἀΦῶσι, quod Dindorfius coniecit. Verum est usitatissimum illud ΛΥΩCI, *solvant* vinculis.

Multum delectatur Dio Platonico ἔμβραχυν, quod indocti scribae solent in ἐν βραχεῖ corrumpere, ut p. 166. ἐπὶ πάντα ἐν βραχεῖ, et Tom. II. p. 278. περὶ δὲ τῶν βασιλέων ἐν βραχεῖ, et aliis locis, de qua re diximus in VAR. LECTT. p. 208.

Pag. 167. γένειον πολὺ καθεικότας, pro πολὺ omnibus usitatum est βαθύ dicere, unde βαθυπώγων et βαθυγένειος quis dicitur.

Pag. 167. ἡμεῖς δὲ ἀπὸ τῶν ἡθῶν καὶ τῶν ἔργων χαρακτηῖρα καὶ μορφὴν ἀξίαν ἐκείνων σπάσωμεν. Quid sibi vult in tali re verbum σπᾶν? At tu repone Πλάσωμεν, ut in vicinia: οὐκ ἂν σκυθρωπός τε καὶ συννεφής ἰδεῖν — Πλάττετο; et p. 178. ποῖόν τι πλάττωμεν τὸ σχῆμα; Sed perspicua res est nec pluribus verbis opus.

Pag. 169. in descriptione avari τὰς δὲ ἐορτὰς ζημίαν ἄλλως ἡγούμενος καὶ ματαίαν δαπάνην ἀΝΙλαστος καὶ ἀμειδίαιτος. Unusquisque statim ἀΓΕλαστος reposuerit, quod est in plerisque libris et optime a Dindorfio revocatum.

Pag. 176. περιέρχεται συκοφάντης καὶ φοβερὸς ἀντίον πᾶσι βλέπων. Legendum "ΑΓΡΙον πᾶσι βλέπων.

Saepe diximus Φιλόνικος Graecum esse, non Φιλόνεικος. Audi Dionem p. 178. οὐ πάνυ προθύμως τὰ νῦν ἀγωνιούμενον. καίτοι Φιλόνεικον ὄντα τῇ φύσει περὶ πάντα καὶ πρωτεύειν ἀξιοῦντα. Sentisne requiri *victoriae cupidum* Φιλόνικον?

Pag. 181. ἄνδρα δὲ τοιοῦτον εἰλούμενον αἰὲ καὶ περιΦερόμενον — τίς οὐκ ἂν ἐλεήσειεν; Tralaticio errore scriptum est pro περιΦΘερόμενον.

Multa Dio in loquend' usu peccat vitiosam aequalium συνή-

θειαν secutus, turpissime p. 196. δύο δέ τινας νεανίσκους — θά-
τερον τὸν ἕτερον φθάνοντα.

Pag. 204. προσκνᾶσθαι πρὸς τὸ τραχύ, et post pauca τὸν
πόδα — κνᾶσθαι, reponenda forma Attica προσκνήσθαι et κνήσθαι,
quam Dio sumserat ex notissimo loco Xenophontis in *Memora-*
bilibus I. 2. 30. ἐπιθυμῶν τῷ Εὐθυδήμῳ ΠΡΟΣΚΝΗΣΘΑΙ ὥσπερ
τὰ ὑἷδια τοῖς λίθοις.

Scrib. p. 214. χαρίζεσθαι δὲ πολλὰ (non πολλάκις) πολλοῖς,
et p. 215. ξύμπαντα ταῦτα ἐπ' αὐτὸν ἵεναι νομίζει pro εἶναι.

In libris est p. 217. ὑπὸ μὲν τῶν ἐλευθερίως προσΕΡΧομένων
οἴεται ὑβρίζεσθαι, ὑπὸ δὲ τῶν ταπεινοτέρων ἐξαπατᾶσθαι, sine
sensu. Vitium est in προσΕΡΧομένων. Sententia recta ducit ad
notissimum προσΦΕρομένων, quo recepto statim apparet adver-
bium ταπεινότερον requiri. Estne exemplis opus ut ostendam
quid sit ἐλευθέρῳ (nam sic scribendum) et contra ταπεινῶς
τινὶ προσΦέρεσθαι?

Apud Dionem haec vide. pag. 441. ἀδίκως καὶ ἀγνωμόνως
προσΦερόμενοι ἀλλήλοις. II. p. 58. προσΦέρεσθαι πρῶως καὶ κηδε-
μονικῶς — καὶ μὴ ἀπεχθῶς. Addam tertium quia memorabilis
locus est II. pag. 223. ἔτι γὰρ νῦν (οἱ Ἀθηναῖοι) ἐνεδίδονται
περὶ Σωκράτους ὥς οὔτε δικαίως οὔτε ὁσίως τῷ ἀνδρὶ προσενηχθέν-
τες καὶ πάντων αὐτοῖς τῶν ὕστερον γενομένων κακῶν ταύτην φασὶ
συμβῆναι τὴν αἰτίαν.

Pag. 228. ἐξενίσταμεν δὲ αὐτὸν ὥς ἐδυνάμεθα ΜΑΛιστα. Dixerat
ut omnes solebant, ὥς ἐδυνάμεθα ἌΡΙστα, quam potuimus OPTIME,
non MAXIME.

Multa sunt apud Dionem fatua et insulsa sciorum emble-
mata. Duo sunt putidissima in rustici oratione p. 228. Rusti-
cus, qui numquam urbem viderat, quum se *turres* vidisse et
portum vellet dicere, nativa simplicitate ita dixit: εἶδον — τεῖχος
ἔξωθεν καρτερὸν καὶ οἰκήματα τινα ὑψηλὰ καὶ τετράγωνα ἐν τῷ
τείχει [τοὺς πύργους] καὶ πλοῖα πολλὰ ὁμοῦντα ὥσπερ ἐν λίμνῃ
(τῷ λιμένι) κατὰ πολλὴν ἡσυχίαν. Corruptit omnia magistellus

adscribens τοὺς πύργους et τῷ λιμένι, quae omnem loci venustatem et gratiam sustulerunt.

Idem factum est pag. 231 in verbis: ὁ δὲ ἄνθρωπος [ὁ ῥήτωρ] ἐχαλέπαινε. Nempe ὁ ἄνθρωπος cum contemptu dictum non admittit additamentum ὁ ῥήτωρ.

Solemni errore scribitur p. 234. ὥστε τοὺς πρώτους ἐπιδημήσαντας ξένους τοὺς μὲν κατὰ γελᾶν τῆς πόλεως, τοὺς δὲ οἰκτεῖρειν αὐτήν. imo vero τοὺς πρώτον ἐπιδημήσαντας. ut in *Corinthiaca* Tom. II. pag. 101. ὅτε τὸ πρῶτον ἐπεδήμησεν τῇ πόλει τῇ ὑμετέρᾳ.

Pag. 241. καὶ τὸν μὲν ἡμῶν αὐτὸς ἑνέτριβε, τὸν δὲ ἡ γυνὴ σέει. Etiam si omnes libri ἐνέτριβε dedissent tamen sine ulla controversia ἑνέτριβε esset rescribendum: nunc omnes veram lectionem servant et Reiskii infelix coniectura utrique Editori imposuit. ἑνατρίβειν et ἑντρίβειν certo discrimine omnium perpetuo usu distincta sunt. ἑντρίβειν ponitur de fuco, cerussa et pigmentis, quibus quis faciem interpolat, quae omnia ἐντρίμματα appellantur, ut in:

ψιμυθίῳ πίθηκος ἐντετριμμένος.

et apud Antiphanem:

σμηται, κτενίζετ', ἐκβέβηκ', ἐντρίβεται.

de quo dixi ad Clementem Alexandr. *Paedag.* p. 254. et passim apud omnes eo sensu ἐντετριμμένος et ἐντρίβεσθαι legitur, ut in *Cyropaed.* VIII. I. 41. ἐντρίβεσθαι ὥς εὐχρώτεροι ὄρῳντο ἢ πεφύκασιν. Contra τρίβειν et ἀνατρίβειν est manu molliter fricare, ut apud Antiphanem Athenaei p. 553 c.

μαλακῆς καλαῖς τε χερσὶ τριφθῆναι πόδας.

et in Aristophaneo:

ἀνατριβομένῳ γε τὸ δεῖνα.

Itaque qui frigore torpentem fricando refocillat ἀνατρίβει μὲν ἐντρίβει δ' οὐ.

Pag. 242. Emperius edidit: ἐμοὶ δοκεῖ καλέσαι τοῦτον εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐπὶ ξενίᾳ. Dindorfius veram lectionem ἐπὶ ξενία reposuit. Sexcenties scribae ita peccant ut ξενία vel in ξενίᾳ corrumpant vel in ξενίῳ. Nunc fraus omnibus patet. Sed

superest ipsius Dionis error. Saepissime apud Oratores legerat καλέσαι εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐπὶ ξένια, sed fugit eum *hospites*, τοὺς ξένους, ἐπὶ ξένια, *cives* ἐπὶ δεῖπνον vocari. De legatis Atheniensium igitur constanter καλέσαι εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐπὶ δεῖπνον dicitur. Sed Dio talia neque sciebat neque multum curabat: hi tamen auditoribus suis ἀττικίζειν videbantur. Similiter peccavit Tom. II. pag. 255. οὐδεὶς πάποτε οὕτως ἐγένετο θρασὺς δημαγωγὸς οὐδὲ Ὑπέρβολος ἐκεῖνος ἢ Κλέων ὥς τε τὸν Ἄρειον πάγον ἢ τὴν βουλὴν τοὺς ἐξακοσίους ἀτιμότερον τοῦ δήμου νομίζειν. Quam saepe apud Oratores legerat τὴν βουλὴν τοὺς πεντακοσίους, sed seriora antiquis miscet. Nemo Atheniensium umquam dixit ὁ Ἄρειος πάγος pro ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλή, sed sequiores ita loquebantur et sic a Romanis *Areopagus* appellari coeptus est.

Pag. 246. ἐνὸς δ' ἐγὼ λίθῳ ἔτυχον καὶ ἀλόντι τὸ δέρμα ἐπέβαλον. Ultima verba sensu carent. Res ipsa docet rescribendum esse: καὶ εἶλον τὸ δέρμα ἐπιβαλὼν.

Eodem modo scribae confundunt Ἐντείνειν et Ἐπιτείνειν, ut p. 251. τὸ τόξον — ἐπιτείνειν, et mox ἐὰν τύχη ἐπιτείνας, at statim recte τὸ Εὐρύτου τόξον Ἐντείνειν. Opponuntur inter se ἐπιτείνειν et ἀνίεναι, ἐπίτασις et ἀνεσις, ἐπιτάδην et ἀνέδην, ἐπιτεταμένως et ἀνειμένως proprie de lyrae chordis, quae intenduntur vel relaxantur, tum de morbo ingravescente vel remittente, denique de omnibus quorum vehementia augetur aut quorum violentia aliquid remittit. Arcum tendere autem est Ἐντείνειν τὸ τόξον. Hinc dictum Apollonii in Neronem: Νέρων κιθάραν μὲν ἴσως ἤδει ἀρμόττεσθαι, τὴν δὲ ἀρχὴν ἤσχυεν ἀνέσει καὶ ἐπιτάσει. apud Philostratum in vita pag. 211.

Incertaine sitne scribae error an Dionis ex vitiosa συνηθείᾳ peccatum p. 264. καὶ δὴ μέγιστον τὸ τῆς ἀναιδείας τὸ ΜΑΛΛΟΝ τοῦ δέοντος φρονεῖν τὸν ὄχλον, ὅπερ θρασύνεσθαι καλεῖν ὀρθότερον. Recte et emendate loquentibus dicendum est ΜΕΙΖΟΝ φρονεῖν, non μᾶλλον, ut μέγα φρονεῖν non μεγαλοφρονεῖν, et μέγιστον φρονεῖν non μέγιστα neque μάλιστα. Perpetuo in his impingunt Graeculi, qui eadem labe antiquorum monumenta inficiebant. Et in iis quidem, qui ἀττικίζεῖν scripserunt, nulla est dubitatio,

οἱ δὲ ἀττικίζοντες interdum recte scribunt, est ubi peccant, ut dubia et incerta sit in talibus correctio.

Pag. 269. ἐὰν δ' ἄρχη παλαιὰ ἔβη καὶ νοσήματα Ἑσκιρρωμένα χρόνῳ παραλάβη — ἀμυγέπη στέλλειν καὶ κολάζειν, bis necessaria praepositio periit. Scrib. ἙΝΕσκιρρωμένα et CTCτέλλειν.

Pag. 273. καὶ παρὰ Λακεδαιμονίοις ἔτυχόν τινες — Παρθένιοι κληθέντες, non sic appellabantur sed Παρθενίαι, de quibus Tarentum in coloniam deductis vide Ephorum apud Strabonem VI. p. 279. Casaub. et Dionysium Halic. A. R. XIX. 1.

Pag. 274. οἱ μὲν ἀπόλλυνται παρχρημα, ὅσοι δ' ἂν καὶ Φανῶσι κρύφα ἐν δούλου σχήματι μένουσιν ἄχρι γήρως. De liberis vulgo quaesitis loquitur, sed καὶ Φανῶσιν ineptum et sensu vacuum est. Videtur fuisse: ὅσοι δ' ἂν ἙΚΤΡΑΦῶσιν, ut apud Aristophanem in *Ranis*.

μάλισα μὲν λέοντα μὴ ἔν πόλει τρέφειν,
ἦν δ' ἑκτραφῆ τις τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν.

Pag. 275. καὶ ἔφη αὐτὸν (Diogenes Antisthenem) εἶναι σάλπιγγα λοιδορῶν· αὐτοῦ γὰρ οὐκ ἀκούειν φθεγγόμενον μέγισον. Lepidissimum dictum vitio laborat. Scrib. φθεγγόμενον. Φθέγγεται μὲν μέγισον, αὐτὸς δ' ἑαυτοῦ οὐκ ἀκούει.

Pag. 292. νικῶμεν, Διόγενες βέλτισε, ἀνδρῶν τὸ εἶδιον. Constans Graecorum consuetudo fert ut in ea locutione accusativus ponatur ἀνδρας non ἀνδρῶν, Diogenes Laërt. VI. 33. πρὸς τὸν εἰπόντα· Πύθιχ νικῶ ἀνδρας. Ἐγὼ μὲν οὖν, εἶπεν, ἀνδρας, σὺ δὲ ἀνδράποδα. Eodem modo rescribendum p. 379. ὅδε μὲν νικᾷ πάλιν παῖδα, ὅδε δὲ ἀνδρα pro παῖδων et ἀνδρῶν.

Pag. 297. σὺ δ' ἴσως οἶε μικρὸν ἀδίκημα εἶναι ὃς ἀνθρώπον ποιεῖ πονηρότερον. Quam contorta est haec verborum compositio. Pro ὅς in libris est ὃ. Legendum ΤΟ ἀνθρώπον ποιεῖν πονηρότερον.

Perperam Dindorfius edidit p. 300. ἐὰν τις ἱμάτιον ἀποδῶ

κίβδηλον — ἀνάγκη αὐτὸ ἀπολαμβάνειν, namque *redhibere* necesse est si quis rem vitiosam *vendiderit*, non si *reddiderit*. Optime igitur Emperius ἀποδΩΤΑΙ reposuit. Simili errore apud Thucydidem VI. 62, ubi in libris est καὶ τὰνδράποδα ἀπέδοσαν pro ἀπέδοτο, Madvig. *Adv. Crit.* p. 327. ἀπεδόθησαν coniecit, quod non est *vaenierunt*, sed *reddita sunt*. *Vendendi* verbum in Attica habet has formas: πωλῶ, ἀποδώσομαι, ἀπεδόμην, πέπρακα, et *vaeneundi* πωλοῦμαι, πέπραμαι, ἐπράθην et πεπράσομαι. Itaque τὰνδράποδα ἐπράθη, non ἀπεδόθη. Nomina sunt πωλητήριον (sequiores πρατήριον), πρᾶσις (πρᾶσιν αἰτεῖν, εὐρεῖν), πρᾶσιμος, ἄπρατος, ἀπρασία, δημιόπρατα.

Saepeissime apud Dionem legas τὸν Ἀπόλλω, ut pag. 305. οὐδ' ἂν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάσῃ τὸν Ἀπόλλω ἐνοχλῆς. Nemo tamen sic loquebatur, sed Ἀπόλλωνες omnes dicebant. Vitium sic natum est: in libris paullo vetustioribus scribi solet τοῦ ἀπόλλ', τῶι ἀπόλλ' et τὸν ἀπόλλ'. In genitivo et dativo nemo peccat: in solo accusativo peccatur quia νῆ τὸν Ἀπόλλω, ut νῆ τὸν Ποσειδῶ, apud Atticos scriptores tam saepe leguntur.

Pag. 305. de Oedipo scribit: ἔπειτα ἡγανάνκει καὶ ἐβόα μεγάλα ὅτι τῶν αὐτῶν πατήρ ἐσι καὶ ἀδελφός. Non est Graecum ἐβόα μέγала, sed μέγα. Habant hoc suapte natura certa quaedam verba ut non adverbia admittant sed adiectiva in neutro genere alia *singulari* numero, nonnulla *plurali*, sed omnia stabili perpetuoque usu. Sic constanter dicitur ὄζειν ἀγαθόν, κακόν, γλυκύ, ἡδύ, et κάκιον, γλυκύτατον, ἥδιον, sic Φρονεῖν μέγα, σμικρόν, ταπεινόν et μέγιστον Φρονεῖν, sic δύνασθαι μέγα et μέγιστον, sic in plurali numero ὠφελεῖν πολλά, μεγάλα, μέγιστα, σμικρά et sim. Quidquid significat *vocem edere*, *clamorem tollere*, *sonitum dare* habet apud Graecos μέγα, μέγιστον, λαμπρόν et sim. Βοᾶν, κεκραγέαι, φθέγγεσθαι, φοφεῖν, βομβεῖν, γεγωνέαι, et voces animalium suum sibi habent adiectivum, ut asini apud Dionem Tom. II. pag. 63. ὀγκήσονται πάνυ μέγα. Turbant in his quoque sero nati Graeculi et scribae, sed errores pauculi facile ex certa analogia perpetuoque omnium usu redarguuntur.

Eadem est ratio verbi βλέπειν: δὲν βλέπειν omnes dicebant

et βεβύτερον et βεβύτατον, ut est apud Dionem Tom. II. pag. 25. βεβύτερον βλέπουσιν ἐνὶ τῶν ὀφθαλμοῦν ὥσπερ οἱ γεωμέτραι Plato *de Rep.* pag. 595 c. πολλὰ τοι βεβύτερον βλέπόντων ἀμβλύτερον ὁρῶντες πρότεροι εἶδον.

Pag. 314. ἔφη γὰρ (Ὀδυσσεὺς) ἀκούσαι τῆς Καλυψοῦς, ἐκείνην δὲ παρὰ τοῦ πυθέσθαι. Vitium est manifestum. Ulysses, inquit, ea narrat quae Dii secreto inter se egissent. Ea sese ex Calypsone audivisse dicebat et illam *a nescio quo* accepisse. Expediet nos ex ea difficultate Homerus Odyss. M. 389.

ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἡϊκόμοιο,
ἣ δ' ἔφη Ἑρμείω δικυτόρου αὐτὴ ἀκούσαι.

Ergo vera lectio est: ἐκείνην δὲ παρὰ τοῦ (Ἑρμού) πυθέσθαι.

Pag. 327. πολὺ δὲ κρεῖττον τοῖς βασιλεῦσι κηδεύειν τῆς Ἀσίης ἢ τοῖς ἐκείθεν μεταναστῆσι C. Transpone duas literulas et habebis veram lectionem τοῖς ἐκείθεν μεταναστῆσι CI. Μετανάστης priscum et cascum vocabulum est natum ex μεταναίειν (idem quod μετακίειν) et significans μέτοικος. Semel apud Homerum legitur noto loco:

ὥσει τιν' ἀτίμητον μετανάστην.

semel ex omnibus veteribus apud Herodotum VII. 161. μούνοι ἐόντες οὐ μετανάσσει Ἑλλήνων. Sequiores Graeculi antiquae originis ignari μετανάστης et μεταναστῆναι cognata esse opinabantur et μεταναστεύω inde procuderunt aliaque perinde vitiosa. Quod autem Dindorfius in Stephani Thesaurum recepit Μετανάστατος nihili vocabulum est et sine mora expungendum. Apud Ocellum *de universo* scrib. ἡ Ἑλλὰς οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων μόνον γενομένη Ἀνάστατος (non ΜΕΤΑΝάστατος) ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως. Ἀναστῆναι, ἐξαναστῆναι, ἀνάστασις, ποιεῖν ἀνάστατον, ἀνάστατον γενέσθαι apud omnes veteres trita: sequiores novum verbum ἀναστατοῦν, ἀναστατοῦσθαι et ἀναστάτωσις de suo commenti sunt.

Notum est quam facile in libris antiquis T et Ψ confundantur. Suidas v. Αἴψα pro ΑΙΤά duplici errore ΑΙΨα legit, et passim sic errari videbis. Non est tamen ulla confusio frequentior quam inter Τύχη et Ψυχή, cuius vide novum exem-

plum p. 400. ὅς ἂν ἤ παντελῶς ἐπίπονος τὴν ψυχὴν πολλὰς ἀπαντλήσας συμφορὰς καὶ λύπας ἐν τῷ βίῳ. Nonne τύχην reponendum? Quid miramur scribas omnium rerum imperitos sic errare et τοῦτον scribere pro τοῦψον, ubi Hesygium videmus inter Ἀτίσεις et Ἀτίταλλον medium ponere Ἀτισιλινούς pro Ἀψῖσι λίνου? Plurimis iam locis emendatis multi tamen alii emendandi supersunt, ut in Diogenis Epistola 31. (in Hercheri *Epistologr.* pag. 246): μάθε μὴ ὑπ' ἀνθρώπων τυπτόμενος καρτερεῖν ἀλλ' ὑπὸ τῆς Ψυχῆς — πενίᾳ, ἀδοξίᾳ, δυσγενείᾳ.

Pag. 422. ἕως ἂν ἐπὶ τὸ ὕστατον ἀπέλθῃς τῆς γῆς. *ultima* terrae Graece dicuntur ἔσχατα γαίης, τὰ ἔσχατα γῆς, non ὕστατα. Erat crasis ΤΟΥΣΧΑΤΟΝ τοῦσχατον, quae scribas in errorem induxit. Saepius sic crases veteres in mendosa scriptura tuto delitescunt donec ab aliquo reperiantur.

Mirum Dindorfium etiam admonitum non sensisse in verbis quae praecedunt: περὶ ἀπαιδίας [εἰ τῷ μὴ γένοιτο παῖδες] non unum hominem loqui, sed duos. Incredibilis est sciolorum futilitas omnibus nota putide interpretantium. Pag. 609. καθαρῶς ὄντας Ἕλληνας addunt τῷ ὄντι, pag. 611. τοῖς μηδὲν ἔχουσι κακόν adscribunt τοῖς ὑγιαίνουσι. Alexis Athenaei pag. 558 E.

οὐδὲ ἐν κακόν

ἔχουσι καὶ κάμνειν λέγουσ' ἐκάστοτε.

Commemorat Dio. p. 424. λόγον ἀρχαῖον λεγόμενον ὑπὸ τινος Σωκράτους, ὃν οὐδέποτε ἐκεῖνος ἐπαύσατο λέγων πανταχοῦ τε καὶ πρὸς ἅπαντας βοῶν καὶ διατεινόμενος καὶ ἐν ταῖς παλαίστραις καὶ ἐν τῷ Λυκείῳ καὶ ἐπὶ τῶν ΔΙΚαστηρίων καὶ κατ' ἀγορὰν ὥσπερ ἀπὸ μηχανῆς θεός, ὥς ἔφη τις. Multis indiciis ΔΙΚαστηρίων mendosum esse arguitur. Socrates semel in vita εἰς δικαστήριον εἰσῆλθεν. Audi ipsum dicentem in Platonis *Apologia* p. 17 D. νῦν ἐγὼ πρῶτον ἐπὶ δικαστήριον ἀναβέβηκα· ἀτεχνῶς οὖν ξένως ἔχω τῆς ἐνθάδε λέξεως, neque poterat, credo, apud iudices occupatos de virtute morali disserere. Quid est igitur legendum? Dabo locum eodem vitio laborantem, et ex optimo libro sanatum. Itaque in eodem morbo eadem medicina utendum. Apud Isocratem in *Areopagitico* p. 142. circumferebatur olim mendosa

scriptura haec: ἐπὶ μὲν τῶν ΔΙΚαστηρίων τῶν καθεστηκότων κατηγοροῦμεν καὶ λέγομεν ὡς οὐδέποτε ἐν δημοκρατίᾳ κάκιον ἐπολιτεύθημεν. Etiam nunc salutem attulit Urbinas, in quo est: ἐπὶ μὲν τῶν ἘΠΓαστηρίων καθίζοντες κατηγοροῦμεν τῶν καθεστώτων. Hoc sanum, hoc verum est. Eodem igitur modo Dio dederat: καὶ ἐπὶ τῶν ἘΠΓαστηρίων. Haec erat Socratis et omnium Atheniensium consuetudo: ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων sedentes inter se confabulari. Leve vitium concepit locus Isocratis πρὸς Καλλιμάχου pag. 372. καθίζων ἘΠΙ τοῖς ἐργαστηρίοις λόγους ἐποιεῖτο ὡς δεινὰ πεπονθώς. Ex ipsa rei natura nemo sic loquebatur: dicebant enim aut ἐπ' ἐργαστηρίου, ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων, aut ἐν ἐργαστηρίῳ, ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις, et καθῆσθαι ἐπ' ἐργαστηρίου, ut ἐπὶ τέλους, ἐπ' οἰκῆματος et τεθράσθαι ἐν ἐργαστηρίῳ et sim. Nihil est de Socrate usitatus quam ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων. Athenaeus p. 220 E. Σωκράτης ὁ μετὰ τῶν Ἀσπασίας ἀνλητρίδων ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων συνδιατρίβων. Aristides I. p. 181. Dind. ὁ Σωκράτης πλεῖστα Ἀθηναίων ἐπὶ τῶν τραπεζῶν καὶ τῶν ἐργαστηρίων διελέγετο. Libanius in *Socratis Apologia* Tom. III. p. 3. ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων οὕτω καὶ νῦν ἐν ὑμῶν διελέκεται, et p. 29. εἰ τούτων μνησθεῖν τις ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων, et saepius alibi et apud alios.

Neminem nunc arbitror dubitaturum quin apud Dionem quoque ἐπὶ τῶν ἘΠΓαστηρίων verum sit pro ΔΙΚαστηρίων, ut apud Isocratem res est extra omnem controversiam posita. Videamus nunc quo pacto tam evidens mendum nasci potuerit. In palaeographia nunc quidem nihil est auxilii. Nihil inter se commune habent ΕΠΓ et ΔΙΚ, in nullo scripturae genere. Nempe lacunis maioribus minoribus scatebant libri vetusti maculati aut perrosi aut madore corrupti ut passim antiqua scriptura fugiens et evanida oculorum aciem eluderet. Sarcitur igitur utcumque damnum et expletur quod erat amissum. Quod si Porsonus fecisset rem salvam haberemus. Nunc homunciones nihili sine ingenio, sine arte, rerum et verborum perinde ignari temere quidquid in buccam venit substituunt supponuntque. Supererat *** ΑC-ΤΗΠΙΩΝ, at illi inconsulto διικαστηρίων dederunt.

Ergo duplex est emendationum genus: in aliis subest vera lectio in scripturae reliquiis potestque perita manu elici et in vitam lucemque redire; in aliis amissa est et plane periit, sed nonnumquam *ex ipso sententiae fundo*, ut Bentleius dixit, potest

renasci, et eam ἐνάργειαν habere, quae certas emendationes ab incertis coniecturis discernit.

In constituendis iis quae sequuntur comparanda sunt ea quae in Pseudo-Platonis *Clitophonte* leguntur pag. 407 A. ἐγὼ γὰρ, ὦ Σώκρατες, σοὶ συγγιγνώμενος πολλάκις ἐξεπληττόμην ἀκούων — ὁπότε ἐπιτιμῶν τοῖς ἀνθρώποις ὥσπερ ἐπὶ μηχανῆς τραγικῆς θεὸς ὕμνεις λέγων· Ποῖ Φέρεσθε, ὦ ἄνθρωποι, καὶ ἀγνοεῖτε οὐδὲν τῶν δεόντων πράττοντες κτέ. quae omnia Dio ex Socratis persona refert. Decantatus olim is locus erat et saepe multos: Ποῖ Φέρεσθε, ὦ ἄνθρωποι audies dicentes.

Socrates p. 426. parentes increpans ita dicit: ἀλλὰ οἱ (del. οἱ) κιθαρίζειν καὶ παλαίειν καὶ γράμματα μαΝΘΑΝοντες ὑπὸ τῶν γονέων καὶ τοῦς υἱοὺς διδάσκοντες οἶσθε σωφρονέστερον καὶ ἄμεινον οἰκῆσειν τὴν πόλιν; qui suos filios curant docendos ipsi non amplius *discunt* sed olim *didicerunt*. Itaque corrige μαθONτες pro μαΝΘΑΝοντες.

Qui Socratem induxit p. 430. ita quaerentem: ἔχouis ἂν εἰπεῖν εἰ Ἀθηναῖοι ἐπὶ Κόνωνος ὅτε ἐνίκησαν τῇ ναυμαχίᾳ τῇ περὶ Κνίδος ἄμεινον ἐπάλαιον καὶ ἥδον; oblitus erat Socratem *quinque annis ante hanc Cononis victoriam* in carcere cicutam bibisse (ann. 399—394).

Vix credas quam sint recentiores Rhetores et Sophistae historiae ignari. Ut uno exemplo defungar, Dio pag. 365 serio scribit: οἱ μὲν φασιν ὑτέραν γενέσθαι τὴν περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίαν τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης, οἱ δὲ τῶν ἔργων τελευταῖον τὸ ἐν Πλαταιαῖς.

Post pauca ita pergit: τῆς Φήμης ἀκούουσι μόνον καὶ ταῦτα οἱ γενόμενοι κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον· οἱ δὲ ὙΓCτεροι καὶ τρίτοι τελέως ἄπειροι. Saepenumero videbis pro δεῦτεροι in libris ὕτεροι apparere et ὕτερον pro δεῦτερον. Nunc quidem ea fraus manifesta tenetur.

Intolerabilis soloecismus maculat locum pag. 430. εἰ δύο ἀνθρώπων παλαίειν οὐκ εἰδότε παλαίοιεν ὃ γε ἕτερος καταβάλοι ἂν ἐνίοτε τὸν ἕτερον, — οὕτω καὶ Ἀθηναίοις Πέρσαι συμβαλόντες τοτὲ μὲν Ἀθηναῖοι περιῆσαν, τοτὲ δὲ Πέρσαι. Quis tam imma-

nem soloecismum in Dione ferendum putabit? Facile est corrigere: Ἀθηναίων Πέρσαις συμβαλόντων.

Multa leguntur in Dionis Codicibus ab aliquo lectore inficete inserta. Pleraque Editores eiecerunt, sed nescio quomodo perpercerunt perinsulso additamento huic pag. 430. [τοῦτο δὲ οὐ μόνον Ἀθηναίοις ἀλλὰ καὶ σχεδόν τι πάντιν ἀνθρώποις καὶ πρότερον καὶ νῦν συμβέβηκεν]. Turbant haec molestissime Socratis argumentationem, quae statim post hanc inficetam et ἀπροσδιόνητον annotatiunculam resumitur, et omnino una litura delenda sunt.

Post pauca legitur: καὶ οὕτω δὴ παρεκάλει (Socrates cives suos) πρὸς τὸ ἐπιμελεῖσθαι καὶ προσέχειν αὐτῷ τὸν νοῦν. Nihil est magis a Socratica consuetudine alienum. Emenda προσέχειν αὐτοῖς τὸν νοῦν.

Pag. 431. τὸ γὰρ ζητεῖν — ὅπως τις ἔσαι καλὸς καὶ ἀγαθὸς οὐκ ἄλλο τι εἶναι ἢ τὸ φιλοσοφεῖν. Postulat Graecitatis ratio et usus ut expuncto altero articulo scribatur οὐκ ἄλλο τι εἶναι ἢ φιλοσοφεῖν, ut in illo:

τίς οἶδεν εἰ τὸ ζῆν οὐκ ἔστι κατθανεῖν;

et in *Nubibus* 1412.

ἐπειδὴ περ τόδ' ἐστὶν εὐνοεῖν τὸ τύπτειν.

Demosthenes κατὰ Τιμοκράτους § 116. τὸ περὶ τῶν γεγρονότων πραγμάτων νόμους γράφειν οὐ νομοθετεῖν ἐστὶν ἀλλὰ τοὺς ἀδικοῦντας σώζειν, et § 218. τὸ πρῶως ἔχειν τοῖς τοιοῦτοις — προδιδάσκειν ἔς' ἀδικεῖν ὡς πλείους. Hinc emenda Demosthenem LI. 12. πάντες ὑμεῖς φήσετε τὸ πρὸς τὰ τοιαῦτα πρῶως ἔχειν προδιδάσκειν ἑτέρους ἀδίκους εἶναι, imo vero ἀδικεῖν.

Scrib. p. 435. καὶ Σίβυλλαν — καὶ Βάκιν, Ὡπερ ἀγαθὴ χρησμολόγῳ καὶ μάντιε ἐγενέσθην, pro Εἰπερ. Μάντιε Ionicum est.

Non debbat Emperius p. 438. in verbis: οἱ τοῦ νοσοῦντος οἰκείται αὐτοὶ καταδοῦσι τὸν δεσπότην, commemorare Reiskii coniecturam καταδέουσι nescientis verbum δεῖν in omnibus formis contrahi: δῶν, ἀναδῶν, ὑποδῶν, ἐπιδοῦντες, ὑποδοῦνται et sim.

Pag. 441. ὑπὲρ ὅτου τις τιμὴν δέδωκεν [ἀργύριον]. Inepte bis idem dicitur. Perinde est ἀργύριον δεδωκέναι et τιμὴν, ut pag. 453. ὑπὲρ ὅτου ἀργύριόν τις τοῦ σώματος κατέβαλεν, sed componi utrumque non potest.

Pag. 444. scrib. ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὅπως ἔξει μόνΟC ὁρθὴν τὴν τιάραν ἐφρόντιζε pro μόνΟΝ.

Pag. 445. ἤρετο αὐτὸν ὁπόθεν τοῦτο ἐπίσταται τὸ περὶ αὐτοῦ, corrigendum: ἐπίσταιτο περὶ αὐτοῦ.

Post pauca p. 446. lege ἔχοις ἂν εἰπεῖν ὅΤΙ (non εἰ) ἐξ οὗ φησὶν ἐκείνη ἐκ τούτου γέγονας; et p. 447. pro διαβεβαιοῖC ex lectione optimi Codicis διαβεβαίΟΙ emenda διαβεβαιοῖ. Non enim διαβεβαιοῦν, sed διαβεβαιοῦσθαι in usu est, ut apud Dionem pag. 588. διαβεβαιωσαίμην ἂν.

Laborat verborum structura pag. 453. πῶς γάρ; εἶπεν. ὅπως Ἀθηναίων ψηφισαμένων — τοὺς οἰκέτας ἐλευθέρους εἶναι κτέ. Scribe: ὅπως; Ἀθηναίων κτέ. ut saepissime apud Aristophanem legitur πῶς; — ὅπως;

Duo vitia sunt sed ipsius Dionis p. 461. sq. μήτε παρὰ τοῦ δράκοντος μηδὲν παθεῖν μήτε ὑπὸ τῶν ταύρων τῶν τὸ πῦρ ἈΝΑπνέοντων. est enim vitiosa sequiorum consuetudo παρὰ ponere pro ὑπό, ἀδικεῖσθαι παρὰ τινος, πάσχειν παρὰ τινος et sim Deinde officit praepositio in ἈΝΑπνεῖν. Veteres loquebantur omnes ut Xenophon in *Hellen.* VII. 5. 12. ἐνταῦθα δὲ οἱ πῦρ πνέοντες, οἱ νενικηότες τοὺς Λακεδαιμονίους, — ἐγκλίνουσιν.

Non Dionis vitio contra sed librarii peccatum est pag. 466. τί χρὴ νομίζειν τὰνθρώπεια πάσχειν Ἀπὸ ταύτης τῆς νόσου; ubi Ὑπό necessarium et verum est. In multis aliis manifesto Dio ipse vitiosam Graeculorum consuetudinem secutus est, ut pag. 679. κακὸν τι τοῖς συμπτώταις δόντες ἢ παρ' ἐκείνων λαβόντες, quasi de dono aut munere ageretur. Apud Veteres ut πληγὰς, τραῦμα λαβεῖν ὑπό τινος, sic κακὸν ὑπό τινος λαβεῖν constanter dicitur. Simili errore dixit Tom. II. pag. 392. παρ' αὐτῶν τῶν εὔπαθόντων αἰτίαν ἔχειν, nam verbum accusandi αἰτιᾶσθαι

passivum habet αἰτίαν ἔχειν, itaque ὑπό τινος bene habet et παρὰ τινος ineptum est.

Solent ἴδω et εἰδῶ inter se permutari. Manifesta haec confusio est p. 463. in verbis ὅταν ἴδωσι μὲν οἱ πολλοὶ τὸ δέον μὴ μέντοι πράττωσιν, pro εἰδῶσι, ut apud Euripidem:

αἰαῖ, τόδ' ἤδη θεῖον ἀνθρώποις κακόν,
ὅταν τις εἰδῇ τὰ γὰρ θὸν δράσῃ δὲ μὴ.

Pag. 471. εἴ τις εἰδῶς ὅτι δὴ ἢ τριῶν ἡμερῶν ἔχει πλοῦν ἔπειτα ΔΕ ἐνιαυτοῦ σῖτα ἐμβάλοιο, eliminanda est vocula δέ, cui post participium nullus locus est, veluti pag. eadem: ἡμεῖς εἰδότες — ἔπειτα κατατεινόμεθα. Similiter peccatum est p. 537. μέρη τινὰ τοῦ σώματος εὐπρεπῆ ἔχοντες ἔπειτα [δὲ] ἔδοξαν καλοί. Alio modo in eadem re erratum p. 555. ὥσπερ εἴ τις ἐν δεσμωτηρίῳ ῥίνην ἀποκρύψειεν ὥπως μηδεὶς τῶν δεσμωτῶν λάβοι ἔπειτα λύσειεν ἑαυτόν. Statim emendabis: λαβὼν ἔπειτα. Emendate legitur pag. 565. δυσχερανεῖτε ἴσως εἰ μήτε πολίτης ὢν μήτε κληθεὶς ὑφ' ὑμῶν ἔπειτα ἀξιῶ συμβουλευεῖν, et Tom. II. p. 186. μήποτε ἀκούσαντες ἔπειτα οὐ δικαίως ἐμοῦ καταγνώτε, et multis aliis locis.

Pag. 477. τοῦ τραγικοῦ ἀπαυθαδῆματος καὶ ἀξιώματος. Nihili vocabulum est ἀπαυθάδημα. Non alia forma Graecis in usu fuit quam αὐθαδίζομαι (Plato), αὐθάδισμα (Aeschylus), ἀπαυθαδίζομαι (Plato) et ἀπαυθάδισμα, quod Dioni reddendum. Diligenter id demonstravit Dindorf. ad St. Th. Faex Graeculorum videtur ἀπαυθαδιάζομαι dixisse, sed hanc sentinam non moveo.

Ut Latine dicitur *ultra modum*, non *contra modum* sic Graece non dicitur ut pag. 478. παρὰ μέτρον ἐπαρθήσεται, sed πέρα μέτρον.

Pag. 493. μήτε ὈΡΑμα μηδὲν ἄλλο ἔστι μήτε ἀκούσματος ἀκούειν μηδενός. Ipsa sententiae concinnitas clamat supplendum esse: μήτε ὈΡΑΝ ὄραμα — μήτε ἀκούσματος ἀκούειν.

Est in Dione vitiosa quaedam orationis copia et ubertas multa

otiosa et supervacanea cumulans, ut solent in confabulando qui sunt paullo loquaciores. Exemplo esto locus pag. 497. ubi de Helena scribit: ἦν ἐμνήσευσάν (τε καὶ ἔσπευσαν λαβεῖν) πολλὰ ἔδνα (καὶ δῶρα) διδόντες οἱ πρῶτοί (τε καὶ ἄκροι) τῶν Ἑλλήνων. in talibus πλέον ἥμισυ παντός. Compone mihi Dionem cum quolibet scriptore Attico et senties *quid distent aera lupinis*. Pauca similis περιττολογίας exempla subiiciam. II. pag. 60. ἀπολέσαι τὸν ἔπαινον καὶ τὴν εὐφημίαν, et Tom. II. pag. 89. κατὰ θεσμὸν καὶ νόμον, et Tom. II. pag. 245. κίνδυνος ἀπολέσθαι καὶ φθαρῆναι, et Tom. II. pag. 383. οὐ τολμῶσι πράγματα παρέχειν οὐδὲ ἐνοχλεῖν. Haec omnia sunt ἰσοδύναμα et sine ulla causa cumulantur. Quid tandem interest inter ἐνοχλεῖν et πράγματα παρέχειν? Prorsus nihil. In talibus Veteres iocabantur interdum, ut Aristophanes:

χρῆσον σὺ μάκτραν, εἰ δὲ βούλει κάρδοπον.

et Epicharmi parasitus:

τόκα μὲν ἐν τήνοις ἐγὼν ἦν, τόκα δὲ πὰρ τήνοις ἐγὼν.

sed nemo haec serio praesertim in sedata oratione coniungebat.

Pag. 497. καὶ δὴ καὶ ἀδελφῶν ἐλέγετο εἶναι (Helena) Πολυδεύκους καὶ Κάσσορος. Ridiculo errore ἀδελφῶν scriptum est pro ἀδελφῇ.

Notabilis locus est pag. 505. de bibliopolarum fraudibus, qui τὰ φαυλότατα τῶν νῦν (βιβλία) ΚΑΤΑθέντες εἰς σῆτον ὅπως τὸ γε χρῶμα ὅμοια γένηται τοῖς παλαιοῖς καὶ προσδιαφθεῖροντες ἀποδίδονται ὡς παλαιά. Tralaticio errore καταθέντες scriptum est pro ΚΑΘέντες: praeterea res ipsa clamat προσδιαφθεῖραντες emendari oportere.

Sine sensu editur pag. 509. ἰδιωτικῶς ἀμφιλογίας περὶ συμβολαίων ἢ τινων. literula addita leg. περὶ συμβολαίων ΔΗ τινων.

Excidit literula p. 510. ubi deliberant philosophi: εἰ βασιλεῖι χρησέον ἢ δημοκρατίᾳ ἢ ἄλλῃ τινὶ καταστάσει πολιτείας. Nonne βασιλείᾳι χρησέον reponendum? *Regibus uti* Graece dicitur βασιλεῦσιν ὀμιλεῖν, non χρῆσθαι.

Quod scribit Dio pag. 512. ὥσπερ ἐπὶ τρυτάνης, ἔφη τις οἶμαι τῶν ρητόρων αὐτῶν, κατὰ τὸ λῆμμα αἰεὶ ῥέποντες, sumsit a Demosthene *de Corona* pag. 325, 13. οὐδὲ — ὁμοίως ὑμῖν ὥσπερ ἂν τρυτάνη ῥέπων ἐπὶ τὸ λῆμμα συμβεβούλευκα. Sic optimus S, alii ὥσπερ ἐν τρυτάνῃ. Dionis lectio potior videtur.

Hannibal, ut dicitur pag. 522, civibus suis αἵτις ἐγένετο ἀνασάτους γενέσθαι καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν ΜΕΤΑΒΑΛΕΪΝ ὑπὸ Ῥωμαίων. Non sunt coacti *mutare urbem*, sed urbs est deleta. Scribendum ἈΠΟΒΑΛΕΪΝ, *amittere urbem* diciturque Graeco more ἀποβαλεῖν τὴν πόλιν ὙΠΟ Ῥωμαίων, quemadmodum ἐκπίπτειν ὑπὸ τινος et ὑπὸ τινος κατιέναι, ἀποθάνειν et similia complura.

Frustra Dindorf. pag. 523 recepit ex uno libro: Νόμας δὲ Ῥώμην παρалаβὼν — συνηλυδας καὶ πονηροὺς ἔχουσιν τοὺς ἐνοικοῦντας. *Convenae* appellantur σύγκλυδες, non συνήλυδες. Diserte Strabo IV. p. 190 a. Dindorfio ad Stephanum laudatus: τὴν τῶν κονουενῶν (*convenarum*) ὅπερ ἐστὶ συγκλύδων. Valckenaerii opinio συνήλυδες *ubique* pro σύγκλυδες reponi debere, merito ab omnibus reiecta est. In libris perantiquis σύνκλυδες scribi solet, quo facilius in tanta similitudine litterarum η et κ errari potuit.

Non est Graecum quod legitur pag. 524. πολλὰς ὥρας διε-
τρίβετε παρὰ τινι τῶν πολιτικῶν, sed πολλὰς ὥρας, ut πολλὸν χρόνον διατρίβειν.

Optima et certa Reiskii emendatio spernitur pag. 537. in his: οἱ δὲ τινες φύσει μὲν εὐειδοὺς σώματος οὐκ ἔτυχον, ὥρα δὲ αὐτοῖς ἐπ' ἤλθε. Verum vidit Reiske ἐπ' ἤνθει reponens, quod in ea re solemne ac frequens verbum est. Emperius: „*displacet imperfectum.*” Excidit festinanti. Opus est enim imperfecto in re non stabili et cito fugiente. Multi, inquit, fuerunt qui non essent formosi, sed *dum florebat aetas* hominibus formosi esse videbantur.

Dio dixerat pag. 556. τοὺς θεοὺς — πέμπειν ὥσπερ ἄρμους ἀρ' αὐτῶν τοὺς ἐπιμελησομένους, deinde adscripsit nescio quis

in margine ἄρχοντας, quod post αὐτῶν in textum irrepsit. Siné labe evasit Tom. II. pag. 142. ἢ πέμφομεν αὐτοῖς ἄρμους; ;

Pag. 557. ὁ κόσμος οἷός ἐστι πάνυ καλός τε καὶ θεῖος ὑπὸ θεῶν κατεσκευασμένος ὥσπερ ὑπὸ τῶν εὐδαιμόνων, [τε καὶ πλουσίων] καλουμένων ἀνδρῶν ΟΥCτινας ὀρῶμεν κατεσκευασμένους. Emenda ἀνδρῶν AC τινας ὀρῶμεν et expunge τε καὶ πλουσίων, ut pag. 553. οὐδὲν ἔλαττον κακοπαθεῖν — τοὺς εὐδαίμονας καλουμένους τῶν πενήτων.

Plebs homines divites et opulentos tamquam Deos εὐδαίμονας appellare solebat. Cf. Tom. II. pag. 384. ἀρξαμένους ἀπὸ τῶν πλουσίων δὴ καὶ μακαρίων δοκούντων, οὓς αὐτοὶ ζηλοῦσι καὶ μικρὸν διαφέρειν οἶονται τῶν θεῶν εὐδαιμονίας ἕνεκεν.

Ex convivio temulento, inquit pag. 563. οἱ μὲν ἄσωτοι καὶ ἀκρατεῖς ὑπὸ τῶν ἀκολουθΟΥΝΤΩΝ ἔλκονται καὶ σύρονται, imo vero a suis *pedissequis*, ὑπὸ τῶν ἀκολούθΩΝ. Ἀκόλουθος eo sensu frequens apud Veteres legitur apud Dionem Tom. II. pag. 77. τὸν ἵππον τῷ ἀκολουθῶ παραδούς, et Tom. II. pag. 159. μηδὲ ἀκόλουθον ἔνα γοῦν ἐπαγόμενος. Insimulatur Alcibiades apud Plutarchum in vita cap. III. ὅτι τῶν ἀκολουθούντων τινὰ κτείνειε ξύλῳ πατάξας, sed vera lectio est τῶν ἀκολούθΩΝ, ut in Platonis *Convivio* pag. 212. d. ἄγειν οὖν αὐτὸν (Alcibiadem) παρὰ σφᾶς τήν τε αὐλητρίδα ὑπολαβούσαν καὶ ἄλλους τινὰς τῶν ἀκολούθων.

In Dionis *Rhodiaca* pag. 565. εἰ δὲ ὥς οἶόν τε [καὶ] περὶ μεγίστου πράγματος (Φανῶ λέγων). Sententia et usus dicendi respuunt καί.

Pag. 566. οὐκοῦν [ἄτοπον] εἰ μὲν ἀργυρίον τις ὑμῖν ἐχαρίζετο ἀφ' ἑαυτοῦ ξένος ἢ μέτοικος τοῦτον μὲν οὐκ ἂν ἡγεῖσθε περιεργον —, συμβουλευόντος δέ τι τῶν χρησίμων δυσχερέστερον ἀκούσεσθε ὅς ἂν μὴ τύχη κληθεῖς ἢ μὴ πολίτης ὑπάρχει; Dele ἄτοπον quod nescio quis in margine adscripsit et male in textum receptum omnem loci compositionem pervertit.

Post pauca pag. 567. νομίζω δ' ἔγωγε — προσήκειν — μηδένα

ὁχληρὸν ΠΟΙεῖσθαι τῶν τοιούτων. Pro ποιεῖσθαι sententia requirit *existimare* ἨΓεῖσθαι.

Duabus literulis transpositis scribendum pag. 568. κακίαν τινὰ ἐμφΑΙΝΕΙ τῆς πόλεως pro ἐμφανιεῖ.

Post pauca mendosum est: ταῦτα τοίνυν ἡγεῖσθε, ἄνδρες ῥόδιοι, πάνυ Φαύλως παρ' ὑμῖν ἔχοντα, namque ἡγεῖσθε ἔχοντα pro ἔχειν soloecum est. Emenda igitur εὔ ἴσε pro ἡγεῖσθε.

Pag. 568. ἐκ δὲ τοῦ πολλοὺς ἔχειν τοὺς εὐνοοῦντας καὶ συμπράττοντας, ὅταν ἦ καιρὸς, καὶ πόλις πᾶσα καὶ ἰδιώτης ἀσφαλέςτερον διάγει. Verba ὅταν ἦ καιρὸς requirunt *futurum* συμπράττοντας. In fragmento Ararotis apud Suidam v. Ἀναθεῖναι:

ὅπως δὲ τὴν νύμφην ἔαν καιρὸς ἦ
μετέωρον ἐπὶ τὸ ζεῦγος ἀναθήσεις Φέρων.

Meinekus corrigebat ἔαν ὁ καιρὸς ἦ; sed non est articulo locus: melius repones:

ἐπειδὴν καιρὸς ἦ.

Loquebantur omnes natura duce ut Dio Tom. II. pag. 198. κοινῇ ὅταν ἦ καιρὸς οὐκ ὀκνησάμενοι παρκαλεῖν.

Pag. 570. στεφανωσμένους καὶ τῷ βασιλεῖ προσελθόντας καὶ τῶν οὐλῶν θιγγάνοντας καὶ τᾶλλα ποιοῦντας ὥς ἐφ' ἱερουργίας. Valesii est felix correctio οὐλῶν pro οὐδῶν. Vide autem quo pacto emendatio emendationem parere soleat. Legebam apud Libanium Tom. II. p. 320. de Iuliano: ὁ δὲ ἐν τοῖς βασιλεῦσι συνεχῶς, ὁ τῶν οὐδῶν ἐξηρτημένος, ὁ καὶ τῇ γαστρὶ θεραπεύων τοὺς θεοὺς. eratne punctum temporis dubitandum quin οὐλῶν esset vera lectio? Sine vitio scriptum est apud Libanium II. p. 175. βασιλεῖ δὲ οὐδενὸς τὸ αἶμα δεχομένου οὐδὲ μέρους οὐδενὸς κακομένου οὐδὲ οὐλῶν ἡγουμένων οὐδὲ σπονδῆς ἀκολουθούσης.

Pag. 570. οὐχ ὅμοιον τὸ παραβαίνειν τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἢ τὰ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Admonitus senties pro ἦ reponendum esse καί. cf. pag. 620. οὐ γὰρ ὅμοιον ἐκαστὸν νεῶν στόλον ἀποστεῖλαι — καὶ ὁ νῦν ἐφ' ὑμῶν ἰδεῖν ἔστιν, et alibi passim.

Pag. 457. Ἡρακλέα καὶ Θησέα καὶ τοὺς ἄλλους ἡμιθέους ποτὲ ἥρωας. Dio τοὺς ἡμιθέους et τοὺς ἥρωας distinguere solet, ut pag. 615. τοὺς μὲν ἡμιθέων, τοὺς δὲ ἡρώων ἀνδριάντας. *Deorum filios* Herculem, Theseum tum ἡμιθέους vocabant, ἥρωας δὲ (teste Dione pag. 510.) πάντες νομίζουσι τοὺς σφόδρα παλαιοὺς ἄνδρας καὶ μὴδὲν ἐξαίρετον ἔχουσι δι' αὐτὸν οἶμαι τὸν χρόνον. Itaque inserenda copula est ἡμιθέους ποτὲ καὶ ἥρωας, ut Tom. II. pag. 2. ἀρχηγοὺς ἔχετε ἥρωας καὶ ἡμιθέους.

Pag. 575. περὶ πλείονος τοῦ ζῆν ἡγούμενοι τὴν ὕπερον εὐφημῖαν. Veteres non aliter dicebant quam περὶ πολλοῦ, περὶ πλείονος, περὶ πλείους, παρ' οὐδὲν ΠΟΙΕῖσθαι, cui Graeculi ἭΓεῖσθαι substituunt *pro nihilo ducere*, ut pag. 577. καὶ ταύτην παρ' οὐδὲν ἭΓησάμενοι. Sic igitur περὶ πλείονος τοῦ ζῆν ἡγεῖσθαι apud Dionem recte habet sed vitium est in τὴν ὕπερον ΕΥΦΗΜΙΑΝ. *Fama post mortem appellatur ἡ ὕπεροΦημία*, ut apud Plutarchum *de sent. profectu in virt.* pag. 85. ubi Alexander ad nuncium τί μοι μέλλεις, εἶπεν, ὧτ' αὖν, ἀπαγγελεῖν; ἢ ὅτι Ὅμηρος ἀναβεβίωκεν; οὐδενὸς αὐτῷ τὰ πράγματα πλὴν ὕπεροΦημίας οἰόμενος ἐνδεῖν, ubi plura Wytttenbach protulit, et locum Longini Π. Γ. 44, 8. μηκέτι τοὺς ἀνθρώπους ἀναβλέπειν μηδ' ἔΤΕΡΑ ΦΗΜΗΣ εἶναί τινα λόγον, ubi certa emendatione Ruhnkenius ὕπεροΦημίας reposuit.

Soloecum est pag. 576. ἄρ' ἀγνοεῖτε τοῦτο τὸ ἔργον ἐκείνους ἀτίμους ποιεῖν; Οἶδα et ἀγνοῶ infinitivum respuunt. Credo olim fuisse — ἀγνοεῖτε ὍΤΙ — ποιεῖ. Est voculae ὅτι compendium quod facile scribae oculos fugiat.

Pag. 580. εἴ τινα καλοῖτε εἰς προεδρίαν ἢ πολίτην ἀναγράφοιτε μέλλοντες ὕπερον ἀναστήσειν ἢ τὴν πολιτείαν ἀφελῆσθαι, πολλὰ ἂν ἰκτετεύσειεν ὑμᾶς ἔάν αὐτόν. Nemo umquam scriptor Graecus sic *futurum* et *aoristum* coniunxit. Scribarum hi sunt errores, quos diligenter servari vel apud Thucydidem video et Platonem et Demosthenem. Facile est locum restituere. Sero nati Graeci pro αἰρήσω dicebant ἐλῶ, ἀνελῶ, καθελῶ cett. et pro αἰρήσομαι ἐλοῦμαι, ἐξελοῦμαι, ἀφελοῦμαι cet. Hoc ipsum est reponendum ἀναστήσειν — ἀφελεῖσθαι.

Legitur vitiosa forma apud Dionem pag. 238. καθελοῦμεν et pag. 594. ἀνελεῖ, et Tom. II. pag. 380. ἢ σφάξει θᾶττον τῶν μαχείρων ἢ διελεῖ. Cf. *Var. Lectt.* pag. 35.

Pag. 580. (τῶν τυράννων) τὰς εἰκόνας ἀνεῖλον καὶ τὰ ὀνόματα ἠφάνισαν, ὅπερ οἶμαι καὶ ἐφ' Ἑρμῶν συμβέβηκεν. Recte haberet Ἑρμῶν, si de Rhodiorum tyranno haec dicerentur; nunc quia de *Domitiano* haec dici palam est ἐφ' Ἑρμῶν *nostra memoria* est unice verum.

Est Graeculorum συνήθεια in forma et significatione τοῦ ταχύς nonnulla novare. Veteres constanter dicebant θάττων et τάχιος, recentiores his addunt ταχύτερος, ταχίων et ταχύτατος. Praeterea adverbiiis θᾶττον et τάχιον utuntur eo sensu ut sit προτοῦ ἀντεῆας, omnia vitiose et contra vocabuli naturam et praeter antiquorum consuetudinem. Sic Dio dixit pag. 581. τοὺς θᾶττον εὐεργέτας, et pag. 582. ὀλιγωρῶν τοῦ θᾶττον φίλου, et pag. 581. μικρὰ φροντίζειν τῶν τάχιον τετιμημένων. Vides esse idem atque τοὺς πρότερον εὐεργέτας, τοῦ πρότερον φίλου, τῶν προτοῦ τετιμημένων. Multa his similia apud sequiores omnes reperias. Plane κυνικῶς Diogenes reprehensus ob id quod olim fecisset respondit: καὶ γὰρ ἐνεούρου θᾶττον, ἀλλὰ νῦν οὐ, apud Diog. Laërt. VI. 56. ubi percommode Menagius locum ex Laërtii prooemio § 12. apponit hunc: φιλοσοφία θᾶττον ἐκαλεῖτο σοφία.

Pag. 584. πολλάκις δὲ αὐτὸ τοῦτο σημεῖον ὑπάρχει τοῦ σφόδρα ἐπείγειν τὴν θεραπείαν τὸ σφόδρα ἀλγεῖν ΤΟ θεραπεύμενον. Duplex scriptura est τό et τόν. Non est ambigua optio. Latine aegra pars corporis *dolere* dicitur: *dolent* dentes, oculi, caput *dolet*. Graecis naturam sequentibus multo melius *qui aegrotat* ἀλγεῖν dicitur: ἀλγῶ τὴν κεφαλὴν, τοὺς ὀδόντας. Itaque ὁ θεραπευόμενος ἀλγεῖ, non τὸ θεραπεύμενον.

Pag. 585. τὴν δὲ πόλιν, εἰ δόξει — πανουργεῖν, οὐκ αἰσχύνησθε; Recte dicitur εἰ δοκεῖ — οὐκ αἰσχύνησθε; Sed ubi δόξει praecedit necesse ut οὐκ αἰσχυνησθε sequatur.

Pag. 590. λαβεῖν τὰ τῶν πολιτῶν τινὸς ἢ τῶν ἙΝοικούντων παρ' ὑμῖν. *Incolae urbis omnes dicuntur ἐνοικεῖν, sed inquilini, qui civibus opponuntur μετοικεῖν. Itaque corrigendum τῶν ΜΕΤοικούντων.*

Pag. 591. οὕτω μὲν γὰρ ἐξέσαι λέγειν καὶ τὰ ἐν μέσῳ τῆς ἀγορᾶς πιπρασκόμεΝΑ τοῦ δήμου, viden' quo pacto necessarium ΕΙΝΑΙ exciderit? „*Nam sic licebit etiam ea quae in medio foro veneunt populi ESSE dicere.*” Neque εἶναι neque esse in tali re omitti potest.

Pag. 612. εἰ δὴ τις ἐλθὼν οὗ τὰ δημόσια ὑμῖν γράμματά ἐστι κεραίαν νόμου τινὸς ἢ ψηφίσματος μίαν μόνην συλλαβὴν ἐξαλείψειεν οὕτως ἔξετε ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀπὸ τοῦ ἄρματός τι καθέλοι. Manifestum est τὸ ἄρμα esse *quadrigas SOLIS*, qui apud Rhodios prae caeteris omnibus Diis colebatur. Fieri potest ut τὸ ἄρμα in Solis insula dicere esset satis. Pronior tamen sum in eam sententiam ut τοῦ Ἑλίου excidisse existimem. εἴ τις ἀπὸ τοῦ ἄρματος (τοῦ Ἑλίου) τι καθέλοι. Audi Dionem Cassium 47, 33. (ὁ Κάσσιος) εἰς τὴν νῆσον περαιωθεὶς (τὴν Ῥόδον) ἄλλο μὲν οὐδὲν κακὸν αὐτοῦς ἔδρασε —, τὰς δὲ ναῦς καὶ τὰ χρήματα καὶ τὰ ἱερὰ πλὴν ΤΟΤ ἈΡΜΑΤΟC ΤΟΤ ἙΛΙΟΥ παρεσπάσατο, ubi notandum non de *signis et statu*is haec dici, (quibus quid tum Cassio opus erat?) sed de pecunia sacra et profana. Itaque in Solis quadrigis, quibus solis pepercit, non *ars* spectabatur sed *materies*: unde liquido colligas ex solido auro fuisse. Cassius Rhodo discedens *Solem a se relinqui* dixerat, quod inepti in omen traxerunt quoniam brevi post apud Philippos „*non effigiem Solis — sed ipsum solem re vera relinquare*” coactus est, iudice Valerio Maximo I. 5. 8.

Facile τοῦ Ἑλίου intercidere potuit ob compendiolum, de quo multis dixi in Praef. ad *Var. Lectt.* pag. XX. edit. sec.

Pag. 617. οὗτος ἐδόκει ῥώμῃ διενεγκεῖν ΤΟΤC καθ' αὐτόν, turpis soloecismus pro ΤΩΝ.

Pag. 618. τοὺς Φυγάδας αὐτοῖς ἀνεῖπε κατὰγειν ὁ θεός —

πλέον οὐδὲν ἦν ἀπάντων Ἑλληλυθότων. quia, ut Aeschylus docet apud Aristophanem in *Ranis* 1163.

ἮΚΕΙΝ μὲν ἐς γῆν ἔσθ' ὅτῳ μετῇ πάτρας,
χωρὶς γὰρ ἄλλης συμφορᾶς ἐλήλυθεν,
Φεύγων δ' ἀνὴρ ἦκει τε καὶ ΚΑΤέρχεται,

Dio, ut omnes Graeci in ea re, ΚΑΤελληλυθότων scripsit.

Ἀνεῖπεν apud Dionem et sequiores omnes de Apolline aut Pythia ponitur: Veteres constanter ἀνεῖπε *de praecone* et de Apolline ἀνεῖλε dicebant.

Pag. 625. μὴ γὰρ οἴεσθε Ῥωμαίους οὕτως εἶναι σκαιούς καὶ ἀμαθεῖς ὥςτε μηδὲνα αἰρεῖσθαι τῶν ὑφ' αὐτοῖς ἐλευθέριον εἶναι μηδὲ ΚΑΛΟΝ ἀλλὰ βούλεσθαι μᾶλλον ἀνδραπύδων κρατεῖν. Dabis mihi, opinor, καλόν a loci sententia prorsus abhorrere. Quod amissum est ante pedes esse arbitror, nempe μηδὲ καλὸν ΚΑΓΑΘΟΝ.

Post pauca editur: ὑμεῖς δέ — ἂν ἕνα τινὰ μὴ εἴσητε χαλκοῦν τὴν ἐλευθερίαν οἴεσθε ἀποβάλλειν. *libertatem vos AMITTERE putatis*. Minime gentium sed AMISSUROS. Scribe ergo ἀποβαλεῖν. Editores non audiunt. Emperius in nota: „ἀποβαλεῖν Selden.” Neque ipse recepit neque Dindorf. Estne igitur sanum, *praesens* PRO futuro, ut olim nugabantur? An forte *ob fidem veterum membranarum*? Non sunt membranae tam veteres, in quibus non ΜΕΛΕΙ — ΜΕΛΛΕΙ et ΒΑΛΕΙΝ — ΒΑΛΛΕΙΝ stolidè passim inter se permisceantur. Cur igitur vitiis manifestis inepti parcimus?

Pag. 626. τὸ γὰρ ἀγνοούμενον καὶ [μὴ] δοκοῦντα μηδενὸς ἄξιον ποιεῖν ὅτιοῦν ἔλαττον αἰσχρόν. Sententia clamat μὴ induci oportere. Ποιεῖν ὅτιοῦν, ut apud Demosthenem ὅτιοῦν ποιεῖν καὶ πᾶσχειν de rebus turpissimis dicitur. Itaque minus turpe esse dicit iis quos nemo novit et qui apud omnes contemnantur, quibus opponit Rhodios τοὺς οὕτως ὄντας ἐπισήμους καὶ θανατοζομένους παρὰ πᾶσιν.

Ἐλαττον apud Graeculos ponitur ubi Veteres ἤττον usurpabant, ut ἐλάττους pro ἤττους. Miscent autem in talibus antiqua et novicia passim. Qui tam saepe dixerat ἔλαττον αἰσχρόν

statim pag. 627 addit: ἤττον ὑμῖν δοκεῖ αἰσχρόν; In antiqua Graecitate summa constantia inter se opponuntur οἱ κρείττους — οἱ ἤττους et οἱ πλείους — οἱ ἐλάττους.

Pag. 627. (ἡ οἰκία) ἔσαι τοῦ κληρονομήσΟΝτος ἢ τοῦ πριαμέ-
νου. Futurum, quod est in plerisque libris pro - CANTOC,
nonne manifesto absurdum est? *Futuri* heredis nihil est; sed
scribarum libidine - σοντες et - σαντες ubique miscentur etiam
cum barbarismo: δώσαντες in libris non est rarum, et apud
Demosthenem συμπνευσόντων ἄν usque ad Dobraeum offendit
neminem.

Ibid. τὴν εἰκόνα οὐκ ἔστιν οὐδενὶ δικαίῳ ΜΕΤΑθεῖναι καθάπερ
τὴν οἰκίαν. Imo contra est, statuum *transponere* (μεταθεῖναι)
possis, domum non possis. Non hoc dicit Dio, inquires, sed
alienare. Fateor, sed appellatur hoc Graece ΜΕΘεῖναι.

Pag. 635. de lege Leptinea περὶ τῶν ἀτελειῶν ita scribit: τί
οὖν; ἔσθ' ὅπως παρεδέξαντο τὸν νόμον; οὐμενοῦν, ἀλλ' ἐάλω γρα-
φῆς. Ἀλῶναι cum genitivo apud Veteres nihil est; apud sequio-
res ἀλῶναί τινος sexcenties legitur pro ἐρατθῆναι. Quid igitur?
una literula correcte scrib. ἐάλω γραφΕΙC. ὁ νόμος γὰρ ἐγράφη
παρὰ νόμων καὶ γραφεῖς ἐάλω.

Post pauca φέρε τοῖνυν, inquit, συμβάλετε τοῦτο τὸ ἔθος
ἐκεῖνῳ τῷ νόμῳ, καὶ μὲν ὑμῖν κατὰ τι φαίνεται, φυλάξατε
αὐτό —, ἐὰν δὲ πανταχῇ σκοπούμενοι ΧΕΙΡΟΝ εὐρίσκητε —
λύσατε. Perit vocabulum ad sententiam necessarium, sed
nullo negotio in tam perspicua oppositione ex fuga retrahi po-
test. Supplendum enim: καὶ μὲν ὑμῖν ἌΜΕΙΝΟΝ κατὰ τι
φαίνεται. Nunc demum κατὰ τι quid sit intelligitur. Cur
interciderit ἄμεινον perspicere mihi videor. Scriptum erat
ὑμεῖν ἄμειν cum accentu gravi ον significante, et duplex μειν
scribam fefellit. Ἀμείνων autem et βελτίων apud Dionem pro-
miscue poni solent, veluti pag. 640. οὐ μόνον ἀμείνους ἀνθρώ-
πους ἀδικεῖν — ἀλλὰ καὶ ὑπὸ βελτιόνων εὖ πάσχειν.

Pag. 643. πολλῶν ὄντων κατὰ τὴν πόλιν ἐφ' οἷς ἄπαCIN
εὐλόγως σεμνύνεσθε, quid sibi vult ἄπασιν sine sensu addi-

tum? At tu rescribe: ἐφ' οἷς ἅπαντες εὐλόγως σεμνύνεσθε.

Pag. 645. οὐδεὶς αὐτῶν ἀφηρεῖτο ὄνομα οὐδ' αὖ χεῖρον ἀπήλλαττον ἀντὶ Μεγάρων — ἐν τοῖς Ῥωμαίων ἱεροῖς ἀνακείμενοι. Perspicue αὐτῶν est eorum quibus positae sunt statuæ, itaque ἀφηρεῖτο το ὄνομα scribendum. Continuo sequitur: καὶ ταῦτ' Ἀφῆ τις βέλτιον τό γε καθ' ὑμᾶς οὕτως αὐτῶν ἠφανίσθαι τὰς τιμὰς. Nihil est καὶ ταῦτ' ἀφῆ τις, nam quid est ἀφίεναι in tali argumento? Ne litera quidem mutata legendum: καὶ ταῦτα Φῆ τις, nempe ὅτι χεῖρον ἀπήλλαττον.

Pag. 645. καὶ Νέρων μὲν — οὐδενὸς ἀφείλετο τὴν εἰκόνα — αὐτοὶ δὲ ὑμεῖς ἀφαιρεῖσθε; In hac dehortandi forma natura ipsa futurum postulat ἀφελεῖσθε; Saepe huiusmodi errorem in libris notavi, ut ἀφελοῦμαι in ἀφαιροῦμαι corrumperetur.

Pag. 646. οὐδ' αὐτοὶ — ἠδικεῖτε, ἀλλ' εἴπερ ἄρα συνηδίκησθε, imo vera συνηδικεῖσθε. Saepissime libri variant in -εῖτο et -ητο, -εῖσθε et -ησθε et omnino in imperfecti et plusquam perfecti formis vocali aut diphthongo tantum inter se discrepantibus. Tamen nusquam est anceps et ambigua optio. Sententia et structura loci ubique ultra scriptura sit potior plane demonstrant.

Pag. 647. ὁμοίως δίδοτε τοὺς ἀνδριάντας ὥσπερ οἱ τὰς κόρας ταύτας ὠνούμενοι τοῖς παισίν. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι διδόνασιν οὕτως ὥςτε λυπεῖσθαι μετ' ὀλίγον συντριβέντων. Ea est huius comparisonis mens et consilium ut plane contrarium quam quod dicitur requiratur. Num quid pigebat facti Rhodios statim peritura donantes? Minime gentium: nemo curabat. Nos quoque puerulis pupas emimus: num quem statim diffractis et comminutis piget aut poenitet? Novimus id ferre puerilem lasciviam, ridemus, nihil curamus; vile damnum est et festivorum puerorum hilaritate bene emtum. Quid igitur? Equidem μὴ inserebam, quod memineram male abundare nonnumquam, interdum vitiose abesse, quum vidi Reiskium in eadem cogitandi vestigia incidisse et ὥςτε (μηδὲν) λυπεῖσθαι supplevisse. Quid Editores?

Emperius: „ὥς μὴδὲν *Reiskius. frustra.*” Refutato igitur aliquis mea argumenta; sin minus veterem servabo sententiam.

Eadem est ratio loci pag. 649. ubi flebiliter Dio exclamat: τὰ δὲ (τῶν Ἑλλήνων) οἴχεται καὶ πάντα τρόπον αἰσχυρῶς καὶ ἐλεεινῶς διέφθαρται· καὶ οὐδὲ ἐπινοῆσαι λοιπὸν ἔστι τὴν ὑπεροχὴν καὶ τὴν λαμπρότητα τῶν ΠΑΘΩΝ εἰς γε τοὺς ἄνδρας ὁρῶντα. ἀλλ’ οἱ λίθοι μᾶλλον ἐμφαίνουσι τὴν σεμνότητα καὶ τὸ μέγεθος τῆς Ἑλλάδος κτέ. Haereo in παθῶν cum multis aliis, qui alius aliud coniecerunt. Emperius: „*nilhil mutandum.*” Ergone intelligi potest quid sit ἡ τῶν παθῶν λαμπρότης καὶ ὑπεροχή? Non opinor: in *homines* haec cadunt, non in *calamitates* et *infortunia*. Suspicio τῶν ΠΡΟΓΟΝΩΝ scripsisse Dionem, quem admodum statim addidit: ἐπεὶ αὐτοὺς γε τοὺς ἐνοικοῦντας οὐκ ἂν εἴποι τις οὐδὲ Μυσῶν ἈΠΟΓΟΝΟΥΣ.

Pag. 656. πότε εἴσεισι θυματοποιὸς ἢ λῆρος [ἢ] τοιοῦτος ἕτερος. intelliges locum postquam alterum ἢ deleveris.

Pag. 657. τῶν δὲ Κυνικῶν λεγομένων ἔστι μὲν ἐν τῇ πόλει πλῆθος οὐκ ὀλίγον —, οὐδὲν μέντοι γε καὶ ἀγεννῶν ἀνθρώπων οὐδὲν ὥς εἰπεῖν ἐπισαμένων. Lacuna in his est sic ferme supplenda: οὐδὲν μέντοι γε (ὄφελος μοχθηρῶν) καὶ ἀγεννῶν ἀνθρώπων.

Expunge articulum pag. 658. ἀγαθὸν μὲν οὐδὲν ἐργάζονται, κακὸν δ’ ὥς οἶόν τε [τὸ] μέγιστον.

Post pauca scrib. οἱ δὲ εἰς ὑμᾶς ΠΑΡΙόντες (non προΐόντες) — οἱ μὲν ἐπιδεικτικοὺς λόγους καὶ τούτους (non τοὺς) ἀμαθεῖς (διεξέρχονται), οἱ δὲ κτέ.

Solemne verbum est de omnibus, qui prodeunt ad dicendum παρίεναι, παρελθεῖν, τὴν ἀράδον ποιεῖσθαι, quod saepius videbis apud Dionem in προΐεναι et προσιέναι depravatum.

Pag. 659. μὴ οὖν οἷσθε κοιμωμένων ΜΟΝΟΝ ἐπιμελεῖσθαι τὸν θεόν, — ἐγρηγορότων ΔΕ ἀμελεῖν. Saepe apud Atticos et multo saepius etiam apud Atticistas reperies hoc structurae genus ut ex praecedente negatione bipartita oratio particulis ΜΕΝ et ΔΕ ligata

suspendatur, cuius prior pars affirmet altera neget, ut in celebrato loco Demosthenis *de Corona* pag. 288. ΟΥΚ εἶπον ΜΕΝ ταῦτα οὐκ ἔγραψα ΔΕ, οὐδ' ἔγραψα μὲν οὐκ ἐπρέσβευσα δὲ οὐδ' ἐπρέσβευσα μὲν οὐκ ἔπεισα δὲ Θηβαίους. Multum Dio hac compositionis forma delectatur ac saepe utitur. vid. pag. 242. οὐ γὰρ εἰ μὲν — νυνὶ δέ. pag. 335. οὐ γὰρ ἐπὶ Θησέα μὲν — ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον οὐ. pag. 668. οὐ γὰρ ὑμεῖς μὲν — αὐτοὶ δέ. et 697. οὐ γὰρ ἐὰν μὲν τὸ σῶμα — τῆς δὲ ψυχῆς. et Tom. II. pag. 209. οὐ γὰρ δὴ τῷ μὲν Ὀδυσσεῖ — ἐμὲ δὲ οὐκ ἦν εἰκός, et Tom. II. pag. 265. οὐχὶ τοῖς μὲν ἐφήβοις — τοῖς δὲ τελείοις μὴ. et Tom. II. pag. 211. οὐχ ὁ μὲν δῆμος ὑμεῖς ἐπεθυμήσατε τῶν ἔργων, τῶν δ' ἐν τέλει τις ἀντεῖπεν οὐδ' ἀντεῖπε μὲν οὐδεὶς οὐ μὴν προθυμούμενος εὐρέθη ἀλλὰ πάντες κτέ. Itaque Tom. II. pag. 44. οὐ ΜΕΝ γὰρ ἂν τις καταβάλῃ πεντακοσίας δραχμὰς δύναται φιλεῖν ὑμᾶς —, εἰ ΔΕ τις πένης οὐχ οἶός ἐστιν ἀγαπᾶν τὴν πόλιν manifestum est μὲν sic transponi oportere οὐ γὰρ ἂν ΜΕΝ τις. Similis huic forma est μὴ γὰρ οἴεσθε — ΜΕΝ — ΔΕ, ut pag. 701. μὴ γὰρ οἴεσθε ὑμᾶς μὲν — ἐκείνους δέ. et Tom. II. pag. 8. μὴ οὖν οἴεσθε στρατηγὸν μὲν — πόλιν δέ. et Tom. II. pag. 26. μὴ γὰρ οἴεσθε αὐλήματα μὲν — κτήσεις δέ. et Tom. II. pag. 34. μὴ γὰρ οἴεσθε ἀετοὺς μὲν — ἄνδρα δέ, neque adeo est ulla dubitatio quin nostro loco μὲν pro μόνον sit emendandum: κοιμωμένων ΜΕΝ — ἐργηγορότων ΔΕ. Idem error commissus erat Tom. II. pag. 332. ὃ παῖ Μνησαρχίδου (Euripides), ποιητῆς ΜΟΝΟΝ ἦσθα, σοφὸς δ' οὐδαμῶς, sed Valckenarius optime ΜΕΝ correxit. Iterum ΜΕΝ loco motum est Tom. II. pag. 102. Σόλων ΜΕΝ ἐν Κορίνθῳ Φεύγων τὴν Πεισιστράτου τυραννίδα, οὐ Φεύγων ΔΕ τὴν Περιάνδρου, facile apparet μὲν post Φεύγων esse transponendum.

Pag. 661. οἱ δὲ — μηδέποτε σωφρονοῦντι λόγῳ τὰς ἀκοὰς ὑπέχοντες δλοκλήρως ἄθλιοι. Mendosum est σωφρονοῦντι, namque ὁ λόγος οὐκ αὐτὸς σωφρονεῖ, τοὺς δὲ ἀνθρώπους σωφρονεῖν ποιεῖ. Una tenuis literula addita sanabit malum. Scrib. σωφρονοῦντι, quemadmodum saepe διοικεῖν — διοικεῖν confusa sunt et δειπνεῖν — δειπνιεῖν, πλουτεῖν — πλουτιεῖν, sic rarior futuri forma et usu exemta σωφρονιεῖν in vulgare σωφρονεῖν conversa est.

Pag. 664. (ὁ Ἑρμῆς) ἐν Ὀδυσσεΐᾳ πεποίηται Καλυψοῖ ἀπολογούμενος ὑπὲρ τῆς ἀγγελίας, ἣν ἀγδῆ οὔσαν ἐνόμιζε. Non est Graecum νομίζω οὔσαν pro εἶναι, et ingratum esse Calypsoni nuncium non *putabat*, sed certo sciebat. Una literula correcta dabit lucem. Leg. ἣν ἀγδῆ οὔσαν ἐΚόμιζεν *afferebat*.

Pag. 674. ἐπειδὴν δὲ παύσεται τὸ δεινόν — ἔτι ἔν τε συνόδοις καὶ ξενωποῖς μένει καὶ δι' ὅλης τῆς πόλεως ἐπὶ συχναῖς ἡμέρας, mendum est in συνόδοις. Loci alicuius nomen requiritur in quo magna sit hominum celebritas praesertim tenuiorum de plebe et de plebecula. Commode fert opem Catullus in notissimis versiculis:

nunc in quadriuiis et angiportis

glubit magnanimos Remi nepotes.

quae ille *quadriuia*, Graeci τριόδους *trivia* appellant: itaque illud ipsum

νυνὶ δ' ἐν τριόδοις τε καὶ ξενωποῖς

Dioni lucem afferet, cui reddendum: ἔτι ἔν τε ΤΡΙόδοις καὶ ξενωποῖς μένει. Si quis est paullo durior ad haec et pertinacior producam alterum testem ita dicentem de Cynicis, qui Alexandriae stipem emendicabant: οὔτοι δὲ ἔν τε ΤΡΙόδοις καὶ ξενωποῖς καὶ πυλῶσιν ἱερῶν ἀγείρουσιν. Quis haec dicit? Ipse Dio in hac ipsa oratione pag. 658.

Pag. 676. ἀριστεῖς — μνημονεύονται σωτηρίας ἔνεκεν τῶν πατρίδων ἐπιΔιδόντες αὐτούς, inepte editur pro ἐπιδόντες.

Pag. 677. κἀκεῖνος μὲν (ὁ ληστής) ἀδικηθεὶς ἴσως ἐπὶ τοῦτο ἦλθεν ὑπὲρ τοῦς νόμους ἀμύνσθαι προϋμενος καὶ τάχα τι καὶ γενναῖον ἐδύνατο πρᾶξαι μὴ τοιοῦτου τυχῶν δαίμονος, corruptum est προέμενος. Scrib. προεΛΟμενος et τάχα' ἌΝ τι.

Pag. 682. οὐδὲ γάλα καὶ μέλι δύνασθε εὐχερῶς οὔτως ἔχειν ἄκροις δακτύλοις διαμῦντες χθόνα. Euripides *Bacch.* 698.

ῥοαῖς δὲ λευκοῦ πώματος πόθος παρῆν,

ἄκροισι δακτύλοισι διαμῶσαι χθόνα

γάλακτος ἐσμὸς εἶχον· ἐκ δὲ κισσίνων

θύρσων γλυκεῖται μέλιτος ἔσκαζον ῥοαί.

Credo ipsa poëtae verba dedisse Dionem

ἄκρισι δακτύλῳσι διαμῶντες χθόνα.

Ex eodem fonte sumsit Dio et ea, quae praecedunt, sed quod dixit καὶ τὸ λέοντας φέρειν ἐν ταῖς ἀγκάλαις absurdum est. Satis est mirificum quod Euripides ipse commentus est vs. 689.

αἱ δ' ἀγκάλαισι δορκάδ' ἢ σκύμνους λύκων
ἀγρίους ἔχουσιν λευκὸν ἐδίδουσαν γάλα
ὅσαις νεοτόκοις μαζὰς ἦν σπαργῶν ἔτι
βρέφη λιπούσαις.

Pag. 683. Ἀρίων ὕφ' οὗ λέγουσιν ἄδοντος ἐν τῷ πελάγει τοὺς δελφῖνας ἀφικέσθαι πρὸς τὴν ναῦν καὶ μετὰ ταῦτα ἐκπεσόντα αὐτὸν κατὰ τύχην τινὰ Ἀναλαβεῖν καὶ σῶσαι. Non convenit cum rei natura verbum ἀναλαβεῖν, neque eo quisquam in hoc argumento utitur, sed Ὑπολαβεῖν omnes dicebant et primus omnium Herodotus I. 24. τὸν δὲ δελφῖνα λέγουσι ὑπολαβόντα ἐξελεῖναι ἐπὶ Ταύναρον.

Pag. 691. Φασὶν ἀρχαίαν βασιλίδαν ἐν Κρήτῃ τῶν Ἡλιαδῶν ἐρασθῆναι ταύρου. Non debent confundi οἱ Ἡλιάδαι et αἱ Ἡλιάδες. Itaque correcto accentu Ἡλιάδων scribendum.

Pag. 693. μόνον δ' ἐπὶ τῷ τέλει φησὶν Αἶαντα τὸν Λοκρὸν ὄρᾱν ἀπρεπέτερον καὶ λοιδορεῖσθαι Ἰδομενεῖ. Vitium est manifestum in ὄρᾱν. Leg. δρᾶν τι ἀπρεπέτερον. Confundi inter se δρᾶν et ὄρᾱν multis exemplis ostendimus in *Var. Lectt.* pag. 448.

Pag. 695. τῶν Κωμικῶν ἔφη τις ἐπὶ τοῖς τοιούτοις·

ἀκόλαστος ὄχλος ναυτική τ' ἀταξία.

Notissimus versiculus est ex Euripidis *Hecuba* 607.

ἐν τοι μυρίῳ στρατεύματι

ἀκόλαστος ὄχλος ναυτική τ' ἀναρχία

κρείστων πυρός, κακὸς δ' ὁ μὴ τι δρῶν κακόν.

Potuitne igitur Dio τῶν Κωμικῶν τις dicere? Non opinor, sed latere arbitror παρωδίαν Comici versiculum Euripideum sic in ludum iocumque convertentis:

ἀκόλαστος ὄχλος Ἀστική τ' ἀταξία.

Notum est apud sequiores Graeculos ἀλῶναί τινος dici pro ἐρασθῆναι, ἐπιθυμῆσαι, ἤττω εἶναι. Memorabilis de eo usu locus est apud Dionem pag. 696. καὶ γὰρ ἀνθρώπους ἐαλωκέναι φαμὲν οὐχ ὑπὸ ληστῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐταίρας καὶ γαστρός καὶ ἄλλης τινὸς φαύλης ἐπιθυμίας. Ex his parata emendatio est loco Dionis de Nerone pag. 140. ὁ μὲν γὰρ [ὑπὸ] ῥῥῥῥ ἀλούς μινυρίζων διετέλει. Sine mora delenda est praepositio, nam *captus insano cantandi amore illa aetate Graece dicitur ῥῥῥῥ ἀλούς*.

Pag. 703. αὐτὸν γοῦν ἐκεῖνον (τὸν Θερσίτην) εἶρηκεν Ὅμηρος ἐν τοῖς πᾶσιν Ἑλλησιν ἀφικέσθαι γελωτοποιοῦν.

ἀλλ' ὅ τι οἱ εἴσαιτο γελοῖον Ἀργείοισιν
ἔμμεναι.

Excidit aliquid. Suspicio suppleendum: ἔΝΑ ἐν τοῖς πᾶσιν Ἑλλησιν „*unum* in omnibus Graecis venisse scurram.” Homeri versiculus cum caetera oratione minime quadrans olim a nescio quo in margine scriptus temere in textum receptus est.

Pag. 704. οὐ προσεῖχεν οὐδὲ ἐφρόντιζε τοῦ οὐνείρατος ὡς οὐδὲν ὄντος. Soloeca oratio est. Emenda ὡς οὐδὲν ὄντος. Notum est in οὐδὲν ὦν, ὄντες τι et similibus οὐδὲν et τι casum non mutare.

Pag. 704. ἐπεδείκνυτο οὖν πάσῃ προθυμίᾳ καὶ τᾷκριβέστερᾳ τῆς τέχνης. Sic Emperius. Dindorf. recte τᾷκριβέστερα restituit; sed non est satis, καὶ resectum oportuit: ἐπεδείκνυτο πάσῃ προθυμίᾳ τᾷκριβέστερα τῆς τέχνης.

Pag. 7. Tom. II. ὥσπερ ἀσθενεῖς ὅπλα καὶ κτηνῶν τῶν ἐν μαλακοῖς τε καὶ λείοις τραφέντων χωρίοις, ὁμοίως ᾧτα τρυφερὰ ἐν κολακείᾳ τραφένΤΑ καὶ λόγοις ψευδέσιν. deest aliquid ad sententiae integritatem, nempe sic erat dicendum ᾧτα τρυφερὰ (ἀνθρώπων) ἐν κολακείᾳ τραφένΤΩΝ. Scribebatur τραφέν et sic natus error. cf. *Var. Lectt.* pag. 434 et 517.

Tom. II. p. 12. Μακεδόνες νεωστὶ μὲν τὰ ῥάκη περιΗΜμένοι καὶ ποιμένες ἀκούοντες. Neque de vestimentis neque de pannis περιάπτειν et περιῆφθαι dici potest. Corrigendum est περι-

ΚΕΙμενοι, de quo usu verbi περικεῖσθαι vid. *Nov. Lectt.* pag. 145 sq.

Tom. II. pag. 15. supplendum: δεδοίκασι μηδενὸς (δαινοῦ) ὅντος.

Post pauca: τοῖς μεθύουσι συμβαίνει (τὸ ἐργεῖν) καὶ τοῖς ἐμπληθεῖ καὶ τοῖς μὴ καλῶς κατακειμένοις, necessarium est participium ἐμπληχΘέσι.

Tom. II. pag. 20. ποῖος ἦχος ὑμῶν ἂν Ἀνερχθῆναι ἐδόκει; male repetita syllaba est et expuncta praepositione ἐνερχθῆναι legendum, ut in vicinia: Φέρε καὶ ὑμᾶς εἴ τις ἐκ τοῦ Φερομένου ἦχος πόρρωθεν εἰκάζει Οἶους ἂν ἀνθρώπους ὑπολάβοι εἶναι; ubi Ποῖους pro οἶους reponi oportere manifestum est.

Iterum vitio nata praepositio est Tom. II. p. 24. πρότερον μὲν ἐπ' εὐταξίᾳ — διαβόητος ἦν ὑμῶν ἢ πόλεις καὶ τοιοῦτους Ἀνέφερον ἄνδρας. In tali re Φέρειν et *ferre* constanter omnes dicebant ut de fructibus, ita etiam de hominibus. Exemplorum plena sunt omnia.

Narrat mulieres Tarsi Tom. II. pag. 24. τοῦτον τὸν τρόπον κατεσχάθη καὶ βαδίζειν ὥστε μηδὲ ἐν αὐτῶν μέρος ἰδεῖν μήτε τοῦ προσώπου μήτε τοῦ λοιποῦ σώματος μηδὲ ΑΥΤΑC ὁρᾶν ἔξω τῆς ὁδοῦ οὐδέν. Et sententia et oppositio deesse aliquid indicant et quid sit supplendum demonstrant, nempe ὥστε ΜΗΔΕΝΑ μηδὲ ἐν αὐτῶν μέρος ἰδεῖν „ut NEMO ullam earum partem conspiciat neque faciei neque reliqui corporis, neque ΙPSAE quidquam videant praeter viam.”

Tom. II. pag. 29. χάλλεον δέ ΟΙ γνάθων ἐκ πολιῶν φθεγγομένωνAC ὑπάκουε μὲν Ἴδα Τένεδός τε περιρρύττα, necesse opinor est dativum φθεγγομένωνAI poëtae reddere.

Tom. II. pag. 43. εἰ γοῦν τις ἐπεξίει πάντας δοκεῖ μοι μηδὲ ἂν δύο ἄνδρας ἔχειν ἐν τῇ πόλει τὸ αὐτὸ φρονεῖντας. Clamat loci sententia ἔχειν mendosum esse et εἴπειν restitui oportere. ἐπεξιέναι πάντας est *quaerentis* aliquid et *investigantis*, in qua re non *habendi* verbum locum habet sed *reperiendi* aut *compe-*

riendi, et utraque notio apud Graecos in uno verbo εὐρίσκειν continetur.

Tom. II. pag. 51. τῶν πομπευόντων αὐτὸς ἕκαστος ὀφθῆναι ἐπιθυμῶν κατὰ τοῦτ' ἐσπούδακεν ἕως ἂν παρέλθῃ, μικρὸν δ' ἄποσας ἔλυσε τὸ σχῆμα καὶ τῶν Ἄλλων εἷς ἐστίν. Usitatum est Graecis in tali re dicere καὶ τῶν Πολλῶν εἷς ἐστίν.

Tom. II. pag. 53. τὸ μὲν γὰρ ἐφ' ἅπαν ἀποσῆναι τοῦ βοηθεῖν αὐτοῖς ἀνδραπόδων ἐστίν, non ἐφ' ἅπαν scribendum sed ἐφάπαξ in tali re dicere Graeci solent, ut εἰσάπαξ et καθάπαξ.

Tom. II. pag. 58. οὕτω γὰρ ἐκόντες ἀκολουθήσουσιν ὑμῖν ἅπαντες θαυμάζοντες καὶ ἀγαπῶντες· ὁ μεῖζόν ἐστι τοῦ εἶναι παρ' ὑμῖν ἢ δικάζεσθαι Μαλλόν. Miror quo pacto neuter Editor in textum receperit palmariam Valckenarii emendationem ὁ μεῖζόν ἐστι τοῦ εἶναι παρ' ὑμῖν ἢ δικάζεσθαι Μαλλόν, quam commendare nihil opus est, satis enim semet ipsa commendabit: vide tamen quae continuo sequuntur: οὐδ' ἡντινοῦν ἔχει ὠφέλειαν ἐπελθεῖν (leg. ἐλθεῖν) ἐπὶ θυσίαν δεῦρο ἢ τοὺς Ἀδανεῖς ἢ τοὺς Αἰγαίους.

Multi sunt eximii et praeclari loci in Dionis *Tarsica secunda*, unde optimum et sapientem virum et admiraberis et amabis. Admirabilis ante omnia est viri παρρησία acris et nil reformidans et nemini parcens, sed eadem tanta lenitate et suavitate temperata et condita ut non iram audientibus moveret sed pudorem iniiceret et ad poenitentiam flecteret magis. Praeclara sunt quae dixit Tom. II. pag. 59: ὡς τὰ γε νῦν γέλως ἐστὶ. καὶ εἴτε Αἰγαῖοι πρὸς ὑμᾶς εἴτε Ἀπαμεῖς πρὸς Ἀντιοχεῖς εἴτ' ἐπὶ τῶν πορρωτέρω Σμυρναῖοι πρὸς Ἐφεσίους ἐρίζουσι περὶ ὄνου σκιᾶς, Φασί, διχφέρονται. τὸ γὰρ προεσθάναι τε καὶ κρατεῖν ἐτέρων ἐστίν. deinde commemoratis Atheniensium et Lacedaemiorum de imperio contentionibus ita pergit: τὰ δὲ τῶν νῦν ἀμφισβητήματα καὶ τὰ αἴτια τῆς ἀπεχθείας καὶ ἀισχυνθῆναί μοι δοκεῖ τις ἂν ἰδῶν. ἔστι γὰρ ὁμοδόλων πρὸς ἀλλήλους ἐρίζοντων περὶ δόξης καὶ πρωτείων. Quaerit deinde: τί οὖν; οὐδὲν ἀγαθόν ἐστιν ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ περὶ οὗ χρὴ σπουδάζειν; et gravissime respondet:

ἔστι τὰ μέγιστα καὶ μόνα σπουδῆς ἄξια καὶ τότε ὄντα καὶ νῦν καὶ αἰεὶ ἐσόμενα. ὦν οὐκ ἔχει δῆπουθέν τις ἐξουσίαν οὔτ' ἄλλω παρασχεῖν οὔτ' ἀφελέσθαι [δύναται] τὸν κτησάμενον. Sed eximium hunc locum macula deturpat. Ipsa verborum compositio respuit additamentum δύνανται, plane idem significans atque praecedens ἔχει ἐξουσίαν. Relege locum expuncto emblemate et senties quanto melius et acrius sic idem dicatur.

Quae leguntur Tom. II. pag. 61. ὥσπερ εἴ τις τὸν μουσικόν κτέ. mendosiora sunt quam ut corrigere possim: hoc tantum video in ἀνιέντα τῶν Φθόγγων τινὰς καὶ πάλιν ἑτέρους Ἐντεινόντα ex certo Graecitatis usu Ἐπιτείνοντα esse restituendum, et in iis quae continuo sequuntur: αἱ μὲν πονηραὶ σπουδαὶ μᾶλλον εἰσι τοῦ προσήκοντος ἐντεταμέναι — αἱ δὲ ὑπὲρ τῶν καλλίστων ὅλως ἐκλτΟΝται pro ἐκλύονται emendandum ἐκλΕΑΤΝται, quod vel additum ὅλως necessarium esse demonstrat.

In orationis exitu οἱ ἐν ταῖς γαλήναις μακρότερον νηχόμενοι alit vitium. Dicitur νεῖν, νήχεσθαι μακρΑΝ: ergo μακροτέρΑΝ vera lectio est. vid. *Var. Lectt.* pag. 600.

Inanis et falsa oppositionis species est Tom. II. pag. 62. ἐγὼ μὲν γὰρ ἀπλῶς πέφυκα καὶ Φύλως διαλέγεσθαι —, ὑμεῖς δὲ θαυμαστΩC καὶ περιττΩC ἐπιθυμεῖτε ἀκούειν, ridiculum est et absurdum θαυμαστῶς ἀκούειν, at tu emenda θαυμαστΩΝ καὶ περιττΩΝ ἀκούειν.

In vicinis inficetum scioli emblemata nos legentes ludificatur: οὐδὲν ὄφελος τοῦ κομᾶν, inquit, [ὥσπερ οὐκ ἔστι] οὐδ' ἂν τὴν καρδίαν αὐτὴν γένωνται δασεῖς καθάπερ Ἀριστομένην τὸν Μεσσήνιον Φασιν. Emperius delevit ὥσπερ οὐκ ἔστι. Rectissime. Sed eadem opera expungere debebat putidum glossema quod sequitur: [ὅς πλεῖστα Λακεδαιμονίοις πράγματα παρέσχε καὶ πολλάκις ἀλούς ἀπέδρα παρ' αὐτῶν. τοῦτον ἐπειδήποτε ἀπέθανεν οὕτως ἔχοντα εὐρεθῆναι.] Sero natus Graeculus, qui haec olim annotavit, loquendi vitiis arguitur. Dio ut veteres omnes dicebat ἀποδρᾶναι τινα, ὁ παῖς με ἀπέδρα, at iste ἀπέδρα παρ' αὐτῶν dixit ut in Graecia decrepita solebant. Bellum est etiam ἐπειδήποτε ἀπέθανεν.

Tom. II. pag. 67. ἡμεῖς δὲ τὴν κόμην ἀφαιροῦμεν ὥσπερ οἱ νομεῖς τῶν ἵππων ἃς ἂν ἐθέλωσι ΠΑΡΑΒΑΛΕῖν τοῖς ὄνοις. Ex ipsa rei natura id a Graecis appellatur non ΠΑΡΑΒΑΛΕῖν sed ὙΠΟΒΑΛΕῖν.

Ibidem. ἡμεῖς δὲ — τὰς κεφαλὰς σκέπομεν — σισύρας καὶ πῖλους καὶ τοιαῦθ' ἕτερα συρράπτοντες. Quodnam capitis integumentum latet in CICTPAC? Notissimum omnium et frequentissimi usus, nempe KTNAC κυνᾶς καὶ πῖλους.

Tom. II. pag. 68. Celaenis ita dicit: τῶν ποταμῶν οἱ μέγιστοι καὶ πολυωφελέστατοι τὴν ἀρχὴν ἐνβένδε ἔχουσιν ὃ τε Μαρσύας οὗτος — ὃ τε Ὀρβας ὃ τε Μαίανδρος. Ut nobiles et notissimi fluvii sunt ὃ τε Μαρσύας ὃ τε Μαίανδρος, sic ὁ ὈPBAC nemini notus est ac latet verum nomen, quod mihi reperisse videor apud Livium XXXVIII. 15. ex Polybio: „progressus inde ad OBRIMAE fontes — posuit castra — profectus eo die in Metropolitanum campum postero die DINIAS Phrygiae processit. Hinc Dioni reddiderim ὃ τε ὈBPIMAC et ipsi Livio pro DINIAS, DYMAS, DIMAS nobilem urbem CELAENAS.

Ex compendio natus error in vicinia ἄλλα τε ἔθνη περιοικεῖ πολυανδρότατα. Fuerat πολυανθρωπότατα, id est πολυανθρώποτατα, ut omnes Graeci in ea re loqui solent.

Memorable est quod narrat Dio Tom. II. pag. 69. Celaenis tertio quoque anno forum sive conventum agi solere atque eum tum fuisse in Asia morem: πρὸς δὲ τούτοις αἱ δίκαι παρ' ἔτος ἄγονται παρ' ὑμῖν καὶ συνάγεται πλῆθος ἀνθρώπων ἄπειρον, et post pauca: μέγιστον νομίζεται τὸ τῶν δικῶν. — μέτεσι δὲ αὐτοῦ ταῖς πρώταις πόλεσιν ἐν μέρει παρ' ἔτος. Φασὶ δὲ νῦν ἔσσεσθαι διὰ πλείονος χρόνου. τοὺς γὰρ ἀνθρώπους οὐχ ὑπομένειν συνεχῶς ἐλαύνεσθαι πανταχοῦ.

De Brachmanibus scribit Dio Tom. II. pag. 72. Φασὶ δὲ ἐξαιρετον αὐτοῖς εἶναι μίαν πηγὴν τὴν τῆς ἀληθείας πολὺ πᾶσιν ἀρίστην καὶ θειοτάτην, ἥς οὐδέποτε γεύσασθαι τοὺς ἐμπιμπλαμένους, in his ultima quia sunt manifesto absurda a Criticis sic

correcta sunt ut augerent morbum. Editur enim nunc: ἥ οὐδέποτε τοὺς γευσκένους ἐμπίμπλασθαι, ut hydropicos ex eo potu factos putes. Corrupta est prima literula in Γεύσασθαι. Nihil propemodum in libris vetustis differunt Γ et Τ, deinde quis non meminit quoties Τ et Ψ ob formam simillimam inter se confusa mirificos errores pepererint, ut apud Suidam in ν. Αἰψα pro ΑΙΤΑ. Itaque emendandum: ἥ οὐδέποτε Ψεύσασθαι τοὺς ἐμπίμπλαμένους: nec mirum, nam πηγὴν τῆς ἀληθείας esse modo dixerat.

Quod scribit Dio Tom. II. pag. 73. de auro in India a formicis custodito quod vicini raperent ἐφ' ἀρμάτων ὑποξεύξαντας ἵππους ταχίσους, fefellit eum memoria. vide Herodotum III. 102.

Tom. II. pag. 75. ἡ πόλις ἡ τῶν Βορυσθενιτῶν — ἅτε ἐν μέσοις οἰκοῦσα τοῖς βαρβάροις — ἀεὶ μὲν πολεμεῖται πολλάκις δὲ καὶ ἐάλωκε. Fieri non potest ut Dio ἐάλωκε scripserit, quoniam urbs ἐαλωκυῖα est in hostium potestate, ut in Lysandri ad Ephoros epistola: ἐαλώκαντι καὶ Ἀσῶνι. Expuncta syllaba legendum: πολλάκις δὲ καὶ ἐάλω, *capta est* et deinde recepta.

Admirabile est apud Graecos Homeri studium et amor. Borysthenitae (auctore Dione Tom. II. pag. 78) τᾷλλα οὐκέτι σαφῶς ἐλληνίζοντες διὰ τὸ ἐν μέσοις οἰκεῖν τοῖς βαρβάροις ὅμως τὴν γε Ἰλιάδα ὀλίγου πάντες ἴσασιν ἀπὸ εὐματος. Vide etiam quid effecerit vetus fabula de Homero luminibus capto. De Borysthenitarum poëtis scribit Dio pag. 79. εἰς δὲ πάντες οὗτοι τυφλοὶ καὶ οὐχ ἡγοῦνται δυνάτὸν εἶναι ἄλλως τινὰ ποιητὴν γενέσθαι. De iis igitur paullo ante locus est vitio obscuratus et oneratus emblemate inepto hic: μόνου γὰρ Ὀμήρου μνημονεύουσιν [οἱ ποιηταὶ αὐτῶν] ἐν τοῖς ποιήμασιν ἃ καὶ ἄλλωC μὲν εἰώθασιν λέγειν, ἀεὶ δὲ ὁπόταν μέλλωσι μάχεσθαι. [παρὰκελεύονται τοῖς αὐτῶν ὥσπερ τὰ Τυρταίου ἐν Λακεδαιμόνι ἐλέγετο]. Haec est librorum scriptura μέλλωσι — παρὰκελεύονται. Editores substituunt: ἀεὶ δὲ ὁπόταν μέλλουσι μάχεσθαι παρὰκελεύονται τοῖς αὐτῶν, quae non est Graeca compositio, et ὥσπερ — ἐλέγετο expunxit Emperius „ut aliena a persona loquentis.” Recte

istud quidem et perspicua res est, ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκετο μύθων. Scribe primum ἂ καὶ ἄλλοτε μὲν εἰώθασι λέγειν, ἅει δὲ ὁπότεν μέλλωσι μάχεσθαι, haec demum sana et consueta oppositio est καὶ ἄλλοτε μὲν — ἀεὶ δέ. Praeterea dele οἱ ποιηταὶ αὐτῶν, quod non semel sed bis est interpolatum. Editores semel induxerunt quum bis deberent. Callistratus Borysthenita dixerat: μόνον γὰρ Ὀμήρου μνημονεύουσιν ἐν τοῖς ποιήμασι, quod de poëtis dici satis est perspicuum, sed sciolis nihil est umquam satis: itaque in margine bis annotarunt οἱ ποιηταὶ αὐτῶν. Plane absoluta sententia est verbis: ἀεὶ δὲ ὁπότεν μέλλωσι μάχεσθαι, ad quae annotavit nescio quis in margine de Tyrtaeo et Lacedaemoniis, quod non ex parte sed totum erat resecandum.

Interpone τοῦνομα Tom. II. pag. 79. ἢ οὐ δοκεῖ σοι εἰκότως (τοῦνομα) προσθεῖναι: τῇ τοιαύτῃ γνώμῃ; addidisse nihil est, sed *nomen suum addidisse* dicitur.

Post pauca scribe. (ὁ Ἀχιλλεύς) μόνον Φεγξάμενος ἐτρέπετο ΤΟΤΟ Τρωῶας pro ἔτρεπε.

Lepide Dio Tom. II. pag. 80. παραιτοῦμαί σε καθ' Ὀμήρου συγγνώμην ἔχειν μοι εἴ τι κακὸν νῦν εἴρηται utitur ipsis Homeri verbis Iliad. Δ. 362.

ἀλλ' ἴθι, ταῦτα δ' ὀπίσθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν εἴρηται.

Post pauca insere articulum χθὲς οἱ Σκύθαι προσελάσαντες (τῆς) μεσημβρίας κτέ. et in verbis: διὰ τὸ μακροτέρᾱν αὐτοῖς γενέσθαι τὴν φυγὴν animadvertite μακροτέρᾱν esse adverbii μακράν comparativum ἐπειδὴ μακροτέρᾱν ἔφυγον, ut Φεύγειν μακράν: namque Φυγὴ μακρά non dicitur.

Postquam Borysthenitae omnes ad Dionem audiendum con-sederunt πάνυ ἄν τις, inquit, (Tom. II. pag. 81) ἦσθι τῇ ὕψει φιλόσοφος ἀνὴρ, ὅτι ἅπαντες ἦσαν τὸν ἀρχαῖον τρόπον, ὥς Φησιν Ὀμηρος τοὺς Ἑλληνας, κομῶντες καὶ τὰ γένεια Ἀφεικότες, εἷς δὲ ἐν αὐτοῖς μόνος ἐξυρημένος adulator Romanorum, civitatis odium. In his mendosum est ἀφεικότες, nam quid est τὸ γένειον, τὸν πώγωνα ἀφιέναι; Qui est capillis barbaque promissa passim a Graecis dicitur καθεικέναι τὴν κόμην, καθεικὼς τὸ

γένειον, τὸν πώγωνα, aut τὸν πώγωνα καθειμένος. Lepidissime Ephippus Athen. p. 509 D. de barbatulo iuvene:

εὔ δ' ὑποκαθιεῖς ἄτομα πώγωνος βάθῃ.

Itaque Dioni quoque reddamus suum τὰ γένεια ΚΑΘΕΙΚΟΤΕΣ. Eodem modo dixit pag. 61. πλοκάμους δέ τινας πολιούς καθεῖτο, et pag. 167. οἶον τοὺς ποταμοὺς κατὰκειμένους γυμνοὺς τὸ πλεόν γένειον πολὺ καθεικότας μυρίην ἢ κάλαμον ἐξεφηνωμένους, ubi scrib. γένειον ΒΑΘΥ καθεικότας. Diogenis Laërtii locus de Antisthene VI. 13. in hunc modum constituendus est: *πρῶτον δὲ καὶ Νεάνθης Φησὶν διπλαῖσαι θειμάτιον (Σωτικράτης δ' ἐν τρίτῃ Διαδοχῶν Διδώρων τὸν Ἀσπένδιον.) καὶ πώγωνα καθεῖναι καὶ βάκτρῳ καὶ πήρᾳ χρῆσθαι.*

Quod Dio Tom. II. pag. 87. scite et *δημηρικῶς* dixerat sciolus emblemate maculavit. Dixerat enim: *προθυμήσομαι εἰπεῖν τὸν λόγον κατ' ἐμαυτόν.*

ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐβελήσω.

ad verba κατ' ἐμαυτόν cui non veniat in mentem Nestoris ita dicentis:

καὶ μαχρόμην κατ' ἐμαυτὸν ἐγώ· κείνοισι κτέ.

Satis est, credo, perspicuum quid sit κατ' ἐμαυτόν. Tamen explicuit nescio quis in margine hodieque apud Dionem legitur: *εἰπεῖν τὸν λόγον [ὡς ἂν ἐγὼ δύνωμαι] κατ' ἐμαυτόν.* Venustissime etiam Dio in se accommodavit verba Ulyssis

ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐβελήσω.

ex Odys. Θ. 223.

Tom. II. pag. 87. ταῦτα δὲ εἰπὼν πρὸς ἐκείνους οὐδὲν ἤττον ὑπεκινούμην καὶ ἀνεφερόμην τρόπον τινὰ ἀναμνησθεῖς Πλάτωνός τε καὶ Ὀμήρου. Vera et antiqua lectio propemodum intacta servata est in libris, sed ob leve scribendi vitium nondum reperta deteriori fecit locum. Est enim in Codd. *ὕπ' ἐκείνου*, et in optimo *ὕπ' ἐκείνου*, et hoc quidem nihil est, sed scribe ὙΠΕΚΕΙΝΟΤΝ et cogita quid sit: nempe ὑπεκίνοῦν vetusto more I longo in EI converso Apud veteres et probatos scriptores Herodotum, Aristophanem, Platonem, Xenophontem, ὑποκινεῖν intransitivum verbum est ut *παρὰκινεῖν*. Quod reponerat Casaubonus *ἀνεπτερούμην* id ipsum ὑπεκίνοῦν significat.

Hesychio reddendum ὙΠΕΚΙΝΟΤΝ: — ἐπτοοῦντο pro ὑπεκινοῦντο.

Scripserat Dio Tom. II. pag. 90. ἀτεχνῶς δὲ ἔοικεν ὁμοιον εἶναι τοῖς περὶ θύρας ὑπηρεταῖς τῶν τελετῶν. Ad περὶ θύρας adscripsit aliquis ἔξω. Itaque nunc aequo animo legunt: τοῖς [ἔξω] περὶ θύρας. Hinc natum verbum est apud Photium Περιθυρεῖν: περὶ θύρας εἶναι, et Hesychium Περιθυρεῖν: τὸ ἐπὶ ταῖς θύραις ἵστασθαι. Quid sit περιθυρεῖν Dionis locus optime declarat.

Est in vicinia novum emblemata: ἃ ἔπασχον ἐκ Μουσῶν [καὶ κατείχοντο] Ὅμηρός τε καὶ Ἡσίοδος.

Praeclare Dio Tom. II. pag. 147 sq. demonstrat civitatum Graecarum inter se discordias et odia Magistratibus Romanis impune grassandi licentiam praebere. ἢ οὐκ ἐπαισθάνεσθε, inquit, τῆς τυραννίδος, ἣν ἡ σάσις ἡ ὑμετέρα δίδωσι τοῖς ἄρχουσιν ὑμῶν; et post pauca: κατεγνώκασι δὲ ὑμῶν ἄνοιαν δημοσίᾳ καὶ χράνται καθάπερ τοῖς παιδίοις ὑμῖν, οἷς πολλάκις ἀντὶ τῶν μεγίστων προτείνεται τὰ μικρότατα. — καὶ εἰ εἶπον ὑμᾶς πρώτους ἢ ἔγραψαν εἶτ' εἰσὶν ἀκίνδυνοι τὸ λοιπὸν ὑμῖν ὡς ἐσχάτοις χρώμενοι. Ultima pars loci vitium concepit, nam nihil est χρῆσθαι ὡς ἐσχάτοις. Sententia est perspicua, nempe haec: *vexant vos omnibus contumeliis*. Periiit unum vocabulum, quo revocato renascetur proverbium eo sensu tritum. Reponendum τὸ λοιπὸν ὑμῖν ὡς ΜΥΤΩΝ ἐσχάτοις χρώμενοι. Cicero pro Flacco 27: *quid in Graeco sermone tam tritum et celebratum est quam si quis despiciatui ducitur ut Mysorum ultimus esse dicatur?* Cf. Scholiastam Platonis ad *Theaetetum* pag. 209 B. et ad Euripidis *Rhesum* vs. 248, ubi est versiculus Menandri:

εἰ μὴ γαμεῖς γὰρ ἔσχατον νόμιζέ με

Μυσῶν.

est patris irati ad filium oratio et γαμεῖς futurum est: *nam nisi uxorem duxeris omnium hominum despiciatissimum me habeas licet*. In Appendice Paroemiogr. II. 85. Ἐσχατος Μυσῶν: — λέγεται ἐπὶ τῶν ὑπερηφάνως τισὶ κεχρημένων καὶ εἰώθασι λέγειν· ὡς ἐσχάτῳ Μυσῶν κέχρηταί μοι. Hoc ipsum igitur Dio dixerat.

Tom. II. pag. 149. ἢ τί δοκεῖτε παρὰ τοῦτο; τὴν θάλατταν

ἀναχωρήσειν ἀφ' ὧν ἢ τὴν γῆν ὧν ἔσσεσθαι μικροτέρων; Ex praecedenti H vitio natum est TI, quo expuncto scrib. ἢ δοκεῖτε παρὰ τοῦτο τὴν θάλατταν — μικροτέρων;

Et in aliis multis apud Dionem apparet ἡ παρεΦθορυῖα λέξις sequioris aetatis et Tom. II. pag. 152. in his ἔΦελον ἐξῆν et ἔΦελον ἐγένετο. Quid esset ἔΦελον prorsus erant obliti et inter εἴθ' ἐξῆν et ἔΦελον ἐξῆν nihil interesse putabant. Sed non erat haec nova ac recens Graecitatis παρὰΦθορᾶ, siquidem iam Cal- limachus poëtarum longe *doctissimus* non dubitaverit scribere:

ἔΦελε μὴδ' ἐγένοντο θοὰὶ νέες.

Tom. II. pag. 156. ποία δὲ (πόλις) ἦτον ἀποτυγχάνει τῆς ταῦτ' βουλῆτομένης; leg. βουλόμενης, ut in orationis exitu: μίαν γνώμην καὶ ταῦτ' βούλεσθαι. idem velle atque idem nolle ea demum *firma amicitia est*.

Pag. 175. οἱ δὲ μύρμηκες οὕτω πυκνοὶ βαδίζοντες — παρίασι καὶ βοηθοῦσιν ἀλλήλοις. Legendum παριᾶσιν id est πάροδον διδόασιν.

Tom. II. pag. 177. οὐχ ὁρᾶτε — αὐτὸν (add. τὸν) ἥλιον περὶ μέσθην ἐνίστε ἡμέραν ἐπισκοτούμενον σελήνης Ἐπιδραμούσης, satīn' perspicuum est et ex rei natura et ex loquendi consuetudine Ἐποδραμούσης verum esse?

Duae literulae exciderunt Tom. II. pag. 186. — εὐ δικαίως ἐμοῦ καταγνώτε, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ὁρθῶς ἐδόξατε, imo vero ἐδοξατε, et post pauca pro καὶ αὐτὸς ἑτέρων καὶ ἑτέρων λαμβάνω ὈΔΟΝ, suadente sententia λαμβάνω ΔΟΞΑΝ corrigendum.

Tom. II. pag. 195. οὐδὲ χρυσοῦ σφυρήλατος ἱζάμενος ἐν τοῖς ἐπιΦανεστάτοις ἱεροῖς. emenda χρυσοῦς, ut in nobili Cypselidarum epigrammate:

εἰ μὴ ἐγὼ χρυσοῦς σφυρήλατός εἰμι κολοσσός
ἐξάλης εἴη Κυψελιδῶν γενεά.

Quod de Domitiano scribit Dio Tom. II. pag. 201. ἐχθρὸν

ἀνεχόμενος τὸν — δεσπότην ὀνομαζόμενον καὶ θεὸν παρὰ πᾶσιν Ἑλλησι καὶ βαρβάροις — ἐρεθίζων ἄντικρυς καὶ τὰ προσόντα κακὰ οὐ μέλλων νῦν ἐρεῖν ἢ γράφειν ἀλλ' εἰρηκῶς ἤδη καὶ γεγραφώς, prorsus nescimus quibus scriptis Domitianum irritaverit eique vitia ac scelera exprobaverit, et si quid fuerit, latuisse opinor monstrum et portentum hominis, qui sese *Dominum Deumque* ab omnibus appellari voluit et ipse se ita vocabat. Sueton. in *Domit.* 13. Martialis V. 8.

Edictum Domini Deique nostri.

Ut suspicer nonnihil se in ea re Dionem iactare facit locus pag. 217. ubi de miseriis tyrannorum tragoedias ciet praesertim eorum, ὅσοι πολλῶν πόλεων ἄρχουσι καὶ ἐθνῶν καὶ ἀπείρου γῆς ὥσπερ — quem dicturum putas? an Domitianum? minime gentium — ὥσπερ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεύς, de quo, credo, nemo cogitabat; atque illa quidem sub Traiano scripta sunt. Est autem in verbis Dionis vitium μέλλων ἐρεῖν ἢ γράφειν pro γράφειν. Sexcenties φ et ψ inter se confundi novimus: passim praesens et futurum inter se locum mutare scimus. Quis igitur serio credet Dionem ἐρεῖν et γράφειν coniunxisse?

Eadem opera corrigamus locum ubi se Dion *nunc certe* vera dicere praedicat Tom. II. pag. 257. πισεύσατε ὡς νῦν γοῦν ἀληθῶς ἔγω λέγω, non *revera* sed *vera* dico, inquit. Itaque ἀληθῆ non ἀληθῶς.

Tom. II. pag. 235. ἔφη δ' οὖν τις ὅτι καὶ τὸ κακῶς ἀκούειν καλῶς ποιοῦντα καὶ τοῦτο βασιλικόν ἐστιν. Celebratum apud Veteres dictum apud multos legitur, quos indicavit Menagius ad Diog. Laërt. VI. 3. et Wyttenbach. ad Plut. p. 181 F. qui ex Antisthenis Dialogo Cyro sumtum esse rectissime collegit ex Epicteti Dissert. IV. 6. τί οὖν λέγει Ἀντισθένης; οὐδέποτε ἥκουσας; Βασιλικόν, ὃ Κῦρε, πράττειν μὲν εὔ, κακῶς δ' ἀκούειν.

Gallorum Druidas commemorans ita scribit Dio Tom. II. p. 249. Κεἱνοὶ δὲ οὕς ὀνομάζουσι Δρυΐδας — ἄν ἄνευ τοῖς βασιλεῦσιν οὐδὲν ἐξῆν πράττειν οὐδὲ βουλευέσθαι, ὥς τε τὸ μὲν ἀληθές ἐκείνους ἄρχειν, τοὺς δὲ βασιλέας αὐτῶν ὑπῆρέτας καὶ διακόνους γίγνεσθαι τῆς γνώμης ἐν θρόνοις χρυσοῖς καθημένους καὶ οἰκίας μεγάλας οἰκοῦντας καὶ πολυτιμῶς εὐωχυμένους, non recte

dicitur πολυτίμως de lautis et opiparis Gallorum epulis. *Sumtuose* convivari Graece dicitur πολυτελῶς εὐωχεῖσθαι, ut apud Dionem Tom. II. pag. 288. εἰδέναι πολυτελῶς, et Tom. II. pag. 384. πολυτελῶς ἐσθιοντάς τε καὶ πίνοντας, et passim apud alios.

Tom. II. pag. 276. Plato Homerum κελεύει μάλα εἰρωνικῶς σέψαντας ἐρίῳ καὶ μύρῳ καταχέαντας ἀφιέναι πρὸς ἄλλους. Dicebant μύρῳ καταχεῖν, non μύρῳ. Plato *de Rep.* pag. 398 A. ἀποπέμπομεν ἂν εἰς ἄλλην πόλιν μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέαντες καὶ ἐρίῳ σέψαντες. Hos veluti honores Homero haberi declarat Dionis εἰρωνικῶς. Cf. Plinium *Epist.* IX. 33. §. 9.

Claudicat sententia vocabulo amisso Tom. II. pag. 292. οὐδὲν ᾤνεσε (τὸν Πausaniαν) οὔτε ὅτι γένους ἦν τῶν Ἑρακλειδῶν οὔτε ὅτι παῖδ᾽ ἐπετρόπευε. Cur prodesse debebat quod tutor esset? Supplendum: ὅτι παῖδ᾽ (βασιλέως) ἐπετρόπευε. Nullum alium scriptorem Dio diligentius lectitavit quam Herodotum, cuius ubique apud eum sunt vestigia. Hoc quoque sumsit ab Herodoto IX. 10.

Tom. II. pag. 298. ὁρῶν αὐτοὺς διεφθαρμένους — ἐβούλετο ταπεινῶσαι καὶ τοῦ Φρονήματος, εἰ δύναίτο, καθελεῖν. Dicitur τὸ Φρόνημα καθελεῖν, sed τοῦ Φρονήματος ἀφελεῖν. *Spiritus et ferociam animi frangere* dicitur ut Tom. II. pag. 391. Μιλτιάδης τὸ Περσῶν Φρόνημα καθελὼν, sed ἀφελεῖν τινός est *partem demere, minuere, temperare*, ut h. l. καὶ τοῦ Φρονήματος Ἀφελεῖν.

Nescio cuius Comici antiquae Comoediae versiculos laudans Dio Tom. II. pag. 334 non scripsit:

δέσποινα Δ' ἀπατῶν πότνι' Ἀθηναίων πόλι,
sed δέσποινα ἀπατῶν κτέ. Post pauca editur:

ἄλση δὲ τίς πω τοιάδ' εἶχ' ἄλλη γυνή;
εἶχε μὲν δὴ δηωθείσα δὲ ὡς ἐπὶ συμφορᾷ ἀπεκείρατο, in libris est εἶχε μὲν δὴ σωθείσα δέ κτέ. Fuerat olim: ΜΕΝΔΗΙΩΘΕΙ-
CΑΔΕ id est εἶχε μὲν δηωθείσα δέ sine δῆ. Valckenarii est certa emendatio δηωθείσα, sed quod idem pro γυνή reposuit γυνή infelix admodum coniectura est: ne Graecum quidem est

γύη, sed ὁ γύης et οἱ γύαι, quod iugera et arva significat, neque est huius loci. Nihil aliud admittit loci sententia quam ἄλλη ΠΟΛΙΣ. Continuo sequitur:

καὶ τοῦρανοῦ γ', ὥς Φασιν, ἔστιν ἐν καλῷ.

καὶ πῶς οἱ γε λιμῶντι οὖσι καὶ νοσοῦσι καὶ τὸ πλεόν αὐτῶν ἀπόλ-
λυνται ὑπὸ τῶν ἀέρων ἢ τῶν πολεμίων. Coeli salubritas nil prodest
adversus inopiam et *famem*, sed pervulgato errore confusa sunt
λιμός et λοιμός, et tu corrige: καὶ πῶς οἱ γε λΟΙμῶντι οὖσι.

Pag. 341. (ἡ τύχη) Κροίσω δίδωσι χρυσόν, Κανθαύλῃ γυναῖκα —
Λακεδαιμονίοις Τὴν Ἀθηναίων θάλασσαν. Felicissime Dindorf.
Λακεδαιμονίοις Γῆν, ἈθηναίΟΙC θάλασσαν.

Tom. II. pag. 343. ἔστι δὲ ἄτοπον εἶ TIC μὲν ἕκαστος οὐ δύνα-
ται φέρειν ἐνίους τῶν εὐτυχούντων, — τὴν δὲ τύχην θεὸν οὔσαν
ἀξιοῖ τοῖς αὐτοῖς τούτοις συζῆν διὰ παντός. Multa Editores no-
vant, sed in una tantum litera vitium est. Corrige. εἰ ΕΙC (εἷς)
μὲν ἕκαστος κτέ.

Pag. 343. Ἀδικώτατά μοι δοκοῦσιν ἐγκαλεῖν οἱ πολλοὶ τῇ
τύχῃ, est novae declamatiunculae initium, cuius pauci tantum
loci excerpti supersunt.

Pag. 349. καὶ μὲν ἕτερός τις μὴ κατεαγῶς τὴν κεφαλὴν δῆση-
ται καταγελαῖται, τοῖς δὲ βασιλεῦσι πρόπειν δοκεῖ καὶ πολλὰ
μυριάδες τεθνήκασιν ὑπὲρ τούτου τοῦ ῥάκου. Legendum: τὴν
κεφαλὴν ΔΙΑδῆσεται, et sic demum apparet τὸ ῥάκος esse τὸ
διάδημα.

Pag. 354. εἴ τις ἐπὶ δᾶς ἠπίσταιτο παρὰ τῆς Μηδείας μαθὼν
ἢ παρὰ τῶν Θετταλῶν. Scrib. παρὰ τῶν Θετταλίδων. Plato in
Gorgia pag. 513. a. ὅπως μὴ πεισόμεθα ὅπερ Φασὶ τὰς τὴν σελή-
νην καθαιρούσας τὰς Θετταλίδας, et saepe sic appellantur vene-
ficae ex Thessalia, quarum carmina (ἐπὶ δαί) de coelo possunt
deducere lunam.

Tom. II. pag. 420. πεπλησμένον ὀρῶντες αὐτὸν ὑπὸ νόσου καὶ
οἰδοῦντα καὶ ὕπουλον. Nihil est πεπλησθαι ὑπὸ νόσου. Suspicio
Dionem scripsisse πεπλησμένον *inflatum*.

Pag. 424. σύμπαντας οὐ φαινομένους ἐκείνου ἀξίους. Periiit oppositio quam sic restitues: οὐ φαινομένους (ἜΝΟC) ἐκείνου ἀξίους.

Pag 433. Tom. II. εἰ δέ γε ὠφέλει τὸ κεκτῆσθαι χρυσίον οὐδὲν ἐκάλυεν Αἰθίοπας τοὺς ἄνω μακκριωτάτους εἶναι δοκεῖν. — καὶ Φασιν αὐτόθι τοὺς κακουργοὺς ἐν παρχείαις δεδέσθαι πέδαις. Et res ipsa declarat Dionem dedisse ἐν ΧΡΥCΑῖς δεδέσθαι πέδαις et Herodoti locus, qui Dioni obversabatur III. 23. ἀγαγεῖν σφεας ἐς δεσμωτήριον ἀνδρῶν ἔνθα τοὺς πάντας ἐν πέδῃσι χρυσέῃσι δεδέσθαι.

Similiter pag 441. ἐν χρυσαῖς ἔδῃσε πέδαις.

Superest *Corinthiaca* habita a cive Romano, ordinis Equestris, philosopho, in Gallia nato, pag. 113 sq. cuius nomen, si Favorinus non est, non facile cognoscetur. Est homo vanus, sibi placens, loquax magis quam facundus, doctrinae non admodum reconditae ostentator magis quam cultor.

Tom. II. pag. 101. Reisk. ὅτε τὸ πρῶτον ἐπεδήμησα τῇ πόλει τῇ ὑμετέρᾳ — ἔτι δὲ ὑμῖν οὕτω σφόδρα ὥς οὐδὲ Ἀρίων ὁ Μηθυοναῖος. Pro ἔτι δὲ ὑμῖν Geelius ἐτιμώμην coniecit, quod Editor uterque recepit in textum. Paullo melius erit ἐτιμήθην, nam cogitat Orator de statua sibi publice posita, ut ex sqq. apparet.

Post pauca pag. 102. ὁ μὲν ἔρριψεν εἰς τὸν πόντον, suppleendum: ἔρριψεν (ἐαυτόν).

Pag. 102. ἐπικαταγομένων δὲ τῶν πορθμέων, res postulat *aoristum* ἐπικατΑΓαγομένων.

Pag. 102. ἐγένετο δὲ ὑπὸ τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον καὶ Σόλων ΜΕΝ ἐν Κορίνθῳ Φεύγων τὴν Πεισιπράτου τυραννίδα, οὐ Φεύγων ΔΕ τὴν Περιάνδρου. Loco suo motum est μὲν et post Φεύγων transferendum.

Continuo sequitur: οὐ γὰρ ἦν ὁμοιον ὁ μὲν κατακλύσας τὴν

δημοκρατίαν ἐτυράννευε [τῶν Ἀθηναίων], Περίανδρος δὲ παρὰ τοῦ πατρὸς διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν. Supplendum est: ὁ μὲν ΓΑΡ καταλύσας et τῶν Ἀθηναίων expungendum, quod si scriptor addidisset in proximis τῶν Κορινθίων additum oportuit. Sed neque hoc opus est neque illo.

Pag. 103. (Solon) οὐ δῆπου καταφρονῶν ἀνδριάντος ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν Σαλαμῖνι χαλκοῦς ἐσάναι μέγα ποιούμενος. Non meminerat eorum quae de hac Solonis statua scripta sunt apud Demosthenem *de F. L.* pag. 420. 7. τὸν μὲν ἀνδριάντα τοῦτον (τοῦ Σόλωνος) οὕτω πεντήκοντ' ἔτη φασὶν ἀνακεῖσθαι Σαλαμῖνιοι, ἀπὸ Σόλωνος δὲ ὁμοῦ διακόσιά ἐστιν ἔτη καὶ τετταράκοντα εἰς τὸν νυνὶ παρόντα χρόνον. Itaque ex Demosthenis opinione, qui anno 343 haec scribebat, Solon circa annum 583 Atheniensibus leges dedit.

Pag. 103. διαμαρτὼν δὲ [καὶ] τούτου. Inepte additur καί. Hoc *unum* enim, si quid Herodoti obtrectatoribus credimus, a Corinthiis Herodotus petierat.

Pag. 104. ἡμᾶς δὲ ΔΙC ἐπιδημήσαντας οὕτως ἀσμένως ἐπέιδετε ὥς τε μάλιστα μὲν ἐπειρᾶσθε κατέχειν, ὀρῶντες δὲ ἀδύνατον ὄν ἀλλά γε τὴν εἰκὼ τοῦ σώματος ἐποιήσασθε. Manifesto mendosum est ΔΙC. *Primum* enim se Corinthum ait venisse ante annos decem eoque tempore statuam sibi positam narrat. Nunc reversus post decem annos queritur statuam suam nusquam apparere.

Itaque ΔΙC solemni errore ex ΔΗ videtur esse natum.

Sequitur: καὶ ταύτην φέροντες ἀνεθήκατε εἰς τὰ βιβλία ὡς προεδρίαν, imo vero ὡς (εἰς) προεδρίαν.

Pag. 109. μισοβάρβαροι μὲν γὰρ οὕτως ἦσαν (Corinthii) ὥς τε εἰς Θερμοπύλας τετρακοσίους σφῶν αὐτῶν ἀπέσειλαν ὅτεπερ καὶ Λακεδαιμόνιοι Τετρακοσίους. Scripserat ὅτεπερ Λακεδαιμόνιοι Τριακοσίους. Sumtum est ab Herodoto VII. 202. (ubi enumerantur οἱ ἐν ταῖς Θερμοπύλαις): Σπαρτιητέων τριηκόσιοι ὀπλῖται — ἀπὸ δὲ Κορίνθου τετρακόσιοι. Nempe hoc agit Sophista ut ostendat *plures* apud Thermopylas fuisse Corinthios quam Spartanos.

Pag. 109. in Simonidis epigrammate:

οὐν δ' ἄμμ' Αἴαντος νῆστος ἔχει Σκλαμίας.

Pro Homérico ἄμμε Simonides Doricum ἀμέ posuerat, et sic solent vulgo Dorica ἀμέε et ἀμέ depravari.

Pag. 111. ἐψηφίσαντο (Syracusani) τοὺς τῶν τυράννων ἀνδριάντας — συγκόψαι κρίσιν γε ἐν αὐτοῖς ποιήσαντες. Vitium est in verbis ἐν αὐτοῖς, non poterat enim alibi iudicium hoc exerceri. Scribendum est κρίσιν γε αὐτοῖς (*tyrannis*) ποιήσαντες.

Pag. 112. Ἐκεῖνοι (Syracusani) — Λευκανόν τινα ἄνθρωπον ὅτι πρεσβεῖαν τινὰ εἰς τὸν δῆμον ἀπήγγειλε Δῶρισι — ταλάντῳ ἐδωρήσαντο καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ σώματος ἐστήσαντο *** παρὰ τῶν ἀσυγγειτόνων — ὥς εὔ τὸν ἄνδρα καὶ Φιλοκάλως ἀμειψάμενοι. Lacunam sic expleverim (καὶ διὰ τοῦτο πολὺν ἔπαινον ἐκτήσαντο) παρὰ τῶν ἀσυγγειτόνων κτέ. Repetitum in vicinia HCANTO scribam in errorem induxit.

Pag. 123. (τὸν Ποσειδῶνα τὸν Ἰσθμίου) Μόμμιος ἐκ βάθρων ἀνασπάσας ἀνέθηκε τῷ Διὶ ἄνθρωπος ἀπαλίδευτος καὶ μηδενὸς τῶν κελῶν πεπειραμένος. Indignabundus ad haec in margine Graeculus aliquis adscripsit: Φεῦ τῆς ἀμαθίας, τὸν ἀδελφὸν ὥς ἀνάθημα, quae verba post τῷ Διὶ in textum recepta ad hunc usque diem sine ulla cuiusquam offensione leguntur.

AD LIBANIUM.

Libanii Sophistae Orationes et Declamationes recensuit Jo. Jacobus Reiske. Altenburgi 1791.

Primam Libanii orationem *περὶ τῆς ἑαυτοῦ τύχης* in superiore Mnemosynes parte diligenter tractavimus, nunc reliquas Tomi I orationes ordine persequemur.

Libanius I. pag. 173. 16. *ποῦ τοίνυν ὁ βαρὺς ἐν τοῖς πρὸς τοὺς ἄρχοντας; ἀλλ' ἴσασιν ἅπαντες κτέ.* Intelligentur haec sic divisa: *ποῦ τοίνυν ὁ βαρὺς; ἐν τοῖς πρὸς τοὺς ἄρχοντας; ἀλλ' ἴσασιν ἅπαντες κτέ.* Deinde ubi hoc crimen satis diluit, transiit ad alterum pag. 175 8. *ἀλλὰ βαρὺς εἰμι τοῦ γένους μεμνημένος;*

Post pauca pag. 176. 6. scribendum: *ἐν τοίνυν τῇ νεότητι διέφυγον ΜΕΝ ἂ μὴ πάνυ ῥᾶδιον.* — *ἠνώχλησα οὖν ἐγὼ τῇ μνήμῃ τῆς σωφροσύνης;* Editur *διεφύγομεν*. Necessarium est μέν, quoniam hoc dicit: *ἐσωφρόνησα μὲν, οὐκ ἠνώχλησα δὲ τοῦτου μνημονεύων.* Praeterea plurali *διεφύγομεν* nullus hic locus est.

Pag. 183. 9. *οἱ δ' οὐκ οἶδ' ὁπόθεν εἰσπесόντες* — *τρυφῶσιν ἐν τοῖς ἐκείνων.* Legendum videtur *εἰσπαίσαντες*, quod cum contemptu dicitur de hominibus importunis et impudentibus quonon decet sese intrudentibus, ut parasiti invocati in epulas. Athenaeus pag. 7. F. *περὶ Περικλέους Φησὶν Ἀρχίλοχος ὁ Πάριος ὡς ἀκλήτου ἐπεισπαίοντος εἰς τὰ συμπόσια.* Frequentissime autem *εἰσπαῖται* et sim. in *εἰσπесεῖν* corrumpi solent, ut et *ἐπεισπαίειν*, *ἐκπαίειν*, *διεκπαίειν.* — Cf. *Miscell. Crit.* pag. 106.

Pag. 183. 16. οἶδα καὶ ὑπὲρ τῶν τραγωιδῶν, ὥσπερ ὑπὲρ τῶν βουλευόντων, τενάξας, οὐδὲ τοῦτ' ὦΝ ἴσως ἀδίκως, πεινώντων καὶ ῥιγούντων. Sententia postulat οὐδὲ τοῦτ' ὦΝ ἴσως. Scribae, ut solent, vicinis accommodarunt.

Pag. 185. 2. exime additamentum e verbis: εἰ δὲ δεῖ καὶ περὶ τῶν τὰ ἔθνη διοικούντων [ἀρχόντων] εἰπεῖν, ἧΡΧΟΝ οἱ βέλτιστοι κριθέντες. Οἱ τὰ ἔθνη διοικοῦντες sunt οἱ ἄρχοντες, opinor, et sq. ἧρχον praecedens ἀρχόντων plane intolerabile facit.

Pag. 185. 8. μετατρέφεται δὲ περισκοπῶν μὴ οὐ πολλοὺς ἀπέχῃ τὰ δίδους ὁ διαδεξιόμενος. Vera lectio est ἀπέχῃ, quia eo sensu μὴ cum indicativo construitur. Saepe in talibus scribae peccant praesertim apud Platonem. Certa lux ex poetis affulget, ut in *Phoenissis* vs. 92.

ἐπίσχες, ὥς ἂν προὔξερευνήσω τῖβον
μὴ τις πολιτῶν ἐν τρίβῳ φαντάζεται.

Pag. 185. 12. καὶν ἐξέλθῃ τῆς ἀρχῆς μικρόν τι τοῦ παντὸς ἐξεμέσας τὸ πλεόν κατέπεψεν. Lepidum hoc dicendi genus ab Aristophane sumsit in *Acharn.* initio:

τοῖς πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμυσεν.
et in *Equitt.* 1147.

ἀναγκάζω πάλιν ἐξεμεῖν

ἅττ' ἂν κεκλόφωσί μου.

Hinc suspicor pag. 141. κελεύοντες ἐμεῖν ἃ ἔδηδόκασι κακῶς intercidisse necessariam praepositionem et ἐξεμεῖν restitui oportere.

Pag. 192. 40. οἱ δὲ ΠΕΡΙ τὰς τραπέζας ὑμῖν ἄδοντες νέοι. Leg. ΠΑΡΑ τὰς τραπέζας, ut παρὰ δεῖπνον, παρὰ πότον et sim.

Pag. 198. 1. νέος χρήματα παρὰ τοῦ πατρὸς λαμβάνων ὥς τῷ σοφιστῇ κομίων ἦΝ τὰ μὲν εἰς πότους ἔτρεψε, τὰ δ' εἰς κύβους, τὰ δ' αἰδοίσις ἔδωκε θραυστέροις ἐστὶν οὗ τοῦ νόμου. Expunge ἂν ex praecedente syllaba male repetita natum. Quod autem dicit τὰ δ' αἰδοίσις ἔδωκε ludit in Homeri verbis *Odyss.* O. 373.

ἔφαθόν τ' ἐπιόν τε καὶ αἰδοίσισιν ἔδωκα.

quem locum rectius accepit quam eruditi Alexandrini, qui adscrip-

serunt ad αἰδοίοισιν: οὕτως τοὺς ἰκέτας ἔλεγον, credo, ne reginae suae fastidiosas aures offenderent.

Iacunam Tom. I. 168. 17 in verbis: τὸν διὰ τε γαστρός οὐσίαν ὡς πλείσῃν ἀνηλωκότα sic explevimus: διὰ τε γαστρός (καὶ τῶν ὑπὸ τὴν γαστέρα). Minus verecunde dixit II. 121. 4. ἤκουσας ἄν — πάντα δι' αἰδοίων τε καὶ γαστρός οἰχόμενα. et II. 390. 13. σωφροσύνη καὶ γαστρός καὶ αἰδοίων.

Pag. 211. 4. οἱ πότ' ἄν ὑπήκουσαν ἀνθρώπων μεθύοντι; Supple: οἱ (πῶς) ποτ' ἄν ὑπήκουσαν. *qui fieri potuit ut.*

Pag. 219. 18. νομίζω δὲ κάκεῖνο δεινὸν τὸ δυσυχεῖς τινὰς ἀρτοπόπους εἰσπράττειν ἐθέλειν χρυσίον ὥς τινος ἀλοῦντος αὐτοῖς τὸν σῆτον ὕδατος. Iuvat apponere venustissimum in hanc rem epigramma Antipatri Thessalonicensis iam ab Reiskio indicatum:

Ἵσχετε χεῖρα μυλαῖον, ἀλετρίδες, εὐδετε μακρά,
κῆν ὄρθρον προλέγει γῆρυς ἀλεκτρούων.

Διὸ γὰρ νύμφαισι χερῶν ἐπετείλατο μόχθους·

αἱ δὲ κατ' ἀκροτάτην ἀλλόμεναι τροχίην

ἄξονα δινεύουσιν, ὁ δ' ἀκτίνεσσιν ἐλικταῖς

σρωφᾶται πισύρων κοῖλα βάρη μυλάκων.

γευόμεθ' ἀρχαίου βιότου πάλιν εἰ δίχρα μόχθου

δαίνυσθαι Διουῆς ἔργα διδασκόμεθα.

in *Anthologia Palatina* IX. 418.

Pag. 229. 20. ὅπως δὲ ὅσις θηρᾶν ἀγαθὸς οὗτος καὶ πολεμεῖν [ἀγαθός]. ἀγαθὴ γὰρ πολέμου διδάσκαλος ἢ θήρα. Expunge inutile et aurem vexans ἀγαθός repetitum.

Libanius I. 233. 1. δυοῖν δὲ ὄντοι σφίσι (τοῖς Ἀθηναίοις) πλείους ἀξίον χωρίον Πειραιῶς τε καὶ τῆς ἀκροπόλεως ἢ μὲν ἐς τῆς Ἀθηνᾶς, ἢ δὲ τῆς Ἀρτέμιδος. Imo vero Ὁ δὲ (ὁ Πειραιεύς).

Libanius I. 240. 9. πόσας ἄν οἰόμεθα δεῦρ' ἐλθεῖν κλίνας ἀναιρησομένας [τότε] τὸ τῆς πόλεως ἄνθος; Inepte interpositum τότε sine mora delendum. Parum abfuit quin *flos iuventutis* in ea clade periisset, et ἀναιρεῖσθαι est *cadavera mortuorum suscipere ad sepulturam*.

Pag. 251. 2. πολλοὶ μὲν οἱ συναχθεCΘHCόμενοι. Vera forma est συναχθεσόμενοι, qua sola Attici et Atticorum imitatores utebantur. Graeculi ex sua dicendi consuetudine vitiosam passim substituunt. Indicium fraudis est in Cod. Bavar. lectio συναχθHσόμενοι. vid. *Var. Lectt.* pag. 137.

Libanius I. 261. 7. οἷς ἐξῆν μὲν ἀντειπεῖν ἐπὶ τῷ συμφέροντι καὶ βουλεCόμενον ἐπισηεῖν. Tralaticium in libris vitium est ut βούλεσθαι et βουλεύεσθαι inter se mutant locum. Fit sententia absurda, sed nihil hoc scribae morantur, interdum ne Editores quidem.

Pag. 276. 6. οὐ γὰρ ΤΟΥ μὴ λέγειν ἐγνωκότες ἦν διὰ τέλους μὴ λέγειν. Duplex lectio est τὸ μὴ λέγειν et τοῦ μὴ λέγειν. Hanc Reiske protulit et recepit non assecutus loci sententiam, quod raro ei accidit. Manifesto enim Libanius hoc dicit: οὐ γὰρ τὸ σιγαῖν ἐγνωκότες ἦν διὰ τέλους σιγαῖν. Continuo enim addit: τιμῶντος οὖν ἦν καὶ κοσμεῖν ἐπιθυμοῦντος κάλλιον, ἀλλ' οὐχ ὅλως τὸ κοσμεῖν Φεύγοντος ἢ μέχρι τοῦδε σιγῇ.

Libanius I. 278. 7. ὥςτε Φανῆναι συμφωνίαν τῶν ὄντων πρὸς τὰ ΠΑΛΑΙ κηθεσῶτα. Oppositio periit, quam revoca scribendo τῶν ΝΥΝ ὄντων.

Pag. 284. 16. μόνοις δὲ ἡμῖν τό τε παρὸν τοῦ ἔτους ἡδύΤΕΡΟΝ καὶ τὸ προσδοκώμενον οὐκ ἀηδέτερον. Ἡδύτερον et forma vitiosum est et sententiae nocet. Graeci non ἡδύτερον dicebant sed ἥδιον. Scrib. ἡδύ. Imposuit scribae vicinum ἀηδέτερον, sed sententia est: τὸ παρὸν ἡδύ καὶ τὸ μέλλον οὐχ ἥττον ἡδύ.

Libanius I. 286. 22. de intervallo quo Antiochia distabat a mari ita scribit: εἰσὶ γὰρ τὸ μέτρον εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ὥςτε ἀνὴρ εὖζωνος ἅμα ἡλίῳ κινηθεὶς ἐνθένδε κομιεῖ τι τῶν ἐκεῖθεν ἔτι μεσημβρίας ἐσῶσης. Stadia CXX sunt millia passuum XV. *Expedi-tus viator* (ἀνὴρ εὖζωνος ex Herodoto) intra horae spatium XXX ferme stadia conficit. Itaque ibant et redibant horis circiter octonis. Profecti prima luce ἔτι μεσημβρίας ἐσῶσης a littore maris in urbem revertebantur.

Libanius I. 288. 20. πολλάκις ἀμείνων χῶρος ἐπισπασάμενος γυνάμας ἀνθρώπων ἐξέβρισε τῆς ἐνεγκούσης (id est τῆς πατρίδος) τὴν ΓΝΩμην. Reiske bonam et certam correctionem a se re-per tam ἐξέβρισε — τὴν ΜΝΗμην inconsiderate abiecit.

Pag. 300. 4. τοῦ συμβάντος δὲ πάντα ὀφθαλμόν τε καὶ γνώμην ἐπιτρέφοντος καὶ δηλοῦντος ὥς οὐκ ἄνευ θεοῦ ἐδράτο. Periiit una literula. Repone quod sententia postulat: καὶ δήλῳ ὄντος.

Libanius I. 307. 4. πείθουσι τὸν Ἀπόλλωνα λύσιν μίαν τῶν δυσχερῶν ἀνελεῖν τὴν τῶν ἐν Κύπρῳ θεῶν ὥς ἡμᾶς μετοίκισιν. Leg. μετοίκισιν. Frequentissimum in libris hoc mendum est, ut οἰκισις cum compositis contra sententiam in οἰκησις convertatur. Responderat Apollo: μία λύσις τῶν κκκῶν ἦν τοὺς ἐν Κύπρῳ θεοὺς ὥς ὑμᾶς μετοικίσητε.

Rex Antiochus dicitur I. pag. 310. 15. εἰρηνικός τε ὁμοῦ τὸν τρόπον καὶ πολεμικός· τῇ μὲν χείρῳ εἰ μὴ τις θρασύνετο, πρὸς δὲ ἐκείνῳ εὐψυχος εἴ τις ἐπαναγκάζοιτο resecta ultimam syllabam, si quis (eum arma sumere) cogeret, non cogeretur.

Antiochus pag. 311. 5. praedones quosdam in Tauro monte delevit, ἀνθ' ὧν ὑπὸ τῶν εὖ παθόντων ἵστατο χαλκοῦΝ ταῦρον κεχειρωμένος. Corrige ἵστατο χαλκοῦC, statua ei ex aere est posita, notissimo Atheniensium usu, qui dicebant: ὁ δῆμος τὸν Σόλων χαλκοῦν ἔστησεν, et ὁ Σόλων χαλκοῦς ἔστηκεν ὑπὸ τοῦ δήμου.

Reges Syriae dicuntur pag. 311. 14. Antiochiam alii aliis templis exornavisse: ὁ μὲν τις ΜΙΝΩC ἱερὸν ἐποίησεν, ὁ δὲ Δῆμητρος, ἄλλος Ἑρμῆος. Cui fit credibile Syriae regem Minoi templum posuisse? Nihil reperio unde proclivi errore ΜΙΝΩC nasci potuerit. Proximum est Ἀπόλλωνος, sed per mirum accidit quo pacto id in Μίνως potuerit depravari.

Libanius Tom. I. pag. 312. 8. ἀλλὰ γὰρ τοὺς χρόνους τῆς θαλάσσης μετρεῖν ἐστὶν ἢ τῷ λόγῳ πειρᾶσθαι περιλαμβάνειν οἷσας ἑκατὸς προσθήκῃς ἐπὶ μεῖζον ἤρε τὴν πόλιν. In absurdo γάρ

comparativus unde sequens ἢ pendebat. Sententia postulat ἀλλὰ ἸΠΑΙΟΝ (ἰῆον) τοὺς χρόας τῆς θαλάσσης μετρεῖν ἐστὶν ἢ κτέ. Τοὺς χρόας τῆς θαλάσσης sumsit ex Platonis decantato loco in *Theaet.* pag. 173. D. μάλλον αὐτὸν λέληθεν ἢ οἱ τῆς θαλάττης λεγόμενοι χρόες, ubi vide Stallbaumii notam.

Libanius I. pag. 312. 15. ταῖς Ἀθήναις σεμνὸν τὸ τῶν πολι-
τευομένων παρ' αὐτοῖς τὸν μὲν δίκαιον κληθῆναι, τὸν δὲ ἕτερόν τι.
Non est satis in *uno* exemplo et excidisse quaedam suspicor sic
supplenda: — κληθῆναι, ΤΟΝ δὲ (χρηστὸν, ΤΟΝ δὲ) ἕτερόν τι.
Cum Aristide optime Phocionem τὸν χρηστὸν coniunxerat. Repe-
titum in vicinia ΤΟΝ ΔΕ scribam fefellit.

Pag. 314. 1. ὥς ἦγε τῶν ἀγαθῶν Φορὰ δι' ἴσου περ ἦν. Lege
ἐξ ἴσου παρῆν. Utrumque mendum est ex tralaticiiis, δι' pro
ἐξ et περ pro παρ-.

Libanius I. 316. 11. οἱ μὲν ἀξίως τῶν ἔντων σφίσιν, οἱ δὲ
μειζόνως ἢ κατὰ τὰ ἔντα [σφίσιν]. Supervacaneum et auri mo-
lestum σφίσιν sine mora delendum.

Pag. 322. 19. πρὸς δὲ τοὺς ὑπερέχοντας ὑπειξίς, πρὸς δὲ τοὺς
πεπαιδευμένους φίλτρον, ἈΚΤΕΙΣΟΥΝΗ δὲ ἢ διὰ πάντων. Nihili
vocabulum est ἀκτείσουνη pro ἀσειότης, neque est hic *dicacitati*
locus. In tam bene morata civitate, qualem Libanius nobis
male credentibus narrat Antiochiam fuisse, erat ΔΙΚΑΙΣΟΥΝΗ
διὰ πάντων.

Libanius I. 323. 6. ἔπεσε μὲν ὁ δῆμος εἰς δάκρυα καὶ περιέρ-
ρεον τὸ βυσίλειον σὺν ἱκετηρίαι, τὴν δὲ τοῦ τότε κρατοῦντος
ζέουσταν ὄρμην αἱ τούτων δεήσεις ἐτόρεσαν. Memor erat Libanius
Herodotei illius: ἔπεσε τὸ θέητρον ἐς δάκρυα. Tum scripsit σὺν
ἱκετηρίαις, *cum supplicibus ramis*, et in fine ζέουσταν ὄρμην pro
ὄρμην. Proprie ira, θυμός vel ὄργη, dicitur ζεῖν et ἐπιζεῖν.
cf. I. 37. ζέων ἔτι. I. 459. τὸ τῆς ὄργης ζέον. III. 335. 4. τίνας
οὐκ ἂν ζέοντα ἐκρίμιτε θυμόν; Eadem opera corrige IV. 105.
κόσμησον τὴν ὄργην. leg. κρίμιτον. Proprie in ea re ἀνεγείρειν
et κρίμιζειν inter se opponuntur, ut III. 168. οὐ κακὸν εὖδον

ἀνεγείρειν ἀλλ' εἰ καὶ τις ἄλλος ἐπιφέρει κοιμίζειν. et III. 244. χρόνος ἐκοίμισε τὴν ὀργήν. Omnino scribarum stolidum genus κοίμσαι, κοιμίσαι et κοσμησαι permiscere solet.

Est Euripidis fragmentum apud Scholiast. Pindari *Isthm.* IV. 39.

εὐδουσα δ' Ἴνοῦς συμφορὰ πολὺν χρόνον
νῦν ὄμμ' ἐγείρει.

In libris est ἰδοῦσ' ἀδινούς συμφοράς. Valckenarius in *Diatrise* pag. 174. correxit:

ἰδοῦσα δ' Ἴνοῦς συμφοράν.

perfectit emendationem Musgravius reponens:

εὐδουσα δ' Ἴνοῦς συμφορὰ πολὺν χρόνον.

quam recte demonstrabit Plutarchus in *Antonio* cap. 36. Εὐδουσα δ' ἡ δεινὴ συμφορὰ πολὺν χρόνον, ὁ Κλεοπάτρας ἔρως, — αὖθις ἀνέλαμπεν.

Libanius I. 323. 13. οὐ μὴν ἔσιν εἰπεῖν ὥς — τὴν ἐν τοῖς δεινοῖς ἀνδρείαν μετὰ τῆς τῶν ὈΠΑΙΤΙΚῶν μελέτης ἀποβέβληκεν ἡ πόλις, ἀλλὰ τὴν μὲν ἔπαυσεν ὁ νόμος, τὴν δ' ἐτήρησεν ἡ φύσις. Verum est τῆς τῶν ΠΟΛΕΜΙΚῶν μελέτης. Usu armorum ex lege Antiochensibus erat interdictum, sed insitam natura fortitudinem (si quid Libanio credimus) retinuerant.

Libanius I. 330. 8. ὥς γὰρ ἐπέβη τοῦ ὄρους ἐΛΤΕτο ἡ νόσος, non ἐλύετο, sed continuo ἐλέλυτο, ut *primum montem conscendit statim morbo* erat liberatus, non *liberabatur*. Nota et perfrequens confusio haec est ut pro necessario plusquamperfecto vitiose imperfectum sit scriptum.

Pag. 339. 16. ῥέων γὰρ εἰς ἄνωθεν καὶ προελθὼν ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τεμὼν ἐκυτὸν περιβάλλει τὸ χωρίον. Quid est εἰς ἄνωθεν? Repone: εἷς ἄνωθεν, ubi εἷς est *uno alveo*.

Pag. 343. 18. πολλὰ μὲν ἐκλελοιπότες ὦν ὁ Φιλίας νόμος (rec-tissime Reiske pro ὠφελείας νόμος) ἔταξε, μεμφόμενοι δ' ἐνθ' ἑαυτῶν κεκάλυνται. Corrigo partim cum Reiskio: μεμφόμενοι δ' Ἀνθ' ἑαυτῶν ΤΑ ἸΦ ὩΝ κεκάλυνται.

Libanius I. 351. 2. ἦν ἰδόντι μὴ βοᾶν οὐκ ἔστι καὶ σκιρτᾶν καὶ ἀναΠΝεῖν καὶ κροτεῖν καὶ μακκρίζειν αὐτὸν τῆς θέας καὶ οἷον ὑπὸ τῆς ἡδονῆς πτεροῦσθαι. Pro ἀναπνεῖν, quod manifesto mendosum est, Reiske ἀναπηδᾶν coniecit. Multo leniore medicina utendum. Leg. ἀναITTEIN ἀναπττειν.

Saepe scribae peccant in AITTEIN et compositis. Apud Hesychium pro διαπττειν scriptum est Διαπιτεῖν et Διαπττειν, et similia passim reperias. Frequens quoque in his mendum est, cuius exemplum habes apud Libanium I. 607. 7. ἐπὶ τὰς πύλας ἀΐξαντες pro ᾤξαντες.

Libanius I. 351. 8. Διδὸς ἱερὸν, εἰδὸν Ὀλυμπικὸν, θεάζον ἀπάσης τέρψεως, κυπαρίττων πληθός. Scrib. θέαTPON pro θεάζον. Litterae τρ uno nexu scriptae aut ξ aut ζ esse videntur.

Pag. 352. 10. (ἡ Δάφνη amoenissimum Antiochiae suburbanum) καὶ Ῥωμαίων ὅσους θεατὰς ἔλαβε νενίκηκε πείσασα μηκέτι τὴν ΓΑΛΛΙΑΙΑΝ ὑμνεῖν ὥς ἀήττητόν τὰ τοιαῦτα. Emendavimus alias: ἔλαβεN ἡHIPηκε (*cepit*) et τὴν ἹΤΑΛΙΑΙΑΝ ὑμνεῖν. Quis vulgatam sine risu relegere possit? Libanii Codices a monachis esse descripta arguunt maledicta et convicia in eum marginibus adscripta et errores huiusmodi.

Pag. 356. 15. οἱ δ' ἐν τῇ νέῃ (λέγουσι) τὸ τεῖχος, τὴν νῆσον, τὰ βαςίλεια, τὴν τῆς ὄλης εὐθυμοσύνην. Reiskius, qui sana mente et recto iudicio praestat caeteris, in grammatica ratione claudicat. Serio credidit εὐθυμοσύνη ab εὐθυμος esse formatum contra certam analogiam et usum, et contra loci sententiam. Εὐθυμία enim *hominum* est, non *locorum*. Rescribe sodes εὐθυμοσύνην.

Libanius I. 361. 10. ἄξιον τῆς εὐΦημίας ἥ Πίνδαρος εἰς τὸν Καμπαριναῖον Ἱππαριν κέχρηται ὅτι κοιλᾶται δῖον θαλάμων ταχέως ὑψίγυον ἄλτος. Emendata lectio apud ipsum Pindarum Olymp. V. 13. haec est: κολλᾷ τε εἰσδίων θαλάμων ταχέως ὑψίγυιον ἄλτος.

Pag. 364. 12. τοῦτον ἤδη τις τὸν ἀγῶνα (ludos Olympicos

apud Antiochenses) καὶ βασιλεὺς ἔθηκε καὶ τὴν αὐτοῦ σολὴν ἀφείς τὴν Ὀλυμπικὴν ἔλαβεν. ὁ δὲ τις Ἑλλανοδίκης ᾤφθη καὶ τὸν ἐκ δάφνης ἀμφέθετο * κοσμοῦντες ὁμοῦ καὶ κοσμούμενοι τοῖς δρωμένοις. Post ἀμφέθετο in nonnullis libris scribitur σχῆμα vel σχήματος, quae plane sunt aliena. Verbum ἀμφέθετο et praecedens τὸν suggerunt σέφανον excidisse. Simonides dixit:

Ἑλλὰς ἐλευθερίας ἀμφέθετο σέφανον.

et Libanius: τὸν ἐκ δάφνης ἀμφέθετο σέφανον κοσμοῦντες ὁμοῦ καὶ κοσμούμενοι.

Pag. 365. 4. τὰς δὲ μεγέθει νικᾷ, τὰς δ' εὐγενείᾳ παριΗCI. Recte Reiske πάριICI. Παρέρχομαι et πάρειμι passim apud Libanium est *supero*, *vinco*, ut pag. 363. 14. τὴν Αἰγυπτίῳ λυχνοκαΐν παριόντες, et passim.

Libanius I. 373. 8. οἷς δ' ἡγοῦμαι τῶν βασιλέων αὐτὸ πρόπειν καὶ προσέτι γε λυσιτελεῖν ἘΝταῦθα ὑπειπὼν ἐπὶ τὰ λοιπὰ βαδιοῦμαι. Scrib. λυσιτελεῖν ΤΑΤΘ' ὑπειπὼν. Adhaesit ex praecedente syllaba ἘΝταῦθ et sic A additum est.

Pag. 382. 17. κελεύων ἐπὶ τὰ σφέτερα Ἐαυτῶν κατιέναι τοὺς αἰχμαλωτούς. Graecum est aut ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν aut ἐπὶ τὰ σφέτερ' αὐτῶν κατιέναι, quorum hoc verum est.

Libanius I. 385. 1. venit ad Iulianum Φιλόσοφος Ἀθήνηθεν — πλείστον μὲν ἀνθρώπων ἔχων νοῦν, ἐν δὲ λόγοις ἄριστος εἶναι μᾶλλον ἢ δόξαι βουληθείς. Leg. πλείστον μὲν ἀνθρώπων ἔχων νοῦν, id est Φρονιμώτατος ἀνθρώπων.

Pag. 394. 6. θεῶν ἐσιώσεις καὶ δαιμόνων εὐωχίαι τοὺς πολέμοις CTNέσειλαν. Vera scriptura est τοὺς πολέμους ἈΝέσειλαν, *hostes repulerunt*, non *bella contraxerunt*, quod non est huius loci.

Adulator Libanius pag. 397. 8. non erubuit coram Iuliano graviter commemorare Deos immortales praesentes in Iuliani conspectum venire οὐκ ἀσθενέσι καὶ σκολιαῖς ἐνυπνίων ἔφσειν ἀλλ' ὥσπερ νῦν ἡμεῖς ἀλλήλους ὀρώμεν. et pueriliter addidit:

οὐκ ἔδυντες ἀπιστεῖν Ὀμήρῳ θεοὺς ἀνθρώποις ἀνυμίζαντι καθάπερ ἑταίρους καὶ φίλους.

Iulianus in consulatu collegam sibi adscivit Sallustium. Laudat hoc Libanius I. pag. 401. 14. καὶ τοῦτο γενναῖον — τὸ πολὺ τῇ τύχῃ λειπόμενον ΠΡΟελέσθαι τὸν ὁμόζυγα. Scrib. ΠΡΟCελέσθαι.

Libanius Tom. I. pag. 407. anteponit Iulianum principibus, qui antea fuerunt, οὕτως μὲν τῶν πρὶν ἢ λυσιτελεῖν βασιλευσάντων κρατεῖς ὅτ' ἄμεινον ἐπὶ τοῦθ' ἦκων, τοὺς δ' αὖ μετὰ COT τοῦτ' ἐσχηκότας νικᾷς ἐτέρωθεν. Non sensit Reiske COT esse corruptum, et quaesivit quinam essent qui cum Iuliano una imperasse dicantur. At tu corrige: τοὺς δ' αὖ μετὰ Νοῦ τοῦτ' ἐσχηκότας. Alii, inquit, παῖδες ὄντες εὐθὺς ἐν ἀλουργίῃσιν ἐτράφησαν καὶ οὐπω Φρονοῦντες ἐβασίλευσαν, quibus opponuntur οἱ μετὰ Νοῦ βασιλεύσαντες.

Libanius I. 418. 15. οὐκ ἂν μειζόνως ἐχόρευταν. Praecedit ἥσθησαν, sequitur τὴν χαράν et scripserat ἐχαρῆσαν. Colligas id vel ex adverbio μειζόνως, namque μεγάλως χαίρειν novimus, μεγάλως χορεύειν nihil est.

Libanius I. 421. 5. πῦρ μὲν ἐπὶ βωμῶν αἵρεται, καπνῷ δ' ἀὴρ ἱερῷ καθάιρεται. Natura rei ducit ad πῦρ αἵθεται pro αἵρεται. cf. Nov. Lectt. pag. 194.

Pag. 430. 10. μόνος δὲ οὗτος ἐκολάζετο περιγράπτοις ὅροις — καὶ ἐΠΕΜΠΕΤ' ἂν δεδεμένος. Satin perspicuum est pro ἐπέμπετ' ἂν requiri plusquamperfectum ἐπέπΕΜΠΤ' ἂν;

Pag. 440. 2. κἄν με λάβῃς ψευδάμενον μὴ μοι δῶς ἕτερον παρρησίας ΛΟΓΟΝ. verba sensu vacua. Corrige παρρησίας ΤΟΠΟΝ.

Pag. 450. 12. ἦν οὖν ἐρραψαδικέναι δόξω τὸ μὲν ἐμὸν οὐ πολλῆς Φροντίδος, σκόπει δ' αὐτὸς εἰ μηδὲν σοὶ βλάβος τὸ δοκεῖν οὐκ εὔ Φρονεῖν ὃν περὶ πολλοῦ ποιῇ. Scite et lepide more Attico

ῥαψιδεῖν dixit pro ἄλλως φλυαρεῖν. Sic et III. pag. 314. 11. οὐ ῥαψιδῶν εἰς μῆκος λόγων μάταιον. Sumsit ab Hyperide in oratione κατ' Ἀριστογείτονος inter Demosthenicas pag. 770. 12. ἔγωγε ὑπολαμβάνω — μάτην ἡμᾶς ἔρραψιδηκότας ἔσεσθαι.

Hinc apud Hesychium est Ῥαψώδημα: — Φλυαρία.

Libanius Tom. I. pag. 458. 9. peccavimus, inquit, Antiochenses. τί οὖν; AITION δεῖ διὰ τοῦτο γενέσθαι τὴν πόλιν; Verba sunt sensu vacua. Veram scripturam facile elicies ex pag. 487. 1. μεῖζον κακὸν τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ δοκεῖν ἀξίαν ἀνασάσεως εἶναι τὴν πόλιν ἢ — παρὰ τῶν βαρβάρων ἔργῳ τοῦτο παθεῖν. id est ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἔργῳ ἀνάστατον γενέσθαι. Itaque emendandum: τί οὖν; ἈΝΑΚΤΑΤΟΝ δεῖ διὰ τοῦτο γενέσθαι τὴν πόλιν; *An propterea urbs delenda et solo aequanda est?*

Libanius I. 458. 22. πρῶτον μὲν Ἑλλήν [TIC] εἶ καὶ κρατεῖς Ἑλλήνων. Expunge τις, quod in huiusmodi compositione addi non potest.

Pag. 462. 1. τῶν ἀμαρτανόντων μὲν εἰς εὐχὰς δὲ καταφευγόντων Φειδόμενοι. Pugnat ἀμαρτανόντων cum rei natura, quae ἀμαρτόντων postulat.

Pag. 464. 5. Rex Persarum Themistocli dedisse dicitur Λάμψακον, Μυοῦντα, Μαγνησίαν, ΜΕΓΑΡΑ τὰς πρεσβ *** ἐκείνας ναυμαχίας. Lege ΜΕΤΑ τὰς περιβοητοῦς ἐκείνας ναυμαχίας.

Pag. 487. 1. τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ δοκεῖν ἀξίαν ἀνασάσεως εἶναι τὴν πόλιν. et post pauca: τῶν εἰωθότων τὸ ΠΛῆθος. Recte in alio libro legitur τὸ ΠΑθος, id est τὸ ἀνάστατον γενέσθαι πόλιν τινά. Multis locis vidi πάθος et πληθος, item adiectiva in -παθής et -πληθής inter se confundi.

Libanius I. pag. 492. 16. ἐγὼ δὲ ἡξίουں ὑμᾶς συνεργασθῆναι μὲν τῶν βασιλεῖ τῆς κατασάσεως ταύτης, θαυμάσαι δὲ τὴν ὁρμὴν εἰ καὶ τὸ ῬΑΙΚΤΟΝ ἀπῆν. Mendosum est τὸ ἔῃσον. Sententia postulat: εἰ καὶ ἀδύνατον τὸ πρᾶγμα ἦν. Reponamus igitur εἰ καὶ τὸ ἈΝΤΣὸν ἀπῆν.

Libanius I. 505. 5. Κύδνος εὐτυχέστερος Ὀρόντου [τοῦ ποταμοῦ] Dele putidum emblemata. Noverant, credo, Antiochenses flumen suum.

Duplex inficetum emblemata commaculat locum Libanii Tom. I. pag. 506, 3. οὐκ ἀποτελοῦμεν Φήμην ἐπ' αὐτὸν Χοάσπην· „Ἀντιοχεῖς ἀπολελόγηνται.” [λέγουσαν]; οὐ δεξιόμεθα τὴν ἐκείθεν· „βασιλεὺς διήλλακται” [λέγουσαν]. Vel auris iudicio vocabulum supervacaneum condemnatum bis expungemus.

Libanius I. 509. 3. cum Diis expostulans quod Iuliano tam brevem vitam concessissent, quum impio et nefario homini (Constantio) quadraginta annorum tribuissent imperium, ita dicit: ἀμείνων ἄρα ἦν ΛΟΓΙΣΜΟΣ ὁ τέως καταγελάμενος, ὃς — ἰερὰ καὶ νεῶς τοὺς μὲν ἐκλειτουργεῖ, τοὺς δὲ κατέσκαψε, τοὺς δὲ πόρνοις ἐνοικεῖν ἔδωκεν. — ἀλλ' ὅμως οὗτος — τετραχόκοντα ἔτη κατέσχευεν ἦν ἐλωβᾶτο γῆν. Ostendi alio loco pro λογισμός, emendandum esse ὁ ΛΟΙΜός, quo maledicto CONSTANTIUM notari manifestum est. Ut Latine *pestis* sic Graece homo sceleratus et nefarius λοιμός appellatur et δλεθρός et φθορός, et olim ἀλιτήριος et κἀθαρμα. vid. I. 120. 12. τὸν λοιμὸν Γερόντιον. IV. 732. 15. ἐκάλουν ἂν ἐκείνους λοιμοὺς καὶ τῆς πόλεως ἐχθρούς. III. 437. 9. διδασκάλους ἐποιεῖτο (Constantius) — δλεθροὺς τινὰς εὐνούχους. II. 103. 4. τούτων γὰρ τῶν δλεθρῶν οὐ μεῖζον κακόν. II. 418. 8. ἐγὼ μὲν γὰρ καὶ σκυτοτόμον — μᾶλλον ἀρετῆς μετέχειν φαίην ἂν — ἢ τοιοῦτον δλεθρον. III. 395. 11. τὸν οὕτω καλὸν καὶ γενναῖον πολίτην — φθορὸν προσερεῖς;

Quomodo Constantius dicatur per annos *quadraginta* imperasse ex Ammiano Marcellino apparet libro XXI. pag. 199. ita scribente: „(Constantius) *abijt e vita* III. *Non. Octobrium imperii vitaeque anno quadragesimo et mensibus paucis.*” Constantium puerum admodum a patre imperio admotum esse Libanius quoque memoriae prodidit III. 284. 22. et 285. 18.

Libanius I. pag. 511. 10. καθάπερ ναῦν ἀναχθεῖσιν μὲν ἐξ ἀλιμένων χωρίων, αὐθις δὲ ἐναντίῳ πνεύματι ΠΕΜΦθεῖσιν ἐπὶ τὰς πέτρας. Ridiculum est navim vi tempestatis ad saxa *illiam* dici πεμφθεῖσιν. Imo vero ΠΙΦθεῖσιν.

Pag. 512. 14. ἀμαχεὶ δὲ τοῦ πολέμου Τεθέντος. Quid hoc est ὁ πόλεμος ἐτέθη? Nihil prorsus. Corrigendum τοῦ πολέμου ΚΡΙθέντος, id est κρίσιν λαβόντος, ut I. 561. 15. τὸν πόλεμον δρῶν οὕτω καλῆν — λαβόντα κρίσιν. I. 416. 18. εἰ σιδήρῳ κριθῆναι τὴν ἔριν ἐδέησεν.

Julianum mortuum lugens Libanius Tom. I. pag. 519. 11. exclamat: ὦ νεῶ καὶ ἱερὰ καὶ ἀγάλματα βασιλείων ἐξελαυνόμενα! ὁ μὲν ὑμᾶς ἰδρύσατο μάρτυρας ἐγγύθεν ἐσομένους τῶν αὐτῷ πραττομένων, ὑπὸ δὲ τῶν *** ἀτίμως ἐκβέβλησθε. Verissime Reiske: „probrum aliquod Libanius hic in Christianos coniecerat, quod librarum postmodum strangularunt.” Dixerat de more: ὑπὸ δὲ τῶν ἸΑΘΕΩΝ ἀτίμως ἐκβέβλησθε. Vide ut fanatici homines eadem inter se maledicta retorqueant. Christianis Iulianus est ἄθεος, Iuliano et amicis Christiani omnes ἄθεοι esse videntur.

tantum relligio potuit suadere malorum.

Unus est illis temporibus vir καλὸς τε καὶ γαθός AMMIANUS MARCELLINUS, qui quamquam gentilis religionis Christianae naturam melius perspexerat quam theologorum plerique. De Constantio scribit XXI. 16. *Christianam religionem absolutam et simplicem anili superstitione confudit: in qua scrutanda perplexius quam componenda gravius excitavit dissidia plurima, quae progressa fusius aluit concertatione verborum.*

Continuo sequitur: ὦ πολλὰ συγκινήσας ἐπὶ σαυτῷ δάκρυα οὐκ ἐπ' ἡματι κατὰ τὸ ἔπος Ὀλοφυρμού τυχὼν ἀλλ' ἐν τῷ πένθει κατέχων ἀνθρώπους καὶ κατασχέτων γε ὄφρ' ἂν ὕδωρ τε νάη καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ. Homerus II. T. 228.

ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν ὅς κε θάνῃσι

νηλέα θυμὸν ἔχοντας ἐπ' ἡματι δακρυσαντας.

ultima sumsit ex notissimo epigrammata apud Platonem in *Phaedro* pag. 264. D.

χαλκῇ παρθένος εἰμὶ Μίδα δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι,

ὄφρ' ἂν ὕδωρ τε νάη καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ.

Libanius I. pag. 533. 12. δοθείσης δ' ἐκείνοις τῆς ἀδείας — Εἰςχυθέντες — Μυσῶν λείαν ἐργάζονται τὰς εὐδαίμονας πόλεις. Confusa sunt de more Εἰς et Εἰς, et scrib. Ἐκχυθέντες *effusi*.

Pag. 542. 23. ἐν ταύτῃ τῇ θήρᾳ καὶ τὸν ἄρχοντα μετὰ τῶν ἀρχομένων εἶχον, imo vero *ceperunt*, εἶλον.

Pag. 543. 9. post victoriam συμπινόντων μὲν ἀλλήλοις τῶν ἡγωνισμένων, ἀριθμούντων δὲ πρὸς ἀλλήλους ΟΤC ἐν τῇ μάχῃ κατήνεγκον. Rei natura docet pro οὓς scribendum esse "ΟCους. „quos quisque hostes in proelio occiderit."

Pag. 543. 24. postquam dixit Deorum aliquem Iuliano in rebus gerendis esse opitulatum, ita pergit: καὶ τίνος οὐ σεμνότερον μετὰ ΠΑΝτων ἀγωνίζεσθαι συμμάχων; nihil significat πάντων. Emenda μετὰ ΤΟΤτων, nempe τῶν θεῶν.

Spreta et reiecta est vera lectio apud Libanium I. 548. 1. τοῖς μὲν δὴ μυρίοις στρατιώταις θάλαττα Φανεῖσθαι — κραυγὴν τε ἐκίνησε καὶ δάκρυα σὺν χαρᾷ. — οὗτοι δὲ οὐ θάλατταν ἀλλ' ὡς εἶδον ἀλλήλους ταυτὸν ἔδρων. Manus Libanii in uno libro servata haec est: τοῖς μὲν δὴ Κυρείοις στρατιώταις, ut Cyri milites saepius a Xenophonte appellantur. Dicuntur quidem Graeci ex media Perside in patriam reversi οἱ μύριοι, sed non οἱ μύριοι στρατιῶται, quod quam sit inepte dictum facile quisque sentiet.

Libanius I. 556. 4. ἀντὶ γὰρ εὐεργεσίας οὐκ ἔδεσαν κατὰ τὴν παροιμίαν, ἀλλ' ἐβουλήθησαν ἀποκτεῖναι. Vera lectio est οὐκ ἔδεσαν ex noto proverbio:

ἀντ' εὐεργεσίας Ἀγαμέμνονα δῆσαν Ἀχαιοί.

Pag. 563. 6. οὐ μέντοι βροῶν ἐπαύετο· ποῖ φέρεσθε, ὧ ἄνθρωποι; καὶ τοῦ φωτὸς τὸν σκότον ἡγούμενοι Φανερώτερον οὐκ αἰσχύνεσθε; Decantata verba ποῖ φέρεσθε, ὧ ἄνθρωποι; sunt ex (Platonis) *Clitophonte*. In fine scrib. Φανεώτερον.

De dicto Socratis: ποῖ φέρεσθε, ὧ ἄνθρωποι, multorum imitatione celebrato vide Wyttenb. ad Iulianum pag. 3. d. et ad Plutarchi *Moral.* pag. 4. e.

Pag. 566. 18. οὕτω δ' ὄντων ἐκείνων οὐ φορητῶν πολλοὶ ζηλωταὶ καθ' ἑκάστον αἱ κύνες, φασὶ, τὰς δεσποίνας μιμούμεναι. Ex vetere proverbio:

οἷα περ ἂ δέσποινα τοῖα χαῖ κύων.

Innotuit ex loco Platonis *de Rep.* pag. 563. c. ἀτεχνῶς γὰρ αἱ κύνες κατὰ τὴν παροιμίαν οἷα περ αἱ δέσποιναί γίνονται.

Libanius I. 566. 19. τῶν γὰρ οἰκετῶν οὐδεὶς ἦν ὃς οὐχ ὕβριζε ΔΕΩΝ σπαράττων. Athenienses δῶν dicebant, ἀναδῶν, ὑποδῶν, ἐπιδῶν, δοῦντες et sim. Idem dicebant Atheniensium imitatores, sed scribae formas vulgares substituebant.

Pag. 567. 13. τοὺς χειροτέχνους — ἦγον ὑπὸ τὰς ἐκείνων μάσιγας οὐχ ἵνα ξαίνοιντο ἀλλ' ἵνα τὸ μὴ τοῦτο παθεῖν πρίαιντο. Legendum ἙΚπρίαιντο. Ut enim Latine in tali re *redimere* dicitur, sic Graece ἐξωνεῖσθαι, et in aoristo ἐκπρίασθαι.

Ut Libanius scribit I. 582. 10. *Iulianus optimum quemque haruspiciem secum habebat* αὐτὸς δὲ οὐδαμῶν ἐν τῇ τέχνῃ δεύτερος. In his οὐδαμῶν est infelix Reiskii coniectura, qui non meminerat οὐδαμοὶ esse formam Ionicam et Herodoteam pro Attica οὐδένης. Quod loci sententia requirit *nemini secundus* diserte in alio libro legitur οὐδενὸς δεύτερος.

Libanius I. 585. 11. laudans Iuliani comitatem et civilitatem ita scribit: καὶ πολὺ πρὸς ἑκάστον ᾧ ἑταῖρε. Inserto articulo scribendum πρὸς ἑκάστον ΤΟ „ᾧ ἑταῖρε.” cf. I. 186. 2. ἀναμένοντάς ΤΟ „ᾧ οὗτος ἀναγίνωσκε.” III. 140. 9. οὐκ ἂν ἤρκεσε ΤΟ „μὴ εἰσίτω τῆς βουλῆς εἰσιούσης.” Latine dicendum: „crebro ad unumquemque *dicebat*.” et „nonne fuisset satis *dicere*.” In his omnibus additum ΤΟ necessarium est. Sine mendo legitur et III. 410. 18. οὐκ ὀλιγάκις ἀφῆλθε — ΤΟ „ἀνεγέρθητε.”

Pag. 591. 18. διαβὰς Εὐφράτην καὶ περὶ αὐτῷ τοσαύτην στρατιὰν καθιστάς. Quod Libanius dicit Graece sonat non στρατιὰν καθιστάναι, sed καθίζειν. Itaque corrigendum καθίCAC. Apud Demosthenem pag. 31. 10. pro νομοθέτας καθίστατε omnes libri exhibent καθίστατε et optimus omnium S καθισᾶτε.

Libanius I. 606. 12. αἱ μὲν νῆες εἶχον ἤδη τοὺς μαχομένους, ὁ δ' εἰσῆκει βλέπων εἰς οὐρανόν. Nemodum pugnabat: signum

omnes expectabant. Legendum igitur τοὺς μαχομένους. Perfrequens est hoc mendi genus.

Pag. 612. 15. τί οὖν δὴ δοκεῖ; κλαίμεν ἢ λέγομεν; Dicti sententia coniunctivum postulat: κλαίῳμεν ἢ λέγῳμεν;

Libanius I. 615. 21. ἔγωγε πολλάκις ἐθαύματα τοῦ Μήδου Ὡς παρὸν πλείω λαβεῖν οὐκ ἠθέλησεν. Dicebant Graeci θαυμάζω Πῶς aut Ὅπως, *miror quo pacto*.

Pag. 616. 12. ἡ τελευτὴ τοῦ ταῦτα (ἄν) ἀνατρέψαντος εἰς τοὺς πολεμίους. Reiske ἄν de suo addidit. Melius erat unam literulam delere et sic scribere: τοῦ ταῦτ' ἂν Τρέψαντος, Perpetuum est eo sensu simplex τρέπειν et εἰς ἐμὲ τράποιτο, et sim.

Pag. 619. 14. duo simul loquuntur in his verbis: οἱ δὲ ἡμιτέλεστοι (νεῶν) γέλως ἐςᾗσι [Χριστιανοῖς] τοῖς μιχροῖς. Libanius τοῖς μιχροῖς dixerat, deinde nescio quis Χριστιανοῖς adscripsit.

Pag. 621. 7. postquam Iulianus immatura nece raptus est, ἡ γῆ — προσηκούσῃ κουρᾷ τὸν ἄνδρα ἐτίμησεν ἀποτεισχαμένη καθάπερ ἵππος ἀναβάτην πόλεις τόσας καὶ τόσας. — κεῖνται μὲν αἱ μέγισται Σικελίας, — κεῖται δὲ ἡ καλὴ Νίκαια. Nihil est hic Siciliae loci; vicinas clades et vastitatem Libanius commemoraverat, ut in eodem argumento I. 91. 6. σεισμοὶ πόλεων τῶν ἐν τῇ Παλαισίνῃ καὶ Συρίῃ. Itaque non infrequenti errore Σικελίας scriptum est pro ΚΙΑΙΚίας.

Pag. 621. 15. postquam de terrae motibus post Iuliani mortem dixerat, ita pergit: ταῦτα αὐτῷ παρὰ τῆς γῆς —, παρὰ δὲ αὖ τῶν Ὁρῶν λιμοὶ καὶ λοιμοί. Mendum est in Ὁρῶν, namque αἱ ὥραι neque famem, neque pestilentiam parere possunt. Legendum τῶν Ἀέρων, ut saepe in ea re οἱ αἶρες apud Libanium dicuntur νοσεῖν et sic agrorum sterilitatem (αὐχμόν) et famem et pestilentem morbum afferre. Tom. III. 436. 10. τί γὰρ ἢ πλέουσιν ἀγαθὸν ἐναντιούμενων πνευμάτων ἢ σπεύρουσι γῆν νοσοῦντων ἀέρων;

Pag. 622. 10. καί μοι δοκεῖ (Iulianus) — τοιοῦτοις ἂν πρὸς ἡμᾶς χρῆσασθαι λόγοις· ΟΤΙ τὴν ἐμὴν ὑμεῖς ὀδυρόμενοι πληγὴν, εἰ μὲν τὸ συνεῖναι θεοῖς χειρόν ἡγεῖσθαι τοῦ τοῖς ἀνθρώποις οὐκ εὖ φρονεῖτε· εἰ δὲ οὐκ οἴεσθέ μοι ταύτης μεταδεδόσθαι τῆς χάρας πάντ' οὐ μόνον ἀγνοεῖτε. Leg. ΟΙ pro ΟΤΙ: O vos qui casum meum defletis. Deinde, ut alibi ostendimus, pro ἡγεῖσθαι scribendum ἡγεῖσθε et πᾶν τοῦ μὲν ἀγνοεῖτε pro πάντ' οὐ μόνον.

Libanius I. 624. 9. laudibus extollens Iuliani scripta ita dicit: ὁ δὲ (Iulianus) πολεμῶν τε ὁμοῦ καὶ πλάττων λόγους πάσας μορφὰς καταλέλοιπεν ἀπάσαις μὲν ἅπαντας νικῶν, τὰ δ' αὐτοῦ τῇ τῶν ἐπιστολῶν. Non est mirum Libanio epistolas Iuliani potissimum placere, nam fama erat venustatem et leporem, qui in Epistolis Iuliani cerneretur, ex Libanii imitatione fluxisse. Audi ipsum I. 422. 14. ad Iulianum ita dicentem: καὶ γὰρ πράττοντας οἷς πράττεις καὶ λέγοντας οἷς λέγεις ἐκάλυψας. ὅς γε καὶ τὴν δοκοῦσαν ὥραν τῶν ἐμῶν ἐπιστολῶν παρελήλυθας. Quam mutantur longa die in hoc genere hominum iudicia! Quis nunc Libanii epistolas (ut leniter dicam) iucunde et libenter legit? Quis hodie ex Iuliani epistolis aliquam animo oblectationem capit? Omnis enim naturae veritas et simplicitas et αὐτοφυῆς non arte quaesita venustas (ἄρα) in iis desideratur. Sunt mihi haec scribenti Iuliani epistolae ad manum et ὁδοῦ πάρεργον unum ex his locum nunc sensu vacuum restituere iuvat. Legitur *Epist.* XXVII. pag. 400. c. ἐκτὸς πάτου γὰρ εἶναι χρὴ καὶ δρᾶσθαι καθ' ἡσυχίαν ἐπ' αὐτὸ τοῦτο πορευομένων οὐκ ἐπ' ἄλλο τι βασιάζοντων τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἱερεῖά τε καὶ ὅσια. Multum se torquet in hoc l. emendando Wyttenbach. in *Epist. Crit.* pag. 35. sed nihil profecit quia mendi sedem non perspexerat. Mendosum est βασιάζοντων et sic legendum: — οὐκ ἐπ' ἄλλο τι βαΔΙ-ζόντων τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἱερα τε καὶ ὅσια. Huiusmodi errores non nisi ex vetere lacuna nascuntur. Supererat BA**ZONTΩΝ.

Saepe miror quantum sit in Libanio stolidae credulitatis et superstitionis ut quamvis absurda vetula ineptior esse reperiatur. Serio scribit I. 624. 16. *multae civitates Iulianum divinis honoribus colunt*, inquit, καὶ τις ἤδη καὶ παρ' ἐκείνου δι' εὐχῆς ἤτησέ τι τῶν ἀγαθῶν καὶ οὐκ ἠτύχησε. deinde quasi id esset sic satis

evidens et manifestum addit: οὕτως ἀτεχνῶς παρ' ἐκείνους τε ἀναβέβηκε καὶ τῆς τῶν κρειττόνων δυνάμεως παρ' αὐτῶν ἐκείνων μετείληφεν. Huncine hominem de acerbo funere et immatura nece Iuliani tam flebiliter conqueri et tam duriter Deos eo nomine increpare! Quam sit idem inepte credulus vide I. 638. 12. ubi de Antiochensi seditione ad Theodosium sic scribit: λέγεται δὲ καὶ γέροντα μείζονα ἢ κατὰ γέροντα δυνηθέντα περὶ τὸν ἵππον (in evertenda Principis statua equestri) „εὖ γε, ὦ γέρον;” ἀκούσαντα ἀμείψαι πολλῶν ὁρώντων (mirum non vidisse id omnes qui aderant) πρότερον μὲν εἰς νεανίσκον ἑαυτὸν, ἔπειτα δὲ εἰς παῖδα, εἴτα ἀφανισθέντα καὶ Φρίκην οὐ μικρὰν ἐπελθεῖν αὐτοὺς ταύτας ἰδόντας τὰς μεταβολάς. Facile credo, sed etiamnunc videmus omnes alterum senem repuerascere et de Libanio quoque iure dici:

δις παῖδες οἱ γέροντες ὀρθῶ τῷ λόγῳ.

Libanius I. 633. 9. ἀλλ' οὐ θυμοῦ μὲν ὧς εἰκέναι δεῖ πατρὶ τὸν βασιλέα. πατέρων δ' ἐς τὸ πρῶτος φέρειν προπετείας υἱέων. Reiskio „μὲν videtur delendum.” Cave facias, namque in ΘΥΜΟΥΜΕΝΩC male latet οὐ θυμουμένῳ εἰκέναι δεῖ πατρί. Θυμοῦσθαι pro ὀργίζεσθαι apud Libanium est perfrequens.

Laudans Theodosii clementiam I. 633. 13. εἰ καὶ πάντες, inquit, ἦσαν ἀπηνεῖς καὶ χαλεποὶ, σὲ τοῦτο φυλάττειν ἐχρῆν. νῦν δ' ὀρᾷν ἕξεις καὶ τὸν Ἰουλιανὸν ἐντεῦθεν εὐδοκιμεῖν ἐσπουδακότα. Omnia suadent ut credamus non Iulianum, sed Constantinum Magnum a Libanio nominatum fuisse, in quem reliqua omnia adprime conveniunt. Notum est Constantinum Romae anno 326. conviciis et maledictis a populo esse exagitatum eaque sprevisse. Est operae pretium Libanium ipsum de ea re narrantem audire pag. 634. 1. τοῦ Ῥωμαίων γὰρ ποτε δήμου βοαῖς αὐτὸν ἀσελγεσέrais βεβληκότος τί χρὴ ποιεῖν ἐρόμενος τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοῦ μὲν εἰπόντος δεῖν ἐμπειν ἐπ' αὐτοὺς δύναιμι καὶ κατακόπτειν ἡγήσεσθαι δὲ αὐτός. τοῦ δὲ ὅτι βασιλικὸν εἶη τὸ μηδὲ εἰδέναι τὰ γε τοιαῦτα, τὸν μὲν ἂν δεῖ παρκινεῖν, τὸν δὲ πικρὸν ἐκείνον ἥκιστα βασιλεῖ συμφέρειν εἶπε, τοὺς δὲ κρατοῦντας πρέπειν ἀνέχεσθαι τῶν τοιούτων σκιρτημάτων, magno ille quidem et regio animo, et praeclarum id quoque quod lenissimo et indulgentiae pleno nomine σκιρτήματα appellavit *tenelli gregis*

lasciviam. De Constantino haec dici confirmat locus pag. 664. 9. *λείπεται κακείνος τῶν σῶν δὴ τοῦτο ὁ τῇ Ῥώμῃ μὲν ὁμόνυμον ἐγείρας πόλιν — εὐδοκιμῶν δὲ τῷ τὸν Ῥωμαίων δῆμον ἐνεργεῖν ἀγροικισάμενόν τι*. Itaque pro τὸν Ἰουλιανόν aliud nescio quid Libanius scripserat Constantinum significans, nam continuo addit: τὸν ἀντιθέντα τῇ Ῥωμαίων βουλῇ τὴν νέαν ὈΜΩC, sine sensu, sed duce sententia restituitur, τὸν ἀντιθέντα τῇ Ῥώμῃ πόλιν νέαν ὈΜΩΝυμον. Versamur omnino in loco paludoso, ubi ob veteres lacunas perperam expletas certum vestigium ponere nequeas.

Memorabile id quoque est quod legitur pag. 634. 11. *ἀλλ' ὅμως σοί γε οὐκ ἴσος ἐκεῖνος εἰς Φιλανθρωπίας λόγον*. Sic enim cum Reiskio legendum collato Wyttenb ad Iulianum I. 14. c. pag. 170. Schaef.

Narrat deinde Constantinum infestissimum fuisse imperium affectantibus καὶ ὅσοι μάντεσιν ὑπὲρ τοῦ ποῦ χωρήσει τὰ κείνων διελέγοντο καὶ οὐδεμία τέχνη τὸν γε τοιοῦτον ἐξείλετ' ἂν τοῦ πυρός. Sic superstitio saevitiam parit et struit rogos.

Libanius I. 642. 22. *πάντας οὖν ἀποθνήσκειν ΠΟΥ δίκαιον; Quis sic loquitur? Leg. ΠΩC δίκαιον; et post pauca: τοὺς εἰ μὴ τις αὐτοὺς ἀποκτείνῃ τοῖς θεοῖς εἰδότας χάριν, pro soloeco ἀποκτείνῃ rescribe ἀποκτενεῖ, ἀποκτενεῖ*.

Similiter pag. 644. 11. pro οὗς εἴ τις ἀποκτείνῃ — πολιτείας ἀντ' ἀδικήματος εἰληφὼς ἔστι τιμωρίαν. certa loquendi lex ἀποκτενεῖ requirit.

Libanius I. 647. 12. *μάλιστα μὲν γὰρ μηδεμίαν (πόλιν) περιόπτεον οὐδὲ τὴν σμικροτάτην οὐδὲ τὴν ἐν σκοπέλῳ κειμένην*. Phocylides apud Dionem Chrysost. Tom. II. pag. 79.

καὶ τότε Φωκυλίδεω· πόλις ἐν σκοπέλῳ κατὰ κόσμον οἰκεῦσα σμικρὴ κρέσσων Νίνου ἀφραϊνούσης.

Pag. 655. 8. *αἱ δὲ ἐλπίδες αἱ μὲν ἤξειν λόχον ἐπὶ τῷ τῶν παραπιπτόντων φόνῳ, ἡ δὲ οὐ κτενεῖν μὲν δι' ἀρπαγῆς δὲ τὰ πάντων ἔξειν*. Cum Reiskio scribendum Ἡ μὲν. Duae erant opiniones Antiochensium post seditionem, aut immissa cohorte obvium quemque passim contrucidatum iri, aut caedem non

futuram sed bona omnium iri direptum. Itaque scribendum δι' ἀρπαγῆς δὲ τὰ πάντων ἤξειν. Exquisite enim δι' ἀρπαγῆς ἵέναι dicebant pro διαρπάζεσθαι.

Libanius I. 660. 8. Utinam, inquit, Diocletianus non tam proclivis ad civium caedem fuisset! οὕτω γὰρ οὐμὸς πατήρ τὸ τοῦ πατρὸς ἑαυτοῦ ποτὲ σῶμα ὑπεδέξατο καὶ τῇ τετμημένη κεφαλῇ συγκατέσκαψεν οὐκ ὀφειλούσῃ δίκην. Optime Reiske συγκατέθασεν emendavit. Praeterea leg. ΟΥ γὰρ ἂν οὐμὸς πατήρ κτέ. Quis non saepe vidit οὕτω et οὐ confusa, aut γὰρ pro γὰρ ἂν scriptum?

Hinc emenda Hesychium v. Πόθεν: — μεθ' ὑποκρίσεως ἀντὶ τοῦ οὕτω. imo vero ἀντὶ τοῦ οὕ.

Libanius I. 669. 5. σὺ δὲ οὐκ ἂν αἰτιαθῆς οὐδὲ ἐν φόβῳ ζῆν ἔῃς. Qui αἰτιαθείης reposuerunt auxerunt malum. Una tantum literula vitium concepit. Legendum οὐκ ἂν αἰτιαθῆς, Graeculorum errore αἰτιαθῆναι pro αἰτιάσασθαι posito.

Pag. 671. 12. χρηστὸς δὲ ὢν καὶ Φιλόδωρος (Theodosius qui Antiochensibus pepercit) χαρίζεται καὶ τῷ μεγάλῳ συνεδρίῳ καὶ τῷ μεγάλῳ δῆμῳ τὸ καὶ ταῖς ἐκείνων ἱκετείαις πεπρᾶχθαι τι τῶν ἐπιεικεσέρων. Quaerit Reiske: „quidnam est ὁ μέγας δῆμος et ὁ μικρός?” Perspicuum est τὸ μέγα συνέδριον καὶ τὸν μέγαν δῆμον dici *Senatum populumque Constantinopolitanum*, quorum lacrymis et precibus Theodosius dixerat sese ad clementiam motum esse, id quod sequentia liquido demonstrant: ἐπεὶ ἔγωγε πέπεισμαι ταῦτα ἂν γενέσθαι τῶν ἀντιβουλομένων οὐκ ἐκείνων μόνον ἀλλὰ καὶ πάντων ἀνθρώπων, ubi scribendum: ταῦτα ἂν γενέσθαι, *persuasum habeo eadem futura fuisse nolentibus non illis tantum (Constantinopolitanis) sed etiam quidquid est ubique hominum.*

Pag. 694. 7. τῶν λεγομένων κεφάλαιον ἃ τήνδε μέλλοντα τὴν πόλιν ἐπικλύσειν ἔσησας. Inserta vocula legendum — κεφάλαιον (ὅτι) ΤΑ τήνδε κτέ.

Sequitur: ἡμεῖς μὲν οὖν χαλκῶν ἐμνημονεύομεν εἰκόνων, — ἀλλ' αἱ μὲν οἷός τις ἂν HP τὸ σῶμα δεικνύουσι, ψυχῆς δὲ εἶδος τοῖς ἔργοις μνηνύεται. Quid sibi vult ἀνὴρ in hac sententia? Nihil prorsus. At tu emenda: οἷός τις ἂν HI (ἂν ῥ) τὸ σῶμα.

AD TOM. II.

Libanius II. 1. 14. ὦν ἕνα τοῦτον εἰδὼς τὸν θαυμαστὸν Ἑλλέβιχον. Scrib. ἕνα τουτονὶ εἰδὼς. Erat ΤΟΥΤΟΝΕΙΕΙΔΩΣ. Tom. II. 239. 5. ὦν εἷς οὗτος Τισαμενός, verum est οὐτοσί, ut recte legitur pag. 240. 11. οὐτοσὶ τοίνυν Τισαμενός. et 244. 13. μεγίστη ταῖς δίκαις ἄνθρωπος οὐτοσὶ βλάβη, sed latet articulus plane necessarius in ΑΝΘΡΩΠΟΣ. Leg. ἄνθρωπος οὐτοσί.

Pag. 2. 2. οἶμαι γὰρ αὐτὸν διὰ τὸ πεπεισθαι με τὰ παρόντα ἐπαινέσαι σεσιγηκέναι. Reiske: *fateor me locum hunc non intelligere.* Scribe ἐπαινέσΕΙΝ et omnia erunt perspicua.

Veteres ἐπαινέσομαι dicere solebant, sed in his passim peccant Graeculi ἀκούσω dicentes et ἄσω et γελάσω pro ἀκούσομαι, ἄσομαι, γελάτομαι.

Pag. 3. 1. ἔδει μὲν ἡδεῖαν τότε ἀνθρώποις γενέσθαι τὴν ἀκοήν. In ΤΟΤΕ latet ΤΟΙΣ, ἡδεῖαν τοῖς ἀνθρώποις.

Libanius II. pag. 5. 2. sic scribendum: Ἀρκιδίῳ δὲ τί ἂν τις ἐγκαλέσειε; τῷ δὲ μετ' ἐκεῖνον τί; τῇ δὲ τούτων μητρὶ; Vulgo ἂν abest et legitur ἐκεῖνον τι ὁ τῇ δέ. Nota interrogandi (;) interdum in δέ convertitur, nunc in ὁ mutata est.

Tom. IV. pag. 811. 5. διὰ ταύτην οὖν, Φησὶ, νόμον εὔ ἔχοντα λύσομεν δὲ καὶ μάλα δικαίως. Verum vidit Bastius: — εὔ ἔχοντα λύσομεν; καὶ μάλα δικαίως. In minutissima Codicum scriptura (;) et compendium vocolae δέ accentu tantum dignoscuntur.

Pag. 6. 10. περὶ τάφους τοῖς πολλοῖς ἢ φροντίς. Leg. περὶ τάφοι. *Plerique nulla salutis spe reliqua de sepultura cogitabant.*

Pag. 8. 7. ἀλγύσοντα δὲ ἔΝ ταῖς τῶν ἡμαρτηκότων ἀπωλείαις. Ex perpetuo Graecitatis usu scribendum ἔΠΙ ταῖς. Constanter omnes dicebant χαίρειν, ἀνιᾶσθαι, λυπεῖσθαι, μέγα φρονεῖν ἐπὶ τινι, non ἔν τινι. Aristophanes *Vesp.* 1317.

ἐπὶ τῷ κομᾶς καὶ σεμνὸς εἶναι προσποιεῖ;

Pag. 16. 5. leg. οὐ γὰρ ἥσιν οὗτός τε καὶ ὁ κοινωνὸς ἀπο-

κτεῖναι κυρίῳ, ψήφῳ ΔΕ βασιλέως ἐφυλαξάτην, ΤΟ ΜΕΝ αὐτῶν ἐν τῇ κρίσει σήσαντες, τὰ δὲ ἐφεξῆς τῇ βασιλείᾳ τηρήσαντες. Vulgo δέ omissum et editur ἐφυλαξάτην τὴν τομὴν αὐτῶν.

Pag. 17. 2. καινὰς ἐπὶ ταῖς εἰωθυίαις δεήσCIN εὐρίσκοντος. Ratio et dicendi usus postulant δεήσEIC, quod scribae de more ad vicinum vocabulum accommodarunt.

Pag. 20. 1. εἰπὼν οὖν αὐτὸς ἐπὶ τῶν αὐτῶν μένειν, εἰ παρὰ τῶν ταῦτα ὑπηρετούντων ἕτερόν τι γένοιτο ἔφη καὶ εἶδη σου κείσεσθαι. Emenda: εἰ ΔΕ παρὰ τῶν — ἔφη καὶ ἸΔΗΙ ΟΥΚ ΕΙCΕCΘΑΙ. ἔφη καὶ ἰδὴ οὐκ εἴσεσθαι.

Pag. 30. I. ἐν δὲ τοῖς ὁμοῖς τούτοις ἐνεῖναι φασι καὶ ΤΑΞΙΔΡΧΩΝ καὶ ΛΟΧΑΓΩΝ. Supple καὶ ΤΑ ταξιάρχων.

Pag. 31. 14. ubi de Iuliani caede scribit: ὁ δὲ προσπεσὼν ἦν καὶ τρώσας ***ὅς τις ἐντολὴν πληρῶν τῷ σφῶν αὐτῶν ἄρχοντι, manifestum est χριστιανὸς τις olim scriptum fuisse, quod cur sit oblitteratum apparet.

Pag. 43. 5. αὐτὸ δὲ (τοῦτο) — βεβαιῶ μοι τὸν λόγον τὸν ὑπὸ δαιμονίου τινὸς ἐλαύνεσθαι λέγοντα τὴν γῆν, τὰ δὲ τελευταῖα ταῦτα πῶς οὐ σαφῶς κακοδαιμονΟΥΝτων; Clamat sententia repouendum esse κακοδαιμονΩΝτων, id est ὑπὸ κακοῦ δαίμονος ἐλαυνόμενων. In antiqua Graecitate ex κακοδαίμων formatur κακοδαιμονᾶν tantum, recentiores finxerunt verbum κακοδαιμονεῖν pro ἀτυχεῖν, quod verbo εὐδαιμονεῖν responderet. Vetus forma ex usu populi exemta in causa fuit ut scribae noviciam, quam solam noverant, substituerent sententiae securi.

Sic nulla est dubitatio, quin Demosthenes pag. 93. 24. ubi omnes libri servant: νῆ Δία, κακοδαιμονοῦσι γὰρ ἄνθρωποι καὶ ὑπερβάλλουσιν ἀνεία, dixerit κακοδαιμονῶσι, quo ipso ex loco Libanium, qui Demosthenem tenebat memoriter, suum κακοδαιμονῶντων sumsisse suspicor.

Arctissima cognatio est et formae et significationis inter κακοδαιμονᾶν et simplex δαιμονᾶν, quemadmodum inter χολᾶν et μελαγχολᾶν.

Caeterum notandum est κακοδαίμονεῖν pro κακοδαίμονα εἶναι non esse verbum populi sed philosophorum *de vita beata* disserentium.

Libanius II. pag. 44. 12. Φήσουσι τοίνυν με πλάττειν οὐκ ὄντα φόβον τινές· τῶν γὰρ ἐναντίων ἔνα εἶναι τὸν ἀπεκτονότα. Sententia clamat φόβον verum esse, quod in Codice repertum temere spreverunt. De eadem re pag. 47. 11. τί λοιπὸν ἢ ἐν τοῖς ἡμετέροις εἶναι τὸν φονέα;

Pag. 48. 4. ἀλλ' ὑμᾶς γε ΧΡΗ καὶ οὕτως ἀνιχνεῦσαι. — εἰ ταῦτα παρ' ὑμῶν ἐγίγνετο πολλοὺς ἂν εἶδετε τοὺς βοῶντας, τοὺς λέγοντας, τοὺς διδάσκοντας τίς ὁ ἀρχιτέκτων τοῦ φόβου. Docet quid olim factum oportuisset. Itaque scrib. ἀλλ' ὑμᾶς γ' ἐχρῆν pro χρή. Tum leg. πολλοὺς ἂν εἶχετε pro εἶδετε. Neque enim ἰδεῖν habet in hac re locum, et si haberet sine articulo dictum oportuit εἶδετε βοῶντας, pro τοὺς βοῶντας.

Libanius II. 56. 3. εἰ γὰρ θρήνου μὲν ἄξιος Ἑκτωρ τῷ Διὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν θυσιῶν, ἐγκαλεῖται δὲ ὁ Ζεὺς ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν τοῖς Ὀδυσσεύς πλάνοις ὡς ἀμελῶν ἀνθρώπου** τεθυκότος, τίνα εἰκὸς εἰρῆσθαι περὶ τούτου (Iuliani) τοῦ τὰς ἀπάντων τῶν Ἑλληνῶν ἐν τοῖς ΔΕΚΑ ἔτεσι παρελθόντος θυσίας; Amissum est vocabulum sententiae prorsus necessarium ἀνθρώπου ΠΟΛΛΑ τεθυκότος. Praeterea mendosum est ΔΕΚΑ, in quo se mire torquet Reiskius. Verum est ἐν τοῖς ΔΥ' ἔτεσι, nempe ἃ ἤρξεν. Iulianus enim non ante Diis sacra facere coeperat quam esset imperio potitus. Deinde per biennium nullum intermisit diem quin uni aut pluribus Diis sacrificaret.

De brevi Iuliani imperio Libanius cum Iove sic expostulat Tom. I. 621. 22. ἀλλὰ Λυδῶν μὲν βασιλεῖς, ᾧ Ζεῦ, σπέρμα Γύγου (TOY add.) τὴν χεῖρα μὴ καθαροῦ ὁ μὲν εἰς ἔτη προῆλθεν ἐννέα καὶ τριάκοντα, ὁ δὲ εἰς ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα, καὶ αὐτὸς δὲ ἐκεῖνος ὁ δυσσεβὴς δορυφόρος εἰς δυοῖν δέοντα τετταράκοντα, τούτῳ δὲ (Iuliano) ΤΡΙΤΟΥ προσάψασθαι μόνον ἐπὶ τοῦ μείζονος θρόνου δέδωκας.

Libanius II. pag. 65. 23. ἡνίκα τις αὐτῷ παρὰ τῆς σῆς γνώμης

Βέβληται. Natura rei et loquendi usus requirunt Ἑμβέβληται, ut apud Anacreontem nobili loco:

καλῶς μὲν ἄν τοι τὸν χαλινὸν ἐμβάλοιμι.
et passim, ut Latine *iniicere frena*.

Pag. 66. 5. ἐπαινοῦσι δὴ τὸν εἰπόντα·

τύχη τὰ θνητῶν πράγματα.

Notus versiculus est:

τύχη τὰ θνητῶν πράγματ', οὐκ εὐβουλία.
id est Cicerone interprete in *Tusc. Quaest.* V. 9:
vitam regit fortuna, non sapientia.

Pag. 66. 24. χρὴ γὰρ οἶεσθαι καὶ τῇ τύχῃ κεῖσθαι ἐν οὐρανῷ θρόνον. Melius Iuvenalis:

*Nos te,
nos facimus, Fortuna, deam coeloque locamus.*

Pag. 68. 29. ὁ μὲν γε (σιγματίας) ἐφέντος τοῦ δεσπότου ταῖς ὑπὲρ τοῦ μετώπου θριξίν ἐπικαταβῆναι συγκαλύψας τοῦνειδος γελᾷ ἂν ὥς δὴ οὐκ ἐσιγμένος. Est operae pretium cum his comparare locum Diphili apud Athenaeum pag. 225. A.

ἐνταῦθα γοῦν ἔσιν τις ὑπερηκοντικῶς,
κόμην τρέφων μὲν πρῶτον ἱερὰν τοῦ θεοῦ,
ὥς Φησιν· οὐ διὰ τοῦτο γ' ἄλλ' ἐσιγμένος
πρὸ τοῦ μετώπου παραπέτασμι' αὐτὴν ἔχει.

Avari homines inquit, Tom. II. pag. 69. 20. φίλου ἀξιοῦντος εὐπαθεῖν ἀπὸ χρημάτων σκοτοδινῶσιν. Est aliquid inter εὐπαθεῖν et εὖ παθεῖν, quod loci sententia postulat. Frequens haec confusio est, etiam inter εὐπαθοῦντες et εὖ παθόντες.

Libanius II. 70. 19. γίνεται δὴ κατὰ τὴν παροιμίαν ἀνὴρ ἐρῶν Μεσσηνίων δουλότερος. Proverbia huiusmodi ex Comoediis fere desumta sunt et metro ligata. Menander aut quis alius Comicus dixerat:

γίγνεται δ' ἐρῶν ἀνὴρ | Μεσσηνίων δουλότερος
aut:

ἀνὴρ ἐρῶν γὰρ δουλότερος Μεσσηνίων.

Pag. 71. 3. τεθυαίη θᾶττον ἢ προαπείποι. Supple θᾶττον (AN) ἢ προαπείποι *moreretur citius*.

Quod est nonnullis locis obscurum quid sit ὑποκορίζεσθαι, perspicuum fit verbis Libanii II. 74. 2. καλοῦμεν δὲ τῶν μὲν δούλων ἡμᾶς αὐτοὺς δεσπότας, τοὺς δὲ ἡμῶν αὐτῶν δεσπότας ἄρχοντας ὑποκορίζομενοι τὴν ἀνάγκην εὐφύμῳ ῥήματι.

Libanius II. pag. 75. 3. οἱ μὲν δὲ χειρουργοὶ τέχναι αἵ τε ἄλλαι καὶ οἱ τὸν χαλκὸν ἐλαύνοντες ἄγρυπνοι. Dittographia locum hunc vitiauit. Leg. οἱ μὲν δὲ χειροτέχ^{ουργοὶ}ναι Οἱ τε ἄλλοι καὶ οἱ κτέ. Erat in vetusto libro χειροτέχ^{ουργοὶ}ναι. Passim a Libanio χειροτέχ^{ουργοὶ}ναι appellantur, ut pag. 80. 18. οὐ χειροτέχνης, οὐ τρατιώτης. et pag. 102. 18. et alibi.

Memorabilis locus est apud Libanium II. 76. 21. de disciplina sacerdotali apud Veteres, ubi ait: θεῶν ἱερεῖς δόξειαν ἄντισιν ἐλεύθεροι. ἀλλ' εἰ νόμοι δεσπότες — μείζων ἐν ἱερεῦσιν ἢ δουλεία. πλείους γὰρ οἱ νόμοι, οἱ μὲν ὅσοι περ καὶ τοῖς ἄλλοις, οἱ δ' ἐκείνοις διαλεγόμενοι μόνοις βρώσεως τε πέρι καὶ ποτοῦ καὶ κουράς καὶ ὑποδήσεως (leg. ὑποδ^εσεως) καὶ ἀμπεχόνης καὶ τρωμνῆς καὶ τῶν ἔτι βραχυτέρων ὥς περὶ τῶν μεγίστων, καὶ δεῖ δὲ ζῆν ἐντὸς τῆς ἀκριβείας ταύτης ἢ οὐκ ἔσαι συγγνώμη. Praeterea, inquit, *in calamitatibus publicis populus sacerdotibus ob sacra neglecta irascitur et vim infert*.

Sunt in libris nonnumquam miri quidam ac portentosi errores, quia scribae ex Codice perroso aut lacero quod in buccam venit temere scribunt: quale est hoc apud Libanium II. pag. 84. 3. οἶόν τι πάλλαι γενέσθαι Φασὶν ἐν τῇ πρὸς Μαντινείᾳ Φιλανθρωπίᾳ τοὺς στρατηγούς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀκοντισθῆναι. Quid absurdius dici potest quam ἡ πρὸς Μαντινείᾳ Φιλανθρωπίᾳ? Quia de acie ac proelio sermo est, emergit ἐν τῇ πρὸς Μαντινείᾳ ἱππομαχίᾳ (Xenoph. *Hellen.* VII. 5. 16. sqq.) in qua Xenophontis filius fortiter pugnans occubuit. Nemo tamen memoriae prodidit in ea pugna duces a militibus suis esse caesos.

Apud Libanium II. 86. 2. locus est ubi eadem sententiae

bis verbis diversis enuntiatae leguntur. Secunda scriptura pag. 87. 17.—88. 4. genuina est et ab ipso Libanio profecta. Priorem vero pag. 86. 2.—87. 8. ad lacunam Codicis explendam nescio quis olim ex vetere interpretatione Latina neque perite neque eleganter concinnavit. Notum est idem in Simplicii libro *de Coelo* usu venisse.

Libanius II. pag. 88. 1. καὶ ὁ Ζεὺς ἔξενεν „ὅθ' ἐν φίλον υἱὸν ὀρᾶτο” πονοῦντα ἐν τοῖς ἄθλοις, οὗς ὁ Σθενέλου προὔβαλλεν, ἐμοὶ δὲ δοκεῖ μὴδ' αὐτὸς διαφεύγειν δουλείαν. τὸ γὰρ καταφυγὴν οἱ κατασκευάσασθαι τὸν ΠΙΘΟΝ — δοῦλον ἐποίει τὸν ἐν τῇ τάξει τοῦ κελεύοντος. Reiske: „quod dolium significetur, sub quo Iupiter se abscondiderit haud intelligo.” Facile credo; sed non de Iove haec dici sed de Eurystheo, Stheneli filio, certum est. Emenda igitur: ἐμοὶ δὲ δοκεῖ μὴδ' αὐτὸς ΟΥΤΟC διαφεύγειν δουλείαν, id est ὁ Σθενέλου Εὐρυσθεύς, ὁ ὢν ἐν τῇ τάξει τοῦ κελεύοντος. Eurysthei *dolium* commemorat Diodorus Siculus IV. 12. 2. ἰδὼν ὁ βασιλεὺς (Εὐρυσθεὺς τὸν Ἑρακλέα τὸν κάπρον) ἐπὶ τῶν ἄμων φέροντα φοβηθεὶς ἔκρυψεν ἑαυτὸν εἰς χαλκοῦν πίθον. Idem Apollodorus narrat *Biblioth.* II. 5. φασὶ δὲ ὅτι δείσας (ὁ Εὐρυσθεὺς) πίθον αὐτῷ χαλκοῦν εἰσκρυβῆναι ὑπὸ γῆς κατεσκεύασεν. Manifestum est hunc ipsum esse πίθον, de quo loquitur Libanius: itaque non ad Iovem, sed ad Eurystheum haec esse referenda.

Libanius II. pag. 88. 25. καὶ ἀποθνήσκοντί γε (δούλῳ) φόβος οὐδεὶς ταφῆς. περιταφέα γὰρ αὐτὸν ἔχει τὸν δοκοῦντα μὲν δεσπότην ὄντα δὲ δοῦλον. Optime Dindorf. ad St. Thes. emendavit φόβος οὐδεὶς ταφῆς πέρι. ταφέα γὰρ ἔχει κτέ.

Mirifico errore in libris confunduntur μακρός et μικρός, ut II. 90. 12. γεγόναμεν οὐκ ὀλίγων ἤδη δεσποτῶν ἐν μικρῷ χρόνῳ. Antiochia enim et tota Syria mutavit saepius dominos sed per longam annorum seriem ἐν μακρῷ χρόνῳ.

Pag. 99. 7. ἀλλ' ὅπως μοι φυλάξιμῃC διὰ τέλους τὸν νόμον. Omnes et veteres et recentiores constanter eo sensu dicebant ὅπως — φυλάξιμῃC, sed pari fere constantia librarii coniunctivum etiam cum barbarismo substituunt.

Pag. 103. 2. de saltatorum et mimorum nequitia et avaritia indignabundus scribit: δεῖ γὰρ αὐτοὺς κατέχειν δόσεσι καὶ δεδιδέναι δρασμὸν. εἴτ' οὐκ εὐχόμεθα τοῦτο γενέσθαι τὰγαθὸν (id est ἀποδρᾶναι αὐτούς) καὶ τὴν νῦν οὐ καθαρὰν γενέσθαι πόλιν. Suadente sententia iterandum est καθαρὰν, ut sit: τὴν νῦν οὐ καθαρὰν (καθαρὰν) γενέσθαι.

Pag. 103. 11. ὥς κακῶς πράξοντος τοῦ θεάτρου μὴ τούτων προCτεθέντων τῶν χρημάτων. Alius liber προCτεθέντων: nondum est satis, namque expuncta literula scribendum προCτεθέντων τῶν χρημάτων. Paullo ante dixerat: μενοῦσιν εἰ καὶ μηδεὶς τοῦτο διδοίη τὰργύριον. Notum est et frequens προῖεσθαι χρήματα. II. pag. 219. 15. ἂν πρόοιτ' ἂν τις πολλῶν συνειδότην οὐκ ἔχων τοὺς εἰσομένους κρεῖττον ἡγήσατο μὴ δοῦναι.

Plane gemellum mendum olim maculabat locum Isocratis pag. 146. B. οὐ γὰρ ἐδέδισαν μὴ — πολλὰ πράγματα σχόντες μέρος τι κομίσαιντο τῶν προCθεν ὄντων pro προCθεν ὄντων.

Pag. 107. 4. ὥσπερ Ἀπὸ νόμου προστεταγμένον. quis dubitat quin Ὅτι νόμου sit unice verum?

Pag. 116. 5. ὁ μὲν γὰρ οὐκ εἶχε χάριν τοῦ εἰωθότος τυχεῖν, οἱ δὲ ἡγανάκτουν ὀφειλομένων φερόμενοι. Durissime Reiske τοῦ (ΤΟΥ) εἰωθότος. Leg. οὐκ εἶχε χάριν τοῦ εἰωθότος τυχεῖν. Nunc demum apte et concinne verba composita sunt: ὁ μὲν — τυχών, οἱ δὲ — φερόμενοι.

Pag. 121. 19. ἀποδόμενος τοὺς ἀγροὺς καὶ μικροῦ τὴν τιμὴν ἔπασαν αὐτοῦ φαγών. Leg. ἔπασαν ΚΑΤΑΦαγών, quod est in tali re perpetuum et necessarium. Quid notius quam τὰ πατρῴα κατεδιδόκως? et sic καταπίνειν τὴν οὐσίαν, κατακυβεύειν, κατοψοφαγεῖν et multa similia dicebantur.

Libanius II. pag. 127. 4. οὐκοῦν χείρων μὲν ἐντεῦθεν ὁ ἀθλητῆς, χείρων δὲ ὁ φρατιώτης φευγόντων τὴν οὐδὲν πλέον αὐτοῖς φέρουσαν ταλαιπωρίαν. Reiske temere φευγόντων tentavit nescius esse Atticam formam imperativi, quod si sciolis suboluisset de more φευγέτωσαν supposuissent, ut multas alias formas Atticas oblitterarunt.

Pag. 129. 3. θαυμαστός γε ἡμῖν ἦκεις τοῖς λόγοις ἐπίκουρος, ὃς καὶ τοὺς τὸν ἄλλον ΕΙΔΟΤΑC χρόνον ἐξέμηνας καὶ ζητεῖν ἔχειν ὃ τέως οὐκ ἠξίουσιν ἐποιήσας. Mendosum est εἰδότας. Sententia clamat pro εἰδότας; rescribendum esse CΙΓΩΝΤΑC. Qui tacebant antehac nunc volebant oratores esse videri. Male supplevit aliquis Codicis lacunam CΙ***ΤΑC.

Libanius II. pag. 132. 10. μέρος γε ἔν τι — ἀποδίδως. Leg. μέρος ἔν γέ τι. Summa constantia Graeci omnes eo sensu dicebant εἷς γέ τις, ἐνός γέ του, ἐνί γέ τῳ, ἔν γέ τι, ἀμωσγέπως et sim. Recte Reiske I. pag. 114. 4. reposuit: δι' ἐνός γέ του τῶν ὑπὸ τὴν βᾶσανον ἀγομένων. pro δι' ἐνός γε τούτων.

Pag. 140. 5. ὁ δ' ΕΙΧΕτο τῇ τέχνῃ τῇ περὶ τὸν ἄργυρον. Non est sanum εἶχετο in tali re. Veram lectionem monstrat locus in vicinia 139. 26. εἰλικύσθη τοῖς σκεύεσι τοῖς ἀργυροῖς, nempe ΕΙΑΚΕτο τῇ τέχνῃ. Trahuntur homines cupiditate et illecebris.

Pag. 167. 5. recipienda est Reiskii coniectura: ὅτου γὰρ ἂν ἱερὸν ἐκκόψωσιν ἀγροῦ οὗτος (vulgo τούτῳ) τετύφλωταί τε καὶ κεῖται καὶ τέθνηκε. ψυχὴ γὰρ τοῖς ἀγροῖς τὰ ἱερά.

Pag. 172. 9. πῶς δὲ οὐκ ἐν οἷς πράττουCΙ ΚΑΙ τῇ σῇ γνώμῃ πολεμοῦσι; Molesta est copula quae nihil copulat: at tu supple: πράττουσι COI καὶ τῇ σῇ γνώμῃ πολεμοῦσιν;

Libanius II. 173. 2. ταυτὶ δὲ [τὰ] παρὰ τούτων ἐλέγετο μὲν καὶ παρὰ Φλαβιανῷ πολλάκις, ἠλέγχθη δὲ οὐδεπώποτε. Expunge τὰ. Graeculorum vitio dicitur ΠΑΡΑ τούτων ἐλέγετο pro ὑπὸ τούτων.

Pag. 177. 7. ἐν ταῖς τραγωδίαις ὁ τὸν τύραννον εἰσιῶν οὐκ ἐπὶ τύραννος. Eodem modo dixit Tom. III. 376. 7. ὁ τὴν Πλαγγόνᾳ εἰσιῶν. Sumsit hoc loquendi genus a Demosthene pag. 418. 14. ἐν ἅπασι τοῖς δράμασι τοῖς τραγικοῖς ἐξαίρετόν ἐστιν ὥσπερ γέρως τοῖς τριταγωνισαῖς τὸ τοὺς τυράννους καὶ τοὺς τὰ σκῆπτρα ἔχοντας εἰσιέναι.

Pag. 182. 3. τὸν Νεῖλον δὲ ἐσιᾶ ἀνναβαίνειν ἐπὶ τὰς ἀρούρας

πείθουσα (sic Reiske: Codd. πείθοντα), ὧν οὐ ποιοιμένων ὅτε τε χρὴ καὶ παρ' ὧν οὐδ' ἂν αὐτὸς ἐθελήσειεν. Ostendi alio loco scribendum esse: τὸν Νεῖλον δὲ ἸΕΡΑ ἐς ΤΑ — πείθοντα. Nunc demum intelligitur: ὧν οὐ ποιοιμένων.

Libanius postquam dixit II. 196. 1. principem Theodosium ab improbis hominibus esse deceptum (τοιοῦτον ἐργαστήριον ἡπάτησεν. leg. ἡπάτησέ CE.) blandissime addidit: πολλοὺς δὲ καὶ θεοὺς παρὰ τῶν ΘΕΩΝ μαθόντες ἴσμεν ἀπατηθέντας. *Multos deos quoque* (inquit) *scimus esse deceptos edocti a* — a quibus? An ab ipsis Diis? Credebantur stultissime Dii immortales coram praesentes cum Iuliano confabulari, sed non cum Libanio, opinor. Unde igitur Deos quoque esse deceptos sciebat? Nempe ab Homero et Hesiodo. Noti sunt Xenophanis versiculi:

πάντα θεοῖς ἀνέθηκαν Ὀμηρός θ' Ἡσίοδος τε.

κλέπτειν, μοιχεύειν τε καὶ ἀλλήλους ἀπατύλλειν.

Emenda igitur: παρὰ τῶν ποιητῶν μαθόντες. Compara locum II. 87. 32. ἐπομένοις τῇ παρὰ τῶν ποιητῶν διδασκαλίᾳ δουλεῦσαι λεγούσῃ τὸν Ἡρακλέα.

Pag. 202. 2. ἦν σοι, ὦ βασιλεῦ, κηρῦξαι. „μηδεῖς (ΔΕ) τῶν ὑπ' ἐμοὶ νομιζέτω θεοὺς μηδὲ τιμάτω.” Sententia loci respuit additum δέ.

Fanatici monachi templa paganorum vastabant opesque diripiebant. Tom. II. pag. 203. 10. „quo iure?” quaerit Libanius. πῶς δὲ τὰ μὲν καταφέρουσι, τὰ δ' ἀράμενοι φέρουσιν; Non est hic verbo καταφέρειν locus. Sententia postulant *vastant, delent, solo aequant*: itaque τὰ μὲν καταφθειρουσιν emendandum. Notum est φθεῖρειν et φέρειν sexcenties inter se confusa esse. Ostendi saepe alias, ostendi nuper novo exemplo ad Strabonem.

Libanius II. 206. 6. ἀμφοτέρων εὐεργέτης εἰκότως ἂν δοκοίην οἷς τε συμβουλεύω καὶ ΠΕΡΙ ὧν παρελήλυθα. Leg. καὶ Ὑπὲρ ὧν.

Libanius II. pag. 207. 8. περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἃ ΔΗ κεῖται τῶν ἐν τοῖς διδασκαλείοις κακῶς. Leg. ἃ ΔΙΑκεῖται ἐν

τ. δ. κακῶς, ut pag. 218. 7. τὰ δὲ τῶν ἄλλων ἴσως μὲν οὐδ' αὐτὰ καλῶς διακείται, et sic omnes loquuntur.

Deplorans Libanius collegarum inopiam et miserias pag. 210. 10. ita dicit: συγκαθήμενοι πρὸς ἀλλήλους τὰ αὐτῶν ἐδύρονται, ὁ δὲ ὡς δεινοτάτων τῶν αὐτοῦ μνησθεὶς ἀκούει χαλεπωτέρῳΝ. Postulat Graecitatis usus χαλεπώτερΑ.

Pag. 215. 5. οἱ γὰρ ἐκ τοῦ παιδεύειν πεπλουτηκότες ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις δόξαν πεποιήκασιν ὡς τῆς τέχνης μάλιστα παρечούσης ἔνεργάσασθαι χρήματα. Vitiose abundat praepositio: ἐργάζεσθαι χρήματα omnes in ea re dicebant.

Libanius II. pag. 215. 19. πότερ' οὖν ὑμῖν δοκεῖ μέγα δύνασθαι ῥητορικὴ — καὶ τὰς ἀρχὰς ἀπάσαι; οἱ λέγειν ἐπιστάμενοι λαμβάνειν — ἢ τοῦναντίον ἀπερρῖφθαι καὶ ἀπεληλάσθαι καὶ περιυβρίσθαι καὶ τὸ τῶν Μεγαρέων πεπονθέναι [ῥητορικὴ τε καὶ ῥήτορες] ἔξω καὶ λόγου καὶ ἀριθμοῦ κείμενοι; Redeant in marginem verba ῥητορικὴ τε καὶ ῥήτορες. Ad τὸ τῶν Μεγαρέων annotat Reiske: „ut ipsis urbe foroque interdicatur, ut olim Megarenses Athenis exclusi sunt edicto.” Nihil minus Libanius cogitat, sed obversatur illi notissimum oraculum (Phot. v. ὑμεῖς δ', ὦ Μεγαρεῖς):

ὑμεῖς δ', ὦ Μεγαρεῖς, οὔτε τρίτοι οὔτε τέταρτοι,
οὔτε δυαδέκατοι, οὔτ' ἐν λόγῳ οὔτ' ἐν ἀριθμῷ.

unde multi sunt multorum ioci. Callimachus in noto epigrammate:

τῆς δὲ ταλαίνης
νύμφης ὡς Μεγαρέων οὐ λόγος οὐδ' ἀριθμός.

Theocritus XIV. 48.

ἀμέες δ' οὔτε λόγῳ τινὸς ἄξιοι οὐδ' ἀριθμητοί
δύσανοι Μεγαρῆες.

hinc igitur Libanius sumsit suum ἔξω καὶ λόγου καὶ ἀριθμοῦ κείμενοι.

Pag. 217. 3. εὐρήσει — κρίνει. aequanda haec sunt et κρίνει legendum.

Libanium II. 220. 9. καὶ ὁ θηρίων πληθὸς ἀνούμενος καὶ τοὺς

πρὸς ταῦτα μαχομένους ἰχνεύων. Numquam, credo, reperisset, sed τοὺς μαχομένους. Perfrequens in libris his error est. Sine mendo pag. 249. 8. θηρία δ' οὐκ ἐβούλοντο τρέφειν οὐδὲ τοὺς ταῦτα ὑπομενοῦντας ἀνθρώπους.

Pag. 220. 16. ἐνθένδε ΠΡΟC ἐτέραν ἀνισαμένους πόλιν. pessime pro ΕΙC ἐτέραν. Praepositionum siglae huiusmodi menda pariunt.

Pag. 228. 3. παροξύνειν — περιτῆσειν. Leg. παροξυνεῖν.

Bis molestissimum τι ex sq. Π natum irrepsit pag. 229. 1. οὔτε ἔξω τούτων οὐδὲν ἐπράχθη [τι] Παρ' ἐμοῦ, et post pauca: ὄμνυμι πάντας θεοὺς μήτ' ἀκηκοέναι [τι] Παρὰ Μενεδήμου — μήτε συμβεβλησθαι μηδέν.

Pag. 232. 9. ἐν ξένοις, ἐν πολίταις, ἐν τοῖς ἐμοῖ Φιλτάτοις. Sic Reiske; libri ἐμοῖς, quod unice verum est. τὰ μὰ Φίλτατα Graeci dicebant, non τὰ ἐμοί.

Pag. 235. 10. τίς οὐκ οἶδε τὰς — ἐκείνων ἐμβολὰς — ὧν καθ' ἐκάστην Ἡρπάζοντο πόλεις. Urbs rari non potest, sed diripi. Scrib. ἐκάστηΝ Διηρπάζοντο.

Libanius II. 241. 21. ὥς εἰ τούτῳ σεμνύνεσθαι δώσομεν κακείνοις, καὶ πολλῶ γε πλεῖον ἐκείνοις, ὅσῳ τῆς θεραπέας ἥς οὗτος ἀπέλαυνεν οὐκ ἦν ἐκείνοις. Reiske: „scil. ἀπολαύειν. frequens enim, sed saepe nimis durus est Libanius in ellipsisibus.” Est Libanius in iis nonnumquam paullo durior, sed vulgata lectio non est elliptica sed vitiosa. Correxerim: τῆς θεραπέας ἥς οὗτος ἀπολαύειν οὐκ ἦν ἐκείνοις. Nullo modo enim ἀπολαύειν omitti potuit, in ἥς οὗτος de more ellipsis est. Idem vitium maculat locum Demosthenis pag. 43. 15. εἴ τι πάθοι (Philippus) καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν ὑπάρξαι, ἥπερ αἰεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα [καὶ τοῦτ' ἐξεργάζεται] ἴσθ' ὅτι κτέ. Rectissime Dindorfus scioli emblemata delevit. Verum esse arbitrator: ἥπερ αἰεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν ἐπιμελείται, ἴσθ' ὅτι. Exortus est nescio quis qui non intellecta ellipsi in ἢ ἡμεῖς coniungeret ἢ ἡμεῖς ἐπιμελούμεθα deinde αὐτῶν additum est.

Libanius II. 245. 20. δῆμος δὲ πεισθεὶς ὥς ἄρχοι τοῦ ἄρχοντος καὶ ὅφ' ᾧ τέτακται τῷ νόμῳ τοῦτον ἐξ ὕβρεως ὅφ' αὐτῷ πεποίηται, πολλὰ κινῶν τῶν καθεστηκότων ἔρχεται. Reiske: „aut κινήσων *legendum est aut in ἔρχεται est vitium.*” Facillimum est emendare Ἀρχεται. Plurimis locis haec inter se perturbata videbis. cf. pag. 387. 8.

Pag. 247. 16. εἰ μὲν τις ἐν ἀγορᾷ μαχόμενος ἢ ἄρχων χειρῶν ἢ καὶ ἀμυνόμενος. Ex certo et constanti Atticorum usu splendendum: ἄρχων χειρῶν (ἀδίκων).

Pag. 269. 23. εἰ οἷν ὑπὸ τῶν πολλοὺς ἀπεικονότων ἔκλειθον πληγέντες. Graecum est ἐκείσθην, et ἐκείσθον barbarum. Sed nesciebant hoc Libanius et Iulianus caeterique οἱ ἀττικῶς (non ἀττικιστῇ) γράφοντες.

Libanii discipuli in seditioe Antiochia clam urbe cesserant, multum indignante magistro. ποίως δ' οὐκ ἀφῆκε Φανάς; (inquit Tom. II. pag. 270. 3.) τίνας δ' οὐκ ἐφθελξάμην λόγους; θανατῶντων εἶναι λέγων καὶ παραπαιούντων τὴν μετάστασιν καὶ τὰ μὲν ΔΕΔοικότων δεινὰ, τὰ δὲ δεινὰ θαρρούντων. Reiske δεδοικότων ΟΥ δεῖνα reponens auxit malum. Reperit enim loci sententiam, sed non habet ea verborum compositio Graecum colorem. Corrige τὰ μὲν ἈΔΕΑ ΔΕΔοικότων, τὰ δὲ δεινὰ θαρρούντων. Cur ἀδεᾶ perierit vides.

Libanium II. pag. 271. 5. de studiosa iuventute ita scribit: ἐπιθυμίᾳ μὲν ἀργίᾳς ἦκον ἐκείσε, προσποιούνται δὲ τῶν ἡδέως ἐργαζομένων εἶναι. Sententia est: „simulant se lubenter studiis operam *daturus fuisse.*” itaque inserta vocula scribendum: τῶν ἡδέως ἈΝ ἐργαζομένων εἶναι. Querimur nonnumquam Professores de discipulis nostris aut impares aut imparatos studiis Academicis esse dietitantes, sed cum Libanii discipulis comparati tales esse videbuntur ut iis contenti esse possimus.

Pag. 275. 14. ἐγὼ δὲ Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀνάγκης ἐκλιπὼν τι τῶν εἰωθότων ἔχω τὸν γραφόμενον Graecum est Ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀνάγκης.

Libanius II. 277. 8. καὶ οὐκ αἰσχύνεται πόλεμον αἰρόμενος πρὸς τοὺς οὐκέτι λυπεῖν ΟΥ ΔΥΝΑΜΕΝΟΥΣ. Manifesto mendosa haec scriptura est. Periiit una syllaba. Leg. οὐκέτι λυπεῖν ΟΥΔΕΝ δυναμένους.

Idem vitium eximendum pag. 287. 13. πότερον ἄμεινον — ἰσχύειν ἢ ΜΗ ΔΥΝΑΣΘΑΙ; imo vero: ἢ μὴΔΕΝ δύνασθαι.

Manifestum tenemus emblema pag. 290. 5. οἱ τὸν ἱππόδρομον γεωργοῦντες [οἷς ἐντεῦθεν ἀργύριον]. Corrumpit lepidum dictum frigida interpretatio.

Pag. 291. 20. ἂν μὴ Φεύγητε τὰ βιβλία μὴδὲ ἡδίῳ νομίζετε τούτων ἃ νῦν διῆλθον. Corrige νυνΔΗ (id est ὀλίγον ἔμπροσθεν). διῆλθον. Optime Graece dicendum est ἡδίῳ - ΤΩΝ ἃ νυνδὴ διῆλθον.

Libanius II. 295. 25. τοῦτ' ἐμοὶ τὰς πολλὰς τὰς νῦν ἀθυμίας ἐκβάλλΗ τῆς ψυχῆς. Quis non videt ἐκβαλλΕΙ esse verum? Solent librarii - ΕΙ in - ΗΙ convertere, de qua re infra plura dicam.

Pag. 298. 5. παραδοθήσεσθαι — ὑπομένειν. imo vero ὑπομενεῖν.

Pag. 301. 22. τὸν πλοῦτον ἐτέρωσε ΚΑΤΑΘΕΜΕΝΟΙ sensu vacuum est. Leg. ΜΕΤΑΘΕΜΕΝΟΙ. ut pag. 302. 9. μεταθέντες ἄλλοτε τὰ συνειλεγμένα.

Pag. 307. 5. ΣΥΝΤΥΧΧΑΝΕΙΝ ἡμῖν τινὰς οὐκ ὀλίγους εἶναι δοκοῦντας φίλους. Leg. ἘΝΤΥΧΧΑΝΕΙΝ, id est *visere, convenire* aliquem de industria domi suae; *συντυγχάνειν τινί* est *casu alicui obviam fieri, fortuito incidere in aliquem*.

Pag. 308. 2. εἴ ΓΕ λέγειν βουλομένους ἐπεῖχον. Leg. εἰ ΚΑΙ λέγειν βουλομένους.

Libanius de sua erga discipulos indulgentia et facilitate loquens ita dicit Tom. II. 313. 12. νέους δὲ παρ' αὐτοῖς ἀκούον ΓΕΝΕΙΑ τρέφειν οὐκ ἐποίησα τὸ τῶν ἡδικομένων. Quid igitur

deliquit iuvenum caterva? *Barbam alebant γένεια ἔτρεφον*, at erant omnes imberbes, ut opinor: idque *domi suae παρ' αὐτοῖς*, at non poterant id facere, credo, apud alios. Peccabant id, quod in patria nostra inauditum est et summo iure flagitiosum habetur, sed in Gallia Parisiis pervulgatum est. Quid igitur? Non *γένεια*, sed *γύνια* ἔτρεφον παρ' ἐκυτοῖς. Proprium est in ea re verbum *τρέφειν*. Libanius IV. 675. 14. ὁ δὲ ἐταίρην τρέφει τοῦ πατρὸς καταφρονῶν.

Libanius II. 321. 12. ὁ τὸ τρατόπεδον ἐπ' αὐτὸν πολλοῖς καὶ μεγάλαις ἀδικήμασι κεκινηκώς καὶ τοῖς Ἰουλιανοῦ διασωθείς δάκρυσιν. Reiske: „[ἐπ' αὐτόν] *Iulianum puta*.” Noli putare, quia si Iulianum in se concitasset eique princeps veniam dedisset, dici non poterat Iuliani *lacrymis* esse servatus et ex capitis periculo ereptus. Una literula correcta restituet rem. Leg. Ἐφ' αὐτὸν κεκινηκώς. Multis et magnis iniuriis homo dicitur exercitus iram in se concitavisse, a quo quum ad necem exposceretur Iulianus multis lacrymis militum iram deprecatus ei salutem attulit.

Libanius II. 322. 4. Iulianus, inquit, Phoenices praesidem te fecit: σὲ μὲν γὰρ οὐκ ἠπίεστο, ὑπὸ Φίλου δὲ ἐξηπατάτο. Non *decipiebatur*, sed *deceptus erat* princeps, ἐξηπάτητο.

Post pauca pag. 325. 7. εἰ τὴν ὥραν ἔφην ἐκείνου ἀποΔεδοσθαι. Natura rei *aoristum* postulat, ἀποΔόσθαι. Perfectum est πεπρακέναι.

Libanius II. pag. 324. 13. σὺ δὲ ἀνέστης καὶ Ἀνεπήδησας. Si quis *celeriter se proripit* aut ἐκπηδᾷ dicitur aut ἀποπηδᾷ, itaque ἈΠεπήδησας scribendum. ut pag. 346. 26. προσῆλθε πρῶν τινὶ τῶν κελῶν καὶ ἐπειρᾶτο πείθειν. ὁ δὲ ἀπεπήδησεν.

Pag. 348. 7. ὁ δ' ἐκάθητο περὶ τὴν κλίμακκα δακρύειν μὲν οὐ τολμῶν, — σένων δ' ἀδακρυτί. Non poterat *circa* scalam sedere: itaque emenda ΠΑΡΑ τὴν κλίμακκα.

Libanius II. 356. 13. ὁ δὲ ὅσῳ περ εἶχε τάχα δὲ τῶν κλι-

μάκων ἀναβάς Graecum est ὥσπερ εἶχε τάχους, ut ὡς ποδῶν εἶχεν et sim. cf. IV. 458. 24. Φεύξομαι ὡς ἔχω τάχους. et IV. 517. 17. ὡς ἔχουσι τάχους πορεύεσθαι. Postquam ὥσπερ in ὅσῳ περ conversum est *corrector* τάχΕΙ pro τάχΟΤC substituit.

Pag. 358. 8. δώροις ἐκείνους ἐφ' ἑαυτῷ ποιούμενος. Quod loci sententia requirit Graece dicitur ὕφ' ἑαυτῷ ποιούμενος.

Apud Libanium II. 366. 12. Alexander nescio quis filium ad artem oratoriam discendam Romam misisse dicitur. Rediit iuvenis Antiochiam mutus et elinguis, οὐδὲν εἰδὼς ὧν εἰδέναι χρῆν — οὐδὲν ὧν ἀνδραπόδου βελτίων. Rhetores Antiochenses igitur gaudio exsultabant: τοιούτου, inquit, ἤκοντος ἡμῖν ἀπὸ Ῥώμης ἔρμέου — καὶ τῶν Ἀττικῶν λόγων ὠφελουμένων. Reiske putavit ἔρμέου esse nomen proprium et Alexandri filium *Hermeam* appellatum fuisse. Legendum est ἔρμαίου.

Ut apud Atticos sic passim apud Libanium si cui necopinatio lucrum aliquod aut emolumentum insperatum evenisset id ἔρμαϊον vocatur. ut pag. 303. 19. ἔρμαϊον αὐτῶν τὴν τῆς πόλεως ἀτυχίαν ἡγησάμενος.

Iuvenes Antiochenses Decurionum filii studiorum causa aut Berytum proficiscebantur Iurisprudentiae daturi operam, aut Romam ad linguam et litteras Latinas cognoscendas. Reversi in patriam decurionatus vacationem impetrabant, ἵν' ἀφορμὴν εἰς τὸ τὴν βουλὴν ἐκδῦναι τοὺς νόμους μὲν ἔχοιεν οὗτοι, τὴν γλῶτταν δὲ ἐκείνοι, teste Libanio II. pag. 538. 1.

Pag. 379. 3. Φρόντιζε τοίνυν τοῦ μετὰ ταῦτα χρόνου καὶ βούλει τοὺς φίλους ἐπαινέτας μᾶλλον ἢ μεμφομένους ἔχειν. Pro βούλει scripserat βούλοϋ.

Pag. 392. 4. γράμματα τῆς σῆς δεξιᾶς λαβὼν ταῦτα εἰς τὴν βουλὴν εἰσέπεμψε τῶν παρ' ἐκείνης τευξόμενα, imo vero τευξόμενα.

Pag. 396. 14. οὐδ' ἐτέρως πολιὰς αἰδούμενος, sensu vacuum est ἐτέρως: scrib. οὐδὲ ΤΑC πολιὰς.

Pag. 397. 8. καίτοι καὶ εἰ τοῖς ἄλλοις αὐτὴν βελτίω πεποι-
κῶς ἔΝ τούτῳ μόνῳ λελύμαντο. Vitiose abundat ἔν. Legen-
dum: ἔΝΙ (ἐνὶ) τούτῳ μόνῳ.

Pervulgato Graeculorum errore scribitur pag. 399. 13. ἀφῶ-
μεν εἰ δοκεῖ τὸν Ἀθηναίων δῆμον καὶ τὴν ΠΝΤΚΑ, pro τὴν
Πύκνη. Memorabilis est περὶ τῆς Πυκνός locus apud Hesychium:
Πνύξ: τόπος Ἀθήνησιν, ἐν ᾧ αἱ ἐκκλησίαι ἦγοντο ΠΑΛΑΙ μὲν
πᾶσαι, ΝΤΝΙ δὲ ἅπαξ ὅταν στρατηγὸν χειροτονῶσιν. Descripsit
haec nescio quis ad Platonis *Critiam* pag. 112. Α. Πνύξ τόπος
Ἀθήνησιν ἐν ᾧ (αἱ) ἐκκλησίαι ἔΓΙΓΝΟΝΤΟ πάλαι μὲν πᾶσαι,
ῚΤΤΕΡΟΝ δὲ ἅπαξ ὅταν ΤΟΝ στρατηγὸν χειροτονῶσιν. Huius
annotationis auctor vixit quo tempore Athenis comitia praetori
creando semel quotannis haberentur, sed qui haec ad Plato-
nem adscripsit multis saeculis post id fecit quum esset olim
de Athenis actum. Itaque pro νυνὶ δέ substituit ὕστερον δέ, sed
negligenter retinuit ὅταν Τὸν στρατηγὸν χειροτονῶσιν quum de
re olim praeterita ὅτε - ἐχειροτόνουν dictum oportuisset. Recte
autem servavit articulum ΤΟΝ στρατηγόν, idque veteri gram-
matico apud Hesychium necessario reddendum, quoniam unus
tantum στρατηγὸς tum Athenis creabatur, qui σεμνῶς πάνυ ap-
pellabatur στρατηγὸς ἐπὶ τῶν ὅπλων, sed nihil aliud curabat
quam annonam et rem frumentariam. Philostratus *de vit. Sophist.*
pag. 225. Λολλιανὸς ὁ Ἐφέσιος προὔφη τοῦ Ἀθηναίων δῆμου
στρατηγὸς αὐτοῖς τὴν ἐπὶ τῶν ὅπλων. ἡ δὲ ἀρχὴ αὕτη ΠΑΛΑΙ
μὲν κατέλεγέ τε καὶ ἐξῆγεν ἐς τὰ πολέμια, ΝΤΝΙ δὲ τροφῶν
ἐπιμελεῖται καὶ σίτου ἀγορᾶς. Cognovi ex Iuliani oratione *in*
laudem Constantii pag. 8. c. Constantinum magnum honorem
hunc Athenis gessisse eaque re valde delectatum esse. καλὸν
ἴσως (inquit) ἐνταῦθα καὶ τῶν ἀοιδίμων Ἀθηναίων μνησθῆναι, ὧς
ἐκεῖνος (Constantinus) ἔργοις καὶ λόγοις τιμῶν τὸν πάντα χρόνον
διετέλει. Βασιλεὺς γὰρ ὢν καὶ κύριος πάντων ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ἐκείνων ἡξίου καλεῖσθαι καὶ ταιαύτης εἰκότος τυγχάνων μετ' ἐπι-
γράμματος ἐγάνυτο πλέον ἢ τῶν μεγίστων τιμῶν ἀξιοθεῖς. Ergo
ei statua στρατηγοῦ habitu posita est cum inscriptione ΚΑΛΩΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΗΚΑΝΤΙ idque summis honoribus anteposuit. Non
est oblitus Constantinus esse boni στρατηγοῦ ἐπὶ τῶν ὅπλων an-
nonam diligenter curare. Itaque, ut Iulianus pergit dicere:

ἀμειβόμενος ἐπ' αὐτῷ τὴν πόλιν πυρῶν μεδίμνους δίδωσι πολλάκις μυρίους καθ' ἕκαστον ἔτος δωρεὰν καρποῦσθαι. Sed haec obiter; ad Libanum revertor.

Libanius II. pag. 400. 9. demonstrans multos esse nunc in curia decuriones obscuro et humili loco natos ita dicit: Τυχαιμένης ὁ τῶν ἔργων ἐπιστάτης ὁ Κρής χαλκοτύπου παῖς ἦν. — τί δαὶ Φίλιππος; τί δαὶ Δατιανός; οὐ τοῦ μὲν ὁ πατὴρ ἐχόρδευεν, ὁ δὲ Δατιανοῦ λουμένοις ἀνθρώποις ἐσθῆτας ἐφύλαττεν; Multa molitur Reiskius ut quid sit ἐχόρδευε doceat. Debebat unam literulam eximere: ὁ πατὴρ ἐχόρρευεν, id est χορευτής ἦν, in theatri saltabat, ut Demosthenes ad Aeschinem de Cor. pag. 315. 8. ἐχόρευες, ἐγὼ δ' ἐχορήγουν.

Pag. 419. 6. καταφρονούντων δ' ἦν, οἶμαι, τὸν Ἰποκλείδην εἰπόντας μηδὲν εἰπεῖν ὧν νῦν ἀκήκοας. Tricatur in his Reiske: τὸν Ἰποκλείδην εἰπόντας est εἰπόντας τὸ λεγόμενον „οὐ φροντὶς Ἰποκλείδῃ.” notissimo proverbio ex Herodoto VI. 129.

Pag. 423. 1. οὐ δεδηγμένος ἀπέρχεται τις τὴν καρδίαν εἰ ὁ χθὲς μαθητὴς τήμερον ἑτέρου γένηται. Soloecum est et contra loci sententiam εἰ Γένηται. Duplicata syllaba scribendum Γεγένηται. In caeteris agnoscis Aristophaneum:

ὅσα δὴ δέδηγμαι τὴν ἑμαυτοῦ καρδίαν.

Libanius II. 429. 7. γραφέσθω τὸν ἡμεληκότα, — καὶ μὲν Ἀρκῇ ποιῆται κτέ. Ut in iudicio Romano de reo damnato pronuntiatur fecisse videri, sic in Graeco iudicio δοκεῖν usitatum est in ἔδοξεν ἀδικεῖν et sim. Itaque emendandum: καὶ μὲν ΔΟκῇ ποιῆσαι.

Libanius II. pag. 434. 16. ἐπεικεία κεκόσμηκε τὴν ψυχὴν. — Φωνή τε αὐτῷ ΠΑΤΡΙΑ τό τε πρόσωπον ἐν μειδιάματος μέτρῳ. Absurdum est πατρία, at tu repones πραεῖα. ut apud Xenophontem in Symposio VIII. 3. οὐχ ὁρᾷτε ὥς σπουδαῖαι μὲν αὐτοῦ αἱ δόφρυες — πραεῖα δὲ ἡ Φωνή.

Pag. 442. 4. ἐπεὶ ΚΑΙ ΔΕΟΝ δῆσαι τὸν ἡναγκασμένον ὑπὸ

τοῦ νόμου καὶ ἀδικῆται σιγᾶν. Reiske „*sententia postulat ἄδειαν αὐτὸν ῥᾶδιον αὐτὸν δίκαιον.*” Ex his unice verum est ΠΑΙΔΙΟΝ. Supererat ΕΠΕΙ*ΑΙΔ*ΟΝ et sic nihili corrector καὶ δέον dedit sine sensu.

Libanius II. pag. 456. 19. βούλομαι δὲ τί σοι διηγῆσασθαι τῆς τούτων περὶ τὰ τοιαῦτα ἀργίας. Excidit nomen unde τῆς ἀργίας pendebat: nempe διηγῆσασθαι (σημεῖον) τῆς — ἀργίας. Etiam aliis locis σημεῖον compendio scriptum intercudit.

Libanius II. pag. 460. 6. ἄρχεις δὲ οὗτ’ εἰς Φῶς ἄγειν ἀδικήματα (leg. Τὰδικήματα) δυνάμενος οὐθ’ ὑπηρετοῦσαν τοῖς τοῦ νόμου Πράγμασι τὴν Φωνὴν παρέχειν. Notum est πράττειν et προστάττειν, πράγματα et πτοστάγματα inter se confundi solere. Habes novum exemplum.

Libanius II. pag. 479. 13. εἶτα τισαύτῃ ληψείᾳ καὶ κακοῖς ὑπηρεσίας ὄνομα ΜΕΤέθεντο. Prorsus a loci sententia alienum est μετέθεντο. Ut Tacitus dixit noto loco: *ubi solitudinem fecerunt pacem appellant*, sic Libanius: ὑπηρεσίας ὄνομ’ ἔθεντο, ut pag. 503. 11. καὶ τοσούτοις κακοῖς τοῦνομα τοῦτ’ ἔθεντο.

Pag. 519. 10. νῦν δὲ ἙΜβλέπουσι χρήματα. Reiske: „*malim βλέπουσι simplex.*” Melius est corrigere: νῦν δὲ ἘΝ βλέπουσι, χρήματα. ut pag. 544. 24. ἐν τούτῳ ἑώρας, τὴν τέρψιν. et alibi saepius.

Pag. 518. 19. de avo suo scribit: τηθίδα δὲ ἐμὴν ἔγχευεν ἐπὶ μεγίστῃ προικί, ἔδνα δὲ ἦν τὸ κλέος. Fallitur Reiske ἔδνα sic interpretans: „*ἔδνα sunt bona, quae maritus uxori de suis bonis assignat pro futuris alimenta, unde vidua facta alatur.*” Imo vero recoxit Libanius ἔδνα Homericā, τὰ παρὰ τῶν μυησῆρων διδόμενα illi, cuius nuptias ambiebant. Uxor marito grandem dotem attulisse dicitur, maritus uxori rerum a se gestarum gloriam.

Libanius II. pag. 528. 20. οἷα πολλὰ πεποιημέναι πολλάκις Γαλάτας τούτους ἀκούομεν, οἳ ἐπειδὴ λέγοντες οὐκ εἶχον πείθειν

Κωνσάντιον πρηνεῖς καταπεσόντες [οὐκ εἶχον πείθειν] ἔλκειν, καὶ ἅμα τῶν τε ποδῶν εἴλκοντο καὶ ἐδέοντο ἕως αὐτοῖς ὑπῆρξεν ὑπὲρ οὗ ταῦτα ἐποιοῦν. Verba οὐκ εἶχον πείθειν oscitanter ex superioribus repetita veterem lectionem expulerunt. Sententia olim fuit huiuscemodi: πρηνεῖς καταπεσόντες (οὐκ ἂν ἔφασαν ἀναστῆναι καὶ ἐκέλευον) ἔλκειν κτέ.

Libanius II. pag. 530. 13. ἵνα γὰρ ἵππος ὑμῖν ἀνθ' ἵππου καὶ ἡνίοχος ἀνθ' ἡνιόχου γένηται — τί μὲν οὐ λέγεται; τί δ' οὐκ ἀκούεται; Mirum non vidisse Reiskium corrigendum esse: λέγεται et ἀκούεται.

Libanius II. pag. 536. 9. χρὴ νομίζειν τινὰς τῶν φυγεῖν βουλευόντων μεμενηκέναι. Male Reiske τῶν φυγεῖν βουλευσαμένων. Leg. τῶν φυγῆν βουλευόντων, quod dictum est ut δρασμὸν βουλεύειν. Herod. VIII. 97. Ἐέρξης — δρασμὸν ἐβούλευε, et cap. 100. ὑποπτεύων αὐτὸν δρασμὸν βουλεύειν, et saepius, quod et ipsum Libanius interdum usurpavit.

Manifestos tenemus scribas apud Libanium II. pag. 539. 6. καὶ σὲ δεῖ σκοπεῖν ὅπως ἢ ἐμφράξῃς τὰς ὁδοὺς ἢ πάλιν ἐξεῖς αὐτοὺς ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. Nemo negabit ἐμφράξῃς verum esse. Sic ubique -ει et -η, -εις et -ης temere confunduntur contra omnium Graece loquentium rationem et usum. Δεῖ σ' ὅπως, σκοπεῖν ὅπως et ellipticum ὅπως, ὅπως μὴ in iubendo vetandoque constantissime cum futuro componuntur. Vitiant haec librarii sexcenties futuri formam in coniunctivum vel cum foedo barbarismo pervertentes.

Ὅπως quo pacto, ut ὅτις, cui respondet, non potest in tali re futurum non habere. Pro ὅπως eodem sensu dicebant ἐξ ὅτου τρόπου, ὅτῳ τρόπῳ, ὅντινα τρόπον similiterque haec cum futuro constanter componuntur, ut in Aeschyli *Prometheo*:

αὐτὸν γὰρ σε δεῖ Προμηθέως

ὅτῳ τρόπῳ τῇσδ' ἐκκυλισθήσει τύχης.

populus dixisset: ὅπως τῇσδε τῆς συμφορᾶς ἀπαλλαγῇσει.

Libanius II. pag. 546. 15. εἶτα ἡ κύων ἐμιμήσατο τὴν δεσπο-Τεῖαν. Recte Reiske τὴν δέσποιναν. Erat vetus proverbium:

οἷα περ ἂν δέσποιναι τοιαυτὰ καὶ κύων.

Hinc Plato *de Rep.* pag. 563. c. ἀτεχνῶς γὰρ αἱ κύνες κατὰ τὴν παροιμίαν οἷα περ αἱ δέσποιναι γίνονται. A Platone sumsit Libanius. Similiter dixit I. pag. 566. 18. ὄντων ἐκείνων οὐ φορητῶν πολλοὶ ζηλωταὶ καθ' ἑκάστου αἱ κύνες, φασὶ, τὰς δέσποινας μιμούμεναι. Iterum II. 546. 15. εἶτα ἡ κύων ἐμιμήσατο τὴν δεσποτείαν, ubi Reiske τὴν δέσποιναν restituit.

Pag. 601. 12. δεῖ δὴ σοι μέλειν, ὦ βασιλεῦ, τοῦ πολλῶν δεξιῶν βασιλεύειν. τοῦτο δ' ἂν ποιεῖς εἰ τοὺς διδασκάλους τὰ αὐτῶν ποιεῖν ἀναγκάζοις. Dixerat Libanius τὸ ἐαυτῶν ποιεῖν, id est *officio suo fungi*, et non rebus ab officio alienis se immiscere. Contra τὰ ἐαυτῶν ποιεῖν est *suas res agere*, non remp. *in otio vivere* et nullam reip. partem capessere.

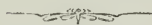
AD CHORICII ORATIONEM

RECENS PRIMUM EDITAM

εἰς Ἀράτιον δοῦκα

καὶ

Στέφανον ἄρχοντα.

Renascentur in Gallia studia veterum litterarum. Renascuntur autem? imo vero renata sunt et laeta florent. Post longam et tristem hyemem ver appetiit;

*redeunt iam gramina campis
arboribusque comae.*

Argumento et alia multa sunt et liber nuper edi coeptus quarto quoque mense continuandus, cui titulus: *Revue de Philologie de Littérature et d'Histoire ancienne*, quem omnes,

qui Musas colimus severiores,

cum laetitia et plausu excepimus. Inest in eo libro CHORICII oratio ex Codice Matritensi descripta et nunc primum edita et emendata et luculento commentario illustrata a viro cl. CHARLES GRAUX, cui pro magno hoc merito hanc tenuem gratiam referam ut pauculos ex ea oratione locos aut paullo emendatiores proponam aut ex quo antiquo scriptore sumti sint demonstrem.

Offendo in limine. Prima orationis verba haec sunt pag. 63.

Ἔδει μὲν ἑτέρους τῶν ἄρχειν ἤδη λαχόντων ὑπόθεσιν μου γενέσθαι

τοῖς λόγοις ἵνα — ἐΦάμιλλον οὕτως ὑμῖν ἀκονήσω τὴν γλῶτταν καὶ μὴ μοι συμβῇ παρὰ πλῆσιον κτέ. Aut Choricus Graecae compositionis prorsus ignarus fuit aut scripsit ἵνα — ἡκόνησα pro ἀκονήσω. Praecedente enim ἔδει, ἐχρῆν, ἐβουλόμην ἄν, εἴθε, εἴθ' ἄφελον et sim. ἵνα et ὅπως semper et ubique cum *indicativo* componuntur, ut ipsa cuiusque loci sententia requirit; namque manifesto hoc dicit Choricus: εἰ μὲν ἐτέρους τῶν ἀρχόντων πρότερον ἐπῆνεσα, ἡκόνησα ἂν οὕτω τὴν γλῶτταν. Nemo mirari debet componi ἵνα ἡκόνησα et (ἵνα) μὴ μοι συμβῇ, ut illud ad tempus *praeteritum* referatur, hoc ad *futurum*. Euripides in *Phoenissis* 92:

προὔξερευνήσω τίβον
μὴ τις πολιτῶν ἐν τρίβῳ φαντάζεται,
καὶ μοι μὲν ἔλθῃ Φαῦλος ὡς δούλῳ φόρος,
τοὶ δ' ὡς ἀνάσσει.

et Choricus ipse pag. 74. μὴ τις ἐξάπτῃ τὸν δῆμον εἰς ταραχὴν, μὴ που λαυθάνουσι κεκρυμμένοι σπινθῆρες.

Pag. 65. οἱ πανταχοῦ γῆς ἡγεμόνες ὅσοις ἐπιμελῶς νέμεται τὸ ὑπήκοον πάντες . . . ἐστὶν ὁ βασιλεύς· ἐναργεστάτη δὲ τῆς ἐκείνου διανοίας εἰκὼν ἐν ὑμῖν θεωρεῖται. Lacunam indicavit Editor; suppleverim: πάντες (προθυμοῦνται γενέσθαι τοιοῦτοι οἷός) ἐστὶν ὁ βασιλεύς· ἐναργεστάτη δὲ κτέ.

Pag. 73. τὰς γὰρ — λεωφόρους, αἷς οὐδὲ στρατιώτης ἀνὴρ ἐχρήτο θαρρῶν, νυνὶ καὶ παιδίον ἀκινδύνως πορεύεται. In codice est θαρρῶν, γυνὴ καὶ παιδίον. Rectissime vidit doctissimus Tournier νυνὶ esse necessarium, idque pro γυνὴ substituit. Recipiam νυνὶ vel νῦν, sed γυνὴ καὶ παιδίον sanum est. Alexis Athenaei pag. 226. b.

κἀνταῦθα καὶ γράψας καὶ γέρον καὶ παιδίον
πεμφθεὶς ἅπαντες ἀγοράσουσι κατὰ τρόπον.

Choricus pag. 76. γύναια γούνα καὶ πρεσβῦται καὶ παῖδες — σὺν κενότῃ ἐπανήρχοντο τοῖς ἀγγείοις. Itaque malim: NTN γυνὴ καὶ παιδίον.

Sequitur: κἀν ἤδη λιπούσης τῆς ἀκτίνος ἀνὴρ — που καθεύδῃ.

Pro λιπούσης in Codice est λεγούσης, in quo latet ΛΗγούσης τῆς ἀκτῖνος.

Post pauca scribe: τὸ τῶν ἐπιμιξιῶν ἡδὺ pro ἐπιμίξεων, ut in loco vicino: τῶν πόλεων αἱ πρὸς ἀλλήλας ἐπιμιξίαι.

Pag. 77. ἔπαθες τὴν ψυχὴν. Usitatum est omnibus in tali re dicere ἔπαθές τι τὴν ψυχὴν. Plutarchus in *Symposiac.* IX. 1. Κορίνθιος παῖς ὅτε ἡ πόλις ἀπώλετο καὶ Μόμμιος — ἐκέλευσε γράψαι εἶχον ἔγραψε.

τρισμάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις οἱ τότε ὄλοντο.
παθεῖν τι τὸν Μόμμιον Φασι καὶ δακρῦσαι.

Pag. 77. ἄλλην (ἐπιδεικνύουσαν) ταραχώδεις Φατρίας πεπαυμέναις. Non est Graecum Φατρίας et Φρατρίας a loci sententia abhorret. Lege ταραχώδεις ἑταιρείας, ut pag. 67. τὴν δὲ τῶν ἀνοσίων ἑταιρείαν εὐφραῖνον. et pag. 74. τὰ τῶν εἰσέσεων χαλεπά, νόμων ὀλιγωρίαν, ἑταιρείας ἀτόπους, et passim apud alios in turbis civilibus hominum improborum et seditiosorum *sodalicia* ἑταιρεῖαι appellantur.

Pag. 80. τί ἂν ταῦτα μηχανύοιμι λέγων οὐχ ὥς ἅπαντα πρῶην εἰπών; Transpone ὥς οὐχ ἅπαντα.

Pag. 80. πάντας τοὺς ἐν τέλει συνήγαγες πολίτας θ' ἄμα καὶ ἀσυγείτονας οἷς ἡ Καίσαρος ἐναβρύνεται, ἐσιῶν δ' αὐτοὺς καὶ Φιλοτησίαις προτείνων καλὴν ἐνεδείξω πρὸς ἅπαντας δεξιότητά. Lacunam indicavit Editor haud scio an iure, namque equidem nihil desidero, sed rectissime emendavit Φιλοτησίαις προπίνων pro προτείνων, quod receptum oportuit.

Pag. 81. σὺ δὲ τοῦ μὲν (*Epaminondae*) τὴν ἀκέραιον σεμνότητα καταγνούς, τοῦ δὲ (*Alexandri*) τὸ περιττῶς ἀβροδίαιτον ἀφαισσύνην τινὰ σεμνότητι συνεκέρχσας. Emendandum est τὴν "ΑΚΑΙΡΟΝ σεμνότητα. Fuerat "ΑΚΕΡΟΝ et αι superscriptum in alienam sedem aberravit.

Pag. 83. ἀνδρῶν τότε τὸ Φρούριον μυστρῶν ἐνδιαίτημα γέγονεν,

οὗς πολλῶν ἔλθεῖν τολμησάντων εἷς ἀνὴρ ἡδυνήθη. *Intelligerem locum sic scriptum: "Ο πολλῶν ἔλθεῖν ΠΕΙΡΑΣάντων εἷς ἀνὴρ ἡδυνήθη. ἔλθεῖν pro ἔλγειν non infrequens in libris confusio est.*

Pag. 83. Φλόγα προσῆγον ταῖς πύλαις πνεῦμα τηρήσαντες ἐπιφέρων εἰς αὐτάς. Legendum ἐπίφορον. Thucydides II. 77. πνεῦμα εἰ ἐπεγένετο αὐτῇ ἐπίφορον — οὐκ ἂν διέφυγον. et III. 74. ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆναι εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν. et sic passim ἄνεμος ἐπίφορος et πνεῦμα ἐπίφορον legitur.

Pag. 84. ὅμοις τοίνυν ἐκείνους ὅτον τοῖς ἔργοις ὑπερβάλλεσθε τοσοῦτον τῇ πρὸς ἀλλήλους εὐνοίᾳ. Sententia clamat *praesens* tempus reponi oportere ὑπερβάλλεσθε, ut paullo ante: *μόνοι* πρὸς τοῦτον ἀμιλλᾶσθε τὸν λόγον.

Choricus multis ex Thucydide, Isocrate, Platone, Demosthene, Homero, Euripide flosculis orationem suam exornare solet. Harum imitationum plerasque doctus et diligens Editor indicavit. Supersunt pauculae, quas paucis ostendam.

Thucydides II. 49. παρὰ τοσοῦτον μὲν ἡ Μυτιλήνη ἦλθε κινδύνου. Choricus pag. 74. παρὰ τοσοῦτον ἡ μητρόπολις ἦλθε κινδύνου.

Thucydides I. 18. ἐμπειρότεροι ἐγένοντο μετὰ κινδύνων τὰς μελέτας ποιοῦμενοι. Plutarchus Tom. II. pag. 79. *f.* μὴ μόνον, ὥς Θουκυδίδης ἔλεγε, μετὰ κινδύνων τὰς μελέτας ποιοῦμενοι. Dionysius Halicarnassensis A. R. pag. 65. ἦσαν δὲ τὰ πολέμια ἐκ τοῦ μετὰ κινδύνων πεποιθῆσθαι τὰς μελέτας πολλῶν ἀμείνων. Choricus pag. 63. μετὰ τοιούτων ἀγάνων ποιησάμενος τὰς μελέτας.

Choricus pag. 69. τοιοῦτοί σοι — εἰσφέρουσι τὴν ψυχὴν λογισμοί. Plato *de Rep.* pag. 330. *d.* οἱ μῦθοι — εἰσφέρουσιν αὐτοῦ τὴν ψυχὴν.

Choricus pag. 72. ὁ θυμὸς — προσηδήσας τοῦ λογισμοῦ. Euripidis est versiculus:

πηδῶν ὁ θυμὸς τῶν Φρενῶν ἀνωτέρω.

Choricus pag. 74. οἷον Φιλεῖ δῆμος ποιεῖν. Thucydides II. 65. ὅπερ Φιλεῖ ὄμιλος ποιεῖν.

Choricus pag. 74. τῶν θορύβων αὐτοῖς λαμπρῶς λελυμένων. Thucydides II. 7. λελυμένων λαμπρῶς τῶν σπονδῶν.

Pag. 77. ἴσασι οἱ πεπειραμένοι. Demosthenes pag. 782. 16. ἴσασι δ' οἱ πεπληγμένοι.

Choricus pag. 78. ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς — ἀνδρῶν οὐδαμῶς οἷον τε ψεύδεσθαι. Demosthenes pag. 23. 3. ἤκουον ἀνδρὸς οὐδαμῶς οἷον τε ψεύδεσθαι. Iulianus *Epist.* XXII. παρ' ἀνδρὸς οὐδαμῶς οἷον τε ψεύδεσθαι δεδιδαγμένους, ubi Wyttenbach. in *Epist. Crit.* pag. 35. adscripsit locum Aristidis *Orat. Aegypt.* pag. 334. ἔγωγ' οὖν ἤκουσα, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ Δημοσθένους, ἀνδρὸς οὐδαμῶς οἷον τε ψεύδεσθαι.

Quod Choricus pag. 81. de Alexandro et Epaminonda narrat, sumtum est ex duobus Plutarchi locis: in vita *Periclis* cap. I. ὁ δὲ Φίλιππος πρὸς τὸν υἱὸν ἐπιτερπῶς ἔν τινι πότῳ ψήλαντα καὶ τεχνικῶς εἶπεν· „Οὐκ αἰσχύνη κελῶς οὕτω ψάλλων;” et ad *principem ineruditum* pag. 781. e. ὁ δ' Ἐπαμεινώνδας εἰς ἑορτήν τινα καὶ πότον ἀνειμένως τῶν Θηβαίων ρυέντων μόνος ἐφώδευε τὰ ὅπλα καὶ τὰ τείχη νήφειν λέγων καὶ ἀγρυπνεῖν ὅπως ἐξῇ τοῖς ἄλλοις μεθύειν καὶ καθεύδειν. Quanto melius et suavius Plutarchus rem narravit quam Choricus, qui Epaminondae dictum per vim ad rem suam accommodans omnia corrumpit. Omnino Choricus in decrepita Graecia et in teterrimo flagitiosae adulationis foetore vitam agens ubique aetatis suae vitia resipit. Scribit pag. 64. olim sibi sterilem et effoetam naturam visam esse:

terra malos homines nunc educat atque pusillos.

quum ecce Aratius et Stephanus nati sunt et sic natura διὰ μιᾶς ἀνδρῶν ξυνωρίδος ἀπολογεῖται τῷ παρόντι καιρῷ, quos Rhetor ita immodicis laudibus effert in coelum ut legentibus in libertate natis fastidium pariat ac nauseam.

Ad Iustinianum laudandum, ut scribit pag. 65. ἐχρῆν τινα Ἑρμοῦ λογίου τύπον εἰς ἀνθρώπους ἐλθεῖν, Iustinianum, ὃ Μοῦσαι φίλαι!

Alterum turpis assentationis exemplum legitur pag. 64. sq. *Volis* (inquit) *tanta meritorum copia superest*, ἄψ' εἴ τις ἑτέροις ἄρχουσιν ἔργων χρηστῶν δεομένοις ἄλλοις ἄλλα διανέμοι τῶν ὑμετέρων ἐκάσῃ διδοὺς τὰ πρὸς εὐΦημίαν ἀρκέσουσιν παντελεῖ περιλειφθῆναι πράξεις ὑμῶν εἰς ὅλον λόγον ἀρκούσας, quibuscum aptissime Editor comparavit locum ex *laudatione Marciani*: ἔδει κοινῇ συνελθόντας ὅσοι τῇδε παιδεύειν ἐπιχειροῦμεν διανείμασθαι τὰ σὰ πρὸς ἀλλήλους καὶ λαβόντα τὸ μέρος ἕκαστον ὅλον αὐτὸν εἰς τοῦτο κενῶσαι καὶ μόλις ἂν οὕτως ἡρκέσαμεν μίαν σοι πάντες εὐΦημίαν συνθεῖναι. Quis cum antiquis Graecis vivere solitus talia aequo animo legere potest?

Aratius cum militibus pauculis (οὐδ' εἴκοσιν ἀριθμόν pag. 71.) solo nominis sui terrore Saracenos quosdam expulit, qui vias in Palaestina infestabant. Hoc magnum et memorabile facinus vanus Rhetor bellis omnibus, quae umquam gesta sunt, anteponit, Φερέτω τοίνυν εἰς μέσον, inquit, ὃν ἐθέλει τις πόλεμον — οἰχέσεται τὰ δεύτερα φέρων. Comparaverit aliquis bellum Troianum, sed Troia non vi sed dolo capta est. Itaque σεμνότερος ὁ παρὼν (πόλεμος Aratii) ἢ περ ὃν ἔδοξαν ἄδειν αἱ Μοῦσαι.

Λῆροι καὶ Φλήναφοι.

In scriptoribus huiusmodi non est multum operae et studii collocandum, ut olim in Gallia complures ἡμὲν νέοι ἡδὲ γέροντες solebant περὶ οὐδενὸς ἀξίων (ξυγγραφέων) ἀναξίαν σπουδὴν ποιεῖσθαι, ut Platonis verbis utar in *Enthydemo* pag. 304. e.

Multo melius unus omnium populorum elegantissimus felix ingenium exercebit in praeclaris illis scriptoribus, quos Choricus non admodum feliciter imitabatur.

DE NONNULLIS LOCIS

APUD SUIDAM.

Suidae Lexicon ex recognitione Immanuelis Bekkeri
Berolini. 1854.

Suid. v. Γαλῆ. — ἔστι δὲ ὄνομα ἰσόψηφον ΔΙΚΗ καὶ ΓΑΛΗ.
ἀπὸ γὰρ τῶν αὐτῶν σύγκειται γραμμάτων. Qui addidit ἀπὸ γὰρ
τῶν αὐτῶν σύγκειται γραμμάτων seu Suidas seu quis alius ne-
sciebat quid diceret. ΔΙΚΗ et ΓΑΛΗ sic sunt ἰσόψηφα:

Δ . . .	4	Γ . . .	3
Ι . . .	10	Α . . .	1
Κ . . .	20	Λ . . .	30
Η . . .	8	Η . . .	8
	42.		42.

cf. Muret. *Var. Lectt.* XIV. 33.

Suidas. v. γόνυ κνήμης ἔγγιον. ἐπὶ τῶν ἑαυτοὺς μάλλον
ἐτέρων ἀγαπώντων. Hinc lux affulget loco Senecae in ludo de
morte Claudii cap. X. 3. *Non vacat deflere publicas clades in-
tuenti domestica mala* — ΕΝΤΙΚΟΝΤΟΝΥΚΗΝΔΙΗC. Satis pel-
lucet ἔγγιον (ΕΝΤΙΟΝ scribebant) γόνυ κνήμης.

Suid. v. Γραμματισῆς ex Procopio: οὐ γὰρ ἄλλο οὐδὲν ἐς
II. 10

γραμματιστοῦ Φοιτῶν ἔμαθεν ὅτι μὴ γράμματα καὶ ταῦτα κακῶς γράψαι. Procopius ostendit se Aristophanem legisse *Eqq.* vs. 188

ἀλλ' ὧγάθ' οὐδὲ μουσικὴν ἐπίσταμαι

πλὴν γραμμάτων καὶ ταῦτα μέντοι κακὰ κακῶς.

Itaque supplendum: καὶ ταῦτα (κακὰ) κακῶς et inutile γράψαι rescandum. Dicebant enim γράμματα μανθάνειν, ἐπίσασθαι, nescire litteras, et nemo scribere aut γράφειν adiicit.

Suid. v. Γραφή.

γραφὴ τε καὶ Λευκαῖος οὐ ταῦτόν.

supple:

γραφὴ τε καὶ Λευκαῖος οὐ ταῦτόν (λέγει).

incerti Comici versiculus est.

Suid. v. Δειραχθές τὸ τὴν δειρὴν ἀλγῦνον.

δειραχθές εὐβροχον ἄμμα πετεινῶν.

Non sensit δειραχθές esse unice verum. cf. v. Δεραγχεῖας πάγας τὰς τὴν δερὴν ἀγχούσας. et v. Δεραιοπέδη τὸ ἱξευτικὸν λίνον. — λέγεται δὲ καὶ λαιμοπέδη. Nugatur Suidas τὸ ἱξευτικὸν λίνον dici opinatus. *Laquei* sunt δειραγχεῖς et δεραιοπέδαι, et hinc λαιμοπέδη quoque appellatur, ut λαιμοτόμος.

Suid. v. Δῆθεν affert ex incerto scriptore locum hunc: ὁ δὲ Κῦρος ὡς ἐπὶ Πισίδας δῆθεν ἐπορεύετο [ἐφ' οὗς στρατεύειν προεφασίζετο]. Reseca fatuum additamentum. Non potuit idem scriptor et δῆθεν ponere et illa apponere.

Suid. v. Δημάρατος Προκλέους ἀπόγονος ὑπὸ Κλεομένους τοῦ Εὐρυσθέου ἀπογόνου — ἐκβέβληται. Turpe mendum pro Εὐρυσθέου. Veteres dixissent ὁ Ἀγιάδης Δημάρατος ὑπὸ τοῦ Εὐρυπωντίδου Κλεομένους.

Suid. v. Διάζωμα τὸ περὶ τὰ αἰδοῖα σκέπασμα. etiam hinc redarguitur emblemata in loco Thucydidis I. 6. τὸ δὲ πάλαι καὶ ἐν τῷ Ὀλυμπικῷ ἀγῶνι διαζώματα ἔχοντες [περὶ τὰ αἰδοῖα] οἱ ἀθληταὶ ἡγωνίζοντο.

Suid. v. Διακχεῖρικε γενικῇ, ut doceat διαχειρίζειν genitivum

regere adscribit (ex Demosthene *de Corona* p. 263.) ὥσθ' ἅπαντα τὸν βίον ὑπεύθυνος εἶναι ὁμολογῶ ὧν ἡ διακεχειρίκη ἢ πεπολίτευμαι παρ' ὑμῖν. Nihil hi homunciones intelligunt, nihil sentiunt. Nullum verbum est quod non sic cum genitivo componatur.

Suid. v. Διασμώμενος: ἐρευνῶν, vitiose pro Διαμώμενος, quod vide. Est haec Θουκυδίδειος λέξις IV. 26.

Suid. v. Διατορηθῆναι: — κατωτέρω τοῦ χάρακος διατορηθῆναι τὴν γῆν. Διατορηθῆναι nihil est; exemta literula διατρηθῆναι fuerat scribendum.

Ne videar iniuria Aelianum contemnere et fastidire et pro ineptissimo omnium Graece scribentium habere subiiciam oculis iuventutis κακοζήλιας insigne exemplum ex Suida v. Διονυσίων σκωμμάτων: — ὃς λοξὰ βλέπων καὶ δεδορκῶς ἄλλο μὲν ἔκευθε Φρεσὶν ἄλλο δ' ἔφασκεν· οὗ ἄρ᾽ αἰ καὶ πικρίας καὶ δόλου τὸ εἶδος ἔγχευεν· ὃν ἐνδίκως ἡ δίκη δικάσασα κατεδίκασεν· ὃς κατὰ τὸν ποιητὴν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης ἐτύγχανεν ἄν. ἀλλ' ἐς κόρακας βέβληται καὶ οἶχετ' αἴσιος ἄπυστος γιγγλύμου πολυτροφώτερος ἐν τοῖς πρακτέοις ἀποδεικνύμενος. ἐρρέτω, οἶχέσθω μὴδ' ἐν περιδείπνῳ ἐπαινεθισόμενος ὁ τρισβδελυρὸς καὶ κυκῶν καὶ Φύρδην καὶ μίγδην ποιῶν ἅπαντα, τὸ κυκλώπειον τέρας, ὁ εἰδεχθῆς καὶ ἐμβρόντητος καὶ πλουτίνδην ἡρημένος βιῶναι, θεοῦ ὅπιν οὐκ ἀλέγων οὐδὲ κατεπτηχῶς Ἀδράσειαν ἄφυκτον, ὁ βωμολοχεύων αἰεὶ καὶ πέρπερα γλισχρεούμενος, ὁ κυνῶν κύντερος καὶ δαιμόνων (δαιμονίων?) ἀργαλεώτερος. Haec ille. ὧ βέλτιστοι νεανίαι, οὕτω μὲν οὐ δεῖ γράφειν. Est enim revera γράων ὕβλος.

Suid. v. Δρύοπες. — ἐξήκει αὐτοὺς τροφήν, οἱ δ' οὐκ ἔδωκαν. Emenda: ἐξήτει, nam Graeculi pro αἰτεῖν solebant ζητεῖν dicere. Frequens admodum in libris haec confusio est.

Suid. v. Ἐκκείμεθα: — οὐ γάρ ἐστιν ἡ ἀλήθεια πρᾶγμα ἐκκείμενον οὐδὲ καταβεβλημένον οὐδὲ θατέρῃ ληπτέον. Clamat sententia ληπτὸν emendari oportere, sed in hac proverbiali locutione tralaticium hoc mendum est.

Suid. v. Ἐκπλεύσειν et κατέγραφον ex Aeliano affert: πυθόμενοι δὲ ταῦτα οἱ Συβαρίται κατέγραφον ἑαυτοῖς εὐδαιμονίαν δι' αἰῶνος. μὴ γὰρ ἂν ἐκπλεύσειν τῶν Φρενῶν ἐς τοσοῦτον ὥς ἀνθρώπους προτιμῆσαι ποτε θεῶν. Quamquam ἐκπλεύσειν pro ἐκπλεύσεσθαι barbarum est et ἂν ἐκπλεύσειν soloecum, noli tamen scripturam movere. Sic enim Romani Graece scribebant. Imitabatur in his Aelianus Herodotum III. 155. κῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν Φρενῶν; et sic mirifice credebat se esse locutum. Itaque iterum ita dixit (apud Suid. v. ἐκπλεύσαντες): οἱ δὲ ἐκπλεύσαντες τῶν Φρενῶν εἴτα ἐνεοὶ ἐγένοντο.

Suid. v. Ἐκτεθνεῶτα εἶον τὸν ἐν ἐσχάτοις ὄντα. Non memini me videre hominem in litteris impudentiorem quam Suidas est. De quibus rebus *nihil prorsus* sciebat eas insigni confidentia ut sibi notissimas interpretatur. Habes exemplum. Inter τεθνάναι et ἐκτεθνάναι quid intersit pauci nesciunt, et si quis forte ignorat colliget ex Platoni loco *de Legg.* pag. 959. a. τὰς προθέσεις (*defunctorum*) μὴ μακρότερον χρόνον γίνεσθαι τοῦ δηλοῦντος τὸν τε ἐκτεθνεῶτα καὶ τὸν ὄντως τεθνηκότα. I nunc et crede τὸν ἐκτεθνεῶτα esse τὸν ἐν ἐσχάτοις ὄντα.

Indicabo alias paucas Suidae interpretationes mirificas et de nihilo fictas. v. Ἐπιπολάς ex Polybio (ut videtur) affert: τοὺς δὲ Ῥωμαίους θαρρεῖν συνέβαινε κρατοῦντας τοῦ περὶ τὰς Ἐπιπολάς τόπου. Putes τὰς Ἐπιπολάς prope Syracusas satis esse omnibus notas. Suidas docet esse ὦνια.

Quid sit ἐπίσθμος, ἐπίσθμεύεσθαι, ἀνεπίσθμευτος in vulgus notum esse videatur. Suidas confidenter narrat ἐπίσθμευόμενοι esse κρίνοντες, ὑπονοοῦντες.

In v. Καθιππάζεσθαι narrat significare συντρέχειν et dat exemplum ἀφορμὰς δεδωκὸς τοῖς βουλομένοις καθιππάζεσθαι Φιλοσοφίας.

Post pauca affirmat καθίστατο esse ἐπεμελεῖτο, ἐφρόντιζεν idque demonstrat verbis: ὁ δὲ βασιλεὺς — εὐθὺς καθίστατο ἐς τὸν πόλεμον.

Suid. v. Ἐλκει μοιχὸν εἰς μοιχόν. παροιμία. Non arbitror umquam fuisse aut fore proverbium difficilius ad intelligendum. cf. v. Μοιχός. — καὶ παροιμία· ἔλκει μοιχὸν εἰς μυχόν. Vera lectio est ἔλκε μοιχὸν ἘΚ ΜΥΧΟΤ.

Erat versiculus Calliae Comici poëtae ἐν Ἀταλάντῃ·

κέρδος αἰσχύνῃς ἄμεινον· ἔλκε μοιχὸν ἐκ μυχοῦ.

apud Zenobium IV. 67. ubi perinde mendose ΕΙΣ ΜΥΧΟΝ legitur pro ἘΚ ΜΥΧΟῦ. Protrahi moechum ex latebris iubet nescio quis ut dedecus pecunia redimat. Addidit Suidas nominis μοιχός admirabilem etymologiam hancce: μοιχός ἐκ τοῦ ΜΗ καὶ τοῦ ΟΙΧΟΜΑΙ ὁ ἐπιτηρῶν μὴ οἷχεται ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικός, ἵνα εἰσέλθῃ. Hoc demum est sapere!

Suid. v. Ἐντέτηκεν: ἐγκεκόλληται, πέπηγε. „τούτοις ἀντ' ἀληθοῦς ψευδῆς ἐντέτηκε δόξα.” Eadem glossa corrupta circumfertur v. Συντέτηκεν: ἀντὶ τοῦ συγκεκόλληται, συμπέπηγε. „ψευδῆς ἀντ' ἀληθοῦς συντέτηκε δόξα.” Verba sunt Iuliani pag. 100. a. ubi recte in Vossiano Codice reliquorum archetypo legitur ἘΝτέτηκε cum eadem interpretatione in margine. Etiam sine libris liquido sciri poterat ἐντέτηκε verum esse, nam quidquid penitus inhaesit ἐντετηκένοι dicitur, ut μῖσος ἐντέτηκεν.

Lepidus Babrii locus a Suida servatus est v. Ἐταιρεία: — Βάβριος·

θέντο μετ' ἀλλήλοισιν ἑταιρείην μύε δοιῶ

οὐ καθ' ὁμὰ ζῶντες· ὃ μὲν κατὰ νειὸν ἐρήμην

ἐτρέφεθ', ὃς δὲ δόμοισιν ἐν ἀφνειῶν τρέφετ' ἀνδρῶν.

ubi legendum est μετ' ἀλλήλοισιν et οὐ κάθομα ζῶντες.

Suid. v. Εὐδοξὸς Ῥόδιος ἐποποιός. — τούτου τὰ βιβλία οὐ φαίνεται. Emenda: οὐ φέρεται. cf. v. Ἐφορός. — λέγεται καὶ ψόγον αὐτοῦ γεγραφέναι, ὃς οὐ φέρεται, et sic saepius alibi.

Apud Suid. v. Εὐτελής· — οὕτω Μένανδρος „ἐγὼ δ' ἀνόητος, εὐτελής ὑπερβολῇ.” καὶ „ὁ ἄστωτός ἐστι πολυτελής, θρασὺς σφόδρα.” Coniungenda haec erant sic:

ἐγὼ δ' ἀνόητος, εὐτελής ὑπερβολῇ.

ὁ Δ' ἄστωτός ἐστι, πολυτελής, θρασὺς σφόδρα.

Ridiculum est *υῖόν* et *ῥν* inter se confundi. Saepius tamen id factum est quia in libris antiquis utrumque eodem modo scribitur, *ΤC υῖός* vel *ῥς* et *TN υῖόν* vel *ῥν*. Hinc natum mendum est apud Suidam v. *Ζωπυρήσεις*: — *λύσω τὸν ἐμαυτῆς υῖόν* pro *ῥν*.

Suid. v.

Θᾶσσαν ὁ τόκος Ἑρακλείτῳ Περινώ τρέχει.

ostendimus alibi octonarium Dorici poetae sic esse constituendum:

θᾶσσαν ὁ τόκος Ἑρακλείτῳ (τῷ) Τερινάῳ τρέχει.

Suid. v. *θηεῖσθαι* *θυμάζεσθαι*, *θηῖσθαι* δὲ *θεᾶσθαι*. Absurda haec annotatio est. Leg. *θηεῖσθαι* *θυμάζειν*, *θυμάζειν* δὲ *θεᾶσθαι*, quae nota est Aristarchi observatio. Suidas in sqq. exempla dedit:

Θηεῦντο: ἐθυμάζον.

Θηήσαντο: ἐθυμάσαν.

Suid. v. *Θολερᾶς προβάλινεις*: — legendum *θολερOC*. ut Latine *quum flueret lutulentus*.

saepe vitium idem in verbis *eundi* et *incedendi* committi videbis ut pro adiectivo substituatur adverbium. Aristophanes in *Pace* vs. 161.

ὁρθOC χώρει Διὸς εἰς αὐλάς.

tandem Meineke vidit *ὁρθός* esse verum.

Suid. v. *Θρέμματα* affert locum Aeliani: *οὐ γὰρ δεῦρο ἀφῖγμαι εἰς τράπεζαν κεκυφέναι* — *καὶ ἀρχῶν τε καὶ τιμῶν Κρέμασθαι*. Nihil est *ἀρχῶν κρέμασθαι*. Emenda *ἙΚκρέμασθαι*.

Suid. v. *Ἰουστῖνος*: — *εὐθύνων Κρίσκην τὸν κυνικὸν τὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν βλασφημοῦντα*. Erat, ut opinor, homini nomen *Κρήσκης* *Crescens*, ut *Κλήμης*, *Πούδης*, *Clemens*, *Pudens*.

Suid. v. *Ἰσηλίκων* et v. *Καθεῖσαι* ex incerto scripto affert: — *καθεῖσαι τὰς παλαιὰς ἐκείνας κόμας ἐθεοκλύτουν*. Pro *παλαιὰς* subridens reponere *πολιὰς*.

Suid. v. ἸταλιώΔης ὁ ἀλαζών· ἀπὸ τῶν Πυθαγορικῶν. Legendum ἸταλιώΤΗC. Sic et Ἰταλιάζειν de fastu et arrogantia Pythagoreorum Graeci dicaces usurpabant.

Suid. v. Κάθαρμα: „οὐ φθείρη κάθαρμα, εἶπεν.” Tralaticio errore scribitur pro οὐ φθερεῖ;

Post pauca editur: Καθαρχιώτερα mendose pro καθαρχΙότερα, sed forma καθάρειος raro aut numquam salva elabitur.

Suid. v. Καλλύνων et v. Πουφῖνος apponit hunc locum: χθές μὲν καὶ πρόην Δεδρακότες τοῦ κπηλείου καὶ τοῦ τὰ βάρβα καλλύνειν καὶ τοῦδαφος κορεῖν. Simplex διδράσκω non est in usu: ἀποδρᾶναι et ἐκδρᾶναι et διαδρᾶναι dicebant. Corrigendum esse arbitror: Ἐκδεδρακότες τοῦ κπηλείου.

Suid. v. Καταδαρθέειν: — κυρίως δὲ τὸ καταδαρθεῖν ἐστὶ τὸ ἐν δέρμασι κατακοιμηθῆναι. — βαρυτόνως δὲ οἱ Ἀττικοὶ καταδάρθειν. Non inutile est magistrorum, qui Constantinopoli in decrepita Graecia monumenta veterum litterarum tractabant, pravas opiniones et inscitiam animadvertere, quia ex illis sapiebant qui Codices nostros descripserunt. In καταδαρθεῖν videbantur sibi δεδάρθαι agnoscere, unde nata est inepta suspicio καταδαρθεῖν proprie esse τὸ ἐν δέρμασι κατακοιμηθῆναι. Perinde vitiosa est scriptura καταδάρθειν pro καταδαρθεῖν. Similiter peccabant in ὄφλειν, θένειν (et θένων), σχέθειν, παρεικάθειν, διωκάθειν, ἀμυνάθειν et sim. cuiusmodi erroribus scatent libri quos habemus omnes. Peius etiam pro καταδαρθέντος passim substituant καταδαρθέντος et sim. linguae veteris plane ignari.

Eiusdemmodi error est apud Suid. v. Κατακωχή et Κατακώχιμος. Nesciebant unice verum esse κατΟκωχή et κατΟκώχιμος, et ἀνοκωχή, διοκωχή, παροκωχή, συνοκωχή, περιοκωχή, et plerisque locis scripta Veterum ad suam loquendi consuetudinem turpiter interpolarent.

Eiusdem farinae est apud Suid. in v. verbum Κατασκεδάζειν. Ex κατεσκεδάσεν et κατεσκεδάσαι finxerunt formam praesentis κατασκεδάζειν, ut ἀμφιέζειν ex ἀμφιέσας et ἡμφιέσμαι, πλάζειν

ex πέπλασμαι, χύνειν ex κέχυμαι. Nemo eorum sciebat κατασκεδάυννυμι, ἀμφιέννυμι, πλάττω et χέω sola Veteribus in usu fuisse.

Suid. v. Κελευθήτησι τουτέστιν ὁδοιπόροις. et affert ex Anthologia:

προίκιος ἀνθρώποισι κελευθήτησιν αἰιδός.

sed κελευθήτης est vocabulum nihili. Ut ex ἰδός nascitur ὀδίτης et παροδίτης sic ex κέλευθος poeta finxit κελευθῖται, κελευθίτησιν αἰιδός. non admodum eleganter sed non contra analogiam, ut multi solent Epigrammatum poëtae, qui toti in procudendis vocabulis novis saepius mirifica pariunt quam venusta. Nonnulla ipsi inter se ridebant, qualis est Callimachi *asinus* θῆρ οὐκτόεις.

Suid. v. Κηδετής — οὐ μόνον ὁ διδοὺς ἀλλὰ καὶ ὁ λαμβάνων et apponit ex Aristophanis *Thesmoph.* vs. 80.

οὐ χρεὴν σε κρύπτειν ὄντα κηδετῆν ἐμΟΝ.

Utitur Codice nihilo meliore quam nobis est Ravennas. Poeta dixerat:

οὐ χρεὴν σε κρύπτειν ὄντα κηδετῆν ἐμΕ.

Suid. v. Κοῖλα τὰ ὑποκάτω τῶν ὀφθαλμῶν. In Suidae Codicibus, ut in nostris, sexcenties υ et οι permutantur haud secus atque ε et αι. Hinc dedit μοιχόν, Μυροκλῆς, Μυρώ et alia plurima id genus pro μυχόν, Μοιροκλῆς, Μοιρώ. Appellantur τὰ ὑποκάτω τῶν ὀφθαλμῶν apud omnes τὰ κῦλα, unde κυλοιδιόωντες natum est.

Suid. v. Κτείς τὸ ἐφῆβριον. — Καλλίμαχος.

οὐδ' οἷσιν ἐπὶ κτενὸς ἔσκειν ἔθειραι.

quia satis notum est (etiam ex sacris quibusdam) κτένα dici τὰ γυναικὸς αἰδοῖα necesse erit Ἡῖσιν emendare.

Suid. v. Μάναιχος Ἀλωπεκοννήσιος et Μάναιχος Σικυώνιος. Quia nemo umquam in Graecia eo nomine fuit bis corrigendum Μεναιχος.

Suid. v. Μαρτύρονται ἀντὶ τοῦ μαρτυριᾶν ἐπάγονται ἢ παρέχονται. Πλάτων Πολιτείας Β (pag. 364. c.) „τὸν Ὅμηρον μαρτύρονται.” Corrigendum: ἀντὶ τοῦ μάρτυρα ἐπάγονται. *testem producunt, non testimonium.*

Suid. v. Μέλος τι δειπνητικόν ex Aristophane apponit: τάχα γὰρ ἔπεισι λεπδοτεμαχοσελαχογαλεοκρά. Ne quis miretur quid tandem sibi velit in ultima syllaba κρα, sciendum id natum esse ex κτέ (καὶ τὰ ἐξῆς) etc.

Suid. v. Μεταχρονία ἢ εἰς ὕψος Φερομένη.

τίς γὰρ ἐμοὶ σέο μισθὸς ἐπ'ἀξίος ἦν σε διδάξω

ὕψου ὑπὲρ πόντοιο μεταχρονίην ποτέσθαι;

Aquilae haec est ad testudinem oratio in nota fabula. Sed verā lectio est μεταχθονίην, namque hoc est μετέωρον *sublimem*.

Apud Suid. v. Μοχθηρὸς laudatur ex nescio quo Lexico Rhetorico: Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Λυκόφρονος. „οὐ γὰρ ὅσιον τοὺς γεγραμμένους νόμους, δι' ὧν ἡ δημοκρατία σώζεται, παραβαίνοντα, ἐτέρων δὲ μοχθηρῶν ἙΞιγητὴν ἐθῶν καὶ νομοθέτην γενόμενον ἀτιμώρητον ἀφεῖναι.” Corrigendum: — ὅσιον ΤΟΝ τοὺς νόμους — παραβαίνοντα et μοχθηρῶν ΕΙCιγητὴν ἐθῶν.

Suid. v. Νῦν σωθείην ἴν' ἣ μοι δίδαγμα τοῦτο τοῦ λοιποῦ χρόνου. Scribendum:

νῦν δὲ σωθείην ἴνα

ἣ μοι δίδαγμα τοῦτο τοῦ λοιποῦ χρόνου.

Suid. v. Ξενοκοπεῖν ἐπὶ τοῦ πληγὰς λαβεῖν. οὕτω Μεταγένης, Ecqua esse potest absurdior oratio? „ξενοκοπεῖν est *varnulare*.” Legerat in λέξει Photiana: ξενοκοπεῖν ἐπὶ τοῦ πληγὰς Ἑλαβον. Emendavit scilicet λαβεῖν, quum esset vera lectio: ξυνεκόπην ἀντὶ τοῦ πληγὰς ἔλαβον, noto et frequenti usu, quod primus Meinekius vidit. Aristophanes *Nub.* 1425.

ὅσας δὲ πληγὰς ἐλάβομεν πρὶν τὸν νόμον τεθῆναι

ἀφίεμεν καὶ δίδομεν αὐτοῖς προῖκα συγκεκόφθαι.

nam sic legendum est pro πληγὰς εἴχομεν.

Suid. v. Ὡζων καὶ τῶν μασχολῶν. Miror quo pacto Bekkerus passim putidissima et apertissima librorum vitia intacta reliquerit. Apparet Suidam dedisse ὥζων κακόν non καὶ. Notum syllabae *ων* compendium modo incogitanter negligitur, modo stulte additur.

Suid. v. Ὁργυσιωμένοις ἐκτεταμένοις, ἐπιθυμοῦσιν. Quid putes hos eruditos grammaticos cogitasse quum haec describerent? Nihil sane. Quantillum erat corrigere: Ὁριγνωμένοις. Suidas ipse in vicinia scripsit v. Ὁριγνηθῆναι: — ὀριγνώμενος Χριστιανὸς γενέσθαι. Lepidius est etiam multo ubi huiuscemodi scripturis interpretationem aliquam de suo comminiscuntur. Suidas v. Αἶψα laudavit perelegans Leonidae Tarentini epigramma:

Ἀάξω, τιμήσσω Κυθηριάς, ὕμνοπόλοιο

αἶψα τάδε κλειτοῦ δῶρα Λεωνίδεω.

feliciter restituit poetae manum Fredericus Iacobs:

λιτὰ τὰδ' ἐκ λιτοῦ δῶρα Λεωνίδεω.

Imposuit Suidae scriptura:

ΑΙΨΑΤΑΔΕΚΛΕΙΤΟΥ,

nam ΑΙΤ et ΑΙΨ in libris vetustis non facile discerni possunt. Quid igitur? Dedit: Αἶψα: θᾶπτον. quamquam αἶψα non significat θᾶπτον et θᾶπτον ipsum cum loci sententia pugnat.

Suid. v. Κομμός interpretatur esse περίεργος κόσμησις cogitans de κομμοῦν, κομώτρια, κομωτική, sed nihil est his cum κομμός negotii, quod ex κόπτεσθαι et κέκομμαι prognatum est et *planctum* significat, idem quod κοπετός. Addit exemplum: ἡγεῖτο γυναικῶν μυρία πληθὺς μετὰ κομμοῦ καὶ ὀλολυγῆς, et addit: τουτέστι γόου καὶ ὄδυμοῦ. Vidi nonnumquam κομμός in κῶμος depravatum. Locus est apud Iamblichum *de vita Pythagorae* ex optimo scriptore antiquo descriptus cap. 27. § 122. Φασὶ γὰρ ἐμπεσοῦσης μὲν ποτε [παρὰ del.] τοῖς Κροτωνιάταις ὁρμῆς πολυτελεῖς ποιεῖσθαι τὰς ἐκφοράς — εἰπεῖν τινὰ (*Pythagoreum*) πρὸς τὸν δῆμον ὅτι Πυθαγόρου διεξιόντος ἀκούσειεν ὑπὲρ τῶν θείων (leg. θεῶν) ὥς οἱ μὲν Ὀλύμπιοι ταῖς τῶν θυόντων διαθέσειν, οὐ τῇ τῶν θυομένων πληθὲι προσέχουσιν· οἱ δὲ χθόνιοι — τοῖς κώμοις καὶ θρήνοις — χαίρουσιν. Bonus interpres reddidit: comes-

sationibus gaudeant. In archetypo Codice Florentino scriptum est *κόμοις*, in quo latet *κομμοῖς*.

Suidae error *κομμός*: *περίεργος κόσμησις* imposuit Lexicorum conditoribus, qui haec sana et vera esse credebant.

Suid. γ. *Κονία* ὁ *κονιορτός*. — καὶ *κονιορτοῦται* καὶ *κονιωμένους* *κόνεως* *πεπληρωμένους*. Legendum: καὶ *Κεκονιμένους*. Quid notius est in ea re quam *κεκονιμένος*; a quo toto coelo distat *κονιᾶσθαι* et *κονιαταί* et *κονιατός*. Pro *κεκονιμένος* Hesychii Codex *κεκονιαμένος* noto errore exhibet. Primus omnium Homerus dixit *Iliad.* φ. 541.

κεκονιμένοι ἐκ πεδίοιο Φεῦγον.

Suid. γ. *Κορεῖν* *κοσμεῖν βίβλους* ἢ *σαίρειν*. Haec nemo umquam intelliget. Emenda: *κορεῖν βέλτιον* ἢ *σαίρειν*. Sic οἱ *ἄττικισαί* loqui solent. Photius: *σαίρειν*: οὐ *σαροῦν*· *μᾶλλον* δὲ *κορεῖν* *λέγουσιν*. *Σαίρειν* Tragicorum est, *κορεῖν* populi.

Suid. γ. *Κραιπαλώδης* — εἴτε *κραιπαλώδης τις* εἴη καὶ *μέθυρος* εἴτε *Φιλήδονος* καὶ ἐν τοῖς αἰδοίοις ἔχων τὸν ἐγκέφαλον. Agnosco stilum Aeliani ineptissima quaeque pulcherrima esse opinantis. Imitando auxit etiam absurdum Hegesippi commentum, qui in oratione περὶ Ἀλονήσου (inter Demosthenicas pag. 88.) frigidissime dixit: εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρυγαις *καταπεπατημένον* *φορεῖτε*.

Saepe crases in libris veterum grammaticis, quales sunt Hesychius et Suidas imposuerunt. Hesychius magna gravitate *Πιχείρια* et *Πινίκια* in ordinem recepit et Suidas *Παιόλη* et *Παιόλημα* securus admittit quia apud Aristophanem legerat καὶ *παιόλημα* pro *καπαιόλημα*. Dederat tamen suo loco Ἀπαιόλημα: ἀπάτημα, sed oblitus erat.

Sine ulla mali suspicione Suidas scripsit κατὰ *σοιχεῖον* suo loco bis *Πεζαίτεροι*. Non est igitur mirandum in plerisque libris etiam perbonis et perantiquis pro *πεζεταίροι* scribi solere *πεζαίτεροι*.

Repererat Suidas apud Diogenem Laërtium glossam: *Πελαρ-*

γὰρ τὸ νουθετεῖν ἐκάλει ὁ Πυθαγόρας. Nil suspicatur mali, ut vetus Latinus interpres qui reddidit *ciconiarum more pascere*. Apud Iamblichum in *vita Pythagorae* legitur § 197. ἐκάλουν δὲ τὸ νουθετεῖν ΠΑΙΔΑΡΤΑΝ. et § 231. τὰς νουθετήσεις αἷς δὴ ΠΑΙΔΑΡΤΑΞΕΙΣ ἐκάλουν ἐκεῖνοι. Ex utroque mendo pellucet vera scriptura πεδαρτᾶν et πεδαρτάσεις. Πεδαρτᾶν est μεταρτᾶν id est μεθαρμόζειν corrigere.

Non debebat retinere Bekkerus perabsurdam lectionem apud Suidam in ν.

Πρὶν καὶ λύκος οἷν ποιμαίνεύσει.

pro:

πρίν ΚΕΝ λύκος οἷν ὕμενιοι.

Glossa HomERICA est apud Suidam ν. Σάμου ὑλήεσσης: οὐδέποτε κατὰ τὴν συνήθειαν λέγει Σαμοθράκην ἀλλὰ διαλελυμένως. Erat antiqua scriptura κατὰ συν^ῆ, id est κατὰ σύνθεσιν, cui recte respondet διαλελυμένως.

Suid. ν. Σκομβρίσαι παρ' Ἰβῆς ἐν Β. Φθορᾶς λέξεως. Veram lectionem esse arbitror: ἐν Β παρϕθορῆς λέξεως. Perpetuum enim in hoc argumento est παρϕθορά, παρϕθείρω, παρϕθορώς de dictione imperitorum erroribus vitata. Didymi quoque ferebatur liber περὶ παρϕθορῆς λέξεως. cf. Suid. ν. Φαλλίωνες — πολλίανας δὲ ὕστερον αὐτοῦς παρϕθείραντες τὸ ὄνομα ὀνομάζουσιν. et ν. Τήβεννος — ἐκάλουν τὴν ἐσθῆτα τημένειον. — ὕστερον δὲ παρϕθορὲν τὸ ὄνομα τήβεννος ἐκλήθη.

Lepida historiola de Pisistrato et rustico quodam et apud Paroemiographos et apud Suidam ν. Σφακελισμός duplici libreriorum errore et leporem omnem amisit et est ferme sensu vacua. Quaerit Pisistratus ex rustico, qui quis esset nesciret, τίνας ἐκ τῶν τόπων κομίζοιτο τοὺς κερπούς· ὁ δ' ἀπεκρίνατο „ἰδύνας καὶ σφακέλους καὶ τούτων δεκάτην Πεισίστρατος φέρει.” Intelligentisne quid dicat? Non opinor. Emenda: ἰδύνας καὶ σφακέλους. καὶ τούτων ΔΕ δεκάτην Πεισίστρατος φέρΟΙ. id est Βουλοίμην ἔν καὶ τούτων τὸν Πεισίστρατον ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων κερπῶν δεκάτην φέρειν. Arrisit tyrannus et homini immunitatem dedit.

Turpi negligentia apud Suidam iocosum Cratini versiculum corruperunt in v.

Ταῦτα πράσσω "Φασκ' ἀνὴρ οὐδὲν ποιῶν.

Κρητῖνος "Ωραις. Caput est amputatum. Fuerat:

ΤΙ ταῦτα πράσσω; "Φασκ' ἀνὴρ οὐδὲν ποιῶν.

Suid. v. Περιηγγέλθῃ: — Ἀττικώτερον δὲ τὸ περιηγγέλῃ. Quid miramur libros nostros tot formas barbaras servare ubi videmus magistros, qui pereruditi esse putarentur, sic errare? Ἡγγέλῃν cum compositis barbarum est. Nemo Veterum umquam aliter dixit quam ἡγγέλθῃ, περηγγέλθῃ, περιηγγέλθῃ cet.

Suid. v. Σκίρον (ex Harpocrate) — τὸ σκίρον σκιάδειόν ἐστι μέγα, ὅφ' ᾧ (sic leg. pro μεθ' οὗ) — πορεύονται ἢ τε τῆς Ἀθηνᾶς ἱερεῖα καὶ ὁ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερεὺς καὶ ὁ τοῦ ἩΑΙΟΥ. Si dixero pro Ἡλίου reponendum esse Ἀπόλλωνος, subrideat fortasse aliquis, qui non meminerit esse in Codd. antiquis compendium, quo et Ἥλιος et Ἀπόλλων et in Etymologico Magno Ἀπολλώνιος et in libris περὶ χρυσοποιίας aurum χρυσός significatur, unde varia et multiplex confusio nascitur, de qua diximus in Praefat. ad *Varias Lectiones*.

Suid. v. Τεθυμμένος: ὑπὸ πυρὸς ἐκκεκαυμένος [ἢ κεκακωμένος]. Manifesta haec dittographia est.

Barbara sunt quae paullo ante leguntur:

Τέθνασο προσακτικόν.

Τεθνήσῃ διὰ τοῦ C οἱ Ἀττικοί. pro Τέθναθι et τεθνήξεις. Fidem habuit Suidas testibus corruptis. Ravennas liber reliquorum omnium longe optimus scatet tamen huiuscemodi monstris et portentis lectionum. Eiusdemmodi est quod legitur apud Suidam v Τέτανος: — Ἀριστοφάνης.

κατ' ἐνΤΕΞῇ τέτανον (τερπνόν) τοῖς ἀνδράσι καὶ ῥοπαλισμούς. non aliter Ravennas, sed quid esse potest βαρβαρώτερον quam ἔτεξα? Felicissime Hirschig. emendavit ἐνCTAΞῇ, ut apud Homerum ἐνέτακται μένος ἡΰ. Similiter v. Τετρασατήρου et Suidas et Ravennas servant lectionem absurdam hanc:

ἦν δ' ἀποκλίνῃ τῇ θύρᾳ.

in qua latebat vetus forma Attica ἀποκλήῃ confusis HHH et

INHI. Nisi sic esset olim peccatum nunc in libris ἀποκλείη legeretur.

Imbiberunt imperiti Graeculi opinionem inanem Τέως pro ὧς apud Veteres usurpari solere. Perinde est credere τότε pro ὅτε commode dici et similia his omnia. Apud Suidam v. Τέως describitur locus ex vetere Lexico Rhetorico, unde apparet iam olim Oratorum Codices stultissimo hoc mendo inquinatos fuisse. Affertur v. c. Demosthenis *Philipp.* II. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς σώμασι ΤΕΩC μὲν ἂν ἐρραμμένα ἢ οὐδὲν ἐπαισθάνεται τῶν καθ' ἕκαστα σαθρῶν. Hinc Codices nostri omnes hac labe affecti sunt. Primus omnium Dindorf. id quod unice verum esse constat ubique reposuit.

Suid. v. Τὴν Θύραν ἔχων τετρημένην ὥσπερ αἱ ποῖμναι. Quid tandem animi haec legentibus esse putemus? Locus duplici tralaticio errore sic liberandus est ut scribatur: τὴν Οὐρὰν ἔχων τετρημένην.

Suid. v. Τί δῆτα Θεῶν εἰσέφη; ἀντὶ τοῦ ἐνδιατρίβεις. Felicissime Bekkerus ex Platonis *Phaedro* pag. 336. e. reponebat: τί δῆτ' ἔχων εἰσέφει;

Suid. v. Τιμησάμενος κατακρίνας, „οὗ κατηγορεῖ Ξάνθιπος θανάτου τιμητάμενος αὐτοῦ. ὁ δὲ κλινήρης ἀπολογούμενος ἐζημιώθη τάλαντοῖς Η (ἰκτώ). Aeliani haec sunt de iudicio Miltiadis descripta ex Herodoto VI. 136. ex quo loco ὁδοῦ πάρεργον perineptum emblemata expellere iuvat. Μιλτιάδης αὐτὸς μὲν παρῶν οὐκ ἀπελογέετο — προκειμένου δὲ [αὐτοῦ] ἐν κλινῇ ὑπεραπελογέοντο οἱ φίλοι τῆς μάχης τε τῆς [ἐν] Μαραθῶνι πολλὰ ἐπιμεμνημένοι καὶ [τὴν Λήμνου αἴρεσιν] ὥς ἐλὼν Λήμνον τε καὶ τισάμενος τοὺς Πελασγοὺς παρέδωκε Ἀθηναίοισι.

Itaque apud Aelianum pro H apparet N (πεντήκοντα) scribi oportere.

Quid autem Suida facias qui τιμησάμενος θανάτου serio interpretatur esse κατακρίνας?

Saepe se Suidas ridicule dare solet sed raro magis quam v. Τιμώμενον ἀντὶ τοῦ ζημιούμενον. „ὄνομα μόνον ἐστὶν ἔργου

τιμώμενον." ἀντὶ τοῦ ζημιούμενον. In quaecumque te partem dederis nihil umquam ex his verbis extundas quod sanum sit et cogitari possit. Reiecta igitur stolidi interpretatione quaere potius quid lateat in Τιμώμενον. Nempe hoc: ὄνομα μόνον ἐστὶν ἔργου ΤΗΤώμενον, nomen est sine re. Priscum et cascum verbum τητᾶσθαι ab Epica poesi in Tragicam transiit et ex Sophoclis et Euripidis frequenti usu receptum est in grandiloquam orationem Platonis atque hinc, ut omnia Platonica, permanavit ad omnes. Notandum est autem et Platonem et Platonis imitatores non alia verbi antiqui forma uti quam participio τητώμενος carens. Habet enim τητᾶσθαι perfecti temporis notionem significatque non τερίσκεσθαι sed ἐτερῆσθαι.

Insigne Aeliani κακοζηλίας exemplum legitur apud Suidam v. Τίτθῃ: — ὅσα δὲ ἀργία μεμάρνται καὶ ῥαθυμία διέφθαρται μεῖράκια ταῖς τίτθαις ἀπομύττειν καὶ ταῖς γυναιξὶ λούειν ἀποπέμψατε. Ex his ταῖς τίτθαις ἀπομύττειν ex primo libro de Rep. et ταῖς γυναιξὶ λούειν ex Phaedone sumsit, sed tamen nemo Platoni dissimilior est quam Aelianus.

Apud Suidam v. Τόνον in oraculo scribendum:

Αἰακίδῃ, ΠΕΦύλαξο μολεῖν Ἀχερούσιον ὕδωρ.

editur ΠΟΦύλαξο, quod barbarum est. Deinde supplē τὸν εὐκλεᾶ (μετα)πορεύεται θάνατον.

Suid. v. Τῶν γὰρ ὑσάτων χῶρις. παροιμία. Vide mihi quantum caliginis una vocalis mutata offundere possit. Legendum: τῶν γὰρ ὑσάτων χᾶρις.

Absurdum vocabulum est apud Suidam v. Ὑπερμαργότερος ὁ ὑπερμαινόμενος. Glossa est Herodotea III. 145. ὑπομαργότερος ὁ ὑπομαινόμενος. „Μαιανδρίῳ δὲ ἦν ἀδελφεὸς ὑπομαργότερος."

Suid. v. Ὑποκρίνεσθαι τὸ ἀποκρίνεσθαι ὁ παλαιοί. — Θουκυδίδης Z. „εἰ δ' οὐδὲν ὑποκρίνοιντο διεφθείροντο." Nemo umquam Atticorum dixit ὑποκρίνεσθαι pro respondere. Editur apud Thucydidem VII. 44. εἰ δὲ αὐτοὶ μὴ ὑποκρίνοιντο διεφθείροντο, sed est vetus librorum mendum pro Ἀποκρίνοιντο. Apud Herodotum contra ὑποκρίνεσθαι et ὑπόκρισις perpetua sunt, et sicubi

dissentiunt libri nulla est eorum ratio habenda; sunt enim scribae omnes εὐεπίφοροι πρὸς τὴν συνήθειαν.

Apud Suidam v. Ὑπὸ μάλης laudatur locus ex Lysiae epistola: καὶ τὴν μὲν κόμην ψιλὴν, τὰς δὲ μασχάλας δασείας. Deridens vetulam dixerat: τὴν μὲν κεφαλὴν ψιλὴν (ἔρχεις). Κεφαλὴν scribitur compendio κ cum sigla ην significante.

Apud. Suid. v. Ὑπωπιστμέναι laudatur Ἀπολλοφάνης·
κύαθον λάβοιμι τοῖς ὑπωπίοις.

supplendum:

(πόθεν ἄν) κύαθον λάβοιμι τοῖς ὑπωπίοις;

Suid. v. Χάρων Λαμψακηνός: — ἔγραψεν — Ὅρου Λαμψακηνῶν ἐν βιβλίοις Δ. Tralaticio et turpi errore sic scribitur pro Ὅρου Annales. Scribae fere constanter ὄρου substituunt etiam in insulis ὄρου Σαμίων.

Suid. v. Χαρώνειος θύρα: μία τοῦ ΝΟμοφυλακίου θύρα, δι' ἧς οἱ κατὰδικοι τὴν ἐπὶ θάνατον ἐξέρχονται. Non e *tabulario*, ut opinor, sed ex *carcere* ad supplicium abducebantur. Lege τοῦ ΔΕΜοφυλακίου Etiam alibi vidi τοὺς ΔΕΜοφύλακας in ΝΟμοφύλακας conversos.

Mirificus locus est apud Suidam v. Χοσρόης de summo studio quo Rex Persarum Chosroes in litteras et philosophiam Graecorum ferebatur. *Graecorum scripta*, inquit, *illi in linguam Persicam ab aliquo conversa sunt*, καὶ τοίνυν φασὶν ὅτι δὴ ἔλον τὸν Σταγειρίτην καταπίων εἶη μᾶλλον ἢ ὁ ῥήτωρ ὁ Παιανιεὺς τὸν Ὀλόρου, τῶν τε Πλάτωνος τοῦ Ἀρίστου ἀναπέπληται δογματῶν καὶ οὔτε ὁ Τίμαιος αὐτὸν ἀποδράτειεν ἄν — οὔτε ὁ Φαίδων. Qui hac turgida oratione utebatur dictione utitur vitiosissima. Turpissimum est οὔτε ὁ Τίμαιος αὐτὸν ἀποδράσειεν ἄν. Graeci ἀπέδραν dicebant, ἀποδράειν, ἀποδρῶ, ἀποδρᾶναι, ἀποδράε, sed Graeculi ἀπέδρασχ, ἀποδράσαιμι. ἀποδράσει, qua labe passim contacti sunt scriptores veteres. Praeterea ridiculum est ἀποδρᾶναι in tali re, quod de servo fugitivo dicitur et de omnibus qui se clanculum fuga propripiunt. *Non me fugit* est οὔ με λυθάνει, neque verbo Φεύγω nedum ἀποδιδράσκω ullus in tali re locus est.

Suidas. v. Ἀκρατῶς ἐπιτεταμένως, συντόνως „ἵππεῖς ἤλαυνον ἀκρατῶς καὶ ἅμα ἀνεβόων.” Fieri non potest ut ἀκρατῶς eam habeat significationem. Decepit Suidam mendosa scriptura ἀκρατῶς pro ἀγκράτος, quod nescio quis dixit imitatus Xenophontem *Anab.* I. 8. 1. Anecd. Bekkeri pag. 329. 15. Ἀκρατῶς ἐλαύνοντα: Ξενοφῶν ἀντὶ τοῦ πάνυ ἐλαύνοντα. et pag. 337. 27. Ἀγκράτος ἐλαύνω εἶπε Ξενοφῶν κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ ἀνὰ κράτος. Hoc quoque Xenophon non in Attica, sed in Asia audiverat homines dicentes.

Suid. v. Ἀλαζών: — Πλάτων δὲ ἀλαζόσιν ἀντὶ τοῦ ψεύσαις. Legitur in Platonis *Lyside* pag. 218 d. Φοβοῦμαι μὴ ὥσπερ ἀνθρώποις ἀλαζόσι λόγοις τισὶ τοιούτοις [ψεύσαις] ἐντετυχήκαμεν περὶ τοῦ Φίλου. Estne emblemata satis manifestum? Dixit τοιούτοις ne ἀλαζόσιν ineleganter repeteretur, ut apud Euripidem:

Ἔρως γὰρ ἀργὸς καπὶ τοιούτοις ἔφυ.

deinde ψεύσαις in margine ad ἀλαζόσι adscriptum in alienam sedem se insinuavit.

Suidas v. Ἀλεία ἢ ἄγρευσις. Graecum est ἀλιεύς, ἀλιεύω et ἀλλεῖα, sed ubicumque I et EI concurrunt Graeculorum συνήθεια eximere solet I. Sic dicebant ὕγιής sed ὕγεία, ταμίαις sed ταμεῖον, Ζεὺς Ὀλύμπιος sed Ὀλυμπεῖον, et sic in aliis huiuscemodi sexcentis.

Scatent igitur omnes libri nostri mendis et erroribus de genere hoc etiam apud poetas iugulato metro. In vicinia legitur apud Suidam Ἀλειον τὸ τοῦ Ἡλίου ἱερὸν κατὰ Ῥοδίου. Solis templum appellabatur Ἀλείιον et Solis feriae τὰ Ἀλεία τὰ μεγάλα, sed ea de causa quam dixi perpetua ferme est scriptura librorum Ἀλειον et Ἀλεία.

Eadem de causa in libris scribitur διοικεῖν pro διοικεῖν, πλουτεῖν pro πλουτιεῖν, δειπνεῖν pro δειπνιεῖν praeter cuiusque loci sententiam. cf. Demosth. pag. 59. 15, Diphilus Athenaei pag. 238 f.

ἢ δειπνεῖν μέλλοντα κωλύσαι τινα.

cui Porson. suum δειπνιεῖν reddidit.

Suidas v. Ἀλέοιμι ἀντὶ τοῦ θερμαίνοιμι. Ἀριστοφάνης. Et glossa labem concepit et interpretatio. Verum est ἀλεαίνοιμι et θερμαινοίμην. Aristophanes *Eccles.* 540.

ἔπειθ' ἴν' ἀλεαίνοιμι τοῦτ' ἡμπεσχόμην.

Phrynichus in Bekkeri *Anecd.* p. 14. 24. Ἀλεαίνοιμι ἀντὶ τοῦ ἀλεαίνοίμην. ἐνεργητικὸν ἀντὶ παθητικοῦ. Ridiculum est „activum pro passivo.” Multo melius Aelius Dionysius in Bekk. *Anecd.* pag. 381. 24. Ἀλεαίνειν θερμαίνεσθαι οὐχὶ ἀλεαίνεσθαι, et apponit eundem Aristophanis versiculum. Apud Athenienses veteres ἀλεαίνειν erat *concalefieri*. Menander Tom. IV. pag. 286. in Meinekii F. C.

ἥδ' ὁ ἀλεαίνει πρὸς τὸ πῦρ καθημένην.

Sequiores activum esse putabant et idem quod θερμαίνειν. Itaque ἀλεαίνεσθαι dicebant vitiose admodum.

Imitatus est Atticorum dicendi consuetudinem nescio quis apud Suidam v. Ἀλεαίνωσιν: — „πῦρ ἀνέκκυσαν ὅπως αὐτοῖς τε ἀλεαίνωσι καὶ τοῖς Ῥωμαίοις κατὰ χώραν μένειν δόξαν παράσχωσιν.”

Suidas v. Ἀλιεύς: — καὶ παροιμία· ἀλιεύς πληγεῖς νοῦν ΟΙΚΩ. mendosum οἶσω natum est ex Φῑτω. Iocose dicitur νοῦν Φῑσαι pro Φρόνιμον γενέσθαι.

Suidas v. Ἀλληλεσμένον. Θουκυδίδης. „σῖτόν τε ἀλληλεσμένον τὸν βουλόμενον ἀργυρίου πολλοῦ ὠνήσασθαι.” et Ἀλληλεσμένος βίος ἐπὶ τῶν ἐν ἀφθονίᾳ τῶν ἐπιτηδείων ὄντων. Thucydides neque ὠνήσασθαι dicere potuit neque ἀλληλεσμένον. Editur apud Thucydidem IV. 26. οἱ Λακεδαιμόνιοι προσιπόντες ἐς τὴν νῆσον ἐσάγειν σῖτόν τε τὸν βουλόμενον ἀλληλεσμένον καὶ οἶνον — τάξαντες ἀργυρίου πολλοῦ καὶ τῶν εἰλώτων τῷ ἐσαγαγόντι ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι. Ratio et usus docent ἀλλήλεκα et ἀλλήλεμαι ἀλληλεμένος dici oportere, ut ἐλήλακα, ἐλήλαμαι ἐλληλαμένος, sed Graeculi suum ἀλληλεσμένος fere ubique substituerunt. Apud Thucydidem pauci libri meliores verum servarunt, apud Herodotum VII. 24. consentiunt omnes in mendosa forma: σῖτος δέ σφι πολλὰς ἐφοῖτα — ἀλληλεσμένος. In fragmento Amphidisi apud Athenaeum pag. 642 a. in unico Codice Marciano scriptum est: ἥδη ποτ' ἤκουσας βίον ἀλληλεμενον αἰ τοῦτεκειν ἐσιν σαφῶς.

Erat in vetusto libro ΑΛΗΛΕΜΕΝΟΝΑΙ. Dobraeus verum vidit:

ἤδη ποτ' ἤκουσας βίου
ἀληλεμένον; B. ναί. A. τοῦτ' ἐκεῖν' ἐστὶν σαφῶς.

Suidas v. Ἀλιμουσίος: — „λέγεται δ' Ἀγασικλῆς τοῖς Ἀλιμουσίοις συνδικάσαι καὶ διὰ τοῦτο ξένος ὢν ἐγγραφῆναι τῇ πολιτείᾳ.” Vetus verbum Atticum δεκάζειν et συνδεκάζειν apud Graeculos sine vestigio interierat. Itaque sicubi apud Veteres legeretur Suidas et Suidae similes scribae perinepte δικάζειν et συνδικάζειν supponere solent. Vera lectio est igitur Ἀλιμουσίους συνδεκάσαι et ΠΑΡΕΓΓΡΑΦῆναι pro ἐγγραφῆναι.

Suidas v. Ἀλφίτα: — „πολλὰ μὲν ἄλφίτα ἀπέκειτο πεφυρμένα, πολλὰ δὲ κριθὰ ἀλεῖν· μύλη γάρ τις ἦν αὐτόθι.” Perpetua confusio est in libris inter φύρειν et φυρᾶν. Legendum: ἄλφίτα ἀπέκειτο πεφυραμένα.

Suidas v. Ἀμηγέπη: ὁπωςδήποτε, καθ' ὅτιοῦν. λέγεται δὲ καὶ ἀμωσγέπως καὶ ἀμόθεν καὶ ἀμουγέπου καὶ ἀμοιγέποι καὶ ἀμωσγέποι. Multi grammatici de his adverbiiis dixerunt, sed omnia testimonia mutila et corrupta sunt. Legendum: λέγεται δὲ καὶ ἀμωσγέπως καὶ ἀμόθεν (γέ ποθεν) καὶ ἀμουγέπου καὶ ἀμοσεγέποι. Haec omnia respondent verbis εἷς γέ τις et habent significationem ex forma certam ac stabilem. Ἀμωσγέπως est ἐξ ἑνός γέ του τρόπου, ἀμουγέπου significat ἐν ἐνὶ γέ τῳ τόπῳ et similiter in caeteris.

Suidas v. Ἀπευήκκσιν: ἀπεξηραμμένοι εἰσίν. Pro portento lectionis repono ἈπεCKΛήκσιν. Vide Piersonum ad Moeridem pag. 49. Ἀποσκληῖναι Ἀττικῶς. ἀποξηρανθῆναι Ἑλληνικῶς. Ἀπεσκληκέναι et ἀπεσκληκῶς apud Veteres mihi nusquam lectum frequens est apud Lucianum et sequiores, ut et κατεσκληκῶς. Futuri exemplum Dindorf. ad St. Th. affert ex epigrammate Antipatri (Anthol. Pal. IX. 37.)

ἀποσκλησει δ' ἄεθρα μεμφόμενος.

ut ex ἀπέσβην nascitur ἀποσβήσομαι in Platonis *Legg.* pag. 805 c. τὸ δ' ἡμέτερον διακείμεμα οὐκ ἀποσβήσεται.

Ἐξεσκληκότες affertur ex Epicharmo Athenaei pag. 60 f. ubi

in Cod. est ἐπεσκληρότες, sed locus tam misere corruptus est ut omnem emendationem respuat. Ἀποσκληρῆ apud Hesychium superest. Ἀποσβείς Hippocrates dixit, quo pertinet Galeni glossa: Ἀποσκαίς (ἀποσβείς): ἀποσβεσθείς. Athenienses ἀποσβῆναι dicebant sed in participio constanter ἀποσβεσθείς, ut in *Lysistrata* 293.

μή μ' ἀποσβεσθὲν λάθῃ.

Suidas v. Ἀρχὴ Συρία: — ὁτρακισθῆναι δὲ πρῶτον Ἀθήνησι Θεσέα ἱστορεῖ Θεόφραστος ἐν τοῖς πρώτοις καιροῖς. Legendum: ἐν τοῖς πρὸς τοὺς καιροῦς, qui notus Theophrasti liber est. Diogenes Laërt. V. 45. enumerans libros Theophrasti: Πολιτικῶν πρὸς τοὺς καιροῦς α' β' γ' δ'. Harpocration v. Ἐπίσκοπος: — Θεόφραστος ἐν α' τῶν πολιτικῶν τῶν πρὸς (τοῦς) καιροῦς.

Suidas v. Ἄττα ex incerti scriptoris Lexico Rhetorico affert: Ἀντιῶν — ἐν τῇ ἀπολογίᾳ τοῦ Μύρρου· οὐ γὰρ ἐγὼ ἐπεπόνθειν ταῦτα ἄττα νῦν πέπονθα ὑπὸ τούτου. Videtur dixisse οὐ γὰρ ΠΩ ἐπεπόνθῃ.

Suidas v. Αὐτίκα: — καὶ παροιμία· αὐτίκα καὶ φυτὰ δῆλα ἃ μέλλει κάρπιμ' ἔσεσθαι. Scribe:

αὐτίκα καὶ φυτὰ δῆλα ΤΑ μέλλει κάρπιμ' ἔσεσθαι.

Suidas v. Αὐτὸν οὐ τρέφων κύνας τρέφεις. Comicus nescio quis dixerat:

(αὐτὸς σε) αὐτὸν οὐ τρέφων κύνας τρέφεις.

ut in noto ioco in Athenienses:

ὅς αὐτὸς αὐτὸν οὐκ ἔχει Σάμῳ θέλει.

Suidas v. Θανατῶν καὶ θανατιῶν: οὕτως ἄγαν αὐτοῖς συμβεβήκει τὸν μὲν Φονῶν, τὸν δὲ θανατιῶν. Sive ipsius Suidae error est sive librariorum θανατιῶν barbarum est. Dicebant omnes constanter θανατῶν ut Φονῶν, τομῶν et sim. Duplex forma est in verbis quibusdam *morbum* significantibus ut λιθῶν (λιθίων), ψωῶν (ψωριῶν), sed forma brevior Graecorum est, altera Graeculorum. Aelius Dionysius apud Photium: Λιθῶντας: τρισυλλάβως οὐ λιθίωντας. Πλάτων ἰά Νόμων. καὶ

βραγχαῖν λέγουσιν οὐ βραγχιᾶν καὶ ἕτερα τοιαῦτα. et in v. Ψωρᾶν καὶ βραγχαῖν δισυλλάβως λέγουσιν. Platonis locus est de Legg. XI. pag. 916 a. ἐάν τις ἀνδράποδον ἀποδᾶται κάμνον Φθόγῃ ἢ λιθῶν ἢ τραγγουριῶν, ubi optimus testis A servavit λίθων (*sic*), deteriores λιθῶν.

Suidas v. Θωρακείois ex Iosepho: ὑποπεπτηχότες τοῖς θωρακείois ἡρέμουν. Barbarum est πέπτηχα. Legendum ὑπεπτηχότες. Repetitur idem vitium v. Ὑποπεπτηχότες.

Vidimus supra librariorum pro καταδαρθόντος stolide καταδαρθέντος substituere. Idem peccant in participio πταρών ex πτάρνυμαι sternuto. Legitur apud Suidam v. Χρεμετίζει locus Iuliani: εἴ τις ἐπιχειρήσειε τὸν πρῶτον πταρόντα ἢ χρεμψάμενον ἀναζητεῖν, plane barbara pro πταρόντα.

Suid. v. Χρήματα, χρήματ' ἀνὴρ: — λεχθῆναι δὲ αὐτὴν Ἀλκαῖος μὲν ὑπ' Ἀριστοδάμου τοῦ Σπαρτιάτου Φησί, Πίνδαρος δὲ ὑπὸ τινος Ἀργείου τὸ ὄνομα ΟΥΤΩ λέγων. Emenda: τὸ ὄνομα ΟΥ λέγων. Perpetuo οὕτω compendio scriptum (οὔ) et οὐ inter se confunduntur. Saepius οὐ pro οὕτω ponitur, non raro et contra.

Aelianus apud Suidam v. Χρηματίζεσθαι (coll. v. Θρέμματα): οὐδὲ χρηματίζομαι. πάλαι γάρ μοι ταῦτα ἐδόκει καὶ ἐκ μειρακίΩΝ λῆρος καὶ Φλήναφος. Quamquam Aelianus in magna verborum pompa admodum vitiose loquitur, tamen videtur ἐκ μειρακίΟΥ scripsisse, quod ratio et usus postulant.

Suidas v. Χρισόδωρος: — ἔγραψε — θαύματα τῶν ἁγίων ἈΝΑΓΓύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ. Non memini me videre absurdiorum errorem quam ἈΝΑΓΓύρων pro ΜΑΡΤύρων.

Suidas v. Ψυχορροφεῖν: τὴν ψυχὴν ἐκπίνειν, nonne melius est ἐκπνεῖν, ut sit ferme idem quod ψυχορραγεῖν?

Suidas v. ὨΡΑ: — ψιλῶς δὲ Φροντίς, ἔνθεν ὀλίγων λέγομεν τὸν ὀλίγην Φροντίδα ἔχοντα. Πλάτων ΟΔΩΝ ΚΑΙ? περὶ τῶν δὲ πλευρῶν οὐδέμιαν ὥραν ἔχεις.

Quid latet in ΟΔΩΝ ΚΑΙ? Nihil aliud, ut opinor, quam Πλάτων ὁ Κωμικός.

Suid. v.

Γεργέριμον πίτυρίν τε καὶ ἦν ἀπεθήκατο λευκὴν
εἶν ἀλλ' ὑήχασθαι Φθινοπωρίδᾳ.

aliunde constat ἐκ τῆς Καλλιμάχου Ἑκάλης haec esse sumta. Notum est Suidam hoc Callimachi carmen in manibus habuisse, unde complura sine poëtae mentione passim expromit veluti v. Κυμαίνει.

αἶψα δὲ κυμαίνουσταν ἀπαίνυτο χυτρίδᾳ κοίλῃν.
agnoscimus bonam et sedulam Ἑκαλίην ποιπνύουσταν. De eadem v. Αἰθύξασα dicit:

αὐτόθεν ἔξ εὐνῆς ὀλίγον ῥάκος αἰθύξασα.

In eodem carmine de tempestate serena dixit v. Ἐνδιος.

ὄφρα μὲν οὖν ἔνδιος ἔην ἔτι, θερμετο δὲ χθών,
τόφρα δ' ἔην ὑάλιοιο φαάντερος οὐρανὸς ἥνοψ.

et v. Κνηκίς.

οὐδέ ποθι κνηκίς ὑπεφαίνετο, πέπτατο δ' αἰθήρ
de Theseo dicitur v. Λαίφη.

διερὴν ἀπεσείστατο λαίφην.

eodem spectat glossa Διερὴν: δίνυρον. Theseus ipse loquitur v. Λιμός.

γασέρι μοῦνον ἔχοιμι κακῆς ἀλκτῆρια λιμοῦ.

cf. v. Ἀλκτῆρια λιμοῦ. Huic Hecale narravit de suo marito:

ἔκ με Κολωνάων τις ὁμέτιον ἤγαγε δῆμου
τῶν ἐτέρων.

Suid. v. Κολωνάων: — παραλόγως ἐχρήσατο Καλλιμάχος.
et v. Ὀμέτιον: ὁμόοικον, ὁμωρόφιον, γαμετήν.

Videtur Hecale nescio cui vehementer irata fuisse in v. Ὑποδράξ.

ἡ δὲ περιδνωθεῖσα καὶ ὄμμασι λοξὸν ὑποδράξ
ὀσσομένη.

et v. Σκῶλος.

τοῦ μὲν ἐγὼ ζῶοντος ἀναιδέτιν ἐμπήξαμι
σκῶλους ὀφθαλμοῖσι καὶ εἰ θέμις ὦμα πασαιμένην.

Praeter haec multi alii ex Hecale versiculi et glossulae apud Suidam leguntur, veluti Παναρκέος: — ἡλίου δὲ παναρκέος τοῦ πανταχῇ λάμποντος. ex fragm. 48.

οἳ νῦ καὶ Ἀπόλλωνα παναρκέος ἡελίοιο
χωρὶ διατμήγουσι.

qui locus obversabatur incerto scriptori apud Suidam v. Ἀρί-
σταρχος Τεγεάτης: — οἱ θεοὶ παρέχουσι προῖκα ἥλιόν τε ὄραν καὶ
τοῦ θεοῦ τοῦ τοσούτου τῆς παναρκοῦς ἀμισθὶ μεταλαμβάνειν
ἀκτῖνος.

In fragm. 53.

ἢ δ' ἐκόησεν
τοῦνεκεν οἱ γένος ἦεν.

alii οὔνεκα γένος ἔσκε. Vera lectio est

ἐκόησε τοῦνεκεν Αἰγεός (Αἰγέος) ἔσκεν.
intellerit Hecale, inquit, *esse eum Aegei filium.*

De Callimachi fragmentis apud Suidam latentibus nemo dili-
gentius et doctius egit quam Alphonsus Hecker in *Commenta-
tionibus Callimacheis* pag. 79 sqq. a quo in paucissimis tantum
dissentio. Quod Hecale dicit

ἔκ με Κολωνάων τις ὁμέσιον ἤγαγε.

negat de marito esse accipiendum. „*Hecalen enim semper in-
nuptam fuisse satis patet ex Ovid. Rem. Am. 747.*

Cur nemo est Hecalen, nemo quae ceperit Iron?

nempe quod alter egens, altera pauper erat.”

quasi haec poëta pro testimonio dixerit neque in talibus ludere
liceret. Pergit dicere: „*sed Hecale pauper, non egena, habuit
quoque suam aream et boves.*” opinabatur enim de semet ipsa
dicere bonam vetulam quod apud Suidam est v. δεινομένην.

δινομένην ὑπὸ βουσὶν ἐμὴν ἐφύλασσον ἄλλα.

Rectissime contra ad Theseum retulit fragm. 124.

ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλῇ νέον Αἰμονίηθεν
μεμβλωκὸς πῖλημα περίτροχον ἄλλαρ ἔκειτο
ἴδεος ἐνδίοιο.

in quo Suidas v. μέμβλωκε inepte interpretatur παραγενόμενον
καὶ (fort. ἦ) μετ' ἐπιμελείας κατασκευασθέν. Callimachus enim
ψυχρῶς ut solet Thesei pileum nuper ex Thessalia venisse serio
narraverat.

DE LOCIS QUIBUSDAM

APUD HARPOCRATIONEM.

HARPOCRATIONIS Lexicon in decem Oratores Atticos
ex recensione GULIELMI DINDORFII. Oxonii 1853.

Harpocraton v. 'Αεΐ: ἀντὶ τοῦ ἕως. Δεῦρ' αἰεῖ Athenienses dicebant pro μέχρι δεῦρο, ἕως δεῦρο, usque adhuc. Omnia quae huc pertinent cum pulvisculo collegit Valckenarius ad *Phoenissas* vs. 1215.

δεῦρ' αἰεῖ γὰρ εὐτυχεῖς.

Affert Harpocraton et vetus Scholiasta Aeschyli (*Eumenid.* 596.) incerti poëtae senarium:

οὗτος μὲν οὖν μοι δεῦρ' αἰεῖ τείνει λόγος.

nam sic utrobique scribendum. In Platonis *Legibus* editur VII. pag. 811 c. ἀποβλέψας πρὸς τοὺς λόγους, οὗς ἐξ ἕω μέχρι δεῦρο ΔΗ διεληλύθαμεν ἡμεῖς, sed manus Platonis servata est a Photio ex annotatione Boëthi (cuius locus nunc apud solum Suidam superest): Δεῦρ' αἰεῖ: ἀντὶ τοῦ ἕως τούτου. Πλάτων Νόμων Ζ. „πρὸς τοὺς λόγους, οὗς ἐξ ἕω μέχρι δεῦρ' αἰεῖ διεληλύθαμεν.” Plato scripserat: ἐξ ἕω δεῦρ' 'ΑΕΙ διεληλύθαμεν. Adscripsit olim nescio quis μέχρι, quod et in Platonis libros irrepsit et hinc in Platonicas λέξεις, ut in Νυνδὴ apud Photium interpolatum est [ὀλίγον ἔμπροσθεν].

Stallbaum commodè attulit ex *Politie.* pag. 292 c. καὶ κατὰ δὴ τοῦτον τὸν τρόπον μερίζοντες δεῦρ' αἰεῖ προεληλύθαμεν. Sprevit tamen in *Legibus* unice veram lectionem quia nesciebat quantae auctoritatis testem haberet.

Harpocrat. v. Ἀειεσώ: — τὸ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀεὶ ἐσάναι, ὥσπερ καὶ εὐεσώ ἢ εὐδαιμονία καλεῖται. Harpocratio neque doctus est admodum neque acutus. Sicubi locum corruptum emendare conatur ridicule se dare solet et saepe in Graecitatis ratione enucleanda caecutit et hallucinatur. Vides eum in ἀειεσώ de ἐσάναι cogitare. Meliora docent formae ἐσώ, εὐεσώ, κακεσώ, συνεσώ, ἀπεσώ. cf. Valckenarium ad Herod. I. 85. Apud Herodotum VI. 128. vera lectio est: καὶ τό γε μέγιστον ἐν τῇ συνεσοῖ διεπειρᾶτο, in Codice R servata. Si recte habet, de quo nemo dubitat, IX. 85. ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεσοῖ τῆς μάχης pro τῇ ἀπουσίᾳ, quid reprehendas ἐν τῇ συνεσοῖ pro ἐν τῇ συνουσίᾳ positum?

Etiam gravius in hoc genere erravit Harpocratio v. Ληξιαρχικὸν γραμματεῖον: — γεγενέναι διὰ τὸ τῶν λήξεων ἄρχειν. Nihil est enim τὸ τῶν λήξεων ἄρχειν, et vel sola analogia exemplis innumeris docet esse διὰ τὸ τὰς ἀρχὰς λαγχάνειν, ut in σωσίπολις, δωσίδικος, προδωσέταιρος in nobili scolio: αἰαῖ Λιψύδριον προδωσέταιρον.

et βίψασπις et reliquis sine exceptione omnibus.

Non multum cogitare Harpocratationem vel unus hic locus satis arguit, λήξεις esse narrat τοὺς κλήρους καὶ τὰς οὐσίας. ITAQUE (inquit) εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον ἐνεγράφοντο οἱ τελεωθέντες τῶν ΠΑΙΔΩΝ, οἷς ἐξῆν ἤδη τὰ πατρῷα οἰκονομεῖν. Non credo eam rem eorum patribus multum placituras fuisse. Sed tota res ex inepta etymologia nata est.

Non minus gravi errore scribit v. Καθάρσιον: — περισείαρχοι, οἵπερ ὠνομάστησαν οὕτως ἥτοι ἀπὸ τοῦ περισείχειν ἢ ἀπὸ τῆς ἐσίας.

Levius etiam suspicatur v. Σερίρινα: — Σειρήν (lege Σερίρινον, Σίρινον) ὁ λεπτὸς καὶ διαφανὴς χιτῶν εὐθετος τότε ὅτε ἐστὶν ὁ Σερίριος, nomen tenuis et pellucidae vestis cum nomine Σερίριος quidquam commune habere.

Harpocr. v. Ἀλογίαν: τὸ μηδέν ἔχειν λόγον ἀλλ' ἀλογιστὶ πράττειν. Vocabulum ἀλογιστὶ obiter eximendum Lexicis. Verum est ἀλλ' ἀλόγῳ τι πράττειν.

In sqq. repone ἐξειλοχότες τὸ ἐπιβάλλον pro barbara forma ἐξειλεχότες. Sic passim in libris fertur ἀνκτετραφώς pro ἀνκτετροφώς.

Harpocr. v. Ἀμφιδρόμια: — τὸ βρέφος περὶ τὴν ἐσίαν ἔφερον τρέχοντες καὶ ὙΠΟ τῶν οἰκείων καὶ φίλων πουλύποδας καὶ σηπίας ἐλάμβανον. Poterant ὙΠΟ τῶν οἰκείων πληγὰς λαμβάνειν, sed πουλύποδας καὶ σηπίας ἐλάμβανον ΠΑΡΑ τῶν οἰκείων. Saepe Athenis πουλύποδες καὶ σηπίαί tenuiorum cibis coniunguntur. Aristophanes apud Athen. pag. 323 c.

καὶ ταῦτ' ἔχοντα πουλύπους καὶ σηπίας.

Harpocr. v. Ἀνακαλυπτήρια: — ταῦτα δ' εἰσὶ τὰ παρ' ἡμῖν θεώρετρα. Barbarum hoc quidem est. Fuerat θεωρή id est θεωρητήρια. Apud Veteres ὀπτήρια vocabantur. Hesychius: Ὀπτήρια: τὰ ἐν τοῖς ἀνακαλυπτηρίοις διδόμενα δῶρα τῇ νύμφῃ. Quidquid exit in -τήριον vel -τήρια in Codd. ita scribi solet ut τρ praecedenti vocali supra scribatur.

Harpocrat. v. Ἀναξαγόρας: — νοῦς δ' ἐπεκαλεῖτο ἐπεὶ ὕλην τε καὶ νοῦν πάντων φρουρὸν εἶπεν. Legendum πάντων ἘΦΟρον εἶπεν.

Harpocrat. v. Ἀνθεμόκριτος: — legendum: τό τε βαλανεῖον τὸ παρ' Ἀνθεμοκρίτου ἀνδριάντα πρὸς ταῖς Θριασίαις πύλαις. Vulgo post ἀνδριάντα legitur ταυτέσι quasi essent sequentia Harpocratonis. Sed multis ante Harpocratonem saeculis αἱ Θριάσαι πύλαι mutato nomine τὸ Δίπυλον appellabantur.

Praeterea scribe τὴν ἱερὰν τοῖν θεοῖν ὀργὰν pro ταῖν θεᾶν. Similiter in v. Κιττοφόρος scribendum ἱερὰς — τοῖν θεοῖν pro ταῖν θεᾶν. Idem error et alibi saepe commissus est et in Aristophanis Codice Ravennate.

Harpocrat. v. Ἄξονι: οἱ Σόλωνος νόμοι ἐν ξυλίνοις ἦσαν ἄξοσι γεγραμμένοι. Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους: „ὥς ἐν τῷ ἄξονι εἴρηται.” Excidit una literula ad sententiam prorsus necessaria: ἐν τῷ (x) ἄξονι, id est ἐν τῷ πρώτῳ ἄξονι. Cf. v. Σῖτος: — ὥς μαθεῖν ἔστι καὶ ἐκ τοῦ Σόλωνος x ἄξονος. Plutarchus in Solone cap. 24. καὶ πρώτος ἄξων ἐστὶν ὁ τοῦτον περιέχων τὸν νόμον, ubi legendum arbitror (ὁ) πρώτος ἄξων.

Praeterea in sqq. permolestum vitium haeret. Editur: ἮCAN δὲ (οἱ Σόλωνος ἄξονες), ὥς Φησι Πολέμων ἐν τοῖς πρὸς Ἐρατοσθέ-

νην, τετράγωνοι τὸ σχῆμα, διασώζονται δὲ ἐν τῷ πρυτανείῳ γεγραμμένοι κατὰ πάντα τὰ μέρη. ποιοῦσι δ' ἐνίοτε φαντασίαν τρίγωνον ὅταν ἐπὶ τὸ σενὸν κλιθῶσι τῆς γωνίας. Polemon enim oculatus testis non ἦσαν scripserat, sed εἰσίν, ut διασώζονται et ποιοῦσιν. Refutat Polemon Eratosthenis errorem qui τριγώνους esse dixerat.

Harpocrat. v. Ἀποπεφασμένον: — Δημοσθένης κατὰ Νεαίρας „ἀποπεφασμένως πωλοῦνται” ἀντὶ τοῦ φανερωῶς. Editur apud Demosthenem pag. 1367. 25. (ὁ νόμος) οὐκ ἔῤ' ἐπὶ ταύταις μοιχὸν λαβεῖν ὁπότε ἂν ἐπ' ἐργασηρίου καθῶνται ἢ ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλῶσί τι ἀποπεφασμένως. Lysias pag. 117. 42. recitata lege Solonis

Ὅσαι δὲ πεφασμένως πωλοῦνται.

interpretatur: τὸ μὲν πεφασμένως ἐστὶ φανερωῶς, πολεῖσθαι δὲ βαδίζειν. Redde igitur Demostheni suum ἢ [ἐν τῇ ἀγορᾷ] ΠΩΛΩΝΤΑΙ ἀποπεφασμένως, et Harpocratiον ἀποπεφασμένως ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ, et Lysiae ἈΠΟΠΕΦΑΣΜΕΝΩΣ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ.

Pervetus est apud Demosthenem haec lectionis labes. Consentiant fideliter in absurda scriptura: ἢ ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλῶσί τι et omnes libri nostri et Harpocratiον ipse in v. Πωλῶσι: — ἢ ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλῶσί τι ἀποπεφασμένως, ubi vide Didymi et Harpocratiονis interpretationes ineptas. Didymus πωλῶσί τι affirmat esse πορνέωσιν, namque πωλεῖν esse τὸ παρέχειν ἑαυτὴν τοῖς βουλομένοις, quasi πωλεῖν τι idque ἐν τῇ ἀγορᾷ et πωλεῖν ἑαυτὴν esset plane idem. Bonus Harpocratiον opinatur contra πωλεῖν proprio sensu (κυρίως) esse ab Oratore positum, et infames esse mulieres omnes quae quid in foro venderent perinde atque eas quae palam in lupanari sedentes quaestum corpore facerent.

Quam sint haec omnia inania et falsa optime declarat locus in oratione πρὸς Εὐβουλίδην pag. 1308. 3. (οἱ νόμοι) κελεύουσιν ἔνοχον εἶναι τῇ κατηγορίᾳ τὸν τὴν ἐργασίαν τὴν ἐν τῇ ἀγορᾷ ἢ τῶν πολιτῶν ἢ τῶν πολιτίδων ὀνειδίζοντά τινα. Quod Harpocratiον appellat πωλεῖν τι Demosthenes ἀπτικισί dicit ἐργάζεσθαι ut in vicinia: οὐκ ἔξῃσι ξένῳ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐργάζεσθαι, et passim in sqq.

Bene factum quod ipsa verba prisca Solonis Lysias nobis

servavit et ipse Harpocraton ex nescio qua λέξει antiqua fideliter descripsit.

Ubi semel priscum vocabulum ΠΟΛΩΝΤΑΙ in πωλῶσι τι depravatum est, non defuit qui ἐν τῇ ἀγορᾷ adderet de suo.

Accedit his denique eximium testimonium Plutarchi, quem constat ex vita Solonis diligenter leges Solonis lectitasse et probe cognitias habere. Scribit in *Solone* cap. 23. (ζημίαν ἔταξεν ὁ Σόλων) ἄν τις προαγαγεύῃ δραχμὰς εἴκοσι πλὴν ὅσαι πεφασμένως ΠΟΛΟῦνται (Codices πωλοῦνται) λέγων δὴ τὰς ἐταίρας, αὕται γὰρ ἐμφανῶς Φοιτῶσι πρὸς τοὺς διδόντας.

Harpocr. v. Ἀποσολεῖς. Leg. ἀποσολῆς. Forma Attica plerisque locis apud Harpocratonem ut et in Codicibus Atticorum omnium a scribis interpolata est. Reponendae sunt apud Harpocr. formae ἐκλογῆς. Εὐωνυμῆς, Κεραιμῆς, Λαμπτρῆς, Μεταλλῆς, συγγραφῆς. Emendate scripta sunt Βησαιῆς, συλλογῆς, Φηγαίῆς. In v. Αἰξωνῆσιν rescribendum est Αἰξωνῆς. Similiter peccatur in accusativis in -ΕΑΣ. Cf. v. Ἀλέας et annotationem Dindorfii.

Apud Harpocr. v. Ἀπρότων apparet quam sit Harpocraton infelix coniector. Legebatur apud Dinarchum: ἐμπεπηδηκότων τῶν ζητόρων ὥσπερ ἀπρότων εἰς τὸ ἐμπόριον. Absurdum mendum est ἀπρότων. Quid Harpocraton? μήποτε (inquit) γραφικὸν ἀμάρτημα καὶ δεῖ γράφειν „ὥσπερ ληστῶν.” Habebat tamen veram lectionem ante oculos, namque addit: ἐν τισι δὲ γράφεται ΠΑΡΝΟΠΩΝ. Neque verum esse παρνώπων statim agnovit et perabsurda coniectura ΛΗΙΣΤΩΝ restituit.

Multo etiam turpius erravit Harpocraton v. Κλιμάζῃ: — „ὅταν οὖν ἀπολογούμενος ΚΛΙΜΑΖΗ καὶ παράγῃ τοὺς νόμους. Non intellexit κλιμακίζειν verum esse et κλιμακίζειν esse *torquere, distorquere*, idque verbum proprium esse in quaestionibus servorum; itaque ad coniecturam aliam confugit scribitque: μήποτε δὲ δεῖ γράφειν ΒΛΙΜΑΖΗ, ἔν' ἣ ὁδὸν θλίβῃ καὶ βιάζεται. Quid esset βλιμάζειν manifesto nesciebat, quamquam ipse suo loco interpretatus est ΒΛΙΜΑΐζειν: τὸ ταῖς χερσὶ διχθλίβειν. Notum tamen est amatoriae nequitiae genus, quod Latini Co-

mici *subagitare* appellant: sed *leges subagitare* qui dixerit praeter Harpocratonem non facile reperias.

Vera lectio aetatem tulit apud Photium qui ex antiqua λέξει ῥητορικῇ descripsit: Κλιμακίζειν: μένεται Δείναρχος ἐν τῇ ὑπὲρ Αἰσχίνου συνηγορίᾳ λέγων· „οὗτος κλιμακίζει τοὺς νόμους.” Sed ne Photio quidem suboluit illum locum ex hoc emendari oportere.

Apud Harpocr. v. Ἀρχαίως legitur fragmentum ex Ephori historiarum praefatione: περὶ μὲν γὰρ τῶν καθ' ἡμᾶς γεγενημένων τοὺς ἀκριβέστατα λέγοντας πιστοτάτους ἡγούμεθα, περὶ δὲ τῶν παλαιῶν τοὺς οὕτω διεξιόντας ἀπιθανωτάτους εἶναι νομίζομεν ὑπολαμβάνοντες οὔτε τὰς πράξεις ἀπάσας οὔτε τῶν λόγων τοὺς πλείους εἰκὸς εἶναι μνημονεύεσθαι διὰ τοσοῦτων ἔΤΩΝ. Perit vocabulum sine quo sententia non constat. Supplendum διὰ τοσούτων ἔΤΩΝ. Orsus est enim Ephorus historiam ἀπὸ τῆς τῶν Ἡρακλειδῶν καθόδου, et quae res illa remotissima antiquitate gestae, quae verba facta essent diligenter exposuerat. Cavit igitur in exordio operis ne videretur ea narrare quorum memoria *tot per annos* servari non potuerit.

Harpocrat. v. Ἀτιμος laudat locum Demosthenis pag. 122. 12. τί γὰρ τῷ Ζελεῖτῃ τῶν Ἀθηναίων κοινῶν εἰ μὴ μεθέξειν ἔμελλεν; Eadem scriptura in Codd. nostris circumfertur, sed vera esse haec videtur: εἰ μὴ μεθέξει ἔμελεν; Necessarium esse ἔμελεν antiqui correctores senserunt, sed in ἔμελλεν id ipsum inesse non perspexerunt.

Puerilis est Harpocratonis annotatiuncula v. Ἀττα: ἀντὶ μὲν τοῦ ὍCA ἢ ὍATINA Ἀντιφῶν. — ἀντὶ δὲ τοῦ TINA ἢ ΠΟΙΑ TINA Δημοσθένους. Habet pronomen τις in Attica has formas του, τῷ et ἄττα. Ὅσις habet ὅτου, ὅτῳ et ἄττα. Ποῖός τις *qualis* (nam ποῖος idem est quod τίς;) habet apud Homerum Odyss. τ. 218.

εἰπέ μοι ὅπποῖ' ἄσσα περὶ χροῖ' εἴματα ἔστο.

et in Attica ὅποῖ' ἄττα, ut ὀλίγ' ἄττα, ποικίλ' ἄττα et sexcenta his similia elisa semper vocali. Ὅσις habet in Ionia ἄσσα,

in Attica ἄττα sine ulla exceptione. Vides igitur quam negligenter Grammaticus de re tam simplici scripserit. Omnino nisi quis Harpocratonis λέξεις diu et multum versaverit incredibile ei videatur quam multa leviora et futilia et usum nullum habentia eruditus Oratorum Atticorum lector et interpres in suam λέξιν undique conghesserit. Qui ad δεκάζων adscripsit ὅ. τι ποτὲ τοῦτ' ἐστὶ δῆλον ἄπασι, idem multo etiam notiora sedulo interpretatur veluti ἀμωσγέπως et iterum ἀπειπεῖν (nescius ἀπειπεῖν esse verbi ἀπαγορεύειν aoristum) et alia non minus protrita ac nemini ignota. Quid prodest tot nomina urbium verbo commemorare et τὰ τῶν Ἀθήνησι Φυλῶν ὀνόματα et τὰ τῶν δήμων? Magis etiam inutile est quod apponit hominum quorundam nomina nil addens praeter ἔνομα κύριον. Cui tandem prodest legere:

Ἄρθριος: ἔνομα κύριον.

Ἀριστεύς: ἔνομα καὶ τοῦτο κύριον.

aut:

Σίμων: ἔνομα κύριον.

aut similia passim. Etiam in his nonnumquam hallucinatur, veluti in

Δερκυλίδας: Λακεδαιμονίων βασιλεύς.

nam quis nescit Dereylidam τὸν Σίσυφον non fuisse Spartanorum regem? Saepius et gravius peccat in ipsa τῶν λέξεων interpretatione, veluti in Ἀποδιδόμενοι — ἀντὶ τοῦ ἀποδιδόντες, et in Θέμενος τὰ ὅπλα et in Λόγου τυχεῖν et in Ἐξένιζε et Ξενίζειν, et quibusdam aliis.

Condonabimus ei haec omnia et si quid habet boni grati utemur, modo ne quis ubi nonnulla sine teste commemorat in illius auctoritate aliquid ponderis inesse arbitretur.

Si quid Harpocratonem credimus: ἐνιχαοῦ παρέλκει τὸ ἄττα. Afferuntur ab aliis haec exempla; ex Aristophanis *Av.* 1514.

ἀπόλωλεν ὁ Ζεύς. — πηνίκ' ἄττ' ἀπάλετο;

et:

πυθοῦ χελιδὼν πηνίκ' ἄττα φαίνεται.

sed neque ἄττα neque quidquam huiusmodi revera *supervacuum* est et παρέλκει. Quemadmodum dicitur πᾶς τι, et saepissime οὐδοπωστιοῦν, sic et adverbii temporis pronomen idem in plurali numero additur πηνίκ' ἄττα et ὀπηνίκ' ἄττα, id est

πηνίκα πως; πηνίκα μάλισα; aut simile quid temperandi aut minuendi vim habens, quo tempore circiter?

Harpocrat. v. Γαμηλία: — Δίδυμος ἐν μὲν τοῖς Ἰσαίου ὑπομνήμασιν — ἐν δὲ τοῖς Εἰς Δημοσθένην Leg. ἐν μὲν τοῖς Εἰς Ἰσαίου. Non multum proficias ex Didymi interpretatione: ad Demosthenem annotavit γαμηλίαν esse τὴν τοῖς Φράτορσιν (Φράτερσιν) ἐπὶ γάμοις διδομένην παρατιθέμενος λέξιν Φανοδήμου, ἐν ᾗ οὐδὲν τοιοῦτον γέγραπται, ad Isaeum δὲ αὐτὸς πάλιν γαμηλίαν Φησὶν εἶναι τὴν εἰς τοὺς Φράτορας (Φράτερας) εἰσαγωγὴν τῶν γυναικῶν οὐδεμίαν ἀπόδειξιν τῆς ἐξηγήσεως παραθέμενος.

Non est tamen res obscura. Γαμηλία est ἡ ἐπὶ τῷ γάμῳ θυσία ἐν τοῖς Φράτερσι καὶ τὸ ἔργον γαμηλίαν εἰσενεγκεῖν, teste Polluce III. 42. et quia rem divinam de more epulae sequuntur verissime scribit Hesychius γαμηλίαν esse δεῖπνον, ὃ τοῖς Φράτερσιν ἐποίει ὁ γαμῶν.

Didymum saepius in talibus negligentius et festinantius versari infra pluribus ostendam.

Leguntur in Demosthenis Codicibus, quos habemus superstites et in uno omnium praestantissimo Parisino S perabsurda vitia quaedam Harpocrate antiquiora. Absurdum est quod legitur apud Demosthenem pag. 284. 24. τοὺς ἐκ τῶν σκηνῶν τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐξεῖργον καὶ τὰ γέρρα ἘΝΕΠΙΜΠΡΑCAN. Eadem scriptura erat in libris Harpocratonis v. Γέρρα. Itaque et in Didymi in Demosthenem commentariis, quibus utebatur, ferebatur eadem lectio, quae omnem sanam interpretationem respuit. Ridicula est enim Harpocratonis opinio, qui serio credebatur *tabernarum in foro* τὰ σκεπάσματα καὶ τὰ παρακαλύμματα ἐμπίμπρασθαι ὑπὲρ τοῦ μὴ συνεσθάναι περὶ τὰ ὄνια ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς. Periculum fuisset, opinor, ne quidquid esset in fori tabernis mercium flammam traheret et conflagraret. Sine controversia corruptum est ἐνεπίμπρασεν. Quid sit emendandum optime colligas ex loco orationis κατὰ Νεαίρας pag. 1375. 19 quem Harpocraton ipse comparavit: τοὺς δὲ πρυτάνεις κελεύει — ὁ νόμος τὴν ψῆφον δίδόναι προσιόντι τῷ δήμῳ πρὶν τοὺς ξένους εἰσιέναι καὶ τὰ γέρρα ἀνχιρεῖν. Recte interpretatur idem: πρὶν εἰσιέναι τοὺς ξένους καὶ πρὶν ἀνχιρεθῆναι τὰ περιφράγματα,

τουτέσι πρὶν ἀναπετασθῆναι τὴν ἐκκλησίαν παντὶ τῷ [εἰπεῖν] βουλομένῳ, modo expungatur stultum emblemata εἰπεῖν. Posteaquam populus in suffragium iit confecto negotio omnibus aditus patet ἀναιρεῖται τὰ γέρρα καὶ προσέρχεται πᾶς ὁ βουλευόμενος.

Ergo τὰ γέρρα sunt περιφράγματα crates ex vimine plexae (unde nomen) quibus omnibus qui cives non essent aditus ad Comititia intercludebatur. Itaque in priore loco legendum: καὶ τὰ γέρρα ΠΕΡΙΕΠΕΤΑΝΝΤσαν, ut statim exclusis peregrinis omnibus populus de summa rep. deliberare posset. Περιπεταννύναι circumsepire proprium in tali re verbum est. In venatione τὰ δίκτυα τοῖς θηρίοις περιπετάννυται, in Comititiis περιπετάννυται τὰ περιφράγματα, intra quae nemo qui civis non sit admittitur. Eodem modo dicitur περισχοινίζειν et περισχοινίζεσθαι quum funibus distentis aditu arcentur omnes alieni, ut Hyperides scribit in oratione κατ' Ἀριστογείτονος (apud Demosth. pag. 776. 20.) τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν ὅταν ἐν τῇ βασιλείῳ σοφῇ καθεζομένη περισχοινίζεται κατὰ πολλὴν ἡσυχίαν ἐφ' ἐκυτῆς εἶναι.

Harpocr. v. Δῆμαρχος: — καὶ συνῆγον τοὺς δῆμοις ὁπότε δέησειεν. Legendum τοὺς δημοτάς. Non enim οἱ δῆμοι convocabantur sed οἱ ἐξ ἐκάστου τοῦ δήμου.

Harpocr. v. Ἔθνος: — ἐν δὲ τῷ θ Φιλιππικῷ (pag. 117) Φησὶν· „ἀλλὰ Θετταλία πῶς ἔχει; οὐχὶ [τὰς πόλεις καὶ] τὰς πολιτείας αὐτῶν ἀφῆρηται;” Vides manifestam interpolationem iam in Harpocratonis Codicibus circumferri.

Harpocrat. v. Ἐκ περιουσίας: — Non intelligebant docti magistri quid esset apud Demosthenem pag. 226. 19. οὗτος δ' ἐκ περιουσίας μου κατηγορεῖ. Non significat (inquit) περὶ χρημάτων, ὥς οἴονται τινες. Facile credimus, namque absurdum hoc quidem est. Pergit: βέλτιον οὕτως ἀκούειν — „ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος μου κατηγορεῖ.” Sed hoc quoque alienum est ab Oratoris loco. Nihil aliud est ἐκ περιουσίας quam ἐν προσθήκῃς μέρει appendicis loco, corollarum instar.

Harpocrat v. Ἐνδεκάζοντας: ἀντὶ τοῦ Ἐνεορτάζοντας, ἐν τῷ αὐτῷ τὴν δεκάτην ἄγοντας. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Θεοκρίνου.

Demosthenes pag. 1335. 7. καὶ τότε μὲν λοιδορουμένους — μικρὸν δὲ διαλιπόντας τοῖς αὐτοῖς τούτοις Ἐνδεκάζοντας. Scripserat Demosthenes CYNδεκάζοντας, et frequens inter ἐν et σύν confusio quum sit perantiqua etiam Harpocrati imposuit.

In libris Demosthenis (etiam in S) vitiosius multo legitur ἐνδΙκάζοντας.

Quam sit Harpocrati indiligens et socors cognoscas ex v. Ἐξένιζε: Δημοσθένης ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει. „διαβεβλή-
κασι γὰρ μου τὸν πατέρα ὡς ἐξένιζε.” μήποτε ἀντὶ τοῦ ξένος
ἦν, καὶ οὐχ ὡς Δίδυμός φησιν ἀντὶ τοῦ οὐκ Ἀττικῶς διε-
λέγετο ἀλλὰ ξενικῶς. Num tu eum, quum Didymo stulte
obloqueretur, locum Demosthenis inspexisse putas? Verum esse
fatetur p. 1304. 7. ὅτι ὁ πατὴρ ἐξένιζεν, sed narrat eum bello
captum post longum temporis intervallum rediisse in patriam,
additque οὗτ' ἐν τοῖς δημόταις οὗτ' ἐν τοῖς φράτερσιν οὗτ' ἄλλοθι
οὐδαμοῦ τὸν ξενίζοντα οὐδεὶς πάποτ' ἡτιάσατο ὡς εἴη ξένος. Re-
petit v. Ξενίζειν errorem eundem, qui est eo gravior quod
numquam Graecorum quisquam ξενίζειν dixit pro ξένον εἶναι.
Imo vero in v. ξενίζειν etiam magis ioculariter erravit: mutata
enim opinione putat ξενίζειν eodem Demosthenis loco esse ἐν
ξένη διατρίβειν. Qui Athenas ex longa captivitate redierat ar-
guitur peregre esse. Haud vidi magis.

Harpocrat. v. Ἐπιδιαιτίθεσθαι: — (Λυσίας) ἐν τῷ ὑπὲρ Νησο-
κλέους. Non est Graecum nomen Νησοκλής. Erat in vetusto
libro ΝΙΚΟκλέους id est Νικοκλέους, sed litera K in IC dis-
secta scriba ex ΝΗCΟκλέους suum ΝΗCοκλέους effinxit.

Harpocrat. v. Ἐπιτρέπειν recte docet apud Demosthenem τοῖς
οἰκείοις ἐπιτρέπειν significare διαιτητὰς αὐτοὺς αἰρεῖσθαι, et ἐπι-
τρέπειν idem esse quod δίαιταν ἐπιτρέπειν. Itaque ex animi
sententia assentior viro doct. CAROLO FUHR, qui in *Animadver-*
sionibus in Oratores Atticos Bonnae 1877. pag. 57. apud Isaeum
II. 29. ἔδοξεν ἡμῖν χρῆναι — ἐπιτρέψαι τῷ τε κηδεῖ καὶ τοῖς
φίλοις [διαιτῆσαι], vidit διαιτῆσαι deleri oportere.

Harpocrat. v. Εὐρύβατον: — στρατιὰν συναγαγεῖν εἰς τὸν πόλε-
μον τὸν ΕἰC τοὺς Πέρσας. Leg. τὸν πρὸς τοὺς Πέρσας.

Harpocraton v. Θέσθαι: -- postquam docuit ὅτι ἐπὶ τῶν νόμων λέγεται ὡς ἔθηκε μὲν ὁ νομοθέτης, ἔθετο δὲ ὁ δῆμος miratur quod est scriptum apud Demosthenem pag. 1136. 10. αὐτὸν αὐτῶ νόμους ἰδίους θέμενον et suspicatur θέντα esse verum. Non cogitavit si quis *sibi ipsi proprias leges ferre* dicatur, θέσθαι esse prorsus necessarium.

Harpocrat. v. Θεωρικά ex Philochoro: τὸ δὲ θεωρικὸν ἦν τὸ πρῶτον ΝΟΜισθὲν δραχμὴ τῆς θέας. Scribendum ὍΡΙσθέν, ut post pauca: ἄλλοτε μέντοι ἄλλως ὠρίσθη τὸ διδόμενον εἰς τὰς θέας.

Harpocrat. v. Ἰόνιος: — τὸν Ἀδρίαν καλούμενον οὕτως ὠνόμαζον ἐνίοτε οἱ παλαιοί. Mirifica observatio „interdum appellabant.” Imo vero sic constanter veteres omnes Hadriaticum mare vocabant. Prometheus ad Ionem (Aesch. *Prom.* 840):

χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα πόντιος μυχός,
σαφῶς ἐπίσας, Ἰόνιος κεκλήσεται
τῆς σῆς πορείας μνημα τοῖς πᾶσιν βροτοῖς.

Sero nati τὸν Ἀδρίαν dicere coeperunt. Suspisor ἐνίοτε vitio natum esse et Harpocratonem scripsisse ὠνόμαζον οἱ παλαιοί.

Harpocrat. v. Καρκίνος: — Φερεκράτης Αὐτομόλοις·
ὁπόταν σχολάζης νῖψον, ἵνα τὰ λήϊα
συγκαρκινώθῃ.

Libri νῖψον, νῆψον, νεῖψον. Quid verum est? Nihil horum. Scribendum νῖψον ex νίφειν. Iovem precatur nescio quis ut *nivem mittat*.

In eodem loco laudatur Καρκίνος ὁ ποιητὴς εἰπών·
οὐ κεῖνος ἐξέστησε. τὰς γὰρ ἐμφύτους
ὀρθῶς παγείσας * * * * * Φρένας
οὐδεὶς ἐπαίρει κχιρὸς ἐξαμαρτάνειν.

Recepta est infelix Luzacii coniectura:

οὐΚ ΟΙΝΟC ἐξέστησε.

quae verba cum sqq. minime congruunt. Suspisor poetam dixisse:

Νοῦ ἑκεῖνος ἐξέστηκε.

id est μέμνηε demens factus est. Scriptum erat ΕΙΠΩΝΟΥ-ΚΕΙΝΟC et lineola in ΕΙΠΩ neglecta est.

Harpocrat. v. Κυρσίλον: — τὸν μὲν ταῦτα συμβουλευόμενα Θεμισοκλέα στρατηγὸν ἐλόμενοι, τὸν δ' ὑπακούειν ἀποφινόμενον Κυρσίλον καταλιθάσαντες. Totidem verbis leguntur haec apud Demosthenem pag. 296. 9. sed καταλιθεῖν eo sensu non est verbum aetatis Demostheneae. Omnes probati scriptores in ea re καταλέγειν usurpabant. Λεύω veterum poëtarum est et λευσμός, λευσήρ, λεύσιμος, λιθόλευτος, δημόλευτος et sim. et Demostheni reddendum Κυρσίλον καταλεῖψαντες, ut in hac ipsa historia (mutato Senatoris nomine) Herodotus IX. 5. Ἀθηναῖοι δὲ — ὥς ἐπύθοντο περισσάντες Λυκίδην κατέλευσαν, et post pauca: αἱ γυναῖκες — κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα κατὰ δὲ τὰ τέκνα. Videtur καταλέγειν aetatem non tulisse, quamobrem Harpocratio annotavit: Κατέλευσαν: αὐτὶ τοῦ λίθοις κατέβηλον.

Harpocrat. v. Λαμπάδας adscribit ex Istro: — λαβόντες ἡμένας λαμπάδας ἀπὸ τῆς ἐσίας ὑμνοῦσι τὸν Ἥφαιστον θέοντες ὑπόμνημα τοῦ κατανοήσαντα τὴν χρεῖαν τοῦ πυρὸς διδάξαι τοὺς ἌΛΛΟΤΣ. Fuerat olim τοὺς ἈΝΟΤΣ id est τοὺς ἀνθρώπους, quod res ipsa postulat. Aeschylus in *Prometheo* vs. 612.

πυρὸς βροτοῖς δοτῆρ' ὄρεξ Προμηθέα.

et vs. 253.

καὶ νῦν Φλογωπὸν πῦρ ἔχουσ' ἐφήμεροι;

Harpocrat. v. Λευκονοιεύς: — Λευκόνειον δῆμος τῆς Λεοντίδος. Dindorf.: „Λευκάνειον B. Recta nominis forma esse videtur Λευκονόη.” Mihi quidem nomen τοῦ δήμου fuisse videtur Λευκὸν Οἶον. Duo erant in Attica δῆμοι appellati Οἶον a solitudine nomen habentes quasi μόνον, ἔρημον, ἐρημία. Tertius habebat a colore nomen Λευκὸν Οἶον, cuius δημότης vocatur Λευκονοεύς more Attico non Λευκονοιεύς. Phrynichus apud Schol. Aristoph. ad *Av.* 997.

τίς δ' ἔστιν ὁ μετὰ ταῦτα Φροντίζων; B. Μέτων
ὁ Λευκονοεύς. A. ἐγὼ δ', ὁ τὰς κρήνας ἄγων.

Harpocrat. v. Μεῖτον καὶ Μειαγωγός: — Εὐπολις ἐν Δήμοις·
τοιγαροῦν στρατηγὸς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου
οὐδεὶς δύναται ὥσπερ μειαγωγὸς ἐστῶν
τῆς τοῦδε νίκης πλείον' ἐλκύσθαι σαρμὸν.

haec est scriptura librorum, unde nihil sani extuderunt Critici a Dindorfio laudati. Mihi Eupolis dixisse videtur de Miltiadis victoria Marathonica aut de Themistoclis Salamina:

τοιγὰρ κρατηγὸς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου
οὐδεὶς ΠΟΘ' ὥσπερ μειαγωγὸς ἐσιῶν
τῆς τοῦδε νίκης πλείον' εἰλκυσε σαφμόν.

Harpocrat. v. Μεσεγγύημα — καὶ μεσεγγυήσασθαι. Verbum μεσεγγυᾶσθαι obiter ex Lexicis eximendum. Pugnat enim cum certa et perpetua Graecae linguae analogia, ex qua ex μετέγγυος nascitur μεσεγγυοῦσθαι et μεσεγγύημα, quae scriptura in plerisque omnibus Codd. manuscriptis Graeculorum vitio funditus deleta in paucis quibusdam optimis et antiquissimis fideliter servata est et ubique reponenda. In Platonis *Legibus* pag. 914 d. ἐὰν δὲ τὸ μεσεγγυηθὲν θρέμμα ᾖ. Codex Parisinus A μεσεγγυῶθέν servavit. Apud Isocratem pag. 235 c. λοιδορομήνους περὶ μεσεγγυημάτων Urbinas optime μεσεγγυῶματος dedit, ut μεσεγγυῶνται pag. 292 a. pro τὰ παρὰ τῶν μαθητῶν μεσεγγυῶνται. Similiter ubique apud Lysiam et Demosthenem et veteres omnes rescribendum, ubi aut μετέγγυος aut μετεγγυᾶσθαι aut μεσεγγυᾶσθαι, μεσεγγυήσασθαι aut μεσεγγύημα nunc editur.

Harpocrat. v. Μίκων: Λυκοῦργος ἐν τῷ περὶ τῆς ἱερείας „καὶ Μίκωνα τὸν γράψαντα ἕως τοῦ λ' μῆνους ἐξημίωσαν.” Locus Lycurgi depositus est et conclamatus. Dindorf. Saupprii perquam infelicem coniecturam τὸν γράψαντα καταδεῶς τοῦς Ἑλληνας ἐξημίωσαν recepit in textum, quasi ea verba aliquam sententiam continerent. Quod idem ex Sopatro attulit: Μίκων ὁ ζωγράφος τοῦς βαρβάρους γράψας μεῖζους τῶν Ἑλλήνων κρίνεται, nihil nos iuvat, quia est ea inepta narratiuncula in Rhetorum cerebris nata.

Harpocrat. v. Νεήλατα: — κατ' ἔλλειψιν ἀντὶ τοῦ νεήλατα ἀλφίτα τὰ νεωστὶ ἀλληλεσμένα (ἀλληλεμένη). Ergo manifestum est νεήλατα scribi oportere. Ut enim cognata sunt ἐλήλαται χρυσήλατος, et ὁμώμοται ἀνώμοτος, et ἐδήδεσται ἐδεσός, sic et ἀλλήλεται νεήλεται. Haesit vetus error in vocabulo, quod semel

apud Demosthenem legitur et caeteris omnibus inauditum est.

Harpocrat. v. Ὁ λῖγωρήσετε: ἀντὶ τοῦ ἀμελήσετε Δη-
μοσθένης. Miror quibus tandem lectoribus haec scripta sint.
Quis, quaeso, Oratores Atticos lubenter legens nescire poterat
quid esset δλιγωρεῖν et tot alia perinde tralaticia et pervulgata?
Ὁ μόσε ἰέναι quid sit operose declarat et ἐρικᾶ ξεύγη et ἐριγνη-
θῆναι, quasi haec quisquam paullo eruditior ignorare potuisset.
Praeterea in δλιγωρήσετε affert versiculi Homericī:

ἢ δλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνκτο Τυδεύς.

vitiosam interpretationem, quae apud alios multos circumfertur:
ἔσι δὲ τὸ δλίγην ἀντὶ τοῦ ΟΥΔΕ δλίγην, quasi esset res simpli-
cissima necessariam sententiae negationem in dicendo omittere.

Harpocrat. v. Ὁ μοῦ: — ἀντὶ τοῦ ἐγγύς. ἔσι δὲ πολὺ παρ'
Ἀττικοῖς. καὶ Μένανδρός που

ἤδη γὰρ ἔσι τοῦ τίκτειν ὁμοῦ.

Menander dixisse videtur:

ἤδη γὰρ ἔσιν (ἤδε) ΤΩΙ τίκτειν ὁμοῦ;

Hinc sumsit Dionysius Halic. pag. 198. καὶ γὰρ ὁμοῦ [τι] τῷ
τίκτειν εἶναι τὴν κόρην, ubi τι expunxerim.

Harpocrat. v. Ὅτι ἐξακισχίλια: — ὅτι γὰρ ἐξακισχίλια τάλαντα
ἦν τὸ τίμημα τῆς Ἀττικῆς καὶ λυθέντος ἐν τοῖς ἐξῆς τοῦ λόγου
Φησίν. Pro absurdo λυθέντος Harpocraton dederat καὶ ΑΤΤΟC.

Harpocrat. v. Ὁ σχοφόροι: — Ἰσρος ἐν τῇ 19' περὶ Θησέως
λέγων γράφει. Non puto in libro XIII. de Theseo fuisse scrip-
tum, sed in prioribus. Legendum arbitror ἐν τῇ γ' (τρίτῃ).
Error frequentissimus, quem saepe exemi ex Diogene Laërtio
et Athenaeo, natus est ex antiqua scriptura ΕΝΘΗΓ. Simili
errore V. Λογοποιός: — in libris est Ἡρόδοτος ἐν τῷ IB. pro ἐν
τῷ B.

Harpocrat. v. Παιανιεῖς (scrib. Παιανίης) καὶ Παιονίδαί: —
„ἐγράψατο εἰς Ἀρεῖον πάγον Δημομέλῃ τὸν Παιανιέα.“ — Δίδυμος
γραπτέον εἶναι Φησι Παιανέα χωρὶς τοῦ I. Stolidus scriba
Dindorfio imposuit. Legendum Παιανιᾶ χωρὶς τοῦ Ε. et satis

constat Athenienses sic scribere solitos: Παιανιᾶς et Παιανιᾶ, ut Στειριᾶς, Μηλιᾶς, Λευκονοᾶς, Στειριᾶ, Μηλιᾶ, Λευκονοᾶ simili-
aque omnia cf. Harpocrat. v. Ἀγυιᾶς.

Harpocrat. v. Πέλανος: — Σανυυρίων δ' ἐν Γέλωτι Φησίν·

πέλανον

ὃ καλεῖτε σεμνῶς ἄλφιθ' ὑμεῖς οἱ βροτοί.

Casauboni et Meinekii coniecturis adiutus locum sic consti-
tuerim:

(σεμνῶς καλοῦμεν) πέλανον (ἡμεῖς οἱ θεοί),

ὃ καλεῖτ' ἀσέμνως ἄλφιθ' ὑμεῖς οἱ βροτοί.

Harpocrat. v. Περίπολος: — ex Aristotele adscribit: ἐκκλησίαις
ἐν τῷ θεάτρῳ γενομένης (οἱ ἔφηβοι) ἀποδεχόμενοι τῷ δήμῳ περὶ
τὰς τάξεις — περιπολοῦσι τὴν χώραν. Scribendum: ἐπιδειξά-
μενοι τῷ δήμῳ τὰ περὶ τὰς τάξεις, et in fine loci pro διὸ καὶ
μαρτυρῶν ἐδήλωσεν αὐτό, corrige διὸ καὶ μαρτύρων ἐδήγησεν αὐτῷ.

Harpocrat. v. Περισοιχίζεται: — ὀρθὰ ξύλα ἰσῶσιν, ὃ καλοῦσι
σοῖχους [ἢ εἰχοῦς] κατὰπεταυνύντες αὐτῶν δίκτυα. Dittographia
est eaque mendosa. Solent in libris σοῖχοι et εἰχοι, σοιχηδόν
et σοιχηδόν inter se permutari. cf. *Observatt.* nostras in Diony-
sium Halic. pag. 89. Nostro loco male repetitum εἰχοῦς in
εἰχοῦς vocabulum nihili depravatum est.

Harpocrat. v. Πρυτάνεις: — πεντήκοντα ἄνδρες ἀπὸ μιᾶς
Φυλῆς οἱ διοικούντες ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῆς βουλῆς ΠΡΑττόμενα.
Notissimo errore πρυττόμενα scriptum est pro προσταττόμενα.
In aliis libris est ταττόμενα, et sic ubique προσταττω, τάττω
et πράττω stolide confusa videmus.

Harpocrat. v. Σκαφηφόροι: — Δείναρχος ἐν τῷ κατ' Ἀγασι-
κλέους Φησίν· „οἱ ἀντὶ σκαφηφόρων ἔφηβοι εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνα-
βήσονται οὐχ ὅμῃ ἔχοντες χάριν τῆς πολιτείας ἀλλὰ τῷ τούτου
ἀργυρίῳ.” Agasicles Halimusiis largitione corruptis in civitatem
irrepserat teste Harpocrate v. Ἀγασικλῆς. Haerebam olim
in ἔφηβοι, sed ex verbis τῷ ΤΟΥΤΟΥ ἀργυρίῳ, quum τούτου
sit τοῦ Ἀγασικλέους, intelligitur de Agasicles filiis haec dici,

qui fraude paterna cives facti et δοκιμασθέντες dicuntur in pompa ἀντὶ σκαφηφόρων ἔφηβοι εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβήσεσθαι.

Harpocraton sedulo usus est Didymi in X Oratores Commentariis. Putaverit aliquis quantivis pretii et optimarum rerum plena haec doctissimi grammatici ὑπομνήματα fuisse. Ex diligenti Harpocratonis lectione collegi non ita sese rem habere. Nihil propemodum in iis inesse video quod doctum aut acutum sit aut elegans. Dubium et incertum te relinquit in iis quae in tanta librorum copia certo sciri facile poterant, ut in δερμητής, θέτην, οἰκίσκω, περίσοιχοι, τρωτήρ. Aut levia et futilia et in vulgus nota profert, ut in Ἐλευθέριος Ζεὺς, ἔνθρυπτα, ἐξένιζε, Θύσιον, Κραυαλλίδαι, κυμβίον, ματρυλεῖον, ὀξυθύμια, ὄσιον, Παιανιεῖς, παρασκήνια, περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιάς, Πολύτρωτος, προκάνια, τοὺς ἐτέρους τραγωδοὺς ἀγωνιεῖται. Aut fallitur et in errores se implicat, quorum haud pauci satis graves sunt, nonnulli etiam in tam erudito viro vix credibiles, ut in ἀπὸ μισθωμάτων, γαμηλία, ἐσπαθᾶτο, ἐωλοκρασία, Λυκιουργεῖς, ὁ κάτωθεν νόμος, πανδασία, πέλανος, πρόπεμπτα, προσασία, Πυθαέα, πωλῶσι, Φαρμακός.

Atque hi quidem sunt loci ad unum omnes ubi Didymus apud Harpocratonem nominatur, ut nulla sit acuta observatio aut annotatio luculenta neque de rebus neque de verbis apud Oratores commemoratis qualem a viro tantae et tam diffusae lectionis et eruditionis iure expectaveris. Ἐσπαθᾶτο ait esse ἀπώλυτο παρὰ τὴν σπάθην, σπάθη δέ ἐστι ξίφος. Notissimam ἐωλοκρασίαν apud Demosthenem pag. 242. 13. interpretatur: οὗτος χθὲς καὶ πρῶην ἃ ἐκέρατε πράγματα τήμερόν μου καταχεῖ.

Λυκιουργεῖς Δίδυμός Φησι τὰς ὑπὸ Λυκίου κατεσκευασμένας Φιάλας τοῦ Μύρωνος υἱοῦ. Redarguit errorem Harpocraton non suo Marte sed Athenaeum (pag. 486.) compilans. Satis nota erant tamen Ἀττικουργής, Κορινθιουργής, Νεξιουργής, Χιουργής, Μιλησιουργής, Ῥηγιουργής, et apud Anacreontem Καρικοεργέος ὀχάνου, et hoc ipsum Λυκιουργής apud Herodotum VII. 76. προβόλους δύο Λυκιοεργέας.

Quis serio credat τὸν κάτωθεν νόμον apud Demosthenem pag. 629. 16. appellatum esse iis de causis, quas Didymus tamquam αὐτοσχεδιάζων tres comminiscitur, quae omnes pariter falsae

sunt et inanes? Quis inducere in animum potest dici τὸν κάτωθεν νόμον, quia Solonis leges βουτροφῆδόν scriptae fuerunt? Quis concoquat τὸν κάτωθεν νόμον ita vocari solitum quia Ephialtes Solonis τοὺς ἄξονας καὶ τὰς κύρβεις ἐκ τῆς ἀκροπόλεως εἰς τὸ βουλευτήριον καὶ τὴν ἀγορὰν μετέστησεν? Neque id umquam factum est ut Solonis leges in *Curiam* transferrentur. Audi Pausaniam I. 18. 3. πλησίον δὲ πρυτανεῖόν ἐστιν, ἐν ᾧ νόμοι οἱ Σόλωνος γεγραμμένοι εἰσίν. et Pollucem VIII. 128. ἀπέκειντο δὲ — οἱ ἄξονες ἐν ἀκροπόλει πάλαι, αἵθις δὲ εἰς τὸ πρυτανεῖον καὶ τὴν ἀγορὰν μετεκομίσθησαν. et utroque antiquiorem Plutarchum in *Solone* cap. 25. (leges Solonis) κατεγράφησαν εἰς ξυλίνοὺς ἄξονας ἐν πλαίσιοις περιέχουσι τρεφομένους, ὧν ἔτι καθ' ἡμᾶς ἐν πρυτανείῳ λείπαντα ΜΙΚΡΑ διατῶζετο. Quam facile Didymus, qui scripserat περὶ τῶν ἄξόνων τῶν Σόλωνος πρὸς Ἀσκληπιάδην (Plutarch. in *Solone* cap. 1) haec omnia scire poterat si hoc egisset. Ex reliquis unum tantum addam. Πέλκνος quid sit Didymus his verbis docet: κυρίως τὸ ἐκ τῆς παιπάλης πέμματα, [ἐξ ἧς ποιοῦνται πέμματ' α putide repetita expungas censeo] ἢ ΚΑΙ ἀπὸ τοῦ πεπλατύνθαι ἢ ὅτι λευκά ἐστιν. Ὅμηρος

ὅτε πέρ τε χιῶν ἐπάλυνεν ἀρούρας.

ἢ διὰ τὸ φανὸν εἶναι ὃ ἐστὶ λευκόν. Quis homo paullo sanior inducere in animum poterit nomini πέλκνος quidquam esse negotii cum Homérico παλύνειν aut cum Attico φανός penultima longa, quod non λευκόν significat sed λευκρόν. Addidit denique notum ex Euripidis *Oreste* locum vs. 219.

ἐκ δ' ὁμορξον ἄθλιον

τόματος ἀφρώδη πέλκνον.

quasi ad intelligendum πέλκνον quidquam faceret. Ex his intelligitur in Didymo quoque ut in reliquis plerisque grammaticis tenendum esse illud:

νῶφε καὶ μέμνασ' ἀπιτεῖν.

DE NONNULLIS FRAGMENTIS

TRAGICORUM.

Tragicorum Graecorum fragmenta recensuit AUGUSTUS
NAUCK. Lipsiae 1856.

Pag. 4. Nauckii. Aeschylus:

τί δῆτ' ἐπ' αὐτοῖς ὄνομα θήσονται βροτοί;

Graece dicitur ὄνομα τίθεσθαι τινι *nomen imponere (indere) alicui*, non ἐπὶ τινι. Quamobrem poëta dixisse videtur:

τί δὴ ΠΟΤ' αὐτοῖς ὄνομα θήσονται βροτοί;

Perinde bene in tali re dicitur τί δὴ, τί δῆτα et τί δὴ ποτε. Sophocles fragm. 103. pag. 121.

τίς δῆποτ' ὄλβον ἢ μέγαν θείῃ βροτῶν

ἢ σμικρὸν ἢ τὸν μηδαμοῦ τιμώμενον;

οὐ γάρ ποτ' αὐτῶν οὐδὲν ἐν ταῦτῳ μένει.

sed in his manifestum est ἄν necessarium periisse. Itaque sic corrigendum est:

τίς δῆποτ' ὄλβον ἢ ΜΕΓ' ἢ ἌΝ θείῃ βροτῶν

ἢ σμικρὸν ἢ ΤΩΝ μηδαμοῦ τιμωμένΩΝ;

id est ἢ μέγα ἢ σμικρὸν ἢ οὐδενὸς ἄξιον.

Aeschylus fragm. 20.

ποῦ δ' ἐστὶν Ἀργοῦς ἱερόν, αὖδασον, ξύλον;

Mendosum est αὖδασον et forma vitiosum et inepte interpositum. Poëta dixerat:

Ἄργους ἱρὸν αὐδαῖΝ ξύλον;

Apollodorus in *Biblioth.* I. 9. 16. 6. κατὰ δὲ τὴν πρῶτον (τῆς Ἄργους) ἐνήρμοσεν Ἀθηνᾶ Φωνῆεν Φηγοῦ τῆς Δωδωνίδος ξύλον. et I. 9. 19. τῆς Ἄργους Φθεγξαμένης μὴ δύνασθαι φέρειν τὸ τοῦτου βάρος. et I. 9. 24 ἡ ναῦς (ἡ Ἀργώ) Φθέγγεται μὴ λήξειν τὴν ὁργὴν τοῦ Διός. Primus locus sumtus est ex Apollonii *Argo-nauticis* I. 524.

σμερδαλέον δὲ λιμὴν Παγασήιος ἤδὲ καὶ αὐτὴ
Πηλιάς ἴαχεν Ἀργῶ ἐπισπέρχουσα νέεσθαι.
ἐν γὰρ οἱ δόρυ θεῖον ἐλήλατο, τό ρ' ἀνὰ μέσσην
σεῖρην Ἀθηναίῃ Δωδωνίδος ἤρμοσε Φηγοῦ.

ubi Scholiasta: πιθανῶς ἐκ τῆς Δωδωνίδος Φησὶ δρυὸς τὸ ξύλον εἶναι ἐν τῇ Ἀργεῖ τὸ Φωνῆεν ἐπεὶ καὶ αὐτὴ ἐΦθέγγετο. Quod appellat grammaticus τὸ ξύλον τὸ Φωνῆεν id Aeschylus σεμνῶς πάνυ vocavit αὐδᾶεν ξύλον.

Aeschylus fragm. 193. pag. 51.

ἰδὼν δ' ἀμηχανοῦντά σε Ζεὺς οἰκτερεῖ.

nihil prodest quod Meineke pro σ' ὁ Ζεὺς reposuit σε Ζεὺς, metrum enim in utraque scriptura perinde violatur. Suspicio scripsisse poetam, ut ad Strabonem annotavi:

ἰδὼν δ' ἀμηχανοῦντά σ' οἰκτερεῖ ΠΑΤΗΡ.

adscriptis ad πατήρ nescio quis ὁ Ζεὺς et sic vulgata lectio nata est.

Aeschyli fragm. 289.

Πᾶσα γὰρ Τροίᾳ δέδορκεν Ἑκτορὸς τύχης διαί.

nulla his verbis subiecta est sententia. Nondum poenitet veteris coniecturae pro δέδορκεν et τύχης emendari oportere δέδοικεν et Ψυχῆς, id est Ἑκτορὸς φοβουμένου πᾶσα ἡ Τροίᾳ εἰς φόβον καθίσταται.

Aeschylus fragm. 374.

ἐναγώνιε Μαίᾳς καὶ Διὸς Ἑρμᾶ.

in his vocabulum unum periit et supervacuum est alterum. Restitue sic numeros anapaesticos.

ἐναγώνιε (ΠΑΙ) Μαίᾳς καὶ Διός.

et expunge Ἑρμᾶ.

Sophocles fragm. 14.

τί σοι ὁ Ἀπόλλων τεθρίακεν;

perinfelix est Meinekii coniectura τεθρίακεν pro scriptura librorum κεκιθάριεν. Interpretatur Suidas: ἀντὶ τοῦ „τί σοι ἐμαντεύσατο;” Nihil horum est Sophocle dignum οὐδ’ ἐγγύς. A poëta profectum suspicor:

τί δ᾽ ἦθ’ ὁ Φοῖβος ἑΛΑΚΕΝ;

quod Aristophanes in *Pluti* initio παρωδεῖ.

Sophocles fragm. 83.

δοκῶ μὲν οὐδεὶς· ἀλλ’ ὄρα μὴ κρεῖσσον ἤ

καὶ δυσσεβοῦντα τῶν ἐναντίων κρατεῖν

ἢ δοῦλον αὐτὸν ὄντα τῶν πέλας κλύειν.

ultima verba sensu plane carent: τῶν πέλας κλύειν est δουλεύειν, quod sententiam loci prorsus absurdam facit. Oppositio affert lucem et ostendit verum esse:

ἢ (τοὺς θεοὺς σέβ)οντα τῶν πέλας κλύειν.

quemadmodum enim contraria sunt τῶν ἐναντίων κρατεῖν et τῶν πέλας κλύειν, sic et participio δυσσεβοῦντας contrarium respondere debet εὐσεβοῦντα, εὐσεβῇ ὄντα, τοὺς θεοὺς σέβοντα. *Vide* (inquit) *an non praestet impium esse et imperare quam deos pie colere et servire.* Affine est illud Euripideum:

εἴπερ γὰρ ἀδικεῖν χρὴ τυραννίδος πέρι

κράτιστον ἀδικεῖν· τᾷλλα δ’ εὐσεβεῖν χρεῶν.

nam si violandum est ius regnandi gratia

violandum est; reliquis rebus pietatem colas.

Lacuna, quales in Stobaei *Florilegio* permultae sunt, a sciolo temere expleta est.

Simillima sententia legitur in Euripidis fragmento 288.

πόλεις τε μικρὰς οἷδα τιμώσας θεοὺς,

αἱ μειζόνων κλύουσι δυσσεβεσέρων.

cf. et fragm. Eurip. 1092.

ἄρχεσθαι χρεῶν

κακοὺς ὑπ’ ἐσθλῶν καὶ κλύειν τῶν κρεισσύνων.

Sophocles fragm. 85. si verba inter duos interlocutores divideris scripturam Codicum sanissimam esse intelliges:

ὁ δὲ νόθος τοῖς γνησίοις ἴσον σθένει;

respondet alter :

ἅπαν τὸ χρηστὸν γνησίαν ἔχει φύσιν.

Sophocles fragm. 86.

τὰ χρέματ' ἀνθρώποισιν εὕρισκει φίλους,
αὖθις δὲ τιμάς, εἶτα τῆς ὑπερτάτης
τυρξννίδος θακοῦσιν Αἰσχρίσιν ἔδραν.

pro αἰσχρίσιν in aliis libris est ἀγχρίσιν et ἡδίσιν. Alienum est αἰσχρίσιν a loci sententia, namque manifesto is qui loquitur demonstrat quantum sit in pecunia boni. „*Pecunia*, inquit, *parit amicos, parit honores.*” itaque addere non potuit „et turpissimam dominationem.” Pugnant haec inter sese. Equidem ἀγχρίσιν ἔδραν verum esse arbitror dictum eodem sensu quo apud Euripidem in fragm. 623:

κλύετ' ὦ Μοῖραι, Διὸς αἶ' τε παρὰ
θρόνον ἀγχοτάτω θεῶν ἐξόμεναι.

sic dicuntur locupletes, qui plurimum apud Regem gratia pollebant, τῆς ὑπερτάτης τυρξννίδος (quod et ipsum cum admiratione dicitur) θακεῖν ἀγχρίσιν ἔδραν sive ἀγχοτάτω καθῆσθαι.

Sophocles fragm. 105. pag. 122.

εἴθ' εὔ Φρονήσαντ' εἰσίδοιμί πως Φρενῶν
ἐπήβολον καλῶν σε.

in his εὔ Φρονήσαντα est nescio cuius interpretatio verborum Φρενῶν ἐπήβολον καλῶν et Sophocles dixerat:

εἴθ' εἰσίδοιμί πως Φρενῶν ἐπήβολον
καλῶν σε.

Sophocles fragm. 122. pag. 125.

νόμος γάρ ἐστι βαρβάροις θυηπολεῖν
βρότειον ἀρχῆθεν γένος τῷ Κρόνῳ.

Codex Hesychii τοῖς βαρβάροις. Transpositis verbis scribendum:

νόμος γάρ ἐστι τοῖσι βαρβάροις Κρόνῳ
θυηπολεῖν βρότειον ἀρχῆθεν γένος.

Non est aliud vitiorum genus in poetarum locis frequentius quam ut verba suo loco mota et disiecta sint neque ulla emendandi ratio est certior et evidentior quam transpositio. Insigne huius rei exemplum praebet locus incerti Tragicæ apud Nauc-

kium pag. 666. fragm. 83. Clemens Alexandrinus haec servavit: μέλλων ἑαυτὸν ἀποσφάττειν (ὁ Αἴας) κέκραγεν· „οὐδὲν οὖν ἦν πᾶγμα ἐλευθέρου ψυχὴν δάκνον οὕτως ὡς ἀνδρὸς ἀτιμία.” Poëtae manus superest in Chrysippi libello περὶ ἀποφαικτικῶν:

οὐκ ἦν ἄρ' οὐδὲν πῆμ' ἐλευθέρου δάκνον
ψυχὴν ὁμοίως ἀνδρὸς ὡς ἀτιμία.

Sophocles fragm. 216.

ἕως

ἀπώλεσέν τε καὶ τὸς ἔξαπώλετο.

ex his verbis possumus foedam maculam eluere ex Sophoclis *Philocteta* vs. 1369.

μὴ δῆτα, τέκνον· ἀλλά μ' ὁ ξυνήνεσας
πέμψον πρὸς οἴκους· καὶ τὸς ἐν Σκύρῳ μένων
ἔα κακῶς αὐτοῦς ἀπόλλυσθαι κακοῦς.

Quis, qui non hebetem et obtusam habet aurem, ferre potest tam elumbem et immodulatum versum,

ἔα κακῶς αὐτοῦς ἀπόλλυσθαι κακοῦς.

Sophocle dignos numeros revocabis scribendo:

ἔα κακῶς τοῦτδ' ἔξαπόλλυσθαι κακοῦς.

ut apud Homerum:

τούσδε δ' ἔα φθινύθειν.

Dictio Tragica ut a populari sermone discrepet etiam hoc habet ut verbis populi usu tritis addat praepositiones, imprimis ἐξ et κατὰ, nonnumquam et εἰς. Οἷδα est uniuscuiusque, Dii et heroes ἔξοιδα et κάτοιδα dicebant et ἐξεπίσσαι et ἐξειπεῖν et εἰσορᾶν pro ὁρᾶν et sic ἐξαπολέσθαι pro vulgari ἀπολέσθαι.

Nemo autem frequentius quam Sophocles nova verba cum ἐκ composita finxit. Solus omnium dixit ἐκθεᾶσθαι, ἐκλήγειν, ἐκπροτιμᾶν, ἐκσημαίνειν, ἐκτέλλεσθαι de cultu et vestitu, ἐκχρῆν de Apolline oracula edente, ἐξανάγεσθαι altum petere, ἐξατιμάζειν, ἐξεφίεσθαι pro ἐφίεσθαι, προστάττειν, quae omnia nihil prorsus a simplicibus discrepant. Similiter nihil apud eum interest inter ἐκθύειν, ἐκλαγχάνειν, ἐκμανθάνειν, ἐκπεῖθειν, ἐκπυθάνεσθαι, ἐκσώζειν, ἐκτιμᾶν, ἐκφοβεῖσθαι, ἐξαιτεῖν, ἐξακούειν, ἐξαναγκάζειν, ἐξανέχεσθαι, ἐξαπαλλάσσεσθαι, ἐξαπολλύναι, ἐξαποφθεῖρειν, ἐξειπεῖν, ἐξελευθερομεῖν, ἐξεπίσασθαι, ἐξικετεύω et formas simplices, nisi quod simplices formae toti populo sunt in

ore, compositae Diis et heroibus sunt propriae. Sic colore et splendore differunt οὐδένα φοβουμένη et οὐτιν' ἐκφοβουμένη (*El.* 276), et λόγῳ μὲν ἤκουσα, ἐόρακα δ' οὐ et λόγῳ μὲν ἐξήκουσ', ὅπωπα δ' οὐ μάλα (*Phil.* 676), et ἀνασχοίμην ἀκούων et ἐξασχοίμην κλύων (*Oed. C.* 1174), et τίς κηκῶν ἀπαλλαγήσεται; et τίς ἄτης ἐξαπαλλαχθήσεται; (*El.* 1002). Prorsus idem est τᾶληθές ἐρῶ et καὶ σοὶ τᾶληθές ἐξερῶ (*Oed. R.* 800), sed σεμνῶς πάνυ sic dicitur et pariter in reliquis.

Sophocles fragm. 222. πολλὰ χροῦ τὸ Ἄργος κοῖλον φασι καθάπερ —

τὸ κοῖλον Ἄργος οὐ κατοικήσουτ' ἔτι.

ex hoc loco revocari in lucem potest facetia apud Machonem Athenaei pag. 582. a.

ἡ δ' εἶπε· μήτερ, πῶς, ἔφη, μέλλω φιλεῖν

τὸν μηδὲν ὠφέλημα, τὸν ὑπὸ τὰς σέγας

τὸ κοινὸν Ἄργος δωρεὰν θέλουσ' ἔχειν;

imo vero τὸ κοῖλον Ἄργος dixerat meretricula eo sensu, qui perfacile intelligitur.

Sophocles fragm. 329. pag. 165.

ἄπελθ' ἄπελθε, παῖ· τὰ δ' οὐκ ἀκούσιμα.

ex *Anecdosis* Bekkeri pag. 373. 6. ubi in Codice est: τὰ δ' οὐκ ἀκουσά. unde rescribendum:

ἄπελθ' ἄπελθε, παῖ· τὰ δ' οὐκ ἀκουσά COI.

Sophocles fragm. 364.

οὗτοι ποθ' ἤξει τῶν ἄκρων ἄνευ πόνου.

Nauck. recepit O. Schneideri coniecturam ἄψει pro ἤξει, sed ad summa pervenire non dicitur τῶν ἄκρων ἄπτεσθαι (aut ψαύειν) sed ἐφικέσθαι. Quamobrem scribendum arbitror:

οὐδέποτε ἐφίξει τῶν ἄκρων ἄνευ πόνου.

Sophocles fragm. 372.

ὡς τοῖς κηκῶς πράττουσιν ἡδὺν ΚΑΙ βραχύν

χρόνον λαθέσθαι τῶν παρεσῶτων κακῶν.

reponendum est quod eo sensu constanter dici solet:

ΚΑΝ (κᾶν) βραχύν χρόνον.

Sophocles fragm. 393. pag. 178.

καὶ πεσσὰ πεντάγραμμα καὶ κύβων βολάς.

Athenienses non aliter dicebant quam πεντέγραμμα, et sic apud Pollucem recte scribitur. Pellucet eadem forma in Hesychiana glossa corrupta:

πεσσὰ πέντε γράμματα καὶ κύβων βολάς.

Non intellexit scriba ΠΕΝΤΕΓΡΑΜΜΑ esse unum vocabulum: itaque in duo verba dispescuit et dedit πεσσὰ πέντε γράμματα.

Apud Suidam v. πεντετάλαντος δίκη editur τὸ ε ἄτρεπτον τηρεῖται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, sed pro τὸ ε emendandum est τὸ πέντε.

Neque tantum τὸ πέντε sed etiam τὸ ἕξ, τὸ ὀκτώ, τὸ ἑκατόν apud Atticos ἄτρεπτα τηρεῖται. cf. Photius v. Πεντέπηχυ cum annotatione Naberi.

Sophocles fragm. 395.

κάτω κρέμανται σπίζα τέως ἐν ἔρκεσιν.

optime Dindorf. σπίζ' ὈΠως. ut Euripides fragm. 961.

διοπετής ὅπως ἀσὴρ ἀπέσβη.

et passim apud Sophoclem et alios.

Sophocles fragm. 427. pag. 185. apud Apollonium *de Pronom.* pag. 70. δ. scribitur: εἰ μὲν ὡσεὶ θασσονα εἰδῶς εἰτεκοὶ παῖδα. in Scholio ad Iliad. X. 410. ἡ μὲν ὡσεὶ θάσσο. ἡ δὲ ὡσιτέξου παῖδα. ἔστιν οὖν δφί. Sophocles dederat:

ἡ μὲν ὡς ἰ θάσσονα

ἡ δ' ὡς ἰ ΤΕΤΟΚΕ παῖδα.

Duae matres inter se contendebant *utra velociorem filium peperisset*. Manifesto requiritur perfectum τέτοκε. Quod Nauck pro δφί reponerat διφορούμενον fallitur. Noto compendio sic scribitur pro δίφθογγον. Ambigebant utrum ΩΚΕΙ an ΩΚΙ esset apud Homerum scribendum. Reperta vera lectio demonstrat ἴ esse breve.

ἡ δ' ὡς ἰ τέτοκε παῖδα.

Compendium, quo δίφθογγος et δίφθογγον scribitur, fraudi fuit Piersono ad Moeridem pag. 182. „ἐῖκασα Ἑλληνικῶς δφον. quod quid sit nescio.”

Sophocles fragm. 429.

Σκυθισὶ χειρόμακτρον ἐκκεκρμένους.

Felicissima est Herwerdeni emendatio et certissima ἐκΔεδαρμένους, quam peracute elicit ex verbis Hesychii in v. Σκυθισὶ χειρόμακτρον.

Sophocles fragm. 515.

βιοτῆς μὲν γὰρ χρόνος ἐστὶ βραχύς,
κρυφθεὶς δ' ὑπὸ γῆς κεῖται θνητός
τὸν ἅπαντα χρόνον.

Suspiciantur θνητός significare *mortuus*; quod quum fieri non possit reponere

κεῖται Τεθνεὺς τὸν ἅπαντα χρόνον.

Praecedens ΤΑΙ absorpsit Τε sequens et ΘΝΕΩC in θνητός est corruptum.

Sophocles fragm. 519. Apud Hesychium legitur:

Ἀειφόρος: ἀειθαλής. Σοφοκλῆς Τηλέφω.

Ἀείφρουρος: ἀεὶ διχμένων, ἀειθαλής.

Rectissime vidit Porson haec ita esse coniungenda et corrigenda:

Ἀείφρουρος: ἀεὶ διχμένων, ἀειθαλής. Σοφοκλῆς Τηλέφω.

Ἀείφρουρος significat αἰδῖος, αἰώνιος *aeternus*, ut in *Antigone* 892.

ὧ κατασκαφῆς οἴκησις ἀείφρουρος.

aut de arboribus vel floribus ἀειθαλής *semper florens, semper virens*, ut apud Cratinum Athenaei pag. 685 c.

τῷ τ' ἀειφροῦρῳ μελιλώτῳ κάρη πυκάζομαι.

Eadem glossa mendose scripta apud Hesychium legitur post Αἰφνιδίως sic:

Αἴφρουρος; αἰθάλη.

Saepe enim in Hesychiana farragine glossa eadem diversis modis corrupta duobus aut tribus locis scripta est, veluti:

Cταβαλοκόμαν: οὐλοκόμην.

Cτραβαλοκομᾶν: οὐλοκομᾶν.

Cτροβαλοκομᾶς: οὐχ ὁμᾶς.

nihil horum verum est: sed

Cτραβαλοκόμαν: οὐλόκομον.

Sophocles fragm. 251. pag. 205.

νῦν δ' οὐδέν εἰμι χωρίς. ἀλλὰ πολλάκις
ἔβλεψα ταύτῃ τὴν γυναικείαν φύσιν
ὥς οὐδέν ἔσμεν.

verba sensu vacua. Suspicio olim fuisse:

νῦν δ' οὐ ΔΙΕΙΜΙ χωρίς ἀλλὰ πολλάκις
ἐΜΕΜΨΑΜΗΝ δὴ τὴν γυναικείαν φύσιν
ὥς οὐδέν ἔσμεν.

praeterea a Valckenario accipiendum: αἱ νέαι μὲν ἔΝ πατρός
Ἡδίστην - ζῶμεν βίον, pro αἱ νέαι μὲν γὰρ πατρός. cf. fragm.
Euripidis 84.

ἐμεμψάμην δὲ καὶ τὸν Ἑλλήνων νόμον
οἱ τῶνδ' ἔκατι σύλλογον ποιοῦμενοι
τιμᾶσ' ἀχρεῖους ἡδονὰς δαιτὸς χάριν.

Sophocles fragm. 525.

Φιλάργυρον μὲν πᾶν τὸ βάρβαρον γένος.

Revocant mihi haec verba in memoriam simillimum locum
ex *Antigone* 1055. unde vetus mendum expellere iuvat. Editur:

KP. τὸ μαντικὸν γὰρ πᾶν Φιλάργυρον γένος.

TEIP. τὸ δ' ἐκ τυράννων αἰσχροκερδίαν φιλεῖ.

mendosum est ἔΚ τυράννων, et poeta dixerat: τὸ ΔΕ ΓΕ ΤΥ-
PANNON, ut constanter loquuntur Veteres, ubi quis *maledicto*
maledictum reponit: Φιλάργυρος εἶ. B. σὺ δέ γ' αἰσχροκερδής. Sed
(dixerit aliquis) actum agis, o bone; τὸ δέ γε olim coniecit vir
doctus a Dindorfio laudatus „τὸ δέ γε *Bisschoppius*.” Hinc no-
vissimus Sophoclis editor TOURNIER (Paris 1877) sumsit: „*Bi-*
schop, cité par Dindorf, a proposé τὸ δέ γε τυράννων.” Si ex
eo quaeras quis ille criticus et unde est? fateretur se nescire.
Idem ex Dindorfio quaesiveris, nihilo magis id dicere posset.
Paucis rem expediam. Dindorfius quum ante multos annos
Leidam viseret a studiosa iuventute accepit magnum numerum
Thesium (quas vocant) me praeside ab iis defensarum. Inerant
et alia multa et locorum corruptorum emendationes, quas pro-
pmodum omnes ipse posueram et singulis per vices defenden-
das dederam. Dindorfius si quid ex iis probasset ad Xenophon-
tem aut ad Poëtas Scenicos nonnumquam eas protulit et nomen
adolescentuli qui defendisset adscripsit. Suaviter ridebunt et

Bisschoppius et v. Deventer ¹⁾ et van Delden et alii quum audient se in Criticorum numero qui Sophoclem emendassent censi. Non minus suaviter et ipse risi si quis me ea de causa plagii reum ageret. Quod igitur olim conieci τὸ δὲ ΓΕ etiamnunc probo ac tueor, sed non est satis. Emendandum est praeterea:

τὸ δὲ γε τύραννον ἀίσχρκερδίαν φιλεῖ.

Satis notum et frequens apud Tragicos est τύραννον pro τυραννικόν, ut apud Aeschylum:

πρὸς τοῦ τύραννα σκηπτρα συληθήσεται;

et apud Euripidem:

ἢ μὲν τύραννος κείς τύρανν' ἐγνημάμην.

et apud ipsum Sophoclem:

καὶ ζῇ τύραννον σχῆμ' ἔχων.

et:

τύραννος εἶναι μᾶλλον ἢ τύραννα δρᾶν.

Sophocles fragm. 527.

ὅστις γὰρ ἐν κακοῖσι θυμῶθεις βροτῶν
μεῖζον προσάπτει τῆς νόσου τὸ φάρμακον,
ιατρός ἐστιν οὐκ ἐπισήμων κακῶν.

Non est facile perspicere quae sit tandem horum verborum sententia. Quid est φάρμακον μεῖζον τῆς νόσου? Intelligi possit ΧΕΙΡΟΝ τῆς νόσου, plane ut est in Gallico proverbio:

le remède est pire que le mal.

Deinde qui ita facit non est ιατρός οὐκ ἐπισήμων κακῶν *ignarus malorum*, sed *artis imperitus*, οὐκ ἐπισήμων τέχνης. In textu Stobaei passim pessime interpolato non ex apicibus litterarum sed ex sententiae fundo sana lectio est eruenda.

1) ad *Oedip. Regem*. 845.

οὐ γὰρ γένειτ' ἂν εἷς γε τοῖς πολλοῖς ἴσος.

Tournier annotat: „*Deventer retranche ce vers.*” Levis haec est iuvenis suspicio et memoratu indigna. Multo melius et ipse et Dindorf. recepissent Brunckii correctionem: εἷς γέ TIC pro τοῖς, namque εἷς γε Graecum non est et τοῖς πολλοῖς inep- tum, quia eo sensu articulo locus non est, ut in

ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσιν.

et in *Phoenissis*:

κῆρτα σὺν πολλοῖσιν ἤλθες πρὸς τὸν οὐδὲν ἐς μάχην;

et sic passim.

Sophocles fragm. 528.

θνητὰ Φρονεῖν χρὴ θνητὴν φύσιν
τοῦτο κατειδότης κτέ.

Meineke coniecit θνητοῦς φύντας. Erat lacuna:

θνητὰ Φρονεῖν χρὴ ΘΝΗΤ*****

Quid est supplendum? Colliges ex fragm. 523.

ἀλγεινὰ, Πρόκνη, δῆλον· ἀλλ' ὅμως χρεῶν
τὰ θεῖα θνητοῦς ὄντας εὔπετῶς Φέρειν.

et sic passim alibi θνητὸς ὢν, θνητοὶ ὄντες legitur. Φύς significat γενόμενος natus, gnatus; πέφυκα est idem quod εἰμί et πεφυκώς quod ὢν.

ἐγὼ πέφυκα γραμμάτων μὲν οὐκ ἴδρις.

significat ἐγὼ ἀγράμματος μὲν εἰμί, et sic εἰ σοφὸς πέφυκας est εἰ σοφὸς εἶ, et δυσυχεῖς πεφυκέναι idem quod δυσυχεῖς εἶναι, δυσυχεῖν. Sed quia Φῦναι non ita usurpatur sed pro γενέσθαι (μὴ Φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον, et τὸν φύντα θρηνεῖν εἰς ὅς' ἔρχεται κακὰ, et similia passim), apparet θνητοῦς φύντας vitiose esse dictum.

In Sophoclis fragm. 543. memorabilis est correctio et diligenter notanda. In unico Codice circumfertur:

καὶ χαρναβῶντος ὅτι τῶν ὅς γε ἄρχει τὰ νῦν.

Acutissime perspexerunt Odfr. Müller et Lobeck ὅς γε esse correctionem vocolae ὅτι in margine olim scriptam

καὶ χαρναβῶντος ΟΤΙ ΤΩΝ ΟCΓΕ
ἄρχει τὰ νῦν.

et Sophoclem dedisse:

καὶ Χαρναβῶντος ὅς Γε τῶν ἄρχει τὰ νῦν.

Elegantissimi vir ingenii et limati iudicii Theophrastus iure vituperavit Sophoclis fragm. 550. apud Demetrium περὶ ἑρμηνείας 114. definiens quid sit in oratione τὸ ψυχρὸν *frigidum* (ineptum, inficetum). ψυχρὸν ἐστίν (inquit) τὸ ὑπερβάλλον τὴν οἰκείαν ἀπαγγελίαν, οἷον

ἀπυνδάνκωτος οὐ τραπεζοῦται κύλιξ.

ἀντὶ τοῦ „ἀπύθμενος ἐπὶ τραπέζης κύλιξ οὐ τίθεται.” rectissime iudicat rem tam tenuem tantam verborum pompam non admittere. τὸ γὰρ πρᾶγμα μικρὸν ὂν οὐ δέχεται ὄγκον τοσοῦτον λέξεως.

Sophoclis ferax et luxurians ingenium in tanta orationis copia et splendore et grandiloquentia nonnumquam in rebus exilibus modum excedit et sic dictio fit turgidior καὶ ψυχρά. Habent hoc Tragici, quod poëta nescio quis apud Epinicum Comicum (Athen. pag. 432. b.) de se praedicat:

παρέδειξα τοῖς πολλοῖς ὅτι
καὶ τὸ τυχὸν ἢ πραγμάτων ἢ σφόδρ' εὐτελές,
σεμνὸν δύνανται τοῦθ' ἢ δύναμις ἢ μὴ ποιεῖν.

etiam foeda et spurca verbis splendidis vestire et ornare sciebant, ut in Sophoclis fragmento 141.

τὴν κάκιστον οὐράνην
ἔρριπεν οὐδ' ἤμαρτε· περὶ δ' ἐμῷ κάρῃ
κατάγνυται τὸ τεῦχος οὐ μύρου πνέον.

et in fragmento Aeschyli 174.

τὴν κάκιστον οὐράνην
ἔρριπεν οὐδ' ἤμαρτε· περὶ δ' ἐμῷ κάρῃ
πληγεῖσ' ἐναυήγησεν ὀτρυνυμένη
χωρὶς μυριῶν τευχέων πνέουσ' ἐμοί.

est aliquid inter ἡ κάκιστος οὐράνη et ἡ δυσώδης ἀμῖς vel σκωραμῖς, et est tamen idem. Vituperanda est eadem pompa verborum in re tenuissima in fragm. 285.

ἔξηρὸν ἄγγος οὐ μελισσοῦσθαι πρέπει.

id est μέλιτος πληροῦσθαι. et fragm. 567. ἐλαιοῦται θρίξ id est ἐλαίῳ χρίεται. Nonnumquam in verbis novis fingendis risum spectatorum movit ut in fragm. 690.

ναῦται δ' ἐμηνύσαντο νηὶς ἰσχάδα.

magnifice se putabat τὴν ἄγκυραν ita appellasse τὴν τὰς ναῦς ἵσχυσαν sed non cogitavit aliam ἰσχάδα esse toti populo in ore. cf. Athenaeum pag. 99. d.

Fallitur Nauck. in fragm. 640. ex Polluce VII. 193. τὸ καμφοδόμενον ἐν Σοφοκλέους Φινεΐ

βλέφαρα κέκληται γ' ὡς καπηλείου θύραι.

Suspiciatur enim verba ὡς καπηλείου θύραι comici poëtae esse et Sophoclea periisse. In dramate Satyrico et re ludicra poëta suo iure sic iocatus est. Res Comico nescio cui ridicula visa est et ludit aut:

τὸ τοῦ Σοφοκλέους ὡς καπηλείου θύρα.

aut aliquo simili modo. Non raro ad Tragicorum locos Critici

veteres adscripserunt *καμωδεῖται* vel *κεκαμώδηται* ὁ εἶχος. Leve est ex eodem fragmento vitium eximendum. Scribendum enim ὡς *καπηλείου θύρα*, pro *θύραι*.

Animadvertere est operae pretium quanta libertate Tragici in procudendis novis vocabulis uterentur. Neque *τραπεζοῦσθαι*, neque *μελιτσοῦσθαι*, neque *ἐλαιοῦσθαι* mortalium quisquam umquam dixerat vel audiverat et vix per analogiam latissime patientem licebat his eam notionem addere, quam poëta indidit. Sed acuti auditores *δεινοὶ πᾶν τὸ λεγόμενον συναρπάσαι* et facile cuiusque vocabuli sensum assequebantur et τὰ *καινοπρεπεῶς εἰρημένα καὶ τὰ παρακεκινδυνευμένα* impense admirabantur.

Theophrasto in tali observationum genere praeiverat Aristoteles qui ad fragmentum Euripidis 700:

*κώπης ἀνάσσει κἀποβᾶς εἰς Μυσίαν
ἐτραυματίσθη.*

annotavit in *Rhetor.* III. 2. τὸ δὲ — *κώπης ἀνάσσει* — ἀπρεπές, ὅτι *μεῖζον τὸ ἀνάσσειν ἢ κατ' ἀξίαν*. Nempe nihil aliud est *κώπης ἀνάσσει* quam *κώπην ἐλαύνει* sive *κωπηλατεῖ*.

Sophocles fragm. 574.

*Φεῦ Φεῦ, τί τούτου χάρμα μεῖζον ἂν λάβοις
τοῦ γῆς ἐπιψύσαντα κᾶθ' ὑπὸ ζέγγῃ
πυκνῆς ἀκοῦσαι ψακᾶδος εὐδούσῃ Φρενί;*

Stobaeus omisso *Φεῦ Φεῦ* exhibet *λάβοις ποτέ*. Verum esse videtur:

τί τοῦδε χάρμα μεῖζον ἂν λάβοις ποτέ;

Refertur enim τοῦδε ad id quod sequitur. Plutarchus eximio loco, quem Nauckius indicavit (in vita Aemilii Pauli cap. I.) ad superiora referens dedit: *τί τούτου χάρμα μεῖζον ἂν λάβοις;*

Fieri non potest ut Sophocles scripserit quod in fragm. 583. ex Stobaeo affertur;

ἐν γὰρ βραχεῖ καθεῖλε κώλῳ χρόνῳ.

Quis sanus credit ἐν *βραχεῖ καὶ ὀλίγῳ χρόνῳ* componi posse? Sed non sunt haec Sophoclis verba sed correctoris supplementa, in quibus emendandis inanis opera luditur. Perinde mendosa sunt reliqua: *βίος* et *βίον* repetita et *δαίμονος κακοῦ δόσις ἔλβον καθαίρει*, quae neque ferri possunt neque in integrum restitui,

Sophocles fragm. 592. ex Aristotele *Rhetor.* II. 23. ἄλλος (τόπος) ἀπὸ τοῦ ἐνόματος οἶον ὡς ὁ Σοφοκλῆς·

σαφῶς σιδήρῳ καὶ φοροῦσα τοῦνομα.

Scholiasta ad h. l. addit praecedentem senarium:

αὕτη δὲ μάχιμός ἐστιν ὡς κεχρημένη

σαφῶς σιδήρῳ καὶ φοροῦσα τοῦνομα.

non congruunt haec cum Aristotelis sententia. Emendandum arbitror: ὡς κεκλιμένη σαφῶς Σιδηρῶ καὶ ΦΡΟΝΟῦσα τοῦνομα. Scite dicitur Φρονοῦσα τοῦνομα ἢ Σιδηρῶ eo sensu quo Home-ricum:

σιδῆρείον νύ τοι ἦτορ.

ὄνομα αὐτῇ (inquit) Σιδηρῶ καὶ Φρονεῖ ὅμοια τῷ ἐνόματι, id est σκληρὰ καὶ ὠμά.

Perpetuo scribae incogitanter confundunt Φορεῖν (Φέρειν), Φρονεῖν, Φθονεῖν, Φρουρεῖν, et Φόρημα, Φρόνημα, et Φορά, Φθορά, Φρουρά et (ut modo vidimus) ἀείφρουρος et ἀειφόρος, sed quid sit ubique verum sententia cuiusque loci liquido demonstrat.

Sophocles fragm. 614.

σύγγνωτε κἀνάσχεσθε σιγῶσαι· τὸ γὰρ

γυναιξὶν αἰσχρὸν εὔ γυναικῶν δέ τ' ἐγγεῖν.

in Stobaei libris est σὺν γυναικί, Nauck. εὔ γυναικῶν substituit, quod probari non potest, quia et εὔ plane supervacaneum est (omnia sunt in ἐγγεῖν occultare, silentio premere) et εὔ γυναικῶν δέ τ' ἐγγεῖν non est Graeca verborum compositio. Simplicissimum est: τὸ γὰρ γυναιξὶν αἰσχρὸν ΤΗΝ γυναικᾶ δέ τ' ἐγγεῖν.

Sophocles fragm. 616.

τὸ δ' εὐτυχοῦν ἅπαν ἀριθμήσας βροτῶν

οὐκ ἔστιν ὄντως ὄντιν' εὐρήσεις ἕνα.

manifesto mendosa et male sana haec sententia est: *neminem unum esse mortalium qui prospera fortuna utatur.* Non haec est hominum querela, sed *fluxam et instabilem esse hominum fortunam.* Itaque poëtam dixisse suspicor: Διευτυχοῦντα - οὐκ ἔστιν ὄντιν' εὐρήσεις ἕνα. Διευτυχεῖν est διὰ τέλους εὐτυχεῖν *perpetua felicitate uti*, quod in humanum genus non cadit.

Frequens est apud Tragicos sententia quam revocavimus. Euripides fragm. 46.

οὐτις ἀνδρῶν εἰς ἅπαντ' εὐδαιμονεῖ.

et fragm. 275.

οὐδεὶς διὰ τέλους εὐδαιμονεῖ.

et fragm. 662.

οὐκ ἔστιν ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ.

Reliqua non expedit.

Sophocles fragm. 629. pag. 225.

ἡ πατροκτόνος δίκη

κέκλητ' ἂν αὐτῷ.

Repone optativum ΚΕΚΛΗΙΤ' κεκληῖτ' ἂν αὐτῷ. Notum est κέκλημαι (ut μέμνημαι, βέβλημαι) habere optativum κεκληῖμην, κεκληῖο, κεκληῖτο. cf. *Philoct.* 119.

σοφός τ' ἂν αὐτὸς ἀγαθὸς κεκληῖ' ἄμκ.

ubi Scholiastes: κεκληῖο ἀντὶ τοῦ κεκλημμένος εἵης.

Sophocles fragm. 632. pag. 226. ex Hesychio: βακτηρίοις κέντροισιν — διὰ τὸ ἀράττεσθαι. Imo vero διὰ τὸ ῥάττεσθαι. Confundi solere ῥάττειν et ἀράττειν ostendimus ad Dionysium Halicarn. pag. 109.

Fragm. Sophoclis 639.

Aristoph. *Plut.* 635.

ἐξωμμάτῳ καὶ λελάμπρυνται κόρας

Ἀσκληπιοῦ παιῶνος εὐμενοῦς τυχῶν.

ubi Scholiasta: — ταῦτα δὲ ἐκ τοῦ Φινέως Σοφικλέους ἔλαβεν. Nauckius hanc annotationem ad vs. 636. adscriptam esse putat et hunc solum esse Sophoclis, non praecedentem quoque. Sed, ne dicam Scholia in Codd. non ad certum versum adscribi, manifestum est duos hos versiculos coniunctos fuisse, praesertim quia constat fuisse famam veterem, quae τοὺς Φινεΐδας Aesculapii ope et beneficio visum recuperasse ferebat. Sextus Empiricus *adv. Mathem.* I. 12. Φύλαρχος ἐν τῇ ἐνάτῃ (κεκεραυνῶσθαι τὸν Ἀσκληπιὸν λέγει) διὰ τὸ τοὺς Φινέως υἱοὺς τυφλωθέντας ἀποκαταστήσαι χαρίζόμενον αὐτῶν τῇ μητρὶ Κλεοπάτρῃ τῇ Ἐρεχθέως. Sophocles igitur quum diceret:

ἐξωμμάτῳ καὶ λελάμπρυνται κόρας

Ἀσκληπιοῦ παιῶνος εὐμενοῦς τυχῶν.

manifesto hanc famam secutus est. cf. quae de ea re scripsit van de Sande Bakhuyzen in libro *de Parodia in Comoediis Aristophanis* pag. 185 sqq.

Sophocles fragm. 660. pag. 231.

ἐμοὶ δὲ λῶσιν αἶμα τὰύρειον πιεῖν
καὶ μὴ ΓΕ πλείω τῶνδ' ἔχειν δυσφημίας.

ineptissime γε interponitur. Legerim:

καὶ μὴ ΤΙ πλείω τῶνδ' ἔχειν δυσφημίας.

praeterea Helena, cuius haec oratio est, dixisse videtur:

ἔτι πλείοτε τῶνδ' ἔχειν δυσφημίας.

mihi, inquit, *optimum est emori et non plura etiam quam haec opprobria audire.* Δυσφημίας ἔχειν dicitur sensu passivo, ut αἰτίαν ἔχειν, ὄνομα, ἔπαινον, ψόγον ἔχειν, et similia his alia complura.

Sophocles fragm. 665. pag. 233. τὸ πρὸς βίαν πίνειν ἴσον κακὸν πέφυκε τῷ διψῆν βίᾳ. Nauckius haec ita constituit:

τὸ πρὸς βίαν
πίνειν ἴσον πέφυκε τῷ διψῆν βίᾳ.

expuncto κακόν. quod quum sit prorsus necessarium et διψῆν βίᾳ inepte dicatur emendaverim:

τὸ πρὸς βίαν
πίνειν ἴσον πέφυκε τῷ διψῆν κακόν.

Sophocles fragm. 669.

πῶς ἂν οὐκ ἂν ἐν δίκῃ
θάνοιμ' ἂν;

Sine causa Dindorf. πῶς ἄρ' οὐκ ἂν reponerat. Ter repetitum ἂν non est infrequens. Euripides *Troad.* 1233.

ἀφανεῖς ἂν ὄντες οὐκ ἂν ὑμνηθεῖμεν ἂν.

Nempe et πῶς et οὐκ et θάνοιμι voculam potentialem attrahunt ad sese suntque, ut ita dicam, τοῦ ἂν ἐφελκυσικά: itaque ubi haec concurrunt singulis vocula ἂν apponitur.

Sophocles fragm. 674. pag. 234. ex *Anecdosis Bekkeri*: ἀκόλαστος ὄχλος Εὐριπίδης εἶπεν, ἀκόλαστον δὲ ΚΩΜΑ Σοφοκλή: Legendum ἀκόλαστον δὲ CTOMA. Euripides noto loco:

ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν αἰσχρίσιν νόσον.

Notum est quam saepe στόμα et σῶμα misceantur et ineptum est corpus ἀκολασίας arguere.

Sophocles fragm. 687.

τὸ μεθύειν πημονῆς λυτήριον.

ut sententia sit integra et cum vitae usu congruens suppleendum est:

(κακὸν) τὸ μεθύειν πημονῆς λυτήριον.

Praeclarus in hanc sententiam locus est Euripidis (fragm. 1064):

οὐκ ἔστι λύπης ἄλλο φάρμακον βροτοῖς
ὡς ἀνδρὸς ἐσθλοῦ καὶ φίλου παραίνεσις·
ὅστις δὲ ταύτῃ τῇ νόσῳ ξυνὼν ἀνὴρ . . .
μέθῃ ταρασσει καὶ γαληνίζει φρένα.
παρ' αὐτὰ δ' ἡσθεῖς ὕσερον σένει διπλᾶ.

Nauckius post ἀνὴρ quaedam excidissee suspicatur, sed nihil deest ubi emendaveris: ὅστις δὲ — μέθῃ ταρασσει — φρένα

παρ' αὐτὰ δ' ἡσθεῖς ὕσερον σένει διπλᾶ.

παρ' αὐτά eo sensu non est Euripideae aetatis sed Graeculorum. Praesens laetitia a Veteribus appellatur ἡ παραυτίκα ἡδονή. Critias apud Nauckium pag. 600. fragm. 3.

τὴν παραυτίχ' ἡδονὴν

ἐχθρὰν καθίστησ' εἰς τὸν ὕσερον χρόνον.

et in fragmento Theodectis pag. 626.

ῥαθυμία δὲ τὴν παραυτίχ' ἡδονὴν

λαβοῦσα λύπας τῷ χρόνῳ τίκτειν Φιλεῖ.

Sed excidissee nonnulla videntur post versum primum, quia οὐκ ἔστιν ἄλλο ὡς pro ἄλλο ἢ dici non potest.

Sophocles fragm. 692. pag. 237.

διψῶντι γάρ τοι πάντα προσφέρων σοφὰ

οὐκ ἂν πλέον τέρψειας ἢ Ἑμπεῖν διδούς.

in his ἐμπεῖν est Porsoni iuvenis παρ' αἰσχρολόγῳ. Qui sitiunt neque ἐμπεῖν cupiunt neque ὑποπιεῖν, quae sunt genio indulgentis, sed πιεῖν. Recte Casaubonus ἢ πιεῖν pro scriptura unici odicis (Athenaei pag. 433 e.) μὴ πιεῖν.

Sophocles fragm. 693. pag. 237.

** κακῶς σὺ πρὸς θεῶν ὀλουμένη.

supplendum :

(κακὴ) κακῶς σὺ πρὸς θεῶν ὀλουμένη.

Κακὸς κακῶς cum verbis *pereundi* coniuncta non minus in Tragoediis trita sunt quam in Comoediis et populari sermone. Euripides *Medea* 787.

ἐπεὶ κακὴν κακῶς

θανεῖν σφ' ἀνάγκη τοῖς ἐμοῖσι Φαρμάκοις.

ubi multa exempla annotavit Elmsleius, et in his *Medeae* vs. 1353.

σὺ δ' ὥσπερ εἰκὸς κατθανεῖ κακὸς κακῶς.

Sophoclea sunt et alia et in *Oedip. Tyr.* vs. 248.

κακὸν κακῶς νιν ἄμωρον ἐκτρίψαι βίον.

et in *Aiace* vs. 1391.

τοιγὰρ σφ' Ὀλύμπου τοῦδ' ὁ πρεσβεύων πατὴρ
μνήμων τ' Ἐρινὺς καὶ τελεσφόρος Δίκη
κακοὺς κακῶς φθείρειαν.

Sophocles fragm. 726. pag. 242.

ἐγὼ δ' ἐρῶ σοι δεινὸν οὐδέν, οὐθ' ὅπως
Φυγὰς πατρώας ἐξελέγασαι χθονός,
οὐθ' ὥς ὁ Τυδεὺς ἀνδρὸς αἵμα συγγενές
κτείνας ἐν Ἀργεὶ ξεῖνος ὣν οἰκίζεται,
οὐθ' ὥς πρὸ Θηβῶν ὤμοβρῶτ' ἐδάισατο
τὸν Ἀσάκειον παῖδα διὰ κάρη τεμένων.

his asperimis maledictis Ulysses Diomedem insectabatur in drama Satyrico, cui nomen Ἀχαιῶν σύλλογος ἢ Σύνδειπνοι, in quo heroes Homerici temulenti omni genere conviciorum et contumeliae inter sese certabant.

Pro ὤμοβρῶτ' emendatio Brunckii ὤμοβρῶC id est ὤμησής fuerat recipienda.

Praeterea corrigendum:

ἐγὼ δ' ἐρῶ CΕ δεινὸν οὐδέν.

pro ἐρῶ σοι. Populus dicebat οὐδέν Φλαῦρον ἐρῶ σε, πολλὰ κακὰ λέγειν τινά, Tragici πολλὰ καὶ δεινὰ λέγειν τινά, et ἀκούειν πρὸς τινος. Euripides fragm. 347.

οὐκ ἀνασχέτὸν

σιγᾶν κλύοντα δεινὰ πρὸς κακίωνων.

Sophocles fragm. 733. pag. 244.

* * σεμνὰ τῆς σῆς παρθένου μυτήρια.

excidit articulus:

(τὰ) σεμνὰ τῆς σῆς παρθένου μυτήρια.

Sophocles fragm. 739. pag. 245.

σὺδ' ἐμέγιστον χρῆμ' ἐπ' Οἰνέως γύαιC

ἀνῆκε Λητοῦς παῖς ἐκηβόλος θεά.

legendum ἐπ' Οἰνέως γύαιC in *Oenei arva immisit*. Nulla potest esse dubitatio quin haec ad Sophoclis Μελέαγρον sint referenda.

Sophocles fragm. 742. pag. 245.

ἄμεινόν ἐστι ζημίαν

λαβεῖν [τιν'] ἢ κέρδος κακόν.

In libris est: ἄμεινόν ἐστι ζημίαν λαβεῖν ἢ κέρδος κακόν, in quo latet optimus trochaicus:

ζημίαν λαβεῖν ἄμεινόν ἐστιν ἢ κέρδος κακόν.

Sophocles fragm. 752. pag. 247.

οὐδὲν κακίων πτωχὸς εἰ καλῶς φρονοῖ.

vitiosum est φρονοῖ. Legendum: εἰ καλῶς φρονεῖ. In re certa εἰ indicativum habet.

εἰ θεοί τι δρῶσιν αἰσχροὺς οὐκ εἰσὶν θεοί.

In fragmento Euripidis 255.

ἄπλοῦς ὁ μῦθος, μὴ λέγ' εὔ· τὸ γὰρ λέγειν

εὔ δεινόν ἐστιν εἰ φέροι τινὰ βλάβην.

eadem de causa reponere εἰ φέροι τινὰ βλάβην.

Sophocles fragm. 763. pag. 249.

σὺ δὲ σφαδάζεις πῶλος ὥς εὐφορβία·

γαστήρ τε γὰρ σου καὶ γνάθος πλήρης.

supplendum:

γαστήρ τε γὰρ σου καὶ γνάθος πλήρης ἄει.

Sophocles fragm. 795. pag. 254. Priscianus: „Sophocles teste Seleuco profert quaedam contra legem metrorum, sicut in hoc:

Ἄλφεσίβοιαν ἦν ὁ γεννήσας πατήρ.

hic quoque iambus a trochaeo incipit.” Quis hoc homini credet?

Nemo hercle. Itaque Nauckius edidit: Ἀλφεσίβοιαν. multo malim
(τὴν) Ἀλφεσίβοιαν ἣν ὁ γεννήσας πατήρ.

Sophocles fragm. 796.

ἐδοξάτην μοι τὸ δὴ ἡπείρω μολεῖν.

Comici poëtae hunc versum esse suspicatur Nauck. sed meliora docet forma μολεῖν.

Eodem indicio arguitur error Nauckii, qui in Praefatione pag. XI. senarium:

ἐγὼ δέ, μισεῖ γὰρ μ', ἄπειμ' ἐξ ὀμμάτων.

comici poëta esse putat, sed ἐξ ὀμμάτων praeter Tragicos nemo dicebat.

Sophocles fragm. 818. Nauck. edidit:

Ἐνετοῖσιν ἵπποις τοῖσιν ἐκλελεγμένοις

ἥδιον εἰ χωροῖμεν ἢ παντὶ σθένει.

In Codice Veneto B. ad Iliad. Σ. 274. est ἐν τοῖσιν ἵπποις et ἥδιον. Ἐνετοῖσιν est Heckeri coniectura doctior quam verior. Idem recte ἥδιον correxit. Nihil aliud in ΕΝΤΟΙCΙΝ arbitror latere quam ΟΛΙΓΟΙCΙΝ, quamobrem ita legerim:

ὀλίγοισιν ἵπποις τοῖσιν ἐκλελεγμένοις

ἥδιον ἢ ἂν χωροῖμεν ἢ παντὶ σθένει.

Sophocles fragm. 821.

ἤδη γὰρ ἔδρα Ζεὺς ἐν ἐσχάτῳ θεῶν.

cum Dindorfio probo coniecturam Brunckii ἔχει γὰρ ἔδρα Ζεὺς. Quid facias inepto grammatico, qui ex his verbis collegit ἔσχατος esse idem quod πρῶτος?

Sophocles fragm. 827. pag. 259.

* * πάνσοφον κρότημα Λαέρτου γόνος.

male abest articulus:

ΤΟ πάνσοφον κρότημα Λαέρτου γόνος.

Sophocles fragm. 831.

τί μέλλετ' Ἀρτακεῖς τε καὶ Περκώσιοι;

sed Sophocles, ut omnes Athenienses, dicebat Ἀρτακῆς, ut Φωκῆς et similia omnia, quae librarii sedulo ad suam consuetudinem refingebant.

Sophocles fragm. 833.

χρόνος αὖ χρόνος ἅμα κραταιᾷ
τερμοσύνα βίου
πόλλ' ἀνευρίσκει σοφὰ μαιομένους.

Optime ad sententiam restituit Ellendtius ΧΡΗμοσύνα βίου.

Theocritus:

ὦ πενία, Διόφαντε, μόνα τὰς τέχνας ἐγείρει.
et Eratosthenes ἐν Ἑρμῇ.

χρειῶ πάντ' ἐδίδαξε, τί οὐ χρειώ κεν ἀνέυροι;

In versu tertio reposuerim verbum Sophoclem:

πόλλ' ἙΞανευρίσκει σοφὰ μαιομένους.

Sophocles fragm. 845. pag. 262.

κλέπτων δ' ὅταν τις ἐμφανῶς ἐφευρεθῇ
σιγᾶν ἀνάγκη καὶ καλὸν φέρη σόμα.

Necesse est pro φέρη reponere ΦΟρῇ. Non est facile ubique discernere utrum φέρειν an Φορεῖν sit scribendum. In libris nihil est auxilii. Miscentur passim Φορεῖν et φέρειν etiam ubi non est ambigua optio. Nonnulla tamen sunt certa et stabili omnium usu confirmata. In perpetuo usu aut ex ipsa natura ut *in partibus corporis*, aut ex consuetudine et more ut *in cultu ornatuque Φορεῖν* solum habet locum. Herodotus III. 12. ἰσχυράς Φορέειν τὰς κεφαλὰς, et apud Comicos κομψὸν Φορεῖν τὸ σόμα, οὐλα τὰ σκέλη Φορεῖν, καλάμινα σκέλη Φορεῖν, πτέρυγας Φορεῖν, λάγνην τὸν ὀφθαλμὸν Φορεῖν. Sophocles dicit γένειον διηλιφές Φορεῖν fragm. 140. De vestitu et cultu corporis trita sunt σολήν, σολὰς Φορεῖν, ἱμάτιον, τριβώνιον, σκῆπτρον, κρηπίδας Φορεῖν et multa his similia. Apud Sophoclem in *Oed. Col.* 1357. ubi in Laurentiano est: καὶ σολὰς ταύτας φέρειν, optime emendatum est Φορεῖν. Itaque καὶ καλὸν Φορῇ σόμα verum est, non φέρη, et γλῶτταν Φορεῖν saepius legitur apud Comicos. Sed duplex machina admovetur ex Aeschylo in *Choëph.* 574.

ὑμῖν δ' ἐπαινῶ γλῶσσαν εὐφημον φέρειν.

et in *Supplic.* 972.

πᾶς δ' ἐν μετοίκῳ γλῶσσαν εὐτυκὸν φέρει
κακῇν.

sed si utrumque locum expenderis intelliges nihil his cum

γλῶσσαν Φορεῖν commune esse: γλῶσσαν εὐφημον Φέρειν est εὐφημεῖν, et ἐν μετοικῇ γλῶσσαν εὐτυκον Φέρειν κακὴν significat μετοικον ἐτοίμως (εὐχερῶς) κακῶς λέγειν. Utrobique Φορεῖν absurdum fuisset. Καλὸν Φορεῖν εἶμα est eloquentem esse, dicendo valere, ut apud incertum Comicum in Bekkeri *Anecd.* pag. 347. 7.

γλῶτταν τέ σοι δίδωσιν ἐν δῆμῳ Φορεῖν
καλῶν λόγων ἀείνων

ἥ πάντα κινήσεις λέγων.

quos versus suspicor a Cratino de Pericle esse scriptos.

Sophocles fragm. 846.

ἥ δεινὸν ἄρ' ἦν ἡνίκ' ἄν τις ἐσθλὸς ὦν
αὐτῷ συνειδῇ.

sententia absurda haec est quia imperfecta. Quae pars perierit colligas ex nobili loco Euripidis *Hippol.* vs. 424.

δουλοῖ γὰρ ἄνδρα καὶ θρασύπλαγχνός τις ἥ
ὅταν ξυνειδῇ μητρὸς ἢ πατρὸς κακὰ.

Idem Sophoclem suspicor dixisse:

ἥ δεινὸν ἦν ἄρ' ἡνίκ' ἄν τις ἐσθλὸς ὦν
αὐτῷ συνειδῇ (μητρὸς ἢ πατρὸς κακὰ). pro ἄρ' ἦν ἡνίκ' ἄν transposui ἦν ἄρ' ἡνίκ' ἄν, quod multo est usitatius.

Sophocles fragm. 850. pag. 262.

μή μοι κρυφαῖον μηδὲν ἐξείπης ἔπος·
κλῆθρον γὰρ οὐδὲν· ὥς δ' ἂν εὐπετέες λάβοις,
γλώσσης κρυφαῖον οὐδὲν οὐ διέρχεται.

verba sensu vacua. Suspisor olim fuisse:

κλῆθρον γὰρ οὐδὲν ὦΔ' ἂν εὐπετέες λάβοις,
γλώσσης ΔΙ' ὍΤ' κρυφαῖον οὐ διέρχεται.

sed superest mendum in εὐπετέες, id est ῥᾶδιον, quia κλῆθρον ῥᾶδιον nihil est. Coniicere possis ᾧδ' ἂν εὐεπκὲς λάβοις, aut εὐπαγὲς λάβοις, aut aliud quid in eandem sententiam.

Sophocles fragm. 860. pag. 264.

ὦ θνητὸν ἀνδρῶν καὶ ταλαίπωρον γένος,
ὥς οὐδὲν ἐσμεν πλὴν σκιαῖς Ἑοικότες
βᾶρος περιστὸν γῆς ἀναστροφόμενοι.

Athenienses veteres εἰκέναι dicebant et προσεικέναι et εἰκώς (unde εἰκώς remansit apud omnes et εἰκότως) non ἔοικώς. Itaque corrigendum :

καὶ σκιαῖσιν Εἰκότες.

Summa enim constantia Athenienses omnes semper et ubique εἰκώς et προσεικώς, εἰκέναι et προσεικέναι dicebant, et εἰκότως et ἀπεικότως, sed sequiores scriptores ex Homericō usu ἔοικώς, ἔοικέναι, προσεοικέναι, ἀπεικότως et sim. dicere coeperunt, unde factum est ut in libros Thucydidis, Platonis, Xenophontis et in fabulas Tragicorum et Comicorum irreperent formae, quibus nemo Veterum usus esset umquam. In *Vesp.* 1142. in libris est εἰκέναι pro προσεικέναι, et 1413. ἔοικώς pro ἔοικας. In Sophoclis *Electra* 618. ferebatur προσεοικότα, nunc recte προσεικότα (Laurentianus προσηκότα). In Aristophanis fragmento 72. apud Meineke F. C. II. 1193. iterum legitur εἰκέναι pro προσεικέναι, quod aetatem tulit in *Ecclesiāz.* 1161.

μηδὲ ταῖς κακαῖς ἐταίραις τὸν τρόπον προσεικέναι.

Thucydidi reddendum VII. 71. εἰκώς et VI. 55. ἀπεικότως. Multis apud Platonem locis et nonnumquam apud Xenophontem formae veteres sunt ab exilio revocandae, veluti in *Phaedone* pag. 74 c. ὃ Φησὶν αὐτὸ προσεἰκέναι, et in *Politico* pag. 261 d. βουφόρβω μᾶλλον προσεικότα.

Ex εἰκέναι, εἰκώς natum est futurum εἴξω (ut τεθυηκέναι τεθυήξω, ἔσηκέναι ἔσηξω), quod unico tantum loco notissimo legitur:

τοῖς Ἱπποκράτους υἱέσιν Εἴξεις καὶ σε καλοῦσιν βλιτομάμμαν.

Plusquamperfecti ἤκη (ut ἤδη) item unum exemplum superest in *Avibus* 1298.

ῥτυξ ἔκαλεῖτο, καὶ γὰρ ΗΙΚΕΙΝ ῥτυγι.

ubi Ravennas ἤκεν exhibet sed veram scripturam servarunt antiquae λέξεις cf. *Nov. Lectt.* pag. 451.

Similiter formae Atticae veteres ἤσμεν, ἤσε et ἤσαν sine vestigio intercidissent nisi earum memoriam docti Ἀττικισταὶ servassent.

In Euripidis fragm. 167.

ἢ γὰρ δόκησις πατράσι παῖδας Εἰκέναι.

in omnibus libris praeter unum scriptum est εἰκέναι iugulato metro.

Sophocles fragm. 862. pag. 265.

τέργειν δὲ τὰ κπεσόντα καὶ θέσθαι πρέπει
σοφὸν κυβευτὴν ἀλλὰ μὴ ζένειν τύχην.

hoc quidem est τοῦ τυχόντος quod iactum est θέσθαι. Emen-
dandum est κεῖ θέσθαι πρέπει. Hesychius v. κυβευτὴν hunc
ipsum locum interpretans scribit: ἐπισήμην γὰρ τινὰ ἐδόκουν τὸ
δεξιῶς χρῆσθαι. Euripides fragm. 354.

οὐν τυγχανῶν,

τὰ πράγματ' ὁρθῶς ἦν τιθῆναι πράσσει καλῶς.

Sophocles. fragm. 323.

τοῦτ' ἐστὶν ἄλλοις ἦν παρὸν θέσθαι καλῶς
αὐτός τις αὐτῷ τὴν βλάβην προσθῆναι φέρων.

Cratinus apud Photium v. Τὸ παρὸν εὖ ποιεῖν.

ἄνδρας σοφοὺς χρὴ τὸ παρὸν πρᾶγμα καλῶς εἰς δύναντα τιθέσθαι.

Sophocles fragm. 866.

ὅταν δ' ὁ καιρὸς τοῦ θανεῖν ἐλθὼν τύχη,
οὐδ' αὖν πρὸς αὐλᾶς Ζηνὸς ἐκφύγοι μολῶν.

addita literula legendum ἐκφύγοιC.

Sophocles fragm. 879. pag. 268.

Ἄβρωτος ὁ νῆσις παρὰ Σοφοκλεῖ.

multa sunt apud Sophoclem παρακεκινδυνευμένα, quorum non-
nulla ridebantur, ut supra vidimus, sed ἄβρωτος usitatum apud
omnes noto sensu pro νῆσις ponere ne Dionysius maior quidem
unus omnium ineptissimus poetarum sustinisset. Fuisse vide-
tur ἄβρωC ὁ νῆσις, ut σαρκοβρώς, ὤμοβρώς, ἀνδροβρώς, τριχο-
βρώς, σιδηροβρώς, χειροβρῶτι δεσμῶ et similia.

Sophocles fragm. 912. pag. 271. ex Hesychio: Ἀπαίδ-
λημα ἀποκάθαρμα [ἢ ἀποπάτημα] ἢ ἀποπλάνημα. Σοφοκλῆς.
Non memini me magis ridiculam dittographiam vidisse umquam.

EURIPIDES.

Euripides fragm. 11. pag. 291.

ἔσι καὶ πταίσαντ' ἄρετὰν
ἀποδείξασθαι θανάτῳ.

et metrum et Graecitatis ratio postulant ut rescribatur:

ἘΝ ἀποδείξασθαι θανάτῳ.

Euripides fragm. 21.

ὦ δ' οἱ πλουτοῦντες οὐ κεκτήμεθα
τοῖσιν πένησι χρώμενοι ΠΕΙΘώμεθα.

πειθώμεθα ineptum est et perinfelix Nauckii coniectura ΠΕΠώμεθα. Putabat enim vestigiis literarum esse insistendum, sed erat lacuna χρώμενοι * * * ώμεθα. Verum olim vidit Berglerus reponens ΘΗΡώμεθα.

Euripides fragm. 26. pag. 295.

τῇ δ' Ἀφροδίτῃ πόλλ' ἔνεσι ποικίλα·
τέρπει τε γὰρ μάλισα καὶ λυπεῖ βροτούς.
τύχοιμι δ' αὐτῆς ἡνίκ' ἐστὶν εὐμενής.

tertii versus prava est sententia: nondum poenitet correxisse:

τύχοιμι δ' αὐτῆς ἡνίκ' ΕΙCIN εὐμενΟΤC.

ἡνίκ' εἴσιν quando veniet.

Similem versum supra vidimus:

Ἀσκληπιοῦ παιῶνος εὐμενοῦς τυχών.

Sententia est prope eadem in fragmento Euripidis 889.

τὸ δ' ἔρᾱν προλέγω τοῖσι νέοισιν
μήποτε Φεύγειν

χρῆσθαι δ' ὀρθῶς ὅταν ἔλθῃ.

prorsus idem est ὅταν ἔλθῃ et ἡνίκ' εἴσιν.

Euripides fragm. 28.

σοφοῦ πρὸς ἀνδρὸς ὅσις ἐν βραχεῖ
πολλοὺς λόγους οἷός τε συντέμνειν καλῶς.

melior est verborum dispositio apud Aristophanem *Thesmoph.* 117.

πολλοὺς καλῶς οἷός τε συντέμνειν λόγους.

Euripides fragm. 29. pag. 296.

σιγαῖν Φρονοῦντα κρεῖσσον εἰς δμιλίαν
πεσόντα· τούτῳ δ' ἀνδρὶ μήτ' εἶην φίλος
μήτε ξυνεῖην ὅσις αὐτάρκη Φρονεῖν
πέποιθε δούλους τοὺς φίλους ἡγούμενος.

prima verba sensu plane carent. Lacunae veteres temere expletæ sunt et quid dixerit poëta non est ex apicibus literarum expiscandum sed ex vitæ usu et ingeniis hominum indagandum. Etiam nostra memoria vixerunt magni et praeclari viri, sed paullo arrogantiores, qui quæsitam meritis superbiam, sed nimiam, sumentes se solos in omni re sapere neque ulla amicorum ope aut consilio indigere opinabantur. Ex horum ingeniis colligitur poëtae sententia hæc:

σιγαῖν Φρονοῦντα κρεῖσσον ἢ εἰς ΑΤΘΑΔίαν
πεσεῖν. ΤΟΙούτῳ δ' ἀνδρὶ μήτ' εἶην φίλος
μήτε ξυνεῖην.

in plerisque libris est κρεῖσσον ἢ εἰς, et ἢ post κρεῖσσον abesse omnino non potuit.

Euripides fragm. 36.

γυναικα δ' ὅσις παύσεται λέγων κακῶς,
δύσηνος ἄρα κοῦ σοφὸς κεκλήσεται.

Prava sententia est et poëtae vitio et scribarum. Nugatur qui sapientem vult sine intermissione mulieribus maledicere, sed sic Euripides solet. Scribae peccarunt in ἄρα (libri ἄρα), cui nihil hic loci est, neque δύσηνος et σοφὸς bene inter se opponuntur.

Eurip. fragm. 62. pag. 301.

μισῶ σοφὸν ἐν λόγοισιν εἰς δ' ἔνησιν οὐ σοφόν.

Meineke numeros sic composuit:

μισῶ σοφὸν

(ὅντ') ἐν λόγοισιν εἰς δ' ὄνησιν οὐ σοφόν.

nemo nisi metro coactus ὄντα his adderet. Equidem non unum vocabulum inseruerim sed duo supervacua expunxerim ut fiat:

μισῶ σοφὸν λόγοισιν, εἰς δ' ὄνησιν οὐ.

Euripides fragm. 68.

ὄμῳ δ' ἀγῶνα τόνδε δεῖ μ' ὑπεκδραμεῖν,
ψυχὴν γὰρ ἄλλα ΤΙΘΕμένην ἐμὴν ὀρῶ.

Verissime correxit Dobraeus κειμένην pro τιθεμένην. Certamen non indicitur, sed agitur: praemium non ponitur, sed positum est in medio. Praeterea ἄλλων requiro pro ἄλλω. Utrumque mendum ex lacuna natum: ΑΘΛ*****ΜΕΝΗΝ.

Eurip. fragm. 80. pag. 307.

θεῶν δὲ θνητοὺς κόσμον οὐ πρέπει Φέρειν.

inepte turbatus est in his naturalis verborum ordo et Φέρειν est a loci sententia alienum. Utrique malo medeberis scribendo:

θεῶν δὲ κόσμον οὐ πρέπει θνητοὺς Φορεῖν.

vel:

θεῶν δὲ κόσμον θνητὸν οὐ πρέπει Φορεῖν.

Euripides fragm. 88. pag. 308.

γυναῖκες, ὁρμήθητε μὴδ' ἀθυμίαν
σχέθῃ τις ὑμῶν.

Graeci dicebant ἀθυμία ἔχει με non ἀθυμίαν ἔχω. Itaque a poëta profectum est: μὴδ' ἀθυμία σχέθῃ τις ὑμῶς. In utraque lectione autem manifestum est σχεθεῖν aoristum esse, ut ἀμυναθεῖν, διωκαθεῖν, παρεικθεῖν et sim. namque ni aoristus esset μὴ σχέθῃ soloeca oratio foret.

Euripides fragm. 132. pag. 319.

σὺ δ' ὦ τύραννε θεῶν τε ἀνθρώπων Ἔρως,
ἢ μὴ δίδασκε τὰ καλὰ Φαίνεσθαι καλὰ,
ἢ τοῖς ἐρῶσιν εὐτυχῶς συνεκπύνει
μοχθοῦσι μόχθους ὧν σὺ δημιουργὸς εἶ.

In versu primo multo melioribus et suavioribus numeris legitur apud Lucianum πῶς δεῖ τὴν ἰσορίαν συγγράφειν cap. 1.

σὺ δ' ὦ θεῶν τύραννε ἀνθρώπων Ἔρως.

Reliqua duos testes habent, Athenaeum pag. 561 b. et Stobaeum *Floril.* 64. 6.

Apud Athenaeum legitur:

ἢ τοῖς ἑρῶσιν ὦν σὺ δημιουργὸς εἶ
μοχθοῦσι μόχθους εὐτυχῶς συνεκπόνει.

apud Stobaeum:

ἢ τοῖς ἑρῶσιν εὐμενῆς παρίστασθαι
μοχθοῦσι μόχθους ὦν σὺ δημιουργὸς εἶ.

hunc secutus Nauckius et *exitus versuum sedem mutare iussit*, et pro εὐτυχῶς suspicatur εὐμενῶς fortasse corrigendum. Non enim animadverterat Stobaei textum quem vocant impudentissime passim esse interpolatum a nescio quo Graeculo, qui multas vetusti libri lacunas ita explevit ut quidquid in buccam venisset de suo substitueret. Plurimis et certis exemplis id luculenter mihi demonstrasse videor, quum de Stobaei *Florilegio* in *Mnemosyne* agerem. Nunc uno et altero exemplo ex Euripidis fragmentis sumto verum id esse ostendam. Est Euripidis locus apud Plutarchum Tom. II. pag. 778 b.

οἱ γὰρ Κύπριν Φεύγοντες ἀνθρώπων ἄγαν
νοσοῦσ' ὁμοίως τοῖς ἄγαν θηρωμένοις.

eadem Stobaeus affert *Floril.* 63. 3. sic scripta:

οἱ γὰρ Κύπριν Φεύγοντες ἀνθρώπων ἄγαν
νοσοῦσ' ὁμοίως τοῖς διώκουσιν ἄγαν.

Manifestum est quum nihil aliud superesset quam ΝΟCΟΥ-CΟΜΟΙΩC**** de suo adiecisse Graeculum τοῖς διώκουσιν ἄγαν neque τὸ κακόφρων neque τὸ κακόμετρον horum verborum animadvertisse.

Addam alterum exemplum ut mendum eximam. Est Euripidis fragmentum (1046. Nauckii pag. 540.) in Stobaei *Floril.* 74. 10.

μοχθοῦμεν ἄλλως θῆλυ Φρουροῦντες γένος·
ἥτις γὰρ αὐτὴ μὴ πέφυκεν ἔνδικος
τί δεῖ φυλάσσειν καὶ ξυμαρτάνειν πλέον;

δίκαιος (ἔνδικος) et δικαιοσύνη non habent in pudicitia et castimonia locum, et manifestum hoc quidem est dixisse poëtam „nequidquam custodiri eam quae non sit suoapte ingenio pudica.” Ex ἔνδικος (nam reliqua sana sunt et integra) nihil extundas quod laboranti poëtae prosit. Sed lacuna erat,

ΗΤΙΣΓΑΡΑΤΤΗΜΗΠΕΦΥΚΕ***

a sciolo indocte expleta. At tu eam sic expleas:

ἤτις γὰρ αὐτὴ μὴ πέφυκε **ΚΩΦΡΟΝΕΙΝ**.

et omnia perspicua et clara sunt.

Itaque in Stobaei scripturis quae a caeterorum testimoniis discedunt

νῶφε καὶ μέμνασ' ἀπιστεῖν.

Sciolorum enim sunt additamenta et πληρώματα sine ulla auctoritate aut fide, quale est id de quo agimus:

ἢ τοῖς ἐρῶσιν [εὐμενῶς παρίστασο].

aut illud:

νοσοῦσ' ὁμοίως [τοῖς διώκουσιν ἄγαν].

Mutilum est fragm. 136. pag. 319. de Aethiopibus:

οἱ κατ' οἶκον ἀμφὶ δαῖτα καὶ τράπεζαν.

hoc unum mihi perspexisse videor poëtam ex notissimo loco Herodoti III. 30. sumsisse:

ἀμφὶ δαῖτα καὶ τράπεζαν ἑταῖοι.

Euripides fragm. 138. pag. 319.

νεότης μ' ἐπῆρε καὶ **ΘΕΝΟC** τοῦ νοῦ πλέον.

Ecce iterum Crispinus. Quid sibi vult σθένος in huiusmodi negotio? Nihil prorsus. Vera lectio est apud Lucianum:

καὶ **ΘΡΑCOC** τοῦ νοῦ πλέον.

et apud Stobaeum lacunam ***OC inepte expletam esse intelligimus.

Euripidis fragm. 139.

ὥς ἀπιστόν ἐς' ἔρωc

κἂν τῷ κακίστῳ τῶν φρενῶν ἄΡΧΕΙΝ φιλεῖ.

Comparatis aliis Tragicorum locis pro ἄρχειν suspicor poëtam dedisse **ΝΑΙΕΙΝ**. Sophocles fragm. 824.

χῶρος γὰρ αὐτός ἐστιν ἀνθρώπου φρενῶν,

ὅπου τὸ τερπνὸν καὶ τὸ πημαῖνον φύει.

δακρυρροεῖ γὰρ καὶ τὰ καὶ τὰ τυγχάνων.

Recepi αὐτός de certa Bambergeri coniectura pro οὔτος. Praeterea fortasse praestat pro τέρπον ut τὸ πημαῖνον. Quemadmodum igitur dicitur in mente hominis eadem esse sedes laetitiae

et moeroris, sic et amor ἐν τῷ κακίῳ τῶν Φρενῶν *habitare* dicetur. Solebant veteres certis animi cupiditatibus et affectibus certam in corpore sedem assignare τὴν ῥῖναι, τὸ ἥπαρ, τὰ σπλάγχνα, unde Euripides dixit in fragm. 407. de *invidia*:

ποῦ καὶ ποτ' οἶκεῖ σώματος λαχὼν μέρος;
ἐν χερσὶν ἢ σπλάγχνοισιν ἢ παρ' ὀμμάτων
ἔσθ' ἡμῖν;

in versu primo scribendum puto:

τί ποτε κατοικεῖ σώματος λαχὼν μέρος;

Tam serio haec vera esse credebat Euripides, ut medicos iuberet urendo et secando hanc pestem ex hominibus eximere.

ὥς ἦν μόχθος ἰατροῖς μέγας
τομαῖς ἀφαιρεῖν ἢ ποτοῖσι φαρμάκοις
πασῶν μεγίστην τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων.

Euripides fragm. 167.

ἡ γὰρ δόκησις πατράσι παῖδας εἰκέναι,
τὰ πολλὰ ταύτῃ γίγνεται τέκνα πέρι.

Arena sine calce, verba sine sensu. In loco conclamato et deposito etiam paullo audacior coniectura non reprehendetur. Sententia dicti, quantum in caligine dispicere possum, ducit ad:

τὰ πόλλ' (ὅμοια μητρὶ) γίγνεται τέκνα.

quod verum esse vitae usus et ingeniorum observatio unumquemque docet.

Eurip. fragm. 186. pag. 330.

πῶς γὰρ σοφὸν τοῦτ' ἔστιν εἴ τις εὐφυῆ
λαβοῦσα τέχνη φῶτ' ἔθηκε χεῖρσιν;

Habebat ἡ παλαιὰ Ἀτθίς formas εὐφυῆ, ὑγιᾶ, εὐκλεᾶ et similes omnes. Emendate legitur in fragm. 244, pag. 343.

ἀνὴρ εὐρακτηγῶν εὐκλεᾶ τ' ἔχων φάτιν.

sed vitiose in fragm. 596. pag. 432.

σὲ τὸν αὐτοφυῆ τὸν ἐν αἰθερίῳ.

Eurip. fragm. 196. pag. 332.

τοῖσδε θνητῶν τῶν ταλαιπώρων βίος·
οὗτ' εὐτυχεῖ τὸ πάμπαν οὔτε δυστυχεῖ.
εὐδαιμονεῖ δὲ καὶ οὐκ εὐδαιμονεῖ.

et Graecitatis usus et sententia loci postulant ut infinitivi repo-

nantur εὐτυχεῖν, δυστυχεῖν et bis εὐδαιμονεῖν. Non enim ὁ βίος εὐτυχεῖ aut δυστυχεῖ sed miseri mortales.

Eurip. fragm. 198. pag. 333.

εἰ δ' εὐτυχῶν τις καὶ βίον κερτημένος
μηδὲν δόμοισι τῶν καλῶν πειράσεται,
ἐγὼ μὲν οὔ ποτ' αὐτὸν ὄλβιον καλῶ,
Φύλακκα δὲ μᾶλλον χρημάτων εὐδαίμονα.

Euripides Φιλόκαλος ὢν, ut cives sui omnes, τὰ καλὰ appellat summorum artificum praeclara opera tabulas, signa, statuas et quae sunt alia ἀγάλματα πλουσίου οἴκου. Itaque πειράσεται, vitiosum est. Teneo veterem sententiam πεπλάσεται id est κερτήσεται emendari oportere.

Eurip. fragm. 200. pag. 333.

καὶ μὴν ὅσοι μὲν σαρκὸς εἰς εὐεξίαν
ἀσκοῦσι βίον, ἣν σφαλῶσι χρημάτων
κακοὶ πολῖται· δεῖ γὰρ ἄνδρ' εἰθισμένον
ἀκόλαστον ἦθος γαστρὸς ἐν ταύτῳ μένειν.

ad haec Nauckius: „*extrema verba graviter affecta sunt.*” Equidem nihil difficultatis in iis video. Optime dicitur εἰθισμαὶ ἀκόλαστον ἦθος γαστρὸς de eo qui se solet multo et delicato cibo ingurgitare. Quorum si quis opes amisit (σφαλεῖς χρημάτων) nihilo minus belluo et gulosus est quam fuerat antea, id est ἐν ταύτῳ μένει. Videtur Euripides his versibus athletarum, quos non amabat, τὴν γαστριμργίαν insectari. Eadem est parasitorum ratio, qui quum per luxuriam patrimonium dilapidassent, epularum causa omnia faciebant et patiebantur.

Eurip. fragm. 230. pag. 340.

ἡνίκ' ἂν τακῇ χιῶν
τέθριππ' ἔχοντος ἡλίου κατὰ χθόνα.

in libris est τεθριππεύοντος, quod quum sit manifesto mendosum substitutum est id quod vides. Frustra, ut opinor, quia ἔχειν τέθριππα nihil facit ad rem, sed ἐλαύνειν τέθριππα solum sententiae convenit. Itaque quia Tragici prisca forma ἐλαῶν pro ἐλαύνειν uti solent corrigendum esse videtur:

τέθριππ' ἐλαῶντος ἡλίου κατὰ χθόνα.

Eurip. fragm. 234. pag. 341.

ἐν τοῖς τέκνοις γὰρ ἀρετὴ τῶν εὐγενῶν
ἐλαμψε.

pro ἐλαμψε in libris est ἐν ἔλαβε vel ἔλαβε, unde Valckenarius ἐνέλαμψε correxit. Nauck. „praetuli ἐλαμψε.” Non assentior: sua enim cuiusque virtus in vita *splendet* λάμπει, sed parentum virtus in liberis *pellucet* διαλάμπει. Quamobrem διέλαμψε verum esse arbitror. Eodem sensu διασίλβειν dicebant. Aristophanes apud Pollucem

καὶ διασίλβονθ' ὁρῶμεν,
ὥσπερ ἐν καινῷ λυχνούχῳ,
πάντα τῆς ἐξωμίδος.

Eurip. fragm. 240. pag. 342.

οὐκ ἔσιν ὅσις ἡδέως ζητῶν βιοῦν
εὐκλειαν εἰσεκτήσατ' ἀλλὰ χρὴ πονεῖν.

turpissima macula duplici Euripidis locus inquinatus est. Ridiculum et absurdum est εἰσεκτᾶσθαι pro κτᾶσθαι, et βιοῦν pro ζῆν faex Graeculorum coepit dicere. Est vetus lacuna in verbis OCTIC**** ** EKTHCAT. Pars lacunae nullo negotio sic sarcitur:

(εὐδοξίαν) ἐκτήσατ' ἀλλὰ χρὴ πονεῖν.

Reliqua pars loci idoneam sententiam continebit sic scripta:

οὐκ ἔσιν ὅσις ἥ(συχον ζητῶν βίον)
εὐδοξίαν ἐκτήσατ'.

Εὐδοξίαν a libris oblatum recipiendum est in fragm. 239. ubi Nauck. edidit:

οὐδεὶς γὰρ ἂν ῥάθυμος εὐκλεῆς ἀνὴρ,
ἀλλ' οἱ πόνοι τίκτουσι τὴν εὐανδρίαν.

sed quamquam eadem lectio circumfertur in fragm. 1039. sententia clamat *decus et gloriam*, τὴν εὐδοξίαν, unice verum esse.

Eurip. Fragm. 284. pag. 350. vs. 22.

οὐδεὶς σιδήρου ταῦτα μωραίνει πέλας
ῥᾶς. ἄνδρας οὖν ἐχρῆν σοφούς τε καὶ γαθοὺς
φύλλοις ῥέφεσθαι.

Plutarchus duobus locis et Galenus omittunt ῥᾶς, quo expuncto et recepta Dobraei emendatione:

ἄνδρας μὲν οὖν χρεῖν τοὺς σοφοὺς τε καὶ γαθοὺς
φύλλοις τρέφεισθαι.

omnia optime procedunt.

Eurip. fragm. 287. pag. 353. vs. 19.

ἐκεῖνο γὰρ μεμνήμεθ' οἷος ἦν ποτέ
καὶ γὰρ μετ' ἀνδρῶν ἡνίκ' εὐτύχουν βίῳ.

Euripides cum aequalibus forma ἦ pro *eram* utebatur, sed librarii plerisque locis suum ἦν substituunt.

In Euripidis fragmento 288. nescio quis negat esse deos quoniam impiis bene sit et pietatem colentibus male. Deinde ita pergit:

οἶμαι δ' ἂν ὑμᾶς εἴ τις ἀργὸς ὦν θεοῖς
εὖχοιτο καὶ μὴ χειρὶ συλλέγει βίον,

15. τὰ θεῖα πυργοῦσιν αἰ κακκαί τε συμφοραί.

annotavit Nauck. „vs. 15 non expedito.” Quid mirum? Magna lacuna et praecedentis sententiae exitum absorbsit et sequentis initium. Prioris loci sententia haec fuerat: *opinor fore si quis nil nisi Deos precaretur nec manu victum quaereret, (ut vos eum hominem insanire putetis).*

Euripides fragm. 327.

κρείσσω γὰρ οὐ τις χρημάτων πέφυκ' ἀνὴρ,
πλὴν εἰ τις· ὅστις δ' οὗτός ἐστιν οὐχ ὀρῶ.

optime Badham οὐκ ἐρῶ, sed non satis est. Scribendum praeterea πλὴν εἰς (εἴς) τις, nam sic demum οὗτος intelligitur, id est ὁ μόνος ἄδωρος sive χρημάτων κρείσσω. Quicumque haec ur manifesto se ipsum eum esse dicit.

Euripides fragm. 328.

οἱ μὲν εὐγενεῖς βροτῶν
πένητες ὄντες οὐδὲν Ἀλφάνουσ' ἔτι,
οἱ δ' οὐδὲν ἦσαν πρόσθεν, ἔλβιοι δὲ νῦν,
δόξαν φέρονται τοῦ νομίσματος χάριν.

Duplex in libris scriptura circumfertur ἀλφάνουσ' et ἐμφάνουσ'. Nauck. ἀλφάνουσ' ἔτι probavit, quod miror; namque ἀλφάνειν (ut εὐρίσκειν) dicitur de pretio, quo quid venditur, quod ex alicuius rei venditione redactum est, τιμὴν ἀλφάνειν,

τιμωλὸν, ἀλφεσίβου. cf. *Miscell. Crit.* pag. 246. Itaque οὐδὲν ἀλφάνουστιν est *entorem non inveniunt*, quod a loci sententia prorsus abhorret. Est tamen sententia poëtae ex oppositione certa et evidens: „*nobiles nunc pauperes iacent, humili loco nati nunc divites in honore sunt.*” Ergo verum est οὐδὲν ἐμφαίνουσ’ ἔστι, id est οὐδαμοῦ φαίνονται et apud omnes contemnuntur.

Euripides fragm. 356.

οὔτε γὰρ πλεῦτός ποτε

βέβαιος ἄδικος.

transponenda haec sunt: οὔτε γὰρ πλεῦτός ποτε ἄδικος βέβαιος.

Eurip. fragm. 362. pag. 372. vs. 41.

οὐκ οὖν ἄπαντα τοῦν γ’ ἐμοὶ σωθήσεται.

in libris est γοῦν τ’ ἐμοί. Quod Nauck. reposuit τοῦν γ’ ἐμοί nemo Graecorum umquam dixit. Solebant omnes in tali re dicere τοῦπ’ ἐμοί, quod Euripidi reddendum.

Eurip. fragm. 364. pag. 374. vs. 24.

ἔξουσίᾳ δὲ μήποτ’ ἐντυχῶν, τέκνον,

αἰσχροῦς ἔρωτας δημοτῶν διωκθεῖν.

ὃ καὶ σίδηρον ἀγκυλῶν τ’ ἐφέλκεται,

χρηστῶν πενήτων ἢν τις αἰσχύνη τέκνα.

Corruptum est ἐντυχῶν (alii εὐτυχῶν), namque ἔξουσίᾳ τυχῶν quid sit intelligi potest (*potestatem nactus*), sed ἐντυχεῖν ἔξουσίᾳ nihil est. Etiam infinitivus διωκθεῖν suspicionem movet post tot imperativos. Poëtam dedisse suspicor:

ἔξουσίᾳ δὲ μήποτ’ ἐνΠΥΦῶν, τέκνον,

αἰσχροῦς ἔρωτας δημοτῶν διωκθήHIC.

Post pauca vs. 32.

ἀλλ’ ὦ τέκνον μοι δὲς χέρ’, ὡς θίγγῃ πατήρ.

verbis transpositis legendum:

ἀλλ’, ὦ τέκνον, δός μοι χέρ’, ὡς θίγγῃ πατήρ.

Eurip. fragm. 377. pag. 377.

οὐκ οἶδ’ ὅτῳ χρὴ κύνει τὰς βροτῶν τύχας

ὀρθῶς ἈΟΡήσαντ’ εἰδέναι τὸ δρακόν.

Incongrua sunt κύνει ἀθρεῖν. Emendandum videtur:

ὀρθῶς ΜΕΤρήσαντ’ εἰδέναι τὸ δρακόν.

Notandum est in Euripidis fragmento 385. ubi describit pastor litterarum imperitus (γρᾱμματῶν οὐκ ἴδρις) notas et figuras elementorum in nomine ΘΗΕΥC, quod de litera H dicit:

τὸ δεύτερον δὲ πρῶτα μὲν γραμμαὶ δύο,
ταύτας διείργει δ' ἐν μέσοις ἄλλη μία.

unde liquido colligimus Euripidis aequales non τοῖς Ἀττικοῖς γράμμασι χρῆσθαι (Ε pro H et Ο pro ΟΥ et Ω) sed longas vocales fuisse in usu. De prima litera ita refert:

κύκλος τις ὥς τὸρνοισιν ἐκμετρούμενος,
οὗτος δ' ἔχει σημεῖον ἐν μέσῳ σαφές.

ergo ΘΗ erat non THΕ. Quartae literae formam fuisse non Ε sed E liquido haec demonstrant:

τὸ δ' αὖ τέταρτον ἢ μὲν εἰς ὀρθὸν μία,
λοξὰ δ' ἐπ' αὐτῆς τρεῖς κατεσηριγμένα.

Idem ludus in eodem nomine et Agathon placuit et Theodecti Phaselitae, quorum locos descripsit Athenaeus pag. 454 d. Literam H Agathon sic describit:

ὀρθοὶ τε κανόνες ἐξυγῶμενοι δύο.

et Theodectes:

ἔπειτα διςσοὶ κανόνες ἰσόμετροι πάνυ,
τούτους δὲ πλάγιος διὰ μέσου συνδεῖ κανών.

Ergo τὰ Ἰωνικὰ γράμματα diu ante Euclidem privatis in usu fuisse videmus.

Antiquae scripturae (τῆς παλαιᾶς γραμματικῆς) exemplum est in fragmento Achaei apud Athenaeum pag. 466 f. (apud Nauckium pag. 585.) in poculo inscripto ΔΙΟΝΥCΟ (Διονύσου).

ὁ δὲ σκύφος με τοῦ θεοῦ καλεῖ πάλαι
τὸ γράμμα φαῖνον, δέλτ' ἰῶτα καὶ τρίτον
Ω ΝΥ τότε Υ πάρεσι, κοῦκ ἀπουσίαν
ἐκ τοῦπίκεινα σὰν τό τ' Ο κηρύσσετον.

sic Nauckius edidit, sed restituendum: καὶ τρίτον ΟΥ ΝΥ τό τ' °Υ πάρεσι, tum ΣΑΝ τό τ' ΟΥ κηρύσσετον. Appellatur enim apud Veteres τὸ Ο οῦ et τὸ Ε εῖ, et Athenaeus in sqq. sic scripserat: πάντες οἱ ἀρχαῖοι τῷ ΟΥ (non τῷ Ο) ἀπεχρῶντο οὐ μόνον ἐφ' ἧς νῦν τάττεται δυνάμεως, ἀλλὰ καὶ ὅτε τὴν δίφθογγον διασημαίνει διὰ τοῦ ΟΥ (non Ο) μόνου γράφουσιν.

Eurip. fragm. 388. pag. 380.

κάρα τε γάρ σου συγχέω κόμαις ὁμοῦ
 βανῶ πέδαι δ' ἐγκέφαλον· ὁμμάτων δ' ἄπο
 αἰμοσαγῇ πρηγῆρε βεύσονται κάτω.

In libris est συγχέω et αἰμοσαγεῖν πρηγῆρες. Futurum esse χέω, χεῖς, χέομεν multis alibi ostendimus. χέω, χεοῦμεν, χεεῖτε sunt sordes Graeculorum. Revocato igitur συγχέω in vs. 4. scripserim:

αἰμοσαγεῖC πρηγῆρες ὕσονται κάτω.

βεύσομαι pro βύσομαι non minus est vitiosum quam συγχέω pro συγχέω.

Eurip. fragm. 389. pag. 380.

Aristophanes *Vesp.* 312.

ΠΑΙC. τί με δῆτ', ὦ μελέα μῆτερ, ἔτικτες,
 ἴν' ἐμοὶ πράγματα βόσκειν παρέχῃς.

ΧΟΡΟC. ἀνόνητον ἄρ' ὦ θυλάκιόν σ' εἶχον ἄγαλμα.

Scholion ad vs. 313. πράγματα βόσκειν: ὁ λόγος ἐκ Θησέως Εὐριπίδου. ἐκεῖ γὰρ ταῦτα λέγουσιν οἱ ταττόμενοι παῖδες εἰς βορὰν τῷ Μινωταύρῳ. Mirificum in h. l. errorem in *Var. Lectt.* pag. 67. aperui. Flebiliter queruntur pueri:

τί με δῆτ', ὦ μελέα μῆτερ, ἔτικτες;

quae sunt Euripidis verba. Tum pater subsannans respondet:

ἴν' ἔΜΟΙ πράγματα βόσκειν παρέχῃς.

quae sunt verba Aristophanis. πράγματα παρέχειν cum infinitivo componi ibidem ostendimus. Itaque scholion ad vs. 312. referendum.

Eurip. fragm. 395. pag. 382.

σπουδάζομεν δὲ πόλλ' ὑπ' ἐλπίδων μάτην
 πόνους ἔχοντες οὐδὲν εἰδότες σαφές.

Sunt qui σαφές omittant, quod prorsus supervacuum est; et οὐδὲν εἰδότες in tali re dicere solent. Res ipsa docet μάτην in secundo senario locatum fuisse:

μάτην πόνους ἔχοντες οὐδὲν εἰδότες.

Itaque prior senarius sic est redintegrandus:

σπουδάζομεν δὲ πόλλ' ὑπ' ἐλπίδων (κενῶν).

Est operae pretium certae emendationis originem et progressum observare in Euripidis fragm. 402. In libris est:

ἰδοῦσ' ἀδικοῦς συμφορὰν πολὺν χρόνον
νῦν ὅμμ' ἐγείρει.

Acute sensit Valckenarius in his 'Ινοῦς nomen latere deditque:

ἰδοῦσα δ' ἸΝΟῦς συμφορὰν.

perfectit emendationem Musgravius qui reposuit:

Εἴδουσα δ' Ἰνοῦς συμφορὰ πολὺν χρόνον
νῦν ὅμμ' ἐγείρει.

quamquam certa est et evidens correctio tamen iuvat locupletem fideiussorem producere, Plutarchum in vita Antonii cap. 36. Εὔδουσα δ' ἡ δεινὴ συμφορὰ χρόνον πολὺν, ὁ Κλεοπάτρας ἔρω, — αὖθις ἀνέλαμπε καὶ ἀνεθάρρει Συρίᾳ πλησιάζοντος αὐτοῦ.

Eurip. fragm. 440. p. 392.

ὁρῶ δὲ τοῖς πολλοῖσιν ἀνθρώποις ἐγὼ
τίκτουσαν ὕβριν τὴν πάροιθ' εὐπραξίαν.

ineptum et sensu vacuum est πάροιθ' a sciolo ad lacunam Codicis explendam insertum. Supplendum arbitror ex vitae usu:

τὴν λίαν εὐπραξίαν.

Saepe λίαν apud Tragicos penultimam correptam habet, ut in Euripidis fragm. 465. pag. 399.

ἐπίσταμαι δὲ καὶ πεπειράμαι λίαν
ὥς τῶν ἐχόντων πάντες ἄνθρωποι φίλοι.

Quemadmodum Euripides dixit τὴν λίαν εὐπραξίαν, sic apud Menandrum est:

ἀρχὴ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις κακῶν
τὰγαθὰ τὰ λίαν ἀγαθὰ.

Similiter apud Aeschylum est in *Prometheo* vs. 100.

διὰ τὴν λίαν Φιλότητα βροτῶν.

Euripides fragm. 459.

εἰ γάρ σ' ἔμελλεν, ὥς σὺ Φής, κτείνειν πόσις,
χρῆν καὶ σὲ μέλλειν, ὥς χρόνος παρήλυθεν.

In libris Gellii N. A. vi. 3. est παρῇ δῆθεν vel παρῇ δῆθεν. Ex Vaticano Codice Hertzius παρήλυθεν recepit, quod Nauckius probavit. Nollem factum, primum quia ὥς χρόνος παρήλυθεν nihil

significat, deinde quia Tragici forma ἤλυθον pro ἦλθον in senariis non utebantur.

Eandem formam Nauckius posuit in Sophoclis *Philoct.* 1231.

ᾧς μ' ὑπήλυθεν φόβος.

ubi in libris est:

ᾧς μ' ὑπῆλθέ τις φόβος.

quod satius erat non tangere. Legitur quidem ἤλυθον in Neophronis fragmento apud Nauckium pag. 565.

καὶ γὰρ τιν' αὐτὸς ἤλυθον λύσιν μαθεῖν

σοῦ. Πυθίαν γὰρ ἔσταν, ἣν ἔχρησέ μοι

Φοίβου πρόμαντις συμβαλεῖν ἀμυχανῶ.

sed turpis soloeecismus ἤλυθον μαθεῖν ostendit aliud quid latere. Neque id longe quaerendum: scribe

ἦθελον λύσιν μαθεῖν σοῦ.

Euripid. fragm. 494. pag. 409.

ἴσω δ' ἄφρων ὢν ὅτις ἄτεκνος ὢν τὸ πρὶν

παῖδας θυράϊους εἰς δόμους ἔκτῃσθε

τὴν μοῖραν εἰς τὸ μὴ χρεῶν παρὰσρέφω.

ᾧ γὰρ θεοὶ διδῶσι μὴ φῦναι τέκνα,

οὐ χρὴ γοᾶσθαι πρὸς τὸ θεῖον ἀλλ' ἔῃν.

in his χρὴ γοᾶσθαι est infelix Nauckii suspicio pro scriptura librorum χρὴ τλεῖσθαι vel χρὴ γλεῖσθαι, quae nauci non est. Quid dixerit poeta ex imo sententiae fundo est colligendum, non ex apicibus litterarum investigandum. Negat Euripides, ut solet παρὰδοξολογεῖν et populi opiniones etiam sanas impugnare, *filios adoptari oportere, namque cui Di non dederint ut filii nascerentur eum non oportere πρὸς τὸ θεῖον *** ἀλλ' ἔῃν.* Sententia manifesto haec est: *eum oportet Deorum voluntati acquiescere neque repugnare.* Itaque supplendum:

οὐ χρὴ μάχεσθαι πρὸς τὸ θεῖον ἀλλ' ἔῃν.

Deorum voluntati resistere, repugnare Diis, appellatur θεομαχεῖν sive πρὸς τὸ θεῖον μάχεσθαι. Multa exempla attulit et indicavit Wytttenbach. ad Plutarchi *Moral.* pag. 168 c. et in his locum Ciceronis Tusc. Quaestt. III. 25. *necessitas ferendae conditionis humanae quasi cum deo pugnare prohibet admonetque esse hominem.* et Menandri:

μὴ θεομάχει μὴδὲ προσάγου τῷ πράγματι

χειμῶνας ἑτέρους, τοὺς δ' ἀναγκαίους Φέρε.

quod est illud ipsum quod Euripides dixerat. Iterum sic dixit Euripides in fragm. 724. pag. 462:

σὺ δ' εἶκ' ἀνάγκη καὶ θεοῖσι μὴ μάχου.

Eurip. fragm. 507. pag. 412. Tragicus dixerat:

τὰ προσπεσόντα δ' ὅσις εὖ Φέρει βροτῶν

ἄριστος εἶναι σωφρονεῖν τ' ἐμοὶ δοκεῖ.

ut Plutarchus Tom. II. pag. 116 f. testatur. In Stobaei Codice erant lacunae: ΤΑ * * * * ΟΝΤΑ — ΒΡΟΤΩΝ * * * * ΟΝΦΟΝΕΙΝ. Itaque Graeculus de suo dedit: τὰ (τυγχάν) οντα — βροτῶν (σοφὸν νομίζω) σωφρονεῖν κτέ. quae Nauckius recepit quamquam τὰ τυγχάνοντα nemo in tali re umquam dixit et incondita est compositio verborum σοφὸν νομίζω σωφρονεῖν τ' ἐμοὶ δοκεῖ.

Eurip. fragm. 530. pag. 417.

τό τοι κράτιστον κἄν γυνὴ κράτιστον ἦ

τοῦτ' ἐστὶν ἀρετή· τὸ δ' ἔνομ' οὐχὶ διαφέρει.

Rectissime Nauck. „*dubito num verba poetae restituta sint.*” Vel numeri elumbes arguunt verborum labem. Legendum suspicor:

τὸ δ' ἔνομ' οὐ διαφθερεῖ.

ut in fragmento 515.

δοῦλον γὰρ ἐσθλὸν τοῦνομ' οὐ διαφθερεῖ.

Quis nescit φθείρει, φθερεῖ et Φέρει in simplici verbo et in compositis sexcenties inter se confundi solere?

Iterum Euripides in fragmento 378.

ὅς γὰρ ἂν χρηστὸς Φανῇ

οὐ τοῦνομ' αὐτοῦ τὴν φύσιν διαφθερεῖ.

Euripides fragm. 539.

ὁρᾷς σὺ νῦν δὴ μ' ὡς ἐπράυνας τύχη.

Photius v. Νῦν δὴ descripsit locum ex Boëtho, qui collegerat testimonia Veterum, ubi νυνδὴ (modo) μὲν et νῦν δέ componebantur, ut apud Euripidem in *Hippolyto* vs. 233.

νυνδὴ μὲν ὄρος βᾶσ' ἐπὶ θήρας

πόθον ἐξέλλου, νῦν δέ ψαμάθοις

ἐν ἀκυμάντοις.

et apud Magnetem Comicum:

εἰπέ μοι νυνδὴ μὲν ὥμυς μὴ γεγονέναι, νῦν δὲ Φῆς.
his interponit καὶ ἐν Μελεάγρῳ·

ὄρῃς σὺ νυνδὴ μ' ὥς ἐπράυνας τύχη.
vides complura verba excidissee et ulcus esse insanabile.

Eurip. fragm. 549. pag. 421.

πᾶσα γὰρ δούλη πέφυκεν ἀνδρὸς ἢ σάφρων γυνή.
abest plane necessarius articulus et rescribendum:

δούλη πέφυκε Τἀνδρός.
servit suo marito.

Eurip. fragm. 550. pag. 421.

πᾶσα γὰρ ἀνδρὸς κακίων ἄλοχος
καὶν ὁ κἀκίσιος
γῆμῃ τὴν εὐδοκιμοῦσαν.
feri non potest ut apud Euripidem κακίων paenultimam corripiat. Itaque Nauck. μείων coniecit contra dicendi usum, namque μείων est ἐλάττων, non κακίων, quamobrem nondum me poenitet veteris coniecturae:

πᾶσα γὰρ ἀνδρὸς χείρων ἄλοχος.

Eurip. fragm. 552. pag. 421.

νοῦν χρὴ θεᾶσθαι· ποῦ τι τῆς εὐμορφίας
ἔφελος, ὅταν μὴ τὰς φρένας καλὰς ἔχῃ;
non recte haec emendata sunt. In libris est θεᾶσθαι οὐδέν τι et ὅταν τις μὴ τὰς. Quod Nauckius reposuit ποῦ τι ἔφελος pugnat cum dicendi usu. Perpetuum est enim aut οὐδέν ἔφελος aut τί ἔφελος; Aliquid vidit Elmsleius qui sic corrigebat:

νοῦν χρὴ θεᾶσθαι, νοῦν· τί τῆς εὐμορφίας
ἔφελος;

sed inutile νοῦν interposuit πρὸς τὸ κεχηνὸς τοῦ βυθμοῦ. Si verum est, ut videtur, τί τῆς εὐμορφίας ἔφελος; circumspiciendum est melius metri supplementum. *Patris* est, credo, ad filium oratio:

νοῦν χρὴ θεᾶσθαι, ΠΑΙ. τί τῆς εὐμορφίας
ἔφελος, ὅταν τις μὴ φρένας καλὰς ἔχῃ;

omitti non potest τις et articulus in τὰς φρένας male additur:

nam sententia est: τί ὄφελος σῶμα μὲν καλὸν ἔχειν, φρένας δὲ μὴ καλὰς;

Comparandum est fragmentum Sophoclis 105.

εἴθ' εἰσίδοιμί πως φρενῶν ἐπήβολον
καλῶν σε.

Eurip. fragm. 554. pag. 422.

ἐκ τῶν ἀέλπτων ἡ χάρις μείζων βροτοῖς
φανεῖσα μᾶλλον ἢ τὸ προσδοκώμενον.

Non hercle iniuria Nauckio „*locus mutilus aut corruptus*” videtur. Non potuit enim Euripides haec ἀδιανόητα dicere. Locus est ex Stobaei Codice pessime interpolato sumtus, ut non sit opus anxie ductus literarum rimari sed sententia quo ducat cogitare. Itaque emendaverim:

ΤΕΡΠΙΟΥΣα μᾶλλον ἢ τὸ προσδοκώμενον.

quod verum esse unumquemque nostrum vitae usus docuit.

Eurip. fragm. 600. pag. 433.

τρόπος ἐστὶ χρηστὸς ἀσφαλέστερος νόμου·
τὸν μὲν γὰρ οὐδεὶς ἂν διασρέψαι ποτέ
ρήτωρ δύναιτο, τὸν δ' ἄνω τε καὶ κάτω
λόγος ταρασσὼν πολλάκις λυμαίνεται.

maneo in vetere sententia ῥήτωρ et λόγος locum inter se permutare debere: non enim λόγος sed Orator legem distorquere et omnia susque deque habere et conturbare omnia poterat et solebat, et nota querela est Oratores callidos et vafros τοὺς νόμους κλιμακίζειν aut παράγειν aut διασρέφειν.

Eurip. fragm. 640. pag. 442.

μάτην γὰρ οἷκῳ σὸν τόδ' ἐκβαλὴ τέλος.

affertur a grammaticis ut appareat τέλος esse δαπάνημα, ἀνάλωμα. Itaque scribendum est:

μάτην ἂν οἷκων σῶν τόδ' ἐκβαλὴ τέλος.

id est μάτην ἂν τόδε ἀναλώσεις.

Euripid. fragm. 643. pag. 443.

οὐ γὰρ παρὰ κρατῆρα καὶ θοίνην μόνον
τὰ χρήματ' ἀνθρώποισιν ἡδονὰς ἔχει,
ἀλλ' ἐν κακοῖσι δύναμιν οὐ μικρὰν φέρει.

Nauck. οὐκ ἄρα coniecit. Simplicius est et melius οὐτᾶρα restituere, id est οὔτοι ἄρα, quae forma loquendi aut raro aut numquam ex librariorum manibus illaesa evasit. Cf. fragm. Euripidis 709. pag. 459.

οὐτᾶρ Ὀδυσσεύς ἐστὶν αἰμύλος μόνος.

ubi οὐ γάρ et οὐκ ἄρα in libris est a Porsono emendatum. et fragm. 1030. pag. 537.

ἤτᾶρα θνητῶν εἰσὶν ἀτυνετώτεροι.

ubi vulgata lectio ἦ τᾶρα optime a Nauckio in ἤτᾶρα conversa est.

Praeterea acute vidit Nauck. ἔχει et Φέρει esse transponenda.

Eurip. fragm. 644. pag. 443.

βαρὺ τὸ Φρόνημ' οἷσις ἀνθρώπου κακοῦ.

peissime mulcatus hic locus est et desipientis haec est oratio. Φρόνημα enim magni viri est et οἷσις stultorum. Sensit verborum vitium Salmasius, qui Φόρημ' emendabat. Sed mendosus est articulus in τὸ Φόρημα.

Vera lectio colligitur ex versiculo, qui Aeschylo tribuitur in fragmento 383.

ἦ βαρὺ Φόρημ' ἀνθρῶπος εὐτυχῶν ἄφρων.

unde apparet Euripidem aut quem alium (nam vix Tragoedia dignus versus est) ita dixisse:

ἦ βαρὺ Φόρημ' οἷσις ἀνθρώπου κακοῦ.

Euripides fragm. 645.

ὅταν κακὸς τις ἐν πόλει πράττῃ καλῶς,

νοσεῖν τίθῃσι τῶν ἀμεινόνων φρένας

παράδειγμ' ἔχοντας τῶν κακῶν ἐξουσίαν.

mirificam hanc verborum compositionem peperit duplex in articuli forma commissus error. Legendum existimo:

νοσεῖν τίθῃσι ΤΑC ἀμεινόνων φρένας

παράδειγμ' ἐχόνΤΩΝ ΤΗΝ κακῶν ἐξουσίαν.

Eurip. fragm. 691. pag. 455. Syleus ad Herculem ita dicit:

σοῦ κατηγορῶ

σιγῶντος ὥς ἂν εἴης οὐχ ὑπήκοος,

τάσσειν δὲ μᾶλλον ἢ πιτάσσεσθαι θέλοις.

Nauck. transposuit εἷς ἄν, quo nihil proficimus. Locus et mutilus et corruptus est. Supplendum et legendum est:

(τὸ βλέμμα) σου κατηγόρει
σιγῶντος ὡς εἷς (τις) οὐχ ὑπήκοος.

In sq. fragmento scribe:

κλίνῃθι καὶ πίνωμεν.

pro κλίθῃτι. Constanter enim Attici κλινῆναι et κατακλινῆναι dicebant.

Eurip. fragm. 704. pag. 458. nulla est dubitatio quin Euripidis versiculi coniuncti fuerint hi:

ἄνασσα πράγους τοῦδε καὶ βουλευμάτος
τί μοι σκυθρωπὸς ἐξελέλυθας δόμων;

quorum Nauck. priorem tantum Euripidis esse putabat.

Eurip. fragm. 708. pag. 459.

.. τί γάρ με πλοῦτος ὠφελεῖ νόσον;
σμίκρ' ἂν θέλοιμι καὶ καθ' ἡμέραν ἔχων
ἄλυπος οἰκεῖν μᾶλλον ἢ πλουτῶν νοσεῖν.

in editionibus circumferebatur interpolata lectio:

τί γάρ με πλοῦτος ὠφελεῖ νοσοῦντά γε;

quam Nauckius recte abiecit; sed quia versus aperte mendosus est, alia est correctio quaerenda. Suspicio fuisse:

τί γάρ με πλοῦτος ὠφελεῖ (πρὸς τὴν) νόσον;

quemadmodum ad Socratem dixit Strepsiades:

τί δέ μ' ὠφελήσουσ' οἱ βυθμοὶ πρὸς τᾷλφίτα;

Reliqua pars loci sanissima est σμίκρ' ἂν θέλοιμι - ἔχων

ἄλυπος οἰκεῖν μᾶλλον ἢ πλουτῶν νοσεῖν.

sed vide mihi quid designaverit temerarius Stobaei corrector, qui quum in suo libro invenisset:

**** ΟΙΚΕΙΝ μᾶλλον ἢ πλουτῶν νοσεῖν.

de suo supplevit:

(τροφὴν ἐν)οικεῖν μᾶλλον ἢ πλουτῶν νοσεῖν.

praecedebat enim σμικρὰν θέλοιμι vitiose scriptum pro σμίκρ' ἂν. Itaque homo σμικρὰν τροφήν commentus est et, ut metrum constaret, ineptissime ἐνοικεῖν dedit pro οἰκεῖν, et in scripturis sic natis homines docti desudant.

Euripid. fragm. 775. pag. 473.

αἰτοῦ τί χρήξεις ἐν· πέρα γὰρ οὐ θέμις
λαβεῖν σε. καὶ μὲν τυγχάνης ε***
θεοῦ πέφυκας· εἰ δὲ μὴ ψευδὴς ἐγώ.

supplendum esse arbitror:

καὶ μὲν τυγχάνης CΑΦ' 'ΙCΘ' 'ΟΤΙ
θεοῦ πέφυκας.

In eodem fragmento vs. 69. editur:

ἀλλὰ ΤΗΛ' ἔσω λείω.

in celebrandis Phaëthontis nuptiis populus submoveri aut procul amandari non poterat; neque τῆλ' ἔσω usitatum est dicendi genus. In Codice palimpsesto prima manus scripserat ΤΗΔΕCΤΩ, manus secunda correctoris pro ΤΗ reposuit CΙΓ. Fuerat enim CΙΓΑ et dederat poëta:

ἀλλὰ σῖγ' ἔσω λείω.

Eurip. fragm. 781. vs. 39. pag. 478. servus ad herum ita dicit:

ὦ παῖτορ, ἔσρεψ' ἐκ δόμων ταχὺν πόδα.

Ridiculum est ὦ παῖτορ in tali re, ut ὦ κτῆτορ. In palimpsesto libro est a prima manu: ΩΠΑΤΕΡ, suprascripsit corrector ΔΕCΠΟΤΑ, quod verissimum est:

ὦ δέσποτ', ἔσρεψ' ἐκ δόμων ταχὺν πόδα.

Euripides fragm. 787.

ὀκνῶ δὲ μόχθων τῶν πρὶν ἐκχέαι χάριν
καὶ τοὺς παρόντας οὐκ ἀπωθοῦμαι πόνους.

emendandum est ὀκνῶΝ pro ὀκνῶ. „ΕΤΙΑΜ hasce aerumnas, inquit, ferre non recuso εὐλαβούμενος διαφθεῖραι τὴν ἐπὶ τοῖς πρόσθε γεγονόσιν εὐκλειαν.

Eurip. fragm. 813. pag. 492.

καίτοι ποτ' εἴ τιν' εἰσίδοιμ' ἀνὰ πτόλιν
τυφλὸν προηγητῆρος ἐξηρτημένον
ἀδημονοῦντα συμφοραῖς ἐλοιδόρουν.

Misere haec corrupta sunt sine illa spe emendationis. Soloe- cum est εἴ τιν' εἰσίδοιμ' ἐλοιδόρουν. Pro ἀδημονοῦντα συμφοραῖς

in libris est ἃ δαιμόνων ταῖς συμφοραῖς, sed et hoc nihil est et illud. Quis enim mortalium intelligere potest quid sit

ἀδημονοῦντα συμφοραῖς ἐλοιδόρουν,

quod de Wyttenbachii coniectura in textum recepit Naukius? Nemo hercle. Ludunt nonnumquam in talibus Critici et umbras literarum volitantes nequidquam captant, longeque melius
quod vides perisse perditum ducas.

Eurip. fragm. 816. pag. 493.

ἦσαν τρεῖς Ἀγήνορος κόροι·

Κίλιξ, ἀφ' οὗ καὶ Κιλικία κικλήσκεται.

absurda est copula καὶ in καὶ Κιλικία: in aliis est ἀφ' οὗ ἡ Κιλικία. Verum videtur:

ἀφ' οὗ ΔΗ Κιλικία κικλήσκεται.

compara fragmentum Euripidis 907.

γαστήρ ἀφ' ἧς ΔΗ πάντα γίγνεται κακά.

et quod est prorsus simile fragmentum Aeschyli 393.

ἀφ' οὗ ΔΗ ῥήγιον κικλήσκεται.

Euripides fragm. 824. pag. 495. in Etymologo Vossiano diserte scriptum esse vidi v. Σιρός: — ἡ μὲν τριβὴ τῆς ἀναγνώσεως ἐκτείνει αὐτό. εὐρίσκεται δὲ καὶ βραχὺ ὡς εὐριπίδης ἐν Φρίξῳ·

καὶ μὴν ἀνοῖξαι μὲν σιρεὺς οὐκ ἤξιον.

non καὶ μῶν, ut putabat Valckenarius, qui propterea καὶ νῶν coniecit frustra.

Eurip. fragm. 854. pag. 502. est praeclara Euripidis etymologia: ἐνιαυτὸς — ἐπεὶ ἔχει τὰς πάσας ὥρας ἔΝ ἘΑΥΤΩΙ.

ὀθούμενα

(αὐτὸς) ἐν ἑαυτῷ πάντα συλλαβὼν ἔχει.

Meineke αὐτὸς addidit et ἐν ἑαυτῷ scripsit pro ἐν αὐτῷ. Multo simplicius et lenius correxeris:

ἐν αὐτὸς αὐτῷ πάντα συλλαβὼν ἔχει.

plurima huius compositionis exempla apposuimus in *Observ. ad Dionysium Halic* pag. 153.

Euripides fragm. 868.

τρομὸν δρόμημα γηραιοῦ ποδός.

δρομημα vitiosa et barbara forma est pro δραμημα. Perfecto δέδρομα respondent formae δρόμος et δρομεύς, sed perfecto δεδράμημα agnatum est δράμημα et δραμητέον. Cf. *Var. Lectt.* pag. 604.

Eurip. fragm. 882. pag. 507.

λόγων δίκαιον μισθὸν ἂν λόγους φέροις,
ἔργον δ' ἐκεῖνος ἔργον ὃς παρέσχετο.

clamat sententia et compositio verborum scribendum esse ἔργον δ' ἐκεῖνος.

Eurip. fragm. 889. pag. 508.

παίδευμα δ' Ἐρως σοφίας ἀρετῆς
πλεῖστον ὕπάρχει.

legendum esse πλεῖστον Μετέχει multis exemplis ostendi in *Nov. Lectt.* pag. 109.

Eurip. fragm. 895. pag. 511.

ἄφρων ἂν εἶην εἰ τρέφειν τὰ τῶν πέλας.

bonus Choeroboscus opinatur τρέφειν κατὰ συγκοπὴν τοῦ Ἡ natum esse ex τρεφείην. Cras credam et omnino mihi formae optativi in - OIN omnes ex locis corruptis in grammaticorum cerebris natae esse videntur. Scriptum fuisse olim arbitror:

ἄφρων ἂν εἶην ἘκτρέφωΝ τὰ τῶν πέλας.

Ne hoc quidem Choeroboscus sciebat τρεφείην esse barbarum pro τρέφειμι. Cogitabat ineptus de νοσοίην, φιλοίην et sim.

Perelegans est Euripidis fragmentum 903. pag. 513. sed hic illic vitiatum. Nauckius edidit:

χρῦσαι δὴ μοι πτέρυγες περὶ νῶτω
καὶ τὰ Σειρήνων πτερόεντα πέδιλ' ἀρμόζεται,
βάσομαι τ' εἰς αἰθέρα πολὺν ἀερεῖς
Ζηνὶ προσμύξων.

Sensit Nauck. ἀρμόζεται „Clementi deberi.” quam suspicionem vel metrum satis confirmat:

καὶ τὰ Σειρήνων πτερόεντα πέδιλα.

eodem metri indicio patet πολὺν esse mendosum. Ergo coniiciunt πολιόν vel πολυλύν. Equidem sic emendandum esse arbitror:

βάσομαι τ' εἰς αἰθέρ' Ἀπειπόν ἀερεῖς.

ut in illo:

ὁρᾷς τὸν ὑψοῦ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα.

Splendidum et magnificum Euripidis fragmentum 905. pag. 514. turpi macula inquinatum est. Nauck. edidit:

ὅς τᾶδε λεύσσω θεὸν οὐχὶ νοεῖ,
μετεωρολόγων δ' ἐκὰς ἔριψε
σκολιὰς ἀπάτας, ὧν ἀτηρὰ
γλῶσσ' εἰκοβόλει περὶ τῶν ἀφανῶν
οὐδὲν γνώμης μετέχουσα.

Pronomen ὅς Clementi debetur locum Euripidis ad suam orationem accommodanti, poeta dixerat:

ΤΙC τᾶδε λεύσσω θεὸν οὐχὶ νοεῖ
μετεωρολόγων Θ' ἐκὰς ἔριψε
σκολιὰς ἀπάτας;

Euripides fragm. 926.

παῖς ὧν Φυλάσσου πραγμάτων αἰσχυρῶν ἄπο.

Nauck.: „ἄπο *mihī suspectum*.” Legerim: Φυλάσσου πραγμάτων αἰσχυρῶν (ἐρᾶν). Φυλάσσομαι cum infinitivo componitur ut in Sophoclis fragmento 428.

δισσὰ γὰρ Φυλάσσεται
φίλων τε μέμψιν κείς θεοὺς ἀμαρτάνειν.

Euripides fragm. 958. Εὐριπίδης πρὸς τὴν Ἀφροδίτην·

εἴης μοι, μέτριON δέ πως
εἴης μὴδ' ἀπολείποις.

μέτριOC, ut opinor, dixerat.

Euripides fragm. 966.

ἀκόλαστα πάντη γίγνεται δούλων τέκνα.

veram lectionem servavit Diogenes Laërtius:

ἀκόλασθ' ὁμιλεῖν γίγνεται δούλων τέκνα.

Euripides fragm. 969.

οὔτοι προσελθοῦς ἡ δίκη σε, μὴ τρέσῃς,
παίσει πρὸς ἥπαρ οὐδὲ τῶν ἄλλων βροτῶν

τὸν ἄδικον, ἀλλὰ σίγα καὶ βραδεῖ ποδὶ
 εἰχουσα μάρψει τοὺς κακοὺς ὅταν τύχη.

sic recte apud Plutarchum scribitur: apud Stobaeum pro μὴ
 τρέσης legitur πάποτε absurde cum futuro παῖσει coniunctum,
 et pro ὅταν τύχη substituitur ἀεὶ βροτῶν intolerabile propter
 τῶν ἄλλων βροτῶν quod praecedat. Satin' certum est duas lacu-
 nas a Graeculo suo more esse expletas?

Euripides fragm. 993.

ἐγὼ δ' ἐμός εἰμι.

suspisor legendum: ἐγὼ δ' ἐμός νῦν εἰμι idque ab eo dici qui
 servitute modo sit liberatus. In versiculo Apollodori, quem
 Nauckius comparavit ex Donato ad Terentii *Phormionem* iv. 1. 21.

nam ego meorum solus sum meus.

ἐγὼ γάρ εἰμι μόνος τῶν ἐμῶν ἐμός.

rescripserim:

ἐγὼ μόνος γάρ εἰμι τῶν ἐμῶν ἐμός.

Euripides fragm. 1002. Scholiastes ad Euripid. *Troad.* 634.
 ἔθος ἐστὶ τῷ Εὐριπίδῃ τῷ βλέπειν χρῆσθαι ἀντὶ τοῦ ζῆν.

τὸ μὲν τέθνηκε σῶμα, τοῦτο δ' ἀναβλέπει.

Meineke: τοῦτο δ' ἀμβλέπει, quod Nauck. recepit. perperam,
 nam simplici verbo utebantur, τοῦτο δὲ βλέπει. Corripit ali-
 quis, qui sibi metro consulere videbatur. Βλέπειν pro ζῆν etiam
 apud Sophoclem et alios legitur. Sophocles in *Aiace* vs. 1067.

εἰ γὰρ βλέποντος μὴ ᾿δυνήθημεν κρατεῖν
 πάντως θανόντος γ' ἄρξομεν.

Euripides fragm. 1014.

θεοῦ γὰρ οὐδεὶς χωρὶς εὐτυχεῖ βροτῶν

οὐδ' εἰς τὸ μεῖζον ἦλθεν.

Si in omnibus libris μεῖζον legeretur μεῖον fuisset emendan-
 dum: nunc omnes servant μεῖον et Nauckius infelicem coniectu-
 ram suam substituit. Sententia manifesto haec erat: θεοῦ χωρὶς
 οὐδεὶς οὔτε εὐτυχεῖ οὔτε δυσυχεῖ.

Ad Euripidis fragm. 1027. Nauck. affert versiculum:

ἐπαίρεται γὰρ μεῖζον ἴνα [καὶ] μεῖζον πέσῃ.

et an Euripideus sit dubitare se dicit. Expuncta copula non est Tragico indignus senarius, ex quo manasse videtur illud Claudiani:

tolluntur in altum Ut lapsu graviore ruant.

Euripides fragm. 1104.

„Lutat. Stat. Theb. 5. 163. p. 171. ed. Lindenbr.: *circumvolat umbra*] *et hoc poëtice, ut Euripides* SYRSEEN OPERSU. Virgilius (Aen. 4. 386.) „*omnibus umbra locis adero, dabis improbe poenas*” ad haec Nauckius: „*locum corruptum non expedio.*” Solvit aenigma Badhamus meus, qui in meo libro adscripsit: „*Eurip. (Orest. 668.) ψυχὴν ὑπὲρ σοῦ.*” Orestes ibi ad Menelaum ita dicit:

ὦ πατὴρ δῖμαιμε θεῖε, τὸν κατὰ χθονὸς
θανόντ' ἀκούειν τάδε δόκει, ποτωμένην
ψυχὴν ὑπὲρ σοῦ καὶ λέγειν ἀγὰρ λέγω.

Rem acu tetigit, ut vides. Lutatius scripserat: „*ut Euripides: (ἀκούειν τάδε δόκει ποτωμένην) ψυχὴν ὑπὲρ σοῦ.*”

Euripides fragm. 1109.

ἔρριον· εἰς Φθοράν. Εὐριπίδης.

absurdum ἔρριον natum est ex

ἔρριον: ἔρριον εἰς Φθοράν.

ut apud Homerum:

ἔρριον ἐκ νήσου θῶσσαν, ἐλέγχιστε ζώντων.

TRAGICI MINORES.

Ex Tragicis minoribus paucos locos addam.

Ion. pag. 567.

κακῶν ἀπέσω θάνατος ὥς ἴδῃ κακά.

imo vero: ὥς εἰδῇ κακά, ut sua mala sentiat. Cf. Suetonium in vita Tiberii cap. 61. 15. *mori volentibus vis adhibita vivendi.*

Iophon pag. 590.

καὶ γὰρ εἰσελήλυθεν
πολλῶν σοφιστῶν ὄχλος ἐξηρτημένους.

sic Meineke. In codice est ἐξηρτημένους. Frequens et nota haec confusio est, sed nunc quidem ἐξηρτημένους non est movendum, sed scribi oportet:

πολλῶν σοφιστῶν ὄχλON ἐξηρτημένους.

Introiisse dicitur nescio quis magna pompa Sophistarum agmine *stipatus*. ἐξηρτημένους ὄχλον dicitur de more pro ὄχλον ἐξηρτημένον ἔχων, ut apud Aristophanem Eccles. 494.

πάγωνας ἐξηρτημένους.

et apud alios πῆραν ἐξηρτημένους, χρυσία ἐξηρτημένους, κολλάων ἀνυριθμήτων ἐξηρτημένους συστήματα et sim., quae collegit Dindorf. ad St. Th.

Theodectes pag. 626.

ὅταν γὰρ ἄλοχον εἰς δόμους ἄγῃ πόσις.

Nauck.: „Comico poëtae dubitans locum tribuit Meinekio.” Minor quo pacto id Meinekio potuerit in mentem venire, quum in primo versu *quatuor* sint certa indicia tragici sermonis: ἄλοχον pro γυναῖκα, εἰς δόμους pro οἴκῳ, ἄγῃ pro ἄγεται et πόσις pro ἀνὴρ. In tertio versu bene correxit Iacobsius:

ὁμοῦ δὲ τῇδ' ἘΠεισκομίζεται λαβάν.

pro τῇδε T' εἰσκομίζεται.

Incerti Tragici fragm. 11. pag. 655.

σωτῆρες ἘΝΘΑ κἀγαθὸν παρκατάται.

Castor et Pollux dicebantur, ut opinor, σωτῆρες ἘΘΛΟΙ.

Tragici ignoti fragm. 83. pag. 666.

οὐκ ἦν ἄρ' οὐδὲν πῆμ' ἐλευθέρου δάκνων

ψυχὴν ὁμοίως ἀνδρὸς ὡς ἀτιμία.

οὕτω πέπονθα καὶ με συμφοροῦσα

βαθεῖα κηλὶς ἐκ βυθῶν ἀνατρέφει

λύσσης πικροῖς κέντροισιν ἡρεθισμένον.

In tertio versu legendum: καὶ με συμφοροῦσ' ἈΕΙ βαθεῖα κηλὶς κτέ. συμφοροῦσα est συμπαρκαμένον, ἐντετηκυῖα. Vidi-

mus supra quam saepe Φορά et Φρουρά, Φορεῖν et Φρουρεῖν inter sese misceantur.

Incerti poëta fragm. 363. pag. 707.

δεῦρ' ἔλθε CTN σοι τᾷλλα βούλομαι φράσαι.

comparavit Nauckius Eurip. *Ion.* 1521.

δεῦρ' ἔλθ' ἐς οὓς σοι τοὺς λόγους εἰπεῖν θέλω.

unde primum emendandum:

δεῦρ' ἔλθ' EC OTC σοι τᾷλλα βούλομαι φράσαι.

deinde videndum an non sit versus unus et idem: cuius scriptura in Codd. nostris corrupta apud veterem Aristophanis interpretem (ad *Aves* 1647.) integra servata sit.

Incerti poëtae fragm. 367. pag. 708.

μήποτε τις ἄνδρα πανόλβιον αὐδήσειε

πρὶν ἰδῆ πῶς κείνος ἔχοι ποτὲ πότμον ἀπῆμων.

non Tragici, sed Epici poëtae locus videtur esse sic scribendus:

μήποτε τις (βροτὸν) ἄνδρα πανόλβιον αὐδήσειε

πρὶν (κεν) ἰδῆ πῶς κείνος ἔχοι ποτὲ πότμον ἀπῆμων.

In sqq. mirari soleo quo pacto Nauckius ingeniosus homo et Φιλόκαλος, si quis alius, potuerit verba et sententias de trivio sumtas ex futilissimis scriptoribus Theophylacto Simocatta, Tzetze, vita Aesopi (pag. 726 sqq.) pro Tragicorum fragmentis habere. Simocatta scripserat: ὅρκοις μὴ πείθου Γαλάτεια· ὅρκων τοῖς ἐρῶσιν οὐδὲν ἔστιν εὐχερέστερον. Quis credat acutum virum hinc expiscari potuisse Tragici fragmentum hoc: ὅρκων ἐρῶσιν οὐδὲν εὐχερέστερον? centenos huiuscemodi versiculos et multo elegantiores et verbis splendidiore ipse stans pede in uno pangere posset.

Aliquanto fructuosius est genuina Tragicorum veterum fragmenta sine poëtarum nominibus hic illic latentia in lucem proferre, idque et ipse lubens faciam, ubi quid dabitur otii; nunc aliarum rerum satagens in aliud tempus id differo.

Unum tantum quia ad manum est statim proferam. Apud incertum Sophistam in Orellii *Opuscul. Graec. Sentent.* Tom. II. pag. 216. sine poëtae nomine haec afferuntur:

καὶ γὰρ τὸν ἄλλον ἄδε θνητοῖσιν νόμον

ὅψει διαθρῶν οὐδὲν ἂν πάντῃ καλὸν

οὐδ' αἰσχροῖν, ἀλλὰ ταῦτ' ἐποίησεν λαβὼν
ὁ καιρὸς αἰσχροῖα καὶ διαλλαξίας κακὰ.

in quibus facile est agnoscere Euripidem, cui redde ἔψει οὐδὲν
"ON πάντα καλὸν et ταῦτ' ἐποίησεν.

AD DEMETRIUM.

περὶ ἑρμηνείας.

Demetr. § 23. ὁ τὴν Ἑλένην παραβαλὼν τῷ Ἡρακλεῖ Φησὶν·
„τῷ μὲν ἐπίπουν καὶ πολυκίνδυνον τὸν βίον ἐποίησεν, τῆς δὲ περὶ-
βλεπτον καὶ περιμάχῃτον τὴν φύσιν κατέστησεν.” Scholiastes ad
Platonis *Phaedrum* pag. 267 c. μουσεῖα λόγων] τὰ πάρισα, ὡς
τό· „καὶ Φιλοκίνδυνον τὸν βίον κατέστησεν, τῆς δὲ περὶβλεπτον
καὶ περιμάχῃτον τὴν φύσιν ἐποίησεν.” quae ex illis supplenda.
Locus est Isocratis in *laudat. Hel.* pag. 211 c. ubi est τὸν βίον
ἐποίησεν — τὴν φύσιν κατέστησεν.

Demetr. § 24. τὸ παρ' Ἐπιχάρμῳ πεπαιγμένον·

τόκα μὲν ἐν τήναις ἐγὼν ἦν, τόκα δὲ ΠΑΡ τήναις ἐγὼν.

editur παρὰ τήναις. Saepe sic peccatur contra dialectum Doricam. Aristophanes *Lysistr.* vs. 147.

καὶ τᾶργύριον τῷβυσσον ἢ παρὰ τᾷ σιῶ.

sic in Ravennate scriptum est pro:

καὶ τᾶργύριον τῷβυσσον ἢ ΠΑΡ τᾷ σιῶ.

Demetr. § 51. τὸ παρὰ Πλάτωνι „ἐπὶ μὲν τις μουσικῇ παρέχῃ
καταυλεῖν καὶ καταχεῖν τῆς ψυχῆς διὰ τῶν ὤτων.” Vetus
est error et dittographia in Platonis Codd. et Demetrio anti-
quior pro παρέχῃ καταNTλεῖν τῆς ψυχῆς διὰ τῶν ὤτων ὥσπερ
διὰ χῶνῃς ὥς νυνδὴ ἐλέγομεν — ἁρμονίας. *de Rep.* pag. 411 a.

Demetr. § 70. πολλὰ ἐν συναλοιφῇ μὲν λεγόμενα δύσφωνα ἦν,
διαίρεθέντα δὲ καὶ συγκρουσθέντα εὐφωρότερα ὡς τό „πάντα μὲν
τὰ νέα καὶ κκλα εἰσιν.” εἰ δὲ συναλείψας εἴποις „καλα εἰσιν”
δυσφωρότερον ἔσται. Vel caecus videat scribendum esse: εἰ δὲ
συναλείψας εἴποις κκΛ' εἰσιν.

Demetrius περὶ ἐρμηνείας § 128. ὅσας ἄξιος ἦν λαβεῖν πληγὰς τοσαύτας εἴληξε δραχμάς. Leg. εἴληφε, nam iocus et lepor est in πληγὰς λαβεῖν et λαβεῖν δραχμάς.

Demetrius § 156. ὁ Σάφρων — „τορύναν ἔξεσεν . . . κύμινον ἔσπειρεν.” καὶ γὰρ δυσι παροιμίαις καὶ τρισὶν ἐπαλλήλοις χρῆται. Leg. κύμινον ἔΠΠΙεν, unde κομινοπριτής nomen natum est. Scribatur propter I longum *ΕΠΠΕΙΕΝ, et sic peccatum est.

Demetr. § 207. ἡ ἄλλως γέ πως διὰ βραχέος. Leg. ἡ ἀΜῶς γέ πως.

Demetr. § 217. πρόσωθεν ἤκουστο αὐτοῦ τῶν ποδῶν ὁ κτύπος προσιόντος. Leg. ἡκούετο.

Demetr. § 261. προσπαλαίων καλῶ παιδὶ Διογένης διεκινήθη πως τὸ αἰδοῖον. τοῦ δὲ παιδὸς φοβηθέντος καὶ ἀποπηδήσαντος „θάρρει, ὦ παῖδιον” εἶπεν „οὐκ εἰμὶ ταύτῃ *ΟΜΟΙΟC.” Pro absurdo ὅμοιος lege ΦΟΒΕΡΟC.

Demetr. § 269. Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς πρὸς Κράτερον τὸν Μακεδόνα ἐπὶ χρυσῆς κλίνης καθεζόμενον μετέωρον καὶ ἐν τρυφερῷ χλαΜΥΔΙ καὶ ὑπερηφάνως ἀποδεχόμενον τὰς πρεσβείας τῶν Ἑλλήνων σχηματίσας εἶπεν ὀνειδιστικῶς ὅτι „ὑπεδεξάμεθά ποτε πρεσβεύοντας ἡμεῖς τούσδε καὶ Κράτερον τουτον.” ἐν γὰρ τῷ δεικτικῷ τῷ „τουτον” ἐμφαίνεται ὑπερηφανία τοῦ Κρατέρου πᾶσα ὠνειδισμένη ἐν σχήματι. Lege ἐν τρυφερῷ χλανΙΔΙ et Κράτερον τουτονΙ — τῷ τουτονΙ.

Demetr. § 291. εἰ καὶ *ΑΡΑ ψόγους εἶναι θέλοι τις. Leg. εἰ καὶ ΠΑΡΑψόγους εἶναι θέλοι τις ex Platonis *Phaedro* pag. 267 a.

AD DIODORUM SICULUM.

DIODORUM SICULUM Bibliothecae Historicae quae
supersunt ex nova recensione LUDOVICI DINDORFII.
Parisiis 1842.

Lib. VIII. 18. 1. *οἱ Συβαρίται γασρίδουλοι εἰσιν.* Non est
Graecum *γασρίδουλος*, at tu divisim scribe *γασρὶ δοῦλοι*.

Lib. VIII. 20. — *καὶ δὴ Φάσκειν κατὰ τὴν ἀποδημίαν * πόλιν
ἐλευθέραν ἑορακέναι τὴν τῶν Μιλησίων.* Lacunae signum apposuit
Dindorf. Supple *ἀποδημίαν MIAN πόλιν ἐλευθέραν ἑορακέναι*.

Lib. VIII. 25. 1.

*ἐλθόντες Σικελὴν * * χθόνα ναίετον ἄμφω.*

lacuna sic explenda est:

ἐλθόντες Σικελὴν ΚΑΛΗΝ χθόνα.

Lib. IX. 21. 2. in fragmento Solonis

λείης δ' ἐξέραντα ῥέδιόν ἐσι κατασχεῖν.

verum esse arbitror:

εὐκλείην δ' ἔρξανταC Ἀἴδιον ἐσι κατασχεῖν.

sempiternam gloriam, εὐκλείην αἰῖδιον, inquit, reportare potestis.

Lib. X. 3. 4. *Πυθαγόρας πυθόμενος τὸν Φερεκύδην νοσεῖν καὶ
[τελέως] ἐσχάτως ἔχειν.* Expunge *τελέως*. absurde enim *τελέως
ἐσχάτως ἔχειν* coniunguntur, et *ἐσχάτως ἔχειν* in ea re usita-
tum est.

Lib. X. 6. 2. Pythagoras Argivis narravit se in bello Troiano
Euphorbum fuisse et clypeum suum in eorum templo suspen-
sum agnoscere. *ἀπίσως δὲ διακειμένων — σημείον ἔγρεῖν ἔφησεν
ἀληθὲς τοῦ ταῦθ' οὕτως ἔχειν.* Cum rei natura pugnat *εὐρεῖν*.

Verum est ἔρεῖν. Deinde *dixit* intrinsecus ἐπιγεγράφθαι τὴν ἀσπίδα γράμμασιν ἀρχαίοις ΕΥΦΟΡΒΟΥ, idque verum esse compertum.

Sumsit fabellam Diodorus ex Timaeo, cui non sine causa cognomen est inditum non tantum Ἐπιτίμαιος sed etiam γρασοσυλλέκτρια.

Lib. X. 87. 6. οὐ μὴν ἀθρόως γε διέφυγεν. Scripserat ἈΘΩΙΟC ἀθῶος γε διέφυγεν. Sic solent omnes ἀθῶος pro ἀζήμιος usurpare.

Lib. XI. 12. 5. μόνος δὲ Θεμιστοκλῆς τὴν ἐναντίαν ἀπεκρίνατο γνώμην. Leg. ἀπεφθνατο, ut omnes Graeci loquuntur.

Lib. XI. 50. 4. καὶ τὸν χρησμὸν ἔφασαν εἰς οὐδὲν ἕτερον ἢ τὸ παρὸν Λέγειν. Leg. ῥέπειν, ut in *Pluto*:

οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ χρησμὸς εἰς τοῦτο ῥέπει
ἀλλ' εἰς ἕτερόν τι μεῖζον.

Lib. XII. 1. 3. τοῦ δὲ πολέμου παρὰ τὴν προσδοκίαν τὸ τέλος λαβόντος [παράδοξον]. Inepte bis idem dicitur.

Lib. XII. 6. 2. ἠναγκάσθησαν ἀφεῖναι τὰς πόλεις — αὐτονόμους εἶναι εἰάν τοὺς αἰχμαλώτους ἀπολάβωσιν. Dixerat αὐτονόμους ἵνα τοὺς αἰχμαλώτους ἀπολάβωσιν. Ex CINAT εἶναι natum est, deinde εἰάν insertum.

Lib. XII. 10. 4. ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ ὅπου μέλλουσιν οἰκεῖν μέτριον ὕδωρ πίνοντες ἀμετρί δὲ μᾶζαν ἔδοντες. Apollo dixerat: μέτρῳ ὕδωρ πίνοντες ἀμετρί δὲ μᾶζαν ἔδοντες.

Lib. XII. 17. 4. ἑτερόφθαλμός τις ἐκκοπεῖς τὸν ὀφθαλμὸν τὸν μὲν Ἀντεκκόψαι — ἔλαττον ὑπέλαβε πρόστιμον. Supplendum in hunc modum: τὸν μὲν ἵνα ἀντεκκόψαι.

Lib. XII. 34. 5. ἔκτισαν οἱ Ἀθηναῖοι πόλιν ἐν τῇ Προπόντιδι τὴν ὀνομαζομένην Λετάνον. Imo vero Δρεπανον.

Lib. XII. 40. 2. τὰ τε πομπεῖα [σκεύη] καὶ τὰ Μηδικὰ σκῦλα.
Tolle scioli additamentum.

Lib. XII. 41. 3. ἐπαγγελλόμενοι τὴν πόλιν ὑπὸ τὴν τῶν
Θηβαίων Τάξειν συντέλειαν. Scribendum ὙἈξειν.

Lib. XII. 58. 6. κατὰ τινὰ χρησμὸν ἐκάθηναν τὴν [νῆσον]
Δῆλον. Aufer absurdum emblemata.

Similiter XII. 72. 7. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ Μένδη
[πόλιν] πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπέστη.

Lib. XII. 80. 2. τῶν Ἀργείων οἱ — χίλιοι συνεφώνησαν καὶ
τὴν μὲν δημοκρατίαν ἔγνωσαν καταλύειν. Emenda συνεΦΡΟνησαν.
ut cap. 83. 20. κοινολογησάμενοι οἷς συνεφρόνησαν, et alibi passim.

Lib. XIII. 2. 3. ἐξ ἐτοίμου κατακληροΟΤΗ ἤλπιζον τὴν Σικελίαν.
Non hoc sperabant sed κατακληρουΧΕΙΝ.

Lib. XIII. 3. 3. ἀναχθέντες οὖν — κατηνέχθησαν εἰς Κέρκυραν,
id est *tempestate delati sunt*. Sed non hoc Diodorus dixit sed
appulerunt de industria. Ergo κατήχθησαν verum est.

Lib. XIII. 14. 2. καὶ πέρας ἐν ἡμέραις τρισὶ τοῖς ἔργοις ἐπέ-
θησαν [συντέλειαν]. Expunge glossam et in vicinia supple κατα-
πλήξειν (ἐλπίζοντες) τοὺς Συρακοσίους.

Lib. XIII. 15. 2. ἤξιον μὴ καταρρεῖψαι τῆς πατρίδος τὴν
περιβόητον δόξαν. Corrigendum est μὴ κατερεῖψαι.

Lib. XIII. 19. 4. Δημοκλῆς δὲ τις — ἀπεφάνητο γνώμην τοὺς
μὲν στρατηγοὺς — ἀνελεῖν, τοὺς δ' ἄλλους — ΤΕΘΗΝΑΙ πάντας
εἰς τὰς λατομίας. Scribe καταθεῖναι pro τεθῆναι, et in fine ca-
pitis: ὁ πρεσβύτερος ἤρξατο τῶν λόγων pro ὁ πρεσβύτερος. Scri-
bitur πρεσβύ.

Lib. XIII. 22. 5. καλὸν γὰρ καὶ τὸ τῆς τύχης ἀντιπραττούσης
ἔχειν τοὺς συναλγίσοντας καὶ πάλιν ἐν τοῖς κατορθώμασι τοὺς
ἠδωμένους. Legendum τοὺς ἸΝῆδομένους.

Lib. XIII. 24. 6. καθόλου δ' εἰ μὲν αἰώνιον ἴστασθαι τὴν διαφορὰν βούλεσθε, — εἰ δ' ὥσπερ εἰκός ἐστι παύσεσθε πολεμοῦντες. Nihil est τὴν διαφορὰν αἰώνιον ἴστασθαι, sed K (ut saepius) in IC dissectum est et Diodorus dixerat αἰώνιον Κτᾶσθαι τὴν διαφορὰν. cf. Var. *Lectt.* pag. 124.

Lib. XIII. 36. 1. οὐ μὴν ἔληγόν γε διὰ τοῦτο τῆς Λακεδαιμονίων Φιλοτιμίας περὶ τῆς ἡγεμονίας. Emendandum: τῆς ΠΡΟΣ Λακεδαιμονίους Φιλοτιμίας.

Lib. XIII. 51. 1. αὐτὸς μὲν πρὸς Ἀλκιβιάδην ὑπὲρ τῶν ἀφελκομένων** διηγωνίζετο. Supplendum: τῶν ἀφελκομένων ΝΕΩΝ διηγωνίζετο.

Lib. XIII. 52. 4. Λάκωσι μὲν ὁ πόλεμος πολλοὺς CΥΝέθηκε συμμάχους, Ἀθηναίων δὲ — ἀφείλετο. Repone ΠΡΟΣέθηκεν.

Lib. XIII. 52. 6. ὑμεῖς δὲ τῆς θαλάττης** οὐχ ὑπὲρ ἡγεμονίας ἀλλ' ὑπὲρ ἀναστάσεως ἀγωνιᾶτε. Supplendum: τῆς θαλάττης (ἐκπεσόντες) οὐχ ὑπὲρ κτέ. id est *amisso maris imperio*.

Lib. XIII. 65. 4. τῶν Χίων τῶν ἀντιπολιτευομένων αὐτοῖς καὶ τῆς ἐκπτώσεως εἰς ἐξακοσίους ἐφυγάδευσαν. Restitue καὶ τῆς ἐκπτώσεως (αἰτίων) εἰς ἐξακοσίους.

Lib. XIII. 75. 8. τοὺς δὲ ἀπὸ τῆς μάχης διχσθέντας ΜΕΘΙσάντες εἰς κρίσιν Φυγῇ κατεδίκαζον, turpe mendum pro ΚΑΘΙσάντες.

In fine capitis supple ὦν (εἷς ἦν) καὶ Διονύσιος ὁ μετὰ ταῦτα τῶν Συρακοσίων τυραννήσας.

Lib. XIII. 79. 2. πολλὺς ἐγένετο ΠΟΛΕΜΟΣ ἀπάντων ἀφειδῶς τὰ σώματα τοῖς κινδύνοις παραρριπτόντων. Sententia clamat ΦΟΝΟC restitui oportere.

Lib. XIII. 83. 1. Γελλίας — πρὸς ταῖς πύλαις ἔταπτεν οἰκέτας οἷς παρηγγελμένον ἦν ἅπαντας τοὺς ξένους καλεῖν ἐπὶ ξενίαι. Graeci omnes constanter dicebant ut καλεῖν ἐπὶ δεῖν, sic et

καλεῖν ἐπὶ ξένια, sed scribae sexcenties aut ξένια aut ξένιαν substituunt, quae perinde sunt vitiosa. Solum ἐπὶ ξένια probum esse demonstrant loci ubi τὰ ξένια, τοῖς ξένιοις cum articulo dicuntur et Inscriptiones, in quibus ΚΑΛΕΙΝΕΠΙΞΕΝΙΑ saepissime legitur.

Lib. XIII. 99. 3. τῶν δ' ἄλλων (νεῶν) τὰς μὲν τοῖς ἐμβόλοις τύπτων ἄπλους ἐποίει, τῶν δὲ τοὺς ταρσοὺς** ἀχρήστους ἀπετέλει πρὸς τὴν μάχην. Supplendum: τοὺς ταρσοὺς (παρὰσύρων) ἀχρήστους ἀπετέλει, namque *detergere remos* Graece dicitur παρὰσύρειν τοὺς ταρσοὺς. Simillimus locus est XI. 18. 6. τὰς μὲν τοῖς ἐμβόλοις ἔτυπτον, ἃν δὲ τοὺς ταρσοὺς παρέσυρον. ubi in sqq. legendum: πολλαὶ τῶν Περσῶν τριήρεις πλάγαι γενόμεναι ΤΟΙΣ ἐμβόλοΙΣ (rostris) κατετιτρώσκοντο, pro ταῖς ἐμβολαῖς.

Lib. XIII. 106. 9. de Gylippi furto: ἔντος δὲ τοῦ χρήματος ἐν σακίοις καὶ τούτων ἔχοντος ἐκάστου σκυτάλην [ἔχουσαν τὴν ἐπιγραφήν] τὸ πλῆθος τοῦ χρήματος δηλοῦσαν. Stultum emblemata vides; namque ἡ σκυτάλη ipsa est ἡ ἐπιγραφή.

Lib. XIII. 108. 2. τῶν δ' ἱερῶν ὅσα μὴ καλῶς ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἐδόκει διεφθάρθαι, pro absurdo καλῶς restituendum est τελῶς. ut XIV. 28. 5. καὶ τελῶς ἂν ἅπαντες διεφθάρησαν, et passim in re simili.

Lib. XIV. 30. 3. Διὶ σωτηρίῳ θυσίαν ἐποίησαν. Leg. σωτήρι, et in vicinia: ἔλεγε γὰρ εἶναι φίλος Ἀναξιβίῳ, pro ἐλέγετο.

Lib. XIV. 36. 2. ὁ δὲ Θίβρων — ἔκ τε τῶν ἸΔΙΩΝ πόλεων καὶ τῶν ἄλλων ὡς δισχιλίους καταγράψας. Risum movet ἰδίῳν, rescribe Ἰάδων.

Lib. XIV. 40. 1. τοῖς δὲ Ῥηγίνοις τοῦ αὐτοῦ μετέχουσι τοῖς ἡτυχηκόσιν, supple: τοῦ αὐτοῦ ΓΕΝΟΥΣ μετέχουσι.

Lib. XIV. 42. 5. ᾠκοδόμει δὲ καὶ (Dionysius Syracensis) νεωσάικους πολυτελεῖς κύκλῳ τοῦ νῦν καλουμένου** λιμένος. Supplendum: καλουμένου ΜΕΓΑΛΟΥ λιμένος.

Lib. XIV. 44. 6. ἐμνήστειεν ὁ Διονύσιος Δωρίδα τὴν Ξενέτου θυγατέρα, verum nomen est Ἐξαινέτου.

In vicinia § 8. ἐμνησεύσατο δὲ καὶ τῶν πολιτικῶν τὴν ἐπισημοτάτην Ἀριστομάχην. Repone manum Diodori τῶν πολιτίδων.

Lib. XIV. 46. 1. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἐμπόρων εἶχον ἐν τῷ λιμένι τὰς ναῦς γεμούσας φορτίων ὧν ἅπαντα διεφόρησαν οἱ Συρακόσιοι. Vitio repetitum est ὦν. Leg. φορτίων, ἃ πάντα διεφόρησαν.

Lib. XIV. 49. 3. καὶ τὰς μηχανὰς ἐκ τοῦ κατὰ Λογον — προσήγαγε τοῖς τείχεσιν. Vera lectio est ἐκ τοῦ κατ' Ὀλιγον. Frequens apud Diodorum hic error est.

Lib. XIV. 55. 2. αἱ δὲ τριήρεις ἔπλευσαν εἰς τὴν λιβὴν παρελέγοντό τε τὴν ἱγὴν. Non uno nomine absurdum est τὴν λιβὴν: neque enim Africam petebant neque poterant *littus legentes* Panhormo in Africam pervenire. Emendandum: ἔπλευσαν εἰς τὸ λιατβαῖον.

Lib. XIV. 70. 3. ὁ δὲ Διονύσιος — φιλανθρώποις λόγοις χρησάμενος καθωμίλει τῷ πλήθει. Legendum καθωμίλει τὰ πλεῖστα, ut semper eo sensu καθωμιλεῖν cum accusativo componitur, ubi significat *blanditiis* aut *morum suavitatem* aut *lepore* aut *venustate capere* aliquem, ut Alcibiades καθωμιλῶν Φαρνάβαζον τὴν Περσικὴν ἐνεδύετο σοφὴν καὶ τὴν Περσικὴν ἔμαθε Φωνήν, apud Athenaeum pag. 535. c. et sic apud ipsum Diodorum XVI. 87. 3. Philippus Athenienses omnes apud Chaeroneam captos sine pretio reddidit ὑπὸ τοῦ Δημάδου καθωμιληθεὶς ταῖς Ἀττικαῖς χάρισιν.

Lib. XIV. 108. 1. (Dionysius) ἤτει τοὺς ῥηγίνοὺς ἀγοράς — ὅπως μὴ διδόντων μὲν δικαίως δόξει τὴν πόλιν ἐλεῖν, δόντων δὲ [ἐνόμιζεν] ἐξαναλῶσθαι αὐτῶν τὸν σῆτον. Lege δόξει et ex puncto ἐνόμιζεν rescribe ἐξαναλῶσθαι. Compositio loci arguit ἐνόμιζεν esse interpolatum.

Lib. XIV. 110. de pace Antalcidae ὁ βασιλεὺς ἔφησεν — τοῖς ἀπειθοῦσι καὶ μὴ προσδεχομένοις τὰς συνθήκας δια τῶν εὐδοκούν-

των πολεμῆσειν. Non hoc potuit dicere rex Persarum, sed ΜΕΤΑ τῶν εὐδοκούντων. id est se *cum iis* qui pacem probassent et accepissent *arma adversus eos consociaturum*.

Lib. XIV. 112. 3. — τῆς τιμωρίας, ἣν αὐτῷ τὸ δαιμόνιον ἐκείνῳ συντόμως ἐπιCTήσει. Nihil est τὴν δίκην aut τὴν τιμωρίαν ἐφιστάναι, omnes in ea re ἐπιτιθέσθαι dicebant. Itaque ἐπιθήσει restituendum.

Lib. XV. 2. 3. ἐκυρίεψε δὲ (Euagoras) κατὰ μὲν τὴν Κύπρον τῶν πόλεων σχεδόν τι τὸ ΠΛΕΟΝ, κατὰ δὲ τὴν Φοινίκην Τύρου. Articulum in τὸ πλέον optimus liber omittit, unde emergit vera lectio σχεδόν τι ΠΑCΩΝ.

Lib. XV. 3. 4. Euagoras qui ducentas naves bellicas habebat συνεχεῖς ΔΙΑπείρας καὶ γυμνασίας ποιοῦμενος ἡτοιμάζετο πρὸς νυκμαχίαν. Constanter omnes in ea re dicebant ἈΝΑπειρᾶσθαι et ἀναπείρας ποιοῦμενος, quod Diodoro reddendum. cf. XIII. 8. ἐν τῷ μικρῷ λιμένι τὰς ἀναπείρας ἐποιοῦντο, ubi vide H. Stephani et Wesselingii notam. Ἀναπειρᾶσθαι eo sensu probum et antiquum. Et Thucydides et Demosthenes ita loquuntur.

Lib. XV. 6. 5. de Philoxeno μετ' ὀλίγον δὲ τῶν γνωρίμων [ἄμα καὶ τοῦ Διονυσίου] παραιτούμενων τὴν ἄκαιρον παρρησίαν. Dele putidum emblemata cum rei natura et Dionysii ingenio pugnans. Absurdum est Philoxenum ipsi tyranno polliceri ita se dicturum ut et vera loqueretur neque Dionysii animum offenderet. Dixit autem sibi ea carmina οἰκτρά esse videri. Notum est Catuli dictum apud Ciceronem *de Oratore* II. 69. *neminem puto esse tam durum, cui non oratio tua miseranda visa sit*. Qui si omisisset *tam durum* salsius etiam dixisset.

Lib. XV. 10. 1. δίκασαὶ δόξαντες κακῶς κρίνειν ζῶντες ἐξεδήρησαν καὶ ὑπὲρ τῶν δικασικῶν δίφρων περιτεθέντων τῶν δερμάτων ἐπὶ τούτων ἐδίκάζον οἱ δίκασαί. Proprium in ea re verbum est περιτείνειν τὰ δέρματα, quomobrem περιτAθέντων verum est.

Lib. XV. 16. 3. οἱ δὲ διὰ τὴν ἥτταν πεπτωκότες ταῖς ἐλπί-

σιν. Emenda ἦτταν ἈΝΑπεπτωκότες, ut Graecis omnibus consuetum est dicere. Satis esto laudare notum locum Dionysii Halic. A. R. V. 53. ὁρῶντες ὅτι ταῖς σποῦδαῖς (libri σπονδαῖς. cf. *Var. Lectt.* pag. 200.) ἀναπεπτώκασιν οἱ πολλοί.

Lib. XV. 18. Γλῶς — ἀποσατήσων τοῦ βασιλέως, quia dudum a Rege desciverat divisim scribendum ἀποσάτης ὦν.

Lib, XV. 30. 1. πρὸς δὲ τοὺς Σπαρτιάτας βεβαιοτάτην πίσιν διεφύλαττεν. Scribendum βεβαιοτάτα τὴν πίσιν διεφύλαττεν. Articulus enim necessarius est et fert consuetudo ut dicatur βεβαίως τὴν πίσιν τηρεῖν sive διαφυλάττειν, non βέβαιον.

Memorabilis est scripturae discrepantia in vicinis χωρὶς Ἑσιαίας. In libris est ἀκτιαῖος. Nempe ἑστιαῖος in ΑΙCΤΙ-αῖος conversum est, deinde IC in K contractum.

Dib. XV. 30. 4. τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχειρεῖ λόγοις * τὸν τύραννον ἐκχωρεῖν ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. Supplendum: ἐπεχειρεῖ ΠΕΙΘΕΙΝ λόγοις τὸν τύραννον.

Lib. XV. 57. 1. Ἐπαμεινώνδου δὲ συμβουλευσάντος ὅτι τὰ διὰ τῆς ἀνδρείας κατεργασθέντα τῇ Φιλανθρωπίᾳ * διαφυλάττειν. Supple: τῇ Φιλανθρωπίᾳ ΔΕΙ διαφυλάττειν.

Lib. XV. 66. 4. ᾤκισαν τὴν Ἰθάμην μετὰ τῶν συναποσατῶν εἰλώταν. Requiritur participium μετὰ τῶν συναποστάντων.

Lib. XV. 87. 3. οἱ δὲ Βοιωτοὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἈΠΟ κράτοῦς ἦττηκότες. Graecum est ΚΑΤΑ κράτος, quod restituendum.

In § 5. lege εὐψυχότατα τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν ἐποίησατο pro εὐψυχότάτην τοῦ βίου.

Lib. XV. 87. 6. moribundo Epiminondae quum dixisset aliquis τελευτᾷς ἄτεκνος. Ἐπαμεινώνδα, ΜΑΔΙΑΜΕΝ, Φησὶν, ἀλλὰ καταλείπω δύο θυγατέρας. Ut Graeca sit oratio emenda: ΟΥ ΜΑ ΔΙΑ, Φησὶν. Diodorus, qui raro falsa a veris discernere potest, serio credidit moribundi Epaminondae hoc esse

dictum. Saniora et veriora Cornelius Nepos in *Epaminonda* cap. 10. ex Theopompo servavit, qui quum de eius morte scripsisset de ingenio et moribus agere coepit atque eo loco et Pelopidae reprehensionem memoravit et Epaminondae responsum: „*stirps mihi deesse non potest, namque ex me natam relinquam pugnam Leuctricam, quae non modo mihi superstes sed etiam immortalis sit necesse est.*” Quam frigent prae his Diodori verba: τελευτᾷς ἄτεκνος, Ἐπαμεινώνδα. — Οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ καταλείπω δύο θυγατέρας τὴν τε ἐν Λεύκτροις νίκην καὶ τὴν ἐν Μαντινείᾳ.

Lib. XV. 94. 1. ἐνικυτὸν μόνον ἐμμείνοντες τοῖς ὅρκοις πάλιν κατεστῆσαντο πόλεμον. Inusitata haec est et vitiosa dictio. Codices servant κατέστησαν τὸν πόλεμον, unde intelligitur verum esse κατέστησαν ΕΙΣ πόλεμον, ut omnes Graeci loquuntur.

Lib. XVI. 8. 2. προσαγαγὼν δὲ τοῖς τείχεσι μηχανὰς καὶ πολιορκίᾳς ἐνεργοὺς καὶ συνεχεῖς ποιησάμενος — ἐκυρίευσεν τῆς πόλεως. Ridicula lectio est πολιορκίᾳς. Corrigendum esse censeo καὶ ΠΡΟΣΒΟΛΑΣ — συνεχεῖς ποιησάμενος. ut XVI. 53. 2. προσβολὰς δὲ συνεχεῖς ποιούμενος — τὴν Ὀλυμπον εἶλεν, et sic alibi saepe apud ipsum et apud alios.

Lib. XVI. 14. 5. Διυλλος δὲ ὁ Ἀθηναῖος ἤρκεται τῆς ἱστορίας ἀπὸ τῆς ἱεροσυλήσεως. Barbarum hoc quidem est at tu lege: ἀπὸ τῆς τοῦ ἱεροῦ συλήσεως.

Lib. XVI. 24. 4. ὁ δὲ Φιλόμηλος τὰς τῶν Ἀμφικτυόνων ἀποφάσεις ἐκ τῶν ζηλῶν ἐξέκοψεν. Emendandum ἐξεκόλλαψεν, sed sic solet ferme in libris obsoletum (ut videtur) ἐκκολάπτειν converti in ἐκκόπτειν, quod aetatem tulerat.

Sine mendo est in libris Thucydidis I. 132. τὸ ἐλεγείον οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐξεκόλλαψαν εὐθύς, sed apud Demosthenem pag. 1318. 28. τὸ ψήφισμα ἐκκολάψαντες. et pag. 1378. 12. ἡναγκασαν αὐτοὺς ἐκκολάψαντας τὸ ἐλεγείον ἐπιγράψαι τὰς πόλεις (ex Thucydidis l. supra l.) videbis in priore loco nonnullos, in altero plurimos et optimos testes ἐκκόψαντες et ἐκκόψαντας exhibere.

Lib. XVI. 29. 2. Θηβαῖοι — δίκην ἐπήνεγκαν εἰς Ἀμφικτύονας κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν ὅτι Φοιβίδας κατελάβετο τὴν Καδμείαν ΚΑΙ Διετιμήσαντο τὸ ἀδίκημα ταλάντων πεντακοσίων. Dele molestam praepositionem et scribe ΚΑΙ ἐτιμήσαντο.

Lib. XVI. 31. 2. τοὺς ἐναντίους ἐποίησαν μεταθέσθαι τῆς ὑπερφάνου καὶ δεινῆς τιμωρίας. Vera lectio est μεθέσθαι, sed tralaticius hic est scribarum error, perpetuus fere in καθεῖναι — καΤΑθεῖναι, et μεθεῖναι — μεΤΑθεῖναι. Miror Dindorfium ad St. Th. locum integrum esse putare. Ubi docuit dici μεταθέσθαι τὴν γνώμην addit: „cum genitivo Diodorus 16. 31. μεταθέσθαι — τιμωρίας.” Est enim aliquid inter μετατίθεσθαι τὴν γνώμην sententiam mutare et μεθίσσθαι τινας ab aliqua re desistere. Sed admonitus, sat scio, μεταθήσεται τὴν γνώμην,

Lib. XVI. 88. 1. (*Lycurgus*) τῶν τότε ρητόρων μέγιστον ἔχων ἀξίωμα καὶ δώδεκα ἔτη τὰς προσόδους τῆς πόλεως διοικήσας. In gravem errorem se induit Wesseling. reponens πεντεκαίδεκα ἔτη pro δώδεκα, quia in Psephismate apud Plutarchum pag. 852. a. legerat: (*Lycurgus*) γενόμενος τῆς κοινῆς προσόδου ταμίης τῇ πόλει ἐπὶ τρεῖς ΠΕΝΤΕτηρίδας, neque commodè recordatus est πεντετηρίδα esse spatium annorum QUATUOR, ita dictum quia quinto quoque anno renovabatur, ut ludi Olympici δι' ἔτους πέμπτου celebrabantur. In eundem errorem implicatus est is qui has *X Oratorum vitas* consarcinavit, apud quem legitur pag. 841. c. legem fuisse μὴ πλείω ΠΕΝΤΕ ἐτῶν διέπειν τὸν χειροτονηθέντα ἐπὶ τὰ δημόσια χρήματα, sed et numerus annorum vitiosus et lex ipsa commenticia est.

Lib. XVI. 90. 1. legendum: ὁ δῆμος ὁ Συρακοσίων Τιμολέοντα ΤΙΜΑΙΝΕΤΟΤ ΚΟΡΙΝΘΙΟΝ τόνδε θάπτει μὲν ἀπὸ διακοσίων μῶν, ἐτίμησε δὲ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἀγῶσι μουσικοῖς καὶ ἵππικοῖς καὶ γυμνικοῖς. Vulgata lectio est ὁ δῆμος τῶν Συρακοσίων Τιμολέοντα τιμᾶν ἐτήσιον· τοῦτον δὲ θάπτειν. cf. Plutarchum in vita *Timoleontis* cap. 39. Ex eodem Plutarchi loco et alia apud Diodorum emendari debent et sarciri. In praecedentibus sic: κατὰ τὴν ἐκφορὰν ἀθροισθέντος τοῦ πλῆθους τότε τὸ ψήφισμα ἀνηγόρευσε (Δημήτριος ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν τότε

κηρύκων·) Ὁ ΔΗΜΟΣ κτέ. et in sqq. ὅτι (τοὺς τυράννους καταλύσας καὶ) τοὺς βαρβάρους καταπολεμήσας καὶ τὰς μεγίστας τῶν ἸΑΝΑΚΤΑΤΩΝ (pro Ἑλληνίδων) πόλεων ἀνοικίσας (Plutarchus male οἰκίσας) αἵτιος ἐγενήθη τῆς ἐλευθερίας τοῖς Σικελιώταις. Verba ultima ipsa servavit Plutarchus: ἀπέδωκε τοὺς νόμους τοῖς Σικελιώταις.

Ex his optime intelligi potest quam misere corruptis et lacunosus Diodori Codicibus utamur.

Eadem opera hinc intelligimus in huiusmodi erroribus indagandis et corrigendis nihil proficere eos qui anxii circa apices et formas literarum haereant utpote in quibus nihil est in talibus auxilii. Non possunt oculorum errore ἀνασάτων et ἑλληνικῶν confundi, sed vetus lacuna potuit a futili correctore perperam sic expleri. Contra qui sentit ἑλληνικῶν nihil esse et meliore vocabulo hiatum sarciri oportere, ei spes est ut in ἀνασάτων incidat, quia hoc solum sententia loci et admittit et postulat. Nemo enī urbem ἸΑΝΟΙΚΙΖΕΙ nisi τὴν ἀνάστων γενομένην.

Lib XVI. 93. τοῦ Φιλίππου πρὸς ΠλευρίΑΝ ΤΟΝ τῶν Ἰλλυριῶν βασιλέα διαγωνιζομένου. Scribendum πρὸς ΠλεύραΤΟΝ ΤΟΝ Ἰλλυριῶν βασιλέα. Frequens id nomen in Illyriorum regibus apud Polybium et Livium, sed Πλευρίας nomen nemo umquam audivit.

Lib. XVII. 17. 6. Codices ὁ μὲν θύτης Ἀλέξανδρος, editur ὁ μὲν θύτης ἈΠΙCΤΑνδρος, sed quia μὲν vitiose abundat legendum: ὁ ΜΑΝΤΙC Ἀρίcτανδρος. et statim sequitur: ὁ Ἀλέξανδρος ἀποδεξάμενος τὴν τοῦ ΜΑΝΤΕΩC πρόρρησιν, et passim Aristander ὁ μάντις appellatur.

Lib. XVII. 20. 4. ὁ βασιλεὺς τὸ βέλος τῷ βραχίονι ΠΕΡΙΕΛ-κόμενον ἀπέριψε. Quid sibi vult in tali re ΠΕΡΙέλκειν? Corrigendum ΠΑΡΕΛκόμενον, ut Camillus apud Plutarchum in vita cap. 2, dicitur femur iaculo infixo vulneratum habens ἐγκείμενον τῷ τραχύματι παρέλκων τὸ ἀκόντισμα — τῶν πολεμίων τροπὴν ποιῆσαι.

Lib. XVII. 34. 8. ἀπὸ κράτους ἐλκύνοντες τοὺς ἵππους. et cap.

37. 2. ἀπὸ κράτους ἤλαυνεν. Nemo sic loquebatur, sed ἀνὰ κράτος dicebant vid. *Observatt. ad Dionys. Halic.* pag. 17.

Lib. XVII. 46. 6. τῆς μὲν Τυρίων πόλεως κατέστησε βασιλέα τὸν ὀνομαζόμενον ΒΑΛΛΩνυμον. Latet in hac scriptura verum nomen ἈΒΔΑΛώνυμον.

Lib. XVII. 74. 3. τοὺς ὀφειλομένους μισθοὺς ἀπέΛΤCεν. Legendum ἀπέΔΩΚεν, non est enim in ea re aliud verbum in usu, et ἀπολύειν τὸν μισθόν nihil est.

Lib. XVII. 77. 6. Alexander rerum potitus τὰς παλλακίδας ὁμοίως τῷ Δαρείῳ περιῆγε ΤΟΝ ἄριστον οὗσας οὐκ ἐλάττους πλήθει τῶν κατὰ τὸν ἐνικυτὸν ἡμερῶν. Necessarium est περιῆγεΤΟ, si quis suos in usus aliquos aut aliquas ducit secum.

Lib. XVII. 78. 2. καταφυγεῖν εἰς ὅρος ἔχον πολλὰς δυσχωρίας καὶ φυγὰς εὐθέτους τοῖς μὴ τολμᾶσι κατὰ φόβον διακινδυνεύειν. Lege καὶ ΚΑΤΑΦΥΓὰς εὐθέτους.

Lib. XVIII. 6. 2. ὀρίζει δὲ τὴν χώραν ταύτην καὶ τὴν ἐξῆς Ἰνδικὴν ποταμὸς ὃ μέγιστος ὢν τῶν περὶ τοὺς τόπους. Excidit maximi fluminis nomen et inserendum ποταμὸς ΓΑΓΓΗΣ ὃ μέγιστος ὢν.

Lib. XVIII. 9. 1. ἀφορμὰς δ' ἔσχον εἰς τὸν πόλεμον — τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἀμισθοὺς γενομένους ὑπὸ τῶν σατραπῶν μισθοφόρους. Graeci hos homines non ἀμισθοὺς sed ἈΠΟμισθοὺς appellare solent. Eodem remedio utendum cap. 21. 1. ubi editur τῶν ἀμισθῶτων γενομένων πολλοὶ διεπλανῶντο, imo vero τῶν ἈΠΟμισθῶτων γενομένων. Quid intersit inter ἄμισθος et ἀπόμισθος video grammaticos quaerere sed οὐδὲν ὕγιες proferunt. Ἄμισθος est qui *stipendium sibi debitum non accipit*, sed ἀπόμισθος appellatur qui μισθοφόρος fuerat sed ὑπὸ τοῦ μισθοδοτοῦντος *mililia solutus et dimissus est*. Hi igitur non amplius habentes unde viverent vagabantur passim ζητοῦντες τὸν μισθοδοτήτονα. Audi Diodorum XVII. 111. 1. τοῦ βασιλέως προσάξαντος τοῖς σατραπαις ἄπασιν ἀπομισθοὺς ποιῆσαι τοὺς μισθοφόρους — πολλοὶ τῆς

στρατείας ἀπολελυμένοι ξένοι διέτρεχον — πλανώμενοι καὶ τὰς ἀναγκαίαις τροφὰς ἐκ τῶν προνομῶν (*praedando*) ποριζόμενοι. Alexander satrapis negotium dederat ut *mercenarios omnes ab exercitu dimitterent*. Quemadmodum igitur cives impetrata honesta missione *sacramento solvebantur* (τῆς στρατείας ἀπελύοντο), sic peregrini mercenarii quum dimittuntur dici solent ἀπόμισθοι γίνεσθαι, desinebant stipendium accipere et inopes vagabantur. Hinc intelligitur quid dicat Demosthenes pag. 53. 16. ὅταν γὰρ ἡγῆται μὲν ὁ στρατηγὸς ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων — τί χρὴ προσδοκᾶν; Grammatici veteres accipiunt ut Harpocration: Ἀπόμισθοι: οἱ μισθὸν μὴ λαμβάνοντες. Δημοσθένης Φιλιππικοῦς (pag. 53. 16) καὶ ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους (pag. 671. 2.). Meliora docet locus in *Aristocratea* ab ipso indicatus: ἐκεῖνος (*Charidemus*) ὡς ἀπόμισθος γίνεται παρὰ τοῦ Τιμοθέου — διαβὰς εἰς τὴν Ἀσίαν — μισθοῖ τὸ εἶμα καὶ αὐτὸν τοῖς Ἀρταβάζου κηδεσῆς. Eodem igitur sensu Demosthenes acerbissime *misellos mercenarios*, quibus Athenienses in bello utebantur, ἀπομίσθους appellat *dimissos ab aliis*, qui quoniam eorum opera nemo amplius indigebat ad Athenienses se applicuerant. Non poterat odiosius et fastidiosius quam sic de contemptissimo hominum genere loqui. Confirmantur haec loco Xenophontis *Hellen.* VI. 2. 16. Mnasippus Corcyram arcta obsidione premens ἐνόμιζεν ὅσον οὐκ ἤδη ἔχειν τὴν πόλιν καὶ περὶ τοὺς μισθοφόρους ἐκκινούργει καὶ τοὺς μὲν τινὰς αὐτῶν ἀπομίσθους ἐπεποιήκει, τοῖς δ' οὔσι καὶ δυοῖν ἤδη μηνοῖν ᾤφειλε τὸν μισθόν. Partem mercenariorum *dimiserat a signis*, reliquis stipendium non dabat. Opponit τοὺς ἀπομίσθους γενομένους τοῖς οὔσιν, ut in noto versiculo

οἱ μὲν γὰρ οὐκέτ' εἰσὶν, οἱ δ' ὄντες κακοί.

Simul apparet ex his quid inter τοὺς ἀπομίσθους et τοὺς ἀμίσθους τῶν ξένων intersit, quos grammatici eisdem esse narrant. Nunc omnia plana sunt et perspicua. Diodorus XVII. 111. narrat mercenarios iussu Alexandri *ab exercitu dimissos* omnium rerum inopes ad Taenarum devenisse, quos Leosthenes πεντήκοντα τάλαντα λαβὼν πρὸς τὴν μισθοδοσίαν conduxit. Leosthenes igitur ἡγεῖτο ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων, ut Alexandro quidem et Antipatro videbantur, haud secus atque οἱ στρατηγοί, de quibus dixit Demosthenes.

Lepidissime in eodem nomine iocatur Menander (ut suspicor)

apud Plutarchum pag. 789. c. τί οὖν; οὐκ ἀκούομεν ἐν κωμῳδίᾳ
 ἑρατιώτου λέγοντος·

λευκή με θρῖξ ἀπόμισθον ἐντεῦθεν ποιεῖ.

narrat vetus miles, qui olim in Asiam ad regem militatum
 abierat, canitiem sibi attulisse finem stipendiorum.

Quum caeteri omnes Grammatici in his caecutierint laudan-
 dus est unus qui recte et ordine docuit in Bekkeri *Anecd.* pag.
 431. 21. Ἀπόμισθος: — ὁ μισθοῦ πράξας ἔργον τι καὶ ἀφει-
 μένος. ἡ λέξις παρὰ Λυσία, sed corrumpit omnia qui uno vocabulo
 addito scripsit ibid. pag. 215. 1. Ἀπόμισθος: ὁ μισθοῦ πρά-
 ξας ἔργον τι καὶ ἈΜΙCΘΟC ἀφειμένος ἀπόμισθος καλεῖται. Si pro
 ἄμισθος dixisset τὸν μισθὸν λαβὼν optime haberent omnia. Ex
 aliquo poëta sumtum est quod habet Hesychius: Ἐκμισθοί:
 οἱ μισθὸν μὴ λαμβάνοντες. Is quoque fallitur namque ἀπόμισθος
 et ἔκμισθος idem significant. Contrarium est ἔμμισθος.

Lib. XIX. 23. 1. ἑαυτὸν εἰς ὕψος ἤγαγεν. Legendum de
 more εἰς ὕψος ἤΡΗΝ, quia ὑψηλὸν αἶρειν et εἰς ὕψος αἶρειν
 Graecis in tali re consuetum est dicere.

Lib. XXII. 9. 5. ὄντων ἐν τῷ τεμένει (*Apollinis Delphici*) δυοῖν
 νεῶν παντελῶς ἀρχαίων Ἀθηνᾶς προνάΟΥ καὶ Ἀρτέμιδος. Leg.
 Ἀθηνᾶς προναΙΑC. Herodotus VIII. 37. κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς προ-
 ναίης Ἀθηναίης, et alii passim.

Lib. XXXI. 9. παρήνεσε τῇ συγκλήτῳ εἰ μὴ τὸν ἀνθρώπινον
 ΦΟΒΟΝ εὐλαβοῦνται, τὴν γε — νέμεσιν αἰδεῖσθαι. Pro absurdo
 φόβον Diodorus scripserat ΦΘΟΝΟΝ.

Lib. XXXIII. 26. 3. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ὄντες κατὰχρεω —
 χρεῶν ἀποΔΟCΕΙC εἰσηγοῦντο. De nulla re minus cogitabant
 et clamat rei natura χρεῶν ἀποΚΟΠΑC emendari oportere. *No-
 vas tabulas* Graeci omnes constanter sic appellare solent. Plato
 de Rep. pag. 566. a. ὃς ἂν δήμου προεσῶς — ὑποσημαίνῃ χρεῶν
 τε ἀποκοπὰς καὶ γῆς ἀναδασμόν, et sic saepe reliqui omnes et
 Diodorus XIX. 9. 5. ἐπηγγέλλετο (leg. ἐπήγγελτο) γὰρ Ἀγαθο-
 κλῆς — χρεῶν ἀποκοπὰς ποιήσεσθαι καὶ τοῖς πένησι χώραν δωρή-
 σεσθαι.

Lib. XXXV. 36. ἀνάγωγος γὰρ καὶ ἀπαιδευτότροπος — τὸ μὲν πρῶτον κόρον ἐγέννησεν, εἴθ' ὕβριν, τὸ δὲ τελευταῖον ἔλεθρον. Obiter eximendum est Lexicis absurdum adiectivum ἀπαιδευτότροπος. Fuerat ἀπαίδευτ τρόπος id est ἀπαιδευτοC τρόπος idque reponendum.

Lib. XXXVII. 1. 6. de bello Marsico τῶν ἐξ αἰῶνος ἀρίστων κεκριμένων ἐλθόντων εἰς ΑΙΠΕCIN καὶ Φιλοτιμίαν. Emenda: ἐλθόντων εἰς ἙΡΙΝ, quod in AIPIN corruptum peperit correctionem ineptam αἶρεσιν. Aristophanes *Ran.* 877.

ὅταν εἰς ἔριν — ἔλθωσιν.

Lib. XXXVII. 9. inducitur C. Gracchus ita dicens: οὐ δὲ λείψω τὸ ξίφος ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν συγκλητικῶν διΗΙΡΗμένους. Verum est διηρμένους. Qui alicui *intentat* baculum, cultrum, gladium dici solet τὴν βακτηρίαν, τὴν κοπίδα, τὸ ξίφος διηρμένους. Quod Xenophon dixit *Cyrop.* IV. 1. 3. ἀνὰ τεταμένους τὴν μάχην ὡς παῖσιν πολέμιον laudans Plutarchus in *Quaestt. Rom.* pag. 273. f. dixit: μέλλων ἀναιρεῖν πολέμιον καὶ τὴν κοπίδα διηρμένους.

Addam locos pauculos ex primis libris. I. 3. 4. διὸ καὶ ἐρριμμένους τῶν τε χρόνων καὶ τῶν πράξεων — δυσπερίληπτος ἡ τούτων ἀνάλυσις γίγνεται. Scribendum καὶ Διερριμμένους. Quae variis locis *sparsa* sunt dicuntur διερρίφθαι pro διεσπάρθαι XIX. 39. 1. μετεπέμπετο τοὺς διερριμμένους τῶν στρατιωτῶν.

Lib. I. 5. 1. ἀπὸ τῶν Τρωϊκῶν — τίθεμεν ὀρθοῦσιν ἔτη πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῶν Ἑρακλειδῶν, ἀπὸ δὲ ταύτης ἐπὶ τὴν πρώτην Ὀλυμπιάδα ΔΤCΙ λείπονται τῶν τριακοσίων καὶ τριάκοντα. Scripserat: TPICI λείπονται.

ἡ ἄλωση	anno 1183
ἡ ἀπόδοσις	„ 1103
ἡ πρώτη Ὀλυμπιάς	„ 776
	327

non 328. Deinde ita pergit: ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Κελτικοῦ πολέμου ἑπτακόσια καὶ τριάκοντα. Non accuratissime id quidem, nam sunt anni (776—58) numero

718, non 730. Similiter quod addit libros suos περιέχειν ἔτη δυσὶ λείποντα τῶν χιλίων ἑκατὸν τετταράκοντα, non id quidem plane verum est, namque inter τὴν ἄλωσιν (1183) et initium belli Gallici (58) anni sunt 1125, non 1138.

Lib. I. 30. 7. de paludibus in Aegypto scribit: ἡ ἄμμος ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον πατουμένη τὴν ἔνδοσιν λαμβάνει καὶ τοὺς ἐπιβάλλοντας — παρακρούεται. Legendum esse apparet τοὺς ἐπιβαίνοντας.

Lib. IV. 65. 6. Ἀμφιαράου πρὸς Ἀδραστον πασιδίζοντος περὶ τῆς ΒΑCΙΑείας. non de regno contendebant, sed Adrastus bellum cum Thebanis gerere volebat, Amphiarauus nolebat. Lege igitur περὶ τῆς CTPATείας, ut statim additur: τῆς δὲ Ἐριφύλης (quam arbitram ceperant) — ἀποφηναμένης δεῖν στρατεύειν.

Lib. IV. 66. 7. τὸ γὰρ ἐνθεάζειν κατὰ γλῶτταν εἶναι σιβυλλαίνειν. Nihili forma est σιβυλλαίνειν et cum analogia pugnans. Corrigendum est σιβυλλΙΑΝ, ut apud Aristophanem *Equitt.* 61.

ἄδει δὲ χρησμοὺς, ὁ δὲ γέρων σιβυλλιᾷ.

Lib. V. 2. 3. ἔνιοι δὲ τῶν ποιητῶν μυθολογοῦσι κατὰ τὸν τοῦ Πλούτωνος καὶ Περσεφόνης γάμον ὑπὸ Διὸς ἀνακάλυπτρα τῇ νύμφῃ δεδῶσθαι τὴν νῆσον ταύτην (*Siciliam*). Pro ἀνακάλυπτρα emendandum est ἀνακαλυπΤΗΡΙΑ. Scribi solebat ἀνακαλυπ^{τρ}, ut δεσμῶ^{τρ}, θεωρῆ^{τρ}, et sim. in quibus indocti scribae errant. Vide quae notavimus ad Harpocrat. v. Ἀνακαλυπτήρια. Quia scriptura ἀνακαλυπ^{τρ} etiam de singulari numero usurpatur fortasse ἀνακαλυπτήριον verius est, ut de eadem re scribit Plutarchus in Timoleone cap. 8. καὶ τὴν νῆσον ἐν τοῖς γάμοις ἀνακαλυπτήριον αὐτῇ δοθῆναι.

In sqq. scribe οἱ ΔΟΚιμῶτατοι τῶν συγγραφέων, nam perinapte editur ΝΟΜιμῶτατοι.

Quod scribit Diodorus V. 3. 4. ἐν τοῖς περὶ τὴν Ἰμέραν μέρεσιν τὰς νύμφας θερμῶν ὑδάτων ἀνεῖναι πηγὰς κατὰ τὴν Ἡρα-

κλέους παρουσίαν, lucem affert fragmento Aeschyli 31 apud Nauckium:

καλοῖσι λουτροῖς ἐκλελουμένος δέμας
εἰς ὑψίκρημον Ἰμέραν ἀΦικόμεν.

sunt enim haec verba Herculis sua itinera per Siciliam narrantis. cf. Diodorum IV. 23. 1. (*Hercules*) ἐποιεῖτο τὴν πορείαν ἀπὸ Πελαριάδος ἐπὶ τὸν Ἑρυνά. διεξιόντος δ' αὐτοῦ τὴν παράλιον τῆς νήσου μυθολογοῦσι τὰς νύμφας ἀνεῖναι θερμὰ λουτρὰ πρὸς τὴν ἀνάπαυσιν τῆς κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν γενομένης αὐτῷ κακοπαθείας.

Hinc suspicor Aeschylum dixisse ΘΕΡΜΟῖσι λουτροῖς pro ΚΑΛΟῖσι.

Est in vicinia V. 5. 1. locus Carcini:

λέγουσι Δήμητρός ποτ' ἄρρητον κόρην
Πλούτωνι κρυφίοις ἀρπάσαι βουλευέμενοι
δύναι τε γαίης εἰς μελαμφαεῖς μυχοῦς.

Mirabile adiectivum est μελαμφαῆς et perinde ineptum ac si quis *lucem atram* vellet dicere. In promptu est reponere μελαμΒΑΘεῖς, vocabulum Aeschyleum.

Lib. V. 79. 4. καὶ τὸν τάφον αὐτῶν (Idomenei et Merionis) ἐν τῇ Κνωσῷ δεικνύουσιν ἐπιγραφήν ἔχοντα τοιαύδε·

Κνωσίου Ἰδομενεὺς ὄρα τάφον· αὐτὰρ ἐγὼ τοι
πλησίον ἵδρυμαι Μηριόνης ὁ Μόλου.

ὄρα non est *specta*, quod ratio postulat, sed emendandum:

Κνωσίου Ἰδομενεὺς ὄρα IC (ὄρᾳ) τάφον.

AD LIBANIUM.

AD TOM. III.

De *Socratis Apologia* in *Mnemosyne* diligenter exposuimus. Restat unus locus, de quo nunc breviter dicemus. Pag. 3. 17. narrat accusatores iudicium in Socratem odio maxime confidere: ἃ γὰρ αὐτὸς ἂν εἴπερ ἐδίκαζεν Ἄνυτος ἐποίει — ταῦτα παρ' ὑμῶν προσδοκᾷ κακῶς ἐλπίζων. διὰ τί; ὅτι πρῶτον μὲν ἐν ὑμῖν οὐκ ὀλίγους ἐώρων πολλάκις ἡσθέντας ὁπότε Σωκράτης τοὺς ἀλαζόνας ἐλέγχοι. Male haec sunt composita: namque pro ἐώρων exspectaveris ὁρῶ et ὑμῶν οὐκ ὀλίγους pro ἐν ὑμῖν. Non tamen mendosus locus est sed excidit aliquid sic fere supplendum: ἐν ὑμῖν οὐκ ὀλίγ(ΟΙ ΚΑΘΗΝΤΑΙ), οὓς ἐώρων πολλάκις ἡσθέντας κτέ. *Non pauci in consilio sedent, quos saepe videbam Socratis argumentationibus delectari.*

Libanius III. 94. 7. τί λέξει πρὸς ἰατροὺς ὁ νόμος; — ἐρεῖ τοίνυν ὁ νόμος· ἔρχου μὲν ὁ σῶζειν τέχνην ἔχων καὶ λέγε τι καθεζόμενος καὶ λέγοντος ἄκουε. Vitium est in καθεζόμενος, nam quid refert sedensne an stans medicus cum aegroto loquatur? Excidit praepositio et corrigendum ΠΑΡΑκαθεζόμενος, quod proprium in hac re verbum est aegrotanti in lecto decumbenti ASSIDERE, ut pag. 98. 3. ἀλλὰ νῦν οὐ τὰ πάθη τοὺς ἰατροὺς τοῖς ἄρχουσιν εἰσάγει, ἀλλ' οἱ μὲν ἔρρωνται, οἱ δὲ παρακάθηνται.

Similiter IV. 164. 20. νοσοῦντι παρεκαθήμην· τῶν αὐτῶν ἀρρωσῶν ἀπήλαυον, ubi ἀπελαυον scribendum. Perpetuus ferme hic scribarum error est ut ἀπήλαυον et ἀπήλαυσα substituant formis probis, ut παρηνόμουν pro παρΕνόμουν.

Libanius III. 109. 3. ἔτι δὲ κέρδος — τὸ περὶ τοιούτων διειλέχθαι καὶ μὴ τὸ Πεισιτόμενον ἤ. Scrib. πεισόμενον. Barbarum est *πεπεισόμεναι*, et requirit dicendi usus futurum simplex ut in ὁ δ' ἐπιτρέψων ἐστὶ τίς; et similibus. Sic pag. 402. 6. ὁ γὰρ οὐκ ἔλσων οὐδ' ἐπιτρέψων ἀλλ' ἀντικρούσων καὶ διακωλύσων — πλησίον. Compara Demosthenem pag. 198. 25. εἰ δ' ἄρα καὶ λέγει τις — ἀλλ' οἷ γε πεισόμενοι τοῦτοις οὐκ εἰσίν.

Libanius III. 116. 4. ἀλλ' εἰς τοῦτο, Φησὶν, ἔκει. Supple εἰς ἑΘΟΣ τοῦτο ἔκει, *usu receptum est*, ut post pauca: πολλὰ μὲν εἰς ἔθους ἔκει κακῶς, πολλὰ δὲ πέπνυται.

Libanius III. 118. 12. ἦν μὲν ποτε δάρων τὰ τοιαῦτα δεῖπνα καθαρά, ἔπειτα εἰσέπετε δῶρα καὶ ὁ δαιτυμὼν ἀπῆει τι φέρων οἴκαδε. Non est huius loci verbum εἰσπεσεῖν, at tu scribe εἰσέπαισε. Proprie εἰσπαίειν et ἐπεισπαίειν dicuntur aut homines importuni et molesti aut res vitiosae et improbae. vide quae Koenius et alii collegerunt ad Gregor. Corinth. pag. 403. Recte Hesychius Εἰσπεπαικότες: εἰσπεπηδηκότες, in quo verbo *lasciviae*, aut *protervitalis* aut *impudentiae* notio inest. Sic pro ἐκπηδᾶν ἐκπαίειν dicebant et διεκπαίειν. Passim ἔπαισεν in ἔπαισεν corrumpi docebit Koenius l.l.

Questus Libanius pag. 123. 13. de convivorum flagitiis, quibus iuventutis mores depravarentur, οἷσεται μὲν τις (inquit) περὶ δείπνων εἶναι τὸν λόγον, ἔτι δὲ ὑπὲρ τῆς πόλεως. — σωτηρία μὲν γὰρ αὐτοῖς (l. αὐτῇ) ἐκ τῆς τῶν τὰ κοινὰ διοικούντων ἀρετῆς, ὁ ἔρως δὲ (optime Reiske ὁλεθρὸς δὲ) εἴ τις αὐτοῖς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας παρακολουθεῖν φόβος. ὅταν γὰρ ἦ τι τὸ κωλύον ὑπὲρ τῶν πραγμάτων διαΓΙΓΝεσθαι καὶ κυροῖ τὰ τοῖς ἄρχουσι δοκούντα καὶ ὥς δωροδόχοι, πῶς οὐ μεγίστη ταῦτα τῇ πόλει βλάβη; Ultima sensu vacua sunt, sed sententia loci facile veram lectionem aperit, quae haec est: τὸ κωλύον ὑπὲρ τῶν πραγμάτων διαΛεγεσθαι καὶ κυροῦν τὰ τοῖς ἄρχουσι δοκούντα. Iuvenilium flagitiorum conscientia prohibet quo minus libere de rep. loquantur, et magistratuum largitione corruptorum iniuriis eant obviam. δεῖ δὲ (ita pergit) μεγίστην πεποιθῆσθαι τῶν παίδων τὴν πρόνοιαν ὥπως — ἐλευθέρῃ πολιτεύονται τῇ γλώττῃ.

Libanius III. 124. 6. νῦν δέ εἰσιν οἱ τοῖς παισὶ πορευομένοις λέγουσιν· ἄγε ὀπίσω ὥς πλείῃσα Φαγήσεται, ὅπως προσθήσει ταῖς σαρκὶν εἰς κόρον, ἄγε ὅπως μὴδὲν ἐπιλείψῃ τῶν ἐπὶ μεγέθει γαστρὸς φιλοτιμουμένων. Emenda: ἄγε ὅπΩC (sic Reiske) ὥς πλείῃσα Φάγη, ἄγε ὅπως προσθήσειC ταῖς σαρκὶν εἰς ὍΓΚον.

Post pauca pag. 125. 4. supple βουλοίμην ("AN) ἀνάγκη Φρονῆσαι βέλτιον.

Lacuna est apud Libanium III. 127. 12. non magno labore sarcienda in his: προσδοκίας οὔσης ἐμὲ κεκλήσεσθαι παρ' αὐτοῦ διὰ τῶν ἡμεροδρόμων ἀλλήλοις ἀπάντων ΔΕ ἀναστρεφόντων. sententia duce emergunt haec verba: τῶν ἡμεροδρόμων ἀλλήλοις ἀπαντῶν(ΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΝ ἸΟΝΤΩΝ) ΤΩΝ δὲ ἀναστρεφόντων. *Cursores ultro citroque commeabant: ibant alii, alii redibant.* Vocula ΔΕ et lacunam indicavit et lacunae supplementum.

Libanius III. 128. 12. ἡγούμεθ' οὖν — τὸν κορυφαῖον τῆς στρατιᾶς κελεύσειν τοῦτον (filium meum) 'ANέχεσθαι. Leg. Δέχεσθαι.

Pag. 138. 8. καὶ κατέστησεν ἐν θρόνῳ τὸν πατέρα συνέχει. Legendum esse κατέστησεν ἐν ΦΟΒΩΙ τὸν πατέρα συνεχεῖ, et confundi φόβος — φόνος — φθόνος — θρόνος ostendimus in *Mnemos.* 1875. pag. 246.

Libanius III. pag. 139. 1. τοῦτον δὲ τὸν Ἰουλιανὸν ἐπειδὴ τις εἶπεν ὥς Λουκιανὸν κομίζειν Ἀδοξίᾳ τῷ δικάζοντι δεσμοτηρίῳ παρέδωκεν. Corrig. κομίζειν Ἀ ἘΔΟΞΕ τῷ δικάζοντι. Cf. pag. 141. 10 εἰ γὰρ δὲ τὰ μάλιστα τῶν ἐν τῷ δικαστηρίῳ βηθέντων ἢ πρᾶχθέντων μηνυτῆς οὗτος ἐγένετο πρὸς Λουκιανὸν οὐκ ἀπόρρητα ἐξέφερεν.

Libanius III. 161. 8. τοῦτ' αὐτὸ καὶ τὸ κητασκευαζόμενον ἦν γενέσθαι κηταγελάστους ἡμᾶς. τοῦτ' οὖν τιμὴν Ποιήσεται τις; Expuncta literula legendum Οἰήσεται τις; *Ecquis hoc honorem esse PUTABIT?*

Libanius III. 168. 10. ἀλλ' ἐκεῖνο Φιλοῦντος, εἰπέ μοι, τὸ Φυγεῖν δικάσαι τὴνΔΙ ἐν ᾗ διὰ τὴν τῶν Ἀδίκων ἰσχὺν ἥδει μοι

θητόμενος. Erat scriptum *μυθητόμενος*, Codex optimus dedit MOI *θητόμενος*. Reiske: „in lectionem quidem μοι *θητόμενος* olim quoque ipse incideram, sed ut gallina caeca granum invenit; nesciens veram rei rationem, quam ne nunc quidem teneo.” Omnia erunt perspicua sic scripta: τὸ Φυγεῖν δικάσαι τὴν δίκηΝ, ἐν ᾗ διὰ τὴν τῶν δικαίων ἰσχὺν ἥδει μοι *θητόμενος*. Appellatur τὰ δίκαια noto usu argumenta, quibus causa probatur, et ἥδει μοι *θητόμενος* (τὴν ψῆφον) est sciebat se secundum me esse iudicaturum.

Omnem dubitationem eximet locus Tom. I 530, 4. τῷ δὲ νομίζειν ἐκεῖνον αὐτῷ ἔσσεσθαι, id est secundum se sententiam esse laturum.

De eadem causa dicit Libanius III. 183. 10. τὴν δίκην, ἀφ' ἧς ἦν ἂν ἡμῖν κριθείσης διαφυγεῖν ζημίαν ἄδικον, οὐτ' εἰσήγαγεν οὐτ' ἔκρινεν ὁρῶν τῶν Ἀδίκων τό τε πλῆθος τό τε σχῆμα. δίκαιον μὲν γὰρ εἶχον οὐδέν, ΠΟΛΛΟΙ δὲ ἦσαν. Quinam hi sunt qui dicuntur πολλοὶ εἶναι? Nempe Libanii *adversarii*. Itaque apparet veram lectionem esse hanc: ὁρῶν τῶν ἈΝΤΙΔίκων τὸ πλῆθος.

Libanius III. 186. 21. καὶ νῦν εἰ ἐπανήκων — λεῖτον αὖθις καὶ ἀπράγμονα τῷ πατρὶ καταστήσεις τὸν βίον, σπεῦδε, μὴ μέλλε. Non satis apte componuntur λεῖτον καὶ ἀπράγμονα βίον. Non solent enim imaginem venuste inchoatam deserere. Itaque suspicor dedisse Libanium λεῖτον καὶ ἀΚΤμονα. Βίος ἀκύμων quam sit frequens ostendit Wyttenb. ad Plut. *Moral.* pag. 8. A.

Pag. 190. 6. πολλοῖς γε ἡδιόν ἐστιν ἂν ἢ τισιν αἰτιᾶσθαι. Leg. ἡδιον ἐστὶν ἢ τισιν ἐσιᾶσθαι. *Mnemos.* 1874. pag. 407.

Libanius III. pag. 191. 4. τὸν πατέρα τε ΛΕΓΩΝ καὶ οἷα ἡδικημένος οἷα ποιοῦντα τὸν παῖδα ὁρᾷ τὸν ἑαυτοῦ. Corrīg. τὸν πατέρα ἘΛΕΩΝ οἷα ἡδικημένος κτέ.

Pag. 196. 5. ἀλλ' οὐδὲ Δημοσθένης ὁ Πικανιεύς ἐν τῇ τῶν ἐπιτρόπων ἀδικίᾳ — ἐθρήνει, ἀλλ' — ἔμελλεν εἰς ἄνδρας ἥκων δέξειν ἀφόβου καὶ τοῖς ἄλλοις ὡς οὐκ ἀκίνδυνον ἐτρύφων. Imo vero Ἀφόβου *tutori suo*.

Libanius III. 196. postquam dixerat Peleum senem vicinorum iniuriis vexatum tamen Achillem a bello non retraxisse addit: οἷδ' ἐν οἷς Πηλεὺς καὶ πολλοὺς ἑτέρους εἶναι συγγενεῖς τῶν τῇ Τροίᾳ προτεδρευόντων. Mendosum est οἷδ'. Excidit syllaba et sic legendum: Οἰου (οἷου) δὲ ἐν οἷς κτέ. PUTA in iisdem malis in quibus Peleus esset multos etiam alios fuisse.

Post pauca scribe ᾧ τοσαύτη πρόφασις ἀποπλεῖν ὑπῆν τὰ (pro ὑπήντα) περὶ τὸ γέρας καὶ τὴν ὕβριν. Tum ἔτι τοῖον pro εἴτι.

Libanius III. 197. 13. ἐδείκνυν — τῶν ἀμυχάνων ἐν τῷ σοφιστῇ πρὸς ὕμῃς ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις γενέσθαι ποτ' ἂν Φιλίαν. Ἐῶμεν δὲ πολλὴν καὶ μεγάλην. Luce clarius est pro Ἐῶμεν emendandum esse Ὡμεν, *ronamus*.

Libanius III. 197. 18. θησαυροῦ μὲν κωλυόμενοι τυχεῖν οὐ πρῶως τοῦτ' ἂν ἡγεῖσθε, λόγων δὲ [κωλυόμενοι τυχεῖν] πρῶως ἀξιώσετε Φέρειν. *Aequo animo ferre est πρῶως Φέρειν*, non ἡγεῖσθαι, quamobrem corrige οὐ πρῶως τοῦτ' ἂν ἨΝΕΓΚΑΤΕ. Deinde expunge male repetita κωλυόμενοι τυχεῖν. Libanius cui multum placent ellipses etiam paullo duriores, non potuit ea verba tam inficere iterare et auditoribus vexare aures.

Pag. 198. 8. Φέρεῖς οὗτός τις δεῦρο βαδίζοντος λαβόμενος ἤρετο. σὺ δὲ δὴ τί μαθὼν ταύτην ποιῇ τὴν ὁδόν; Leg. Φέρ' εἴ σοὺ τις δεῦρο βαδίζοντος λαβόμενος ἤρετο· σὺ δὲ δὴ τί Παθὼν ταύτην ποιεῖ τὴν ὁδόν. *Mnemos*. 1874. pag. 407.

Pag. 199. 24. πάντα τὰ ὄντα — καὶ εἴ τι ποθὲν ἕτερον γένοιτο. Leg. ΠΡΟCΓένοιτο, et pag. 203. 2. ἀλλ' ἦν μένης ὁπόσον ἄξιον καὶ τῆς τέχνης αἰεὶ τι λαμβάνης. imo vero αἰεὶ τι ΠΡΟC-λαμβάνης.

Libanius III. 200. 13. λόγος δὲ καὶ τοὺς θεοὺς ταύτην τῶν ἀγαθῶν ζητεῖν παρὰ τῶν ἀνθρώπων τιμὴν αὐτ' ἀργυρίου καὶ χρυσίου τοὺς πόνους. Expressit versiculum Epicharmi apud Xenophontem in *Memorabilibus*:

τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰγάθ' οἱ θεοί.

Libanius III. 202. 3. μηδ' ὧν κατηγορήσεις ὕστερον ταῦθ' ὧς καλὰ ποίει νῦν μηδ' ἀπελθόντα πόθει χρόνον ΤΟΝ ἀντὶ τοῦ παρόντος χρήσασθαι. Sententia requirit: μηδὲ ΤΟΝ ἀπελθόντα πόθει χρόνον ἀντὶ τοῦ Τῶν παρόντων χρήσασθαι. Necessarius est in his articulis: ὁ ἀπελθὼν χρόνος, ὁ παρών, ὁ μέλλων Euripides in suavissimo fragmento apud Stobaeum:

ὅστις νέος ὧν Μουσῶν ἀμελεῖ
τόν τε παρελθόντ' ἀπόλωλε χρόνον
καὶ τὸν μέλλοντα τέθνηκεν.

Videndum autem sitne ἀπελθόντα sanum an ΠΑΡελθόντα ex communi usu reponendum.

Libanius III. 203. 9. ἀντίθεος τοῖς νῦν ἀνιστοῖς καὶ τοῖς τοῦ πατρὸς δάκρυσιν. οὐ γὰρ ἀπιστῶ τὴν τε ἐξάξουσάν σε παρ' ἡμῶν μετ' εὐφημιῶν ἡμέραν τὴν τε εἰς τὴν τῆς Ἰοῦς πόλιν εἰσάξουσιν [ἡμέραν]. Scribe: ἀντίθεος ΤΟΙΝΤΥΝ τοῖς νῦν ἀνιστοῖς — δάκρυσιν (οὐ γὰρ ἀπιστῶ) τὴν τε ἐξάξουσιν κτέ. Praeterea expunge repetitum ἡμέραν, quod cuius tandem aures ferre possunt?

Post pauca insere ὅτι in his: δῆλον γὰρ (ὅτι) ἐντεῦθεν ἄρξῃ τῶν ἄθλων.

Libanius III. 204. 5. τίς ἔσῃ — κοινῇ πρὸς Ὅρον (correximus alibi Θρόνον) ἀγόμενος; τίς πλατεῖ διδασκάλῳ τὸ μεταχωροῦν δεχόμενος; Inepto errore διδασκάλῳ scriptum est pro διδασκαλείῳ.

Deinde pro ὁ δὴ πτήξας — ἡ Φιλονεικῶν legendum: ὁ δ' ἡ Πτήξας — ἡ Φιλονεικῶν.

In fine orationis sine sensu editur τῶν ταῦτα ΛΑΛούντων οὐκ ἀπορήσει. Reposuimus olim τῶν ταῦτα ἈΓΓΕΛούντων. Certum est futurum requiri; certa est sententia: non deerunt qui haec patri defuncto nuncient. Certa est igitur correctio ἈΓΓΕΛούντων pro ΛΑΛούντων. In vetusto libro supererat τῶν ταῦτα *** ΛΟΥΝΤΩΝ.

Ipsa rei natura in hac locutione futurum postulat. Pauca quaedam exempla vide I. 247. 12. οὐκ ἀποροῦσι τοῦ δάσοντος. I. 265. 8. τῶν ὑμνησόντων οὐκ ἠπόρει. I. 472. 10. τῶν βοηθησόντων ἀπορεῖν. II. 141. 20. τῶν συλληψομένων οὐκ ἀπορήτει. II. 404. 11. ἠπόρητε — τῶν συνοργισμένων. III. 27. τῶν κωλυσόντων οὐκ ἀπορήσει. Hinc parata est correctio IV. 392. 7. ἠπόρουσιν

τῶν ὑποδεχομένων, imo vero τῶν ὑποδεξομένων, ut IV. 686. 4. οὐδὲ φόβος μὴ — τῶν ὑποδεξομένων ἀπορία γένηται.

Acuta et felix est Reiskii emendatio pag. 212. 12. καὶ τίς σοι ταῦτα Βάκις, τίς Ἀμφίλυτος ὅτι καὶ γηράσεις καὶ ἄρξεις καὶ ὦν ΗΙΔΕ (ἧδε); In libris est καὶ ὦν ἩΔΗ.

Libanius III. pag. 220. 7. κίωνων τῶν Ἰσων ἀξιουμένων. Corruptum est κίωνων. Hic aqua haeret Reiskio: „*quibus de columnis loquatur, inquit, non perspicio; vel de statuis; facile enim fieri possit ut Libanius κίωνας appellet eos, quos alii ἀνδριάντας.*” Hoc quidem nullo modo fieri potuisse palam est, sed factum est ut scriba Κίωνων daret quum ΕΙΚόνων deberet. Non raro sic εἰκών et κίων inter se confusa vidi. Cf. pag. 213. 10. ὑπὲρ βασιλείων εἰκόνων, ἅσπερ ἔχουσιν αὐτοῖς χειμαζομένοις λιμένας, et II. 250. 4. εἰκόνας σῆς ἀντειλημμένους ἀπέσπλ.

Libanius III. 222. 15. οὐδὲ γὰρ τὰ νῦν ἐπέπρακτο ἂν ἔνεκά γε θανάτων. adscripsit aliquis: εἴπερ ἦν τι τοσοῦτον ἐν τοῖς θανάτοις. Recte interpretatur quisquis est quid sit ἔνεκά γε θανάτων, sed erant haec in margine ponenda, ne Libanius bis idem diceret primum exquisite et ἀττικῶς, deinde τοῖς ἐπιτυχοῦσιν ὀνόμασιν, ut omnes loquebantur.

Libanius III. 224. 4. πολὺ τὸ τοῦ Δημοσθένους ἐν εἰρήσιν· νῆ τὸν Δίον· ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ ποιῆται καὶ τὸ (add. ΚΑΙ ΤΟ) μὴ ποιῆσαι. Saepius sic dixit Demosthenes: notissimum omnium est in oratione *de Corona*: εἰ τὸ καὶ τὸ ἐποίησεν ἄνθρωπος οὗτος οὐκ ἂν ἀπέθανεν.

Libanius III. 224. 9. ὃ δὲ καὶ καθεῖλε τὴν βουλήν καὶ μικρὸν ἐκ μεγάλων ἐποίησε, τὸ μὴ ταῦτα φρονεῖν, τὸ μὴ συμπνεῖν, τὸ μὴ τῶν αὐτῶν ὀρέγεσθαι, τὸ μὴ συνεσθάναι, τὸ διηρῆσθαι, τὸ διακεκόφθαι, τὸ πολλὰς εἶναι τὴν μίαν, τὸ τὰ τοῦ λέγοντος ἐν τοῖς δικαστηρίοις ὑπὸ τῶν οὐ λεγόντων διὰ τῶν προσώπων ψέγεσθαι μετὰ σιγῆς, τὸ τὸν ὑβριστὴν ἄρχοντα τῶν ἐπαινούμενων εὖ ποιεῖν. corrige: μικρὰν ἐκ μεγάλων ἐποίησε, tum τὸ μὴ ταῦτα φρο-

νεῖν, τὸ μὴ συμΠνεῖν, et in fine τῶν ἐπαινούντων εὐπορεῖν, id est πολλοὺς ἔχειν τοὺς ἐπαινοῦντας.

Non ita (sic pergit) *faciebant antehac*, ἀλλ' — ὁ παραινῶν ἄρχων εἰς ὀντινῶν εἰς ὄλην ἐδόκει τοῦτο ποιεῖν καὶ τὸ κοινὸν σχῆμα πλέον ἔΧΕΤΟ πρὸς ἀλλήλους ἐγκλημάτων. Emenda: πλέον ἸCXTE ΤΩΝ πρὸς ἀλλήλους ἐγκλημάτων.

Sequitur: Οἱ δὲ νῦν, χθές — μετὰ μεσημβρίαν συγκαθήμενοι τὴν ἐν ὑπαίθρῳ κατειληφότες ὍΔΟΝ λόγοις ἐχρώμεθα κατὰ τῶν ἡσεληγμένων. Scribendum: Τί δὲ νῦν; χθές κτέ. Deinde pro absurdo ὁδόν substitue τὴν ἐν ὑπαίθρῳ κατειληφότες ἘΔΡΑΝ.

Pag. 225. 17. σημείον δέ· ἐκφανέντες γοῦν ἐσπέρας οὗτ' αὐτοὶ πρόφασιν ἔλεγον, ἐκείνους τ' ἡτιῶντο. Quis nescit ubi praecedit σημείον δέ sequi oportere ἐκφανέντες ΓΑΡ ἐσπέρας?

Pag. 230. 14. πολλὰ μὲν τοιαῦτα ἀπὸ Θράκης ἐφοίτα, ἦλθε δέ τινα καὶ ἀπὸ [Ταρσῶν] πόλεως, ἥς διὰ μέσης ἔρχεται Κύδνος ὁ πεταμός. Quod eleganter Libanius omisso urbis nomine dixerat vitiauit sciolus qui Ταρσῶν de suo addidit.

Libanius III. 233. 13. describens crudelissimum supplicium ῥάβδων, inquit, ἐπὶ γῆς ἐωρῶντο Φάκελλοι· τῶν δὲ αἰεὶ ταῖς πληγαῖς τριβομένων ἀπορριπτουμένων ἐτέρων ἀκραιφνῶν ἔδει. ταῦτο δ' ἦν καὶ περὶ τοὺς τύπτοντας τὸν ἀπειπόντα ἀΔμῆτος ἐκδεχομένου καὶ δέκκτος ὁ τελευταῖος ἦν. Pro ἀΔμῆτος, quod nihil est, alii ἄτμητος exhibent, quod est multo peius. Corrige ἀΚμῆτος. Inde ab Homero *integrī*, qui fessis subeunt, appellantur ἀκμῆτες.

Pag. 238. 17. ὁ Ἰερὸς εἶτα Μίδας. Leg. ὁ Ἱρὸς. *Mnemos.* 1874. pag. 408.

Libanius III. 239. 1. τίς γὰρ οὕτως ἢ παῖς ἢ ἀνὴρ ἀνόητος ὃς οὐκ ἂν ῥηδίως τοῦτον καταΛΑΒοι τὸν λόγον; Revocandum est verbum de palaestra καταΒΑΛοι.

Libanius III. 239. 9. ἢ καὶ τοὺς δόκλους ἐκνόψας ἡξίωσας ἂν μοι κεχαρίσθαι δοκεῖν τῷ μὴ καὶ τὴν γλῶτταν προσΦαιρῆται. Pro foedo barbarismo προσΦαιρῆσαι repone πρὸς ἀΦηρῆσθαι. Aut hoc enim dici debebat aut πρὸς ἀΦελέσθαι.

Libanius III. 241. 15. ἀλλ', οἶμαι, προφάσεις μὲν οἱ μῆνες, τὸ βούλημα δ' ἔτυπτεν ἐν Μάλλῳ τοὺς Μάλλου κηδομένους. Scrib. πρόφασΙC μὲν — βούλημα ΔΕ τύπτειN.

Libanius III. 245. 18. ὅλως δὲ εἰ τούτῳ ὑπακουσόμεθα φόβῳ, τί τῶν ἀπάντων οὐ χαριούμεθα [φόβῳ]; Infelicitèr Reiske: τοῦτῳ — ΤῶΙ φόβῳ coniecit. At tu scribe: εἰ τοῦΤΟ ὑπακουσόμεθα, et sequens φόβῳ et auri et sententiae molestum (inepte enim coniunguntur χαρίζεσθαι et φόβῳ) una litura dele.

Pag. 246. 4. τὸ δ' ἀφανὲς ἐκ τοῦ φανεροῦ λαμβάνει κατ' Ἱσοκράτην κρίσιν. Repetita syllaba lege κατ' Ἱσοκράτην ΤΗΝ κρίσιν. Isocrates pag. 9. c. τὸ γὰρ ἀφανὲς ἐκ τοῦ φανεροῦ ταχίστην ἔχει τὴν διάγνωσιν.

Libanius III. 251. 15. ποιήσει δὲ μέχρι ἂν εἴη γένος ἀνθρώπων. Soloecum est εἴη. Leg. μέχρι ἂν ἦΙ, ut in noto loco Thucydidis.

Pag. 260. 20. οὐχ ὀρώμενος — μόνον ἀλλὰ καὶ εἰς οὓς ἀφίκηται. Leg. καὶ εἰς οὓς ἀφίκηται ostendimus in Praefat. ad Var. Lectt.

Libanius III. 266. 14. ὁ γὰρ τοι διδάσκαλος ἅμα τ' ἐξήγησεν ἃ μὴ χρὴ καὶ τὸ εἶναι τοῦ νέου κύριος ἀπολώλεκεν. Graeculi pro αἰτεῖν dicebant ζητεῖν, ut pag. 263. 3. διὰ τί γὰρ ἐζήτει (petebat) παρ' ὑμῶν ἃ μὴ παρ' αὐτοῦ; Praeterea ἐζήτησα et ἐξήτησα (ἐξήγησα) sexcenties confunduntur. Itaque scrib. ἅμα τ' ἐζήτησεν ἃ μὴ χρὴ.

Libanius III. 267. 5. ὅπως ἐπ' ἐξουσίαι τρυγῶσιν. Graeci eo sensu constanter dicebant ἐπ' ἐξουσίAC. et sic saepissime et apud alios et apud Libanium legitur.

Increpans Libanius III. 269. 2. studiosae iuventutis gregem, ἥ δ' ὕβρις αὕτη, inquit, ἔλαττον ἐκ μείζονος δύναται ποιεῖν τὸ ποίμνιον. Paedagogus enim parentibus suadebit ut filios suos alio mittant ἀξιόπιστος δ' ἂν εἰκότως ὁ παιδαγωγὸς εἴη πλαττό-

μενος μὲν τῶν ἐνταῦθα ἐρᾶν, τὸ δὲ τοῦ νέου σύμφορον πρότερον ἄγΩΝ. Mirifice haec confusa sunt ut exeat absurda sententia. Repone πλαττόμενος ἘΠΑΝ μὲν τῶν ἐνταῦθα, τὸ δὲ — ἄγΕΙΝ. Simulat enim et hoc et illud.

Libanius III. 269. 10. ἀλλ' ἔα ΤΟΤΜὸν εἰ δοκεῖ· σκεψώμεθα δὲ πάλιν τὸν ἀναρριφέντα. Eleganter et ἀττικιστὶ Libanius dixerat: ἀλλ' ἔῃΤΕ τοῦμόν. ut Aristophanes in Lysistr. 592.

καὶ θήμετερον μὲν ἔῃτε.

Tum scribe ἀναρριφέντα. Τοῦμόν sic positum apud Libanium non est infrequens. Inducit, ut vidimus, Iulianum moribundum ita dicentem πᾶν τοῦμόν ἀγνοεῖτε. Sic et III. pag. 173. εἰκότως τοῦμόν ἐν οὐδενί. IV. 652. 12. τὸ δὲ ἡμέτερον ἄφες. et aliis locis.

Libanius III. 272. 1. μηδενὸς ἈΝΔΡΩΝ παροξύνοντος. Scriptum erat ἈΝΩΝ id est ἀνθρώπων. Homericum est ἀνδρῶν pro ἀνθρώπων dicere, θεῶν ἡδὲ καὶ ἀνδρῶν. Dicebant οὐδεὶς ἀνὴρ, non ἀνδρῶν, et in his ubi mulieribus nihil erat loci. Itaque verum est μηδενὸς ἀνθρώπων παροξύνοντος.

De patre Constantini Magni scribit pag. 278. 14. ὄντων γὰρ αὐτῷ παίδων πλειόνων ΕΙΔΕ ΤΟΝ ἀκριβέτερον τῆς βασιλείας φύλακκα. Luce clarius est rescribi oportere: ΕΙΔΕΤΟ (*delegit*) τὸν ἀκριβέτερον κτέ.

Libanius III. 279. 1. εἰ μὴ καὶ τῶν πόνων φανῇται κληρονόμος ἀδικήτειν ἐνόμεζεν. Barbarum est φανῇται. Itaque correctores veteres φανείη coniecerunt, sed vera lectio est φανεῖται. Perinde bene dicitur φανοῦμαι et φανήσομαι.

Pag. 297. 1. πολλοῖς μὲν τροπαιοῖς ἐκεῖνος ἘΓΓέγραπται. Scrib. ἘΠΙγέγραπται.

Libanius III. 301. 3. οὐ γὰρ ἀπέκτεινε λαβὼν ὥσπερ οἱ Κερκυραῖοι τοῦς ἐξ Ἐπιδαύρου Κορινθίων οἰκήτορας. Corrige ἐξ Ἐπιδαύρου. Notissima res est ex Thucydide.

Libanius III. 303. 23. πάλαι ἐξῆλθε στρατόπεδον Σκυθικὸν τῇ μὲν Ῥωμαίων χειρὶ συμβαλούμενον, τῇ δὲ δυνάμει Περσῶν ἀντιταξόμενον. Vitium est in συμβαλούμενον. Qui arma cum Romanis consociant non dicuntur συμβάλλεσθαι τοῖς Ῥωμαίοις, sed συμάχεσθαι. Itaque emendandum συμμαχοῦμενον. Confusis de more μ et β error errorem peperit.

Libanius III. 309. 8. μόνος δὲ βοήσας μένειν ἢ διώκειν μηδὲ εἰς πρόδηλον ᾧθεῖσθαι κίνδυνον. Absurdum est imperatorem militibus suis imperare μένετε ἢ διώκετε. Simulabant hostes se fugere ὑπάγοντες τοὺς διώκοντας εἴσω βελῶν ὥς ἂν ἐκ μετεώρου τοξεύοντο pag. 308. 26. Sensit cautus imperator ac retinuit suos βοήσας ΜΗ διώκειν.

Libanius III. 309. 10. νῦν δὲ καὶ πλέον ἄγαμαι τῆς γνώμης τὸν ποιητὴν ἢ ΠΟΛΛΩΝ χειρῶν ἰσχυρότερον εἶναι Φησι βούλευμα σοφίας μετέχον. Propter πολλῶν praecedens scribendum Φησιν ἔΝ βούλευμα. Quis nescit Euripideum:

σοφὸν γὰρ ἐν βούλευμα τὰς πολλὰς χέρας
νικᾷ.

Libanius III. 310. 13. οὐκ ἐφθησαν τῷ τείχει τὰς χεῖρας προσεεγκόντες καὶ καθήρητο [τὸ] πᾶν ἐξ ἐπάλξεων εἰς πρώτην κρηπῖδα. Expunge importunum τό ex praecedente syllaba natum.

Pag. 314. 11. οὐ βραχυδῶν εἰς μῆκος λόγῶΝ μάταιον, ἀλλ' εἰς βραχύτητα ῥημάτων ὄγκον κατακλείων πραγμάτων. Scribe εἰς μῆκος λόγῶΝ et εἰς βραχύτητα ῥήματα.

Libanius III. 314. 27. μεγίστοις μὲν αἰὲς κατορθώμασιν ἔγγεγραμμένος, μέγα δὲ οὐδὲν οὐδεπώποτε φθελγόμενος. Noto usu requiritur Ἐπιγεγραμμένος. cf. pag. 297. 1.

Proprie ἐπιγράφεσθαι et ἐπίγραμμα, ἐπιγραφὴ, τὴν ἐπιγραφὴν τῶν ἔργων λαμβάνειν dicuntur de eo, cuius nomen aut in arcu triumphali aut in templi fastigio aut quolibet alio monumento rerum ab eo gestarum ad perpetuam memoriam inscribitur. Saepius id Constantio obtigit teste Ammiano Marcellino XXI. pag. 202. „*triumphales arcus ex clade provinciarum sumtibus*

magnis erexit (Constantius) *in Galliis et Pannoniis titulis gestorum affixis*. Hinc Libanius dixit III. 297. 1. πολλοῖς τροπαίοις ἐκεῖνος Ἐπιγέγραπται, et pag. 314. 27. μεγίστοις ἀεὶ κατορθώμασιν Ἐπιγεγραμμένος.

Simili modo dixit IV. 731. 10. εἰδὼς οἷον ἐφ' οἷοις ἔργοις ἐπιγεγραμμάτων τεύξεται. Saepe et figurate dicitur de eo, ad quem auctorem aliquid refertur. vid. Wyttenb. *Epist. Crit.* pag. 31. et *Mnemos.* 1860. pag. 262. Sic Iulianus dixit pag. 267. β. οὐκ ἄλλοτρίοις ἐμυτὸν ἐπιγράφων, *non rebus alienis meum nomen inscribens*, id est non mihi tribuens quae alii gesserunt.

Ἐγγράφεσθαι contra semper est *in tabulas referri*. Miscentur haec saepe inter sese ut apud Demosthenem orat. 58. 48. Ἐγγράφειν recte legitur apud Libanium III. 314. 13. εἰς μὲν τὸν τῶν ἐπιτιγδείων κατάλογον οὐδένα προπετῶς ἐγγράφω, οὗς δ' ἐγγράψειεν ἅπαξ οὐκ εἰδὼς ἐξαλείφειν.

Si quis scire vult unde sit natum nomen Francorum audiat Libanium III. 317. 4. ἔστι γένος Κελτικὸν οὕτως εὖ πεφραγμένον — ἄστ' — ὀνομάζονται ΦΡΑΚΤΟΙ. οἱ δ' ὑπὸ τῶν πολλῶν κέκληνται ΦΡΑΓΚΟΙ. At tu νᾶφε καὶ μέμνησ' ἀπιστεῖν.

Hi igitur Φρακτοί (pag. 318. 7.) πυκνὰς ἐποιοῦντο τὰς προσβολὰς καὶ πρὶν τὴν πρώτην ἱκανῶς ἀποκρουσθῆναι Φάλαγγα δευτέρως στρατῆγός ἐπέπιπτεν. Imo vero duabus literulis minus δευτέρως στρατός.

Manifestum imprimis vitium est III. 318. 27. τοὺς ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἄρχοντας ἢ Φρακτῶν αἰφνίδιος φορὰ πρὸς αὐτοὺς βλέπειν ἀνυγκάζουσα οὐδὲ Εἶδέναι τὴν ἀρχὴν ἐπέτρεπεν ἀλλ' Ἄκομι μὲν τὸ ὑπήκουον τοῖς κρατοῦσιν ἐγινώσκετο. Vel caecus videat verum esse οὐδὲ Ἰδεῖν τὴν ἀρχήν.

Libanius III. 319. 18, καὶ καθ' αὐτοὺς καὶ μετ' ἀλλήλων. Estne perspicuum μετ' ἄλλων esse scribendum? Vitium est in tralaticiiis.

Pag. 320. 7. de Britannia dicit: πολλοῖς ἢ νῆσος ἡγνόνηται. ἀλλ' ὅσῳ πολλοῖς ἡγνόνηται τοσούτῳ πλέον εἰρήσεται. Corrige

ὅσῳ ΠΛΕΟΝ ἡγνόηται τοσοῦτῳ πλέον. Sic enim Libanius solet. pag. 278. 22. ὅσῳ γὰρ πλέον ἐνίκᾳ τοσοῦτῳ πλέον ἐκεῖνον ἐσέμνυνεν. et pag. 321. 10. τοσοῦτῳ πλέον πρὸς τὴν ἀναγωγὴν ἔσπευσεν ὅσῳ πλέον ἥδει τὸν κίνδυνον τραγῶδούμενον.

Pag. 323. 16. θέατρα μὲν — καὶ πᾶν θυματοποιῶΝ ἔθνος — ἀπέρριπται. Leg. θυματοποιῶν. Θυματοποιοὶ enim sunt semper etiam quum nihil agunt, sed in ipso opere tantum θυματοποιοῦντες.

Pag. 327. 27. γυναικὸς δὲ ὥρᾳ ἐνευτυχεῖν ἀκίνδυνον. Sic Reiske de suo dedit. Repone ex Codd. ὥρᾳΝ εὐτυχεῖν. namque ita Graeculi solent.

Libanius III. 327. 19. ὥσπερ τοὺς φόρους ἐκλέγειν ἘΠΙ τοῖς νενομισμένοις ἐτέτακτο, οὕτω καὶ τὰ τῆς ἀρπαγῆς τῶν γυναικῶν εἰς ἔθος ἀφῖκτο. Leg. ὥσπερ ΤΟ τοὺς φόρους ἐκλέγειν ἘΝ τοῖς νενομισμένοις ἐτέτακτο.

Sine sensu editur pag. 328. 26. ἵνα τοὺς μὲν (ἀδικουμένους) ἀντανιάσωσι τῇ βοηθείᾳ, τῶν δὲ (ἀδικούντων) τὴν ἀπάτην φυλάξωνται Absurdum est τοὺς ἀδικούμενους ἀνιᾶν, absurdius etiam ἀντανιᾶν, idque τῇ βοηθείᾳ. Emenda ἀντανιCΩσωσιν. Ἀντανισοῦν τῇ βοηθείᾳ quid sit perspicuum est.

Est haec longissima Libanii εἰς Κώνσταντα καὶ Κωνσάντιον oratio singulari cura et artificio elaborata stilo Isocrateo plurimisque verborum et sententiarum luminibus distincta. Eadem est in libris emendatissime scripta. Pauca quaedam menda facili negotio corrigenda indicavimus. Reliqua omnia integerima sunt et sine ulla offensione leguntur. Itaque quae in fine de Constante et Constantio dixit, de ipsa oratione dici potest: ὥστε καὶ τοῦτ' ἂν εἴη τοῦ λόγου ἐξαίρετον ὅτι μηδὲν ἡμῖν κατέλειπεν ὃ ζητήσομεν.

Pag. 348. 14. τοὺς ὑποτελεῖς φόρον (leg. φόρου) κελεύεις ἐν οἷς ἡνίκᾳ ἐκράτουν ἘΞΟΝ ταῦτα μελετᾶν ἐν ᾧ τὴν τοῦ κρατεῖσθαι μετεiléφασιν τάξιν. Repone ἘΖΩΝ pro ἐξόν, ἐν οἷς ἡνίκᾳ

ἐκράτουν ἕζων, et omnia erunt luce clariora. Hoc enim dicit: κελεύεις ἃ ἐπετήδευον τότε προσάται ὄντες τῆς Ἑλλάδος ταῦτα νῦν μελετᾷν δουλεύοντας.

Libanius III. 351. 8. ὥς μὲν οὖν συνεισῆλθε ΤΟΔΕ τῷ παντὶ καὶ ὥς ἐξ ὅσουπερ οὐρανὸς ἐκ τότῳ καὶ τοῦτο. Leg. τῷδε τῷ παντί. Τόδε τὸ πᾶν est *hoc universum*. *Saltatio*, inquit, *simul cum hoc universo nata est*.

Libanius III. 352. 16. ἄρ' οὖν — ὁ Διόνυσος — τὴν ὀρχησιν ΚΑΤεδέχετο, εἰ πονηρὸν ἑώρα; Sententia requirit ἈΠεδέχετο et ἄρ' ἂΝ οὖν, *an probaret?*

Libanius III. 354. 6. θάλαττα δὲ τὰ πρῶτα μὲν οὐ Διεπλεῖτο, ΠΛεομένη δὲ οὐκ εὐθὺς τριήρεις ἐδέξατο. Διπλεῖν non est huius loci. Requirit sententia simplex, quod et participium sequens confirmat. Leg. οὐδ' Ἐπλεῖτο. Πλεῖν τὴν θάλατταν omnes dicebant et ἡ θάλαττα πλεῖται et τὸ πεπλευσμένον.

Post pauca legitur: μακρῶν νευτιλιῶν εἶχεν ἀπείρους τοὺς πλέοντας ὥσθ' ὑπερΕΝεχθῆναι Δήλου Φοβερὸν εἶναι τοῖς Ἑλλησιν. Nauticum in ea re verbum est ἀνάγεσθαι et ὑπερναύεσθαι, quamobrem ὑπερΑΝΑχθῆναι corrigendum est. Athenienses eo sensu ἀναγαγέσθαι dicebant, at sequiores ἀναχθῆναι et καταχθῆναι.

Libanius III. 356. 6. Athenienses ad Naupactum duce Phormione pugnam navalem commissuri τὸ ἔργον ἀνεβάλλοντο τὴν τοῦ πνεύματος περιμένοντες συμμαχίαν. τοιγαροῦν τὸ μὲν κατῆει, οἱ δὲ ἐταράττοντο, τοῖς δὲ ὠραῖον ἦν προσπεσεῖν. Plane alienum est ab hoc loco ὠραῖον *formosum, lepidum*. Emenda τοῖς δὲ ὠραῖον ἦν (*tempus erat*) προσπεσεῖν.

Pag. 358. 8. ἡ ταῖς μὲν ἄλλαις τέχναις δώσωμεν προβαίνειν ΚΑΤΑ τὴν εὕρεσιν, ταύτην δὲ εἴ τι σοφώτερον εὔρε μισήσωμεν; Leg. ΜΕΤΑ τὴν εὕρεσιν. Pervulgatum in Codd. hoc genus mendī est.

Libanius III. 359. 7. βέβλαπται δὲ καὶ ὁ λόγος τῷ θυμῷ· τῆς γὰρ ὑπερβολῆς γενόμενος — ἐξέωσθη (leg. ἐξεώσθη) τοῦ πιθανοῦ. Nihil significat τῆς ὑπερβολῆς γενόμενος, sed excidit vocabulum in ea re usitatum τῆς ὑπερβολῆς ὈΛΟC γενόμενος. Sic dicebant ὅλος εἰμὶ τοῦ πάθους et sim. vid. Fr. Iacobsium ad Philostrati *Imagines* pag. 119. 13.

Pag. 367. 5. οὐδὲ τούτους μᾶλλον ἢ σφᾶς ὑβρίσθαι νομιοῦσι μένεα πνεῖοντες Ἀβαντες. Veteres dixissent ἢ CΦEIC, sed recentiores Graeculi in his erant hebetiores et Romanorum consuetudinem sequebantur.

Libanius III. 363. 9. Φασὶ δέ τινα ἐν Παλαιστίνῃ τοσαύτην ἄσκησιν ποιεῖσθαι κοσμιότητος ὥσθ' ὑπὸ τῶν ἄκρων ἐν ταῖς πόλεσιν ἐπὶ παιΔΙΑ καὶ γυναῖκας εἰσάγεσθαι. Ipsa natura rei demonstrat παιδία esse ab hoc loco alienum: nempe ἐπὶ παιδία quilibet admitti potest. Scribendum igitur ἐπὶ παῖΔAC καὶ γυναῖκας, ut omnibus consuetum est dicere. Error inde natus quod scribitur παῖ, idque aut παῖδες (παῖδας) aut παιδία aut παιδεῖα significat.

Pag. 376. 1. ὅσON ἂν μὴ συνενέγκῃ τὰ σχήματα τοῖς λόγοις ἀπώλεσε τὴν εὐφωνίαν. Reiske ὅσON coniecit et ἀπώλεσαν, at tu scribe ὅσ ἂν μὴ συνενέγκῃ. Accentus gravis librario visus ut saepe alibi syllabae -ον esse compendium.

Pag. 376. 20. ἀλλ' οὐχ ἡμεῖς γε τῶν σῶν λόγων ἐCόμεθα. sine sensu. Corrige ἐΞόμεθα.

Libanius III. 380. 11. ὥτπερ ἀνὴρ καὶ τὸν πυρετὸν καὶ τᾶλλα ἄρρωσθήματα τῶν ὀρχηστῶν ἐφασκεν εἶναι. Excidit vocula ad sententiam necessaria. Repone notissimam dicendi formam: ὥτπερ ἂν εἴ TIC — ἐφασκεν εἶναι.

Libanius III. 384. 15. οἱ θαυμάζειν δὲ εἰδότες ἀγνοοῦσι διότι θαυμάζουσιν. Mendosum est εἰδότες: nemo est enim qui admirari aliquid nequeat. Corrige εἰΔότες. Numquam defecit genus eorum qui soleant admirari quod nesciant, nec facile, credo, deficit.

Libanius III. 384. 17. *μνησθεῖς γὰρ τῶν ἀπὸ τοῦ ΔΙΟC συν-
τελούντων τοῖς δρωμένοις τούτοις (Φησὶν) ὅσον τῆς βλαύτης περίεσι
τοσοῦτον ἔχρῃν ἀΦαιρεῖν τῶν ποδῶν. Nihil hic negotii est neque
Ioni neque Ionialibus, de quibus Reiske cogitabat. Lux affulget
ex loco vicino pag. 385. 13. κτύπου δεῖ τοῖς ὀρχηστῆς — μείζο-
νος — οὗτος δ' ἀπὸ ψιλοῦ τοῦ ΠΟΔΟC οὐκ ἂν ἀποχρῶν εἴη. δεῖ
δὴ τινε κανόνε σιδηροῦν ἀπὸ τῆς βλαύτης ὀρμώμενον ἀρκοῦσαν
ἡχὴν ἐργάσασθαι. Hinc enim facile colligas veram lectionem
hanc esse: τῶν ἀπὸ τοῦ ΠΟΔΟC συντελούντων τοῖς δρωμένοις.*

Libanius III. 387. 16. nihil negotii est, inquit, iuventuti in
studiis literarum occupatae cum saltatoribus. τῶν λόγων ὁ νέος
ἔσω νῦν ὥσπερ ὁ πλέων τὴν θάλατταν· ἐπειδὴν δὲ λιμένος ἀμφο-
τεροι λάβωνται τότε — ὑπάρξει τοῖς ἀπὸ τῆς σκηνῆς χηρίσασθαι.
Qui mare navigat (ὁ πλέων τὴν θάλατταν) studia literarum non
curat, ut sit absurda in vulgata lectione comparatio. Legendum
ὥσπερ ὁ πλέων ΤΗC θαλάττης. Uterque enim in suo officio
totus esse debet et nihil praeterea agere. Facile est ad intelli-
gendum quo pacto mendum in libris natum sit. Solent sic
vicina vicinis accommodare sententiae securi.

De saltatore ad artem informando scribit Libanius III. 388.
16. παραλαβὼν δὲ αὐτὸν ὁ παιδοτρίβης εἰς πλείους καὶ θαυμασιω-
τέρως καμπὰς ἢ τὸν παλαιστὴν περιάξει τὴν κεφαλὴν ἀνάγων ὑπὲρ
τῶΝ Νώτων τὸ πόδε. Literula male abundans sententiae nocet.
Scrib. ἀνάγων ὑπὲρ τῶν Ὠτων τὸ πόδε, quod omnes saepe ἐν
τοῖς θαύμασι vidimus.

Post pauca pag. 389. 8. δεῖ γὰρ — φυλάττειν ἐν τῇ ψυχῇ τὰ
πεποικημένα ὥς τε καὶ οὗτοι σαφῶς ἴσασιν ὅτι ἡμῖν τῶν ΠΟΝΩΝ
πωλοῦσιν Ἄπαντα τάγαθ' οἱ θεοί. Leg. τὰ πεπονημένα et
πάντα. Sumsit enim haec ab Epicharmo in Xenophontis *Me-
morabilibus*:

τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τάγαθ' οἱ θεοί.

Libanius III. 391. 10. φιλοτίμων πράξεις ἀκούοντες ἢ προπε-
τῶν ἀμαρτίας — τὰ μὲν μιμεῖσθαι, τῶν δὲ ἀπαΓεσθαι παιδεύο-
μεθα. Leg. ἀπεχεσθαι.

Pag. 392. 12. δεῖξον αὐτῷ — παλαιᾶς βασιλείας καθηρημένους —, ἀπένεγκαι τὴν διάνοιαν — εἰς κώμους, imo vero ἀπένεγκε.

Pag. 394. 12. ὄρχησις δὲ κκκὸν οὐδὲν οὕτ' ἔτεκεν οὔτε μὴ τέκΟΙ. Soloeca oratio est, at tu scribe τέκΗΙ. Οὐ μὴ aut cum futuro componitur aut cum aoristi *secundū* coniunctivo.

Pag. 396. 9. οὐ τοῦτό ἐστι χαλεπὸν — ἀλλ' ὕμᾱς πείσαι μισῆσαι τοὺς τὰ κκθ' ὕμῶν τοῖς ἐχθροῖς ὑπηρετοῦντας. Reiske τοὺς addidit, sed eadem opera τὰ expunctum oportuit. Locutio est Demosthenica.

Pag. 397. 22. τοῖς παρὰ τῶν πολεμίων λαμβάνουσιν εἰς τὴν ἐσχάτην συμφορὰν ἢ πείρα ἀπαντᾷ. Leg. ἢ πείρα ΤΕΛΕΤΤΑΙ.

Pag. 398. 20. οὔτινες ὥσπερ ἐν νυκτὶ καὶ σκότῳ τὴν διάγνωσιν τοῦ ὁπόσῃ πόλις ἐκάσῃ ἐστὶν τῶν πολιτῶν ἀφῆρησθε. Foede corrupta verba duce sententia sic in integrum restituas: τὴν διάγνωσιν τοῦ ὁποῖός τις ἔκαστός ἐστι τῶν πολιτῶν ἀφῆρησθε, ut in vetere scolio:

Εἴθ' ἐξῆν ὁποῖός τις ἐστ' ἔκαστος
τὸ ζῆθος διελόντ' ἔπειτα τὸν νοῦν
ἐσιδόντα κλείσαντα πάλιν
ἄνδρα φίλον νομίζειν ἀδόλῳ φρενί.

Libanius III. 400. 12 Θετταλοὺς μὲν οὖν καὶ τινὰς ἑτέρους τῶν πάλοι μεμαθηκότων ἈΚΑΙρως κερδαίνειν. Absurdum est in hoc argumento ἀκαίρως κερδαίνειν. Scribe αἰσχροῶς κερδαίνειν, unde αἰσχροκερδεῖς appellantur omnes qui turpi lucro inhiant.

Libanius III. 400. 13. ᾤετο αὐτὸν — δέξασθαι — κρίνειν — ἐνάΖειν — ἀπαντήσασθαι καὶ βοήσασθαι — ἀπάσασθαι. Vitium vides in omnibus omnium scriptorum Codicibus pervulgatum. Futuri temporis formae ubique sic depravantur, ut - εσθαι etiam cum barbarismo in - ασθαι convertatur ut Ζ et Ξ, Φ et Ψ inter se permutentur, ut in verbis liquidatis accentus sint vitiosi μένειν, κρίνειν, ἀμύνειν sim. pro μενεῖν, κρινεῖν, ἀμυνεῖν. Saepissime etiam futuro praesens pessime substituitur, veluti Φαι-

νειν, κερδαίνειν pro Φανεῖν, κερδανεῖν. Conspersi sunt huiusmodi maculis scriptores Graeci omnes, optimi, pessimi. In Libanio vile damnum, in Thucydide, Platone, Demosthene molestissima haec menda sunt, quae ab Editoribus quum radicitus extirpari debuissent, retinentur aut excusantur aut λεπτολογίαις quibusdam integerrima esse probantur scilicet. Fortasse in Libanio eos expugnabo qui in Thucydide et optimo quoque pertinaciter repugnant.

Pag. 402. 7. ὁ γὰρ οὐκ εἰάσων — πλέονας ἀνὴρ Ἀθηναῖος. Optime Reiske pro πλέονας coniecit πλησίον prope adest. Scribitur πῶ, unde multi errores nati, ut alio loco ostendi.

Libanius III. 404. 6. μηδὲν τῶν αἰσχυρῶν ΑΙCXYνεσθαι. Sententia contrarium postulat. Itaque Reiske προτίεσθαι coniecit: mihi ἈNEXεσθαι verum videtur. Dicuntur Amphictyones „nihil quod turpe sit aequo animo pati posse”, non „nihil turpe in se admittere”.

Pag. 412. 6. σὺ δὲ ἔασON ἸCχῦσαι τῷ συνεδρίῳ τὸ νόσημα. Scrib. σὺ δε εἴξας ἘNισχύσαι.

Pag. 412. 17. ἔπεισεν ὡς ἀμείνων εἰρήνης ὁ πόλεμος. ut sana sit loci sententia corrige ἄμεινον.

Libanius III. 412. 19. ναῦς ᾧετο δεῖν ποιησάμενος Κροῖτος ἐπιθέσθαι ταῖς νήσοις ἀλλὰ βίαντος ΟΥ συμφέρον διδάξαντος ἀπέστη τοῦ πλεῖν. Dixisset saltem οὐ συμφέρειΝ, sed verum est βίαντος ΤΟ συμφέρον διδάξαντος.

Pag. 415. 17. μετὰ τὴν μεθ' ὧν μετὰ ἀπαρχῆς δουλείας τὴν πυλαίαν προπεπώκασιν. Foedum mendum ex Demosthene ita eximas ut legatur: μετὰ τὴν Μεθώνην, μετὰ τὰς Παγασὰς τὴν πυλαίαν προπεπώκασιν.

Pag. 416. 3. τὸ γὰρ ἐξ ἀγαθῶν πεφυκέναι πολλὴν εἰς τὸ δεῖν ἀρετὴν ἐπιτηδεύειν ἀφορμὴν ἔχει ἄν. Duobus verbis nunc idem dicimus NOBLESSE OBLIGE.

Pag. 419. 21. καὶ τὸ μὲν ἡμερον ἡγείσθω, τὸ δ' ἀναγκαῖον καὶ ταυτὶ μὲν ὡς πολεμῆσόντων (leg. - σΑντων) ἂν τῶν Ἑλλήνων εἰρήσθω. Excidit manifesto imperativus post ἀναγκαῖον. Reiske ἐπέσθω addidit contra loci sententiam. Supplendum: τὸ δ' ἀναγκαῖον (ΝΙΚΑΤΩ). Excidit ob similes literas vicinas ΝΚΑΙΤαυτί.

Pag. 424. 16. ποῖαν γὰρ ὑπὲρ θαλάττης, ποῖον δ' ἡπείρου πλοῦν; Leg. ὑπὲρ θαλάττης ΠΟΡΕΙΑΝ, ποῖον ΔΙ' ἡπείρου πλοῦν;

Libanius III. 426. 3. Αἰσχίνης τοίνυν αὐτὸ πράξας ἀφίεται; sensu caret, nec prodest Reiskianum ἐφίεται. Emenda ἀφεῖται; *estne absolutus?*

Pag. 427. 17. τῷ μικρῷ ὃν οὐδὲ τοῖς τῶν Μακεδόνων αὐτῶν ἱεροῖς προσιέναι τοσοῦτου γέμοντα μύτους. Manca sententia sic est redintegranda ut scribatur: ἱεροῖς προσιέναι (ΘΕΜΙC), ut pag. 429. 8. ᾧ μὴ ἰδόναι (leg. μὴΔ' ἸΔΕΙΝ) τὴν Πυλαίαν θέμις, et alibi passim Μηδ' ἰδεῖν confirmatur loco vicino pag. 430. 15. ἐμοὶ μὲν μὴ γένοιτο τὴν Πυλαίαν, μὴ Δελφοὺς ἰδεῖν.

Pag. 428. 14. τίνα γνώμην ἕξιν εἰκὸς τοὺς Ἀτρεΐδας διδομένους, τοὺς ὅψὲ δουλεύειν μανθάνοντας; Leg. τοὺς Ἀτρεσίδᾳ δεδομένους. cf. *Mnemos.* 1874. pag. 409.

Libanius III. pag. 429. 7. τοιοῦτον ὑμῖν Ἀμφικτύονα πεποιήκεν Αἰσχίνης, ᾧ μὴ Διδόναι τὴν πυλαίαν θέμις. Leg. ᾧ μὴΔ' Ἰδεῖν τὴν Πυλαίαν θέμις. ἰδεῖν τὴν Πυλαίαν noto usu dicitur pro εἰς τὴν Πυλαίαν ἐλθεῖν sive ἀφικέσθαι. ut pag. 430. 16. ἐμοὶ μὲν μὴ γένοιτο τὴν Πυλαίαν, μὴ Δελφοὺς ἰδεῖν.

Pag. 429. 21. οὐδ' ἀνέξεται ψῆφον ἑτέραν ὅραν ἰσχύουσιν καὶ νῦν μὲν αὐτῷ συμπλέουσιν [ναῦν] νῦν δ' ἀνθίσταμένην. Leg. ἀνέξεται ὅρῳν et συμπλέουσιν deleto ναῦν, quod ex dittographia (ναῦν — νῦν) natum est. Opponi solent inter se συμπνεῖν et ἀνθίστασθαι, ἐναντιοῦσθαι, ut pag. 84. ἐν οἷς τέ τισι συμπνεῖουσιν, ἐν οἷς τε ἐναντιοῦνται.

Pag. 431. 17. τὸν Ἀτρομήτου καὶ Γλαυκοθέας, τὸν τὰ νεήλατα

καὶ ΣΥΚΑ τεθαυμακότα, τὸν ἀναιδῆ τριταγωνιστὴν, τὸν παμπόνηρον γραμματέα. Haec omnia ex Demosthene sumta de Corona pag. 314. unde scribendum τὸν τὰ νεήλατα καὶ σρεπτοὺς τεθαυμακότα, nisi quod νεήλατα apud Demosthenem ipsum olim corruptum est pro νεήλετα, id est (ut vulgo interpretantur) τὰ νεωστὶ ἀλληλεμένα.

Pag. 432. 1. de Aeschinis cognatis et affinibus dicit: οὐκοῦν "ΟΤΙ μὲν κρυπτόμενοι μᾶλλον ἢ δεικνύντες αὐτοὺς τοῦτον ἂν ὠφελοῖεν, περὶ δὲ τῶν πολιτευομένων ἐκεῖνο λέγῳ κτέ. Pro absurdo ὅτι corrigendum: οὐκοῦν ΟΥΤΟΙ μὲν et sic τοῖς πολιτευομένοις opponuntur.

Post pauca de iisdem dicit: καὶ μὴν κἀκείνους αὐτοὺς ἐωράκατε· ὑμεῖς δὲ πυλαγοροῦντες ἐσιγῆσατε ἢ οὐ; Candide Reiske: „locum hunc non intelligo." Emergit vera lectio ex ipsa loci sententia haec: καὶ μὴν κἀκεῖνο ΓΕ αὐτοῦ, ἔΡΩΤᾶτε· — ἐσιγῆσατ' ἂΝ ἢ οὐ; Est omnino haec declamatio in Codd. mendosissime scripta. Manavit ex vetusto libro pessime habito, perroso, maculato, et lacunis hiantē, unde multi loci insunt plane depositi et conclamati, et alii non nisi paullo audaciore correctione emendari possunt, sed passim res ipsa clamat violentiore coniectura manum ipsam scriptoris esse restitutam. Multa, ut solet, Reiske acutissime reperit, nonnulla mihi quoque non infeliciter cesserunt, veluti hoc ipso loco nonne est satis evidens in ἐκεῖνοΤC latere ἐκεῖνό γε et absurdum ἐωράκατε imperativum ἐρωτᾶτε in se continere? Nonne perspicuum est pag. 398. 20. τὴν διάγνωσιν τοῦ ὁπόση πόλις ἐκάτη ἐστὶ τῶν πολιτῶν a dormitante scriba profectum esse pro ὁποῖοC TIC ἔκαςOC ἐστὶ τῶν πολιτῶν? Addam ἐπιτεύγματα quaedam Reiskiana pag. 397. 14. ἀπήντα pro ἅπαντα. 398. 24. ταχέως pro τάξεως. 400. 10. ἀπολομένων pro ἀπολογουμένων. 401. 19. συνετίθετο pro συνέπειθε τό. 402. 8. πλησίον pro πλέονας. 402. 14. πολλὰ μὲν — πολλὰ δὲ pro πολλῶν. 406. 22. τῇ πόλει pro τῇ ποτέ. 408. 3. πρῶως pro πρώττειν. 414. 1. γένεσί τισι pro γένους ἔν τισι. 415. 5. δεινὴ pro δεῖν. 417. 3. ἂ μηδεὶς ἥδει γεννησόμενα pro ἂ μηδὲ δείση γεννησόμενα. 421. 8. οὐχ ὅπως pro οὐχ οὕτω. 430. 7. ἀπολείται pro ἀπολείπεται.

Pag. 423. 13. οὐ παύεσθε —; οὐ τοὺς μὲν — ἀποπέμψετε; — ἐπισήσετε δέ κτέ. Tralatitius error pro οὐ παύεσθε. In ea compositione *futurum* necessarium est: οὐκ ἄπει; οὐκ ἐρεῖς; οὐ σιωπήσει;

Pag. 433. 9. μέγας ἦν καὶ Ἰάσων ἐκεῖνος ὁ Θετταλὸς — καὶ τῆς τῶν Πυθίων διαθέσεως ᾠρέγετο. ἀλλ' ὅμως τὰ μὲν ἦν πλειόνων, ὁ δὲ ἔκειτο. Mendosum esi πλειόνων. Sententia est *instabant ludī*: itaque corrig. τὰ μὲν ἦν ΠΛΗΘΙΟΝ. Est in libris adverbii πλησίον compendiosa quaedam scriptura, de qua supra verbo dixi alias *plura* daturus.

Libanius III. 434. 13. τοὺς τὰ μὲν αὐτῶν ἀγνοοῦντας κακὰ, τὰ δὲ τῶν ἄλλων Ψυχὰς ἐξετάζοντας ῥαδίως. Imo vero Τύχας *miserias*, ut apud Euripidem:

ὥς μ' Ἴμερος ὑπῆλθε γῇ τε κούρανῳ
λέξαι μολοῦσαν δεῦρο Μηδείας τύχας.

id est Ennio interprete:

*ut me libido cepit miseram proloqui
coelo atque terrae Medaei miserias.*

Τύχη et ψυχὴ confunduntur ubique locorum.

Pag. 435. 16. θῶμεν δὲ νῦν εἶναι ἀληθὲς τὸ τούτων, οὐδεὶς τί οὔν; εὐθὺς ἐμὴν εἶναι δεῖ κατηγορίαν τὴν ἐτέρων ἀπορίαν; Supple τὸ τούτων ὍΤΙ οὐδεὶς. et corrige ἀπειρίαν pro ἀπορίαν. Quid enim iniquius est quam discipulorum *imperitiam* Professoribus vitio vertere? sed plane est absurdum dicere: *doctoribus imputare discipulorum INOPIAM*.

Libanius III. 437. 3. φιλοσόφοις μὲν καὶ σοφισταῖς καὶ ὅτοι τῆς πρὸς τὸν Ἑρμῆν τε καὶ Μούσας τελετῆς ΚΑΙ ΕΙΣ τὸ βασιλεῖον. Emenda: τελετῆς ἙΚΛΕΙΣΕ τὸ βασιλεῖον. Constantius doctis hominibus regiam *clausit*. Vulgata nata est ex ΕΚΛΙΣΕ.

Pag. 438. 1. εἴ τις ἄρα καὶ ῥητορῶν ἀρχῆς μετέλαβε — μισθὸν κολακείας ἔλαβε. Scripserat Libanius: καὶ ῥήτωρ ὧΝ ἀρχῆς μετέλαβεν.

Libanius III. 438 4. οἱ δὲ κατὰ πτυσοὶ καὶ μεθύοντες εὐνοῦχοι πρὸς τσοῦτον ἦκον ἀσελγείας — ὥς τοὺς ὑπογραφέας ἄγοντες εἰς τὸν τῶν ὑπάρχων ἐγκαθίζουσι θρόνον, καὶ ὁ καλὸς Κωνσάντιος ἔχαιρεν ὥς δὴ καλῶς εὐρὼν ΤΟΝ μόνον σώσαντα ΤΑ πράγματα. Non facile dixeris quis sit ὁ μόνος σώσας τὰ πράγματα: quin tu igitur potius emendas: εὐρὼν ΤΟ μόνον τῶσΟΝ τὰ πράγματα. Gaudebat stolidus princeps quasi id reperisset quod solum rebus suis salutem allaturum foret. Vetus scriptura CΩCONTA πράγματα in σώσαντα (σώσαντα) τὰ πράγματα abiit, quo facto *corrector* τὸν pro τὸ substituit.

Pag. 439. 6. Ποῦ γὰρ ἴσον ἀκούειν — καὶ παρόντας ὁρᾶν. *expuncta prima litera legendum*: Οὐ γὰρ ἴσον κτῆ.

Pag. 439. 15. τὸ λέγειν, ποῦ Πλάτων; ἤδειμεν δ' ἂν ὃ φησι καὶ μὴ λέγοντος. ἀσχεῖται δὲ τὸ ἀεὶ τιμώμενον, ἀμελεῖται δὲ τὸ ἀτιμαζόμενον. Queritur Reiske de loci obscuritate. Clara luce fulgebit sic scriptus: λέγει πού Πλάτων (ἤδειμεν δ' ἂν ὃ φησι καὶ μὴ λέγοντος.) „ἀσχεῖται — ἀτιμάζομενον.” Dicit alicubi Plato, nempe in libro *de Rep.* pag. 551. A. ἀσχεῖται δὲ τὸ ἀεὶ τιμώμενον, ἀμελεῖται δὲ τὸ ἀτιμαζόμενον, quod dictum est apud multos decantatum. Optime expressit Cicero noto loco *Tuscul. Quaestt.* I. 2. *honus alit artes — iacentque ea semper quae apud omnes improbantur.*

Idem locus Libanio obversabatur quum scriberet I. 574. 18. πᾶν γὰρ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ἀτιμαζόμενον μὲν ὑφ' ἀπάντων ἀμελεῖται, τιμώμενον δὲ ἀσχεῖται.

Non illepide igitur dicit de ea re quam omnes vitae usus satis docet: *dicit alicubi Plato — et sciremus id quod dicit etiam si non dixisset —.*

Libanius III. 442. 7. postquam narravit iuventutis partem Beryti iurisprudentiae studere, partem Antiochiae literis, et esse nonnullos qui utramque rem coniungant, frustra id ab iis fieri dicit: οὐ γὰρ τὸ μὲν σώζεται τοῖς ἔχουσιν, τὸ δὲ ἐπεισέρχεται, ἀλλὰ τὸ ἴσως εἰσέρχεται. Manifestam lacunam sic explerim: ἀλλὰ τὸ (μὲν) ἴσως εἰσέρχεται (τὸ δὲ πάντως ἐξέρχεται). Post pauca scribe: πρὸς τε τὴν τούτων κτήσιν πρὸς τε τὴν ἐκείνων (pro τούτων) φυλακῇν.

Libanius III. 442. 15. οὐ γὰρ διαδικασίαν τήμερον ἔστι τοῖς νόμοις πρὸς τοὺς λόγους λαβεῖν. Libanius ἀττικιστὶ dixerat: διαδικασίαν — λαβεῖν. Saepe apud Libanium ut apud Atticos δίκην λαγχάνειν legitur vid. I. 190. 8. II. 271. IV. 528. 10. et 561.

Imitatus est in his Libanius notum locum Aeschinis κατὰ Κτησιφῶντος pag. 74. 19. διαδικασίαν ἔφη γράψειν τῷ βήματι πρὸς τὸ στρατηγεῖον. Hinc emenda Plutarchum de gloria Atheniensium pag. 350. c. Αἰσχίνης σκώπτων τὸν Δημοσθένην λέγειν Φησὶν ὅτι γράφεται τῷ βήματι διαδικασίαν πρὸς τὴν στρατηγίαν. Scripserat: ὅτι γράφεται (melius Aeschines γράψει) τῷ βήματι διαδικασίαν πρὸς τὸ στρατηγεῖον.

Libanius III. pag. 443. 9. οἱ δὲ ἄθλιοι πατέρες τὸ τῆς Ἀνδρομάχης καὶ συνερῶσι τοῖς υἱέσιν. Toto coelo ab huius loci sententia aberravit Reiske, qui doctrinam non habebat paratam ac fere numquam in tempore recordabatur quae apud alios legisset. „*Ait Andromache (inquit) se liberorum amores sequi.*” Meliora docebit ipsa Andromache apud Euripidem in cognomine fabula vs. 222.

ὦ Φίλταθ' Ἑκτορ, ἄλλ' ἐγὼ τὴν σὴν χάριν
σοὶ καὶ ξυνήρων, εἴ τί σε σφάλλοι Κύπρις.
καὶ μασὸν ἤδη πολλάκις νόθοισι σοῖς
ἐπέσχον, ἵνα σοι μηδὲν ἐνδοίην πικρόν.

Non sensit Euripides quam esset ineptum Andromachen inducere Hectoris furta amatoria adiuvantem et spurii Hectoris mammam saepe praebentem. Caeterum vides quid sit et unde sit οἱ πατέρες συνερῶσι τοῖς υἱέσιν.

Libanius III. 450. 5. οὗς ἐποιούμεθα γέλωτας παρὰ τοῖς διδασκάλοις οὗτοι δοκοῦσιν εἶναι δικῶν τεχνῖται. Graecum est ἐποιούμεθα γέλωτα, non γέλωτας.

Pag. 450. 8. ἄλλ' οὗτοι μὲν εἰ καὶ τῆς τῶν λόγων ἀπελείφθησαν ἰσχύος ἄλλ' ἐξεζήτησάν τε κτήσασθαι καὶ μισθὸν πρὶν λαβεῖν ἔδωκαν. Duce sententia corrigendum: ἄλλ' οὗν ἐζήτησάν γε κτήσασθαι.

Libanius III. 451. 2. καὶ χρόνος βραχύς καὶ ῥήτωρ ἐξαίφνης

Ἡλιοδώροσ] καὶ δύναμις ἐξ ἀναιδείας τὸ μὲν πρῶτον ΟΤ πάνυ μικρὰ, μετὰ ταῦτα δὲ μεγάλη, χρόνου δὲ προϊόντος μεγίστη. Clamat ipsa rei natura expuncto οὐ scribendum esse: τὸ μὲν πρῶτον πάνυ μικρὰ.

Pag. 454. 5. Φύλαξ ἐγένετο τῶν [ἐν] ἐκάστοις ὄντων [καὶ] ἀκριβέστερος δεσποτῶν. Expunge ἐν et καὶ et supple ἀκριβέστερος (τῶν) δεσποτῶν.

Post pauca pro Φόνῳ τοίνυν μόνος ἀρχόντων ὀλίγον (alius liber ὀλίγων) ἐδεήθη κατὰ τῶν ἀρχομένων. Scrib. ΦόνΩΝ — ὀλίγΩΝ ἐδεήθη.

Libanius III. 455. 8. πᾶσαν ταύτην τὴν τυραννίδα κατέλυσεν οὐχ ὕβρεσιν οὐδὲ κραυγαῖς ὥς ἐκείνους ἔχειν ἐγκαλεῖν ὡς οὐδένᾳ ἄνδρᾳ πλέον αἰδεσθήσεται τῶν δικαίων. Duo verba exciderunt. Supple — ἐγκαλεῖν (Ἄλλ' εἰπὼν) ὡς οὐδένᾳ κτέ.

Pag. 457. 15. inducit nescio quem inimicum suum ita iactantem: μόνος πλουτῶ, μόνος δύναμαι λέγειν, ἄρχειν ἐπίταμαι μόνος, ἀδικοῦμαι τὴν γῆν οἰκῶν. Ultima verba Reiske non intellexit. Opponuntur inter se τὴν γῆν οἰκεῖν et εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβαίνειν. Cicero *Tusc. Quaestt.* I. 14. *morere, Diagora, non enim in coelum adscensurus es.* Plutarchus in *Pelopida* cap. 34. *κάτθανε, Διαγόρα, οὐκ εἰς τὸν Ὀλυμπον ἀναβήσεται. Iniuria mihi fit* (inquit) *quod terram incolo et nondum in coelum receptus et deus factus sum.* cf. pag. 461. 5. de eodem: εἰς τοσοῦτον ἔκει σκαλιότητος — ὡς (ὥς) οὐδέν Φησι χείρων εἶναι τοῦ Διὸς καὶ προσήκειν αὐτῷ τὸν θεὸν ἀποσῆναι τῆς ἀρχῆς.

Pag. 459. 5. ὁ μὲν συνετίθει (λόγους), σὺ δὲ ἄνοῦ, in alio libro est: σὺ δὲ ἔῶν οὐ. Vera scriptura est σὺ δ' Ἑωνοῦ, ut constanter solent Attici. Sic et ἐώθουν et διεωτάμην et ἐούρουν, ἐνεούρου Libanius scripsit, sed librarii titubant proclives ad vitiosam aequalium συνήθειαν.

AD TOM. IV.

Libanius IV. 11. 20. οὐ γὰρ ἔνεστι τῆνικαῦτα τοὺς ἀναιτίους [καὶ] τοὺς Φαυλοτέρους κρίνειν. in alio est: τοὺς Φαυλοτέρους ἐξετάζειν φιλοκρινεῖν. Vera lectio est: τοὺς ἀναιτίους ΦΙΛΟΚΡΙΝΕΙΝ, id est *insontes a reliquis secernere*. Adhaesit glossema ἐξετάζειν. Corrector nescio quis haerens in ignoto ΦΙΛΟΚΡΙΝΕΙΝ temere de suo substituit ΦΑΥΛΟΤΕΡΟΥΣ κρίνειν, quod sensu vacuum est. Eodem sensu legitur I. 504. 8. Φυλοκρινήσει — ἀπὸ τῶν Φαύλων ὄντων πολὺ πλειόνων τοὺς χρηστούς. Vera verbi forma apud Hesyrium servata est ΦΙΛΟΚΡΙΝΕΙΝ: διακρινεῖν. quae reddenda est Thucydidi VI. 18. εἰ — ΦΙΛΟΚΡΙΝΟῖΤΕΝ οἷς χρὴ βοηθεῖν.

Pag. 16. 21. καλῶς ἂν τις ἐδυσχέραине τὴν ἀκρόασιν ὥς ἂν ὑπ' αὐτῆς ἀφαιρούμενος ἂ ἂν προεῖρηται κυρῶσαι. Leg. ἂ ἂν προεληται.

Pag. 25. 1. καὶ ὡς ἀβίωτον ἡγεῖτο τὸν βίον εἰ μὴ ἐκεῖνον ὀφεται, καὶ ὅσα τῶν Πρώτων ἐστὶ, παραλείψω. Reiske: „non intelligo haec.” Leg. ὅσα τῶν ἙΡΩΝτων ἐστὶ.

Pag. 74. 1. ἐτίμα τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν ἀδελφὴν τοῖς τ' ἐν Αὐλίδι καὶ πρώτῃν ἐνθάδε. In ΠΡΩΤΗΝ pellucet antiqua scriptura ΠΡΩΙΗΝ πρῶην, non πρῶην, ut vulgo scribitur.

Pag. 92. 20. ὁ ἔρως εὐθέως ἀπέσΤη. Suadente rei natura corrigendum ἀπέσΒη. Confusio haec frequens est et apud alios et apud Libanium vid. Tom. IV. 307. 19. ἀπέσΤη μου τὸ δαιμόνιον. et III. 391. 12. ἕως μὲν οὖν ἡνθει τὸ τῶν τραγωδιοποιῶν ἔθνος —, ἐπειδὴ δὲ οἱ μὲν ἀπέβησαν κτέ. Satis perspicuum est ἀπέσβη et ἀπέσβησαν emendari oportere. Eodem modo in Euripidis *Medea* 1218. Valckenarius in *Diatr.* pag. 57. reposuit: χρόνῳ δ' ἀπέσβη.

pro ἀπέσῃ. et Ruhnken. ad Timaeum pag. 40. pro ἀπέπτῃ et ἀπέβῃ optime ἀπέσβῃ coniecit.

Pag. 94. 21. ὁ δὲ πόλεμος οὐδὲ νοσεῖν ἐπέτρεπεν ἀλλὰ μήπω

Δράσαντας ἐξῆγεν. Rem acu tetigit Reiske μήπω χαίσαντας emendans. Erat PAICANTAC, scriba τὸ ἰῶτα de more omisit et sic δράσαντας nescio quis infelix corrector supposuit. Hesychius: 'Ραῖσαι τρισυλλάβως Ἀττικοὶ τὸ ἐκ νόσου ἀναλαβεῖν. Vides cur τρισυλλάβως addiderit.

Pag. 105. 10. ἀποθοῦ τὸ μῖτος καὶ τῇ πρῶτῃτι κόCMHσιν τὴν ὀργήν, ineptissime pro κοΙΜΙσιν. Miscentur passim inter se κομίσαι, κοιμίσαι et κοσμήσαι.

Pag. 119. 23. τοὺς θεοὺς ἐκάλεις δοῦναί σοι χρονίΩC τὰς Μυκήνας ἰδεῖν. Scrib. χρονίΩΙ. Saepe sic -ωσ et -ωι confunduntur, ἀσμένωι — ἀσμένως, ἀφόβωι — ἀφόβως et sim. et pag. 140. 15. καταρῶμενος τῷ πρώτΩC μνησθέντι πρὸς με γυναικός. pro πρώτΩΙ.

Pag. 135. 19. παίζοντες αἰεὶ καὶ σπουδάζοντες οὐδέποτε καὶ καγχάζοντες καὶ φλυαροῦντες ἀπερισκέπτως ὅ, τι τύχοι. Graecum est ὅ, τι τύχοιEN. Frequens in libris error, ut supra ostendimus.

Apud Libanium IV. 140. 20. vir ad uxorem garrulam σιώπα, inquit. Cui illa: διὰ τί σοι σιωπῶ; μὴ γὰρ ἐξ ἀτίμων γέγονα; καὶ λέγει τίθας καὶ τιθίδας, πάππους καὶ ἐπιπάππους. Graeculi perinepte nutrices τίθας et avias τίθας confundunt. Exempla huius perridiculae confusionis leguntur ubique locorum. In Platonis Rep. pag. 343. A. εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες, τίτθῃ σοι ἔστιν; In optimo Parisino A. prima manus dedit τηθῇ cum antiquo scholio: μάμμη πρὸς πατρὸς ἢ μητρὸς μήτηρ. Quid Plato diceret non animadvertabant.

Uxor garrula IV. 141. 3. de tragoediae inventoribus narrat τοὺς πρώτους εὐρόντας τραγωδίας λέγουσα καὶ τοὺς ἑΝΔΕΙξαμένους, imo vero τοὺς ἐκδεξαμένους, qui eos exceperunt, id est qui iis successerunt.

Pag. 143. 23. τρυγόνος λαλιζέρα, κίττης, ἀηδόνης, κερκώπης.

τὸ Δωδωναῖον ὑπερβαίνει χαλκίον. Comparavit haec Meineke cum loco Alexidis apud Athenaeum pag. 133. B.

σοῦ δ' ἐγὼ λαλιζέραν

οὐπώποτ' εἶδον οὔτε κερκώπην, γύναι,

οὐ κίτταν, οὐκ ἀηδόν', * *

οὐ τρυγόν', οὐ τέττιγα.

facile est lacunam explere, nam deest ἡ πασῶν λαλιζάτη. Leg.

οὐ κίτταν, οὐκ ἀηδόν', (οὐ χελιδόνα.)

οὐ τρύγον', οὐ τέττιγα.

et nondum omnes enumeravit. In Anacreonteis est:

λαλιζέρην μ' ἔθηκας,

ἄνθρωπε, καὶ κορώνης.

Si cui, inquit IV. 145. 9. *neque domi, neque extra domum vita vitalis est*, τίς λοιπὴ δίαίτα; οὐχ ἡ τοῦ Πλάτωνος; Quid hic Platoni negotii est? Emenda: ἡ τοῦ Πλούτωνος, id est ἡ ἐν Ἀίδου.

Pag. 146. 4. καὶ περιίσατό μοι (πρὸς) τοῦναντίον ὁ ποιητής· αὐτὶ γὰρ τοῦ CTHσαι τὴν λαλιὰν ἀνῆπτεν. Male inter se congruunt ἰσάναι et ἀνάπτειν. Emenda αὐτὶ γὰρ τοῦ CBΘσαι.

Pag. 148. 1. πῶς γὰρ ἂν ἤνεγκα τοὺς οἰκείους τῆς γυναικὸς — ἀπρόσοδον καλοῦντας, ἀγέλασον ὀνομάζοντας, ἰδιογνώμονά μου τὸν βίον προσαγορεύοντας. Non metuo ne videar veteres quosdam philologos Batavos imitari, qui ubique imitationes se videre somniabant, si dixero Libanio haec scribenti observari locum Phrynichi in Bekkeri Anecd. pag. 344.

ζῶ δὲ Τίμωνος βίον

ἄγαμον, ἄδουλον, ὀξύθυμον, ἀπρόσοδον,

ἀγέλασον, ἀδιάλεκτον, ἰδιογνώμονα.

Pag. 153. 23. ἐτύγχανε μὲν πρὸ τῆς τοῦ κεκληκότος ἐξίας βωμὸς. βωμὸς λόγῳ· τάφος οὖν ἐμοί. Leg. βωμὸς λέγω; τάφος ΜΕΝ οὖν. λέγω est in nonnullis libris. cf. II. 318. 17. ἀπέκτεινεν. ἀπέκτεινε λέγω; τίνα μὲν οὖν πατρίδος ἐξέρηκεν; et IV. 153. 6. τί λέγω λελουμένον; παρέδραμον μὲν οὖν καὶ τὸ λουτρόν. et I. 182. οὐδὲ ἐξήκοντα νῦν. ἐξήκοντα εἶπον. οὐδὲ μὲν οὖν ἔξ παρ' ἐνίοις.

Pag. 154. 4. ὡς περὶ νύσσαν τινὰ [περὶ] τὸν βωμὸν ἐνεχθείς.
 Resecanda est secunda praepositio. Noto usu sic ara *tamquam meta quaedam* esse dicitur circa quam cursum flexerit. Saepius ostendimus in hac locutione alteram praepositionem ab indoctis vitiose esse additam.

Libanius IV. pag. 154. 25. τοσοῦτον ἀρπάσας ᾗχετό με τὸν δέλαιον (ὁ ἵππος) ὥς τε νύκτα με ἐπιλαβεῖν καὶ σκοτόοιτο ἈΩΡΙΑΝ.
 Corr. καὶ σκοτοΔΙΝΙΑΝ. Libanius verbo σκοτοδινιᾶν, quod apud Aristophanem legerat, multum delectabatur. Tom. I. 122. 15. πλασάμενος σκοτοδινίαν. leg. — ἰᾶν. IV. 142. ἰλιγγιῶ, σκοτοδινιῶ.
 IV. 849. 4. ἂν οὔν — ἐγὼ ἐκπεπληγμένος ἐσῆκω καὶ σκοτοδινιῶ.
 II. 69. 20. Φίλου δὲ ἀξιοῦντος εὐπαθεῖν (leg. εἶ παθεῖν) ἀπὸ χρημάτων σκοτοδινιᾶ.

Pag. 155. 18. ἐλπίδες αὖται ΚΑΛΑὶ καὶ ψυχχαγωγαὶ λόγων.
 Moestus dixerat ἐλπίδες αὖται ΚΕΝΑί.

Libanius IV. 158. 4. ᾧ θειότατε ποιητῶν Ὅμηρε, πάντα ΜΕΝ σοι σὺν ἀληθείᾳ πεποιήται, τὸ ΓΑΡ·

λιμῶ δ' οἴκτισον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
 ὅλην ἔχει τῆς ἀληθείας τὴν ἐπίνοιαν. καὶ μοι δοκεῖς ἀντ' Ὀδυσσεώς λιμώττων ταυτὶ πεποιημέναι. Εὐδαιμόνως γὰρ εἴρηται καὶ σὺν ἀληθείᾳ. Primum corrige: τὸ ΔΕ λιμῶ δ' οἴκτισον θανέειν, tum pro absurdo εὐδαιμόνως repone δαιμονίως. Sexcenties sic δαιμονίως legitur in antiquis Scholiis ad Iliadem et Odysseam, si quid Criticis praeclare dictum esse videtur. Addam locum Galeni Tom XV. pag. 171. de Hippocratis laudatoribus: πάντα ἐπαινοῦντες αἰεὶ θυμασίως εἰρῆσθαι τόδε τι τάνδρῃ, καὶ δαιμονίως τόδε τι, καὶ θείως τόδε τι. nam sic locus interpungendus est.

Pag. 167. 25. βραχὺ δέ τι δεξάμενος ὕπνου, non sic Graeci loquuntur; dicebant ΔΡΑΞάμενος ὕπνου.

Pag. 168. 2. δότω τις ξίφος. ἐμαυτὸν ἀποκτείνω· μᾶλλον δὲ — φάρμακον αἰτήσω. Scripserat ἀποκτενῶ.

Pag. 173. 9. οἱ μὲν τοῦ δρᾶσαι τι ΓΙΓΝονται, τοῖς δὲ τοῦ μὴ

παθεῖν τι μέλει. Leg. τοῦ δρᾶσαι τι ΓΛΙΧονται, id est ἐπιθυμοῦσιν, ὀρέγονται, ἐφίενται.

Pag. 178. 4. κλοπῆς, αἰκίας, ὕβρεως, βίας, ἀσρατείας, ἌΝΤ-ποταξίου, novum hoc crimen est et ante hunc diem inauditum. L. ΛΙΠΟταξίου.

Pag. 179. 5. Ἀπὸ τῶν τοιούτων ψηφισμάτων ἡ πόλις ἀπορεῖ. Quoniam sententia est τὰ τοιαῦτα ψηφίσματα τὴν πόλιν ἀπορεῖν ποιεῖ, manifesto consequitur Ὑπὸ τῶν τοιούτων ψηφισμάτων a Libanio esse scriptum.

Libanius IV. pag. 182. 28. διαφέρει δ' οὐδὲν ἢ λίθον τινὰ γε-γονέναι ἢ παρὰ τοῦ δημίου δέξασθαι τὸ κακόν. Corrīg. τὸ ΚΩ-ΝΕΙον, *cicutam*.

Queritur Timon ὁ μισάνθρωπος pag. 183. 31. εὐπρεπὴς ἐστις; πορνεύει, μοιχεύει. — ὥρχιος τυγχάνων ἔταιρεῖ, πορνεύεται. — δεινὸς εἰπεῖν; συκοφαντεῖν, Δικάζειν, δωροδοκεῖν. Δικάζειν non est flagitium, sed *iudices corrumpere*, δεκάζειν, turpe est facinus. Confunduntur haec ubique locorum. Scrib. δεινὸς εἰπεῖν; συκοφαντεῖ, δεκάζει, δωροδοκεῖ.

Timon ad cives suos ita dicit pag. 191. 25. καὶ πλούτου κρείττων ἐγενόμην, ὦ θεοί, καὶ δόξης ὑπερεῖδον. κατεφρόνησα δὲ καὶ τῶν παρ' ὑμῖν ἐπαίνων καὶ τιμῶν. Saepissime in Libanii libris confusa videbis ὦ θεοί et ὦ ἀθηναῖοι. Scribebatur ω vel ω.

Pag. 186. 5. κινδυνεύω δὲ ἀνθίνAC ἤδη φορεῖν, reponere ἄνθινA, quae sunt liberius viventium. Vide *Misc. Crit.* pag. 107.

Libanius IV. pag. 192. 35. τὴν Διαρίστην ἐκπλήττεσθαι, τὴν Δεινομάχην μακαρίζειν. Emenda: τὴν ἈΓαρίστην. Quis nescit nobilissimam matronam, matrem Periclis? vid. Herod. VI. 131.

Pag. 193. 21. καὶ ταῦτόν πέπονθεν ἡ ψυχὴ — τῶν ἀρμάτων ἐκείνοις, ἃ τὸν ἡνίοχον οὐκ ἔχοντα ἀτάκτως φέρεται. Flosculum

decerpsit ex Isocrate pag. 9. A. τὰ δὲ πάσχει τοῖς ἄρμασι τοῖς τοῖς ἡνιόχους ἀποβιβαίνουσιν· ἐκεῖνά τε γὰρ ἀτάκτως φέρεται κτέ.

Pag. 201. 17. οὐδενὸς ὕπνῳ δεδωμένου. corrige sodes δεδεμέ-
νου, ut *somno devinctus* Latine dicitur.

Pag. 203. 20. τί γὰρ δεῖ πράγματ' ἔχειν μαχόμενον πολλὰ-
κας ἐτερογενῶν καὶ κυφωγοῦντι (ἵππῳ); sumta haec sunt e
Xenophontis libello περὶ ἵππικῆς.

Pag. 208. 37. εἰ δὲ ἔχετε τὰ ἐμά — τί θυμωτὸν εἰ γλυκὺν
νομίζω τὸν θάνατον; Scribendum: εἰ δὲ οἴχεται τὰ ἐμά.

Pag. 213. 5. εἰ δὲ ἔΝΙ τοῦτο τῶν ἀμηχάνων. Emenda: εἰ
δὲ ἔν τι τοῦτο.

Pag. 213. 15. πῶς οὐκ ἐσχάτης ἀνοίας κκκῶ τὸ κακὸν ἐπιχει-
ρεῖν ἰάσθαι. Hinc emendari poterit Herodotus II. 53. μὴ [τῷ]
κκκῶ τὸ κακὸν ἰᾷ. Natura rei respuit priorem articulum.

Libanius Tom. IV. pag. 217. οἴκοθεν οὐκ ἔχων ἢ πατέρων
οὐκ ἔχων θησαυρῷ τις περιπέπτωκεν. Lege ἢ πατρῶα οὐκ ἔχων,
ut apud Menandrum:

πατρῶ' ἔχειν δεῖ τὸν κκλῶς εὐδαίμονα.

Scribebatur πρῶτα et hinc error.

Paullo ante scribe ὦ ἕως μὲν ἂν ἔχη τις κέρδος τὸ ζῆν pro
τῷ. Confunduntur haec inter se ubique locorum etiam in
optimis Codd. ut in Demosthenis Parisino S. Confunduntur
etiam a veteribus grammaticis, ut alio loco ostendimus.

Libanius IV. pag. 219. εἶδον τὸν νεανίσκον — Φιλόγελων τε
καὶ Φιλόπονον καὶ πολυτελῆ τὴν δίαιταν. Non solent esse
adolescentuli de genere hoc Φιλόπονοι. at tu scribe Φιλήδονον.

Corrige pag. 220. εἴ τι πάνυ χάρειν ἦν τῶν ἐδωδίων. pro
πολὺ χάρειν, et pag. 221. ἐπὶ τὴν μακαρίαν ἐπανήειν τράπεζαν.
pro ἐπανίην. et pag. 222. πάντ' ὧν ἐμοί pro πάντων, ut Demo-
sthenes de Philippo: πάντ' ἐκείνος ἦν αὐτοῖς.

Libanius IV. pag. 223. τοὺς ὠχριῶντάς γε τοὺς ἀνυποδέτους.
dele γε cum Reiskio et lege ἀνυποδήτους. Aristophanis haec
sunt in *Nubibus* vs. 103.

τοὺς ὠχριῶντας, τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις,
ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν.

Pag. 225. ὁ δ' οὐκ οἰμῶζει φήσας καὶ τί τῶν ἐκείνου μέλει καὶ
μόνον οὐ πληγὰς ἐντείνας ἀπῆλθεν. Vera lectio est: ὁ δ' „οὐκ
οἰμῶξει;” φήσας καὶ „τί COI τῶν ἐκείνου μέλει;” Ostendunt
huiusmodi vetusta menda Libanium quoque, ut caeteros Atti-
cistas, in secunda persona passivorum non - η sed - ει scribere.
Caeteras formas scribae sedulo oblitterant: in solis mendis huius-
modi - EI tuto delitescit, donec vera scriptura eliciatur ioras.

Post pauca scribe: ὀλίγον ῥαῖσας ἦν ἔΝ ἑαυτοῦ, pro ἐφ'
ἑαυτοῦ.

Libanius IV. pag. 226. 7. ὁ μὲν ἐγέλασεν ἰδὼν, ὁ δὲ ἐπ'Ανέβη
πράττοντι κακῶς. Dicitur hoc ἐπεμβαίνειν frequenti omnium
usu. Itaque ἐπ'Ενέβη legendum.

Ibid. πάντες μὲν συγεροὶ θάνατοι, οἴκτισον δὲ τὸ λιμώττοντα
ἀποθανεῖν. Leg. συγεροὶ ex Homero:

πάντες μὲν συγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
λιμῶ δ' οἴκτισον θανέειν.

Libanius IV. pag. 227. ἐγὼ δὲ οὐκ ἀνέστην — ἀλλ' ἀνέμενον
καθήμενος τὰ δόξαντα τῷ δήμῳ. Imo vero τὰ δόξοντα. In
omnibus libris temere inter se confunduntur - Ασθαι et - Εσθαι,
similiterque - σΑντες et - σΟντες. et tamen sunt qui vitiosa
subtilitate mendosas scripturas defendere ac tueri quam certa
emendatione tollere malunt.

Libanius IV. pag. 230. 19. συνελεγμένων γὰρ ὑμῶν εἰς ἐκκλη-
σίαν — φθάσας οὐδέν πω τοὺς ῥήτορας ἡμᾶς προειμένους. Corrig.
οὐδέν πω τοὺς ῥήτορας ἸΗΜΑ προειμένους, ut pag. 236. ἀφεῖναι
τι ῥήμα τῶν αὐτοῦ τρόπων ἀνάξιον, et passim.

Pag. 234. 13. οὐκ ἂν ἀδήλως τοιούτους ποιήσαιντο περὶ τῶν

διαφόρων αὐτοῖς ἐν ἐκκλησίᾳ λόγους. Nihil h. l. significat οὐκ ἀδήλως. Sententia postulat non illubenter οὐκ ἀηδῶς.

Libanius IV. pag. 242. 27. ἡ τοῦ βαρβάρου στρατιὰ πεζεύσασα μὲν διὰ γῆς, πεζεύσασα δὲ διὰ θαλάττης. Imo vero ΠΛεύσασα μὲν.

Ibid. ἐκβαλοῦσα δὲ καὶ πόλεως καὶ χώρας τοὺς Ἀθηναίους [καὶ] τοῦ μηδὲν ἀνάξιον ὑπομεῖναι τῆς δόξης. Expunge καὶ. Thucydideo more positum est τοῦ ὑπομεῖναι sine ἔνεκα. Tum scribe καὶ ταῦτα ἥδει καλῶς pro ἥδη. Similiter τοῦ μή legitur. II. 72. III. 2. III. 242. τοῦ μηδὲν μέρος εἶναι πληγῶν καθαρὸν et I. 561. 13. τοῦ μή τινα τολμῆσαι τὴν βασιλείαν ἀρπάζσαι.

Pag. 244. 13. ὁ Κυνογείριος ἐκεῖνος perpetuus fere in libris error ut ἀναίδην pro ἀνέδην, ἐπικαίρως pro ἐπὶ κέρως et sim. Reponendum ubique est Κυνεγείριος παρὰ τὸ τοὺς κύνας ἔχειν.

Libanius IV. pag. 244. 29. οὐ κέκομμαι τὸ ὀφθαλμῷ. Leg. οὐκ ἔκκεκομμαι τῷ ὀφθαλμῷ. Obversatur ei nobilis Demosthenis locus de Philippo. Hinc addidit: ὁρᾶτε καὶ τὸν Φίλιππον — τοῖς μέρεσι τοῦ σώματος τὴν δόξαν ὠνούμενον.

Pag. 245. 10. πολλοὺς μὲν παραβήσεσθε νόμους, — ἕτερον δὲ διαβέβλησθε πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους. Sententia postulat futurum διαβεβλήσεσθε.

Pag. 246. ὁ δῆμος Ἀθηναίων ὁ πάντων δευτέρα εὐρεῖν τὸ δέον πέντε ἡμέρας ἐν τοῖς τοιούτοις προδήλοις ἀνέλωσεν. Emenda: ἐν τοῖς ΟΥΤΩ προδήλοις. et sic pag. 247. pro οὕτω πεπτῶκαμεν supple οὕτω ΟΥΤΩ πεπτῶκαμεν.

Libanius IV. pag. 247. λέει δὲ ὁ ταῦτα ποιῶν ἀφ' ὧν ἔξει τοὺς ἀμυνομένους. Dicendi lex postulat τοὺς ἀμυνομένους.

Libanius IV. 248. 19. τίνας ἀναμνηθεὶς τῶν ὑπὲρ Ὀλυνθίων λόγων; ποιῶν τῶν πρώτων ἢ τῶν δευτέρων ἢ τῶν τρίτων; Corrige ΠΟΤΕΡΟΝ τῶν πρώτων.

Pag. 250. μὴ γὰρ δέξαιτο τοιαῦτα τὸ Μητρώον γράμματα, μηδὲ ἀναμιχθείη τοῖς Ὑπερίδει καὶ δῆμῳ μέλει περὶ ἐμοῦ ἕτερα ἐκείνοις ἐναντίῳ. Emenda: τοῖς Ὑπερίδῃ καὶ Δημομέλει περὶ ἐμοῦ (γεγραμμένοις) ἕτερα. Sumta haec sunt ex Demosthenis oratione περὶ τοῦ σεφάνου pag. 302. 25.

Libanius IV. pag. 250. αἰσχρὸν ἐν τοιαύτῃ πόλει τὸν ἄνθρωπον νῦν μὲν ἀρετῆς ἕνεκα ἐσεφανῶσθαι, μικρὸν δὲ ὕστερον τοῖς ἐχθροῖς ἐκδίδοσθαι. Leg. ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τὸν αὐτὸν νῦν μὲν κτέ.

Pag. 251. ἀλγῶ δὲ ὅτι τοὺς τῶν ἀσῶν ἐν Χαιρωνείᾳ πεσόντων οὐκ ἔσχον ὥς ἐβουλόμην παραμυθῆσθαι. In τοὺς ΤΩΝΑC-ΤΩΝ latet τοὺς γονέας τῶν.

Turpi errore editur IV. 251. 16. τὸν ἄνθρωπον ὃν ἐμίσεις, οὗ σπουδαῖον ἐν τοῖς ἡμετέροις ἡμεῖς εὐρήκαμεν, pro ὃν ἐμίσεις οὗ, σπουδαῖον κτέ.

Libanius IV. pag. 252. 32. ὁ διάκονοι τυράννου, — ὑμεῖς μὲν οἴεσθέ με δεδμεμένον ἄξειν — ἄπιτε δὲ κεν χερσίν. Emenda: ὑμεῖς μὲν ὦν οἴεσθε — ἄπιτε δὲ κεν αἰC χερσίν. Patet erroris origo: κεναῖς scribitur κεν" et compendiolum omittitur. Peccatur et contra ut in Aristophanis fragmento apud Erotianum v. ἐκλαπῆναι·
Φήμαισ οὖν ἐγώ.

pro Φήμ' οὖν ἐγώ. Putabat se scriba videre Φήμ" οὖν. Κεναῖς χερσίν saepe legitur. Herod. I. 73. νοσήσαντας δὲ αὐτοὺς κεινῇσι χερσὶ ὁ Κυαξάρης τρηχέως κάρτα περιέσπε. et apud Libanium I. 334. 12. ἀπίασιν κεναῖς χερσίν. et IV. 492. 21. ἀπῆλθεν οἴκαδ' κεναῖς χερσίν. et IV. 830. 30. μὴ κεναῖς χερσὶν ἀπελθεῖν. et IV. 835. 25. κεναῖς ἐπανήξεις χερσίν.

Libanius IV. pag. 263. 25. γέλωτα παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ὀφείλειν. Athenienses dicebant γέλωτα τοῖς ἀνθρώποις ὀφλισκάνειν, aut in aoristo ὀφλεῖν. Libanius et omnes Graeculi ὀφλισκάνειν et ὀφείλειν confundebant et addebant παρὰ praeter usum veterum ac verbi naturam. Sophocles *Antigone* vs. 470.

σχεδὸν τι μωρῶ μωρίαν ὀφλισκάνω.

et sic constanter Attici omnes. Praeterea Libanius pro ὀφλεῖν saepe utitur vitiosa forma ὀφλήσται.

Pag. 268. 12. γενομένου τοίνυν τοῦ τάφου καὶ τοῦ περιδείπνου παρ' ἐμοί· καὶ γὰρ τούτῳ τετίμηΝΤΑΙ παρὰ τῶν τοῖς πεσοῦσιν οἰκείων. Legendum τετίμηΜΑΙ: sibi hunc honorem habitum esse dicit. Nota res ex oratione de Corona.

Pag. 274. 18. πρέσβεις ἐλέσθαι τὸν δῆμον τοὺς διαλεξομένους Φιλίππῳ περὶ τῆς ἀνίστης τύχης. Fuerat τῆς ἈΝΙΝΗC τύχης, id est ἀνθρωπίνης.

Libanius IV. pag. 277. 4. τούτοις τε οὖν αὐτοὺς θαρρύνετε καὶ ἅμα ὑποσχεσθήσεσθε πρὸς τὰ δεύτερα ἔσεσθε βελτίους. Leg. ὑπό-σχεCΘΕ — ἔσεσθαι βελτίους.

Pag. 278. 15. ἕως ἂν μένῃ τουτὶ τὸ βουλευτήριον καὶ ἡ Πνυξ αὐτῇ καὶ τὰ δικαστήρια καὶ τὸ Μητρώον — αἰεὶ δὲ μένει. ταῦτα γὰρ οἱ θεοὶ λέγουσιν. — ἔστι τις μνήμη τῶν ἐμοὶ πεποννημένων. Reiske: „μένει. praesens h. l. vice futuri fungitur.” Noli credere, sed scribe μενεῖ. Ridemus nunc ista „praesens pro futuro,” aut „futurum pro praesenti,” sed ingens numerus locorum adhuc emendationem exspectat.

Libanius IV. 283. 18. πολλὰ — ὑπὸ τῆς τόλμης καὶ προπετείας εἶπον — ἄλλου καὶ ῥήτορος καὶ ἀνθρώπου πεπονθῶς πάθος. Levissimus error tenebras his verbis offudit. In Ἄλλου latet Ἀλλου. cf. pag. 292. 18. οὐδὲν χρήσιμον ὑμῖν περὶ (leg. παρὰ) τῶν ῥητόρων ἀπαντᾷ. — ἀργὸν ἔθνος καὶ περίεργον καὶ ΛΑΛΟΝ.

Libanius IV. pag. 284. τὸ βῆμα — ἐφ' οὗ τὸν λέγοντα χρυσό-κερων καὶ κατεσσεμμένον δεῖ τὸν Οἰσόντα περιμένειν ὁπότε πρόσεισι. Notum est oraculum Philippo editum:

ἔξεπται μὲν ὁ ταῦρος. ἔχει τέλος. ἔσι δ' ὁ Θῦσων. rectissime Reiske: τὸν θύσοντα περιμένειν. Obversatur Libanio locus Aeschinis pag. 77. 13. χρυσόκερων ἀποκαλῶν καὶ κατεστέφθαι φάσκων, εἴ τι πταῖσμα συμβήσεται Ἀλεξάνδρῳ.

Libanius IV. pag. 286. 11. πῶς γὰρ ὅτις μοι τηλικαῦτα μαρτυρεῖ δικαιοσύνη δὴ τᾷλλα κατηγορεῖν; Leg. δίκαιος ἂν εἴη τᾷλλα κ.

Pag. 287. 14. πάντες ὅσοι πώποτε ἐκρίθησαν — ὅτι παράνομά τις εἶπεν ἢ τὸν δῆμον ἐξηπάτησεν. — ὅτι προσόδους τινὰς ἢ πόλις ἀπώλεσεν ἢ τοὺς συμμάχους ἐκ πλειόνων ἐλάττους ἐποίησεν ἡγούμενος. Haeret Reiske. Leg. προσόδους τινὰς ἢ πόλιν ἀπώλεσεν et ἡγούμενος, id est in imperio suo. Athenienses dixissent στρατηγῶν.

Libanius IV. pag. 291. 6. ἐγὼ δὲ — ἀναχωρῶν τῆς πολιτείας ἀδικεῖν ΤΟΤΤΟΜΕ. Latet ἀδικεῖν ΝΟΜΙΖΟΜΑΙ. Atticum est ἀδικεῖν δοκῶ.

Pag. 291. 16. ἐκεῖνος γάρ (Solon) — αὐτὸς αὐτὴν καταστήσας καὶ τοὺς νόμους [αὐτὸς αὐτὴν καταστήσας καὶ τοὺς νόμους] αὐτὸς θεὸς τῇ πόλει κτέ. Scriba dormitans eundem versum bis descripsit.

Pag. 291. 19. ἐμάνη καὶ ὁ Σόλων ὡς ἐγὼ ὅτ' ἔδοξεν αὐτῷ παυσάμενος τούτου τοῦ βίου ἀπελθὼν ἐπλανᾶτο. Leg. ὅτε δόξαν αὐτῷ — ἀπελθὼν ἐπλανᾶτο.

Pag. 292. 18. οὐδὲν χρήσιμον ὑμῖν ΠΕΡΙ τῶν ρητόρων ἀπαντᾷ. Scribe ΠΑΡΑ, et pag. 290. ΠΡΟCίαισι δὲ αἰεὶ πρὸς τὰ κοινὰ σφόδρα ὀλίγοι pro ΠΡΟΐαισι. ad remp. accedunt.

Pag. 293. 26. τοὺς εἰσφέροντας — οὐκ αἰεὶ διαπονεῖτε. ἀλλ' εἰσενεγκὼν τις εἴτα ἔπνευσε. Leg. εἴτ' ἀνεπαύσατο. Dittographia erat Εἴτα — Εἴτα —.

Libanius IV. pag. 293. τοῦτ' ΑΥΤΟ φαίνεται καὶ πείθει λέγων. Scrib. τοῦτ' ΑΠΟφαίνεται.

Pag. 294. 5. ὥφελον μὲν γὰρ — τὸν Ἰσοκράτους — ἐλέσθαι βίον ἢ ἐν ἡσυχίᾳ καὶ γαλήνῃ καὶ τὸν ἔμπροσθεν ἐβίου χρόνον ἐπ' ἑμαυτοῦ φιλοσοφῶν καὶ τὸν ΒΙΟΝ φυσιογνωμονῶν ὡς πρᾶγμα ἔστιν

ἀσαθμητότατον ἀπάντων, εἰκὸς θαλάττῃ, φύσει ἄσατον. Graeculorum errore ἐβίουν ponitur pro ἔζων. Βιοῦν pro ζῆν Ionicum est. Deinde optime Reiske emendavit τὸν ΔΗΜΟΝ φυσιογνομονῶν pro τὸν ΒΙΟΝ. Non dubitabis inspecto loco Demosthenis pag. 283. 5.

Libanius IV. 295. 1. εἰκότως ἂν οὖν ὁμοίως τοῖς καμικοῖς καὶ τραγικοῖς ποιηταῖς, Ὡς παραιτησαμένοις καὶ μὴ βουλομένοις Δεξασθαι χρόνον ἀφίετε, καὶ ἐμοὶ συγχωρήσατε τὴν ἡσυχίαν ἄγειν· καὶ ταῦτα ἐπὶ ὑπογείῳ ΤΟΠΩΙ τῷ μακρῷ καὶ μεγάλῳ δράματι. Emendandum ΟΙΣ παραιτησαμένοις — βουλομένοις ἘΠΙΔΕΙΞασθαι — συγχωρήσατε — καὶ ταῦτα ἐπὶ ὑπογείῳ ΠΟΝΩΙ *post recentes labores, longa et magna fabula peracta.*

Pag. 299. ἀνῆρκε Φωκέας· Ὀνομάρχῳ δεῖ μέλειν, Φατάλῳ μέλειν. Erat ΦΑΤΑΛΩΙ Φαῦλλῳ, notum nomen in bello Phocensi, at stipes ΦαΤΑΛῳ sibi videre visus est.

Libanius IV. 306. 5. καὶ ἀκούσεσθε ταῦτα ἐπειδὴ ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ γένωμαι. Graecum est ἐν τούτῳ ΤΟΥ λόγου, postquam *ad hanc orationis partem* pervenero.

Pag. 306. 18. ὅποῖ' ἄττα γὰρ ἦΝ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ Φρόνημα ἔχειν. Demosthenes pag. 173. 26. ὅποῖ' ἄττα γὰρ ἂΝ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων ἦΙ τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ Φρόνημ' ἔχειν.

Libanius IV. pag. 307. 14. ὁρᾷς οὖν, ἄνθρωπε, τὰ μαντεῖα ὥς νῦν μὲν ΚΙΧρᾷ καὶ Φθέγγεται, νῦν δὲ ἀνέχει καὶ σιωπᾷ. Leg. νῦν μὲν Χρᾷ καὶ Φθέγγεται.

Κιχράναι, id est δανείζειν, nullum hic locum habet.

Libanius IV. pag. 310. 7. τί μὴ λέγεις ἢ γράφεις; ἀλλ' ἐν ἐμοὶ καθάπερ ἐν καιρῶν τινὶ τὴν πεῖραν ποιῇ; Corrig. καθάπερ ἐν Καρῶν τινὶ τὴν πεῖραν ποιεῖ; Notum proverbium est ἐν Καρὶ τὸν κίνδυνον. Zenob. III. 59. ibique Schneidew. Sumsit ex Platonis *Euthyd.* pag. 284. B. ὥσπερ ἐν Καρὶ ἐν ἐμοὶ ἔσω ὁ κίνδυνος. cf. *Lachet.* pag. 187. B. ubi in Scholio laudatur Κρατῖνος Βουκόλοις·

ἐν Καρὶ τὸν κίνδυνον· ἐν ἐμοὶ δὲ δοκεῖ
πρώτῳ πειρᾶσθαι.

ubi metrum restituas scribendo:

πρώτῳ ποιεῖσθαι πεῖραν.

Libanius IV. 312. 24. καὶ πρὸς ἑμαυτὸν τὸ Αἰσχύλου λέγω
πολλάκις·

μὲν, ὦ ταλαίπωρ, ἀτρέμα σοῖς ἐν δαμνίοις.

Non est Libanius in Tragicorum fabulis multum versatus:
quis enim nescit in Euripidis *Oreste* Electram ad fratrem ita
dicere?

Libanius IV. 314. 9. εἰς Μακεδονίαν σύρομαι τῷ χεῖρι δεδεμέ-
νος, ἵνα μὴδ' ἀπὸ χειρός τινος πορίσωμαι πρὸς ἐλευθερίαν συμ-
βοῦλῃν. Haud vidi magis: συμβουλή ἀπὸ χειρός! At tu lege
συμβολήν ac memento - βολή saepissime sic in - βουλή de-
pravari.

Pag. 318. 22. οὐδὲ Ἀδρατῖδα σε χαριοῦμαι. Leg. Ἀτρετῖδα,
vide ad I. pag. 100.

Libanius IV. 321. 1. τί με χείριςον, τί με θρασύν, τί (δὲ
del.) με ἀναιδῆ ποιεῖς; Vera lectio est: τί με Ἀχάριςον — ποιεῖς;

Pag. 321. 19. ἀλλὰ μοι σιωπᾶται μᾶλλον ἢ ταῖς ᾄδούσαις
ἀηδόσιν, Reiske: „si constaret lusciniās captas conticescere, suade-
rem ἀλούσαις legi. Sed constat captas quoque canere.” Sed in
tali re non quaeritur quae sit naturae lex, sed quae sit homi-
num opinio, ut de cantu cygnorum. Reiske rem acu tetigit,
ut apparet ex loco Philostrati *de vitis Sophistarum* pag. 220.
παρητήσατο τὴν ἀηδόνα Φήσας ἐν οἰκίσκῳ μὴ ᾄδειν.

Libanius IV. 324. 7. τῷ μὲν γὰρ δοκεῖν δοῦλον ἀποδάσσεσθε,
ἔργῳ δὲ τὴν κοινὴν μετὰ Δημοσθένους Φιλίππῳ προήσεσθε. Perit
propter compendium non intellectum vocabulum sententiae ne-
cessarium. Erat τὴν κοινὴν σῆριαν (σωτηρίαν).

Libanius IV. pag. 324. τὴν πόλιν ἔσερξε τὴν ἡμετέραν ὥς τῶν

αὐτοχθόνων εἶς. adscripsit aliquis in margine: ὡς Ἀθηναῖος γνήσιος, quae nunc stulte in textum recepta sunt.

Pag. 325. παρενόμει ΠΑΡΑλύων τὰ δικασήρια. Leg. ΚΑΤΑλύων.

Pag. 344. 16. ἡ κρίνατα θεὸς μὴ εὖ τελευτῆσαι τὸν μέγαν Μιλτιάδην. ex Herodoto VI. 135. ubi Pythia dicit δεῖν Μιλτιάδεα τελευτᾶν μὴ εὖ.

Pag. 350. 24. οὐ πολλάκις ἡμῶν ἡκούετε βοῶντων [καὶ λεγόντων] ὡς ἐπιβουλεύεσθε. Expunge futile emblemata et, credo, satis manifestum.

Libanius IV. 351. 12. καὶ οὐ τοῦτό ΠΩC δεινόν, καίπερ ὃν δεινόν. Imo vero οὐ τοῦτό ΠΩC δεινόν, ex notissimo loco Demosthenis.

Pag. 355. ὁ τὴν πόλιν Ὑπερέχων ἄῆρ. Aër appellari solet ex ipsa rei natura ὁ ΠΕΡΙέχων.

Libanius IV. 362. 3. τὰ ὑπομνήματα — παντάπασιν ἐξηφάνισαι. In Codd. B. est ἐξήλειπται. Repone formam Atticam ἐξαλήλιπται, cuius interpretatio erat ἐξηφάνισαι.

Libanius IV. 363. 24. τοὺς Καρίωνας καὶ τοὺς ΞανθίΩΝας. Corr. καὶ τοὺς Ξανθίας. Quae sunt notiora servorum nomina quam Καρίων et Ξανθίας, ut Πυρρίας? Aeschines pag. 49. 16. ὁ τοὺς Καρίωνας καὶ Ξανθίας ὑποκρινόμενος.

Libanius IV. 372. 9. ἅπαντα ἤδη κατεδήδοτο, pro forma barbara repone Graecam κατεδήδετο. Graeculi neque ἐδήδοκα noverant neque ἐδήδεσμαι, ἔδεσμα, ἔδεσής, ἔδεσός, sed βέβρωκα dicebant et βέβρωμαι, βρωμα.

Libanius IV. 374. 11. ἐνόμιζον — αὐτόν μοι προσελθόντα Θεμισοκλέα καὶ τὴν δεξιὰν στυβιλλόντα μεμνησθαι τε τῆς οἰκίας καὶ ταῦτα ἀξιῶσειν ἔχειν ἐφ' ᾧ καλεῖται νῦν παρ' ὑμῶν. Vera lectio est Ἐμβιλλόντα et μεμνήσεσθαι. Manum aut dextram iniicere

apud omnes dicitur τὴν χεῖρα, τὴν δεξιὰν ἐμβάλλειν. Praeterea in libris vetustioribus ἐν et σύν scribuntur nexu tam simili ut discrimen fere aciem fugiat. Hinc perpetua inter haec confusio, et utra sit scriptura verior ex Graecitatis notitia est constitutendum. Apud Libanium pauca de multis haec vide II. 307. CTNτυρχάνειν. II. 510. 10. οἷς CTNτυρχάνοιεν. IV. 520. 20. ἘΓγυμνάζοι. IV. 759. 27. CTΓκατέδῃσεν, pro ἐντυρχάνειν, ἐν-τυρχάνοιεν, συγγυμνάζοι, ἐγκατέδῃσεν.

Libanius IV. 379. 17. εἰ μὲν γὰρ οὐκ ἡνίων τότε τί χαλεπαίνεις; εἰ δ' ἐλυποῦμεν ἐνταῦθα σήτω τὸ πρᾶγμα. Requiritur ἐλύπουN. Male repetita est syllaba sequens. Respondent sibi οὐκ ἡνίων — ἐλύπουN.

Pag. 377. πότους καὶ σύνδειπνα καὶ τὰ τρέφειν ἔχοντα πάντα ἀπλῶς ἀποδιδράσκων. Scrib. τὰ τέρψιν ἔχοντα πάντα.

Libanius IV. 377. 34. ὥσπερ γὰρ πρότερον ἐκείνων ἔδει τῶν τοῦτον σωφρονούντων, imo vero σωφρονιούντων. Solent talia inter se confundi, δειπνιεῖν — δειπνεῖν, πλουτιεῖν — πλουτεῖν, διοικιεῖν — διοικεῖν. cf. Nov. Lectt. pag. 286. Iterum σωφρονιῶν et σωφρονῶν confusa ostendimus ad Dionem Chrysostomum. Σωφρονίζειν τινά est aliquem castigando ad meliorem frugem reducere. ut pag. 394. 17. τί δὲ ἀδίκημα σωφρονίζειν υἱόν;

Pag. 378. 20. ἀλλὰ τὴν μεγάλην ταύτην — ναυμαχίαν πῶς συνήγαγες; ἄρ' ἐκ τῶν Ἑλλήνων καὶ βουλομένων συμπλέκεσθαι; Vitium est in ἐκ τῶν. Neglecta est lineola -ον significans. Leg. ἄρ' ἐκόντων (τῶν) Ἑλλήνων;

Pag. 380. ὃν ἐγέννησα, ὃν ἐνέτρεψα, ὃν ἐν ταῖς ἐμαυτοῦ χερσὶν οὐκ ὀλιγάκις ἤνεγκα. Corr ὃν ἈνέΘρεψα.

Libanius IV. pag. 380. 30. εἰ δὲ μισοῦντΑ τὰ τοιαῦτα εἶναι φήσεις sententia postulat μισοῦντOC. Error natus ex compendio μισοῦν^τ.

Pag. 384. 26. τούτων ἴσθι μὲν καὶ τῇ σαυτοῦ σοφίᾳ καὶ τοῖς

ἐμοῖς χάριν, ἴσθι δὲ καὶ τῇ τοῦ πατρὸς ὀργῇ. Pro absurdo ἐμοῖς repone ἔργοις *rebus gestis*.

Pag. 387. 26. παρ' ἐμοὶ — καὶ γραμμάτων ἥψω καὶ τὴν πρῶτην ἡλικίαν ἐγένου. Pro ἐγένου Reiske διηγες requirebat. Emenda: ἡλικίαN ΔΙεγένου. Praecedens N syllabam ΔΙ absorpsit.

Libanius IV. pag. 388. 16. εἰκότως ἂν διωθόμην ἐφ' ἅπερ οὗτος κινού. Reiske κινεῖ, sed tu corrige καλεῖ.

Pag. 424. 10. καὶ τοὺς γεγενηκότας προσεδεχόμεν ἄξιόν τι τοῦ γένους καὶ τῆς ἡλικίας ΦΡΟΝεῖν· οἱ δὲ παρελθόντες εἰς μέσον λόγους διεξήρχοντο πρὸς ὑμᾶς οὐκ παρὰ Θηβαίοις ἀλλὰ μὴ παρ' ἡμῶν ἔδει ρηθῆναι. Sententia clamat scribi oportere: ἄξιόν τι — ἔΡεῖν.

In libris ερ scribitur uno nexu literae Φ figuram referente. Scriba Φεῖν videre se opinatus Φρονεῖν *correxerit* scilicet.

Libanius IV. pag. 425. 21. ὑπέμνησα Λεωνίδου καὶ τῶν τριακοσίων ἐκείνων καὶ πολεμεῖν ἐπήγουν. Reiske ἐπῆρουν. sed ἐπαίρειν et ἐπαίρεσθαι *temeritatis* notionem continent, *impellere* et *impelli* ad id faciendum cuius *posthac poeniteat*. Itaque leg. καὶ πολεμεῖν ΠΑΡήγουν.

Pag. 427. 5. τί γὰρ δῆποτε παρὰ τὴν ἐκκλησίαν τῶν ΔΟΧθέντων ἀκούων οὐκ ἀναστὰς διεκώλυες; Appelluntur τὰ δόξαντα, non τὰ δοχθέντα, et ubi semel ἔδοξε τι contradicere sero est. Repone τῶν ΔΕΧθέντων ἀκούων.

Post pauca scrib. σκοπεῖ δὴ μὴ συκοφαντῶν ἐμὲ διαβάλλων ἀλΩΙC τὴν νίκην. pro ἀλώσῃ.

Libanius IV. pag. 442. 10. ἐταῖραι δὲ τῶν ἀδόξων τινὲς ζηλοτυποῦσαι ΔΙΑπείθουσι τοὺς οἰκείους πορνοβοσκοὺς τὸ κατ' ἐκείνης ψήφισμα γράψαι. Nihili verbum est διαπείθω, quod et ratio respuit et usus. Leg. ζηλοτυποῦσαι ἸΔΙΑΙ πείθουσι.

Pag. 445. 17. tralaticio errore legitur δίκην τῇ εὐσεβείᾳ πρεπυσεαν pro ἀσεβείᾳ. Correxerit Reiske.

Pag. 450. 7. λαβὼν ἐγχειρίδιον ὑπὸ μάλης εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον, οὗ τὰς πονηρὰς βουλὰς ἐβούλευε. Nesciebant sequiores Graeculi quid esset τὸ δωμάτιον. Quasi vero Critias in *cubiculo* et in lecto nefaria consilia agitare.

Libanius IV. 460. 13. δεῖ δὲ ὑμᾶς — τοῖς ὥσπερ ἐγὼ [κακῶς] διακειμένοις βοηθεῖν. Manifesta est in his interpolatio. Flebiliter dictum ὥσπερ ἐγὼ non fert languidum et iners κακῶς additum. Similes fraudes in eiusdemmodi compositione deprehendas et alibi.

Libanius IV. 460. 20. μήτε νύκτα μήτε μεθ' ἡμέραν ἀπαλλάττεσθαι τοῦ τὸν φίλτατόν μοι παῖδα δεδεγμένου χωρίου. Scribendum: μήτε νύκτα μήθ' ἡμέραν de tempore numquam interrupto: dicebant alio sensu μήτε νύκτωρ μήτε μεθ' ἡμέραν nec diu nec noctu, sed pater amissum filium sine ulla intermissione dies noctesque lugebat.

Libanius IV. 469. 19. ὅλη πόλις κακοπαθεῖ καὶ ΤΡΙβεται καὶ ἀπόλλυται. nihil est *civitas teritur*, sed revoca elapsam praepositionem καὶ ἘΠΙΤΡΙβεται. Nihil interest inter ἐπιτρίβω et ἀπόλλυμι, ἐπιτριβείης et ἀπόλοιо, ἐπίτριπτος et ἐξώλης et sic Libanius ἰσοδύναμα componere solitus dixit ἐπιτρίβεται καὶ ἀπόλλυται.

Pag. 496. 15. ἀφείς ἐμὲ καὶ τοὺς πρυτάνεις καὶ τὰς ἄλλας ΤΥΧΑΣ imo vero ἈΡΧΑΣ.

Pag. 497. 7. εἰ δὲ ἦν ὑμῖν βουλομένοις σῶζειν τίνα ἐμποδών; οὐκ ἔρκει ρήματα δύο φῆσαι; Legendum: τί ἦν ἐμποδών; Demosthenes pag. 260. 3. εἰ γὰρ ἐβούλεσθε τί ἦν ἐμποδών; οὐκ ἐξῆν; οὐχ ὑπῆρχον οἱ ταῦτ' ἐροῦντες οὗτοι; Confusa sunt ΤΙΗ et ΤΙΝ̄.

Pag. 511. 4. Φθόνε καὶ δαῖμον καὶ βασκανία — σὺν ἐμοὶ τὴν πόλιν ἐκλείπετε. Corrige. Φθόνε καὶ ΚΟΔαῖμον καὶ βασκανία.

Libanius IV. 524 17. κοινὴν ἅπασι πορίζεται ῥῶσιν. Nihil est

ῥῶσιν et Reiskianum ῥῦσιν. Scriptum erat σρίαν, id est σωτηρίαν.

Libanius IV. 528. 17. Φέρε δὴ καὶ ἄλλην ἐκ τοῦΔΕ τοῦ γυμνασίου θηράσωμεν ἀφορμήν. Verum est ἐκ τοῦ ΑΥτοῦ γυμνασίου sumtum ex Platonis *Gorgia* pag. 493. D. Φέρε δὴ ἄλλην σοι εἰκόνα λέγω ἐκ τοῦ αὐτοῦ γυμνασίου.

Libanius IV. 531. 20. τῆς σωτηρίας ἡμῶν ἐν ἀπορίᾳ πολλῇ κεκλεισμένης. alii κεκλειμένης. Neutrum probum est, sed κειμένης.

Libanius IV. pag. 535. 18. ἂν μὲν εὔ παρσχῶν διανύσω τὸ τόλμημα. Corrige ex Thucydide I. 120. ἀνδρῶν δὲ ἀγαθῶν ἐστὶν ἀδικουμένους ἐκ μὲν εἰρήνης πολεμεῖν, εὔ δὲ παρσχὼν ἐκ πολέμου πάλιν ξυμβῆναι. Cf. Photius in v. Εὔ παρσχόν.

Pag. 540. 4. οὐ γὰρ κακίας τὴν αἵτησιν ἔλεγchon ἀλλ' ἀρετῆς ἐπίδοCIN ἔκρινεν. Non convenit sententiae ἐπίδοσις, id est προκοπή *profectus in virtute*. Corrigendum ἀρετῆς ἐπίδοCIN, ut II. 195. 5. ὦν τῆς ἀρετῆς ἀπόδειξις τὸ ζῆν ἐν ἱματίοις πενθούτων, et alibi saepius.

Pag. 343. 10. ἐπειδὴ μοι προσδοκώμενος αὖθις ἔμελλε πόλεμος. Reiske coniecit αὖθις (ἤξειν) ἔμελλε. Satis erat literulam expungere: ἐπειδὴ μοι — ἔμελλε πόλεμος.

Pag. 554. 21. οἷα δὴ τὰ τῶν ἐν πενίᾳ γυναικῶν αἶ τὰ τῶν θεραπαινῶν ἐπεικῶς αὐταῖς διακονοῦσι. Leg. αὐταῖ διακονοῦσι.

Pag. 556. 2. ἐκβαλὼν γράφου καὶ τοῖς θεοῖς εὖχου δικαστηρίου τυχεῖν. Nihil erat opus ad id Deorum opem implorare, sed periit vocabulum sententiae necessarium: θεοῖς εὖχου (δικαίου) δικαστηρίου τυχεῖν.

Pag. 585. 13. ἀνακαλύπτειν ὥς ἐπὶ θάτερον τὰς ἐμαυτοῦ συμφοράς. Optime Reiske ὥς ἐπὶ θεάτρον, quod θεατρίζειν et ἐκθεατρίζειν appellatur. Scriptum erat θεα^{τρ}, confusum cum θα^{τρ}.

Libanius IV. 593. 1. ἀνόητά γε — ἐκαλλιέρου. Leg. ἀνόητά γε. Mirabile dictu est quam saepe librarii ἀνόνητον in ἀνόητον stolidè converterint. Exit ubique male sana sententia; sed de sententia illi quidem non magno opere laborabant. Videtur ἀνόητος in desuetudinem abiisse, sed ἀνόητος probe noverant.

Pag. 601. 10. οὔτε γὰρ ξίφους ἔργον γένοιτ' ἂν TI, leg. TIC. Frequentissimo sequiorum usu ἔργον τινὸς γενέσθαι est *perire*, *interimī* ab aliquo, ut ἔργον γενέσθαι πολεμίας χειρός est *cadere hostili manu*.

Pag. 609. 5. ἐπεὶ δ' ἐκεῖνοί με τῶν ἐλπίδων ἐψεύσαντο. et pag. 630. 15. ἐψεύσω με τῶν ἐλπίδων. Certus dicendi usus postulat ἔψευσαν et ἔψευσας.

Pag. 613. 22. ὁ κακῶς ἀπολλύμενος χαλκοτύπος — ἐμὲ κατελθεῖν ἐβιάσατο. Leg. ἀπολούμενος.

Pag. 618. 10. ὅτε τὴν πολὺ σοῦ μιαιρωτέρην ἡγοῦμην μητέρα. imo vero ἡγόμην.

Libanius IV. pag. 623. τοῖς Φράτορσι τὴν γαμηλίαν εἰσάγοντα. Sumsit a Demosthene pag. 1320. 13. ὁ πατὴρ ἔγχε καὶ γαμηλίαν τοῖς Φράτερσιν εἰσήμεγεν, et aliis locis. Εἰσφέρειν γαμηλίαν dicebant Athenienses, non εἰσάγειν. cf. Harpocration in ν. Γαμηλία, ubi scribendum: Δίδυμος ἐν μὲν τοῖς ΕἰC Ἰσαῖον ὑπομνήμασιν.

Pag. 624. 26. μόλις ταῖς νουμηνίαις λουομένη (L. λουμένη) — ἐπικαττύουσα τὰ σαπρὰ τῶν χιτωνίων. Corr. τὰ σαθρά. non enim *putrescunt* vestimenta, sed *scissa ac lacera* sarcuntur.

Pag. 625. 6. ἐπειδὴ γὰρ ἤδη παῖς ἦν — συνεβουλευόμεν τοῖς ἐπιτηδεύουσιν αὐτῷ τέχνην Δοτέον. Nihil est in tali re διδόναι τινὶ τέχνην. Pro αὐτῷ in alio Codice est αὐτόν. Emenda: ἡντινα αὐτόν τέχνην Διδάκτέον.

Libanius IV. pag. 627. 13. λαμπροὺς δὲ πόλεμος τοὺς καρποὺς

δίδωσιν, οὐ κατὰ τὰς ὁλύρας καὶ κριθὰς ἅς μικρὰς ἐν μακρῷ χρόνῳ κοπτεῖς συλλέγων. Emenda: κάπτεις. cf. *Var. Lectt.* pag. 58 et 247.

Pag. 628. 20. pater filio pugnas ac caedes narranti μὴ σύ γε, inquit, ταῦτα, ὦ παῖ, τὰ ἐκ τοῦ πολέμου δείγματα, alius liber διδάγματα, quod etiam peius est. Leg. δείματα.

Occupavit Wytttenbach. in *Epist. Crit.* pag. 60. qui plura eiusdem erroris exempla indicavit.

Libanius IV. pag. 630. 7. ἐκκεκύλισμαι πολλῶν χρημάτων ὑπὸ τοῦ παιδός. Idem est ἐξαλίνδειν et ἐκκυλίνδειν *evolvere bonis*. Aristophanes *Nub.* 33.

ἀλλ', ὦ μέλ', ἐξήλικας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν.

Pag. 632. 17. ἔνδον ἔμην ἔχειν τὰ χρήματα· μόνον οὐχ ἐάρων· μόνον οὐκ ἡριθμούμην. Imo vero ἡριθμούτην.

Pag. 633. 10. αἱ θεράπαινοι — παρανοιξασαι τὰς θύρας βάλλουσι καὶ αὐταὶ σκώμμασιν. Legendum τὰς θυρίδας *fenestras*.

Pag. 640. 8. οὐκ οἶδα εἴ τινα καταλίποι μείζω ξενάξαι. Supple οὐκ οἶδ' ἂν εἴ τινα, quae notissima Atticorum compositio est.

Pag. 649. 13. διῆλθον ἄν τὰς μοιχείας, διῆλθον ἄν παίδων Ἀποβολάς, μέλην γυναικῶν, ἀκρασίαν. Matronarum flagitia enumerans dixerat παίδων Ὑποβολάς, ut ὑποβάλλεσθαι et ὑποβολιμαῖος de pueris *surpropositis* trita sunt.

Pag. 656. 20. οὕτω γὰρ ἄν καὶ τὸ μέγιστον ἀδικήματος γνώσεσθε. Leg. οὕτω γὰρ ΔΗ καὶ τὸ μέγεθος τοῦ ἀδικήματος γνώσεσθε. Turpis est soloecismus ἄν cum futuro coniunctum. Etiam paulo ante 656. 14. scribe: μόλις γὰρ ΔΗ ἐμχυτῷ πρὸς τὸ παρὸν ἀρκέσω, pro γὰρ ἄν.

Libanius IV. pag. 658. 28. συνῆσαν μὲν πανταχόθεν οἱ τῷ γένει προσήκοντες. Etiam illi qui ἀττικῶς scriptitabant uteban-

tur formis Atticis ἤμεν, ἤτε et ἤσαν. Apparet in vetustis mendis, ut h.l. in συνῆσαν latet συνῆσαν.

Pag. 662. 22. ὑπὸ ἀΠΟνοίας σφαλείς. imo vero ὑπ' Ἀνοίας.

Pag. 666. 18. οἱ τὴν θάλατταν τολμῶντες editur sine sensu. Reponendum τὴν θάλατταν ΠΛΕΟΝΤΕΣ.

Pag. 674. 22. ὥμην εἶναι τὰ τοιαῦτα λόγον. μὴ γὰρ ἂν ποτε ΓΡΑΜΜΑ οὕτω καλὸν ἄξιον νομίσαι δίκης. Leg. ΠΡΑΓΜΑ, πρᾶγμα οὕτω καλόν.

Libanius IV. pag. 691. 17. ἕως μὲν ἤλπιζον Λύσεσθαι τὸν ἀδελφὸν τῶν κακῶν. Leg. ῥύσεσθαι.

Verbo Ionico ῥύεσθαι pro ἐλευθεροῦν, σώζειν saepius Libanius utitur IV. 677. 14. τὸν ἀδελφὸν ῥύόμενος πέσσιμ' ἂν ἠδέω. IV. 887. 8. ῥυομένη κινδύνων. IV. 455. 11. τούτων με ῥύσασθε τῶν λόγων. IV. 477. 19. μετὰ τῶν τὰς αὐτῶν πατρίδας ῥυσαμένων. et saepius alibi.

Pag. 693. 21. ὑμῖν τε ἠνώχληκα καὶ τὸν πατέρα λελύπηκα καὶ λόγους ἀφῆκα σιγῆς ἀξίους. Repone tertium perfectum ἀφείκα pro ἀφῆκα.

Pag. 709. 20. οἶμαι δείξειν αὐτὸν οὐχ ὅπως [οὐκ] εὐεργέτην ἀλλὰ καὶ πονηρὸν εἰς ὑμᾶς. Nescio quis Graece imperitus οὐκ inseruit de suo.

Dedimus supra exempla, quibus adde locum Theopompi apud Athenaeum pag. 230. F. ὁ πρότερον οὐχ ὅπως ἐξ ἀργυρωμάτων [οὐκ] ἔχων πίνειν ἀλλ' οὐδὲ χαλκῶν, ἀλλ' ἐκ κεραμέων. Expunge οὐκ et scribe ἀλλ' οὐδ' ἔκ χαλκῶν.

Pag. 712. 21. εἷς ἐλαύνει στρατόπεδον ὅλον ἡττημένος νενικηΜΕΝΟΣ, κατακεκλεισμένος πολιορκοῦν. Luce clarius est νενικηΚΟC a Libanio scriptum esse.

Libanius IV. pag. 724. 23. πολλοὶ τῶν πολιτῶν [ἐν] τοῖς τούτου κεκλημένοι λόγοις — ἀποθνήσκουσιν. dele ἐν et corrige κεκH-λημένοι. Frequens admodum in libris hoc vitium est.

Pag. 727. 6. ἔδεδοίκειν μὴ τῷ τοῦτον ἐξεληλακέναι τῆς πόλεως ἀτυχήσωμεν τοῦ μυντείου. Nihil huic loco deest praeter negandi particulam: τῷ τοῦτον ΟΥΚ ἐξεληλακέναι.

Pag. 728. 8. τί δέτ' τὸν παῖδ' αὖτε; — οὐχ ὁ παῖς διὰ τοῦτο ζῆν ἄξιός ἀλλ' οὗτος προστεθῆναι τῷ παιδί. Leg. προστ' ἔθ'.

Libanius IV. pag. 760. 10. καθ' ἑκάτερον γὰρ αὐτὴν συκοφαντοῦσθαι ἐπιδείξομεν, monstrum hoc scripturae non scribarum vitio natum est sed eorum, qui Codicum legendorum erant imperiti. Erat συκοφαντοῦς cum compendioso syllabae αὖ superscripto, et sic vera lectio συκοφαντοῦσαν pessime depravata est.

Pag. 775. 19. καὶ πόθ' ὅπως φθιγγόμενος irrepsit pro φλεγόμενος, tralaticio errore.

Libanius IV. 777. 18. τῇ πόλει βεβαίαν ἐλευθερίαν ἀνύσει. Mendum est in ἀνύσει. Lege ἐλευθερίαν οἴσει. Male repetitum AN alterum mendum peperit T pro OI, ut passim. Φέρειν ἐλευθερίαν Graece dicitur ut *afferre libertatem* Latine.

Libanius IV. 778. 27. τοιαύτην ἐγκολάφας εἰκόνα τῷ μνήματι γυνὴ μὲν ἐστὶ καθήμενη — λευκὴ τούτῳ πλακάμους καὶ κατηφῆς καὶ λέγουσα τάδε· ἡ πάντων κρατέειν ἐθέλουσα τυραννίς, ἥδ' ἐγὼ ἡ τλήμων ὀλοφύρω οὕνεκα κούρης, τῇ ἔπι πόλλ' ἔπαθον ποθέουσα τε μαρναμένη τε. Feramus laboranti poëtae opem. Dixerat:

ἥδ' ἐγὼ ἡ πάντων κρατέειν ἐθέλουσα τυραννίς,

ἥδ' ἐγὼ ἡ τλήμων ὀλοφύρομαι οὕνεκα κούρης,

τῇ ἔπι πόλλ' ἔπαθον ποθέουσα τε μαρναμένη τε.

λέγουσα τάδε pertinet ad epigramma in basi statuae inscriptum.

Pag. 779. 19. καὶ γῆρας ὅψ' ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν ἈΠΟμανθάνον. Repone ΜΕΤΑμανθάνον ex decantato loco Aeschinis pag. 76. 4. πρεσβύτας ἀνθρώπους, πρεσβύτιδας γυναῖκας ὅψ' ἐπὶ μεταμανθάνοντας τὴν ἐλευθερίαν.

Libanius IV. pag. 780. 15. ὁ δὲ καὶ τῇ πατρίδι (γεγενῆσθαι

νομίζων) ὑπὲρ τοῦ μὴ τυχόντων δουλωθεῖσιν ἰδεῖν οὐ φαίνεται κινδύνου κλοῦντος τῶν παίδων, imo vero *liberis suis non parcit*, οὐ φείδεται.

Pag. 781. 8. ἀλλὰ κινδυνεύει σου τὸ αἴτιον αἰτιᾶσθαι. Leg. κινδυνεύειC οὐ τὸ αἴτιον αἰτιᾶσθαι.

Pag. 782. 5. ἄμφω πρὸς ἀλλήλους εἰπὼν ΚΑΚΩΤΙΚΟΝ ΤΙ ΠΑΘΕΙΝ, ineptissime pro ἙΡΩΤΙΚΟΝ ΤΙ.

Pag. 788. 17. ἂν ἀποσφάξῃται μοι τὴν κόρην καταβάλλω τὴν πόλιν. Leg. ἀποσφάξῃ et καταβαλῶ.

Libanius IV. pag. 789. 17. κατὰ ζῆλον ἡμέτερον ἌΝΕΞΕΤΑΙ τις τὴν παῖδα μᾶλλον ἀποβαλεῖν ἢ δυνάσῃ πρὸς γάμον ἐκδοῦναι. Corrig. Δέξεται τις — μᾶλλον. Ἄνεχθεσθαι neque est huius loci et habet participium.

Pag. 789. 18. εἰ τοίνυν ὃ βούλεται ἕκαστος τοῦτο καὶ οἶεται, decantata verba Demosthenis fere in proverbium abierunt. Tom. IV. 649. 27. ἡ δὲ ἡπίσησεν· ὃ γὰρ οὐκ ἐβούλετο τοῦτο οὐκ ᾔετο.

Pag. 790. 5. τοὺς τῆς ἐρωμένης [δέσποινης] γονέας ἐργάσασθαι τι δεινόν. Apud sequiores ἡ ἐρωμένη alio nomine δέσποινα appellatur ut *domina* Latine. Sed non possunt haec duo nomina copulari.

Pag. 792. 10. Φημί καὶ αὐτὴν τοῦ δυνάσου τὴν αἵτησιν — οὐκ ἀπεικότες ἡμῖν χαλεπὴν τινα δεῖξαι. Saepissime confunduntur δεῖξαι et δόξαι, quod reponendum.

Libanius IV. pag. 793. 9. ἡγεῖτο γὰρ ὕβριν αὐτῶ καὶ κίνδυνον φέρειν πόλιν αὐτόνομον ἐφορμῶσαν τοῖς βασιλείοις, mendose pro ἐφορμῶσαν.

Sequitur: βραχεῖα δὲ πρόφασις καὶ μικρὸν ἐναντίωμα διαλύει τὰς ἄγαν εὐδαιμονίας ὅταν ἐκ βΙΑCTΩΝ πραγμάτων καὶ πλεονεξίας συσῆ. Sumta haec sunt e Demosthene pag. 20. 22. et

pag. 154. 10. unde vera scriptura haec elicitur: ὅταν ἐκ βίας
 TA πράγματA καὶ πλεονεξίας συτῇ.

Libanius IV. pag. 797. 2. ἐκεῖνον μὲν οὕτως ψυχᾶγωγέσεται,
 τῇ μητρὶ δὲ τῆς κόρης ἕτερα προσθήσεται δάκρυα, μᾶλλον δὲ καὶ
 τὴν τοῦ πένθους ἀφαιρείσθαι παρψυχὴν ΤΩΙ δοκεῖν ὑπὲρ τῆς
 πόλεως ἀνερῆσθαι. Requirit sententia tertium futurum ἀφελείσθαι
 pro ἀφαιρείσθαι. Sequiores dicere ἐλῶ et ἐλῶμαι pro αἰρήσω et αἰρή-
 σομαι, et confundi inter se ἐλείσθαι et αἰρείσθαι ostendimus in
Var Lectt. pag. 35. Praeterea scribe ΤΟ δοκεῖν pro τῷ.

Libanius IV. pag. 801. 12. τὴν μὲν ἀπεκτονοῦσαν οὐ μικρὰ τοῦ
 γενναίου τοῦτο λῆμμα ἄγαμαι. Leg. τοῦ γενναίου τούτου
 λήμαΤΟC ἄγαμαι.

Pag. 808. 32. τίθενται ξύμβολον καὶ τοῦ μηδὲν ἂν ἐθέλῃ ἔξω
 νόμων πεπολιτεῦσθαι. Lege ἐθέλειΝ. Litera η et compendium
 syllabae -ειν vix in libris dignoscuntur. Hinc passim haec
 inter se permisceri notabis.

Pag. 810. 17. ὁρᾶτε γὰρ ὅπως μὲν νηπίος ἐστὶ καὶ νόμων ἀπάν-
 των Φιλανθρωπότητος, imo vero ὅπως μὲΝ Ἡπίος ἐστίν.

Pag. 816. 27. καὶ ξίφη φοροῦσαν ὥς ἡμετέραν γράψομεν Δή-
 μητρᾶΝ. Scribe uno verbo ξίφηφοροῦσαν et Δήμητρά.

Pag. 824. 21. οὐ γὰρ ἔστιν ὅπως ἐμπνέων ἔτι Δημοσθένης ταύ-
 της τῆς τάξεως ἀποσφίγγεται duabus literulis expunctis lege
 ἀποσφίγγεται, et post pauca ἀχθέσεται pro ἀχθεσΘΗσεται.

Libanius IV. pag. 826. 8. εἰς ἐκεῖνον ἀφίξεται Δημοσθένης τὸν
 τόπον ὅπου τὸν ἈριστέλῃΝ εἶναι λέγουσιν, ὅπου τὸν Ἀριστεί-
 δην, ὅπου Μιλτιάδην. Aristoteles scribarum vitio in insulas be-
 atorū irrepsit, unde eum abducemus ut in veterem sedem
 reducamus τὸν ἈριστείΤΟΝΑ, memores veteris scolii:

Φίλταθ' Ἀρμόδι', οὗτις ποὺ τέθνηκας,
 νήσοις δ' ἐν μακάρων σέ Φασιν εἶναι.

In fine supplendum: μέχρι Ἑλλησπόντου καὶ τῶν (ἐπὶ Θράκης)
 τόπων.

Libanius IV. pag. 831. 2. καὶ κατὰ σχολὴν τὰργύριον κατα-
ριθμηΘΕΙC — ἀπῆειν οἴκαδε. Erat in vetere libro καταριθμή^θ,
id est καταριθμήσας. Compendium syllabae ας simile literae θ
peperit — ηθείς. cf. *Var. Lectt.* pag. 166 sqq.

Pag. 832. 35. εἰς τοῦ τῶν γεωργῶν [ἐνός] εἰσοικίζομαι. Scrib.
εἷς του τῶν γεωργῶν, et apparet ἐνός esse insititium.

Pag. 835. 32. ἱλιγγος ἐν τῇ κεφαλῇ, σκότος παρὰ (L. περὶ)
τὰ ὄμματα. οἱ πόδες οἱ μὲν ἐβουλόμην οὐ προCHCAN. Leg. οὐ
προῶσαν.

Pag. 835. 32. ἡ μὲν θοιμάτιον ἔσκωπτε καὶ τὸ χιτῶνιόν TI
τοῦ Κρόνου πρεσβύτερα. Leg. τὸ χιτῶνιον ὄNTA τοῦ Κρόνου
πρεσβύτερα.

Libanius IV. pag. 836. 1. μία δὲ προελθοῦσα „πόσον οὐκ
ἐλούσω” Φησὶ „χρόνον, ὃ βέλτισε; ἐμοὶ μὲν γὰρ νῆ τὴν Ἀφροδί-
την δοκεῖς ἐξότου ΠΑΡεγένου.” Leg. ἐξότουπερ ἐγένου. Sumtum
ex Aristophanis *Pluto*:

ὃς οὐκ ἐλούσατ' ἐξότουπερ ἐγένετο.

Post pauca scrib. οὐ γὰρ ἂν ὡς ἡμᾶς εἰσιῶν ὀδώδεις οὕτω
κακON pro κακοῦ. Constanter enim dicitur ὄζειν ἀγαθόν, κακόν,
γλυκύ, ἡδύ, κάκιζον, γλυκύτατον, et sim. omnia. ὍΔΩΔΑ
autem poëtarum est Homerum imitantium, neque Atticorum
quisquam ea forma utitur.

Pag. 838. 22. ἐπιράξας οὖν τὸ Cῶμα τῷ κιβωτίῳ καὶ κλείσας
ἀσφαλῶς ἀποτρέχω. Leg. τὸ Πῶμα.

Pag. 841. 22. τοῦτ' ἂν βουλοίμην ὑπομεῖναι σιωπEIN. Scrib.
σιωπῇ. Propter compendii similitudinem passim η et ειν in
libris confunduntur.

Libanius IV. pag. 844. 22. διάγειν ἐν κόμοις, προσκεῖσθαι
κύβοις, ἐταίραIC λελύσθαι. Scrib. ἐταίραC λελύσθαι.

Pag. 850. 15. οἴεσθε, ὃ πολῖται, παῖδα πατρὸς ἐν δικαστηρίῳ
ἡττημένον δεῖξιν ποτὲ δικαίως ἡττησθαι; Leg. δόξιν.

Pag. 854. 5. τὰ ὄρνεα — τῶν πτερῶν ἐξεκκαλεῖτο ὁπόσα ἑαυτοῖς ὤραν οὐκ ἔφερεν. Pro absurdo ἐξεκκαλεῖτο repone ἐξετίλλετο.

Pag. 872. 7. οὐ γὰρ ἐπ' ἀμφόδοις καθεύδουσιν οὔτε οἴκοι καθημένοις ἄνευ πραγμάτων ὁ πλοῦτος παρργίγνεται. Repone proverbium de securis: ἐπ' ἀμφότερον οὔς καθεύδουσιν.

Pag. 873. 4. emenda ὅτι τὰς Ἀλῶς ἐπλήρωσεν pro ἄλλως, et post pauca vs. 24. ἐκ τοῦ προστετηκέναι βιβλίους pro προστετυχηκέναι.

Pag. 887. 11. Ὁ νοῦς δὲ ἃ τε ἐπεχείρησεν ὧν τε ἤμαρτεν ἀποθανεῖν ἤξιον. Haeret Reiske. Scrib. Γυνὺς δέ.

Pag. 902. 30. πολλὰς γὰρ ὀφείλουσιν ἄνθρωποι χάριτας ταῖς πατρίσι — τροφῆς, παίδων, γάμων, παιδοποιίας. Reiske molestum παίδων delet. Leg. τροφῆς, παιδείας, γάμων. Scribatur παῖ.

Libanius IV. pag. 905. 2. ἀλλ' ὅσον ἀπέσχετο πλείονα ἢ θεοῖς προσήλθεν. Emenda: ὅσον ἀπέσχετο πλείονα ἢ ὁκοῖς προσήλθεν.

Pag. 990. 16. ἡ ἄμπελος δεῖται τῶν ὀρθωσόντων· καίμακας ὑποκεῖσθαι δεῖ καὶ χάρακας μήπου κατενεχθῆ. Hemsterhusius in annot. Ms. emendavit καίμακας et adscripsit „Schol. Aristoph. ad Vesp. vs. 1282. ubi pro καλάμων L. καμάκων.” ubi legitur: ἔσιν εἶν ἡ παροιμία ἀπὸ τῶν καλάμων τῶν προσδεσμουμένων ταῖς ἀμπέλαις, οἱ ἐνίοτε ξιζοβολήσαντες ὑπεραύξονται τῶν ἀμπέλων.

Sine vitio legitur in Philostrati *Icon.* pag. 409. κάμακες — τοῦ μὴ χαμαὶ κλιθῆναι τὰ φυτά.

Libanius IV. pag. 1002. 2. τίς ἦν ὁ γράφων σπεύδειν ἐπὶ Θράκην καὶ μὴ διδόναι Φιλίππῳ πρὸ τῶν Ὀπῶν καρπίζειν τὰ χωρία; alii ὄρων. Scrib. πρὸ τῶν ὄρων. Nota res ex Demosthene.

Pag. 1002. 8. τίς οὐκ ἂν σενάξειεν Ἑλλήνων ἀκούων τοὺς τρόπους; transpone: σενάξειεν ἀκούων Ἑλλήνων ἂν τοὺς τρόπους.

OBSERVATIONES
CRITICAE ET PALAEOGRAPHICAE

AD

IAMBlicHI

VITAM PYTHAGORAE.

IAMBlicHI CHALCIDENSIS ex Coele-Syria *de vita Pythagorica* liber — illustratus a LUDOLPHO KUSTERO.
Amstelodami 1707.

IAMBlicHI CHALCIDENSIS ex Coele-Syria *de vita Pythagorica* — recognovit M. THEOPHILUS KIESSLING.
Lipsiae 1815.

Multis locis et in Annotationibus ad Orationem *de arte interpretandi*, et in *Variis Lectionibus* et alibi commemoravi prae-stantissimum Codicem Bibliothecae Mediceae, in quo Iamblichi scripta continentur, cuius primum librum *περὶ τοῦ Πυθαγορείου βίου* quum Florentiae essem qua potui summa cura et diligentia cum pulvisculo excussi. Facile intellexi reliquos omnes Codices huius unius Archetypi apographa esse.

„*Adhibiti adhuc sunt* (ut scripsi in Annot. ad Orationem *de A. I.* pag. 110.) *tres Codices a tribus Editoribus, Franequeranus ab Arcerio, qui primam fecit Iamblichi (de v. P.) editionem, Parisinus a Kustero, qui secundam, Cizensis a Kiesslingio, qui tertiam. Est autem Codex Arcerii futilissimus et pessimus liber lacunis mendisque scatens, aliquanto melior Parisinus, quem longe*

superat bonitate Cizensis, qui ipse adeo multo deterior est Florentino, unde cum reliquis omnibus est propagatus.

Nulla igitur supererit in illo scriptore lectionis varietas, postquam de lectionibus Laurentiani libri constabit."

Itaque quum cepissem consilium observationes quasdam Criticas ad hunc Iamblichi librum conscribendi, necessarium esse visum est Laurentiani Codicis scripturas ordine omnes in lucem proferre, unde omnis huius libri emendatio proficisci deberet abiectis quisquiliis quibus tres Editores textum Iamblichi onerassent. Indicavi igitur omnem scripturae discrepantiam ubi in Florentino Codice aliter (et fere semper melius) scriptum est quam in Kusteriana Editione, in qua re ita versatus sum ut minuta lectionis menda et tralaticia raro attingerem, minutissima et pervulgata praeterirem et silentio damnam ¹⁾. Observationes palaeographicas ubi res ferebat et quantum per typos licebat addidi, sed sunt quaedam de genere hoc, quae verbis describi non possunt. Editur e.g. Ἡρακλέα pro Ἡρακλέους, Ἀμειρος et Ἀδικος pro Εὔμειρος et Εὐδικος, quae scribuntur forma tam simili ut nisi diligenter hoc agas fugiat te discrimen, quemadmodum omnes apographorum descriptores fugit. In hisce igitur mihi credi velim donec quis alius aut arte photographica aut alia qua ratione Codicis scripturas fidelibus oculis subiicere potuerit.

Expromam igitur ordine lectiones omnes novas et memorabiles, quas in Codice Florentino repperi, addam eas quoque, quibus Criticorum coniecturae Codicis Archetypi auctoritate confirmantur et omnino eas omnes, de qua aliqua dubitatio aut controversia Criticis subnasci possit, in qua re malui paucula fortasse non omnino necessaria adicere quam omittere quippiam quod Editori novo esset usui. Enotavi autem ex Codice plurima quia tanta erat illo tempore Florentiae librorum Graecorum penuria, ut Arceriana editione pessima et vitiosissima contentus esse deberem.

1) Quid prodest scire in § 9. εὐμορφώτατος esse in F. scriptum et § 58. κενὸν pro καινοῦ et § 65. περικαλεσάτην et § 67. λεύσεσκε. In antiquissimis libris saepe legitur οὐδέν μοι μέλλει et τί σοι μέλλει, et contra μέλω λέγειν et μέλω ποιῆσθαι. Stultum est haec ubique sedulo annotare.

Iamblichus V. P. I. 1. Kusteri: ἐπὶ πάσης μὲν φιλοσοφίας ὁρμῇC θεὸν ΔΗπου παρακαλεῖν ἔθος ἅπασι τοῖς γε σώφροσιν, ἐπὶ δὲ τῇ τοῦ θείου Πυθαγόρου δικαίως ἐπ' αὐτῷ — πολὺ δὴπου μᾶλλον ἀρμόττει τοῦτο ποιεῖν. Florentinus recte ὁρμῇ. Praeterea scribendum θεὸν ἈΕΙ που παρακαλεῖν ex Platonis loco (quem Kiessling. indicavit) in *Timaeo* pag. 27. a. πάντες ὅσοι καὶ κατὰ βραχὺ σωφροσύνης μετέχουσιν ἐπὶ παντὸς ὁρμῇ καὶ σμικροῦ καὶ μεγάλου πράγματος θεὸν αἰεὶ που καλοῦσιν. Notanda confusio ΑΕΙ — ΔΗ. Non potuit δὴπου illo loco poni propter δὴπου quod sequitur.

In 9. 1. πρὸς γὰρ τοῦτο καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς καὶ τὸ μέγεθος ὑπεραίρει τὴν ἀνθρωπίνην δύναμιν ὥςτε ἐξαίφνης αὐτὴν [μὴ] κατιδεῖν. Kuster. πρὸς γὰρ τούτῳ, quod Flor. confirmat, sed perperam idem μὴ inseruit: namque sententia est: ἀδύνατόν ἐστιν ἀνθρώπῳ ἐξαίφνης αὐτὴν κατιδεῖν. Pro ἀδύνατόν ἐστιν ἀνθρώπῳ exquisitius dixit ὑπεραίρει τὴν ἀνθρωπίνην δύναμιν, sed significat prorsus idem.

In sq. veram lectionem solus Flor. servavit hanc: ἀλλὰ μόνον ἂν τις τοῦ τῶν θεῶν εὐμενοῦς ἐξηγουμένου. Vulgo του omisso scribitur εὐμενῶς ἐξηγουμένων.

In Codice de more scriptum est: ἂν τις τοῦ τῶν θεῶν pro ἂν τις του, et εὐμενοῦς („ous compendio) et κατὰ βραχὺ.

In § 2. παρακαλέσαντες τοὺς θεοὺς ἡγεμόνας — ἐπώμεθα ἢ ἂν τᾶττωσιν. Flor. paullo melius ἄττωσιν. Vera lectio est: ἐπώμεθα ἢ ἂν ἄττωσιν, ut in Platonis *Phaedro* pag. 237. d. δύο τινεῖ ἐξον ἰδέα —, οἷν ἐπώμεθα ἢ ἂν ἄττωσιν.

In sqq. ἄλλαις τε πολλαῖς τοιαύταις δυσκολίαις ΠΑΡΑΠΟΔΙΖΕΣΘΑΙ. Melior forma et usitatio est ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΖΕΣΘΑΙ, et saepe παραπτεσεῖν — παρεμπτεσεῖν et sim. inter se confunduntur.

In § 3. pro κατοικήσαντα τὴν Σάμον recte Fl. κατοικήσαντα σάμην, ut post pauca ἀντὶ τῆς σάμης pro Σαμίνης. In oraculo § 4. scribe

Ἄγκαι' εἰναλίην νῆσον Σάμον ἀντὶ Σάμης σε
οἰκίζειν κέλομαι.

pro εἰναλίαν.

In § 4. αἱ τῶν θεῶν τιμαὶ καὶ θυσίαι — μετΗΓμέναι τυγχάνουσιν ἐκ τῶν τόπων ὅθεν τὰ πλήθη τῶν ἀνδρῶν συνῆλθεν. Quia in tali re μεταφέρειν usu tritum est, non μετάγειν, verum esse arbitror μετεΝΗΝΕΓμέναι. Notum est saepissime ἮΝΕΧΘΗΝ et ἮΧΘΗΝ permisceri in simplici verbo et in compositis.

In § 4. ἀλλὰ καὶ τῶν συγγενειῶν καὶ τῶν μετ' ἀλλήλων συνόδων. Excidit aliquid ad sententiae integritatem necessarium, veluti ἀλλὰ καὶ (δῆλόν ἐστιν ἐκ) τῶν συγγενειῶν κτέ.

In fine § Flor. τοῦ τὴν ἀποικίαν σείλαντος. Vulgo τὴν omittitur.

In § 5. melioribus numeris scribendum: Πυθαγόρην ὃν ἔτι κτε pro Πυθαγόραν τ' ὃν τίκτε.

In § 7. (Mnesarchus) τὸν γενόμενον υἱὸν Πυθαγόραν προσηγόρευσεν ὅτι ἄρα ὑπὸ τοῦ Πυθίου προηγορεύθη αὐτῷ. Aristippus contra apud Diogenem Laërt. VIII. 21. auctor est Πυθαγόραν αὐτὸν ὀνομασθῆναι ὅτι τὴν ἀλήθειαν ἡγόρευεν οὐχ ἥττον τοῦ Πυθίου. Utra opinio est potior? Ambae sunt perinde absurdae nec fundum ullum habent. Ludere hoc est non serio aliquid veri docere. Quid facias enim nominibus Διαγόρας, Ἑρμαγόρας, Εὐαγόρας, Ἀρισταγόρας, Ἀναξαγόρας caeterisque? Non sunt autem hae, ut appellantur, ἐτυμολογίαι, sed merae ψευδολογίαι tam futiles quam inutiles.

In § 7. μιγῆναι τὸν Ἀπόλλω. Soli Athenienses in iureiurando dicebant νῆ τὸν Ἀπόλλω et νῆ τὸν Ποσειδῶ, in caeteris constanter omnes τὸν Ἀπόλλωνα appellant. Causa erroris ex Flor. intelligitur, in quo τοῦ ἀπόλλ, τῷ ἀπόλλ, τὸν ἀπόλλ scriptum est pro Ἀπόλλωνος, Ἀπόλλωνι, Ἀπόλλωνα. Passim eadem de causa apud alios mendose scribitur τὸν Ἀπόλλω pro τὸν Ἀπόλλωνα.

Legitur in Codice τὸν ἀπόλλ § 7. 52. 53. 91. 135. 140.

152. 177. τοῦ ἀπόλλ' scriptum est in § 136. in quo errari non poterat.

Praeterea ex Fl. lege καὶ κύουσιν αὐτὴν ἐκ μὴ οὕτως ἐχούσης κατὰσχῆσαι, pro κυούσης. Agnoscimus in his Iamblichi verbositatem, qui prorsus supervacaneum ἐκ μὴ οὕτως ἐχούσης adiecit.

In § 8. (*Pythagoras*) ὑποφωμένης τῆς Πολυκράτους τυραννίδος — νύκτωρ λαθὼν πάντας μετὰ τοῦ Ἑρμοδάμαντος μὲν τὸ ὄνομα, Κρεωφύλου δὲ ἐπικαλουμένου (ὃς ἐλέγετο Κρεωφύλου ἀπόγονος εἶναι Ὀμήρου ξένου τοῦ ποιητοῦ γενέσθαι φίλος καὶ διδάσκαλος τῶν ἀπάντων), μετὰ τούτου πρὸς τὸν Φερεκύδην διεπόρθμευσεν. Perspicuum est quaedam excidisse. Frustra igitur nonnulla leviter tentantur, quum lacunae sit quaerendum supplementum. Huiuscemodi quid Iamblichus dixerat: ὃς ἐλέγετο Κρεωφύλου ἀπόγονος εἶναι Ὀμήρου ξένου τοῦ ποιητοῦ (καὶ δοκεῖ τότε τῷ Πυθαγόρᾳ) γενέσθαι φίλος καὶ διδάσκαλος τῶν ἀπάντων. Deinde post longiorem παρένθεσιν orationis filum resumens de more dixerat: μετὰ τούτου ΟΤΝ πρὸς τὸν Φερεκύδην διεπόρθμευσεν.

Pythagoram iuvenem senis Hermodamantis auditorem fuisse memoriae prodidit Diogenes Laërt. VIII. 2. οὗτος (*Pythagoras*) ἤκουσε μὲν Φερεκύδου τοῦ Συρίου, μετὰ δὲ τὴν ἐκείνου τελευτὴν ἤκεν εἰς Σάμον καὶ ἤκουσεν Ἑρμοδάμαντος τοῦ ἀπογόνου Κρεωφύλου ἤδη πρεσβυτέρου. Sed adversis frontibus inter se pugnant Iamblichus et Diogenes, quorum alter Pythagoram cum Hermodamante ad Pherecydem profectum memorat, alter post Pherecydis mortem rediisse Samum et Hermodamantem iam seniore audivisse. Numquam te ex his molestiis expedies quoniam multi scriptores leves et futiles ἐκ τῶν τυχόντων παρακουσμάτων sua componere solebant temporum, rerum, hominum perinde ignari. Negligentiores etiam et ab iudicio infirmiores quam caeteri sunt Diogenes et Iamblichus.

In § 9. ἱερὸν ἐδείματο τῷ Ἀπόλλωνι Πυθίῳ ἐπιγράψας. Recte Fl. πυθίῳ, ut in tali re semper dici solet.

In § 11. ἔτι ἐΦήβου ὄντος πολλὴ δόξα εἰς τε Μίλητον πρὸς Θάλην καὶ εἰς Πριήνην πρὸ Βίαντα διεκομίσθη τοὺς σοφοὺς καὶ

τὰς ἀσυγείτουνας πόλεις ἐξεφοίτησεν. Desideratur praepositio καὶ
 ΕΙC τὰς ἀσυγείτουνας πόλεις.

In § 13. ἐξέπλευσεν εἰς τὴν Σιδῶνα φύσει τε αὐτοῦ πατρίδα
 πεπευσμένος εἶναι καὶ ΚΑΛῶς οἰόμενος ἐκεῖθεν αὐτῷ ῥᾶνον τὴν εἰς
 Αἴγυπτον ἔσεσθαι διάβασιν. Pro πεπεισμένος mirum neminem
 vidisse scribendum esse πεπυσμένος, quod solus F. servavit.

Ineptum est etiam καὶ καλῶς οἰόμενος, sed tu reponere καὶ
 Ἄλλως οἰόμενος.

In sqq. scribitur: ἐνταῦθα ΔΕ συμβαλὼν τοῖς τε Μάχου τοῦ
 Φυσιολόγου προφήτῃC ἀπογόνοις καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ Φοινικοῖς
 ἱεροφάνταις. Legitur in F. ἐνταῦθα ΔΗ et Φυσιολόγου προφήτῃ id
 est προφήτῳ (et in margine: μῶχος ὁ Φυσιολόγος προφήτῃ).
 deinde καὶ τοῖς ἄλλοις Φοινικοῖς, leg. Φοινικικοῖς.

In § 14. καὶ εὐλαβεῖα τοῦ μή τι αὐτὸν τῶν ἀξιομαθῆτων δια-
 λάθῃ — φυλαττόμενα. Necessary φυλαττόμενον F. obtulit.
 Praeterea lege τοῦ μή τι αὐτὸν — διαλαθεῖν. Compendium syl-
 labae ειν et η vix oculis discernuntur et passim haec inter sese
 confundi videbis.

Diserte in F. scriptum est εὐλαβεῖα τοῦ μή τι. Kuster de
 suo substituit ἵνα μή τι.

Sequitur: προμαθὼν ὅτι — ἀπόγονα τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερῶν τὰ
 αὐτόθι ὑπάρχει. Alii ὑπάρχοντας. Nempe in F. scriptum est
 ὑπ᾿ἄρ.

In § 14. nautae ex Aegypto Pythagoram ἄσμενοι ἐδέξαντο
 τὴν τε ἄραν αὐτοῦ κερδῆσαι καὶ εἰ ἀποδοῖντο τὴν πολυτιμίην προ-
 εἰδόμενοι. ἐπεὶ μέντοι κτῆ. Emenda: ἀποδοῖντο et προεἰδόμενοι,
 et ἔπειτα μέντοι.

In § 15. κατὰ τὸν πλοῦν ἐγκρατῶς αὐτοῦ καὶ σεμνῶς — δια-
 τὰττοντος ἄμεινον περὶ αὐτῷC διατεθέντες. Verum vidit Kus-
 ter. διάγοντος reponens. Deinde lege περὶ αὐτῶC διατεθέντες,
 ut fert omnium dicendi consuetudo.

In § 15. excidit copula et verba male divisa sententiam loci

perverterunt. Editur: — ἐνέβη καὶ σιωπῇ ἐκάθισεν, ἔνθα μάλιστα οὐκ ἔμελλεν αὐτοῖς ἐμπόδιος ἔσεσθαι ναυτιλλομένοις παρ' ὅλον τὸν πλοῦν, ἐφ' ἑνὸς τε καὶ τοῦ αὐτοῦ σχήματος διέμεινεν, quae sic constituenda sunt: — ἐκάθισεν ἔνθα μάλιστα — ναυτιλλομένοις (KAI) παρ' ὅλον τὸν πλοῦν ἐφ' ἑνὸς — σχήματος διέμεινεν.

In § 16. τὸν πρόσλοιπον εὐφημότατον πλοῦν διεξήνυσαν. Optime F. εὐφημότατα. Non erat enim ὁ πλοῦς εὐφημος, sed οἱ πλέοντες.

Saeppissime in talibus Codices ultimas literas omittunt, ut in § 22 Φιλοτιμότατα καὶ σπουδαίως in F. legitur Φιλοτιμῶ^τ, et sic passim. Itaque nostrum est ubique constituere sitne adiectivum an adverbium an nomen, quoniam βεβαιότατος et βεβαιότατα et βεβαιότητα eodem modo scribuntur.

In § 17. μέχρι τῆς εὐτυχεσάτης συμβάσης αὐτοῖς καὶ ἀκυμάντου ΠΑΡΟΔΟΝ εἰς τὴν Αἰγυπτίαν ἦν αὐτοῦ σκάφους προσοχῆς. Pro παρόδου Florentinus πάροδον habet. Utraque lectio mendosa est. Reponendum esse arbitror: καὶ ἀκυμάντου παρ' ὅλον (τὸν πλοῦν) εἰς τὴν Αἰγυπτίαν ἦν αὐτοῦ, ut supra § 13. παρ' ὅλον τὸν πλοῦν ἐφ' ἑνὸς σχήματος διέμεινεν.

In § 17. Pythagoras expositus in littore Aegypti reffectis cibo viribus εἰς τὰς ἐγγύς διέσωσε συνοικίας. Manifesto mendosum est διέσωσε. Coniiciunt διεσώθη, sed διασωθῆναι frequenti omnium usu de iis dicitur qui ex praesenti periculo elapsi in patriam, aut ad suos, aut in tutum denique salvi et incolumes pervenerunt, quod non cadit in Pythagoram, qui sine ullo discrimine ex ora maris in proxima habitacula se recepit; sed nihil quod probabile esset ex διέσωσεν extundere potui.

In § 17. ἐπικινήσαντές τε ὅσον εἶχον ἀκροδρῶν. Kusteri emendationem ἐπινήσαντες F. confirmavit. Deinde scrib. ὅποι-περ καὶ προέκειτο αὐτοῖς ὁ πλοῦς pro ὅπουπερ.

In § 18. οὐ παραλείπων οὔτε ἀκούσασθαι — οὔτε ἄνδρα — οὔτε τελετήν. Foedissimum mendum est ἀκούσασθαι. Etiam nunc Fl. lucem et salutem attulit, in quo est οὔτε ἀκουσΜΑ. Idem

in sqq. οὕτε τελετὴν τῶν ὁπΩCδήποτε τιμωμένων solus servavit Iamblichi manum ὁποΥCδήποτε.

In § 19. ὑπὸ τῶν τοῦ Καμβύσου αἰχμαλωτισθείς. Optime F. et usitato more ὑπὸ τῶν σὺν καμβύσῃ.

Post pauca legitur: θεῶν θρησκείαν ἐντελεσάτην ἐκμαθών, nul- lam opem fert F. sed etiam sine libris satis constat ἐντελέσταA verum esse.

Ibid. τοῖς μάγοις ἀσμένους συνδιατρίψας, quod Kuster. coniecit ἀσμένους ἄσμενος diserte in F. scriptum est.

In sqq. ἄλλα τε δώδεκα CTNδιατρίψας ἔτη. Vera lectio est in F. δώδεκα ΠΟCδιατρίψας.

Nulla fide dignum est quod Iamblichus narrat Pythagoram per XXII annos in Aegypto et XII annos Babylone cum Magis una fuisse, sed de Pythagorae aetate et Iamblichi in notandis temporibus negligentia alio loco commodius dicetur.

In § 21. μηδενὸς οὖν αὐτῷ προσΤΡέχοντος μηδὲ γνησίως ὀρεγο- μένου τῶν μαθημάτων. Paene risum movet προστρέχοντος, quod diserte in F. scriptum est. Reperta est olim vera lectio ab Heraldo et Reinesio et a Kustero probata μηδενὸς οὖν αὐτῷ προσΕχοντος.

In § 21. Pythagoras γεῦσαι πάντως ἐβούλετο τῆς τῶν μαθη- μάτων καλλουῆς τοὺς πατριώτας. Nesciebat Iamblichus quam inepte loqueretur. Nempe πατριῶται οἱ δοῦλοὶ εἰσιν ἀλλή- λων, ut Photius scribit, et πατριῶται de hominibus dictum (non de equis) et ᾧ πατριῶτα constanter de servis et a servis inter se confabulantibus usurpantur, qui communem patriam habebant, sed civitatem non habebant. Comicus apud Athen. pag. 487. c.

καὶ πάνυ τις εὐκαίρως προπίνω, Φησὶ, σοὶ,
πατριῶτα.

Pherecrates apud Schol. Aristoph. Av. 1294.

οἶμαι δ' αὐτὸν κινδυνεύσειν εἰς τὴν Αἴγυπτον (add. ἰόντα)

*** ἵνα μὴ ξυνέχη τοῖσι Λυκούργου πατριώταις.

demonstrat hoc vocabulo Lycurgum esse ξένον καὶ βάρβαρον.

In vicinia: γεῦσαι μὲν πάντως — εἰ καὶ μὴ ἐκόντας ἀλλ' οὖν ἐπινοίᾳ καὶ μεθόδῳ. Periiit necessaria vocula ἀλλ' οὖν ἐπινοίᾳ ΓΕ καὶ μεθόδῳ.

In § 21. παρατηρήσας εὐφυῶς τινὰ — σφαιρίζοντα τῶν φιλο-
γυμνασούντων μὲν καὶ σωμασκούντων, πενήτηΝ δ' ἄλλως καὶ
ἀπορωτέρΩΝ. Corrigendum: πένητα δ' ἄλλως καὶ ἀπορώτερον.
Vitii origo manifesta. Compara Dionysium Halic. A. R. pag.
1763. τῶν ἐπαίνουμένων τις δι' ἀρετὴν καὶ τὰ πολέμια ἀλκιμος.
et pag. 1052. ἄνδρα τῶν ἡμελημένων μὲν διὰ πένιαν, τὰ δὲ πο-
λέμια γενναῖον.

In § 21. λογιζάμενος ὅτι εὐπειθῆ ἔξει εἰ τὰ ἐπιτήδεια ἔκπλεα
[τις] αὐτῷ ἀμεριμνοῦντι παρέχοι. Scribe τἀπιτήδεια et expunge
absurde additum τις, quasi de ullo alio quam de Pythagora
ipso haec dici possent.

In § 22. ὑποσχομένου δὲ τοῦ νεανίου — τὴν δι' ἀριθμῶν μάθησιν
καὶ γεωμετρίας ἐνάγειν αὐτὸν ἐπειρᾶτο ἐπ' ἄβακος τὰς ἐκάστου ἀπο-
δείξεις ποιούμενος. Recte adscripsit Kuster. „haec utique sana
esse non possunt. Quis enim sic Graece loquatur." Sed quod
ipse coniecit et Kiessling. probavit nullam habet veri speciem.
Diu me hic locus torsit: tandem aliqua lux affulgere coepit.
Legendum esse existimo: Ἄγειν αὐτόν pro ἐνάγειν, et μάθησιν
delendum. Dixerat Iamblichus: ΤΗΝ δι' ἀριθμῶν καὶ γεωμε-
τρίας ἄγειν αὐτὸν ἐπειρᾶτο, ubi tralaticio more ὁδόν cogitatione
supplendum.

Fugiebat hoc sciolum, qui nomen deesse opinatus de suo in-
seruit τὴν δι' ἀριθμῶν [μάθησιν] et sic corrumpit omnia. Quam
recte dicatur ἄγειν τινὰ ὁδόν τινα, et ἄγειν τινὰ τὴν δι' ἀριθμῶν
καὶ γεωμετρίας non opus est multis exemplis ostendere. Satis
est duos locos adscribere ex Xenophontis *Memorabilibus* II. 1. 29.
ἐγὼ δὲ ῥαδίαν καὶ βραχεῖαν (ὁδόν del.) ἐπὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἄξω
σε. et IV. 6. 15. διὰ τῶν μάλιστα ὁμολογουμένων ἐπορεύετο, et
post pauca: ὡς ἱκανὸν αὐτὸν ὄντα διὰ τῶν δοκούντων τοῖς ἀνθρώ-
ποις ἄγειν τοὺς λόγους.

In § 22. παντὸς σχήματος [ὅ ἐστι διαγράμματος sic F.] μισθὸν

παρεῖχε τῷ νεανίᾳ τριώβολον. Kiessling sensit ὃ ἐστὶ διαγράμμα-
τος alienae manus esse additamentum. Σχῆμα est nomen anti-
quum et obsoletum, διάγραμμα vulgare.

In § 23. συνιδὼν τὸ γινόμενον ὁ σοφός — πενίαν ὑπετιμήσατο.
Recte F. τὸ γινόμενον, quod loci sententia requirit. Ὑποτι-
μᾶσθαι pro προφασίζεσθαι frequens est sed apud seriores et dete-
rioribus, et locus in quo versamur ab ipso Iamblichō scriptus est
ut vitiosa et loquax oratio arguit, veluti οὐκ ἂν ἐκὼν ἀποσαίη
οὐδὲ ἀπόσχοιτο, πενίαν καὶ ἀπορίαν τῶν τριωβόλων, εἰς πορισμὸν
τῶν καθ' ἡμέραν ἀναγκαίων καὶ τῆς ἐφημέρου τροφῆς, ἀνυνήτοις
ματαιοπονήμασιν et sim.

In § 24. ἀλλὰ καὶ χωρὶς τούτων οἶός Τ' εἰμὶ μανθάνειν. Lege
οἶός εἰμι, id est προθυμοῦμι.

In § 24. κατὰ γὰρ ἕκαστον σχῆμα τριώβολον καὶ τὸς σοὶ ἀντι-
παρέξω. dele molestam copulam et lege τριώβολον αὐτότε.

In § 25. λέγεται — θαυμασθῆναι αὐτὸν περὶ τὴν Δῆλον προσελ-
θόντα [αὐτὸν del.] πρὸς τὸν ἀναίμακτον λεγόμενον καὶ τοῦ Γενέ-
τορος Ἀπόλλωνος βωμὸν καὶ τοῦτον θεραπεύσαντα. Et res et
oratio laborat. Emendandum esse arbitror: πρὸς τὸν ἀναίμακτον
λεγόμενον [καὶ del.] τοῦ Γενέτορος Ἀπόλλωνος βωμὸν καὶ τοῦτον
MONON θεραπεύσαντα. cf. § 35. ὅτε εἰς Δῆλον κατέπλευσεν.
ἐκεῖ τε γὰρ πρὸς μόνον τὸν βωμὸν τὸν τοῦ Γενέτορος Ἀπόλλωνος
προσευξάμενος, ὃς μόνος ἀναίμακτός ἐστιν, ἐθαυμάσθη παρὰ τοῖς
ἐν τῇ νήσῳ.

Diogenes Laërt. VIII. 13. narrat Pythagoram βωμὸν προσκυ-
νῆσαι μόνον ἐν Δῇλῳ τὸν Ἀπόλλωνος τοῦ Γενέτορος — διὰ τὸ πυ-
ρούς καὶ κριθᾶς καὶ (τὰ del.) πόπανα μόνον τίθεσθαι ἐπ' αὐτοῦ
ἄνευ πυρός, ἱερεῖον δὲ μὴδέν.

Haec omnia ex uno et eodem fonte manarunt. Ex iis autem
quae Diogenes continuo addidit: ὥς Φησιν Ἀριστοτέλης ἐν Δηλίων
πολιτείᾳ facile colligas illius rei notitiam Aristoteli deberi. Quod
autem dixit: τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Γενέτορος, ὃς ἐστὶν
ὁπισθεν τοῦ κερατίνου, oculatum testem arguit.

Est etiam alius eiusdem rei testis et auctor Timaeus apud

Censorinum de D. N. cap. 2. *Delī ad Apollinis Genitoris aram, ut Timaeus auctor est, nemo hostiam caedit.* Timaeus in libro IX *Historiarum* plurima de Pythagora et Pythagoreis scripserat, quorum pars aliqua sine auctoris nomine et alibi et potissimum in Diodori Siculi Excerptis ex libro X superest.

In § 26. νομίζοντες περὶ τῶν καλῶν — ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ ποιεῖσθαι τὴν ζήτησιν, ἐν ᾧ κατεσκεύασεν ὁ πάντων τούτων ποιησάμενος τὴν ἐπιμέλειαν. Optime F. νομίζοντες δεῖν περὶ τῶν καλῶν. In fine pro ἐν ᾧ κατεσκεύασεν corrige "ON κατεσκεύασεν.

In § 27. τοσοῦτον διήνεγκεν ὕπερον τῶν τοῖς ἐκείνου μαθήμασι χρυσαμένων. Transpone διήνεγκε τῶν ὕπερον. Praeterea offendo in τοῖς ἐκείνου μαθήμασι. Optime intelligerem τοῖς ἐκείνου ἑΥΡήμασι. cf. perelegantem Dicaearchi locum in § 43. τὴν παιδείαν ἐπιδεικνύων κοινὴν οὔσαν εὐφυΐαν τῶν ἐν ἐκάστῳ τῷ γένει πεπρωτευκότων· τὰ γὰρ ἐκείνων εὐρήματα ταῦτα τοῖς ἄλλοις γεγυμέναι παιδεῖαν.

In § 27. Πυθαγόρας δὲ συνετέλεσε τὴν περὶ τῶν οὐρανίων ἐπιστήμην καὶ ταῖς ἀποδείξεσιν αὐτῆς ὅλαις ἀριθμητικαῖς καὶ ταῖς γεωμετρικαῖς διέλαCEN. Corrupta sunt ultima sed in uno verbo Florentinus verum servavit. Scriptum in eo est διέλλ, id est διέλαBEN, ut alibi κατέλλ et παρέλλ, et est hoc compendii genus in λαβεῖν, λαβάν et sim. frequentissimum. Διέλασεν pro διήλασεν aperte absurdum est. Διαλαβεῖν noto usu est *exponere, explicare, explanare*, et pro αὐτῆς reponendum αὐτήν. Restat scrupulus in ὅλαις et in articulorum usu, de quo alii viderint.

Legitur § 33. κατέλλ pro κατέλαβεν, et § 147. παρέλλ pro παρέλαβεν.

In § 28. — βουλομένων κοινωνεῖν τῆς παρ' ἐκείνου παιδείας. Corrigendum παρ' ἐκείνου. Etiam alibi sic peccatum. Cf. § 92. Recte dicitur παιδευθῆναι παρὰ τινι, non παρὰ τινος, neque comparanda sunt ὁ παρ' ἐμοῦ λόγος, ἡ παρ' ἐμοῦ εὐνοια, τὸ παρ' ἐμοῦ δῶρον et sim. quorum diversa est ratio.

In § 28. συνιδὼν ὅτι τοῖς τῆς πατρίδος νόμοις πειθομένον

χαλεπὸν αὐτοῦ μένοντοC φιλοσοφεῖν. Rem acu tetigit Kusterus *πειθόμενον* et *μένοντα* reponens et hinc dicit „*patere, quam male liber hic Iamblichi a librariis acceptus sit.*”

In F. diserte scriptum est *πειθόμενον* et *μένοντα*, sed sic ut palaeographiae imperitus aliquis facile in terminatione errare possit, ut apographorum scriptores erraverunt.

In § 28. Φεύγων — τὴν περὶ παιδείας ὀλιγωρεῖν. quod solum Graecum est *περὶ παιδείας* F. obtulit. Quemadmodum enim dicitur *σπουδάζειν περὶ τι*, sic contrario sensu *ὀλιγωρεῖν περὶ τι* dicebant.

Est in vicinia § 28. locus qui Crotone sanior in omnibus Codicibus fertur sed Criticorum erroribus multifariam vexatus et ultro vitiatum est. In F. et in apographis sic legitur: ἀπῆρεν εἰς τὴν Ἰταλίαν πατρίδα ἡγησάμενος τὴν πλείονα εὖ ἐχόντων πρὸς τὸ μακθάνειν οἰσικῶς ἔχουσαν χώραν. Reliquas infelices correctiunculas silentio praetereo; pro *πλείονα* in textum receptum est *πλείονας* et sic omnis sana interpretatio periit. Sequiorum consuetudo fert ut *οἰσικῶς ἔχειν* sit *φέρειν δύνασθαι*. et sic quae regio *virorum ingeniosorum ferax* est dicitur *ἀνδρῶν εὐφυῶν οἰσικῶς ἔχειν*. Pro *εὐφυῶν* Iamblichus dixit *εὖ ἐχόντων* πρὸς τὸ μακθάνειν et Pythagoras Italiam, *quae complurium acutorum virorum ferax esset*, pro patria habuisse narratur, id est τὴν πλείονα εὖ ἐχόντων πρὸς τὸ μακθάνειν οἰσικῶς ἔχουσαν, plane ut in Codicibus scriptum est. *Οἰσικῶς ἔχειν* idem est quod *οἰσικὸν εἶναι* ex perpetua Graecorum consuetudine, ut dicitur *ἀναγκαιῶς ἔχειν*, *ὀλιγώρως ἔχειν*, εὖ, καλῶς, ὀρθῶς ἔχειν et alia innumera.

In § 29. (Pythagoras) πολλοὺς ἔσχε ζήλωτας ὥς ἐσορεῖται Ἑξακσίους αὐτὸν ἀνθρώπους ἐσχηκέναι οὐ μόνον ὑπ’ αὐτοῦ κεκινημένους εἰς τὴν φιλοσοφίαν ἤ μετεδίδου, ἀλλὰ καὶ τὸ λεγόμενον *κοινοβίους* — *γενομένους*. Consentiens vox testium omnium est non *sexcentos* sed *trecentos* fuisse in Pythagorae sodalitia τοὺς *κοινοβίους*. Itaque *Τριακσίους* verum est. Facile haec confundebantur, quia *τρ* uno ductu sic scribitur ut *ξ* esse videatur. Diogenes Laërt. VIII. 3. (Pythagoras) ἐδοξάσθη σὺν τοῖς μαθηταῖς,

οἱ περὶ τοὺς τριακοσίους ὄντες ᾠκονόμουν ἄριστα τὰ πολιτικὰ ὥς τε σχεδὸν ἀριστοκρατίαν εἶναι τὴν πολιτείαν, ubi plura Menagius attulit. Multo plures habuit Pythagoras *auditores*, qui ἀκουσματικοί appellabantur neque fortunas suas omnes in commune contulerant, de quibus dixit Diogenes Laërt. VIII. 15. τῶν ἐξακοσίων οὐκ ἐλάττους ἐπὶ τὴν νυκτερινὴν ἀκρόασιν ἀπήντων αὐτοῦ. Iamblichus § 30. καὶ οὗτοι μὲν (οἱ τριακόσιοι) ἦσαν οἱ Φιλοσοφοῦντες, οἱ δὲ πολλοὶ ἀκροαταί, οὗς ἀκουσματικούς καλοῦσιν. Sunt haec cum superioribus arete coniungenda. In sqq. lacuna est sic explenda: (οὕτω δὲ πάντας εἰς ἐαυτὸν ἐπέσρεψεν ὥς τε) ἐν μιᾷ μόνον ἀκρόασει κτέ. ex Porphyrii *vita Pythag.* § 20.

De numero *trecentorum* luculentum testimonium est apud ipsum Iamblichum § 260. ubi Pythagorae accusator *turpe esse* ait τοὺς τριάκοντα μυριάδων περὶ τὸν Τρέκοντα ποταμὸν περιγενομένους ὑπὸ τοῦ ΧΙΛΙΟΚΤΟΤ μέρους ἐκείνων ἐν αὐτῇ τῇ πόλει Φανῆναι κατεστasiaσμένους.

In § 30. πλείονες ἢ δισχιλίοι τοῖς λόγοις ἐνεσχέθHCAN ἀλλ' ὁμοῦ σὺν παισὶ καὶ γυναιξί κτέ. Huic quoque loco salutem attulit solus F. in quo ita scriptum est: — ἐνεσχέθHCAN, αἶρεθέντες αὐτοὶ κατὰ κράτος οὕτως ὥς τε οὐκέτι οἴκαδε ἀπέσHCAN ἀλλὰ ὁμοῦ. Repetitum in vicinia HCAN lacunam peperit. Restat vitium in οἴκαδε ἀπέσHCAN, sed quia sententia manifesto haec est: *non amplius domum REDIERUNT*, in promptu est ἀπεNOσHCAN.

Idem mendum est in Porphyrii *vita Pythagorae* § 20. μιᾷ μόνον ἀκρόασει, ὥς Φησι Νικόμαχος, ἣν ἐπιβὰς τῆς Ἰταλίας πεποιήται πλέον ἢ δισχιλίου: ἐλεῖν τοῖς λόγοις, ὥς μηκέτι οἴκαδε ἀποσῆναι ἀλλ' ὁμοῦ σὺν παισὶ καὶ γυναιξίν κτέ. Vides unde Iamblichus sua sumserit, sed pro ἀποσῆναι necessario ἀποNOCTHCAI est restituendum.

Simul ex utriusque loci comparatione hoc discimus Iamblichum ubi eadem narrat quae Porphyrius non ea ex Porphyrio describere sed ex communi fonte sumere, ut h. l. ex Nicomacho. Conficimus hoc ex eo quod de re eadem non ambo iisdem verbis neque eadem sententiae conformatione utuntur, ut h. l. factum videmus. Iamblichus enim Nicomachum pressius sequitur quam Porphyrius.

Ibid. ὀμακόμεον παμμέγεθες ἰδρυσάμενοι. F. ὀμακόμεον TI παμμέγεθες, ut est etiam apud Porphyrium. Saepius legitur vitiosa forma ὀμακόμεον, sed certa analogia postulat ὀμακοεῖον ut διδασκαλεῖον, στρατηγεῖον, ἰατρεῖον, alia sexcenta. Ὀμάκοος et ὀμακοεῖον vocabula sunt in Graecia maiore nata.

In § 30. Pythagorae auditores et admiratores eum dicebant ἐν ἀνθρωπίνῃ μορφῇ Φυγῆναι τοῖς τότε ἴναι τὸ τῆς εὐδαιμονίας τε καὶ φιλοσοφίας σωτήριον ἔκλυσμα χαρίσεται τῇ θνητῇ φύσει, οὗ μετῴζον ἀγαθὸν οὔτε ἤλθεν οὔτε ἤξει ποτὲ δωρηθὲν ἐκ θεῶν [διὰ τοῦτου τοῦ Πυθαγόρου]. Absurdum et puerile emblemata expungi oportere facile intelligitur. Quae praecedunt decantata sunt verba Platonis in *Timaeo* pag. 47 b. ἐξ ὧν ἐποριστάμεθα φιλοσοφίας γένος, οὗ μετῴζον ἀγαθὸν οὔτ' ἤλθεν οὔθ' ἤξει ποτὲ τῷ θνητῷ γένει δωρηθὲν ἐκ θεῶν.

In § 30. in fine: ἔτι καὶ νῦν ἡ παροιμία τὸν ἐκ Σάμου κομήτην ἐπὶ τῷ σεμνοτάτῳ δικηρύττει. Legendum ἐπὶ τῶν σεμνοτάτων, ut postulat dicendi usus. Nihil hac forma in proverbiorum explicatione tritius, ut apud Zenob. V. 27. ξάλινεις εἰς πῦρ: λέγεται ἡ παροιμία αὕτη ἐπὶ τῶν μάτην κακοπαθούντων, et sic μυριάκις in caeteris.

Quid sit apud Iamblichum ἔτι καὶ νῦν ambiguum est, quia bona pars eorum quae scribit ex antiquioribus et nonnullis per vetustis auctoribus descripta sunt. Veluti in § 26. (Pythagoras) διατρίβην ἐν τῇ πόλει κατεσκευάσαστο Πυθαγόρου καλοῦμενον ἔτι καὶ νῦν (sic F.) ἡμικύκλιον, ἐν ᾧ NTN Σάμιοι περὶ τῶν κοινῶν βουλευόμενοι, ubi νῦν non est ad Iamblichi aetatem referendum, sed ad Aristotelis aut Aristoxeni.

In § 31. περὶ θεῶν μὲν καὶ ἡρώων καὶ δαιμόνων, perturbatus est in his ordo, quem Pythagoreorum opinio postulat, qui τοὺς θεοὺς primo loco, secundo τοὺς δαίμονας, tertio τοὺς ἡρώας sive τοὺς ἡμιθέους ponebant. vid. § 37. καὶ καθόλου (μᾶλλον τιμωμένους) τοὺς μὲν θεοὺς τῶν δαιμόνων, ἐκείνους δὲ τῶν ἡμιθέων, τοὺς ἡρώας δὲ τῶν ἀνθρώπων, ubi vides promiscue eosdem et ἡμιθέους et ἡρώας nominari.

Ex eodem fonte unde haec Iamblichus sumsit manavit id

quod Diogenes Laërt. scribit VIII. 22. καὶ θεοὺς μὲν δαιμόνων προτιμᾶν, ἥρωας δὲ ἀνθρώπων, ἀνθρώπων δὲ μάλιστα γονέας.

Itaque transposuerim καὶ δαιμόνων καὶ ἥρων. Similiter (Pseudo)-Zaleucus in *Legum prooemio* apud Stob. *Anthol.* XLIV. 20. μετὰ θεοὺς καὶ δαίμονας καὶ ἥρωας γονεῖς — σύγγενός εἰσι ταῖς τιμαῖς παρ' ἀνθρώποις νοῦν ἔχουσιν.

In § 31. ὅσα περιουματοποιᾷ τῆς ψυχῆς. F. ὅσα περὶ ὀμματοποιᾷ. Dudum recte correxit Reinesius ὅσα ΠΕΡ ὀμματοποιᾷ. Saepissime Atticum περ in ὅσπερ, ὅ, τι περ, οἷόςπερ, ὅσοσπερ et sim. aut in περί aut in παρ depravatur.

In § 32. ταῦτα πάντα τοῖς ΦΙΛΟΜαθοῦσιν ἀξιέρας καὶ ΦΙΛΟΟσπούδας δι' αὐτὸν ἐφάνη. Formam Φιλοσπούδατος et analogia respuit et usus. Reponendum est quod omnes in ea re dicebant ΠΕΡΙσπούδας. Cernis in vicinia id quod peperit errorem.

In fine § 32. ὃ δὴ νῦν ἔλεγον. F. ὃ νῦν δὴ. Scribendum ὃ νῦν δὴ ἔλεγον, id est ἀρτίως, modo, ut sexcenties apud Platonem.

In § 33. ἃς κατέλαβε πόλεις δεδουλωμένας ὑπ' ἈΛΗλων τὰς μὲν πολλῶν ἐτῶν τὰς δὲ νεωστὶ — ἐλευθέρως ἐποίησεν. Verbotenus eadem leguntur apud Porphyrium § 21. tamen duo vitia insunt, primum in ὑπ' ἀλλήλων, quod aperte pugnat cum rei natura et emendandum est ὑπ' ἄλλων. Praeterea in πολλῶν ἐτῶν desideratur praepositio ἔΚ πολλῶν ἐτῶν.

Ἄλλων, ἄλλοις, ἄλλους et ἀλλήλων, ἀλλήλοις, ἀλλήλους inter se confunduntur ubique locorum, sed utra sit ubique lectio potior et vera ἐκ τῶν συμφραζομένων facile colligitur.

Manifestum imprimis emblemata deprensus est in § 34. πυνὸν γὰρ ἦν αὐτῷ πρὸς ἅπαντας πανταχῇ πολλοὺς καὶ ὀλίγους ἀπόφθεγμα — τὸ τοιοῦτον [ἀπόφθεγμα]. Rectissime ultimum vocabulum a Kiesslingio deletum est. Scribebantur talia in margine: ἀπόφθεγμα, γνώμη vel γνωμικόν, δημηγορία et sim. sexcenta, quae facile irrepunt in textum, quoniam saepissime omissa in textu supplentur in margine. Nonnumquam additur κείμενον vel εἶχος aut εἶχοι, sed saepius ea omittuntur.

In § 34. ἐπιτομή τις ὥσπερ εἰ καὶ ἀνακεφαλαιώσεις [τις] τῶν αὐτῶν δοκούντων. Alterum τις vitiose repetitum delendum est.

In § 35. κατὰ τὴν Ὀλυμπιάδα τὴν δευτέραν ἐπὶ ταῖς ἐξήκοντα καθ' ἣν Ἐρυξίδας ὁ Χαλκιδεὺς εἰς Ἰταλίαν ἐνίκησεν. Verum nomen servat ἡ Ὀλυμπιάδων ἀναγραφὴ ad Olympiadem LXII. apud Rutgersium pag. 23. Ἐρυξίδας Χαλκιδεὺς εἰς Ἰταλίαν. In Italiam igitur venisse dicitur anno 532. quod minime congruit cum narratione eorum qui Pythagoram in Aegypto a Cambyse captum (anno 525) per duodecim deinceps annos in Asia vixisse auctores sunt in § 19. Sed in exquirendis temporibus nemo est Iamblichus indiligentior, qui modo hunc modo alium auctorem secutus temere miscet omnia. Quod autem diserte ponit Olympiadem LXII videtur bonum auctorem habere, ut colligo ex Ciceronis loco *de Rep.* II. 15. „*quartum iam annum regnante Lucio Tarquinio Superbo Sybarin et Crotonem et in eas Italiae partes Pythagoras venisse reperitur. Olympias enim secunda et sexagesima eadem Superbi regni initium et Pythagorae declarat adventum. Ex quo intelligi potest anno fere centesimo et quadragésimo post mortem Numae primum Italiam Pythagoram attigisse neque hoc inter eos qui diligentissime persecuti sunt temporum annales ulla est umquam in dubitatione versatum.*” Congruunt inter sese haec omnia. Tarquinius regnare coepisse narratur Olymp. LXII. 1 (anno 532), Pythagoras eiusdem Olympiadis anno quarto (*quartum iam annum regnante Tarquinio*) in Italiam venit, Numa circa annum 673 e vita excessisse credebatur. In his quae de Numae et Tarquinii aetate narrantur fidem nullam habent, sed faciunt ad Pythagorae aetatem definiendam nonnihil, si sic ab ARISTOXENO ipso est memoriae proditum, de qua re alio loco videbimus.

Non est dubium quin Cicero tam confidenter haec affirmans constare *inter eos qui diligentissime persecuti sunt temporum annales* Pomponii Attici *Annales* sit secutus, de quo libro et Cornelius Nepos in vita Attici cap. 18 diligenter retulit et Cicero passim, ut in *Oratore* § 120. *Cognoscat Orator rerum gestarum et memoriae veteris ordinem, maxime scilicet nostrae civitatis, sed et imperiosorum populorum et regum illustrium, quem laborem nobis Attici nostri levavit labor, qui observatis notatisque temporibus,*

nihil quum illustre praetermitteret, annorum septingentorum memoriam unico libro colligavit. Intelligimus igitur Atticum in *Anali* in notandis temporibus *Olympiadum ordinem* esse secutum, et ad Olympiadis LXII annum *primum* retulisse regni Tarquinii initium; ad *quartum* Pythagorae in Italiam adventum, in cuius testimonio quod de Pythagorae aetate traditur certam et exploratam fidem habere existimo, idque ex Aristoxeno Atticum in suos annales retulisse.

In § 36. ἔτι τῆς σαγῆνης κατὰ βυθοῦ ἐσρωμένης. in F. scriptum est ἐπιCTPωμένης, in quo latet ἐπιCTPOμένης, quod apud Porphyrium servatum est. Σύρειν cum compositis proprie ponitur de piscatorum retibus et everriculis, ut trahi apud Romanos.

In sqq. οὐδείς ἐν τοσούτῳ τῆς ἀριθμήσεως τοῦ χρόνου ἐκ τοῦ ὕδατος μεινάντων ἀπέπνευσεν ἐςῶτός γε αὐτοῦ. Recte F. ἐκτὸς ὕδατος et ἐΦεσῶτός γε αὐτοῦ. Praeterea ex Porphyrio recipe ἐν τοσούτῳ — χρόνῳ pro τοῦ χρόνου.

Memoriae proditum est (in § 37) *Pythagoram adolescentibus in palaestra λόγους τινὰς διαλεχθῆναι, ἐξ ὧν εἰς τὴν σπουδὴν παρ- κάλει τὴν περὶ τοὺς πρεσβυτέρους ἀποφαίνων ἔν τε τῷ κόσμῳ καὶ τῷ βίῳ καὶ ταῖς πόλεσι καὶ τῇ φύσει μᾶλλον τιμώμενον τὸ προηγούμενον ἢ τὸ τῷ χρόνῳ ἐπόμενον, οἷον τὴν ἀνατολὴν τῆς δύσεως, τὴν ἑω τῆς ἐσπέρας, τὴν ἀρχὴν τῆς τελευτῆς, τὴν γένεσιν τῆς φθορᾶς. — καὶ καθόλου τοὺς μὲν θεοὺς τῶν δαιμόνων, ἐκείνους δὲ τῶν ἡμιθέων, τοὺς ἥρωας δὲ τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τούτων δὲ τοὺς αἰτίους τῆς γενέσεως τοῖς νεωτέροις.* *Compara mihi cum his Diogenem Laërtium VIII. 22. τοὺς πρεσβυτέρους τιμᾶν δεῖν τὸ προηγούμενον τῷ χρόνῳ τιμιώτερον ἡγουμένους, ὥς ἐν κόσμῳ μὲν ἀνατολὴν δύσεως, ἐν βίῳ δὲ ἀρχὴν τελευτῆς, ἐν ζωῇ δὲ γένεσιν φθορᾶς· καὶ θεοὺς μὲν δαιμόνων προτιμᾶν, ἥρωας δὲ ἀνθρώπων, ἀνθρώπων δὲ μάλιστα γονέας.* Perspicuum est utrumque locum ex eodem antiquo scriptore esse descriptum, quem equidem TIMAEUM esse arbitror, qui in libro IX et X τῶν Ἰταλικῶν καὶ Σικελικῶν multa de Pythagora et Pythagoreis scripserat, quae Diogenes in Pythagorae vita concinnanda in rem suam convertit saepius laudato Timaeo, nonnumquam sine nomine.

Multa ex hac parte *Historiarum* Timaei Diodorus Siculus recepit in librum X, cuius nunc nil nisi exilia quaedam excerpta supersunt

Ex Iamblichō supplendus est Diogenes sic: θεοὺς μὲν δαιμόνων προτιμᾶν, (δαίμονας δὲ ἡρώων), ἥρωας δὲ ἀνθρώπων.

In § 38. Pythagoras dicebat liberos parentibus suis τηλικαύτην ἐφείλειν χάριν ἡλικίην ἃν ὁ τετελευτηκὼς ἀποδοίῃ τῷ δυνηθέντι πάλιν αὐτὸν εἰς τὸ Φῶς ἀΓαγεῖν. Legendum εἰς τὸ Φῶς ἀΝάγειν. Quemadmodum enim constanter dicitur κατὰγειν εἰς Ἄιδου, eodem modo ἐξ Ἄιδου sive εἰς τὸ Φῶς ἀνάγειν usitatum est dicere. Plato *de Rep.* pag. 521 c. πῶς τις ἀνάξει αὐτοὺς εἰς Φῶς, ὥσπερ ἐξ Ἅιδου λέγονται δὴ τινες εἰς θεοὺς ἀνελθεῖν;

In § 38. Pythagoras dicebat πάντων κατορθούντων ὑπὸ τῶν ἐγγόνων αἰτίους εἶναι τοὺς προγόνους. Recte F. πάντων τῶν κατορθ. Deinde recipienda est Kiesslingii emendatio κατορθΩθεντων. cf. § 215. πολλὰ μὲν οὖν τούτων ἔχοι τις ἃν λέγειν τεκμήρια καὶ πολλάκις αὐτῶν κατορθωθέντων.

In sqq. ἐν οἷς οὐδενὸς ἔλαττον ἑαυτοὺς εὐεργετεῖν ἀποδεικνύντες εἰς οὗς οὐχ οἶόν τε ἐστὶν ἐξαμαρτάνειν. Perspicuum est lacunam multa verba absorpsisse, ut locus neque intelligi possit neque emendari.

In § 39. Pythagoras dicit πολλοὺς — παραδεωκέναι τοὺς βασιλεύοντας τῶν θεῶν τὴν μεριζομένην φιλοσοφίαν παρὰ τῶν τέκνων πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν συζυγίαν τῶν γονέων καθ' ἑαυτοὺς ποιήσασθαι πεφιλοΤΕτιμημένους. Barbarum hoc quidem est pro πεφιλοτιμημένους. Pro ποιήσασθαι optime F. περιποιήσασθαι servavit. Οἱ βασιλεύοντες τῶν θεῶν sunt Iupiter et Iuno: nam sequitur τὸν μὲν τὴν Ἀθηνᾶν, τὴν δὲ τὸν Ἥφαιστον γεννῆσαι. Saepe *Rex et Regina* appellantur οἱ βασιλεῖς aut οἱ βασιλεύοντες.

In § 40. ἀποδείξειν τοῖς Κροτωνιάταις. Infinitivus suspensus est nec habet quo referatur. Legendum esse arbitror ἀπεδείξεν.

Post pauca: ἀπεφαίνετο δὲ καὶ ταῖς πρὸς ἀλλήλους ὁμιλίαις

οὕτως ἂν χρωμένους ἐπιτυγχάνειν ὡς μέλλουσι τοῖς μὲν φίλοις μηδέποτε ἐχθροὶ καταστῆναι, τοῖς δ' ἐχθροῖς ὡς τάχιστα φίλοι γίνεσθαι. Brevius sed ex eodem fonte Diogenes VIII. 23. ἀλλήλοις τε ὁμιλεῖν ὡς τοὺς μὲν φίλους ἐχθροὺς μὴ ποιῆσαι, τοὺς δ' ἐχθροὺς φίλους ἐργάσασθαι.

In § 40. μελετᾶν ἐν μὲν τῇ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους εὐκοσμίᾳ τὴν πρὸς τοὺς πατέρας εὖνοιαν, ἐν δὲ τῇ πρὸς ἄλλους Φιλανθρωπίᾳ τὴν πρὸς τοὺς ἀδελφούς κοινωνίαν. Quis praesertim admonitus dubitabit pro ἄλλους restituere ἀλλήλους? Cum adolescentibus in palaestra sic Pythagoras agebat: maiores natu ut parentes revereri oportere, aequales ut fratres amare.

In § 41. εἴτα προστρέπετο θεωρεῖν [ἄξιον] ὅτι μόνης τῶν ἀρετῶν ταύτης (τῆς σωφροσύνης) καὶ παιδὶ καὶ παρθένῳ καὶ γυναικὶ — ἀντιποιεῖσθαι προσήκει. Miror quo pacto Kiessling. ἄξιον a Kustero damnatum retinere potuerit. Solebant lectores in libri margine adscribere ὥραϊον, χρήσιμον, ἄξιον τὸ διανόημα, aut simpliciter ἄξιον, ut ostendimus in *Miscell. Crit.* pag. 162. Addam novum exemplum ex Musonio apud Stobaeum (*Anthol.* I. 84.): οὐδαμῶς καλὸν οὔτε ἐσθῆσι — κατασκεπείν τὸ σῶμα — οὔθ' ὅλως εἶναι ἀγεύςτους [καλὸν] ψύχους τε καὶ θάλλους.

In § 41. εἴτι δὲ μόνην ταύτην (τὴν σωφροσύνην) ἀποφαίνων περιελιφέναι καὶ τὰ τοῦ σώματος ἀγαθὰ καὶ τὰ τῆς ψυχῆς. Soloeca haec oratio est, namque ἀποφαίνειν ex ipsa rei natura participium postulat, ut § 37. ἀποφαίνων μᾶλλον τιμώμενον. et § 51. θεοφιλεσάτους αὐτοὺς ὄντας ἀποφῆναι, et passim apud veteres; quamobrem περιελιφτίαν veram lectionem esse existimo.

Graeculi in his quoque turbant, ut futilis scriptor in § 63. καὶ ἑαυτὸν δὲ ἀναμφιλέκτοις τεκμηρίοις ἀπέφαινεν Εὐφορβὸν γεγενῆσθαι.

In § 42. Φανερόν δὲ εἶναι καὶ διὰ τῆς ἀντικειμένης ἈΝΤΙΘέσεως. Sensu vacua haec oratio est. Rescribe τῆς ἀντικειμένης ΔΙΑθέσεως. Dixerat περὶ τῆς σωφροσύνης et (ut apparet ex sqq.) ἡ ἀντικειμένη διάθεσις est ἡ ἀκρασία. Archytas Pythagoreus apud Stobaeum *Anthol.* I. 69. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ ταῦν

ἀλλ᾽ ἂν ΔΙΑθέσεων τᾶν ἀντικειμένων, et sic saepius ἢ ἀντικειμένη διάθεσις in Pythagoreorum fragmentis legitur.

In § 42. dicit Pythagoras Troianos et Graecos δι' ἐνὸς ἀκρασίαν ταῖς δεινότηταις περιπεσεῖν συμφοραῖς τοὺς μὲν ἐν τῷ πολέμῳ, τοὺς δὲ κατὰ τὸν Ἀνάπλουν. Quia certum est de navium *reditu in patriam* haec dici legendum est κατὰ τὸν Ἀπόπλουν. Ἀνάπλους et ἀναπλεῖν dicebantur de iis qui ex Graecia Troiam versus vela dabant. Aristarchus ad Iliad. Λ. 22. (ἢ διπλῇ) ὅτι ἀνάπλουν τὸν ἐκ Πελοποννήσου εἰς Τροίαν πλοῦν λέγει.

In § 42. Pythagoras παρεκάλει τοὺς νεανίσκους καὶ πρὸς τὴν παιδείαν ἐνθυμεῖσθαι κελεύων ὥς ἄτοπον [ἂν] εἶη πάντων μὲν σπουδαιότατον κρίνειν τὴν διάνοιαν —, εἰς δὲ τὴν ἄσκησιν τὴν ταύτης μηδὲν χρόνον μηδὲ πόνον ἀνηλωκέναι. Vitiose abundat ἂν. Pythagoras in recta oratione dixerat: ἄτοπὸν ἐστίν, itaque in obliqua dicendum ὥς ἄτοπον εἶη.

Continuo sequitur: καὶ ταῦτα τῆς μὲν τῶν σωμάτων ἐπιμελείας τοῖς Φύλοις τῶν Φίλων ὁμοιουμένης καὶ ταχέως ἀπολειπούσης, τῆς δὲ παιδείας καθάπερ οἱ καλοὶ καγαθοὶ τῶν ἀνδρῶν μέχρι θανάτου παραμενούσης. Neminem vidisse inepte haec et stulte dici! Cur quaeso *diligentia in curando corpore* dicitur malis amicis esse similis et cito aliquem deserere? Curare corpus est, credo, in nostra potestate et cuivis aetati proprium.

Manifestum est ea dici de re quae cito nolentes et invitos destituat et retineri non possit, ut flos et robur florentis aetatis. Quid multa? pro ἐπιμελείας restituendum est εὐεξία.¹ Sic omnia clara et perspicua sunt, namque ἡ εὐεξία temporaria et brevis est, sive eam intemperantia absumserit (ut recte Pythagoras admonet in § 210. ἀκρασίαν ἅμα καὶ εὐεξίαν οὐ πάννυ γίνεσθαι περὶ τὸν αὐτόν) sive eam ingravescens aetas abstulerit. Propterea malis amicis similis esse dicitur et cito aliquem deserere.

In § 43. τὴν δὲ (παιδείαν) δυνατόν εἶναι καὶ παρ' ἑτέρου ΠΑΡΑλαβεῖν καὶ τὸν δόντα μηδὲν ἥττον αὐτὸν ἔχειν. Vera scriptura in F. servata est: παρ' ἑτέρου ΜΕΤΑλαβεῖν, namque doctrinam qui habet μεταδίδωσι, qui accipit μεταλαμβάνει.

Quae leguntur § 37—58. merito admiratur Meinersius apud Kiesslingium vir acutus et perspicax, si quis alius, et (quod in philosophis perrarum est) optime Graece sciens, qui DICAERARCHI haec esse collegit ex Porphyrio § 18. „*oratio enim (inquit) tam elegans est et quae hic tamquam a Pythagora et dicta et cogitata traduntur tam sunt praeclara, tam vel huius philosophi vel illius aetatis ingenio convenientia ut vel mediocriter doctus sentiat se hic antiquum et magnum auctorem audire, neque aliquem eorum, qui post Christum Pythagorae vitam exposuerunt, illa dicere aut cogitare potuisse.*” Verissima haec omnia sunt, et est incredibile dictu quantopere et haec et quae ex ARISTOXENO sumta sint differant a futili loquacitate et anili superstitione Iamblichi et caeterorum, qui Pythagoram τὸν θαυματουργόν Christo opponebant.

Videamus igitur an praeclarum Dicaearchi locum maculis quibusdam liberare possimus.

Docet Pythagoras iuvenes in § 37. ἐν τε τῷ κόσμῳ καὶ τῷ βίῳ καὶ ταῖς πόλεσι καὶ τῇ φύσει μᾶλλον τιμώμενον τὸ προηγούμενον ἢ ΤΩΙ χρόνῳ ἐπόμενον. Recte in F. ἢ ΤΟ τῷ χρόνῳ ἐπόμενον. articulus abesse non potest.

Post pauca scribe: ὁμοίως δ' αὖ τῶν ἐν ταῖς ἀποικίαις pro δ' αὐτῶν τῶν ἐν κτέ. et ex F. recipe εὐηργετηκότας pro εὐεργετηκότας.

Complura video in § 38 sqq. misere corrupta et mutilata, quibus nullam opem ferre possum, veluti ἐν οἷς — ἐξαμαρτάνειν et § 4. ἀπάντων δὲ τῶν ὄντων — οἰκεῖον ὑπάρχειν, in quibus sanae sententiae ne umbra quidem cernitur. Tenebo autem vetus institutum atque omnes locos huiuscemodi silentio transmittam obtemperans Comico poëtae qui dicit:

ἢ λέγων φαίνου τί μοι

σαφές παρὰ τοὺς ἔμπροσθεν ἢ μὴ κόπτε με.

nisi quod pro σαφές Hegesippus (apud Athen. pag. 290 b.) dixit καινόν, quod mihi quidem non est satis.

In § 44. σχεδὸν γὰρ ταῖς ἀγωγαῖς διαφέρειν τοὺς μὲν ἀνθρώπους τῶν θηρίων, — τοὺς δὲ φιλοσόφους τῶν τυχόντων. Ex iis quae continuo adduntur conicias σοφούς pro φιλοσόφους Py-

thagoram dixisse. Lepidissime enim ita disserit: τοὺς μὲν θᾶττον τρέχοντας τῶν ἄλλων ἐκ μιᾶς πόλεως τῆς ἐκείνων ἐπτα κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν εὐρεθῆναι, τοὺς δὲ τῇ COΦΙΑΙ προέχοντας ἐξ ἀπάσης τῆς οἰκουμένης ἐπτα συναριθμηθῆναι. et nunc demum se ipsum commemorat φιλόσοφον ita: ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς χρόνοις — ἓνα ΦΙΛΟΣΟΦΙᾳ προέχειν τῶν πάντων. *unum esse ex omnibus philosophum.*

Pythagoras enim veteres commemorans σοφούς appellat, ut omnes τοὺς ἐπτα σοφούς habebant in ore, de sua aetate loquens σοφὸν εἶναι dicit neminem, sed unum esse ex omnibus φιλόσοφον.

Pythagoras in § 44. narrat adolescentibus Crotoniatarum in palaestra τοὺς θᾶττον τρέχοντας τῶν ἄλλων ἐκ μιᾶς πόλεως τῆς ἐκείνων ἐπτα κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν εὐρεθῆναι. Eiusdem rei memoria servata est apud Strabonem, cuius locum indicavit Heraldus, pag. 262. Casaub. δοκεῖ δ' ἡ πόλις (*Croton*) τὰ τε πολέμια ἀσκήσαι καὶ τὰ περὶ τὴν ἀθλησιν· ἐν μιᾷ γοῦν Ὀλυμπιάδι οἱ τῶν ἄλλων προτερήσαντες τῷ σάδιῳ ἐπτα ἄνδρες ἅπαντες ὑπῆρξαν Κροτωνιάται. Potest ex ea re confirmari id quod memoriae proditum est de tempore quo Pythagoras in Italiam venerit. In fastis τῶν Ὀλυμπιονικῶν ad Olympiadem LIV. (a. Chr. 564.) legitur:

Ἰππόστρατος Κροτωνιάτης σάδιον.

ad Olymp. LV. (a. Chr. 560.):

Ἰππόστρατος ὁ αὐτὸς τὸ δεύτερον.

ad Olymp. LVIII. (a. Chr. 548.):

Διόγνητος Κροτωνιάτης σάδιον.

et post annos quadraginta ad Olymp. LXVIII. (a. Chr. 508.).

Ἰσχόμαχος Κροτωνιάτης σάδιον.

Quoniam omnia suadent ut Aristoxeno credamus Pythagoram circa Olympiadem LXII. (a. Chr. 532.) in Italiam venisse, necesse est hanc laudem Olympiae reportasse Crotoniatas aut anno 564 aut 560 aut 548. annis circiter 34 aut 30 aut 18 ante Pythagorae adventum, ita ut illius rei memoria aut recens aut non admodum vetus in Crotoniatarum animis haereret, quo scitius et lepidius id philosophus ad rem praesentem accommodavit.

In § 45. Pythagoras in Curiam (εἰς τὸ τῶν Χιλίων συνέδριον) vocatus prudenti consilio Principes monuisse narratur, qui summae reip. praeessent. ὑπολαμβάνειν αὐτοὺς ἔφη δεῖν κοινὴν παρκαταθήκην ἔχειν τὴν πατρίδα παρὰ τοῦ πλήθους τῶν πολιτῶν· δεῖν οὖν ταύτην διοικεῖν οὕτως ὥς μέλλουCI τὴν πίσιν παραδόσιμον τοῖς ἐξ αὐτῶν ποιεῖν. Praeclari consilii sententiam scribarum stupor obscuravit. In Codice Fl. est ὡς μέλλ^{ου} τὴν πίσιν, quod quid sit intelligitur ex verbis quae praecedunt τὴν ὑπάρχ^{ουσαν} ὁμόνοιαν id est ὑπάρχουσαν. Itaque verum est: δεῖν οὖν ταύτην διοικεῖν οὕτως ὥς μέλλουCAN τὴν πίσιν παραδόσιμον τοῖς ἐξ αὐτῶν ποιεῖν. Nihil aliud est τοῖς ἐξ αὐτῶν quam filiis eorum, ut in § 47. πρὸς τοὺς ἐξ αὐτῶν γενομένους διακεῖσθαι γνησίως. Itaque ἡ πόλις μέλλει τὴν πίσιν παραδόσιμον τοῖς ἐξ αὐτῶν ποιεῖν est: quam civitas ipsis fidem habuit eandem ad eorum filios transmittet. Multitudo civium, inquit, remp. tamquam depositum vestrae fidei commisit. Hanc igitur ita gerite ut vestra potestas ad filios vestros transeat.

Deinde ita pergit dicere: ἔσεσθαι δὲ τοῦτο βεβαίως ἐὰν ἄπασιν ἴσοι τοῖς πολίταις ᾧσι καὶ μηδενὶ μᾶλλον ἢ τῷ δικαίῳ ΠΡΟέχωσιν. Addenda est una literula ut fiat ΠΡΟCέχωσιν. nullius rei magis quam iustitiae rationem habere eos ait oportere, nihil magis quam iustitiam ab iis spectari debere. Quod interpretes dedit: iustitia eminere Graece dicitur τῇ δικαιοσύνῃ προέχειν, non τῷ δικαίῳ.

Post pauca revoca ex F. πάντα τὸν κόσμον ἀδικῶν pro συναδικῶν. et statim post in § 47. emenda προσήκειν δὲ τοῖς συνέΔΡΟΙC pro συνεδρίοις.

In § 47. προσήκειν δὲ τοῖς συνέδροις μηδενὶ καταχρησασθαι τῶν θεῶν εἰς ὄρκον ἀλλὰ τοιούτους προχειρίζεσθαι λόγους ὥς καὶ χωρὶς ὄρκων εἶναι πιστούς. Praeclaram sententiam ex eodem fonte sumtam brevius rettulit Diogenes VIII. 22. μηδὲ ὁμνύναι θεοῦ· ἀσκεῖν γὰρ αὐτὸν δεῖν ἀξιοπίστον παρέχειν.

In § 47. ὡς [καὶ] τῶν ἄλλων ζώων μόνους ταύτης τῆς ἐννοίας αἰσθησιν εἰληφότας. Molestum et absurdum καὶ delendum.

Quod sequitur: καὶ πρὸς τὴν γυναικα τὴν τοῦ βίου μετέχουσιν ὁμιλοῦντας, ὡς τῶν μὲν πρὸς τοὺς ἄλλους συνθηκῶν τιθεμένων ἐν γραμματιδίοις καὶ σήλαις, τῶν δὲ πρὸς τὰς γυναῖκας ἐν τοῖς

τέκνοις. Manca et mutila sententia est. Exciderunt verba quaedam post τοῦ βίου μετέχουσιν.

In § 48. σπουδάζειν δὲ καὶ τοῦτο ὅπως αὐτοὶ τε μόνας ἐκείνας εἰδήσονται αἱ τε γυναῖκες μὴ νοθεύσονται τὸ γένος ὀλιγωρία καὶ κακία τῶν συνοικοούντων. Potestne esse foedior barbarismus quam εἰδήσονται? In Códicibus omnibus optimis pessimis perfrequens est hoc barbarismi genus, ubi ὅπως praecedit, quod veteres cum indicativi futuro componebant, Graeculi cum aoristo coniunctivi. Itaque sedulo ΕΙC et ΕΙ in ῥς et ῥ mutabant ἐρῥς et ἐρῥ scribentes et Ο vel ου in ω et Ε in η, ut coniunctivi essent. Exempla quia sunt ubique obvia et quia de eo errore saepius copiose et diligenter egimus satis erit nunc indicare locos Iamblichi ea labe affectos. Editur in § 108. ὅπως μὴδὲ ἄλλοι ἀναιρήσονται τὰ ὁμοφυῆ πρὸς ἡμᾶς ζῶα. et in § 206. ὅπως ἐπιθυμήσονται μὲν ὧν δεῖ, Φεύξονται δὲ τῶν ματαίων τε καὶ περιέργων ἐπιθυμιῶν. Nihil mali Editores in his suspicantur. Sine mora reponendum εἰδήσονται, νοθεύονται, ἀναιρήσονται, ἐπιθυμήσονται. Pro Φεύξονται Kontos vir cl. Φεύξονται reponerat, sed dabit mihi Ἀφεξονται unice huic loco convenire, ἀφεξονται τῶν ματαίων ἐπιθυμιῶν.

In § 48. ἔτι δὲ τὴν γυναῖκα νομίζειν ἀπὸ τῆς ἐξίας εἰληφόταC μετὰ σπονδῶν καθάπερ ἰκέτιν ἐναντίον τῶν θεῶν εἰσῆχθαι πρὸς αὐτHN. Male sit stultis apographorum descriptoribus, qui duplici turpi mendo haec difformarunt. In archetypo est εἰληφότα et εἰσῆχθαι πρὸς αὐτον, et sic optime habent omnia. ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα ἀπὸ τῆς ἐξίας εἰληφὼς μετὰ σπονδῶν νομίζετω αὐτὴν καθάπερ ἰκέτιν ἐναντίον τῶν θεῶν πρὸς αὐτὸν εἰσῆχθαι. Maritus dicitur τὴν γυναῖκα εἰσάγεσθαι πρὸς αὐτόν, ut vulgo dicebatur τὴν γυναῖκα οἶκαδ' ἄγεσθαι.

In § 49. εἶναι γὰρ οὐχ ἕτερόν τι ἀγαθὸν ἢ τὸν ἐν ἐκάστῃ πράξει καιρόν. Non est haec sententia sana neque integra. Intelligerem si scriptum esset: οὐχ ἕτερόν τι (μεῖζον) ἀγαθόν. non esse aliud maius bonum id est optimum esse.

Post pauca sequitur: νομίζειν δὲ — χεῖριτον (εἶναι) τὸν ἀναμέ-
νοντα διὰ τοῦ κακῶς παθεῖν αἰσθῆσθαι τὸ βέλτιλον. Rectis-

sime F. τὸ βέλτιον, nam sic boni scriptores in ea re loqui solent. Plato in *Gorgia* pag. 468 b. τὰγαθὸν ἄρα διώκοντες καὶ βαδίζομεν ὅταν βαδίζωμεν οἰόμενοι βέλτιον εἶναι καὶ τοῦναντίον ἔσμεν ὅταν ἐσῶμεν, et saepius alibi, ut τὸ βέλτιον sit plane idem atque τὸ συμφέρον.

In § 50. ἐπὶ πᾶσιν εἶπεν ὅτι τὴν πόλιν αὐτῶν οἰκεῖσθαι συμβέβηκεν Ἡρακλέῃ ὅτε τὰς βοῦς διὰ τῆς Ἰταλίας ἤλαυνεν ὑπὸ Λακινίου μὲν ἀδικηθέντος, Κρότωνα δὲ βοηθοῦντα τῆς νυκτὸς παρὰ τὴν ἄγνοιαν ὡς ὄντα τῶν πολεμίων διαφθείραντος καὶ μετὰ ταῦτα ἐπαγγεिलाμένον περὶ τὸ μνημα συνώνυμον ἐκείνῳ κατοικίσεσθαι πόλιν ἄνπερ αὐτὸς μετὰσχῇ τῆς ἀθανασίας. Palaeographiae ignoratio hunc locum pessime corrumpit. Scriptum est in F. οἰκεῖσθαι συμβέβηκεν ὡς λέγουσιν Ἡρακλέος non Ἡρακλέα, sed compendiolum syllabae ους nisi hoc agas literae α persimile est et legentem in fraudem inducit. Nunc omnia recte decurrunt: ᾧκίσθαι (nam sic optime emendavit Kuster. pro οἰκεῖσθαι) συμβέβηκεν ὡς λέγουσιν Ἡρακλέους — ἀδικηθέντος — διαφθείραντος — ἐπαγγεिलाμένον. Deinde pro κατοικίσεσθαι, quod barbarum est, vera scriptura in F. servata est κατοικίσειν.

Praeterea emendaverim: ὡς ἔνα τῶν πολεμίων, pro ὡς ὄντα, et verum videtur quod Holstenius ad Stephanum v. Λακινίον coniecit Λακίνου pro Λακινίου. Ex Λακῖνος enim appellatur Λακίνιον ὄρος et Λακίνιον ἀκρατήριον et Ἡρα Λακινία.

Ex eodem fonte manarunt quae scribit Diodorus Siculus IV. 24. 7. ὁ δ' Ἡρακλῆς μετὰ τῶν βοῶν περαιωθεὶς εἰς τὴν Ἰταλίαν προῆγε διὰ τῆς παραλίας καὶ Λακινίον (L. Λακῖνον) μὲν κλέπτοντα τῶν βοῶν ἀνεῖλε, Κρότωνα δὲ ἀκουσίως ἀποκτείνας ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς καὶ τάφον αὐτοῦ κατασκεύασε. προεῖπε δὲ τοῖς ἐγχωρίοις ὅτι καὶ κατὰ τοὺς ὕστερον χρόνους ἔσσι πόλις ἐπίσημος δμώνυμος τῷ τετελευτηκότι.

Iterum in iis quae continuo sequuntur palaeographiae imperitia gravissimum errorem peperit. Editur: ὥς τὴν χάριν τῆς ἀποδόσεως εὐεργεσίας προσήκειν αὐτοὺς ἔφη δικαίως οἰκονομεῖν. Arena sine calce. In F. est χάριν τῆς ἀποδοῦς εὐεργεσίας. Quid est ἀποδοῦς? Nihil aliud quam ἀποδοθεῖς, neque est haec

compendii forma mira aut infrequens. Si quis hoc agit nulla est compendiosa scriptura ambigua: ἀποδο^δ esse participium constat. Ergo medium inter τῆς et εὐεργεσίας positum necessario est ἀποδοθείσης. et nulla superest in loco difficultas.

Eadem est omnium compendiorum, quibus οἱ εἰς τάχως γρά-
Φοντες utebantur, ratio et usus, ut ipsum per se ambiguum esse videatur, sed ἐκ τῶν συμΦραζομένων nulla dubitatio aut ambiguitas superesse possit, ut in h. l. τὴν χάριν τῆς ἀποδο^δ
εὐεργεσίας.

In § 51. τὸν δὲ πεισθέντα λέγουσιν Ἠγήσασθαι τοῖς παισὶ
τοιᾶδε· ὥςτε μήτε ἄρχειν λοιδορίας μηδὲ ἀμύνεσθαι τοὺς λοιδορου-
μένους. Optime F. λέγουσιν ΕἰCηγῆσασθαι. hoc enim est *prae-*
cipere, praecepta dare, non ἡγεῖσθαι. Deinde lacuna est post
τοιᾶδε. Verborum amissorum sententia pellucet, veluti: — τοι-
ᾶδε· (πρῶτον μὲν διὰ παντὸς εὐΦημεῖν) ὥςτε μήτε ἄρχειν λοιδορίας
μήτε ἀμύνεσθαι τοὺς λοιδορουμένους.

Similiter in § 55. Pythagoras narratur Crotoniatarum matro-
nis παργγεῖλαι κατὰ πάντα τὸν βίον εὐΦημεῖν.

In § 51. Pythagoras pueros admonens ait eos esse θεοΦιλε-
σάτους καὶ διὰ τοῦτο κατὰ τοὺς αὐχμοὺς ὑπὸ τῶν πόλεων ἀπο-
σέλλεσθαι παρὰ τῶν θεῶν ὕδωρ αἰτησόμενους ὡς μάλιστα ἐκείνοις
ὑπακούσαντος τοῦ δαιμονίου. Notae sunt in hac re puerorum
preces apud Marcum Antoninum V. 7. ὕσον, ὕσον, ὦ Φίλε Ζεῦ,
κατὰ τῆς ἀρσύρας τῆς Ἀθηναίων καὶ τῶν πεδίων. Leve vitium
est in ultimis, ubi legendum; ὡς μάλις' ἌΝ ἐκείνοις ὑπακού-
σαντος τοῦ δαιμονίου. Non potest enim ἄν abesse et natus est
error ex vetere scriptura ΜΑΛΙCΤΑ.

Est ea candida Graecorum opinio τοῖς καλοῖς καγαθοῖς τοὺς
θεοὺς μᾶλλον ὑπακούειν. Menander in *Adelphis* apud Terent.
IV. 5. 70.

abi, pater,

*Tu potius Deos comprecare: nam tibi eos cerio scio
quo vir melior multo es quam ego obtemperaturos magis.*

Graece dixeris: εἴ γὰρ οἶδα τοὺς θεοὺς σοὶ μᾶλλον ἂν ὑπακού-
σαντας. Pythagoras in § 54. matronas admonet: καθάπερ ἐτέ-
ρου μέλλοντος ὑπὲρ αὐτῶν ποιῆσθαι τὰς εὐχὰς βούλονται ἂν ἐκείνων

εἶναι καλὸν καὶ γὰρ τὸν ὅς τῶν θεῶν τούτοις προσεχόντων, οὕτως αὐτὰς περὶ πλείους ποιεῖσθαι τὴν ἐπιείκειαν ἵν' ἐτοίμως ἔχωσιν αὐτοὺς ταῖς εὐχαῖς ὑπακούομένους. Itaque nostro loco scribendum ὡς μάλις' ἌΝ ἐκείνοις ὑπακούσαντες τοῦ δαιμονίου, quod plane idem est atque ὡς μάλις' ἐκείνοις ὑπακούομένου τοῦ δαιμονίου, sed nisi ἄν addideris neque sententiae neque Graecitatis ratio constabit.

Quam multo distent Romanorum sensus in eadem re a candore et mansuetudine et humanitate amabilium Atheniensium ostendit Donati ad locum Terentii annotatio: „*Tibi obtemperatos magis: MIRA sententia Deos obsequi bonis, QUASI BONIS HOMINIBUS MULTUM DEBEANT.*”

ὡς χαρίεν ἐσθ' ἄνθρωπος ὅταν ἄνθρωπος ᾖ.
ut ipse Menander dixit.

In § 52. χωρὶς δὲ τῶν εἰρημένων ἐν τῷ κατοικισθῆναι τὴν πόλιν τῶν Κροτωνιατῶν ἐπαγγεῖλασθαι τὸν Ἀπόλλωνα τῷ ἡγεμόνι τοῦ οἰκισμοῦ ΔΩCΕΙΝ ΓΕΝΕΑΝ. Qui haec scripsit Dicaearchus antiqua oracula et alia et quae ad conditores urbium pertinebant probe habebat cognita. Oraculum hoc ipsum servavit Diodorus Siculus VIII. 17.

Μύσκελλε βραχύνωτε, Φιλεῖ σ' ἐκάεργος Ἀπόλλων
καὶ γενεὰν δώσει· τόδε δὲ πρότερόν σε κελεύει
οἰκῆσαι σε Κρότωνα μέγαν καλαῖς ἐν ἀρούραις.

ubi se inepte repetitum est et οἰκῆσαι vitiosum. Scribendum esse existimo: τόδε δὲ προΠΑΡΟΙΘΕ κελεύει οἰκῆσαι σε Κρότωνα. Perspicuum est ea omnia in Graecia maiore aut nata esse aut saltem memoriae prodita. Antiquissimus omnium testis Ἴππυς ὁ Ῥηγῖνος, qui Κτίσιν Ἰταλίας scripserat (teste Suida in v.), et primus vetusta oracula collegerat, ut apparet ex Zenobio III. 42. Δῶρον δ' ὅ, τι δῶ τις ἐπαίνει: αὕτη κόμμα ἐστὶ χρησμοῦ τοῦ δοθέντος Μυσκέλλῳ τῷ Ῥυπὶ καθ' ὃν δὴ χρόνον Κρότωνα οὐκ ἐβούλετο οἰκίζειν. — ὥς Φησιν Ἴππυς ἐν τῷ περὶ χρόνων. Φησὶ δὲ οὕτως ἔχειν τὸν χρησμόν.

Μύσκελλε βραχύνωτε, παρὲκ θεὸν ἄλλα ματεύων
κλύματα θηρεύεις, δῶρον δ' ὅ, τι δῶ τις ἐπαίνει.

Hinc veterum oraculorum notitia ad Antiochum Syracusanum, ad Ephorum, ad Timaeum et reliquos historicos et antiquarios

pervenit, unde sumserunt Diodorus, Strabo, alii. Nihil horum doctos Peripateticos fugiebat.

In § 53 pueris praecipit Pythagoras ἢν μέλλουσιν εἰς τὸ γῆρας βυθίζεῖν ταύτην εὐθὺς ἐξορμῶντας τοῖς Ἑλλησθένεσιν ἐπακολουθεῖν. Sensu caret simplex ἑλλησθένεσιν et addita praepositione scribendum τοῖς ΠΡΟελλησθένεσιν ἐπακολουθεῖν. Socrates ad Cephalum in Platonis *Rep.* pag. 328. d. ita dicit: χαίρω διαλεγόμενος τοῖς σφόδρα πρεσβύταις. δοκεῖ γάρ μοι χρῆναι παρ' αὐτῶν πυθάνεσθαι ὥσπερ τινὰ ὁδὸν ΠΡΟελλησθέντων, ἢν καὶ ἡμεῖς ἴσως δεήσει πορεύεσθαι, ποῖα τις ἐστίν. Ipsa natura verbi ἐπακολουθεῖν manu ducit ad προελλησθέναι.

Continuo pergit sic: καὶ τοῖς πρεσβυτέροις μηδὲν ἀντιλέγειν. οὕτω γὰρ εἰκότως ὕστερον ἀξιόσκειν μηδὲ αὐτοὺς τοὺς νεωτέρους ἀνταδικεῖν. Sic Kiessling. Kusterus μηδὲ αὐτοὺς τοὺς νεωτέρους ἀδικεῖν. quorum illud absurdum est, hoc a sententia loci abhorret. Non enim possumus ἀνταδικεῖν nisi eum qui nobis iniuriam fecit prior; et qui numquam senioribus oblocutus est iure postulat ut sibi seni iuniores non contradicant, non ut sibi iniuriam non faciant. Legitur in F. (et in apographis) μηδὲ αὐτοῖς τοῖς νεωτέροις ἈΝΤΙΔΙΚΕῖν, et dixerat Dicæarchus: μηδὲ αὐτοῖς ΤΟΥΤΟΙΣ νεωτέρΟΙΣ ἈΝΤΙΔΙΚΕῖν. Nihil interest inter ἀντιλέγειν et ἀντιδικεῖν, et quia ἀντιλέγειν praecessit necesse erat alio verbo eiusdem potestatis uti. Hoc demum iustum et aequum est: qui iuvenis senibus numquam oblocutus erat εἰκότως ἀξιοῖ μηδὲ ἐκυτῷ τοὺς νεωτέρους ἀντιλέγειν. Scriba alias res agens pro αὐτοῖς τοὺς νεωτέρους substituit αὐτοῖς τοῖς νεωτέροις vicina vicinis de more accommodans sententiae securus.

Ἀντιδικεῖν solere ἀττικισί figurate dici pro ἀντιλέγειν ostendit Lysiae locus κατ' Ἀνδοκίδου pag. 104. 15. (Ἀνδοκίδης ἔφασκε) τὸν Ἀρίστιππον ἀσεβεῖν περὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν αὐτοῦ πατρῶον, ὃ δὲ — ἡν τε δέικει ἢ μὴν τὸν Ἑρμῆν ὕγιᾶ τε καὶ ὄλον εἶναι. — ὥμως μέντοι ἵνα μὴ ὑπὸ τούτου πράγματι ἔχοι δοῦς ἀργύριον ἀπηλλάγη.

In § 54. Pythagoras matronas admonet: ἔπειτα τοῖς θεοῖς προσφέρειν ἃ μέλλουσι ταῖς χερσὶν αὐτὰς ποιεῖν. Confusus est in

his naturae ordo. Rescribendum: ἔπειθ' "Α τοῖς θεοῖς προσφέρειν μέλλουσιν. Vides unde verborum perturbatio nata sit.

Post pauca recte Kiessling. ἢ μηδ' ἔΝ ἐναντιοῦσθαι πρὸς τοὺς ἄνδρας pro μηδέ.

In § 55. παραγγεῖλαι δὲ καὶ (Pythagoram matronis) κατὰ πάντα τὸν βίον αὐτάς τε εὐφημεῖν καὶ τοὺς ἄλλους ὁρᾶν ὅποσα ὑπὲρ αὐτῶν εὐφημήσουσι καὶ τὴν δόξαν τὴν παραδεδομένην μὴ καταλύσῃσι μηδὲ τοὺς μυθογράφους ἐξελέγξωσιν κτέ. Certa emendatione Kuster. pro ὁρᾶν restituit δρᾶν, quae saepius inter sese commutari et Kusterus ad Suidam v. Ὀργεῶνας ostendit et nos in *Miscell. Crit.* pag. 430. Praeterea requiro: — εὐφημήσουσιν ἵNA καὶ τὴν δόξαν μὴ καταλύσωσιν κτέ.

Statim sequitur: — μηδὲ τοὺς μυθογράφους ἐξελέγξωσιν οἱ θεωροῦντες τὴν τῶν γυναικῶν δικαιοσύνην ἐκ τοῦ ΠΡΟCίεσθαι μὲν ἀμάρτυρον τὸν ἱματισμὸν καὶ τὸν κόσμον ὅταν τινὶ ἄλλῳ δέῃ χρῆσαι, μὴ γίνεσθαι δὲ ἐκ τῆς πίσεως δίκας μηδὲ ἀντιλογίας ἐμυθοποίησαν τρεῖς γυναῖκας ἐνὶ κοινῷ πάσας ὀφθαλμῷ χρωμένας διὰ τὴν εὐχερῇ κοινωνίαν. Certam Kusteri emendationem ΠΡΟῖεσθαι olim receptam oportuit nec negligendum quod τινὶ ἄλλῃ pro ἄλλῳ Kieslingius restituit.

Dicaearchus lepidissimi vir ingenii et in poëtis Comicis multum versatus huius observationis partem non sumsit ex veteribus mythographis sed ex Aristophanis *Ecclesiazusis* vs. 446. ubi de mulieribus dicitur:

ἔπειτα συμβάλλειν πρὸς ἀλλήλας ἔφη
 ἱμάτια, χρυσί', ἀργύριον, ἐκπώματα,
 μόνας μόναις οὐ μαρτύρων ἐναντίον,
 καὶ ταῦτ' ἀποφέρειν πάντα κοῦκ ἀποτρερεῖν,
 ἡμῶν δὲ τοὺς πολλοὺς ἔφασκε τοῦτο δρᾶν.

B. νῆ τὸν Ποσειδῶ μαρτύρων γ' ἐναντίον.

Eodem spectat quod continuo sequitur: ὅπερ ἐπὶ τοὺς ἄρρενας μετατεθὲν ὡς ὁ προλαβὼν ἀπέδωκεν εὐκόλως καὶ ἐτοίμως τῶν ἑαυτοῦ μεταδιδοὺς εὐδένᾳ ἂν προσδέξασθαι λεγόμενον ὡς μὴ οἰκεῖον αὐτὸν τῇ φύσει. Sic in F. legitur, sed emendandum ὡς μὴ οἰκεῖον "ΟΝ αὐτῶΝ (τῶν ἀνδρῶν) τῇ φύσει. Significat autem

οὐδένα ἂν παραδέξασθαι idem quod οὐδένα ἂν πιεῖν. Si de viris idem diceretur (inquit) nemo crederet, quoniam id cum illorum ingenio non congruit.

Est ea ironica observatio Aristophane quam Pythagora dignior.

In § 56. ἔτι δὲ τὸν σοφώτατον τῶν ἀπάντων ΛΕΓόμενον καὶ συντάξαντα τὴν Φωνὴν τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ σύνολον εὗρετὴν καταστάντα τῶν ὀνομάτων κτῆ. Legendum τὸν σοφώτατον τῶν ἀπάντων ΓΕΝόμενον, nam Pythagoras quoque impense admirabatur eum

primus qui nomina rebus Imposuit.

et omnino Pythagoras dicendi usum et vocabulorum rationem et proprietatem diligenter animadvertere solet et ex eo fonte peracutas quasdam observationes et probationes haurire. Pueros iubet § 51. περὶ τὴν παιδείαν τὴν ἐπάνυμον τῆς ἐκείνων ἡλικίας σπουδάζειν, et h. l. demonstrat mulierum erga Deos pietatem ex eo quod qui primus imposuit nomina rebus ἐκάστην τὴν ἡλικίαν αὐτῶν συνάνυμον ἐποιήτατο θεῶ, nempe κόρην, νύμφην, μητέρα, μάϊν. Μάϊν pro αἰν Doricū esse monet: τὴν δὲ παῖδα ἐκ παίδων (melius παῖδα ἐκ παίδων) ἐπιδουσαν κατὰ τὴν Δωρικὴν διάλεκτον μάϊν, quod indicio est in Graecia maiore haec olim esse cogitata et dicta et omnes veritatis numeros habere, ut et reliqua a Dicaearcho de his rebus scripta.

Crotoniatarum matronas (§ 56) ita movit Pythagorae admonitio, ut ultro pretiosas vestes deponerent: ὥστε τὰ πολυτελῆ τῶν ἱματίων μηδεμίαν ἐνδύεσθαι τολμᾶν ἀλλὰ Θεῖναι πάσας εἰς τὸ τῆς Ἥρας ἱερὸν πολλὰς μυριάδας ἱματίων. Dicaearchum scripsisse suspicor: ἀλλ' ἌΝΑθεῖναι πάσας. Venerant matronae ad Iunonis Lacinae templum, de quo Livius XXIV. 3. *sex millia abierat ab urbe nobili (Crotone) templum ipsa urbe nobiliss Lacinae Iunonis sanctum omnibus circa populis*. Errore legitur apud Strabonem pag. 262 Casaub. πρώτη δ' ἐστὶ Κρότων ἐν ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα σταδίαις ἀπὸ τοῦ Λακινίου, ubi fortasse ἑκατὸν καὶ expungendum. Venerant igitur matronae ad Iunonis Lacinae templum non tantum ut Pythagoram audirent sed simul ut festum Iunonis diem celebrarent. Itaque auratas vestes et reliqua ornamenta ad pompam secum attulerant, sed postquam

Pythagorae verba audiverunt οὐδεμία τὰ πολυτελῆ τῶν ἱματίων ἐνδύεσθαι ἐτόλμησεν, neque ea domum retulerunt, sed εἰς τὸ τῆς Ἥρας ἱερὸν non ἔθηκεν, sed ἈΝέθηκεν, ut solebant pretiosa vestimenta et alibi et in Iunonis Lacinae templo dedicari.

Haec quoque, ut vides, omnes veritatis numeros habent, unde et suspicari licet factum id esse ἐν τῇ ἐπὶ Λακινίῳ πανηγύρει τῆς Ἥρας, εἰς ἣν συμπορεύονται πάντες Ἰταλιῶται, ut scribit Aristoteles ἐν τοῖς θαυμαστοῖς cap. 96. Westerm. quem locum descripsit Athenaeus pag. 541. a.

Omnino cum toto hoc loco comparandum est id quod ex Theopompo descripsit Iustinus XX. 4. (Pythagoras matronas Crotoniatarum) *docebat pudicitiam et obsequia in viros. — consecutusque disputationum assiduitate erat ut matronae auratas vestes caeteraque dignitatis suae ornamenta veluti instrumenta luxuriae deponerent eaque omnia delata in Iunonis aedem ipsi deae CONSECRARENT.*

Sequitur: λέγεται δὲ καὶ τοιοῦτόν τι διελθεῖν, ὅτι περὶ τὴν χώραν τῶν Κροτωνιατῶν ἀνδρὲς μὲν ἀρετὴ πρὸς γυναικὰ διαβεβόηται Ὀδυσσεὺς οὐ δεξιμένον παρὰ τῆς Καλυψοῦς ἀθανασίαν ἐπὶ τῷ τὴν Πηνελόπην καταλιπεῖν, ὑπολείποιο δὲ ταῖς γυναιξὶν εἰς τοὺς ἀνδρας ἀποδείξασθαι τὴν καλοκἀγαθίαν ὅπως εἰς ἴσον καταστήσωσι τὴν εὐλογίαν. Haec quoque in Graecia maiore cogitata et dicta esse apparet. In Italia enim nata fama est insulam Calypsus haud ita procul a Crotone et promontorio Lacinio sitam fuisse. Scylax in *Periplo* cap. 13. ἀπὸ Ῥηγίου — Κρότων, Λακίνιον ἱερὸν Ἥρας καὶ νῆσος Καλυψοῦς, ἐν ᾗ Ὀδυσσεὺς ᾤκει παρὰ Καλυψοῖ. Plin. H. N. III. 15. *promontorium Lacinium, cuius ante oram insula X millibus passuum a terra Dioscoron, altera Calypsus, quam Ogygiam appellasse Homerus existimatur.* Qua fama late per Italiam sparsa Pythagoras dicere poterat: περὶ τὴν χώραν τῶν Κροτωνιατῶν ἀνδρὲς ἀρετὴ πρὸς γυναικὰ διαβεβόηται et scitissime fabulam veterem in rem suam convertit.

Insulam Calypsus exadversus Lacinium sitam nemo umquam mortalium viderat, namque omnino nullae sunt in illo mari insulae nec maiores nec minores. Hoc curant scilicet οἱ μυθολογοῦντες. Per multa saecula eadem fama in Italia inferiore volitabat per ora virorum. Memorabilem locum Procopii *de*

bello Gotthico IV. 22. pag. 575. Dindorf. commodè attulit Car. Müllerus ad Scylacis locum l. Procopius, qui hos tractus optime noverat, ita scribit: νῆσον οὐδεμίαν ἐν τῷδε τῷ διάπλῳ (*a freto Siculo usque Corcyram*) οἰκουμένην ξυμβαίνει εἶναι ἐκ τοῦ κατὰ τὴν Χάρυβδιν πορθμοῦ μέχρι ἐς τὴν Κέρκυραν ὥςτε πολλάκις ἐγὼ ἐνταῦθα γενόμενος διηπορούμην ὅπῃ ποτὲ ἄρα τῆς Καλυψοῦς ἡ νῆσος εἴη. ταύτης γὰρ τῆς θαλάσσης οὐδαμῇ νῆσον τεθέαμαι. Sed ut est natura hominum ficti pravique tenax suspicari se dicit Calypsus insulam circa Corcyram sitam fuisse: καὶ Φαίη ἄν τις τὴν Καλυψὶ ἐνταῦθα γενέσθαι καὶ ἀπ' αὐτῆς τὸν Ὀδυσσεά γῆς τῆς Φαιακίδος (*Corcyrae*) ἔντα οὐ πολλῶ ἄποθεν ἢ σχεδία, ὥς Φησιν Ὅμηρος, ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ νηὸς τινος χωρὶς ἐνθένδε διαπορθμεύσασθαι.

Non magna igitur spes est fore ut insula Calypsus reperiat, nisi forte ab eo, qui Ulyssis regiam et villam Laërtæ nuper reperisse narratur.

Reliquum est mendum in verbis: ὑπολείποιο δὲ ταῖς γυναίξιν εἰς τοὺς ἄνδρας ἀποδείξασθαι τὴν καλοκάγαθίαν, ὅπως εἰς ἴσον καταστήσασιν τὴν εὐλογίαν. Sententia est manca et imperfecta, quia intercidit vocabulum necessarium. Supplendum existimo: ἀποδείξασθαι τὴν ἸCHN καλοκάγαθίαν. Praeterea scribe εἰς ἴσον (ἴσον Ionicum est) et καταστήσουσιν.

In fine loci legitur § 57. ἀπλῶς δὲ μνημονεύεται διὰ τὰς εἰρημένους ἐντεύξεις περὶ Πυθαγόρου οὐ μετρίαν τιμὴν καὶ σπουδὴν καὶ κατὰ τὴν πόλιν τῶν Κροτωνιατῶν γενέσθαι καὶ διὰ τὴν πόλιν περὶ τὴν Ἰταλίαν. Huc usque pertinet locus ex praeclaro scriptore antiquo excerptus, quem DICAEARCHUM esse Meinersio prorsus assentior. Optime id collegit vir acutus et perspicax ex Porphyrii *vita Pythagorae* § 18. 19. ἐπεὶ δὲ τῆς Ἰταλίας ἐπιβὰς ἐν Κρότῳ ἐγένετο, Φησὶν ὁ ΔΙΚΑΙΑΡΧΟΣ, ὥς ἀνδρὸς ἀφικομένου πολυπλάνου τε καὶ περιττοῦ καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν φύσιν ὑπὸ τῆς τύχης εὖ κεχωρηγμένου (τὴν τε γὰρ ἰδέαν εἶναι ἐλευθέριον καὶ μέγαν χάριν τε πλείτην καὶ κόσμον ἐπὶ τε τῆς Φωνῆς καὶ τοῦ ἥθους καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἔχειν) οὕτως διατεθῆναι τὴν Κροτωνιατῶν πόλιν ὥς ἐπεὶ τὸ τῶν γερόντων ἀρχεῖον ἐψυχὰ γώγησε πολλὰ καὶ καλὰ διαλεχθεῖς, τοῖς νέοις πάλιν ἡβητικὰς

ἐποιήσατο παραινήσεις ὑπὸ τῶν ἀρχόντων κελευσθείς. μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς παισὶν ἐκ τῶν διδασκαλείων ἀθρόως συνελθοῦσιν· εἶτα ταῖς γυναῖξιν καὶ γυναικῶν σύλλογος αὐτῷ κατεσκευάσθη. Γενομένων δὲ τούτων μεγάλη περὶ αὐτὸν ἠϋξήθη δόξα. Vides haec omnia examussim respondere iis, quae in eximio fragmento apud Iamblichum § 36—57 leguntur, nisi quod verba nonnumquam in brevius contracta sunt et aliter conformata oratio est manente eadem sententia. In una tantum re tenui et exigua dissentiunt. Apud Porphyrium narratur Pythagoras primum τὸ τῶν γερόντων ἀρχαῖον (vitiose editur ἀρχαῖον) ψυχαγωγῆσαι, deinde magistratum iussu ἡβητικᾶς ποιήσασθαι παραινήσεις. Apud Iamblichum primum omnium εἰσῆλθεν εἰς τὸ γυμνάσιον et facunda oratione adolescentes admonuit § 37—44, deinde § 45. ἀπαγγελλέντων ὑπὸ τῶν νεανίσκων πρὸς τοὺς πατέρας τῶν εἰρημένων ἐκάλεσαν οἱ Χίλιοι τὸν Πυθαγόραν εἰς τὸ συνέδριον καὶ προεπαίνεσαντες (sic F. pro ἐπαίνεσαντες) ἐπὶ τοῖς πρὸς τοὺς υἱοὺς ῥηθεῖσιν ἐκέλευσαν εἴ τι συμφέρον ἔχει λέγειν τοῖς Κροτωνιάταις ἀποφύνασθαι πρὸς τοὺς τῆς πολιτείας προκαθημένους. Sed hoc leve et minutum est et sic saepe fit ubi complura memoriter referuntur. Notavimus iam antea nonnulla Dicaearchi a Timaeo esse in suas historias recepta. Addam unum luculentum exemplum. Dicaearchus induxerat § 56. Pythagoram dicentem: τὸν συντάξαντα τὴν Φωνὴν τῶν ἀνθρώπων — συνιδόντα ὅτι τῆς εὐσεβείας οἰκειότατόν ἐστι τὸ γένος τῶν γυναικῶν ἐκάστην τὴν ἡλικίαν αὐτῶν συνάνυμον ποιήσασθαι θεῷ καὶ καλέσαι τὴν μὲν ἄγαμον ΚΟΡΗΝ, τὴν δὲ πρὸς ἄνδρα δεδομένην ΝΥΜΦΗΝ, τὴν δὲ τέκνα γεννησαμένην ΜΗΤΕΡΑ, τὴν δὲ παῖδας ἐκ παίδων ἐπιδοῦσαν κατὰ τὴν Δωρικὴν διάλεκτον ΜΑΙΑΝ. Audi nunc Timaeum apud Diog. Laërt. VIII. 11. Τίμαιός φησιν ἐν δεκάτῃ ἱστορίῳ λέγειν αὐτὸν τὰς συνοικούσας ἀνδράσι θεῶν ἔχειν ὀνόματα ΚΟΡΑΣ, ΝΥΜΦΑΣ, εἶτα ΜΗΤΕΡΑΣ καλουμένας. Nonne manifesto haec ex illis?

Dicaearchus Messenae in Sicilia natus vicinam Graeciam maiorem et res Italicas optime noverat. Eximius eius locus est de Pythagora apud Porphyrium § 56 ex quo ὁδοῦ πάρεργον nonnulla vitia corrigere iuvat. *Dicaearchus auctor est* (inquit) τοὺς πολλοὺς (τῶν Πυθαγορείων) σποράδην κατὰ τὴν πόλιν ὡς ἔτυχον Εἰς Αἶττυ διαφθαρῆναι. Egregie emendavit C. Müller (*Fragm. Histor.* II. pag. 245.) ἘΚΑΚΤΟC et sic ὡς ἔτυχεν

ἔκαστος legendum. Πυθαγόραν δὲ τὸ μὲν πρῶτον εἰς Καυλωνίαν τὸν ὄρμον σωθῆναι. ἐκεῖθεν δὲ πάλιν εἰς Λοκρούς· πυθομένους δὲ τοὺς Λοκρούς τῶν γερόντων (*Senatorum* sive τῶν Χιλίων) τινὰς ἐπὶ τὰ τῆς χάρας ὅρια ἀποσείλαι. τούτους δὲ πρὸς αὐτὸν ἀπαντήσαντας εἰπεῖν „Ἡμεῖς, ὦ Πυθαγόρα, σοφὸν μὲν ἄνδρα σε καὶ δεινὸν ἀκούομεν· ἀλλ’ ἐπὶ τοῖς ἰδίσι νόμοις οὐδὲν ἔχομεν ἐγκαλεῖν. Αὐτοὶ μὲν ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων πειρασόμεθα μένειν· σὺ δὲ ἐτέρωθί που βάδιζε λαβὼν παρ’ ἡμῶν εἴ τοι κεχρημένος τυγχάνεις”. quae sic scribenda et constituenda sunt: ἀλλ’ ἐπεὶ τοῖς ἰδίσι νόμοις οὐδὲν ἔχομεν ἐγκαλεῖν, αὐτοὶ μὲν — σὺ δ’ ἐτέρωθε ποιεῖς βάδιζε. ex quibus colligas nondum illo tempore Zaleucum Pythagoreum Locrensibus scripsisse leges¹⁾. In fine loci Dicaearchus scribit: πανταχοῦ γὰρ ἐγένοντο μεγάλαι τῆς αἵτης, ἧς ἔτι καὶ νῦν οἱ περὶ τοὺς τόπους μνημονεύουσιν τε καὶ διηγούνται τὰς ἐπὶ τῶν Πυθαγορείων κηλοῦντες. Novo exemplo apparet quid sit ἔτι καὶ νῦν, id est vivo Dicaearcho duobus fere post Pythagoram saeculis.

In § 58. *Pythagoras dicitur primus sapientiae studiosum* (Φιλόσοφον) sese appellasse οὐ καινοῦ μόνον ὀνόματος ὑπάρξεως ἀλλὰ καὶ πρᾶγμα οἰκτεῖον ΠΡΟεκδιδάσκων χρησίμως. Sententia manifesto postulat ΠΡΟεκδιδάσκων. Cicero *Tusc. Quaestt.* V. 4. *nec vero Pythagoras nominis solum (philosophi) inventor sed rerum etiam ipsarum amplificator fuit.*

In § 58. ὥς γὰρ ἐκεῖτε (*ad ludos*) παντοδαποὶ Φοιτῶντες ἄνθρωποι ἄλλος κατ’ ἄλλου χρεῖαν ἀφικνεῖται, ὁ μὲν χρηματισμοῦ τε καὶ κέρδους χάριν ἀπεμπολεῖται τὸν φόρτον ἐπειγόμενος, ὁ δὲ δόξης ἕνεκα ἐπιδειξόμενος [ἥκει] τὴν βώμην τοῦ σώματος. Expungendum est ἥκει, quod et eleganter compositae sententiae concinnitatem vitiat et arcte coniungenda dirimit. Expuncto ἥκει apparet vitium in praecedentibus ubi legendum: παντοδαποὶ Φοιτῶντες ἄνθρωποι ἄλλος κατ’ ἄλλου χρεῖαν ἀφικνούνται, non ἀφικνεῖται, ut ratio et usus dicendi postulant.

1) Cicero de Legg. II. 6. *quid? quod Zaleucum istum negat ullum fuisse Timaeus. ad Atticum VI. 1. Quis Zaleucum leges Locris scripsisse non dixit? num igitur iacet Theophrastus, si id a Timaeo tuo familiari reprehensum est?*

Quae leguntur § 58 sqq. ab Heraclide Pontico, Platonis audire, sumta esse a Meinersio putantur. Est sane scriptor perelegans, veluti § 58 τοὺς μὲν γὰρ χρημάτων καὶ τρυφῆς αἰρεῖ πόθος, τοὺς δὲ ἀρχῆς καὶ ἡγεμονίας ἥμερος, Φιλονικίαι τε δοξομανεῖς κατέχουσιν.

In sqq. editur: καλὴν μὲν οὖν εἶναι τὴν τοῦ σύμπαντος οὐρανοῦ θέαν, — κατὰ μετουσίαν μέντοι τοῦ πρώτου καὶ τοῦ νοητοῦ εἶναι αὐτὸ τοιοῦτον. Addita vocula quae in huiusmodi comparatione necessaria est legendum: καλὴν μὲν οὖν εἶναι ΚΑΙ τὴν τοῦ σύμπαντος οὐρανοῦ θέαν, et sic demum intelligitur μέντοι in sqq. κατὰ μετουσίαν ΜΕΝΤΟΙ τοῦ πρώτου.

In § 59. σοφία est secundum Pythagoram ἡ τῷ ὄντι ἐπιστήμη [τις] ἡ περὶ τὰ καλὰ πρῶτα καὶ θεῖα καὶ ἀκήρατα καὶ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ἀσάυτως ἔχοντα ἀσχολουμένη, ὣν μετοχῇ καὶ τὰ ἄλλα ἂν εἴποι τις καλὰ. Dele τις quod cum Ἡ ἐπιστήμη pugnat. In sqq. optime F. περὶ τὰ καλὰ ΤΑ πρῶτα, quod etiam sine libris restitui debuisset.

Caeterum haec omnia magis sunt Platonica quam Pythagorea.

In § 60. ad fabulas pueriles delabimur: μέχρι τῶν ἀλόγων ζώων ἀναλυτικόν τι καὶ νοητικὸν ἐκέντητο Πυθαγόρας. Pro νοητικόν rectissime F. νοητητικόν dedit. Sed ἀναλυτικόν quoque corruptum est. Quid in eo lateret saepe quaesivi sed numquam repperi.

In sqq. διδασκαλίᾳ πάντα περιγίγνεται τοῖς νοῦν ἔχουσιν ὅπου καὶ τοῖς — ἀμοιεῖν λόγου νομιζομένοις. Nihil est in his difficultatis, ut Kusterus opinabatur. Idem recte emendavit: ὅπου ΓΕ καί, quod dudum receptum oportuerat.

Vanus est et puerilis admodum scriptor qui ea litteris mandavit quae leguntur in § 60—63 et apud Porphyrium in § 23 sq. Serio narrat Pythagoram egregie cordatum hominem, si quis alius „ursam iureiurando adegisse”, ὀρκῶσαι τὴν ἄρκτον μηκέτι ἐμψύχου καθάπτεσθαι. Quae verba praeierit et quo pacto in eius verba ursa iuraverit narrare neglexit.

Iterum diu et multum cum bove egit καὶ εἰς τὸ οὖς πολλὰν ἄραν προσψιθύρισκε τῷ ταύρῳ (qui ingenio paullo tardior fuisse videtur) tandem ei persuasit ut a fabarum esu abstineret. Atque hae ineptiae insertae sunt praeclaris Dicaearchi et Aristoxeni testimoniis. Quidquid de Pythagorae et Pythagoreorum abstinentia a fabarum esu (ut nonnulli adeo mortem obire quam fabis vesci maluerint) nugantur scriptores recentiores, de nihilo esse ficta declarat eximium Aristoxeni testimonium apud Gellium N. A. de quo infra dicemus.

Pergit narrare nugator bovem semel a Pythagora admonitum posthac semper fabis abstinuisse. Mirari desines ubi audiveris τὸν βοῦν ἐκείνου — κατὰ τὸ τῆς Ἡρκῆς ἱερὸν (Tarenti) γηρᾶντα διακμεμενηκέναι — ὑπὸ πάντων ἀνθρωπίναις τροφαῖς σιτούμενον, ἅς οἱ ἀπαντᾶντες αὐτῷ προσώρεον. Sic igitur abstinebat fabis, quas nemo dabat. Mendosum est ὑπὸ πάντων σιτούμενον. Emenda σιτιζόμενον.

Sequioris aetatis hunc scriptorem esse arguit forma plebeia in § 62. ἀετὸν ὑπεριπτάμενον pro ὑπερπετόμενον. Graeculi ἵπταμαι pro πέτομαι dicebant.

In § 62. ἀετὸν ὑπεριπτάμενον — καταγαγεῖν λέγεται καὶ καταψήσαντα πάλιν ἀφεῖναι. Diserte in F. καταγαγεῖν legitur ut apud Porphyrium pro vulgata μεταγαγεῖν. Aegerrime distinguuntur in Codicum scriptura μ et ξ .

Ex hisce omnibus Pythagoras δέδεικται (§ 62. in fine) τὴν Ὀρφείῳ ἔχων ἐν τοῖς θηρίοις ἡγεμονίαν καὶ κηλῶν αὐτὰ [καὶ κατέχων] τῇ ἀπὸ τοῦ φόβου [τῆς φωνῆς] προΐούσῃ δυνάμει. Nemo, ut opinor, τῆς φωνῆς retinere volet. Pro κηλῶν in libris est κυκλῶν. Feliciter repertum κηλῶν docet languidum et iners καὶ κατέχων insiticiū esse.

In § 63. καὶ ἐαυτὸν δὲ ἀνκμφιλέτοις τεκμηρίοις ἀπέφαινε Εὐφορβὸν γεγονέναι Πάνθου υἱόν. Vera lectio apud Porphyrium est ἀπέφηνεν. O stolidos homines, qui haec ἀνκμφιλέτοις τεκμηρίοις probata esse inepti credebant!

Reliqua sunt perinde stolidā quamquam confidenter admodum

pro certis et indubitatis proferuntur: ἐναργέστατα καὶ σαφῶς ἀνεμίμνησκε τῶν ἐντυγχανόντων πολλοὺς τοῦ προτέρου βίου, ὃν αὐτῶν ἡ ψυχὴ πρὸ τοῦ τῷδε τῷ σώματι ἐνδεθῆναι πάλαι ποτὲ ἐβίωσεν. Unde haec scire Pythagoram opinabantur? et quo pacto memoriam hanc funditus deletam *renovare* poterat? Quanto melius Cicero *Tusc. Quaestt.* I. 6 *Ego autem non commemini antequam sum natus me miserum. Tu si meliore memoria es velim scire ecquid de te recordere.*

Post pauca τὰ ἱσορούμενα (inquit) περὶ τῆς ἐν Μυκῆναις ἀνακειμένης — ἀσπίδος παρίεμεν ὡς πάνυ δημῶδη, πλὴν ὅγε διὰ πάντων τούτων βουλόμενον δεικνύναι ἐκεῖνό ἐστιν. Pro βουλόμενον Scaliger ἐβουλόμην coniecit, quod cum παρίεμεν non congruit. Recte F. βουλόμεθα paullo perplexius scriptum.

In fine § F. servavit ἐντεῦθεν ἤρχετο pro ἘΝήρχετο.

In § 64. τοῖς μὲν γνωρίμοις τὰς λεγομένας ἐξαρτύσεις τε καὶ ἐπαφὰς συνέταττε καὶ συνηρμόζετο. Supplendum esse ἐξαρτύσεις τε (καὶ συναρμογὰς) καὶ ἐπαφὰς primum colligas ex § 114. σύμπαν τὸ Πυθαγορικὸν διδασκαλεῖον τὴν λεγομένην ἐξ ἀρτυσιν καὶ συναρμογὰν καὶ ἐπαφὰν ἐποιεῖτο μέλεσί τισιν ἐπιτηδεύοις εἰς τὰ ἐναντία πάθη περιάγον χρησίμως τὰς τῆς ψυχῆς διαθέσεις. Si quis enim utrumque locum § 64 et 114. inter se comparare volet, videbit illa ex his sumta esse et repetita verbis partim iisdem partim diversis eandem notionem continentibus. Multo est melior et purior oratio et stilus in § 114. deterior aliquanto et negligentior Iamblichi dictio est, sed dicitur ab utroque idem. Satis erit paucos hos locos inter se conferre:

§ 64.

μηχανώμενος κεράσματα τινῶν μελῶν — δι' ὧν ῥαδίως εἰς τὰ ἐναντία περιέτρεπον καὶ περιήγουν τὰ τῆς ψυχῆς πάθη.

§ 65.

ἐπὶ τε ὕπνον ἐσπέρας τρεπομένων τῶν ὀμιλητῶν ἀπήλλαττε μὲν αὐτοὺς τῶν ἡμερινῶν ταρα-

§ 114.

μέλεσί τισιν ἐπιτηδεύοις εἰς τὰ ἐναντία πάθη περιάγον χρησίμως τὰς τῆς ψυχῆς διαθέσεις.

§ 114.

ἐπὶ τε γὰρ εὐνάς τρεπόμενοι τῶν μεθ' ἡμέραν ταραχῶν καὶ ΠΕΡΙηχημάτων ἐξεκάλαιρον τὰς

χῶν καὶ ἐνηχημάτων διεκάθειρέ
τε συγκεκλυδασμένου τὸ νοητικὸν
ἡσύχους τε καὶ εὐονείρους ἔτι δὲ
μαντικούς τοὺς ὕπνους αὐτοῖς
ἀπειργάζετο.

τὰς διανοίας — καὶ ἡσύχους πα-
ρεσκεύαζον ἑαυτοῖς ἐκ τούτου καὶ
ὀλιγονείρους καὶ εὐονείρους τοὺς
ὕπνους.

In priore loco pro Ἐνηχημάτων ex altero ΠΕΡΙηχημάτων est reponendum.

Ex eadem utriusque loci comparatione grave mendum ex § 114. eximi poterit. Editur:

in § 114.

ἔτι δὲ καὶ ὅτε ἄνευ λέξεως με-
λισμάτων ὍΠΟΥ τε καὶ πάθη
καὶ νοσήματά τινα ἀφυγιάζον.

in § 64.

τὴν διὰ μουσικῆς παιδευσιν —
κατεξήσατο διὰ τε μελῶν τινῶν
καὶ ῥυθμῶν ἀφ' ὧν ΤΡΟΠΩΝ
τε καὶ παθῶν ἀνθρωπίνων ἰάσεις
ἐγίγνοντο.

ex quo intelligitur male mulcatum locum sic redintegrari oportere: ἄνευ λέξεως (διὰ) μελισμάτων (τινῶν καὶ ῥυθμῶν) ΤΡΟΠΟΥΣ τε καὶ πάθη καὶ νοσήματά τινα ἀφυγιάζον. Paene oculis cernimus veterem lacunam **μελισμάτων**** *ὍΠΟΥ* τε καὶ πάθη. Evidens est in ΟΠΟΥ nomen aliquod latere, quod fuisse ΤΡόπουC ex altero loco apparet.

§ 65.

ἀπὸ δὲ τῆς εὐνῆς πάλιν ἀνισα-
μένων τοῦ νυκτερινοῦ κάρου καὶ
τῆς ἐκλύσεως καὶ τῆς νωχελείας
αὐτοῦς ἀπήλλασσε διὰ τινων
ἰδιοτρόπων ἁσμάτων.

§ 114.

ἐξανισάμενοί τε τὰς ἐκ κοίτης
νωχελείας πάλιν καὶ κάρους δι'
ἄλλοτρόπων ἀπήλλασσον ἁσμά-
των.

Manifestum est eadem haec esse verbis paullo aliter enunciata in eandem sententiam.

Praeterea sciendum comparationem hanc a lyra sumtam, cuius proprie sunt ἐξάρτυσις καὶ συναρμογὰ καὶ ἐπαφά, Pythagoreis in deliciis fuisse et passim legi. Euryphamus Pythagoreus in Stobaei *Floril.* CIII. 27. λύρα πᾶσα χρῆζει τριῶν τούτων τυχέν· ἐξαρτύσις, συναρμογᾶς, ἐπαφᾶς τινὸς μωσικᾶς. Hippodamus Pythagoreus in Stobaei *Floril.* XLIII. 93. πᾶσα πολιτικὰ κοινωνία λύρᾳ παντελεῖ ποτέρικε τῷ ἐξαρτύσιός τε δέεσθαι καὶ συναρμογᾶς καὶ τὸ τελευταῖον ἐπαφᾶς τινὸς καὶ προσχεράσιος μωσικᾶς. Callicratidas Pythagoreus in Stobaei *Floril.* LXXV. 16.

πᾶς ὁ οἶκος καθάπερ ψαλτήριον τριῶν τούτων χρηΐζει τυχέν· ἐξαρ-
τύσιος, συναρμογᾶς, ἐπαφᾶς τινὸς μωσικᾶς.

Ἐξαρτύεσθαι proprie in ea re poni solet: apud Anaxilam
Athenaei pag. 183 b. ἐν Λυροποιῷ inducitur ὁ λυροποιός ita dicens:

ἐγὼ δὲ βαρβίτους τριχόρδους πηκτίδας

κιθάρας λύρας σκινδαψὸν ἐξηρτούμαν.

in Archetypo Marciano est σκινδαψοὺς ἐξηρτούμαν, ut metro
consulerent σκινδαψὸν reposuerunt, sed sententia pluralem postu-
lat. Legendum Δωρισι·

ἐγὼ δὲ βαρβίτοC τριχόρδOC πAκτίδας

κιθάρας λύρας σκινδαψOC ἐΞAρτούμαν.

Figurate Iamblichus § 94. qui ex optimo scriptore haec
descripsit: εἰ δὲ πάντα ἀκριβῶς αὐτῷ ἐπιβλέποντι ἐξηρτυμένοι
ἐφαίνοντο τοῖς ἀγαθοῖς ἡθεσιν, ubi edebatur ἐπιβλέποντεC ἐξηρτη-
μένοι, emendavit utrumque Kusterus. Id ipsum quod reposuit
in F. diserte scriptum est ἐπιβλέπὸν cum duobus punctis (..)
i significantibus, ut (:) pro α ponitur, et ἐξηρτῦμένοι.

In § 65. τῆς νωχελείας αὐτοὺς ἀπήλλασσε διὰ τινων ἰδιοτρό-
πων ἁσμάτων καὶ μελισμάτων ψιλῇ τῇ Κράσει διὰ λύρας ἢ καὶ
Φωνῆς συντελουμένων. Mendum est in κράσει. Legendum ψιλῇ
τῇ Φράσει, ut § 227. ἅπερ ψιλῇ μὲν τῇ Φράσει γραῶδεςιν ὑποθή-
καις ἔοικεν.

In § 65. Pythagoras τὸν νοῦν ἐνήρειδε ταῖς μεταρσίαις τοῦ
κόσμου συμφωνίαις Ἐνακούων, ὧς ἐνέφαινε, μόνος αὐτὸς — τῆς
καθολικῆς τῶν σφαιρῶν — ἁρμονίας. Male sit nugatoribus, qui
multis post Pythagoram saeculis haec *miracula stultis* pruden-
tissimo viro imputarunt, ut etiamnunc ἡ τῶν σφαιρῶν ἁρμονία
ab uno tantum homine audita risum moveat et iocum.

Mendosum est ἐνακούων. Legendum Ἐπακούων, ut in § 66.
de re eadem: ἑαυτῷ γὰρ μόνῳ — ἐπὶ ἡκοα τὰ κοσμικὰ φθέγματα
ἐνόμιζεν.

In § 67. versus sunt Empedoclis:

ὁππότε γὰρ πάσαισιν ὀρέξαίτο πραπίδεςσι

ῥεῖδ' γε τῶν ὄντων πάντων λεύσεσκεν ἔκαστα.

Lege πάσχουσιν ex F. et in sq. versu: ῥεῖτ' Ὅ ΓΕ τῶν ὄντων

— λεύσεσκεν. Nihil est γε in ῥεῖά γε et ὁμηρικῶς dixerat Empedocles ῥεῖ' ὃ γε — λεύσεσκεν ἔκαστα.

Idem locus bis et ter ab Iamblichō descriptus est

§ 68.

πρὸς δὲ τούτοις ἐμψύχων ἀποχὴν πάντων καὶ ἔτι βρωμάτων ἀκολάσων ταῖς ἐπεγρίαις τοῦ λογισμοῦ καὶ εἰλικρινεῖαις ἐμποδιζόντων κατέδειξε τοῖς ἑταίροις, ἔχεμυθίαν τε καὶ παντελεῖ σιωπὴν πρὸς τὸ γλώσσης κρατεῖν συνασκοῦσαν ἐπὶ ἔτη πολλά, σύντονόν τε καὶ ἀδιάπνευστον περὶ τὰ δυσληπτότατα τῶν θεωρημάτων ἐξέτασίν τε καὶ ἀνάληψιν· διὰ ταῦτα δὲ καὶ ἀοινίαν καὶ ὀλιγοσιτίαν καὶ ὀλιγοῦπνίαν, δόξης τε καὶ πλούτου καὶ τῶν ὁμοίων ἀνεπιτήδευτον καταφρόνησιν (F. Φρόνησιν) τε καὶ κατεξανάσασιν καὶ αἰδῶ μὲν ἀνυπόκριτον πρὸς τοὺς προσήκοντας, πρὸς δὲ τοὺς δμήλικας ἄπλως ὁμοιότητα καὶ ΦιλοΦροσύνην, συνεπίτασίν τε καὶ παρόρμησιν πρὸς τοὺς νεωτέρους Φθόνου χωρίς.

§ 187.

τοῦ δὲ αὐτοῦ εἶδους ἐστὶν ἀποχὴ ἐμψύχων ἀπάντων καὶ προσέτι βρωμάτων τινῶν ἀκολάσων — καὶ αἱ ἐπήρειαι τῶν ἐμποδιζόντων τοῦ αὐτοῦ ἐστὶν εἶδους. ἔτι δὲ ἔχεμυθία τε καὶ παντελεῖς σιωπὴ πρὸς τὸ γλώσσης κρατεῖν συνασκοῦσα, ἥ τε σύντονος καὶ ἀδιάπνευστος περὶ τὰ δυσληπτότατα τῶν θεωρημάτων ἀνάληψίς τε καὶ ἐξέτασις· διὰ δὲ τὰδε καὶ ἀοινία καὶ ὀλιγοσιτία καὶ ὀλιγοῦπνία, δόξης τε καὶ πλούτου καὶ τῶν ὁμοίων ἀνεπιτήδευτος κατεξανάσασις καὶ αἰδῶς μὲν ἀνυπόκριτος πρὸς τοὺς προσήκοντας, περὶ δὲ τοὺς δμήλικας ἄπλως ὁμοιότης καὶ ΦιλοΦροσύνη, συνεπίστασις δὲ καὶ παρόρμησις πρὸς τοὺς νεωτέρους Φθόνου χωρίς.

In priore loco scribendum: βρωμάτων (τινῶν) ἀκολάσων ΤΑC ΕΤΑΥΓΕΙΑC τοῦ λογισμοῦ καὶ ΤΑC εἰλικρινεῖΑC ἐμποδιζόντων, et idem in secundo loco nunc pessime mulcato olim fuit scriptum, ubi nonnulla interposita sunt aliunde sumta et cum reliquis minime congruentia.

Recurrit idem locus § 225. sic scriptus: (εἰς del.) τοῦτο μὲν γὰρ ἀποχὴ ἐμψύχων ἀπάντων καὶ προσέτι βρωμάτων τινῶν ἡσκεῖτο γενναίως, τοῦτο δὲ ἔχεμυθία τε καὶ παντελεῖς σιωπὴ πρὸς τὸ γλώσσης κρατεῖν συνασκοῦσα ἐπὶ ἔτη πολλά [τὴν ἀνδρείαν αὐτῶν ἐγύμναζε, dele alienae manus additamentum loci compositionem

vitians], ἥ τε σύντονος καὶ ἀδιάπνευτος περὶ τὰ δυσληπτότατα τῶν θεωρημάτων ἐξέτασις τε καὶ ἀνάλυσις· διὰ ταῦτα δὲ αἰοινία καὶ ὀλιγοσιτία καὶ ὀλιγοῦπνία δόξης τε καὶ πλούτου καὶ τῶν ὁμοίων ἀνεπιτήδευτος καταφρόνησις. [καὶ ταῦτα πάντα εἰς ἀνδρείαν αὐτοῖς συνέτεινεν, hoc quoque est παρέμβλημα fortasse ipsius Iamblichī pugnans cum loci sententia et conformatione verborum, neque enim ἡ τῶν ἐμψύχων ἀποχή, ἡ ἐχεμυθία, ἡ σύντονος ἐξέτασις, ἡ αἰοινία, ἡ δόξης τε καὶ πλούτου καταφρόνησις fortitudinem (ἀνδρείαν) animis indebant, sed gravitatem et constantiam, et verborum ea est compositio ut omnia haec pendeant ex ἡσκέτο γενναίως. Eadem de causa dixerat τοῦτο μὲν — τοῦτο δέ, non ΕΙC τοῦτο μὲν.].

In § 68. ἀποχὴν βρωμάτων τινῶν ταῖς ἐπεγρίαις (sic F.) τοῦ λογισμοῦ καὶ εἰλικρινείαις ἐμποδιζόντων κατέδειξε τοῖς ἐταίροις. Ut vera lectio indagetur, namque ἙΠΕΓΡΙΑΙC nihil est, compara locum in § 13. καὶ τούτου ὀλιγοῦπνίαν καὶ ἐπαγρίαν καὶ ψυχῆς καθαρότητα κτησάμενος. et in § 187. καὶ αἱ ἐπήρειαι. Unum et idem vocabulum latet in triplici mendo ΕΠΕΓΡΙΑΙC et ΕΠΑΓΡΙΑΝ et ἙΠΗΡΕΙΑΙ, quod videamus an expiscari possimus ex § 74. μετὰ τοὺς καθαρμούς — δι' οὓς ἀγχινοῖά τε καὶ ψυχῆς εὐάγειαι — ἐνεφύοντο. et ex § 105. ἐπειδὴν — φανερὰ καὶ εὐαγῇ ἀντὶ σκοτεινῶν γένηται. et ex § 106. ὅσα δὲ εἰς μαντικὴν ἐνεπδίζεν ἢ πρὸς καθαρότητα τῆς ψυχῆς καὶ ἀγγείαν (sic F.) — παρῇναι φυλάττεσθαι. et ex § 107. καὶ τὰ πρὸς εὐάγειαν (F. εὐᾶ) δὲ ἐναντίως ἔχοντα καὶ ἐπιθολοῦντα τῆς ψυχῆς τὰς καθαρότητας. Nempe duo erant adiectiva formata alterum ex τὸ ἄγος εὐαγῆς, εὐαγῶς, εὐάγεια, alterum ex ἡ αὐγὴ εὐαυγῆς, εὐαύγεια, quae quamquam toto coelo distant perpetuo inter se confunduntur. Εὐαγῆς est εὐσεβῆς, θεοσεβῆς, ὅσιος, sed εὐαυγῆς est λαμπρὸς, φαεινός lucidus, clarus, et opponuntur inter se εὐαυγῆς et σκοτεινός. Hinc facile est hos locos omnes ordine emendare. Legendum § 68. ταῖς ΕΤΑΓΓΕΙΑΙC τοῦ λογισμοῦ. et § 13. ΕΤΑΓΓΕΙΑΝ καὶ ψυχῆς καθαρότητα. et § 187. αἱ ΕΤΑΓΓΕΙΑΙ δὲ αἱ τοῦ λογισμοῦ. et § 74. ψυχῆς ΕΤΑΓΓΕΙΑ. et § 105. ἐπειδὴν — ΕΤΑΓΓΗ ἀντὶ σκοτεινῶν γένηται. et § 106. πρὸς καθαρότητα τῆς ψυχῆς καὶ ΕΤΑΓΓΕΙΑΝ. et § 107. τὰ πρὸς ΕΤΑΓΓΕΙΑΝ δὲ ἐναντίως

ἔχοντα. Magnam horum locorum partem occupavit sic emendare Hemsterhusius apud Dindorf. ad St. Th. v. Εὐαγής. Hemsterhusius et alia complura de genere hoc aliunde attulit et locum ex Iamblichi *Protreptico* (pag. 360. Kiessl.) ἀφ' ὧν λαμπροτάτη τις εὐαγία καὶ ἀδιάπταιστος περὶ τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα συνίσταται, ubi haud dubie ΕΥΑΤΓΕΙΑ reponendum, quod unice ad τὸ τῆς ψυχῆς ὍΜΜΑ accommodatum est. Eadem fere notio inest in verbis εὐαυγής, λαμπρός, εἰλικρινής, Φαεινός (Φανός), καθαρός, quibus opponuntur σκοτεινός, θολερός, ἐπιθολοῦσθαι et sim.

Idem Hemsterhusius Aeschilo reddidit in *Persis* vs. 466.

ἔδραν γὰρ εἶχε παντὸς ΕΥΑΤΓΗ ζαρωτοῦ.

pro εὐαγῇ, quod Dindorfium retinuisse miror, et Euripidi in *Supplic.* vs. 652.

ἀμφὶ δ' Ἠλέκτρας πύλας

ἔστην θεατῆς πύργον ΕΥΑΤΓΗ λαβών.

pro εὐαγῇ, quod plane ineptum est. Platoni idem reddidit *de Legg.* pag. 952 a. μαθοῦσι μὲν εὐΑΤγέστερα — μὴ μαθοῦσι δὲ σκοτεινότερα. et in *Timaeo* pag. 58 d. ἀέρος τὸ μὲν εὐΑΤγέστατον — ὃ δὲ θολερώτερος, unde Iamblichus sumsit (*de Myster.* 80. 21.) τὸ εὐΑΤγέστατον — τοῦ ἀέρος, non εὐΑγέστατον, et apud Aristotelem *de mundo* cap. 5. κόσμος λαμπρότητι εὐΑΤγέστατος.

Addidit Hemsterhusius verissimam observationem hanc: „Pythagoreis imprimis αὐγή et voces inde natae placuerunt.” et unum affert ex Stobaeo locum: ἔχων περιαυγέα καὶ διαυγέα τὴν ἔποψιν.

Mallet tamen pro Pythagoreis Dorienses nominasset, qui crebro αὐγά, αὐγάσδομαι, ποταυγάσδομαι, ποταύγασις et multa hinc derivata usurpabant, διαυγής, τηλαυγής, παναυγής, περι-αυγής, συναυγής, μελαναυγής, ἀνταυγής similiterque εὐαυγής.

Nota est Spartanorum cantilena:

ἀμέες δέ γ' εἰμέες, αἱ δὲ λῆς αὐγάσδεο.

et palmaris Koenii emendatio in Stobaei *Floril.* XLVIII. 62. ὥς τε τὼς ποταυγασμένως αὐτὸν κατακοσμηθῆμεν, ubi in vicinia est α ποταύγασις. Una opera emendari poterit locus Stobaei *Floril.* I. 81. in Archytæ fragmento: τὸ λαμπρὸν φάος μαρΑΤγίαν περιτίθησι τοῖς ὀφθαλμοῖς, quod nihil habet cum αὐγή commune sed corrigendum est ex loco Ecphanti Pythagorei in Stob. *Floril.* XLVIII. 64. μαρμαρυγαί τε γὰρ πολλὰ καὶ σκο-

τοδιναίσεις ὡς ἐφ' ὕψος ὀθυῶν ἀναβάντας τῶς νόθως ἀπήλεγξαν, unde reponendum: μαρΜΑΡΥΓὰν περιτίθηΤι τοῖς ὀφθαλμοῖς, ut apud Iamblichum § 228. ὑπὸ τῆς λαμπροτάτης αὐτῶν μαρμαρυγῆς ἀποσρέφεσθαι τὰ ὄμματα.

In § 68. in F. legitur: αὕτη μὲν οὖν ἤδη μουσικῆς ἐπετηδένετο αὐτῷ κατάρτυσις τῶν ψυχῶν, in quo latet: αὕτη μὲν οὖν Ἡ ΔΙΑ μουσικῆς.

Rectissime idem κατάρτυσις pro κατάρτησις dedit. Sunt enim in ea re Pythagoreis usitata verba καταρτύνειν et κατάρτυσις. Iamblichus § 95. ἐπεσκόπει γὰρ πῶς ἔχουσι φύσεως πρὸς ἡμέρωσιν· ἐκάλει δὲ τοῦτο κατάρτυσιν. Hippodamus Pythagoreus in Stobaei *Florilegio* XLIII. 93. in fine: τοὶ νέοι δέονται σωφρονισμῷ καὶ καταρτύσει. Hinc certa parata est correctio verbis Archytae apud Stobaeum *Floril.* I. 80. δεινὰ γὰρ ἀτυχία συναγαγὲν καὶ καταρτίσαι τὰν ψυχάν, ἃ δὲ εὐπραγία τοῦναντίον ἐπαῖραι καὶ κενῶσαι. Legendum: δεινὰ γὰρ Ἄ ἀτυχία — καταρτῦσαι (καταρτῦσαι) τὰν ψυχάν. Deinde pro ridicula lectione κενῶσαι emendandum esse arbitror ΧΑΤυνῶσαι, id est inflare, tumidum reddere.

In § 68. τὸ γενικὸν τῶν περὶ τὰ μαθήματα καὶ ἐπιτηδεύματα πόνων ᾤετο δεῖν ὑπάρχειν καὶ τὰς τῆς ἐμφύτου (F. καὶ τοῦ ἐμφῶ) πᾶσιν ἀκρασίας τε καὶ πλεονεξίας βασάνους τε ποικιλώτατας καὶ κολάσεις καὶ ἀνακοπὰς πυρὶ καὶ σιδήρῳ συντελουμένας διαθεσμοθετῆσαι τοῖς χρωμένοις. Cf. § 225. ἦν δὲ γενικὸν αὐτῶν τὸ περὶ τὰ μαθήματα καὶ ἐπιτηδεύματα ἐπίπνον καὶ αἱ τῆς ἐμφύτου πᾶσιν ἀκρασίας τε καὶ πλεονεξίας βάσανοι, ποικιλώταταί τε κολάσεις καὶ ἀνακοπαὶ πυρὶ καὶ σιδήρῳ συντελούμεναι ἀπαραιτήτως.

Sunt haec illis multo meliora et a Iamblichō paullo negligentius descripta. In utroque loco scribendum γεννικόν pro γενικόν. In priore legendum — βασάνους ποικιλώτατάς ΤΕ κοκάσεις (et sic F.). Deinde in F. legitur — σιδήρῳ κατ' αὐτήν συντελουμένας. Absurdum est κατ' αὐτήν additum, sed ex altero loco emergit vera lectio: — σιδήρῳ ἀπαραιτήτως συντελουμένας. Supererat *Α*ΑΙΤ**, idque inepte expletum.

Bis legitur idem locus § 69. et § 229, quae inter se comparare operae pretium est. Haec sunt perboni scriptoris, quae Iamblichus hic illic suo stilo corrumpit. Corrigendum est ex § 229. δι' εὐσεβείας καὶ ἐπιστημονικῆς θεωρίας pro θεωρίας, et λογιστικοῦ pro λογικοῦ et πρὸς τὰ τοῦ ἀλόγου εἶδη, ubi εἶδη perierat, et διὰ νομιμότητος ὕγιονος, et σώματος — καὶ τῶν ἐγκεκρυμένων αὐτῷ ἐναντίων δυνάμεων εἰρήνευσιν. pro ἐγκεκριμένων editur ἐγκεκρυμένων, sed non sunt hae facultates in corpore absconditae. Codex F. utroque loco ἐγκεκριμένων exhibet.

Praeterea scrib. καὶ τῆς εἰς ταύτην διαίτης, ut est in F. et in § 229.

Paullo ante in verbis: ἀνδρὸς δὲ πρὸς γυναῖκα ἢ ἀδελφούς ἢ οἰκείους omissa sunt carissima capita ex § 229 revocanda, ubi legitur: ἀνδρὸς δὲ πρὸς γυναῖκα ἢ ΤΕΚΝΑ ἢ ἀδελφούς.

Sequitur

§ 70.

πάντων τούτων ἐν ἑνὶ καὶ τοῦ αὐτοῦ κατὰ σύλληψιν καὶ συγκεφαλαίωσιν ὁνόματος τοῦ τῆς Φιλίας εὐρετῆς καὶ νομοθέτης ὁμολογουμένως Πυθαγόρας ἐγένετο.

§ 230.

ἐν πᾶσι δὲ τούτοις ἑνὶ καὶ τοῦ αὐτοῦ κατὰ σύλληψιν τοῦ τῆς Φιλίας ὁνόματος ὄντος εὐρετῆς καὶ νομοθέτης ὁμολογουμένως Πυθαγόρας ἐγένετο.

In priore loco dele ἔν ante ἑνός. Vides καὶ συγκεφαλαίωσιν a Iamblichio additum esse de suo ad κατὰ σύλληψιν.

In secundo loco expunge ὄντος ut sit sana sententia. Coniungenda sunt enim εὐρετῆς καὶ νομοθέτης ἑνὶ καὶ τοῦ αὐτοῦ — ὁνόματος, ut § 70. rectissime legitur.

In § 70. περιῆγεν ἐπὶ τὸ νοητὸν τὸ θεῖον ὅμμα κρεῖττον ὃν σωθῆναι κατὰ τὸν Πλάτωνα μυρίαν σαρκίνων ὁμμάτων. Decantatus Platonis locus legitur de Rep. pag 527 d quem operae pretium est comparare cum testimonio Theonis Smyrnaei περὶ ἀριθμητικῆς cap. 4. pag. 6. edit. de Gelder. Ponam utramque scripturam sub uno conspectu:

PLATO.

ἡδὺς εἶ ὅτι ἔοικας δεδιότι τοὺς πολλοὺς μὴ δοκῆς ἄχρηστα μα-

THEO.

ἡδὺς εἶ ὅτι ἔοικας δεδιέναι μὴ ἄχρηστα τὰ μαθήματα προστάτ-

θήματα προστάττειν. τὸ δ' ἔστιν οὐ πάνυ Φαῦλον ἀλλὰ χαλεπὸν πιθεῖσθαι ὅτι ἐν τούτοις τοῖς μαθήμασιν ἐκάστου ὄργανόν τι ψυχῆς ἐκκαθαίρεται τε καὶ ἀναζωπυρεῖται ἀπολλύμενον καὶ τυφλούμενον ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων κρεῖττον ὢν σωθῆναι μυρίων ὀμμάτων· μόνῳ γὰρ αὐτῷ ἀλήθεια ὁρᾶται.

τοιμί. τὸ δ' ἔστιν οὐ πάνυ Φαῦλοις ἀλλὰ πᾶσι χαλεπὸν πιθεῖσθαι ὅτι ἐν τούτοις τοῖς μαθήμασιν ἐκάστου οἷον ὄργανοις τὸ ψυχῆς ἐκκαθαίρεται καὶ ἀναζωπυρεῖται ὄμμα τυφλούμενον καὶ ἀποσβεννύμενον ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων κρεῖττον ὢν σωθῆναι μυρίων ὀμμάτων· μόνῳ γὰρ αὐτῷ ἀλήθεια ὁρᾶται.

Complura sunt apud Theonem meliora quam in Platonis Codicibus, praesertim: οἷον ὄργανοις τὸ ψυχῆς ἐκκαθαίρεται — ὄμμα, et παΓΓχάλεπον et ἀποσβεννύμενον. Similiter Plato dixit pag. 533. d. ἐν βορβόρῳ — τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα κατωρυγμένον — ἀνάγει ἄνω. De suo Iamblichus pro captu suae aetatis σαρκίνων addidit.

In § 71. πρῶτον μὲν πυθανόμενος πῶς τοῖς γονεῦσι καὶ τοῖς οἰκείοις τοῖς λοιποῖς ΕΙCIN ὠμιληκότες. Dicendi usus optativum postulat ΕΙΕΝ (εἶεν) ὠμιληκότες.

Post pauca editur: ἀποπειρώμενος πῶς ἐγκρατῶς ἔχουσιν ὡς χαλεπώτερον τῶν ἄλλων ἐγκρατευμάτων τοῦτο τὸ γλώσσης κρατεῖν. Primum repetita syllaba scribendum: ὡς χαλεπώτερον ὄΝ. Deinde cogita quid sit emendandum pro ἐγκρατῶς. Nempe πῶς ἔχουσι constanter cum genitivo nominis componitur, ut in § 72. δοκιμάζων πῶς ἔχει βεβαιότητος καὶ ἀληθινῆς φιλομαθείας. et § 95. πῶς ἔχουσι φύσεως πρὸς ἡμέρωσιν. et § 93. ὡς ἔχει ἐκαστος φύσεως καὶ δυνάμεως. Sic etiam nunc dixerat πῶς ἐγκρατεῖαι ἔχουσιν. Scin' quid in archetypo F. legatur? πῶς ἐγκρα, id est ἐγκρατείας, quod descriptores nesciebant.

Passim in F. similia leguntur veluti φιλομαῶ pro φιλομαθείας.

Sequitur: ἐν δὴ τῷ χρόνῳ τούτῳ τὰ μὲν ἐκάστου ὑπάρχοντα [τουτέσιν αἱ οὐσίαι] ἐκκοινοῦΝτο διδόμενα τοῖς ἀποδεδειγμένοις εἰς τοῦτο γνωρίμοις, ὅπερ ἐκκλῶντο πολιτικοὶ [καὶ] οἰκονομικοὶ τινες καὶ νομοθετικοὶ ὄντες. Expunge puerile emblemata τουτέσιν αἱ

οὐσίαι et repone ἀνεκκοινοῦτο. Pro ἐκάστου ὑπάρχοντα in F. est ἐκᾶ id est ἐκάςΩΙ.

Expungendum esse καί argumento est οἰκονομικοί TINEC, namque οἰκονομικοί τινες ὄντες πολιτικοὶ ἐκαλοῦντο rectissime dicitur, sed ἐκαλοῦντο οἰκονομικοί τινες absurdum est.

In sqq. adde articulum ἔκ τε (τοῦ) βίου καὶ τῆς ἄλλης ἐπιεικέας κριβέντες.

In § 73. εἰ δ' ἀποδοκιμασθεῖησαν τὴν μὲν οὐσίαν ἐλάμβανον διπλῆν. Leg. οὐσίAN ἘΝελάμβανον. Deinde pro: συγτυγχάνοντες δὲ αὐτοῖς οὕτω CΥΝετύγχανον ὥς ἄλλοις τισίν· ἐκείνους δὲ ἔφασαν τεθνάναι οὓς αὐτοὶ ἀνεπλάσαντο, legendum οὕτωC ἘΝετύγχανον. Namque συγτυγχάνειν dicitur de fortuito occursu, ἐντυγχάνειν τινί est προσφέρεισθαι πρὸς τινα agere cum aliquo. Pro ἀνεπλάσαντο F. servavit verum ἀνεπλάCCΟντο, utpote de re inchoata, sed non perfecta.

In § 74. F. recte articulum obtulit μετὰ (τὴν) πενταετῇ σιωπῇ.

In § 74. μετὰ — καθαρμοὺς τοσοῦτους τε καὶ τηλικούτους καὶ ἐκ ποικίλων οὕτω θεωρημάτων προσοδεύσαντες. Verum vidisse arbitror Kiesslingium qui ΠΡΟCδεύσαντAC corrigebat.

Graeculorum est προσδεύειν pro *antecedere*, et apertum est hunc locum ex futilissimo scriptore ab Iamblichō esse descriptum.

Circa finem § 74. editur: κοινὰ γὰρ αὐτοῖς καὶ ταῦτα ἀπέκειτο ὑπὸ τινων εἰς τοῦτο ἐπιτηδείων νῆ Δί' οἰκονομοῦμενα. Risum movet νῆ Δίχ in tali re sic interpositum. Suspicio olim fuisse, — ἐπιτηδείων ΔΙοικοῦμενα.

In § 80. Pythagoras narratur discipulos suos in duo genera divisisse τοὺς μὲν Πυθαγορείους καλέσας τοὺς δὲ Πυθαγοριζάς· ὥσπερ Ἀττικούς τινες ὀνομάζομεν, ἐτέρους δὲ Ἀττικισάς. Mirifice perturbat omnia homo indoctus et levis Pythagorei *recocti* post Diodorum Aspendium dicuntur πυθαγορίζειν, unde πυθαγοριζαί appellabantur, sed hanc divisionem ipsi Pythagorae tribuere quale sit tu ipse existimato.

In § 82. — ἀκούσματα ἀναπόδεικτα καὶ ἄνευ λόγων. F. ἄνευ λόῳ id est ἄνευ λόγου, quod verum est.

Post pauca: ὅσα παρ' ἐκείνου ἐρρέθη. Sic faex Graeculorum dicebat pro ἐρρήθη, ut εὔρέθη, ἡρέθη. Sexcenties vitiosa forma irrepsit in scripta veterum. Peccabant in solo indicativo: βεθῆναι enim et βεθείς nemo dicebat.

In § 82. quaerebant Pythagorei: τί τὸ σοφώτατον; ἀριθμός. δεύτερον δὲ τὸ τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα τιθέμενον. τί σοφώτατον τῶν παρ' ἡμῖν; ἱατρική. Legendum esse existimo: τίς ὁ σοφώτατος; ἀριθμός. δεύτερον δὲ ὁ τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα θέμενον. Aelianus V. H. IV. 17. (Pythagoras) ἔλεγεν ὅτι πάντων σοφώτατον ὁ ἀριθμός. δεύτερος δὲ ὁ τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα θέμενος. Cicero Tusc. Quaestt. I. § 62. „qui primus, quod summae sapientiae Pythagorae visum est, omnibus rebus imposuit nomina.” Plato eam rem hominum captum superare arbitrabatur, itaque in *Cratilo* dixit pag. 438 b. οἶμαι μὲν ἐγὼ μείζω τινὰ δύναμιν εἶναι ἢ ἀνθρωπείαν τὴν θεμένην τὰ πρῶτα ὀνόματα τοῖς πράγμασιν.

In § 83. τί τὸ ῥᾶπον; τῷ ἔθει χρῆσθαι. Recte Kiessling. ΤΟ ἔθει.

Tum pro πρότερον γὰρ οὗτοι Πυθαγόρου ἐγένοντο recipiendum ex F. πρότερον.

Paucis interpositis editur: δεῖ τεκνοποιεῖσθαι· δεῖ γὰρ ἀντικαταλιπεῖν τοὺς θεραπεύοντας τὸν θεόν. Natura rei clamat futurum esse reponendum τοὺς θεραπεύοντας. Misit qui de pace agerent Graece sonat ἔπεμψεν οὔτινες περὶ εἰρήνης διαλέξονται, vel τοὺς διαλεγομένους, ubi praesens esset plane ineptum.

In § 83. οὐ δεῖ τὰς λεωφόρους βαδίζειν [ὁδοὺς] οὐδὲ εἰς περιρραντήριον ἐμβάπτειν οὐδὲ ἐν βλκνεῖῳ λούεσθαι. Scribe λούσθαι. Praeterea dele ὁδοὺς. Habebat lingua vetus hoc (et sunt haec verba ipsius Pythagorae) ut ὁδοὺς omitteret et simpliciter τὰς λεωφόρους μὴ βαδίζειν diceret. Additum est a sciolo idque perincommoda sede. Mendose scribitur apud Diogenem Laërt. VIII. 17. Ἐν τῷ λεωφόρῳ μὴ βαδίζειν pro ΤΑC λεωφόρῳC.

In § 85. ἐπὶ κολάσεως γὰρ ἐλθόντας δεῖ κολασθῆναι. Rectissime Kiessling. ἐπὶ κολάσει ex *Protreptico* pag. 134. οἱ ἀρχαιότεροι λέγουσι — ζῆν ἡμᾶς ἐπὶ κολάσει.

Diserte in F. scriptum est ἐπὶ κολάσει. et statim post idem dedit ἀνυπόδητον pro ἀνυπόδετον.

In § 85. ὑπομένοντα καὶ ἔχοντα τραύματα ἐν τῷ ἔμπροσθεν τελευτῆσαι ἀγαθόν, ἐναντίως δὲ ἐναντίον. Egregium sane praeceptum sed Tyrtæo quam Pythagora dignius et ab h. l. et symbolorum Pythagorae explanatione prorsus alienum et eiusmodi ut nemo de populo id nesciat. Lepide dixit Comicus nescio quis:

τραύματ' ἐξόπισθ' ἔχων
τῆς δειλίας σημεῖα κοῦχ' τοῦ θράσους.

In sqq. F. εἰς μόνον τῶν ζώων pro εἰς μόνον.

In § 85. περὶ μετοικήσεως τῆς ἐντεῦθεν, emendandum est μετοικήσεως. *Migrare* enim est μετοικίξασθαι, non μετοικεῖν. Saepissime in Codicibus nomina in — οἰκίσις ita vitiantur, ut — οἰκήσις scribatur contra scriptoris sententiam. Plane eodem mendo liberandus est Plato in *Apologia* pag. 40 c. μεταβολή τις τυγχάνει οὐσα καὶ μετοικήσις τῆς ψυχῆς ἐνθένδε εἰς ἄλλον τόπον, imo vero μετοικήσις, et in *Phaed.* pag. 117 c. et de *Legg.* pag. 850 c. ἢ τινὰ ἀναβολὴν τῆς ἐξοικήσεως ἀξίων ἐκὺτῷ γίγνεσθαι, scrib. ἐξοικήσεως.

Rectissime legitur § 250. *Lysis in Achaia habitans* ἔπειτα εἰς Θήβας μετῴκησατο, ubi Menag. ad Diog. Laërt. VIII. 7. inteliciter admodum μετῴκησε reponerat.

Bis eadem Iamblichus descripsit

§ 86.

ἅπαντα μέντοι ὅσα περὶ τοῦ πράττειν ἢ μὴ πράττειν διορίζουσιν ἐσόχασαι τῆς πρὸς τὸ θεῖον ὁμιλίας καὶ ἀρχὴ αὕτη ἐστὶν καὶ ὁ βίος ἅπας συντάσσεται πρὸς τὸ ἀκολουθεῖν τῷ θεῷ καὶ ὁ λόγος αὐτὸς ταύτης ἐστὶ

§ 137.

ἅπαντα ὅσα περὶ τοῦ πράττειν ἢ μὴ πράττειν διορίζουσιν ἐσόχασαι τῆς πρὸς τὸ θεῖον ὁμιλίας καὶ ἀρχὴ αὕτη ἐστὶν καὶ βίος ἅπας συντάσσεται πρὸς τὸ ἀκολουθεῖν τῷ θεῷ καὶ ὁ λόγος οὗτος ταύτης ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας· ὅτι

τῆς φιλοσοφίας. γελοῖον γὰρ ποιοῦσιν ἄνθρωποι ἄλλοθεν ποθεν ζητοῦντες τὸ εὖ ἢ παρὰ τῶν θεῶν καὶ ὁμοιον ὥσπερ ἂν εἴτις ἐν βασιλευομένῃ χώρᾳ τῶν πολιτῶν τινὰ ὑπαρχον θεραπεύοι ἀμελήσας αὐτοῦ τοῦ πάντων ἄρχοντος. τοιοῦτον γὰρ οἶονται ποιεῖν καὶ τοὺς ἀνθρώπους· ἐπεὶ γὰρ ἔστι τε θεὸς καὶ οὗτος πάντων κύριος δεῖν ὁμολογεῖται παρὰ τοῦ κυρίου τὸ ἀγαθὸν αἰτεῖν. πάντες γὰρ οὕς μὲν ἂν φιλῶσιν καὶ οἷς ἂν χαίρωσι τούτοις διδῶσι τὰγαθὰ· πρὸς οὕς δὲ ἐναντίως ἔχουσι τὰ ἐναντία.

γελοῖον ποιοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἄλλοθεν ποθεν ζητοῦντες τὸ εὖ ἢ παρὰ τῶν θεῶν καὶ ὁμοιον ὥσπερ ἂν εἴτις ἐν βασιλευομένῃ χώρᾳ τῶν πολιτῶν τινὰ ὑπαρχον θεραπεύσῃ ἀμελήσας αὐτοῦ τοῦ πάντων ἄρχοντος (καὶ βασιλεύοντος addit F.). τοιοῦτον γὰρ οἶονται ποιεῖν καὶ τοὺς ἀνθρώπους· ἐπεὶ γὰρ ἔστι τε θεὸς καὶ οὗτος πάντων κύριος. δεῖν δὲ ὁμολογιῶν παρὰ τοῦ κυρίου τὰγαθὸν εἶσι· πάντες τε οὕς μὲν ἂν φιλῶσι καὶ οἷς ἂν χαίρωσι τούτοις διδῶσι τὰγαθὰ· πρὸς δὲ οὕς ἐναντίως ἔχουσι τὰναντία.

In his manifestum est mendosum esse δεῖν ΔΕ ὁμολογιῶν παρὰ τοῦ κυρίου τὰγαθὸν ΕΤΙΝ pro δεῖν ὁμολογεῖται — τὰγαθὸν ΑΙΤΕΙΝ, unde de Codicum vetustiorum conditione coniectura fieri potest. ΑΙΤΕΙΝ in ΕΤΙΝ abierat et sic absurdum εἶναι natum est.

In § 86. ἐπὶ ἓνα ἄρτον συνέσταν οἱ φίλοι, scribe συνέσταν.

In fine §. καὶ ὁ λόγος αὐτὸς ταύτ' ἔστι τῆς φιλοσοφίας. F. recte ταῦ εἶσι, id est ταύτης εἶσι.

In § 87. πάντες γὰρ οὕς μὲν ἂν φιλῶσι καὶ οἷς ἂν χαίρωσι τοιοῦτοις διδῶσι τὰγαθὰ. Inepta lectio. Recte F. τούτοις διδῶσι.

Post pauca apud Kusterum editur: ὃς ἔλεγεν ὅτι πάντων τούτων ἐκεῖνοC λόγους καὶ ἀποδείξεις εἶπεν. Recte F. ἐκεῖνοC λόγους.

Sequitur: ὅτι πάντων τούτων ἐκεῖνος λόγους καὶ ἀποδείξεις εἶπεν, ἀλλὰ διὰ τὸ παραδίδοσθαι διὰ πολλῶν καὶ αἰεὶ ἀργότερων τὸν μὲν λόγον περιηρῆσθαι, λελεῖφθαι δὲ αὐτὰ τὰ προβλήματα. F. servavit παραδεδόσθαι, quod unice verum esse declarant περιηρῆσθαι et λελεῖφθαι.

Statim post legimus: οἱ δὲ περὶ τὰ μαθήματα τῶν Πυθαγορείων τούτους τε δολογοῦσιν εἶναι Πυθαγόρου καὶ αὐτοὶ Φασιν ἔτι μᾶλλον ΚΑΙ ἃ λέγουσιν αὐτοὶ ἀληθῆ εἶναι. Nemo ex his idoneam et sanam interpretationem expiscabitur. Legendum: ἔτι μᾶλλον ἢ ἃ λέγουσιν αὐτοὶ ἀληθῆ εἶναι.

In § 88. narrat Pythagoram quum primum in Italiam venisset civitatum principes amicos et familiares habuisse: τούτων δὲ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ ἀσχόλοις διὰ τὸ ἐν πολιτικοῖς πράγμασι κατέχεσθαι — ψιλῶς διαλεχθῆναι ἡγούμενον οὐδὲν ἤττον ὠφελεῖσθαι καὶ ἄνευ τῆς αἰτίας εἰδότες τί δεῖ πράττειν. Quia de rei futurae exitu sermo est supplendum: οὐδὲν ἂν ἤττον ὠφελεῖσθαι. Non enim existimabat eos fructum ex illis sermonibus capere, sed *fore* ut caperent.

Alterum mendum latet in his: διὰ τὸ ἐν πολιτικοῖς πράγμασι κατέχεσθαι Ὡς χαλεπὸν ἐν διὰ τῶν μαθημάτων καὶ ἀποδείξεων ἐντυγχάνειν. Sine mora ὥς expellendum: χαλεπὸν ἐν est *quum esset difficile*, ὥς χαλεπὸν ἐν de *opinione* dicitur, *ratus, opinatus difficile esse*. Sed non est haec Pythagorae opinio, sed res aperta et evidens: *homines in gerenda rep. occupatos non per longas disciplinarum et demonstrationum ambages circumduci posse*, quibus satis sit scire καὶ ἄνευ τῆς αἰτίας τί δεῖ πράττειν.

Addit statim comparisonem ex vitae usu petitam hanc: ὥσπερ οἱ ἰατρειούμενοι οὐ ΠΡΟΧΑΚΟΥΝΤΕΣ διὰ τί αὐτοῖς ἔκκασον (F. ἔκκασα) πρακτέον οὐδὲν ἤττον τυγχάνουσι τῆς ὑγείας. Vitae usus docet ΠΡΟΧΑΚΟΥΝΤΕΣ esse emendandum. Etiam nunc bonum medicum multi enecant volentes προχακῶν διὰ τί αὐτοῖς ἔκκασα πρακτέον.

In § 88. αὐτοὺς μὲν οὖν εἶναι ἀπὸ τούτων, ἐκείνους δὲ ἀπὸ τῶν ἐτέρων. Pendent haec ex verbo Φασί, quod praecedat. Itaque postulat Graecitatis ratio et usus ut dicatur αὐτοὶ μὲν — ἐκείνοτε δέ, sed saepenumero vidi, et hic illic multis exemplis demonstravi, in talibus indoctos scribas solere nominativos in accusativos convertere. In F. diserte scriptum est αὐτοὶ μὲν: idem in suo libro Kiessling. repperit sed unice verum id esse non sensit.

Thucydides et Plato σφεῖς μὲν in tali compositione ponere solent, caeteri αὐτοὶ μὲν.

In § 88. (*Hippasus*) διὰ τὸ ἐξευγεῖν καὶ γράψασθαι πρῶτον σφαῖραν τὴν ἐκ τῶν δώδεκα πενταγώνων ἀπώλετο κατὰ θάλατταν ὡς ἀσεβήσας. F. habet πρῶτΩC σφαῖραν, in quo latet πρῶτοC, quod necessarium est ex Graecae compositionis ratione, ἀπώλετο διὰ τὸ πρῶτος γράψασθαι, nisi quod verbi γράφομαι usus pro γράφω insolitus est.

Sequitur: δόξαν δ' ἔλαβεν ὡς εὐρών· εἶναι δὲ πάντα ἐκείνου τοῦ ἀνδρός. Kiessl. „*verba τοῦ ἀνδρός non sine ratione Scaliger delet.*” Nollem factum. cf. § 255. ubi narrat οὐδένα τῶν Πυθαγορείων ὀνομάζειν Πυθαγόραν, ἀλλὰ ζῶντα μὲν ὁπότε βούλοιντο δηλῶσαι καλεῖν αὐτὸν θεῖον, ἐπεὶ δ' ἐτελεύτησεν ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα.

In § 89. λέγουσιν — ἀποβαλεῖν τινὰ τὴν οὐσίαν τῶν Πυθαγορείων· ὡς δὲ τοῦτο ἡτύχησε δοθῆναι ἀνθρώπῳ χρηματίσασθαι ἀπὸ γεωμετρίας. Vera lectio est in F. δοθῆναι αὐτῷ χρηματίσασθαι, ut unusquisque in tali re dicere solet.

In § 89. ἐκαλεῖτο δὲ ἡ γεωμετρία πρὸς Πυθαγόρου ἸCΤΟΡΙΑ. Si hoc tenebis intelliges verba Heracliti apud Diogenem Laërt. VIII. 6. Ἡράκλειτος ὁ Φυσικὸς κέκραγε· „Πυθαγόρης Μνηστάρχου ἸCΤΟΡΙΗΝ ἥσκησε ἀνθρώπων μάλιστα πάντων.” quod non significat quod Is. Casaubono (admodum adolescenti) videbatur: „*omnium hominum maxime fuit polyhistor,*” quo nihil est a Pythagorae ingenio et natura alienius, sed „*unus omnium plurimum operae geometriae dedit.*” quod omnium consensu confirmatur. Iamblichus § 158. λέγουσι δὲ γεωμετρίας αὐτὸν ἐπὶ πλεῖον ἐπιμεληθῆναι.

Post pauca legimus: καὶ τοὺς νομοθετικοὺς ὄντας αὐτοῖς ὑποτίθεσθαι χρεῖ. Optime F. νομοθετικοὺς ἔΝ ΤΟΙC αὐτοῖς ὑποτίθεσθαι χρεῖ.

In § 90. ἀλλ' ἀντὶ τῆς σιωπῆς. F. ἀντὶ τῆς πενταετοῦς σιωπῆς, et mox ἐπιτήδειον ἀπειργάσατο pro absurdo ἀκροάσατο.

In § 91. ἦλθε μὲν γὰρ Ἀβαρις — ἱερεὺς τοῦ ἐκεῖ Ἀπόλλωνος
 πρεσβύτου καθήκων καὶ τὰ ἱερὰτικὰ σοφάτατα. Opem fert F.
 in quo legitur: ἀπόλλωνος πρεσβῦ καθήκων καὶ — σοφῶ, id est
 πρεσβύτης καὶ σοφώτατος. Reliquum est mendum in καθήκων,
 in quo suspicor nihil aliud inesse quam καθ' ἡλικίαν aetate senex.

In § 91. ἔκ τε ὧν ἑώρα περὶ αὐτὸν σεμνοτάτων καὶ ἐξ ὧν
 προεγίγνωσκεν ὁ ἱερεὺς γνωρισμάτων. Praeclara est in F. lectio
 σεμνομάτων. De industria σεμνωμάτων et γνωρισμάτων con-
 iunxit quicumque haec scripsit.

Deinde insere articulum Πυθαγόρᾳ ἀπέδωκε (τὸν) δῖον, ὃν
 ἔχων ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐξῆλθεν.

In § 92. καὶ ἄλλα τοιαῦτα ΤΕΧΝΗ ἱσορεῖται τῆς τοῦ Ἀβάρι-
 δος δυνάμεως. Optima est et recipienda Reinesii emendatio
 τεκμήρια ἱσορεῖται.

Post pauca in F. est τὰ καθέκαστα pro τὰ καθ' ἑκάστον. et in
 fine τὴν παρ' αὐτοῦ μάθησιν pro παρ' αὐτοῦ.

In § 93. recte F. ὁ νῦν δὲ ἐλέγομεν pro νῦν διελέγομεν. Sum-
 tum est a Platone, qui saepissime νυνδὴ pro modo, paulo ante
 solet dicere. Etiam apud Platonem nonnumquam ΔΗ in ΔΙ
 conversum est aut sequente ΔΙ — omissum.

In § 93. ἀντὶ τῆς διὰ θυσιῶν ἱεροσκοπίας rectissime F. τῆς
 διὰ τῶν θυσιῶν, cui statim opponit τὴν διὰ τῶν ἀριθμῶν
 πρόγνωσιν.

In fine §. ἄλλους ἄλλως ὥς ἔχει ἑκάστος φύσεως καὶ δυνά-
 μεως ἐπανορθοῦν ἐπειράτο. Necessarium est ἔχει. Si indicativo
 uti voluisset εἶχε, non ἔχει, dixisset.

Sequitur § 94—103. locus eximius ex ARISTOXENO descriptus,
 ut acute perspexit Meinersius apud Kiesslingium. „Inest (inquit)
 in oratione ingenua simplicitas, absunt vocabula monstrosa, quibus
 recentiores Platonicī et Pythagorei facile se indicant; res ipsae,
 quas scriptores, qui post Christum vixerunt ad unum omnes longe
 ultra verum augent et exornant, ad fidem hic nullisque fabulis ad-
 mixtis traduntur.” Addit „quae momenta neminem — dubitare
 sinunt quin memorabile hoc fragmentum auctorem habeat qui ea

aetate vixerit qua Graeca lingua nondum esset corrupta et maxima pars eorum, quae postera aetas de Pythagora eiusque discipulis commenta est, nondum ficta aut divulgata." Iucundissima res est et ad perspicacitatem mentis alendam utilissima in Iamblichi collectaneis vera a falsis, bonos testes a corruptis discernere. In aliis enim conspicitur verus Pythagoras vir tam sapiens quam doctus, in aliis γόης τις καὶ ἀλαζὼν καὶ θαυματουργός, qui quae fieri non possunt fecisse ab impostoribus dicatur et a stultis credatur. Iamblichus ineptissimus mortalium omnia haec susque deque habet miscetque in unum, hoc uno optime de Pythagora meritis quod non tantum vanos et fuitiles auctores sequitur, sed etiam sanos et sobrios et veteres et rerum quas narrent probe gnaros, quorum omnium optimi sunt Peripatetici veteres ipse ARISTOTELES cum ARISTOXENO et DICAEARCHO.

Audiamus iam Aristoxenum ipsum dicentem et si quid eius verba vitii conceperunt feramus praeclaro viro opem.

In § 94. πρῶτον μὲν ἐσκόπει εἰ δύνανται ἐχεμυθεῖν· τοῦτῳ γὰρ δὴ καὶ ἐχρήτο τῷ ὀνόματι. Aristoxenus, qui Pythagoreorum ultimos viderat cumque illorum uno Xenophilo familiariter vixerat (Gell. N. A. IV. 11.) et reliqua ex illis cognovit et multa vocabula prisca Dorica potissimum, quae ab ipso Pythagora usitata apud eius successores remanserant. Multa de genere hoc etiam apud Iamblichum supersunt, quorum nonnulla colligere et sub unum conspectum ponere iuvat: nota sunt et pervulgata φιλοσοφία, κόσμος, ἐσώ, αἰεσώ in § 162. quibus Pythagoram primum omnium usum esse satis constat. Satis notum est ἐχεμυθία et ἐχεμυθεῖν, ut in § 94. πρῶτον μὲν — ἐσκόπει εἰ δύνανται ἐχεμυθεῖν (τοῦτῳ γὰρ δὴ καὶ ἐχρήτο τῷ ὀνόματι). Splendidiore etiam nomine eandem ἐχερημοσύνην appellat in § 246.

ΚΑΘΑΡCIC. § 110. εἰώθει γὰρ οὐ παρέργως τῇ τοιαύτῃ χρῆσθαι καθάρσει· τοῦτο γὰρ δὴ καὶ προσηγόρευε τὴν διὰ τῆς μουσικῆς ἰατρείαν.

ΚΑΤΑΡΤΤCIC. § 95. ἐπεσκόπει γὰρ πῶς ἔχουσι φύσεως πρὸς ἡμέρων· ἐκάλει δὲ τοῦτο κατάρτυσιν.

ἙΞΑΡΤΤCIC, CΥΝΑΡΜΟΓΑ, ἙΠΑΦΑ. vide quae notavimus ad § 64.

ΠΕΔΑΡΤΑΝ, ΠΕΔΑΡΤΑCΙC. § 197. ἐκάλουν δὲ τὸ νουθετεῖν πεδαρτᾶν, et § 101. τὰς ἐπανορθώσεις τε καὶ νουθετήσεις, ἃς δὴ πεδαρτάσεις ἐκάλουν ἐκεῖνοι, μετὰ πολλῆς εὐφημίας — ζῶντο δεῖν γίγνεσθαι. quae repetita leguntur in § 231.

ἘΝΔΕΔΑCΘΑΙ in § 201. ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ τῷ σύμπαντι εἴη καὶ τινὰς ἡλικίας ἐνδεδασμένους (οὕτω γὰρ καὶ λέγειν αὐτοὺς Φασιν). Antiqua forma ἐνδαίσμαι (pro qua poetae ἐνδατεῖσθαι solent dicere) propemodum funditus interiit. Legitur semel apud Archytam laudatum a Dindorfio ad St. Τη. ἐν ᾧ τὰ εἶδεα πάντα τοῦ ἐόντος ἐνδέδασαι.

Praeterea apud Hesychium repperi: Ἐνδασαι: μέρισον.

ἼCΤΟΡΙΑ. in § 89. ἐκαλεῖτο δὲ ἡ γεωμετρία πρὸς Πυθαγόρου ἱστορία, ubi vide quae annotavimus.

ἸΜΑΚΟΟC, ἸΜΑΚΟΕΙΟΝ. in § 73. ὑπὸ τῶν ὁμακῶν. οὕτω γὰρ ἐκκαλοῦντο πάντες οἱ περὶ τὸν ἄνδρα. cf. § 30. et 74.

Horum pleraque Aristoxeno debentur ut res ipsa docet et dicendi genus confirmat, τούτῳ γὰρ δὴ καὶ ἐχοῖτο τῷ ἐνόματι, et τοῦτο γὰρ δὴ καὶ προσηγόρευεν et οὕτω γὰρ καὶ λέγειν αὐτοὺς Φασιν. Itaque hoc quoque indicio utemur ad investigandos Aristoxeni locos sine nomine apud Iamblichum latentes.

In § 94. ἐποιεῖτό τε πλείονα σπουδὴν τοῦ σιωπᾶν ἢ περ τοῦ ΛΑΛεῖν. Facile credimus; nam quia haec non Iudaei aut Christiani scripserunt λαλεῖν *stultae garrulitatis* notionem continet. Aristoxenus scripserat: ἢ περ τοῦ λαλεῖν, ut est apud Eupolidem:

λαλεῖν ἄριστος, ἀδυνατώτατος λέγειν.

Non raro librarii suum λαλεῖν antiquis scriptoribus obtrudunt, ut in § 61. οὐ Φήσαντος εἰδέναι βoίῃ εἰπεῖν. Kuster. „*Porphyrinus rectius λαλεῖν.*” plane contra est. Ipsi Iamblichō relinqui potest § 10. ὣν τε ἐλάλει καὶ ἔπραττεν.

In § 94. ἐσκόπει δὲ καὶ — μὴ ἄρα περὶ πάθος ἢ ἐπιθυμίαν ἀκρατήσεως ἐπτόνγται. Quod Kiessling. coniecit ἀκρατήτως diserte in F. scriptum est ἀκρατῇ cum compendio syllabae ωs.

Ἐπτοῖσθαι (nam boni scriptores *perfecto* tantum utuntur) de eo dicitur qui *insano studio et effrenata cupiditate ad aliquid rapitur.*

In § 94. ἐπιβλέπων — εἰ Φιλόνεικοί εἰσιν ἢ Φιλότιμοι, ἢ πῶς πρὸς Φιλονεικίαν ἔχουσιν ἢ πρὸς Φιλίαν. Perinepte bis idem dicitur, namque nihil prorsus interest inter εἰ Φιλόνεικοί εἰσιν et πῶς πρὸς Φιλονεικίαν ἔχουσιν. Videtur in ultimis esse dittographia πρὸς Φιλονεικίαν ἢ πρὸς Φιλίαν et sic emendari oportere: — ἢ Φιλότιμοι ἢ πῶς πρὸς Φιλίαν ἔχουσιν. Caeterum hic quoque ut passim Φιλόνεικοι scribendum, nam Φιλόνεικοι nihil est nisi antiqua scribendi forma in I producto neque nunc *τειμή* aut *νείκη* aut similia scribimus.

In § 95. ἀκολουθεῖν γὰρ ἀγριότητι ἀναιδέϊαν — ἀκτρίαν. Nil iuvat F. Recte Kiessling. ἀκΑΙρίαν emendavit.

In fine § 95. εἰ δὲ ἀνάρμοσον κατίδοι τινὰ ὥσπερ ἀλλόφυλον [τινα] καὶ ὀνεῖον ἀπήλαυνεν. Ne mediocris quidem scriptor, nedum Aristoxenus, tam inepte *τινα* iterasset.

In § 96. ὥντο γὰρ δεῖν μὴ πρότερόν τινα συγτυγχάνειν πρὶν ἢ τὴν ἰδίαν ψυχὴν καταστήσουσιν. et post pauca: μετὰ δὲ τὸν ἑαθινὸν περίπατον τότε πρὸς ἀλλήλους ἐτύγχανον. Duo in his menda sunt, quorum unum F. sustulit in quo legitur πρὸς ἀλλήλους ἔνετύγχανον, nec minus certum est in superiore loco etiam sine libris πρότερόν τινα ἔντυγχάνειν corrigi oportere. Συγτυγχάνειν enim, ut ante vidimus, de *fortuito occursu* usurpatur. Ἐντυγχάνειν est *adire, convenire aliquem, cum aliquo agere, colloqui, confabulari*, ut βιβλίῳ ἐντυγχάνειν est *legere librum*.

de *occursu fortuito* in § 185. προσκυνήσαντα ἐν Ἡρᾷ ἱερῷ καὶ ἐξιόντα στυγχεῖν εὐρυφάμῳ. Contra in § 88. ὅσοις δὲ νεωτέροις ἔνετύγχανε — δι' ἐπιδείξεως — ἐνετύγχανε. et § 204. τοὺς Πυθαγορείους ἔφασαν παρακελεύεσθαι τοῖς ἔντυγχάνουσι τε καὶ ἀφικνουμένοις εἰς συνήθειαν εὐλαβεῖσθαι τὴν ἡδονήν. et aliis locis.

In § 97. ex Aristoxeno: ἀρίστῳ δὲ ἐχρῶντο ἄρτῳ καὶ μέλιτι ἢ κηρίῳ· οἶνου δὲ μεθ' ἡμέραν οὐ μετεῖχον. Compara Diogenem Laërt. VIII. 19. Pythagoram ἀρκεῖσθαι μέλιτι μόνῳ Φασί τινες ἢ κηρίῳ ἢ ἄρτῳ, οἶνου δὲ μεθ' ἡμέραν μὴ γεύεσθαι. Athenaeus pag. 46 f. τῶν Πυθαγορικῶν τροφῇ ἣν ἄρτος μετὰ μέλιτος, ὥς

Φησιν Ἀριστόξενος, quem Timaeus, ut suspicor, auctorem secutus est.

In § 97. πάντα γὰρ ἐν ταῖς μετ' ἄριστον ὥραις ἐβούλοντο διοικεῖν. Mendum est in πάντα et aut τὰ τοιαῦτα addendum aut ταῦτα pro πάντα substituendum.

In § 98. λουταμένους τε ἐπὶ τὰ συσσίτια ἀπαντᾷν· ταῦτα δὲ εἶναι μὴ πλεῖον ἢ δέκκ' ἀνθρώπους συνεωχεῖσθαι. Quae, malum, haec compositio est: τὰ συσσίτιά ἐσιν συνεωχεῖσθαι? Lacunam subesse suspicor in hunc ferme modum supplendam: — μὴ πλεῖον ἢ δέκκ' (ἀνθρώπων· ἀπεδοκίμαζε γὰρ τὸ πλείους) ἀνθρώπους συνεωχεῖσθαι. Repetitum ἀνθρώπων — ἀνθρώπους scribam in errorem induxit.

In § 98. ἀθροισθέντων δὲ τῶν συσσιτούντων γίγνεσθαι σπονδάς τε καὶ θυσίας ΘΥΗμάτων τε καὶ λιβανωτοῦ. Vocabulum θύημα vitio natum est et e Lexicis removendum. Neque θυέω umquam fuit in rerum natura neque θύημα. Emendandum est θυλημάτων. Taedet pigetque videre summum virum D. Ruhnkenium ad *Tim.* pag. 143. absurdam formam θύημα nugis etymologicis tueri, quas nemo hodie sine fastidio legat, sed redemit hunc errorem palmari emendatione versiculi Pherecratis:

εἴτ' ἀλλήλους κίσχυνόμενοι Θυλήμασι κρύπτετε πολλοῖς.
pro ΟΥλήμασι.

In § 98. de Pythagoreorum coenis haec scribuntur: χρῆσθαι δὲ καὶ οἶνω καὶ μάζῃ καὶ ἄρτω καὶ ὄψῳ καὶ λαχάνοις ἐφ' ὅτις τε καὶ ἅμοις. παρὰ τίθεσθαι δὲ κρέα ζώων θυσίμων [ἱερείων]. τῶν δὲ θαλασσίων ὄψων σπανίως χρῆσθαι. Legendum: παρὰ τίθεσθαι δὲ ΚΑΙ κρέα ζώων θυσίμων et ἱερείων manifestum glossema expungendum. Deinde scribe τῶν δὲ θαλασσίῳ ὄψῳ σπανίως χρῆσθαι. Eximium hoc est ARISTOXENI testimonium, quo redarguuntur et confutantur ineptae multorum de victu Pythagoreo fabulae et commenta. Satis est audire unum ex his levem et futilem auctorem nescio quem, cuius locus a Iamblichō descriptus est in § 107. τοῖς θεωρητικωτάτοις τῶν φιλοσόφων καὶ ὅτι μάλιστα ἀκριτέτοις ΚΑΘΑΠΑΞ περιήρει τὰ περιττὰ καὶ ἄδικα τῶν ἐδεσμά-

των μήτε ἐμψυχον ΜΗΔΕΝ ΜΗΔΕΠΟΤΕ ἐσθίειν εἰσηγούμενος μήτε οἶνον ὍΛΩC πίνειν μήτε θύειν ζῶα θεοῖς. quae omnia quicumque est impudentissime mentitur. Imprimis autem nugatorum levitas cernitur in iis quae de fabarum esu, quo suis discipulis Pythagoras interdixerit, permulti memoriae prodiderunt. Perutilis in hanc rem locus est Gellii N. A. IV. 11. ubi de industria redarguit *veterem opinionem falsam*, quasi Pythagoras et animalium esu et fabarum prorsus abstinuisset.

Apponit primum versiculos Callimachi:

καὶ κυάμων ἀπὸ χειρὰς ἔχειν ἀνιῶντος ἔδεσους

καὶ γὰρ Πυθαγόρης ὡς ἐκέλευε λέγω.

ubi legendum: ἀνιῶντος ἔδεσος id est ἐδέσματος. Deinde Ciceronis apponit locum ex libro *de Divinatione* I. 30. „*ex quo etiam Pythagoricis interdictum putatur ne faba vescerentur, quod habet inflationem magnam is cibus tranquillitati mentis quaerentis vera contrariam.*” Sic enim apud Gellium vitiosa librorum scriptura corrigenda est. Apud Ciceronem Quintus Cicero Stoicus et antiquarius, et hinc credulus et superstitiosus, illa dicens inducitur. Ipsi Ciceroni quid videretur legitur II. 58. „*Faba quidem Pythagorei utique abstinuere, quasi vero eo cibo mens non venter infletur. Sed nescio quomodo nihil tam absurde dici potest quod non dicatur ab aliquo philosophorum.*” Non negat esse verum sed pro absurdo deridet. Sed non cadebat illa insania in sapientem virum, ut Gellius continuo sic demonstrat: „*Sed Aristoxenus musicus, vir literarum veterum diligentissimus Aristoteli auditor, in libro, quem de Pythagora reliquit, NULLO SAEPIUS legumento Pythagoram dicit usum QUAM FABIS: quoniam is cibus et subduceret sensim alvum et laevigaret. Verba ipsa Aristoxeni subscripsi: Πυθαγόρης δὲ τῶν ὀσπρίων μάλιστα τὸν κύαμον ἐδοκίμασεν λίαν ΚΙΝΗΤΙΚόν τε γὰρ εἶναι καὶ διαχωρητικόν. διὸ καὶ μάλιστα κέχρηται αὐτῷ.* Ostendimus alio loco pro λίαν κινήτικόν Aristoxenum scripsisse λειαντικόν ex λεικίνειν *laevigare*, ut ex Gellii interpretatione liquido apparet. Praeterea corrigendum: μάλιστα ἐχρηῆτο αὐτῷ pro absurdo perfecto κέχρηται.

Deinde Gellius ne ab animalium quidem esu Pythagoram abstinuisse docet. „*Porculis quoque minusculis (inquit) et hoedis tenerioribus victitasse idem Aristoxenus refert.*” χοιρίδια καὶ ἐρίφια ἀπαλλά haec Graeci dicebant. Demonstrat denique quantae auc-

toritatis testis esset Aristoxenus. „*quam rem (inquit) videtur cognovisse e Xenophilo Pythagorico familiari suo et ex quibusdam aliis natu maioribus, qui ab aetate Pythagorae****” Lacuna vetus optime sic expleta est (*non multum aberant*). Aristoxenus in Graecia maiore natus (Tarenti), qui Pythagoreos omnes sua aetate superstites viderat, qui Pythagorae vitam, mores, placita perpetua successione a maioribus per manus tradita optime cognita habebat, locuples ante omnes et fidus testis est, ut vel ex fragmentis apud Iamblichum servatis liquido cognosci poterat. Facessant igitur nugatores cum suo

Ἰσὸν τει κυάμους τρώγειν κεφαλὰς τε τοκήων.

et quidquid Graecia mendax audet in historia philosophorum.

Est operae pretium cum Aristoxeni testimonio comparare Diogenem Laërtium VIII 19 ὅψω τε (ἐχρῆτο) τὰ πολλὰ λαχάνοις ἐφθεῖς τε καὶ ᾠμοῖς, τοῖς δὲ θαλαττίοις σπανάω. et de sacrificiis Pythagorae § 20. βυσίαις ἐχεῖτο ἀψύχοις· οἱ δὲ φασιν ὅτι ἀλέκτορσι ¹⁾ μόνον καὶ ἐρίφοις γαλλομένοισι τοῖς λεγομένοις ἀπαλίοις, ἤκιστα δὲ ἀρνάσιν. Audi et Porphyrium § 36. θύων θεοῖς ἀνεπαχθῆς ἦν ἀλφίτοις τε καὶ ποπάνῳ καὶ λιβανωτῷ καὶ μύρρῳ τοὺς θεοὺς ἐξιλασκόμενος ἐμψύχοις δ' ἤκιστα, πλὴν εἰ μὴ ποτε ἀλεκτορίσιν καὶ τῶν χοιρῶν τοῖς ἀπαλωτάτοις. et Gellium l. l. „porculis quoque minusculis et hoedis tenerioribus victitasse (Pythagoram) idem Aristoxenus refert.” Viden' ut haec quasi per manus tradita et propagata sint et ex uno omnia fonte manaverint. Quod autem erat disertissimum Aristoxeni testimonium Iamblichus paucis in transcurso attigit non iniuria metuens ne parum sibi constare videretur. Dixit igitur: παρχτίσθαι δὲ καὶ κρέα ζώων βυσίμων. Planius Aristoxenus apud Diog. Laërt. VIII. 20. ὁ Ἀριστόξενος πάντα μὲν τὰ ἄλλα συγχωρεῖν αὐτὸν ἐσθίειν ἔμψυχα, μόνων δὲ αὐτὸν ἀπέχεσθαι ἀροτῆρος βοῶς καὶ κριῶ. Confirmantur haec ab Athenaeo pag. 480 f. Πυθαγόρας ὁ Σάμιος μετρίᾳ τροφῇ ἐχρῆτο — οὐκ ἀπείχετο δὲ ἐμψύχων, ὥς Ἀριστόξενος εἴρηκεν, sed absque Gellio fuisset nemo umquam suspicari potuisset „nullo saepius legumento Pythagoram usum quam fabis.”

1) Leg. ἀλεκτορίσι.

Commenta et fabellae sequiorum profectae sunt, ut suspicor, a Diodoro Aspendio, vano ac stolido homine, quem aequales omnes ludibrio habere solebant et a Pythagoreis reoetis, quales Graecia amissa libertate multos vidit ac risit.

Neque tamen deerant fabulosa commenta apud antiquiores. „*Ex Platonis schola Ponticus Heraclides puerilibus fabulis refersit libros*” teste Cicerone *de N. D.* I. 13. Timaeus in *Historiis* refutato Heraclidae errore ita ait: (apud Diog. Laërt. VIII. 72.) ἀλλὰ διὰ παντός ἐσιν Ἡρακλείδης τιοῦτος παρὰδοξολόγος καὶ ἐκ τῆς σελήνης πεπτωκέναι ἄνθρωπον λέγων. Sed is quidem ἐπιτίμιαιος dicitur. Plutarchus autem minime maledicus in vita Camilli cap. 22. de Roma a Gallis capta scribit: Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς — Φησὶν — ὡς ἐρατὸς ἐξ Ὑπερβορέων ἐλθὼν ἔξωθεν ἡρήκοι πόλιν Ἑλληνίδα Ῥώμην ἐκεῖ που κατὰκνημένην περὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν. Οὐκ ἂν οὖν θαυμάσκιμι μυθώδη καὶ πλασματῖαν ὄντα τὸν Ἡρακλείδην ἀληθεῖ λόγῳ τῷ περὶ τῆς ἀλώσεως ἐπικρομπάσαι τοὺς Ὑπερβορέους καὶ τὴν μεγάλην θάλατταν. Fortasse ex hoc commento colligi possit quid sit cur Abaris ἐκ τῶν Ὑπερβορέων ad Pythagoram venisse dicatur.

Redeamus iam unde huc digressi sumus ad Aristoxeni ipsius lectionem.

Dixerat in § 98. παρατίθεσθαι δὲ καὶ κρέα ζώων θυσίμων. Θύσιμα enim ζῶα appellat ἃ θέμις ἐς τυθῆναι et quibus solis vesci fas erat. Legitur in § 85. εἰς μόνον τῶν ζώων οὐκ εἰσέρχεται ἀνθρώπου ψυχὴ ἃ θέμις ἐς τυθῆναι. διὰ τοῦτο τῶν θυσίμων χρὴ ἐσθίειν μόνον (οἷς ἂν τὸ ἐσθίειν καθήκη) ἄλλου δὲ μηδενὸς ζώου. in quo loco Iamblichi fallaciam quamdam subesse suspicor. Nempe οἷς ἂν τὸ ἐσθίειν καθήκη non est, ut interpreti videtur, „*quae pro victimis caedere licet*”, sed „*his quibus victimarum carnibus vesci licet*.” Iamblichus ne sibi ipsi palam obloqueretur, ea verba de suo interposuisse videtur, quoniam non semel Pythagoram prorsus ab animalium esu abstinuisse diserte scripserat.

Quod autem post ζώων θυσίμων expunximus additamentum ἱερείων nemo mirabitur, si quidem τὰ ἱερεῖα omnia solent esse θύσιμα.

In § 99. μετὰ δὲ τόδε τὸ δεῖπνον ἐγίγνοντο σπονδαὶ ἔπειτα

ἀναγνώσεις. Legendum μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον expuncto τόδε, quod ex ΤΟΔΕῖπνον male repetitum est. Praeterea ex F. recipiendum ἀνάγνωσιC pro ἀναγνώσεις.

Post pauca legitur: ὁ πρεσβύτατος παρήγγελλε — περὶ τοῦ θείου καὶ περὶ τοῦ δικιμονίου καὶ περὶ ἡρώϊκοῦ γένους εὐφημον τε καὶ ἀγαθὴν ἔχειν διάνοιαν. Scribe εὐφημεῖν τε, ne εὐφημον διάνοιαν coniungatur. Ἀγαθὴν ἔχειν διάνοιαν non significat θαρρεῖν bonum animum habere ut apud Dionysium (*Obs. Crit.* pag. 9.) sed recte sentire. Porphyrius de eadem re ex eodem auctore § 38. παρήνει — εὐφημον εἶναι καὶ ἀγαθὴν ἔχειν διάνοιαν.

In § 100. revoca: ὡσαύτως δὲ καὶ ΠΕΡΙ γονέων τε καὶ εὐεργετῶν διανοεῖσθαι, pro ἐπί.

In fine §. εἶναι δὲ τὰ σρώματα [ἰμάτια] λινᾶ. κωδίσις γὰρ οὐ χρήσθαι. Expunge ineptum ἰμάτια. In F. est ἰμᾶ λινά. Repetuntur eadem in § 149. ubi ἰμάτια omissum est.

Operae pretium est componere Iamblichum § 100. ἐσθῆτι δὲ χρῆσθαι λευκῇ καὶ καθαρᾷ ὡσαύτως δὲ καὶ σρώμασι λευκοῖς τε καὶ καθαροῖς· εἶναι δὲ τὰ σρώματα [ἰμάτια] λινᾶ. κωδίσις γὰρ οὐ χρήσθαι. et § 149. ἐσθῆτι δὲ ἐχρήτο λευκῇ καὶ καθαρᾷ. ὡσαύτως δὲ καὶ σρώμασι λευκοῖς καὶ καθαροῖς· εἶναι δὲ (καὶ om. F.) τὰ τοιαῦτα λινᾶ· κωδίσις γὰρ οὐκ ἐχρήτο, cum Diogene Laërt. VIII. 19. πολλὴ δὲ αὐτῷ λευκὴ καὶ καθαρὰ καὶ σρώματα λευκὰ ἐξ ἐρίων· τὰ γὰρ λινᾶ οὕτω εἰς ἐκείνους ἀφίκετο τοὺς τόπους. Illa sunt Aristoxeni, haec Timaei errorem Aristoxeni redarguentis.

Post pauca: τὰ μὲν οὖν — παρὰ διδόμενα εἰς τε τροφὴν καὶ τὴν τοῦ βίου ἈΝΑΓΩΓὴν τοιαῦτα ἔν. Ridicula lectio haec est pro ΔΙΑΓΩΓήν.

In § 101. παρήγγελλον γὰρ ἐκ Φιλίας ἀληθινῆς ἐξαιρεῖν ἀγῶνά τε καὶ Φιλονεικίαν μάλιστα μὲν ἐκ πάσης [εἰ δυνατόν], εἰ δὲ μὴ ἐκ γε τῆς πατρικῆς. Scribe Φιλονικίαν et in sqq. διαΦιλονικεῖν, ut res ipsa clamat. Ne Graecum quidem esse Φιλόνηκος alibi

diligenter ostendi. Deinde dele εἰ δυνατόν, quia hoc ipsum inest in μάλισα μὲν — εἰ δὲ μή.

Idem vitium inest in loco repetito § 230, et saepe vidi etiam in aliorum scriptis ad μάλισα μὲν additum a sciolis aut εἰ δυνατόν, aut εἰ οἶόν τε.

In § 101. ἂν ἐπίσωνται — κρατεῖν ὀργῆς ἀμφοτέροι μὲν μᾶλλον δὲ ὁ νεώτερος. In F. scriptum est μᾶλλον μὲν ὁ νεώτερος. Vera lectio servata est in § 231. μᾶλλον μὲν τοι ὁ νεώτερος.

Post pauca dicit: τὰς ἐπανορθώσεις τε καὶ νοουθετήσεις, ἃς δὴ ΠΑΙΔΑΡΤΑΣΕΙΣ ἐκάλουν ἐκεῖνοι. Aristoxenus et hic et in § 231. scripserat ΠΕΔΑΡΤΑΣΕΙΣ et alibi ΠΕΔΑΡΤᾶν (pro ΠΑΙΔΑΡΤᾶν) id est μεθαρμόζειν, μεταρρυθμίζειν Dorice pro μεταρτᾶν, μεταρτήσεις.

In § 101. lacuna suppletur ex F. et ex Codice Cizensi apud Kiesslingium, sed nil erat Codice opus. Idem locus integer legitur in § 231.

In § 102. ὅταν ἅπαξ ΠΑΡΕΜΠΕΣΗ τὸ ψεῦδος. Haec vera lectio est: minus recte in § 231. scribitur ὅταν ἐμπέσῃ.

In § 104. Ἀλκμαίων. vera nominis forma est Ἀλκμάων, apud Dorienses et Spartanos Ἀλκμάν, apud Athenienses Ἀλκμῶν et Ἀλκμεωνίδης. In fragmento epistolae apud Diog. Laërt. VIII. 83. scribe: Ἀλκμάων Πειρίθου υἱὸς Κροτωνιάτης τάδε ἔλεξε Βροντίνῳ καὶ Λέοντι καὶ Βαθύλλῳ· Περὶ τῶν ἀφανέων [περὶ τῶν θνητῶν del.] σαφένειαν μὲν θεοὶ ἔχοντι. quae vulgo mirifice perturbata sunt.

In § 104. διὰ συμβόλων ἐπεσκοΠΟΥΝ τὰς πρὸς ἀλλήλους διαλέξεις ἢ [καὶ] συγγραφάς. Optime reponunt ex *Protreptico* ἐπέσκοΠΟΝ occultabant. Deinde recte F. καὶ omittit.

In § 104. εἰ μή τις τὰ σύμβολα — ἀμώκῳ ἐξηγήσει περιλάβοι γελοῖα ἂν καὶ γρηῷδῃ δόξειε τοῖς ἐντυγχάνουσιν. Nescio quomodo ἄμωκος viris doctis videtur esse mendosum et ἀμώμῳ reponunt. Nota tamen sunt μῶκος, μωκᾶσθαι, διαμωκᾶσθαι,

quid igitur simplicius quam *μῶκος ἄμωκος*, ut *μῶμος ἄμωμος*? Legitur *μῶκος* in lepida παρρησίᾳ apud Athenaeum pag. 187 a. τοῖς δ' ὁ κόλαξ πᾶμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῶκον.

Διαμωκῶσθαι est in Aristoxeni fragmento apud Iamblichum § 234. διατύροντες καὶ διαμωκώμενοι καὶ ἀλαζόνες ἀποκαλοῦντες. Est igitur *ἄμωκος ἐξηγήσις* non *scurrilis* interpretatio, sed seria et gravis, non eius qui rem in ludum iocumque vertit, sed eius qui sententiam verbis obscuris absconditam diligenter indagat.

In § 105. *Pythagorae symbola* (inquit) χρησιμοῖς τισι τοῦ Πυθίου ἀνελύει. Recipere debebat Kiessling. certam emendationem Kusteri ἀνελύει.

In § 105. Τὰς λεωφόρους [ἰδοῦς] ἐκκλίνων διὰ τῶν ἀτραπῶν βᾶδιζε. Περὶ Πυθαγορείων ἄνευ Φωτῶς μὴ λάλει. Etiamnunc ὁδοῦς est eliminandum. Pro λάλει Aristoxenus λέγε dixerat. Iudaei et Christiani, qui ἐλάλησεν ὁ θεός et ἐλάλησεν ὁ κύριος cum magna reverentia dicebant et scribae his assueti suum λαλεῖν vetusto λέγειν substituebant.

In § 106 sqq. relabimur ad nugatores, quibus admirationem non movet Pythagoras (§ 108.) τὰ ἄγρια ζῷα σωφρονίζων καὶ παιδεύων διὰ λόγων. Quis sine risu scribere aut legere potest: *feras oratione et verbis ad meliorem frugem revocare?* Feras! ὦ Ζεῦ καὶ θεοί.

Recoquit idem fabellam de abstinencia fabarum § 109. ἐκέλευε — καὶ καρέων ἀπέχεσθαι διὰ πολλὰς ἰερὰς τε καὶ Φυτικὰς καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ἀνηκούσας αἰτίας. Vides causas esse tam graves quam perspicuas.

Huiuscemodi scriptores omnes spreverunt Pythagorae praeceptum: περὶ Πυθαγορείων ἄνευ Φωτῶς μὴ λέγε.

In § 109. Pythagoras nonnullis permisit vesci carnibus, sed addit: καὶ τούτοις χρόνον τινὰ ὥριζε τῆς ἀποχῆς ὀρισμένον. Inserta particula legendum: καὶ τούτοις ΔΕ χρόνον τινὰ, quia καὶ significat *quoque*, idem quod ὥριζε δὲ καὶ τούτοις. Suspiciosum est admodum ὥριζε — ὀρισμένον. Quis mortalium, etiam Graeculorum, ita loquitur? Dici in ea re solet χρόνον τεταγμένον.

In sqq. καὶ τούτων (*cordis, cerebri*) εἶργεσθαι πάντῳC τοῦς Πυθαγορικούς. Scaliger πάντα coniecit, quod verissimum est.

In § 109. sub finem: σημάντρια συμπαθειῶν οὐρανίων πρὸς ἐπίγειαν. Rectissime F. συμπαθείας. Una est enim συμπάθεια οὐρανίων πρὸς ἐπίγειαν, cuius index est... quem putas?... *malva* (ἢ *μαλλάχη*). O utinam superesset Aristoxeni liber περὶ Πυθαγόρου καὶ τῶν γνωρίμων.

In § 110 sqq. redit Aristoxenus, quem agnoscimus statim in verbis: (*Pythagoras*) εἰώθει οὐ παρέργως τῇ τοιαύτῃ χρῆσθαι καθάρσει· τοῦτο γὰρ δὴ καὶ προσηγόρευε τὴν διὰ τῆς μουσικῆς ἰατρειάν ¹⁾. et in § 114. τὴν λεγομένην ἐξάρτυσιν καὶ συναρμογὰν καὶ ἐπαφὰν ἐποιεῖτο, quae ipsius Pythagorae vocabula sunt sumta methaphora a lyra quam quis ἐξερύεται καὶ συναρμόττει καὶ ἐφάπτεται, id est κρούει. ut in § 110. ἐκάθιζε γὰρ ἐν μέσῳ τινὰ λύρας ἐφαπτόμενον καὶ κύκλῳ ἐκαθίζοντο (F. ἐκαθέζοντο recte) οἱ μελωδεῖν δυνατοὶ καὶ οὕτως ἐκείνου κρούοντος συνηδὸν παιῶνάς τινας.

In § 112. μεिरακίς μεθύοντος — νύκτωρ ἐπικωμάζοντος τῇ ἐρωμένῃ παρὰ τοῦ ἀντερασοῦ καὶ τὸν πυλῶνα ἐπιμπράναι μέλлонτος. In F. est παρὰ ἀντερασοῦ, quod neque intelligo neque emendare possum.

Post pauca in F. scriptum est πρὸ βραχέος μὴ δ' ἐφ' ὅσον οὖν ἀνασχόμενον μὴ δ' ἀπλῶς. Editur πρὸ βραχέῳC, qui per frequens in libris error est.

In § 113. Ἐμπεδοκλῆς δὲ σπασαμένου τὸ ξίφος ἤδη νεανίου τινὸς ἐπὶ τὸν αὐτοῦ ξενოდόχον (scrib. ξενόδοκον) Ἀγχιτον — μεθαρμοσάμενος εὐθὺς ἀνεκρούσατο τό·

νηπενθές τ' ἄχολόν τε κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων.
κατὰ τὸν ποιητὴν καὶ τὸν τε ἑαυτοῦ ξενოდόχον (-δόκον) Ἀγχιτον

1) Müllerus in *Fragm. Histor.* Tom. II. pag. 280. ex Crameri *Anecd. Paris.* I. pag. 172. affert: ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι, ὡς ἔφη Ἀριστοξενος, καθάρσει ἐχρῶντο τοῦ μὲν σώματος διὰ τῆς ἰατρικῆς, τῆς δὲ ψυχῆς διὰ τῆς μουσικῆς.

θανάτου ἐρρύσατο καὶ τὸν νεανίαν ἀνδροφονίας. In F. lacuna sic suppletur — μεθαρμοCAMENOC ὡς εἶχε τὴν λύραν καὶ ἵπαντικόν τι μέλος καὶ κατασταλτικὸν μεταχειριCAMENOC εὐθύς ἀνεκρούσατο. Vides repetitum in vicinia — CAMENOC lacunam peperisse. Repperit idem in suo Codice Kiesslingius, sed indoctus scriba pro ἵπαντικόν τι (id est πεπαντικόν) sibi visus est videre περιπαυτικόν, quod perperam Reinesius in margine tentavit καταπαυτικόν reponens. Sanissimum est πεπαντικόν, id est μαλακτικόν, ut πεπαίνειν est μαλάττειν imprimis iram, ut apud Aristophanem *Vesp.* 645.

τὴν γὰρ ἐμὴν ὀργὴν πεπᾶναι χαλεπόν.

unde Hesychius Πεπᾶναι: πραῦναι.

In § 114. ἐξανιστάμενοι τε τῆς κοῖτ' νωχελίας πάλιν καὶ κάρους δι' ἀλλοτρόπων ἀπήλλασσον ᾄσμάτων. Sic F. κοῖτ' νωχελίας: inepte editur κοινωφελείας et κοιτνωχελίας. Deinde κάρους in κάρου mutarunt et ἀπήλλασσον in ἀπηλλάσσοντο. Emenda: TAC EK κοίτHC νωχελΕΙΑC πάλιν καὶ κάρΟΥC — ἀπήλλασΣΟΝ. Eundem locum supra § 65. Iamblichus (ex Aristoxeno) ita conformavit: ἀπὸ δὲ τῆς εὐνῆς πάλιν ἀνισταμένων τοῦ νυκτερινοῦ κάρου καὶ τῆς ἐκλύσεως καὶ τῆς νωχελίας αὐτοὺς ἀπήλλασσε διὰ τινων ἰδιοτρόπων ᾄσμάτων.

Aristoxenus ipse dixerat τὰς νωχελίας καὶ κάρους ἀπήλλασσον ut solent boni scriptores *pluralem* ponere in re quae quotidie aut saepissime fiebat.

Continuo sequitur: ἔσι δὲ καὶ ὅτε ἄνευ λέξεως μελισμάτων ὅπου τε καὶ πάθῃ καὶ νοσήματά τινα ἀφυγιάζον, ὧς φασιν, ἐπάρδοντες ὡς ἀληθῶς. Pessime mulcatus locus est. Aliqua lux affulget ex § 64. τὴν διὰ μουσικῆς παιδείουσιν πρῶτην κατεσῆστατο διὰ τε μελῶν τινῶν καὶ ῥυθμῶν, ἀφ' ὧν ΤΡΟΠΩΝ τε καὶ παθῶν ἀνθρωπίνων ἰάσεις ἐγίγνοντο — σωματικῶν τε καὶ ψυχικῶν νοσημάτων — ἀφυγιάσμοι ὑπ' αὐτοῦ ἐπεννοοῦντο. Vides eundem esse locum aliter a Iamblichio conformatum, unde haec nascitur emendatio: ἔσι δὲ καὶ ὅτε ἄνευ λέξεως (διὰ) μελῶν τινῶν (καὶ ῥυθμῶν) ΤΡΟΠΟΥC τε καὶ πάθῃ καὶ νοσήματά τινα ἀφυγιάζον.

In § 115. οὐ χεῖρον καὶ τὸ τούτου παρακείμενον ἐφεξῆς εἰπεῖν.

F. τὸ τούτῳ, unde reponendum τὸ τούτῳ παρακείμενον. Paullo post lege ἀρξόμεθα δὲ μικρὸν ἄνωθεν pro ἀρξώμεθα.

In § 115. dicitur Pythagoras diu et multum meditatus esse εἰ ἄρα δύναίτο τῇ ἀκοῇ βοήθειάν τινα ὀργανικὴν ἐπινοῆσαι — οἶαν ἢ μὲν ὄψις διὰ τοῦ διαβήτου καὶ διὰ τοῦ κανόνος Ἡ νῆ Δία ΔΙΑ δίοπτρας ἔχει, ἢ δ' ἀφ' ἑαυτοῦ διὰ τοῦ ζυγοῦ ἢ διὰ τῆς τῶν μέτρων ἐπινοίας. Nunc quidem, ut Aristophanes dixit:

ὁ Ζεὺς γέλοιος ὀμνύμενος τοῖς εἰδόσιν.

non potuit enim ineptius νῆ Δία quam h. l. interponi; sed natum est ex literis vicinis ΗΔΙΑ.

In § 118. τὴν γλῶσσαν δὲ καὶ τὴν χεῖρα καὶ τὴν ἀκοήν. In F. pro τὴν γλῶσσαν est optima et verissima lectio τυλώσας δὲ καὶ τὴν χεῖρα id est γυμνάσας.

In sqq. F. exhibet: τὴν μὲν τῶν χορδῶν κοινὴν ἀπόδ', id est ἀπόδοσιν, sed recte ἀπόδ' εἰσιν viri docti emendarunt.

In § 122. ἐμπεσούσης μὲν ποτε [παρὰ] τοῖς Κροτωνιάταις ὁρμῆς πολυτελεῖς ποιῆσθαι τὰς ἐκφορὰς καὶ ταφάς, delenda est importuna praepositio.

In sqq. nescio quis a Pythagora audivisse se dicit περὶ τῶν θείων ὡς οἱ μὲν Ὀλύμπιοι ταῖς τῶν θυόντων διαθέσει — προσέχουσιν, οἱ δὲ χθόνιοι τούναντίον, perspicuum est περὶ τῶν ΘΕΩΝ esse emendandum, quorum alii Ὀλύμπιοι, alii χθόνιοι sint et dicantur.

In eadem §. legitur: οἱ μὲν Ὀλύμπιοι (θεοὶ) ταῖς τῶν θυόντων διαθέσει — προσέχουσιν, οἱ δὲ χθόνιοι — τοῖς ΚΩμοῖς καὶ θρήνοις, ἔτι δὲ ταῖς συνεχέσι χοαῖς — χαίρουσιν. Dici non potest quam sit ineptum κώμοις. Bonus interpretes narrat: „*inferos — comessionibus — gaudere.*” quasi Dii inferi ut adolescentuli liberius viventes temulenti ex epulis *comessatum* ire solerent. In F. est τοῖς ΚΟμοῖς, in quo latet τοῖς κομμοῖς, quae cum τοῖς θρήνοις aliquanto melius congruunt.

In § 123. dicitur ὁ Ἄιδης τοὺς μὲν ἀφελῶς αὐτὸν τιμῶντας

ἔαν κατὰ τὸν ἄνω κόσμον χρόνιον· ἀπὸ δὲ τῶν ἐκκεχυμένως πρὸς τὰ πένθη διακειμένων αἰεὶ τινα κατάργειν ἕνεκα τοῦ τυγχάνειν τιμῶν τῶν ἐπὶ ΤΗC μνήμHC γινομένων. Certum est pro χρόνιον de Kiesslingii coniectura χρόνιους reponi oportere. Scribae κόσμον χρόνιον coniungebant inepti.

In sqq. F. fert opem qui servat: τυγχάνειν ΤΩΝ τιμῶν τῶν ἐπὶ ΤΟΙC μνήμACI γινομένων.

Mox in § 124. F. consentit in καταμνηματίσαντα, ubi optime Kusterus κατὰ μνήμὰ τι πάντα emendavit.

In § 124. τοῦ δὲ εἰπόντος „μή τι οὖν αὐτῷ πλεῖόν ἐστι;” καταδοξάσαι. Nil prædest quod in F. est κατὰ δοξάσαι (id est κατὰ δοξάσαι). Res ipsa ducit ad καταδικάσαι. Iudex enim aut arbiter datus non δοξάζει, sed δικάζει. Pythagoreus arbiter damnavit eum qui sese honestatem pro nihilo ducere ostendisset.

Statim addit alium arbitrum ἐκάτερον πείσαντα τῶν ἐπιτρέψάντων τὸν μὲν ἀποτίσαι τέσσαρα τάλαντα, τὸν δὲ λαβεῖν δύο καταγνώναι τρία καὶ δόξαι δεδωκέναι τάλαντον ἑκατέρῳ. Nunc quidem F. recte: κατὰ (κατὰ) γνῶναι, quia neuter damnatus est.

In § 124. μετὰ δὲ ταῦτα παραλογισαμένΩΝ καὶ σύνεγγυς τὸ κοινὸν λαβόντοC θατέρου. F. obtulit: σύνεγγυς τοι κοινῷ θεμένου λαβόντος. Scribe παραλογισαμένΟΥ, quod librarius praecedentibus θεμένων et διειπομένων accommodavit, deinde καὶ σύνεγγυς τοῦ κοινῇ θεμένου λαβόντος (deleto θατέρου) καὶ φήσαντος συγκεχωρηκέναι τὸν ἕτερον. Non enim duo erant veteratores, sed alter et socium suum et mulierculam pallio emunxerat seque clam proripuerat. Unde acutissime philosophus dixit mulierculam pallium reddituram ex pacto ἂν ἀμφοτέροι παρῶσιν.

In § 125. ἄλλων δὲ τινων ἐν ἰσχυρῇ μὲν Φιλίᾳ πρὸς ἀλλήλους εἶναι δοκούντων, εἰς σιωπωμένην δὲ ὑποψίαν διὰ τινα τῶν κολακεύόντων τὸν ἕτερον ἐμπεπτωκότων [ὃς εἶρηκε πρὸς αὐτόν] ὥς τῆς γυναικὸς ὑπὸ θατέρου διεφθαρμένης. Sine mora delenda verba ὃς εἶρηκε πρὸς αὐτόν. Non intellexit interpolator coniuncta esse εἰς ὑποψίαν ὥς τῆς γυναικὸς ὑπὸ θατέρου διεφθαρμένης. Fraus perpluit, namque et perfectum εἶρηκε pro εἶπεν absurdum est et εἶρηκεν ὥς διεφθαρμένης pro ὅτι διεφθαρται.

Superest alterum mendum etiam gravius. Num tu putas DUOS amicos εἰς ὑποψίαν ἐμπεπτωκέναι ὥς τῆς γυναικὸς ὑπὸ θατέρου διεφθαρμένης? Perspicuum est alterum et vacasse culpa et nil mali esse suspicatum. Ergo legendum: εἰς σιωπωμένην δὲ ὑποψίαν διὰ τινὰ τῶν κολακευόντων ΘΑΤΕΡΟΥ ἐμπεπτωκότος. Nunc demum omnia recte et ordine procedunt.

In § 126. ἐν Κρότωνι θέας οὔσης καὶ γεράνων ὑπὲρ τοῦ θεάτρου φερομένων (leg. πετομένων) εἰπόντος τινὸς τῶν καταπεπλευκότων πρὸς τὸν πλησίον καθήμενον „ὁρᾷς τοὺς μάρτυρας;” ἐπακούσας τις τῶν Πυθαγορείων ἤγαγεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ τῶν Χιλίων ἀρχεῖον ὑπολαβὼν Ὡπερ ἐλέγχοντες τοὺς παῖδας ἐξεῦρον καταπεποντικέναι τινὰς τὰς ὑπὲρ τῆς νεῶς πετομένας γεράνους μαρτυροῦσιν. Primum recipienda est Kiesslingii emendatio Ὅπερ pro ὦπερ, deinde pro μαρτυρουμένους reponendum μαρτυρομένους. Quam saepe confundantur μαρτύρομαι et μαρτυροῦμαι ostendimus in *Observatt. ad Dionys. Halic.* pag. 54. 146.

In § 126. τινὲς — νεωστὶ πρὸς Πυθαγόραν παραβάλλοντες, imo vero παραβαλλόντες, ut res ipsa clamat.

In § 127. lacuna magnam verborum partem absorpsit ante: ***** καὶ ταῦτα πρὸς ἐκείνον εἰπεῖν καὶ τὰ περὶ Φιντίαν καὶ Δάμωνα περὶ τε Πλάτωνος καὶ Ἀρχύτου καὶ τὰ περὶ Κλεινίαν καὶ Πρῶρον. Quis autem haec dixit et ad quem? Nempe Dionysius Corinthi ad Aristoxenum, ut apparet ex § 234. ubi Aristoxenus scribit: Διονύσιος ἐκπεσὼν τῆς τυραννίδος ἀφικόμενος εἰς Κόρινθον ΠΟΛΛΑΚΙΣ ἡμῖν διηγεῖτο τὰ περὶ τῶν κατὰ Φιντίαν καὶ Δάμωνα. Aristoxenus diu et multum cum Dionysio Corinthi confabulatus — nam ΣΑΕΠΕ haec sibi Dionysium narrare solitum scribit, et alia ex eo audivit et τὰ περὶ Φιντίαν καὶ Δάμωνα et τὰ περὶ Πλάτωνος καὶ Ἀρχύτου et τὰ περὶ Κλεινίαν καὶ Πρῶρον. Quis melius quam Dionysius ipse scire poterat τὰ περὶ Πλάτωνος καὶ Ἀρχύτου?

Novo argumento hanc suspicionem stabiliemus infra ex Plutarchi vita *Timoleontis* cap. XV.

In § 128. Καρχηδονίων τε πλείους ἢ πεντακισχιλίους ἄνδρας

τοὺς παρ' αὐτοῖς στρατευομένους εἰς νῆτον ἐρήμην ἀποσέλλειν μελ-
λόντων ἰδὼν ἐν τούτοις Μιλτιάδης ὁ Καρχηδόνιος Ποσειδὼν Ἀρ-
γεῖον (ἀμφοτέροι τῶν Πυθαγορείων ὄντες) προσελθὼν αὐτῷ — ἡξίου
αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν ἀποτρέχειν τὴν ταχίστην. Arenam sine calce
vides, sed duo verba exciderunt sic supplenda: (ἙΤΥΓΧΑΝΟΝ
ΔΕ ἀμφοτέροι τῶν Πυθαγορείων ὄντες). Habere haec certam et
exploratam fidem ostendit Diodorus Siculus V. 11. qui scribit:
„quo tempore Carthaginienses cum Syracusanis bella gerebant Graeci
milites conducticii, quorum opera in bello Carthaginienses uteban-
tur, ἑξακισχίλιοι — τὰς χεῖρας προσέφερον τοῖς ἡγεμόσιν. Placuit
ut omnes in insulam desertam deportarentur, οἱ δὲ λιμῷ διεφθάρη-
σαν. Insula ab ossium acervis Ὅσεώδης nomen invenit.”

In § 132. Δεινωνῶ, ἥ ἐστὶ καὶ τὸ καλὸν καὶ περίβλεπτον
ῥῆμα τὸ τὴν γυναικὰ δεῖν θύειν αὐθημερὸν ἀνισχυμένην ἀπὸ τοῦ
ἐκπυτῆς ἀνδρός. Potest dictum aliquod esse *praeclarum* (καλόν)
sed περίβλεπτον esse non potest, quoniam περιβλέπεσθαι dicun-
tur ea, quae omnium oculos in se convertunt, ut in illo:

περιβλέπεσθαι τίμιον; κενὸν μὲν οὐν.

Corrigendum igitur existimo esse περιβόητον, id est *crebris
hominum sermonibus celebratum*. Plutarchus in *Comparat. Lysandri
et Syllae* cap. III. ἐκπεφευγῶς τουτὶ τὸ περιβόητον.

οἱκοὶ λέοντες, ἐν Ἐφέσῳ δ' ἁλώπεκες.

vid. *Nov. Lectt.* pag. 183.

Eodem vocabulo in re eadem utitur de ipso Pythagora § 55.
ἔτι δὲ τὸ περιβόητον γενόμενον ἀποφθέγγασθαι κατὰ τὴν σύν-
οδον ὥς ἀπὸ μὲν τοῦ συνοικοῦντος ἀνδρός ὅσιον ἐστιν αὐθημερὸν
προσιέναι τοῖς ἱεροῖς, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ προσήκοντος οὐδέποτε, quae
adscripsi ut appareret idem dictum in § 132. mendosum esse
et parte mutilatum. Vitiosum est ΔΕΙΝ θύειν, quia non *necesse*
sed *fas erat*. Itaque scribe ὅσιον εἶναι θύειν, et supple quod
deest, (ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε).

Est hercle illud dictum περιβόητον. Stobaeus (*Anthol.* 74. 53.)
Θεωνῶ ἐρωτηθεῖτα ποσαῖα γυνὴ ἀπ' ἀνδρός καθαρύει „ἀπὸ μὲν
τοῦ ἰδίου, εἶπε, παρχρηῆμα, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε”, quae
totidem verbis leguntur apud Diogenem Laërtium VIII. 43.

In § 133. ἀφικομένων εἰς τὴν πόλιν τὴν Κροτωνιατῶν ἐκ τῆς

Συβάριδος πρεσβευτῶν ἐπὶ τὴν ἐξελίττησιν τῶν φυγάδων. Articulus excidisse videtur: -- Κροτωνιάτῶν ΤΩΝ ἐκ τῆς Συβάριδος πρεσβευτῶν.

De eadem re multis scribit in § 177. sed misere corruptus et lacunosus locus est: ἔτι μὲν τῶν ἐν τῇ πόλει διαπορούντων ὅπως χρήσονται (recte F. *χρήσονται*) τοῖς πράγμασιν εἰπεῖν (*Pythagoram*) πρὸς τοὺς ἐταίρους ὥς οὐκ ἂν βούλοιο μεγάλα πρὸς αὐτὸν διαφω- νῆσαι τοὺς Κροτωνιάτας καὶ δοκιμάζοντας αὐτοῦ μηδ' ἱερεῖα τοῖς βωμοῖς προσάγειν ἐκείνους καὶ τοὺς ἱκέτας ἀπὸ τῶν βωμῶν ἀπο- σπᾶν. Inde a verbis *μεγάλα πρὸς αὐτὸν διαφωνῆσαι* omnia haec sunt ἀδιανόητα citra spem emendationis.

Comparandus est locus Diodori Siculi XII. 9. ὁ Τῆλυς (*Sybaritarum tyrannus*) ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς πρὸς τοὺς Κροτωνιάτας οἷς ἦν προστεταγμένον (κελεύειν αὐτούς add.) ἢ τοὺς φυγάδας ἐκδοῦναι ἢ πόλεμον προσδέχεσθαι. et post pauca: τὸ μὲν πρῶτον ἔρρεπε ταῖς γνώμαις τὸ πλῆθος πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἱκετῶν —, μετὰ δὲ ταῦτα Πυθαγόρου τοῦ φιλοσόφου συμβουλεύσαντος σώζειν τοὺς ἱκέτας μετέπεσον ταῖς γνώμαις. Cum his igitur rebus coniuncta sunt quae § 133 et 177 de Pythagora narrantur.

In § 133 quum Sybaritarum legatus, quem Pythagorae so- dales quosdam Sybari interfecisse constabat, ipsius consuetudine uti vellet, Pythagoras dixisse fertur ὥς οὐ θεμιτεύοι τοῖς ἌΝΘΡΩΠΟΙΣ. Manifesto corruptum est ἀνθρώποις. Itaque Kusterus ἀνθρωποκτόνοις vel ἀνδροκτόνοις coniiciebat, sed nemo *homicidas* sic appellat, sed ἀνδροφόνους. Videtur in ἌΝΟΙΣ aliud quid latere; nempe τοῖς ἌΝΟΙΟΙΣ. Quia θεμιτεύειν proprie et constanter de Apolline dicitur vaticinia edente, ex eo Pythago- ram dicit § 133. παρὰ τισιν Ἀπόλλωνα νομισθῆναι. Non serio haec nonnulli existimabant, sed invidioso nomine Apollinem eum inimici vocabant, ut est in § 177. οὐ θεμιτεύειν ἔφησεν· ὅθεν ἡτιῶντο αὐτὸν Ἀπόλλωνα φάσκειν εἶναι. Unde intelligitur veram lectionem hanc esse: ὅθεν δὴ παρὰ τισιν Ἀπόλλωνα ὈΝΟΜΑΣΘῆ- ναι αὐτόν. Passim ὀνομάζειν et νομίζειν inter se confundi res est notissima.

Θεμιτεύειν de oraculis Apollinis legitur in Aeliani V. H. III. 43.

οὗ σε θεμιτεύω, Μουσῶν θεράποντα κατέκτας.

et cap. 44.

οὗ σε θεμιτεύω· περικαλλέος ἔξιθι νηοῦ.

In § 134. ἀλλὰ κατ' ἰδίαν ἀπτόμενοι. In F. legitur: ἀλλὰ καὶ κατ' ἰδίαν ἀποτερόμενοι. in quibus καὶ vitiose abundat sed ἀποτερόμενοι verum esse videtur. Sequitur narratio stolidi et superstitiosi scriptoris, qui absurdissima quaeque nobis serio pro verissimis narrat, veluti ὅτι ποταμὸς γεγωνὸν τι καὶ τρυγὸν ἀπεφθέγγετο πάντων ἀκούοντων „Χαῖρε, Πυθαγόρα.” et uno eodemque die ἐν τε Μεταποντίῳ τῆς Ἰταλίας καὶ ἐν Ταυρομενίῳ τῆς Σικελίας — διειλέχθαι κοινῇ τοῖς ἐκατέρωθεν (recte F. ἐκατέρωθι) ἐταίροις. Nihil horum futilissimo homini incredibile videtur et serio narrat, ut Abaris ὁ αἰθροβάτης Apollinis sagitta vectus incedebat per aërem (ἀεροβατῶν τρόπον τινα) sic Pythagoram quoque suspicari nonnullos per aërem vectum uno et eodem die Metaponti et Tauromenii esse visum, quo quid stultius esse potest?

In § 135. ἐπέδειξεν Ἀβάρει — εἰκάσαντι αὐτὸν Ἀπόλλω εἶναι. F. ἀβάριδι et ἀπόλλ' id est Ἀπόλλωνι.

Post pauca: καὶ ἀνέμων βιαίων — κατευνήσεις. F. κατεύνησις, sed κατευνήσεις unice verum est, ut in eadem sententia: προρρήσεις σεισμῶν, λοιμῶν ἀποτροπαί, κυμάτων ἀπευδισμοί, quia haec omnia saepius facta esse prohibentur.

In § 136. Ἀλεξάνεμος τὸ ἐπάνυμον Ἐμπεδοκλέους. F. ἀλεξάνεμος quod unice verum esse Schaeferus docet afferens Valckenar. ad *Phoenissas* 120.

Post pauca τοῖς ἐκατέρωθεν ἐταίροις ὤμίλησε. Recte F. ἐκατέρωθι. et καὶ ἐν Ταυρομενίῳ.

In § 137. hae sunt Codicis F. lectiones: περὶ τὸ πράττειν ἢ μὴ πράττειν — ἐξόχασθαι (sic) — ταῦ ἐς τῆς φιλοσοφίας (id est ταύτης) — ποιοῦσιν ἄνθρωποι — τοῦ πάντων ἄρχοντος καὶ βασιλεύοντος — ποιεῖν καὶ τοὺς ἀνθρώπους — δεῖν δὲ ὁμολογιῶν παρὰ τοῦ κυρίου τάγαθόν ἐστι.

In § 138. legitur in F. ἐρμηνεία τῆς περὶ τῶν θεῶν διανοίας ἐστὶ. et post pauca: διὰ τὸ οἶεσθαι ὅτι εἶναι αὐτοὺς τὰ τοιαῦτα

καὶ μὴ νομίζειν ἀλαζονεῖαν. Paullo ante in F. scriptum est: τὴν αὐτῶν πραγματεῖαν ἀξιάν τω δόξειεν εἶναι. misere corrupta haec sunt.

Non minus male mulcata sunt sqq. καὶ τοῦτό γε πάντες οἱ Πυθαγόρειοι ὁμῶς ἔχουσι πισευτικῶς, ubi Kusterus Homericum ὁμῶς male substituit, sed merae sunt tenebrae. Etiam in vicinia complura sunt quae et interpretationem et emendationem omnem respuunt, in quibus nolo verba perdere et dicam de iis tantum ubi aliquid veri dispicere potui.

In § 139. in F. legitur: Φιλολάου καὶ τὸν οὐθὲν ἀπιστῆσαι ἀλλ' ἔρεσθαι (sic) τίνα ἀρμονίαν. ἦσαν δὲ οὗτοι ἀμφότεροι πυθαγόρειοι καὶ μαθῆ εὖρυτος Φιλολάου. Φασὶ δὲ καὶ τῷ πυθαγόρῃ κτέ.

Sequitur: — καὶ ἐπέρεσθαι (leg. ἐπερέσθαι) τίνος τοῦτο [τὸ] σημεῖον; apparet τὸ mendose esse repetitum. Eodem sensu in proximis: ὥσπερ οὐδὲ τὸ ἐμοὶ νῦν σε διαλέγεσθαι σημαίνει οὐδέν (nihil portendit), οὕτως οὐδὲ ἐκεῖνο, imo vero οὕτως οὐδὲ ΤΟ ἐκεῖν ΩΙ.

Comparandus locus in § 148. Πυθαγόρας ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τινος τί σημαίνει τὸ ἰδεῖν (τὸν add.) ἑαυτοῦ πατέρα πάλαι τεθνηκότα καθ' ὕπνου αὐτῷ προσδιαλεγόμενον; οὐδέν, ἔφη. οὐδὲ γὰρ ὅτι μοι ἄρτι λαλεῖς σημαίνει τι, ubi pro absurdo ἄρτι λαλεῖς emendandum arbitrator: ὅτι μοι ΔΙΑΛΕΓΕΙ.

In § 140. F. ἦν ὁ πρῶτος εἰπὼν — τίς ἢ πυθαγόρας — εἶναι ἀπόλλ.

Annotavit ad h. l. Meinersius: „a paragrapho 140—148. incipit novum fragmentum.” cuius „auctorem et aetate et credulitate Diogeni esse parem” rectissime iudicat. Omnia quae scribit perinde inepta et puerilia sunt.

In § 140. ὅτι ἐν τῷ αἰῶνι ἐξανιστάμενος τὸν μηρὸν παρέφηνε χρυσοῦν. Aelianus V. H. II. 26. τῷ ἀγῶνι ἐξανιστάμενος ἔνθα καὶ τῶν μηρῶν παρέφηνε τὸν ἕτερον χρυσοῦν. et IV. 17. καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ δὲ παρέφηνε χρυσοῦν τὸν ἕτερον τῶν μηρῶν. Manifestum est haec ex eodem fonte manasse. Quod autem Aelianus priore loco

harum ineptiarum auctorem Aristotelem esse affirmat ipso dignum est.

Quod addit Aelianus IV. 17. καὶ Μυλλίαν δὲ τὸν Κροτωνιάτην ὑπέμνησεν ὅτι Μίδαξ ὁ Γορδίου ἐστὶν ὁ Φρύξ, ex eodem teste descripsit Iamblichus § 143. καὶ Μυλλίαν τὸν Κροτωνιάτην ἀνέμνησεν ὅτι ἦν (lepidius multo Aelianus ἐστὶν) Μίδαξ ὁ Γορδίου. Audi autem quae sequuntur: καὶ ᾤχετο ὁ Μυλλίας εἰς τὴν ἡπειρον (id est in Asiam) ποιήσων ὅσα ἐπὶ τῷ τράφῳ ἐκέλευεν.

Paucissimis contigit ut suas ipsorum manes ad sepulcrum suum suis inferiis placare possent. Suspicio istiusmodi testes, si non et ipsi olim Midæ fuerint, saltem Midæ auriculas habuisse.

Ex Aeliano igitur Kusterus ἀΓῶνι pro αἰῶνι restituit.

Deinde F. καὶ τὴν δῖον ἀφείλετο ἢ ἐκυβερνᾷτο, manifesto errore.

In § 141. λέγεται δὲ καὶ (Abaris) [ἐν] Λακεδαιμονίῳ θῦσαι τὰ κωλυτήρια καὶ διὰ τοῦτο οὐδένα πώποτε ὕπερον ἐν Λακεδαίμονι λοιμὸν γενέσθαι. F. διὰ τοῦτο οὐδεπώποτε ὕπερον. Lege οὐδέποτε ὕπερον. Pugnant inter se οὐδεπώποτε et ὕπερον. Praeterea ἐν delendum. Dici poterat ἐν Λακεδαίμονι, sed legitur idem in vicinia, itaque Λακεδαιμονίῳ θῦσαι dixit.

Post pauca F. ἐν εἶχεν δῖον χρυσὸν οὗ ἄνευ.

In § 142. νεκρὸς τοίνυν ἂν ἡμῖν ἔφη. Legendum: νεκρὸς τοίνυν ἂν εἰη ὑμῖν, ἔφη.

Est in vicinia § 142. error Criticorum tam iocularis ut sine risu de eo scribere non possim: — ἐγένετο ἐν Κρυλωνίᾳ (sic F.) ἡ λευκὴ ἄρκτος. καὶ πρὸς τὸν μέλλοντα ἐξαγγέλλειν αὐτῷ τὸν ΤΟΥΤΟΥ θάνατον προεῖπεν αὐτός. Mendosum hoc est, nemo negat. Quid Kusterus? „ταύτης scribendum est si ad praecedens ἄρκτος refertur.” Lepide Interpres: „fuit — ursa alba: cuius quum mortem quidam illi annunciaturus esset ipse eam praedixit.” Tanta habetur ursae albae ratio ac si et ipsa de sodalitis fuisset: sed scrupulus in eo est quo pacto Pythagoras bestiae iam mortuae mortem praedicere potuerit Scaliger verum et vidit et non vidit. Kiessling: „Pro τούτου Scaliger κούρου.” Dicam quid rei sit Pater ad Pythagoram venit filii sui mortem ei nun-

ciaturus, sed Pythagoras, ut qui omnia divinitus sciebat, ipse dixit prior. Scaliger sensit hanc esse sententiam verborum, sed quod de κούρου cogitabat graviter erravit. Quis mortalium filium suum κοῦρον appellat? Poëtis dicere licet:

Τήλαυγες, κλυτὲ κοῦρε Θεσμοῦς Πυθαγόρῳ τε,
sed ineptus sit necesse est qui sic in vita loquatur. Scin' quid Iamblichus scripserit? nempe ΤΟΤΥΟΤ, id est τοῦ υἱοῦ, namque omnes qui Codices Graecos triverunt probe sciunt ΤC, ΤΟΤ pro υἱός et υἱοῦ scribi et ΤN pro υἱόν, ut ΘC, ΘΟΤ, ΘN pro θεός, θεοῦ, θεόν. Iam quis mirabitur ΤΟΤΥΟΤ in τούτου mutatum?

In § 143 λέγεται δὲ καὶ. F. λ' (id est λέγουσι) δὲ καί.

Post pauca: ἀδυνάτου ὄντος περὶ ἄνθρωπον ἓνα ταῦτα συμβῆναι. Non quaeritur utrum haec in *unum* hominem cadant an in plures. Legerim περὶ ἄνθρωπόν τινα.

In § 144. tanta fuisse dicitur apud Pythagoreos iurisiurandi sanctitas ut unus eorum lege coactus iurare καίτοι εὐορκεῖν μέλων ὅμως ὑπὲρ τοῦ διαφυλάξΑΣΘΑΙ τὸ δόγμα ὑπέμεινεν ἀντὶ τοῦ ὁμόσαι τρία μᾶλλον τάλυντα καταθέσθαι, ὅσουπερ ἐτετίμητο τὸ τοιοῦτον τῷ διΔΑΚΚΟμένῳ. Bis F. verum servavit διαφυλάξΑΙ τὸ δόγμα et τῷ ΔΙΚΑΚΑμένῳ.

In § 145. καὶ τις ἤδη ἐπιβάντι τοῦ πλοίου εἶπεν ὅσα βούλει παρὰ τῶν θεῶν ὧ θυμαρίδῃ καὶ ὃς εὐφημεῖν — ὅσα μοι παρὰ τῶν θεῶν γένηται. Sic in F. diserte scriptum est. Περί et παρὰ scribuntur compendio fere eodem et oculis discerni non possunt, sed scriba Codicis F. addit (:) ubi παρὰ, et (·) ubi περί legendum. Addidit Editor aliquis γένειτό σοι, quod Codex omittit. Deinde cum Casaubono legendum: καὶ ὃς „εὐφήμει” ἔφη.

In fine scribe ὅς' ΑΝ μοι παρὰ τῶν θεῶν γένηται. Unde intelligitur optime nescio quem γένειτό σοι addidisse.

In § 145. in fine: παρὰδειγμα ἑναργὲς ἔκειτο περὶ ὀρφεῖ. Sic F. lege ἔκειτο παρ' Ὀρφεῖ. Editores aequis auribus legunt παρὰ Ὀρφέως et παρὰ Ὀρφεῖ, et similia passim.

In § 146. ἐκ τῶν ὑπομνημάτων τῶν Δαμοῦ τῇ θυγατρὶ ἀπολειφθέντων ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Πυθαγόρου ἀδελφῇ (F. ἀδελ.Φῆ) δὲ Τηλαύγους, ἅπερ μετὰ θάνατον ἰσοροῦσι δοθῆναι Βιτάλῃ (τε addit F.) τῇ Δαμοῦ θυγατρὶ καὶ Τηλαύγει. Perspicuum est ἀδελ.Φῆ δὲ Τηλαύγους post τῇ θυγατρὶ esse transponenda.

In § 146. Codicis F. lectiones hae sunt: πυθαγόρα τῷ μνηστῶρι (id est μνηστάρχῳ) τὸν ἐξέμαθον ὀργιασθεῖς — ἀγλαοφάμω τελευτῇ μεταδόντος — ὑπὸ τᾶς ματρὸς πινυσθεῖς — διχμονᾶς ρίζαν. et in § 147. ὅτι τὴν ἀριθμῶ ὠρισμένην οὐσίαν.

Pro τελευτᾷ legendum Ἀγλαοφάμω ΤΕΛΕCΤΑ (τελεσᾷ) μεταδόντος.

In § 147. τὸ λεγόμενον πᾶν ἀληθές ἀπετέλεσεν αὐτῷ δι' ἀριθμητικῆς ἐπισήμης συντεταγμένον. In πᾶν ἀληθές apparet latere nomen, quo appellabatur divinandi instrumentum a Pythagora ex numerorum scientia constructum. Suspisor olim fuisse: τὸ λεγόμενον ΠΑΝΑΛΗΘΕC — συντεταγμένON. Non poterat nomen magnificentius invenire.

In § 147. δεῖ γὰρ καὶ ἔργον τι παρασχέσθαι εἰς πίσιν τοῦ ΔΕ ΤΟΥ Λεγομένου. Legendum εἰς πίσιν τοῦ λεγομένου. Vulgata ex dittographia nata est.

In § 148. F. καὶ ἡ περὶ θεῶν πίσις. et in § 149. εἶναι δὲ τὰ τοιαῦτα λινά.

In § 149. καὶ περὶ τὸ δεῖπνον σπονδὰς ἐποιεῖτο τοῖς θεοῖς. Legendum de more ΠΑΡΑ τὸ δεῖπνον.

In § 150. editur πόπανα κηρία καὶ τᾶλλα θυμιάματα. In F. scriptum est πόπανα κηρία σμύρναν τὰ ἄλλα θυμιάματα.

In sqq. F. habet προσέτακτο σπανίως ἔμφυχτα θύειν ἢ ΠΟΥ ἀλεκτρυόνα. Scribendum videtur προσέτέτακτο.

In § 151. παρὰ Χαλκιδέων. F. παρὰ χαλδαίων. et mox καὶ αἰεί τι παρὰ τοῖς κοινοῖς καὶ παρὰ τοῖς κελτοῖς δέ.

In § 152. ὑπὸ τῶν μετεχόντων ἐτοίμως πρὸς τὴν τῶν ἀγαθῶν διδασκαλίαν. Mendosum est μετεχόντων, sed nihilo melius est quod reponunt ΜΕΝ ἔχόντων. Aliud latet.

In § 152. λέγειν δὲ αὐτὸν ΠΕΡΙσπένδειν τοὺς ἀνθρώπους. Felicitate emendant TPIC σπένδειν, nam de numero ternario agitur et statim addit: καὶ μαντεύεσθαι τὸν Ἀπόλλωνα ἐκ τοῦ τρίποδος διὰ τὸ [καὶ] τὴν τριάδα πρῶτον φῦναι τὸν ἀριθμόν, ubi deletο καὶ scribe τῶν ἀριθμῶν.

In § 155. κυπαρισσίνην δὲ μὴ δεῖν κατασκευάζεσθαι σὺν τῷ τραλῖντι errore pro σὺν τῷ.

In sqq. F. διοσκόρων et διοσκόρους et ὑμνοῦνταC τὸν ἀρχηγόν.

In § 156. pro δεῖν ἔφη F. δεῖν φησί.

Post pauca: τὸ μὲν δεξιὸν ἀρχὴν τοῦ περιτοῦ — τιθέμενος, τὸ δὲ ἀριστερὸν τοῦ ἀρτίου — σύμβολον τιθέμενος. Non potest τιθέμενος tam inconcinne iterari. Pro secundo legerim ποιούμενος.

In fine §. F. recte παύομαι λέγων pro πέπαυμαι.

In § 157. περὶ πάντων ἔχοντα τῆς ἀληθείας. Bene F. τὴν ἀλήθειαν (ἀληθεῖαν). et τρογγύλα παρὰ τὰ ἄλλα πάντα pro περὶ τὰ ἄλλα, et προσπνέοντα et μετ' ἐπισήμης ΔΕ δαιμονίας. vulgo προσπνέοντος et δέ omissum est.

In § 157. laudatur Commentariorum (τῶν ὑπομνημάτων), quibus Pythagorei utebantur, stilus et oratio. Dicuntur esse περισσὰ ἐξαιρέτως ἅμα καὶ ἀνελλιπῇ τῇ φράσει. Periit una tantum literula, sed magni momenti, nam scripserat Ἀπέριστα, ut ἀνελλιπῇ. Nihil redundabat et nihil erat omissum.

Quicumque haec scripsit in celebranda horum commentariorum praestantia ita modum excessit ut risum moveat, veluti § 158. ὅλως οὐδὲν ἐστὶν εἰς γινῶσιν ἐληλυθὸς περὶ οὐτοῦν παρ' ἀνθρώποις, ὃ μὴ ἐν τοῖς συγγράμμασι τούτοις διηκρίβωται. Agnoscimus fanaticum.

In § 158. F. ὅτι πυθαγόρας πάσης σοφίας ἔμπειρος ἦν. Vulgo πυθαγόρας omittitur. et ἀνάγκην ἔχουσι pro ἀνέχουσι.

In § 159. συναυξήσαντα τὰς ἐπιτήμας προτάγειν. Recte Kiessling. ΠΡΟτάγειν.

In § 159. οὐδὲ ἔρῳ ὑποπτεῖν εὐπεριγράφῳC δυνάμενα. Emenda εὐπεριγράφῳI, non enim τὸ ὑπόπτεῖν dicitur fieri εὐπεριγράφως, quod absurdum est, sed *definitio* ipsa εὐπερίγραφος appellatur.

In § 160. καὶ τῇ ὄντῳC προσηγορίᾳ ἀεὶ συνυπάρχοντα. Op-time F. τῇ ὄντᾳ προσηγορίᾳ.

Post pauca de iisdem: τὰ τε νοητὰ καὶ αἰσώματα, ὧν ΤΑ "ΟΝΤΑ ἢ κλησις.

In fragmento Archytae, quod sequitur, pro τοιγάρ lege Dorice: τοὶ γὰρ περὶ τῶν καθόλου καλῶς διαγινόντες.

In fine § F. ἤδη καὶ τὰ πολυειδῆ θεωρεῖται. et in § 161. ὁ πύθιος τε καὶ αὐτὴ ἢ φύτις. et in § 162. ἘΝαποθησαυρίζων.

Solebat Pythagoras (inquit. § 161.) διὰ κομιδῇ βραχυτάτων Φωνῶν μυρίαν καὶ πολυσχιδῇ ἔμφασιν συμβολικῶ τρόπῳ τοῖς γνωρίμοις ἀποφοιβάζειν. Addit exempla § 162.

ἀρχὴ δέ τοι ἡμῖν παντός.

et:

ἀριθμῶ δέ τε πάντ' ἐπέριεν.

deinde in Codice Fl. sic scriptum est: ὁ δὲ πυκνότερα πρὸς ἅπαντας ἐπεφθέγγετο ἢ πάλιν ἐπὶ Φιλότης ἰσότης Φιλότης ἢ ἐν τῷ κόσμῳ ὀνόματι ηἰηνιδία (sic) ἐν τῷ Φιλοσοφία ἢ καὶ ἐν τῷ εἰσηκαιοτον ἢ τὸ διαβώμενον ἐν τῷ τετρακτύς. unde locus sic concinnandus esse videtur: ἢ πάλιν ἐπὶ ΦιλότηΤΟC ἰσότης Φιλότης ἢ ἐν τῷ ΚΟCΜΟC (Kuster.) ὀνόματι ἢ ΝΗ Δία (Kuster.) ἐν τῷ ΦΙΛΟCΟΦΙΑ ἢ καὶ ἐν τῷ ἙCΤΩ καὶ ἈΕΙCΤΩ. Obrechtus apud Kusterum εὐεσῶ καὶ ἀειεσῶ reponebat, sed ἐσῶ Pythagoreum vocabulum est, εὐεσῶ Democriteum. Archytas in Stobaei *Eclog.* I. 35. pag. 279. Gaisf. ὥς τε τρεῖς ἀρχαὶς ἡμεν ἤδη τὸν τε θεόν καὶ τὰν ἐσῶ τῶν πραγμάτων καὶ τὰν μορφῶ. Nihil interest apud reliquos Pythagoreos et Archytan inter ἐσῶ et οὐσία (ᾠσία), quemadmodum μορφῶ et μορφά promiscue usurpantur.

Pythagorae ἀπόφθεγμα de amicitia ἰσότης Φιλότης Timaeus in Historiis commemoraverat: εἶπε πρῶτος, ὥς Φησι Τίμαιος, κοινὰ τὰ Φίλων εἶναι καὶ Φιλίαν ἰσότητα. (Diog. Laërt. VIII. 10.) cf. Zenobium IV. 79. in Κοινὰ τὰ Φίλων. Cicero de Legibus I. 12. unde illa Pythagorea vox τὰ τῶν Φίλων κοινὰ et Φιλίαν ἰσότητα. Sumsit haec a Timaeo, quem lubenter lectitabat.

In § 162. ἀμετέρῃ γενεῇ. Ridicula forma est ἀμετέρῃ, cuius prima syllaba Dorica est, ultima Ionica. Scrib. ἀμετέρΑΙ γε-νεΑΙ et in sq. versu ἀΕνάου pro ἀενάου.

In § 163. F. οὐχ ἤκιστα Φασὶ τοὺς πυθαγορείους pro Φασιν αὐτοὺς τοὺς Πυθαγορείους.

In sqq. ubi scribit Pythagoreos multum operae in arte medica posuisse scribit: πειρᾶσθαι πρῶτον μὲν καταμανθάνειν σημεῖΑ Συμμετρίας πόνων τε καὶ σιτίων καὶ ἀναπαύσεως. Res ipsa clamat duplicata vocali corrigi oportere σημεῖΑ Ἀσυμμετρίας. Hinc enim morbi nascebantur, si quis non servasset modum.

Idem locus repetitus legitur in § 144. τῆς δὲ ἱατρικῆς μάλιστά Φασιν αὐτοὺς ἀποδέχεσθαι τὸ διαιτητικὸν εἶδος usque ad χρῆσθαι δὲ καὶ ταῖς ἐπὶ δαΐς πρὸς ἕνια τῶν ἀρρωσθημάτων. Legitur ibi etiam mendosius καταμανθάνειν σημεῖα ΚΑΙ Συμμετρίας ΠΟΤΩΝ τε καὶ σιτίων καὶ ἀναπαύσεως. In hoc genere praeceptorum πόνοι et πότοι confundi solent. Diogenes Laërt. VIII. 9. πλησμονὴν πᾶσαν ἀποδοκιμάζει (Pythagoras) λέγων μὴ παραβαίνειν μήτε τῶν πόνων μήτε τῶν σιτίων μηδένα τὴν συμμετρίαν. Sed in *Aureo carmine* vs. 32.

οὐδ' ὑγείας τῆς περὶ σῶμ' ἀμέλειαν ἔχειν χρή,
ἀλλὰ ποτοῦ τε μέτρον καὶ σίτου γυμνασίων τε
ποιεῖσθαι.

ubi πόνοι appellantur γυμνάσια. Notus est Hippocrates aphorismus: πόνοι, σιτία, ποτά, ὕπνοι, ἀφροδίσις, πάντα μέτρις. Si quis excessit modum, adest medicus τὰ τῆς Ἀσυμμετρίας σημεῖα καταμανθάνων.

Praeterea dicit Pythagoreos medicos περὶ αὐτῆς κατασκευῆς τῶν προσφερομένων σχεδὸν πρώτους ἐπιχειρῆσαι ΤΕ [καὶ] πραγματεύεσθαι καὶ διορίζειν. Emenda delete καί: ἐπιχειρῆσαι ΤΙ.

Deinde *χρή* expungendum in verbis ἄψασθαι δὲ [*χρή*] καὶ καταπλασμάτων cf. § 243. Annotatum erat in margine *χρῖ* id est *χρήσιμον*.

In § 164. ἐχρῶντο δὲ καὶ Ὅμηρου καὶ Ἡσιόδου λέξεσι διειλεγμέναις (sic F.) πρὸς ἐπανόρθωσιν ψυχῶν. Legendum ἐξειλεγμέναις ut recte legitur § 111. Notum est δι et ἐξ confundi solere, et loci *selecti* ἐκλέγονται, non διαλέγονται.

In sqq. dicuntur μέχρι τούτου συσκευάζεσθαι τὰς τε μαθήσεις καὶ τὰς ἀκροάσεις μέχρις ὅτου δύνανται παραδέχεσθαι τὸ μαυθάνον καὶ διαμνημονεύον. F. μέχρι ὅτου. Ultima Interpres non cepit: τὸ μαυθάνον καὶ διαμνημονεύον significat οἱ μαυθάνοντες καὶ οἱ διαμνημονεύοντες. similiterque quod sequitur: ὅτι ἐκεῖνό ἐστιν ὃ δεῖ γινώσκειν καὶ ἐν τῇ γνώμῃ φυλάσσειν. Corrige καὶ ἐν τῇ μνήμῃ φυλάσσειν. Ἐκεῖνο enim est οἱ μαυθηταὶ καὶ οἱ ἀκροαταὶ (τὸ μαυθάνον).

In § 165. Pythagoreus memoriam sedulo exercens ἐπειρᾶτο ἀναλαμβάνειν τῇ διανοίᾳ τί πρῶτον εἶπεν — ἢ τί δεύτερον ἢ τί τρίτον. Natura rei postulat KAI τί δεύτερον KAI τί τρίτον. Similiter et in proximis semel et iterum peccatum est.

In § 165. τὰ κατὰ τρίτην ἡμέραν συμβᾶντα. Rectissime F. καὶ τὰ τρίτην ἡμέραν. *Nudius tertius* Graeci dicebant noto usu τρίτην ἡμέραν.

In § 166. recte F. τὴν μνήμην γυμνάζειν pro τῇ μνήμῃ.

In fine § F. ἐφ' ὅσον ἕκαστος οἶδός τε ἦν μετέχειν αὐτοῦ. Recte.

In § 168. τοῦτο τοῖνυν ἄριστα ἀνδρῶν κατεσκευάσεν. Graeci in tali re dicebant ἄριστ' ἀνθρώπων, non ἀνδρῶν. Frequens est haec loquendi forma apud Platonem et alios. Ἀνδρῶν cum adiectivis componitur ἀνδρῶν βέλτιστος, ἀνδρῶν λῆστος, ἀνδρῶν ἄριστος et sim. Demosthenes in *Midiana* pag. 520. 9. εἰ μὴ Τηλεφάνης ὁ αὐλητὴς ἀνδρῶν βέλτιστος περὶ ἐμὲ τότε ἐγένετο — ἀδιδάκτος ἂν εἰσῆλθεν ὁ χορός. Comice Antiphanes apud Athen. pag. 388 e.

ἀνδρῶν δ' ἄριστον καὶ βιὸν πηδῶντ' ἔτι
πρὸς Πυθιονίκην τὴν καλὴν πέμψαι με δεῖ.

Μάλιστα' ἀνθρώπων, ἥκιστα' ἀνθρώπων, ἄρισ' ἀνθρώπων et sim. passim reperias. Plato *de Legg.* pag. 629 b. ὅς δὲ μάλιστα' ἀνθρώπων περὶ ταῦτα ἐσπούδακεν. ubi plura conguessit Stallbaum qui fallitur addens „*similiter superlativus cum ἀνδρῶν componitur.*” *Adverbia* cum ἀνθρώπων componuntur, *adiectiva* cum ἀνδρῶν, veluti ὃ Φίλτατ' ἀνδρῶν, ταλάντατ' ἀνδρῶν, ὃ μισαρώτατε ἀνδρῶν ἀπάντων, neque haec inter sese confundi solent.

In § 168 εἰ μὲν ἡρέσκετο τῇ κοινωνίᾳ ἐχρῆτο τοῖς κοινοῖς. Supplendum: εἰ μὲν ἡρέσκετό TIC.

Post pauca: ταύτην τοίνυν πόρρωθεν [τὴν οἰκείωσιν] ἐνθεῖναι βουλόμενος τοῖς ἀνθρώποις. Delendum esse τὴν οἰκείωσιν vel absurda sedes satis arguit. Ad ταύτην τοίνυν ex praecedentibus cogitatione addendum τὴν δικκισύνην, qua de agitur.

Pythagoras filiam ita instituisse narratur § 170. ὥς τε παρθένον μὲν οὔσαν ἡγεῖσθαι τῶν χορῶν, γυναικῶν δὲ γενομένην πρώτην προσ-
ιέναι τοῖς βωμοῖς· τοὺς δὲ Μεταποντίνους — τὴν μὲν οἰκίαν αὐτοῦ
Δήμητρος ἱερὸν τελέσαι, τὸν δὲ σενωπὸν Μουσεῖον. Timaeus apud
Porphyrium pag. 8. Τίμαιος ἰσορεῖ τὴν Πυθαγόρου θυγατέρα καὶ
παρθένον οὔσαν ἡγεῖσθαι τῶν παρθένων ἐν Κρότωνι καὶ γυναικῶν
τῶν γυναικῶν· τὴν δὲ οἰκίαν Δήμητρος ἱερὸν ποιῆσαι τοὺς Κροτωνιά-
τας, τὸν δὲ σενωπὸν Μουσεῖον, qui tribuit Crotoniatis quod Me-
tapontinorum fuisse satis constat.

In § 171. τὴν τοιαύτην διαίρεσιν ἐποιεῖτο ὅτι [τὸ] πρῶτον τῶν
κακῶν παραρρεῖν εἴωθεν εἰς τε τὰς οἰκίας καὶ τὰς πόλεις ἢ καλου-
μένην τρυφήν, Δεύτερον ὕβρις, Τρίτον ὀλεθρος. Perspicuum est τό
deleri oportere. Praeterea si ἡ τρυφή παρέρρει τὰς πόλεις in-
troire in eas non potuisset. Legendum παρείσεσθαι.

In § 172. F. τὸ μὲν γὰρ τῷ ἱατρικῷ προσέοικε. Deinde recte
ἐᾷ addidit Kiessling: τὸ δὲ τὴν ἀρχὴν οὐδὲ νοσεῖν (ἐᾷ).

In sqq. F. πρὸς ΔΕ τούτοις Θεσίτητος. et in § 173. μετὰ

πολλῆς ἔννοιας, bene emendavit Kiessling. Ἐννοίας. Post pauca F. τροφῆς ἐλευθέρας μετασχόντας pro μετέχοντας. Paulo ante scribendum: καίτοι τί δεῖ pro καὶ τί δεῖ.

In § 173. Γαλάται πάντες καὶ οἱ Τράλλεις καὶ οἱ πολλοὶ τῶν βαρβάρων τοὺς αὐτῶν υἱοὺς πείθουσιν ὥς οὐκ ἔστι φθαρῆναι τὴν ψυχὴν ἀλλὰ διαμένειν [ΤΩΝ] ἀποθάνοντων. In F. legitur καὶ οἱ τραλῖσκαὶ οἱ πολλοί. In fine expunge τῶν. De more ἀποθανόντων dixit sine pronomine pro ὅταν ἀποθάνωσιν.

Denique quid sit Gallis (Γαλάταις) cum Pythagora aut Zalmoxide negotii difficile dictu est. Reponerem Γεταις, nisi scriptoris errorem magis quam librarii mendum esse suspicarer. Galli (auctore Caesare IV. 14.) *in primis hoc volunt persuadere non interire animas*. Hinc Diodorus Sic. V. 28. ἐνισχύει γὰρ παρ' αὐτοῖς (τοῖς Γαλάταις) ὁ Πυθαγόρου λόγος ὅτι τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀθανάτους εἶναι συμβέβηκεν. Hinc error ex fama natus.

In § 174. F. δικαιοσύνην τε καὶ τὰ δίκαια. et in sqq. ὁρμὰς καὶ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας.

In § 175. αἰεὶ τίθεσθαι πρὸ τῆς διανοίας ὥς ἐπιβλέποντάς τε καὶ παραφυλάττοντας τὴν ἀνθρωπίνην ἀγωγὴν. F. ἐπιβλέποντοC καὶ παραφυλάττοντοC verissime.

In § 176. οὐδαμῶς εἶναι σύμφορον καὶ σωτήριον. Recte F. σύμφορον οὐδὲ σωτήριον.

In § 178. εἴπέ τις τῶν συμβουλευόντων τοῖς Κροτωνιάταις — ὅτι καὶ Πυθαγόρα προσκόπτειν ἔπεινοθήσαν. In F. est egregia lectio et sola sententiae congruens Ἀπεινοθήσαν.

Ἀπόνοια et ἀπονενομήμενος quid sit optime docuit Casaubonus ad Theophrasti cap. VI. περὶ ἀπονοίας. *Eo dementiae et vecordiae progressi sunt, ut Pythagoram ipsum violarent.*

Paullo ante F. ΠΡΟάγοντος dedit pro προτάγοντος. Recte, nam προάγειν est progredi, ut § 206. τῶν περὶ ἄνθρωπον παθῶν σχεδὸν τοῦτο (τὴν ἐπιθυμίαν) μάλιξ τοιοῦτον εἶναι οἶον μηδικοῦ ἵστασθαι ἀλλὰ προάγειν εἰς ἄπειρον.

Sequitur: ὑπὲρ οὗ πάλιν ἐξ ἀρχῆς ὥσπερ οἱ μῦθοι παραδεδω-
 κασιν ἀπάντων ἐμφύχων τὴν (μὲν om. F.) αὐτὴν φωνὴν τοῖς ἀν-
 θρώποις ἀφιέντων μὴδὲ τῶν ἄλλων ζώων μὴδὲν ἂν... τολμήσειε
 βλασφημεῖν. Supple ἀπάντων ΤΩΝ ἐμφύχων et corrige μὴδὲ
 τῶν ἈΛΟΓΩΝ ζώων.

In § 179. εἰδὼς χρήσιμον οὔσαν εἰς τὸν φόβον τῆς ἀδικίας. F.
 χρησίμην, quod perinde usitatum est. Notus est ridiculus Dio-
 nysii senarius:

οἴμοι, γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα.

In § 182. εἶναι δὲ τὸν καιρὸν μέχρι μὲν τινος διδακτὸν καὶ
 ἀπαραλόγον καὶ τεχνολογίαν ἐπιδεχόμενον. Sententia loci requi-
 rit ἀπαραλόγον, ut recte legitur § 115: εἰ ἄρα δύναιτο τῇ
 ἀκοῇ βοήθειάν τινα ὀργανικὴν ἐπινοῆσαι παγίαν καὶ ἀπαραλόγισον.
 Quod certum ac stabile est et *numquam fallit* sic appellatur.
 Eodem sensu in simili re dixit § 119. ἐπιβάθρα ταύτη χρώμενος
 καὶ οἷον ἀνεξαπατήτω γνώμονι.

Ἀπαράλογος igitur obiter ex Lexicis expellendum.

In § 182. καὶ εἴτι ἄλλο τυγχάνει τούτοις ὁμογενὲς ὄν. Recte
 F. ὁμοιογενές.

In sq. δυσθεώρητον δ' εἶναι καὶ δυσίνοπτον. F. δυσύνοπτον. Lege
 δυσσύνοπτον, et mox F. ἐν ΤΕ γὰρ ταῖς ἐπισήμαις.

In § 183. οὔτε γὰρ οἰκίαν εὔ ποτὲ ἂν οἰκισθῆναι μὴ ὑπάρξαν-
 τος ἀληθινοῦ ἀρχοντος τῆς ἀρχῆς τε ἐκουσίως. Recte F. οὔτε
 γὰρ οἰκίαν ΟΥΤΕ ΠΟΛΙΝ εὔ ποτὲ ἂν οἰκισθῆναι. namque οἰκίαν
 οἰκεῖν in ea re omnes dicebant. Susarion in notissimis versiculis:

ἀκούετε λεῶ· Σουσαρίων λέγει τάδε·

κακὸν γυναῖτες, ἀλλ' ὅμως, ὧ δημόται,

οὐκ ἔσιν οἰκεῖν οἰκίαν ἄνευ κακοῦ.

Deinde F. lacunam sic supplet: ἀληθινοῦ ἀρχοντος (καὶ κυριεύ-
 οντος) τῆς ἀρχῆς (καὶ ἐπιστάσεως) ἐκουσίως.

Post pauca pro δεῖν εἶψαν γίνεσθαι recte F. δεῖν ἔφασαν, ut
 Wytttenbach coniecerat.

In § 184. νοσκομήσων τε αὐτόν — καὶ κηδεύων αὐτόν. Lege κηδεύων et alterum αὐτόν expunge.

In § 185. πρὸς γε μὲΝ. recte F. μὴν.

Deinde scribe ἐπὶ τινι λιθίνῳ θάκῳ pro Homérico θάκῳ.

Factum hoc esse narratur ἐν Ἡρᾷ ἱερῷ *Iacintiae* puta procul ab urbe dissito. In urbis celebritate non potuisset id tam diu latere.

In § 185. F. εἶχεν (pro εἶλεν) ἀτρέμας [προσέμενεν] ὁ λύσις. deinde τάχα ἂν ἐπὶ πλείονα χρόνον. Expunge προσέμενεν.

In § 186. Φόνων δὲ χορηγέτης καὶ νομοθέτης ὁ πόλεμος. Dubito rectene χορηγέτης dicatur.

Paullo ante scripserim: μᾶλλον ἀθεμιτώτερον ΤΟ ἄνθρωπον ἡγούμενοι κτείνειν, pro ΤΟΝ ἄνθρωπον.

In § 187. τοῦ δὲ αὐτοῦ εἶδους ἐστὶ — καὶ τὸ παρατιθεσθαι μὲν ἐν ταῖς ἐξιάσεσι τὰ ἡδέα καὶ πολυτελεῖ ἐδέσματα, ἀποπέμπεσθαι δὲ αὐτὰ τοῖς οἰκέταις ἕνεκα τοῦ κολάσαι μόνον τὰς ἐπιθυμίας παρατιθέμενα. Diodorus Siculus in libro X de Pythagora et Pythagoreis plurima scripserat, quorum nunc exilia quaedam fragmenta et excerpta supersunt. Multa suadent ut credam Diodorum haec omnia ex Timaei *Historiis* descripsisse, in quibus et hic locus est X. 5. 2. ὅτι ἐπαιεῦντο (*Pythagorei*) καὶ τῆς ἐγκρατείας γυμνασίαν τόνδε τὸν τρόπον· παρασκευασάμενοι πάντα τὰ κατὰ τὰς λαμπροτάτας ἐξιάσεις παρατιθέμενα πολὺν αὐτοῖς ἐνέβλεπον χρόνον· εἶτα διὰ τῆς θέας τὰς τῆς φύσεως ἐπιθυμίας πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν ἐκκαλεσάμενοι τὰς τραπέζας ἐκέλευον αἶρειν τοὺς παῖδας καὶ παραχρῆμα ἄγευσαι τῶν παρατεθέντων ἐχωρίζοντο. Diodorus inepto et puerili stilo multum venustatis antiquae narrationi detraxit. Eiusdem rei memoriam servavit Plutarchus *de genio Socratis* pag. 585 a. ἔτι νῦν ἐφείλκυσθε πάντες ὑμεῖς (*Pythagorei*) ὅταν γυμναζόμενοι καὶ κινήσαντες ὥσπερ ζῶα τὰς ὀρέξεις ἐπισηῇτε λαμπραῖς τραπέζαις καὶ παικίλοις ἐδέσμασι πολὺν χρόνον, εἶτα ταῦτα τοῖς οἰκέταις ὡμῶν εὖωχεῖσθαι παραδόντες αὐτοῖς τὰ λιτὰ καὶ ἀπλᾶ προσφέρησθε κεκολασμέναις ἤδη ταῖς ἐπιθυμίαις.

In § 187. χρυσὸν ἐλευθέραν μηδεμίαν φορεῖν, μόνON δὲ τὰς ἐταίρας. Recte F. μόνAC.

In § 188. αἰδῶς — πρὸς τοὺς προCήκοντας. Optime Kiessling. προήκοντας aetate provectos.

In § 190. ἐν δὴ Φάλαις. F. Φάναις. et ὁδοιπορίαν γενήσεσθαι, sed mendose pro γενέσθαι. Deinde scribe οὐδὲν προΙδόμενοι pro barbaro προΕΙδόμενοι, quod est in Codd. perfrequens mendum.

In § 190. διαγωνιCόμενοι barbarum est. Repone διαγωνιZόμενοι. Deinde F. ἤδεισαν Φευκτέων (lege ἤδεσαν) et ὥς ἂν Ὁ ὀρθὸς ὑπαγορεύει (L. ὑπαγορεύη) λόγος, et μέχρι τινὰς μEN αὐτῶν ἀνγκηκέναι. cf. § 223. τὰ ὑπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου ὑπαγορευόμενα.

In § 192. ἐν συγχύσει δὲ [πολλῇ] τὸν τε Εὐρυμένην καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ [καὶ] οὐ τῇ τυχούσῃ γενέσθαι. Vitiose abundat πολλῇ et καί. Quidquid est in suo genere *insigne* aut *magnitudine* aut *gravitate* appellatur οὐ τὸ τυχόν, ut § 204. δεῖσθαι δὲ ταῦτα κρίσεως οὐ τῆς τυχούσης. et § 205. δεῖσθαι φυλακῆς — οὐ τῆς τυχούσης. et passim alibi. Nemo his addit πολὺς aut μέγας aut simile quidquam.

In § 193. ὁ δὲ περὶ τῶν γεγονότων διαπυθόμενος καὶ σφόδρα ἀθυμήσας ἘΦΑΙΝΕΝ· ἀλλ' ὑμεῖς γε, εἶπεν, ὑπὲρ πάντων τῆς ἀξίας τεύξεσθε παρ' ἐμοῦ τιμῆς εἴ μοι συμβασιλεῦσαι θελήσετε. Perineptum ἔφαινεν frustra tentatum est. Suspisor fuisse: καὶ σφόδρα ἀθυμήσας ἘΦΑΚΕΝ· ἀλλ' ὑμεῖς γε, εἶπεν κτέ. Mi-nime rarum est in his inutile εἶπεν aut ἔφη interponi.

HIPPOBOTUS et NEANTHES, unde haec sumta sunt, satis futiles sunt et historici et narratores. Quis credibile esse putat tyrannum ut decem philosophos inermes opprimeret Dionis fratrem cum armata manu in Italiam misisse? Praeterea εἴ μοι συμβασιλεῦσαι θελήσετε simile est fabellis, quas pueris narrare solent nutrices.

In § 194. ἐνόμιζε γὰρ ἅτε γυναῖκά τε οὔσαν καὶ ἔπογκον (recte Schaefer ἔτι ἔγκυνον) ἐρήμην TE (sic F.) τοῦ ἀνδρός.

In § 194. οὕτως δυσκατάθετοι πρὸς τὰς ἐξωτερικὰς Φιλίας ἦσαν. F. δυσσυγκάθετοι, in quo latet unice vera lectio δυσσυγκάθετοι. Perpetuo inter se permiscetur καθεῖναι et καταθεῖναι, ἐγκαθεῖναι et ἐγκαταθεῖναι, συγκαθεῖναι et συγκαταθεῖναι, et sic δυσσυγκάθετοι in δυσσυγκάθετοι est depravatum.

Συγκαθεῖναι (et συγκαταβαίνειν) dicitur qui se facilis accommodat ad alterius voluntatem aut cupiditatem, unde συγκάθεσις et et δυσσυγκάθετος nascuntur. Δυσσυγκάθετος πρὸς τὰς ἐξωτερικὰς Φιλίας is est qui difficulter admodum impellitur ad amicitiam cum extraneis coniungendam.

Nusquam locorum legitur δυσσυγκάθετος, sed unusquisque Graecorum pro re nata huiusmodi adiectiva verbalia cum εὖ — δυσ — ἀ — suo arbitrato componit. Ut ab ἐξαπατᾶν formantur εὖεξαπάτητος, δυσεξαπάτητος, ἀνεξαπάτητος, sic ab unoquoque verbo unusquisque similia fingit. Praesertim sequiores Graeculi id lubens ac saepe faciunt, parcius Veteres. Quis ante Thera-menem dixit umquam εὖεξάλειπτος? Ubi erat opus dixit in *Hellen.* II. 3. 53. οὐδὲν τὸ ἐμὸν ὄνομα εὖεξαλειπτότερον ἢ τὸ ὑμῶν ἐκάστου, et sic ὁ μὴ ῥᾳδίως πρὸς τι συγκαθεῖς appellatur δυσσυγκάθετος.

In simili re legitur in § 236. μηδενὶ τρόπῳ συγκαθεῖναι εἰς τὸ τοιοῦτον, ubi solus F. verum servavit, in caeteris est notum vitium συγκαταθεῖναι. Sed in eodem loco mendose συγκαταθεῖναι scribitur apud Porphyrium § 61.

In § 196. F. προσεῖχον γὰρ οὗτοι τὰ σώματα ὥς ἂν ἐπὶ τῶν αὐτῶν διακένται καὶ μὴ ποτὲ μὲν ξικνὰ ὅτε δὲ πολύσαρκα.

Transponendum esse arbitror προσεῖχον γὰρ οὗτοι ὥς ἂν τὰ σώματα ἐπὶ τῶν αὐτῶν διακένται.

In § 196. καταπέπτειν — τὸ πάθος. Recte F. καταπέττειν.

In § 197. οὔτε οἰκέτην ἐκόλασεν οὐδεὶς αὐτῶν ὑπ' ὀργῆς ἐχόμενος οὔτε τῶν ἐλευθέρων ἐνουθέτησέ τινα, ἀλλ' ἀνέμενευ ἕκαστος τὴν τῆς διανοίας ἀποκατάσασιν. Ex his certa correctione mendum eximi potest ex Diogene Laërtio VIII. 20. ὀργιζόμενός τε οὔτε οἰκέτην ἐκόλαζεν οὔτε ἐλεύθερον οὐδένα. Nemo in libera civitate hominem liberum κολάζει, quae servilis poena est (*flagris*

admonere) sed *verbis castigat* (νουθετεῖ). Emenda igitur: οὔτε ἐλεύθερον ἔνοτοθετεῖ. cf. § 198. καὶ γὰρ ἐκεῖνον (*Cliniam*) ἀναβάλλεσθαι πάσας νουθετήσεις τε καὶ κολάσεις εἰς τὴν τῆς διανοίας ἀποκατάσασιν. Eadem opera hinc vicinum locum in § 197. restituas. Editur: ἐποιῶντο γὰρ τὴν ἀναΜΟΝὴν σιωπῇ χρώμενοι καὶ ἡσυχίᾳ. sed ἀναμονήν vitiosum est. Lege τὴν ἀναΒΟΛήν, ut illo loco: ἀναβάλλεσθαι πάσας νουθετήσεις τε καὶ κολάσεις.

In § 197. ἐκάλουν δὲ τὸ νουθετεῖν παιδαρτᾶν. Verum vidit Schaefer. ΠΕΔαρτᾶν reponens. De ΠΕΔαρτάσεις similiter in ΠΑΙΔαρτάσεις corrupto vide ad p. 358.

In § 197. Σπίνθαρος γοῦν διηγεῖτο πολλάκις περὶ Ἀρχύτου (τοῦ add.) Ταραντίνου, ὅτι διὰ χρόνου [τινός] εἰς ἀγρὸν ἀφικόμενος κτέ. Aristoxeni haec sunt audita ex patre Spintharo referentis. Ἀττικισί dixerat Aristoxenus διὰ χρόνου sine τινός, namque διὰ χρόνου ponitur *de longiore temporis intervallo et mora* et fere idem est atque μετὰ πολὺν χρόνον. Diu erat ex quo Archytas agros suos non inviserat. Aristophanes *Pluto* 1055.

βούλει διὰ χρόνου πρὸς με παῖσαι;

nempe *diu est ex quo non inter nos lusimus*. Et sic Attici constanter.

In § 197. (*Archytas*) ἐκ στρατείας νεωστὶ παραγεγονῶς ἦν ἐστρατεύσατο ἢ πόλις εἰς Μεσσηνίους. Fieri non potest ut Tarentini cum Messeniis bellum gesserint. Nunc quoque lux affulget ex F. in quo legitur εἰς μεσανίους, in quo latet μεσCΑΠίους, qui erant perpetui Tarentinorum hostes.

Post pauca: ὥς εἶδε τόν τε ἐπίτροπον (*villicum*) καὶ τοὺς ἄλλους οἰκέτας οὐκ εὔ τῶν περὶ τὴν γεωργίαν ἐπιμελείAC πεποιημένων. Emenda ἐπιμέλειAN. Pro ἐπιμέλεσθαι rectissime dicitur ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι, non ἐπιμελείας.

In § 197. F. ὀργισθεῖς τε καὶ ἀγανακτήσας οὕτως, ὥς ἂν ἐκεῖνος, εἶπεν ὥς ἔοικε πρὸς τοὺς οἰκέτας. Rectissime interpretatur Kiessling. „*tanta ira et indignatione concepta quantam talis vir concipiat.*” Sed qui ὥς ἔοικε vertit „*ut par erat*” nihil intellexit. Significat noto usu *ut aiunt, ut perhibent* aut simile quid,

In § 199. F. εἰς πενίαν τινὰ μεγάλην — ἀφικομένου et ἀπὸ τῆς συγγενείας et ἀνόητον μὲν εἶναι et διατεῖναι. et paullo ante περὶ τοὺς εἰδότες τοῦτο γίνεσθαι.

In § 200. περὶ δὲ δόξης τάδε φασὶ λέγειν αὐτοῦς. ἀνόητον μὲν εἶναι [καὶ] τὸ πάσῃ καὶ παντὸς δόξῃ προσέχειν. — ἀνόητον δ' εἶναι ΚΑΙ πάσης ὑπολήψεως τε καὶ δόξης καταφρονεῖν. Qui hoc agat facile sentiet prius καὶ expungi oportere.

In § 202. F. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ τῶν Φιλοτιμιῶν γένος.

In § 204. τὸν τε σκύλακα καὶ τὸν παῖδα ταῦτα συνεθίζεσθαι. Pro παῖδα in F. legitur παῖδON, unde plane confirmatur eximia Schaeferi correctio καὶ τὸν πῶλον.

Post pauca editur: εὐλαβεῖσθαι τὴν ἡδονὴν ὩC περ τι καὶ ἄλλο τῶν εὐλαβείας δεομένων. Imo vero Εἰπερ τι καὶ ἄλλο.

In fine F. τὸν καλὸν τε καὶ εὐσχήμονα et δεῖσθαι ΤΕ ταῦτα κρίσεως.

In § 205. ἡ κενώσεως τε καὶ ἀπουσίας. pro ἡ in F. legitur οἶον. et mox ἐπικτήτους τε καὶ et διδὸ δὴ καὶ πλείους et φυσικὸν καὶ τοῦτ' εἶναι.

In § 205. τὸ μὲν γὰρ κενωθέντος τοῦ σώματος [τῆς] τροφῆς ἐπιθυμεῖν φυσικὸν εἶναι. Reseca articulum vitiose additum.

In § 206. εὐθὺς ἐκ νεότητος ἐπιμελητέον εἶναι τῶν ἀναφουμένων ὅπως ἐπιθυμήσΩσι μὲν ὧν δεῖ, ΦεύξΩνται δὲ τῶν ματαίων τε καὶ περιέργων ἐπιθυμιῶν. F. Φύξονται. Emenda: ἐπιθυμήσΟΥσι μὲν — Ἀφέξονται δέ, ut supra indicavimus.

In § 207. lacuna ex F. sic expletur: καθόλου δὲ ποικιλώτατον Εἶναι τὸ ἀνθρώπινον γένος κατὰ τὸ τῶν ἐπιθυμιῶν πλῆθος. σημεῖον δὲ ἐναργὲς Εἶναι τὴν τῶν προσφερομένων ποικιλίαν. Librarii oculus a priore εἶναι ad posterius aberravit, quo factum est ut in medio posita interirent.

In fine F. μαντικόν mendose pro μανικόν.

In § 208. F. χρῆσθαι πρὸς τὴν τροφήν et τῶν περὶ ἀσκληπιόν.

In § 209—213. legitur locus eximius de generatione liberorum descriptus ἐκ τῶν Ἀριστοξένου Πυθαγορικῶν ἀποφάσεων in Stobaei *Floril.* CI. 4. quae inter se comparare pretium est

IAMBlichus.

Περὶ δὲ γεννήσεως τάδε λέγειν αὐτοῦς ἔφασαν· καθόλου μὲν ὄντο δεῖν φυλάττεσθαι τὸ καλούμενον προφερές· οὔτε γὰρ τῶν φυτῶν τὰ προφερῆ οὔτε τῶν ζώων εὐκαρπα γίγνεσθαι, τινὰ χρόνον πρὸ τῆς καρποφορίας ὅπως ἐξ ἰσχυόντων τε καὶ τετελειωμένων τῶν σωμάτων τὰ σπέρματα καὶ οἱ καρποὶ γίνωνται.

Habemus etiam tertium testem, personatum Ocellum Lucanum in Galei *Opusculis* pag. 534. Sine controversia libellus ille Περὶ τοῦ παντός spurius et suppositus est, sed consarcinatus ex Aristoxeni et aliorum commentariis. Pag. 534. ita scribit: Περὶ γενέσεως οὖν σκοπούμενους τάδε χρὴ πράττειν· καθόλου μὲν δὴ φυλάττεσθαι χρὴ πᾶν τὸ ἀνόμοιον καὶ ἀτελές· οὔτε γὰρ τῶν φυτῶν τὰ ἀτελῆ οὔτε τῶν ζώων εὐκαρπα γίγνεται, ἀλλὰ δεῖ γενέσθαι τινὰ χρόνον πρὸ τῆς καρποφορίας, ὅπως ἐξ ἰσχυόντων τε καὶ τελειομένων τῶν σωμάτων τὰ σπέρματα καὶ καρποὶ γίνωνται. Ex his commodè suppletur apud Iamblichum lacuna: οὔτε γὰρ τῶν φυτῶν τὰ προφερῆ — εὐκαρπα γίγνεσθαι, (ἀλλὰ δεῖ γενέσθαι) τινὰ χρόνον πρὸ τῆς καρποφορίας. Videmus hos omnes servata sententia Aristoxeni verba non fideliter describere sed paullo aliter suo arbitrio conformare.

IAMBlichus.

Δεῖ (leg. δεῖν) οὖν τοὺς τε παῖδας καὶ τὰς παρθένους ἐν πόνοις τε καὶ (ἐν om. F.) γυμνασίοις καὶ καρτερίαις ταῖς προσηκούσαις τρέφειν τροφήν προσφέροντας τὴν ἀρμόττουσαν φιλοπόνῳ τε καὶ σώφρονι καὶ καρτερικῷ βίῳ.

ARISTOXENUS.

Περὶ δὲ γενέσεως παίδων τάδε ἔλεγε· καθόλου μὲν φυλάττεσθαι τὸ καλούμενον προφερές· οὔτε γὰρ τῶν φυτῶν οὔτε τῶν ζώων εὐκαρπα τὰ προφερῆ γίγνεσθαι, ἀλλὰ χρόνον τινὰ προπαρασκευάζεσθαι τῆς καρποφορίας, ἐν ᾧ ἐξισχύσαντα καὶ τετελειωμένα τὰ σώματα παρέχειν τὰ τε σπέρματα καὶ τοὺς καρποὺς δεδύνηται.

OCELLUS LUCANUS.

Ὅθεν δεῖ τοὺς παῖδας καὶ τὰς παρθένους ἐν γυμνασίοις τε καὶ καρτερίαις ταῖς προσηκούσαις τρέφειν καὶ τροφήν προσφέρειν (leg. προσφέρειν τὴν) ἀρμόζουσαν φιλοπόνῳ τε καὶ σώφρονι καὶ καρτερικῷ βίῳ.

Hic locus apud Aristoxenum omissus est. Stobaeus enim non ipsum Aristoxeni librum legerat, sed locos ab nescio quo selectos in suam farraginem recepit. Sequitur:

IAMBlichus.

Πολλὰ δὲ τῶν κατὰ τὸν ἀνθρώ-
πινον βίον τοιαῦτα εἶναι, ἐν οἷς
βέλτιόν ἐστιν ἢ ὀψιμάθειαι, ὧν
εἶναι καὶ τὴν τῶν ἀφροδισίων
χρείαν. δεῖν οὖν τὸν παῖδα οὕτως
ἄγεσθαι ὥστε μὴ ζητεῖν ἐντὸς
τῶν εἴκοσιν ἐτῶν τὴν τοιαύτην
συνουσίαν. ὅταν δὲ εἰς τοῦτο
ἀφίκηται σπανίως εἶναι χρησέον
τοῖς ἀφροδισίοις. ἔσσεσθαι δὲ τοῦτο
ἐὰν τίμιόν τε καὶ καλὸν εἶναι
νομίζεται ἢ εὐεξία.

ARISTOXENUS.

Πολλὰ δὲ εἶναι ἐν τῷ βίῳ ἐν οἷς
ἢ ὀψιμάθειά ἐστι βελτίων (L.
βέλτιον), οἷον καὶ τὸ τοῦ ἀφρο-
δισιάζειν πρᾶγμα. δεῖν οὖν ἔτι
παῖδας οὕτως ἄγεσθαι διὰ τῶν
ἀσκημάτων ἀσχόλους ὥστε μὴ
μόνον μὴ ζητεῖν ἀλλ' εἰ δυνατόν
μηδὲ εἰδέναι τὴν τοιαύτην συν-
ουσίαν ἐντὸς τῶν εἴκοσιν ἐτῶν.
ὅταν δὲ εἰς τοῦτο ἀφίκηται
σπανίως εἶναι χρησέον τοῖς ἀφρο-
δισίοις· τοῦτο γὰρ πρὸς τε τὴν
τῶν γεννάντων καὶ γεννησομένων
εὐεξίαν πολὺ συμβάλλεσθαι.

Ocellus Lucanus haec affert: πολλὰ δὲ τῶν κατὰ τὸν ἀνθρώ-
πινον βίον τοιαῦτά ἐστιν ἐν οἷς βέλτιον ἢ ὀψιμάθειαι. διὸ καὶ πρὸς
τὴν τῶν ἀφροδισίων χρῆσιν οὕτως ἄγεσθαι χρὴ τὸν παῖδα ὥς μηδὲ
ἐπιζητεῖν πρὸ τῶν εἴκοσιν ἐτῶν τὴν τοιαύτην χρῆσιν ἀλλὰ καὶ χρη-
σάμενον σπανίως χρῆσθαι. ἔσαι δὲ τοῦτο ἐὰν καλὸν καὶ τίμιον
εἶναι νομίζῃ τὴν εὐεξίαν καὶ τὴν ἐγκράτειαν.

Pergit Iamblichus in hunc modum:

IAMBlichus.

Ἐπαινεῖσθαι δ' αὐτοῖς ἔφασκεν
καὶ τὰ τοιάδε τῶν προὔπαρχόν-
των νομίμων ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς
πόλεσι τὸ μῆτε μητράσι συγγί-
νεσθαι μῆτε θυγατρὶ μῆτε ἀδελ-
φῇ μῆτ' ἐν ἱερῷ μῆτε ἐν τῷ
Φανερωῷ. καλὸν τε γὰρ εἶναι καὶ
σύμφορον τὸ ὥς πλείστα γίνεσθαι
κωλύματα τῆς ἐνεργείας
ταύτης.

Ἵπελάμβανον δ' ὥς ἔοικεν
ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες περιαιρεῖν μὲν

OCELLUS LUCANUS.

Δεῖ δὲ καὶ παιδεύειν τὰ τοι-
αῦτα τῶν νομίμων ἐν ταῖς Ἑλ-
ληνικαῖς πόλεσι τὸ μῆτε μητρὶ
συγγίνεσθαι μῆτε θυγατρὶ μῆτε
ἀδελφῇ μῆτε ἐν ἱεροῖς μῆτε ἐν
Φανερωῷ τόπῳ. καλὸν γὰρ εἶναι καὶ
πρόσφορον τὸ ὥς πλείστα κωλύ-
ματα γίνεσθαι τῆς ἐνεργείας
ταύτης.

Καθόλου δὲ δεῖ περιαιρεῖν
(dittographia περιαιρεῖν — ἀναι-

δεῖν τὰς τε παρὰ φύσιν γεννήσεις
καὶ τὰς μεθ' ὕβρεως γιγνομένας,
καταλιμπάνειν δὲ τῶν κατὰ φύ-
σιν τε καὶ μετὰ σωφροσύνης
γιγνομένων τὰς ἐπὶ τεκνοποιίᾳ
σώφρονί τε καὶ νομίμῳ γιγνο-
μένας.

Nihil horum in Stobaei Aristoxeno legitur.

Pergit Iamblichus:

IAMBlichus.

Ὑπελάμβανον δὲ δεῖν πολλὴν
πρόνοιαν ποιεῖσθαι τοὺς τεκνοποι-
ομένους τῶν ἐσομένων ἐκγόνων.
πρώτην μὲν οὖν εἶναι καὶ μεγί-
στην πρόνοιαν τὸ προσάγειν αὐτὸν
πρὸς τὴν τεκνοποιῖαν σωφρόνως
τε καὶ ὑγιεινῶς βεβιωκότα τε
(τε add. F.) καὶ ζῶντα καὶ μήτε
πληρώσει χρώμενον τροφῆς ἀκαί-
ρως μήτε προσφερόμενον τοιαῦτα
ἂφ' ὧν χεῖρους αἱ τῶν σωμά-
των ἕξεις γίνονται·

μήτε (L. μῆτι) δὴ μεθύοντά τε
(L. γε) ἀλλ' ἥκιστα πάντων. ᾠοντο
γὰρ ἐκ Φαύλης τε καὶ ἀσυμφώνου
καὶ ταραχῶδους κράσεως μοχθηρὰ
γίγνεσθαι τὰ σπέρματα.

Καθόλου δὲ παντελῶς ᾠοντο
βαθύμου τινὸς εἶναι καὶ ἀπρο-
σκέπτου τὸν μέλλοντα ζωοποιεῖν
καὶ ἄγειν τινὰ εἰς γένεσιν τε
καὶ οὐσίαν μήτε (F. μὴ) μετὰ
πάσης σπουδῆς προορᾶν ὅπως
ἔξαι ὡς χαριέστατα (F. χαριεστάτη)
τῶν γιγνομένων ἢ εἰς τὸ εἶναι
(τε add. F.) καὶ ζῆν ἀφίξις·
ἀλλὰ τοὺς μὲν Φιλόκυννας μετὰ

ρεῖν) τὰς τε παρὰ φύσιν γενέ-
σεις καὶ τὰς μεθ' ὕβρεως γιγ-
νομένας, καταλιμπάνειν δὲ τὰς
κατὰ φύσιν καὶ μετὰ σωφροσύ-
νης ἐπὶ τεκνοποιίᾳ σώφρονί τε
καὶ νομίμῳ γιγνομένας.

OCELLUS LUCANUS.

Δεῖ δὲ πάλιν (L. πολλὴν) πρό-
νοιαν ποιεῖσθαι τοὺς τεκνοποιου-
μένους τῶν ἐσομένων τέκνων. πρώτη
μὲν οὖν (καὶ add.) μεγίστη φυ-
λακὴ πρὸς γένεσιν τῷ τεκνοποι-
εῖν βουλομένῳ δίκαιτα σωφρονικὴ
καὶ ὑγιεινὴ, ὥς μήτε πληρώσει
χρῆσθαι τροφῆς ἀκαίρου μήτε
μέθῃ μήτε ἄλλῃ τῇ (L. τῷ) τα-
ραχῇ, ἐξ ὧν χεῖρους αἱ τῶν σω-
μάτων ἕξεις γίνονται·

μάλιστα δὲ πάντων προσήκει φυ-
λάττεσθαι τὸ (τῆς del.) καθεστη-
κυίας τῆς διανοίας τὰς μίξεις
γίγνεσθαι. ἐκ Φαύλων γὰρ καὶ
ἀσυμφώνων καὶ ταραχῶδων ἕξεων
μοχθηρὰ γίγνεται τὰ σπέρματα.

Μετὰ πάσης οὖν σπουδῆς καὶ
προσοχῆς δεῖ καταβάλλεσθαι
ὅπως τὰ γεννώμενα γίγνηται
χαριέστατα καὶ γεννώμενα καλῶς
ἀνατραφῇ. οὔτε γὰρ δίκαιον
τοὺς μὲν Φιλίππους καὶ Φιλόρ-
νιθας καὶ Φιλόκυννας μετὰ πάσης
ἐπιμελείας φροντίδῃ ποιεῖσθαι
τῶν γιγνομένων ὡς δεῖ καὶ ἐξ ὧν
δεῖ καὶ ὅτε δεῖ καὶ πῶς διακειμένων

πάσης σπουδῆς ἐπιμελεῖσθαι τῆς
σκυλακείας ὅπως ἐξ ὧν δεῖ καὶ
ὅτε δεῖ καὶ ὡς δεῖ διακειμένων
προσηυῇ γίγνηται τὰ σκυλάκια.
ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς Φιλόρρυθας.
δῆλον δ' ὅτι καὶ τοὺς λοιποὺς
τῶν ἐσπουδακόντων περὶ τὰ γεν-
νᾶτα τῶν ζώων πᾶσαν ποιεῖσθαι
σπουδὴν περὶ τοῦ μὴ εἰκῇ γί-
γνεσθαι τὰς γεννήσεις αὐτῶν. τοὺς
δ' ἀνθρώπους μηδένα λόγον ποι-
εῖσθαι τῶν ἰδίων ἐκγόνων ἀλλ'
ἅμα γεννᾶν εἰκῇ τε καὶ ὡς ἔτυχε
σχεδιάζοντας πάντα τρόπον καὶ
μετὰ ταῦτα τρέφειν τε καὶ παι-
δεύειν μετὰ πάσης ὀλιγωρίας.

Concluditur locus sic:

IAMBlichus.

Ταύτην γὰρ εἶναι τὴν ἰσχυροτά-
την τε καὶ σαφεστάτην αἰτίαν
τῆς τῶν πολλῶν ἀνθρώπων κακίας
τε καὶ Φαυλότητος· βοσκημα-
τάδῃ γὰρ καὶ εἰκαίαν τινὰ γί-
γνεσθαι τὴν τεκνοποιῆαν παρὰ τοῖς
πολλοῖς.

Qui ita dixit hanc esse αἰτίαν τῆς τῶν πολλῶν ἀνθρώπων κακίας
τε καὶ Φαυλότητος τὸ βοσκηματάδῃ γίγνεσθαι τὴν τεκνοποιῆαν,
eum pertaesum esse hominum improbitatis intelligimus, quod
in Pythagora sene nemo mirabitur. Ab eodem animo profec-
tum est quod dicitur in § 82. τί ἀληθέστατον λέγεται; ὅτι πο-
νηροὶ οἱ ἄνθρωποι.

Horum nihil in Aristoxeni excerptis apud Stobaeum servatum
est praeter haec: ἔλεγε δὲ καὶ μήτε τρυφῆς μήτε μέθης πλήρη
ταῖς γυναξίν εἰς τὸ γεννᾶν ὀμιλεῖν· οὐ γὰρ οἶσθαι ἐκ Φαύλης
καὶ ἀσυμφώνου καὶ παραχάδους κράσεως εὐρυθμία καὶ καλὰ ἀλλ'
οὐδὲ ἀγαθὰ τὴν ἀρχὴν γίγνεσθαι.

Luculenter ex hoc exemplo apparet quo pacto Iamblichus cae-
terique sequiores Graeculi ex scriptis antiquorum suos libellos

γίγνεσθαι τὰς μίξεις καὶ τὰς
κοινωνίας τοῦ μὴ ὡς ἔτυχε γί-
γνεσθαι τὰ γεννώμενα,

τοὺς δ' ἀνθρώπους μηδένα ποι-
εῖσθαι λόγον τῶν ἰδίων ἐκγόνων
ἀλλὰ καὶ γεννᾶν ὡς ἔτυχε καὶ
γεννώμενων ὀλιγωρεῖν καὶ τῆς
τροφῆς καὶ τῆς παιδείας.

OCELLUS LUCANUS.

Ταῦτα γὰρ ἀμελούμενα πάσης
κακίας καὶ Φαυλότητος παραίτια
γίγνεται βοσκηματάδῃ καὶ ἀγεν-
υῇ ἀποτελοῦντα τὰ γεννώμενα.

consarcinaverint. Simul apparet sub Iamblichi oratione latere eximia veterum scriptorum testimonia.

In § 211. F. βεβιωκότα τὲ καὶ ζῶντα.

Sequitur μήτε δὴ μεθύοντά τε ἀλλ' ἦκιστα πάντων, ubi legendum: μήτι δὴ μεθύοντά ΓΕ.

In § 212. in F. legitur: — οὐσίαν μὴ μετὰ πάσης σπουδῆς et ὡς χαριεσάτη et εἶναι τε καὶ ζῆν. et in § 313. ἰσχυροτάτην ΤΕ καὶ σαφεσάτην. et in § 214. ἄλλα ΤΑ τῶν τοιούτων ἐπιτηδευμάτων. et in § 215. περὶ τὴν γῆν Ἐπιτρεφόμενων.

In § 216. F. βλασφημίας δεινὰς ΠΡΟφέρειν. et παιδεύοντα ὅσας γε αὐτὸν καὶ ἐθαύμαζε ὡς ἂν θεόν. Mox ἀνῆρει μὲν μαντεΐΑC pro μαντείαν. Recte.

In § 217. F. πολέμοις ἀτλήτοις. et ὁ δὲ Φάλαρις καὶ πρὸς ταῦτα ἡναιοσχύντει τε καὶ ἀπεθρασύνετο. et in § 218. ἰκανῶς καὶ οὕτω μετὰ παρρησίας. et τὸν τε Φάλαριν μετ' ἐλέγχων ἐνουθέτει pro μετελέγχων. et in § 219. συνήρμωσεν et διελέχθη et καὶ μάλα τοῖς περὶ ἀνδρείας.

In § 220. εἰ γὰρ — σταθερᾷ τῇ γνώμῃ φιλοσοφῶν ἐφαίνετο καὶ παντάπασι παρατεταγμένως καὶ καρτεροῦντος ἡμύνατο τὴν τύχην. F. καρτερούντΩC, quod unice verum esse declarat locus Platonis *de Rep.* pag. 399 b. ἐν πᾶσι τούτοις παρατεταγμένως καὶ καρτερούντως ἀμυνομένου τὴν τύχην. Sic solent sequiores et Neoplatonici sua scripta magni magistri flosculis exornare et tamquam gemmulis distinguere.

In § 222. ἐποίησε τοὺς ἐπιβουλεύοντας πάντας ἄρδην παρὰ ἑαυτοῖς ἀποσφαγῆναι. Legendum ΠΕΡΙ ἑαυτοῖς. ut apud Thucydidem VI. 33. καὶ περὶ σφίσιν αὐτοῖς πταίσωσιν. et I. 69. ἐπιστάμενοι τὸν βάρβαρον αὐτὸν περὶ αὐτῷ τὰ πλείω σφαλέντα, et aliis locis. Dicuntur haec de iis qui *inter semet ipsos saeviunt* et cladem non ab hostibus accipiunt sed a suis.

In § 223. ἐν παντοδαπαῖς τύχαις ἐξεταζόμενοι τὸ αὐτὸ ἦθος

ἀδιὰφορον διεφύλαττον. Rectissime F. ἀδιὰΦθορον. Notum est ubique Φ et Φθ corrumpi et Φορά et Φθορά inter se passim mutare locum.

Deinde F. παράκλησις τὸ νόμῳ βοηθεῖν. et in § 224. πρὸς τὰ ψυχῆς πάθη. et in § 225. καταπέττειν.

In § 225. εἰς τοῦτο μὲν γὰρ ἀποχὴ ἐμψύχων ἀπάντων καὶ προσέτι βρωμάτων τινῶν ἤσκεῖτο γενναίως, (ΤΟΤΤΟ δὲ ἐπαγρίαι τοῦ λογισμοῦ καὶ εἰλικρίνεια τῶν ἐμποδιζόντων ἐπετηδεύοντο) ΤΟΤΤΟ δὲ ἐχεμυθία. Sic lacunam explet F. Fefellit scribam repetitum τοῦτο δέ. Simul apparet εἰς in εἰς τοῦτο μὲν expungi oportere. Haec enim est sententiae conformatio: ἤσκεῖτο τοῦτο μὲν ἀποχὴ ἐμψύχων, τοῦτο δὲ εὐαύγειαι τοῦ λογισμοῦ, τοῦτο δὲ ἐχεμυθία.

In § 226. δόξης τε καὶ πλούτου καὶ τῶν ὁμοίων ἀνεπιτήδευτος καταφρόνησις. In F. est eximia lectio ἀνεπιτήδευτος ΠΕΡΙΦρόνησις. Sapiens gloriam et opes non contemnit (καταφρονεῖ) quod cum fastidio et odio coniunctum est, sed *infra se posita existimat* et ea expetere indignum sese arbitratur (περιφρονεῖ).

Hinc in § 69. emendandum est: δόξης τε καὶ πλούτου καὶ τῶν ὁμοίων ἀνεπιτήδευτον ΠΕΡΙΦρόνησιν, ubi in F. φρόνησιν legitur et καταφρόνησιν est ab Editoribus repositum.

Verbum περιφρονεῖν eo sensu ponitur in § 21. μὴ περιφρονῶν μηδὲ ὀλιγωρῶν τῆς Σάμου.

In § 227. οὐδὲν ἐξεφοίτησε τῶν ΤΕ λόγου ἀξίων. Recte F. τῶν ΓΕ. *Nihil in vulgus emanavit quod quidem esset memoratu dignum.*

In § 228. νοῦς γὰρ κατ' αὐτοὺς πάνθ' ὀρῇ καὶ πάντ' ἀκούει τᾶλλα δὲ [καὶ] κωφὰ καὶ τυφλά. Memoriter laudat celebratum Epicharmi versiculum:

νοῦς ὀρῇ καὶ νοῦς ἀκούει, τᾶλλα κωφὰ καὶ τυφλά.
sed importunum καὶ ante κωφὰ delendum.

In § 228. μήτε προσηλούντων τῷ σώματι τὴν ψυχὴν παθημάτων καὶ προσπερονάντων ἐπιτρέφεσθαι. Recte F. μήτε ΤΩΝ προσηλούντων. Sumta haec sunt, ut Kusterus animadvertit, ex

Platonis *Phaedone* pag. 83 d. ἐκάστη ἡδονὴ καὶ λύπη ὥσπερ ἦλον ἔχουσα προσηλοῖ αὐτὴν (τὴν ψυχὴν) πρὸς τὸ σῶμα καὶ προσπερονᾷ.

In § 230. recurrit vitium idem quod supra cap. XXII. ἐκ Φιλίας ἀληθινῆς ἐξαίρειν ἀγωνά τε καὶ Φιλονεικίαν μάλισα μὲν ἐκ πάσης [εἰ δυνατὸν], εἰ δὲ μὴ ἔκ γε τῆς πατρικῆς. Μάλισα μὲν significat εἰ μὲν δυνατὸν: itaque ridicule εἰ δυνατὸν additur.

In sqq. quum *casu* in Kusteri Codice διαΦιλονεικεῖν legeretur, quae vera scriptura est, Kiessling. sedulo ex libro suo mendosam substituit διαΦιλονεικεῖν.

Nonnumquam scribae imprudentes veram lectionem exhibent. Videbimus statim ΠΕΔαρτάσεις in Codice F. scriptum esse, sed scriba errans verum dedit.

ἡ γλωσσ' ὀλισθάνουσα τὰ ληθές λέγει.

In § 231. ἄς δὲ παιδαρτάσεις ἐκάλουν ἐκεῖνοι. F. ΠΕΔαρτάσεις, sed casu, ut modo diximus, et felici scribae errore.

In § 232. ὅταν ἄπαξ ἐμπέσῃ τὸ ψεῦδος. Recte F. ΠΑΡεμπέσῃ.

In § 232. ἔχθραν ἐκόντα μὲν μηδέποτε αἰρεῖσθαι πρὸς τοὺς μὴ τελείως (leg. τελέως) κακοὺς, ἈΡΑμενον δὲ μένειν εὐγενῶς ἐν τῷ διαπολεμεῖν. Si non liquido aliunde constaret *suscipere* inimitias, bellum et sim. dici αἰρεσθαι ἔχθραν, πόλεμον cet. hic ipse locus id demonstrare potuisset: quia perspicuum est αἰρεσθαι et ἀράμενον composita et coniuncta fuisse. Si αἰρεῖσθαι esset verum ἐλόμενον δὲ fuisset necessarium.

Sine vitio legitur in § 249. πόλεμον ἰσχυρὸν ἤρατο πρὸς τὸν Πυθαγόραν.

In sqq. νόμιμον δὲ εἶναι καὶ ὅσιον τὸν πόλεμον (male F. πολέμιον) καὶ ὥς ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ πολεμήσειεν. Supple: καὶ ὥς ἄΝ ἄνθρωπος.

In § 233. F. καλῶς δὲ ταῦτ' εἶναι κεκριμένα et κατακεχωρισμένον et ὁ αὐτὸς ΔΕ λόγος.

In § 233. καὶ περὶ τοῦδε — τὸ Φιλικὸν πρὸς ἀλλήλους ἀνένδο-

τον διατετηρημέναι. Sensus vacuum est περὶ τοῦδε. Verum esse suspicor παρὰ τόδε id est διὰ τοῦτο.

In § 234. F. λιτανείας — διονύσιος οὗν ὁ ἐκπεσὼν τῆς τυραννίδος καὶ ἀφικόμενος.

In § 234. ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐγγυήσεως τοιούδε τις ἦν. τινὰς ἔφη τῶν περὶ αὐτόν κτέ. In F. legitur τινὰ ἔφη. Emendandum esse arbitror in hunc modum: — τοιούδε τις ἦν· ΕἶΝΑΙ τινὰς ἔφη τῶν περὶ αὐτόν.

In § 234. λέγοντες ὅτι ἐκκοπεῖν ἂν αὐτῶν ἡ σεμνότης αὕτη — εἴ τις περισῆσειεν αὐτοὺς εἰς φόρᾶν (Kiessling. συμφορᾶν) ἀξιοχρεων. Optime F. dedit: εἰς Φ^β ἀξιοχρεων id est εἰς ΦόΒΟΝ, sed quia pro β scriptum est (u) vera lectio apographorum descriptores fugit. Superest scrupulus in ΠΕΡΙσῆσειεν. Non aliter enim quam εἰς φόβον ΚΑΘισάναι Graeci omnes dicebant, ut εἰς κίνδυνον, εἰς ἀγῶνα, εἰς πόλεμον καθισάναι vel κατασῆναι. Reliquum est igitur κατασῆσειεν αὐτοὺς εἰς φόβον reponere.

In § 235. egregium servavit solus F. lacunae supplementum hoc: — συνταχθῆναι ἐπὶ τοὺς περὶ ΦΙΝΤΙΑΝ δῶμα τοιόνδε. μεταπεμψάμενος ὁ Διονύσιος ἔφη τὸν ΦΙΝΤΙΑΝ ἐναντίον τέ τινα τῶν κατηγορῶν αὐτοῦ εἰπεῖν ὅτι Φανερὸς γέγονε μετὰ τινων ἐπιβουλεύων αὐτῷ. Scriba a priore Φιντίαν ad posterius transsiliit et sic media perierunt. Superest aliquid difficultatis in ἐναντίον τέ τινα τῶν κατηγορῶν, sed res ipsa perspicua est.

Deinde scribe ὅπως οἰκονομήσεται τὰ τε καθ' αὐτόν (sic F. pro ἐαυτόν). Tum F. ἐγγυήσασθαι τε καὶ μένειν αὐτοῦ.

In § 236. τοὺς δὲ μηδενὶ τρόπῳ — συγκαταθεῖναι εἰς τὸ τοιοῦτον. Veram lectionem habet solus F. συγκαθεῖναι.

In § 237. καταχθῆναι — εἷς τι πανδοχεῖον. Recte F. πανδοχεῖον, sed mox idem duplici errore παντοχέα, pro πανδοκέα.

In § 238. F. ἀντιπάθοι κριμνάς τὴν δέλτον pro ἂν τι πάθη ἙΚκρημνάς. et post pauca: μὴ μέντοι γε ἐλπιδας ἔχΕΙΝ. et πρὸς εὖ παθεῖν.

In § 239. F., dedit κλεινίαν γε μΗΝ, pro μέν. et τῶν Πυθαγόρου λόγων. et in fine: καλὰ μὲν οὖν καὶ ταῦτα πρέποντα τῆς Φιλίας.

In § 241. προσῆλθον δὲ καὶ ξένοι τῇ Πυθαγορείῳ αἰρέσει καὶ Μεσσαπίων (F. μεσσανίων) καὶ Λευκανῶν καὶ Πευκετίων καὶ Ῥωμαίων. Quis est huius rei auctor? Respondet Porphyrius § 22. προσῆλθον δ' αὐτῷ, ὧς Φησιν Ἀριστόξενος, καὶ Λευκανοὶ καὶ Μεσσάπιοι καὶ Πευκέτιοι καὶ Ῥωμαῖοι. Vides nunc unde profecerit Diogenes Laërt. VIII. 14. προσεκαρτέρουν αὐτῷ καὶ τῶν λόγων ἔνεκα προσήεσαν καὶ Λευκανοὶ καὶ Πευκέτιοι Μεσσάπιοί τε καὶ Ῥωμαῖοι.

Fuisse hos barbarorum reges et regulos testis est Dicaearchus apud Porphyrium § 19. πολλοὺς μὲν ἔλαβεν ἔξ αὐτῆς τῆς πόλεως ὀμιλητάς —, πολλοὺς δ' ἀπὸ τῆς σύγγενος βαρβάρου χώρας βασιλεῖς τε καὶ δυνάστας. Habemus igitur duos locupletes testes, Peripateticorum doctissimos, alterum in Graecia maiore natum, alterum in proxima vicinia, qui memoriae prodiderunt *Romanos* fuisse inter Pythagorae auditores eosque reges fuisse et regulos. Nonne videntur Numam Pompilium tamquam digito monstrare? Sed quo minus hoc verum esse credamus temporum rationes prohibent. Scilicet Romanorum Chronologia ex incertis antiquariorum suspicionibus et coniecturis nata habet aliquid certi. Nihil prorsus: figmenta haec sunt paucorum, quos magna doctorum multitudo secuta sequitur; et ubi semel fabula de anno natali urbis Romae consensu omnium satis stabilita erat, tum demum Atticus, Varro, Cicero, Dionysius ac caeteri pro comperito habere coeperunt multis post Numam aetatibus Pythagoram in Italiam advenisse. Equidem aliquanto plus tribuo Aristoxeno et Dicaearcho quam omnibus quotquot fuerunt apud Romanos Annalium scriptores. Quam facile sit in tali re in utramque partem disserere Livius et Cicero ostendunt. Livius ubi dixerat I. 18. Pythagoram centum amplius post Numam annis circa Metapontum Heracleamque et Crotonem inenum coetus habuisse, ita pergit: *Ex quibus locis, etsi eiusdem aetatis fuisset, quae fama in Sabinos aut quo linguae commercio quemquam ad cupiditatem discendi excivisset? quove praesidio unus per tot gentes dissonas sermone moribusque pervenisset?* Cicero contra

Tuscul. Quaestt. IV. 1. *Pythagorae doctrina cum longe lateque flueret permanavisse mihi videtur in hanc civitatem idque cum coniectura probabile est tum quibusdam etiam vestigiis indicatur. Quis enim est qui putet cum floreret in Italia Graecia potentissimis et maximis urbibus in hisque primum ipsius Pythagorae deinde postea Pythagoreorum tantum nomen esset, nostrorum hominum ad eorum doctissimas voces aures clausas fuisse?*

Constat etiam Carthaginienses quosdam Pythagoreos fuisse (Iamblich. § 267.) et ex Etruria Nausithoum (Iamblich. § 127. *Ναυσίθοος ὁ Τυρρηνὸς Πυθαγόρειος ὢν*) ut si aetatem, de qua nihil constat, excipias, nihil impediat quo minus Numam Pythagorae auditorem fuisse existimemus, quae constans et consentiens totius antiquitatis opinio erat donec de aetate Urbis et Regum Graeca eruditione quaeri coeptum est et Romana Chronologia quamquam fabulis et figmentis contexta tamen apud doctos fidem invenit.

Barbarorum regem in Pythagorae auditoribus fuisse memoriae prodidit Porphyrius § 21. *Σύμιχος ὁ τῶν Κεντοριπίνων τύραννος ἀκούσας αὐτοῦ τὴν τ' ἀρχὴν ἀπέθετο καὶ τῶν χρημάτων τὰ μὲν τῇ ἀδελφῇ τὰ δὲ τοῖς πολίταις ἔδωκεν. Fuisse τὰ Κεντόριπα Σικελῶν (barbarorum) πόλισμα vel ex Thucydide VI. 94. notum.*

In § 241. *καὶ Μητρόδωρος τε* F. omittit *καί.* et in § 242. *F. τὴν δὲ δῶριον διαλεκτικόν.* — *ἐκ τῶν Φωνάκων.*

In § 242. narrat Pythagoras *ἐν τοῖς Βαβυλωνίων ἀκούειν ἱεροῖς Ἑλλήνων γεγονέναι Διὸς, τοῦ δὲ Δῶρον καὶ Ἐοῦθον καὶ Αἴολον· αἷς ὑφηγῆσιν ἀκολουθῆσαι καὶ αὐτὸν εἰς ἔδον.* Probatur Koenii coniectura (ad *Greg. Corinth.* pag. 11) *καὶ αὐτὸν τὸν Ἡρόδοτον*, et affertur locus Herodoti I. 56 in quo nihil huiuscemodi legitur. Aliquanto antiquior testis latet in verbis *καὶ αὐτὸν ΕΙCΠΟΔΟΝ*, nempe *καὶ ΤΟΝ ἩCΙΟΔΟΝ*. Ne umbra dubitationis supersit scito hunc ipsum Hesiodi locum superesse, et alibi et apud Plutarchum *Sympos.* IX. 15. 8.

Ἑλλήνος δ' ἐγένοντο θεμισοπόλοι βασιλῆες

Δῶρος τε Ἐοῦθός τε καὶ Αἴολος ἱππιохάρμης.

Primus verum vidit corrector in Codice F., qui in ora libri minio adscripsit *Ἡσιόδον*. Paene oculis cernimus quo pacto ex

HCIOΔON vulgata nata sit. Scriba sibi ΡΟΔON pro IOΔON visus est videre et sic HC in εἰς stulte convertit.

In § 242. in fine F. δέχεσθαι τὰκριβὲς τοῖς νεωτέροις ἢ καταμαθεῖν. Caeteri ἤ omittunt.

In § 243. τὴν Αἰολίδαν λαχοῦσαν ἀπὸ τοῦ Αἰόλου τοῦνομα. Emenda λαβοῦσαν. Ut ἔλαβον scribitur ἔλ^α, sic λα^{εῖν} et λα^{ών} pro λαβεῖν et λαβών, et hinc facilis confusio est inter λαβών et λαχών.

Deinde F. ἀτθίδαν et ὠρειθυίας. et οἱ πλείους τῶν ἱστορικῶν.

In fine pro τὸν Ὀρφέα πρεσβύτερον ὄντα τῶν πωιγητῶν legendum πρεσβύτετον.

In § 245. F. μηδὲν ἀπολαύοντας. et περὶ τοῦ ΜΗ μισθοῦ διδάσκειν.

In § 246. F. ἀκροάσωνται et in fine τοῦ ποτὲ ἐταίρου γενομένῳ pro ἑτέρῳ, quod miror quo pacto docti homines conquire potuerint.

In § 247. τὸν περὶ τῆς ἀλόγοῦ καὶ τῆς ἀσυμμετρίας ἐξειπόντα. Legitur in F. περὶ τῆς ἀλλ' id est ἀλογίας.

In § 248. F. τοιάδε γενομένη pro λεγομένη. et in § 249. omittit τε τοῦ Κύλωνος post καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ.

In § 249. οἱ δὲ Κυλάνειοι διετέλουν πρὸς τοὺς Πυθαγορείους — πᾶσαν ἐνδεικνύμενοι δυσμένειαν. ἀλλ' ὅμως ἐπεκράτει μέχρι τινὸς ἢ τῶν Πυθαγορείων καλοκαγαθία καὶ ἢ τῶν πόλεων αὐτῶν βούλησις ὥς ἐπ' ἐκείνων οἰκονομεῖσθαι βούλεσθαι περὶ τὰς πολιτείας. Eadem verba leguntur in § 129. πολλῶν δὲ γιγνομένων κατ' αὐτῶν διαβολῶν ὅμως ἐπεκράτει μέχρι τινὸς ἢ τῶν Πυθαγορείων καλοκαγαθία καὶ ἢ τῶν πόλεων αὐτῶν βούλησις ὥς ἐπ' ἐκείνων οἰκονομεῖσθαι βούλεσθαι τὰ περὶ τῆς πολιτείας. Utrobique scribendum: TA περὶ TAC πολιτείας.

In § 249. F. συνεδρευόντων ΤΩΝ πυθαγορείων.

Sequitur καὶ βουλευομένων περὶ πολέμικῶν πραγμάτων. Multo veri similis est eos περὶ πολιτικῶν πραγμάτων inter se deliberasse.

In § 249. F. πλὴν δυεῖν et οὗτοι γὰρ δὲ νεώτατοι ὄντες. Fuisse olim videtur: οὗτοι γὰρ ΔΗ νεώτατοι ὄντες.

In § 250. λόγον οὐδένα ποιησαμένων τῶν πολεμῶν περὶ τοῦ συμβάντος πάθους. Optime F. τῶν πόδ, id est τῶν πόλεων, ut mox ὀλιγωρίαν τῶν πόλεων.

In § 250. εἰς Θήβας μετῴκισατο — οὐπερ ἐγένετο Ἐπαμεινώνδας ἀκροατής. Male tentant μετῴκισατο et μετῴκησεν reponunt. Migrare semper est μετοικίζεσθαι, et μετοικεῖν significat μέτοικον εἶναι, dicebantque Θήβησι μετοικεῖν, sed εἰς Θήβας μετοικίζεσθαι.

Deinde in F. legitur ἐπαμεινώνδου perinepte natum ex ἐπαμεινών.

In § 251. F. σπουδαιότατοι φάντων τε καὶ ἐχεκράτης. Manifesta lacuna in praecedentibus fortasse sic explenda: προΐόντος δὲ τοῦ χρόνου — (ἄλλος ἀλλαχόσε διεσπάρησαν). Ἦσαν δὲ κτέ.

Compara similem locum § 253. διεσπάρησαν μὲν ἄλλος ἀλλαχῇ.

Quod autem scribit Aristoxenus § 250. 251. οἱ λοιποὶ τῶν Πυθαγορείων ἀπέστησαν τῆς Ἰταλίας. — ἀθροισθέντες δὲ εἰς τὸ Ῥήγιον ἐκεῖ διέτριβον μετ' ἀλλήλων. mire dictum est quasi Rhegium non esset in Italia situm. Fortasse dixerat τῆς (ἄλλης) Ἰταλίας, ut sit sententia: ex reliquis Italiae urbibus digressi Rhegium se omnes contulerunt.

In § 252. F. νοσοκομήσων τε αὐτὸν — καὶ κηδεύσων.

Post pauca quod Nicomachus scribit de iis qui Pythagoreos combusserant αὐτοὶ τε ὑπὸ τῶν Ἰταλιωτῶν κατελεύσθησαν ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐξερίφησαν ἄταφοι, aperte pugnat cum Aristoxeni testimonio in § 250. τοῦ τοιούτου γὰρ καὶ τηλικούτου γενομένου πάθους οὐδεμίαν ἐπιστροφὴν (αἱ πόλεις) ἐποιήσαντο, et manifesto falsum et commenticium est.

Sed ut summa est in Aristoxeno fides et auctoritas, ita levis et inutilis testis est Nicomachus.

Nicomachi verba eadem leguntur apud Porphyrium § 55. ὡς γὰρ Φερεκῦδην τὸν Σύριον αὐτοῦ διδάσκαλον γενόμενον εἰς Δῆλον ἐπεπόρευτο νοσοκομήσων αὐτὸν περιπετῇ γενόμενον τῷ ἰσορουμένῳ τῆς Φθειριάσεως πάθει καὶ κηδεύσων. Sed quam nihil tribuendum sit Iamblichi vel disertissimis testimoniis hic locus declarat. Dixit Iamblichus § 248. ὅτι μὲν οὖν ἀπόντος Πυθαγόρου ἐγένετο ἡ ἐπιβουλὴ ΠΑΝΤΕC ὁμολογοῦσιν, διαφέρονται δὲ περὶ τῆς τότε ἀποδημίας οἱ μὲν πρὸς Φερεκῦδην τὸν Σύριον, οἱ δὲ εἰς Μεταπόντιον λέγοντες ἀποδεδημηκέναι τὸν Πυθαγόραν. Disertum testimonium est, sed cave ei quidquam credas. Nam contra exsurgit Dicaearchus apud Porphyrium § 56. Δικαίαρχος δὲ καὶ οἱ ἀκριβέστεροι καὶ τὸν Πυθαγόραν Φασὶ παρεῖναι τῇ ἐπιβουλῇ. Φερεκῦδην γὰρ πρὸ τῆς ἐκ Σάμου ἀπάρσεως τελευτῆσαι. Etiam reliqua ex Dicaearcho sumta sunt, quae Porphyrius non ab ipso Dicaearcho sed a Nicomacho accepit, qui verba Dicaearchi eodem modo attulit atque Aristoxeni verba in iis quae continuo sequuntur.

In § 252. F. τὰ δὲ δυσσύνετα μόνα καὶ ἀδιάπτυστα.

Post pauca editur: πλὴν ὀλίγων πάνυ ὅσα τινὲς ἐν ἀλλοδαμίαις τότε τυχόντες διέσωσαν ζώπυρα ἅττα. Scribendum ἐν ἀποδημίαις et ζώπυρ' ἅττα.

In § 253. F. ἕκαστος οὐΠΕΡ ἐτύγχανον τελευτῶν et μηδενὶ δόμεναι τῶν ἐκτὸς τῆς οἰκίας.

Noli mirari formas Doricas: sunt enim haec sumta ex epistola Lysidis ad Hipparchum apud Diogenem Laërtium VIII. 42. Πυθαγόρας — τῷ Δαμοῖ τῷ ἑαυτῷ θυγατρὶ παρακαταθέμενος τὰ ὑπομνάματα ἐπέσκαψε μηδενὶ τῶν ἐκτὸς τῆς οἰκίας παραδίδόμεν.

In § 254. πολλὰ — τῶν μὴ εἰρημένων περὶ τούτων. Recte F. παρὰ τούτοις.

In § 254. οἱ γὰρ ἄνθρωποι μέχρι μὲν διελέγετο πᾶσι τοῖς προσιοῦσι, Πυθαγόραν ἡδέως εἶχον. male curavit hunc locum Kiessling. ΠυθαγόραC reponens, namque sic ἡδέως εἶχον sensu caret. Excidit vetus sigla praepositionis et legendum: ΠΡΟC

Πυθαγόραν ἡδέως εἶχον. Notum est ἡδέως et ἀηδῶς ἔχειν πρὸς τινα pro *amicum alicui esse et inimicum*.

In § 254. F. συνέβαινε — μὴ μόνον αὐτοὺς ἐν τοῖς ἰδίῳ βίοις (pro οἰκοῖς) πρωτεύειν ἀλλὰ ΤΟ κοινῇ.

Caeterum locus impeditus et perturbatus ita constituendus esse videtur ut scribatur: συνέβαινε αὐτοῖς προαγούσης τῆς ἡλικίας μὴ μόνον τὸ ἐν τοῖς ἰδίῳ βίοις πρωτεύειν ἀλλὰ τὸ κοινῇ τὴν πόλιν οἰκονομεῖν μεγάλην μὲν ἑταιρείαν συναγροχόσιν (ἦσαν γὰρ ὑπὲρ τριακσίου) μικρὸν δὲ μέρος τῆς πόλεως οὔσι τῆς οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς ἔθουσιν οὐδ' ἐπιτηδεύμασιν ἐκείνοις πολιτευομένης.

Vulgata lectio haec est: συνέβαινε προαγούσης τῆς ἡλικίας μὴ μόνον αὐτοῖς ἐν τοῖς ἰδίῳ οἰκοῖς (F. βίοις) πρωτεύειν ἀλλὰ (F. ἀλλὰ τὸ) κοινῇ τὴν πόλιν οἰκονομεῖν. Sed necessarium est αὐτοῖς quo referuntur sqq. μεγάλην μὲν ἑταιρείαν συναγροχοῖ, μικρὸν δὲ μέρος τῆς πόλεως ΟΤΟΙ.

Sequitur in F. τοῖς οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς ἔθουσιν (sic F. pro ἔθουσιν) οὐδ' ἐπιτηδεύμασιν ἐκείνης (F. pro ἐκείνοις) πολιτευομένης. Sed quia perspicuum est de *civitate* haec dici, non de trecentis Pythagoreis, intelligimus librariorum pro τῆς — ἐκείνοις πολιτευομένης substituisse ΟΤΟΙ pro ΤΗΘ ob praecedens οὔσιν et eum errorem reliquam loci labem peperisse.

Sequitur: οὐ μὴν ἀλλὰ μέχρι μὲν οὖν τὴν ὑπάρχουσαν χώραν ἐκέκτητο καὶ Πυθαγόρας ἐπεδήμει διέμενε ἢ — κατὰστασις.

Legendum μέχρι μὲν ΟΤ (οὔ) τὴν ὑπάρχουσαν χώραν ἐκεκτῆντο (Scaliger pro ἐκέκτητο), *quamdiu veterem agrum solum possidebant*, quibus opponuntur: ἐπεὶ δὲ Σύβαριν ἐχειρώσαντο καὶ τὴν δορύκτητον διώκῃσαντο μὴ κατακληροχθῆναι, unde suspicor vocabulum excidisse sic supplendum: μέχρι μὲν οὔ τὴν ὑπάρχουσαν χώραν ἐκέκτηντο ΜΟΝΗΝ καὶ Πυθαγόρας ἐπεδήμει. Sed haereo in sqq. διέμενε ἢ κεχροισμένη κατὰστασις δυσχερομένη καὶ ζητούσα κειρὸν εὐρασθαι (leg. εὐρέσθαι) μεταβολῆς. Ineleganter admodum dicitur ζητούσα εὐρέσθαι κειρὸν, sed Nicomachus negligenter et vitiose loqui solet. Absurdum est autem ἢ κατὰστασις ipsa ζητούσα κειρὸν μεταβολῆς. Possis καὶ ἐξήτουν sed mihi non satisfacit et excidisse aliquid suspicor.

Tum recte F. ἐξεργάγη τὸ σιωπῶμενον μῖσος pro σιωπούμενον.

deinde ἐφ' ὅσον ἰδίᾳς μὲν εἶχε pro ἰδικισμῶν εἶχε, et in versu Homérico καὶ Ἐκήδετο λίην pro κήδετο.

In § 256. τὸν μὲν (ἥλιον) παρατηρεῖν ὅπως ἀνιόντα προσεύξονται. Scrib. προσεύζονται.

Adorare orientem solem nota est Veterum consuetudo. Plato in *Sympos.* pag. 220 d. ὁ δὲ (Socrates) εἰσῆκει μέχρι ἕως ἐγένετο καὶ ἥλιος ἀνέσχευεν, ἔπειτα ὥχεται ἀπὸ τῶν προσευξάμενος τῷ ἡλίῳ. Hinc planissime intelligitur dictum Pompei ad Syllam apud Plutarchum in *Pompeio* cap. 14. ὁ δὲ Πομπηῖος — ἐννοεῖν ἐκέλευε τὸν Σύλλαν ὅτι τὸν ἥλιον ἀνυτέλλοντα πλείονες ἢ δυόμενον προσκυνούσιν. Sic Plutus dicit in Aristophanis fabula vs. 771.

καὶ προσκυνῶ γε πρῶτα μὲν τὸν ἥλιον.

quippe quem nunc primus adspiciebat.

In § 257. καὶ κατὰ τὸν ὕστατον καιρὸν παρήγγελλε μὴ βλασφημεῖν, ἀλλ' ὥσπερ ἐν ταῖς ἀναγωγαῖς οἰωνίζεσθαι μετὰ τῆς εὐφημίας ἥνπερ ἐποιοῦντο διωθουμένους τὴν ἀνδρείαν. Sic diserte in F. scriptum est. Felicissime correxit Obrechtus apud Kusterum TON ἈΔΡΙΑΝ, sed quod διωθόμενοι scripsit idque putavit esse qui mare Adriaticum TRAIECTURI sunt, gravissime fallitur. *Traicere* est περαιοῦσθαι, ut apud Thucydidem VI. 34. οὐ περὶ τῇ Σικελίᾳ (leg. τῆς Σικελίας) πρότερον ἔσαι ὁ ἀγὼν ἢ τοῦ ἐκείνους περαιοθῆναι τὸν Ἰόνιον (id est τὸν Ἀδρίαν) quod quum non sine violenta mutatione reponi possit subnascitur suspicio aliquid excidisse ex Codice maculato aut perroso et ΔΙΩΘΟΥΜΕΝΟΥΣ labem concepissee. Omnino haec pars Codicis pessime mulcata est, namque et quod sequitur ἐφ' ὅσον ἔωσαν ἰδιάζοντας ulcus est insanabile.

Deinde F. τοὺς πεπαιδευμένους servat pro τοὺς CYMπεπαιδευμένους. et χαλεπώτερον καὶ βαρύτερον ἔφερον οἱ συγγενεῖς.

Novae difficultates sunt in proximis: καὶ λεγόντων ἐξ αὐτῶν τῶν χρόνων Ἰππάρχου καὶ Διοδώρου καὶ Θεάγου ὑπὲρ τοῦ παντὸς (optime Kiessling. πάντας) κοινοῦν τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἐκκλησίας καὶ διδόναι τὰς εὐθύναις τοὺς ἄρχοντας τοῖς ἐν παντοῖς λαχοῦσιν· ἐναντιουμένων δὲ τῶν Πυθαγορείων Ἀλκιμάχου καὶ Δειμάχου καὶ Μέτωνος καὶ Δημοκλήδους καὶ διαλυόντων τὴν πατριον πολιτείαν μὴ καταλύειν ἐκράτησαν οἱ τῷ πλήθει συνηγοροῦντες.

In F. sunt lectiones meliores: κοινωνεῖν τῶν ἀρχῶν pro τῆς ἀρχῆς verissime, et δεινάρχου et δημοκλήδους. Praeterea emenda τοῖς ἐκ πάντων λαχῶσιν pro ἐκ παντός. Ortus error est ex πᾶν. Deinde recipe Kusteri bonam correctionem καὶ διακωλύοντων — μὴ καταλείπειν. quod dictum est eodem modo quo et alii saepe dixerunt et Herodotus VIII. 144. πολλὰ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακωλύοντα ταῦτα MH ποιεῖν. Perperam igitur Kusterus μὴ delevit.

Emendandum superest gravissimum mendum in verbis ἐξ αὐτῶν τῶν ΧΡΟΝΩΝ. Diligenter considerata loci sententia vera et sana lectio poterit reperiri: λεγόντων ἐξ ΑΤΤΩΝ τῶν χρόνων Ἰππάσου καὶ Διοδώρου καὶ Θεάρχου ὑπὲρ τοῦ πάντας κοινωνεῖν τῶν ἀρχῶν καὶ τῆς ἐκκλησίας — ἐναντιούμενων δὲ τῶν Πυθαγορείων — καὶ διακωλύοντων τὴν πάτριον πολιτείαν μὴ καταλείπειν. Pro-nomen αὐτῶν in verbis ἐξ αὐτῶν τῶν χρόνων declarat auctores rerum novarum fuisse illos, quos minime id facturos expectasset aliquis. Nempe καταλύεται ἡ πάτριος πολιτεία, (id est ἡ ἀριστοκρατία) ab IPSIS optimatibus, qui quum adhuc remp. in potestate habuissent, nunc ipsi ultro auctores sunt ut ius honorum et comitiorum cum omnibus civibus communicaretur.

Quo igitur pacto ex verbis ex αὐτῶν τῶν ΧΡΟΝΩΝ *Optimatum* nomen foras eliciemus? Dicam. Regebatur civitas Crotoniatarum et complures aliae in Graecia maiore et in Sicilia ab consilio publico, in quo mille Senatores sedebant, ditissimus et nobilissimus quisque. Appellantur οἱ χίλιοι, τὸ τῶν χιλίων ἄθροισμα, τὸ τῶν χιλίων ἀρχεῖον. De Locrensibus in Italia dicit Polybius XII. 16. 10. καθισάντων τῶν χιλίων, et post pauca: ἐπιβλεπόντων τῶν χιλίων. De Agrigentinis scribit Diogenes Laërtius VIII. 66. Ἐμπεδοκλῆς τὸ τῶν χιλίων ἄθροισμα κατέλυσεν συνεσῶς (συνεσῶς) ἐπὶ ἑτῇ τρίᾳ, ὥστε οὐ μόνον ἦν τῶν πλουσίων ἀλλὰ καὶ τῶν τὰ δημοτικὰ φρονούντων. Duae erant factiones οἱ πλούσιοι et οἱ τὰ δημοτικὰ φρονούντες. Videmus igitur idem esse οἱ χίλιοι et οἱ πλούσιοι *optimates nobiles ac divites*. De Crotoniatis scribit Iamblichus § 45. ἐκάλεσεν οἱ χίλιοι τὸν Πυθαγόραν εἰς τὸ συνέδριον καὶ ἐκέλευσεν εἶτι συμφέρον ἔχει λέγειν ἀποφύνασθαι τοῦτο πρὸς τοὺς τῆς πολιτείας προκαθημένους et § 126. ἦγαγεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ τῶν χιλίων ἀρχεῖον. et § 260. εἰ τοὺς

χιλίους ἔπεισαν ἐκεῖνοι κυρῶσαι τὴν συμβουλήν. Luculentum imprimis est testimonium Heraclidæ Pontici *de Rebusp.* cap. XXV. πολιτεῖαν δὲ κατεστήσαντο (οἱ Ῥηγῖνοι) ἀριστοκρατικὴν· χίλιοι γὰρ πάντα διοικοῦσιν αἰρέτοί ἀπὸ τιμημάτων, id est *ex amplissimo censu*. Nunc vera lectio emergit: λεγόντων ἐξ αὐτῶν τῶν ΧΙΛΙΩΝ Ἰππάσου καὶ Διοδώρου. Supererat Χ*ΛΙΩΝ (Χ*NΩΝ confusis de more ΛΙ et Ν) et sic de hominis nihili coniectura χρόνων natum est.

In § 258. neque συνέντων τῶν πολλῶν quod in F. legitur, neque συνόντων sanum est. Sensus est ἐκκλησίας γενομένης, sed ne συνόντων quidem satisfacit, quia συνελθόντων dictum oportuit.

Deinde rectissime F. ἐπῆγεν ἄτερος (*alter*) pro ἑτερος.

In iis quae praecedunt: τοιοῦτων δὲ λόγων μακροτέρων παρὰ τοῦ Κύλωνος ῥηθέντων, apparet ante τοιοῦτων nonnulla excidisse, quo τοιοῦτων referebatur.

Sequitur προσποιούμενος μὲν ἐξητακέναι τὰ τῶν Πυθαγορείων ἀπόρρητα, περιπλακεῖς δὲ καὶ γεγραφῶς ἐξ ὧν μάλιστα αὐτοῦς ἤμελλε διαβάλλειν. In F. legitur ἐζητηκέναι, sed unice verum est in tali re ἐξητακέναι, ut bonus Arcerius semel verum vidisse videatur. cf. § 235. (*Dionysius*) διαρρήδην εἶπεν ὅτι ἐξήτασαι ταῦτα ἀκριβῶς.

Deinde pro absurdo περιπλακεῖς in F. est vera lectio ππλακώς, id est πεπλακώς. Quia ωσ compendio scriptum est scriba π putans esse περι addidit πλακεῖς, quoniam vocabulum Graecum id est. *Complexus* dici ubi *commentus* requiritur non curant, ne sentiunt quidem.

In § 259. τὴν αὐτὴν ταύτην γνώμην ὑπὲρ Πυθαγόρου μεμνημένους ἐν μέτρῳ τοὺς μαθητὰς λέγειν. Negligentiore compositione dixerat μεμνημένους. Ninon ipse dicitur meminisse Pythagoreos ita cantare solitos.

In ipsis versiculis sero a nescio quo conflatis:

τοὺς μὲν ἑταίρους ἦγεν ἴσον μακάρεσσι θεοῖσι·

τοὺς δ' ἄλλους ἠγεῖτ' οὕτ' ἐν λόγῳ οὕτ' ἐν ἀριθμῷ.

in priore legendum ἦγεν ἴσους, ut τίμιον ἄγειν τινὰ dicitur. In secundo obversabatur poëtaastro oraculum Megarensibus editum:

ὑμεῖς δ', ὦ Μεγαρήες — οὕτ' ἐν λόγῳ οὕτ' ἐν ἀριθμῷ.

In § 260. τὸν Ὀμηρον μάλις' ἐπαινεῖν ἐν οἷς εἶρηκε ποιμένα λαῶν· ἐμφανίCκEIN γὰρ βοσκήματα τοὺς ἄλλους ὄντας ὀλιγαρχικὸν ὄντα. Formam ἐμφανίσκειν damnat analogia et respuit usus. Restituendum ἐμφανίζειν, quo omnes in ea re utuntur. Significat *declarare*, ut rusticus apud Phaedrum dicit ad spectatores:

En, hic declarat quales sitis iudices.

In § 260. τοῖς Ἀγάμοις πολεμεῖν ὡς ἀρχιγοῖς γεγονόσι τοῦ κλήρου καὶ τοῦ καθιστάναι τοὺς λαχόντας ἐπὶ τῇ ἐπιμελείᾳ. Certa emendatione restituit Kusterus: τοῖς ΚΤάμοις πολεμεῖν et sensum eorum verborum acute et docte explicuit. Eximium in hanc rem testimonium protulit ex incerto scriptore Pythagoreo in Galei *Opuscul* pag. 729. ἐντὶ γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι μισόδαμοι ἄνθρωποι, ὧν αἴκα τύχη Ὁ ΚΤΑΜΟC ἀπολοῦντι τὸν δῆμον. In hac ipsa historia apud Iamblichum luculentum est huius rei indicium in § 257. ubi δημαγωγοί τινες auctores sunt populo διδόναι τῇ εὐθύνῃ τοὺς ἀρχόντας τοῖς ἐκ πάντων ΛΑΧΟΥCIN, quibus summa vi Pythagoreorum principes obstiterunt διακωλύοντες τὴν πάτριον πολιτείαν μὴ καταλύειν. Miror cur Kiessling. palmarem emendationem non receperit. Ἀγάμοις natum est ex lacuna. Supererat ΤΟΙC**ΑΜΟΙCΠΟΛΕΜΕΙΝ et stipes supplavit quod in buccam venit.

In eiusdem rei commemoratione versatur locus Diogenis Laërtii VIII. 24. Φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ καμάτων παρὰ γέλλειν αὐτὸν (Pythagoram) ἀπέχεσθαι τῶν καμάτων — ὅτι ὀλιγαρχικόν. κληροῦνται γοῦν αὐτοῖς. Quod dixit Gallorum Menander: „Aristote, dans son chapitre des chapeaux,” non est magis ridiculum quam Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ καμάτων. Deinde vivo Aristotele nondum natae erant insulae fabellae de abstinentia ab esu fabarum. Praeterea absurdum est ὅτι ὀλιγαρχικόν. Nihil enim est δημοτικώτερον quam τὸ ἀρχόντας καθιστάναι τοὺς καμὰς λαχόντας.

In sqq. F. τοῖς ὑφ' αὐτῶν ἰγνωσμένοις pro ὑπ' αὐτῶν.

Sequitur: καθάπαξ τὴν φιλοσοφίαν αὐτῶν συνωμοσίαν ἀπέφηνε κατὰ τῶν πολλῶν. Supple συνωμοσίαν (οὔσαν) ἀπέφηνε.

In § 260. οὐ προσήκει εἶν. Recte Kiessling. προσήκ^{ΕΙΝ}.
Deinde F. mendoso νομίζοντες pro νομίζονταC.

Tum recte Bentleius περὶ τὸν Τράεντα ποταμόν pro Τετράεντα.

In § 261. lege οἷοι ἦσαν τὴν ἐπίθεσιν ἐπ' αὐτοὺς ποιήσασθαι
pro οἷοί T' ἦσαν.

Deinde F. εἰς πλατέας ἀνεχώρησε, quod non magis expedito
quam sqq. κρατήσαντος αὐτοῦ τὸν κίνδυνον ὑπὸ ΘεάγουC. Κίνδυ-
νος ponitur pro proelio, ut § 263. ἐν ἐτέρῳ κινδύνῳ τελευτησάντων.

In § 262. συνεφυγάδευσαν τὴν γενεάν οὐ φάσκοντες δεῖν ἄσε-
βεῖν οὐδὲ τοὺς παῖδας ἀπὸ τῶν γονέων διασπᾶν. Acerbissime et
σαρκαστικῶC nequissimi homines sic deridebant Pythagoram, quem
meminerant dicere solere: μέγιστον εἶναι τῶν ἀδικημάτων παῖδας
καὶ γονεῖC ἀπ' ἀλλήλων διασπᾶν. in § 49.

In § 263. recte F. ἐπιγενομένων δὲ πολλῶν ἐτῶν pro ἐπιγιγνο-
μένων et mendose καὶ λιτάτους, ὅσπερ ἦν.

In § 264. ἦσαν δὲ τῶν Πυθαγορείων ΚΑΙ περὶ ἐξήκοντα τὸν
ἀριθμόν οἱ κατελθόντες. Emenda: ὩC περὶ ἐξήκοντα. Error ex
confusione compendiorum ortus est.

In § 264. διαίτη τοὺς ἀρρώστους ἔντας θεραπεύοντες. Lege τοὺC
ἀρρωστοῦντας.

Perierunt nonnulla in sqq. εὐδοκιμοῦντας κατὰ τὸν καιρὸν ἐν ᾧ
λεγομένου πρὸC τοὺC παρανομοῦντας.

Deinde in F. scriptum est: γενέσθαι Φασὶ ταύτην τὴν π κατὰ
τοῦτον, ubi π est παροιμία. Tum diserte ἐμβυχλόντων τῶν θου-
ρίων pro θηρίων. et in fine κατὰ ΤΩΝ πυθαγορείων.

In § 265. F. διὰ τὸ ἐξαίρετως κεκρατηκέναι τῶν δογμάτων. et
μεθ' ὃν γαρτύδαν τὸν κροτωνιάτην.

In § 265. διὰ μέντοι τὴν συμφορὰν τῆC πατρίδος ἐναδήμονα γε-
νέσθαι τοῦτον ὥC ὑπὸ λύπης προὔλιπε τὸν βίον. Felicissime resti-
tuit Bentleius: ἔνα δὲ μόνον γενέσθαι τοῦτον, δC ὑπὸ λύπης προὔ-
λιπε τὸν βίον. Sequitur: τοῖC δ' ἄλλοιC ἔθος εἶναι κτέ.

In § 266. τοῖς δ' ἄλλοις ἔθος εἶναι γηραιοῖς σφόδρα γενομένοις ὥσπερ ἐκ δεσμῶν τοῦ σώματος ἀπαλλάττεσθαι. Qui haec scripsit flosculum decerpit ex Platonis *Phaedone* pag. 67 d. ἐθίσκει τὴν ψυχὴν οἰκεῖν καθ' αὐτὴν ἐκλυομένην ὥσπερ ἐκ δεσμῶν [ἐκ] τοῦ σώματος. Cur secunda praepositio removeri debeat ostendi in *Var. Lectt.* pag. 164 sq. neque aliter in suis libris scriptum reperisse Iamblichum haec ipsa imitatio declarat.

In § 266. eximium lacunae supplementum solus F. obtulit: — διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἐν τῷ συστήματι ἈΝΔΡΩΝ. οὗτος δὲ εἰς τὴν ἐλλάδα ἐπανελθὼν διέδωκε τὰς πυθαγορείας Φωνάς. ζηλωτὰς δὲ γράφειν (sic) γενέσθαι τῶν ἈΝΔΡΩΝ περὶ μὲν ἡράκλειαν κλεινίαν καὶ Φιλόλαον. Quidquid inter ἀνδρῶν — ἀνδρῶν medium est in apographis desideratur. In his corrigendum: ζηλωτὰς δὲ γράφει γενέσθαι τῶν ἀνδρῶν. De Diodoro Aspendio nihil omnino sciremus (praeterquam ex h. l. in quo apparet hominem nullius pretii fuisse receptum a Pythagoreis quia non erant alii meliores) nisi Athenaeus ea quae ex varia et diffusa lectione de eo collegisset scripto mandasset pag. 163 b. Attulit scitos versiculos Archestrati hosce:

ὥς τε πρέπει καθαρῶς ὁπόσοι τάδε μωρολογοῦσιν
τοῖς λαχάνοις προσάγειν καὶ πρὸς Διόδωρον ἰόντας
τὸν σοφὸν ἐγκρατέως μετ' ἐκείνου πυθαγορίζειν.

et haec annotavit: ἦν δ' ὁ Διόδωρος οὗτος τὸ μὲν γένος Ἀσπένδιος, Πυθαγορικὸς δὲ δόξας εἶναι ὁμῶν τῶν κυνικῶν τρόπον ἔζη κομῶν καὶ ῥυπῶν καὶ ἀνυποδητῶν, ὅθεν καὶ Πυθαγορικὸν τὸ τῆς κόμης ἔδοξαν εἶναί τινες ἀπὸ τοῦ Διόδωρου προαχθέν, ὥς φησιν Ἑρμιππος. Praeterea affert locum Sosicratis a Diogene Laërtio quoque prolatum. Athenaei verba haec sunt: Σωσικράτης δ' ἐν τρίτῳ Φιλοσόφῳ διαδοχῆς βαθεῖ πάγωνι χρῆσασθαι τὸν Διόδωρον ἰσορεῖ καὶ τρίβωνα ἀναλαβεῖν κόμην τε φορῆσαι κατὰ τινὰ τύπον τὴν ἐπιτήδευσιν ταύτην προσαγαγόντα τῶν πρὸ αὐτοῦ Πυθαγορικῶν λαμπρᾷ τε ἐσθῆτι ἀμφιεννυμένων καὶ λουτροῖς καὶ ἀλείμμασι κουρᾷ τε τῇ συνήθει χρωμένων. Diogenes VI. 13. πρῶτος (Anlisthenes) ἐδίπλωσε τὸν τρίβωνα — Σωσικράτης δ' ἐν τρίτῃ Διαδοχῶν Διόδωρον τὸν Ἀσπένδιον, καὶ πάγωνα καθεῖναι καὶ βᾶκτρῳ καὶ πήρῃ χρῆσθαι. Sed imprimis memorabilis locus est Timaei apud Athenaeum pag. 163 e. Τίμαιος δ' ὁ

Ταυρομενίτης ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν περὶ αὐτοῦ γράφει οὕτως· „Διοδώρου τοῦ τὸ γένος Ἀσπενδίου τὴν ἐξηλλαγμένην εἰσαγαγόντος κατασκευὴν καὶ τοῖς Πυθαγορείοις πεπλησιακέναι προσποιηθέντος, ὃν ἐπιστέλλον ὁ Στρατόνικος ἐκέλευσε τὸν ἀπαίροντα τὸ ῥηθὲν ἀπαγγεῖλαι τῷ περὶ θηροπέπλου μανίας ὕβρεώς τε περιστάσιμον σοὺν ἔχοντι Πυθαγόρου πελάτῃ.” in quo loco id primum animadvertendum est ea in libro IX apud Timaeum scripta fuisse, in quo plurima de Pythagora et Pythagoreis narraverat, ut saepius observavimus. Scribens igitur de Pythagoreorum successione eodem modo, quo Iamblichus, ad Diodorum Aspendium pervenit, quem Iamblichus *receptum esse in coetum* auctor est, Timaeus melius, quia nulla iam supererat Pythagoreorum successio ¹⁾, dicit τοῖς Πυθαγορείοις πεπλησιακέναι προσποιηθῆναι, et sic ab Athenaeo dicitur Πυθαγορικὸς ΔΟΞΑΣ εἶναι.

Praeterea hinc Diodori aetas cognoscitur ex mentione Stratonici, quem Ptolemaeo Lagi aequalem fuisse constat.

Ostendit hoc Bentleius in *Resp. ad C. Boyleum* pag. 48. ex hoc Athenaei loco et ex pag. 305 c. Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως περὶ κιθαριστικῆς πρὸς αὐτὸν (*Stratonicum*) διηλεγομένου Φιλονικότερον Ἐτερόν ἐσιν, εἶπεν, ὃ βασιλεῦ, σκῆπτρον, ἕτερον δὲ πλῆκτρον. Eodem referam testimonium Machonis apud Athen. pag. 349 d.

Στρατόνικος ὁ κιθαρωδὸς ὡς Βηρισάδην

ἔπλευσεν εἰς τὸν Πόντον ὄντα βασιλέα.

namque Βηρισάδης (Παιρισάδης *Straboni*, Παρυσάδης *Diodoro*) Bosphori rex usque ad annum 310. regnavit. Clinton F. H. pag. 282.

Ex festiva Stratonici epistola nova quaedam vani et ridiculi homuncionis stultitia cognoscitur. Quid est enim θηρόπεπλος μανία? Quid aliud quam *insania hominis pelle ferina amicti*. Diodorus nempe *barba capillisque promissis, squalens et discalceatus* λεοντῆν ἐνδεδυκώς incedebat imitatus Cynicorum deum Herculem, ut Bacchus in Aristophanis *Ranis*, compluresque alii, qui se ad Hereulis effigiem componebant, ut Milo Crotoniata apud Diodorum Siculum XII. 9. διεσκευασμένος εἰς Ἡρακλέους σκευὴν λεοντῆ

1) Nempe Aristoxenus vidit Pythagoreorum ultimos, quos dicit εὐγενῶς ἀφανισθῆναι. apud Iamblichum § 251.

καὶ ῥοπάλῳ. Non poterat haec insania lepidiore nomine appellari quam *θηρόπεπλος μανία*.

Ridet ineptum hominem etiam Anaxippus Athenaei pag. 403 f.

τὸν ὄρθρον ἐν ταῖς χερσὶν ὄψει βιβλία
ἔχοντα καὶ ζητοῦντα τὰ κατὰ τὴν τέχνην.
οὐδὲν Διοδώρου διαφέρω τᾷσπευδίῳ.

nam nulla est controversia quin recte sic emendaverit Meinekius scripturam unici Codicis: *οὐδὲν χονδρεύουσι διαφέρω*.

Fuisse in Graecia iam ante Diodorum Aspendium, qui sese falso Pythagoreos esse iactarent apparet ex loco Isocratis in *Busiride* pag. 227 b. *ἐτι καὶ νῦν τοὺς προσποιουμένους ἐκείνου (Pythagorae) μαθητὰς εἶναι μᾶλλον σιγῶντας θαυμάζουσιν* (Urbinas pro θαυμάζομεν) ἢ τοὺς ἐπὶ τῷ λέγειν μεγίστην δόξαν ἔχοντες, sed posteaquam Diodorus εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπαυελθὼν διέδωκε τὰς *Πυθαγορείους Φανὰς* propullulavit novum Pythagoreorum agmen sordibus et illuvie squalentium perinde atque immundi Cynici, quos suaviter ridet Antiphanes, Alexis, Aristophon, Cratinus minor, Mnesimachus. Dicuntur hi *πυθαγορίζειν* et *πυθαγορίζαι* appellantur, de quibus satis est unum locum proferre Aristophontis apud Diogenem Laërtium VIII. 38.

ἐσθίουσι δέ
λάχανά τε καὶ πίνουσιν ἐπὶ τούτοις ὕδωρ.
Φεῖρας δὲ καὶ τρίβωνα τὴν τ' ἀλουσίαν
οὐδεὶς ἂν ὑπομείνειε τῶν νεωτέρων.

Eo tandem recidit praeclara sapientissimi viri disciplina!

Iamblichi *vita Pythagorae* maximam partem conflata et consarcinata est ex locis aliorum scriptorum, partim veterum et magnae auctoritatis ac fidei, partim recentiorum levium et futilium et, ne dicam dolo, impudentium nugatorum. Haec omnia in partes aut minutiores particulas dissecta tanta socordia in unum conflavit, ut saepenumero bis aut ter eadem sine ulla utilitate iteraverit lectoremque fastidiosa repetitione enecet.

Dedimus iam complura huius rei exempla, quibus primum alia compluscula addemus, quo facilius postea singulos auctores, quos ubique descripserit, indagare et cognoscere possimus. Tenendum autem hoc est, quidquid apud Iamblichum repetitum legatur (ut plurimum iisdem verbis, nonnumquam leviter mu-

tatis), ea omnia non ipsius Iamblichi esse, sed *ex aliquo antiquiore scriptore non nominato descripta*. Proponam primum exempla.

Repetitus est idem locus

§ 110.

ὀπελάμβανε δὲ καὶ τὴν μουσικὴν μεγάλην συμβάλλεσθαι πρὸς ὑγίειαν ἂν τις αὐτῇ χρῆται κατὰ τοὺς προσήκοντας τρόπους.

et § 111.

χρησθῆναι δὲ καὶ Ὀμήρου καὶ Ἡσιόδου λέξεσιν ἐξειλεγμέναις πρὸς ἐπανόρθωσιν ψυχῆς.

Manifestum est mendose scribi διειλεγμέναις pro ἐξειλεγμέναις. Multis exemplis alibi ostendimus δι et ἐξ inter se confundi et in tachygraphorum scriptura non facile discerni. Loci *selecti* non aliter quam ἐξειλεγμέναι λέξεις appellari poterant. Διαλέγειν a tali re alienissimum est.

Repetitus est locus idem

§ 163.

Τῆς δὲ ἱατρικῆς μάλιστ' αὐτὸς ἀποδέχεσθαι τὸ δικαιοδικὸν εἶδος καὶ εἶναι ἀκριβεστάτους ἐν τούτῳ καὶ πειρᾶσθαι πρῶτον μὲν καταμανθάνειν σημεῖα συμμετρίας πόρων τε καὶ σιτίων καὶ ἀναπαύσεως. ἔπειτα περὶ αὐτῆς τῆς κατασκευῆς τῶν προσφερομένων σχεδὸν πρῶτους ἐπιχειρῆσαι τε καὶ πραγματεύεσθαι καὶ διορίζειν. ἄψασθαι δὲ χρὴ καὶ καταπλάσμάτων ἐπὶ πλεῖον τοὺς Πυθαγορείους τῶν ἔμπροσθεν. τὰ δὲ περὶ τὰς Φαρμακείας ἤττον δοκιμάζειν· αὐτῶν δὲ τούτων τοῖς πρὸς τὰς ἐλκώσεις μάλιστ' αὐτὸς χρῆσθαι. τὰ δὲ περὶ τὰς τομάς τε

§ 164.

ὀπελάμβανον δὲ καὶ τὴν μουσικὴν μεγάλην συμβάλλεσθαι πρὸς ὑγίειαν ἂν τις αὐτῇ χρῆται κατὰ τοὺς προσήκοντας τρόπους.

et eodem tenore

ἐχρῶντο δὲ καὶ Ὀμήρου καὶ Ἡσιόδου λέξεσι διειλεγμέναις πρὸς ἐπανόρθωσιν ψυχῶν.

§ 244.

Τῆς δὲ ἱατρικῆς μάλιστ' αὐτὸς ἀποδέχεσθαι τὸ δικαιοδικὸν εἶδος καὶ εἶναι ἀκριβεστάτους ἐν τούτῳ καὶ πειρᾶσθαι πρῶτον μὲν καταμανθάνειν σημεῖα καὶ συμμετρίας ποτῶν τε καὶ σιτίων καὶ ἀναπαύσεως. ἔπειτα περὶ αὐτῆς τῆς κατασκευῆς τῶν προσφερομένων σχεδὸν πρῶτους ἐπιχειρῆσαι τε πραγματεύεσθαι καὶ διορίζειν. ἄψασθαι δὲ καὶ καταπλάσμάτων ἐπιπλεῖον τοὺς Πυθαγορείους τῶν ἔμπροσθεν. τὰ δὲ περὶ τὰς Φαρμακείας ἤττον δοκιμάζειν· αὐτῶν δὲ τούτων πρὸς τὰς ἐλκώσεις μάλιστ' αὐτὸς χρῆσθαι. τὰ δὲ περὶ τὰς τομάς καὶ καύσεις

καὶ καύσεις ἤκιστα πάντων ἀποδέχεσθαι. χρῆσθαι δὲ καὶ ταῖς ἐπ' ὤδαϊς πρὸς ἕνια τῶν ἀρρωτημάτων.

ἤκιστα πάντων ἀποδέχεσθαι. χρῆσθαι δὲ καὶ ταῖς ἐπ' ὤδαϊς πρὸς ἕνια τῶν ἀρρωτημάτων.

Legitur locus idem

apud IAMBLICHUM

§ 33.

λέγεται τοίνυν ὡς ἐπιδημήσας Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ, ὥς κατέλαβε πόλεις δεδουλωμένας ὑπ' ἀλλήλων (L. ἄλλων) τὰς μὲν (ἐκ add.) πολλῶν ἐτῶν, τὰς δὲ νεωστὶ ταύτας Φρονήματος ἐλευθερίου ὑποπλήσας διὰ τῶν ἐφ' ἐκείνης ἀκουσῶν αὐτοῦ ἀνερρύσατο καὶ ἐλευθέρας ἐποίησε Κρότωνα καὶ Σύβαριν καὶ Κατάνην καὶ Ῥήγιον καὶ Ἰμέραν καὶ Ἀκράγαντα καὶ Ταυρομέναν (L. Ταυρομένιον) καὶ ἄλλας τινὰς, αἷς καὶ νόμους ἔθετο διὰ Χαράνδα τοῦ Καταναίου καὶ Ζαλεύκου τοῦ Λοκροῦ, δι' ὧν εὐνομάταται καὶ ἀξιοζήλωτοι τοῖς περιοίκις μέχρι πολλοῦ διετέλεσαν.

continuo sequitur:

ἀνεῖλε δὲ ἄρδην σάσιν καὶ διχοφώνῳ καὶ ἀπλῶς ἑτεροφροσύνην οὐ μόνον ἀπὸ τῶν γνωρίμων καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτῶν μέχρι πολλῶν ὡς ἰσορεῖται γενεῶν, ἀλλὰ καὶ καθόλου ἀπὸ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ πόλεων πασῶν κατὰ τε ἑαυτὰς καὶ πρὸς ἀλλήλας. Πυκνὸν γὰρ ἦν αὐτῷ πρὸς ἅπαντας πανταχῇ πολλοὺς καὶ ὀλί-

et apud PORPHYRIUM.

de vita Pythagorae.

§ 21.

ὥς δ' ἐπιδημήσας Ἰταλίᾳ τε καὶ Σικελίᾳ κατέλαβε πόλεις δεδουλωμένας ὑπ' ἀλλήλων (L. ἄλλων) τὰς μὲν (ἐκ add.) πολλῶν ἐτῶν, τὰς δὲ νεωστὶ Φρονήματος ἐξελευθερίου πλήσας διὰ τῶν ἐφ' ἐκείνης ἀκουσῶν αὐτοῦ ἡλευθέρωσε Κρότωνα καὶ Σύβαριν καὶ Κατάνην καὶ Ῥήγιον καὶ Ἰμέραν καὶ Ἀκράγαντα καὶ Ταυρομένην (L. Ταυρομένιον) καὶ ἄλλας τινὰς, αἷς καὶ νόμους ἔθετο διὰ Χαράνδα τε τοῦ Καταναίου καὶ Ζαλεύκου τοῦ Λοκροῦ, δι' ὧν ἀξιοζήλωτοι τοῖς περιοίκις ἄχρι πολλοῦ γεγόνασιν.

nonnullis interpositis:

ἀνεῖλε δ' ἄρδην σάσιν οὐ μόνον ἀπὸ τῶν γνωρίμων ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτῶν ἄχρι πολλῶν γενεῶν καὶ καθόλου ἀπὸ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ τε καὶ Σικελίᾳ πόλεων πασῶν πρὸς τε ἑαυτὰς καὶ πρὸς ἀλλήλας. Πυκνὸν γὰρ ἦν πρὸς ἅπαντας αὐτῷ πολλοὺς καὶ ὀλίγους τὸδε τὸ ἀπόφθεγμα·

γους ἀπόφθεγμα χρησμῶ θεοῦ
συμβουλευτικῶ ὅμοιον. ἐπιτομή
τις ὡσπερεὶ καὶ ἀνακεφαλαίωσις
(τις del.) τῶν αὐτῶ δοκούντων
τὸ τοιοῦτον· [ἀπόφθεγμα irrepsit
ex margine].

Φυγαδευτέον πάσῃ μηχανῇ καὶ
περικοπτέον πυρὶ καὶ σιδήρῳ καὶ
μηχαναῖς παντοίαις ἀπὸ μὲν
σώματος νόσον, ἀπὸ δὲ ψυχῆς
ἀμαθίαν, κοιλίας δὲ πολυτέλειαν,
πόλεως δὲ εἰσίν, οἴκου δὲ
διχοφροσύνην, ὁμοῦ δὲ πάντων
ἀμετρίαν.

Φυγαδευτέον πάσῃ μηχανῇ καὶ
περικοπτέον πυρὶ καὶ σιδήρῳ καὶ
μηχαναῖς παντοίαις ἀπὸ μὲν
σώματος νόσον, ἀπὸ δὲ ψυχῆς
ἀμαθίαν, κοιλίας δὲ πολυτέλειαν,
πόλεως δὲ εἰσίν, οἴκου δὲ
διχοφροσύνην, ὁμοῦ δὲ πάντων
ἀμετρίαν.

Et haec et quae alia apud Iamblichum et Porphyrium eadem
leguntur non sunt ab Iamblichō ex Porphyrii *vita Pythagorae*
descripta, sed eundem uterque auctorem ac testem secutus est,
quem non esse alium quam NICOMACHUM multa suadent ut
credam.

Repetitus est locus idem

§ 101.

Παρήγγελον γὰρ ἐκ Φιλίας
ἀληθινῆς ἐξαιρεῖν ἀγῶνά τε καὶ
φιλονεικίαν (leg. φιλονικίαν)
μάλισα μὲν ἐκ πάσης [εἰ δυνατὸν
del.]. εἰ δὲ μὴ ἔκ γε τῆς πατρικῆς
καὶ καθόλου ἐκ τῆς πρὸς τοὺς
πρεσβυτέρους· ὡσαύτως δὲ καὶ
ἐκ τῆς πρὸς τοὺς εὐεργέτας. τὸ
γὰρ διαγωνίζεσθαι ἢ διαφιλονει-
κεῖν (— νικεῖν) πρὸς τοὺς τοιού-
τους ἐμπεσούσης ὀργῆς ἢ ἄλλου
τινὸς τοιούτου πάθους οὐ σωτήριον
τῆς ὑπαρχούσης Φιλίας. ἔφασαν
δὲ δεῖν ὡς ἐλαχίστας ἀμυχὰς τε
καὶ ἐλκώσεις ἐν ταῖς Φιλίαις
ἐγγίγνεσθαι· τοῦτο δὲ γίγνεσθαι

§ 230.

Παρεκελεύοντο οὖν οἱ ἄνδρες
οὔτοι ἐκ Φιλίας ἀληθινῆς ἐξαιρεῖν
ἀγῶνά τε καὶ φιλονεικίαν (leg.
φιλονικίαν) μάλισα μὲν ἐκ πάσης
[εἰ δυνατὸν del.]. εἰ δὲ μὴ ἔκ
γε τῆς πατρικῆς καὶ καθόλου ἐκ
τῆς πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους·
ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῆς πρὸς τοὺς
εὐεργέτας. τὸ γὰρ διαγωνίζεσθαι
ἢ διαφιλονεικεῖν πρὸς τοὺς τοιού-
τους ἐμπεσούσης ὀργῆς ἢ ἄλλου
τινὸς τοιούτου πάθους οὐ σωτήριον
τῆς ὑπαρχούσης Φιλίας. ἔφασαν
δὲ δεῖν ὡς ἐλαχίστας ἀμυχὰς τε
καὶ ἐλκώσεις ἐν ταῖς Φιλίαις
ἐγγίγνεσθαι· τοῦτο δὲ γίγνεσθαι

ὅν ἐπίσυνται εἴκειν καὶ κρατεῖν
ὀργῆς ἀμφοτέροι μὲν, μᾶλλον
μέντοι ὁ νεώτερός τε καὶ τῶν
εἰρημένων τάξεων ἔχων ἡνδῆποτε·
τὰς ἐπανορθώσεις τε καὶ νοθε-
τήσεις, ἃς δὴ ΠΕΔΑΡΤΑΣΕΙΣ
ἐκάλουν ἐκεῖνοι, μετὰ πολλῆς
εὐφημίας τε καὶ εὐλαβείας ὦντο
δεῖν γίγνεσθαι παρὰ τῶν πρεσβυ-
τέρων τοῖς νεωτέροις καὶ πολὺ
ἐμφαίνεσθαι ἐν τοῖς νοθετοῦσι
τὸ κηδεμονικόν τε καὶ οἰκεῖον,
οὕτω γὰρ εὐσχήμονά τε γίγνεσθαι
καὶ ὠφέλιμον τὴν νοθέτησιν.

§ 102.

ἐκ Φιλίας μηδέποτε ἐξαίρειν
πίσιν μήτε παίζοντας μήτε
σπουδάζοντας· οὐ γὰρ ἔτι ῥᾶδιον
εἶναι διυγιᾶναι τὴν ὑπάρχουσαν
Φιλίαν ὅταν ἅπαξ παρεμπέσῃ
τὸ ψεῦδος εἰς τὰ τῶν Φασκόντων
Φίλων εἶναι ἤβη Φιλίαν μὴ ἀπο-
γιγνώσκειν ἀτυχίας ἕνεκα ἢ
ἄλλης τινὸς ἀδυναμίας τῶν εἰς
τὸν βίον ἐμπιπτουσῶν, ἀλλὰ
μόνην εἶναι δόκιμον ἀπόγνωσιν
Φίλου τε καὶ Φιλίας τὴν γιγνομέ-
νην διὰ κακίαν μεγάλην τε καὶ
ἀνεπανόρθωτον.

Manifestum est hos locos ne verbulo quidem mutato repetitos
ab Iamblichō ex aliquo antiquo scriptore descriptos esse, quem
ipsum ARISTOXENUM esse et alia indicia et orationis sanitas sua-
dent ut credam.

Ter repetitus est idem locus ex Aristoxeno descriptus in § 198
et 226 et 234.

In § 234. sic legitur: Φησὶ γὰρ οὕτως ὁ Ἀριστόξενος· Οἷκτων
δὲ καὶ δακρύων καὶ πάντων τῶν τοιούτων εἶργεσθαι τοὺς ἄνδρας

ὅν ἐπίσυνται εἴκειν καὶ κρατεῖν
ὀργῆς ἀμφοτέροι μὲν, μᾶλλον
μέντοι ὁ νεώτερος τε καὶ τῶν
εἰρημένων τάξεων ἔχων ἡνδῆποτε·
τὰς ἐπανορθώσεις τε καὶ νοθε-
τήσεις, ἃς δὴ ΠΕΔΑΡΤΑΣΕΙΣ
ἐκάλουν ἐκεῖνοι, μετὰ πολλῆς
εὐφημίας τε καὶ εὐλαβείας ὦντο
δεῖν γίγνεσθαι παρὰ τῶν πρεσβυ-
τέρων τοῖς νεωτέροις καὶ πολὺ
ἐμφαίνεσθαι ἐν τοῖς νοθετοῦσι
τὸ κηδεμονικόν τε καὶ οἰκεῖον,
οὕτω γὰρ εὐσχήμονά τε γίγνεσθαι
καὶ ὠφέλιμον τὴν νοθέτησιν.

§ 232.

ἐκ Φιλίας μηδέποτε ἐξαίρειν
πίσιν μήτε παίζοντας μήτε
σπουδάζοντας· οὐ γὰρ ἔτι ῥᾶδιον
εἶναι διυγιᾶναι τὴν ὑπάρχουσαν
Φιλίαν ὅταν ἅπαξ παρεμπέσῃ
τὸ ψεῦδος εἰς τὰ τῶν Φασκόντων
Φίλων εἶναι ἤβη. Φιλίαν μὴ ἀπο-
γιγνώσκειν ἀτυχίας ἕνεκα ἢ
ἄλλης τινὸς ἀδυναμίας τῶν εἰς
τὸν βίον ἐμπιπτουσῶν, ἀλλὰ
μόνην εἶναι δόκιμον ἀπόγνωσιν
Φίλου τε καὶ Φιλίας τὴν γιγνομέ-
νην διὰ κακίαν μεγάλην τε καὶ
ἀνεπανόρθωτον.

ἐκείνους ὡς ἐνδέχεται μάλιστα· ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ περὶ θωπείας καὶ δεήσεως καὶ λιτανείας καὶ πάντων τῶν τοιούτων. et § 226. Οἷκτων δὲ καὶ δακρύων καὶ πάντων τῶν τοιούτων εἶργεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους Φασίν. ἀπείχοντο δὲ καὶ δεήσεων καὶ ἱκετειῶν καὶ πάσης τῆς τοιαύτης ἀνελευθέρου θωπείας ὡς ἀνάνδρου καὶ ταπεινῆς οὔσης. et § 198. Οἷκτων δὲ καὶ δακρύων καὶ πάντων τῶν τοιούτων εἶργεσθαι τοὺς ἄνδρας, quae arctissime cohaerent cum praecedentibus § 197. λέγεται δὲ καὶ τὰδε περὶ τῶν Πυθαγορείων ὡς οὔτε οἰκῆτην ἐκόλασεν οὔδεις αὐτῶν ὑπ' ὀργῆς ἐχόμενος, οὔτε τῶν ἐλευθέρων ἐνουθέτησέ τινα —. ἐκάλουν δὲ τὸ νουθετεῖν πεδαρτᾶν, — Σπίνθαρος γοῦν διηγείτο πολλάκις περὶ Ἀρχύτου κτέ. Quae Aristoxeni esse declarat primum antiqui vocabuli πεδαρτᾶν mentio, deinde patris Spinthari commemoratio, ex quo se complura didicisse non semel in tam paucis fragmentis narravit.

Accedit quantum testimonium ex Porphyrio § 59. Ἀριστόξενος — Φησὶν οὕτως· Οἷκτων καὶ δακρύων καὶ πάντων τῶν τοιούτων εἶργεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους ὡς ἐνδέχεται μάλιστα. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ περὶ θωπείας καὶ δεήσεως καὶ πάντων τῶν τοιούτων.

Praeterea comparandi sunt hi loci:

IAMBlich. § 36. — PORPHYR. 25.

„ 60. — „ 23. 24.

„ 63. — „ 26. 27.

„ 67. — „ 30. 31.

„ 98. — „ 39.

„ 100. — Iambl. 149.

„ 105. — „ 227.

„ 134. — Porphyr. 27. 28. 29.

„ 139. — Iambl. 148.

„ 144. — „ 150.

„ 179. — „ 155.

„ 184. — „ 251. Porphyr. 55.

„ 196. — „ 224.

„ 224. — „ 111.

„ 239. — „ 127.

„ 252. — Porphyr. 57. 58.

Nemo mirabitur Kusterum ad § 86. stomachabundum annotare: „totus hic locus repetitur infra, Num. 137. quod et de

aliis locis miror. Quid enim crebra illa ταῦτολογία opus est?

Iamblichus quamquam totus alienis pennis exornatus incedit tamen numquam quemquam eorum quos compilavit nominatim laudat praeterquam in uno loco § 251 ταῦτα μὲν οὖν Ἀριστόξενος διηγεῖται. Νικόμαχος δέ — § 254. ἐπεὶ δὲ καὶ Ἀπολλώνιος περὶ τῶν αὐτῶν ἔστιν ἔπου διαφωνεῖ — φέρε δὴ καὶ τὴν τούτου παραβάμεθα διήγησιν. Et hos quidem maxime in toto libro testes sequitur addens subinde alia aliunde sumta, de quibus operae pretium est acutissimi Meinersii sententiam audire. Quae leguntur § 1—30. iudice Meinersio scripsit Apollonius.

30—37. Nicomachus.

37—57. Dicaearchus.

58—59. Heraclides Ponticus.

60—63. Nicomachus.

64—87. Diogenes.

88—89. auctor incertus futilis ac recens.

90—93. levis testis sequioris aetatis.

94—103. Aristoxenus.

103—140. Diogenes ex Nicomacho.

115—121. Nicomachus in Enchiridio Harmonices.

140—148. nugator recens.

149—167. incertus auctor levis ac recens.

167—248. scriptor antiquus, fortasse Clearchus, qui complura sumsit ab Aristoxeno et Dicaearcho.

229—240. Aristoxenus.

248—251. Aristoxenus.

251—253. Nicomachus.

254—267. Apollonius.

265. auctor futilis ac recens.

Haec Meinersius, cui in plerisque assentior, nisi quod excerpta Iamblichi in minutiores partes dissecta fuisse intelligo et longiora fragmenta, ut dispescuit Meinersius, non semper uni, sed saepius pluribus tribuenda censeo.

Primum omnium animadvertendum est quam dispares testes homo consociaverit. Sunt antiqui et summae auctoritatis ac fidei imprimis ARISTOXENUS et DICAEARCHUS, apud quos sana ac sobria ac vera sunt omnia. Alii contra sequioris aetatis leves et futiles, nugatores meri. Non multa tuto Apollonio credas,

non multa Nicomacho, sed longe omnium ineptissimus est Diogenes, quem non erubuit testem producere Porphyrius § 10. Διογένους ἐν τοῖς ὑπὲρ Θούλην ἀπίστοις τὰ κατὰ τὸν Φιλόσοφον ἈΚΡΙΒΩC διελθόντος ἔκρινα μηδαμῶς τὰ τούτου παρελθεῖν. Quam puerilia commenta in hoc nugatorio libro scripta fuerint ex Photii *Bibliotheca* novimus, qui in Codd. 166. (Ἀνεγνώσθησαν Ἀντωνίου Διογένους τῶν ὑπὲρ Θούλην ἀπίστων λόγοι ΚΔ.) multa ex eo excerpfit, in quibus et haec sunt pag. 109 b. 13. Bekk. καὶ ὅσα πάλιν ἐξ Ἀσραίου λέγοντος ἤκουσε περὶ τε Πυθαγόρου Φημί καὶ Μνησάρχου. Vides fabulosum Astraeum a Diogene fictum Porphyrio imposuisse. Ex istiusmodi testibus nihil est tam absurdum quod Pythagorae prudentissimo et gravissimo viro non imputetur. Subridemus ubi narrat Livius ex Pontificum libris „*bovem foeminam locutam esse*,” sed quid Pythagora facias, qui diu et multum cum bove confabulatus tandem bestiam iureiurando adegit (ᾤρκωσεν) numquam eum posthac fabas esse gustaturum ¹⁾; qui femur habebat aureum; qui uno et eodem die Tauromenii et Metaponti cum discipulis disseruit, quod boni illi testes verum esse putabant, et bonum senem per aërem volitasse (ἀεροβατῆται) suspicabantur. Mitto reliquas nugas praeter unam, quia tam ridicula est. Memoriae prodiderunt homines futilissimi optimum Pythagoram fuisse *Deum immortalem hominis forma indutum*, neque id satis erat: inducunt Pythagoram ipsum Abaridi ita dicentem § 92: ὅτι ἐπὶ θεραπείᾳ καὶ εὐεργεσίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἦκοι καὶ διὰ τοῦτο ἀνθρωπόμορφος, ἵνα μὴ ξενιζόμενοι πρὸς τὸ ὑπερέχον ταρασσώνται καὶ τὴν παρ' αὐτῷ μάθησιν ἀποφεύγωσιν. Haec omnia Iamblichō vera et certa esse videbantur. Habebat tamen testes veritatis fidos et certos et incorruptos, sed quid prodest homini fanatico verum reperiri ac sciri posse? occaecatus enim superstitione animus nihil cernit. Quod in quibusdam *vitis Sanctorum* factum esse perhibent, ut testimonia aequalium aut alia pervetera nihil contineant quod cum sana ratione et aeternis naturae legibus pu-

1) Habet hoc superstitio ut numquam intra certos terminos consistat sed in infinitum ad alia et alia semper absurdiora progrediatur. Auctor est Suidas in v. Ἀμμωνιανός: — οὗτος ἦν Ἀμμωνιανός ᾧ κεκτῆσθαι συμβέβηκεν "ΟΝΟΝ σοφίας ἀκροατήν. Videmus nonnumquam in auditoriis asinos germanos, sed non tales.

gnet, sed paullatim crescente plebeculae credulitate et sacrificulorum audacia alia ex aliis serantur *miracula*, θαύματα μωροῖς, idem in Pythagorae vita factum videmus. Apud veteres Pythagoras sanus est, doctus, prudens, sapiens si quis alius; apud illos nebulones γόης, ἀλαζών, θαυματουργός, ineptus et ridiculus sine exemplo. Atque haec omnia impudenter mentiebantur quum veri testes non tantum superessent, sed in ipsorum manibus versarentur. Quantum nugarum nobis venditant de abstinentia ab esu fabarum; quam multos praedicant mortem oppetere maluisse quam fabas *attingere*, nedum *comesse* (§ 191. μὴ βουλόμενοι δόγμα παραβαίνειν τὸ κελεῦον κυάμων μὴ θιγγάνειν). Ne verbum quidem in his verum est: Aristoxeno auctore et teste locupletissimo Πυθαγόρας τῶν ὀσπρίων μάλιχα τὸν κύαμον ἐδοκίμασεν· λειαντικόν τε γὰρ εἶναι καὶ διαχωρητικόν· διὸ καὶ μάλιχα ἐχρῆτο αὐτῷ. Eant nunc Hippobotus et Neanthes et Apollonius et Nicomachus, et quidquid est testium eiusdemmodi, ac sua commenta sibi habeant servantque sepulchro.

His igitur omnibus spretis et omissis unus est praeclarus auctor, cuius testimonia auro contra cara passim neglecto nomine in Iamblichi farragine latent, ARISTOXENUM dico. Aristoxeni fragmenta eius nomine insignita diligenter collegit et ordine disposuit Mahne in *Diatribē* et ex eo C. Müller in *Fragm. Hist.*, sed esse *sine nomine flores* ex Aristoxeno decerptos et alicubi absconditos nemo cogitasse videtur.

Faciam igitur ipse periculum et Aristoxeni gemmas e stercore Iamblichi eruere conabor.

Luculentum tenemus ARISTOXENI fragmentum § 195—213. ubi rerum et sententiarum et verborum ratio docet antiqui et boni scriptoris haec esse, eumque non alium esse quam Aristoxenum ex indiciis quibusdam et testimoniis colligimus. Potest Iamblichus de suo alieni quid admiscuisse, potest facundam Aristoxeni orationem sua infantia nonnihil vitiasse, sed eximius totus locus est et memorabilis.

Quae praecedunt § 189—194. non esse Aristoxeni res est certissima. ἐξ ὧν Ἰππόβοτος καὶ Νεάνθης περὶ Μυλλίου καὶ Τιμύχας τῶν Πυθαγορείων ἱστοροῦσιν. Non poterat Aristoxenus testes diu post se natos producere, et res ipsa quae eorum testi-

monio nititur multis nominibus absurda est et cum rerum hominumque natura pugnat. Dionysius (ut aiunt) πάντα ποιῶν οὐδενὸς αὐτῶν ἐπετύγχανε τῆς Φιλίας. Quid igitur? Misit in Italiam Dionis fratrem Eurymenem (de quo nemo mortalium umquam quidquam inaudivit) cum armata manu ut decem philosophos inermes ex insidiis opprimeret adduceretque ad sese. Volebat igitur sic illorum amicitiam sibi conciliare: quam recte, id Hippobotus et Neanthes viderint. Philosophi in convalle prope Tarentum in insidias praecipitant dantque se in pedes (τὴν γὰρ ἀνδρείαν ἤδεσαν, ut scite admonemur, Φευκτέων τε καὶ ὑπομενετέων ἐπισήμην, igitur ἐπισημονικῶς capessunt fugam). Facile effugissent expediti graviter armatos nisi in campum fabis consitum incidissent, quas vel *tangere* nefas. Itaque omnes contrucidati sunt. Stomachari Eurymenes, quod sine philosophis esset ad tyrannum redeundum. Casu autem cepit unum, qui cum uxore gravida (ἔγκυος οὔσα τὸν δέκατον ἤδη μῆνα εἶχεν) et sic tardiore gradu procedente a tergo relictus erat. Hos ad se adductos onerat promissis Dionysius et *dimidiam regni partem pollicetur* (agnoscisne Dionysium?). Spretus exardescit ira et remoto marito Timycham foeminam decem menses gravidam torquere parat. Frustra. Timycha sibi linguam mordicus abscidit et in tyranni os expuit (ἀποκόψασα προσέπτυσε τῷ τυράννῳ). Itaque nunc quoque infelix tyrannus πάντα δρῶν οὐδενὸς ἐπετύγχανε τῆς Φιλίας. „Hoc fabulas pueris est narrare, non *historiam scribere*.”

Eadem ex iisdem narraverat Porphyrius § 61. Ἰππόβοτος δὲ καὶ Νεάνθης περὶ Μυλλίου καὶ Τιμύχας ἰσοροῦσιν***** sed perierunt reliqua.

Diligenter utrumque locum consideranti apparebit neque Porphyrium neque Iamblichum libros Hippoboti et Neanthis lectitasse, sed utrumque Nicomachum describere, qui illorum testimoniis usus fuerat. Idem in aliis quoque testibus usu venisse veri simillimum est.

Quae sequuntur contra et naturae congruunt omnia et cum Pythagorae ingenio conveniunt et viri sapientiam declarant, quale est quod legitur § 196. Ἦν αὐτοῖς παράγγελμα ὥς οὐδὲν δεῖ τῶν ἀνθρωπίνων συμπτωμάτων ἀπροσδόκητον εἶναι παρὰ τοῖς

νοῦν ἔχουσιν ἀλλὰ πάντα προσδοκᾶν, ὧν μὴ τυγχάνουσιν αὐτοὶ κύριοι ὄντες. Profecit ex his Euripides, cuius versiculos Latine vertit Cicero in *Tusc. Quaestt.* III. § 29. Repetita leguntur eadem § 224. cum sqq. usque ad καταπέττειν τε καὶ ἰατρεύειν τὸ πάθος, unde apparet illa coniuncta olim fuisse.

Agnoscimus Aristoxenum in § 197. primum ex eo quod vetus vocabulum ipsius Pythagorae commemorat: ἐκάλουν δὲ τὸ νουθετεῖν πεδαρτᾶν, quemadmodum idem infra docet τὰς νουθετήσεις a Pythagoreis πεδαρτάσεις appellatas fuisse, deinde ex mentione Spinthari: Σπίνθαρος γοῦν διηγεῖτο πολλάκις περὶ Ἀρχύτου, ut solet Aristoxenus saepius ex patre Spintharo audita referre, ut in fragmento apud Cyrillum (Müll. *Fragm. Hist.* II. pag. 280.) λέγει δὲ ὁ Ἀριστόξενος ἀφηγούμενος τὸν βίον τοῦ Σωκράτους ἀκηκοέναι Σπινθάρου — ὅτι οὐ πολλοῖς αὐτὸς γε πιθανωτέροις ἐντετυχηκῶς εἶη. et apud Plutarchum *de genio Socratis* pag. 592 f. Σπίνθαρος ὁ Ταραντῖνος οὐκ ὀλίγον αὐτῷ (Epaminonidae) συνδιατρίψας χρόνον — λέγει μηδενὶ πη τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀνθρώπων ἐντετυχηκέναι μήτε πλείονα γιγνώσκοντι μήτ' ἐλάττωνα φεγγομένῳ, quae ex Aristoxeni libro sumta sunt. Sic etiam nunc ea narrat quae ex crebris cum patre sermonibus acceperat: Σπίνθαρος διηγεῖτο πολλάκις, ut idem Aristoxenus apud Iamblich. § 233. Διονύσιος — πολλάκις ἡμῖν διηγεῖτο τὰ περὶ τῶν κατὰ Φιντίαν τε καὶ Δάμωνα.

Ab eodem accepta narrat Aristoxenus in 198. Ἐφῇ δὲ (Spintharus) λέγεσθαι καὶ περὶ Κλεινίου τοιαῦτά τινα κτέ. Deinde apparent verba Aristoxeni aliunde nota: οἴκτων δὲ καὶ θακρύνων καὶ πάντων τῶν τοιούτων εἶργεσθαι τοὺς ἀνδρας ἐκείνους.

Quae continuo sequuntur de fideli Pythagoreorum inter se amicitia Aristoxeno dignissima sunt: οὔτε κέρδος οὔτ' ἐπιθυμίαν οὔτ' ὀργήν οὔτε φιλοτιμίαν οὔτ' ἄλλο οὐδὲν τῶν τοιούτων αἴτιον γίγνεσθαι διαφορᾶς, ἀλλὰ πάντας τοὺς Πυθαγορείους οὕτως ἔχειν πρὸς ἀλλήλους ὥς ἂν πατὴρ σπουδαῖος πρὸς τέκνα σχοίη.

Quae scripta sunt in § 200. omnino referunt orationis Aristoxeneae formam et colorem: περὶ δὲ δόξης τάδε Φασὶ λέγειν αὐτόν, (in quibus facile agnoscimus Pythagorae ingenium in omni re modum servantis) ἀνόητον μὲν εἶναι τὸ πάσῃ καὶ παντὸς δόξῃ προσέχειν. — ἀνόητον δ' εἶναι καὶ πάσης ὑπολήψεως τε καὶ δόξης καταφρονεῖν.

Egregia etiam sunt omnia quae sequuntur 201—203, indidem sumta. Scripserat Aristoxenus librum, cui titulus Πυθαγορικὰ ἀποφάσεις, id est Pythagorae et Pythagoreorum *sententiae* (ἐκ τοῦ ἀποφαίνεσθαι τὴν γνώμην), de rebus ad vitam bene constituendam necessariis, veluti *de cupiditate*, *de procreandis liberis*, *de fortuna*, *de pulchri amore* (Φιλοκαλίᾳ) et sim. Huius libri *excerpta* quaedam in Stobaei manus pervenerunt, nam quis credat Stobaeum ipsas Πυθαγορικὰς ἀποφάσεις in manibus habuisse? Ex eodem complura Iamblichus sine nomine auctoris (ut solet) in suam farraginem recepit, quorum verus auctor ex Stobaeo cognoscitur. Ut apud Iamblichum est: περὶ δὲ δόξης τὰδε Φασὶ λέγειν αὐτούς, sic apud Stobaeum legitur (*Anthol.* 101. 4): περὶ δὲ γενέσεως παίδων τὰδε ἔλεγεν et (*Ecl. Phys.* I. 6. 18. pag. 78. Gaisf.): περὶ δὲ τύχης τὰδε ἔφασκον et (*Anthol.* 10. 67): περὶ δὲ ἐπιθυμίας τὰδε ἔλεγεν, et sim. quae afferuntur omnia ἐκ τῶν Ἀριστοξένου Πυθαγορικῶν ἀποφάσεων.

In § 201. καθόλου δὲ εἰπεῖν ἀναγκαῖον εἶναι τοὺς σωτησομένους τῶν νέων προσέχειν ταῖς τῶν πρεσβυτέρων τε καὶ καλῶς βεβιωκότων ὑπολήψεσί τε καὶ δόξαις, Aristoxenea locutio est in tali re καθόλου δὲ εἰπεῖν, ut in § 203. καθόλου δὲ εἰπεῖν οὐδέποτε τὸν ἄνθρωπον ἐατέον εἶναι ποιεῖν ὅ, τι ἂν βούληται. et ἐν ταῖς Πυθαγορικαῖς ἀποφάσεσι (Stob. 43. 49): καθόλου δ' ὥντο δεῖν ὑπολαμβάνειν μηδὲν εἶναι μείζον κακὸν ἀναρχίας. et (*Anthol.* 101. 4) καθόλου μὲν φυλάττεσθαι τὸ καλούμενον προφερές, et alibi saepius.

In sqq. § 201. ἐν δὲ τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ τῷ σύμπαντι εἶναι τινὰς ἡλικίας ἘΝΔΕΔΑCΜΕΝΑC· οὕτω γὰρ καὶ λέγειν αὐτοὺς Φασιν, certa esse Aristoxeni vestigia supra ostendimus. Huc pertinet quod apud Diogenem Laërt. servatum est VIII. 10. διαιρεῖται δὲ καὶ τὸν τοῦ ἀνθρώπου βίον οὕτως· „παῖς εἴκοσι ἔτεα, νεηνίσκος εἴκοσι, νεηνίης εἴκοσι, γέρων εἴκοσι. αἱ δὲ ἡλικίαι πρὸς τὰς ὥρας ὥδε σύμμετροι· παῖς ἔαρ, νεηνίσκος θέρος, νεηνίης Φθινόπωρον, γέρων χειμῶν.” Cf. § 44. ὁ Πυθαγόρας — ὀγδοηκοντούτης ἐτελευτα κατὰ τὴν ἰδίαν ὑπογραφὴν τῶν ἡλικιῶν.

Quae apud Iamblichum sequuntur omnia 201—203 praeclara sunt et prudentissime animadversa et iudicata. Quicumque ingenuae iuventutis mores diu et multum observaverit impense Pythagorae sententiam admirabitur. Quid verius quam quod

scribit § 202. συρρεῖν δὲ σχεδὸν εἰς ταύτην τὴν ἡλικίαν (*adolecentiam*) ἀμφοτέρω τὰ γένη τῶν ἀμαρτημάτων· τὸ μὲν γὰρ Φεύγειν ἅπαν τὸ τῆς σπουδῆς τε καὶ τάξεως γένος ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, διώκειν δὲ τὸ τῆς παιγνίας τε καὶ ἀκολασίας καὶ ὕβρεως τῆς παιδικῆς εἶδος τῆς τοῦ παιδὸς ἡλικίας οἰκειότατον εἶναι. ἐκ ταύτης οὖν εἰς τὴν ἐχομένην ἡλικίαν ἀΦικνεῖσθαι τὴν τοιαύτην διάθεσιν. τὸ δὲ τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν ἰσχυρῶν, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ τῶν φιλοτιμιῶν γένος, ὁμοίως δὲ καὶ τὰς λοιπὰς ὁρμὰς τε καὶ διαθέσεις, ὅσαι τυγχάνουσιν οὔσαι τοῦ χαλεποῦ τε καὶ θορυβάδους γένους, ἐκ τῆς τοῦ ἀνδρὸς ἡλικίας εἰς τὴν τῶν νεανίσκων ἀΦικνεῖσθαι.

Componamus iam τὰς Ἀριστοξένου Πυθαγορικὰς ἀποφάσεις apud Stobaeum cum locis Iamblichi.

STOBÆUS.

(*Anthol.* 43. 49.)

Καθόλου δὲ ᾤοντο δεῖν ὑπολαμβάνειν μηδὲν εἶναι μεῖζον κακὸν ἀναρχίας· οὐ γὰρ πεφυκέναι τὸν ἄνθρωπον διασώζεσθαι μηδενὸς ἐπιστατοῦντος.

ibid.

Δεῖν δὲ ἔφασκον εὐθύς ἐκ παίδων καὶ τὴν τροφὴν τεταγμένως προσφέρεσθαι διδάσκοντες ὥς ἡ μὲν τάξις καὶ συμμετρία καλὴ καὶ σύμφορος, ἡ δὲ ἀταξία καὶ ἀσυμμετρία αἰσχρὰ τε καὶ ἀσύμφορος.

ARISTOXENUS.

(*Anthol.* 79. 45).

Μετὰ τὸ θεῖον καὶ δαιμόνιον πλεῖστον ποιεῖσθαι λόγον γονέων τε καὶ νόμων μὴ πλατῶς ἀλλὰ πεπιστευμένως ἑαυτὸν πρὸς ταῦτα παρασκευάζοντα.

IAMBlichus.

§ 175.

Καθόλου δὲ ᾤοντο δεῖν ὑπολαμβάνειν μηδὲν εἶναι μεῖζον κακὸν ἀναρχίας· οὐ γὰρ πεφυκέναι τὸν ἄνθρωπον διασώζεσθαι μηδενὸς ἐπιστατοῦντος.

IAMBlichus § 203.

Διαπορεῖν πολλάκις αὐτοὺς ἔφασαν τίνος ἕνεκα τοὺς παῖδας συνεθίζομεν προσφέρεσθαι τὴν τροφὴν τεταγμένως τε καὶ συμμετρως καὶ τὴν μὲν τάξιν καὶ τὴν συμμετρίαν ἀποφαίνομεν αὐτοῖς καλὰ, τὰ δὲ τούτων ἐναντία τὴν τε ἀταξίαν καὶ τὴν ἀσυμμετρίαν αἰσχρὰ.

IAMBlichus.

§ 175.

Μετὰ δὲ τὸ θεῖον τε καὶ τὸ δαιμόνιον πλεῖστον ποιεῖσθαι λόγον γονέων τε καὶ νόμου καὶ τούτων ὑπὴκοον αὐτὸν κατασκευάζειν μὴ πλατῶς ἀλλὰ πεπισμένως.

Vides haec quoque Iamblichum ex Aristoxeno descripsisse. Eiusdem sunt quae apud Iamblichum arctissime cum his coniuncta leguntur. Simul Stobaeus ex Iamblichō emendari potest revocando ὑπήκουον post αὐτόν, et scribendo πεπεισμένως pro πεπιστευμένως.

ARISTOXENUS.

ibid.

Τὸ μένειν τοῖς πατρίοις ἔθεσί τε καὶ νόμοις ἐδοκίμαζον, εἰ καὶ μικρῷ χεῖρῳ τῶν ἐτέρων εἴη.

Itaque ea quoque quae apud Iamblichum sequuntur: τὸ ΓΑΡ ῥαδίως ἀποπηδᾶν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ οἰκείου εἶναι καινοτομίας οὐδαμῶς εἶναι σύμφορον οὐδὲ σωτήριον. ARISTOXENI sunt.

Quae leguntur in § 205. Aristoxeni esse ἐκ τῶν Πυθαγορικῶν ἀποφάσεων utriusque testimonii comparatio docebit:

IAMBlichus.

§ 205.

Περὶ δὲ τῆς ὀνομαζομένης ἐπιθυμίας τοιαῦτα λέγειν ἔφασαν τοὺς ἄνδρας ἐκείνους· αὐτὴν μὲν τὴν ἐπιθυμίαν ἐπιφοράν τινα εἶναι τῆς ψυχῆς καὶ ὁρμὴν καὶ ὄρεξιν ἥτοι πληρώσεως τινὸς ἢ παρουσίας τινῶν αἰσθήσεως ἢ διαθέσεως αἰσθητικῆς. γίνεσθαι δὲ καὶ τῶν ἐναντίων ἐπιθυμίαν ἢ κενώσεώς τε καὶ ἀπουσίας καὶ τοῦ μὴ αἰσθάνεσθαι ἐνίων.

Sequitur apud

IAMBlichum.

Ποικίλον δὲ εἶναι τὸ πάθος τοῦτο καὶ σχεδὸν τῶν περὶ ἄνθρωπον πολυειδέστατον. εἶναι δὲ τὰς πολλὰς τῶν ἀνθρωπίνων ἐπιθυμιῶν ἐπικτήτους καὶ κατεσκευασμένας ὑπ' αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων.

IAMBlichus.

§ 176.

Τὸ μένειν ἐν τοῖς πατρίοις ἔθεσί τε καὶ νόμοις ἐδοκίμαζον οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι καὶ ἢ μικρῷ χεῖρῳ ἐτέρων.

ARISTOXENUS.

(Anthol. 10. 67.)

Περὶ δὲ ἐπιθυμίας τάδε ἔλεγεν·

αὐτὴν τὴν ἐπιθυμίαν (εἶναι) ἐπιφοράν τινα τῆς ψυχῆς καὶ ὁρμὴν καὶ ὄρεξιν πληρώσεως ἢ παρουσίας αἰσθήσεως ἢ κενώσεως καὶ ἀπουσίας καὶ τοῦ μὴ αἰσθάνεσθαι.

apud

ARISTOXENUM.

εἶναι τὸ πάθος τοῦτο ποικίλον καὶ πολύπουν καὶ πολυειδέστατον. εἶναι δὲ τῶν ἐπιθυμιῶν τὰς μὲν ἐπικτήτους τε καὶ παρασκευαστάς, τὰς δὲ συμφύτους.

Videmus καὶ πολύπονον, quod cum caeteris pugnat, non esse genuinum. Optime Iamblichus: ποικίλον — καὶ σχεδὸν τῶν περὶ ἄνθρωπον πολυειδέσαστον. Praeterea pro CTMΦύτους; verum esse arbitror ἘMΦύτους; ingenitas, natura insitas. Plato in *Phaedr.* pag. 237 d. ἡ ἔμφυτος οὕσα ἐπιθυμία ἡδονῶν.

Itaque et reliqua omnia de eodem argumento apud Iamblichum scripta, quae ab illo loco avelli non possunt 205—208, eundem ARISTOXENUM auctorem habent.

Sequitur locus *de procreandis liberis* § 209—213. quem supra diligenter demonstravimus et a personato Ocello Lucano et ab Iamblichō ἐκ τῶν Ἀριστοξένου Πυθαγορικῶν ἀποφάσεων in suos hortulos esse derivatum.

Eximius Aristoxeni locus in § 180—183. agnoscitur primum argumenti praestantia, deinde purae et tersae orationis laude, stabilitur denique probabilis suspicio Aristoxeni auctoritate.

Apud Ioh. Damascenum in *Append. Stobaei* II. 13. 118. pag. 206. Meinek. legitur: ἐκ τῶν Ἀριστοξένου Πυθαγορικῶν ἀποφάσεων. ἘΦασκον δὲ καὶ τὰς μαθήσεις πάσας τῶν τε ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν τὰς μὲν ἐκουσίους ὀρθῶς τε εἶναι καὶ εἰς τέλος ἀφικνεῖσθαι, τὰς δὲ ἀκουσίους Φαύλους τε καὶ ἀτελεῖς γίνεσθαι. Vides indidem sumta esse quae scribit Iamblichus in § 183. καὶ τὰς μαθήσεις τὰς ὀρθῶς γιγνομένης ἐκουσίους δεῖν ἔφασκαν γίνεσθαι ἀμφοτέρων βουλομένων τοῦ τε διδάσκοντος καὶ τοῦ μαθηθάνοντος, ἀντιτείναντος γὰρ ὁποτέρου δήποτε τῶν εἰρημένων οὐκ ἂν ἐπιτελεσθῆναι κατὰ τρόπον τὸ προκείμενον ἔργον.

Eadem opera ex hoc egregio fragmento eximamus mendum, quod in superiore commentario silentio praetermisimus. Editur in § 181. πρὸς γὰρ ἄνδρα ἐπὶ καλοκἀγαθίας ἤκοντα ἀληθινὸν ἀξίωμα οὗτ' εὖσχημον οὗτ' εὐκαιρον εἶναι προσφέρειν οὔτε παρρησίαν ΠΑΛΙΝ οὔτε τὰ λοιπὰ τῶν ἀρτίως εἰρημένων. Ineptum est πάλιν neque *omnis παρρησία* erga summos viros reprehendenda est, sed ea tantum quae modum excedit. Itaque corrigendum: οὔτε παρρησίαν ΠΟΛΛΗΝ οὔτε κτέ. namque in hac quoque re

sunt certi denique fines,

quos ultra citraque nequit consistere rectum.

Reliquum est ut unum eximium Aristoxeni locum *de fortuna*

ex sententia Pythagoreorum in Stobaei *Ecl. Phys.* I. 6. 18. vitiis quibusdam liberem. Proponam locum ut mihi scribendus esse videtur: Περὶ δὲ τύχης τάδε ἔφασκον· εἶναι μὲν ΤΙ καὶ δαιμόνιον μέρος αὐτῆς· γενέσθαι γὰρ ἐπίπνοιάν τινα παρὰ τοῦ δαιμονίου τῶν ἀνθρώπων ἐνίοις ἐπὶ τὸ βέλτιον ἢ ἐπὶ τὸ χεῖρον καὶ εἶναι φανερώς κατ' αὐτὸ τοῦτο τοὺς μὲν εὐτυχεῖς, τοὺς δὲ ἀτυχεῖς. Καταφανέστατον δ' εἶναι τοῦτο (ἐκ τοῦ) τοὺς μὲν ἀπροβουλεύτως καὶ εἰκῇ τι πράττοντας πολλάκις κατατυγχάνειν, τοὺς δὲ προβουλευομένους καὶ προνοουμένους ὁρθῶς τι πράττειν ἀποτυγχάνειν. Εἶναι δὲ καὶ ἕτερον τύχης εἶδος καθ' ὃ οἱ μὲν εὐφρεῖς καὶ εὐστοχοι, οἱ δὲ ἀφρεῖς τε καὶ (τὴν) ἐναντίαν ἔχοντες φύσιν βλάπτουσι, ὧν οἱ μὲν εὐθύβουλοι εἶναι, οἱ δ' ἀποπίπτουσι τοῦ σκοποῦ μηδέποτε τῆς διανοίας αὐτῶν εὐστόχως φερομένης ἀλλ' ἌΕΙ ταρασσομένης. Ταύτην δὲ τὴν (εὐτυχίαν καὶ τὴν) ἀτυχίαν ἘΜφυτον εἶναι καὶ οὐκ ἐπεΐστακτον.

In Codicibus est: εἶναι μὲν ΤΟΙ. correxit Wytttenbach. — omissum est ἐκ τοῦ — et articulus in (τὴν) ἐναντίαν — βλάπτουσι et εὐθύβουλοι εἶναι. emendavit L. Dindorf. — ἀλλὰ ΚΑΙ ταρασσομένης. Deinde pro ἀτυχίαν in optimis legitur εὐτυχίαν, sed perspicuum est *utrumque* a Pythagora fortunae tribui. Praeterea omnes habent ἘΜφυτον pro ἔμφυτον solemni errore.

Excipit longum et eximium Aristoxeni locum § 215—222. locus ex uno omnium futilissimo scriptore descriptus de Pythagorae ad Phalaridem adventu, de tyranni importunitate et impietate, de invicta Pythagorae constantia et contemptu mortis. Deinde narrat ipsius Pythagorae opera Phalaridem et regno et vita esse spoliatum et Siciliam crudelissima tyrannide liberatam: τούτων ἔτι γενναιότερον διεπράξατο (inquit § 220.) τὴν κατάλυσιν τῆς τυραννίδος ἀπεργασάμενος καὶ κατασχὼν μὲν τὸν τύραννον μέλλοντα ἀνῆκτους συμφορὰς ἐπάγειν τοῖς ἀνθρώποις, ἐλευθερώσας δὲ τῆς ὠμοτάτης τυραννίδος Σικελίαν. Mera somnia nobis homo narrat: ea quae numquam facta sunt neque fieri potuerunt ¹⁾ sine ullo auctore ac teste pro certis commemorans, nihil per-

1) De Phalaride dudum ex insidiis interfecto antequam in Italiam Pythagoras venerit vide Bentleium in *Resp. ad C. Boylium* pag. 12—24. Non dubitavit tamen nebulo scribere in § 221. ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας Πυθαγόρα τε καὶ Ἀβάριδι Φάλαρις ἐπῆγε κίνδυνον θανάτου καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευόντων ἀπεσφάγη.

spicue definiens sed per obscuras ambages et inani sonitu verborum lectores enecans. Praeterea utitur molestissima oratione et stilo, qualis esse solet τῶν ἀπειροκάλων Neoplatonicorum. Audi pauca: § 217. ἐξουσιαστικῶς ἐπεχίρει λέγειν — διεξῆλθε γνωριμώτατα — περὶ τῆς ἐν τῇ ψυχῇ αὐτεξουσίου δυνάμεως ἀναμφισβητήτως ἀπέδειξεν — ἐπεξῆλθεν ἰκανῶς — σερεῶς ἀνεδίδαξεν — σαφέστατα ἀπεκάλυψεν — παρέδειξε περιφανῶς — ἐπισημονικῶς διεξῆλθε — ἀπέδειξε τελέως — ὠφελιμώτατα ἐπαίδευσεν. haec omnia uno tenore ac ferme uno spiritu taediosissime detexuntur. Haec sunt illa *monstra verborum*, quae acutus et ingeniosus Meinersius ferre non poterat. Est etiam aliud in his indicium, quo recentium Graeculorum oratio ab antiquiorum consuetudine discernitur, in § 220. *καθερῆ τῇ γνώμῃ φιλοσοφῶν ἐφαίνεται καὶ παντάπασι παρτεταγμένως καὶ καρτερούντως ἡμύνετο τὴν τύχην*, quae verba ostendimus ex Platonis *Rep.* sumta esse pag. 399 v. ἐν πᾶσι τοῦτοις παρτεταγμένως καὶ καρτερούντως ἀμυνομένου τὴν τύχην. Non cadit autem illa servilis Platonis imitatio nisi in angustos Graeculorum animos, quibus haec splendida orationis suae ornamenta et lumina esse videbantur. Itaque sicubi istiusmodi quid legitur certum est nos aut Iamblichum ipsum tenere aut ex Neoplatonicis aliquem aut denique unum de futilium Graeculorum grege, nam nemo Veterum id fecit umquam nisi in locis poëtarum, quos unusquisque tenebat memoriter. Ad hanc lucem inspicere mihi hos apud Iamblichum locos in § 1. 30. 70. 220. 228. 266. ubi imitationis Platonicae certa sunt impressa vestigia et facile animadvertes aut Iamblichi haec esse aut Iamblichō non multo melioris.

Est etiam aliud in his sequioris aetatis argumentum in § 217. ὁ Πυθαγόρας ὑποπτεύων μὲν ὅτι Φάλαρις αὐτῷ ῥάπτοι θάνατον, ὅμως δὲ εἰδὼς ὅτι οὐκ εἴη Φαλάριδι ΜΟΡCΙΜΟC ἐξουσιαστικῶς ἐπεχίρει λέγειν. Quis enim, qui Philostrati vitam Apollonii Tyanensis legerit, non statim ad haec recordatur loci, ubi mentitur homo levissimus Apollonium in capitis periculo ferocissime Domitiano dixisse:

οὐ μὲν με κτενέεις ἐπεὶ οὗ τοι μόρσιμός εἰμι.

et sic tenues dilapsus esse in auras ¹⁾. Quis non intelligit

1) Philostratus v. A. VIII. 5. πέμπε τὸν ληψόμενόν μου τὸ σῶμα, τὴν γὰρ ψυχὴν ἀδύνατον· μᾶλλον δὲ οὐδ' ἂν τὸ σῶμα τοῦμὸν λάβοις,

illa ex his esse nata? Non multum igitur a vero aberrabit qui incerto nebuloni tantum fidei habendum esse existimabit quantum Phalaridis Epistolis.

Praeterea non cogitavit is qui haec consarcinavit, si Pythagoras certo sciret ὅτι οὐκ εἴη τῷ Φαλάριδι μόρσιμος, minime ex ea constantia colligi posse ὡς εἰλικρινῶς ἀδεῖς ἦν πρὸς θάνατον § 220.

Revertitur ad nos § 229—240. Aristoxenus et facile agnoscimus τὰς Πυθαγορικὰς ἀποφάσεις ab illo scriptas. Primum *de amicitia* § 230. οὕτω θαυμαστὴν Φιλίαν (Pythagoras) παρέδωκε τοῖς χρωμένοις ὥς ἐτι καὶ νῦν τοὺς πολλοὺς λέγειν ἐπὶ τῶν σφοδρότερον εὐνοούντων ἑαυτοῖς ὅτι τῶν Πυθαγορείων εἰσὶν. Vides ἐτι καὶ νῦν de qua aetate dicatur. Sequuntur *de tuenda amicitia* egregia quaedam praecepta, in quibus et Pythagorae sapientia cernitur et Aristoxeni venustum et elegans dicendi genus. Bis eadem repetita dedit Iamblichus § 101—102. παρήγγελλον γὰρ ἐκ Φιλίας ἀληθινῆς ἐξαίρεῖν ἀγῶνά τε καὶ Φιλονικίαν — διὰ κακίαν μεγάλην τε καὶ ἀνεπανόρθωτον. et § 230—232. παρεκελεύοντο οὖν οἱ ἄνδρες οὗτοι ἐκ Φιλίας ἀληθινῆς ἐξαίρεῖν ἀγῶνά τε καὶ Φιλονικίαν — διὰ κακίαν μεγάλην τε καὶ ἀνεπανόρθωτον. Accedit novum indicium ex prisco verbo Pythagoreo τὰς νουθετήσεις, ἃς δὴ ΠΕΔΑΡΤΑΞΕΙΣ ἐκάλουσιν ἐκεῖνοι. § 101 et 231. quod satis est argumenti auctorem huius rei in Graecia maiore fuisse.

Eiusdem praestantiae sunt et cum praecedentibus arctissimo vinculo copulata quae leguntur in § 232. ἔχθραν ἐκόντα μὲν μηδέποτε αἶρεσθαι πρὸς τοὺς μὴ τελέως κακοὺς, ἀράμενον δὲ μένειν εὐγενῶς ἐν τῷ διαπολεμεῖν ἂν μὴ μεταπέσῃ τὸ ἦθος τοῦ διαφερομένου καὶ προσγένηται εὐγνωμοσύνη, quae, ut omnia veri Pythagorae, non tantum in illa tempora et in illos homines scripta sunt, sed in omne aevum saniorum hominum animis inscripta. Haec omnia igitur in Aristoxeni fragmenta tuto transferri possunt.

Additur his locus § 233. nominatim ex Aristoxeno prolatus: Ἀρισδόξενος ἐν τῷ περὶ Πυθαγορικοῦ βίου αὐτὸς διακηκοέναι Φησὶν. Primum inter se comparandi sunt duo testes

οὐ γὰρ με κτενέεις ἐπεὶ οὐ τοι μόρσιμός εἰμι.
καὶ εἰπὼν ταῦτα ἠφανίσθη τοῦ δικαστηρίου.

IAMBlichus.

§ 233.

Ἄλλὰ μὴν τεκμήραιτο ἂν τις καὶ περὶ τοῦ μὴ παρέργως αὐτὸν τὰς ἀλλοτριὰς ἐκκλίνειν Φιλίας ἀλλὰ καὶ πάνυ σπουδαίως περιάμπτειν αὐτὰς καὶ φυλάττεσθαι καὶ περὶ τοῦδε (L. παρὰ τῷδε). μέχρι πολλῶν γενεῶν τὸ Φιλικὸν πρὸς ἀλλήλους ἀνένδοτον διατετηρηκέναι ἔκ τε ὧν Ἀριστόξενος ἐν τῷ περὶ Πυθαγορικοῦ βίου αὐτὸς διακηκοέναι Φησὶ Διονυσίου τοῦ Σικελίας τυράννου ὅτε ἐκπεσὼν τῆς μοναρχίας γράμματα ἐν Κορίνθῳ ἐδίδασκεν. Φησὶ γὰρ οὕτως ὁ Ἀριστόξενος· Οἴκτων δὲ καὶ δακρύων καὶ πάντων τῶν τοιούτων εἶργεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, ὡς ἐνδέχεται μάλιστα. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ περὶ θαπείας καὶ δεήσεως καὶ λιτανείας καὶ πάντων τῶν τοιούτων.

PORPHYRIUS.

§ 59.

Τεκμηραίμεθα δέ, Φησὶ ΝΙΚΟΜΑΧΟΣ, περὶ τοῦ μὴ παρέργως αὐτοὺς τὰς ἀλλοτριὰς ἐκκλίνειν Φιλίας ἀλλὰ πάνυ σπουδαίως περιάμπτειν αὐτὰς καὶ φυλάττεσθαι· καὶ μὴν περὶ τοῦ μέχρι πολλῶν γενεῶν τὸ Φιλικὸν πρὸς ἀλλήλους ἀνένδοτον αὐτοὺς διατετηρηκέναι καὶ ἐξ ὧν Ἀριστόξενος ἐν τῷ περὶ τοῦ Πυθαγόρου βίου αὐτὸς διακηκοέναι Φησὶ Διονυσίου τοῦ Σικελίας τυράννου ὅτ' ἐκπεσὼν τῆς μοναρχίας γράμματα ἐν Κορίνθῳ ἐδίδασκεν. Φησὶ δ' οὕτως· Οἴκτων καὶ δακρύων καὶ πάντων τῶν τοιούτων εἶργεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, ὡς ἐνδέχεται μάλιστα. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ περὶ θαπείας καὶ δεήσεως καὶ λιτανείας καὶ πάντων τῶν τοιούτων.

Manifestum est in his Iamblichum et Porphyrium eadem de iisdem ex eodem fonte haurire. NICOMACHI haec omnia sunt, quem Porphyrius diserte laudat, Iamblichus de more omisso nomine describit. Ne quis tamen existimet ea ab Iamblichō ex Porphyrio sumta esse. Non est mihi enim dubium quin *nihil omnino* ex Porphyrii libro in suum Iamblichus transfuderit. Fallit opinio eos qui saepius Iamblichum ex Porphyrio pendere opinantur. Eadem sunt apud utrumque quia uterque eosdem testes et auctores sequebatur. Iamblichus semel diserte nominat Aristoxenum, Nicomachum et Apollonium, quos in scribendo haberet auctores. Complura ex iisdem Porphyrius attulit addito fideliter auctoris nomine. Iamblichus eadem narrat pro suis, sed multo plura et copiosiora ex eodem libro expromit. Exemplo sunt quae scripsit Iamblichus § 2 sqq. de Pythagorae maioribus et parentibus, quae ex Apollonio descripta esse osten-

dit brevis locus ex Porphyrio § 2. Ἀπολλώνιος δ' ἐν τοῖς περὶ Πυθαγόρου καὶ μητέρα ἀναγράφει Πυθαΐδα ἀπόγονον Ἀγκαίου τοῦ οἰκιστοῦ τῆς Σάμου. Iamblichus, ut qui omnia negligenter et levi brachio agebat, in hoc loco satis habuit Apollonium describere et Aristoxeni testimonium optimi et certissimi testis ne commemoravit quidem. Satis aliunde constat Aristoxenum de Pythagorae patria aliter sensisse. Diog. Laërt. VIII. 1. Πυθαγόρας —, ὥς Ἀριστόξενος, Τυρρηνὸς ἀπὸ μιᾶς τῶν νήσων, ἃς κατέσχον Ἀθηναῖοι Τυρρηνοὺς ἐκβαλόντες. Clemens Alex. I. Strom. pag. 129. Sylb. Πυθαγόρας — ὥς Ἀριστόξενος ἐν τῷ Πυθαγόρου βίῳ — Τυρρηνός. quibusdam consentit Cleanthes apud Porphyrium § 1. λέγων ἄλλους εἶναι οἱ τὸν πατέρα αὐτοῦ Τυρρηνὸν ἀποφαίνονται τῶν τὴν Λῆμον ἀποικισάντων. Consentit etiam fabulator Diogenes apud Porphyrium § 10. Διογένης ἐν τοῖς ὑπὲρ τὴν Θούλην ἀπίστοις — Φησὶ Μνήσαρχον Τυρρηνὸν κατὰ γένος τῶν Λῆμον καὶ Ἴμβρον καὶ Σκυρον κατακλιθέντων Τυρρηνῶν.

Quis autem huiusmodi omnia melius scire poterat quam Aristoxenus in Graecia maiore natus, nobilis et pereruditus, qui cum Pythagoreorum ultimis familiariter vixerat?

Floruit duobus post saeculis sed in urbe literata per philosophorum et doctorum manus tuto memoria vetus ad posteros traditur. Non multum haec curabat Iamblichus uno Apollonio contentus, qui quis sit aut unde sit et quando vixerit nemo novit.

Similiter igitur in loco, quo de agimus, Iamblichus Nicomachi testimonium non a Porphyrio accepit, sed ex ipso Nicomacho expromsit ad verbum. Sed alia res est in iis, quae apud utrumque sequuntur, quae quamquam in eandem sententiam ex eodem teste descripta tamen toto coelo inter se diversa sunt, ut utrumque locum insipientibus apparebit. Apud Aristoxenum Iamblichi omnia ad naturae veritatem et simplicitatem accommodata sunt. Mimus agebatur in regia: convenerat inter tyrannum et aulicos fabula ad tentandam hominum arrogantium constantiam. Omnia sunt pervenuste narrata et perlepidā, qualis est iocus aulicorum in Damonem, quos narrat τὸν Δάμωνα χλευάζειν καὶ σκώπτοντας ἔλαφον ἀντιδίδοσθαι λέγειν, et omnino omnia ad vividam oculati testis imaginem depicta sunt ut tamquam praesentes ipsum Dionysium haec referentem audiamus. Apud Nicomachum contra contracto in

brevius Dionysii testimonio nec vera rei ratio apparet et omnia sunt languida et frigida. Audi mihi pauca verba utriusque. Nicomachus § 60. Βουλόμενος οὖν ποτὲ Διονύσιος πεῖραν αὐτῶν λαβεῖν λεγομένων τινῶν ὥς συλληφθέντες οὐκ ἐμμένουσι τῇ πρὸς ἀλλήλους πίσει τὰδ' ἐποίησεν. ubi scribe λεγόντων pro λεγομένων et ἐμμενοῦσι. Aristoxenus autem § 234. Διονύσιος οὖν ἐκπεσῶν τῆς τυραννίδος ἀφικόμενος εἰς Κόρινθον ΠΟΛΛΑΚΙΣ ἡμῖν διηγεῖτο τὰ περὶ τῶν κατὰ Φιντίαν τε καὶ Δάμωνα τοὺς Πυθαγορείους. ἦν δὲ ταῦτα τὰ περὶ τὴν τοῦ θανάτου γενομένην ἐγγύην. ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐγγυήσεως τοιόσδε τις ἦν. Εἶναί τινας ἔφη τῶν περὶ αὐτὸν διατριβόντων, οἱ πολλάκις ἐποιοῦντο μνείαν τῶν Πυθαγορείων διασύροντες καὶ διαμωκώμενοι καὶ ἀλαζόνας ἀποκαλοῦντες αὐτοὺς καὶ λέγοντες ὅτι ἐκκοπεῖν ἂν αὐτῶν ἢ τε σεμνότης αὕτη καὶ ἡ προσποίητος πίσις καὶ ἡ ἀπάθεια εἴ τις καταστήσειεν αὐτοὺς εἰς φόβον ἀξιόχρεων. Ἀντιλεγόντων δέ τινων καὶ γιγνομένης Φιλονικίας συνταχθῆναι ἐπὶ τοὺς περὶ Φιντίαν (δρᾶμα τοιόνδε. μεταπεμψάμενος ὁ Διονύσιος ἔφη τὸν Φιντίαν supplementum ex F.) ἐναντίον τε τινὰ τῶν κατηγορῶν αὐτοῦ εἰπεῖν, ὅτι Φανερός γέγονε μετὰ τινων ἐπιβουλεύων αὐτῷ καὶ τοῦτο μαρτυρεῖσθαι τε ὑπὸ τῶν παρόντων ἐκείνων καὶ τὴν ἀγανάκτησιν πιθανῶς πάνυ γενέσθαι. Egre gie haec omnia narrata sunt ut agnoscas oculatum testem. Est in his unus locus impeditus, in quo sanando mihi non satisfacio. Sententia postulat: μεταπεμψάμενος ὁ Διονύσιος ἔφη τὸν Φιντίαν ἘΝΑΝΤΙΟΝ τῶν κατηγορῶν αὐτοῦ εἰπεῖν, sed non dispicio unde vulgata ἐναντίον τε τινὰ nasci potuerit. Reliqua omnia perinde sunt eximia usque ad § 236. τοὺς δὲ μηδενὶ τρόπῳ καίτοι λιπαροῦντος αὐτοῦ συγκαθεῖναι εἰς τὸ τοιοῦτον.

Non est admodum difficile ad intelligendum unde hoc tantum discrimen natum sit. Habebat Iamblichus ad manum, ut vidimus, scripta Aristoxeni et Nicomachi et Apollonii. Cooperat describere verba Nicomachi eadem quae apud Porphyrium leguntur. Ubi ad Aristoxeni testimonium pervenit maluit locum elegantissimum ex ipso Aristoxeno transscribere quam Nicomachi excerpta sequi, ad quem in fine loci rediit his verbis: καὶ ταῦτα μὲν ὁ Ἀριστόξενος ὡς παρ' αὐτοῦ τοῦ Διονυσίου πυθόμενός φησιν. § 237. Porphy. § 61.

Nunc ubi de rei ratione liquido constat, non abs re est videre quo pacto apud reliquos testes veritas obscurata fuerit. Habe-

mus apud Diodorum Siculum X. 4. testimonium Timaei (non nominati) hoc: Διονυσίου τυραννοῦντος Φιντίας τις Πυθαγόρειος ἐπιβεβουλευκὼς τῷ τυράννῳ (viden' mendacium?) μέλλων τῆς τιμωρίας τυγχάνειν — δώσειν ἔφησεν ἐγγυητὴν τοῦ θανάτου τῶν φίλων ἓνα, et in fine: θαυμαστῆς δὲ τῆς Φιλίας φανείσης ἅπαντι ἀπέλυσεν (quasi nocentem) ὁ Διονύσιος τῆς τιμωρίας τὸν ἐγκυλούμενον καὶ παρεκάλεσε τοὺς ἄνδρας τρίτον ἑαυτὸν εἰς τὴν Φιλίαν προσλαβέσθαι. Si constabat Phintiam Dionysio *parasse necem*, absurdum est eius amicitiae tyrannum cupidum fuisse. Satis erat illi poenam et supplicium remittere.

Hunc ipsum Timaei (non nominati) locum Latine vertit Cicero *de Off.* III. 10. § 45. *Damonem et Phintiam Pythagoreos ferunt hoc animo inter se fuisse ut quum eorum alteri Dionysius tyrannus diem necis destinavisset — vas factus est alter — ut si ille non revertisset moriendum esset ipsi. Qui quum ad diem se recepisset admiratus eorum fidem tyrannus petiit ut se ad amicitiam tertium adscriberent. Vides quantopere haec a vero deflexerint. Quod simulate agebatur verum fuisse narratur. Phintias tyranno insidias struxisse dicitur et „paucos sibi dies ordinandum suorum causa postulavisse” (Cicero). Constituta die ἅπας ὁ δῆμος συνέδραμεν. ἤδη δὲ τῆς ὥρας συγκλειούσης πάντες μὲν ἀπεγίγνωσκον, ὁ δὲ Φιντίας ἀνελπίζως ἐπὶ τῆς ἐσχάτης τοῦ χρόνου ἡμέρας δρομαῖος ἦλθεν τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην. (Timaeus). Nihil quidquam in his veri est. Phintias Dionysii simulatione deceptus et necem sibi instare opinatus ἡξίωσεν αὐτῷ δοθῆναι τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας — ἐγγυητὴν καταστήσας τὸν Δάμωνα. Tota res acta in regia est populo insciente, et habitabant Phintias et Damon in urbe. ὅντος δ' ἤδη τοῦ ἡλίου περὶ δυσμὰς ἦκεν ὁ Φιντίας ἀποθανούμενος (Aristoxenus).*

et c' est pourtant ainsi que l'on écrit l'histoire.

Nacti tam bonum testem simul quale fuerit Dionysii minoris ingenium liquido intelligimus. Quamquam pater primum de industria ipsius naturam depravavit ¹⁾ et ipse regnum adeptus

1) Plutarchus in *Dione* cap. IX. φύσει γὰρ οὐκ ἐγγενέει τῶν φαυλοτάτων τυράνων ὁ Διονύσιος ἀλλ' ὁ πατὴρ δεδοικὼς μὴ φρονήματος μεταλαβὼν — ἐπιβουλεύσειεν αὐτῷ — ἐφρούρει κατὰ κλεισον οἴκοι δι' ἐρημίαν ὁμιλίας ἐτέρας καὶ ἀπειρίαν πραγμάτων, ὡς φασιν, ἀμάξια καὶ δῖφρους ξυλίνους καὶ τραπέζας τεκταίνοντων.

ab adulatorum grege ad temulentiam ¹⁾ et libidines impulsus est, remansit tamen mite et mansuetum ingenium et naturalis quaedam bonitas, quam vitia numquam funditus deleverunt. Quam comis ac benignus fuerit ex Aristoxeni loco luculenter apparet. Fatetur se inanem mortis metum Phintiae incussisse, ut familiaribus suis gratum faceret Pythagoreorum fastum non ferentibus. Modesto nomine quos reliqui Διονυσιοκόλακας vocabant τοὺς περὶ αὐτὸν διατρίβοντας appellat. Ubi Damon conditionem accepit αὐτὸς ἐπὶ τοῦτοις εὐθύς ἐκπλαγῆναι ἔφη, et ubi sub tenebras Phintias moriturus rediit οἱ μὲν ἄλλοι (inquit) ἅπαντες ἐξεπλάγησαν καὶ ἐδουλώθησαν ²⁾, αὐτὸς δὲ περιβαλὼν καὶ Φιλήσας τοὺς ἄνδρας ἡξίωσα τρίτον ἑμαυτὸν εἰς τὴν Φιλίαν παραδέξασθαι. Lenem ac mitem indolem natura insitam in his cernimus. Quis non commoveatur legens apud Plutarchum in *Timoleonte* cap. XV. ἐν Κορίνθῳ ξένου τινὸς ἀγροικότερον εἰς τὰς μετὰ τῶν φιλοσόφων διατριβὰς αἷς τυραννῶν ἔχαιρε χλευάζοντος αὐτὸν καὶ τέλος ἐρωτῶντος τί δὴ τῆς Πλάτωνος ἀπολαύσεις σοφίας „οὐδέν, ἔφη, σοὶ δοκοῦμεν ὑπὸ Πλάτωνος ὠφελεῖσθαι τύχης μεταβολὴν οὕτω φέροντες;” Idem salse nonnullorum petulantiam et importunitatem retundebat: ἐπεὶ δὲ τῶν βουλομένων τις εὐφυῶν εἶναι σκάπτων τὸν Διονύσιον ἐξέσειε τὸ ἱμάτιον εἰσιὼν πρὸς αὐτὸν ὥς δὴ πρὸς τύραννον ἀντισκώπτων ἐκείνος ἐκέλευε τοῦτο ποιεῖν ὅταν ἐξίῃ παρ’ αὐτοῦ μὴ τι τῶν ἔνδον ἔχων ἀπέλθῃ. (Plut. *ibid.*). Non erat igitur natura aut malus aut stultus, sed

Φθείρουσιν ἥθη χρῆσθ’ ὁμιλίαι κακαί.

neque umquam perditiores et nequiores assentatores fuerunt quam οἱ περὶ Διονύσιον διατρίβοντες. Erat autem Dionysius in omni re plane dissimilis patri, de quo „a bonis auctoribus sic scriptum accepimus (Cicero *Tusc. Quaest.* V. 20. ex Philisto): summam fuisse eius in victu temperantiam, in rebusque gerundis acrem et industrium eundem tamen maleficum et iniustum.” In filio autem summa intemperantia, vinosus erat et libidinosus,

1) Plut. in *Dione* cap. VIII. ἡμέρας ἐνενήκοντα συνεχῶς ἔπινεν. Athenaeus pag. 435 d. Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Συρακοσίων πολιτείᾳ συνεχῶς φησὶν αὐτὸν (*Dionysium iuniorum*) ἔσθ’ ὅτε ἐπὶ ἡμέρας ἐνενήκοντα μεθύειν.

2) δουλωθῆναι dicitur de eo, quem turpis facinoris a se commissi ita piget ac poenitet, ut sibi non homo, sed mancipium videatur esse.

in rebus gerendis segnis et iners, idem tamen natura bonus et bonarum artium admirator. Plutarchus in Dione cap. VII. ὁ μὲν οὖν Διονύσιος ὑπερφυῶς τὴν μεγαλοψυχίαν (Dionis) ἐθαύμασε καὶ τὴν προθυμίαν ἠγάπησεν. Plutarchus *de adulatore et amico* pag. 67 d. ταῦτα οὕτως ἐκίνησε τὸν Διονύσιον ὥστε τὰς μὲν χεῖρας τῷ Πλάτῳ εὐθὺς περιβάλλειν καὶ κατασπάζεσθαι τὴν εὐμένειαν καὶ μεγαλοφροσύνην ἀγάμενον, atque hunc nobis narrant futili de causa foeminam innoxiam decimo mense gravidam torquere voluisse! Verus Dionysius ille est, qui Damoni et Phintiae ex animi sententia dixit: „*Utinam ego tertius vobis amicus adscriberer!* non pater, ut Ciceroni memoriter haec narranti videtur in *Tusc. Quaestt.* V. 22.

Mirum est patrem ac filium tam dispares ab eruditis tam negligenter inter se confundi solere. Athenaeus ea narrat de Damocle et Dionysio iuniore (pag. 250 b.) quasi is paeanas in honorem deorum pangeret, qui numquam in vita poëticam attingit et *plostella e ligno* pangebatur, non carmina.

Dionysium Corinthi exsulantem Aristoxenus SAEPE se convenisse refert et multa ex eo audivisse in § 234. Διονύσιος ἐκπεσὼν τῆς τυραννίδος ἀφικόμενος εἰς Κόρινθον ΠΟΛΛΑΚΙΣ ἡμῖν διηγεῖτο κτέ. Imprimis huc facit locus Plutarchi in *Timoleonte* cap. XV. (*Dionysius Corinthi*) πρὸς τὸν μουσικὸν Ἀριστόξενον καὶ τινὰς ἄλλους πυκθανομένους ὁπόθεν αὐτῷ καὶ τίς ἢ πρὸς Πλάτωνα γένοιτο μέμψις, πολλῶν ἔφη κακῶν τὴν τυραννίδα μεσῆν οὔσαν οὐδὲν ἔχειν τηλικούτον ἡλίκον τὸ μηδένα τῶν λεγομένων φίλων μετὰ παρρησίας διαλέγεσθαι· καὶ γὰρ αὐτὸς ὑπ' ἐκείνων ἀποσερηθῆναι τῆς Πλάτωνος εὐνοίας, quo loco luculenter confirmatur quod supra suspicati sumus, ea quae leguntur § 127. καὶ ταῦτα πρὸς ἐκείνον εἰπεῖν καὶ τὰ περὶ Φιντίαν καὶ Δάμωνα περὶ τε Πλάτωνος καὶ Ἀρχύτου καὶ τὰ περὶ Κλεινίαν καὶ Πῶρον, de Dionysii cum Aristoxeno sermonibus intelligi oportere.

Perspicuum est Plutarchum non aliunde huius rei notitiam sumsisse, nisi ex ipsius Aristoxeni scriptis sua cum Dionysio colloquia non illubenter narrantis.

Quod autem Aristoxenus narrat § 233. Ἀριστόξενος αὐτὸς διακηκόνει Φησὶ Διονυσίου ὅτε — γράμματα ἐν Κόρινθῳ ἐδίδασκεν confirmat testimonia eorum, qui Dionysium Corinthi *ludum ape-*

uisse memoriae prodiderunt. Iocose Cicero Tusc. Quaestt. III. 12. 27. Dionysius tyrannus Syracusis expulsus Corinthi pueros docebat: usque eo imperio carere non poterat. Iustinus XXI. 5. (Dionysius) novissime ludimagistrum professus pueros in trivio docebat, ut aut a timentibus semper in publico videretur aut a non timentibus facilius contemneretur. Ludimagistros enim in via publica pueros docere et aliunde et ex Dione Chrysostomo satis notum est ¹⁾. Inter eos, qui Dionysium Corinthi convenerunt est Philippus Macedo, de qua re Plutarchus in Timoleonte cap. XV. Φιλίππου δὲ τοῦ Μακεδόνα παρὰ πότον τινὰ λόγον μετ' εἰρωνείας ἐμβολόντος περὶ τῶν μελῶν καὶ τῶν τραγῳδιῶν, ὃς ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος κατέλιπε, καὶ προσποιούμενον διαπορεῖν ἐν τίνι χρόνῳ ταῦτα ποιεῖν ἡκεῖνος ἐσχόλαζεν, οὗ Φαύλως ἀπήντησεν ὁ Διονύσιος εἰπών· ἐν ᾧ σὺ καὶ γὰρ καὶ πάντες οἱ μακάριοι δοκοῦντες εἶναι περὶ κάθωνα διετρίβουμεν. Philippus Corinthum venit ad commune Graeciae concilium uno anno post Chaeroneam anno 337, ut docet Diodorus Siculus XVI. 89. ἐν Κορίνθῳ τοῦ κοινοῦ συνεδρίου συναχθέντος (ὁ Φίλιππος) διαλεχθεὶς περὶ τοῦ πρὸς Πέρσας πολέμου — πρετερέψατο τοὺς συνέδρους εἰς πόλεμον, sexto anno ex quo Dionysius Corinthi exulabat (343—337).

Aristoxenus visit Corinthum et Dionysium antequam Aristotelem Athenis audire coepit, id est ante annum 334, cui quum se successurum crediderit, ex eo colligas cum Aristotele eum fuisse donec is post annos XII an XIII cesserit Athenis, ac praeterito Aristoxeno scholae praefecerit Theophrastum.

Simul hinc convellitur C. Mülleri coniectura (in F. H. II. pag. 270) suspicantis „Aristoxenum XXV annos natum in Aristotelis disciplinam venisse” namque sic adolescens admodum Dionysii familiaritate usus videbitur, quod minime cum rei natura congruit. Audiverat primum patrem Spintharum, deinde Lamprum τὸν Ἐρυθραῖον, tum Xenophilum Pythagoreum, musicos omnes, καὶ ΤΕΛΟC Ἀριστοτέλη. (Suidas v. Ἀριστόξευος). Itaque aetate maturus iam et doctrina clarus Dionysium convenit.

1) Locus Dionis legitur in Orat. XX. pag. 492. Reisk. οἱ τῶν γραμμάτων διδάσκαλοι μετὰ τῶν παιδῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀσθύνονται καὶ οὐδὲν αὐτοῖς ἐμποδὼν ἔστιν ἐν τοσούτῳ πλῆθει τοῦ διδάσκειν τε καὶ μνησθῆναι.

Confirmantur haec ex comparatione aetatis Theophrasti.

Theophrastus natus est anno 372.

Excessit e vita annorum 85 anno 287.

Successit Aristoteli anno 322.

Praefuit scholae per annos XXXV. (calami errore Clinton in F. H. ad annum 287. *quinque et quadraginta* annos scripsit).

Itaque *quinquaginta* annos natus Aristoteli successit eique aemulus Aristoxenus aetate fere par fuisse videtur. Haec autem aetas optime *σχολαρχοῦντι* convenit.

Itaque non multum a vero aberrabimus si Aristoxenum circa Olympiadem CII natum esse ponemus.

Quae sequitur apud Iamblichum historia suavissima § 238. Aristoxeni et ipsa videtur esse quum ob orationis tersae et elegantis praestantiam tum quia quod sequitur § 239. de Clinia et Proro supra vidimus Aristoxeno ex Dionysii sermonibus innotuisse.

Eiusdem esse videtur ibidem historia de Thestore et Thy-marida.

Quae leguntur in § 248—251. diserte ad Aristoxenum auctorem referuntur, *ταῦτα μὲν οὖν Ἀριστόξενος διηγέῖται*. Sed ut solet Iamblichus testimonia veterum aliis aliunde admixtis interpolare, videtur idem fecisse ubi narrat in § 249. ex communi Pythagoreorum strage duos tantum evasisse Archippum et Lysidem, quorum *ὁ μὲν Ἀρχίππος ἀνεχώρησεν εἰς Τάραντα, ὁ δὲ Λῦσις μισήσας τὴν ὀλιγωρίαν — εἰς Θήβας μετεκίσατο, — οὐπερ ἐγένετο Ἐπαμεινώνδας ἀκροατὴς καὶ πατέρα τὸν Λῦσιν ἐκάλεσεν*. Quis credat Aristoxenum in tam gravem errorem implicari potuisse et haec *ἀσύγκλῶσα συγκλῶθαι*? Quis melius quam Aristoxenus sciebat fieri non potuisse ut qui iuvenis Pythagoram audivisset idem senex instituerit Epaminondam? vid. Bentl. in *Respons. ad C. Boyleum* pag. 43—45.

Reliquum est ut existimemus Iamblichum haec interposuisse ex Nicomacho, cuius locum protulit Porphyrius in § 55. *πάντας πανταχῇ ἐνέπρησαν αὐτοῦ τε καὶ κατέλευσαν δύο ἐκφυγόντων ἐκ τῆς πυρᾶς Ἀρχίππου τε καὶ Λύσιδος, ὥς Φησι Νεάνθης, ὃν ὁ Λῦσις ἐν Ἑλλάδι ῥήκησεν Ἐπαμεινώνδα τε συγγέγονεν, οἷ καὶ*

διδάσκαλος γέγονεν. Vidimus ea quae ex Neanthe (et Hippoboto) afferuntur ex Nicomachi libris fluxisse, cui magna pars debetur eorum, quae Iamblichus et Porphyrius habent communia.

Priorior sum etiam in eam sententiam ut existimem quidquid apud Iamblichum et Porphyrium iisdem verbis narretur sine exceptione omnia esse Nicomachi, quem uterque se sequi auctorem diserte profitetur. Eadem haec omnia demonstrant quam nihil sit Nicomacho credendum.

De Lyside Pythagoreo Epaminondae praeceptore nulla est dubitatio et vidit Plutarchus Thebis τὸ τοῦ Λύσιδος μνημεῖον *de genio Socratis* pag. 578 e. Confusi sunt duo philosophi cognomines: ut erant duo Archytae, duo Philolai, duo Euryti aetate diversi, sic duo olim Lysides fuerunt, quorum alter iuvenis senem Pythagoram audire potuit, alter diu post in Graeciam ac Thebas migraverit; quos quidem Nicomachus et Iamblichus, et si qui sunt his similes, confundere potuerunt, sed Aristoxenus non potuit.

Saniora sunt et Aristoxeno digna, quae leguntur in § 249. de morte Pythagorae: ὁ μὲν οὖν Πυθαγόρας διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν (*propter Cylonis vim et impotentiam*) ἀπῆλθεν εἰς τὸ Μεταπόντιον καὶ κεῖ λέγεται κατασεῖσθαι τὸν βίον. et est ea constans fere omnium fama. Iustinus XX. 4. *Pythagoras cum annos XX Crotone egisset Metapontum migravit ibique decessit.* Cicero de Fin. V. 2. *scis enim me quodam tempore Metapontum venisse tecum nec ad hospitem ante divertisse quam Pythagorae ipsum illum locum ubi vitam ediderat sedemque viderim.* Sed audi quid afferat Porphyrius ex Dicaearcho in § 57. ἐν δὲ τῇ περὶ Μεταπόντιον καὶ Πυθαγόραν αὐτὸν λέγουσι τελευτῆσαι καταφυγόντα ἐπὶ τὸ Μουσῶν ἱερὸν σπάνει τῶν ἀναγκαίων τεσσαράκοντα ἡμέρας διαμείναντα, quae confirmantur testimonio Diogenis Laërtii VIII. 40. Φησὶ δὲ Δικαίαρχος τὸν Πυθαγόραν ἀποθανεῖν καταφυγόντα εἰς τὸ ἐν Μεταποντίῳ ἱερὸν τῶν Μουσῶν τετταράκοντα ἡμέρας ἀσιτήσαντα. Haec sane sanum ac sobrium hominem, nedum Dicaearchum, serio scribere posuisse putemus? Hominem aetate provectum per QUADRAGINTA dies inedia toleravisse! Menagius ad Diog. Laërt. II. 143. postquam ex Hippocrate docuit *die ferme septimo τοῦς ἀποκαρτεροῦντας* emori, ut est omnium hominum εὐθέςατος,

animadvertit Ulyssem *tamen* per decem dies inediam pertulisse „*atque in vita remansisse*” additque plebeculae fabellas. Memini in patria nostra me puero astutam mulierculam per auros complures simulasse se omni alimento abstinere, cui hians plebecula dona et munuscula ferebat, unde in molli otio satura vitam agebat. Non decepisset Dicaearchum, ut opinor. Quid igitur dicamus? Tam sublesta fides est testium toties in manifesto errore deprehensorum, ut spreta eorum quantulacumque auctoritate hoc solum tenendum sit *id quod fieri non possit nunquam esse factum*.

Quales tandem sint illi testes, quos solos habemus superstites, et quam absurda *παρρηκούςματα* dormitantes propagaverint in Aristoxeni fragmento ostendam. Magna gravitate scribit Diogenes Laërtius, quo pauci sunt ab iudicio infirmiores, VIII. 14 (*Pythagoram*) ΠΡΩΤΟΝ εἰς τοὺς Ἑλληνας μέτρα καὶ σταθμὰ εἰσηγήσασθαι. Si quis serio credere potest ante Pythagoram ponderibus et mensuris Graecos non esse usos, non multum a Menagio diversus erit, quo ἀκριτώτερον hominem non credo in terris umquam fuisse. Multis nominibus id esse plane absurdum quod narret ne cogitat quidem. Quadrat in eum quod lepidus Gallorum poëta iecit in hominem pereruditum sed sana mente iudicioque carentem:

*au peu d'esprit que le bonhomme avait
l'esprit d'autrui par complément servait,
il compilait, compilait, compilait.*

Audi modo quid serio annotaverit: „*Id Phidoni Argivo tribuit Plinius VII. 56. Palamedi Athanasius in oratione adversus gentes: τῶν δὲ γραμμάτων τὴν σύνταξιν καὶ ἀριθμοὺς καὶ μέτρα καὶ σταθμὰ Παλαμῆδης ἐφεῦρεν.*” Nihil amplius addit et sitne hoc Phidonis an Palamedis an Pythagorae in incerto relinquit.

Undenam has nugas Diogenem arripuisse putas? Ipse dixit: καὶ πρῶτον εἰς τοὺς Ἑλληνας μέτρα καὶ σταθμὰ εἰσηγήσασθαι, καθὰ φησιν ἈΡΙCTOΞΕΝOC ὁ μουσικός. Eodem die credemus et haec memoriae prodidisse Aristoxenum et illa Dicaearchum. Diserta tamen testimonia sunt, sed nihilo minus omnino falsa et supposita.

In vicinia § 251. auditur vera et incorrupta vox Aristoxeni

in hisce: ἦσαν δὲ οἱ σπουδαιότατοι Φάντων καὶ Ἐχεκράτης καὶ Πολύμνητος καὶ Διοκλῆς Φλιάσιοι, Ξενοφίλος δὲ Χαλκιδεὺς τῶν ἀπὸ Θοράκης Χαλκιδέων. ἐφύλαξαν μὲν οὖν τὰ ἐξ ἀρχῆς ἦθι καὶ τὰ μαθήματα καίτοι ἐκλειπούσης τῆς αἰρέσεως ἕως εὐγενῶς ἡφάνισθησαν. ταῦτα μὲν οὖν Ἀριστόξενος διηγεῖται. Ex eodem fonte manarunt quae scribit Diogenes Laërt. VIII. 46. τὸ σύστημα (Pythagoreorum) διέμεινε μέχρι γενεῶν ἑννέα ἢ (καὶ del.) δέκα. τελευταῖοι γὰρ ἐγένοντο τῶν Πυθαγορείων, οὗς καὶ Ἀριστόξενος εἶδε, Ξενοφίλος τε ὁ Χαλκιδεὺς ἀπὸ Θοράκης καὶ Φάντων ὁ Φλιάσιος καὶ Ἐχεκράτης καὶ Διοκλῆς καὶ Πολύμνητος Φλιάσιοι καὶ αὐτοί. ἦσαν δὲ ἀκροαταὶ Φιλολάου καὶ Εὐρύτου τῶν Ταραντίνων. Ex quibus verbis intelligimus hos Pythagoreorum ultimos Tarenti vitam egisse, ubi eos Aristoxenus omnes vidit et de Pythagoreis multa ex iis audivit, praesertim ex Xenophilo, quo eum magistro usum esse satis constat. Gellius N. A. IV. 11. *quam rem videtur (Aristoxenus) cognovisse e Xenophilo Pythagorico familiari suo et ex quibusdam aliis natu maioribus, qui ab aetate Pythagorae haud multum aberant, siquidem haud multum de septem aetatum intervallo dici potest.*

Xenophilus CV annos vixisse traditur apud Lucianum *de longaevis* cap. 18. ubi notandum est eum dici *Athenis* vixisse (Ἀθήνησιν ἐβίωσεν). Commemorat Aristoxenus veterem magistrum apud Diogenem Laërt. VIII, 15. ἔλεγόν τε καὶ οἱ ἄλλοι Πυθαγόρειοι μὴ εἶναι πρὸς πάντα πάντα ῥητά, ὥς φησιν Ἀριστόξενος ἐν τῇ δεκάτῃ Παιδευτικῶν νόμων, ἔνθα καὶ Ξενοφίλον ἐρωτηθέντα πῶς ἂν μάλιστα τὸν υἱὸν παιδεύσειεν εἰπεῖν· εἰ πόλεως εὐνομουμένης γενεθείῃ. Xenophili dictum in rem suam convertit Hippodamus Pythagoreus in Stobaei Florilegio 103. 26. οὐ γὰρ μόνον τὰν κτᾶσιν ἔχειν δεῖ τῶν καλῶν ἀλλὰ καὶ τὰν ὕψασιν· ταῦτα δὲ πάντα ἐσσεῖται αἵκα πόλις εὐνομουμένης τύχη ὁ ἄνθρωπος. καὶ ταῦτα (ταύταν) μὲν ἐγὼ φάμι ἤμεν τὸ ὀνομαζόμενον Ἀμαλθείας κέρας.

Multa leguntur in APOLLONII fragmento § 254—264 praeclara et scitu dignissima et quae non alibi legas. Primum ex Apollonio intelligas non in una urbe (Crotona) impetum in Pythagoreos esse factum, sed in plerisque Graeciae maioris urbibus inter nobilitatem et plebem factionibus acerrime esse pugnatum.

Pythagorei cum nobilitate faciebant et in victoria plebis in exsilium expulsi sunt. Deinde victoria intemperanter abusa plebs et *novas tabulas* fecit et *agros nova lege viritim divisit* in § 262. τὰ τε χρέα ἀπέκοψαν καὶ τὴν γῆν ἀνάδαστον ἐποίησαν. Solitae hae sunt plebis illecebrae et esca malorum αἱ τῶν χρεῶν ἀπικοπαὶ καὶ ὁ τῆς γῆς ἀνάδασμός. Cf. Plato *de Rep.* p. 566 a.

Interea infestabant agros exules: itaque convenit ut iis iudicium constitueretur, quae res tribus civitatibus mandata est Tarentinis, Metapontinis, Cauloniatis. Missi iudices largitione corrupti (ἀργύριον λαβόντες) exsules damnaverunt. Imprimis notandum illius rei memoriam dici *in publicis Crotoniatarum tabulis scriptam extare* (ὥς ἐν τοῖς τῶν Κροτωνιατῶν ὑπομνήμασιν ἀναγέγραπται § 262). Memorabile est etiam quod addit: προσεξέβαλον δὲ — ἅπαντας τοὺς τοῖς καθεστῶσι δυσχεραίνοντας. Post multos deinde annos ἑλεός τις καὶ μετάνοια ἐνέπεσε καὶ τοὺς παραλειπομένους αὐτῶν ἡβουλήθησαν κατὰγειν. § 263. Est operae pretium animadvertere per quos sit reconciliata gratia: μεταπεμπόμενοι πρεσβευτὰς (inquit) ἐξ Ἀρχαίας δι' ἐκείνων πρὸς τοὺς ἐκπεπτωκότας διελύθησαν καὶ τοὺς ὅρκους εἰς Δελφοὺς ἀνέθηκαν. Nempe opem παρὰ τῶν μητροπόλεων petierunt, ut coloniae solebant. Redeunt igitur exsules, et in his praeter senes ferme sexaginta Pythagorei qui in bello fortiter pugnantes simul omnes occubuerunt: μετ' ἀλλήλων συγκινδυνεύσαντας (πάντας add.) ἀποθανεῖν § 264.

Ex his demum quae sit ἡ κατὰ τῶν Πυθαγορείων ἐπίθεσις vel ἐπιβουλὴ perspicue intelligitur: certabant de imperio duae quae ubique erant factiones; Pythagorei nobilitatis fautores gerunt cum plebe bellum: victi exsulant: aliquot annis post revocantur et pro recuperata patria fortiter pugnantes in proelio cadunt. Conveniunt haec omnia et cum natura rerum et cum paucis bonorum scriptorum testimoniis indiciisque. Dicaearchus apud Porphyrium § 56. ΠΑΝΤΑΧΟΤ γὰρ ἐγένοντο μεγάλαι εἰσαῖαι, ἃς ἔτι καὶ νῦν οἱ περὶ τοὺς τόπους μνημονεύουσί τε καὶ διηγούνται ΤΑC ἐπὶ τῶν Πυθαγορείων κκλοῦντες. Plutarchus *de genio Socratis* pag. 583 a. ἐπεὶ γὰρ ἐξέπεσον αἱ κατὰ πόλεις ἐταιρεῖαι τῶν Πυθαγορικῶν εἰσαῖαι κρητηθέντων. In his turbis narrant Pythagoram διὰ τὴν ἐρημίαν τῶν συνήθων ἀθυμήσαντα ἑαυτὸν τοῦ βίου ἐξαγαγεῖν. Porphy. § 57.

Ex eodem Apollonii testimonio nacti sumus filum, quo tamquam ex labyrintho ex ingenti confusione temporum nos expedire possimus et quando vixerit Pythagoras et quot annos vixerit definire. Ἐπεὶ δὲ Σύβαριν ἐχειράσαντο (inquit) καὶ τὴν δορίκτητον διωκῆσαντο μὴ κατακληρουχθῆναι κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν πολλῶν ἐξεργάγη τὸ σιωπώμενον μῦθος καὶ διέστη πρὸς αὐτοὺς τὸ πλῆθος. Sybaris deleta est circa annum 510. et odium ob agros de hoste captos non viritim divisos statim sequenti anno 509. erumpere debuit, nempe incensa plebis cupiditas per longiores moras duci non poterat. Itaque qui statuet Pythagoram circa hunc ferme annum moerentem ob interitum suorum sponte e vita cessisse non multum a vero abibit. Quot annos natus in Italiam venerit locuples testis est Aristoxenus apud Porphyrium § 9. γεγονότα δ' ἔτη τεσσαράκοντα, Φησὶν ὁ Ἀριστόξενος, καὶ ὁρῶντα τὴν τοῦ Πολυκράτους τυραννίδα συντονωτέραν οὔσαν ὥςτε καλῶς ἔχειν ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ τὴν ἐπιστάσιν τε καὶ δεσποτείαν μὴ ὑπομένειν οὕτω δὴ τὴν εἰς Ἰταλίαν ἄπαρσιν ποιήσασθαι. (ubi scribe) οὔσαν Ἡ ὥςτε καλῶς ἔχειν — (deleto μὴ) ὑπομένειν.

Restat igitur ut investigemus quo anno Crotonem primum advenerit, quo reperto omnia habebimus.

Hoc quoque ab Aristoxeno cognoscemus, cuius testimonium sine nomine latet apud Iamblichum in § 35. Quae praecedunt § 34. ἀνεῖλε δὲ ἄρδην σάσιν καὶ διχοφώνίαν — ἀνεμίμνησκεν ἕκασον τῶν ἀρίστων δογμάτων, Aristoxeni esse aliunde constat. Deinde reliqua uno tenore sic continuantur § 35. ὁ μὲν οὖν κοινὸς τύπος αὐτοῦ τῆς ζωῆς ἔν τε τοῖς λόγοις καὶ ταῖς πράξεσι τοιοῦτος ἦν ἐν τῷ τότε χρόνῳ. Εἰ δὲ δεῖ καὶ τὰ καθ' ἕκασον ἀπομνημονεῦσθαι ὧν ἔπραξε καὶ εἶπε ρητέον ὥς παρεγένετο μὲν εἰς Ἰταλίαν κατὰ τὴν Ὀλυμπιάδα τὴν δευτέραν ἐπὶ ταῖς ἐξήκοντα, καθ' ἣν Ἐρυξίας ὁ Χαλκιδεὺς σάδιον ἐνίκησεν. εὐθύς δὲ περίβλεπτος καὶ περίσματος ἐγένετο. Olympias LXII est ab anno 532—529. Supra audivimus Ciceronem (ex Pomponii Attici Annali) narrantem *quartum iam annum regnante Tarquinio Superbo* Pythagoram in Italiam venisse. *Olympias enim secunda et sexagesima eadem Superbi initium et Pythagorae declarat adventum.* Ergo

Olymp. LXII. 1 = anno 532 regnare coepit Tarquinius.

2 = anno 531.

3 = anno 530.

4 = anno 529. Pythagoras in Italiam venit.

Nunc omnia clara et aperta sunt: Pythagoras natus est anno 569.

venit in Italiam natus annos XL 529.

excessit e vita natus annos LX 509.

Confirmabimus haec primum bonorum testium auctoritate, deinde reliquorum τὰ ψευδομαρτύρια redarguemus.

Gellius XVII. 21. (ex Cornelii Nepotis Chronico.) *Pythagoras Samius in Italiam venit Tarquinii filio regnum obtinente, cui cognomentum Superbus fuit.*

Clemens Alexandr.: *Strom.* I. pag. 130. Sylb. (354 Pott.): Πυθαγόρας κατὰ Πολυκράτην τὸν τύραννον περὶ τὴν ἐξηκοσὴν δευτέραν Ὀλυμπιάδα εὐρίσκεται.

Eodem redeunt quae leguntur apud Iamblichum § 88. ἀφικέσθαι τὸν Πυθαγόραν ἐξ Ἰωνίας καὶ Σάμου κατὰ τὴν Πολυκράτους τυραννίδα. et Strabo XIV. pag. 638 b. Πολυκράτην — ἐπὶ τοῦτου δὲ καὶ Πυθαγόραν ἰσοροῦσι Φυομένην ἰδόντα τὴν τυραννίδα ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν καὶ ἀπελθεῖν εἰς Αἴγυπτον καὶ Βαβυλῶνα — ἐπανιόντα δ' ἐκεῖθεν ὁρῶντα ἔτι συμμένουσαν τὴν τυραννίδα πλεύσαντα εἰς Ἰταλίαν ἐκεῖ διατελέσαι τὸν βίον.

Diodorus Sic. X. 3. ἐπ' ἄρχοντος Ἀθήνησι Θηρικλέους κατὰ τὴν ἐξακοσὴν πρώτην Ὀλυμπιάδα Πυθαγόρας ὁ Φιλόσοφος ἐγνωρίζετο προκεκοφὼς ἤδη ἐν παιδείᾳ. Dicuntur haec de Pythagora nondum in Italiam profecto et apud suos inclarescente.

Stabiliuntur haec denique Iustini testimonio XX. 4. *in quo tumultu sexaginta ferme (Pythagorei) periere: ceteri in exilium profecti. Pythagoras autem cum annos VIGINTI Crotone egisset Metapontum migravit ibique decessit.* Annos viginti dicit ab anno 529—509.

Sequitur ut τοὺς ψευδομάρτυρας destruamus. Si quid Iamblichō credimus in § 11. Pythagoras ὑποΦυομένης ἄρτι τῆς Πολυκράτους τυραννίδος natus annos ferme XVIII. (περὶ ὀκτωκαίδέκατον μάλισα ἔτος γεγονώς) audivit primum quosdam in Graecia philosophos, deinde per XXII annos in Aegypto fuit et Babylone XII, unde Samum rediit quum esset annorum LVI. Iamblichus § 19. Δύο δὲ καὶ εἴκοσιν ἔτη κατὰ τὴν Αἴγυπτον ἐν τοῖς ἀδύτοις διετέλεσεν — ἕως ὑπὸ τῶν σὺν Καμβύσῃ αἰχμαλωτισθεὶς εἰς Βαβυλῶνα ἀνή-

χθῆ — ἄλλα τε δώδεκα προσδιατρίψας ἔτη εἰς Σάμον ὑπέστρεψε περὶ ἕκτον που καὶ πεντηκοστὸν ἔτος ἤδη γεγυνώς. Si a Cambyse captus est (anno 525.), necessario sequitur venisse eum in Aegyptum anno 547 et rediisse Samum anno 513 et natum esse anno 569. Tum post non brevem moram τῆς Ἑλλάδος ἀπάτης θαυμάζειν αὐτὸν προαιρουμένης καὶ τῶν ἀρίστων καὶ τῶν Φιλοσοφωτάτων εἰς τὴν Σάμον δι' ἐκεῖνον παραγεγονότων καὶ βουλομένων κοινωνεῖν τῆς παρ' ἐκείνῳ παιδείας § 28. tandem relicta patria in Italiam abiit.

Audi et reliqua. Iamblichus in § 265. auctor est scholae praeuisse αὐτὸν τὸν Πυθαγόραν ἐνδὲ δέοντος ἔτη τεσσαράκοντα τὰ πάντα βιώσαντα ἔτη ἐγγύς τῶν ἑκατόν. Satis haec cum illis congruunt; nam si LVI annorum in patriam reversus ibi per annos pauculos (ponamus triennium) principes quosdam docuit et scholam in Italia per annos XXXIX rexit, erat moriens annorum circiter XCVIII — XCIX. Sed vide mihi quantae difficultates et ἀπορίαι ex hac ratione nascentur.

Constat inter omnes Pythagoram ex se natum puerum impuberem Telaugen reliquisse et uxorem Theano, quam Aristaeo successori nuptum dedit, cui etiam filiolum educandum commisit. Iamblichus § 265. διάδοχος Πυθαγόρου γέγονεν Ἀριστῶς Δαμοφῶντος Κροτωνιάτης κατ' αὐτὸν τὸν Πυθαγόραν τοῖς χρόνοις γενόμενος ἐπὶ τὰ γενεαῖς μάλιστα πρὸ Πλάτωνος. καὶ οὐ μόνον τῆς σχολῆς ἀλλὰ καὶ τῆς ΠΑΙΔΟΤΡΟΦΙΑΣ καὶ τοῦ Θεανοῦς γάμου κατηξιώθη. De Telauge Iamblichus § 146. κομιδῇ νέος ὑπὸ τὸν Πυθαγόρου θάνατον ἀπολελειμμένος ἦν παρὰ Θεανοῖ τῇ μητρὶ.

Congruunt cum hisce quae praecedunt: Telaugem sororis suae Δαμοῦς filiam Βιτάλην in matrimonio habuisse: ἐκ τῶν ὑπομνημάτων τῶν Δαμοῖ τῇ θυγατρὶ, ἀδελφῇ δὲ Τηλαύγους, ἀπολειφθέντων ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Πυθαγόρου, ἅπερ μετὰ θάνατον ἰσοροῦσι δοθῆναι Βιτάλῃ τε (sic F.) τῇ Δαμοῦς θυγατρὶ καὶ Τηλαύγει ἐν ἡλικίᾳ γενομένῳ υἱῷ μὲν Πυθαγόρου ἀνδρὶ δὲ τῆς Βιτάλης. Iamblich. § 146.

Ergo Pythagoras C propemodum annos natus et filium *impuberem* reliquit et uxorem nuptum dedit Aristaeo *aequali* suo, quo quid absurdius? Quis in animum inducere potest aut Pythagoram *nonagenarium* secundam uxorem duxisse (habebat enim liberos complures: Mnesarchum avo cognominem, itaque *primo-*

genitum, qui tertius a Pythagora scholae praefuit. Iambl. § 265. μεθ' ὃν (Ἀριστῆον) ἡγήσασθαι Μνήταρχον τὸν Πυθαγόρου. et Arimnestum, et filias Μυῖαν, Ἀριγνάτην, Αἴσαραν) aut Aristaeum *senem decrepitum* sub exitum vitae uxorem duxisse et τὴν τοῦ Τηλαύγου παιδοτροφίαν in sese recepisse? Nihil est magis ab horum hominum ingenio et moribus alienum. Sed si Aristoxeni auctoritatem secutus Pythagoram putes *sexagenarium* prae moerore excessisse e vita, mirum non est eum annos circiter quinquaginta natum lectissimam matronam magni nominis Theano habuisse uxorem, quam exiens e vita cum filio ferme decenni successori suo in matrimonium dederit. Itaque in aetatis robore Crotonem venit, scholam condidit, bellum cum Sybaritis fortiter suasit, agrum de hoste captum dividi vetuit et in turbis inde natis victa nobilitate et plebe impotenter dominante suisque familiaribus impune interentis vitae pertaesus cibo abstinuit.

In Aristoxeni testimonio § 35. παρεγένετο εἰς Ἰταλίαν κατὰ τὴν Ὀλυμπιάδα τὴν δευτέραν ἐπὶ ταῖς ἐξήκοντα. καθ' ἣν Ἐρυξίας ὁ Χαλκιδεὺς σάδιον ἐνίκησεν, id quoque memorabile est doctissimum Peripateticum in definiendo anno usum esse inter primos iis quae ad confirmandam Chronologiam Aristoteles ἐκ τῆς τῶν Ὀλυμπιονικῶν ἀναγραφῆς docte et diligenter investigaverat. Quod igitur videmus Dionysium Halicarnassensem et Diodorum et alios facere ut Olympiadum numeris addant τοὺς Ὀλυμπιονίκας, idem iam antiquissimos Peripateticos fecisse apparet.

Quemadmodum autem ex Aristoxeni Chronologia omnia ordine inter se apta et nexa sunt et Pythagorae vita cum rebus in Italia gestis fideliter conspirat, sic contra ex Iamblichi constitutione temporum mirifica nascitur historiae et rerum gestarum confusio et perturbatio. Si enim Pythagoras *biennio* ferme ante Sybarin deletam Crotonem venit et annis circiter XXXIX post scholae quietus praefuit et annos propemodum centum natus vitam inedia finivit, in historia Graeciae maioris, ut in proverbio est, nec caput constabit nec pedes.

Locus de Pythagoreorum successione in § 265. multis nominibus impeditus et obscurus est sive testium vitio sive testimoniorum corruptela. Διάδοχος δὲ πρὸς πάντων ὁμολογεῖται Πυθαγόρου γεγονέναι Ἀριστῆος Δαμοφῶντος Κροτωνιάτης κατ' αὐτὸν

τὸν Πυθαγόραν τοῖς χρόνοις γενόμενος ἑπτὰ γενεαῖς ἔγγιστα πρὸ Πλάτωνος. et post pauca: παραδοῦναι δὲ (*Pythagoram*) Ἀρισκίῳ τὴν σχολὴν πρεσβυτάτῳ ὄντι. Si Aristaeus Pythagorae aequalis erat et natus circa annum 569, inter eum et Platonem anno 429 natum intervallum est annorum 140, quo *septem aetates* nullo modo expleri possunt. Praeterea quo tandem pacto Aristaeus scholae praeesse potuit Pythagoreis omnibus aut necatis aut in exilium expulsis et *post multos demum annos* misericordia civium ab exilio revocatis (§ 263.)? Accedit quod nemo umquam de Aristaeo quidquam inaudivit, nisi quod in § 104. eius nomen legitur inter Pythagorae aequales. Contra in § 267. ubi nominantur οἱ Κροτωνιάται, qui Pythagorei fuerunt, eius nomen non comparet. Quidquid huius rei est Aristaeo successisse perhibent Pythagorae filium avo cognominem Mnesarcham. Iamblich. § 265. μεθ' ὃν (*Aristaeum*) ἡγήσασθαι Μνήσαρχον τὸν Πυθαγόρου. τοῦτον δὲ Βουλαγόρῃ παραδοῦναι, ἐφ' οὗ διαρπασθῆναι συνέβη τὴν Κροτωνιατῶν πόλιν. Etiam in hac re dissentiunt. Scriptor incertus *de vita Pythagorae* apud Photium in Cod. 259. § 2. ὁ μὲν Μνήσαρχος εἷς τῶν υἱῶν αὐτοῦ (*Pythagorae*) λέγεται νεώτερος τελευτῆσαι, Τηλαύγης δὲ ὁ ἕτερος διεδέξατο. Consentit Diogenes Laërt. VIII, 43. ἦν καὶ Τηλαύγης υἱὸς αὐτοῦ (*Pythagorae*), ὃς καὶ διεδέξατο τὸν πατέρα καὶ κατὰ τινας Ἐμπεδοκλέους καθηγῆσατο. Ἰππόβοτος γέ τοι Φησὶ λέγειν Ἐμπεδοκλέα.

Τήλαυγες, κλυτὲ κοῦρε Θεανοῦς Πυθαγόρῳ τε.

Omnia haec inter se pugnare vides et nihil esse in quo firmiter consistas. De Bulagora in catalogo Pythagoreorum § 267. οὐδὲ γρῦ, neque alius quisquam hominem novit. Ne hoc quidem sciri potest quo tempore et a quibus Crotoniatarum urbs capta et direpta fuerit.

Bulagorae successisse traditur Gartydas, sic enim recte in F. scriptum est: μεθ' ὃν γαρτύδαν (pro γάρ τυδαν) τὸν κροτωνιάτην διάδοχον γενέσθαι ἐπανελθόντα ἐκ τῆς ἀποδημίας, ἣν ἐποιήσατο πρὸ τοῦ πολέμου. De Gartyda quoque altum apud Veteres silentium. Nomen ipsum inauditum est apud omnes. Sed is brevi prae moerore mortuus est. Iamblichus: διὰ μέντοι τὴν συμφορὰν τῆς πατρίδος ἔνθα δὴ μόνον γενέσθαι τοῦτον, ὃς ὑπὸ λύπης προὔλιπε τὸν βίον.

Sequitur: χρόνῳ μέντοι γε ὕστερον ἈΡΕΚΑΝ ἐκ τῶν Λευκανῶν

σωθέντα διὰ τινων ξένων ἀφηγήσασθαι τῆς σχολῆς· πρὸς ὃν ἀφικέσθαι Διδώρων τὸν Ἀσπένδιον, ὃν παραδεχθῆναι διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἐν τῷ συστήματι ἀνδρῶν. Iam aliqua lux oboritur, si haec cum Plutarcho *de genio Socratis* pag. 583 b. comparaveris: ἐπεὶ γὰρ ἐξέπεσον αἱ κατὰ πόλεις ἐταιρεῖαι τῶν Πυθαγορείων — Φιλόλαος μὲν εἰς Λευκανοὺς Φυγῶν ἐκεῖθεν ἀνεσώθη πρὸς τοὺς ἄλλους φίλους ἤδη πάλιν ἀθροιζομένους καὶ κρατοῦντας τῶν Κυλωνείων, Λῦσις δὲ ὅπου γέγονεν ἡγνοεῖτο πολὺν χρόνον πλήν γε δὴ (leg. πρὶν γε δὴ) Γοργίας ὁ Λεοντίνος ἀναπλέων εἰς Σικελίαν ἀπήγγειλε τοῖς περὶ ἌΡΚΕCON βεβαίως Λύσιδι συγγεγονέναι διατρίβοντι περὶ Θήβας. Hic mihi primum duo sumam: Ἀρέσαν et Ἀρκεσον unum atque idem eiusdem philosophi nomen esse, et ἐξέπεσον αἱ τῶν Πυθαγορείων ἐταιρεῖαι αἱ κατὰ πόλεις non de ipso Pythagora cum aequalibus accipi oportere, sed de simili calamitate, quam Pythagorae quidam successor cum auditoribus expertus fuerit. Constat enim Pythagoreorum infestos hostes per complures aetates odio incensos in philosophos saevisse. Constat etiam hoc omnes Pythagoreorum inimicos Κυλωνείους appellari etiam extra Crotonem. Iamblichus § 249. οὕτω σφοδρά τις ἐγένετο καὶ ἄκρατος ἡ Φιλοτιμία αὐτοῦ τε τοῦ Κύλωνος καὶ τῶν μετ' ἐκείνου τεταγμένων ὥστε διατεῖναι μέχρι τῶν τελευταίων Πυθαγορείων, quod nemo mirabitur memor Pythagoreos fuisse in factione Optimatum et cum plebe et demagogis perpetuo bella gerere solitos. Itaque non semel, sed saepius κατεσπασμένοι eiecti sunt ac deinde revocati. Haec igitur σώζοντες τὰ φαινόμενα si ponamus, ex tenebris lux affulgebit. Nihil prorsus impedit quo minus Lysis Thebas migraverit et Epaminondam instituerit dummodo ne *aequalis Pythagorae* existimetur fuisse. Si reperiri poterit quo tempore ad Aresan (Arceson) perlatus fuerit nuntius Lysidem Thebis habitare negotium erit confectum. Non est ea res difficilis quia eius qui nunciaverit aetatem novimus: Γοργίας ὁ Λεοντίνος ἀναπλέων εἰς Σικελίαν ἀπήγγειλε τοῖς περὶ Ἀρκεσον Λύσιδι συγγεγονέναι. Rediit Gorgias in Siciliam anno 427. redux ex nobili legatione, in qua Leontinis petierat ab Atheniensibus opem. Diodorus Sic. XII. 53. ἦν δὲ τῶν ἀπεσπασμένων ἀρχιπρεσβευτὴς Γοργίας ὁ ῥήτωρ, et post pauca: πείσας τοὺς Ἀθηναίους — τὴν εἰς Λεοντίνους ἐπάνοδον ἐποίησατο. In hac legatione igitur Lysidem visit et in patriam rediens

Aresan de Lysidis salute fecit certiore. Quis nunc Lysidem circa annum 427. Thebis vixisse mirabitur? Nemo hercle. Hoc ipsum igitur satis est argumenti Lysidem Pythagorae aequalem non fuisse.

Aresas ubi Lysidem vivere cognovit ἄρμησε μὲν πόλιν τοῦ ἀνδρὸς αὐτοῦ ὥς εἶχε πλεῖνται, κομιδῇ δὲ διὰ γῆρας καὶ ἀσθένειαν ἐλλείπων ἐπέσκηψε μάλιστα μὲν ζῶντα κομίσαι τὸν Λῦσιν εἰς Ἴταλιαν ἢ (leg. εἰ δὲ μὴ) τὰ λείψανα τεθνηκότος, Plutarchus *de genio Socratis* pag. 583 c. qui addit eam rem propter bella et seditiones et tyrannides vivo Aresa effectu caruisse. Nempe belli Peloponnesiaci flamma Sicilia quoque et Italia ardebant et tranquilliora tempora expectari oportebat, et multi sic anni frustra praeterierunt.

Apparet iam apud Iamblichum aut gravis ipsius error aut magna labes librorum. Editur: πρὸς ὃν (Ἀρέσαν) ἀφικέσθαι Δίδωρον τὸν Ἀσπένδιον. Est enim aliquid inter stultum Diodorum, qui ἐπὶ τῶν Διαδόχων vixit, ut supra vidimus, et Aresan, qui *biennio* post natum Platonem scholae praevisse traditur; inter quos medii sunt Pythagorei, quos Plato in Italia vidit et princeps omnium Archytas.

Est in Florentino Codice in § 266 post verba: ὃν παραδεχθῆναι διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἐν τῷ συστήματι ἈΝΔΡΩΝ, egregium lacunae supplementum hoc: (ὁὗτος δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπανελθὼν διέδωκε τὰς Πυθαγορεῖας Φωνάς· ζηλωτὰς δὲ γράφειν (γράφει) γενέσθαι τῶν ἈΝΔΡΩΝ) περὶ μὲν Ἡράκλειον Κλεινίαν καὶ Φιλόλοον, ἐν Μεταποντίῳ δὲ Θεαρίδην (Θεαρίδην) καὶ Εὐρυτον, ἐν Τάραντι δὲ Ἀρχύταν. Neminem horum Diodorus vidit, namque hi omnes Platonis aequales fuerunt. De Archyta Platonis amico omnia nota sunt. De Philolao vide Iamblichum in § 199. de Euryto Philolai auditore § 139. et 148. de Clinia § 127. et 239 et imprimis § 198. ubi apparet Cliniam Spintharo Aristoxeni patri innotuisse. Atque hi omnes Pythagorae scholam florentem et sectatorum numero frequentem viderunt, ut appareat ad sequiorem aetatem Diodorum esse referendum, qui διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἐν τῷ συστήματι ἀνδρῶν esse receptus dicitur, unde tuto colligas hominem eo honore indignum fuisse videri.

Ergo haec pars loci *de Pythagoreorum successione* manca est et lacunosa, sed nihil superest unde amissa suppleri queant aut

certiora afferri. Omnino nihil in ea annotatione legitur quod habeat exploratam fidem et nihil quod bonorum testium auctoritate stabiliatur.

In conficiendo Pythagoreorum Catalogo in § 267. difficillimum dictu est quam tandem incertus auctor rationem secutus fuerit. Adeo omnia sunt confusa et disiecta et perturbata et in civitatum ordine et in philosophorum delectu. Omissi sunt multi ac nobiles, contra obscurorum hominum, quorum ne nomen quidem fando quisquam audivit, frequens mentio. Oritur a Crotoniatis et Metapontinis: recte hoc quidem, sed continuo addit Agrigentinum unum Empedoclem et unum Eleatem Parmenidem, quorum neutrum Pythagoreum constat fuisse, et sic ad Tarentinos et Sybaritas transiit, quibus addidit Carthaginienses. Deinde nullo ordine decurrunt Paros, Locri (in Italia), Posidonia, Lucani, Argos (nam pro *Αἰγείοι* perspicuum est *Ἀργεῖοι* esse legendum). Eadem confusio in reliquis. Post Lacones *ὁ Ὑπερβόρεος* Abaris. Nominato Rhegio sequuntur Selinus et Syracusae, tum Samos, Caulonia, Phlius, Sicyon, Cyrene, Cyzicus, tum in Sicilia Catane. Commemorat Corinthum et Athenas, sed medium ponit Nausithoon *Etruscum*. In nominibus philosophorum ordinandis eadem cernitur perturbatio et socordia. Modo incipit a novissimis, modo diversas aetates miscet. *πάντα τὰ χρήματά ἐσιν ὁμοῦ*, quae numquam *ὁ νοῦς ἐπελθὼν διακοσμήσει*.

Possunt nomina quaedam ex Codice Fl. emendatius scribi, ut in sqq. ostendam.

DIOPENIS LAËRTII

VITA PYTHAGORAE.

Deposito nunc paulisper Iamblichō de manibus consideremus *vitam Pythagorae* a Diogene Laërtio scriptam. Plurimarum et perutilium rerum notitiam Diogeni debemus, quas aut ipse aut

per alios ex monumentis litterarum veterum olim deperditis ad nos propagavit, sed, si vera dicere licet, non est alius scriptor Diogene stolidior et ineptior. Nullius iudicii homo rerum diversissimarum notitias aut utilium ex bonis testibus, aut futilium et stultarum ex pessimis, tamquam ex sacculo effundit nullo delectu, ordine nullo. Ut casus et fortuna ferebat brevissima excerpta aut ab ipso confecta aut (ut plurimum) ab aliis accepta conglutinat, et nihil est tam absurdum quod ipsi non credibile ac verum esse videatur. Nil miratur VIII. 14. Pythagoram ΠΡΩΤΟΝ εἰς τοὺς Ἑλληνας μέτρα καὶ σταθμὰ εἰσηγήσασθαι. Facile credit (§ 21.) Pythagoram κατελθόντα εἰς Αἶδου τὴν μὲν Ἡσιόδου ψυχὴν ἰδεῖν πρὸς κίονι χαλκῷ δεδεμένην καὶ τρίζουσαν, τὴν δὲ Ὀμήρου κρεμαμένην ἀπὸ δένδρου καὶ ὄφεις περὶ αὐτὴν, ἀνθ' ὧν εἶπον περὶ θεῶν. Ibidem vidit etiam κολαζομένους τοὺς μὴ ἐθέλοντας συνεῖναι (συνιέναι) ταῖς ἑαυτῶν γυναιξίν, itaque serio et graviter admonuit Crotoniatas ne id facerent. Huius rei notitia Dicaearchum de eodem argumento narrantem apud Iamblichum § 48. fugisse videtur, quocum consentit Iamblichus in § 28. ἀπαλλάξαι δὲ λέγεται τοὺς Κροτωνιάτας (Pythagoras) τῶν παλλακίδων καὶ καθόλου τῆς πρὸς τὰς ἀνεγγύους γυναικας ὁμιλίας. Cf. § 132. Idem sine ulla dubitatione de Pythagora scribit § 19. οὐδεπώποτε ἐγνώσθη οὔτε διαχωρῶν οὔτε ἀφροδισιάζων οὔτε μεθυσθείς. Non significant haec Pythagoram *remotis arbitris* aut *ventrem exonerare* aut *liberis dare operam* solitum fuisse, quoniam omnes sic faciunt, sed dicuntur eodem sensu quo de Platone scribit Diogenes Laërt. III, 26. οὕτως ἦν αἰδήμων τε καὶ κόσμιος ὥςτε μηδέποτε ὀφθῆναι γελῶν ὑπεράγαν, et de Pythagora Porphyrius § 35. οὐδὲ γελάσαντα ἢ κλαύσαντά τις ποτε ἐκείνου ἐθεάσατο. Itaque si quid Diogeni credimus numquam in vita Pythagoras aut cacavit aut liberos sibi quae-sivit, quod eo magis mirabile est quia habebat liberos complures et fabas comesse solebat „*quoniam is cibis subduceret sensim alvum*” id est διαχωρητικόν ἦν. (Gell. IV. 11).

Sed tales ineptiae ne ridendo quidem redargui debent, satis est talem testem reiicere. Nihil est illo sanior Iamblichus, quo teste § 141. Abaris κατέλυεν ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ οὔτε πίνων οὔτε ἐσθίων ὥφθη ποτέ. Quid eo homine facias?

Nunc vitam Pythagorae ordine relegam et de nonnullis locis pauca breviter annotabo.

Diogenes Laërt. VIII. 3. (*Pythagoras*) ἐπανῆλθεν εἰς Σάμον καὶ εὐρῶν τὴν πατρίδα τυραννουμένην ὑπὸ Πολυκράτους ἀπῆρεν εἰς Κρότωνα τῆς Ἰταλίας. Fert ipsa rei natura ut illa ingenia, quale Pythagorae erat, impotentem improbiorum hominum dominationem nullo pacto tolerare possint, et uno ore testantur omnes ea de causa Pythagoram patria cessisse. Unus autem est incertus sed perfutiles scriptor apud Iamblichum in § 28. qui Polycratis immemor in literas rettulit Pythagoram a civibus suis ad procurationem reip. et legationes obeundas et reliqua publica munera vocatum intellexisse sibi in patria manenti ad philosophandum otium non fore. Itaque Φεύγων τὰς πολιτικὰς ἀσχολίας — ἀπῆρεν εἰς τὴν Ἰταλίαν. Non possunt duo testimonia apertius inter se pugnare. Disertius etiam Aristoxenus ipse (apud Porphyrium § 9.) pro testimonio dicet: (*Pythagoram*) ὁρῶντα τὴν τοῦ Πολυκράτους τυραννίδα συντονωτέραν οὔσαν ἢ ὥςτε καλῶς ἔχειν ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ τὴν — δεσποτείαν ὑπομένειν οὕτω δὴ τὴν εἰς Ἰταλίαν ἄπαρσιν ποιήσασθαι.

Praeterea satis constat, vivo Pythagora Samum numquam liberam fuisse. Necato Polycrate Samii Maeandrio servierunt, deinde Sylosonti, deinde Persis. Nota res ex Herodoto et Strabone pag. 637 sqq.

Diog. Laërt. VIII. 13. ὥςτε εὐπορίστους αὐτοῖς εἶναι τὰς τροφὰς ἄπυρα προσφερομένοις καὶ ΛΙΤΟΝ ὕδωρ πίνουσιν. Credebam omnem aquam esse λιτὸν ὕδωρ et aquae potiores semper simpliciter dici ὕδωρ πίνειν, ut in noto Cratini senario:

ὕδωρ δὲ πίνων οὐδὲν ἄν τέκοις σοφόν.

Legendum videtur ἄπυρα προσφερομένοις καὶ λιτὰ (id est εὐτελεῖ) καὶ ὕδωρ πίνουσιν.

Diog. Laërt. VIII. 20. ὀργιζόμενός τε οὔτε οἰκέτην ἐκόλαζεν οὔτε ἐλεύθερον ΟΥΔΕΝΑ. ἐκάλει δὲ τὸ νουθετεῖν πελαργῶν. Ostendimus supra veram lectionem esse: οὔτε ἐλεύθερον ἔΝΟΤ-ΘΕΤΕΙ, et sic demum intelligitur cur addiderit: ἐκάλει δὲ τὸ

νουθετεῖν πεΔαρΤᾶν. Vide Iamblichum in § 197. et facile apparebit utrobique idem ex eodem auctore narrari.

Praecepta sunt Pythagorae apud Diog. Laërt. VIII. 23. μνήμην ἀσκεῖν, ἐν ὀργῇ μήτε τι λέγειν μήτε πράσσειν, μαντικὴν ΟΥ πᾶσαν τιμᾶν. Mirificum est hoc ultimum praeceptum, cui nemo parere potest, quia nemo quid tandem dicat Pythagoras intelligere umquam poterit. Casaubonus iuvenis de suo addidit ΟΥ, quia in § 20. Pythagoras dicitur *non omni divinationis genere uti solere*. Sed aliud est τιμᾶν, aliud χρῆσθαι. Omnia divinationum genera habebat in honore, sed utebatur illis, quae ipse probasset maxime.

Pythagoras apud Diog. Laërt. VIII. 24, suos fabis vesci vetuit et alia de causa καὶ ἄλλως κοσμιωτέρας ἀπεργάζεσθαι τὰς γαστέρας μὴ παραληφθέντας. Diogenes quum vellet de re spurca et foetida verecunde et εὐσχημόνως dicere, factum est ut a viris doctis non intelligeretur quid diceret.

Susplicantur igitur (lepidum dictu) ea verba „*insiticia esse*” et expungi oportere. Res est tamen simplicissima. *Fabae non adhibitae* (inquit) *ventres castigationes reddunt*, nam si adhibueris crebros venter flatu emittet, quod philosopho non decorum.

Diog. Laërt. VIII. 33. τὴν δὲ ἀγνείαν εἶναι — καθαρεύειν ἀπὸ τε κήδους καὶ λέχους καὶ μιάσματος παντὸς καὶ ἀπέχεσθαι βρωτῶν θνησείδων. Pro λέχους mutato accentu scribendum λεχοῦς (*puerpera*). Theophrastus περὶ δεισιδαιμονίας cap. XVI. narrat τὸν δεισιδαίμονα οὔτε ἐπιβῆναι μνήματι οὔτε ἐπὶ νεκρὸν οὔτε ἐπὶ λεχῶ ἐλθεῖν ἐθελῆσαι ἀλλὰ τὸ μὴ μιαίνεσθαι συμφέρον αὐτῷ φῆσαι εἶναι. Porphyrius περὶ ἀπορχῆς IV. pag. 353. καὶ ἐπίσης μεμίνανται ὅ τε λεχοῦς ἀψάμενος καὶ ὁ θνησείδων, nam sic legendum pro οὐ σελέχους ἄψασθαι ὡς τὸ θνησείδων.

Haud illepidum est animadvertere quas ineptias Diogenes non sine gravitate narret et concoquat. Pythagoras non vult suos fabis vesci. Cur? *Aristoteles*, inquit VIII. 34. *in libro de Fabis* (!) *causam hanc esse refert*: ὅτι αἰδοίοις εἰσὶν ὅμοιοι ἢ ὅτι "Αἰδοῦ πύλαις, unde colligas *puđenda* et *Orci ianuam* nihil inter se forma differre, quod novum et notabile est.

Evidens et manifestum Diogeni quidem esse videtur ab iis, quae aut *pudendorum* aut *ianuae Orci* similitudinem referant sedulo abstineri oportere.

Diog. Laërt. VIII. 39. ἐτελεύτα δ' ὁ Πυθαγόρας τοῦτον τὸν τρόπον. συνεδρεύοντος μετὰ τῶν συνήθων ἐν τῇ Μίλωνος οἰκίᾳ ΤΟΤΤΟΥ — ὑποπρησθῆναι τὴν οἰκίαν συνέβη. Sine controversia τούτου vitium concepit, sed duplex est emendandi via; nam perinde bene suppleri potest τοῦ (Κροτωνιά)του et τοῦ (ἄθλη)τοῦ. Legitur in vicinia § 40. πανθαίσίαν εὐρόντα Μίλωνος τοῦ Κροτωνιάτου, contra apud Porphyrium 55. τῶν ἐταίρων τοῦ Πυθαγόρου συνηγμένων ἐν τῇ Μίλωνος οἰκίᾳ τοῦ ἀθλητοῦ — πάντας πανταχῇ ἐνέπρησαν, et apud Diodorum Siculum XII. 9. Μίλωνος τοῦ ἀθλητοῦ ἡγουμένου. Utrum elegeris perinde est: paullo tamen melius fortasse est τοῦ Κροτωνιάτου, ut appareat in qua urbe res acta sit, ut apud Iamblichum § 249. ἐν τῇ Μίλωνος οἰκίᾳ ἐν Κρότωνι συνεδρεούντων τῶν Πυθαγορείων — ὑφάψαντες τὴν οἰκίαν κατέκαυσαν τοὺς ἄνδρας. Erant autem Pythagoras et Milo aequales et amici erantque ambo Crotonis decus et gloria. Strabo pag. 262. Cas. *auxit Crotonis gloriam* (inquit) καὶ τὸ τῶν Πυθαγορείων πλῆθος καὶ Μίλων ἐπιφανέστατος μὲν τῶν ἀθλητῶν γεγυνώς, ὈΜΙΑΗΤΗΣ δὲ Πυθαγόρου διατρίψαντος ἐν τῇ πόλει πολὺν χρόνον. Φασὶ δ' ἐν τῷ συσσιτίῳ ποτὲ τῶν Φιλοσόφων πονήσαντος σῦλου τὸν Μίλωνα ὑποδύντα σῶσαι ἅπαντας.

Nominatus igitur erat Milo apud Iamblichum § 104. inter Pythagorae aequales: οἱ παλαιότατοι καὶ αὐτῷ συγχρονίσαντες καὶ μαθητεύσαντες τῷ Πυθαγῶρα πρεσβύτῃ νέοι — Ἐπιμενίδης καὶ ΜΙΛΩΝ Λεύκιππός τε καὶ Ἀλκμαίων. ubi vulgo legitur Μόλων, sed vera lectio in Codice Fl. servata est.

Neque tantum Milo erat Pythagorae ὀμιλητῆς καὶ σύσσιτος, sed erat etiam arctior inter eos necessitudo, ut colligo ex Iamblichio § 267. pag. 218 ubi commemorantur αἱ Πυθαγορίδες γυναικες αἱ ἐπιφανέσται hae:

Κρατησίκλεια Λάκαινα γυνὴ Κλεάνορος τοῦ Λακεδαιμονίου.

Θεανὼ γυνὴ τοῦ Μεταποντίνου Βροντίνου.

Μυῖα γυνὴ Μίλωνος τοῦ Κροτωνιάτου.

Est autem ἡ Μυῖα nobilis Pythagorae filia, soror Telaugis. Porphyrius § 4. ἄλλοι δὲ ἐκ Θεανοῦς τῆς Πυθώνιακος τὸ γένος

Κρήσσης υἱὸν Τηλαύγῃ Πυθαγόρου ἀναγράφουσι καὶ θυγατέρα Μυῖαν, quam novimus philosophiae paternae operam dedisse ex Clemente Alex. (*Strom.* IV, pag. 224 Sylb. 619 Pott.) ἐφιλοσόφει Μυῖα ἢ Θεανοῦς θυγάτηρ τὰ Πυθαγόρεια. Suadent igitur haec omnia ut credamus Pythagoram amico Miloni filiam in matrimonium dedisse. Ex his nata filia est, quam Democedes medicorum princeps uxorem habuit, ut omnibus notum ex Herodoto III. 137. ubi Democedes Dario Hystaspis F. renuntiari iubet ὅτι ἄρμοςαι τὴν Μίλωνος θυγατέρα γυναῖκα. Τοῦ γὰρ δὴ παλαισιέω Μίλωνος ἦν οὖνομα πολλὸν παρὰ βασιλεῖι. Ex aetate omnium nobilissimi athletae firmiter stabiliuntur ea quae de Pythagorae aetate ex Aristoxeno supra collegimus, nempe Olympiadis LXII anno quarto (529 a. Chr.) Pythagoram Crotonem venisse. Milo ὁ ἐξάκις Ὀλύμπια νενικηκώς quando vicerit facile est ἐκ τῆς τῶν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῆς cognoscere. Milo semel ἐνίκησε πάλιν παῖδας, et quinques ἄνδρας Olympiadibus LXII—LXV (anno 532—516), ut recte ostendit Rutgersius pag. 23. Vides congruere omnia. Qua Olympiade socer venit in Italiam, eadem gener primam ἐν ἀνδράσιν Olympicam victoriam reportavit. Socer erat XL annorum, gener XVIII aut paullo amplius. Milonem τὸν ἐπιφανέστατον τῶν ἀθλητῶν per annos XX perpetuo victorem innotuisse Dario mirum hercle non est. Sex post ultimam victoriam annis (510 a. Chr.) Milo et Pythagoras inclaruerunt in bello cum Sybaritis, quod suasit Pythagoras, Milo gessit. Πυθαγόρου τοῦ φιλοσόφου συμβουλευσάντος — Μίλωνος τοῦ ἀθλητοῦ ἡγούμενου. Diodoro Siculo teste XII. 9. qui addit: ὁ γὰρ ἀνὴρ οὗτος (Milo) ἐξάκις Ὀλύμπια νενικηκώς — λέγεται πρὸς τὴν μάχην ἀπαντῆσαι κατεφεφωμένος τοῖς Ὀλυμπικοῖς σεφάνοις. Milo decemplicem hostium numerum fudit fugavitque Sybarim cepit et delevit. Hinc turbae ob divisionem agrorum, ira plebis in Pythagoreos, qui considentes in Milonis aedibus ferro et flammis perierunt. Sic omnia recte et ordine procedunt et optime constat temporum ratio.

Darius regnavit ab anno 521. in mediis Milonis victoriis Olympicis et Democedes primis Darii annis missus est in Graeciam et in patriam Crotonem rediit.

Ex his omnibus agnoscitur ingens lacuna apud Diogenem.

Laërt. VIII. 40. *Heracledes auctor est Pythagoram ex insula Delo ἐπανελθεῖν εἰς Ἱταλίαν καὶ πανδαισίαν εὐρόντα Μίλωνος τοῦ Κροτωνιάτου εἰς Μεταπόντιον ἐξελθεῖν καὶ κεῖ τὸν βίον κατασρέψαι ἀσιτίῃ μὴ βουλόμενον περαιτέρω ζῆν. Inter τοῦ Κροτωνιάτου et εἰς Μεταπόντιον plurima exciderunt, quorum quae sententia fuerit ex aliis eiusdem rei testibus colligi potest, nempe haec: *Pythagoram in Italiam reversum quum forte Milonem opiparas epulas celebrantem offendisset, (coenasse una cum discipulis. Tum Pythagorae inimicos in eos impetum fecisse, ignes aedibus iniecisse, Pythagoreorum multos flammis aut ferro interemtos), Pythagoram ipsum vix et aegre elapsum Metapontum se recepisse et sic vitae pertaesum cibo abstinuisse.**

Sequuntur apud Diogenem Laërt. VIII. 40 sq. duo loci de Pythagora ex Hermippi libro excerpti, unde apparet quam pueriles fabulas perdoctus sed ab iudicio infirmior Callimachi discipulus corraserit. Plerique scripserant Pythagoram Metaponti vitam inedia finivisse, audi nunc quid Hermippus afferat: Ἑρμιππος δὲ Φησι πολεμούντων Ἀκραγαντίνων καὶ Συρακοσίων ἐξελθεῖν μετὰ τῶν συνήθων τὸν Πυθαγόραν καὶ ΠΡΟCΘΗΝΑΙ τῶν Ἀκραγαντίνων· τροπῆς δὲ γενομένης περικάμπτοντα αὐτὸν τὴν τῶν κυάμων χώραν ὑπὸ τῶν Συρακοσίων ἀναιρεθῆναι. Ergo Pythagoras admodum senex repente militare coepit, neque tantum *profectus ad bellum est* (ἐξῆλθε) cum sodalibus suis, mirificis sane bellatoribus, sed etiam imperator copiis Agrigentinorum praefuit. Quid enim aliud esse potest *προσθῆναι* τῶν Ἀκραγαντίνων? Sunt haec tam absurda ut nihil opus sit ea serio confutare. Sed nondum satis est: clade accepta Pythagoras fuga salutem quaesivit sed dum agrum fabis consitum vitare vult (*περικάμπτειν*) ab hoste interfectus est. Vides eruditum hominem insulsa *παρακούσματα* spreta historiae veritate inconsulto secutum. Pythagoram lubenter fabas comesse solitum numquam fando audiverat neque Aristoxeni libros legerat. Sed nihilo fuisse discipulo suo ipsum Callimachum saniolem fragmenta demonstrant. Vidimus apud Gellium Callimachi versiculos:

καὶ κυάμων ἀπὸ χεῖρας ἔχειν ἀνιῶντος ἔδεσθαι

καὶ Πυθαγόρης ὥς ἐκέλευε λέγων.

et apud Diodorum Siculum X. 6. Καλλιμάχος εἶπε περὶ Πυθαγόρου·

ἐν οἷς ὁ Φρῦξ Εὐφορβος, ὅστις ἀνθρώποις
 τρίγωνά τε σκαληνὰ καὶ κύκλων ἔπτα
 ἔξεῦρε μήκη καὶ δίδαξε νηστεύειν
 τῶν ἐμπνεόντων· οἱ δ' ἄρ' οὐχ ὑπῆκουσαν
 ἄπαντες.

Quid sciebat de his rebus Callimachus? Nihil prorsus. Quid Hermippus ὁ Καλλιμάχαιος? Tantundem. Audi nunc alterum eiusdem levitatis argumentum: καὶ ἄλλο τι περὶ Πυθαγόρου Φησὶν ὁ Ἑρμιππος. λέγει γὰρ ὡς γενόμενος ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ γῆν οἰκίσκον ποιῆσαι καὶ τῇ μητρὶ ἐντείλειτο τὰ γινόμενα εἰς δέλτον γράφειν σημειουμένην καὶ τὸν χρόνον ἔπειτα καθίεναι αὐτῷ ἔς' ἂν ἀνελθῇ. *mater (inquit) fecit sedulo. aliquanto post Pythagoras macie confectus et cadaverosus rediit in lucem et ex Orco se adesse ait et quidquid interea evenisset de scripto recitavit.* Quid Crotoniatas ad haec fecisse putas? Hominemne cum suis nugis facessere iusserunt? Imo vero σαινόμενοι τοῖς λεγομένοις ἐδάκρυν τε καὶ ῥιμωζον καὶ ἐπίστευον εἶναι τὸν Πυθαγόραν θεόν τινα. Si quis haec serio argumentis redarguere vult per me licet, quamquam satis semet ipsa redarguant. sed vide quid addat: Ὡστε καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῷ παραδιδόναι ὡς καὶ μαθησομένους τι τῶν αὐτοῦ. Meliora et veriora, ut supra vidimus, Dicaearchus nos docuit, ut testem nihili tuto reicere possimus.

Mirabile possit alicui videri CALLIMACHUM grammaticorum doctissimum nihil in his vidisse; sed Callimachus qui γράμματα πόλλ' εἴλιπσεν ἀπόκρυφα, hinc de industria nova et mirifica et παράδοξα potissimum colligebat idemque suos discipulos facere docuit. Hermippi testimoniis quam caute sit utendum vel hi duo loci declarant. Sed (dixerit aliquis) quod Hermippus narrat, idem ad Sophoclis aures pervenisse novimus, qui in *Electra* dicit vs. 62.

ἤδη γὰρ εἶδον πολλάκις καὶ τοὺς σοφοὺς
 λόγῳ μάτην θνήσκοντας· εἶθ' ὅταν δόμους
 ἔλθωσιν αὖθις ἐκτετίμηνται πλέον.

grammatici Alexandrini, qui Hermippi fabulas legerant, annotarunt: Πυθαγόρας καθείρξας ἑαυτὸν ἐν ὑπογείῳ λογοποιεῖν ἐκέλευσε τὴν μητέρα ὡς τεθνηκῶς εἶη κτέ. Sed quia haec commenta diu post Sophoclem nata sunt, explodenda est inanis haec suspicio, in quam Casaubonus quoque admodum iuvenis incidit. Idque

eo facilius faciemus si constiterit unde hanc famam Tragicus arripuerit. Nempe ex eo scriptore, quo plurimum Sophoclem delectatum fuisse constat inter omnes, ex HERODOTO IV. 94. ἐν ᾧ δὲ ἐποίησε ταῦτα (ὁ Ζάλμοξις) ἐν τούτῳ κατάγαίον οἶκημα ἐποιέετο. ὥς δὲ οἱ παντελεῶς εἶχε τὸ οἶκημα ἐκ μὲν τῶν Θρηϊκῶν ἠφανίσθη, καταβὰς δὲ κάτω ἐς τὸ κατάγαίον οἶκημα διαιτᾶτο ἐπ' ἔτεα τρία· οἱ δὲ μιν ἐπόθεον τε καὶ ἐπένθεον ὥς τεθνεῶτα· τετάρτῳ δὲ ἔτει ἐφάνη τοῖσι Θρηϊξὶ καὶ οὕτω πιθανά σφι ἐγένετο τὰ ἔλεγε ὁ Ζάλμοξις.

Potuisse haec fidem invenire apud Thraces et barbaros non est prorsus incredibile, sed Crotoniatae Pythagorae aequales his ineptiis decipi non poterant ἐόντες (ut Herodotus de Graecis scribit I. 60.) δεξιώτεροι καὶ εὐηθίης ἡλιθίου ἀπηλλαγμένοι μᾶλλον.

Scribit Diogenes Laërt. VIII. 42. de Pythagorae uxore Theano, sed nihil certi, quia alius aliud narrabat. ἦν δὲ τῷ Πυθαγόρᾳ καὶ γυνὴ Θεανῶ ὄνομα Βροντίνου τοῦ Κροτωνιάτου θυγάτηρ· οἱ δὲ γυναῖκα μὲν εἶναι Βροντίνου, μαθήτριαν δὲ Πυθαγόρου. Facillime tamen quid rei esset Diogenes scire potuisset, si quidem ex iis quae ipse protulit nos hanc controversiam nullo negotio dirimemus. Scribit enim in § 43. Ἰππόβοτός γέ τοι Φησὶ λέγειν Ἐμπεδοκλέα·

Τήλαυγες, κλυτὲ κοῦρε Θεανοῦς Πυθαγόρῳ τε.

hoc enim versu ordiebatur Empedocles carmen, quod Telaugii προσπεφώνηκεν. cf. Diog. Laërt. VIII. 60. ἦν δ' ὁ Πausanίας — ἐρώμενος αὐτοῦ (*Empedoclis*), ᾧ δὲ καὶ τὰ περὶ φύσεως προσπεφώνηκεν οὕτως·

Πausanίη, σὺ δὲ κλυθὶ δαΐφρονος Ἀγχίτου υἱέ.

Empedoclis igitur testimonio de uxore Pythagorae Theano contenti esse possumus, sed Diogenes, qui sua non ex limpidis fontibus hauriebat sed ex turbidis rivulis, et iudicii plane est expers, non lucem affert sed tenebras. Magnam prae se fert eruditionis speciem et videtur variae et diffusae lectionis copiis uti, sed videtur tantum. Repetiit plurima e Favorino ἐν ἀπομνημονεύμασιν et ἐν παντοδαπῇ ἱστορίᾳ, et quos testes doctus Sophista attulerat iisdem utitur pro suis. Idem in Hermippo fecit et Pamphila et aliis complusculis. Num tu, qui haec legis, existimas

Diogenem ARISTOXENI libros aut DICAEOARCHI lectitasse? Putasne eum EMPEDOCLES carmina cognovisse? Laudat in vita Pythagorae praeter ARISTOXENUM HERACLIDEM PONTICUM, HERACLITUM EPHESIUM τὸν σκοτεινόν, IONEM CHIUM, TIMAEUM, ARISTOTELEM ἐν τῇ Δηλίων πολιτείᾳ, Comicos CRATINUM iuniorem, MNESIMACHUM, ARISTOPHONTEM, num quis credit horum scripta a Diogene lectitata fuisse? Nemo hercle. Utitur testibus, quos alii olim produxissent, idque sine delectu et sine iudicio. Itaque nemo in his satis cautus et circumspectus esse poterit, ne quis forte credat, ut hoc utar, Aristoxenum scripsisse Pythagoram *primum* pondera et mensuras in Graeciam introduxisse.

Unum restat in Diogenem fere dixerim *crimen*, quoniam mihi perinepti hominis vitia et errores redarguenti accusatoria quodammodo facta est oratio. Nempe Diogenes eodem morbo laborabat quo Dionysius maior: Musis invitis et iratis carmina pangebatur tam inficeta et insulsa ut prae illo Dionysius egregius poëta videatur fuisse. Olim satis erat carmen esse Graecum ut praeclarum esse videretur et admiratione dignum, sed sensim et paullatim resipimus philologi et quae inepta sunt inepta esse dicere audemus. Multos equidem in vita misellos poëtas audivi, sed qui esset Diogene frigidior et verbis et sententiis ineptior videre me non memini. Si quis aut vera haec esse negat aut nimis dura existimat, proferam nonnulla et ipse iudicato:

Diogenes VIII. 44 sq. καὶ ἡμῶν ἐστὶν εἰς αὐτὸν πεπαιγμένα·

Τὰς Φρένας ἦν ἐθέλης τὰς Πυθαγόραο νοῆσαι

ἀσπίδος Εὐφόρβου βλέψον ἐς δρυφάλιον.

Φησὶ γὰρ οὗτος· ἐγὼν ἦν πρόβροτος, ὃς δ' ὀπότη' οὐκ ἦν

Φάσκεν ὅτ' ἦν δήπου οὐκ ἄρ' ἔην ὅτ' ἔην.

Cui haec non admodum ludicra et iocosa esse videntur hunc ego suspicor salsiora legere solitum. Audi alterum:

Αἰαῖ Πυθαγόρης τί τόσον κύαμους ἐσεβάσθῃ

καὶ θάνε Φοιτηταῖς ἄμμιγα τοῖς ἰδίοις;

χωρίον ἦν κύαμων, ἵνα μὴ τούτους δὲ πατήσῃ

ἐξ Ἀκραγαντίνων κάτθαν' ἐνὶ τριόδῳ.

dixerat modo Pythagoram Agrigentinorum exercitum duxisse

et a Syracusanis occisum esse, sed est haec fortasse licentia poëtica. Tertium est argumenti moralis:

Ἦν ἄρα Πυθαγόρης τοῖος σοφὸς ὥς μὲν αὐτὸς
μὴ ψάμεν κρείων καὶ λέγειν ὥς ἄδικον,
σιτίζειν δ' ἄλλους. ἄγαμαι σοφόν· αὐτὸς ἔφα μὲν
οὐκ ἄδικεῖν, ἄλλους δ' αὐτὸς ἄρ' ἦν ἄδικων.

in quarto denique est vis comica:

Οὐ μόνος ἐμψύχων ἄπεχες χέρας, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς.
τίς γὰρ ὃς ἐμψύχων ἤψατο, Πυθαγόρα;
ἀλλ' ὅταν ἐψηθῇ τι καὶ ὀπηθῇ καὶ ἀλισθῇ
δὴ τότε καὶ ψυχὴν οὐκ ἔχον ἐσθίομεν.

Aliquanto melius Alexis apud Athenaeum pag. 161 b.

οἱ πυθαγορίζοντες γάρ, ὥς ἀκούομεν,
οὔτ' ὄψον ἐσθίουσιν οὔτ' ἄλλ' οὐδὲ ἔν
ἐμψυχον, οἶνόν τ' οὐχὶ πίνουσιν μόνον.

B. Ἐπιχαρίδης μέντοι κύνας κατεσθίει
τῶν Πυθαγορείων εἷς. Α. ἀποκτείνας μὲν οὔν.
οὐκέτι γὰρ ἔς' ἐμψυχον.

Sed „in hoc genere (in re poëtica) nescio quo pacto magis quam in aliis suum cuique pulchrum est (ut loquitur Cicero Tusc. Quaestt. V. 22.). Adhuc neminem cognovi poëtam (et mihi fuit cum Aquino amicitia) qui sibi non optimus videretur". Ipsi Ciceroni sua carmina satis placebant, quid Diogenem fecisse putemus? Primum carmina panxerat et τὴν Πάμμετρον ediderat, deinde soluta oratione vitas philosophorum coeperat scribere. Non modestissime igitur in vita Xenophanis (IV. 15) ita dixit; *Fuit et alius Xenophanes* φιλόσοφος ἐλεγείαν γεγραφὼς οὐκ ἐπιτυχῶς. ἴδιον δέ. ποιηταὶ μὲν γὰρ ἐπιβαλλόμενοι πεζογρᾶφεῖν ἐπιτυχάνουσιν, πεζογράφοι δὲ ἐπιτιθέμενοι ποιητικῇ πταίνουσιν. O stultum hominem et inficetum!

Omnis Diogenis Laërtii Musa perinde salsa et venusta est. Animi causa unum ex omnibus addam. Aristoteles (si quid Diogeni credimus) impietatis accusatus ab Eurymedonte Cereris ἱεροφάντη sumsit venenum. Diogenes pangit carmen (V. 8):

Εὐρυμέδων ποτ' ἔμελλεν Ἀριστοτέλην ἀσεβείας

γράψεσθαι Διόῦς μύσιδος ὦν πρόπολος.

ἀλλὰ πῶν ἀκόνιτον ὑπέκφυγε· τοῦτ' ἀκονιτί

ἦν ἄρα νικῆσαι συκοφάσεις ἀδίκους.

Hoc autem est ingeniosum esse! Vide etiam quam belle pro συκοφαντίας dixerit συκοφάσεις, et quia putabat esse aliquas συκοφαντίας δικαίας, diligenter addidit ἀδίκους.

ΤΑ ΧΡΤCΑ "ΕΠΗ.

Sed non est Diogenes Laërtius solus poëta ἀφύης, in quo nihil sit eorum quibus veri poëtae censentur, *ingenium et mens divinius atque os magna sonaturum*; erant olim Pythagorei non multo Diogene meliores poëtae. Ferebantur olim Pythagorica multa versibus conscripta, sed sermoni propiora et humi repentia pleraque omnia. Ferebatur liber Pythagorae περὶ τοῦ ὅλου 'ΕΝ "ΕΠΕCIN Diog. Laërt. VIII. 7. Ferebatur ut Pythagorae ὁ ἱερὸς λόγος, οὗ ἡ ἀρχή.

ᾧ Ω νέοι, ἀλλὰ σέβεσθε μεθ' ἡσυχίας τάδε πάντα.

apud Diog. Laërt. VIII. 7. Apud Iamblichum § 139. legitur:

Ἔλπεσθαι χρὴ πάντ' ἐπεὶ οὐκ ἔς' οὐδὲν ἄελπτον.

ῥᾷδια πάντα θεῶ τελέσται καὶ ἀνῆνυτον οὐδέν.

et in § 144.

ἄνθρωπος δίπος ἐς καὶ ὄρνις καὶ τρίτον ἄλλο.

et in § 259.

τοὺς μὲν ἑταίρους ἤγεν ἴσους μακάρεσσι θεοῖσιν,

τοὺς δ' ἄλλους ἡγεῖτ' οὕτ' ἐν λόγῳ οὕτ' ἐν ἀριθμῷ.

et saepe repetitum illud (Iambl. 150. 162. Porphy. 20. Sextus Empir. pag. 209 et 722 Bekk.)

Ναὶ μὰ τὸν ἀμετέρῃ ψυχᾷ παραδόντα τετρακτὺν

παγὰν ἀενάῳ φύτιος ῥιζώματ' ἔχοισαν.

ubi in aliis est Οὐ μὰ τὸν et ἀμετέρας γενεᾶς εὐρόντα, ἀμετέρας σοφίας, ἀμετέρῃ ψυχᾷ παραδόντα, ἀμετέρῃ κεφαλᾷ παραδόντα et ῥιζώματ' ἔχουσιν.

Ex his igitur et similibus aliis conflata est *Sylloge quaedam praeceptorum*, quae aut ipsius Pythagorae aut Pythagoreorum nomine circumferebantur et a sero natis Neoplatonicis splendido sed falso nomine χρυσᾷ ἔπη appellabantur: de quibus olim docti

homines diversissima sentiebant. Erant enim qui LYSIDEM, qui PHILOLAUM, qui EPICHARMUM, qui EMPEDOCLEM huius carminis auctorem facerent (Fabric. in *Biblioth. Graeca* Tom. I pag. 469.) Nempe eruditi illi homines non distinguebant Graecae linguae aetates, et quod a Graeculis sordido et plebeio sermone esset conceptum a magno poëta antiquo scribi potuisse opinabantur, et esse aliquid inter misella χρυσᾶ ἔπη, qualia nunc feruntur et grandiloquentiam Empedocleam ne suspicabantur quidem. Ut natae sunt αἱ κύριαὶ δόξαι Epicuri a nescio quo ex Epicuri libris excerptae, ut Hippocratis Ἀφορισμοί, ut Theognidea farrago, ut τὰ Ἀνακρεόντεια in *Anthologia Palatina*, sic τὰ χρυσᾶ ἔπη nescio quis incertum quo tempore consarcinavit ex iis, quae Pythagorae aut Pythagoreorum aut erant aut esse putabantur. Farrago est incondita versuum diversae aetatis et coloris et stili in aliis brevior, auctior in aliis. Multa in antiqua *Sylloge* legebantur, quae nunc sine vestigio perierunt; multa contra accesserunt nova et Veteribus inaudita, non minus a sententia Veterum quam a sermone abhorrentia. Et sic tandem relictæ est illa farrago, quam habemus, in qua sine lucido ordine, sine serie iusta decurrunt omnia: modo eadem repetuntur, modo necessaria desiderantur, ut per mirum sit quo pacto hæc et olim et nunc admiratores potuerint invenire.

Iuvat primum huius carminis vestigia apud antiquiores indagare neglectis Neoplatonicis et Christianis, qui nihil afferunt quod sit et novum et verum.

Prima memoria horum praeceptorum servata est in loco CHRYSIPPI περὶ προνοίας (qui vixit ab anno 280—207 a Chr.) apud Gellium VII. 2. διὸ καὶ ὑπὸ τῶν Πυθαγορείων εἴρηται.

γνώσῃ δ' ἀνθρώπους αὐθαίρετα πῆματ' ἔχοντας.

qui versus legitur in *Aureo Carmine* 54. Post longum intervallum secundus est PLUTARCHUS de *Superstitione* pag. 168 c. νοσῶν ὁ ἄθεος — τὴν αἰτίαν ἐξ αὐτοῦ καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἀνασκοπεῖ.

πῇ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;

(in A. C. vs. 42.) et de *Curiositate* pag. 515 f. ἐκάζου πρὸς ἑαυτὸν λέγοντος.

πῇ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;

Compara DIOGENEM LAËRT. VIII. 22. λέγεται παρεγγυῶν (Pythagoras) ἐκάστοτε τοῖς μαθηταῖς τάδε λέγειν εἰς τὸν οἶκον εἰσιοῦσιν·

πῇ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;
et PORPHYRIUM § 40. Pythagoras discipulos suos iubebat πρὸ μὲν τοῦ ὕπνου ταῦτα ἑαυτῷ τὰ ἔπη ἐπάδειν ἕκαστον·

μηδ' ὕπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὄμμασι προσδέξασθαι

πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρεῖς ἕκαστον ἐπελθεῖν·

πῇ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;
πρὸ δὲ τῆς ἐξαναστάσεως ἐκεῖνα·

πρῶτα μὲν ἐξ ὕπνοιο μελίφρονος ἐξυπαναστὰς

εὖ μάλα ποιπνύειν ὅς' ἐν ἡματι ἔργα τελέσσεις.

quorum illi tres versus leguntur in A. C. 40—43, sed hi duo nusquam comparent quamquam sunt omnino necessarii. Praeterea observandum Diogenem, qui scribit εἰς τὸν οἶκον εἰσιοῦσιν, ignorare versiculos vicinos. Non enim domum redeuntes sed ante somnum Pythagoras eos volebat acta diei omnia recordari. Non ineleganter vertit Ausonius Idyll. XVI. 14.

Ne prius in dulcem declinet lumina somnum

omnia quam longi reputaverit acta diei:

qua praetergressus? quid gestum in tempore? quid non?

Iterum Plutarchus versiculos ex Aureo Carmine profert in Consolatione ad Apollonium pag. 116 c. καλῶς δὲ οἱ Πυθαγόρειοι παρεκελεύσαντο λέγοντες·

“Ὅσσα δὲ δαιμονίαισι τύχαις βροτοὶ ἄλγε' ἔχουσιν

ἣν ἂν μοῖραν ἔχῃς ταύτην φέρε μηδ' ἀγανάκτει.

et apud Pseudo-Plutarchum in vita Homeri cap. 153. cum Homeri loco comparatur τὸ Πυθαγορικόν·

Ὅσσα δὲ δαιμονίαισι τύχαις βροτοὶ ἄλγε' ἔχουσιν

ἣν ἂν μοῖραν ἔχῃς ταύτην φέρε μηδ' ἀγανάκτει.

Idem in § 154. laudato Homeri loco

τέκνον ἐμόν, τέο μέχρις ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων

σὴν ἔδεαι κραδίην;

addit: ὁ δὲ Πυθαγόρας·

Φεῖδσο τῆς ζωῆς, μὴ μιν καταθυμοβορήσης.

Priores versus leguntur in A. C. 17 sq. ultimus praeterquam h. l. nusquam invenitur.

Plutarchum GALENUS sequitur, qui in libro *περὶ διαγνώσεως καὶ θεραπειᾶς τῶν ἐν τῇ ἐκάστου ψυχῇ ἰδίων παθῶν* scribit *se haec Pythagorica praecepta bis quotidie memoriter recitare*, sed audi ipsum (Tom. V. pag. 30 Kühn.): *οportet* (inquit) *καθ' ἐκάστην ἡμέραν σαυτὸν ἀναμιμνήσκειν* — *κατὰ τὴν ἕω πρὶν ἄρχεσθαι τῶν πράξεων, εἰς ἐσπέραν δὲ πρὶν ἀναπαύσεσθαι μέλλειν. ἐγὼ δὴποτε καὶ ταύτας δὴ τὰς Φερομένας ὡς Πυθαγόρου παραινέσεις εἴθισα δις τῆς ἡμέρας ἀναγιγνώσκειν μὲν τὰ πρῶτα, λέγειν δ' ἀπὸ στόματος ὕστερον. Apparet ex hoc ipso libro pag. 26. σὺ δὲ σαυτὸν αἰδοῦ μάλιστα πειθόμενος τῷ Φαντί.*

πάντων δὲ μάλισ' αἰσχύνεο σαυτόν.

in A. C. vs. 12.

πρήξης δ' αἰσχρόν ποτε μήτε μετ' ἄλλου

μήτ' ἰδίῃ. πάντων δὲ μάλισ' αἰσχύνεο σαυτόν.

et iterum pag. 7. *ὁρθῶς γὰρ ἔοικεν εἰρῆσθαι τὸ ΜΕΤΡΟΝ ἌΠΙΚΤΟΝ* in A. C. vs. 38.

Galeno proximus est CLEMENS ALEX. (pag. 57. Sylb. 154. Pott.): *ὁ Σάμιος παραγγέλλει Πυθαγόρας.*

δειλὰ μὲν ἐκπρήξας ἐπιπλήσσειο, χρησὰ δὲ τέρπευ.

in A. C. vs. 44.

Sequitur PORPHYRIUS, cuius locum supra apposuimus, deinde Iamblichus et ubi diximus et in § 144. *οἱ Πυθαγόρειοι μεμνημένοι τῆς Πυθαγόρου ὑποθήκης τῆς.*

Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεοὺς νόμῳ ὡς δικάζεται

τίμα καὶ σέβου ὅρκον, ἔπειθ' ἥρωας ἀγαυούς.

quod est Aurei Carminis initium.

Ultimus est STOBÆUS, qui in *Florilegio* multos ex eo carmine locos protulit usus Codice nihil discrepante a libris, quos habemus superstites.

Reliquum est ut ipsa χρυσᾷ Ἑτῇ diligentius inspiciamus et si quid sit in iis notatu dignum paucis animadvertamus.

Offendo in limine: *Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεοὺς — τίμα — ἔπειθ' ἥρωας — τοὺς τε καταχθονίους δαίμονας.* Non est haec Pythagorea divisio, ut ostendimus supra ad § 31. pag. 318. *Δαίμονες secundo loco ponebantur, ἥρωες tertio.* Praeterea non debebat τοὺς καταχθονίους δαίμονας poëta commemorare, quia

Pythagoras τοὺς δαίμονας dicebat esse Deorum Superorum hominumque interpretes. Vid. Platonem in *Symposio* pag. 202 e.

In primo versu docti homines litigant sitne scribendum νόμῳ ὥς διάκεινται an διάκειται. Somniat Hierocles nescio quid de Deorum τάξει, ex qua colendi sint. Quod Socrates in *Memorabilibus* I. 3. 1. fecisse dicitur: ἡ γὰρ Πυθία νόμῳ πόλεως ἀναιρεῖ ποιοῦντας εὐσεβῶς ἂν ποιεῖν Σωκράτης τε οὕτως ἐποίει. Quod Pythia dicit νόμῳ πόλεως id noster poëta νόμῳ ὥς διάκειται appellavit.

vs. 4.

τούς τε γονεῖς τίμα τούς τ' ἄγχισ' ἐκγεγαῶτας.

Vitiose dixit ἐκγεγαῶτας. In lingua Epica ἐκγεγαῶς de filio dicitur, ut in sermone populari γεγονῶς ἔκ τινος et ἔκγονος. Posterī dicuntur γεγονέναι ἀπό τινος ut reges Spartanorum οἱ ἀφ' Ἡρακλέους γεγονότες. De proximis cognatis (περὶ τῶν ἀγγισίων) nemo veterum sic loquitur.

vs. 6.

πράεσι δ' εἶκε λόγοις ἔργοισι τ' ἐπωφελίμοισι.

᾽Ωφελίμος notum est, sed ἐπωφελίμος inauditum. Est forma ἐπωφελής, sed haec quoque in decrepita Graecia nata est. Praeterea quid sit πράεσι λόγοις εἶκειν perspicuum est, sed ἔργοις ὠφελίμοις εἶκειν intelligi nequit.

Dixerat vs. 7. *noli ob leve peccatum amicum tuum odio habere.* Multo praeclariora Pythagoras de amicis non temere reiiciendis admonuerat, sed vide quid sequatur:

ἔφρα δύνῃ, δύναιμις γὰρ ἀνάγκης ἐγγύθι ναίει.

non invenuste sic dixit pro: „namque fieri potest quidquid fieri necesse est.” sed ἔφρα δύνῃ sensu caret et quid facilius est quam amico leve peccatum remittere?

vs. 9.

ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι, κρατεῖν δ' εἰθίζεο τῶνδε.

Vitiosa forma est εἰθίζεο pro ἐθίζεο. Recurrit vs. 35.

Εἰθίζου δὲ δίαιταν ἔχειν καθάρειον ἄθρυπτον.

Sero nati poëtastri sic in linguae veteris usum peccabant.

vs. 14.

μηδ' ἀλογίῳ σαυτὸν ἔχειν περὶ μηδὲν ἔθιζε,
ἀλλὰ γνῶθι μὲν ὥς θανέειν πέπρωται ἅπανσιν,
χρήματα δ' ἄλλοτε μὲν κτᾶσθαι Φιλεῖ, ἄλλοτ' ὀλέσθαι.

in his μὲν inepte traiectum vides, namque sententia manifesto haec est: γνῶθι ὥς θανέειν ΜΕΝ ἅπανσι πέπρωται, χρήματα ΔΕ κτέ. Hac tam vitiosa compositione sequiores tantum poëtastri utuntur, verus poëta non utitur. Sic in Anacreonteis:

κέρας ἀβλαβὲς ΜΕΝ ἐστὶ,
σὺ δὲ καρδίην πονήσεις.

pro κέρας μὲν — σὺ δέ.

vs. 25.

μηδεὶς μήτε λόγῳ σε παρείπῃ μήτε τι ἔργῳ
πρῆξαι μηδ' εἰπεῖν ὅ, τι τοι μὴ βέλτερόν ἐστι.
βουλεύου δὲ πρὸ ἔργου ὅπως μὴ μῶρα πέληται.

Primum fatuum praeceptum est: *cave quidquam aut facias aut dicas quod tibi non prosit*; nam hoc quidem nemo mortalium nescit, sed quid cuique prosit (βέλτερόν ἐστιν, id est συμφέρει) magna quaestio est. Iure negabat verus Pythagoras plerosque homines scire quid esset e re sua. Diogenes Laërt. VIII. 9. οὐκ ἔ᾿ (Pythagoras) εὐχεσθαι ὑπὲρ ἑαυτῶν διὰ τὸ μὴ εἰδέναι τὸ συμφέρον. In eandem sententiam Socrates in *Memorabilibus* I. 3. 2. καὶ ἡύχετο δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀπλῶς τὰγαθὰ διδόναι ὥς τοὺς θεοὺς κάλλιστα εἰδότας ὅποια ἀγαθὰ ἐσιν. et incertus poëta in (Platonis) *Alcibiade* II. pag. 143 a.

Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλὰ καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεύκτοις
ἄμμι δίδου, τὰ δὲ λυγρὰ καὶ εὐχομένοις ἀπαλέξιν.

Quam multo haec saniora sunt quam quae pro Pythagoreis circumferuntur!

Praeterea in tam brevi carmine idem frigidissime ter inculcatur vs. 27.

βουλεύου δὲ πρὸ ἔργου ὅπως μὴ μῶρα πέληται.

et vs. 39.

πρῆσσε δὲ ταῦθ' ἃ σε μὴ βλάβει, λόγισαι δὲ πρὸ ἔργου.

et vs. 14.

μηδ' ἀλογίως σαυτὸν ἔχειν περὶ μηδὲν ἔθιζε.

et nondum satis est: addit enim vs. 29.

ἀλλὰ τὰδ' ἐκτελέειν ὅ σε μὴ μετέπειτ' ἀνιήσει.

Quis est qui serio credat haec ex Pythagorae disciplina profecta esse?

Praeterea in vs. 25. vitiose dicitur μηδεὶς σε παρείπη. In lingua Epica παρειπεῖν est ὑποθέσθαι, παραινέσαι, non quod sententia postulat ἐπαῖραι, παραγαγεῖν.

Quam leve et puerile est quod legitur vs. 30.

πρῆσσε δὲ μηδὲν τῶν μὴ ἐπίσασαι ἀλλὰ διδάσκειν

ὅσσα χρεῶν, καὶ τερπνότατον βίον ὧδε διὰξεις.

quod non est philosophi utilia ad vitam praecipientis, sed Satyrici vel Comici poëtae deridentis:

ἔρδοι τις ἢν ἕκατος εἰδείη τέχνην.

Eiusdem generis est praeceptum vs. 37.

μὴ δαπανᾷν παρὰ καιρὸν ὅποῖα καλῶν ἀδαήμων

μηδ' ἀνελεύθερος ἴσθι· μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.

ubi scribendum videtur: μὴ δαπάνῃ μηδ' — ἴσθι. Quis haec serio viris praecipiat, quae ne adolescentibus quidem prosint? Nam quis talia nescit? Aristophanes in *Pluto* vs. 245.

μετρίου γὰρ ἀνδρὸς οὐκ ἐπέτυχες πώποτε.

ἐγὼ δὲ τούτου τοῦ τρόπου πῶς εἰμ' ἀεί.

χαίρω τε γὰρ φειδόμενος ὥς οὐδεὶς ἀνὴρ

πάλιν τ' ἀναλῶν ἡνίκ' ἐν τούτῳ δέη.

Mirifica est huius versus scriptura in Stobaei *Florilegio* XV. 7.

μὴ δαπανᾷν παρὰ καιρὸν ἀπειροκάλως ἐνὶ ἡμῶν.

sed iterum in hoc loco, ut toties alibi, veteris libri lacuna stulte expleta est. Supererat

*Π***ΚΑΛΩ*****ΗΜΩΝ.

unde sciolus effecit: ἀπειροκάλως ἐνὶ ἡμῶν quum esset: ὅποῖα καλῶν ἀδαήμων.

Dicendi vitium est in vs. 36. καὶ πεφύλαξέ γε ταῦτα ποιεῖν. Veteres non dicebant πεφύλαξο (ut μέμνησο, ἔρρωσο) sed φύλαξαι, sed versificatores πρὸς τὸ κεχηγὸς τοῦ ρυθμοῦ talia peccabant.

Deinde posteaquam haec pervulgata tradidit, *valetudinem corporis esse curandam, simplici victu utendum, in sumtibus modum esse servandum, memoriam exercere oportere*, alta voce exclamat:

ταῦτα πόνει, ταῦτ' ἐκμελέτα, τούτων χρὴ ἔρᾶν σε,
ταῦτά σε τῆς θείης ἀρετῆς εἰς ἵχνια θήσει.

et magna pompa adiicit:

Ναὶ μὰ τὸν ἀμετέρᾳ ψυχᾷ παραδόντα τετρακτὺν
παγὰν ἀενάου φύσεως. ἀλλ' ἔρχευ ἐπ' ἔργον
θεοῖσιν ἐπευξάμενος τελέσαι.

Tenemus falsarium manifestum, qui haec Pythagorae affinxit. Est enim περιβόητον illud Pythagoreorum iusiurandum, ut supra vidimus: Οὐ μὰ τόν vel

Ναὶ μὰ τὸν ἀμετέρᾳ ψυχᾷ παραδόντα τετρακτὺν
παγὰν ἀενάου φύσιος ῥίζωμά τ' ἔχρισαν.

Interposuit enim homo quisquis est iusiurandum οὐδὲν πρὸς ἔπος, quod alibi aliquanto melius inseri potuisset, veluti in fine carminis:

ἔσσεαι ἀθάνατος θεὸς ἄμβροτος οὐκέτι θνητός,
ναὶ μὰ τὸν ἀμετέρᾳ ψυχᾷ κτέ.

Praeterea carminis auctor vel collector Ionicis inepte Dorica miscet. Pythagoras prudentissime instituerat *ut sua quisque patria dialecto loqueretur*. Iamblichus § 241. Φωνὴ χρῆσθαι τῇ πατρίᾳ ἐκάσfois παρήγγελλον ὅσοι τῶν Ἑλλήνων προσῆλθον πρὸς τὴν κοινωσίαν ταύτην. τὸ γὰρ ξενίζειν (id est ξένη διαλέκτῳ χρῆσθαι) οὐκ ἐδοκίμαζον. Itaque Pythagoras ipse, ut ex multis indiciiis colligitur, ἰάζειν solebat, οἱ δὲ Ἰταλιῶται omnes ἐδάριζον. Quam stulte haec permisceantur apertum est.

Deinde poetaster clausulam loci ῥίζωμά τ' ἔχρισαν omisit et Dorica ἀενάου φύσιος mutavit in Attica ἀενάου φύσεως, ut metrum constaret.

In versiculis, qui in Aureo Carmine nunc desiderantur et a Porphyrio servati sunt § 40:

Πρῶτα μὲν ἐξ ὕπνοιο μελίφρονος ἐξυπανασᾶς
εὖ μάλα ποιπνύειν ὅς' ἐν ἡματι ἔργα τελέσσεις,

peccatum est primum in ἐξυπανασᾶς: Graecum est ἐξ ὕπνου ἀνασῆναι vel ἐξανασῆναι, sed ὙΠΟ addere incongruum est. Peius etiam est ποιπνύειν positum pro μεριμνᾶν, φροντίζειν,

quum sit ὑπουργεῖν, διακονεῖν. Sic solent sequiores vocabulis obsoletis et obscuris addere notionem suo arbitrato. Saepe in libris suppositis Pythagoreorum legitur κράγυος, κραγύως, κραγυότας pro ἀληθής, ἀληθῶς, ἀληθεια. Semel tantum in antiquis literarum monumentis legitur:

οὐπώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας.

Iliad. A. 106. ubi Aristarchus annotavit ὅτι ἄπαξ εἴρηται τὸ κρήγυον καὶ οὐκ ἔστιν ἀληθές (ut vulgo existimabant) ἀλλ' ἀγαθόν. Sed nemo curat, ut in illo:

ποιμένες, εἶπατέ μοι τὸ κράγυον. οὐ καλὸς ἐμμι;

Vs. 53.

ὥς σε μήτε ἄελπτ' ἐλπίζειν μήτε τι λήθειν.

versus tam immodulatus et κακόμετρος nisi in effoeta Graecia pangi non potuit.

Vs. 61.

Ζεῦ πάτερ, ἣ πολλῶν γε κακῶν λύσειας ἅπαντας

εἰ πᾶσιν δείξαις οἷώ τῳ δαίμονι χρῶνται.

ἀλλὰ σὺ θάρσει ἐπεὶ θεῖον γένος ἐστὶ βροτοῖσιν,

οἷς ἱερὰ προφέρουσα φύσις δεικνυσιν ἔκαστα.

ὦν εἴ σοί τι μέτεσι κρατήσεις ὦν σε κελεύω

ἐξακέσας, ψυχὴν δὲ πόνων ἀπὸ τῶνδε σαώσεις.

Ad haec in mentem venit τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους·

εὔ γ', ὦ Πόσειδον, ὅ, τι λέγεις δ' οὐ μανθάνω.

magnus est enim verborum strepitus, sed sententia sana et perspicua nulla ex his elici potest, quo non est aliud turpius poëtastrorum vitium, qui verba inania fundentes ubi quid dicant quaesiveris te relinquunt hiantem.

Praeterea foedissimum vitium est in ἐξακέσας. Ridetur Datis cum suo χαίρομαι, sed μέμφω dicere pro μέμφομαι, aut Φεῖδω pro Φεῖδομαι, an minus ridiculum est? Cur igitur non rident ac fastidiunt ἐξακεῖν pro ἐξακεῖσθαι dictum? Nauseam moverit qui Latine pro utor, fruor, medeor vellet uto, fruor, medeo dicere, an minus taediosum est ἐξακῶ pro ἐξακοῦμαι? Sero nati Graeculi sic labi solent quum omnia in Graecia veterno et senio confecta iacerent, et fuerunt qui haec Empedocli tribuerent, ὦ Μοῦσαι Φίλοι!

Sequitur vs. 67.

ἀλλ' ἔργου βρωτῶν ὧν εἵπομεν.

sed verbum de cibis, quibus esset abstinendum, nullum fecerat atque haec pars Carminis olim intercedit.

Si de fabis non comedendis et sim. praeceperat, equidem hanc iacturam aequissimo animo feram.

Reliquum est omnium foedissimum vitium in ultimis vs. 70.

ἦν δ' ἀπολείψας σῶμ' εἰς αἰθέρ' ἐλεύθερον ἔλθης

ἔσσεαι ἀθάνατος θεὸς ἄμβροτος οὐκέτι θνητός.

Non est enim alia forma magis sordida et plebeia quam ἔλειψα pro ἔλιπον et omnino pro antiquo aoristo *secundo* forma plebeia aoristi *primi* ἔλειψα, ἦξα, ἔφευξα, ἔδηξα, ἡμάρτησα et sim.

Praeterea homuncio quisquis est coniunxit ἀθάνατος θεὸς ἄμβροτος quasi ἀθάνατος et ἄμβροτος non esset unum et idem.

Denique an haec, quaeso, est doctrina Pythagorica *animas defunctorum relictis corporibus in coelum ferri ac fieri deos immortales?* Ne refutanda quidem haec sunt.

Si quis tamen Carmen Aureum probare volet et admirari

non equidem invideo, miror magis.

ARISTOXENEA.

In fine huius opellae iterum diligenter relegam ARISTOXENI fragmenta (apud C. Müller. F. H. G.).

Praeclarissimum est Aristoxeni fragmentum apud Athen. pag. 545 a. Ἀριστόξενος δ' ὁ μουσικὸς ἐν τῷ Ἀρχύτῃ βίῳ ἈΦΙΗCΙ παρὰ Διονυσίου τοῦ νεωτέρου πρεσβευτὰς πρὸς τὴν Ταρκεντίνων πόλιν. Miror quo pacto eruditi viri concoquere possint absurdum ἀφίησι sprete Casauboni emendatione ἀφι(κῆσθαι φ)ησί. Scilicet reconditum esse hoc dicendi genus opinantur et ut philosophi dicuntur γεννᾶν τὸν οὐρανόν aut κινεῖν τὴν γῆν sic h. l. ἀφίησιν esse MISSOS esse narrat legatos.

Haec est Hemsterhusii sententia ad Thomam Magistr. pag. 187. sqq. sed plane evertit hanc opinionem verbum ἀφίέναι, quod non significat *mittere* legatos, sed *a sese dimittere*. Itaque ὁ Ἀριστεύς πέμπει πρέσβεις (vel ἀποστέλλει) eo sensu puerile est dicere, sed ἀφίης: πρεσβευτάς plane est absurdum.

Post pauca Πολύαρχος ὁ ἡδυπαθής (quocum iucunde comparabis L. Thorium Balbum apud Ciceronem *de Finibus* II. 20.) ita dicit: Ἐμοὶ μὲν, ὦ ἄνδρες, πολλάκις ἤδη πέφηνεν ἐπισκοποῦντι κομιδῇ τὸ τῶν ἀρετῶν τούτων κατὰκτείνασμα [καὶ πολὺ] τῆς φύσεως ἀφεσηκὸς εἶναι. Perspicuum est κομιδῇ coniunctum esse cum ἀφεσηκὸς εἶναι: itaque καὶ πολὺ interpolatum est.

Idem paucis interpositis sic pergit dicere: ὥτε — οὐκ ὀλιγομήτεον [οὔν] ἀλλὰ πολλὰν ἐπιμέλειαν αὐτῆς ποιητέον. Compositio loci οὔν additum respuit.

Post pauca comparat Regis Persarum divitias cum Dionysii opibus: ἐκεῖνός μὲν γὰρ ἢ ΤΕ Ἀσία ὅλη χορηγεῖ *****, τὸ δὲ Διονυσίου χορηγεῖον παντελὲς ἂν εὐτελές τι φανείη πρὸς ἐκεῖνο συγκρινόμενον. Perisse nonnulla sensit Casaubonus. Dixerat: ET Asia tota (ET pars Libyae et Europae) illi χορηγεῖ.

Deinde scribe ἀφείλοντο et ἀνακῦψαι pro ἀφείλαντο et ἀνακῦψαι.

In fine loci editur: μετὰ ταύτην δὲ (τὴν Δίην) καὶ σωφροσύνην καὶ ἐγκράτειαν ἐπεισεκώμασαν καὶ πλεονεξίαν ἐκάλεσαν τὴν ἐν ἀπολαύσειν ὑπερβολήν. Turpe mendum tam diu latere potuisse! Emenda: σωφροσύνη καὶ ἐγκράτεια ἐπεισεκώμασαν. namque κωμάζειν, εἰσκωμάζειν, ἐπεισκωμάζειν verba neutra sunt et ἐπεισκωμάζειν dicitur qui impudenter se infert in eum locum, quo ei introire non licebat. vide Platonem *de Rep.* pag. 500 b. qui indignabundus queritur τοῦ χαλεπῶς πρὸς φιλοσοφίαν τοῦ πολλοῦς διχαιεῖσθαι ἐκείνους αἰτίους εἶναι τοῦς ἔξωθεν οὐ προσήκον ἐπεισεκωμακῶτας. Ut εἰσπαίειν, εἰσέρρειν, εἰσφθίρεσθαι, εἰσπηδᾶν, sic et ἐπεισκωμάζειν habet fastidii et contemptus notionem. Locose igitur ὁ ἡδυπαθής dixit: ἐπεισεκώμασαν ἢ τε σωφροσύνη καὶ ἢ ἐγκράτεια.

Ubi Polyarchus fecit dicendi finem Archytas respondit ad singula, quae Athenaeus ut a suo consilio aliena non descripsit. Quis non lubentissime audivisset virtutem perinde luculenter et suaviter defendi. Ex parte id facere licet, quia pars sequentis

loci alicubi sine Aristoxeni nomine latet. Ubi? dixeris. In propatulo, apud Ciceronem *de Senectute* XII. 41. ubi Cato sic loquens inducitur: *Accipite enim, optimi adolescentes, veterem orationem Archytæ Tarentini, magni imprimis et praeclari viri, quae mihi tradita est quum essem adolescens Tarenti cum Q. Maximo. „nullam capitaliorem pestem quam corporis voluptatem hominibus dicebat a natura datam, cuius voluptatis avidae libidines temere et effrenate ad potiendum incitarentur. Hinc patriae proditioes, hinc rerum publicarum eversiones, hinc cum hostibus clandestina colloquia nasci; nullum denique scelus, nullum malum facinus esse, ad quod suscipiendum non libido voluptatis impelleret; stupra vero et adulteria et omne tale flagitium nullis excitari aliis illecebris nisi voluptatis. Quumque homini sive natura sive quis deus nihil mente praestabilius dedisset, huic divino muneri ac dono nihil esse tam inimicum quam voluptatem. Nec enim libidine dominante temperantiae locum esse, neque omnino in voluptatis regno virtutem posse consistere. Quod quo magis intelligi posset fingere animo iubeat tanta incitatum aliquem voluptate corporis quanta percipi possit maxima: nemini censebat fore dubium quin tamdiu dum ita gauderet nihil agitare mente, nihil ratione, nihil cogitatione consequi posset. Quocirca nihil esse tam detestabile tamque pestiferum quam voluptatem: si quidem ea quum maior esset atque longior omne animi lumen extingueret.”* Haec Polyarcho τῷ ἡδουπάρχει Archytas respondit. Haec Cicero vertit ex Aristoxeno ἐν τῷ Ἀρχύτᾳ βίῳ, quem sedulo ab eo esse lectitatum, quamquam auctorem non nominat, ex aliis quibusdam locis perspicue intelligitur, ut in *Tusculanis* IV. 36. *laudatur illud Archytæ qui cum villico factus esset iratior: quo te modo, inquit, accepissem, nisi iratus essem!* Aristoxenum id primum ex patre Spintharo auditum (ἐν τῷ Ἀρχύτᾳ βίῳ) memoriae prodidisse constat ex Iamblichō § 197.

Neque dubitari potest quin quod legatur in libello *de amicitia* 23. 88. *verum ergo illud est quod a Tarentino Archyta, ut opinor, dici solitum nostros senes commemorare audivi ab aliis senibus auditum: „Si quis in coelum adscendisset naturamque mundi et pulchritudinem siderum perspexisset insuavem illam admirationem ei fore, quae iucundissima fuisset si aliquem cui narraret habuisset”* non est, inquam, dubium quin haec quoque apud Aristoxenum ἐν τῷ Ἀρχύτᾳ βίῳ a Cicerone lecta fuerint. Et habet ipsa

oratio Graecum colorem locutionesque Graecis usitatae pellucet, veluti: ἐκ ταύτης δὲ (τῆς ἡδονῆς) τῆς πατρίδος προδοσίας, καὶ τῶν πολιτειῶν ἀνατροπὰς καὶ ἀπορρήτους πρὸς τοὺς πολεμίους κοινολογίας γίνεσθαι, similiterque in caeteris.

Sed subnascitur difficultas quaedam non levis ex iis quae Cicero continuo addidit (*de Senect.* 12. 41.) *Haec cum C. Pontio Samnite, patre eius a quo Caudino proelio Sp. Postumius, T. Veturius consules superati sunt, locutum Archytam Nearchus Tarentinus hospes noster, qui in amicitia populi Romani permanserat, se a maioribus natu accepisse dicebat, quum quidem ei sermoni interfuisset Plato Atheniensis, quem Tarentum venisse L. Camillo, Appio Claudio consulibus reperio.* Prima specie haec funditus sententiam nostram evertere videntur, sed re diligentius considerata apparebit Ciceronem in errore versari.

Ponamus primum temporum notas certas et extra omnem controversiam positas.

Plato natus anno 429 a. Chr. mortuus est anno 347.

Venit ad Dionysium maiorem annos 40 natus anno 389.

Venit ad Dionysium minorem annos 62 natus anno 367.

Rediit Tarentum et in Siciliam γέρων ὢν annos natus 68. et ab Archyta et Pythagoreis Tarentinis servatus est ex capitis periculo anno 361.

Dionysius ὁ νεώτερος patri successit anno 367.

Floruit in magnis opibus beatissimus tyrannorum per annos XI (367—356).

Expulsus Syracusis anno 356. et multos belli casus expertus tandem Timoleonti se dedidit et Corinthum ablegatus est anno 343.

Clades ad Furcas Caudinas a Romanis accepta est Sp. Postumio, T. Veturio coss. anno 321, quum Pontius Samnis exacta aetate senex filio victori praecepit quo pacto bellum cum Romanis componi oporteret apud Livium IX. 3.

Denique L. Camillus et Appius Claudius Consules fuerunt anno 349.

Habent haec omnia exploratam fidem neque in dubium vocari possunt.

Ex his igitur satis apparet Ciceronem ἀτύστα narrare et versari in errore manifesto.

Certum est enim Platonem non *biennio* ante mortem, sed XIV ante annis iterum Tarentum venisse (anno 361.) et cum Archyta aliisque Pythagoreis una fuisse circa ea tempora quum Dionysius securus potentissimae tyrannidis opibus frueretur et Polyarcho secundum Persarum regem unus omnium hominum beatissimus esse videretur.

Nempe si Plato anno 349 in Italia fuit non repperit tyrannum otiose regno fruentem, sed ancipiti bello pressum nulla certa sede huc illuc vagantem.

Minime igitur est mirandum Ciceronem eleganter magis quam diligenter doctum in errorem se implicuisse in re tam vetusta. Inducit autem Catonem adolescentem XXV annorum haec Tarenti ex hospite Nearcho audientem anno 209., id est annis 140. post Platonis mortem et ea quae senes ex senibus audita narrant perfacile temporum confusionem admittunt. Una tantum est *custodia fidelis memoriae rerum gestarum* et temporum, monumenta literarum, quae nisi Aristoxenus condidisset audita ex patre harum rerum aequali conscribendo neque haec Cicero scire potuisset neque ad nos eius rei ulla memoria propagata fuisset.

Mirificus error irrepsit in locum Aristoxeni apud Diog. Laërt. III. 8. καὶ αὐτὸν (τὸν Πλάτωνα) Φησὶν Ἀριστόξενος τρὶς ἐστρατεῦσθαι· ἅπαξ μὲν εἰς Ταναγραν, δεύτερον δ' εἰς Κόρινθον, τρίτον δ' ἐπὶ Δηλίῳ. Quum est pugnatum ad Tanagram (anno 426. Thucyd. III. 91.). Plato *tertium* aetatis annum agebat, clades apud Delium accepta (anno 424. Thucyd. IV. 89.) cadit in *quintum* Platonis annum. Si quid est in hoc testimonio veri Socratis expeditiones commemoravit Aristoxenus, non Platonis.

Idem et maior etiam in eadem re error commissus est ab Aeliano in V. H. VII. 14.

Nihil hi homines in talibus sciebant. Xenophontem quoque aiunt ad Delium pugnavisse. Sed Xenophon quoque eodem anno quo Plato natus (429), ut in *Nov. Lectt.* demonstravimus, erat tum *puer* quinque annorum.

Vivo Aristoxeno in Graecia exarsit bellum atrocissimum, de quo altum apud historicos silentium, sed Aristoxenus eius pars

magna fuit. Musicorum bellum erat inter duas factiones acerrime gestum, quarum altera nil nisi antiquos et τὴν ἀρχαίαν μουσικὴν et τὸ ἐναρμόνιον γένος admirabatur, altera erat τῶν Φιλοκαίμων Veteres contemnentium et sola nova mirantium, qui stupebant ἐν τε τῷ δικτονικῷ καὶ τῷ χρωματικῷ εἶδει.

Ab altera parte erat ἡ ἀρχαία μουσική, ὁ ἀρχαϊκὸς τρόπος ὁ αὐστηρὸς καὶ ἀρρενωπὸς, τὸ ἀρχαϊκῶς αὐλεῖν, ab altera τὸ θῆλυ, τὸ κατεργός, τὰ κεκλασμένα μέλη, τὰ ἐκθηλύνοντα, ὁ καινὸς τρόπος, quae omnia adversarii παραΦθορὰν καὶ διαΦθορὰν τῆς μουσικῆς appellitabant, et παρανομεῖν εἰς τὴν ἀρχαίαν μουσικὴν eos criminabantur. Huius factionis principes erant Timotheus et Philoxenus οἱ Φιλόκαινοι, quorum acerrimus erat adversarius et hostis Aristoxenus ὁ Φιλάρχαιος. Pherecrates apud Plutarchum *de Musica* pag. 1141 f. inducit Musicam ipsam cum Iustitia sic conquerentem:

M. ὁ δὲ Τιμόθεος μ', ὦ Φιλτάτη, κατωρῶρυχεν
καὶ διακέκναικ' αἵσχις. Δ. ποῖος οὗτος;
ὁ Τιμόθεος; M. Μιλήσιός τις πυρρίας.

et Timotheus ipse apud Athenaeum pag. 122 d.

οὐκ αἶδω τὰ παλαιά.
νέος ὁ Ζεὺς βασιλεύει,
τὸ πάλαι δ' ἦν Κρόνος ἄρχων.
ἄπιτω μοῦσα παλαιά.

De Philoxeno est ipsius Aristoxeni testimonium apud Plutarchum *de Musica* pag. 1143 b. ubi narrat Telesiam Thebanum ab ineunte aetate in vetere musica exsplenduisse, sed aetate proveciorem οὕτω σφόδρα ἐξαπατηθῆναι ὑπὸ τῆς σκηνικῆς τε καὶ ποικίλης μουσικῆς ὥστε τὰ Φιλοξένου καὶ Τιμοθέου ἐκμανθάνειν καὶ τούτων τὰ πλείησιν ἐν αὐτοῖς ἔχοντα καινοτομίαν. Quantae sint in animis Musicorum in huiusmodi dissensione irae quaevis aetas vidit. Plutarchus in *Symposiacis* pag. 711 d. ταῦθ' οἱ μὲν αὐστηροὶ καὶ χαρίεντες ἠγάπησαν ὑπερφυῶς, οἱ δ' ἄνανδροι καὶ διατεθρυμμένοι τὰ ὧτα δι' ἀμουσίαν καὶ ἀπειροκαλίαν, οὓς Φησιν ὁ Ἀριστόξενος χολὴν ἐμεῖν ὅταν ἐναρμόνιου ἀκούσωσιν, ἐξέβαλλον καὶ οὐ θαυμάσασιμ' ἂν εἰ ἐκβάλλουσιν (L. ἐκβαλοῦσιν). ἐπικρατεῖ γὰρ ἡ θηλύτης. et *de Musica* pag. 1135 d. Τιμόθεος καὶ Φιλόξενος φορτικώτεροι καὶ Φιλόκαινοι γεγόνασιν. Hinc propullulant maledicta, μέλη κατεργότα, διεΦθορότα, κεκλασμένα, φορ-

τικά, et ἐκβεβαρβάρωται τὰ θέατρα, et ἡ τῆς μουσικῆς διαστροφή, διαφθορά, παραφθορά et sim. Hinc emendandus est Plutarchi locus de Musica pag. 1140 e. ἐπὶ τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων τοσοῦτον ἐπιδέδωκε τὸ τῆς διαφορᾶς εἶδος ὥς τοῦ μὲν παιδευτικοῦ τρόπου μηδεμίαν μνείαν μηδ' ἀντίληψιν εἶναι, πάντας δὲ τοὺς μουσικῆς ἀπτομένους πρὸς τὴν θεατρικὴν προσκεχωρηκέναι μοῦσαν, ubi διαφορᾶς verum est. Vix attinet dicere apud populum novam musicam in summo honore et gratia fuisse, quoniam semper

χαριεσάτη ἐστὶν αἰοιδῇ

ἥτις ἀκούοντεςσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.

Itaque iacebant qui veterem et masculam musicam summa ope vindicabant et in his Aristoxenus. Testimonium dicat Themistius pag. 364. (apud Müller. F. H. II. 271.): *Aristoxenus, inquit, unice amabat virilem et masculam musicam καὶ τοῖς μαθηταῖς ἐπεκέλευε τοῦ μαλθακοῦ ἀφεμένους* Φιλεργεῖν τὸ ἀρρενωπὸν ἐν τοῖς μέλεσιν. *Quaerit ex eo discipulorum aliquis: τί δ' ἂν μοι γένοιτο πλέον ὑπεριδόντι μὲν τῆς νέας καὶ ἐπιτεμποῦς αἰοιδῆς, τὴν δὲ παλαιὰν διαπονήσαντι; cui Aristoxenus; „ἄσει σπανιώτερον ἐν τοῖς θεάτροις.”* ὥς οὐχ οἶόν τε πλῆθει τε ἅμα ἀρετὸν εἶναι καὶ ἀρχαῖον τὴν ἐπισήμην. Itaque factum est quod assolet, maior pars meliorem vicit et musica antiqua succubuit. Est operae pretium de ea re Aristoxenum ipsum audire apud Athenaeum pag. 632 a. Ἀριστόξενος ἐν τοῖς συμμίκτοις συμποτικοῖς „ὅμοιον (Φησὶ) ποιῶμεν Ποσειδωνιάταις τοῖς ἐν τῷ Τυρρηνικῷ κόλπῳ κατοικοῦσιν, οἷς συνέβη τὰ μὲν ἐξ ἀρχῆς Ἑλληνισιν οὖσιν ἐκβεβαρβαρῶσθαι Τυρρηνοῖς ἢ Ῥωμαίοις γεγενοῖσιν, καὶ τὴν τε φωνὴν μεταβεβληκέναι τὰ τε λοιπὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων, ἄγειν τε μίαν τινὰ αὐτοὺς τῶν ἑορτῶν τῶν Ἑλληνικῶν ἔτι καὶ νῦν, ἐν ᾗ συνιόντες ἀναμιμνήσκονται τῶν ἀρχαίων ἐκείνων ὀνομάτων τε καὶ νομίμων καὶ ἀπολοφυράμενοι πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀποδακρύναντες ἀπέρχονται. ΟΥΤΩ δὲ οὖν (Φησὶ) καὶ ἡμεῖς ἐπειδὴ καὶ τὰ θέατρα ἐκβεβαρβάρωται καὶ εἰς μεγάλην διαφθορὰν προελήλυθεν ἡ πάνδημος αὕτη μουσικὴ καθ' αὐτοὺς γενόμενοι ὀλίγοι ἀναμιμνησκόμεθα οἷα ἦν ἡ μουσικὴ. Videt vir praeclarus perdidisse se operam et flebiliter cum paucis nobilissimae artis interitum deplorat.

Cadunt haec in extremam vitae Aristoxeni partem et notabile est quod de Etruscorum et Romanorum imperio gliscente iam tum in Italia inferiore memorat.

Quantum miseriarum et calamitatum Aristoxenus in longa aetate vidit! vidit Pythagoreorum ultimos εὐγενῶς ἀφανισθῆναι, vidit Διούσιον ἐν Κορίνθῳ, vidit artem dilectissimam funditus interire, vidit amissam Graeciae libertatem et Macedones impotenter dominantes; et sunt qui mirentur eum dici numquam in vita risisse.

Superest unum fragmentum de quo dicam. Legitur apud Harpocratonem v. Μουσᾶτος: περὶ δὲ Μουσαίου Ἀριστόξενος ἐν τοῖς Πραξιδαμαντίοις Φησίν. — εἰρήκασι δὲ περὶ αὐτοῦ ἄλλοι τε καὶ Γλαῦκος. Ut hodie Scaligerana et sim. dicimus, sic Graeci Πραξιδαμάντεια, Πολυμνήσεια et alia sexcenta dicebant, sed turbant in his scribae, qui Ἀρισάρχιος, Καλλιμάχιος, Ἐπικουρίου dare solent contra analogiam et usum. Musicum peranti-quum et poëtam fuisse τὸν Πραξιδάμαντα et illius res una cum Musaei enarratas fuisse in libro Glauci περὶ τῶν ἀρχαίων ποιη-τῶν τε καὶ μουσικῶν satis perspicuum est.

SPICILEGIUM LECTIONUM

CODICIS FLORENTINI.

Quas lectiones optimi Codicis in Commentario non indicavi-mus eas nunc ordine omnes exponemus. Prorsus inutile erat menda Arcerianae editionis innumera commemorare; proferemus ea tantum ubi scriptura archetypi Codicis a Kusteriana recen-sione discrepat. Quidquid igitur ex Parisino Codice Kusterus correxit eadem omnia in Florentino legi sciendum est. Si qua etiam tenuis dubitatio existere possit scripturam Archetypi ex-promam.

- § 2. Florent. νόθοις πολλοῖς συγγράμμασιν. — ἑαυτῶν προσησόμεθα.
 3. γεγενῆσθαι μὲν ἀπὸ διός — κεφαλῆνων.
 7. παραιτητέοι γὰρ ἐνταῦθα ἐπιμενίδης. — οὐδαμῶς δεῖ προσ-
 ἴεσθαι.

- § 9. ἀπὸ τῆς συρίας ὁ μνήμαρχος. — ἱερὸν ἐδείματο — κρεο-
φύλῳ — τὰ θεῖα κατὰ δύναμιν αὐτάρκως.
10. ἑαυτὸν κατέτασεν ἄξιον.
12. ἄσμενος αὐτὸν προσήκατο — πρὸς τοὺς ἄλλους νέους —
μεταδούς τε ὅσον — ἐφωδιάσθαι. — ἐπιτετευχέναι.
14. ἐξαίρετως ἱερουργούμενα — Φοινικικὸν ὄρος.
15. κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν — ἀναμνησθέντες τε ὡς.
16. ἥπερ εἰώθεσαν.
17. διὰ τὴν τοσύνδε ἀσιτίαν.
19. ἀστρονομῶν τε καί.
21. εἰ διαδέξαίτο αὐτὸν κατὰ βραχύ.
22. ἐπ' ἄβακος.
23. ἡδονῆς καὶ ἀκολουθίας.
24. καλῶς ἔχει ἄβακι.
25. ὁμώνυμος μὲν ὢν αὐτῷ. — ἐπὶ τὴν τῶν παραλελειμμένων.
26. καλούμενον ἔτι καὶ νῦν — νομίζοντες δεῖν περὶ τῶν καλῶν
— συμφερόντων — ὁ πάντων τούτων ποιησάμενος.
27. ἐπὶ σμικροῖς.
30. οἱ δὲ τὸν παιᾶνα.
31. μαθήματα δὲ καὶ θεωρία.
32. ὁσιότης πρὸς κατοικοχόμενους.
33. διατριβῆς αὖ τίνα ἦν.
34. χαρῶνδ' αὖ τε τοῦ καταναίου — οὗς ἰσορεῖται.
36. καθυπενόει εἶναι τοιοῦτον.
39. καθ' αὐτοὺς περιποιήσασθαι πεφιλοτετιμημένους.
42. ἀσκησιν τὴν ταῦ. — καλοὶ κἀγαθοί.
44. ἐκ μιᾶς πόλεως τῆς ἐκείνων.
45. ἀποφῆνασθαι τοῦτο πρὸς τοὺς. — ἐπεδείκνυε δὲ αὐτῶν.
46. παρὰ τε τῷ διί.
48. τοῖς κατὰ τὴν οἰκίαν.
51. ἄρχειν λοιδορίαν — βίον τηρῆσαι (τηῖ) — τῷ δὲ μὴ εὔ
πεφυκῶτι. — εὔδραμεῖν. — ἐκείνοις ὑπακούσαντος — καὶ μό-
νοις διὰ τέλους.
54. ἴν' ἐτοίμους ἔχωσιν. — ταῖς χερσὶν αὐταὶ ποιεῖν. — τὸ
δαιμόνιον μὴ τιμᾶν. — ἐπὶ τῆς θηλείας φύσεως. in margine
ἐπὶ τῶν θυγατέρων.
55. ἄλλῳ δέη χρῆσαι.
56. συνώνυμον ποιήσεσθαι.

- § 58. οὐκ ἐνὶ μόνον. — εἰς ταυτὸ ἀθροίζεσθαι.
59. διὰ πάντων διαθέουσα. — καλὴ μὲν οὖν καὶ αὕτη.
60. οὐκέτ' ἔκτοτε ᾤσθη.
63. μάλιστ' ἐκεῖνος ἐξύμνει. — ἀργύρῳ εὖ ἤσκητο — ἐπὶ γαίης — εὐμελίην.
64. προσφερομένην ἐπιμέλειαν.
65. τῶν ὁμιλητῶν. — ἀπὸ τε τῆς εὐνῆς — μόνος αὐτός.
66. ἑαυτῷ μὲν γὰρ μόνῳ. — ὥς ἂν οὕτως ἐπιτυχῶς πρὸς τοῦ φύσαντος. — τῶν πρώτων καὶ εἰλικρινῶν ἀρχετύπων ὥς ἀληθῶς.
67. ἐνορᾶν τῷ ἡλίῳ. — καὶ διατετηκυίας πίσεως. — θεοδαρήτου περὶ αὐτὸν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους.
68. ποικιλωτάτας τε κολάσεις. — σιδήρῳ κατ' αὐτὴν συντελουμένης. — ταῖς ἐπεγρίαις τοῦ λογισμοῦ.
69. ἀνοινίαν. — αἰδῶ — ὁμίληκας — ἐγκεκριμένων. — καὶ τῆς εἰς ταύτην διαίτης.
70. ἀνεξωποῦρει.
72. εἰ μὲν ἄξιοι ἐφαίνοντο. — μετὰσχεῖν δογμάτων.
74. μετὰ τὴν πενταετῇ σιωπῇ. — ὑρίσκετο.
75. μεταδιδόντι τῶν λόγων.
79. ὥς τὸ δεῖν (pro ᾧ εἶπετο).
82. πάντα δὲ τὰ οὕτως ἀκούσματα. — ἥλιος καὶ σελήνη — ὧ θεοὶ πόθεν ἐξέ. — ὧδ' ἐγένεσθε.
83. πρότεροι γὰρ οὔτοι.
84. οἶωνοῦ ἔνεκεν.
86. ἐπ' ἐνίων μὲν ἐπιλέγεται τί δεῖ — ταῦτ' ἐπὶ τῆς φιλοσοφίας.
87. τοῦτοις διδάσκει τὰ γαθὰ.
88. αὐτοῖς ἔκαστα πρακτέον. — αὐτοὶ μὲν οὖν εἶναι — ὥς ἦν μὲν τῶν.
90. τῆς πενταετοῦς σιωπῆς καὶ τῆς ἐν τῷ τοσούτῳ. — ἐπιτήδειον ἀπειργάσατο.
91. ἰδὼν καὶ μάλιστ' εἰκάσας — τὰ ἄβυστα διέβαινε. — καὶ προσλαλῶν (sic) ὥς λόγος.
92. γενόμενον αὐτῇ καθαρμόν. — ἀλλ' ὥς ἂν ἐν τῷ — τὰ καθ' ἑκάστα — βεβαιοῦν τὸ δόγμα τὸ λέγον.
94. ἀκρατήτως ἐπτόννται. — ἢ πᾶς πρὸς Φιλίαν. εἰ δὲ πάντα.
95. ἐπεσκοποῦν (sic) καὶ πρὸς ταῦτα.

- § 96. κατὰ μόνας. — ὑπειλήφησαν.
 97. πρόστ' (πρόσταξιν).
 99. σπονδαὶ· ἔπειτα ἀνάγνωσις ἐγίνετο. ἔθος δ' ἦν.
 101. ἀφ' ὧν ὀλίγας — ἐξαίρειν ἀγῶνα.
 104. μίλων (pro Μόλων). — θυμαρίδας.
 106. τῶν δὴ βρωμάτων καθόλου. — ἐπιτηδεῖαν εἰς τροφήν — σωφροσύνης καὶ ἀρετῆς.
 108. προμυθούμενος. — ἔδει δὲ τοῦ μηδέν.
 110. ἐμμελεῖς καὶ ἔνρυθμοι.
 116. πασσάλου διὰ γωνίας — ἀπαρτίσας.
 117. ἐν ἄλλῃ συζυγίᾳ τὴν μέν. — ἐν διπλασίῳ δὲ λόγῳ.
 118. τὴν δὲ ποτὴν ἐπίτασιν.
 120. αὐθις ποτὲ ἐκ τοῦ διετράνωσεν. — καὶ τόνοσ. ἄλλο διά. — ἄλλο ἐπίτριτον.
 121. διάζευξιν δυεῖν.
 125. καθυπονόησαντα. — τοῦτ' εἶπαντα ποιῆσαι.
 127. ναυσίθοος.
 134. ὥσπερ καὶ νομίζεται.
 137. ταῦ ἐς τῆς φιλοσοφίας — ποιοῦσιν ἄνθρωποι — ποιεῖν καὶ τοὺς ἀνθρώπους.
 138. τῆς περὶ τῶν θεῶν διανοίας ἐς — οἷεσθαί τι εἶναι αὐτοὺς τὰ τοιαῦτα.
 139. φιλολάου καὶ τὸν οὐθὲν ἀπισηῆσαι — φασὶ δὲ καὶ τῷ πυθαγόρᾳ — οὐκέτι οὐδὲν ἄελπτον.
 140. ἦν ὁ πρῶτος εἰπών. — τίς ἢ πυθαγόρας.
 146. βιτάλη τε τῇ δαμοῦς.
 147. ὅτι τὴν ἀριθμῶ ὠρισμένην.
 148. ἡ περὶ θεῶν πίσις. — εὖρυτος ὁ κροτωνιάτης.
 149. εἶναι δὲ τὰ τοιαῦτα λινά.
 150. ἥπου ἀλεκτρυόνα ἢ ἄρνα. — οὐ μὰ τόν (pro ναί).
 152. ἀπόλλ' ἐκ τρίποδος.
 154. φθεῖραν ἐν ἱερῶ.
 156. προσφέρεσθαι δεῖν Φησίν — παύομαι λέγων.
 160. ἤδη καὶ τὰ πολυειδῆ.
 161. ὁ πύθιος τε καὶ αὐτή.
 162. ἡμισίχῳ.
 163. ἥκιστα φασὶ τοὺς πυθαγορείους.
 164. μέχρι ὅτου δύναται.

- § 165. ὥς ποτε συνέβη γενέσθαι.
 172. τῷ ἱατρικῷ προσέοικε. — πρὸς δὲ τούτοις θεαίτητος.
 173. ἐλευθέρας μετασχόντας.
 174. δικαιοσύνην τε καὶ τὰ δίκαια. — καὶ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας.
 178. ἐπειδὴν εἰς ἄδου μέλλῃ. — προάγοντος ἐπὶ τὴν θάλατταν.
 180. ἔστι γὰρ τι ὁμιλίας εἶδος.
 181. ὁμιλίας ἐλέγετο. ὡσαύτως.
 182. διδακτόν τε καὶ ἀπαράλογον.
 185. προσκυνήσας ἐξέελθῃ.
 186. καὶ τὸ ζυγὸν δὲ μή.
 188. διὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ἀνοιμία.
 196. διακέχεται καὶ μὴ ποτὲ μὲν ρικνὰ ὅτε δέ.
 197. ὀργισθεῖς τε καὶ ἀγανακτήσας οὕτως.
 198. ὥς ἴδια γνωρίζεται.
 199. ἀπὸ τῆς συγγενείας.
 200. ἀνόητον μὲν εἶναι καὶ τό.
 205. ἐπικτήτους τε καί. — διὸ δὴ καὶ πλείους.
 208. χρῆσθαι πρὸς τὴν τροφὴν — τῶν περὶ ἀσκληπιόν.
 212. μὴ μετὰ πάσης σπουδῆς — εἶναί τε καὶ ζῆν.
 213. ἰσχυροτάτην τε καί.
 214. ἄλλα τὰ τῶν τοιούτων ἐπιτηδευμάτων.
 215. περὶ τὴν γῆν ἐπιστρεφόμενων.
 216. βλασφημίας δεινὰς προφέρειν. — ὅσας γε αὐτὸν καὶ ἐθαύμαζε ὥς ἄν.
 222. ἄχρι τοσούτου μνήμης.
 223. παράκλησις τὸ νόμῳ βοηθεῖν.
 224. τὰ ψυχῆς πάθη.
 225. γενναίως. τοῦτο δὲ ἐπαγρίαι τοῦ λογισμοῦ καὶ εἰλικρίνεια τῶν ἐμποδιζόντων ἐπετηδεύοντο. τοῦτο δὲ ἐχεμυθία.
 226. ἀνοιμία — ἀνεπιτήδευτος περιφρόνησις.
 233. καλῶς δὲ ταῦτ' εἶναι κεκριμένα. — ἕκαστον κατακεχωρισμένον. — ὁ αὐτὸς δὲ λόγος.
 238. μήτε δαπάνης μὴ δὲ μιᾶς.
 247. ἐξάφορα τὰ πυθαγόρου. — καὶ ἐν αἰνίγμασι τισι καὶ γρίφοις.
 264. τῆς κατὰ τῶν πυθαγορείων γενομένης ἐπιθέσεως.
 265. δαμοφῶντος ὁ κροτωνιάτης — διὰ τὸ ἐξαίρετως κεκρατηκέναι.

- § 267. Βούθιος] Fl. βοῦθος.
 Μιλλίας] μυλλίας.
 Παρμίσκος, Ἀρεσάδας] παρμίσκος, ὀρεσάδας.
 Ἀλκίας] δακίδας.
 Θρασεύς, Ἄρυτος] θράσeos, εὔρυτος.
 Εἰρίσκος, Μεγιστείας] εἰρίσκος, μεγιστείας.
 Πρόκλος] προκλῆς.
 Σμιχτείας] σμιχτείας.
 Πισύρρυδος] πισίρρυδος.
 Εὐάνδρος] ἔλανδρος.
 Σίκας] δίκας.
 Συβαρεῖται] συβαρίται.
 Μέτοπος] μέτωπος.
 Ἄμοιρος] εὔμοιρος.
 Εὐμαριδίας] εὐμαρίδας. Leg. Θυμαρίδας.
 Γύπτιος] γύπτιος.
 Ἄδικος] εὔδικος.
 Ὀκελος καὶ Ὀκυλος] ὄκκελος καὶ ὄκκυλος.
 Μαλίας] μαλίων.
 Αἰγεῖοι. Leg. Ἀργεῖοι.
 Ἐλωρις] ἔλωρις.
 Σωστράτιος] τράτιος.
 γυνὴ Εὐμυλλία] γυνὴ ἡ μυλλία.
 Φίλτις] φίλτυς.
 Βυνδαῖκου] βυνδάκου.
 Ἐκκύλω] ἐκκέλω.
 Βροντίνου] βροτίνου.
 Μυία] μυῖα.
 Ἀβροτέλου] ἀβροτέλους.
 Τυρσηνὺς] τυρσηνίς.
 Νεσεάδουσα] νισθεάδουσα.
 Βρυῶ] βυῶ.
 Βαβέλυμα] βαβέλυκα.

Iis quae scripsimus de Diodori Aspendii aetate pag. 411. accedat luculentum testimonium Plutarchi de aetate Archestrati, qui in ludicro carmine, quod ioculari nomine Γαστρονομίαν in-

scripsit, Diodorum aequalem suum memorat. Vixisse iocosum poëtam sub Alexandri successoribus liquido colligimus ex Plutarcho *de Alexandri fortuna aut virtute* pag. 333 b. λέγεται γοῦν ὅτι χρένοις ὕπερον (post Alexandri mortem) Ἀρχεστράτου γενομένου ποιητοῦ χαρίεντος, ἐν δὲ πενίᾳ καὶ ἀδοξίᾳ διάγοντος, εἴπέ τις πρὸς αὐτόν· Ἄλλ' εἰ κατ' Ἀλέξανδρον ἐγένου κατὰ εἶχον ἄν σοι Κύπρον ἢ Φοινίκην ἔδωκεν.

DE LOCIS NONNULLIS

IN PLUTARCHI MORALIBUS.

Ex libro περὶ δεισιδαιμονίας unum locum gravi mendo liberare iuvat. Editur pag. 168 e. ἂν δὲ ἄριστα πρᾶττη (ὁ δεισιδαίμων) καὶ συνῇ πρῶν δεισιδαιμονίᾳ περιθῶμενος οἴκοι κάθηται, περιματτόμενος, αἱ δὲ γρᾶες καθάπερ παττάλω, Φησὶν ὁ Βίων, ὅ, τι ἂν τύχωσιν αὐτῷ περιάπτουσιν. Vitiosum est περιθυόμενος, quod inepte Interpres vertit: „omnis generis sacrificiis circumdatus.” Nemo hoc quale sit intelligere umquam poterit et περιθύω vitio natum obiter e Lexicis est eximendum. Quid Plutarchus scripserit solus ostendere potest Menander ἐν Δεισιδαίμονι apud Clementem Alex. *Strom.* VII. pag. 844. Pott.

περιμαξάτωσάν σ' αἱ γυναῖκες ἐν κύκλῳ

καὶ περιθῶσάτωσαν.

unde liquido colligas Plutarchum scripsisse: περιθειόμενος οἴκοι κάθηται ΚΑΙ περιματτόμενος.

Sequuntur Ἀποφθέγματα Βασιλέων καὶ Στρατηγῶν, quae non sunt ab ipso Plutarcho collecta et disposita sed ex Plutarchi scriptis a nescio quo Graeculo sequioris aetatis desumta, qui homo quum omni eleganter scribendi facultate careret et Plutarchi dictionem passim vitiauit et Plutarchi locos aut indiligenter descriptos aut in brevius contractos corrupit.

SOPATER Sophista saeculo post Chr. sexto Ἐκλογὰς διαφόρους et ex aliis et ex Plutarcho descriptas edidit teste Photio in *Bibliotheca* Cod. 161.

Liber nonus, ut Photius scribit (pag. 104. 39 a. Bekk.) ἐκ τῶν Πλουτάρχου συνετμήθη — ἐκ τοῦ λόγου ὃς ἐπιγέγραπται αὐτῷ Ἀνδρῶν ἐνδόξων ἀποφθέγματα ἕκ τε τοῦ Περὶ ποταμῶν — καὶ ἐκ τοῦ βιβλίου δὲ ὃ ἐπιγέγραπται αὐτῷ βασιλέων καὶ Στρατηγῶν ἀποφθέγματα, sed Sopatro imposuerunt librorum spuriorum ἐπιγραφαί, si quidem etiam perinepti libelli περὶ ποταμῶν Plutarchum auctorem esse serio credidit.

Pag. 174 c. καθάπερ οἱ τῶν ἀριθμητικῶν δάκτυλοι νῦν μὲν μυριάδας, νῦν δὲ μονάδας [τιθέναι] δύνανται, τὸ αὐτὸ καὶ τοὺς τῶν βασιλέων φίλους νῦν μὲν τὸ πᾶν δύνασθαι, νῦν δὲ τοῦλάχισον. Expunge ineptum emblemata τιθέναι. Uniuscuiusque digiti τιθέναι possunt, sed δύνανται est δύναμιν ἔχουσιν. In eadem re Polybius (V. 26.) ἰσχύειν dixit: οἱ ἐν τοῖς βασιλείοις εἰς παραπλήσιοι ταῖς ἐπὶ τῶν ἀβακίων ψήφοις· ἐκεῖναι γὰρ κατὰ τὴν τοῦ ψηφίζοντος βούλησιν ἄρτι χαλκοῦν καὶ παραυτίκα τάλαντον ἰσχύουσιν. Eorum qui digitis computant eadem ratio est: idem digitus modo μονάδων vim habet, modo μυριάδων.

Pag. 174 c. ἐγὼ σε τρέφω μαχούμενον ἀλλ' οὐ λοιδορούμενον Ἀλεξάνδρῳ. Leg. λοιδορHCOμενον.

Pag. 176 e. Agathocles figuli filius rerum potitus fictilia pocula aureis arponens dictitabat: ὅτι τοιαῦτα ποιῶν πρότερον νῦν ταῦτα ΠΟΙΕΙ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἀνδρείαν. Ineptum est ποιεῖ quasi ex figulo aurifex factus esset. Legendum: νῦν ταῦτα ἔΧΕΙ. Idem mendum tollendum videtur e loco Plutarchi unde illa fluxerunt pag. 544 b. ἡμεῖς πάλαι ταῦτα, νῦν δ' ἐκεῖνα ποιοῦμεν, imo vero: πάλαι ταῦτα ἐποιοῦμεν, νῦν δ' ἐκεῖνα ἔχομεν.

Pag. 178 c. Philippius Alexandro παρῆναι πρὸς χάριν ὁμιλεῖν τοῖς Μακεδόσι κτώμενον ἑαυτῷ τὴν παρὰ τῶν πολλῶν ΔΥΝΑΜΙΝ. verba sensu vacua. Leg. ΕΥΝΟΙΑΝ.

Pag. 179 *f.* *Anaxarchus philosophus ab Alexandro* ἑκατὸν αἰτεῖ-
ΤΑΙ τάλαντα. Non habebat in animo reddere: itaque corrige
αἰτεῖ. Proprie dicuntur αἰτεῖν assentatores et parasiti nummos
a suo rege *flagitantes*. Plutarchus pag. 334 *b.* Ἀρχελάῳ δὲ
δοκοῦντι γλισχρότερόν περὶ τὰς δωρεὰς εἶναι Τιμόθεος ἄδων ἐνεσῆ-
μαινε πολλάκις τουτὶ τὸ κομμάτιον.

Σὺ δὲ τὸν γηγενέταν ἄργυρον αἰνεῖς.

ὁ δ' Ἀρχέλαος οὐκ ἀμούσως ἀντεφώνησε· Σὺ δέ γε ΑΙΤΕΙC.

Pag. 181 *e.* πῶς σοι χρήσομαι; βασιλικῶς, εἶπεν. Imo vero:
πῶς σοι χρήσΩμαι; pag. 1069 *f.* πόθεν οὖν ἄρξΟμαι καὶ τίνα
ΛΑΒΩ τοῦ καθήκοντος ἀρχήν; et passim sic peccatur.

Pag. 182. *e.* Ἀθηναίων δὲ δοῦλον αὐτοῦ (*Antigoni*) ΤΙΜΩμενον
εἰς τὴν πολιτείαν ἐγγραψάντων Οὐκ ἄν, εἶπεν, ἐβουλόμην ἔνα
Ἀθηναῖον ὑπ' ἐμοῦ μασιγοῦσθαι. Emenda: αὐτοῦ ΓΕΝΟμενον et
ΜΕμασιγοῦσθαι. Sententia aperta est: *Nollem* (inquit) *civem*
Atheniensem a me olim flagris esse caesum.

Pag. 185 *c.* (*Themistocles*) κρύφα πρὸς τὸν βάρβαρον ἔπεμψε
παραινῶν μὴ ΔΕΔΙΕΝΑΙ τοὺς Ἑλληνας ἀποδιδράσκοντας. Stulte
Interpres: *ne metueret Graecos fugientes*. Imo vero: *ne pateretur*
Graecos clam evadere. μὴ ΠΕΡΙΗΔΕΙΝ.

Pag. 186 *f.* emendandum: οὐ βέλτιον σκοπεῖν ἢν ὅπως οὐκ
ἀποδώσει; pro ὅπως μὴ οὐκ.

In sqq. εἰπὼν εὐχῆθαι εἶναι τὸν δίκην ἔχοντα ζητεῖν ἀποφυγῆΝ
ἐξὸν φυγεῖν. Leg. εὐχθεC εἶναι et ἀποφυγεΙΝ.

In sqq. lege: ἐγὼ μὲν οὐδὲ τῇ μητρὶ (πιστεύω) μήπως ἀγνοήσασα
τὴν μέλαιναν ΛΑΒΗΙ ψῆφον ἀντὶ τῆς λευκῆς. Editur βάλη. sed
sententiam ferre dicitur φέρειν aut τίθεσθαι τὴν ψῆφον, non βάλ-
λειν.

In sqq. ἀκούσας δὲ (*Alcibiades*) ὅτι θάνατος αὐτοῦ [καὶ τῶν σὺν
αὐτῷ] κατέγνωσται· Δείξωμεν οὖν, εἶπεν, αὐτοῖς ὅτι ζῶμεν. Emen-
da: Δείξω μὲν οὖν αὐτοῖς ὅτι ΖΩΝ. Postquam ΔΕΙΞΩΜΕΝ

male lectum est, ζῶμεν dedit nescio quis et propter pluralem καὶ τῶν σὺν αὐτῷ addidit.

Pag. 188 d. in Phocionis dicto: εἰ γὰρ τήμερον τέθνηκε καὶ αὐρίον ἔσαι καὶ εἰς ΕΤΙ τεθνηκώς. corrig. καὶ εἰς ΤΡΙΤΗΝ.

Pag. 189 f. Νῆ τὸ σιῶ, εἶπε, κατέκτανον τεῦ εἰ μὴ ὠργιζόμεαν. Leg. ΝΑΙ τὸ σιῶ κατέκτανον ἂν τὺ. Dorienses omnes constanter in tali re ναί pro νή et οὐ pro μά dicebant: καὶ τὸν Δία, καὶ τὰν Κόραν, καὶ τὸν Διοκλέα, et frequentissime Lacones καὶ τὸ σιῶ et οὐ τὸ σιῶ.

Pag. 190 a. Θεόπομπος ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἐπιδεικνύμενον τὸ τεῖχος αὐτῷ καὶ πυνθανόμενον εἰ δοκεῖ καλὸν καὶ ὑψηλὸν εἶναι; Οὐδ' εἰ γυναικῶν, εἶπεν. Haec quidem verba nihil significant et sententia dicti ex similibus locis, quos Wytttenbachius adscripsit, est elicienda. Simplicissimum est rescribere: — εἶναι; ΚΑΛΗ γυναικωνίΤΙC, εἶπεν. ex pag. 230 c. Πανθοίδας πρεσβεύων εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπιδεικνύντων αὐτῷ τεῖχος ἰσχυρόν, εἶπε· Νῆ τοὺς θεούς, ὧ ξένοι, καλὴ γυναικωνίτις.

Pag. 190 c. Brasidae mater dixit: Βρασίδης μὲν ἦΝ ἀνὴρ ἀγαθός, ᾧ δὲ Λακεδαιμόνων πολλὰς ἔχει τήνων κάρρουας. Repone formam Doricam ἦC (ἦς) ἀνὴρ ἀγαθός.

Pag. 190 d. τίς ἄριστος Σπαρτιατῶν; ὁ ΤΤΝΗ ἀνομοιότατος. Dixerat: ὁ ΤΙΝ ἀνομοιότατος, ut recte scribitur in vita *Lycurgi* cap. 20. Notissima est forma dativi Dorici ἐμίν, τίν, ἴν, sed facillime haec librariis inaudita vitium concipiunt, ut in Pindarico: ξύνες ὃ ΤΙΝ λέγω libri aut τι aut τοι exhibent. In Philoxeni Δεῖπνον apud Athenaeum pag. 147 c.

ὁμφαλὸς θείας καλεῖται πᾶρ γ' ἐμίν καὶ τὴν σάφ' οἶδα. ubi est in archetypo Marciano παράγειμι κάπιν, et post pauca: ἐμίν τε μέλοι καὶ τίν. In Archytæ epistola ad Platonem apud Diogenem Laërt. VII. 70. recte emendant καὶ ΤΙΝ ἀπεσάλλαμες pro καὶ τινΑ. Non sequar enim Ahrensium de D. D. pag. 252.

Pag. 200 c. ἈπηγγέλλεΤΟ καὶ αὐτὸς ἐν ἀγορᾷ περιών. Le-

gendum ΠΑΡήγγελλε καὶ αὐτός, *et ipse petere coepit*. Notum est et frequens παραγγέλλειν et ἀρχὴν παργγέλλειν et παργγέλλειν εἰς ἀρχὴν de candidatis. Pag. 276 c. Διὰ τί τοὺς παργγέλλοντας ἀρχεῖν ἔθος ἦν ἐν ἱματίῳ τοῦτο ποιεῖν ἀχίτωνας; ubi legendum παργγέλλοντας ἀρχΗΝ.

Pag. 201 d. Scipio Aemilianus Memmium tribunum militum luxuriosum sic increpat: ἐμοὶ μὲν ἡμέρας τριάκοντα καὶ τῇ πατρίδι, σαυτῷ δὲ τὸν βίον ἅπαντα τοιοῦτος ὢν ἀχρηστον πεποίηκας σεαυτόν. Dixerat ἡμέρας ἐξήκοντα (vel δις τριάκοντα), quia tribuni militum *per duos menses* legioni praeerant.

Pag. 204 c. Cn. Pompeius μεγάλου χειμῶνος γενομένου — τὴν ἀγκυραν ἄραι κελεύσας ἀνεβόησε· Πλεῖν ἀναγκάζῃ, ζῆν οὐκ ἀναγκάζῃ. Verba sensu vacua. Legendum: Πλεῖν ἀνάγκη, ζῆν δ' οὐκ ἀνάγκη.

Pag. 204 f. (Cicero) τῶν ῥητόρων τοὺς μέγα βοῶντας ἔλεγε δι' ἀσθένειαν ἐπὶ τὴν κραυγὴν ὡς χαλοὺς ἀναβαίνειν ἐφ' ἵππον. Manifestum tenemus Graeculum, qui haec omnia e Plutarchi scriptis negligenter corrasit. Legerat in vita *Ciceronis* cap. 5. τοὺς τῷ βοᾷ μεγάλα χρωμένους ῥήτορας ἐπισκώπτων ἔλεγε δι' ἀσθένειαν ἐπὶ τὴν κραυγὴν ὥσπερ χαλοὺς ἐφ' ἵππον πηδᾶν. Non intellexit homo quid esset τῷ βοᾷ μεγάλα χρωμένους et de suo substituit τοὺς μέγα βοῶντας. Non erat tamen perdifficile quid in ΜΕΓΑΛΑΧΡΩΜΕΝΟΙΣ lateret excogitare: nempe τῷ βοᾷ μεγαλαυχοῦμένους. Μεγαλαυχεῖσθαι et μέγα φρονεῖν ita differunt ut μέγα φρονεῖν in re laudabili ponatur, μεγαλαυχεῖσθαι de stulta et arroganti iactatione. Plutarchus Tom. II. pag. 105 a. Πausaniῶς μεγαλαυχουμένου συνεχῶς ἐπὶ ταῖς αὐτοῦ πράξεσιν, et alibi passim. Ergo simul Plutarchi manus restituitur et Graeculi fraus patet.

Pag. 205 b. Cicero Βατίνιον — ἀκούσας ὅτι τέθνηκεν εἴτα γνοὺς ὕστερον ὅτι ζῇ Κακῶς, εἶπεν, ἀπόλοιτο κακῶς ὁ ψευδάμενος. Graeca forma est: κακὸς κακῶς ἀπόλοιτο, vel κάκις' ἀπόλοιτο.

Pag. 206 a. Caesar petiturus Pontificatum maximum προπεμπό-

μενος ὑπὸ τῆς μητρὸς ἐπὶ τὰς θύρας Σήμερον, εἶπεν, ὦ μῆτερ, ἀρχιερέα τὸν υἱὸν ἢ Φυγάδα ὄψει. Sumtum e vita Caesaris cap. 7. τῆς μητρὸς ἐπὶ τὰς θύρας αὐτὸν οὐκ ἀδακρυτὶ προπεμπούσης ἀσπασάμενος αὐτήν ὦ μῆτερ, εἶπεν, τήμερον ἢ ἀρχιερέα τὸν υἱὸν ἢ Φυγάδα ὄψει. Sed Plutarchus dictum Caesaris non intellexit. Verba Caesaris leguntur apud Suetonium cap. XIII. „quum mane ad Comititia descenderet praedixisse matri osculanti fertur: Domum se nisi Pontificem non reversurum.”

Intelligebat Caesar se nisi Pontificem stare non posse nihilque referre ab hoste in acie an in foro sub creditoribus caderet (utor verbis Suetonii in *Othone* cap. V), itaque si repulsam tulisset manus sibi consciscere decreverat, idque εὐφρόμως sed satis perspicue matri praedixit.

Pag. 206. c. *Iulius Caesar* διέβη τὸν Ῥουβίκωνα ποταμὸν — εἰπὼν· ΠΑC ἀνερρίφθω κύβος. Caesar dixerat: Ἄνερρίφθω κύβος, alea iacta esto, ut Menander apud Athen. pag. 559 c.

δεδογμένον τὸ πρᾶγμα, ἀνερρίφθω κύβος.

In Plutarchi vita *Pompeii* cap. 60. et *Caesaris* cap. 32. eximendus est articulus: ἀνερρίφθω [δ] κύβος.

Natum est ΠΑC ex dittographia εἰπΩΝ et εἶΠΑC.

Pag. 206 f. *Iulius Caesar* admonitus ut sibi ab Antonio et Dolabella caveret οὐ τούτους ἔφη δεδιέναι τοὺς ΒΑΝΑΥCΟΥC καὶ λιπῶντας, ἀλλὰ τοὺς ἰσχνοὺς καὶ ὠχροὺς ἐκείνους, δειξάς Βροῦτον καὶ Κάσσιον. Non potest absurdius adiectivum in ea re reperiri quam βυναύτους. Narratur idem tribus aliis Plutarchi locis a Wytttenbachio indicatis: in *Caesare* cap. 62. in *Antonio* cap. 11. in *Bruto* cap. 8. ubi legitur: οὐ τούτους δέδοικα τοὺς παχεῖς καὶ κομήτας, et εἶπε μὴ δεδιέναι τοὺς παχεῖς τούτους καὶ κομήτας, et οὐκ ἔφη τοὺς παχεῖς καὶ κομήτας ἐνοχλεῖν, in quibus nihil est unde βαναύτους emendari possit.

Pag. 207. c. *scurra Augusto libellum tradit in quo erat scriptum: Φαλακρὸς ἢ κλέπτης Θεόδωρος ὁ Ταρσεύς. τί σοι δοκεῖ; isque subscripsit δοκεῖ. Mirifica haec et absurda disiunctio est: aut calvus aut fur*”. Erat, credo, utrumque et corrigendum φαλακρὸς ΚΑΙ κλέπτης.

Sequuntur Ἀποφθέγματα Λακωνικά eodem modo e scriptis Plutarcheis consarcinata.

Pag. 208 c. *quum Agesilao diceret aliquis*: Ὀμολόγηκας καὶ πολλάκις τὸ αὐτὸ λέγοντος Ναὶ δῆτα εἴ γ' ἔστι δίκαιον (ἔφη), εἰ δὲ μὴ ἔλεξαι μὲν, ὠμολόγησαι δ' οὐ. Emenda: Ὀμωσαι et ΝΑΙ ΔΙΑ Εἴ γ' ἔστι δίκαιον, et ὠμωσαι δ' οὐ. Quam saepe ὠμωσαι et ὠμολόγησαι confusa fuerint ostendimus in *Miscell. Crit.* p. 166.

Pag. 208 d. ὁπότε δὲ ψεγόντων ἢ ἐπαινούντων τινῶν ἀκούοι (Agesilaus) οὐχ ἤτιςιν ᾤετο [δεῖν] καταμανθάνειν τοὺς τῶν λεγόντων τρόπους ἢ περὶ ᾧ λέγοιεν. Stulte additum δεῖν sententiam loci plane pervertit. Expuncto δεῖν sententiam esse verissimam fere quotidie usu cognoscimus.

Agesilaus pag. 211 b. μεταπεμφθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν ἐφόρων ἔνεκα [τῆς] τοῦ περιεσηκότος τὴν Σπάρτην Ἑλληνικοῦ πολέμου [αἰτίας]. Apage insulsum additamentum.

Pag. 211 e. θαυμάσας οὖν τὴν τόλμαν καὶ δείσας ἐκέλευσεν ὥς φίλον προαίρειν. Mendosum est προαίρειν. Corrige προάγειν. Quid notius quam προάγειν *progredi*, *pergere ulterius*?

Pag. 212 b. Agesilaus ἔπεισε τὴν ἀδελφὴν Κυνίσκην [εἰς] ἄρμα καθΐCασαν Ὀλυμπίᾳσιν ἀγωνίσασθαι. Vera lectio est Κυνίσκην ἄρμα καθΐCισαν Ὀλυμπίᾳσιν. Postquam καθΐCισαν in καθίσασαν corruptum est nescio quis εἰς addidit, unde Interpres ridicule: *sorori persuasit ut consensu curru ludis Olympicis decertaret.*

Vera lectio ex bono Codice reposita est in vita Agesilai cap. 20. ἄρμα καθΐCισαν. Proprium in ea re verbum est καθιέναι, *demittere* in certamen. Alcibiades apud Thucydidem VI. 16. de ludis Olympicis: ἄρματα μὲν ἐπὶ καθῆκα, ὅσα οὐδεὶς πω ἰδιώτης πρότερον, ἐνίκητα δὲ καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος ἐγενόμην.

Pag. 212 d. τοὺς δὲ ὑπεναντιούμενους αὐτῷ Φανερῶς μὲν οὐκ ἐτάραττε, διαπραττόμενος δὲ ἔπεσθαι τινὰς αἰὲς στρατηγός κτέ. Veras scripturas servat vita Agesilai ἔβλαπτε pro ἐτάραττε, et πέμπεσθαι pro ἔπεσθαι.

Pag. 212 *e.* ἐδεήθη τις αὐτοῦ (*Agesilai*) γράψαι πρὸς τοὺς ἐπ' Ἀσίας φίλους ὅπως τύχοι ΤΟΥ ΔΙΚΑΪΟΥ. *Ius suum consequi non aliter Graece dicitur quam τυγχάνειν ΤΩΝ ΔΙΚΑΪΩΝ*, quod reponendum.

Post pauca: Μεγαρέως δέ τις — μεγαλαυχουμένου Μειράκιον, ἔφη, οἱ λόγοι σου πολλῆς [δυνάμεως] δέονται. Pro πολλῆς repone πόλεως et δυνάμεως expunge, ut aliis locis dictum idem emendate scriptum est.

Pag. 213 *c.* οὐδὲν ὄφελος ἀνδρείας ἔφασκεν εἶναι (*Agesilaus*) μὴ παρούσης δικαιοσύνης· εἰ δὲ δίκαιοι πάντες γένοιντο μηδὲν ἀνδρείας δεηθήσεσθαι. Corrige μηδένΑ ἀνδρείας δεΗCεσθαι.

Pag. 214 *d.* ἐπισραφέντα αὐτὸν (*Epraminondam*) — τῶν Λακεδαιμονίων τις καιρίΩC ἐπάταξε. Graeci dicebant καιρίΑΝ τύπτειν, πατάξαι, πληγῆναι et sim.

Pag. 217 *f.* Ἀργεῦς, rex Spartanorum numquam fuit in orbe terrarum. Scribendum Ἀρεῦς, notum ac nobile nomen. Vulgata nata est ex Ἄρε^{ης}ς.

Pag. 219 *a.* συμβουλευόντων τινῶν ὅτι πόρρω τῆς οἰκείας τὴν μάχην συνάπτειν [δεῖ]. Verbum συμβουλεύω *semper* cum infinitivo componitur, numquam cum ὅτι vel ὥς. Corrige ὅτι πορρωΤΑΤΩ expuncto δεῖ.

Pag. 219 *b.* ὁ πόλεμος οὐ τεταγμένα ΖΗΤΕΙ sensu cassum est. Restituendum οὐ τεταγμένα σιτεῖται, quod de servorum *demenso* dici solet, et multis aliis locis in eodem dicto apud Plutarchum legitur.

Pag. 219 *f.* legendum: Δερκυλίδας Πύρρου τὴν στρατΙΑΝ ἐπὶ τῆς Σπαρτιάτιδος ἔχοντος — εἶπεν· εἰ μὲν θεὸς ἔCCI οὐ φοβεύμεθα ΤΥ, οὐδὲν γὰρ ἀδικεῖμεν, pro τὴν στρατείαν — θεός ἐστιν — φοβούμεθα τοῦτον et ἀδικοῦμεν.

Pag. 221 *d.* Θεμιστέας προσεῖπε μὲν Λεωνίδῃ — τὴν γενησομένην

ἀπώλειαν — μάντις ὦν, ἀποπεμπόμενος δὲ — ἵνα μὴ παρα-
πόληται οὐκ ἠνέσχετο. Herodotus VII. 221. Μεγιστήν τὸν Ἀκαρ-
νάνα — τὸν εἶπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν τὰ μέλλοντά σφι ἐκβαίνειν
Φανερός ἐς Λεωνίδης ἀποπέμπων, ἵνα μὴ συναπόληται σφι. Exstat
in eundem nobile Simonidis epigramma apud Herodotum VII.
228. Μνημα τόδε κλειτοῖο Μεγισία κτέ. Nulla est igitur dubi-
tatio quin Θεμισίας sit vitiosa lectio pro Μεγισίας. Erat in
vetusto libro *ΕΡΙCTΙΑC. Scriba indoctus et socors Θ addidit
et sic Θεμισεας natum est. Vide autem quid acciderit: Grae-
culus qui haec dicta collectanea et aliunde et ex Plutarcho de-
scripsit, ea omnia κατὰ σοιχεῖον disposuit, et mendosum Θεμισίας
inter Θεαρίδας et Θεόπομπος medium collocavit et sic suo se
indicio sores prodidit, nisi forte quis putat Plutarchum ipsum
in nobilissimi haruspiceis nomine ita errare potuisse.

Pag. 226 a. ποιητικωτέρα τῆς φύσεως ἢ ἄσκησις πρὸς τὰ καλὰ
τυγχάνει. Nihil hic poëticae loci. Scribendum ΠΡΑΚτικωτέρα.

Pag. 229 d. scribe ἐαλῶκοντι καὶ ἈCῶναι pro Ἀθῶναι. et
pag. 229 f. ὡς χρὴ τῶν ΕὐρυπΩΝτιδῶν καὶ ἈγΙΑδῶν τὴν βασι-
λείαν ἀΦελομένους εἰς μέσον θεῖναι, pro Εὐρυπρωτιδῶν et Ἀγίδων.
Perpetuo in his notissimis nominibus Εὐρυπῶν — Εὐρυπωντίδαι
et Ἀγιάδαι scribae titubant.

Pag. 230 d. Παυσανίας — Δηλίων λεγόντων ὅτι οὔτε αἱ γυναῖ-
κες ἐν τῇ νήσῳ τίκτουσιν οὔθ' οἱ τελευτήσαντες θάπτονται Πῶς
οὔν (ἔφη) αὕτη πατρὶς ὑμῶν εἴη ἐν ᾗ οὔτε γέγονέ τις ὑμῶν οὔτ'
ἔσαι; Leg. πῶς ἂν οὔν — οὔτε ΤΕΘΑΠται;

Pag. 231 f. αἶκε τύχωμεν δημοσίᾳ, εἶπεν, εἰ δὲ μὴ ἰδίᾳ. Repone
formas Doricas: αἶκα τύχωμεC δΑμοσίᾳ — Αἰ δὲ μῆ.

Pag. 232 d. Σαμίων πρεσβευταῖς μακρολογοῦσιν ἔφασαν οἱ
Σπαρτιάται· Τὰ μὲν πρῶτα ἐπιλελάσθαι, τὰ δὲ δεύτερα οὐ
συνήκαμες διὰ τὸ τὰ πρῶτα ἐπιλελᾶσθαι. Imo vero τὰ μὲν πρΑτα
ἐπιλελάσΜΕΘΑ — οὐ συνΕἰκαμες — τὰ πρΑτα.

Pag. 234 c. puer Spartanus bello captus vaeniit: iussus matulam

afferre ἀναβὰς ἐπὶ τὸν κέραμον καὶ εἰπὼν· „Εἴση τῆς ὠνῆς” ἔβαλεν ἑαυτὸν κάτω καὶ ἔτελεύτα. *Dixerat*: ut opinor, „(οὐκ ὄν)ήση τῆς ὠνῆς.”

Pag. 235 *d.* τῶν δὲ Πανελλήνων ἐπιστημΕΙΩCαμένων κρότῳ τὸ ἔθος. *Scribendum* ἐπιστημΗΝαμένων. *Plaudere* enim ἐπιστημαίνεσθαι dicebant et *plausum* ἐπιστημασίαν, ut in vicinia: ὁ ὄχλος ἐκρότησε μετὰ πολλῆς ἐπιστημασίας.

Quae sequuntur Τὰ παλαιὰ τῶν Λακεδαιμονίων ἐπιτηδεύματα non magis sunt ipsius Plutarchi, sed nescio cuius ἐκ τῶν Πλουταρχείων ἐκλογαί.

Pag. 238 *b.* Chori triplicis cantilenae sic scribendae sunt:

‘Αμέξ ποκ’ ἤμεξ ἄλκιμοι νεανίαί.

‘Αμέξ δέ γ’ εἰμές, αἱ δὲ λῆξ αὐγάσδεο.

‘Αμέξ δέ γ’ ἐσσεύμεσθα πολλῶ κάρρονες.

Pag. 239 *a.* τοῖς παισὶν ἐπεδείκνυσεν τοὺς Εἴλωτας μεθύCΑΝτας εἰς ἀποτροπὴν πολυουινίας. *Repone* μεθύONτας. Μεθύσαι *transitivum* est a μεθύσκειν *inebriare*.

Ex eadem officina sunt Λακκαίνῶν ἀποφθέγματα.

Pag. 240 *d.* *Gorgo ad patrem Cleomenem*: ΚΑΤΑΦθερεῖ σε, ὦ πάτερ, τὸ ξενύλλιον. *Necessarium* est ΔΙΑΦθερεῖ σε.

Pag. 240 *f.* οὐκ ἔμελλεν, ἔφη, πρὸς τοὺς πολεμίους ἦκων ἢ αὐτὸς ἀποθανεῖσθαι ἢ κατακAίνειν ἐκείνους; *Necessarium* est futurum καταKΑνεῖν.

Pag. 241 *d.* mater ad filium: κακὰ ΤΟΙ Φάμα κακκέχυται· ταύταν ἀποθνεῖν ἢ μὴ ἔσο. *Legendum* ΤΕΥ et ἀπΩθεῦ ut apud Euripidem:

ἄλλοις ἐν ἐσθλοῖς τόνδ’ ἀπωθοῦνται ψόγον.

Sequitur perelegans liber inscriptus Γυναικῶν ἀρεταί, quem

olim suspicabar non esse Plutarcheum, sed meliora me Doehnerus docuit.

Pag. 243 *b*. εὖν ποιητικὴν πάλιν ἢ ΜΙΜΗΤΙΚὴν ἀποφαίνοντες οὐχ ἑτέραν μὲν ἀνδρῶν ἑτέραν δὲ γυναικῶν οὔσαν τὰ Σαπφούς μέλη τοῖς Ἀνacreóntος ἢ τὰ ΣΙΒΥΛΛΗΣ λόγια τοῖς ΒΑΚΙΔΟΣ ἀντιπαραβάλλοιμεν κτέ. Manifestum est ex Sibyllae et Bacidis commemoratione pro μιμητικὴν Plutarchum scripsisse ΜΑΝΤΙΚὴν.

Pag. 243 *d*. ὅσων οἶμαί σε [βεβαίους] βιβλίους ἐντυχοῦσαν ἱστορίαν ἔχειν καὶ γινῶσιν. Manifestam dittographiam vides ΒΕΒΑΙΟΙC — ΒΙΒΑΙΟΙC.

Pag. 247 *f*. μυθῶδες μὲν ἐσιν, ἔχει δὲ τινα Φήμην ὁμοῦ μαρτυροῦσαν. Nihil est ὁμοῦ. Emenda ὁμοῦC.

Pag. 248 *c*. τὴν λεγομένην Χίμαιραν ὄρος ἀντήλιον γεγενῆσθαι φασὶ καὶ ποιεῖν ἀνακλάσεις [καὶ ἀνναύσεις] ἐν τῷ θέρει χαλεπὰς καὶ πυρώδεις. Evidens est si qua alia dittographia ἈΝΑΚΛΑCΕΙC — ἈΝΑΚΑΤCΕΙC. Compara locum vicinum: τὸ λειότατον καὶ μάλιστα τὰς ἀνακλάσεις ἀνταποσέλλον.

Pag. 249 *d*. ταῖς Κίων παρθένους ἔθος ἦν. Scribendum ΚΕΙΩΝ, ἐκ Κέω τῆς νήσου.

Pag. 251 *c*. ἀποσφάττει τὴν παρθένον, ὥς ἔτυχεν, ἐν τοῖς κόλοις τοῦ πατρὸς ἔχουσαν τὸ πρόσωπον. Mutata interpunctione legendum: ὥς ἔτυχεν — ἔχουσα.

Pag. 251 *d*. ἄφνω δὲ πολλοὶ τῶν τοῦ τυράννου ἐπεφεινοντο μένειν βοῶντες ἔτι πόρρωθεν. Neque πόρρωθεν impetum facere poterant, et manere iubere non est aggredientis. Leg. ἐπεφαινοντο.

Pag. 252 *c*. μήτε ἐκεῖνοι κακῶς οὕτω φρονήσειαν ὥς φειδόμενοι παιδαρίων καὶ γυναικῶν ἐγκαταλιπεῖν τὴν τῆς πατρίδος ἐλευθερίαν. Contemtim dixerat: παιδαρίων καὶ γυναικῶν.

Pag. 252 *f.* τί πέπονθας, ὦ πάτερ, καθεύδων; αὐριον δέ σε δεῖ τῆς πόλεως τρατηγεῖν. Non potest τί πάσχεις; aut τί πέπονθας; cum participio componi. Legendum: τί πέπονθας, ὦ πάτερ; καθεύδειC; deinde scribe παρεκάλει τοὺς ἑταίρους pro ἑταίρους. et εἰς ἀγορὰν προελθεῖν pro προCελθεῖν.

Pag. 253 *c.* ἐβόα δεινὰ ποιεῖν αὐτοὺς εἰ δῆμος ἀξιοῦντες εἶναι ΤΑΤΤΑ τολμῶσι καὶ ἀσελγαίνουσι τοῖς τυράννοις [ὅμοια]. Scribendum erat ταῦτα τοῖς τυράννοις, sed scriba ταῦτα dedit, unde emblemata ὅμοια natum est.

Pag. 253 *d.* ἡ πρεσβυτέρα ΜΥρῶ — τὴν ἀδελφὴν παρεκάλει προσέχειν καὶ ποιεῖν ἅπερ ἂν αὐτὴν θεάσκηται ποιοῦσαν. Ὅπως ἂν (ἔφη) μὴ ταπεινῶς μὴδ' ἀναξίως ἑαυτῶν κατασρέψωμεν. Scribe ΜΟΙρῶ pro Μυρῶ, et ὅπως ΟΤΝ — κατασρέψΟμεν, nam exhortatio est.

Θεάσασθαι pro ἰδεῖν ponere commune est sequioris aetatis vitium.

Pag. 253 *f.* ἐπολέμουν γὰρ αὐτοῖς διὰ τὴν ἀποσασίΑΝ. Leg. ἀπόσασΙΝ. et οὐ μὴν ἀκήρυκτός Γ' ἦν. et ἑορτῆς — ἣν Νειλήϊα προσαγορεύουσιν et ἮΡΕΤΟ τί ἂν αὐτῇ μάλισα γένοιτο παρ' αὐτοῦ κεχαρισμένον. Vulgo γ' omittitur et legitur Νηληϊδα et ἐνενόει pro ἤρετο et γίνοιτο.

Pag. 254 *c.* Διόγνητος [ἔχων καὶ] πεπιστευμένος ἔρυμα κατὰ τῆς Ναξίων πόλεως εὔπεφυκός. Miratus Graeculus quid esset πεπιστευμένος ἔρυμα opem tulit, sed minime necessariam.

Pag. 254 *e.* οὕτω μὲν οἱ Ναξίων συγγραφεῖς ἰσοροῦσιν· ὁ δ' Ἀριστέλης Φησὶν κτέ. Sine dubio ἐν τῇ τῶν Ναξίων πολιτείᾳ.

Pag. 255 *d.* οἱ δὲ θυσίαν τινὰ παρασκευασάμενοι καὶ θοίνην ἐξεκαλῆσανΤΟ τοὺς Πιτυρσεσηνοὺς εἰς τὸ πρόασειον· αὐτοὺς δὲ διελόντες δίχα τοῖς μὲν τὰ τεῖχῃ κατελάβονΤΟ, τοῖς δὲ τοὺς ἄνδρας ἀνεῖλον. Leg. ἐξεκάλεσαν ΤΟΥC. Melius esset etiam κατέλαβον, sed κατακλαβέσθαι pro καταλαβεῖν vitiosa est recentioris aetatis συνήθεια ubique obvia.

In his Χάρων ὁ Λαμψακηνός auctor est pervetustus, quem Plutarchus sequitur. Hinc perantiquae apparent formae εἰς τὴν Πιτυδέσσαν ἀφικέσθαι et Βεβρύκων τῶν Πιτυρυσσηνῶν προσαγορευομένων, quas non facile alibi reperias neque his similes alias, quoniam minus veteres Πιτυῦσα pro Πιτυδέσσα dicebant et Πιτυούσις pro Πιτυρυσσηνός. cf. Steph. Byz. v. Λάμψακος. Similis forma antiqua superest pag. 772 c. ἐπὶ τὴν Κισσόεσσαν καλουμένην κρήνην.

Pag. 257 c. ἡ δὲ — ὥς ἐπεῖδε τὴν πόλιν ἐλευθέραν εὐθύς εἰς τὴν γυναικωνῆτιν ἐνεδύετο καὶ τοῦ πολυπραγμονεῖν ὁτιοῦν παραβαλλομένη τὸν λοιπὸν χρόνον — ἡσυχίαν ἄγουσα — διτέλεσεν. Excidit aliquid ad sententiae integritatem necessarium, veluti καὶ ἈΠΟCΤΑCΑ τοῦ πολυπραγμονεῖν ὁτιοῦν.

Pag. 258 b. οὐδὲν ἀπολαβοῦσα τοῦ βίου χρηδόν. Frequens in libris vitium pro ἀπολαΤουσα. cf. pag. 259 c. ταύτῃ χρηδὸν ἀπολαῦσαι τι τῆς ἀρετῆς ὑπῆρξεν.

Pag. 258 c. ἦν δ' ἄρα καὶ πρὸς ἡδονὴν καὶ ἀργύριον [ἀμαθῆς καὶ] ἀκρατῆς ἄνθρωπος. Frustra se torquet Wytttenbachius in ἀμαθῆς. Dittographia est, ut in hoc ipso libro notavimus βεβλίσαις — βιβλίαις et ἀνακλάσεις — ἀνακαύσεις. Sumta haec sunt a Polybio, cuius locum Latine vertit Livius XXXVIII. 24. *Ortiagontis reguli uxor forma eximia custodiebatur inter plures captivos, cui custodiae centurio praeerat et libidinis et avaritiae militaris. id est καὶ πρὸς ἡδονὴν καὶ πρὸς ἀργύριον ἀκρατῆς.*

Pag. 259 a. ἦν δὲ ΤΟCΙΩΠΩΝ τετράρχης. In corrupta scriptura latet aut Τολισοβωγίων aut Τρόικων aut Τεκτοσάγων, namque horum trium populorum erant τετράρχαι. Proxime ad literarum vestigia accedit ΤΟλισοβΩΓΙΩΝ, quod Wytttenbachius quoque reponebat.

In sqq. pro ἀποδύων ἈΤΡΕΜΑ τὸν νεανίσκον, quod ridiculum est, emenda Ἡρέμα.

Haud scio an contrarium vitium irrepserit in duos Platonis locos in *Hippiia maiore* pag. 296 a. ἔχε δὲ ἡρέμα. et in *Cratylō*

pag. 399 *e.* εἰ δὲ βούλει ἔχε ἡρέμα. namque ἔχειν ἀτρέμα pro ἡσυχαΐζειν omnibus Atticis usitatum est.

Pag. 260 *a.* sic scribendum: τὸ γοῦν σῶμα πάντων ἀπολομένων ἀπείρακτον ἂν ὕβρεως διεφύλαξα. Vulgo ἀπολλυμένων scribitur et ἂν abest.

Post pauca: ἐμαυτὴν γὰρ, ὅ, τι βουλῆCHI ὁρῶ γεγενημένην. Leg. ὅ, τι βούλει CHN ὁρῶ γεγενημένην.

Pag. 261 *a.* δεῖ (L. δεῖν) οὖν αὐτὸν εἰ βούλεται νύκτωρ ἀφικέσθαι πρὸς αὐτήν. — ἦν οὖν ταῦτα καθ' ἡδονὴν τῷ Λαάρχῳ καὶ παντάπασιν ἀναπτοΗθεῖς πρὸς τὴν ΦιλοΦροσύνην τῆς γυναικὸς ὁμολόγησεν ἥξειν. Pro ἀναπτοηθεῖς, in quo inest *pravoris* et *consternationis* (πτοίας) notio, corrigendum ἀναπτοΕΡΩθεῖς, quod proprium est de eo, qui ob iucundam spem animo elato est.

Pag. 263 *a.* Pythes a Xerxe χάριν ἡτήσατο πλειόνων αὐτῷ παίδων ἔντων ἕνα παρεῖναι τῆς στρατείας καὶ καταλιπεῖν αὐτῷ γηροβοσκΕΙΝ. Corrigendum γηροβοσκON. Sexcenties εἰν et ον ob compendiorum similitudinem inter se confundi videbis.

Infinitivus γηροβοσκεῖν ex καταλιπεῖν pendere non potest.

Sequuntur Αἴτια Ῥωμαϊκά, non admodum magni pretii libellus commentis et argutiis scatens et Etymologiis supra quam dici potest absurdis, de quo Plutarchi morbo alio loco dicemus, sed quae bona et utilia sint perpauca continens.

Verus libelli titulus est Αἴτια Ῥωμαϊκά, non Αἰτίαι, ut Wytttenbachio et aliis videtur. Bis Plutarchus eum librum laudavit: primum *in vita Romuli* cap. 15. 34. περὶ ὧν ἐπιπλέον ἐν τοῖς Αἰτίαις εἰρήκαμεν, ubi Coraës perperam ταῖς Αἰτίαις reponerat, et *in vita Camilli* cap. 19. 51. ταῦτα μὲν ἐν τῷ Περὶ αἰτιῶν Ῥωμαϊκῶν ἐπιμελέστερον διήρηται, ubi mutato accentu Περὶ αἰτιῶν emendandum.

Uterque locus in libris nostris legitur.

Pag. 264 *f.* τὴν δὲ ΠυθίAN εἰπεῖν.

Ὅσσαπερ ἐν λεχέεσσι γυνὴ τίκτουσα τελεῖται
ταῦτα πάλιν τελέσANTA θύειν μακάρεσσι θεοῖσι.

Legendum: τὴν δὲ Πυθίαν ἸΑΝΕΙΠΕΪΝ, namque aut hoc aut ἀνελεῖν in ea re omnes constanter dicebant, et in oraculo:

πάλιν τελέσAC θύειν.

Pag. 265 e. πρότερον γὰρ οὐκ ἐγάμουν τὰς ἀφ' αἵματος ὥσπερ οὐδὲ νῦν τιτθίδας οὐδ' ἀδελφὰς γαμοῦσιν. Si quem lubuisset τιτθίδα uxorem habere impedimenti nihil erat. Sed scribendum τΗθίδας. Ridiculum in modum confunduntur primum in libris Mss., deinde apud Grammaticos veteres, tum in editionibus nostris ΤΗΘΗ et ΤΙΤΘΗ. Est tamen aliquid inter *aviam* et *nutricem*, neque haec aut significatione aut forma aut origine quidquam inter se commune habent, et tamen passim stolidè inter se permiscentur. Non illepidus in hoc argumento locus est Hieroclis apud Stobaeum (*Anthol.* 84. 23.) laudatus a Wyttenbachio sed non emendatus: ἕκαστος ἡμῶν (inquit) οἶον κύκλοις πολλοῖς περιγέγραπται. — πρῶτος μὲν γὰρ ἐστὶ κύκλος, ὃν αὐτὸς τις καθάπερ περὶ κέντρον τὴν ἑαυτοῦ γέγραπται διάνοιαν. — δεύτερος δὲ — ἐν ᾧ τετάχεται γονεῖς, ἀδελφοί, γυνή, παῖδες. ὁ δ' ἀπὸ τούτων τρίτος, ἐν ᾧ θεοὶ καὶ ΤΙΤΘΙΔΕC, πάπποι τε καὶ ΤΙΤΘΑΙ. Tandem Meinekius emendavit τΗθίδες et τΗθαι (τῆ-θαι). et sic ubique *amita* et *matrtera* dicuntur τηθίδες, et *avia* τήθη. Contra *nutrix* constanter vocatur τιτθή quae *mammam praebet* (ἢ διδοῦσα τὸν τιτθόν), unde τιτθεύω et τιτθεία formantur, quae dicuntur de mulieribus pauperculis, quae mercede conductae ditiorum puerulos suo lacte alebant, ut apud Demosthenem pag. 1309. 19. καὶ γὰρ νῦν ἀστὰς γυναικας πολλὰς εὐρήσετε τιτθεύουσας. et pag. 1311. 27. αὕτη δ' οὔσα ἐν ἀπορίαις ἡναγκάσθη τὸν Κλεινίαν τὸν τοῦ Κλειδίκου τιτθεῦσαι, et: ἀπὸ γὰρ ταύτης τῆς τιτθείας ἅπαντα ἢ περὶ ἡμᾶς γέγονε βλασφημία, namque ingenua civis Attica propter inopiam *nutricis officio fungens* (τιτθεύουσα) servili loco nata esse putabatur.

Pag. 280 f. Σοφοκλῆς πεποίηκε.

Σὺ δὲ σφαδάζεις πῶλος ὥς εὐφορβία,

γαστὴρ τε γὰρ σου καὶ γνάθος πλήρης*.*.

perierunt duae syllabae a sq. ΔΙΟ absorptae, nempe καὶ γνάθος πλήρης ἸΑΕΙ.

Pag. 283 b. Διὰ τί τοὺς θριαμβεύσαντας ἐσιῶντες ἐν δημοσίῳ παρῆγοντο τοὺς ὑπάτους καὶ πέμποντες παρεκάλουν μὴδ' ἐλθεῖν ἐπὶ τὸ δεῖπνον; Nota res est e Valerio Maximo II. 8. 6. *Moris erat ab imperatore triumphum ducturo Consules invitari ad coenam, deinde rogari ut venire supersedeant; ne quis eo die quo ille triumpharet maioris in eodem convivio sit imperii.* Hanc igitur causam sic Plutarchus reddit: ἥ καὶ τόπον ἔδει τῷ θριαμβεύσαντι καὶ σίαστον ἐντιμότατον ἀποδίδοσθαι καὶ προπεμπτῆΝ μετὰ τὸ δεῖπνον. Turpe scripturae mendum simplicissima et certa correctione tolli potest, τόπον ἔδει τῷ θριαμβεύσαντι ΚΑΙCΙΑC-TON ἐντιμότατον ἀποδίδοσθαι. una literula emendata emicat vera lectio ΚΑΙCΙΑC pro ΚΑΙCΙΑC, τόπον κλισίας τὸν ἐντιμότατον.

Eadem opera restitues locum in VII *sapientum convivio* pag. 149 b. ὁ τοποκλισίας δυσχεραίνων δυσχεραίνει τῷ συγκλιτῇ μᾶλλον ἢ τῷ κεκληκότε, ubi τοποκλισίας nihil est, sed iterum τόπον κλισίας restituendum.

Deinde scribe καὶ προπέμπειΝ ΑΤΤΟΝ. Notum est προπέμπειν τινά honoris causa prosequi aliquem et *deducere*.

Sequuntur Αἴτια Ἑλληνικά, in quibus multo plura sunt recondita et abstrusa quam aut utilia aut lectu iucunda.

Pauculos ex hoc libro locos breviter exponam.

Pag. 299 b. τὸν Διόνυσον αἰ τῶν Ἡλείων γυναῖκες — παρακαλοῦσι — παρὰ γίγνεσθαι πρὸς αὐτάς. — „Ἐλθεῖν, ἦ ῥω Διόνυσε, ἄΛΙΟΝ ἐς ναὸν ἄγνόν”. Vertunt: „*maritimum ad templum*”, at tu rescribe Ἀλεῖον.

Addit Plutarchus: εἴτα δις ἐπᾶδουσιΝ „Ἀξιε ταῦρε”. Bonus interpres candide vertit: „*digne taure!*” Ἀξιε et *digne* idem significant, id est prorsus nihil, sed fortasse in ΕΠΑΙΔΟΥCΙΝΑΞΙΕ aliud quid latet nempe ἐπᾶδουσι Νάξιε ταῦρε! De Bacchi cultu in insula Naxo vide Athenaeum pag. 78 c. Plutarchus in *Symposiac.* pag. 741 a. commemorat τὸν Ποσειδῶνα ἡττώμενον ἐνθάδε μὲν (*Athenis*) ὑπ' Ἀθηναῖς, ἐν Δελφοῖς ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐν Ἀργεὶ δὲ ὑπὸ τῆς Ἡρας, ἐν Αἰγίνῃ δὲ ὑπὸ τοῦ Διός, ἐν ΝΑΞΩΙ δὲ ὑπὸ τοῦ Διονύσου, unde liquido colligimus ut Minervam Athenis, Apollinem Delphis, Argis Iunonem, in Aegina

Iovem, sic in insula Naxo Bacchum praecipue cultum fuisse.

Pag. 300 *e.* ἐπεὶ δὲ πειρῶσαν ὁ Εὐνόςος ἀπετρεψατο. Prorsus a rei natura alienum est ἀποτρέπεσθαι. Corrigendum ἀπετρίψατο *reppulit a sese, aspernatus est.* Nota est haec confusio ac frequens. Ἀποτρίβεσθαι in desuetudinem abierat et ubi libri veteres ἀποτρίψασθαι exhibebant, Graeculi notum sibi verbum ἀποτρέψασθαι substituebant. Notarunt de usu verbi Wytttenbach. ad Plutarchi *Moralia* pag. 82 *c.* et quos ille laudat Wesseling. ad Diod. Sic. Tom. II. pag. 6. et Valckenaer. ad Theocritum pag. 260. Confusionis quam diximus exempla quaedam collegit L. Dindorf. ad St. Th. qui optime correxit apud Plutarch. Tom. II. pag. 122 *b.* σὺ δὲ Γλαῦκον — τὸν ἱατρὸν ἀπετρίψω συμ-φίλοσοφεῖν ἡμῖν βουλούμενον. cui alter: οὐκ ἀπετρίψάμην, pro ἀπετρέψω et ἀπετρεψάμην. Idem loco nostro πειρῶσαν ἀπε-τρίψατο emendavit. Plurima alia ex Plutarcho proferri possunt, ut in vita *Fabii* 46. 42. ἀπετρίψατο τὴν δέξιν, in *Coriolano* 17. 16. τοὺς μὲν δημάρχους ἀπετρίψατο. in *Paulo Aemilio* 9. 4. σόλους μεγάλους ἀποτρίψάμενος, in quibus omnibus libri titubant.

Saepe ponitur ut h. l. in re amatoria veluti in vita *Thesei* 26. 20. τὴν πεῖραν ἰσχυρῶς ἀποτρίψασθαι. et in *Mario* 40. 40. τὸ πρῶτον ἀπετρίβετο τὴν ἄνθρωπον.

Cf. *Observatt. ad Dionys. Hal.* pag. 213.

Quoties hunc Plutarchi librum, qui Αἴτια Ῥωμαϊκά inscribitur, relego miror quo pacto vir sanus ac sobrius tot pueriles fabellas et male sana commenta et absurdas etymologias concoquere potuerit et serio scribere. Hausit hoc ex Antiquariorum consuetudine et lectione, Varrone potissimum et Iuba, in quibus cernitur quam verum sit illud Timonis τοῦ σιλλογράφου.

πυλουμεθημοσύνη, τῆς οὐ κενεώτερον οὐδέν.

Nihil est enim tam absurdum quod illis non sanum et verum et certum esse videatur. De Evandro et matre Carmenta et bello Troiano ita loquuntur, quasi haec omnia aut sua aut patrum memoria gesta essent. *Evandrum Hercules literas docuit, γράμματα τοὺς περὶ Εὐανδρον ἐδίδαξεν* Ἡρακλῆς pag. 278 *e.*

Carmenta mater unde nomen haberet Antiquarii perspexerunt.

Est enim *ἐξερημένη νοῦ* CAR(ens) MENTE. quo quid apertius? pag. 278 c. Troianae mulieres taedio longae navigationis naves incenderunt et *osculis* blanditiisque virorum iras placarunt. HINC Romanae matronae cognatis *osculum ferre* solebant; sed alii auctores sunt ita fieri ut, si qua forte temetum bibisset, odore deprehenderetur. Indignum homine hoc quidem est, sed et hoc et illud inane est Antiquariorum *πλάσμα* et risu refutandum.

In calceis Senatoriis erat *luna* (id est fibula semilunari forma C). Unde hoc? Respondent alii „*est nota numeri centenarii, namque ab initio Senatores C fuerunt*”. Quid Plutarchus? Dubitat auctore Castore *πότερον σύμβολόν ἐστι τοῦτο τῆς σελήνης καὶ ὅτι μετὰ τὴν τελευταίαν αὖθις αἱ ψυχὰς τὴν σελήνην ὑπὸ πύδας ἔξουσιν*, an quia Arcades et Evander *προσέληνοι* fuerint. Suspicantur etiam homines eruditissimi has lunulas admonere Senatores *ne instabili fortuna confidant*, namque varia et mutabilis Lunae figura est. Aut modestiae praeceptum lunulae continent. Ut enim Luna Soli obtemperat, sic τὴν δευτέραν τάξιν ἀγαπᾶν oportere.

Quaerit pag. 285 f. cur corona civica sit *querna*? Serio respondet: *παλαιὸν ἀπ' Ἀρκάδων τὸ ἔθος*. — πρῶτοι γὰρ ἀνθρώπων γεγονέναι δοκοῦσιν ἐκ γῆς ὥσπερ ἡ δρυς τῶν δένδρων. In vita *Coriolani* cap. 3 14. alia comminiscitur et in his *quercum in honore haberi* δι' Ἀρκάδας *βαλανηφάγους* ὑπὸ τοῦ θεοῦ χρησμῷ *προσαγορευθέντας*, apud Herod. I. 66.

πολλοὶ ἐν Ἀρκαδίῃ βαλανηφάγοι ἄνδρες ἔασιν.

quo quid esse potest evidentius?

Haecce virum gravem, doctum, praeclarum serio narrare!

Magis etiam miror quo pacto Plutarchus libris abundans et doctorum consuetudine Romae florens ea nesciverit, quae etiam nunc nemo ignorat. Quid est *Sardi venales*? ut apud Ciceronem *ad Famil.* VII. 24. *habes Sardos venales, alium alio nequiores*. Res est aperta, „*T. Gracchus Consul collega P. Valerii Faltonis* (a Chr. 238) *Sardiniam Corsicamque subegit nec praedae quidquam aliud quam mancipia captum, quorum vilissima multitudo fuit*”. Festus in v. *Sardi venales, alius alio nequior*. Plutarcho aliter visum. *Sardi Σαρδιανοὶ* fiunt; ἐπεὶ δὲ Λυδοὶ μὲν ἦσαν οἱ Τυρρηνοὶ ἐξ ἀρχῆς, Λυδῶν δὲ μητρόπολις αἱ Σάρδεις, οὕτω τοὺς Οὐηίτους ἀπεκήρυττον. Quid simplicius? *Σαρδιανοὶ* sunt *Λυδοί*;

Λυδοὶ sunt Τυρρηνοί; Τυρρηνοὶ sunt Veientes; ERGO οἱ Σαρδινιοὶ significat Veientes. Simillima hisce narrat Plutarchus in *Romulo* cap. XXV. Dixeris *Sardos* non esse Σαρδινιούς, urbem Veios a Romulo captam non esse, nil morantur. Habet tamen Plutarchus magni nominis auctorem apud Festum l. l. „ex hoc natum proverbium videtur quod ludis Capitolinis, qui fiunt a vicinis praetextatis, auctio Veientium fieri solet, in qua notissimus quisque deterrimus producit a praecone senex cum toga praetexta bullaque aurea, quo cultu reges soliti sunt esse Etruscorum, qui SARDI appellantur, quia Etrusca gens orta est Sardibus ex Lydia”. Plane eadem sunt quae apud Plutarchum, qui Terentium Varronem sequi videtur. Sed Romanorum doctissimus in multiplici et diffusa eruditione nimis saepe transvolat in medio posita et mirifica atque παράδοξα captat. Donec erit aliquid inter *Sardos* et Σαρδινιούς, tutius erit de Consule Graccho quam de rege Romulo cogitare.

Erravit igitur Plutarchus, sed non sine bono et claro auctore ac teste. In aliis etiam hac excusatione carebit. Scribit pag. 268 a. ὅτι τῇ νομηνίᾳ τοῦ μηνός, ἣν ἡμέραν Καλάνδρας Ἰανουαρίας καλοῦσιν, οἱ πρῶτοι κατεστάθησαν ὕπατοι τῶν βασιλέων ἐκπεσόντων. Quis autem paullo doctior nescit sex demum saeculis post Urbem conditam Consules Calendis Ianuariis honorem inire coepisse? cf. Livii *Epitomen* 47. Romanorum quidem id ignorabat nemo. In Fastis Verrianis legitur ad Calendas Ianuarias: QUIA EO DIE MAG. INEUNT QUOD COEPIT (A. U.) C. A. DCI.

Non minus graviter errat Plutarchus pag. 278 d. Διὰ τί τῶν συγκλητικῶν τοὺς μὲν πατέρας συγγεγραμμένους, τοὺς δὲ ἀπλῶς πατέρας προσηγόρευεν; Quaerit rationem rei, quae numquam facta sit. Quis enim nescit in curiam vocari solere QUI PATRES QUIQUE CONSCRIPTI ESSENT. Livius II. 1. „traditum inde fertur ut in Senatum vocarentur qui patres quique conscripti essent; conscriptos videlicet in novum Senatum appellabant lectos”.

Risum movet igitur Graecorum: ὧς πατέρες συγγεγραμμένοι, et quod apud Plutarchum sequitur τοὺς δὲ ὕπερον ἐπεγγραφέντας ἐν τῶν δημοτικῶν συγγεγραμμένους πατέρας ὠνόμασταν. Prorsus fugit Plutarchum rei simplicissimae ratio. Opinabatur enim πατέρας dici universos, sed πατέρας συγγεγραμμένους

adlectos a primis Consulibus. Videmus quam caute sit huiusmodi testibus aliquid credendum, qui manifesto falsa pro certissimis narrent. Pergit errare sic: *Senatores a Romulo lectos* πατέρας ἐκάλουν καὶ πατρικίους, ὅν ἐμπάτριδας ὄντας, πατέρας αὐτῶν ἔχοντας ἀποδεῖξαι. Etymologia Romana est, id est supra quam credi possit absurda, PATRICIOS *vocatos esse quod PATRES suos CIERE possent* (πατέρας αὐτῶν ἔχοντας ἀποδεῖξαι). Hinc P. Decius apud Livium X. 8. *An numquam fando audistis patricios esse — qui PATREM CIERE possent, id est nihil ultra quam ingenuos?* Qui etymologiae morbo laborat in analogia caecutire solet καὶ βλέπων οὐδὲν βλέπειν. Quum sit ingens numerus vocabulorum in — ICIUS exeuntium et eadem analogia formatorum, in uno PATRICIUS verbum CIERE inesse affirmant magis quam sciunt. Praeterea interesse aliquid inter PATRES et PATRICIOS Plutarchus aut non cogitavit aut nesciebat.

In fine loci leve vitium eximendum superest. Editur enim ἐμπάτριδας contra Plutarchi sententiam, qui ἐμπατρίδας dixerat. Facile distinguuntur ὁ πατρίδης ἔχων ἀγαθὴν et ὁ ἐξ ἀγαθοῦ πατρὸς γεγυνώς, et tamen in libris crebro haec permiscetur.

De inepto Etymologiarum amore et studio, vel potius morbo et insania, qua Plutarchus laborat, nihil attinet multa dicere. Nihil est tam absonum, quod ei non credibile esse videatur, et de linguae Graecae ratione et usu ne cogitat quidem. In libro *de Iside et Osiride* pag. 352 a. serio graviter ita scribit: *ipsum nomen templi Isidis ΣΑΦΩC ἐπαγγέλλεται καὶ γινώσιν καὶ εἶδησιν τοῦ "ONTOC. Ὀνομάζεται γὰρ ἸCΕΙON ὡς ΕΙCΟΜΕΝΩΝ τὸ "ON, ἃν μετὰ λόγου προσέλθωμεν.* Hic ne Wytttenbachius quidem continere se potuit sed „merito (inquit) dubites Plutarchum credidisse in hac vocabuli forma (Ἰσεῖον) partes esse τοῦ ἔντος, ac non argumento et mulieris, ad quam scribebat, ingenio se accommodasse". Utrique fecit iniuriam et Plutarcho τῷ Φιλαλληθεῖ, qui errare in his et caecutire et hallucinari poterat, sed mentiri non poterat, et optima Cleae, quae in harum quidem rerum intelligentia Plutarcho nihil concedebat.

Ioculare est quidem in Ἰσεῖον τὸ "ON inesse putare, nam quid facias in κουρεῖον, ἄσωτεῖον, σκαριφεῖον, κασαυρεῖον, κυβεῖον, πορνεῖον aliisque innumerabilibus, quibus πρὸς τὸ "ON nihil est

negotii? Sed nescio quomodo in talibus linguae analogiam minime curabant.

Peiores etiam et aliquanto stolidiores sunt Etymologiae, quas et alii apud nostrates et Wytttenbachius ad Plutarchum procudit. Plutarchus in hoc lusu saltem cogitationis et sententiae aliquam cognationem spectare solet, Wytttenbachius et reliqui nil nisi verbis formisque et notionibus ψηφοπαιστοῦσιν. Plutarcho teste pag. 165 d. ΔΕΙΜΑ καὶ ΤΑΡΒΟC τὸ συνδέον τὴν ψυχὴν καὶ τὰ ράττον ὠνόμασαι. Wytttenbachius annotat: „*Vera notatio: δεῖμα dictum a δεῖν ligare, ut vinculum animi iam Plato docuit (docuit!) in Cratylo pag. 270 c*”. Quid, quaeso, tandem δέος, δεινός, ἔδεισα, δεῖμα, δειμαίνω, Ἀδείμαντος, δειματοῦν cum δεῖν ligare habere potuerunt negotii? Sed deteriora etiam sunt quae Wytttenbachius fingit de suo, veluti ad pag. 386 d. „*Equidem θὴν formatum dicam ex δὴν diu, et item fuisse τὴν a τέω τείνω tendo*.” et ad pag. 83 d. „*πτόια — cum πτήσσειν pavere, πτύρεσθαι coniunctum: a primitivo πέω, quod producit in πτέω, πέτω cado, labor, et cognato πάω calco, condenso, percutio, παίω, πταίω paveo. — Est vero a τέρω ortum terreo, inde τρέω, τρέμω, τρέπω, trepidus*.” et ad pag. 548 b. „*Latinum dicere est Graecum δίκειν iacere*.” et ut finem faciam ad pag. 149 b. „*Est prima et simplex origo in verbo κῶω, per vocales variato in κέω κίω κῶω κῶω; quibus in omnibus notio continendi et figendi inest. — Eadem per adiectum τ pariunt κτάω, κτέω, κτίω, unde sunt κτᾶσθαι, κτίζειν, κτείνειν, in quo, ut in κκίνειν, occidendi notio cognata est cum figendi et continendi notione*”.

An non hoc est βήματις ψηφοπαιστῆν? Sed in his quoque verum esse apparuit τὸ τοῦ Δημοσθένους ὅτι σαθρὸν πᾶν τὸ μὴ ἐξ ἀληθείας συγκείμενον.

Sequitur libellus in decrepita Graecia ab inepto ludimagistro scriptus Συναγωγὴ ἰσοριῶν παρὰλλήλων Ἑλληνικῶν καὶ Ῥωμαϊκῶν neque lectione neque emendatione dignus sive argumenti spectes futilitatem sive scribendi infantiam. Neque tantum homo historiolas inficetas de suo commentus est, sed testes etiam et auctores, quos nemo vidit et nemo videbit, de nihilo fictos produxit. Wytttenbachii exemplo admonitus ita scribentis: „*vereor ne oleum et operam perdidisse videar annotationibus in tam futilem*

libellum conscribendis" nugatorem cum suis mendaciis facessere iubeo.

Sequuntur declamatiunculae περὶ τῆς Ῥωμαίων τύχης, περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης ἢ ἀρετῆς, πότερον Ἀθηναῖοι κατὰ πόλεμον ἢ κατὰ σοφίαν ἐνδοξότεροι, leves et iuvenes opellae, sed Plutarchi tamen iuvenis iam tum pectoris et ingenii dotibus prae-cellentis.

Pag. 316 d. κατηγορεῖται δ' ἀρετὴ μὲν ὥς καλὸν, ἀνωφελὲς δέ. τύχη δὲ ὥς ἀβέβαιον μὲν, ἀγαθὸν δέ. Κατηγοροῦμαι *accusor* apud Veteres inauditum et pugnans cum verbi κατηγορεῖν (*dicerere in aliquem*) natura, apud sequiores et Plutarchum sexcenties legitur. Sed καλὸν μὲν, ἀνωφελὲς δέ, ἀβέβαιον μὲν, ἀγαθὸν δέ, non sunt *crimina*, sed (ut philosophi loquuntur) *praedicata* virtutis et fortunae. Ergo scribendum: κατηγορεῖται δ' ἀρετῆς μὲν — τύχης δέ.

Pag. 316 e. ἀμφοτέραι (*virtus et fortuna*) ἄνδρας εἰς δόξαν Ἀνάγκησιν, εἰς δύναμιν, εἰς ἡγεμονίαν. Expunge praepositionem, quae unde nata sit vides. Ἄγειν εἰς δόξαν et sim. dicebant omnes.

Pag. 317 d. ἀλλὰ τῆς μὲν ἀρετῆς πρῶτον τε τὸ βάδισμα καὶ τὸ βλέμμα καθεστηκός· ΠΑΡΕΧΕΙ δέ τι καὶ τῷ προσώπῳ πρὸς τὴν ἁμιλλαν ἐρύθημα τῆς φιλοτιμίας. Manifesto mendosum est παρέχει. Reponendum quod est in ea re proprium et frequens ἘΠΑΝΘΕΙ ἐπανθεῖ δέ τι — ἐρύθημα. Nicostratus περὶ γάμου in Stobaei *Floril.* 70 12. ὅτῳ ἐπανθεῖ οὐκ ἐρύθημα ἀλλὰ σκότος τε καὶ νέφος, τούτου ἡ ψυχὴ οὐδαμῇ οὐδαμῶς εὐφραίνεται.

Pag. 317 f. de virtute: οὐ πτεροῖς ἐλαφρίζουσα κούφοις ἑαυτὴν οὐδ' ἀκράνυχον ὑπὲρ σφαίρας τινὸς ἵχνος ΚΑΘΕῖσα. Natura rei ducit ad ΤΙΘΕῖσα, ut Latine *vestigium PONERE*. Ἀκράνυχον ἵχνος τίθεναι eleganter dicitur ut in Euripides *Oreste* vs. 140.

λεπτὸν ἵχνος ἀρβύλης τίθετε.

Pag. 318 d. τὰ παρ' ἡμῶν ἐν Χαιρωνείᾳ τρόπαια — οὕτως ἐπι-

γέγραπται, [καὶ] εἰκότως· πλείστον γὰρ Ἀφροδίτης — ἡ τύχη μετέτχην. Non est haec Graeca compositionis forma, sed expuncto καὶ... ἐπιγέγραπται. Εἰκότως· πλείστον γὰρ κτέ.

Pag. 319 a. (*Furius Camillus*) Φήμης ἰδρύσαστο καὶ Κληδόνοσ· ἔδη παρὰ τὴν Καινὴν ἑδόν. Vertunt: „*Famae et Ominis templum locavit*”. Meliora docebit Cicero *de Divinatione* II. 32. *audita vox est monentis ut providerent, ne a Gallis Roma caperetur: ex eo Aio Loquenti aram in Nova via consecratam*. Plutarchus vertit Graece ut potuit. Cf. Livius V. 50. *iussumque templum in Nova via Aio Locutio fieri*. Alius aliud narrat: Cicero *aram*, Livius *templum*, Plutarchus *signa* (ἔδη). Solus Cicero videre potuit. Livius et Plutarchus ἀκοὴν μαρτυροῦσιν.

Pag. 319 e. ὁ ἀνυγορευθεὶς Σεβαστὸς ἄρξας τέσσαρα καὶ ΠΕΝ-
ΤΗΚΟΝΤΑ ἔτη. Verum est τέσσαρα καὶ τεσσαράκοντα ἔτη,
sed ipsius Plutarchi error esse videtur.

Pag. 319 f. καὶ τινὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἐπὶ μαντεῖΑΣ σεμνυνό-
μενον. Constanter Graeci omnes dicebant σεμνύνεσθαι, μέγα
Φρονεῖν, κομᾶν et sim. ἐπὶ ΤΙΝΙ. Itaque rescribendum: ἐπὶ
μαντεῖΑΙ. Chrysippus apud Plutarchum pag. 1038 d. ὥσπερ τῷ
Διὶ προσήκει σεμνύνεσθαι ἐπ' αὐτῷ τε καὶ τῷ βίῳ καὶ μέγα Φρο-
νεῖν καὶ, εἰ δεῖ οὕτως εἰπεῖν, ὑψαυχεῖν καὶ κομᾶν καὶ μεγαλη-
γορεῖν.

Pag. 326 b. Ἀλεξάνδρου — βάλλοντο· ἔδη τὰς τῶν ὅπλων
αὐγὰς εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὧς πρόφασις μὲν ἦν αὐτῷ [τῆς στρα-
τείας] ὁ Μολοττὸς Ἀλέξανδρος ὑπὸ Βρεττίων — κατακεκομμένος.
Impedita et molesta compositio vitium arguit. Lege ὦΝ pro
ὡς et expunge τῆς στρατείας et optime procedent omnia.

Pag. 327 d. ἐπὶ τοῖς Φιλιππικοῖς πολέμοις Ἐπέσπαιρεν ἡ
Ἑλλάς. Non est Graecum ἐπισπείρειν. Verum vidit Valcke-
narius (a Dindorfio laudatus) ad Herod. VIII. 5. ἜΤΙ ἔσπαιρεν
reponens.

Pag. 330 c. *Aristippus* καὶ τρίβωνι λιτῷ καὶ Μιλησίᾳ χλαμῖδι

χρώμενος δι' ἀμφοτέρων ἐτήρει τὸ εὖσχημον. Tralaticio errore sic scribitur pro χλαΝΙδι.

Μιλησία χλανίς est hominis luxuria et deliciis diffluentis. Plutarchus in *Alcibiade* 23. 20. narrat *Spartanos quum viderent Alcibiadem ἐν χρῶ κουριῶντα καὶ ψυχρολουτοῦντα καὶ μάξῃ συνόντα καὶ ζωμῷ μέλανι χρώμενον ἀπισεῖν καὶ διαπορεῖν εἴ ποτε μάγειρον ἐπὶ τῆς οἰκίας οὗτος ἀνὴρ ἔσχεν ἢ προσέβλεψε μυρεψὸν ἢ Μιλησίας ἡνέσχετο θιγεῖν ΧΛΑΝΙΔΟC.*

Pag. 332 e. (ὁ Πῶρος Ἀλεξάνδρου) πυθομένῳ πῶς αὐτῷ χρήσεται· Βασιλικῶς, εἶπεν. Apertum est verum esse χρήτῃται. In talibus sexcenties sic peccatur. Post pauca pag. 333 a. Φιλοξένου — πυθνομένου εἰ ἀναπέμψει, emendandum ἀναπέμψῃ, et similiter in similibus.

Pag. 338 b. Δημήτριος δὲ — καταιβάτης καλούμενος Ἐπήκουεν. Nihil est certius quam Ἐπήκουεν olim a Plutarcho scriptum fuisse. Calamitosum verbum est ὑπακούειν, quod saepe male intelligitur, saepe in ἐπακούειν depravatur. Discrimen tamen est certum et perspicuum. *Vocatum* (vel *citatum*) *respondere, venire, adesse si quis iusserit*, et similia his omnia ὑπακούειν dicuntur. Frequentissime ponitur de ianitore, qui quum quis ostium pulsasset, ὑπακούει. Optime intelligitur ὑπακούειν ex loco Plutarchi *de genio Socratis* pag. 597 d. ἔκοψαν οἱ περὶ Πελοπίδαν τοῦ Λεοντίδου τὴν αὖλειον. καὶ πρὸς τὸν ὑπακούσαντα τῶν οἰκετῶν ἔφασαν ἥκειν Ἀθήνηθεν γράμματα τῷ Λεοντίδῃ παρὰ Καλλιστράτου κομίζοντες. Ὁ δ' ἀπαγγείλας καὶ κελευσθεὶς ἀνοῖξαι τὸν μοχλὸν ἀφείλεν. Vides ὑπακούειν non esse *ianuam aperire* sed *visere quis sit qui fores pultaverit quidve petat*. Plutarchus *de sollertia animalium* pag. 969 f. ὁ δὲ Φρουρὸς κύων ἐπεὶ μηδεὶς ὑλακτοῦντι τῶν νεωκόρων ἐπήκουεν αὐτῷ Φεύγοντα τὸν ἱερόσυλον ἐπεδίωκεν. Plutarchus pag. 419 b. δις μὲν οὖν κληθέντα σιωπῆσαι, τὸ δὲ τρίτον ὑπακούσαι τῷ καλοῦντι. Sic igitur Demetrius καταιβάτης καλούμενος ad vocem respondebat Ἐπήκουεν.

Pag. 339 e. Φιλώτας ὁ Παρμενίωνος τρόπῳ τινὶ τῶν κακῶν ἔσχε τὴν ἀκρασίαν. Deest aliquid, nempe τρόπῳ τινὶ (αἰτίαν) τῶν κακῶν ἔσχε.

Pag. 340 *e*. ἐκαλεῖτο δ' ἡ ἈΡΑ ἈΛΤΝΟΜΟC. Immo vero ἐκαλεῖτο δ' ἈβδαλῶνυμοC.

Pag. 343 *b*. ὁ μὲν γὰρ (*Diomedes*) θεοῖC μάχεσθαι ἦν ἔτοιμοC, ὁ δὲ (*Alexander*) πάντα τοὺC θεοὺC ἐνόμιζε κατορθοῦν. Excidit praepositio πάντα ΔΙΑ τοὺC θεοὺC ἐνόμιζε κατορθοῦν. Alexander victorias suas beneficio Deorum tribuebat.

Pag. 346 *c*. ἘπαμεινῶνδαC — ἐπεμβῆναι τῇ Σπάρτῃ πεσοῦσῃ καὶ ΠΑΤῆσαι τὸ Φρόνημα καὶ τὸ ἀξίωμα τῆC πόλεωC ἠθέλησεν. Non hoc volebat, sed ΚΑΤΑπατῆσαι τὸ Φρόνημα, quod est multo acrius et vehementius *pedibus conculcare et obterere*.

Pag. 347 *c*. de nuntio victoriae Marathoniae: οἱ δὲ πλεῖστοι λέγουσιν Εὐκλέα δραμόντα σὺν τοῖC ἔπλοιC θερμὸν ἀπὸ τῆC μάχης καὶ ταῖC θύραιC ἐμπεσόντα τῶν ΠΡΩΤΩΝ τοσοῦτον μόνον εἰπεῖν· Χαίρετε καὶ χαίρομεν. Nondum poenitet correxisse ταῖC θύραιC τῶν ΠΡΥΤΑΝΕΩΝ et χαίρετε, ΝΙΚΩΜΕΝ.

Pag. 348 *d*. ἡ ΠερικλέουC ἐπιμέλεια τὴν ἈΚΡΑΝ ἐκόσμησεν. Pericles non *promontorium* exornavit sed *arcem*. Ergo scribendum: τὴν ἀκρόπολιν ἐκόσμησεν.

Pag. 350 *b*. ἄρ' οὖν ἄξιον προκρῖναι τὸν Ὑπερείδου Πλαταιῶν τῆC Ἀριστείδου ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑC νίκης; Scripsisse videtur: τῆC Ἀριστείδου ΠΛΑΤΑΙΑCΙ (Πλαταιᾶσι) νίκης; cf. Plutarchum pag. 1098 *a*. ὅταν δὲ λάβω τὰ Θρασυβούλου καὶ Πελοπίδου πρὸ ἐΦθαλμῶν κατορθώματα καὶ τὸν ἐν ΠλαταιαῖC Ἀριστείδην ἢ τὸν ἐν Μαρθῶνι Μιλτιάδην.

Pag. 351 *c*. (τὸν λόγον τὸν) πρὸC ἈΜΑΘΟΥCΙΟΝ περὶ ἀνδραπόδων. Exstat Oratio inscripta πρὸC ἈΡΕΘΟΥCΙΟΝ.

Sequentem librum περὶ ἸσίδοC καὶ ὈσίριδοC legant et admirantur quibus Aegyptii et Aegyptiaca placent. Equidem ΦιλαβήναιοC ὢν μᾶλλον ἢ ΦιλαγύπτιοC non libenter haec lego et amatoribus talium rerum non invitatus intacta omnia relinquo.

De Aegyptiorum superstitionibus quid sentirent Athenienses

Athenaeus docuit pag. 229 e. sq. unde unum locum excerpo:
 Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Πόλεσι πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους ἀποτεινόμενος
 τὸν λόγον Φησὶν·

οὐκ ἂν δυναίμην συμμαχεῖν ὑμῖν ἐγώ,
 οὐθ' οἱ τρόποι γὰρ ὁμονοῦσ' οὐθ' οἱ νόμοι
 ἡμῶν, ἀπ' ἀλλήλων δὲ διέχουσιν πολὺ.
 βοῦν προσκυνεῖς, ἐγὼ δὲ θύω τοῖς θεοῖς.
 τὴν ἔγχελυν μέγιστον ἡγεῖ δαίμονα,
 ἡμεῖς δὲ τῶν ὄψων μέγιστον παρὰ πολὺ.
 οὐκ ἐσθίεις ὕει, ἐγὼ δὲ γ' ἡδομαι
 μάλισα τούτοις. κύνα σέβεις, τύπτω δ' ἐγώ,
 τοῦτον κατεσθίουσαν ἡνίκ' ἂν λάβω.
 τοὺς ἱερέας ἐνθάδε μὲν δλοκλήρους νόμος
 εἶναι, παρ' ὑμῖν δ', ὥς ἔοικ', ἀπηργμένους.
 τὸν αἰέλουρον κακὸν ἔχοντ' ἐὰν ἴδῃς
 κλάεις, ἐγὼ δ' ἡδισ' ἀποκτείνας δέρω.
 δύναται παρ' ὑμῖν μυγαλῇ, παρ' ἐμοὶ δέ γ' οὔ.

Quanto igitur Atheniensium iudicio, credo et nostro, melius
 est anguillam comesse quam adorare, tanto meliora sunt et sa-
 niora Graeca omnia et Attica quam Aegyptiaca.

Pag. 364 b. διὸ καὶ πυρρόχρων (τὸν Τυφῶνα) γεγονέναι τῷ
 σώματι καὶ πάρωχρον νομίζοντες οὐ πάνυ προθύμως — ὁμιλοῦσι
 τοῖς τοιούτοις τὴν ὄψιν ἀνθρώποις. An potest homo idem simul
 πυρρόχρως esse et πάρωχρος? Simul *rubicundus* et *subpallidus*?
 Vetus esse διττογραφία videtur ΠΤΡΡΟΧΡΩΝ — ΠΑΡΩΧΡΟΝ.
 Itaque καὶ πάρωχρον expunxerim, quod etiam perincommoda
 sede collocatum est.

Pag. 364 d. ἥλιον δὲ καὶ σελήνην οὐχ ἄρμασιν ἀλλὰ πλοίοις
 ὀχήμασι χρωμένους περιπλεῖν ΑΕΙ αἰνιττόμενοι τὴν ἀφ' ὕγροῦ τρο-
 φὴν αὐτῶν. Pro ΑΕΙ Badhamus in libri mei margine correxit
 ΦΑCΙ, rectissime.

Pag. 381 b. Φωνῆς γὰρ ὁ θεῖος λόγος ἀπροσδεής ἐστὶ καὶ δι'
 ἀψόφου βελίων κλεούθου ΚΑΙ ΔΙΚΗC τὰ θνητὰ ἄγει ΚΑΤΑ ΔΙ-
 ΚΗΝ. Plutarchus in *Quaestl. Platoniceis* pag. 1007 c.

πάντα γὰρ δι' ἀψόφου

βαίνων κελεύθου κατὰ δίκην τὰ θυήτ' ἄγει.

Euripides *Troad.* vs. 886.

Ζεὺς, εἴτ' ἀνάγκη φύσεις εἴτε νοῦς βροτῶν,
προσηυξάμεν σε· πάντα γὰρ δι' ἀψύφου
βαίνων κελεύθου κατὰ δίκην τὰ θυήτ' ἄγει.

Perspicuum est quum mendose esset scriptum καὶ δίκης veram lectionem κατὰ δίκην in margine annotatam fuisse, deinde factum est quod assolet.

Est operae pretium ostendere quanto opere Plutarchus ipse, qui haec abstrusissima arcana admiratur et stupet, qui non miratur crocodilum esse *imaginem et effigiem Dei* (μῆμημα θεοῦ), crocodilum, ὦ Ζεῦ καὶ θεοί! *Non deest* (inquit) *iusta causa cur crocodilus colatur.* Quam putas? Nempe μόνος ἄγλασσίς ἐστιν et Φωνῆς ὁ θεῖος λόγος ἀπροσδεής ἐστιν. *Ergo colendus pro deo est, QUOD ERAT DEMONSTRANDUM.*

Addit alterum argumentum — libere dicam — etiam aliquanto absurdius, quod vide apud ipsum.

Est operae pretium, inquam, videre quanto opere idem Plutarchus, idque scribens ad sacerdotem Isiacam, palam profiteatur quam sibi in his Aegyptiorum multitudo ineptire et insanire videatur. Laudat pag. 379 c. philosophorum sententiam: τοὺς μὴ μηχανούντας ἐρῶς ἀκούειν ὀνομάτων κακῶς χρῆσθαι καὶ τοῖς πράγμασιν. *Deorum signa* (inquit) *ipsorum nominibus appellantur et sic dicitur: ὁ Ζεὺς ὁ Καπετώλιος περὶ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ἐνεπρήσθη καὶ διεφθάρη, et perniciosos errores ex hac dicendi consuetudine nasci.* In ea re maxime (sic pergit) *Aegyptii peccant: Graeci recte dicunt Veneri sacram columbam, Minervae anguem, corrum Apollini, canem Dianae, Αἰγυπτίαν δὲ οἱ πολλοὶ θεραπεύοντες αὐτὰ τὰ ζῷα καὶ περιέποντες ὡς θεοὺς οὗ ΓΕΛΩΤΟΣ μόνον οὐδὲ ΧΛΕΥΑΚΜΟΤ καταπεπλήκασι τῆς ἱερουργίας, et hoc quidem* (inquit) *huius stoliditatis vilissimum damnum est, sed imbibitur hinc animis exitialis opinio, ex qua infirmiores ad anilem superstitionem delabuntur, acutiores negant esse deos et in effrenatam impietatem prorumpunt.*

Haec si Plutarchus ipse fatetur, qui erat „paullo infirmior” et in has superstitiones pronior, quid putemus in his animi fuisse cordatioribus et acutioribus?

Pag. 363 f. ἐν Σάϊ ἐν τῷ προπύλῳ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀθηνᾶς ἦν γεγλυμμένον βρέφος, γέρων, καὶ μετὰ τοῦτο ἰέραξ, ἐφεξῆς δ' ἰχθύς, ἐπὶ πᾶσι δὲ ἵππος ποτάμιος. Ἐδήλου δὲ συμβολικῶς· ὦν γινόμενοι καὶ ἀπογινόμενοι δεο * * * * * γέρων· ἰέρακι δὲ τὸν θεὸν φράζουσιν, ἰχθύϊ δὲ μῖσος, — ἵππῳ ποταμίῳ δὲ ἀναΐδειαν. Facile est lacunam supplere ex Clemente Alexandrino, cuius locum Wyttenbach iudicavit *Strom.* V. pag. 670 Pott. hunc: ἐν Διδῶ πόλει τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ καλουμένου πυλῶνος διατετύπεται παιδίου μὲν γενέσεως σύμβολον, Φθορᾶς δὲ ὁ γέρων, θεοῦ τε αὖ ὁ ἰέραξ, ὡς ὁ ἰχθύς μίσους καὶ κατ' ἄλλο πάλιν σημαινόμενον ὁ κροκόδειλος ἀναΐδειας. Φαίνεται τοίνυν συντιθέμενον τὸ πᾶν σύμβολον δηλωτικὸν εἶναι τοῦδε· ὦν γενόμενοι καὶ ἀπογενόμενοι, θεὸς μισεῖ ἀναΐδειαν, unde in hunc modum redintegranda est Plutarchi oratio: ὦν γενόμενοι καὶ ἀπογενόμενοι, θεὸς (C MICEI ANAIΔEIAN), unde facili negotio sarciantur reliqua: (τὸ βρέφος μὲν γὰρ γενέσεως σύμβολον, Φθορᾶς δὲ ὁ γέρων κτέ.

Animadvertite autem mihi quanto molimine et quam tenebrosos ambagibus nihil dicatur. Quis est enim mortalium qui nesciat aut cuius intersit doceri, ὅτι ὁ Θεὸς τὴν ἀναΐδειαν μισεῖ? Nemo hercle. At ille ad hanc sapientiam cognoscendam undique omnes convocat „et vivos et mortuos”.

Sequitur libellus περὶ τοῦ ΕΙ (de littera E) τοῦ ἐν Δελφοῖς, in quo quaeritur quod iam reperiri nullo pacto possit. Itaque ingenio indulgentes coniecturis certant, quarum nulla est probabilis aut similis veri: sunt quaedam acutae et subtiles, non-nullae ne hoc quidem.

Pag. 384 f. Ἄρα δὲ ὅσον ἐλευθεριότητι καὶ κάλλει τὰ χρηματικὰ δῶρα λείπεται τῶν ἀπὸ λόγου καὶ σοφίας, καὶ διδόναι καλὸν ἐστὶ καὶ διδόντας ἀνταπτεῖν ὅμοια. In his una literula emendata et una inserta locus ex impedito planus et perspicuus fiet. De more erat scriptum: *ΡΑΔΗ, ut litera initialis minio pingretur. supplevit scriba (Ἄ)ρα, quum deberet (Ὀ)ρα dare. Ὀρα δὲ ὅσον — τὰ χρηματικὰ δῶρα λείπεται τῶν ἀπὸ λόγου καὶ σοφίας, (Ἄ add.) καὶ διδόναι καλὸν κτέ.

Similiter pag. 385 *b.* periit articulus: τοὺς ἐν ἀρχῇ (TA) περὶ τὸν θεὸν Φιλοσοφῆσαντας.

Quantas turbas dederit in libris litera initialis (minio pingenda) aut omissa aut male expleta non uno loco ostendimus. Palmaris est emendatio Reiskii pag. 549 *c.* ubi in libris circumfertur: ἡ ποινὴ ἡ παραχρῆμα τὸ πταῖσμα — διώκουσα πληγὴ — μετὰγει πρὸς τὸ δέον. Praeclare correxit: "ΙΠΠΟΝ ἡ παραχρῆμα. Erat in vetusto libro: * ΠΠΟΝΗΠΑΡΑΧΡΗΜΑ, unde stipes ἡ ποινή effinxit.

Pag. 385 *c.* ὡς δὲ καθίσας περὶ (L. παρὰ) τὸν νεὼν τὰ μὲν αὐτὸς ἡρξάμην ζητεῖν, τὰ δ' ἐκείνους ἐρωτᾷν ὑπὸ τοῦ τόπου καὶ τῶν λόγων αὐτῶν, ἃ πάλαι ποτὲ καθ' ὃν κειρὸν ἐπεδήμει Νέρων ἡκούσαμεν Ἀμμωνίου. Magna est in his lacuna post τῶν λόγων αὐτῶν. Sententia amissorum erat ferme huiuscemodi: „ab ipso loco et sermonis argumento (invitati coepimus omnes ea narrare) ἃ πάλαι ποτὲ ἡκούσαμεν.

Pag. 385 *c.* ἐπεὶ δὲ τοῦ Φιλοσοφεῖν, ἔφη, τὸ ζητεῖν, τὸ θαυμάζειν καὶ ἀπορεῖν. Fieri non potest quin haec aliquam labem conceperint. Optime haberet τοῦ Φιλοσοφεῖν ἡ ἀρχὴ (vel τὸ αἴτιον) τὸ θαυμάζειν καὶ ἀπορεῖν εἶναι. Plato in *Theaeteto* pag. 155 *d.* μάλα γὰρ Φιλοσόφου τοῦτο τὸ πάθος τὸ θαυμάζειν· οὐ γὰρ ἄλλη ἀρχὴ Φιλοσοφίας ἢ αὕτη. sed quo pacto vulgata hinc nasci potuerit non perspicio.

In fine eiusdem loci scribendum: ὅρα δὲ καὶ ταυτὶ τὰ προγράμματα — ὅσον λόγων πλῆθος ἀφ' ἑκάστου — ἀναπέφυκεν, ὣν οὐδενὸς ἤττον οἶμαι γόνιμον λόγων εἶναι τὸ νῦν ζητούμενον, pro ὅσων, λόγων, ΤΟΝ.

Pag. 387 *c.* Plutarchus se vitiosa subtilitate usum fatetur, sed editur absurde: εἰ καὶ Αἰσχρὸν εἰπεῖν pro ΓΑΙΣΧΡΟΝ, qua confusione nihil est frequentius. Γλίσχρος in desuetudinem abierat et indocti scribae notum sibi Αἰσχρὸς substituebant sententiae securi. cf. *Observatt. ad Dion. Hal.* pag. 122. et Wyttenb. ad Plutarchum Tom. II. pag. 31 *e.* In Isocratis *Philippo* pag. 111 *b.* pro οὐκ αἰσχρῶς ἀλλ' ἀληθινῶς Urbinas verum servavit οὐ γλίσχρως. Sed quod Wyttenbach in vita *Caesaris* cap. 20.

πλείστους Αἰσχυρῶς ἀγωνισαμένους τρεψάμενος διέφθειρεν reponit γλίσχρως non assentior. Ut Livius dicit VI. 1. ad *Alliam cum exitio Urbis foede pugnatum est*, sic Plutarchus in *Camillo* cap. 18. τῶν βαρβάρων ἐπιφανέντων αἰσχυρῶς ἀγωνισάμενοι ἐτράποντο, et in *Othone* cap. 12. αἰσχισα δ' ἡγωνίσαντο πάντων οἱ στρατηγικοί.

Pag. 389 *h.* ex Aeschylo:

μιξοβόαν πρέπει

διθύραμβον δμαρτεῖν

σύγκΟΙΝον Διονύσῳ.

receptam oportuit Porsoni certam emendationem σύγκΩΜον Διονύσῳ, quam Wytttenbachius quoque impense probabat auctorem ignorans.

Pag. 391 *e.* τὸ Ὀρφικὸν ὑπειπών·

Ἐκτῇ δ' ἐν γενεῇ καταπαύσατε Οἶμον ἀοιδῆς.

Plato in *Philebo* pag. 66 *c.* Ἐκτῇ δ' ἐν γενεῇ, Φησὶν Ὀρφεύς, καταπαύσατε ΚΟCμον ἀοιδῆς. Triplex scriptura circumfertur: Οἶμον, Θυμὸν, Κόσμον. Quae vera est? nulla, sed quam Badham repperit ΘΕCμὸν ἀοιδῆς.

Pag. 392 *d.* οὐ γὰρ μόνον, ὥς Ἡράκλειτος ἔλεγε, πυρὸς θάνατος ὕδατι γένεσις ἀλλ' ἔτι σαφέστερον ἐπ' ΑΤΤΩΝ ἰδοις ἄν. Imo vero ἐπ' ἈΝΩΝ, id est ἐπ' ἀνθρώπων.

Pag. 395 *e.* ἢ τοῦτο μὲν (ἥδεις) „πρὶν Θέογνιν γεγενέναι” κατὰ τὸν Κωμικόν. Scribendum: ἢ

τουτὶ μὲν ἥδεις πρὶν Θέογνιν γεγενέναι.

cf. pag. 777 *c.* ἑωλὸν ἐσι καὶ ὑποπιπτέτω τῷ (Leg. ὑποπίπτει τῷ).

τουτὶ μὲν ἥδειν πρὶν Θέογνιν γεγενέναι.

Gellius N. A. I. 3. „contra patriam, inquit Cicero, arma pro amico sumenda non sunt. Hoc profecto nemo ignoravit, etiam priusquam Theognis, ut Lucilius ait, nasceretur”. Non salsissime nunc quidem Lucilius. In Graecia scitum est, nam qui pueritiae memoriam recordabantur ultimam iis veniebat in mentem Theognidis, cuius olim versiculos memoriter in ludo ediscebant:

Romanis non item. Ponitur proverbium de re vel pueris notissima aut manifesta.

Pag. 398 a. Ἀριστέλης — Ὁμηρον ἔλεγε κινούμενα ποιεῖν ὀνόματ'α διὰ τὴν ἐνΕργειαν. Imo vero διὰ τὴν ἐνΑργειαν.

Pag. 401 a. Quam statuum Praxiteles Delphis posuerat Phrynes amicae, eam Crates dicebat τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀκρυσίας ἀναιεῖσθαι τρόπαιον. Post pauca ita pergit: ἀλλὰ Πραξιτέλης μόνος ἠνίασε Κράτητα τῇ ἐρωμένῃ τυχῶν αὐτόθι δωρεᾶς. Sententia contrarium postulat: ergo legendum: τ'ΕΤΧων αὐτόθι δωρεΑΝ.

Pag. 401 f. Ὅπούντιοι συναγαγόντες ὅσον ἀργύριον ὑδρίαν ἈΝέπεμψαν ἐνθάδε τῷ θεῷ. Supple ὅσον (πλεῖστον) ἀργύριον et expuncta praepositione ὑδρίαν Ἐπεμψαν, ut in vicinia θέρη χρυσᾶ δεῦρο πέμψαντες, et sic constanter omnes.

Pag. 407 b. Ὀνομάκριτοι δ' ἐκεῖνοι καὶ Προδῶται καὶ ΚΙΝΕCΩ-ΝΕC. in ultimo latere videtur Κιναίθωνες. Quid sit reponendum pro ΠΡΟΔΟΤΑΙ viderit alius.

Pag. 414 a. ἐν Τεγύραις — ἢ περὶ τὸ Πτῶον, ὅπου μέρος ἡμέρας ἐντυχεῖν ἔστιν ἀνθρώπων νέμονται. Verba sensu vacua. Queritur Plutarchus nunc deserta aut desolata ea loca esse et dixerat ὅπου ΟΥΔΕΝ μέρος ἡμέρας.

Pag. 414 b. δυσὶν ἐχρῶντο προφήτισιν ἐν μέρει καθΙεμέναις καὶ τρίτῃ δ' ἔφεδρος ἦν ἀποδεδειγμένη. Non demittebantur duae antistites, sed sedebant. Lege igitur ἐν μέρει καθΗμέναις.

Pag. 416 a. ὁρῶ τὴν Στωϊκὴν ἐκπύρωσιν — ἐπινεμομένην καὶ τὰ Ἡσιόδου καὶ συνεξαπατᾶσαν. Mirifica est ἐκπύρωσις callida et fallax. Verum vidit Badham. in annotatione MS. reponens συνεξάπΤΟΥσαν.

Pag. 43 d. οὐδὲ περὶ προσφῶδίας (de accentu) ἔχει τις εἰπεῖν ἁσάν ἐν πόλει γενομένην πότερον Τελχίνας ἀναγνωσέον. Emenda: πότερον Τελχίνας (ἢ Τέλχινας) ἀναγνωσέον.

Pag. 458 e. τὸν Νεοπτόλεμον ὁ Σοφοκλῆς καὶ τὸν Εὐρύπυλον ὀπλίσας „ἐκόμπας” ἀλοιδόρητα, Φησὶν, ἐρρηξάτην ἐς κύκλα χχλ- κέων ὄπλων.” Badham in annotatione Ms.

ἄκομπ' ἀλοιδόρητά τε.

Pag. 465 d. κακὸν μὲν ἀναισθησία σώματι Φάρμακον ἀπονΟΙΑC. Si quid Interpreti credimus „stupor adversus desperationem malum est corpori remedium.” Exime unam literulam et lux affulgebit κακὸν Φάρμακον ἀπονΙΑC, ac memento Φάρμακόν τινος dici τὸ ποιοῦν, τὸ ἐμποιοῦν, τὸ ἀπεργαζόμενον. Antiphanes apud Stobaeum *Anthol.* 121. 4. quum vellet dicere: *homines famelicos diutissime vivere iocose dixit: fames homines facit immortales:*

ὁ λιμός ἐστιν ἀθανασίας Φάρμακον.

et sic ut dicatur: ἡ ἀναισθησία ἀπονίαν ἐμποιεῖ, Graeca forma est: ἡ ἀναισθησία ἐστὶν ἀπονίας Φάρμακον.

Pag. 467 d. ἀρχὴν τινα τελεῶν διήμαρτες; ἐν ἀγρῷ διάξεις ἐπιμελόμενος τῶν ἰδίων. Mendosum est τελεῶν. Agitur de candidato qui repulsam tulerat. Ergo scribendum: ἀρχὴν τινα ΜΕΤΙΩΝ. Ut enim Latine petere in hac re constanter dicitur, sic Graece μετιέναι.

Pag. 470 d. Γαλάτης ἡ Βιθυνὸς οὐκ ἀγαπᾷν εἰ — δόξαν καὶ δύναμιν ἐν τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις εἴληχεν ἀλλὰ κλαίων ὅτι μὴ Φορεῖ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥC· ἐὰν δὲ καὶ Φορῇ ὅτι μηδέπω στρατηγεῖ Ῥωμαίων. Nihil est πατρικίους et nugatur Interpres qui vertit: „plorat se non gestare vestem patriciam”. Legendum: ὅτι μὴ Φορεῖ ΚΑΛΤΙΟΥC, id est se non esse CIVEM ROMANUM. Non minus οἱ κάλτιοι quam toga (ἡ τήβεννος) civem Romanum indicabant. In bello piratico si quis a praedonibus captus se civem Romanum esse clamasset οἱ μὲν ὑπέδουν τοῖς καλτίοις αὐτόν, οἱ δὲ τήβεννον περιέβαλλον, et sic civem Romanum dabant in mare praecipitem, teste Plutarcho in *Pompeio* cap. 24. Prusias apud Polybium 30. 6. legatis Romanorum ivit obviam ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν καὶ πιλίον ἔχων καὶ τήβεννον καὶ καλτίους, et ita dixit: ὁρᾶτε τὸν ὑμέτερον λίβερτον ἐμέ. Plutarchus in *Coniugal. Praeceptis* pag. 141 a. ὁ Ῥωμαῖος — τὸν κάλτιον αὐτοῖς προτείνας· καὶ γὰρ οὗτος καλὸς ἰδεῖν καὶ καινός, ἀλλ' οὐδεὶς οἶδεν ὅπου με

θλίβει. et in *Paulo Aemilio* cap. 5. Ἀνὴρ Ῥωμαῖος — προτείνας τὸ ὑπόδημα (καλτίον αὐτὸ Ῥωμαῖοι καλοῦσιν) κτέ. Hinc scite dixit Plutarchus pag. 465 a. οὔτε ποδάρχεις ἀπαλλάττει κάλτιος, οὔτε δακτύλιος πολυτελὴς παρωνυχίας. Eximius Plutarchi locus est in *Praeceptis gerendae reip.* pag. 813 f. ubi admonet Graecos, si quis apud suos cives magistratus creatus sit, non magnos spiritus sumere oportere, namque omnia esse in potestate Romanorum: εὐσεβεῖν δεῖ (inquit) τὴν χλαμύδα ποιεῖν καὶ βλέπειν ἀπὸ τοῦ στρατηγείου πρὸς τὸ βῆμα (ad tribunal Proconsulis) — ὁρῶντα τοὺς καλτίους ἐπάνω τῆς κεφαλῆς, „quum supra caput tuum calceos (Romanorum) cernas”. Latine hoc appellatur stare sub pedibus alicuius. T. Gracchus apud Livium 38. 53. Sub pedibus vestris stabit, tribuni, domitor ille Africae, Scipio?

Nomen κάλτιος scribis inauditum in καλίνιος, καλτίκιος, πατρίκιος depravari solet, sed de vera forma κάλτιος, κάλτιοι nulla est dubitatio.

Pag. 470 d. ὁ νοῦν ἔχων — ὑμῶν τὸν ἐαυτοῦ δαίμονα καὶ τὸν βίον [ἐν] ὁδῷ πρῶεισιν. Male addita praepositio vitiat locum. Recte et ordine procedere Graece dicitur ὁδῷ βαδίζειν, non ἐν ὁδῷ. Hyperides (Demosthenes) pag. 772. 18. εἰ μὲν ὑμεῖς ταῦτα βούλεσθε — ὁδῷ βαδίζει καὶ ἔαν δεῖ. Plutarchus Tom. II. p. 371 c. ὡς τοῖς πράγμασιν ὁδῷ βαδίζουσιν, et saepius alibi. Ὅδῳ προΐέναι dixit in vita Camilli cap. 5. προΐούσης ὁδῷ τῆς ἐλπίδος.

Pag. 483 f. in nulla re avaritia est apertior et impudentior quam in divisione hereditatis: οἱ δὲ καὶ τίτθας ἀποσπῶντες ἀλλήλων καὶ συντρόφους καὶ συνήθεις παῖδας — ἀπίασιν ἀνδραπόδου τιμὴν πλέον ἔχοντες, τὸ δὲ μέγιστον καὶ τιμώτατον τῶν πατρῶων Φιλίαν ἀδελφοῦ καὶ πίσιν ἀποΔεδωκότες. Manifestum est Plutarchum scripsisse ἀποΛΩΛεκότες. Etiam aliis locis nil cogitantes scribae ἀποδέδωκα pro ἀπολώλεκα substituerunt.

Pag. 485 d. ὁ Μέτελλος ᾤετο δεῖν Ῥωμαίους τοῖς θεοῖς χάριν ἔχειν ὅτι Σικιπίων ἐν ἐτέρᾳ πόλει τοιοῦτος ὢν οὐκ ἐγεννήθη. Inepta haec est verborum compositio pro οὐκ ἐγεννήθη ἐν ἐτέρᾳ πόλει τοιοῦτος ὢν, vel οὐκ ἐν ἐτέρᾳ πόλει τοιοῦτος ὢν ἐγεννήθη. Fefellit autem Plutarchum memoria; non enim Metellus ita dixit

sed „*Q. Fabius Maximus in laudatione mortui Scipionis, in cuius extrema parte haec verba sunt: Quapropter neque tanta Diis immortalibus gratia haberi potest quanta habenda est, quod is cum illo animo atque ingenio in hac civitate potissimum natus est.*” Schol. Bobiens. ad Ciceronis orat. pro Milone 7. 2 cf. pro Murena cap. 36.

Pag. 493 f. πρῶτον (τὰ ζῶα) οὐκ ἀναμένει νόμους ἀγάμου καὶ ὀψιγάμου καθάπερ οἱ Λυκούργου πολῖται. Scribendum ἀγαμιοῦ et ὀψιγαμιοῦ. Plutarchus in *Lysandro* cap. 30. ἦν γὰρ, ὥς ἔοικεν, ἐν Σπάρτῃ καὶ ἀγαμίου δίκη καὶ ὀψιγαμίου καὶ κακογαμίου, et omnino τὰ τῶν δικῶν δνόματα in -ION exire solent, λιποτάξιον, λιποστράτιον et reliqua id genus omnia.

Pag. 507 f. κἀκεῖνος γελάσας εὔ τοῦ τάχους, εἶπεν, ᾧ γύναι, τὸ καὶ φθάσαι με τὸν λόγον εἰς ἀγορὰν προϊόντα. Una literula periit: erat *ΕΥΤΟΥΤΑΧΟΥC et litera initialis minio erat adscribenda, Lege Φεῦ τοῦ τάχους, ut Graeci omnes in tali re loqui solebant. Aristophanes *Lysistr.* 312.

θώμεσθα δὴ τὸ φορτίον· Φεῦ τοῦ καπνοῦ· βαβχιάξ.

Pag. 508 d. ὥσπερ οἱ παῖδες τὸν κρύσταλλον οὔτε κατέχειν οὔτε ἀφεῖναι θέλουσιν. Facile senties absurdam hanc esse sententiam. Supple: οὔτε κατέχειν (δύνανται) οὔτε ἀφεῖναι θέλουσιν. Zeno-bius V: 58. ὁ παῖς τὸν κρύσταλλον: ἐπὶ τῶν μήτε κατέχειν δυναμένων μήτε μεθεῖναι βουλομένων.

Pag. 551 c. πολὺ μᾶλλον εἰκὸς ἡμῶς — θεῖον ἡγεῖσθαι μόριον ἀρετῆς τὴν πρᾶντητα καὶ τὴν ΜΕΓΑΛΟπάθειαν. Neque μεγαλοπαθῆς neque μεγαλοπάθεια in rerum natura umquam fuerunt et nomen μεγαλοπάθεια obiter est eximendum e Lexicis. Quid igitur scripserat Plutarchus? Ostendent hi loci: pag. 102 d. διὸ καὶ τοῦτο μὲν (τὴν ἀπάθειαν) ἐατέον — τὴν δὲ μετριοπάθειαν οὐκ ἀποδοκιμαστέον. et pag. 458 d. οὕτως ἐστὶν εἰπεῖν πρὸς τὸν θυμὸν — ἀνατρέψαι μὲν δύνασθαι καὶ διαφθεῖραι — ἀναστῆσαι δὲ καὶ σῶσαι — πρᾶνότητός ἐστι καὶ μετριοπαθείας. et pag. 1119 c. τὰ μὲν ἀληθινὰ δόγματα — οὔτε (L. οὐ) γέγραφεν οὐδὲ ὅσον ἦν (L. ἐνῆν) Φρόνημα τῇ ψυχῇ μετὰ πρᾶντος καὶ μετριοπαθείας.

Vides ter Plutarchum *πρώτητα* et *μετριοπάθειν* ut natura inter se copulata coniunxisse. Dabis igitur mihi nostro quoque loco τὴν *πρώτητα* καὶ τὴν *μετριοπάθειν* emendari oportere. sed undenam mendum hoc natum esse putemus? Nempe ex lacuna ΜΕ***ΟΠΑΘΕΙΑΝ expleta ut isti solent.

Pag. 552 a. dicuntur Gelo et Hiero et Pisistratus *σώφρονες* τοὺς πολίτας καὶ φιλεργοὺς ἐκ πολυγέλων καὶ λάλων κατασκευάσαι. Interpres ἐκ πολυγέλων putabat esse „*e captatoribus risuum*.” Sed τῶν πολυγέλων barbarum est et nihilo melius videtur quod Dindorf. coniecit *πολυγελώτων*. Lenissima correctione reponendum: ἐκ πολυτελῶν, *e sumtuosis frugis facti sunt*.

Pag. 556 d. legendum: ὅπως ΘΥCEI TE τῷ θεῷ μεγαλοπρεπῶς καὶ Δελφῶν ἐκάσῳ διανέμει μνᾶς τέσσαρας. Editur: ὅπως τε θύσῃται τῷ θεῷ et διανείμῃ. Hoc sensu θύειν dicitur, non θύεσθαι.

Pag. 563 d. ταὐτὸ τοῖς ἀκολάστοις ἔπασχε πάθος, οἳ τὰς γυναῖκας ἔχοντες μὲν οὐ φυλάττουσι, προέμενοι δὲ πειρῶσιν αὐθις ἀδίκως ἑτέροις συνοῦσας [διαφθείρειν]. Non intellexit nescio quis quid esset πειρῶσιν. Putabat esse idem quod πειρῶνται et de suo perinepte διαφθείρειν addidit.

Pag. 563 d. κατενεχθεὶς ἐξ ὕψους τινὸς — ἐξέθανε καὶ τριταῖος ἤδη ἀνέγνευεν. Interpres: „*mortuus est tertioque post die revixit*” ridicule. Ἐκθνήσκειν est λιποψυχεῖν *animi deliquium pati*. Vide Wytttenbachii notam. Notum est Homericum γέλω ἔκθνον.

Pag. 566 d. τὸ δ' Ἀπόλλωνος οὐ κάτοιδα, εἶπεν, οὐδὲ κατιδεῖν ἔση δυνατός. Κάτοιδα Tragicorum est. Lege οὐ κατεῖδες — κατιδεῖν.

Pag. 575 a. Epaminondas dixit: Εὐμολπίδαν καὶ Σαμίδαν ἀνθρώπους διαπύρους πρὸς ὄργην — οὐκ ἀποθήσεσθαι τὰ ξίφη πρὶν ἐμπλῆσαι τὴν πόλιν ὅλην φόνων καὶ διαφθεῖραι πολλοὺς τῶν ἰδίων διαφερόντων. Mendosum est διαφερόντων, sed sententia perspicua recta ducit ad διαφορῶν ὄντων. Metuebat ne suos

privatos inimicos contrucidarent. Διαφέρειν τινός est *differre* ac saepius in bonam partem *praestare*, *excellere*; διαφέρεσθαι τινι *inimicitias cum aliquo exercere*, et perinde bene dicitur διαφέρεσθαι et διάφορον εἶναι.

Pag. 575 f. οἱ δ' ἄλλοι τῆς ἑταιρείας τῆς ἡμετέρας πάντες ὥς σοι θέατρον εὖνουν καὶ οἰκείΑΝ ἔχΟΝ τὴν διήγησιν. Ut haec intelligi possint emendandum: καὶ οἰκΕΙΟΝ ἔΧΕΙΝ τὴν διήγησιν.

Noto usu θέατρον dicitur pro *spectatoribus* et figurate pro *auditoribus*. Imprimis huc facit lepidum Stratonici dictum apud Athenaeum pag. 350 d. Στρατόνικος πρὸς τὸν Χρυσόγονου πατέρα λέγοντα ὅτι πάντα αὐτῷ ὑπάρχει οἰκειᾶ. αὐτὸς μὲν γὰρ ἐργολάβος εἶναι, τῶν δὲ υἱῶν ὁ μὲν διδάξει, ὁ δὲ αὐλήσει. Προσδεῖ γε, ἔφη ὁ Στρατόνικος, ἔτι ἑνός. Τίνος; Θεάτρου, ἔφη, οἰκείου.

Pag. 583 c. ἐπεὶ δὲ ἡμῖν τὸ Λύσιδος δαιμόνιον ἤδη τεθνηκότος ἐναργῶς προὔπέφαινε τὴν τελευτήν, expuncta syllaba legendum προὔφαινε τὴν τελευτήν, et post pauca: Λῦσις δὲ ΚΕΚΗΔΕΥΤΑΙ καλῶς ὑφ' ὑμῶν pro Λῦσις δὲ ΚΑΙ ΚΕΙΤΑΙ. ut pag. 585 d. ἐπὶ ξένης ὁ Λῦσις κεκήδευται, et ὁσίως γὰρ ὑπὸ τῶν φίλων κεκήδευσθαι τὸ Λύσιδος σῶμα.

Deinde scribendum: πῶς, ἔφη, ποιῶμεν et προῖΩμεθα τὴν πενίαν τοῖς χρήμασι καὶ σιωπῶμεν; pro ποιοῦμεν et προῖέμεθα.

Pag. 586 c. ἐκπέμψας ἱππέα πρὸς τοὺς ἄνδρας ἤδη καθ' ὃδὸν ὄντας ἀναστρέφειν κελεύσας καὶ μὴ κατΑΤΕΙΝΑΙ σήμερον ὅτε τῶν πρὸς τὴν ΚΑΘΟΔΟΝ αὐτοῖς τὰ πλεῖστα καὶ τὸ αὐτόματον συμπαρεσκεύασεν. Manifestum est καΤΙΕΝΑΙ pro κατατεῖναι emendari oportere. Εἶναι et ἰέναι cum compositis inter se confunduntur ubique locorum sic, ut εἶναι pro ἰέναι passim legatur, raro contra. Eadem est ratio in *aoristis* συνεῖναι (συνῆκα), παρεῖναι (παρῆκα).

Pag. 596 f. ἤδη δὲ καὶ τῇ μέθῃ κατακεκλΑσμένος ὁ Ἀρχίας — ἐδέξατο μὲν τὴν ἐπισολήν, τοῦ δὲ γραμματοφόρου Φήσαντος ὑπὲρ [τῶν] σπουδαίων αὐτῷ γεγραφθαι. ΤΑ σπουδαῖα τοῖνυν εἰς αὔριον ἔφη. Legendum κατακεκλΑσμένος nota metaphora de *temulentis* sumpta ab iis qui undis et fluctibus obruuntur. Sic

et βεβρεγμένοι et ὑποβεβρεγμένοι *bene poti et suppoti* dicuntur, et βεβραπτισμένοι. Plato *Sympos.* p. 176 b. καὶ γὰρ αὐτός εἰμι τῶν χθὲς βεβραπτισμένων.

Praeterea dele ineptum articulum in ὑπὲρ [τῶν] σπουδαίων.

Pag. 597 a. Καβίριχος ὁ κυμισὸς ἄρχων. Recte Dindorf. κυμῆιτός, nam sic appellatur ὁ κυάμῳ λαχών. Intelligitur autem ὁ συμποσίταρχος. Romani in ea re talis utebantur:

nec regna tui sortiere talis.

Graeci τῷ κυάμῳ.

Deinde scribe Καβίριχος. Contrario errore passim in hoc libro Καφείσις legitur pro Καφισίς. Mendosum est etiam Σιμμία pro (σιμός) Σιμία.

Pag. 598 c. οἱ δὲ τὴν Φωνὴν γνωρίζοντες ἀΠεπήδων ἐκ τῶν χκαμευνῶν ἄσμενοι τὰς ἀλύσεις ἐφέλκοντες. Qui se celeriter proripit ἀποπηδᾷ, quod non cadit in eos, qui catenis vincti in carcere inclusi sunt. Lege ἀΝεπήδων *exsiliabant.*

Pag. 599 f. ἔξεσι δ' ἀκούειν — τοῦ Ἀλκμᾶνος, ὧς ὁ γράψας τὸ ἐπιγραμματίον πεποίηκεν.

Σάρδιες, ἀρχαῖος πατέρων νομός, εἰ μὲν ἐν ὑμῖν

ἐτρέφόμεν * * ἦν τις ἂν ἡ * * *

χρυσοφόρος ἐήσων καλὰ τύμπανα.

non hoc poeta dixerat sed cum fastidio et contemptu ἐήσων καλὰ Τύμπανα. *misella rumpens tympana.*

Pag. 602 b. Στρατόνικος δὲ τὸν ἐν Σερίφῳ ξένον ἠρώτησεν ἐφ' ὅτῳ τῶν ἀδικημάτων Φυγὴ τέτακται παρ' αὐτοῖς ἐπιτίμιον· ἀκούσας δ' ὅτι τοὺς ἐκδιουργοὺς Φυγαδεύουσιν τί οὖν, εἶπεν, οὐκ ἐκδιουργήσας ὅπως ἐκ τῆς σενοχωρίας ταύτης μετασῆς. Nota dicendi lex postulat ut in huiusmodi sententia ἴνα et ὅπως cum indicativo componantur, ὅπως μετέσῃς. Nempe hoc dicit scurra εἰ γὰρ ἐκδιουργήσας μετέσῃς ἂν.

Continuo sequitur: ὅπου (in insula Seripho) Φησὶν ὁ κωμικὸς τὰ σῦκα ταῖς σφενδόναϊς τρυγᾶσθαι καὶ πάντα ἔχειν ὅσων δεῖ τὴν νῆσον. Duae literulae perierunt. Supple πάντα ἔχειν ὅσων οὐ δεῖ.

Pag. 602 c. *exuli* (inquit) *patria non imperat*: εἰσένεγκΑΙ, πρέσβευσον εἰς Ῥώμην, ὑπόδεξαι τὸν ἡγεμόνα. Quia *tributum conferre* appellatur εἰσφέρειν constanti et frequenti omnium usu scribe εἰσένεγκΕ.

Pag. 602 e. *Tiberius* (inquit) *per septem annos Capreis vixit*: ἀλλ' ἐκεῖνῳ μὲν αἱ τῆς ἡγεμονίας Φροντίδες — οὐ καθάραν παρεῖχον οὐδ' ἀμύμονα τὴν νησιῶτιν ἡσυχίαν. Nullus hic locus est vocabulo Homerico ἀμύμων. Scite et venuste Plutarchus dixerat ἀκύμονα. Saepissime ἀκύμων de tranquillitate vitae usurpatur, nunc lepidissime de tranquillitate et maris et vitae.

Pag. 604 d. *exuli licet* (inquit) *μυσηρίοις ἐν Ἑλευσῖνι διατρίβειν, Διονυσίοις ἐν ***** Ἄργει πανηγυρίζειν, Πυθίων ἀγομένων εἰς Δελφούς παρελθεῖν. Ἰσθμίων εἰς Κόρινθον. Non est difficile amissa supplere: Διονυσίοις ἐν (ἌCTEI, Νέμεα ἐν) ἌPΓEI. Lacunam peperit similitudo litterarum ἘNACTEI — ἘNAPΓEI. Si forte maior est lacuna, probabile est excidisse: (Ὀλύμπια ἐν Πίσῃ, Νέμεα ἐν) ἌPγει πανηγυρίζειν, ut quatuor nobilissimi ludi commemorati fuerint neque reliquis nobiliores ludi Olympici silentio praetermissi.

Pag. 604 d. οἱ δὲ πλεῖστοι μηδενὸς ἀναγκάζοντος αὐτοὶ τὸ ἀγκύριον ἀράμενοι μεθωρμίσαντο τοὺς βίους καὶ μετέστησαν οἱ μὲν εἰς Ἀθήνας, οἱ δ' ἐξ Ἀθηναίων. In his duo offendunt, τὸ ἀγκύριον pro τὴν ἄγκυραν et ἀράμενοι pro ἄραντες. Ἀγκύριον recte dicitur in Charonis *cymba* apud Lucianum, in qua omnia sunt parva et exilia, sed naves maiores, quibus ex Italia Athenas proficiscebantur, ἀγκύρας habebant, non ἀγκύρις. Deinde τὴν ἄγκυραν αἶρειν dicitur et ἀνασπᾶν, ἀνιμᾶν, ἀνκιρεῖσθαι, ἀνέλκεσθαι, sed αἶρεσθαι τὴν ἄγκυραν nusquam legitur.

Plutarchum scripsisse existimo: αὐτοὶ τὸ ἈΚΑΤιον ἀράμενοι μεθωρμίσαντο. Ludit enim in verbis decantatis Epicuri apud Diogenem Laërtium X. 6. παιδείαν δὲ πᾶσαν, ᾧ μακάριε, Φεῦγε τὸ ἀκάτιον ἀράμενος (de certa Gassendi emendatione pro τε κατι δι ἔραμ), de quo loco docta est annotatio Menagii, et aliquanto doctior etiam altera Wyttenbachii ad librum *de audientis poetis* pag. 15 d. πότερον οὖν — ἀναγκάζωμεν τοὺς νέους τῷ

Ἐπικούρειον ἀκάτιον ἀραμένους ποιητικὴν Φεύγειν καὶ παρεξελάυνειν; quocum comparant in libro non posse suaviter vivi secundum *Epicurum* pag. 1094 d. (*Epicurei*) τοὺς μὲν ἐπαρμένους τὰ ἀκάτια Φεύγειν ἀπ' αὐτῶν (τῶν μαθημάτων) κελεύουσιν, quod quum Quintilianus (a Gassendo indicatus) Latine vellet dicere XII. 2. ita se expedivit ut diceret: „*Epicurus — fugere omnem disciplinam navigatione quam velocissima iubet*”. Sunt autem τὰ ἀκάτια in Graecorum navibus τὰ μεγάλα ἰσία, quae proprie quis αἴρεσθαι et ἐπαίρεσθαι dicitur. Ergo qui ex Italia plenis velis petebant Athenas τὸ ἀκάτιον ἀράμενοι μεθωρμίζοντο, idque ipsum Plutarcho reddendum censeo.

Pag. 605 d. enumerans eos qui in exilio procul a patria monumenta literarum condiderunt ita dicit: „*scripsit* Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης ἐν Ἀθήναις, Ἀνδρῶτιων Ἀθηναῖος ἐν Μεγάρῳ, Βακχυλίδης ὁ ΠΟΙΗΤΗΣ ἐν Πελοποννήσῳ. Ineptum est Bacchylidae nomini addere ὁ ποιητής et requiritur indicatio patriae. Itaque emendandum Βακχυλίδης ὁ ἸΟΤΛΙΗΤΗΣ. Strabo pag. 486. Cas. ἐκ τῆς Ἰουλίδος ὅ τε Σιμωνίδης ἦν ὁ μελοποιὸς καὶ Βακχυλίδης ἀδελφιδοὺς ἐκείνου. cf. Steph. Byz. v. Ἰουλίς.

Pag. 606 c. Διογένης εἰς τὸ τοῦ Φιλίππου στρατόπεδον παρελθὼν ὀπηνίκα μαχοῦμενος ἐχώρει τοῖς Ἑλλησι καὶ πρὸς αὐτὸν ἀναχθεὶς ὡς κατὰσκοπος, ἔφη τῆς ἀπλησίας ἀφῆχθαι αὐτοῦ καὶ τῆς ἀφροσύνης, ἥκοντος ἐν βραχεῖ καιρῷ διακυβεῦσαι περὶ τῆς ἡγεμονίας ἅμα καὶ τοῦ σώματος. Primum duplicato nomine scribendum: ὡς κατὰσκοπος, ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ ἔφη τῆς ἀπλησίας ἀφῆχθαι αὐτοῦ.

Praeterea emenda ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ διακυβεῦσαι pro ἥκοντος.

Pag. 610 c. καὶ μὴν ὅ γε μέγιστον ἐν τούτῳ καὶ φοβερώτατόν ἐστιν οὐκ ἂν φοβηθείην ΚΑΚΩΝ γυναικῶν εἰσόδους. Madvig. *Adv. Crit.* pag. 648. reponit φοβηθείην ΚΑΚΟΝ, γυναικῶν εἰσόδους. Nil esse mutandum declarat locus pag. 143 f. ἡ Ἑρμιόνη δοκεῖ τι λέγειν λέγουσα.

Κακῶν γυναικῶν εἰσοδοὶ μ' ἀπώλεσαν.

ubi vide Wytttenbachii annotationem.

Pag. 611 f. * * * „ὅπως ᾤκισα πύλας αἰῖδαο περῆσαι” ΠΛΗΝ ἔρωτα πολὺν ἐγγενέσθαι τῶν αὐτόθιπραγμάτων. Ut toties alibi, sic h. l. πλὴν irrepsit pro ΠΙΝ, unde intelligimus sententiam verborum quae perierunt hanc fuisse („verum est illud Theognidis

πάντων μὲν μὴ Φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον,
Φύντα δ') ὅπως ᾤκισα πύλας αἰῖδαο περῆσαι.

Pag. 612 a. τοῖς νηπίοις ἀποθανοῦσιν οὔτε χορὰς ἐπιφέρουσιν οὔτ' ἄλλα δρῶσι περὶ αὐτά, οἷα ΕΙΚΟC ὑπὲρ θανόντων ποιεῖν τοὺς ἄλλους. In re certa et nota absurdum est εἰκόC. Legendum οἷα ἙΘΟC — ποιεῖν, quae assolent.

Accedo ad libros Συμποσιακῶν προβλημάτων, quos non iniuria Madvigius in *Advers. Crit.* pag. 648. „nugarum et taedii plenos” dixit esse. Praeterea non alius Plutarchi liber tot tantisque mendis et lacunis scatet. Ex uno eoque deterrimo Codice ad nos propagatus incertis et audacibus coniecturis magnam copiam et facultatem praebet si quem ludere iuvat, sed vera ac manifesta quaerentem destituit.

Statim ab initio argutatur in iocoso loco poëtae incerti:

μισέω μνάμονα συμπόταν.

videri possit id dictum satis esse perspicuum ad intelligendum. Lucianus in *Convivio* cap. 3. πράγματα ἐν τῷ συμποσίῳ καταλιπόντας ἀπαλλάττεσθαι. μισῶ γάρ, Φησὶ καὶ ὁ ποιητικὸς λόγος, μνάμονα συμπόταν. Martialis I. 27.

Hesternæ tibi nocte dixeramus,
quincunces puto post decem peractos,
cenares hodie, Procille, mecum.
Tu factam tibi rem statim putasti
et non sobria verba subnotasti
exemplo nimium periculoso:
μισῶ μνάμονα συμπόταν, Procille.

sed Plutarchus reconditiora quaerens ἔνιοι (inquit) πρὸς τοὺς ἐπιστάθμους εἰρῆσθαι λέγουσιν. — οἱ γὰρ ἐν Σικελίᾳ Δωριεῖς, ὡς ἔοικε, τὸν ἐπίσταθμον μνάμονα προσηγόρευον. Interpreti οἱ ἐπίσταθμοι videntur esse *bibendi magistri* miro et vix excusabili errore, namque omnium usu ἐπίσταθμοι sunt *milites in urbem recepti*

et per oppidanorum hospitia divisi. Hospes *ἑσθιμοῦχος* appellatur et hospitio excepti *ἐπίσθμοι*, qui quam sint saepe importuni nota res est. Nemo, credo, hanc interpretationem facile probabit et hoc unum ex ea tuto colligimus *Siculi* poëtae esse dictum, fortasse Philoxeni.

Ut est contorta haec et longe quaesita et incredibilis interpretatio ut *μνάμων* esse dicatur *ὁ ἐπίσθμος*, sic sunt complures aliae, quas Plutarchus tamen aequissimo animo ferebat. Mirifica imprimis est versiculi Hesiodi enarratio apud Plutarchum in fragmentis Tom. III. pag. 23 Dübneri:

οὐδ' ἂν βοῦς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη.
ἐνιοι BOYN ἐδέξαντο τὴν γυναικα ἀπὸ τοῦ Ἀλφεισίβοια, ὅτι
οὐδ' ἂν γυνὴ μοιχευθεῖη εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη. Quis haec umquam excogitare potuisset?

In Isocratis dicto pag. 613 *a.* scribendum: *οἷς μὲν ἐγὼ δεινὸς οὐχὶ νῦν καίρός, οἷς δὲ νῦν καίρος οὐκ ἐγὼ δεινός.* Vulgatur: *ἐν οἷς μὲν — οὐχὶ ὁ νῦν καίρος· ἐν οἷς δ' ὁ νῦν καίρος.* Soloecum est *δεινὸς ἐν τινι* pro *δεινός τι*.

Pag. 613 *f.* (*ὁ Πεισίστρατος*) *ἔφη βούλεσθαι μὲν αὐτὸς πεῖσθαι τοὺς παῖδας, ἐπεὶ δὲ δυσκόλως ἔχουσιν αὐτὸν ἐκείνοις πείσεσθαι.* Periiit oppositio et αὐτόν soloecum est. Corregerim: *βούλεσθαι μὲν αὐτῷ πείθεσθαι τοὺς παῖδας, — αὐτὸς ἐκείνοις πείσεσθαι.*

Saepe in huiusmodi compositione pro αὐτός scribae αὐτόν substituunt. Diogen. Laërt. II. 34. *Σωκράτης ἔλεγε τοὺς μὲν ἄλλους ἀνθρώπους ζῆν ἵν' ἐσθίειν, αὐτὸν δὲ ἐσθίειν ἵνα ζῇ.* Plutarchus pag. 961 *b.* *Κλεομένης ὁ βασιλεὺς παρὰ πότον εὐδοκίμοῦντος ἀκροάματος ἐρωτηθεὶς εἰ μὴ φαίνεται σπουδαῖον ἐκέλευσεν ἐκείνους σκοπεῖν, αὐτὸν γὰρ ἐν Πελοποννήσῳ τὸν νοῦν ἔχειν.* Manifestum est utrobique αὐτὸς reponi oportere.

Pag. 619 *f.* supererat in libro vetusto ΟΥΓΑΡΜΟΝΟΝΩΔΙΝΑΤΙΚΤΕΙ ***ΚΤΒ ***ΣΟΦΩΙΚΑΤΑΤΟ***, quod nescio quis perinepte explevit. Suppleri debebant lacunae ex loco Plutarchi pag. 1090 *a.* ὥσπερ ἐν θαλάσῃ κατ' Αἰσχύλον

᾽Ωδῖνα τίκτει νύξ κυβερνήτη σοφῶ.

aut ex ipso Aeschylo *Suppl.* 769.

Φιλεῖ

ὠδῖνα τίκτειν νύξ κυβερνήτη σοφῶ.

Scripserat igitur Plutarchus: οὐ γὰρ μόνον

ὠδῖνα τίκτει (νύξ) κυ(βερνήτη) σοφῶ.

κατὰ τὸ(ν Αἰσχύλον).

Pag. 622 c.

μουσικὴν δ' ἄρα

ἔρωσ διδάσκει καὶν ἄμουσος ἢ τοπρίν.

reponendum ex aliis locis ΠΟΙΗΤΗΝ δ' ἄρα, ut ἄμουσος habeat quo referatur.

Bis apud Plutarchum emendate scribitur pag. 405 f. ὁ δ' Εὐριπίδης εἰπὼν ὡς Ἔρωσ ποιητὴν διδάσκει καὶν ἄμουσος ἢ τὸ πρίν. et pag. 762 b. Plura dabit Nauck. F. T. pag. 448. Hinc sumsit Menander (apud Suid. v. Χρεία ex Photio et Aelio Dionysio) suum:

Χρεία διδάσκει καὶν ἄμουσος ἢ σοφὸν

Καρχχιδόνιον.

Post pauca: τὸ παιζόμενον — ὅτι πράσου φύλλῳ τὸ τῶν ἐρώντων δέδεται βαλλάντιον. Ex comoedia sumtum videtur:

Φύλλῳ πράσου

τὸ τῶν ἐρώντων συνδέδεται βαλλάντιον.

Post pauca „vinum et amor (inquit) ποιεῖ θερμούς καὶ ἱλαροὺς καὶ διακεχυμένους· γενόμενοι δὲ τοιοῦτοι πρὸς τὰς ἐπιδόους καὶ CΥΜμέτρους μάλιστα Φωνὰς ἐκτρέπονται. Estne perspicuum ἘΜμέτρους Plutarchum scripsisse, siquidem

amor poëtam vel facit vel invenit.

Pag. 630 d. ὅθεν ἤκιστα περὶ τούτων οἱ Φθονεροὶ καὶ κακοήθεις ἐρωτῶσι καὶν ἄλλο *** ται τὰ τοιαῦτα διακροῦνται. Supple: καὶν ἄλλο(C TIC ἜPH)ται τὰ τοιαῦτα.

Pag. 631 f. προσαναπίμπλησι τοὺς παρόντας ὁ σκόπτων παρὰ μέλος κακοηθείας ὡς ἐφηδομένους καὶ συνυβριζόμενους. Sententia postulat συνυβριζόντας.

Post pauca: *Spartae* (inquit) εἴ τις ἀπείποι σκωπτόμενος εὐθύς
ὁ σκώπτων ἐπέπαυτο. lege ἐπαύετο.

Pag. 640 *f.* ὥσπερ γυναιξὶ *** γαλακτούσαις ἕτερα βρέφη
προσβάλλοντες. Supple γυναιξὶ ΠΟΛΥΓΑΛΑΚΤΟΥΣΑΙΣ.

Pag. 657 *e.* καὶ προσελθὼν ὁ παῖς ὑπὴ χει τὴν ἄκρατον. „*mem-
rum insonans*” Interpres. Imo vero ὑπέχει. Quid notius quam
ὑποχεῖν οἶνον et ἐπιχεῖν ὕδωρ? Cf. *Nov. Lectt.* pag. 601 et 610.

Pag. 668 *a.* Ἡρακλῆς, ὃς τοῖς κρέασι χλωρὰ σῦκκ ἔχων ἤσθιεν.
Verum est χλωρὰ σῦκκ Ἐπιήσθιεν. Euripidis locus est e dramate
Satyrico (Nauck. F. Tr. pag. 511):

κρέασι βοείοις χλωρὰ σῦκκ ἐπήσθιεν
ἄμους ὕλακτων ὥς βαρβαρῶν μαθεῖν.

Pag. 668 *a.* ὀφθαλμούς καὶ φιλόψους λέγομεν — τοὺς περὶ τὴν
ἰχθυοπωλίαν ΑΝΑΔΙΔΟΝΤΑΣ ἐκάστοτε καὶ τοῦ κώδωνος ὀξέως
ἀκούοντες. Res est perspicua sed ἀναδιδόντας manifesto mendo-
sum. Fortasse scripsit ἈΛΤΟΥΝΤΑΣ id est βεμβομένους. Quid sit
ὀξέως τοῦ κώδωνος ἀκούειν et ὁ κώδων ἐψόφηκεν, docebit Strabo
pag. 658, quem locum descripsi in *Var. Lectt.* pag. 366.

Pag. 670 *f.* ubi comparatur lepus cum asino: καὶ γὰρ ἡ χροὰ
καὶ τὰ ὦτα καὶ τῶν ὀμμάτων ἡ λιπαρότης καὶ τὸ Ἀλμυρόν ἔοικε
θαυμασίως. Interpres τὸ ἀλμυρόν vertit „*el salsum*”. Melius
erit rescribere τὸ ΛΑΜΥΡΟΝ. Plutarchus in *Mario* cap. 38. ὄνος
προσβλέψας τῷ Μαρίῳ λαμυρόν τι καὶ γεγηθός.

Post pauca de eodem: ὁ γὰρ ὀφθαλμὸς ἄτρυτός ἐστιν αὐτῶν
ὥς καὶ καθεύδειν ἀναπεπταμένοις τοῖς ὀμμασιν. Recte Ruhnke-
nius in annotatione Ms. ἄΓρυπνός ἐστιν.

Pag. 693 *f.* Θυσία τίς ἐστὶ πάτριος — καλεῖται δὲ βουλίμου
ἐξέλασις, καὶ τῶν οἰκετῶν ἕνα τύπτοντες ἀγνίαις ῥάβδοις διὰ
θυρῶν ἐξελαύνουσιν ἐπιλέγοντες. Ἐξω βούλιμον, ἔσω δὲ πλοῦτον
καὶ ὑγίειαν. Solent ferme talia metro ligari. Vide autem quam
bonus hexameter exeat:

Ἦξω μὲν βούλιμον, ἔσω δὲ πλουθυγίαν.

Petebant a Diis πλουθυγίαν, quod ex Aristophane notissimum est.

Pag. 696 *f.* τὸ φυτὸν (*ficus*) ἀπάντων ὀπωδέστατον, ὥς τε καὶ τὸ σῦκον αὐτὸ καὶ τὸ ξύλον καὶ τὸ ἜΡΓΟΝ ἀναπεπλήσθαι. In ΕΡΓΟΝ latet ΘΡΥΟΝ (θρύον), quo nomine quid tritius? Verum vidit Gataker. ad M. Antoninum XII. 16.

Pag. 704 *f.* ἵπποις δὲ μιγνυμέναις Ἐπαυλεῖται νόμος, ὃν ἱππόβορον ὀνομάζουσιν. Ipsa rei natura requirit Ἐπαυλεῖται nempe παρὰ τὴν μῖξιν, et μετὰ τὴν μῖξιν Ἐπαυλεῖται.

Pag. 707 *f.* fragmentum incerti Tragici sic est scribendum:

Ω γλῶσσα, μέτριον εἴ τι κομπάσαι θέλεις,
ἔξειπε.

vulgo ω̃ omissum est et ἐξεῖπε scribitur.

Pag. 710 *e.* Φιλόσοφος δ' ἀνὴρ — ὑποδεῖσθαι βοῶν ταχὺ καὶ τὸν λυχνουῦχον ἄπτειν οὐ καταγέλαισός ἐστιν; Nemo potest τὸν λυχνουῦχον ἄπτειν, sed τὸν λύχνον. Quid notius quam λύχνον ἄπτειν, ἄπτε, παῖ, λύχνον, et similia? Pherecrates Athenaei pag. 699 *f.*

ἄνυσόν ποτ' ἐξελθάν, σκότος γὰρ γίγνεται,
καὶ τὸν λυχνουῦχον ἔκφερ' ἐνθεῖς τὸν λύχνον.

Pag. 712 *a.* περὶ δὲ τῆς νέας κωμωδίας τί ἀντιλέγοι τις; οὕτω γὰρ ἘΓκέκραται τοῖς συμποσίοις ὥς μᾶλλον ἢ οἶνου χωρὶς ἢ Μενάνδρου διακυβερνῆσαι τὸν πότον. Legendum: τί ἌΝ λέγοι τις; et CΥΓκέκραται τοῖς συμποσίοις.

Pag. 717 *c.* τὸ περὶ τῆς Εὐριπίδου γενέσεως καὶ τελευτῆς γενομένου μὲν ἡμέρα, καθ' ἣν οἱ Ἕλληνες ἐναυμάχουν ἐν Σαλαμῖνι πρὸς τὸν Μῆδον, ἀποθανόντος δὲ καθ' ἣν ἐγεννήθη Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος [τῶν ἐν Σικελίᾳ τυράννων]. Bis Plutarchus fallitur. Euripidem natum esse eo anno, quo est pugnatum apud Salaminem, satis constat, sed postea nata est fabula non tantum eodem anno, sed etiam eodem die, quo sit reportata victoria,

Tragicum in vitae lucem prodiisse. Sed multo gravior alter error est, quo Dionysius maior *natus esse* dicatur eo ipse die, quo Euripides excesserit e vita. *Natus est* enim annis XXV ante, sed circa mortem Euripidis *rerum potitus est*. Induxit Plutarchum in fraudem locus Timaei ab ipso adscriptus: ἄμα τῆς τύχης, ὥς Τίμαιος ἔφη, τὸν μιμητὴν ἐξαγούσης τῶν τραγικῶν παθῶν καὶ τὸν ἀγωνιστὴν ἐπεισαγούσης, quae de imperio Dionysii, non de *nativitate* dici manifestum est.

Deinde expunge τῶν ἐν Σικελίᾳ τυράννων, quasi duo omnino in Sicilia tyranni fuerint.

Pag. 745 d. τὰ μὲν Δελφῶν, εἶπεν, ἌΛΛΩC γέ πως μετέχει πιθανότητος. Confidenter nunc affirmari potest ubicumque in libris Mss. ἌΛΛΩC γέ πως legatur (legitur autem saepissime) ἈΜΩC γέ πως emendari oportere. Ἄλλως πως enim respuit voculam γε, sed ἀμῶς γέ πως eandem additam requirit, ut εἷς γέ τις, ἐξ ἐνός γέ του τρόπου, ἐνὶ γέ τῳ τρόπῳ constanter Veteres dicebant et ἀμῆ γέ πη, ἀμοῦ γέ πσυ, ἀμόθεν γέ ποθεν. Ut nihil prorsus interest inter πῶς; et τίνα τρόπον; sic plane idem est ἐξ ἐνός γέ του τρόπου et ἀμῶς γέ πως. Εἷς enim habet adverbium ἀμῶς ut τις πως.

Pag. 747 f. profert Plutarchus versiculos ἄγαν πεζοὺς καὶ κακομέτρους hosce:

Ἐγένοντο τοῦ μὲν Ἡρακλῆς, τοῦ δ' Ἰφίτος.

τῆς δὲ πατὴρ καὶ ἀνὴρ καὶ παῖς βασιλεῖς καὶ ἀδελφοί
καὶ πρόγονοι· κλήζει δ' Ἑλλὰς Ὀλυμπιάδα.

dispescenda haec erant: primus enim versiculus est ex aliquo prologo Euripideo, duo reliqui ex epigrammate de Philippi uxore et matre Alexandri. Itaque scribendum:

Ἐγένοντο τοῦ μὲν Ἡρακλῆς, τοῦ δ' Ἰφίτος.

καί·

Τῆς δὲ πατὴρ καὶ ἀνὴρ κτέ.

Pag. 754 a. ὁμοίως ἐσι τοῖς ἀποκείρουσι τὰς ἵππους, εἴτα πρὸς ποταμὸν ἢ λίμνην ἄγουσιν· καθερῶσαν γὰρ ἐκάστην τὴν εἰκόνα τῆς ὅψεως ἀκκαλλῇ καὶ ἄμορφον ἀφιέναι τὰ Φρ(ΙΜΑ)γματα λέγεται καὶ προσδέχεσθαι τὰς τῶν ὄνων ἐπιβάσεις. Infelix est lacunulae

supplementum Φριμάγματα. Quid sit legendum declarat locus in vicinia pag. 754 c. μόλις ἐν πολλῷ χρόνῳ τὸ ΦΡΥΑΓΜΑ καὶ τὴν ὕβριν ἀφίησιν. Comparandi sunt pulcherrimi versus Sophoclis apud Aelian. N. A. XI. 18. (apud Nauck. F. T. pag. 219).

Pag. 788 a. Arcades per hyemem Thebanos in urbes suas recipere volebant. Dissuasit Epaminondas ne id facerent: νῦν μὲν, ἔφη, θυμάζουσιν ὑμᾶς —, ἂν δὲ πρὸς τῷ πυρὶ καθημένους ὀρῶσι τὸν κύαμον ΚΟΠΤΟΝΤΑΣ οὐδὲν αὐτῶν ἡγήσονται διαφέρειν. Quid sit: „si videant vos fabas TUNDERE” quod Interpres dedit, intelligi non potest. Emenda: τὸν κύαμον ΚΑΠΤΟΝΤΑΣ. Cf. *Var. Lectt.* pag. 247. κάπτειν in κόπτειν depravari ostendimus ibid. pag. 58. cf. Scholiastam ad Aristophanis *Ecclesiaz.* 45. ὑποπίνοντες γὰρ ἙΚΑΠΤΟΝ Φρυκτοὺς ἐρεβίνθους.

In iocoso Comici versiculo pag. 789 a.

γαμῶ γέρων, εὖ οἶδα, καὶ τοῖς γείτοσιν.

neque hiatus ferri potest et necessarium participium male abest. Itaque corrigendum:

γαμῶ γέρων ὦΝ, οἶδα, καὶ τοῖς γείτοσιν.

Pag. 789 b. ὦ ξένε Ἀθηναῖε, — τὰς περὶ τὸ βῆμα καὶ τὸ στρατηγεῖν ἀφείς διατριβάς καὶ τὰς φροντίδας εἰς ἀγρὸν ἐπείγου σὺν ἀμφιπόλῳ τῇ γεωργίᾳ συνεσόμενος. Periit vocabulum inter ἐπείγου et σὺν ἀμφιπόλῳ. Revocari facile poterit ex pag. 465 c. ὁ δὲ Λαέρτης εἴκοσιν ἔτη καθ' αὐτὸν ἐν ἀγρῷ διαιτόμενος

ΓΡΗΙ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἥ οἱ βρώσιν τε πόσιν τε παρτίθει.

sic enim legendum pro παρετίθει. In eodem Homeri loco nunc ludens dixerat: εἰς ἀγρὸν ἐπείγου ΓΡΗΙ σὺν ἀμφιπόλῳ τῇ γεωργίᾳ συνεσόμενος.

Pag. 800 c. οὐ γὰρ εὐμεταχείρισον οὐδὲ ῥάδιον ἀλῶναι τὴν σωτηρίαν ἄλλωσιν ὑπὸ τοῦ τυχόντος ὈΧΛΟΝ. Leg. Ὁ ὈΧΛΟΣ.

Περὶ τῆς Ἡροδότου κκκοηθείας.

Pag. 854 f. ἀλλὰ

δεινὸν τὸ τᾶς Πειθοῦς πρόσωπον,
ὥς Φησιν ὁ Σοφοκλῆς, — τὰς τ' ἄλλας ἀτοπίας καὶ τὸ ἥθος
ἀποκρύπτειν τοῦ συγγραφέως. Scribendum: ἀλλὰ δεινὸν

τὸ τᾶς Πειθοῦς πρόσωπον

— τὸ ἥθος ἀποκρύπτειν. Manifestum enim est δεινὸν ἀποκρύπτειν coniuncta esse.

Pag. 857 b. οὕτω δὲ Φιλοβάμβαρδός ἐστιν (Herodotus) ὥς —
πᾶσιν Αἰγυπτίοις Θειότητα πολλὴν καὶ δικαιοσύνην μαρτυρήσας
ἐφ' Ἑλλήνας ἀναστρέφει τὸ μύθος τοῦτο. *Ridiculum est Aegyptiis divinitatem tribuere. Emendandum est Ὀσιότητα pietatem erga deos.* Summa enim humanae virtutis est in eo, qui ὅσιος μὲν
περὶ τοὺς θεούς, δίκαιος δὲ περὶ τοὺς ἀνθρώπους esse dicatur, cui
opponitur ὁ ἀνόσιος (ἀσεβής) καὶ ἄδικος. Saepe inter se ΘΕΙΟΣ
et ὈΣΙΟΣ in libris permutari saepius ostendimus.

Post pauca legitur: Μενέλαόν Φησιν — ἀδικώτατον ἀνθρώπων
γενέσθαι καὶ κάκιστον. Non sic Graeci loquebantur, sed ἀδικώτατον ἀνθρώπων dicebant.

Pag. 857 c. καὶ οὐ τοῦτο δεινόν· ἀλλ' ἀναγαγὼν εἰς Πέρσας τὸ
Ἡρακλέους γένος κτέ. Emenda: καὶ οὐ τοῦτό πω δεινόν, καίπερ
ὃν δεινόν· ἀλλὰ, sumtum ex loco Demosthenis pag. 125. 2. καὶ
οὐχί πω τοῦτο δεινόν, καίπερ ὃν δεινόν, ἀλλὰ, multorum imitatione passim celebrato.

Pag. 857 f. τοῖς δὲ θεοῖς λαιδορούμενος ἐν τῷ Σόλωνος προσωπειῶν
ταῦτ' εἶρηκεν. Scribendum προσωπῶν. Nempe προσωπεῖα
sunt τῶν τε ὑποκριτῶν καὶ τῶν χορευτῶν, figurate ex Solonis persona
dicitur ἐν τῷ Σόλωνος προσωπῶν. ut pag. 871 d. τῷ τοῦ
Πυθίου προσωπῶν χρώμενος.

Pag. 858 b. τοῦτο τὸ χωρίον καλεῖται μέχρι νῦν Πιττάκιον.
Non est haec Graeca forma Πιττάκιον, sed Πιττακεῖον, ut Αἰακεῖον,
Εὐρυστακεῖον, aliaque sexcenta: nam praeter Ποσειδώνιον,
Ἀπολλώνιον, Ἀρτεμίσιον et Διονύσιον reliqua omnia nomina huiusmodi exeunt in -ΕΙΟΝ.

Pag. 858 d. τὸν δὲ ἕνα — ἐν ταῖσι Θυρεαῖσι καταχΩσασθαι ἐαυτόν. Pro absurdo verbo καταχώσασθαι repone ex Herodoto I. 82. καταχΡΗσασθαι et post ἕνα insere λέγουσι.

Pag. 858 f. Ἀθηναίους τοίνυν καὶ τοὺς πολλοὺς τῶν ἄλλων Ἰώνων ἐπαισχύνεσθαι τῷ ὀνόματι τούτῳ μὴ βουλομένους ἀλλὰ Φεύγοντας Ἴωνας κεκληῖσθαι. Non est Graecum Φεύγουσιν Ἴωνες κεκληῖσθαι, sed vera scriptura ex Herodoto I. 143. elicienda et supplenda haec est: — τῶν ἄλλων Ἰόνων Φυγεῖν τὸ οὖνομα μὴ βουλομένους Ἴωνας κεκληῖσθαι, (ἀλλὰ καὶ νῦν φαίνεσθαι τοὺς πολλοὺς αὐτῶν) ἐπαισχύνεσθαι τῷ οὐνόματι.

In sqq. scribendum: διὸ τὰς γυναῖκας νόμον θεMΕNAC (pro θέσθαι) ὅρκους ἐπελάσαι. ex Herod. I. 146.

Pag. 859 a. Μυτιληναίους ἐκδιδόναι παρασκευάζεσθαι τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ μισθῷ· οὐ γὰρ ἔχω γ' εἰπεῖν ἀτρεκέως. Emenda ex Herodoto I. 160. ἐπὶ μισθῷ ὁσφδὴ· οὐ γὰρ ἔχω τοῦτό γε εἶπαι ἀτρεκέως.

Pag. 860 f. Spartani poenitere se aiunt ὅτι — ἄνδρας ξείνους ἐόντας αὐτοῖσι — ἐξήλασαν ἐκ τῆς πατρίδος [τοὺς τυράννους] καὶ δήμεν ἀχαρίσιν παρέδωκαν τὴν πόλιν. Sine mora τοὺς τυράννους delendum est. Pugnat enim et cum verborum compositione et cum Spartanorum sententia.

Adscripsit olim nescio quis ad ξείνους ἐόντας αὐτοῖσι. Cf. Herodotum V. 91.

Pag. 860 f. ἀντισηῆναι δὲ Κορινθίους αὐτοῖς καὶ ἀποτρέψαι Σωσικλέους διελθόντος κτέ. Clamat sententia ἀποτρέψαι esse verum, sed τρέψαι et εἰρέψαι in simplici et in compositis confunduntur ubique locorum. Sententia cuiusque loci quid sit scribendum declarat. Corinthii Lacedaemonios ab eo consilio revocarunt Graece dicitur ἀποτρέπειν τινός, non ἀποεἰρέφειν.

Pag. 861 b. ἂς μὲν Ἀθηναῖοι ναῦς ἐξέπεμψαν Ἴωσι τιμωροὺς ἀποσεῖλαι βασιλέως ἈΡΧΕΚΑΚΟΤΟ τολμήσας προσεῖπεν. Eximiam et unice veram lectionem solus Plutarchus nobis conservavit. Apud Herodotum nunc editur V. 97. Ἀθηναῖοι — ἐψηφίσαντο εἶκοσι νέας ἀποσεῖλαι βοηθούς Ἴωσι. — αὗται δὲ αἱ νέες ἈΡΧΗ

ΚΑΚΩΝ ἐγένοντο Ἑλλησί τε καὶ βαρβάροισι. Herodotus scripserat Ἀρχέκακοι ἐγένοντο imitatus Homerum Iliad. E. 63.

ὅς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτῆνατο νῆας εἵσας

ἀρχεκάκους, αἱ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο.

Pag. 861. b. ἤδη γὰρ ὥς *** περὶ τὴν Ἰωνίαν συγκεχυμένην — Κυπρίους — κατεναυμάχησαν. Supple et emenda: ὥς ἙΠΤ-ΘΟΝΤΟ ΤΑ περὶ τὴν Ἰωνίαν συγκεχυμένα.

Pag. 861. f. ἀδύνατα δέ σφι τὸ παραυτίκα ποιεῖν ταῦτα οὐ βουλομένοισι λύειν τὸν νόμον· ἦν γὰρ ἱσαμένου τοῦ μηνὸς (ἐνάτη)· ἐνάτη δ' οὐκ ἐξελεύσεσθαι ἔφασαν οὐ πλήρεις ἐόντος τοῦ κύκλου. In his ἐνάτη de coniectura interpositum est aut ex Herodoto VI. 106. ubi est in libris: ἦν γὰρ ἱσαμένου τοῦ μηνὸς εἰνάτη, εἰνάτη δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθαι ἔφασαν ΜΗ οὐ πλήρεις ἐόντος τοῦ κύκλου. Sed si quis hoc ageret sentiet inepte dici et coniungi εἰνάτη δὲ μὴ οὐ πλήρεις ἐόντος τοῦ κύκλου. Quid multa? Corrigendum est: ἦν γὰρ — εἰνάτη, Οἱ δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθαι ἔφασαν. Spartani ita dicebant: οὐκ ἔξιμεν πρὶν ἂν πλήρης ὁ κύκλος ᾖ, hanc enim vim habet μὴ οὐ πλήρεις ἐόντος τοῦ κύκλου. Nonne ridiculum est dicere: οὐκ ἔξιμεν τῇ ἐνάτῃ πρὶν ἂν πλήρης ᾖ ὁ κύκλος? Haec ipsa tamen inest in vulgata lectione sententia.

Pag. 862. a. locus est obscurus et impeditus, cuius si non veram scripturam at sententiam saltem excogitare possumus. Plutarchus pro certo et explorato ponit ad Marathonem esse pugnatum ἔκτῃ Βοηδρομιῶνος ἱσαμένου idque non uno loco diserte testatur. Primum in hoc ipso libro pag. 861. f. Spartani (inquit) οὐ μόνον ἄλλας μυρίας ἐξόδους καὶ μάχας πεποιοῦνται μηνὸς ἱσαμένου μὴ περιμείναντες τὴν πανσέληνον, ἀλλὰ καὶ ταύτης τῆς μάχης ἔκτῃ Βοηδρομιῶνος ἱσαμένου γενομένης ὀλίγον ἀπελείφθησαν. Similiter de gloria Atheniensium pag. 349. f. ἔκτῃ μὲν ἱσαμένου Βοηδρομιῶνος εἰσέτι νῦν τὴν Μαραθῶνι νίκην ἡ πόλις ἐορτάζει, ἔκτῃ δὲ μεσοῦντος οἰνοχοεῖται τῆς Χαβρίου περὶ Νάξον ἐπινίκια ναυμαχίας. et in vita Camilli cap. 19. Πέρσαι μηνὸς Βοηδρομιῶνος ἔκτῃ μὲν Μαραθῶνι, τρίτῃ δ' ἐν Πλαταιαῖς ἄμα καὶ περὶ Μυκάλην ἡττήθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Itaque Plutarchus ridet Herodotum, qui quum sexto die esset debella-

tum die *nono* narrat ab Lacedaemoniis auxilium esse petitum, et iocose addit: εἰ μὴ μετὰ τὸ νικῆσαι τοὺς πολεμίους Ἀθηναῖοι μετεπέμποντο τοὺς συμμάχους. Vide nunc quam vitiose scriptum sit paullo ante: *haec si Herodotus Atheniensibus recitasset* (ut fama ferebat) οὐκ ἂν περιεῖδον ἐνάτη τὸν Φειδιππίδην παρακαλοῦντα Λακεδαιμονίους ἐπὶ τὴν μάχην ἔκ THC μάχης γεγενημένον καὶ ταῦτα δευτεράϊον, ὡς αὐτὸς Φησιν, ἀφιγμένον. Sententia necessario haec fuit: ἘΝΑΘΙ παρακαλοῦντα ἐπὶ τὴν μάχην τὴν ἘΚΘΙ γεγενημένην, et sic demum potuit iocari „*nisi forte Athenienses post victoriam sociorum auxilia arcescebant*”.

Patriae amore occaecatus Plutarchus et δουλεύων τῇ ὑποθέσει iuveniliter in hac refutatione exsultat. Non cogitavit autem quanta esset diversitas et confusio in Kalendaris diversis, quibus Graeciae civitates uterentur. Unus et idem dies Spartaee est Ἀρτεμισίου μηνὸς τετάρτη Φθίνοντος et Athenis Ἐλαφιβολιῶνος ἕκτη Φθίνοντος. Thucydides V. 19. cf. IV. 118 sq.

Luculentum imprimis huius rei exemplum est in vita *Aristidis* cap. 19. 38. *prugnatum est ad Plataeas*, inquit, τῇ τετράδι τοῦ Βοηδρομιῶνος ἰσαμένου κατ’ Ἀθηναίους, κατὰ δὲ Βοιωτοὺς τετράδι τοῦ Πανέμου Φθίνοντος, τὴν δὲ τῶν ἡμερῶν ἀνωμαλίαν οὐ θυμασθόν, ὅπου ΚΑΙ ΝΤΝ διηκριβωμένων τῶν ἐν ἀστρολογίᾳ μᾶλλον ἄλλην ἄλλοι μηνὸς ἀρχὴν καὶ τελευτὴν ἄγουσιν, sed haec Plutarchus aetate grandior scripsit, illa *fervidus iuventa* et (ut adolescentes solent) σκυλάκων τρόπον τὸν Ἡρόδοτον σπαράττων.

Pag. 862 d. αἰτίην δ’ ἔσχον Ἀθηναίοισιν ἐξ Ἀλκμεωνιδῶν μηχανῆς αὐτοὺς ταῦτα ἐπινοηθῆναι. Emenda ex Herodoto VI. 115. αἰτίη δὲ ἔσχε ἘΝ Ἀθηναίοισι.

Pag. 862 e. αἵρεται μὲν ἀσπίς — ἐπιπλέουσι δὲ ταῖς Ἀθήναις — οἱ δὲ πρῶτοι καὶ δοκιμώτατοι τῶν ἀνδρῶν *** ἀπεγνωκότες τὴν πόλιν. Lacuna sic videtur explenda: — τῶν ἀνδρῶν ΠΡΟΔΙΔΘΑCIN ἀπεγνωκότες.

Post pauca legendum: „ἀνεδείχθη μὲν γὰρ ἀσπίς καὶ τοῦτο

οὐκ ἔστιν ἄλλως εἰπεῖν" Φησὶν, 'Ως αὐτὸς ἰδών. In libris ὡς omissum est.

Pag. 863 c. 'Αργεῖους ἅπαντες ἴσασιν οὐκ ἀπειπαμένους τοῖς Ἑλλησι τὴν συμμαχίαν, ἀξιώσαντας δὲ, ὡς ἂν μὴ Λακεδαιμονίοις ἐχθίοις καὶ πολεμιωτάτοις οὔσι ποιοῦντες ἀεὶ τὸ προστασσόμενον ἔπωνται καὶ τοῦτο ἄλλως οὐκ ἔν. Non potest hic locus intelligi: nec mirum, magna lacuna post ἀξιώσαντας δὲ necessariam sententiae partem absorpsit, quam ex Herodoto supplere non est difficile. *Argivi arma cum Graecis consociare non recusarunt sed postularunt (ἄξιωσαν δέ) ***.* Quid igitur postularunt? Respondebit Herodotus VII. 148. § 3. Haec igitur ipsa exciderunt: *pacem sibi in annos XXX cum Lacedaemoniis componi et dimidiam partem imperii in socios omnes sibi tribui.*

Nunc demum intelliguntur reliqua ὡς ἂν μὴ — ἔπωνται *ne semper Spartanorum signa sequerentur, idque alio pacto fieri non posse.*

Pag. 864 c. διηγούμενος δὲ ὅτι — Ἀμεινοκλῆς — ὠφελήθη μεγάλως — οὐδὲ τοῦτο ἄδηκτον παρῆκεν. imo vero οὐδὲ τοῦτον. Proprie δάκνειν τινά et mordere de maledico usurpantur.

Pag. 864 c. Ἀριστοφάνους δὲ τοῦ Βοιωτοῦ γράψαντος ὡς χρήματα αἰτήσας οὐκ ἔλαβε παρὰ Θηβαίων — ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐστὶ τεκμήριον, ὃ δὲ Ἡρόδοτος τῷ Ἀριστοφάνει μεμαρτύρηκε, δι' ὧν τὰ μὲν ψευδῶς, τὰ δὲ δια***, τὰ δὲ ὡς μισῶν καὶ διαφερόμενος τοῖς Θηβαίοις ἐγκέκληκεν. Primum supplendum vocabulum necessarium ὃ δὲ Ἡρόδοτος ΑΥΤΟC τῷ Ἀριστοφάνει μεμαρτύρηκεν. Deinde explendum, τὰ δὲ διαΒΟΛΩC, τὰ δὲ κτέ. ut apud Thucydidem VI. 15. καὶ ὅτι αὐτοῦ διαβόλως ἐμνήσθη.

Addidit bonus Aristophanes etiam aliud quid. -- χρήματα μὲν αἰτήσας οὐκ ἔλαβε παρὰ Θηβαίων, ἐπιχειρῶν δὲ τοῖς νέοις διαλέγεσθαι καὶ συτχολάζειν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ἐκωλύθη δι' ἄγροικίαν αὐτῶν καὶ μισολογίαν, sed ne dicam plane ab Herodoti persona abhorrere ut Pythagorae instar coetus iuvenum studia aemulantium haberet, non poterat in tota Graecia deteriores discipulos quam Thebis invenire. Notum est dictum Alcibiadis:

αυλούντων οὖν Θηβαίων παῖδες, οὐ γὰρ ἴσασι διαλέγεσθαι, apud Plutarchum in vita *Alcib.* 2. 27.

Animadvertete etiam quam manifesta calumnia Plutarchus utatur: *Herodotus* (inquit) *Thebanos odit, mendacia et calumnias in Thebanos effundit*, ERGO apparet eum a Thebanis pecuniam petiisse ac nihil accepisse. Plutarchum etiam nunc aetas iuvenilis et patriae amor transversum egit. Ponit primum pro certo *Herodotum Thebanos odisse*, quod nulla idonea ratione nititur. Herodotus Thebanis et Plutarcho iniucunda scribit, sed vera. Quod deinde ex eo collegit *Herodotum ob pecuniam sibi negatam Thebanis maledixisse*, mera calumnia est et refutatione indigna.

Pag. 865 a. Λακεδαιμονίους μὲν μουνωθέντας — τυχὸν ἄν Φησιν ὁμολογίῃ χρῆσθαι πρὸς Ξέρξea. Scrib. ὁμολογίῃ χρῆσθαι. Herod. VII. 139. ἢ ταῦτα ἄν ἔπαθον ἢ — ὁμολογίῃ ἄν ἐχρήσαντο πρὸς Ξέρξea.

Pag. 866 b. Λεωνίδας πρὸς τὸν εἰπόντα παντελῶς ὀλίγους ἐξάγειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν μάχην Πολλοὺς μὲν, ἔφη, τεθνηξομένους. Ut intelligi possit scribendum: πολλοὺς μὲν (οὖν add.) ὩC τεθνηξομένους. „Imo vero multos, inquit, ultrope morituros”.

Pag. 866 d. οὐ γὰρ μόνον Ξέρξης, ὡς ἔοικεν, ἀλλὰ καὶ Λεωνίδας μασιγοφόρους εἶχεν ἐπομένους, ὅφ’ ὧν οἱ Θηβαῖοι παρὰ γνώμην ἠναγκάζοντο [μασιγούμενοι] μάχεσθαι. Quis non sentit molestum et importunum participium expungi oportere?

Pag. 866 f. Thessalos Thebanis infestos fuisse narrat ὅτι τῆς Ἑλλάδος αὐτοὺς κρατοῦντας ἄχρι Θεσπιέων ἘΝΑΓΓΧΟC ἐξήλασαν μάχῃ περιγενομένοι καὶ τὸν ἄρχοντα Λατταμύαν ἀποκτείναντες. Fallitur Plutarchus quum haec nuper (ἔναγχος) accidisse scribit ut esset recens ira. Meliora dedit in vita *Camilli* cap. 19. Βοιωτῶς Ἱπποδρομίου μὲν — ἰσαμένου πέμπτῃ δύο λαβεῖν συνέβη νίκας ἐπιφανεστάτας, αἷς τοὺς Ἑλληνας ἡλευθέρωσαν, τὴν τε περὶ Λεῦκτρα καὶ τὴν ἐπὶ Κερνησσῶ ταύτης πρότερον ἔτεσι πλείοσιν ἢ ΔΙΑΚΟCΙΟΙC ὅτε Λατταμύαν καὶ Θεσσαλοὺς ἐνίκησαν.

Si insignis victoria de Thessalis circa annum 575 reportata

est (annis *plus* quam *ducentis* ante victoriam Leutricam anno 371) consequitur *centum propemodum annis* ante eam rem esse gestam neque recens id odium aut iram esse potuisse.

Pag. 867 *e*. *τριχέως δὲ περιεNΕΧθέντες* — *δρησμὸν ἐβούλευον*. Indocti scribae error est *περιενεχθέντες* pro *περιεφθέντες*. Frequens admodum est apud Herodotum *τριχέως περισπεῖν* (*male mulcare*) et *τριχέως περιεφθῆναι*. Contra *δρησμὸν ἐβούλευον* rectius dicitur quam quod apud Herodotum est *ἐβουλεύοντο*.

Pag. 868 *b*. reprehendit Herodotum *Θούριον μὲν ὑπὸ τῶν ἄλλων ΝΟΜΙζόμενον*, αὐτὸν δὲ *Ἀλικαρνασέων περιεχόμενον*. Emenda: *ὈΝΟΜΑζόμενον*, non erat enim haec Graecorum *opinio*, sed constabat inter omnes, unde etiam multi pro *Ἡροδότου Ἀλικαρνησέος ἱστορίας ἀπόδεξις ἥδε ΜΕΤΕΓΡΑΦΟΝ Ἡροδότου Θουρίου*. *Μετώκησε γὰρ εἰς Θουρίους καὶ τῆς ἀποικίας ἐκείνης μετέσχε*. Plutarchus *de exsilio* pag. 604 *f*.

Ex iis quae leguntur pag. 869 *a*. locus Herodoti emendari potest. Legitur apud Plutarchum: *Νάξιοι τρεῖς ἔπεμψαν τριήρεις συμμάχους τοῖς βαρβάροις, εἷς δὲ τῶν τριηράρχων Δημόκριτος ἔπειπε τοὺς ἄλλους ἐλέσθαι τὰ τῶν Ἑλλήνων*. apud Herodotum VIII. 46. *Νάξιοι δὲ παρείχοντο τέσσερας ἀποπεμφθέντες μὲν ἐς τοὺς Μήδους —, ἀλογήσαντες δὲ τῶν ἐντολέων ἀπίκνυτο ἐς τοὺς Ἑλληνας Δημοκρίτου σπεισαντος ἀνδρὸς τῶν ἀσῶν δοκίμου, ubi Πείσαντος verum est*.

Pag. 869 *b*. *οἱ Νάξιοι ἀρογράφοι λέγουσι καὶ πρότερον Μεγαβάτην ἀπώσασθαι — καὶ Δᾶτιν αἰθίς τὸν στρατηγὸν ἐξελάσαι καταπρήσαντα ποιῆσαι κακόν*. Manifestam lacunam in hunc ferme modum probabiliter sarcias: *καταπρήσαντα (μὲν τὴν πόλιν, ἄλλο δ' οὐδὲν δυνηθέντα) ποιῆσαι κακόν*. Veriora de Naxiis tradidit Herodotus VI. 96.

Pag. 870 *b*. *ἀλλ' ὁ μὲν ἔψευσαι λόγος ἡμῖν οὐδεὶς· ἃ δὲ τ***** ψευσαι μόνον ἐξετάζομεν*. Legendum: *ἀλλ' ὁ μὲν ἔψευσαι*, et supplendum: *ἃ δὲ τ(ὸν Κορινθίων καὶ τῶν Θηβαίων κατέ)-ψευσαι μόνον ἐξετάζομεν*.

Pag. 870 *f.* ὁ Ἀδείμαντος, ὃ πλεῖστα λοιδορούμενος Ἡρόδοτος διατελεῖ καὶ λέγων „μοῦνον ἈΠΑΙρειν τῶν στρατηγῶν ὡς Φευξόμενον ἂπ' Ἀρτεμισίου καὶ μὴ περιμενοῦντα". Pro absurdo ἀπαίρειν restituendum ex Herodoto VIII. 15. μοῦνον ἈCΠαίρειν.

Pag. 874 *b.* ἡδὺς ὁ λόγος (*Herodoti*) καὶ χάρις ἔπεσι καὶ ΔΕΙΝότης καὶ ὥρα τοῖς διηγήμασιν. Quem non offendat δεινότης media inter χάριν et ὥραν? Verum vidit Ruhnkenius in annotatione Ms. reponens καὶ ΛΕΙΔότης, ut in sqq. βλασφημίαν ΛΕΙΟIC καὶ ἀπαλοῖς σχήμασιν ὑποδεδυκυῖαν.

Pag. 874 *c.* ταῦτα καὶ κηλεῖ καὶ προσάγεται πάντας, ἀλλ' ὥσπερ ἐν ῥόδοις δεῖ ΚΑΝΘΑΡΙΔΑ φυλάττεσθαι τὴν βλασφημίαν — ὑποδεδυκυῖαν. Quid sibi vult in tali comparatione κανθαρίς? Res ipsa ducit ad ὥσπερ ἐν ῥόδοις δεῖ ἈΚΑΝΘΑΝ φυλάττεσθαι, aut δεῖ ΤΑC ἈΚΑΝΘΑC φυλάττεσθαι, deinde supple omissa (οὕτω καὶ ἐν τῇ Ἡροδότου λέξει) τὴν βλασφημίαν.

Haec sunt Plutarchi in Herodotum crimina et calumniae, quibus multo magis suam εὐήθειαν declaravit quam κακοήθειαν Herodoti, candidissimi mortalium. De oratione et verbis satis diximus, restant quaedam de rebus annotanda.

Plutarchus habebat ad manum Herodoto antiquiores λογοποιούς, et semel iterumque locum ex Charone Lampsaceno descripsit pag. 859 *b.* Χάρων ὁ Λαμψακηνὸς — ταυτὶ κατὰ λέξιν γέγραφε. „Πακτύης δὲ ὡς ἐπύθετο προτελαύνοντα τὸν στρατὸν τὸν Περσικὸν ὄχλετο Φεύγων ἄρτι μὲν εἰς Μυτιλήνην, ἔπειτα δὲ εἰς Χίον· καὶ αὐτοῦ ἐκράτησε Κῦρος." et pag. 861 *d.* τοῦ Λαμψακηνοῦ Χάρωνος — γράφοντος κατὰ λέξιν. „Ἀθηναῖοι δὲ εἴκοσι τριήρεσι ἔπλευσαν ἐπικουρήσοντας τοῖσι Ἴωσι καὶ ἐς Σάρδεις ἐστρατεύσαντο καὶ εἶλον τὰ περὶ Σάρδεις ἅπαντα χωρὶς τοῦ τείχεος τοῦ βασιλεῖος· ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἐπαναχωροῦσι ἐς Μίλητον." Non pugnant haec cum Herodotea narratione, ut Plutarchus opinatur, sed quae Herodotus copiose et luculenter memoriae prodidit ea exiliter et ieiune Charon retulerat in annales.

Quidquid Plutarchus novi attulit, quod apud Herodotum non legatur, nihil est in iis quod veri speciem habeat et sunt etiam nonnulla plane absurda. In illis ponam τὸ μέγα καὶ ἀοίδιμον

κατόρθωμα Eretriensium pag. 861. b., qui insignem victoriam navalem reportarunt deinde impetum in Sardes fecerunt, Artaphernem in arce obsederunt, Miletum obsidione liberarunt et tandem πληθύνει ἐπιχρυσέντος αὐτοῖς ἀπεχώρησαν. Haec igitur dolo malo Herodotus silentio pressisse arguitur. Sed narrare non poterat quae numquam gesta essent, neque eodem tempore Artaphernes in arce Sardiana obsidebatur ab Ionibus et a Persis Miletus. Habeat sibi haec bonus Λυσανίας ὁ Μυλλώτης, unde haec Plutarchus sumserat.

Quis non statim intelligit fabulosum esse somnium Leonidae pag. 865. f. Thebis in fano Herculis, in quo nemo umquam pernoctaverat. Perspicuum est fabellam hanc post Leuctricam victoriam esse natam. Aliquanto etiam absurdior fabula est et puerilis pag. 866. a. de morte Leonidae: Leonidas undique circumventus cum suis irrumpit in castra Persarum ut regem in praetorio occiderent ibique oppeterent mortem. Obvium quemque obtruncant aut fugant, sed rex reperiri non potuit: ἐπεὶ δ' οὐχ ὑρίσκειτο βασιλεὺς ἐν ἀχανεῖ στρατεύματι — πληνόμενοι μόλις — διεφθάρησαν. Haec (si Plutarcho credimus) narrare Herodotus debuerat. Cur non fecerit mihi perspicere videor.

Sed sunt alia etiam longe absurdiora. Leonidas Sparta proficiscens pag. 866. b. ad certam mortem sibi et omnibus contendere videtur. „Paucos ducis” dixit aliquis; πολλοὺς μὲν (οὗν add.), ἔφη, ὥς τεθνηξομένους. Quaerit ex eo uxor εἴ τι λέγοι. Cui ille: ἀγαθοῖς γαμεῖσθαι καὶ ἀγαθὰ τίκτειν. Haec omnis consternatio animorum et desperatio de nihilo ficta est. Magna contra omnes tenebat spes et fiducia ὅτι σφί εἴη δεινὸν οὐδέν· οὐ γὰρ θεὸν εἶναι τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἀλλ' ἄνθρωπον (Herod. VII. 203).

Praemittebatur Leonidas cum paucis propter ferias, quibus peractis reliqui omnes πανδημεῖ essent secuturi et nemo suspicabatur ad Thermopylas tam cito debellatum fore (Herod. VII. 206.)

Quod autem prorsus absurdum et ridiculum est nunc dicam. Ἀγῶνα μὲν γὰρ ἐπιτάφιον αὐτῷ ἡγωνίσαντο πρὸ τῆς ἐξόδου καὶ τοῦτον ἔθεοντο πατέρες αὐτῶν καὶ μητέρες. Cur non et filii spectatum admissi? namque Herodotus auctor est VII. 205. trecentos esse delectos τοῖσι ἐτύγγαλλον παῖδες ἑόντες.

Quid ego nunc verba perdam ut demonstrem nihil his *ludis funebribus*, (quos spectabant illi ipsi in quorum honorem committebantur) excogitari posse absurdius? Haec tamen Plutarchus serio et graviter nobis narrat, et sunt qui haec aequo animo legant, fortasse etiam *ᾤαδμιρεντ*.

Quo tempore in Graecia desipiente *τοσοῦτον ἦν σκότος πρὸ τῆς ἀληθείας*, natae sunt etiam fuites fabulae de Herodoti avaritia et perfidia. Quum pleraque omnia et omnes essent venales et nil sine largitione et nummis agebatur, suspicabantur angusti animi homines Herodotum quoque pretio alios laudare, reprehendere alios. Est eques Romanus natus in Gallia incerto nomine, qui notissimam *Corinthiacam* orationem scripsit, ubi legitur Tom. II. pag. 103. Reisk. *ἤκε δὲ καὶ Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς ὡς ὑμᾶς λόγους φέρων Ἑλληνικοὺς ἄλλους τε καὶ Κορινθίους οὐδέπω ψευδεῖς, ἀνθ' ὧν ἡξίου παρὰ τῆς πόλεως μισθὸν ἄρτυσθαι. διαμκρτῶν δὲ (καὶ del.) τούτου· οὐ γὰρ ἡξίουσι οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι δόξαν ἀγοράζειν· μετεσκεύασεν ἐκεῖνα ἃ πάντες ἐπισάμεθα τὰ περὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὸν Ἀδείμαντον.* Haec quidem fabula Plutarchum fugit, qui habet alia similia perinde absurda. *Herodotus summis laudibus extulit Athenienses, sed non gratis: erat rumor Herodotum κολακεύσαντα τοὺς Ἀθηναίους ἀργύριον πολὺ λαβεῖν παρ' αὐτῶν* pag. 862. a. Hanc quidem *διαβολήν* Plutarchus non admittit, quia se putabat gravem Herodoti errorem in temporum ratione deprehendisse, quem quilibet Atheniensis statim animadvertere potuisset; unde collegit *Herodotum suas historias Athenis non recitasse* neque adeo ab iis mercedem flagitasse. Et tamen repertus est historicus, qui protulit Anyti *ψήφισμα*, quo decem talenta Herodoto publice dono darentur pag. 862. b. Sed a Thebanis petiit pag. 864. c. *χρήματα μὲν αἰτήσας οὐκ ἔλαβε παρὰ Θεβαίων, ἐπιχειρῶν δὲ τοῖς νέοις διαλέγεσθαι καὶ συσχολλάζειν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ἐκωλύθη.* Quo tandem nomine a Thebanis pecuniam flagitavit, quibus proditae Graeciae notam inussit sempiternam? et quo modo cum Thebana iuventute disserere voluit ad literas et omnem philosophiam frigente? Haec omnia sunt *πλάσματα* recentiorum; qui neque Herodoti ingenium neque Herodoteae aetatis indolem cognitam et perspectam habebant.

Qui Herodoto fidem detrectant opponere ei solent Simonidem, egregium poëtam, sed hominem avarum et venalem et si quis pretium dedisset laudes aut veras carmine augentem aut falsas de suo fingentem.

Aperte id confitetur auctor *Corinthiacae* pag. 109. Tom. II. Reisk. ἐν Σαλαμῖνι δὲ ἤριξευσαν (*Corinthii*) καὶ τῆς νίκης αἴτιοι (Leg. αἰτιώτατοι) κατέστησαν. Ἡροδότῳ γὰρ ΟΤ ΠΡΟCΕΧΩ ἀλλὰ τῷ τάφῳ καὶ τῷ Σιμωνίδῃ, ὃς ἐπέγραψεν ἐπὶ τοῖς νεκροῖς τῶν Κορινθίων τεθαμμένους ἐν Σαλαμῖνι.

ὦ ξεῖν', εὖδρόν ποτ' ἐναίομεν ἄψυ Κορίνθου,
νῦν δ' ἄμ' Αἴαντος νῆσος ἔχει Σαλαμῖς.
ῥεῖτα δὲ Φοινίσσας νῆας καὶ Πέρσας ἐλόντες
καὶ Μήδους ἱερὰν Ἑλλάδα ρυσάμεθα.

Nihil impedit quo minus Adimantus et Corinthii ex turpi fuga revocati et naves Phoenissas aliquot ceperint et nonnullos ex suorum numero amiserint, ut non mentiatur Simonides, sed verissima tamen fama est, quam Herodotus ab Atheniensibus acceptam ad posteritatis memoriam propagavit. Sed manifesto mentitus est Simonides quum in Adimanti monumento inscriberet:

οὗτος Ἀδαιμάντου κείνου τάφος, οὗ διὰ βουλὰς
Ἑλλὰς ἐλευθερίας ἀμφέθετο σέφανον.

in *Corinthiacae* pag. 109. et apud Plutarchum pag. 870. f. (ubi mendose legitur ἐν δία πᾶσα pro οὗ διὰ βουλὰς). Manifesto mentitur iterum Simonides apud Plut. pag. 869. d.

Δημόκριτος ΤΡΙΤΟC ἦρχε μάχης ὅτε παρ Σαλαμῖνα
Ἑλλήνες Μήδοις σύμβαλον ἐν πελάγει.
πέντε δὲ νῆας ἔλεν δῆων, ἕκτην δ' ὑπὸ χεῖρα
ῥύσατο βαρβαρικὴν Δωρίδ' ἀλίσκομένην.

Potuit Democritus quinque hostium naves capere et sextam ex barbarorum manibus eripere, sed τίνες ἦσαν οἱ ἄρξαυτες τῆς μάχης verius Herodotus narravit VIII. 84. et 93.

Non est hoc magno opere poëtis vitio vertendum si quando de magnis maiora loquantur et veris falsa misceant, sed ostendendum est illis, qui disertis gravium et prudentium historicorum testimoniis carmina poëtarum opponunt et non dubitant dicere: Ἡροδότῳ οὐ προσέχω ἀλλὰ Σιμωνίδῃ.

Pag. 943. *d.* γεύονται χαρᾶς οἷαν οἱ τελούμενοι — μετ' ἐλπίδος ἸΔΙΑC ἔχουσιν. Legendum μετ' ἐλπίδος ἩΔΕΙΑC.

In sqq. ἐνίας δὲ καὶ τῶν ἐκεῖ περὶ τὰ κάτω τερπομένας — ὀρῶσι καταδυομένας. Optime Madvig. *Adv. Crit.* pag. 27. περὶ κάτω τερπομένας correxit. Cf. quae de antiqua locutione περὶ κάτω τρέπειν et περὶ κάτω τρέπεσθαι diximus in *Var. Lectt.* pag. 90.

Accedat locus ex Damascii *vita Isidori* in Photii *Bibliotheca* pag. 337. *b.* 1. Bekk. τὸ ὑψηλόνουν καὶ τελεσιουργὸν εἶχεν οὐ περὶ [τὰ] κάτω τρεφόμενον, ἀλλ' εὐθὺς ἀνθρώσκον κτέ.

Pag. 959. *b.* χαριζόμενος καὶ συννεαρίζων τοῖς μεираκίοις. Non est Graecum συννεαρίζων sed συννεάζων, ut in Euripidis fragmento apud Stobaeum *Floril.* 71. 7.

καὶ συννεάζων ἡδὺ παῖς νέω πατρί.

Pag. 985. *a.* ἐν τῷ μεταξὺ Νάξου καὶ Πάρου πορθμῷ τῆς νεῶς ἀνατραπείσης — ἐξενεχθῆναι τῆς ΣΙΚΤΝΘΟΥ κατὰ σπηλαίου. Situs locorum declarat olim ΣΙΚΙΝΟΥ scriptum fuisse, quae insula illi freto est proxima.

Pag. 995. *a.* οὐδενὶ γὰρ ἔοικε τὸ ἀνθρώπου σῶμα τῶν ἐπὶ σαρκοφαγίᾳ γεγονότων. — οὐ κοιλίας εὐτονία καὶ πνεύματος θερμότης τρέψαι καὶ κατεργάσασθαι δυνατὴ τὸ κρεῶδες. Mendum est in τρέψαι. Requirit sententia *concoquere*, itaque simplicissima mutatione scribendum Πέψαι. cf. locum in *vita Eumenis* cap. 12. τὰς δὲ κριθὰς ἐνέβαλλον αὐτοῖς (*equis*) ἐπιτισμένας ἵνα κατεργάζωνται θᾶπτον καὶ ΠΕΤΤΩCΙ βέλτιον.

Pag. 1059. *c.* ὑπὸ τιοούτων ἐγὼ λόγων διακεκχυμένος ἔωθεν σβεστήρῶΝ δέομαι. Vocabulum σβεστήρ obiter ex Lexicis existendum. Scriptum erat de mora σβεσ^{των}, quod significat σβεσῶντων, ut omnes loquuntur.

Pag. 1089. *b.* οὐ γὰρ εἰκὸς εἶναι μέγα τῆς ἡδονῆς τὸ μνημονεύμενον εἰ μικρὸν ἐδόκει τὸ παρόν, οὐδὲ οἷς CTNΕΦΕΡετο μετρίως

γιγνομένοις ὑπερχαίρειν γενομένων. Sententia poscit: οἷς ΕΥΦΡΑΙ-
Νετο μετρίως.

Pag. 1095. d. εἰ δὲ Πτολεμαῖος ὁ πρῶτος συναγαγὼν τὸ Μουσεῖον
τούτοις CYNέτυχε τοῖς καλοῖς καὶ βασιλικοῖς παραγγέλμασιν ἄρ'
οὐκ ἂν εἶπε τοῖς Σαμίοις, ὦ Μοῦσα τίς ὁ Φθόνος; Scribendum
'ΕΝέτυχε et, ἄρ' οὐκ ἂν εἶπε.

Τοῖς Σαμίοις, ὦ Μοῦσα, τίς ὁ Φθόνος;

Pag. 1096. c. τὸ τοῦ Ξενοφῶντος ἐκεῖνό μοι δοκοῦσι καὶ τὸν
ἔρωτα ποιεῖν ἐπιλανθάνεσθαι τοσοῦτον ἡδονῇ κρατοῦσται. Erat
in vetere Codice TONEPΩΤΑ, id est τὸν ἐρώντα, quod repo-
nendum. Xenophontis locus est in *Cyneget.* V. 33. οὕτω δ'
ἐπίχαρὶ ἐστὶ τὸ θηρίον (*lepus*) ὥστε οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν ἰδὼν ἰχνευό-
μενον — ἐπιλάβοιτ' ἂν εἴ του ἐρῶν.

Pag. 1097. c. in Epicuri epistola: Δαΐως τε καὶ μεγαλοπρεπῶς
ἐπεμελήθητε ἡμῶν. Pro monstroso δαΐως emendandum δαψιλῶς.

Pag. 1098. b. ἐνταῦθα κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐξείργομαι γνώ-
μην εἰπεῖν ὅτι τῷ πρακτικῷ βίῳ τὸ ἡδὺ πλεόν ἢ τὸ καλόν
ἐστιν. Non est alius locus Herodoti celebratior et omnibus notior
quam VII. 139. ἐνθαῦτα ἀναγκασίῃ ἐξείργομαι γνώμην ἀποδέξασθαι
ἐπίφθονον μὲν — ὅμως δὲ — οὐκ ἐπιστήσω, in quo nunc Plu-
tarchus iocatur quasi et ipse dicturus aliquid cum plurimorum
opinionē pugnans, nempe ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ etiam plus *sua-
vitatis* inesse quam *gloriae*. Scribendum autem τὸ ἡδὺ πλεόν ἢ
τὸ καλόν "ΕΝεστιν. Erat autem communis hominum opinio
hanc vitam *laboriosam* esse magis quam *iucundam*. Pergit ita
dicere: μαρτυρεῖ δὲ μοι καὶ Ἐπαμεινώνδας εἰπών, ὥς Φασιν,
ἡδιστον αὐτῷ γενέσθαι τὸ τοῦς γυνεῖς [ζῶντας] ἐπιδεῖν τὸ ἐν
Λεύκτροις τρόπαιον [αὐτοῦ στρατηγούντος]. Duo inficeta addita-
menta vides. Ἐπιδεῖν non nisi de vivis poni potest, qui aut
insignem aliquam calamitatem aut singularem quandam felici-
tatem experti sunt, et τὸ ἐν Λεύκτροις τρόπαιον satis apud
omnes celebratum erat ut esset frigidum addere ab Epaminonda
esse positum.

Ironice utitur Plutarchus verbo ἐπιδεῖν in vicinia ubi scribit:

Epicuri mater τὸν υἱὸν ἐπεῖδεν εἰς τὸ κηπίδιον ἐνδεδυστά καὶ — παιδοποιούμενον ἐκ τῆς Κυζικηνῆς ἑταίρας, id est matri Epicuri obtigit illa singularis felicitas ut videret filium cet.

Pag. 1099. c. τί γὰρ ἂν λέγοι τις Ἑπαμεινώνδαν οὐκ ἐβελήσαντα δειπνεῖν ὥς ἑώρα πολυτελέτερον τῆς Οὐσίας τὸ δεῖπνον, ἀλλ' εἰπόντα πρὸς τὸν Φίλον· ἐγὼ σε ᾤμην ΘΥΕΙΝ, οὐχ ὑβρίζειν. Rectissime Valekenarius in annotatione Ms. emendavit: πολυτελέτερον τῆς Θουσίας τὸ δεῖπνον.

Post pauca: (*Alexander*) Φιλόξενον γράψαντα περὶ παίδων καλῶν εἰ πριεῖται μικρὸν ἐδέησε τῆς ἐπιτροπῆς ἀποστῆναι. Pro barbarā forma πριεῖται reponendum: εἰ πρίηται et ἀποσῆσαι pro ἀποσῆναι.

Pag. 1100. b. ὥσπερ [ὑπὸ λιμοῦ] τὰ σώματα τροφῆς μὴ παρούσης ἀναγκάζεται παρὰ φύσιν ὑφ' αὐτῶν τρέφεσθαι. Frigide et inepte bis idem dicitur.

Pag. 1101. f. latet octonarius veteris poëtae:

καὶ παχυσκελὴς ἀλετρίς πρὸς μύλην κινουμένη.

Pag. 1102. b. Verissime Posidonius apud Ciceronem *de Natura Deorum* I. 44. disseruit „nullos esse deos Epicuro videri; quaeque is de diis immortalibus dixerit invidiae detestandae gratia dixisse.” et Cicero ipse *de Nat. Deor.* I. 30. „video nonnullis videri Epicurum, ne in offensionem Atheniensium caderet, verbis reliquisse deos, re sustulisse.” et ibid. III. 1. „Epicurus — negare deos esse non audet, ne quid invidiae subeat aut criminis.” Plinius etiam Plutarchus l.l. (*Epicureus* ὑποκρίνεται εὐχὰς καὶ προσκυνήσεις οὐδὲν δεόμενος ΔΙΑ ΦΟΒΟΝ ΤΩΝ ΠΟΛΛΩΝ καὶ φθέγγεται Φωνὰς ἐναντίας οἷς φιλοσοφεῖ καὶ θύων μὲν ὥς μαγεῖρφα παρέσχεκε τῷ ἱερεῖ σφάττοντι, θύσας δὲ ἅπεισι λέγων τὸ Μενανδρεῖον·
ἔθυσον οὐ προσέχουσιν οὐδὲν μοι θεοῖς.

Epicurei ἀσεβείας crimen sedulo vitantes et adorabant deos et precabantur et rem divinam faciebant (nonnumquam et sa-

cerdotio fungebantur)¹⁾ δεδιότες καὶ ταραττόμενοι μὴ Φανεροὶ γένωνται ΤΟΥΤΟ πολλοὺς παραλογιζόμενοι καὶ Φενακίζοντες, ubi legendum: Φανεροὶ γένωνται ΤΟΙΣ πολλοῖς. Deinde Plutarchus ita pergit: ἐφ' οὗς καὶ τὰ περὶ θεῶν καὶ Θειότητος αὐτοῖς βιβλία συντέτακται.

ἐλικτὰ κοῦδὲν ὑγιὲς ἀλλὰ πᾶν πέριξ.

ἀμπεχομένοις καὶ ἀποκρυπτομένοις ΔΙΑ ΦΟΒΟΝ ἃς ἔχουσι δόξας. In his mendosum est Θειότητος pro quo Ὀσιότητος est repouendum. Diserte memorat Diogenes Laërt. X. 26. Epicuri scripta enumerans librum περὶ θεῶν περὶ (leg. καὶ) Ὀσιότητος. et Cicero de Nat. Deorum I. 44. „est etiam liber Epicuri de sanctitate. Indimur ab homine non tam facelo quam ad scribendi licentiam libero. Quae enim potest esse sanctitas si Dii humana non curant?” et iterum I. 41. „at etiam de sanctitate [de pietate adversus deos] libros scripsit Epicurus. At quo modo in his loquitur? ut Coruncanium aut Scaevolam [pontifices maximos] te audire dicas.” in quo loco duplex emblemata vides utrumque perabsurdum. Nonne risum movet admoneri illos auditores Coruncanium et Scaevolam pontifices maximos fuisse?

Pag. 1108. a. Plato ad Speusippum ita dicit: σὺ τοίνυν παραλαβὼν κόμιζε τὸν ἄνθρωπον ὅπως βούλει· ἐγὼ γὰρ ὀργίζομαι. Non hoc Plato dixit, sed κόλλαζε τὸν ἄνθρωπον.

Pag. 1124. f.

Πέλας γὰρ ἐςὼς ὁ θεὸς ἐγγύθεν βλέπει.

plane contrarium poëta dixerat. Apud Stobaeum est (Nauck. F. T. pag. 716):

πόρρω γὰρ ἐςὼς ὁ θεὸς ἐγγύθεν κλύει.

verum esse suspicor:

Ἐκάς γὰρ ἐςὼς ὁ θεὸς ἐγγύθεν βλέπει.

Pag. 1136. f. Πλάτων ἀκουσῆς γενόμενος Δράκοντος τοῦ Ἀθηναίου καὶ Μετέλλου τοῦ Ἀκραγαντίνου. Non est Graecum nomen Μέτελλος, sed ΜέΓιλλος.

1) Lucianus in Convivio cap. 9. “Ερμων ὁ Ἐπικούρειος ἱερεὺς ἦν τοῖν ἀνάκοις unde Stoicus exclamat: ἐγέλασθ' Ἐπικούρειον ἱερέα.

Tom. III. pag. 28. Dübneri in Plutarchi fragmentis legitur de parentibus: οὗς δεῖ μετὰ θεοῦς τιμᾶν ὡς ἀγάλματα, Φησὶν, ὄντας ἐφ' ἐσίᾳ θεῶν. Legendum: Φησὶν ὁ Πλάτων, nempe de Legg. pag. 931. a. unde Plutarcho reddendum ἀγάλματα ἐφέσια θεῶν. Quod apud Platonem additur ἐν οἰκίᾳ delendum esse Stallbaumio persuadere non potui.

Non posse suaviter vivi cet. pag. 1103 e. καίτοι νεῶς μὲν ἐκ-
πεσὼν ἐπιβάτης διαλυθείσης ἐπ' ἐλπίδος ὀχεῖται τινος ὡς γῆ προσ-
έξων [τὸ] σῶμα καὶ διανηξόμενος. Dele articulum. Euripidis
verba sunt:

ὡς γῆ προσέξων σῶμα.

Ibid. pag. 1104 f. καὶ γὰρ τὸ παρὸν ὡς μικρὸν — ἀτιμῆσαν-
τες ἀναπλάουσιν προΐενται. Lege ἀτιμᾶσαντες. In libris perpetuo
vidi ἀτιμάσαι, ἀτιμῶσαι et ἀτιμῆσαι inter se stulte confundi.
Ἀτιμῆσαι est Homericum, ἀτιμῶσαι est notare infamia, et quod
Plutarchus dicit ἀτιμάσαι appellatur.

Adv. Coloten 1107 f. οὐ γὰρ ὙΓΑΝ** Νέσσορος ἐλέσθαι δέον
ἐκ τῶν ἐννέα τὸν ἄριστον ἐπὶ τῇ τύχῃ ποιουμένου καὶ διακληροῦντος.
Supplendum: οὐ γὰρ ἄγαμαι το τοῦ Νέσσορος.

Ibid. pag. 1126 e. Ζήνων ὁ Παρμενίδου γνώριμος — τὴν γλῶτ-
ταν αὐτοῦ διατρῶγων τῷ τυράννῳ προσέπτυσεν. Ineptum est
praesens διατρώγων pro διατραγών.

Περὶ τοῦ ΛΑΘΕ ΒΙΩCΑC pag. 1130 d.

καὶ τοῖσιν Ἀκάρπων μὲν ἀνθηρῶν
καὶ σκυθίων δένδρων ἄνθεσι τεθηλὸς
ἀναπέπταται πεδίον.

Ruhnkenius in annot. Ms. correxit ΕΥκάρπων et καὶ CΥCκίων
δένδρων.

De Musica pag. 1134 a. ἐν ἀρχῇ γὰρ ἐλεγεία μεμελοποιημένα
οἱ αὐλῶδοι ἤδον· τοῦτο δὲ δηλοῖ ἡ τῶν Παναθηναίων Γραφή ἡ
περὶ τοῦ μουσικοῦ ἀγῶνος. Legendum: ἡ τῶν Παναθηναίων ἌΝΑ-

γραφή, ut recte legitur in vicinia: ἐν δὲ τῇ ἐν Σικυῶνι ἀναγραφῇ τῇ περὶ τῶν ποιητῶν. Eiusdemmodi erat ἡ ἐν Πάργῃ ἀναγραφή, quam nunc MARMOR PARIUM appellamus. Cf pag. 1132 a. πισοῦται δὲ τοῦτο ἐκ τῆς ἀναγραφῆς τῆς ἐν Σικυῶνι ἀποκειμένης, δι' ἧς τὰς τε ἱερείας τὰς ἐν Ἀργεὶ καὶ τοὺς ποιητὰς καὶ τοὺς μουσικοὺς ὀνομάζει, ubi lege ἐξ ἧς pro δι' ἧς. et pag. 1132 e. (Terpander) τὰ Πύθια τετράκις ἐξῆς νενικηκὼς ἀναγέγραπται. et pag. 1133 f. ὅτι δ' ἐστὶν Ὀλύμπου ὁ ἀρμάτειος νόμος ἐκ τῆς Γλαύκου ἀναγραφῆς τῆς ὑπὲρ τῶν ἀρχαίων ποιητῶν μάθοι ἂν τις. et pag. 1134 b. Σακκάδας τὰ Πύθια τρίς νενικηκὼς ἀναγέγραπται. et pag. 1135 e. ὑπομνήσω δὲ τοῦθ' ὅτι τοῖς ἀναγεγραμμένοις μόνοις κατακολουθήσας πεποιήται τὴν δεῖξιν. id est iis quorum memoriam ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς servata esset, ut pag. 1133 b. περὶ δὲ Κλυτᾷ ὅτι τὸν Ἀπόθετον καὶ Σχοινιῶνα πεποιηκὼς εἶη μνημονεύουσιν οἱ ἀναγεγραφοῦτες.

Ibid. pag. 1140 e. ἐπὶ μέντοι τῶν ἔτι ἀρχαιοτέρων οὐδ' εἰδέναι Φασὶ τοὺς Ἑλλήνας τὴν θεατρικὴν μοῦσαν. — ἐπὶ μέντοι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων τοσοῦτον ἐπιδέδωκε τὸ τῆς διαφθορᾶς εἶδος κτέ. Interpres: „tantum est receptum discriminis”. at tu rescribe: τὸ τῆς διαφθορᾶς εἶδος.

PSEUDO PLUTARCHI

Proverbia Alexandrina.

XXIII. Βούνας δικάζει: — τούτῳ Ἠλεῖοι πρὸς Καλλιωναίους διαφερόμενοι ἐπέτρεψαν δίκας νομίσαντες ἀναμένειν ἕως ἂν ἀποφῆναι. Leg. Βουλίας — πρὸς Καλυδωνίους — δίκαιταν, ὁμοσάντες ἀναμενεῖν ἕως ἂν ἀποφηνῆται.

XLIII. Ἀ φιλοχρηματία Σπάρταν ἔλοι, ἄλλο δὲ οὐδέν. Leg. Σπάρταν ὀλεῖ, ἄλλο ΓΑΡ οὐδέν.

CVI. τὰ πρῶτ' ἀρίστους παῖδας ἔΓΕΙΝΑΤΟ. vera lectio est: τὰ πρῶτ' ἀρίστους παῖδας Αἴγιναν τρέφει.

ANNOTATIONES CRITICAE ET HISTORICAE

AD

PLUTARCHI

VITAM TI. ET C. GRACCHORUM.

PLUTARCHI *Vitae parallelae* ex recensione CAROLI
SINTENIS Lipsiae 1839—1846.

Constans propemodum librorum mendum γράγχοs pro Γράκχοs nollem Sintenisius recepisset, namque perinde vitiosum est Γράγχοs ac si quis Βάγχοs pro Βάκχοs scribere vellet.

Ti. Gracch. 1. 9. λέγεται δέ ποτε συλλαβεῖν αὐτὸν ἐπὶ τῆs κλίνης ζευγος δρακόντων κτέ. Sumta haec sunt ex Ciceronis libro *de Divinatione* I. 18. „Ti. Gracchus P. F., qui bis Consul et Censor fuit, nonne (ut C. Gracchus filius eius scriptum reliquit) duobus anguibus domi comprehensis haruspices convocavit?” etc. Plutarchus complura alia ex illo lepidissimo Ciceronis libro sumsit. cf. vitam C. Gracchi 1. 29. et Paulli Aemilii 10. 38. ταῦτα μὲν οὖν Κικέρων ὁ ῥήτωρ ἐν τοῖs περὶ Μαντικῆs ἰσόρηκεν.

Caeterum Plutarchus Ciceronis locum memoriter laudavit et nonnihil mutavit cf. librum II. *de Divinatione* cap. 29.

Ciceronem de more describens Valerius Maximus IV. 6. 1. inepto stilo corruptit omnia. Quis enim sine risu legat: „ma-rem necare iussit sustinuitque in conspectu suo se ipsum interitu serpentis occidi.”

Ti. Gracch. 1. 18. δεκάδυσ παῖδας — καταλιπόντα. In libris antiquis scribebatur $\overline{\text{IB}}$ παῖδας, id est δώδεκα, non ut infimae aetatis homines dicebant δεκάδυσ.

Ti. Gracch. 2. 22. C. Gracchus, ὡς οἱ περὶ Δροῦστον ἤλεγχον, δέλφικας ἀργυροῦς ἐπρίατο τιμῆς εἰς ἐκάστην λίτραν δραχμῶν χιλίων καὶ διακοσίων πεντήκοντα. In libris est δελφῖνας, quod non esse movendum ostendit Plinius H. N. XXXIII. 11. „*delphinos quinīs millibus sestertiis in libras emptos C. Gracchus habuit.*” Sumtum hoc est, ut Plutarchus indicat, ex oratione M. Drusi C. F. „*qui in tribunatu C. Gracchum collegam iterum tribunum fregit.*” Cic. in *Bruto* cap. 28.

Ti. Gracch. 2. 29. ὅθεν καὶ βοήθημα τῆς ἐκτροπῆς ἐποιήσατο ταύτης τὸν Λικίνιον οἰκέτην οὐκ ἀνόητον, ὃς ἔχων Φωναστικὸν ὄργανον — ὁπισθεν ἐςὼς τοῦ Γαῖου λέγοντος ὀπηνίκα τραχυνόμενον αἰσθοίτο τῇ Φωνῇ καὶ παρAPPHΓΝΥμενον δι' ὄργην ἐνεδίδου τόνον μαλακόν. Cicero de *Oratore* III. 60. 225. „*idem Gracchus (quod potes audire, Catule, ex Licinio cliente tuo, literato homine, quem servum sibi ille habuit ad manum) cum eburneola solitus est habere fistula qui staret occulte post ipsum quum contionaretur, peritum hominem, qui inflaret celeriter eum sonum quo illum aut remissum excitaret aut a contentione revocaret.*” Ex his indagandum quid lateat in παρρηγνύμενον δι' ὄργην, namque haec significare *ira disrupti* quis serio credet? *Disrupti* est διαρρηγῆναι (unde crebrum illud διαρρηγείης Comicorum), et *disrupti* dicitur quis *invidia*, non *ira*, neque sic δι' ὄργην erat dicendum sed τῇ ὄργῃ. Scripsisse Plutarchum arbitror παρΗΓμένον. Noto et frequenti usu παράγειν est transversum agere.

Ti. Gracch. 4. 4. Ἀππίος Κλαύδιος ἀνὴρ ὑπατικὸς καὶ τιμητικὸς καὶ προγεγραμμένος κατ' ἀξίωμα τῆς Ῥωμαίων βουλῆς. Appius Claudius consularis et censorius et princeps Senatus, qui Ti. Graccho filiam in matrimonium dedit, est APPIUS CLAUDIUS PULCHER, qui Consul fuit anno 143 et censuram gessit anno 136 ¹⁾. Cicero de *Rep.* I. 19. „*ut videtis, mors Ti. Gracchi et*

1) Vide annotationem Valesii et Fabricii ad Dionem Cassium Tom. I. pag. 36.

iam ante tota illius ratio tribunatus divisit populum unum in duas partes: obtrectatores autem et invidi Scipionis iniitiis factis a P. Crasso et Appio Claudio tenent nihilominus ILLIS MORTUIS Senatus alteram partem dissidentem a nobis auctore Metello et P. Mucio: neque hunc (Scipionem), qui unus potest, concitatis sociis et nomine Latino, foederibus violatis, triumviris seditiosissimis aliquid quotidie novi molientibus, bonis viris locupletibus perturbatis, his tam periculosis rebus subvenire patiuntur." Finguntur haec a Cicerone esse dicta anno 129 brevi ante Scipionis mortem, quo tempore et P. Crassus Pontifex Maximus et Appius Claudius Ti. Gracchi socer ex vita iam excesserant.

Satis constat: „duos sapientissimos et clarissimos fratres P. Crassum et P. Scaevolam Ti. Graccho auctores legum fuisse; alterum quidem — palam, alterum — obscurius." Cic. Acad. II. 5. Plutarchus 9. 1. scribit Tiberio auctores legum fuisse principes in rep. viros, ὧν καὶ Κράστος ἦν ὁ ἀρχιερεὺς καὶ Μούκιος Σκαίβουλας ὁ νομοδείκτης ὑπάτευσαν τότε (anno 133) καὶ Κλαύδιος Ἀππίος ὁ κηδεστὴς τοῦ Τιβερίου.

P. Crassus est P. Licinius Crassus Mucianus (consul anno 131) frater naturalis P. Mucii Scaevolae (consulis anno 133). P. Crassus „adversus Aristonicum Consul quum idem Pontifex Maximus esset — extra Italiam profectus est." Liv. Epist. 59. in quo bello anno 130 periit. Huius filiam C. Gracchus in matrimonio habebat.

Senatus specioso titulo Consulem Crassum Graccho faventem ex Italia dimisit in Asiam et sic a rep. submovit, similiterque anno 125 M. Fulvium Flaccum Consulem turbas in Urbe cientem Massiliensibus in auxilium misit.

Ti. Gracchi 8. 19. Γάϊος Λαίλιος — ἐπεκλήθη σοφὸς ἢ Φρόνιμος· ἐκάτερον γὰρ ἔδδκει σημαίνειν ὁ σαπίενς. Legendum δοκεῖ pro ἔδδκει, nondum enim usus loquendi erat mutatus, et sapiens aetate Plutarchi significabat idem quod antea σοφὸς ἢ Φρόνιμος.

Ti. Gracch. 10. 18. οὐδὲν εἰπεῖν λέγονται περὶ ἀλλήλων Φαῦλον. Ex optimo Codice recepta est vitiosa lectio Φαῦλον pro Φλαυρόν. Φαῦλον enim est εὐτελέες, sed Φλαυρόν κακὸν ἢ μοχθη-

ρόν. Itaque *maledicere inter sese* dicitur Φλαυρόν τι λέγειν ἀλλήλους, et Plutarchi aetate vitiose λέγειν περὶ ἀλλήλων.

Ti. Gracch. 12. 6. οὐσῶν δὲ πέντε καὶ τριάκοντα Φυλῶν ὡς αἱ δεκαεπτὰ (L. ἐπτακαίδεκα. erat scriptum $\overline{12}$) τὴν ψῆφον ἐπενήνοχεςαν καὶ μιᾷς ἔτι προσγενομένης ἔδει τὸν Ὀκτάβιον ἰδιώτην γενέσθαι κελεύσας ἐπισχεῖν αὐτῷ: ἐδεῖτο τοῦ Ὀκταβίου. Similima his leguntur apud Appianum B. C. I. 12. οὐσῶν δὲ τότε Φυλῶν πέντε καὶ τριάκοντα καὶ συνδραμυστῶν ἐς τὸ αὐτὸ σὺν ἐργῇ τῶν προτέρων ἐπτακαίδεκα, ἡ μὲν ὀκτωκαίδεκάτῃ τὸ κύρος ἔμελλεν ἐπιθῆσιν, ὁ δὲ Γράκχος αὐτῷ — τῷ Ὀκταβίῳ λιπαρῶς ἐνέκειτο. Est operae pretium cum his componere quae scribit Asconius Pedianus ad *Cornelianam* pag. 71. J. Trebellio tribuno plebis perseverante intercedere (nam Senatui promiserat moriturum se ante quam illa lex perferretur) intro vocare tribus Gabinium coepit, ut Trebellio magistratum abrogaret, sicut quondam Ti. Gracchus tribunus M. Octavio collegae suo magistratum abrogavit. Et aliquamdiu Trebellius ea re non perterritus aderat perstabatque in intercessione, quod minari magis quam perseveraturum esse Gabinium arbitrabatur; sed postquam VII et X tribus rogationem acceperant et una deerat ut populi iussum conficeret, remisit intercessionem Trebellius.

Haesit in Romanorum animis superstitio neminem perennare qui collegae magistratum abrogasset, teste Dione Cassio XLVI. 49. ἐβεβαιώθη τὸ ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου τετηρημένον, οὐδεὶς γὰρ ἐς ἐκεῖνο τοῦ χρόνου συνάρχοντά τινα καταλύσας ἀπηνιούτισεν, ubi complura exempla proferuntur et ὁ Γράκχος ἐπὶ τῇ τοῦ Ὀκταβίου καταλύσει ἀπεσφάγη.

Ti. Gracch. 15. 16. πῶς οὖν οὐ δεινὸν εἰ τὸν μὲν ὕπατον ὁ δῆμαρχος ἄξει, τὸν δὲ δῆμαρχον οὐκ ἀφαιρήσεται τὴν ἐξουσίαν ὁ δῆμος; Pro ἄξει sententia postulat Ἀπάξει, id est in vincula coniiciet.

Ti. Gracch. 15. 19. καὶ μὴν ἥ γε βασιλεία — ταῖς μεγίσταις ἱερουργίαις καθωσίωται πρὸς τὸ θεῖον. Quia de Romanorum Regibus haec a Graccho dicuntur verum est καθωσίωτο.

Ti. Gracch. 15. 24. Gracchus ait: *quid Romae sanctius est quam Vestae virgines?* ἀλλ' εἴ τις ἂν ἀμάρτη αὐτῶν ζῶτα κατο-

ρύσσεται. Non est Graecum εἴ τις ἂν pro εἰάν τις. Simplicius etiam Schaeferus: ἀλλ' ἥτις ἂν κτέ. quod verum videtur.

Post pauca δῆμαρχος ἀδικῶν δῆμον articulus abesse non potest: ἀδικῶν ΤΟΝ δῆμον.

Ti. Gracch. 17. 21. Βλόσσιος ὁ Κυμαῖος αἰσχύνην ἔφη — ΠΑΡΕῖναι πολλήν εἰ Τιβέριος — κόρακα δείσας οὐχ ὑπακούσσει τοῖς πολίταις καλοῦσιν. Legendum "ΑΝ εἶναι pro παρεῖναι, ut passim dicitur αἰσχύνη ἂν εἴη, γέλως ἂν εἴη, ὕνειδος ἂν εἴη, et similia multa.

Ti. Gracch. 20. 21. de Blossio Cumano εἰπόντος δὲ τοῦ Νασικᾶ πρὸς αὐτόν· τί οὖν, εἴ σε Τιβέριος ἐκέλευσεν ἐμπρῆσαι τὸ Καπετώλιον; Id se Laelius narrat dixisse apud Ciceronem *de amicitia* cap 11. „C. Blossius Cumanus — quum ad me, qui aderam Laenati et Rupilio Consulibus in consilio, deprecatum venisset, hanc ut sibi ignoscerem causam afferebat quod tanti Ti. Gracchum fecisset ut quidquid ille vellet sibi faciendum putaret. Tum ego: Etiamne, inquam, si te in Capitolium faces ferre vellet? „Numquam, inquit, voluisset id quidem.” sed si voluisset? *Paruisssem.*” Multo probabilius est Consulibus quum quaestiones in Gracchi socios et amicos exercerent Laelium in consilio fuisse quam Scipionem Nasicam Pontificem Maximum Gracchi interfectorem.

Ti. Gracch. 21. 3. *occiso Ti. Graccho* ἡ βουλὴ — ἀντὶ τοῦ Τιβερίου προὔθηκε τοῖς πολλοῖς ὀρίσῃν ἐλέσθαι. λαβόντες δὲ τὰς ψήφους εἶλοντο Πόπλιον Κράσσον οἰκιστὴν ὄντα Γράκκῳ. θυγάτηρ γὰρ αὐτοῦ Λικινία Γαῖῳ Γράκκῳ συνάκει. Appianus B. C. I. 18. ἀναιρεθέντος δὲ Γράκκου καὶ τελευτήσαντος Ἀππίου Κλαυδίου ἀντικαθίστανται ἐς τὸ τὴν γῆν ἅμα τῷ νεωτέρῳ Γράκκῳ διανέμειν Φούλβιος Φλάκκος καὶ Παπίριος Κάρβων. Non pugnant haec inter se, sed uterque partem tantum rei narravit. Occiso Tiberio in eius locum factus est III vir agris dividendis P. Licinius Crassus Mucianus Pontifex Maximus, socer C. Gracchi, qui Tiberio (ut vidimus) legum auctor fuit Scipioni invidens et obtrectans, si quid Ciceroni credimus. Appius Claudius brevi post Tiberii interitum diem obiit et P. Crassus adversus Aristonicum in Asiam missus in proelio occisus est anno 130. Itaque in illorum locum suffecti sunt III viri ad agrum divi-

dendum M. Fulvius Flaccus et C. Papirius Carbo. Liv. *Epit.* 59. „*seditiones a triumviris M. Fulvio Flacco et C. Graccho et C. Papirio Carbone agro dividendo creatis excitatae*” et Plutarchus ipse in *C. Graccho* 10. 11. Φούλβιος οὗτος ἦν τοῦ Γαΐου φίλος καὶ συνάρχων ἐπὶ τὴν διανομὴν τῆς χώρας ἡρημένος. Velleius Paterculus II. 6. unum tantum nominat: „*L. Opimius consul — Fulvium Flaccum —, quem C. Gracchus in locum Tiberii fratris III virum nominatum socium regalis assumerat potentiae, morte afficit.*” Itaque C. Papirius Carbo in P. Crassi locum suffectus est. Hi sunt igitur „*seditionisissimi triumviri*” qui „*aliquid quotidie novi moliri*” dicuntur apud Cic. *de Rep.* I. 19. id est anno 129. Et Carbo quidem incertum qua de causa partes deseruit et ad adversam factionem transiit, quod illis temporibus appellatur „*ad bonos redire.*” Itaque oppressis Fulvio et Graccho elapsus est et in eorum interitu ne memoratur quidem, sed sequenti anno (120) Consul eorum interfectorem L. Opimium apud populum defendit. Cic. *de Orat.* II. 25 et 40. *Redisse ad bonos* dicitur *de Legg.* III. 16. „*Carbonis est tertia (lex) — seditioni atque improbi civis, cui ne reditus quidem ad bonos salutem a bonis potuit afferre.*” namque anno post (119) a L. Licinio Crasso accusatus et damnatus est. Cic. *de Orat.* II. 40. III. 20. uno anno postquam L. Opimium defenderat.

Ti. Gracch. 21. 22. Σκηπίων ὁ Ἀφρικανὸς — τῶν περὶ Γαΐου καὶ Φούλβιου αὐτοῦ δι' ἐκκλησίας πυθνομένων τί Φρονοίη περὶ τῆς Τιβερίου τελευτῆς οὐκ ἀρεσκομένην — ἀπόκρισιν ἔδωκεν. ἐκ τούτου γὰρ ὁ μὲν δῆμος ἀντέκρουσεν αὐτῷ λέγοντι μηδέπω τοῦτο ποιήσας πρότερον, αὐτὸς δὲ τὸν δῆμον εἰπεῖν κακῶς προήχθη. Haec omnia Plutarchus addit diligenter a se esse exposita in vita *Scipionis Aemiliani*, itaque nunc paucis absolvit. Vita *Scipionis* olim est deperdita sed supersunt loci quidam ex ea in *Apophthegmatis* excerpti, in quibus et hic locus est pag. 201 e. ἐμὲ (Scipio dixit tumultuanti concioni) οὐδεπώποτε στρατοπέδων ἀλλաλχημὸς ἐθορύβησεν οὔτι γε συγκλύδων ἀνθρώπων, ὧν οὐ μητέρα τὴν Ἰταλίαν, ἀλλὰ μητρυιὰν οὔσαν ἐπίσταμαι. Est operae pretium audire Velleium Paterculum II. 4. S ipio Aemilianus „*interrogante eum tribuno Carbone quid de Ti. Gracchi caede sentiret respondit: si is occupandae reip. animum habuisset iure*

caesum. et cum omnis concio acclamasset, Hostium, inquit, armatorum toties clamore non territus qui possum vestro moveri quorum noverca est Italia?” Cicero *pro Milone* 3. § 8. „*P. Africanus quum a C. Carbone tribuno plebis in concione seditiose (an insidiosae?) interrogaretur quid de Ti. Gracchi morte sentiret, respondit: IURE CAESUM VIDERI.*” Factum hoc est anno 131, quum Carbo legem suam de tribunis plebis reficiendis suaderet (Cic. *de Amicit.* 25.). Liv. *Epitom.* 59: „*quum Carbo tribunus plebis [rogationem del.] tulisset ut eundem tribunum plebis (L. plebi) quoties vellet creare liceret, rogationem eius P. Africanus gravissima oratione dissuasit, in qua dixit Ti. Gracchum IURE CAESUM VIDERI.*” Tum vero tota concione ocllamante verba iecit: „*ta- ceant quibus Italia est noverca.*” vid. Ruhnk. ad Vellei l. l.

Caeterum quod Velleius Scipionem inducit dicentem: „*si is occupandae reipublicae animum habuisset.*” non est id caute aut callide a Scipione additum, sed maledictum potius quam crimen. Quicumque enim Romae inimicis et osoribus suis et omnino adversariis nimiam et intolerabilem potentiam videretur habere, parata erat criminatio *regnum affectare hominem, regnum occupare, regnum parare, regem esse, regnare*, quibus verbis nihil erat Romanis auribus odiosius et ad invidiam conflandam efficacius, quamquam temere arrepta et nullo argumento nixa esset calumnia, ut in Gracchis. Nihil erat illis temporibus et illis moribus minus metuendum quam ne quis rerum potiretur et Romae regnaret. Non erat libertati periculum nisi ab illis, qui (quod postera demum aetas vidit) exercitum haberent servilem, libertatis immemorem et ad opprimendam remp. et cives contrucidandos paratum. Ridiculum et absurdum est tale quid de Gracchis suspicari et inermibus et reip. amantissimis. Frequens tamen hoc crimen est. Sallustius *Iug.* 31. „*occiso Ti. Graccho, quem regnum parare aiebant.*” et acrius etiam Laelius apud Ciceronem *de amicit.* 12: *Ti. Gracchus regnum occupare conatus est vel regnavit is quidem paucos menses.*” et Vell. Patere. II. 6. „*Fulvium Flaccum, quem C. Gracchus — socium regalis assumserat potentiae.*” Magis etiam absurdum et deridendum est quod narrat Plutarchus in vita *Ti. Gracchi* 14. 10. *Pompeius in curia dixit habitare se in Gracchi vicinia καὶ διὰ τοῦτο γινώσκειν Εὐδήμω αὐτῷ τὸν Περγᾶμηνόν τῶν βασιλικῶν διάδωμ δέδωκτά*

καὶ πορφύραν ὡς μέλλοντι βασιλεύειν ἐν Ῥώμῃ. et 19. 6. ὁ Τιβέριος ἤψατο τῆς κεφαλῆς — οἱ δὲ ἐναντίοι ἰδόντες ἔθεον πρὸς τὴν βουλὴν ἀπαγγέλλοντες αἰτεῖν διάδημα τὸν Τιβέριον. Aurelius Victor cap. 64: Ti. Gracchus „*Capitolium petiit manum ad caput referens quo salutem suam populo commendabat. Hoc nobilitas ita accepit QUASI DIADEMA POSCERET.*” Quamquam haec sunt perabsurda nihilominus exardescens ὁ Νεκτικῆς ἡξίου — κατὰλύειν τὸν τύραννον (cap. 19. 11.) et sic acerrimus libertatis auctor et vindex retinendae libertatis causa scilicet oppressus est.

Quam sit haec calumnia regni apud Romanos usitata et frequens vel solus Livius declarat, quem vide III. 11. 58. IV. 13. VI. 20. 40. Frequens est et apud Ciceronem *regnum in foro, regnum iudiciorum, regnum in Senatu.* cf. Livium XXXVIII. 54. „*Petillii — regnum in Senatu Scipionum accusabant.*” Sed imprimis ridiculum *regni crimen* est in ipso Cicerone, de quo Clodius dicebat: *quousque hunc regem feremus?* Cicero *pro Sylla* 7. ad Manlium Torquatum: „*at hic etiam facinus esse voluisti quum Tarquinium et Numam et me tertium peregrinum regem esse dixisti.*” Non una de causa nemo erat, unde libertati minus esset timendum quam a Cicerone, sed in Gracchis perinde atque in Cicerone mera est inimicorum et osorum calumnia, dignissima lepidο Aristophanis ioco in *Vespis* 488.

ὡς ἅπανθ' ὑμῖν τυραννίς ἐστὶ καὶ ξυνωμόται,
 ἦν τε μετίζον ἦν τ' ἔλαττον πρᾶγμα τίς κατηγορεῖ,
 ἥς ἐγὼ οὐκ ἤκουσα τοῦνομα οὐδὲ πεντήκοντ' ἐτῶν,
 γυνὴ δὲ πολλῶ τοῦ ταρίχους ἐστὶν ἀξιώτέρα.

C. SEMPRONIUS GRACCHUS.

C. Gracch. 3. 12. παραλαβὼν δὲ τὴν ἀρχὴν εὐθὺς ἦν ἀπάντων πρῶτος ἰσχύων τε τῷ λέγειν ὡς ἄλλος οὐδεὶς καὶ τοῦ πάθους αὐτῷ παρησίαν πολλὴν διδόντος ἀνακλαισμένῳ τὸν ἀδελφόν. Cicero *de Orat.* III. 56. „*quid fuit in Graccho — quod me puero tantopere efferretur: Quo me miser conferam? quo vertam? In Capitoliumne? at fratris sanguine madet. An domum? matremne ut miseram lamentantem videam et abiectam? quae sic ab illo acta esse constabat oculis, voce, gestu, inimici ut lacrimas tenere non possent.*

C. Gracch. 3. 17. *maiores nostri* Φηλίσκοις ἐπολέμησαν ὑπὲρ Γενουκίου τινὸς δημάρχου λοιδορηθέντος καὶ Γαΐου Βετουρίου θάνατον κατέγνωσαν ὅτι δημάρχῳ πορευομένῳ δι' ἀγορᾶς οὐχ ὑπεξέστη μόνος. Neutrius rei in Annalibus Romanorum illa memoria superest. In secunda parte loci mendum inesse videtur. οὐχ ὑπεξέστη est *via non cessit*, sed non est veri simile hominem in *tribunum plebis incurrisse*. Suspicio praepositionem iniuria esse omissam et verum esse οὐχ ὑπεξΑΝέστη. Solus omnium tribuno *non assurrexit*, idque quam indignum Romanis videretur ostendet Iulius Caesar apud Suetonium cap. 78. qui „*triumphanti et subsellia tribunicia praetervehenti sibi unum e collegio Pontium Aquilam non assurrexisse adeo indignatus est ut proclamaverit: Repete ergo a me Aquila rempublicam tribunus.*”

Ὑπεξανίστασθαι eo sensu apud Plutarchum est perfrequens. Tom. II. pag. 217 d. Ἀναξίλας πρὸς τὸν θαυμαζόντα διὰ τί οἱ ἔφοροι τοῖς βασιλεῦσιν οὐχ ὑπεξανίστανται, — διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἔφη, δι' ἣν καὶ ἐφορεύουσιν.

C. Gracch. 4. 3. εἴ τις ἄρχοντος ἀφῆρτο τὴν ἀρχὴν ὁ δῆμος —, εἴ τις ἄρχων ἄκριτον ἐκκεκηρύχῃ πολίτην. In libris est ἀφῆρτο. Sinenis optativum requiri putans ob sq. ἐκκεκηρύχοι scripserat ἀφῆρτο (errore ἀφῆρτο dederunt), sed non est ea forma optativi in usu. Athenienses olim dicebant μεμνήμην, κεκλήμην, βεβλήμην et καθήμην (ut ἐμπλήμην), sed nemo recentiorum his formis utitur. Revocanda est lectio librorum ἀφῆρτο et ἐκκεκηρύχῃ emendandum.

C. Gracch. 4. 3. Gracchus νόμον εἰσέφερεν — εἴ τις ἄρχων ἄκριτον ἐκκεκηρύχει πολίτην κατ' αὐτοῦ διδόντα κρίσιν τῷ δήμῳ. Petebatur hac lege Popillius: οὗτος γὰρ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ τοῦ τοῦ Τιβερίου Φίλου ἐξεκήρυξεν. καὶ Ποπίλλιος οὐχ ὑποσᾶς τὴν κρίσιν ἔφυγεν ἐξ Ἰταλίας. Fugit ratio Plutarchum quum Popillium praetorem (ἐκτεταγμένον) scriberet Tiberii amicis indemnatis aqua et igni interdixisse: nempe hoc est ἐκκηρύττειν. Satis enim constat Popillium Consulem crudeliter in Ti. Gracchi amicos saevisse. Tiberius enim anno 133 exeunte oppressus est et novi Consules Popillius et Rupilius has quaestiones exercuerunt, ut apparet ex Cicerone *de amicitia* 11. 37,

„C. Gracchus de P. Popillio tulit ut ei aqua et igni interdiceretur” teste eo, qui orationem pro domo scripsit cap. 31. Popilius metu percussus iudicium non exspectavit sed exilii causa solum vertit (οὐχ ὑπεσῆς τὴν κρίσιν ἔφυγεν ἐξ Ἰταλίας) anno 123 et tertio post anno 121 post caedem C. Gracchi a L. Calpurnio Bestia ab exilio est revocatus. Cicer. in *Bruto* 34.

C. Gracch. 4. 11. *Gracchus Octavio pepercit Φήσας τῇ μητρὶ Κορνηλίᾳ δεηθείσῃ χαρίζεσθαι τὸν Ὀκτάβιον*. Idem narrat Diodorus Siculus XXXIV. 25. 2. ἀφῆκεν αὐτὸν εἰπὼν τῷ δήμῳ διότι ταύτην χάριν δίδωσι τῇ μητρὶ πρεσβυτευγμένος ὑπ’ αὐτῆς.

Diodorus in *vicinia* cap. 25. 1. gravissima crimina in C. Gracchum coniicit, in quibus et hoc est: τῇ τῶν δημοσίων τὸλμῃ καὶ πλεονεξίᾳ τὰς ἐπαρχίας ὑπορρίψας (sic leg. pro ἀπορρίψας) ἐπεσπάσατο παρὰ τῶν ὑποταττομένων δίκαιον μίσος. Requiritur: *audaciae et avaritiae PUBLICANORUM*. Est emendandum δημοσιωνῶν.

Idem vitium eodem modo correctum apud Diod. Sic. Tom. II. pag. 531, 56 Wessel. ab. H. Stephano est: ὑπὸ τῶν δημοσίων διαρπαγέντας, Stephanus δημοσιωνῶν.

C. Gracch. 4. 14. *Populus Romanus Corneliae χαλκῶν εἰκόνα στήσας ὕστερον ἐπέγραψε ΚΟΡΝΗΑΙΑΝ ΜΗΤΕΡΑ ΓΡΑΚΧΩΝ*. Hanc statuam Plutarchus in Urbe vidit. Plinius H. N. XXXIV. 6. statua Romae posita est *Corneliae Gracchorum matri, quae fuit Africani prioris filia. Sedens huic posita soleisque sine amento insignis in Metelli publica porticu, quae statua NUNC EST in Octaviae operibus.*”

C. Gracch. 4. 21. καὶ μὴν πάντες ἴσασι Πρωαῖοι πλείω χρόνον ἐκείνην ἀπ’ ἀνδρὸς οὔσαν ἢ σὲ τὸν ἄνδρα. Videtur hic locus ex oratione Gracchi obversatus fuisse personato Ciceroni in *C. Sallustii resp.* 3. 9. „petulanter in uxorem et in filiam meam invasisti, quae facilius se mulieres a viro abstinerunt quam tu vir a viris” ubi vulgo mendose legitur: a VIRIS abstinerunt, quod et sententiam corrumpit, uno enim viro contentae erant, et laedit aurem.

C. Gracch. 5. 1. τῶν δὲ νόμων — ὁ μὲν ἦν κληρουχικὸς ἡ ΑΜΑ νέμων τοῖς πένησι τὴν δημοσίαν. Sensus vacuum est ἄμα: scribendum ΔΙΑνέμων, quod in legibus agrariis de divisione agri publici usitatum verbum est, ut et διανομὴ χώρας. cap. 9. 12. χώραν διένειμε τοῖς πένησιν, et sic passim.

C. Gracch. 6. 1. οὐ μόνον ἐδέξατο τὸν νόμον τοῦτον (*de iudiciis ex ordine equestri*) ὁ δῆμος ἀλλὰ καὶ κείνῳ τοὺς κρίνοντας ἐκ τῶν ἱππέων ἔδωκε καταλέξει, manifestum est τοὺς κρίνουντας emendari oportere. Populus Graccho permisit ut ipse ex ordine equestri legeret qui iudicaturi essent.

C. Gracch. 9. 3. *Livius Drusus leges populares ferebat ἐν μόνον ὑπερβαλέσθαι τὸν Γάϊον ἡδονῇ καὶ χάριτι τῶν πολλῶν ὥσπερ ἐν κωμῳδίᾳ σπεύδων καὶ διαμιλλώμενος.* Quid est ὥσπερ ἐν κωμῳδίᾳ? Obversabantur Plutarcho quum haec scriberet Aristophanis Ἰππῆς, in qua fabula Cleon et Agoracritus captantes gratiam τοῦ Δήμου blanditiis et adulatione inter se certant.

C. Gracch. 9. 8. *Livius Drusus, inquit, plura et maiora quam Gracchus plebi gratificans Senatum habebat assentientem.* τὸν μὲν γὰρ ἀποικίας δύο γράψαντα (*Capuam et Tarentum*) καὶ τοὺς χαριεστάτους τῶν πολιτῶν εἰσάγοντα δημοκοπεῖν ἡτιῶντο, Λιβίῳ δὲ δώδεκα κατοικίζοντι καὶ τρισχιλίους εἰς ἐκάστην ἀποσέλλοντι τῶν ἀπόρων συνελαμβάνοντο. *Praeterea, inquit, ὁ μὲν τοῖς Λατίνοις Ἀψιφίαν διδοὺς ἐλύπει, τοῦ δὲ ὅπως μηδὲ ἐπὶ στρατείᾳ ἐξῆ τινα Λατίνων ῥάβδοις αἰκίσασθαι γράψαντος ἐβοήθουν τῷ νόμῳ,* sed in ea re Plutarchus fallitur. Mos erat militiae Romanae quem cognovimus e *Liviana Epitome* 57. „quem militem extra ordinem apprehendit (*Scipio ad Numantiam*), si Romanus esset vitibus, si extraneus, fustibus cecidit.” Hanc igitur iniquitatem Livius sua lege tollebat, sed Gracchus Latinis civitatem dabat, de qua re neque Livius neque Senatus cogitabat.

C. Gracch. 12. 27. ἐκ τούτου καὶ τὴν τρίτην ἔδοξε δημαρχίαν ἀφαιρεῖσθαι. Res ipsa postulat perfectum ἀφαιρεῖσθαι, ut est in plerisque libris. *Ea de causa* (inquit) *videtur repulsam TULISSE, non FERRE.*

C. Gracch. 14. 16. ἐκ τούτου πάλιν εἰς τὸ βουλευτήριον εἰσελθόντες ἐψηφίσαντο καὶ προσέταξαν Ὅπιμῳ τῷ ὑπάτῳ σάζειν τὴν πόλιν ὅπως δύναίτο καὶ καταλύειν τοὺς τυράννους. Quale hoc sit multo melius declarant Romani scriptores. Cicero in *Philipp.* 8. 4. „*Quod L. Opimius consul verba fecit de rep. de ea re ita censuerunt uti L. Opimius Consul remp. defenderet.*” et in *Catil.* I. 2. „*decrevit quondam Senatus ut L. Opimius consul videret ne quid resp. detrimenti caperet. Nox nulla intercessit. interfectus est C. Gracchus, occisus est cum liberis M. Fulvius consularis.*” Livius *Epist.* 61. „*C. Gracchus — a L. Opimio consule ex Seto vocato ad arma populo — occisus est.*” Nempe hoc telo armatus Opimius intra pomoerium erat cum imperio et praesidiis armatis utebatur. Itaque, ut Livius scribit „*populum ad arma vocavit.*” ut Plutarchus 14. 19. προεῖπεν ἐπὶ τὰ ὅπλα χωρεῖν τοὺς συγκλητικούς, et sic Gracchum oppressit. Rectissime igitur Opimius a Plutarcho dicitur ἐξουσίᾳ δικτάτορος ἐν ὑπατείᾳ χρώμενος. 18. 1.

Mirari se scribit Appianus B. C. I. 16. *quo pacto nemo de Dictatore dicendo cogitaverit.* καὶ μοι θαῦμα κατὰφάνεται τὸ πολλάκις ἐν τοιοῖσδε φόβοις διὰ τῆς αὐτοκράτορος ἀρχῆς διασσεωσμένους τότε μὴδ' ἐπὶ νοῦν τὸν δικτάτορα λαβεῖν. Sed invito Consule Mucio Scaevola, qui Ti. Graccho favebat, fieri id non poterat, et consulem Graccho infestum satis erat armare Seto: *videat consul* cet. quod erat perinde atque dictatorem dicere. Fuisse tamen iam tum qui Scipionem Aemilianum dictatorem facere vellent liquido apparet in *Somnio Scipionis* apud Ciceronem *de Rep.* VI. 12. ubi in somnis Scipio Africanus maior ad Aemilianum ita dicit: „*Ancipitem video quasi fatorum viam. quum aetas tua septenos octies solis anfractus reditusque converterit (vixit Aemilianus annos 56 et hoc anno occisus est.) in te unum — se tota convertet civitas — ac DICTATOR remp. constituas oportet, si impias propinquorum manus effugeris.*” Eadem opera optime intelligimus quod legitur *de Rep.* I. 19. *obtrectatores et invidi Scipionis — tenent Senatus alteram partem — neque hunc qui unus potest — his tam periculosis rebus subvenire patiuntur.* id est *prohibent quo minus Dictator fiat.*

C. Gracch. 17. 9. ὁ δὲ φθάνει μικρὸν εἰς ἱερὸν ἄλσος Ἑρινύων

καταφυγὼν καὶ κεῖ διαφθείρεται. Nullus fuit umquam trans Tiberim *lucus Furiarum*. Verum nomen servavit Aurelius Victor de V. I. cap. 65. „C. Gracchus — Pomponio amico apud portam Trigeminam, P. Laetorio in ponte sublicio persequentibus resistente in lucum Furinae pervenit.” Sed habet Plutarchus socium erroris Ciceronem de Nat. Deorum III. 18. „sin haec dea est cur non *Eumenidēs*? — quarum et Athenis fanum est et apud nos ut ego interpretor *lucus Furinae*.” Sed non est in tali re Cicero fidus interpretes et praeter primas literulas *Furina* nihil habet cum *Furiis* commune.

Idem duo amici in ultimo Gracchi discrimine commemorantur a Plutarcho 16. 24. βουλόμενος ἐκυτὸν ἀνελεῖν ὑπὸ τῶν πισοτάτων ἐταίρων ἐκωλύθη Πομπωνίου καὶ Λικινίου, nisi quod *Laetorius*, errore fortasse, *Λικίνιος* aut *Λικίννιος* appellatur. Vell. Patere. II. 6. „quo die singularis Pomponii equitis Romani in Gracchum fides fuit, qui more Coclitis sustentatis in ponte hostibus eius gladio se transfixit.”

C. Gracch. 17. 29. ὁμότατον δὲ Προσειργάσαντο. Leg. ὁμότατον δὲ TI προσειργάσαντο, ut passim alibi sequens Π antecedens TI absorpsit. Pronomen abesse non posse perspicuum est.

Indignabundus Plutarchus ὁ χρηστός atrocitatem sceleris ostendit: ὁμότατον δὲ τι προσειργάσαντο τοῦ Φουλβίου τὸν νεώτερον υἱὸν οὔτε χειρὰς ἀνταράμενον οὔτ' ἐν τοῖς μαχομένοις γενόμενον ἀλλ' ἐπὶ σπονδᾷς ἐλθόντα πρὸ τῆς μάχης συλλαβόντες καὶ μετὰ τὴν μάχην ἀνελόντες. Eodem animo Velleius Patere. II. 7. „huius atrocitati adiectum scelus. Quippe iuvenis specie excellens necdum duodevicesimum transgressus annum immunisque delictorum paternorum Fulvii Flacci filius, quem pater legatum de conditionibus miserat, ab Opimio interemtus est.” Rectissime idem II. 6. „Id unum nefarie ab Opimio proditum quod capitis, non dicam Gracchi, sed civis Romani pretium se daturum idque auro repensurum proposuit.” quod eo magis nefarium erat quia haec crudelis Opimii „ultio privato odio magis quam publicae vindictae data est,” ut scribit Velleius II. 7.

Eodem furore Opimius corpora caesorum (tria erant millia) in Tiberim proiici iussit, bona eorum publicavit, uxores lugere vetuit, et Caii uxorem Liciniam dote multavit Plutarch. 17.

25. Hunc tamen hominem Cicero, iniquus in Gracchos, magnis prosequitur laudibus, ut infra ostendemus. Itaque Cicero de huius caedis atrocitate verbum nullum facit: in *Catil.* I. 2. scribit: „*interfectus est C. Gracchus, occisus cum liberis M. Fulvius consularis.*” et in *Philipp.* VIII. 4. „*interfectus est Gracchus et M. Fulvius consularis eiusque duo adolescentuli filii.*” Sed L. Caesar dixit in *Catil.* IV. 6. „*L. Caesar — avum (Fulvium Flaccum) iussu consulis (Opimii) interfectum filiumque eius impuberem, legatum a patre missum, in carcere necatum esse dixit.*”

Nullus erat aequus iudex qui de Gracchorum consiliis et conatibus iustam sententiam ferret. Qui post vixerunt, Diodorus Siculus, Dio Cassius maledicta in eos evomunt, non historiam scribunt. Expectandi erant iudices, quibus C. Caesarem servire iubet is qui orationem *pro Marcello* supposuit 9. 29: „*servi igitur iis iudicibus, qui multis post saeculis de te iudicabunt et quidem haud scio an incorruptius quam nos: nam et sine amore et sine cupiditate et rursus sine odio et sine invidia iudicabunt.*” Et sane exstiterunt multis post saeculis. qui in civitatibus liberis et libertate dignis aequam de tantis viris sententias tulerint.

C. Gracch. 18. 1. οὗτος — κατακPINAC ἀκρίτους — Γάϊον Γράκχον καὶ Φούλβιον Φλάκκον. Risum movet ἀκρίτους κατακρίνειν *indemnatos damnare*. Receptam sine mora oportuit Imperii correctionem κατακTEINAC, *indemnatos enim necavit*.

C. Gracch. 18. 10. τοῦ δήμου — ὀλίγῳ ὕστερον ἐκφύναντος ὅσον εἶχεν ἱμέροῦ καὶ πόθοῦ τῶν Γράκχων. Ut Graeca sit oratio rescribe ὅσον εἶχεν ἱμερον καὶ πόθον.

C. Gracch. 19. 1. ἡ Κορνηλία λέγεται τὰ τε ἄλλα THC συμφορᾶς εὐγενῶς καὶ μεγαλοψύχως ἐνεγκεῖν κτέ. Mendosum est τὰ ἄλλα τῆς συμφορᾶς *reliquas partes calamitatis*. Correcta una vocali scribendum TAC συμφορᾶς — ἐνεγκεῖν, non unam enim calamitatem infelix Cornelia senserat.

C. Gracch. 19. 5. de Cornelia scribit: ἦν δὲ καὶ πολὺφιλος καὶ διὰ φιλοξενίαν εὐτράπεζος ἀεὶ μὲν Ἑλλήνων καὶ φιλολόγων περὶ αὐτὴν ὄντων, ἀπάντων δὲ τῶν βασιλέων καὶ δεχομένων παρ’

αὐτῆς δῶρα καὶ πεμπόντων. Quaerere possit aliquis quo pacto matrona Romana tot regum amicitia florere potuerit. Colebant, ut opinor, reges sic Scipionis Africani et Aemiliani memoriam ut Corneliam observarent. Primum Numidia reges Masinissae soboles, et ante omnes Micipsa, qui ad Senatum legatos misit λέγοντας ὡς ὁ βασιλεὺς χάριτι Γαΐου Γράκχου πέμψειεν εἰς Σαρδόνια σῖτον τῷ στρατηγῷ (Plut. in *C. Gr.* 2. 16.). Praeterea quibuscum regibus Aemilianus amicitiam et hospitium coniunxerat in nobilissima illa legatione, qua ante Censuram Aegyptum, Syriam, Asiam, Graeciam obiit, eos omnes Corneliae conciliavit, quae mutua cum illis officia usque ad vitae exitum exercuit.

Quamquam in historia Ti. et C. Gracchorum pleraque omnia, quae Plutarchus memoriae prodidit, et vera et indubitata sunt et nituntur certa et explorata fide testium aequalium et oculatorum, tamen in temporum ratione est aliqua ambiguitas et dubitatio; quae quo facilius appareat exponam primum ea quae de patre Ti. Sempronio Graccho literarum monumentis extra omnem controversiam positae liquido constant.

TI. SEMPRONIUS P. f. TI. n. GRACCHUS

tribunus plebis fuit anno 187. (Livius XXXVIII. 52. 53 et 56.)
duxit Corneliam anno 185. (Liv. XXXVIII. 57.)

Aedilitatem gessit anno 182. (Liv. XL. 44.)

Praetor factus est anno 180. (Liv. XL. 35.)

pro Praetore triumphavit de Celtiberis anno 178.

Consul fuit anno 177.

triumphavit de Sardis pro cos. anno 175.

Censuram gessit anno 169.

Cos. iterum anno 163.

Cum his componenda sunt quae de aetate Tiberii et Caii apud Plutarchum leguntur.

Tiberius tribunus plebis (anno 133) *periiit nondum triginta annos natus fratrem Caium novem annis aetate antecedens.* Plutarch. in *vita C. Gracchi.* 1. 7. ἦν δὲ καὶ μειράκιον παντάπασιν, ἐννέα γὰρ ἐνιαυτοῖς ἐλείπετο τῷ ἀδελφοῦ καθ' ἡλικίαν, ἐκεῖνος δὲ οὐπω τριάκοντα γεγονώς ἀπέθανεν, et in *Ti. Graccho* 3. 4. ἦν δὲ πρεσβύτερος ἐνιαυτοῖς ἐννέα ὁ Τιβερίος.

Si haec vera sunt Ti. Gracchus anno 133 interfectus natus est circa annum 163, et Caius novem annis aetate minor circa annum 154.

Ad haec ea quae de Ti. Graccho constant ita temporibus sunt divisa:

Ti. Gracchus εὐθὺς ἐκ παίδων γενόμενος — τῆς τῶν Αὐγούρων λεγομένης ἱερωσύνης ἡξιώθη. Plut. 4. 1. ΕΤΘΤC ἐκ παίδων γενόμενος nihil aliud esse potest quam STATIM postquam togam virilem sumpsit anno aetatis XV anno A. C. 148. Noli mirari eum vix e pueritia egressum statim in Augurum collegium esse cooptatum. Non semel ita factum est, ut in P. Cornelio Lentulo Spinthere, de quo scribit Cicero *pro Sestio* 69. „ei annus idem et virilem patris et praetextam (auguratus) populi iudicio togam dedit.” cf. Livium XXIX. 38. anno 204. „in M. Pomponii Mathonis locum creatus augur Ti. Sempronius Gracchus admodum adolescens, quod TUNC perrarum in mandandis sacerdotiis erat.” Mortuus est in pestilentia anno 174. Liv. XLI. 21.

Eodem indicio colligimus quo anno Tiberii pater excesserit e vita. Tiberius enim de more in patris demortui locum in Augurum Collegium cooptatus est. Patrem in collegio Augurum fuisse constat ex Cicerone *ad Quintum fratrem* II. 2. et *de Divinatione* I. 18. „Ti. Gracchus, qui bis Consul et Censor fuit idemque et summus augur.” Nemo enim inducet in animum ut credat simul patrem senem et filium vixdum posita praetexta collegas in auguratu fuisse. Contra ubi pater nobilissimus aequalium excessit e vita, quis mirabitur filium egregia indole et optimis artibus iam tum excellentem in defuncti patris locum esse cooptatum. Sueton. in *Nerone* cap. 2. „Cn. Domitius in tribunatu Pontificibus offensior quod alium quam se in patris sui locum cooptassent ius sacerdotum subrogandorum a collegiis ad populum transtulit.” Nempe ita erat fieri solitum. Ergo pater Tiberius circa annum 148 mortuus esse intelligitur: qui si anno 187 tribunus plebis XXX circiter annorum fuit, ut veri simillimum est, haec sunt vitae tempora:

Tribunus	annorum fere XXX.
duxit Corneliam	annorum XXXII.
Aedilis	„ XXXV.
Praetor	„ XXXVII.

Consul	annorum XL.
Censor	„ XLVIII.
Consul iterum	„ LIV.
mortuus	„ LXIX.

Ti. Gracchus igitur anno 148 augur anno 146 *aetatis decimo septimo* primum sub Scipione Aemiliano stipendium in Africa fecit, quo anno Carthago capta et deleta est. Plutarch. 4. 21. *Τιβέριος στρατευόμενος ἐν Λιβύῃ μετὰ τοῦ δευτέρου Σκιπίωνος τοῦ τείχους ἐπέβη τῶν πολεμίων πρῶτος.* Deinde reliqua stipendia fecit et undecimo post anno (135) Quaestor factus sorte additus est Consuli Mancino bellum cum Numantinis gesturo et ipsius potissimum opera factum est ut pax componeretur quae XX millia Romanorum ab interitu servavit, sed Senatui populoque ignominiosa visa dedito hostibus Mancino rescissa est. Damnato igitur Mancino anno 134 populus Graccho Quaestori caeterisque pacis sponsoribus pepercit, et sic sequenti anno gessit tribunatum legesque pertulit et anno exeunte per vim oppressus est.

Vitae C. Gracchi haec est temporum ratio. Natum anno 154, ut vidimus, primum eum conspiciamus ad Numantiam in Scipionis Aemiliani cohorte militantem fratre tribuno anno 133, igitur XXI annorum; Plutarch. 13. 2. „*creantur IIIviri agris dividendis αὐτὸς Τιβέριος καὶ Κλαύδιος Ἀππίος ὁ πενθερὸς καὶ Γάιος Γράκχος ὁ ἀδελφὸς οὐ παρὼν οὗτος ἀλλ' ὑπὸ Σκιπίωνι πρὸς Νομαντίαν στρατευόμενος.* cf. Vell. Patere. II. 2. „*Ti. Gracchus — triumviros agris dividendis coloniisque deducendis creavit se socerumque suum Appium (Claudium) et C. Gracchum fratrem admodum iuvenem (XXI annorum).*” Itaque absens IIIvir creatus Romam rediit, ubi eum adesse videmus fratre interfecto Plutarch. in vita *Tiberii* 20. 13. Ipsum C. Gracchum testem habemus „*ante Quaesturam stipendia fecisse sese XII quum caeteri ex lege X facerent.*” Plutarch. 2. 28. *ἐστρατεύσθαι μὲν γὰρ ἔφη δῶδεκα ἔτη τῶν ἄλλων δέκα στρατευομένων ἐξ ἀνάγκης.* Deinde Quaestor creatus consulem Aurelium Oresten in provinciam Sardiniam secutus (Plut. 1. 19) per biennium in provincia mansit. (Plut. 3. 29). Optime congruunt omnia: annorum decem septemque dedit de more militiae nomen et quum XII stipendia fecisset Quaestor per biennium (annis 126 et 125)

Sardiniam obtinuit et Romam reversus anno 124 postquam apud Censores ¹⁾ causam dixit, bis gessit tribunatum annis 123 et 122. et anno tertio (121) IIIvir coloniis deducendis per tumultum necatus est. Plut. 2. 25. κατηγορίας αὐτῷ γενομένης ἐπὶ τῶν τιμητῶν — ἔφη ταμειῶν τῷ στρατηγῷ παραμεμενημέναι ΔΙΕΤΙΣΤΕΝ τοῦ νόμου μετ' ἐνικυτὸν ἐπαυελθεῖν διδόντος· μόνος δὲ τῶν στρατευσαμένων πλῆρες τὸ βαλλάντιον εἰσενηνοχῶς κενὸν ἐξενηνοχέσθαι, τοὺς δὲ ἄλλους ἐκπιόντας ὃν εἰσήμεγαλον οἶνον ἀργυρίου καὶ χρυσίου μεσοῦς δεῦρο τοὺς ἀμφορεῖς ἤκειν κομίζοντας. Sumta haec sunt ex oratione C. Gracchi „ad populum in contione” (non apud Censores) apud Gellium N. A. XV. 12. „biennium fui in provincia; — itaque, Quirites, cum Romam profectus sum, zonas quas plenas argenti extuli eas ex provincia inanes retuli. Alii vini amphoras, quas plenas tulerunt eas argento repletas domum reportaverunt.” Nulla est igitur dubitatio quin pro ΤΡΙΕΤΙΣΤΕΝ, quod est in Plutarchi libris, verum sit ΔΙΕΤΙΣΤΕΝ, quod et ratio temporum confirmat.

Per idem tempus C. Graccho δίκας ἐπῆγον ὡς τοὺς συμμάχους ἀφίσταντι καὶ κεκοινωνηκότι τῆς περὶ Φρέγελλαν συνωμοσίας. Plut. 3. 1. Obsequens cap. 90. ex Livio: „Fregellae, quae adversus Romanos coniuraverant, dirutae.” Ti. Gracchus sociis et nomini Latino spem fecerat impetrandae civitatis, quam spem et Caius sua lege aluerat (Plut. 5. 6. ὁ δὲ συμμαχικὸς ἰσοψήφους ποιῶν τοῖς πολίταις τοὺς Ἰταλιώτας.), ut postea Livius Drusus et alii: nonnulli etiam clanculum socios ad defectionem sollicitabant, ut Fulvius Flaccus (Plutarch. 10. 15) παροξύνων κρύφα τοὺς Ἰταλιώτας πρὸς ἀπόστασιν. Itaque quum coniurati apud Fregellanos clandestina de defectione consilia agitentur re a proditore Numitorio patefacta, Opimius praetor Fregellanos oppressit et urbem diruit. Asconius Pedianus pag. 17. „notum est Opimium in praetura Fregellas cepisse quo facto visus est caeteros quoque nominis Latini socios male animatos repressisse.” Conati sunt igitur inimici hanc Caio invidiam conflare ὡς τοὺς συμμάχους ἀφίσταντι καὶ κεκοινωνηκότι τῆς περὶ Φρέγελλαν ἐνδειχθείσης συνωμοσίας, sed facile has calumnias omnes diluit καὶ

1) Censores anno 125 facti sunt Cn. Servilius Caepio, L. Cassius Longinus Ravilla.

Φανείς καθαρός εὐθὺς ἐπὶ δημαρχίαν ὥρμησεν. Incidit ea res in annum 124, namque non poterat Caius Quaestor in Sardinia socios Italicos ad defectionem sollicitasse videri.

Plutarchus Caii leges enumerans 5. 8. ita scribit: τῶν δὲ νόμων — ὁ μὲν ἦν κληρουχικός — ὁ δὲ δικασικός, ὃ τὸ πλεῖστον ἀπέκοψε τῆς τῶν συγκλητικῶν δυνάμεως, nempe τριακοσίους τῶν ἱππέων προσκατέλεξεν αὐτοῖς οὗσι τριακοσίοις καὶ τὰς κρίσεις κοινὰς τῶν ἐξχκοσίων ἐποίησεν. Quam negligentes sunt et nihil sciunt testes quos solos habemus harum rerum superstites! Quam legem Plutarchus scribit a C. Graccho esse latam eandem narrat 16. 6. Tiberium tulisse: ἄλλοις νόμοις ἀνελάμβανε τὸ πλῆθος — καὶ διδοὺς ἐπικαλεῖσθαι τὸν δῆμον ἀπὸ τῶν δικαστῶν καὶ τοῖς κρίνουσι τότε συγκλητικοῖς οὗσι καταμιγνύς ἐκ τῶν ἱππέων τὸν ἴσον ἀριθμόν. in quo loco periit vocabulum necessarium, quo τὸν ἴσον ἀριθμόν (*totidem*) referebatur. Scriptum olim erat ΟΥCΙΤ, id est οὗσι τριακοσίοις. Vides plane eadem de utroque narrari, sed Tiberio perperam tribuitur quod solum Caium fecisse satis constat.

De ipsa lege, qua non erat alia in Semproniiis gravior ¹⁾, mirifice inter se testes dissentiunt. Plutarcho si quid credimus iudicabant Senatores CCC cum equitibus totidem in amplissimum ordinem sublectis. In eodem errore versatur qui in Liviana *Epitome* LX ita scribit: „C. Gracchus — legem tulit — ut sexcenti ex equitibus in Curiam sublegerentur, et quia illis temporibus trecenti tantum Senatores erant, sexcenti equites trecentis Senatoribus admiscerentur, id est ut equester ordo bis tantum virium in Senatu haberet.” Qui haec scripserunt opinabantur numerum Senatorum esse amplificatum primoribus ex equestri ordine (trecentis an sexcentis) in Curiam allectis. Non iniuria homines docti suspicantur confusas esse inter sese duas leges alteram Gracchi, alteram Livii Drusi, de qua sic Appianus

1) Quantis contentionibus de ea lege certatum sit ostendit Diodorus Siculus XXXIV. 27. ἑπτακαίδεκα φυλαὶ τὸν νόμον ἀπεδοκίμαζον, ἄλλαι δὲ ταύταις ἴσαι παρεδέχοντο· τῆς δὲ ὀκτωκαίδεκάτης διαριθμουμένης μία ψῆφος ὑπερῆρε τῶν κυρούντων τὸν νόμον. ὁ Γράκχος — τῇ προσθήκῃ μίᾳς γνώμης μαθὼν ἑαυτὸν νικῶντα μετὰ χαρᾶς ἀνεφθέγγετο· „τὸ ξίφος ἐπὶ κείται τοῖς ἐχθροῖς.” namque haec ad legem iudiciariam referenda esse et ratio docet et plane confirmat Diodorus XXXVII. 9.

B. C. I. 35. τῶν βουλευτῶν — τότε ὄντων μόλις ἀμφὶ τοὺς τριακοσίους ἑτέρους τοσοῦσδε αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ἱππέων εἰσηγεῖτο ἀρισίνδην προσκαταλεγχῆναι καὶ ἐκ τῶνδε πάντων εἰς τὸ μέλλον εἶναι τὰ δικαστήρια. Appianum quoque vides in ea opinione versari ut existimet *primores* equestris ordinis (ἀρισίνδην) in Curiam allectos et senatores factos (προσκαταλεγχῆναι), et quod addit *penes utrosque mixtos iudicia fuisse*, perspicuum est idem existimasse Plutarchum quamquam non diserte dixit. Rectius et verius de lege Sempronia iudiciaria scripsit Appianus B. C. I. 22. τὰ δικαστήρια ἀδοξοῦντα ἐπὶ δωροδοκίαις εἰς τοὺς ἱππέας ΜΕΤΕΦΕΡΕ τὰ ὑπόγυια μάλιστα αὐτοῖς ὀνειδίζων ὅτι Κορνήλιος (Leg. Αὐρήλιος) Κόττας καὶ Σαλινάτωρ καὶ τρίτος ἐπὶ τούτοις Μάνιος Ἀκύλλιος ὁ τὴν Ἀσίαν ἐλὼν σαφῶς δεδωροδοκηκότες ἀφείντο ὑπὸ τῶν δικαστῶν οἳ τε πρέσβεις οἱ κατ' αὐτῶν ἔτι παρόντες σὺν φθόνῳ ταῦτα περιίοντες ἐκεκράγεσαν. — καὶ μετηνέχθη ὧδε εἰς τοὺς ἱππέας ἀπὸ τῆς βουλῆς τὰ δικαστήρια. Disertum et locuples hoc testimonium est. Exprobravit Caius Senatui recens iudicum corruptorum facinus, quibus tres rei de repetundis quamquam manifestis criminibus et testimoniis convicti tamen essent absoluti, Aurelius Cotta, Livius Salinator et M'. Aquillius, qui anno 126 triumphum ex Asia duxerat. Erat haec invidia recens, namque legati civitatum qui ad accusandum venerant *nondum erant Roma profecti* (οἱ πρέσβεις οἱ κατ' αὐτῶν ἔτι παρόντες ἐκεκράγεσαν). Erat iudicium unum et idem, in quo causam dixit M'. Aquillius pro cos. et duo legati (vel legatus cum Quaestore) Aurelius Cotta et Livius Salinator. Manifestis criminibus tenebantur (σαφῶς δεδωροδοκηκότες) et cum magna iudicum invidia absoluti discesserunt. Sic igitur iudicia Patribus erepta et ad ordinem equestrem translata sunt. Vell. Paterculus II. 32. „*iudicandi munus, quod C. Gracchus EREPTUM Senatui ad equites — transtulerat.*” Idem II. 6. „*C. Gracchus — iudicia a Senatu transferebat ad equites.*” ubi Ruhnkenius apponit locum Varronis: (C. Gracchus) „*iniquus Senatui equestri ordini iudicia tradidit ac bicipitem civitatem fecit.*” compara Florum III. 17. Disertus imprimis testis est Cicero in *Verrem* I. 13. duo tempora distinguens: „*quum equester ordo iudicaret annos prope quinquaginta continuos*” (ab anno 123 usque ad 81). et „*iudiciis ad Senatorium ordinem translatis.*” Livius in *Epitome* LXX. „*Senatus cum impo-*

tentiam equestris ordinis in iudiciis exercendis ferre nollet omni vi niti coepit ut ad se iudicia transferret," et apud Vell. Patere. II. 13. „*M. Livius Drusus — cum Senatui priscum restituere cuperet decus et iudicia ab equitibus ad eum transferre ordinem.*" et in Liviana epitome LXXI. „*M. Livius Drusus — iudicariam legem pertulit ut aequa parte iudicia penes Senatum et equestrem ordinem essent.*" Quod Livius nequidquam conatus est facere, id Plutarchus magno errore a C. Graccho factum esse in litteras retulit, sed errorem manifestum tenemus.

In his omnibus igitur ratio temporum accurate constat. Videamus nunc ea in quibus aliqua est ambiguitas. Cicero de *Divinatione* I. 18. „*Ti. Gracchus, P. F., qui bis consul et censor fuit, idemque et summus augur et vir sapiens civisque praestans; nonne (UT C. GRACCHUS FILIUS EIUS SCRIPTUM RELIQUIT) ¹⁾ duobus anguibus domi comprehensis haruspices convocavit: qui cum respondissent si marem emisisset uxori brevi tempore esse moriendum; si foeminam ipsi: aequius censuit se maturum oppetere mortem quam P. Africani filiam ADOLESCENTEM. Foeminam emisit; ipse paucis post diebus est mortuus.*" Hanc narratiunculam ab ipso C. Graccho memoriae proditam Plutarchus, qui libros *de Divinatione* sedulo legerat, sic exposuit I. 9. λέγεται δὲ ποτε συλλαβεῖν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης ζευγὸς δρακόντων, τοὺς δὲ μάντις σκεψαμένους τὸ τέρας ἄμφω μὲν οὐκ ἔξω ἀνελεῖν οὐδὲ ἀφείναι, περὶ δὲ θατέρου διαίρειν, ὥς ὁ μὲν ἄρρην τῷ Τιβερίῳ φέροι θάνατον ἀναιρεθεῖς, ἡ δὲ θήλεια τῇ Κορνηλίᾳ. τὸν οὖν Τιβέριον καὶ φιλοῦντα τὴν γυναικὰ καὶ μᾶλλον αὐτῷ προσήκειν ὄντι πρεσβυτέρῳ τελευτᾶν ἡγούμενον ἘΤΙ ΝΕΑΚ οὔσης ἐκείνης τὸν μὲν ἄρρενα κτεῖναι τῶν δρακόντων ἀφείναι δὲ τὴν θήλειαν· εἴτα ὕστερον οὐ πολλῷ χρόνῳ τελευτῆσαι. Idem narrat Plinius H. N. VII. 36. „*Gracchorum pater anguibus prehensis in domo quum responderetur ipsum victurum alterius sexus interemto, imo vero (inquit) meum*

1) Disertius etiam de eadem re scribit II. 29. „*C. GRACCHUS AD M. POMPONIUM SCRIPSIT duobus anguibus domi comprehensis*" cet. Pomponium in intimis Caii amicis fuisse docet Plutarchus 16. 24. et Aurelius Victor *de V. I.* 65. Videtur Pomponius Secundus, quem ex Tacito et Plinio minore novimus, ab illo C. Gracchi amico genus ducere. Plinius H. N. XIII. 12. de papyris vetustissimis ita scribit: „*ita sunt longinqua monumenta Tiberii Caiique Gracchorum manus, quae apud Pomponium Secundum — vidi annos fere post CC.*"

necate. *Cornelia enim iuvenis est et parere adhuc potest.*" Miror quo pacto *Cornelia adolescens* (ἔτι νέα) et *iuvenis* dici poterit. Nupsit anno 185 et in eo matrimonio per annos XXXVII mansit marito circa annum 148 mortuo, qui *duodecim* ex ea liberos susceperat, teste Plutarcho in *Tiberio* l. 18. addit Plinius H. N. VII. 11. „*alii aliaeque foeminas tantum generant aut mares: plerumque et alternant sicuti Gracchorum mater DUODECIES.*" Magis etiam mirabile est quod Plutarchus addidit l. 23. *Cornelia post mariti mortem Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως κοινουμένου τὸ διάδῃμα καὶ μνωμένου τὸν γάμον αὐτῆς ἤρνήσατο.* Si vera fama est, ambiit Corneliae nuptias Ptolemaeus ὁ ἔβδομος, ὁ Φύσκων, ὁ Κακεργέτης, quem constat anno 146 biennio post Ti. Sempronii mortem regnum Aegypti adeptum esse. Sed quis sanus credat fieri potuisse ut ὁ Φύσκων incertum corpore an animo deformior, portentum hominis nulla virtute redemptum a vitiis uxorem ducere cupierit gravem et sanctam matronam Romanam aetate proveciorem et XII liberos enixam? Fabulae hae sunt refutatione indignae. Quod ipse Caius haec in literas retulit non multum nos movet, namque erat *sex annorum puer* quum haec accidisse dicuntur. Omnino mirum est quanta sit in rebus Corneliae et Gracchorum testium dissensio. Fabulae, rumores, suspiciones, falsae criminationes suos sibi habent testes aequales pro veris haec omnia narrantes et Plutarchus, quem saepe videmus falsa veris miscentem, omnia confundit in unum. Ex uno disce omnia. *Quum Opimius consul C. Graccho necem et exitium pararet* (C. Gracch. 13. 17.) τὴν μητέρα λέγουσιν αὐτῷ συγκατάσαι μισθουμένην ἀπὸ τῆς ξένης κρύφα καὶ πέμπουσιν εἰς Ῥώμην ἄνδρας ὡς δὴ θερικάς. ἜΤΕΡΟΙ δὲ καὶ πάνυ τῆς Κορηλίας δυσχεραίνουσας ταῦτα πράττεσθαι λέγουσιν. Adversis frontibus haec inter sese pugnant. Erant in historicorum manibus epistolae, quas Cornelia ad filios scripsisset. Plutarchus ubi commemoravit *messores peregre a Cornelia adductos* adiecit: ταῦτα γὰρ ἐν τοῖς ἐπιστολαῖς αὐτῆς ἡνιγμένα γεγράφθαι πρὸς τὸν υἱόν. Nobis quoque in manibus sunt duo fragmenta epistolae, quam Cornelia ad filium Caium scripsit anteaquam tribunatum peteret ex Corneli Nepotis libro descripta, unde planissime confirmantur ea quae apud Plutarchum sequuntur: ἑτέροι δὲ (fortasse de ipso Cornelio Nepote dicit, cuius testi-

monio utitur etiam 21. 6) καὶ πάντῃ τῆς Κορνηλίας δυσχεραίνουσας ταῦτα πράττεσθαι λέγουσιν. Audi ipsam: „*verbis conceptis deierare ausim praeterquam qui Ti. Gracchum necarunt neminem inimicum tantum molestiae tantumque laboris quantum te ob has res mihi tradidisse: quem oportebat omnium eorum, quos ante habuerim liberos partes tolerare: — praesertim mihi, cui parva pars vitae superest. ne id quidem tam breve spatium potest oputilari* (felicissime emendavit Pluygersius *potes praestolari*) *quin et mihi adverseris et remp. profliges*”? et post pauca: „*ubi ego mortua ero petito tribunatum, post me facito quod lubebit quum ego non sentiam*”. et „*ne ille sirit Iupiter te ea perseverare nec tibi tantam dementia venire in animum.*” Haec est illa Cornelia, a qua non erubuerunt scribere subornatos et summissos esse, qui Scipionem clam noctu strangularent. Appian. B. C. I. 20. ὁ Σκιπίων — νεκρὸς ἄνευ τραύματος εὐρέθῃ εἴτε Κορνηλίας αὐτῇ τῆς Γράκχου μητρὸς ἐπιθεμένης ἵνα μὴ ὁ νόμος ὁ Γράκχου λυθείη καὶ συλλαβούσης ἐς τοῦτο Σεμπρωνίας τῆς θυγατρὸς ἢ τῇ Σκιπίωνι γαμουμένη διὰ δυσμορφίαν καὶ ἀπαιδίαν οὗτ' ἐξέργετο οὔτε ἔξεργεν. Sic aequalium odia et rumusculi ad posteros propagabantur neque quisquam erat qui vera a falsis secerneret. Confidenter affirmant alii a sola Sempronio, alii a C. Graccho, alii a Papirio Carbone Scipionem esse interemtum, plures etiam apud Velleium Patereculum fatalem mortem eum obiisse auctores sunt 1). Quid verum sit ex huiusmodi testibus sciri non potest, sed tale scelus neque a Cornelia, neque a C. Graccho perpetrari potuisse id vero ex utriusque ingenio et natura liquido colligimus. Neque credibile est quod narrat Plutarchus 11. 26. *propterea de morte Scipionis quaestionem nullam esse habitam quoniam ἐνέσησαν οἱ πολλοὶ καὶ κατέλυσαν τὴν κρίσιν* (id est *rogationem de quaestione habenda antiquarunt*) ὑπὲρ τοῦ Γαίῳ Φοβηθέντες μὴ περιπετῆς τῇ αἰτίᾳ τοῦ Φόνου ζητουμένου γένηται. Inimicorum hae sunt suspensiones et criminationes de nihilo fictae et numquam de ea re rogatio lata ad plebem est.

Quam acria et acerba odia inimicorum in Caium etiam diu post caedem remanserint optime apparebit ex iudiciis quae

1) Vell. Pat. II. 4. „*seu fatalem, ut plures, seu conflata insidiis, ut aliqui prodidere memoriae, mortem obiit* (Scipio).”

posteriores de L. Opimio tulerunt Gracchi interfectore. Statim post Caii caedem anno 120 „*L. Opimius accusatus apud populum a Q. Decio tribuno plebis quod indemnatos cives in carcerem coniecisset absolutus est.*” Liv. Epitom. 61. Defensus est ab ipso Carbone, quem supra vidimus „*rediisse ad bonos.*” Cicero de Orat. II. 25. „*cum L. Opimii causam defendebat apud populum C. Carbo consul (anno 120) nihil de C. Gracchi caede negabat, sed id iure pro salute patriae factum esse dicebat.*” Post annos X (anno 110) ex lege Manilia postulatus repetundarum damnatus vertit solum homo et inhumanae crudelitatis et flagitiosae avaritiae. Audi nunc quanto opere Cicero hunc hominem admiretur et laudet: pro Plancio 29. „*Nam Opimii quidem calamitas utinam ex hominum memoria posset evelli! Vulnus illud reip., dedecus huius imperii, turpitudine populi Romani, non iudicium putandum est. Quam enim illi iudices — graviores potuerunt reip. infligere securim quam quum illum e civitate eiecerunt qui Praetor finitimo, Consul domestico bello remp. liberarat?*” pro Sestio 67. „*unus in hac civitate — praeclare vir de rep. meritis L. Opimius indignissime concidit, cuius monumentum celeberrimum in foro, sepulchrum desertissimum in litore Dyrrhachino relictum est. hunc flagrantem invidia propter interitum C. Gracchi ipse populus Romanus periculo liberavit. alia quaedam civem egregium iniqui iudicii procella perversit.*” Cicero in Pisonem 39. audet componere Rutilii Rufi et Opimii damnationem: „*L. Opimius eiectus est e patria, is qui Praetor et Consul maximis remp. periculis liberarat. Non in eo cui facta est iniuria sed in iis qui fecerunt scelus et conscientiae poena permansit.*” Nempe equitum iudiciis invidiam conflatur, ut in Bruto 34: „*invidiosa lege Manilia (Sallust. Iug. 40) quaestione — civem praestantissimum L. Opimium C. Gracchi interfectorem a populo absolutum cum is contra populi studium stetisset Gracchani iudices sustulerunt.*” Splendidissimos equites sine culpa esse et nocentem reum meritis dedisse poenas demonstrabit Sallustius Iugurth. 16. mittitur ad Iugurtham legatio: „*cuius legationis princeps fuit L. Opimius homo clarus et tum in Senatu potens quia consul C. Graccho et M. Fulvio Flacco interfectis acerrime victoriam nobilitatis in plebem exercuerat. Eum Iugurtha — accuratissime recepit, dando et pollicitando perfecit uti fama, fide, postremo omnibus suis rebus commodum regis anteferebat.*”

Audi nunc Plutarchum quoque candidum hominem et μισοπόνηρον sine odio et cupiditate iudicantem 18. 1. οὗτος μέντοι (L. Opimius) — κητακτείνας ἀκρίτους — Γάϊον Γράκχον καὶ Φούλβιον Φλάκκον — οὐκ ἀπέσχετο κλοπῆς, ἀλλὰ πεμφθεὶς ὡς Ἰουγούρθαν τὸν Νομάδα πρεσβευτῆς διεφθάρη χρήμασιν ὑπ' αὐτοῦ καὶ δίκην ὀφλῶν αἰσχίσειν δωροδοκίας ἐν ἀτιμίᾳ κατεγύρῃσε μισούμενος καὶ προπηλακίζόμενος ὑπὸ τοῦ δήμου. Expulsum esse ex civitate et res ipsa arguit et „sepulchrum desertissimum in litore Dyrhachino.” et Asconii Pediani testimonium pag. 17. „Notum est Opimium in praetura Fregellas cepisse — eundemque in consularu Fulvium Flaccum consularem et C. Gracchum tribuniciu oppressisse, ob quam invidiam postea iudicio circumventus est et in exsilium actus.” Asconius quoque innocentis rei vicem dolere videtur (ob quam invidiam et circumventus), sed neminem decipiet. Quanto melius Velleius Patere. II. 7. optimus auctor praeterquam ubi eum adulatio transversum agit: „crudeles mox quaestiones in amicos clientesque Gracchorum habitae sunt. Sed Opimium virum alioqui sanctum et gravem damnatum postea iudicio publico memoria ipsius sacritiae nulla civilis persecuta est misericordia.” Hoc verum est, merito damnatus est sed damnati miseritum est neminem propter pristinae crudelitatis recordationem. Hunc tamen hominem laudat Cicero, qui Gracchis maledicere solet.

incertis homines in vita mentibus errant.

AGESILAUS.

Agesil. 1. 12. Ἀγησιλάῳ δὲ καὶ τοῦτο ὑπῆρξεν ἴδιον ἐλθεῖν ἐπὶ τὸ ἄρχεῖν μὴ ἀπαίδευτον ἄρχεσθαι. Legendum μὴ ἀπαίδευτον ΤΟΤ ἄρχεσθαι, ut dicitur ἀπαίδευτος ἀρετῆς et ἀπαίδευτος μουσικῆς in *Cyropaed.* III. 3. 55.

Saepe ἀήθης sic componitur ἀήθης τοῦ κακῶς ἀκούειν, ut in vita Pompeii 49. 1. ἀήθῃ τοῦ κακῶς ἀκούειν. Demosthenes in *Midiana* pag. 538. 1. ταῦτα κινεῖ, ταῦτ' ἐξίσησιν ἀνθρώπους αὐτῶν ἀήθεις ὄντας τοῦ προπηλακίζεσθαι.

Agesil. 2. 1. ἐν δὲ ταῖς ἀγέλαις τῶν συστρεφόμενων παίδων. Revocandum quod optime Muretus correxerat συΝτρεφόμενων. Quod obmovet Sintenis e vita *Lycurgi* 17. 2. ἤδη δὲ τοῖς τηλικούτοις ἐρασταὶ — συνανεστρέφοντο nihil huc pertinet, ut vides. cf. cap. 3. 19. πολλοὶ δὲ — διὰ τὸ συντετράφθαι — συνέπραττον αὐτῷ (*Agesilao*) προθύμως, ubi συντεΘράφθαι scribendum.

Agesil. 2. 21. τὸν Ἀρχίδαμον ἐξημίωσαν οἱ Ἑφοροὶ γήμαντα γυναικα μικράν· οὐ γὰρ βασιλεῖς, ἔφασαν, ἄμμιν ἀλλὰ βασιλείδια γεννάσει. Scribendum ἄμῃν et γεννασεῖ.

Agesil. 3. 1. (*Alcibiades*) χρόνον οὕτω πολὺν ἐν τῇ πόλει διαΓΩΝ αἰτίαν ἔσχε τῇ γυναικὶ τοῦ βασιλέως Τιμαίᾳ συνεῖναι. Frequens mendum pro διαγαγών.

Agesil. 3. 11. διὰ ταῦτα τῆς Λακεδαιμόνος Ἀλκιβιάδης ὑπεξῆλθε φοβηθεὶς τὸν Ἅγιν. Fugit Plutarchum ratio. Alcibiades non ὑπεξῆλθεν *clam urbe egressus est*, sed propalam a Spartanis in Asiam missus anno 412 Thucyd. VIII. 12. Venerat Spartam anno 415 et non ita diu ibi moratus a Timaea amatus esse narratur, quae si anno 414 ex eo peperit per biennium postea Sparta fuit odiosus Agidi, quem contra oderat, non ob adulterium uxoris, sed propter rerum gestarum gloriam.

Agesil. 3. 3. *Alcibiades* αἰτίαν ἔσχε τῇ γυναικὶ τοῦ βασιλέως Τιμαίᾳ συνεῖναι καὶ τὸ γεννηθὲν ἐξ αὐτῆς παιδάριον (L. παιδίον ἄρρεν) οὐκ ἔφη γιγνώσκειν ὁ Ἅγισ ἀλλ' ἐξ Ἀλκιβιάδου γεγονέναι. τοῦτο δὲ οὐ πάνυ δυσκόλως τὴν Τίμαιαν ἐνεγκεῖν Φησὶ Δοῦρις ἀλλὰ καὶ ψιθυρίζουσιν οἵκοι πρὸς τὰς Εἰλωτίδας Ἀλκιβιάδην τὸ παιδίον οὐ Λεωτυχίδην καλεῖν· καὶ μέντοι καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην αὐτὸν οὐ πρὸς ὕβριν τῇ Τιμαίᾳ φάναι πλησιάζειν ἀλλὰ φιλοτιμούμενον βασιλεύεσθαι Σπαρτιάδας ὑπὸ τῶν ἐξ ἑαυτοῦ γεγονότων.

Quidquid de Alcibiadis et Timaeae amoribus narratur deque Timaeae impudentia et protervitate Alcibiadis id omne fabulosum et commenticium esse complura suadent ut credam. Primum nemo Veterum praeter unum Plutarchum de ea re quidquam inaudivit. Plutarchus tribus locis idem memoriae prodidit nostro loco et in *Alcibiade* 23. 39. *Alcibiades* Τίμαιαν τὴν Ἅγι-

δος γυναῖκα τοῦ βασιλέως τραπευομένου καὶ ἀποδημοῦντος οὕτω
διέφθειρεν ὥς τε καὶ κύειν ἐξ Ἀλκιβιάδου μὴ ἀρνεῖσθαι καὶ τεκούσης
παιδίον ἄρρεν ἔξω μὲν Λεωτυχίδην καλεῖσθαι, τὸ δ' ἐντὸς αὐτοῦ
ψιθυριζόμενον ἔνομα πρὸς τὰς Φίλας καὶ τὰς ὀπαδοὺς ὑπὸ τῆς
μητρὸς Ἀλκιβιάδην εἶναι. τοσοῦτος ἔρως κατεῖχε τὴν ἄνθρωπον. ὁ
δ' ἐντροφῶν ἔλεγεν οὐχ ὕβρει τοῦτο πράττειν οὐδὲ κρατούμενος
ὑφ' ἡδονῆς ἀλλ' ὅπως Λακεδαιμονίων βασιλεύσουσιν οἱ ἐξ αὐτοῦ
γεγονότες. et tertio loco de tranquillitate animi pag. 467 f.
ἀλλὰ διέφθαρταί σοι τὸ γύναιον. οὐκ ἀνέγνωκας οὖν τὸ ἐπίγραμμα
τὸ ἐν Δελφοῖς·

Ἵγρᾶς καὶ τραφερᾶς βασιλεὺς Ἅγίς μ' ἀνέθηκεν.

οὐδ' ἀκήκοας ὅτι τούτου τὴν γυναῖκα Τίμαιαν Ἀλκιβιάδης διέ-
φθειρε καὶ τὸ γεννηθὲν Ἀλκιβιάδην ἐκάλει ψιθυρίζουσα πρὸς τὰς
θεραπαινίδας. Haec igitur solus Plutarchus commemorat ab
uno teste accepta, quem nominat in *Agesilao*: ὧς Φησι Δοῦρις
(ὁ Σάμιος). Nihil huiusmodi Xenophonti innotuit, nihil Theo-
pompo, Ephoro, Callistheni caeterisque. Xenophon *Hellen.* III.
3. 2. inducit Agesilaum Leotychidae ita dicentem: ὃν τὸ καλεῖς
πατέρα οὐκ ἔφη σε εἶναι ἐαυτοῦ. cui Leotychidas: ἀλλ' ἡ πολὺ
κάλλιον εἰδυῖα μήτηρ ΚΑΙ ΝΤΝ ἸΕΤΙ Φησίν. Si Timaea amore
incensa non celasset rem τὰς Φίλας καὶ τὰς ὀπαδοὺς, quomodo
id in iudicio latere potuisset et non statim in vulgus emanas-
set? Quomodo Timaea non sensit se ea dedecoris confessione
filio posthac et contumeliam et calamitatem parare quam pas-
sus est, ubi nata est suspicio eum ex adulterio esse susceptum.
Sed Agis eum numquam pro suo agnovit, dicet aliquis. Red-
det Agesilaus causam in Xenophontis *Hellen.* III. 3. 2. ὁ Πο-
τειδᾶν — σευ ψευδομένῳ κατεμάνυσεν ἐκ τῷ θαλάμῳ ἐξελάσας
σεισμῷ τὸν σὸν πατέρα. — ἀφ' οὗ γὰρ οὐκ ἐφάνη ἐν τῷ θαλάμῳ
δεκάτῳ μηνὶ τὸ ἔφους (nam sic legendum). Plutarchus in *Age-
silao* 3. 35. Ἀγησίλαος ἔφη καὶ τὸν Ποσειδῶνα καταμαρτυρεῖν
τοῦ Λεωτυχίδου τὴν νοθείαν ἐμβαλόντα σεισμῷ τοῦ θαλάμου τὸν
Ἅγιν· ἀπ' ἐκείνου δὲ πλέον ἢ δέκα μηνῶν διελθόντων γενέσθαι
τὸν Λεωτυχίδην. Agis ex mensium computatione negavit filium
suum esse, sed quod Plutarchus addit (*Agesil.* 3. 4.) οὐκ ἔφη
γιγνώσκειν ἀλλ' ἐξ Ἀλκιβιάδου γεγονέναι, non ab anti-
quis testibus accepit. Neque enim Agis uxorem repudiavit.
Sic et Ariston rex Spartanorum (apud Herodotum VI. 63.)

ubi audivit se filio auctum ἐπὶ δακτύλων συμβαλλόμενος τοὺς μῆνας εἶπε ἀπομόσας· „οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη.” Utrumque componit Pausanias III. 8. 7. προπέτειαν δὲ τὴν Ἀρίσωνος ἐς Δημόρατον καὶ Ἐργίς ἐς τὸν παῖδα ἔσχε Λεωτυχίδην καὶ οἱ κατὰ τινα οὐκ ἀγαθὸν δαίμονα ἐσῆλθεν ἐς ἐπήκοον τῶν ἐφόρων εἰπεῖν ὥς οὐχ αὐτοῦ νομίζοι τὸν Λεωτυχίδην. Pausanias, qui haec (ut puto) a Theopompo sumsit manifesto existimat et Aristonem et Agidem in errore versatos esse et incerta suspicione filium genuinum repudiasse. De Alcibiade ne verbum quidem. Qui scripsit sub Platonis nomine dialogum *Alcibiadem* I. manifesto ignorabat rumorem esse de Alcibiadis et Timaeae adulterio quum induceret Socratem Alcibiadi ita dicentem: οὐκ ἦσθαι τοῖς Λακεδαιμονίων βασιλεῦσιν ὥς μεγάλα τὰ ὑπάρχοντα, ὧν αἱ γυναῖκες δημοσίᾳ φυλάττονται ὑπὸ τῶν ἐφόρων εἰς δύναμιν μὴ λάθῃ ἐξ ἄλλου γενόμενος ὁ βασιλεὺς ἢ ἐξ Ἑρακλειδῶν. Quid animi fuisset haec legentibus si scivissent Alcibiadem ipsum postea reginae Spartanorum stuprum obtulisse, ut sua progenies Spartae regnaret, sed nemo ante Duridem id audiverat. Fama erat Agidem morti proximum precibus exoratum Leotychidem pro suo agnovisse. Plutarchus in *Agesilao* 3. 12. ὁ δὲ παῖς τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ὑποπτος ἦν τῷ Ἀγιδί καὶ γυνήσιου τιμῇν οὐκ εἶχε παρ' αὐτῷ, νοσοῦντι δὲ προσπεσὼν καὶ δακρύων ἔπεισεν υἱὸν ἀποφῆναι πολλῶν παρόντων. Similia his habet Pausanias III. 8. 7. ἐπέλαβε μέντοι Ἐργίον μετάνοιαν ὕστερον καὶ, ἔφερον γὰρ τηνικαῦτα οἵκαδε ἐξ Ἀρκადίας αὐτὸν νοσοῦντα, ὥς ἐγίνετο ἐν Ἑραίᾳ καὶ τὸ πλῆθος μάρτυρας ἐποιεῖτο ἢ μὴν Λεωτυχίδην ἑαυτοῦ παῖδα ἡγεῖσθαι καὶ σφισι σὺν ἱεσίᾳ τε καὶ δακρύοις ἐπέσκηπτε πρὸς Λακεδαιμονίους ταῦτα ἀπαγγέλλειν. et post pauca: ἀφίκοντο δὲ καὶ οἱ ἐξ Ἑραίας Ἀρκάδες καὶ ἦσαν τῷ Λεωτυχίδῃ μάρτυρες ὅποσα Ἀγιδος τελευτῶντος ἤκουσαν. Perspicuum est nihil horum scire Xenophontem, apud quem Agesilaus dicit: ὃν τὸ καλεῖς πατέρα οὐκ ἔφη σε εἶναι ἑαυτοῦ. Theopompi fortasse haec narratio est post Xenophontem nata. sed quicumque haec memoriae prodidit credebat Agidem levi suspicione tantum ductum esse et nihil comperisse, quum diceret ἢ μὴν Λεωτυχίδην ἑαυτοῦ παῖδα ἡγεῖσθαι.

Sed constat tamen, dicat aliquis, Agidem pessime Alcibiadem odisse, propter uxoris stuprum scilicet. Est haec Plu-

tarchi quoque opinio scribentis in *Alcibiade* 24. 8. ὁ δ' Ἄγης ἐχθρὸς μὲν ὑπῆρχεν αὐτῷ διὰ τὴν γυναῖκα κακῶς πεπονθῶς, ἤχθετο δὲ καὶ τῇ δόξῃ. τὰ γὰρ πλεῖστα γίνεσθαι καὶ προχωρεῖν δι' Ἀλκιβιάδην λόγος ἦν, τῶν δ' ἄλλων Σπαρτιατῶν οἱ δυνατώτατοι καὶ φιλοτιμότεροι τὸν Ἀλκιβιάδην ἤδη ἐβαρύνοντο διὰ φθόρον. — διεπράξαντο οὖν τοὺς οἴκοθεν ἄρχοντας ἐπιτεῖλαι πρὸς Ἰωνίαν ὅπως ἀποκτενοῦσιν αὐτόν. Plutarchus duas causas commemorat alteram fictam, alteram unice veram. Agis non oderat Alcibiadem uxoris moechum: neque enim repudiavit uxorem neque eam, quam tanto opere neglexerat, perditē amasse videtur. Subnata est ei suspicio mensium numerum computanti, sed non habebat Timaeam probri compertam. Sed invidebat Agis gloriae Alcibiadis, τὰ γὰρ πλεῖστα προχωρεῖν δι' Ἀλκιβιάδην λόγος ἦν, neque hercle iniuria. Si Agesilaus Φιλότιμος ὢν Lysandri potentiam ferre non poterat, quid animi fuisse putemus Agidi adversus peregrinum et veterem hostem? Si Agidis animus ob Alcibiadis iniuriam ira incensus fuisset quam facile eum ὁ ὑγρᾶς καὶ τραφερᾶς βασιλεὺς aut Spartae aut in Asia opprimere potuisset. Non Agis, sed τῶν ἄλλων Σπαρτιατῶν οἱ δυνατώτατοι literas in Ioniam a magistratibus mittendas curaverunt ut Alcibiades de medio tolleretur. Est operae pretium de his Thucydidem audire VIII. 45. Ἀλκιβιάδης — τοῖς Πελοποννησίοις ὑποπτος ὢν καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀφικομένης ἐπιστολῆς πρὸς Ἀσύοχον ἐκ Λακεδαιμόνος ὥς ἀποκτεῖναι. ἦν γὰρ καὶ τῷ Ἄγιδι ἐχθρὸς καὶ ἄλλως ὑποπτος ἐφαίνετο — ὑποχωρεῖ δέσας παρὰ Τισσαφέρην. Factum id est anno 411. iam antea Spartae Alcibiades Agidi obtrectabat. Thucyd. VIII. 12. Alcibiades, inquit, Ephorum Endium secreto monuit καλὸν εἶναι δι' ἐκείνου (Alcibiadis) ἀποσῆσαι τε Ἰωνίαν καὶ βασιλέα ξύμμαχον ποιῆσαι Λακεδαιμονίοις καὶ μὴ Ἄγιδος τὸ ἀγώνισμα τοῦτο γενέσθαι. ἐτύγχανε γὰρ τῷ Ἄγιδι αὐτὸς διάφορος ὢν. Etiam sine uxoris probro haec Agidem male urebant. Etiam anno 404. literae in Asiam missae sunt ut Alcibiades de medio tolleretur (et brevi post periit) sed non ab Agide. Isocrates περὶ ζεύγους pag. 355 b. ἐπεὶ δὲ κατέστησαν οἱ τριάκοντα — Λακεδαιμόνιοι καὶ Λύσανδρος ὁμοίως ἔργον ἐποιήσαντο ἐκείνον ἀποκτεῖναι. Lysander studio habebat deditque operam ut Alcibiades occideretur, non Agis.

Superest igitur solus Duris testis et auctor de Alcibiadis et Timaeae amoribus et de petulantissimo Alcibiadis dicto οὐ πρὸς ὕβριν οὐδ' ὑφ' ἡδονῆς τῇ Τιμαίᾳ πλητιάζειν ἀλλ' ὅπως τῶν Σπαρτιατῶν βασιλεύσουσιν οἱ ἐξ ἐκείνου γεγονότες, non est haec sani et sobrii hominis oratio. Ubi autem hoc iecit? Spartaene? quis credat? an in Ionia apud exercitum? etiam minus. Restat ut nusquam ita dixerit, idque propius vero est.

Quam futilis testis et mendax Duris fuerit Plutarchus ipse luculenter declarat. In vita *Alcibiadis* 12. 7. ἂν δὲ Δοῦρις ὁ Σάμιος Ἀλκιβιάδου φάσκων ἀπόγονος εἶναι προστίθῃσι τούτοις — οὔτε Θεόπομπος οὔτ' Ἐφορος οὔτε Ξενοφῶν γέγραφε οὔτ' εἰκὸς ἦν. Quod se dixit Ἀλκιβιάδου ἀπόγονον εἶναι non cogitavit ineptus ita se aut avum suum aut aviam ex Alcibiadis stupro genitam esse fateri. Similiter in *Pericle* 28. 5. Δοῦρις δ' ὁ Σάμιος τούτοις ἐπιτραγοῦδε πολλὴν ὁμότητα τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ Περικλέους κατηγορῶν, ἣν οὔτε Θουκυδίδης ἰσόρηκεν οὔτ' Ἐφορος οὔτ' Ἀριστοτέλης, ἀλλ' οὐδ' ἀληθεύειν ἔοικεν. Non obscure utroque loco quam nihil homini credat ostendit. Disertius etiam in *Pericle* 28. 12. Δοῦρις — οὐδ' ὅπου μὴδὲν αὐτῷ πρόσ-
εσιν ἴδιον πάθος εἶθε κρατεῖν τὴν διήγησιν ἐπὶ τῆς ἀληθείας. Nihilominus Plutarchus sine acri delectu testes colligens alibi Duridis testimonia cum Thucydideis componit.

Agésil. 3. 35. *Agésilaus dicebat καὶ τὸν Ποσειδῶ καταμαρτυρεῖν τοῦ Λεωτυχίδου τὴν νοθείαν*. Restituenda vetus lectio τὸν Ποσειδῶνα. Scribebatur τὸν ποσειδ^ω, ut ἀπόλλ^ω, unde natus error non infrequens in libris. Ne Attici quidem sic dicebant nisi in iureiurando νῆ τὸν Ποσειδῶ, μὰ τὸν Ἀπόλλω.

Agésil. 6. 35. καὶ κατασέψας ἔλαφον ἐκέλευσεν ἀπάρξασθαι τὸν ἑαυτοῦ μάντιν, οὐχ ὥς περ εἰώθει τοῦτο ποιεῖν Ὁ ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν τεταγμένος. Soloece haec verborum compositio est: delete articulo reponendum: Ὅς περ εἰώθει τοῦτο ποιεῖν ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν τεταγμένος.

Quod sequitur: οἱ Βοιωτάρχαι πρὸς ὄργην [κινηθέντες] ἔπεμψαν ὑπηρέτας ἀπαγορεύοντες τῷ Ἀγησιλάῳ μὴ θύειν. Nescio quis quum vellet interpretari quid esset πρὸς ὄργην de suo addidit

κινηθέντες. Satis tamen notum et frequens est πρὸς ὀργήν, ut πρὸς χάριν, πρὸς βίαν et sim. ut in *Solone* 27. 44. εἶπε πρὸς ὀργήν ὁ Κροῖσος, *iratus dixit*, et multis aliis locis.

Agesil. 7. 1. ἐπεὶ δὲ ἤκεν εἰς Ἑφεσον εὐθὺς ἀξίωμα μέγα — ἦν περὶ τὸν Λύσανδρον — πάντων παρακολουθούντων καὶ θερα-
πευόντων ἐκείνου ὡς ὄνομα μὲν καὶ σχῆμα τῆς στρατηγίας τὸν Ἀγησίλαον ὄντα, ἔργῳ δὲ — πράττοντα πάντα τὸν Λύσανδρον. Mendosa haec sunt nec multum proficimus Reiskii coniectura ἔχοντα pro ὄντα reponentis. Excidit praepositio et sic scribendum: ὡς ὄνομα μὲν καὶ σχῆμα τῆς στρατηγίας ΠΕΡΙ τὸν Ἀγησίλαον ὄντα.

Agesil. 7. 31. (*Lysander*) παρεκάλει θεραπεύειν ἰόντας τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ΜΑΛΛΟΝ αὐτοῦ δυναμένους. Non aliter dicebant omnes quam μέγα, μεῖζον, μέγισον δύνασθαι, et πολύ, πλέον, πλεῖστον δύνασθαι, quamobrem ΜΕΙΖΟΝ corrigendum.

Agesil. 8. 5. ἀχθόμενος οὖν ὁ Λύσανδρος λέγει πρὸς αὐτόν „Ἥιδεις ἄρα σαφῶς, Ἀγησίλαε, τοὺς φίλους ἐλαττοῦΝ.” „Ἥιδειν, ἔφη, τοὺς ἐμοῦ μεῖζον δύνασθαι βουλομένους.” Inepte repetitum ἥδειν sanum non est. Suspicionem olim sic scriptum fuisse: — ἐλαττοῦν. ΝΗ ΔΙ', ἔφη, τοὺς ΓΕ ἐμοῦ μεῖζον κτέ. Xenophon, quem in his omnibus Plutarchus sequitur et describit, *Hellen.* III. 4. 9. προσελθὼν εἶπεν· ὦ Ἀγησίλαε, μειοῦν μὲν ἄρα σύ γε τοὺς φίλους ἡπίσω. Ναὶ μὰ ΔΙ', ἔφη, τοὺς γε βουλομένους ἐμοῦ μεῖζους φαίνεσθαι.

Agesil. 8. 8. καὶ ὁ Λύσανδρος „Ἀλλ' ἴσως, ἔφη, ταῦτα σοὶ λέλεκται βέλτιον ἢ ἐμοὶ πέπρακται.” in vita *Lysandri* 23. 51. sic scribitur: „Ἀλλ' ἴσως μὲν, ὦ Ἀγησίλαε, σοὶ λέλεκται μᾶλλον ἢ ἐμοὶ πέπρακται.” et in Xenophontis *Hellen.* III. 4. 9. καὶ ὁ Λύσανδρος εἶπεν „Ἀλλ' ἴσως καὶ μᾶλλον εἰκότα σὺ ποιεῖς ἢ ἐγὼ ἔπρακτον.” *Lysandri* dictum et in vita *Agesilai* et apud Xenophontem intelligi non potest. Verum esse arbitror: „Ἀλλ' ἴσως μὲν ταῦτα σοὶ λέλεκται μᾶλλον ἢ ἐμοὶ πέπρακται. At fieri potest, inquit, ut hoc magis sit a te dictum quam a me factum, quibus verbis modeste Agesilae criminationem a se amolitur.

Agésil. 8. 16. καὶ Ἐδόκει (*Lysander*) μεγάλην ἂν ἀπεργάσασθαι κίνησιν. Sintenis: „praestatne doceĩ.” Imo vero unice verum est doceĩ. Plutarchi enim haec opinio est, non Lysandri aequalium.

Saepe doceĩ in Plutarchi libris in ἐδόκει conversum vidi.

Agésil. 9. 2. ἐποιήσατο σπονδὰς ὡς τὰς πόλεις αὐτῷ τὰς Ἑλληνικὰς ἀφύσσοντας αὐτονόμους βασιλέως. Constanter Graeci dicebant τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας, quod reponendum.

Agésil. 9. 23. ἐμισθοῦντο γὰρ οἱ μὴ βουλόμενοι στρατεύεσθαι τοὺς βουλομένους στρατεύεσθαι. οἱ δὲ μὴ βουλόμενοι ἱππεύειν τοὺς βουλομένους ἱππεύειν. Cuius tandem aures τὸ κακόφωνον τοῦτο ferre possunt? Sed facile eluitur mendum ex rei ipsius, quae agitur, observatione. Xenophon *Hellen.* III. 4. 15. προειπὼν δὲ ὅτις παρέχοιτο ἵππον καὶ ὄπλῃ καὶ ἄνδρα δόκιμον, ὅτι ἐξέσται αὐτῷ μὴ στρατεύεσθαι, unde Plutarchus 9. 20. προειπὼν εἰ μὴ βούλονται στρατεύεσθαι παρασχέιν ἕκαστον ἵππον ἀνθ' ἑαυτοῦ καὶ ἄνδρα. Itaque resectis quae male repetita sunt sic legendum: ἐμισθοῦντο γὰρ οἱ μὴ βουλόμενοι στρατεύεσθαι τοὺς βουλομένους ἱππεύειν. Hac enim lege habebant militiae vacationem ut darent pro sese equitem cum armis et equo. Vel sic tamen languet sententia: quanto melius Xenophon *Hellen.* III. 4. 15. προειπὼν δὲ ὅτις παρέχοιτο ἵππον καὶ ὄπλῃ καὶ ἄνδρα δόκιμον ὅτι ἐξέσται αὐτῷ μὴ στρατεύεσθαι, ἐποίησεν οὕτω ταῦτα συντόμως (leg. συντόμως) πράττεσθαι ὥσπερ ἂν τις τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀποθανούμενον προθύμως ζητοίη.

Agésil. 10. 21. *Tithraustes* τὸν Ἀγησίλαον ἡξίου διαλυτάμενον ἀποπλεῖν οἴκαδε καὶ χρήματα διδοῦς αὐτῷ προσέπεμψεν. ὁ δὲ τῆς μὲν εἰρήνης ἔϋθι τὴν πόλιν εἶναι κυρίαν, αὐτὸς δὲ πλουτίζων τοὺς στρατιώτας ἡδεσθαι μᾶλλον ἢ πλουτῶν αὐτός· καὶ ἄλλως γε μέντοι νομίζειν Ἑλλήνας καλὸν οὐ δῶρα λαμβάνειν ἀλλὰ λάφυρα παρὰ τῶν πολεμίων. Sumsit haec Plutarchus ex laude *Agésilai* 4. 6. διδόντος δ' αὐτῷ πάμπολλα δῶρα Τιθράυστου εἰ ἀπέλθοι ἐκ τῆς χώρας ἀπεκρίνατο ὁ Ἀγησίλαος· ὃ Τιθράύστα, νομίζεται παρ' ἡμῶν τῷ ἄρχοντι κάλλιον εἶναι τὴν στρατίαν ἢ ἑαυτὸν πλουτίζειν καὶ παρὰ τῶν πολεμίων λάφυρα μᾶλλον πειρᾶσθαι ἢ δῶρα λαμβάνειν.

Agésil. 11. 10. ταύτην μὲν ἔπεισε γῆμαι τὸν ΚΟΤΤΝ ὁ Ἀγῆ-
σίλαος καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ χιλίους ἵππεῖς καὶ δισχιλίους πελ-
ταστὰς αὐθις ἀνεχώρησεν εἰς Φρυγίαν. Haec quoque, ut reliqua
pleraque, sumta sunt ex Xenophontis *Hellen*. IV. 1. 3. ubi rex
Paphlagonum non Κότυς sed Ὀτυς appellatur. Scribae et hic
et 11. 4. τὸν βασιλέα τῶν Παφλαγόνων Κότυν, notissimum no-
men regum in Thracia ignoto sibi nomini supposuerunt.

Agésil. 11. 42. *Agésilas dicit: ἐγὼ γάρ μοι δοκῶ τήναι τὰν*
μάχαιαν τὰν περὶ τοῦ Φιλαματος ἄδιον ἂν μάχεσθαι πάλιν ἢ
πάντα ὅσα τεθέαμαι χρυσία μοι γενέσθαι. In libris est ΦΙΛΗ-
ματος, quod Muretum secutus Sintenis in Φιλάματος mutavit.
Theocritus sic solet· κενὸν τὸ Φίλαμα λέγοντι, et:

ἔντι καὶ ἐν κενεοῖσι Φιλάμασιν ἄδέα τέρψις.

sed veri Dorienses H ex E natum in A non mutant τίθημι di-
centes et θησῶ (θησεῦμες, θησεῦντι) et ἔθηκα et θήκα et sic in
caeteris omnibus. Itaque τὰν περὶ ΤΩ Φιληματος Agésilao
reddendum. In Xenophontis *Agésilao*, quem librum Plutarchus
errans genuinum esse putabat, legitur: V. 5. μάχεσθαι γε
μέντοι πάλιν τὴν αὐτὴν μάχην ὁμνυμι πάντας θεοὺς ἢ μὴν μᾶλ-
λον βούλεσθαι ἢ πάντα μοι ὅσα ὁρῶ χρύσεια γενέσθαι. Ultima
sic accipiunt: *quam mihi omnia quae cerno aurea fieri*, neque
aliud sensum vocabula Graeca admittunt. Sed quam sit haec
absurda sententia vel Midae exemplo cognosci potest. Paullo
meliora Plutarchus habet: ἢ πάντα ὅσα τεθέαμαι χρυσία μοι
γενέσθαι, id est *quam habere me omnia quae in vita spectari or-
namenta aurea*, ut apud Theophrastum περὶ ἀναισθησίας XIV. 4.
λέγοντός τινος „πόσους οἷε κατὰ τὰς Ἡρίας πύλας ἐξενηγέχθαι
νεκρούς;” πρὸς τοῦτον εἰπεῖν „ὅσοι ἐμοὶ καὶ σοὶ γένοιντο.”
Sed ne sic quidem dictum est Agésilao satis dignum et omnino
levia haec amatoria historiae gravitatem dedecent, praesertim
in tam magno et tam praeclaro viro.

Praeterea scribendum: χαλεπὸν εἰπεῖν εἰ πάλιν ἌΝ (pro αὖ)
— ἐκαρτέρησε (pro ἐνεκαρτέρησε) μὴ Φιληθῆναι.

Agésil. 12. 2. καὶ συνῆγεν ἀμφοτέρους ὃν ξένος ὁ Κυζικηνὸς
Ἀπολλοφάνης. et sententia et compositio verborum ἀμφοτέρους
requirit. Xenophon *Hellen*. IV. 1. 29. Ἀπολλοφάνης ὁ Κυζικηνὸς,

ὅς καὶ Φαρναβάζω ἐτύγχανεν ἐκ πηλαιοῦ ξένος ὦν καὶ Ἀγηςιλᾶω κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐξενώθη.

Agesil. 12. 26. εἰν μὲν ἄλλον ἐκπέμψῃ βασιλεὺς στρατηγὸν ἔσομαι μεθ' ὑμῶν, εἰν δ' ἐμοὶ παραδιδῶ τὴν ἡγεμονίαν οὐδὲν ἐλλείψω προθυμίας ἀμυνόμενος ὑμᾶς. Legendum παραδῶ, ut ἐκπέμψῃ. Est in talibus certa quaedam concinnitas membrorum ut praesens praesenti, aoristus aoristo respondeat. Xenophon de re eadem *Hellen.* IV. 1. 37. εἰν βασιλεὺς ἄλλον στρατηγὸν πέμψῃ, — εἰν μέντοι μοι (leg. ἐμοὶ) τὴν ἀρχὴν προστάτῃ.

Agesil. 12. 26. *Pharnabazus ad Agesilaum ita dicit*: ἐγὼ γὰρ εἰν μὲν ἄλλον ἐκπέμψῃ βασιλεὺς στρατηγὸν ἔσομαι μεθ' ὑμῶν, εἰν δ' ἐμοὶ παραδιδῶ τὴν ἡγεμονίαν οὐδὲν ἐλλείψω προθυμίας ἀμυνόμενος ὑμᾶς καὶ κακῶς ποιῶν ὑπὲρ ἐκείνου. Apud Xenophontem, unde haec descripta sunt, *Hellen.* IV. 1. 37. legitur: — εἰν μέντοι ἐμοὶ τὴν ἀρχὴν προστάτῃ [τοιούτῳ τι ὡς ἔοικεν ἡ φιλοτιμία ἐστίν] εὔ χρὴ εἰδέναι ὅτι πολέμῳ ὑμῖν ὡς ἂν δύνωμαι ἄριστα. Lectoris annotatio in libri margine τοιούτῳ τι ὡς ἔοικεν ἡ φιλοτιμία ἐστίν a Pharnabazi persona prorsus abhorrens etiam Plutarchi testimonio spuria esse arguitur.

Agesil. 13. 19. Ἀναφέρεται γοῦν ἐπιστόλιον αὐτοῦ πρὸς Ἰδριέα τὸν Κᾶρα τοιούτον. Deleta praepositione scribendum: Φέρεται ἐπιστόλιον, quod (ut Latinum *ferri*) est in ea re perpetuum.

Agesil. 15. 43. τοῦ δὲ Περσικοῦ νομίσματος χάραγμα τοξότην ἔχοντος ἀναξευγνύων ἔφη μυρίοις τοξόταις ὑπὸ βασιλέως ἐξελαύνεσθαι τῆς Ἀσίας· τούτων γὰρ εἰς ἈΘΗΝΑΣ καὶ Θήβας κομισθέντων καὶ διαδοθέντων τοῖς δημαγωγοῖς ἐξεπολεμώθησαν οἱ δῆμοι πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας. Si quid Xenophonti credimus Athenienses nihil acceperunt. *Hellen.* III. 5. 1. Τιθράυης — πέμπει Τιμοκράτην τὸν Ῥόδιον εἰς Ἑλλάδα δοῦς χρυσίον εἰς πενήκοντα τάλαντα ἀργυρίου καὶ κελεύει πειρᾶσθαι πιστὰ τὰ μέγιστα λαμβάνοντα διδόναι τοῖς προσηκόσιν ἐν ταῖς πόλεσιν ἐφ' ᾗτε πόλεμον ἐξοίσειν πρὸς Λακεδαιμονίους. ἐκεῖνος δ' ἐλθὼν δίδωσιν ἐν Θήβαις μὲν Ἀνδροκλείδῃ τε καὶ Ἰσμηνίᾳ καὶ Γαλαξιδώρῳ, ἐν Κορίνθῳ δὲ Τιμοκλᾶν τε καὶ Πολυάνθῃ, ἐν Ἀργεὶ δὲ Κύλωνί τε

καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ ΟΥ ΜΕΤΑΛΛΑΒΟΝΤΕΣ
τούτου τοῦ χρυσίου ὅμως πρόθυμοι ἦσαν εἰς τὸν πόλεμον. Non ita
videbatur Theopompo, quem (ut puto) Pausanias sequitur III.
9. 8. Τιθρῦσης ἄνδρα Ῥόδιον Τιμοκράτην εἰς τὴν Ἑλλάδα πέμπει
χρήματα ἄγοντα. — οἱ δὲ τῶν χρημάτων μεταλαβόντες Ἀργείων
μὲν Κύλων τε εἶναι λέγονται καὶ Σωδᾶμας, ἐν Θήβαις δὲ Ἀνδρο-
κλείδης καὶ Ἰσμηνίας καὶ Ἀμφίθεμις, μετέσχε δὲ καὶ ἈΘΗ-
ΝΑΙΟΣ Κέφαλος καὶ Ἐπικράτης καὶ ὅσοι Κορινθίων ἐφρόνουν τὰ
Ἀργείων Πολυάνθης τε καὶ Τιμόλαος. Disertissimum hoc testi-
monium est et satis constat circa illa tempora (anno 395 Timo-
crates in Graeciam venit) Cephalum et Epicratem Athenis sum-
mae reip. praefuisse. Cephalus enim est, qui cum Archino
lapsam remp. sustinuit et restituit, de quo diximus in *Mnemo-
syne* 1875 pag. 13 et 15. Dinarchus *adv. Demosthenem* pag.
100. 3. τότε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, — ὁ κατὰλυθεὶς ὑπ' ἐκείνων
(τῶν Λακεδαιμονίων) δῆμος — πάλιν ἡγεμὼν ἦν τῶν Ἑλλήνων —
συμβούλους ἔχων Ἀρχῖνον καὶ Κέφαλον τὸν Κολυττήα. Ridetur
Cephalus in Aristophanis *Ecclesiazusis* anno 392, et in eadem
fabula Epicrates, triennio postquam a rege Persarum largitione
corrupti esse narrantur. Ecquid sit in ea narratione veri sciri
non potest. Numquam est de ea re quaestio habita: itaque
neque Xenophon quidquam comperti habere potuit, neque
Theopompus, sed rumores et suspiciones vulgi secutus uterque
memoriae prodidit. Iniecta est quidem eius rei mentio quum
Ismenias Thebanus (*Hellen.* V. 2. 35) apud iniquos iudices cau-
sam de capite diceret: κατηγορεῖτο δὲ τοῦ Ἰσμηνίου καὶ ὡς βαρ-
βαρίζοι καὶ ὡς ξένος τῷ Πέρσῃ ἐπ' οὐδενὶ ἀγαθῷ τῆς Ἑλλάδος
γεγενημένος εἶη καὶ ὡς τῶν παρὰ βασιλείῳ χρημάτων μετελλήφως
εἶη, quod non est triplex crimen sed unum et idem, quod
apud cupidos iudices facile fidem invenit quamquam nihil est
compertum, ut ex iis quae apud Xenophontem statim sequun-
tur facile colligitur.

Agesil. 16. 13. βουλευέσθω τοῖνον ἐκεῖνος, ἡμεῖς δὲ δὴ πορευόμεθα.
In aliis legitur ἡμεῖς δ' ἤδη, quod verum est, sed praeterea
coniunctivus requiritur: ἡμεῖς δ' ἤδη πορευόμεθα. Sumat ille
sibi, inquit, spatium ad deliberandum, at nos statim ingredia-
mur iter.

Agesil. 18. 5. λέγει δὲ τὴν μάχην ὁ Ξενοφῶν ἐκείνην οἶαν οὐκ ἄλλην τῶν ΠΩΠΟΤΕ γενέσθαι. Nimium hoc quidem est et falsum. Melius Xenophon *Hellen.* IV. 3. 16. διηγῆσομαι δὲ καὶ τὴν μάχην· καὶ γὰρ ἐγένετο οἷα οὐκ ἄλλη τῶν Γ' 'ΕΦ' 'ΗΜΩΝ. Suspicio igitur Plutarchum dedisse: οἶαν οὐκ ἄλλην τῶν ΤΟΤΕ γενέσθαι.

Agesil. 19. 16. (*Agesilaus*) τὴν δεκάτην ἀπέθυσε τῶν ἐκ τῆς 'ΑCΙΑC λαφύρων ἑκατὸν ταλάντων γενομένην, Xenophon *Hellen.* IV. 3. 21. δεκάτην τῶν ἐκ τῆς ΛΕΙΑC τῷ θεῷ ἀπέθυσεν οὐκ ἐλάττω ἑκατὸν ταλάντων. Perspicuum est Xenophontem τῶν ἐκ τῆς 'ΑCΙΑC scripsisse pro ΛΕΙΑC. Non possunt enim *manubiae* τὰ ἐκ τῆς λείας appellari.

Agesil. 20. 1. ὁρῶν ἐνίοις τῶν πολιτῶν — δοκοῦντας εἶναί τινας καὶ μεγάλα φρονοῦντας. Neque μεγάλα φρονεῖν neque μεγαλοφρονεῖν Plutarcho usitata sunt sed μέγα φρονοῦντας legendum.

Agesil. 23. 29. *Agesilaus dictitabat*: εἰ δίκαιοι πάντες γένοιτο μηδὲν ἀνδρείας δεήσεσθαι. Lege μηδὲΝΑ.

Agesil. 24. 28. ἡμέρα γὰρ αὐτὸν ἐν τῷ Θριασίῳ πεδίῳ κατέλαβεν [καὶ κατέλαμψεν] ἐλπίσαντα νυκτὸς προσμίξειν τῷ Πειραιεῖ. Dittographiam vides manifestam. Rei natura postulat: ἡμέρα κατέλαβεν αὐτόν, ut saepe dicitur νύξ κατέλαβεν nox oppressit. Plane alienum a sententia est: *dies, sol, eum radiis illustravit*, quasi in clara luce Sphodrias fulgeret.

Agesil. 27. 1. ἐν δὲ Μεγάρῳις — ἀναβαίνοντας αὐτοῦ — σπάσμα καὶ πόνον ἰσχυρόν ἔλαβε τὸ ὑγίης σκέλος. Non est haec Graeca oratio τὸ σκέλος λαμβάνει πόνον, sed πόνον λαμβάνει τὸ σκέλος ex ipsa rei natura, et similia his sexcenta sunt ὕπνος με λαμβάνει, φόβος, ὑποψία, θαῦμά με λαμβάνει. Vera lectio est in plerisque libris, sed meliores testes et in his Sangermanensis liber saepe mendosas scripturas exhibent, ut h. l. πόνον ἰσχυρόν, quod nauci non est.

Agesil. 28. 23. *Agesilaus ἐξέπραξε τὸν πόλεμον ἐλπίζων αὐτοῖς*

μὲν [αὐτονόμου] τῆς Ἑλλάδος ὅλης ὑπαρχούσης, ἐκσπόνδων δὲ τῶν Θηβαίων γενομένων καιρὸν εἶναι δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν. Rectissime Sintenis: „*ipsum istud αὐτονόμου suspectum Imperio vereor ne delendum sit.*” Sic lux affulget: ὅλη ἡ Ἑλλάς ὑπῆρχε τοῖς Λακεδαιμονίοις. Ὑπάρχειν τινὶ esse *favere alicui, stare ab alicuius partibus* satis est notum ac frequens, ut in *Anabasi* I. 1. 4. Παρύσατις μὲν δὴ ἡ μήτηρ ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ. et in *Hellen.* VII. 5. 5. ὁ μὲντοι Ἑπαμεινώνδης ἐλογίζετο ἐν Πελοποννήσῳ σφίσιν ὑπάρχειν Ἀργεῖους τε καὶ Μεσσηνίους. Apud Demosthenem pag. 384. 24. Thebani Philippo ὅλην τε τὴν πόλιν καὶ σφεῖς ὡμολόγουν ὑπάρξειν αὐτῷ.

Agesil. 29. 1. συμβάντος — τοῖς Θηβαίοις — εὐτυχήματος οἷον οὐ γέγονεν ἄλλοις Ἑλλήσι πρὸς Ἑλληνας ἀγωνισκόμενοις. Loquendi usus postulat: οἷον οὐ γέγονεν ἄλλο Ἑλλήσι, deinde nescio quis ἄλλο ad sq. Ἑλλήσιν accommodavit.

Agesil. 30. 24. Agesilaus in concione dixit ὅτι τοὺς νόμους δεῖ σήμερον ἔαν καθεύδειν, ἐκ δὲ τῆς CHMEPON ἡμέρας κυρίου εἶναι πρὸς τὸ λοιπόν. Rectissime Sintenis annotavit „*exspectabam* ἐκ δὲ τῆς αὔριον. cl. apoph. 191 c. 214 b.” Ut enim nemo potest simul dormire et pugnare, sic leges non possunt simul dormire et valere. Recipiendum omnino est ἐκ δὲ τῆς ΑΤΡΙΩΝ, ut in apoph. 119 c. ἐκέλευσε τοὺς νόμους ἀπὸ τῆς αὔριον κυρίου εἶναι. et pag. 214 b. τοὺς ὄντας νόμους καλῶς ἔχον ἐς κυρίου ἀπὸ τῆς αὔριον εἶναι.

Agesil. 32. 8. πορευόμενον δὲ πρῶτον τῆς Φάλαγγος τὸν Ἑπαμεινώνδην ἐδείκνυσάν τινες τῷ Ἀγησιλάῳ· κἀκεῖνος — πολὺν χρόνον ἐμβλέψας αὐτῷ καὶ συμπαραπέμψας τὴν ὄψιν [οὐδὲν ἤ] τοσοῦτον μόνον εἶπεν· „ὦ τοῦ μεγαλοπράγμονος ἀνθρώπου.” Ubi οὐδὲν ἢ deleveris sana et Graeca oratio erit. Quid notius quam τοσοῦτον μόνον εἶπεν, ut in *Pompeio* 60. 13. τοσοῦτον μόνον — βοήσας. et alibi passim.

Agesil. 32. 40. Thebanos excessisse e Laconica οἱ μὲν ἄλλοι λέγουσι χειμῶνων γενομένων ἀπιέναι καὶ διαρρεῖν ἀτάκτως, οἱ δὲ τρεῖς μῆνας ἐμμεμενηκότας ὅλους. Non sunt haec inter se con-

traria, sed et hoc verum est et illud. Per tres ferme menses Thebani in Laconica manserunt omnia ferro et igne vastantes, deinde ob hyemis asperitatem abierunt. Xenophon Hellen. VI. 5. 50. οἱ δὲ Θηβαῖοι — ἀπιέναι ἐβούλοντο ἐν τῇς χώρας ὅτι ἐώρων ἐλάττους τὴν στρατὸν καὶ ἡμέραν γιγνομένην, τὰ δὲ ὅτι σπανιώτερα τὰ πιτῆδαι ἦν· τὰ μὲν γὰρ ἀνῆλθο, τὰ δὲ διήρπατο, τὰ δὲ ἐξενέχυτο, τὰ δὲ κατεκέναντο. πρὸς δ' ἔτι καὶ χειμῶν ἦν.

Agésil. 32. 44. Θεόπομπος Φησιν ἤδη τῶν Βοιωταρχῶν ἐγνωκότων ἀπαίρειν ἀφικέσθαι πρὸς αὐτοὺς Φρίξον ἄνδρα Σπαρτιάτην παρ' Ἀγχιλάου δέκα τάλαντα κομίζοντα τῇς ἀναχωρήσεως μισθὸν ὥς τε τὰ πάλαι δεδογμένα πράττουσιν αὐτοῖς ἐΦόδιον παρὰ τῶν πολεμίων προσπεριγενέσθαι.

Quam parum sit Theopompo sine locuplete teste credendum Plutarchus demonstrat, qui subridens addit: τοῦτο μὲν οὖν οὐκ οἶδ' ὅπως ἡγνύησαν οἱ ἄλλοι, μόνος δὲ Θεόπομπος ἥσθετο.

Agésil. 36. 27. σκάπτειν αὐτοῖς — ἐπῆει καὶ λέγειν ὅτι τοῦτο ἦν τὸ μυθολογούμενον· Ὡδίνειν ὄρος, εἶτα μὺν ἀποτεκεῖν. Non est usitatum in talibus orationem indirectam ponere: itaque duabus literulis correctis scribendum: ὩδινΕΝ ὄρος, εἶτα μὺν ἀπετεκεΕΝ. Hanc ipsam historiolum narrans Athenaeus pag. 616 d. scribit: Τάχως — Ἀγχιλάου σκάψας — ἰδιώτης ἐγένετο. — τὸ δὲ σκάμμα ἦν·

Ὡδινεν ὄρος, Ζεὺς δ' ἐφοβεῖτο, τὸ δ' ἔτεκεν μὺν.

ὅπερ ἀκούσας ὁ Ἀγχιλάος καὶ ὀργισθεὶς ἔφη „Φανήτομαι σοί ποτε καὶ λέων.”

Agésil. 40. 10. Agesilaus in Aegypto moritur βιώσας μὲν ὀγδοήκοντα καὶ τέσσαρα ἔτη, βασιλεύσας δὲ τῇς Σπάρτης ἐν τῶν τεσσαράκοντα πλέον καὶ τούτων ὕπερ τριάκοντα — σχεδὸν ὅλης τῇς Ἑλλάδος ἡγεμὼν — ἄχρι τῇς ἐν Λεύκτραις μάχης.

Agesilaus natus est	anno 441.
rex factus	„ 398.
in Asiam profectus	„ 396.
revocatur	„ 394.
pugna ad Coroneam	„ 394.
Leuctra	„ 371.
Mantineia	„ 362.

Itaque post pugnam Mantineensem ἐγεγόνει ἔτη ἀμφὶ τὰ ὀγδοήκοντα. Xenophon *Agésil.* III. 28. Est operae pretium totum locum apponere: ἤδη μὲν ἐγεγόνει ἔτη ἀμφὶ τὰ ὀγδοήκοντα, κατανευσθεὶς δὲ τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα ἐπιθυμοῦντα τῷ Πέρσῃ πολεμεῖν — ἄσμενος ἤκουσεν ὅτι μετεπέμπετο αὐτὸν καὶ ταῦτα ἡγεμονίαν ὑπισχνούμενος. Natus enim anno 441 anno pugnae ad Mantineam (362) erat annorum 79 et sequenti demum anno (aetatis octogesimo) in Aegyptum profectus est. Hinc error in ea re eximendus est ex cap. 36. 6. ὙΠΕΡ ὀγδοήκοντα γεγονόσ ἔτη, imo vero ΠΕΡΙ ὀγδοήκοντα, ut apud Xenophontem ἀμφὶ τὰ ὀγδοήκοντα.

Itaque anno 361 in Aegyptum profectus bellum ibi gessit non per unum annum, ut opinantur, sed per annos quattuor, et excessit e vita anno 357 postquam annis 361—357 per multos et varios belli casus primum Tachon, deinde Nectanabin armis iuvisset. Mortuus igitur anno 357 ἐβίωσεν ὀγδοήκοντα καὶ τέσσαρα ἔτη, planissime ut Plutarchus memoriae prodidit. Verissimum etiam est quod addit βασιλεύσας τῆς Σπάρτης ἐνὶ τῶν τεσσαράκοντα πλέον, nempe ab anno 398 usque ad 357. Sed falsum et mendosum est quod sequitur: καὶ τούτων ὙΠΕΡ τριάκοντα — ἄχρι τῆς ἐν Λεύκτροις μάχης. Perspicuum enim et certum est spatium hoc esse annorum XXVII (398—371), non ὑπὲρ τριάκοντα. Non est autem Plutarchus in culpa, sed iterum idem scribae error nobis imponit Emendandum: καὶ τούτων ΠΕΡΙ τριάκοντα per annos CIRCITER triginta. Posuit de more numerum, quem rotundum appellare solemus ¹⁾. Sic omnia optime congruunt et testibus sua fides constat. Hoc unum in his mihi sumsi bellum in Aegypto non intra unius anni spatium confectum esse, sed per plures annos tractum (361—357). Non erit hoc mirum reputantibus variam belli fortunam, loca longe dissita, lenta itinera. Agesilaus promissam sibi ἡγεμονίαν non adeptus sed tantum conducticiis copiis

1) Asconius Pedianus ad *Pisonianam* p. 6. „XXXX annis ante me Consulēm.” annotavit: „hic non subtilis computatio annorum facta est, verum summatim tempus comprehensum est ut perinde acceperit ac si dixerit prope XXXX.” — „Idem Cicero in ea quoque, quam habuit in Catilinam in Senatu, cum octavus decimus dies esset posteaquam factum Scitum ut viderent Consules ne quid resp. detrimenti caperet dixit vigesimum diem habere (se) Senatus consultum tanquam (gladium in vagina reconditum).”

praefectus, classi enim Chabrias praeerat, et summa imperii erat penes Tachon, coactus barbari hominis fastum et ineptias devorare, primum invitus συνεξέπλευσεν ἐπὶ τοὺς Φοίνικας αὐτῷ παρὰ τὴν ἀξίαν τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὴν φύσιν ὑπείκαν καὶ καρτερῶν ἄχρι οὗ καιρὸν ἔλαβεν (Plutarch. 37. 7.). Postquam enim Tachos ex Phoenice se recepit Nectanabis ἀνεψιὸς αὐτοῦ Τάχῳ a rege Persarum defecit et ab Aegyptiis rex renuntiatus cum Chabria et Agesilao agere coepit ut deserto Tacho ad suas partes transirent. Agesilaus morum Tachi pertaesus et de eo prodendo cogitans misit Spartam qui Tachon criminarentur et collaudarent Nectanabim. ἐπεμψαν δὲ κἀκείνοι, et duarum legationum verba Spartaē audita sunt. Respondent legatis eam rem curaturum Agesilaum, cui scripserant ut id faceret *quod ei e rep. esse videretur*. Itaque Agesilaus turpiter destituto vetere socio et amico copias ad Nectanabim traducit. Plutarchus, ut est candidus ac μισοπόνηρος, excandescit ad haec et scribit: τὸ δικαιοτάτον ἔνομα τῆς πράξεως προδοσία ἦν. et acrius etiam in comparatione Agesilai et Pompeii 5. 6. (Agesilaus) πιστευθεὶς ἐγκατέλιπε καὶ μετέστη πρὸς τοὺς πολεμοῦντας οἷς ἐπλευσε συμμάχων.

Tachos igitur Sidonem et inde ad regem Persarum profugit. Interea novus rex ἐκ Μένδητος exoritur, qui et ipse Agesilaum tentat promissis. Hinc denuo suspiciones et frigus inter Nectanabim et Agesilaum: ὁ δὲ Ἀγησίλαος ἡγανάνκει μὲν ἀπιστούμενος καὶ βαρέως ἔφερεν, αἰσχυρόμενος δὲ [καὶ] πάλιν μετασῆναι πρὸς τὸν ἕτερον καὶ τελέως ἀπελθεῖν ἄπρακτος, ἡκολούθησε καὶ συνεισῆλθεν εἰς τὸ τεῖχος. (38. 20) ubi rectissime Coraes pro καὶ τελέως emendavit ἢ τελέως. Praecedens καὶ in καὶ πάλιν ex uno libro receptum mendosum est. Verum esse arbitror: αἰσχυρόμενος δὲ ἢ πάλιν μετασῆναι πρὸς τὸν ἕτερον ἢ τελέως ἀπελθεῖν ἄπρακτος. Toleravit igitur obsidionem, arte hostes superavit, deinde in loca clausa compulsos occisione occidit. Quis credat haec omnia *intra unius anni spatium* fieri potuisse? Verissima igitur est eorum sententia qui Agesilaum annorum octoginta in Aegyptum profectum esse scribunt et *quatuor et octoginta* annos natum excessisse e vita. Confirmantur haec etiam aliunde. Cleombrotus anno 378 cum exercitu in Boeotiam mittitur (cap. 24. 9), ὁ γὰρ Ἀγησίλαος ὥς ἔτη τεσσαρά-

κοντα γεγονώς ἀφ' ἥβης καὶ στρατείας ἔχων ἄφεσιν ὑπὸ τῶν νόμων ἔφυγε τὴν στρατείαν (recte Stephanus *στρατηγίαν*) ταύτην, quae sumta sunt ex *Hellenicis* V. 4. 13. Ἀγησίλαος λέγων ὅτι ὑπὲρ τετταράκοντα ἀφ' ἥβης εἶη καὶ ὥσπερ τοῖς ἄλλοις τοῖς τηλικούτοις οὐκ εἴη ἀνάγκη εἶη τῆς ἑαυτῶν ἕξω στρατεύεσθαι, οὕτω δὲ καὶ βασιλεῦσι τὸν αὐτὸν νόμον εἶναι ἀπεδείκνυ. Spartae enim ut Romae sexagenario maior habebat militiae vacationem et Agesilaus illo tempore annos LXIII. erat natus (441—378).

Quicumque belli ab Agesilao in Aegypto gesti historiam diligenter cognoverit non sine indignatione leget mendacia eius, qui sub Xenophontis nomine latens *Agesilai Encomium* conscripsit II. 30. Idem mirabitur Diodori Siculi negligentiam et sociordiam mirifice omnia confundentis XV. 93. ubi vide Wesselingii notam.

Plutarchus in caeteris Xenophontis *Hellenica* potissimum sequitur, in iis quae post proelium ad Mantineam gesta sunt Theopompum auctorem habet. Diligenter autem *Agesilai Encomium* lectitavit, quod ab ipso Xenophonte compositum esse, ut veteres omnes, opinabatur. Cicero ad *Familiar.* V. 12. 7. *Agesilaus neque pictam neque fictam imaginem suam passus est esse* (ἀπέϊπε μήτε πλασάν μήτε μιμηλάν τινα ποιήσασθαι τοῦ σώματος εἰκόνα. Plutarch. 2. 15. ex eodem fonte, Theopompo). *Unus autem Xenophontis libellus in eo rege laudando facile omnes imagines omnium statuasque superavit.* Primus omnium Valckenarius (ad Herod. III. 134 et IX. 27) intellexit non esse Xenophontis *laudem Agesilai*, sed a Sophista nescio quo suppositam. Collegerat hoc ex oratione et stilo calamistris inusto et a Xenophontea simplicitate multum diverso. Dabo aliud argumentum aliquanto magis ἀναντίλεκτον. Legitur in *Agesilao* I. 6. Ἀγησίλαος τοίνυν ἔΤΙ ΜΕΝ ΝΕΟΣ ὈΝ ἔτυχε τῆς βασιλείας, ἄρτι δὲ ὄντος αὐτοῦ ἐν τῇ ἀρχῇ ἐξηγγέλθη βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἀθροίζων — κράτευμα — ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Ain' vero? ἔτι νέος ᾖν. Agesilaus TRES ET QUADRAGINTA annos natus regnum adeptus est (441—398) et quum in Asiam venit et cum Xenophonte amicitiam coniunxit (anno 396) erat QUADRAGINTA ET QUINQUE annorum. Quis igitur sanus in animum inducere poterit Xenophontem ipsum scripsisse: ἔτι νέος ᾖν τῆς βασιλείας ἔτυχεν? Habent hoc exacta aetate senes, ut eos qui

circiter quadraginta annos nati sint *adolescentes* aut *adolescentulos* appellent. Sed Xenophon ubi primum in Asia vidit Agesilaum erat ipse annorum XXXIII. cf. Sallust. Catil. 49. „„*Catulus ex petitione Pontificatus odio incensus quod extrema aetate maximis honoribus usus ab adolescentulo Caesare victus discesserat.*” Erat tum ille *adolescentulus* XXXVII annorum et designatus Praetor.

Non minus aperte falsum est quod olim eruditi credebant, Agesilaum a Xenophonte *institutum* esse. Cicero *de Oratore* III. 34. 139. *Aliisne igitur artibus hunc Dionem instituit Plato, — aut Xenophon Agesilaum?* Xenophon natus anno 429 a. Chr., ut in *Novis Lectt.* demonstravimus, annorum erat TRIGINTA TRIUM (429—396) quum in Agesilai annos XLV nati amicitiam reciperetur, et qui Agesilaum praeceptis Socraticis ab eo institutum esse opinantur parum videntur Agesilai indolem et ingenium cognitum habere.

Τοσοῦτον ἄρα ἦν τότε σκότος πρὸ τῆς ἀληθείας.

CN. POMPEIUS.

Pompeii 1. 5. οὔτε γὰρ μῖσος οὔτως — ἄγριον ἐπεδείξαντο Ῥωμαῖοι πρὸς ἕτερον στρατηγὸν ὥς τὸν Πομπηίου πατέρα Στράβωνα. Desideratur praepositio in hac verborum compositione prorsus necessaria: ὥς ΠΡΟΣ τὸν Πομπηίου πατέρα.

Pompeii 7. 14. πρὶν ἐν Ἑμβολαῖς ὑστῶν γενέσθαι τὰς Φάλαγγας. Male repetita praepositio est et legendum πρὶν ἐν ΒΟΛΑῖς ὑστῶν γενέσθαι, ut in *Caesare* 44. 22. μέχρι οὗ ὑστῶν βολῆς ἐντὸς (intra teli iactum) γένανται. Obmovet Sintenis *Coriol.* 9. 30. ὥς δ' ἦσαν Ἑμβολαὶ δοράτων καὶ τοῦ Μαρκίου προεκδρομόντος οὐκ ἀντέσχον οἱ κατὰ στόμα, sed vera scriptura haec est: ὥς δ' ἦσαν ἘΝ ΒΟΛΑΙΣ δοράτων. Graeci et praesertim Polybius et Plutarchus Romanorum *pila* ὑσσούς appellant. In *Evangel. Joh.* 19. 13. in omnibus libris fidei concordia legitur: πλητάντες σπόγγον ὄξους καὶ ὙCCΩΠΩΙ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. Ex densa caligine claram lucem fecit admirabilis Camerarii emendatio ὙCCΩΙ ΠΕΡΙΘΕΝΤΕΣ. Nesciebant scribae veteres quid esset ὑσσῶ. Itaque notum sibi vocabulum ὑσσῶπω substituerunt, quod abhorret prorsus a sententia.

*Scilicet is scribis labor est, ea cura quietos
sollicitat?*

Minime gentium.

Pompeii 7. 16. τέλος δὲ Κάρβωνος αὐτοῦ περὶ τὸν Ἄρσιν ποταμὸν ἱππέων συχνὰς ἴλας ἀφέντος. Non erat in terris flumen Ἄρσις. Scribendum Αἴσιν. Strabo pag. 217 Cas. ὄριον δὲ τῆς χώρας ταύτης (Galliae Cisalpinæ) — ὁ Αἴσις ποταμός, ὕψερν δὲ ὁ Ῥουβίκων. et sic saepius in Italiae descriptione.

Pompeii 8. 7. Pompeius re praeclare gesta victrices legiones ad Syllam adduxit. ὡς εἶδεν ὁ Σύλλας — τὴν στρατιὰν παρεστῶσαν εὐανδρίῃ τε θυμασίῃ καὶ διὰ τὰς κατορθώσεις ἐπηρμένῃ καὶ Ἰλαράν. Non congruit ἱλαρός cum rei natura. Non erant enim διὰ τὰς κατορθώσεις in hilaritatem et laetitiam effusi sed ferociebant et magnos spiritus gerebant. Itaque scribendum: ἐπηρμένῃ καὶ ἸΑΤραν. Frequens est apud Plutarchum γαῦρος, γαυριᾶν, γαυρίαμα, γαυροῦσθαι, quod idem est ac μέγα φρονεῖν. cf. Anton. 33. 14. γαῦρος ἂν καὶ ὑψηλός. Demetr. 28. 20. ὑψηλός καὶ γαῦρος ἐν τοῖς ἀγῶσιν. Pyrrh. 28. 19. γαῦρος ὑπὸ τῆς νίκης, et sic saepius alibi.

Pompeii 8. 10. Sylla a Pompeio imperator salutatus imperatorem eum resalutavit οὐδενὸς ἂν προσδοκήσαντος ἀνδρὶ νέῳ καὶ μηδέπω βουλῆς μετέχοντι κοινῶς Ἀσθαι τοῦνομα τοῦτο Σύλλαν. Coniuncta sunt ἂν προσδοκήσαντος, οὐδεὶς ἂν προσεδόκησεν. nemo expectasset FORE ut Sylla adolescentem nondum Senatoria aetate eo nomine appellaret. Itaque κοινῶς Ἐσθαι reponendum.

Frequentissimum hoc genus vitii est, quo omnes libri commaculantur, sed vitium tamen certum et apertum.

Pompeii 11. 2. ἐδέξατο (Pompeius) — γράμματα Σύλλα κελεύοντα (optime Sintenais κελεύοντοC) εἰς Λιβύην πλεῖν καὶ πολεμεῖν Δομιτίῳ κατὰ κράτος ἡθροικότι πολλαπλασίαν δύναμιν ἥς ἔχων Μάριος οὐ πάλλαι διεπέρασεν ἐκ Λιβύης εἰς Ἰταλίαν καὶ συνέχευε τὰ Ῥωμαίων πράγματα Mendosum est imperfectum συνέχευε et emendandum συνέχευε.

Sintenīs κελεύοντος reponens aptissime contulit locum 13. 1. γράμματᾱ κομίζεται Σύλλᾱ προσταττοντος ἀφίεναι — τὴν στρατιάν.

Pompeii 14. 17. πυθόμενος δὲ καὶ καταπλαγείς τοῦ Πομπηίου τὴν τύλμαν ἀνέβόησε δις ἐφεξῆς „θριαμβευσάτω.“ Duplicato vocabulo scribendum: „θριαμβευσάτω, θριαμβευσάτω.“

Pompeii 17. 16. Φασὶν ἐν συγκλήτῳ πυθόμενου τινὸς καὶ θαυμάζοντος εἰ Πομπηίου ἀνθύπατον οἶεται δεῖν ἐκπεμφθῆναι Φίλιππος· „Οὐκ ἔγωγε“ φάναι τὸν Φίλιππον „ἀλλ’ ἀνθ’ ὑπάτων.“ Cicero *pro lege Manilia* 21. 62. „Quo quidem tempore quum esset nonnemo in Senatu qui diceret Non oportere mitti hominem privatum pro consule; L. Philippus dixisse dicitur Non se illum sua sententia pro consule sed pro consulibus mittere.“ cf. Philippicam XI. 8.

Pompeii 21. 10. Pompeius ad Senatum scripsit ὥς Κράστος μὲν ἐκ παρτάξεως νενίκηκε τοὺς μονομάχους, αὐτὸς δὲ τὸν πρόλεμον ἐκ ριζῶν [παντάπασιν] ἀνῆρκεν. Quam fatuum est παντάπασιν additum verbis ἐκ ριζῶν, quod quid esset interpretari volens nescio quis in margine παντάπασιν adscripsit.

Pompeii 25. 21. de lege Gabinia ὅθεν ἐνίσαντο τῷ νόμῳ πλὴν Κασίπαρος, οὗτος δὲ συνηγόρει [τῷ νόμῳ]. Quis putidum additamentum et aurem laedens retinere volet?

Pompeii 25. 27. Κάτλου δὲ κατὰ τοῦ νόμου ΠΡΟCελθόντος. Quid est in tali re προσελθεῖν? Sententia est: quum Catulus ad dissuadendam legem prodixisset (Rostra conscendisset); itaque ΠΑΡελθόντος verum est. Similiter in vicinia lege: Ῥωσκίου δὲ ΠΑΡελθόντος οὐδεὶς ἤκουσεν, pro προσελθόντος.

Pompeii 25. 32. quum quaesivisset Lutatius Catulus ex populo dissuadens legem Gabiniam, τίνα ἔξετε ἄλλον ἢ ἀπολέσγητε τοῦτον, ἐκ μιᾶς γνώμης ὑπεφώνησαν ἅπαντες „ΣΕΑΤΤΟΝ.“ Divisim scribendum: σὲ αὐτόν. Cicero *pro lege Manilia* XX. 59. (Lutatius Catulus) quum ex vobis quaereret, si in uno Cn. Pompeio omnia poneretis, si quid eo factum esset, in quo spem essetis

habitori; cepit magnum suae virtutis fructum ac dignitatis quum omnes prope una voce IN IPSO [vos spem habituros esse] dixisset. Emblema esse eliminandum vel Plutarchi locus declarat.

Pompeii 27. 26. *Pompeius praedones ἔτι λαμβάνοντας ἐξιχνεύων καὶ λαμβάνων ἐκόμιζεν ὥς αὐτοὺς ἐαυτοῖς ἀνήκεα συνειδότας. Quid certius esse potest quam Reiskii emendatio ἐκόΛαζεν? Sed Sintenis: „non probō” sit pro ratione voluntas.*

Pompeii 30. 25. ὅρος ζητεῖν — ὅπου καταφυγοῦσα διασώτει τὴν ἐλευθερίαν. Sintenis: „ὅποι Reiskii ceteri.” Cur non statim recepit? Quis credat ποῦ ἄπει; et similes plebei sermonis sordes Plutarchi orationem commaculasse? Phrynichus pag. 45. ΠΟΙ ἄπει; συντάσσεται διὰ τοῦ Ι, ΠΟΥ δὲ ἄπει διὰ τοῦ Τ ἀμάρτημα. Castigat aequalium errorem pervulgatum, quo etiam nunc multi multorum loci infecti sunt, ubi non est „*an-ceps discernere quid scriptorum arbitrio condonandum, quid liberiorum negligentiae tribuendum sit,*” ut Lobeckio videtur. Non difficilior enim haec discernuntur quam Latina ubi et quo.

Pompeii 32. 46. ἐν οἷς ἦν Ὑψικρατία παλλακίς — Ὑψικράτην γοῦν αὐτὴν ὁ βασιλεὺς ἐκάλει. Scribendum ex certa et perpetua analogia Ὑψικράτεια.

Pompeii 33. 15. *Tigranes castra Romana ingressurus iubetur ex equo descendere: καὶ ταῦτα οὖν ὁ Τιγράνης ἐπέθετο καὶ τὸ ξίφος αὐτοῖς ἀπολυσάμενος παρεδίδου. Optime sic emendavit Reiskius pro ἀποδυσάμενος, sed αὐτοῖς quoque mendosum est. Leg. αὐτοῖς ἀπολυσάμενος. Ex equo iussus descendit, gladium sua sponte deposuit.*

Pompeii 33. 18. *quum Tigranes in eo esset ut Pompeio ad genua accideret ὁ Πομπηῖος ἔφθη τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ λαβόμενος προσαγαγέσθαι καὶ πλησίον ἰδρύσασθαι ἐαυτοῦ — τῶν μὲν ἄλλων ἔφθσε δεῖν αἰτιᾶσθαι Λεύκολλον. Emendandum est πλησίον ἰδρύσας ἐαυτοῦ, id est καθίσας.*

Praeterea ἔξειν — βασιλεύειν receptum oportuerat pro βασιλεύειν, et ἡμίμνητον pro absurdo ἡμίμνητον, quod Codex optimus

sed scatens vitiis orthographicis obtulit. Paucis ante versibus idem optimus testis pro ἀφρηῆσθαι dedit ἀφρηῆσθε, sed quis talia curabit?

Pompeii 36. 30. οὐ τοῦτο ἔλεγεν εἶναι θαυμαστὸν ἀλλ' "ΟΤΙ μὴ λίθοις βάλλει τοὺς ἀπαντῶντας. Fert Graece loquentium consuetudo ut dicatur ΕΙ μὴ pro "ΟΤΙ μὴ.

Post pauca ubi scribit: ταύτης μὲν ἦν [καὶ] γενεᾶς καὶ αἵματος ἡ Στρατονίκη, expunge καί. Ludit enim in versu Homérico:

ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὐχομαι εἶναι.

et dixerat presse verba poëtae secutus ταύτης μὲν ἦν γενεᾶς ΤΕ καὶ αἵματος ἡ Στρατονίκη.

Pompei. 42. 25. Pompeius Mytilenae ἡσθεῖς τῷ θεάτρῳ περιεγράψατο τὸ εἶδος αὐτοῦ καὶ τὸν τύπον ὡς ὅμοιον ἀπεργασόμενος [τὸ] ἐν Ῥώμῃ, μείζον δὲ καὶ σεμνότερον. Admonitus senties τὸ sententiae inimicum esse delendum.

Pompeii 44. 20 τούτων μέντοι τῶν ὄνειδῶν κοινωνητέον οἰκείοις Πομπηίου γενομένοις. Supplendum: κοινωνητέον "ΑΝ ᾗHN, si cum Pompeio affinitatem contraxissemus.

Pompeii 46. 1. de tertio Pompeii triumpho scribit: ἡλικία δὲ τότε ἦν, ὡς μὲν οἱ κατὰ πάντα τῷ Ἀλεξάνδρῳ παραβάλλοντες αὐτὸν καὶ προσβιβάζοντες ἀξιοῦσι, νεώτερος τῶν τριάκοντα καὶ τεττάρων ἔτων, ἀληθεῖς δὲ τοῖς τετταράκοντα προσῆγεν. Sed haec ἀλήθεια nihil habet veri. Plutarchus in his Livium sequitur, qui quam sit in notandis temporibus indiligens et socors alibi multis ostendimus. Tamen nihil est facilius quam illorum temporum et illorum virorum chronologiam liquido scire. Pompeius natus est anno 106 a. Chr. pridie Calendas Octobres et triumphum de Mithridate duxit anno 61 pridie Calendas Octobres natali suo. Plinius H. N. 37. 2. „tertio triumpho quem (Pompeius) pridie Kalendas Octobres die natalis sui egit." Itaque illo ipso die annos XLV natus erat. Quid igitur illis facias qui, ut eum Alexandro magno similem per omnia facerent, annos XXXIII natum tum fuisse mentirentur, quid Livio (et Plutarcho), qui ei tribuunt annos circiter quadraginta?

Νᾶφε καὶ μέμνασ' ἀπισεῖν.

Addit Plutarchus: 'Ως ἀνητό γ' ἂν ἐνταῦθα τοῦ βίου παυσάμενος ἄχρι οὗ τὴν Ἀλεξάνδρου τύχην ἔσχευεν. In libris est ἀνητο, ἀνατο, ἄνοιτο, quorum ἀνατο verum est. Deinde perinepte γε in tali re interponitur. Legendum igitur: ὡς ἀνατ' ἂν ἐνταῦθα τοῦ βίου παυσάμενος. quam praeclare cum eo actum fuisset si illo tempore excessisset e vita!

Cf. Ciceronem in *Tuscul. Quaestt.* I. 35. ibique interpretes.

Pompeii 47. 18. *Caesar Consul creatus εὐθὺς θεραπεύων τὸν ἄπορον καὶ πένητα κατοικίας πόλεων καὶ νομὰς ἀγρῶν ἔγραφεν.* Egregie placet Reiskii emendatio: τὸν ἄπορον καὶ πένητα "ΟΧΛΟΝ, nisi quod ὄχλον post ἄπορον inseruit.

Pompeii 48. 2. Βύβλω τε γὰρ εἰς ἀγορὰν [τῷ ὑπάτῳ] κατιόντι — ἄφνω προσπεσόντες. Potuitne alieniore loco quam hoc prorsus supervacaneum τῷ ὑπάτῳ interponi? Bibulum esse Caesaris in Consulatu collegam paullo ante dixerat 47. 21.

Pompeii 52. 20. *habebat Pompeius τέσσαρα τάγματα στρατιωτῶν, ὧν Ἐπέχρησε δύο Καίσαρι δεηθέντι πρὸς τὸν ἐν Γαλατίᾳ πόλεμον.* Ἐπικίχημι non est verbum Graecum, nedum ἐπιχράω, unde Lexicorum conditores ἐπέχρησε repetunt. Restitutum est simplex ὧν Ἐχρησε δύο, quo verbo et reliqui omnes et Plutarchus in ea re constanter utuntur. cf. 56. 16. τὰς δυνάμεις ἀπαιτῶν ἃς ἔχρησεν αὐτῷ. et 57. 20. κομίζων ἐκ Γαλατίας ἣν ἔχρησε Πομπήϊος Καίσαρι στρατιάν, et passim.

Pompeii 53. 1. ἐπὶ τούτοις δὲ θαυμαστοὶ καὶ ἀγαπηταί. Faex Graeculorum θαυμαστοῦν dicebat pro θαυμάζειν, ut ἀναστατοῦν pro ἀνιστάναι, et alia huiuscemodi, quae nonnumquam irrepunt in scripta antiquiorum. Itaque reponendum θαυμασθεῖς, quod Graeci omnes in ea re semper habent in ore.

Pompeii 53. 35. ἐπεὶ δ' ἀνεῖλεν ἡ τύχη τὸν ἑφεδρον τοῦ ἀγῶνος εὐθὺς ἦν εἰπεῖν τὸ κωμικόν.

ὡς ἄτερος πρὸς τὸν ἕτερον ὑπαλείφεται,

τὸ χεῖρέ θ' ὑποκονίεται.

Κακόμετρος et nihil habens senario simile prior versiculus ex

Editorum errore natus est. Lege: ὡς ἄτερος πρὸς τὸν ἕτερον
ὑπαλείφεται τὸ χεῖρέ θ' ὑποκονίεται.

qui suavissimus senarius est et Aristophane non indignus.

Pompeii 57. 1. ἐκ τούτου δὲ Πομπηΐος ἐν Νεαπόλει νοσήσας ἐπισΦαλῶς ἀνέρρωσε. Πραξαγόρου δὲ πείσαντος τοὺς Νεαπολίτας ἔθυσαν ὑπὲρ αὐτοῦ σωτήρια. Dicebant veteres ἡ Νέα πόλις, ἐκ Νέας πόλεως, ἐν Νέῃ πόλει, unde τὸ ἐθνικὸν formatur Νεοπολίτης. Sic dicitur ἡ Μεγάλη πόλις et ὁ Μεγαλοπολίτης, ὁ Ἄρειος πάγος et ὁ Ἄρεοπαγίτης, Ἀβάνου τεῖχος et Ἀβανοτειχίτης, Μόψου ἐσίς et Μοψοσηνός, et sic in aliis sexcentis. Haec igitur apud Plutarchum tantum non ubique a scribis ad suam συνήθειαν accommodata passim nobis corrigenda sunt, ut in vita *Alexandri* 9. 5. Ἀλεξάνδρου πόλιν προσηγόρευσε, pro Ἀλεξανδρόπολιν, et similiter in ceteris.

Praeterea vehementer suspectum est ἀνέρρωσεν. Sententia certa est, ut de eadem re Cicero *Tusc. Qu aestt.* I. 35. „*Pompeio quum graviter aegrotaret Neapoli melius est factum.*” Sed ἀναρρωνύναι non significat convallescere, sed *pristinum robur ac vires reddere*. Unicus affertur locus ex *Regum Apophth.* p. 182 b. νοσήσας μακρὰν νόσον ἀνέρρωσεν, qui liber a Graeculo ex Plutarcheis consarcinatus est. *Pompeio melius factum est* Graece dicitur Πομπηΐος ἐρράϊσεν, ut in vita *Demetrii* 48. 17. νόσος βαρεῖα τὸν Δημήτριον καταλαβοῦσα, et post pauca: μόλις ἐν ἡμέραις τεσσαράκοντα ῥαΐσας.

Sic passim dicitur ῥαῖσται, ῥάων γέγονα, ῥάων εἰμί, ῥῶον ἔσχον ἐκ τῆς νόσου, idque ipsum Plutarchus in eadem re dixerat: νοσήσας ἐπισΦαλῶς ἐρράϊσεν.

Pompeii 61. 17. οὕτω δὲ ψηφισάμενος ταραχὴν ὈΠΑΝ καὶ κελεύσας ἅπαντας ἔπεσθαι. Mirificum dicendi genus ψηφισάμενος ταραχὴν ὄραν pro eo, quod Romani dicebant: *tumultum esse decrevit*. Livius XXXIV. 56. *ob eas res tumultum esse decrevit Senatus*. Cicero *Philipp.* VI. 1. 2. *tumultum esse decerni, iustitium indici, saga sumi dixi placere*. Stabilitur autem vulgata scriptura loco in vita *Caesaris* 33. 29. ψηφίζεται ταραχὴν ὄραν.

Pompeii 64. 4. erant in Pompeii exercitu ἵππεῖς Ῥωμαίων καὶ Ἰταλῶν τὸ ἀνθρῶπιν ἐπτακισχίλις γένεσι καὶ πλούτῳ καὶ

Φρονήματι διαφέροντες. Rescribendum est πλούτοIC, ut γένεσι (non γένει) et Φρονήμασι (non Φρονήματι). In talibus enim singularis cum singulari componitur, pluralis cum plurali. Eupolis apud Stobaeum 43. 9.

ἡμεῖς γὰρ οὐχ οὕτω τέως ᾠκοῦμεν οἱ γέροντες,
ἀλλ' ἦσαν ἡμῖν τῇ πόλει πρῶτον μὲν οἱ στρατηγοί
ἐκ τῶν μεγίστων οἰκιῶν πλούτῳ γένει τε πρῶτοι.

Plato in *Gorgia* pag. 523 c. πολλοὶ ψυχὰς πονηρὰς ἔχοντες ἡμφιεσμένοι εἰςὶ σώματά τε καλὰ καὶ γένη καὶ πλούτους.

Sic Plutarchus et alibi et in vita *Ciceronis* 10. 27. τῶν πλούτων εἰς ἀγεννεῖς καὶ ταπεινοὺς συνερρηκότων ἀνθρώπους.

Pompeii 67. 15. Δομίτιος δὲ αὐτὸν ΑΕΙ Ο ΒΑΡΒΟC 'Αγαμέμνονα καλῶν καὶ βασιλέα βασιλέων ἐπίφθονον ἐποίει. Verum vidit Sintenis restituens: Δομίτιος δὲ αὐτὸν 'ΑΗΝΟΒΑΡΒΟC, sed nescio quomodo in textu reliquit: αὐτὸν αἰὲ ὁ Αἰνόβαρβος. In optimo omnium Codice est lectio pessima αἰὲ ὁ βάρβαρος. Sic autem Graeculus nihil cogitans *correxerit* scilicet pro ἑ βάρβοC.

Pompeii 67. 22. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα πολλὰ λέγοντες ἄνδρα δόξης ἤττονα καὶ πρὸς τοὺς φίλους αἰδοῦς [τὸν Πομπηϊόν] ἐξεβιάσαντο. Frigidum additamentum τὸν Πομπηϊόν sciolo qui adscripsit lubenter reddimus.

Pompeii 68. 3. Λαβινηδὸς — πρῶτος ἀναστὰς ᾤμωσε —, τὰ δὲ αὐτὰ καὶ πάντες ᾤμωNTσαν. Nullus est hic imperfecto locus. Legendum ᾤμωσε — πάντες ᾤμωσαν. Iuravit primus Labienus, deinde omnes *idem iusiurandum dederunt*.

Post pauca in libris est 68. 16. μέλλοντος αὐτοῦ πρὸς CΚΟΤΟΤC 'ΑΝαξευγνύειν. Corrigunt πρὸς Σκοτοῦσαν, sed verior lectio est πρὸς ΣκοτοῦCαν, quia (ut alibi ostendimus) in his formis alterum C omittitur Συρακοῦσαι, Ἀργινοῦσαι, et sic Σκοτοῦσα, Δρυοῦσα caeteraque id genus omnia.

Cf. noster SYLLABUS ERRORUM ad Strabonem in *Miscellan. Criticis* pag. 210 sq. In Plutarchi Codicibus non raro emendata forma integra servata est, ut in *Sertorio* 7. 17. πιτυούση, et in *Pelopida* 29. 22. σκοτούση, et in *Tito* 7. 14. σκοτοῦσαν, et in *Paulo Aemilio* 16. 10. περὶ σκοτοῦσαν, quae omnia Editores depravarunt.

Pompeii 70. 22. Codices: τότε δὲ ἀλλήλοις μαχομένοι συνῆσαν. Recte Coraëς μαχομένοι, sed συνήεσαν quod idem reponit non est vera forma. Plutarchus, ut omnes qui eleganter scribebant, utitur formis Atticis ἤμεν, ἤτε et ἤσαν, quas refingunt scribae sedulo, nisi quando in veteri mendo delitescabant ut in CTNHCAN pro συνῆσαν.

Pompeii 71. 1. τὸ Φαρσάλιον πεδῖον ἀνδρῶν καὶ ἵππων καὶ ὀπλῶν Ἀνεπέπλησο. Plutarchus, ut caeteri boni scriptores, diligenter distinguebat ἘΜπίμπλημι et ἈΝΑπίμπλημι. Ἀνάπλεως enim et ἀναπιμπλάναι ponitur de rebus sordidis, spurcis, τυρπίbus, miseris, αἵματος, κονίας, πηλοῦ et sim. itaque τὸ πεδῖον ἀνδρῶν Ἀνεπέπλησο ineptum est pro Ἐνεπέπλησο. vid. Pomp. 74. 21. καὶ σὲ δυσυχίας ἀναπλήσασαν τοσαύτης. Sic 61. 12 mendose legebatur: ὃ τις ἐνετύχανε πάθει — τούτῳ φέρων ἐκεῖνον Ἐνεπίμπλη, ubi optimus testis ἈΝεπίμπλει servavit; id est ἀνεπίμπλη. Praeterea scribendum τούτου φέρων ἐκεῖνον ἀνεπίμπλη.

Pompeii 79. 20. periit Pompeius ἐξήκοντα μὲν ἐνὸς δέοντος (recte Sintenis δέοντα) βεβιωκὸς ἔτη, μιᾷ δ' ὕστερον ἡμέρᾳ τῆς γενεθλίου (Calendis Octobribus) τελευτήσας τὸν βίον. Etiamnunc Plutarchus fallitur. Pompeius anno 106 natus et occisus anno 48 vixit annos LVIII, non LIX.

Pompeii 80. 29. eximia et palmaris est Emperii emendatio. In libris est: Καῖσαρ ἐλθὼν εἰς Αἴγυπτον αὐγουστοσ οὕτω καταπεπληγμένην sine ullo sensu. Scriptum erat in vetusto Codice ΑΓΟΥCΤΟCΟΥΤΟΥΚΑΤΑΠΕΠΛΗCΜΕΝΗΝ. id est, ut Emperius repperit, αἶγους τοσούτου καταπεπλησμένην, sed stupidus scriba sibi visus est videre Αὐγουστος et errare pergens ΟΥΤΟΥ in οὕτω convertit et καταπεπληγμένην substituit pro καταπεπλησμένην. Plutarchus pro ἀνάπλεως et ἀναπιμπλάναι, quibus Veteres utebantur in re spurca et foeda, solet subinde κατὰπλεως et καταπιμπλάναι scribere concursum vocalium vitans.

Comparat. Agesilai et Pompeii 3. 2. μεγέθει δυνάμεων, ἃς ἐπηγάγετο Πομπήϊος, καὶ πλήθει παρατάξεων, ἃς ἐνίκησεν, οὐδ'

ἂν ὁ Ξενοφῶν μοι δοκεῖ παραβαλεῖν τὰς Ἀγησιλάου νίκας, ὥ δια τᾶλλα καλὰ καθάπερ γέρας ἑξαίρετον δέδοται καὶ γράφειν Ὁ ΒΟΥΛΟΙΤΟ καὶ λέγειν περὶ τοῦ ἀνδρός. Inest haud dubie in his verbis aculeus in Xenophontem, cui quum scribit datum esse ut de Agesilao QUODLIBET et scriberet et loqueretur, satis ostendit existimare sese Xenophontem in laudibus Agesilai paullo cupidiores in aliis excessisse modum, in aliis quae vituperanda essent aut verbis elevarer aut silentio praeteriisse. Plutarchus ὁ Φιλαληθῆς καὶ μισοπόνυρος quamquam impense Agesilaum diligit et admiratur tamen libere et palam in eo reprehendit quae secus facta aut perfide perpetrata iudicabat.

Agesilaus, ut hoc utar, iustitiam colebat in rebus suis et in vita privata *omnium virtutum hanc primariam esse* dictitans, sed idem in rep. et in causis amicorum ius omne violare solebat. Audi Plutarchum 23. 27. τῷ λόγῳ πανταχοῦ τὴν δικαιοσύνην ἀπέφαινε πρωτεύειν τῶν ἀρετῶν, — ἐν δὲ τοῖς ἔργοις οὐκέτι ταύτην διαφυλάττων τὴν δόξαν ἀλλὰ — τῇ φιλονικίᾳ πολλαχοῦ συνεκφερόμενος καὶ μάλις τῇ πρὸς Θηβαίους. Agesilaus levi de causa iram in Thebanos concepit (cap. 6. 41), quae in furorem ae paene rabiem vertit, qua Thebanos funditus excindere gestiebat (cap. 26. 20) θυμῷ τινὶ καὶ φιλονικίᾳ τοὺς Θηβαίους ἀπολέσαι ζητῶν. cf. 22. 4, 23. 16. Hinc non dubitavit nefarium Phoebidae facinus in media pace summa perfidia arcem Cadmeam occupantis probare (cap. 23. 24.). οὐκ ἄκνησε τῷ Φοιβίδῃ βοηθῶν λέγειν ἀναφανδὸν ὅτι δεῖ τὴν πρᾶξιν αὐτὴν εἶ τι χρήσιμον ἔχει σκοπεῖν· τὰ γὰρ συμφέροντα τῇ Λακεδαιμόνι καλῶς ἔχειν αὐτοματίζεσθαι. De eadem re sic Xenophon *Hellen.* V. 2. 32. *Leontiadēs proditor arcis Spartam venit: εὗρε δ' ἐκεῖ τοὺς μὲν ἐφόρους καὶ τῆς πόλεως τὸ πλῆθος χαλεπῶς ἔχοντας τῷ Φοιβίδῃ — ὁ μὲντοι Ἀγησίλαος ἔλεγεν ὅτι εἰ μὲν βλαβερά τῇ Λακεδαιμόνι πεπραχῶς εἴη, δίκαιος εἴη ζημιοῦσθαι, εἰ δὲ ἀγαθὰ, ἀρχαῖον εἶναι νόμιμον ἑξεῖναι τὰ τοιαῦτα αὐτοσχεδιάζειν.* Scilicet iustitia illi nihil aliud est quam τὸ τοῦ κρείττονος συμφέρον. Nempe Plutarcho teste 37. 34. Λακεδαιμόνιοι τὴν πρώτην τοῦ καλοῦ μερίδα τῷ τῆς πατρίδος συμφέροντι διδόντες οὔτε μανθάνουσιν οὔτε ἐπίστανται δίκαιον ἄλλο πλὴν ὃ τὴν Σπάρτην αὖξιν νομίζουσιν. Qui modo iusiurandum dederant *se omnes Graeciae civitates in libertatem vindicaturos* statim fas omne abrumpunt et

Thebanos fraude circumventos in durissimam servitutem redigunt Agesilao probante. Idem ut Sphodriae scelus maneret impunitum sua potentia effecit. Nihil esse iniquius sentiebant omnes „*at vincat utilitas reip.*” et Agesilaus (5. 3.) τοῦς Φίλους οὐκ ἐδύνατο ψέγειν ἀμαρτάνοντας ἀλλὰ καὶ βοηθῶν ἡγάλλετο καὶ συνεξαμαρτάνων αὐτοῖς.

Quum Spartanos aliae ex aliis calamitates afflixissent et clades exitialis Leuctrica et sociorum defectio et Epaminondas Laconicae infestus instaret, Spartanis ἐνέπεσε (cap. 30. 5) δυσθυμία πολλή καὶ πτοία πρὸς τὸ θεῖον ὥς διὰ τοῦτο πρακτούσης κακῶς τῆς πόλεως ὅτι τὸν ἀρτίποδα τῆς βασιλείας ἐκβαλόντες εἶλοντο χωλόν. Ergo propterea Deos iratos esse opinabantur quod regem altero pede claudum creassent, impietatis suae et periurii et perfidiae non meminerant, si Plutarcho credimus. Sed non erat haec aequalium opinio. Xenophon ipse maximus Agesilai et Spartanorum fautor et admirator non dubitavit scribere *Hellen.* V. 4. 1. οἱ θεοὶ οὔτε τῶν ἀσεβούντων οὔτε τῶν ἀνόσια ποιούντων ἀμελοῦσιν. — Λακεδαιμόνιοι γὰρ οἱ ὁμόσαντες αὐτονόμους ἔασειν τὰς πόλεις τὴν ἐν Θήβαις ἀκρόπολιν κατασχόντες ὑπ’ αὐτῶν μόνων τῶν ἀδικηθέντων ἐκολάσθησαν, πρῶτον οὐδ’ ὅφ’ ἔνων τῶν πρόποτε ἀνθρώπων κρατηθέντες.

Multo etiam acrius Xenophon in *Hellen.* VI. 4. 2. idem ostendit. *Prothoo enim pacem suadente ἢ ἐκκλησία ἀκούσασα ταῦτα ἐκείνων μὲν Φλυαρεῖν ἡγάσατο, ἥδη γὰρ, ὥς ἔειπε, ΤΟ ΔΑΙΜΟΝΙΟΝ ἤΓΕΝ, ἐπέσειλαν δὲ Κλεομβρότῳ μὴ διαλύειν τὸ σφάτευμα. Iam enim, inquit, θεοβλάβειν (recordia et amentia) Spartanos invaserat ut caeci in exitium ruerent. „Ita se res habet, ut plerumque fortunam mutaturus Deus consilia corrumpat.” Vell. Patere. II. 118. cf. luculentam Ruhnkenii annotationem ad II. 57. „sed profecto ineluctabilis fatorum vis cuiuscumque fortunam mutare constituit consilia corrumpit.” Dubitari non potest quin et reliqui Graeci et ipsi Lacedaemonii in eadem sententia fuerint, sed magnificae laudes, quibus personatus Xenophon Agesilaum in coelum extulit, veritati offererunt. Non poterant in animum inducere talem ac tantum virum omnium patriae malorum auctorem et revera τῆς πατρίδος ἀλιτήριον fuisse. Non alia res Spartam fregit et perdidit quam inexpiabile Agesilai in Thebanos odium, quos omnibus modis*

irritavit. Agesilaus numquam intermissis expeditionibus Thebanorum virtutem acuit eosque nolentes et invitos belli gerendi artem docuit (cap. 26. 11.) Idem saevissimos tyrannos Thebanorum cervicibus imposuit, quos opibus auxit, praesidio arcis defendit et iustissima caede interentos etiam ulcisci conatus est. Idem Thebanorum legatos (22. 4.) contumeliose habuit et ipsum Epaminondam quum Spartam legatus venisset (28. 9.). Conatus est Sophista, qui *laudem Agesilai* conscripsit eum sic excusare ut diceret: (2. 23.) τὰ μὲν δὴ μέχρι τούτου (usque ad Leuctricam cladem) κοινῇ αὐτός τε καὶ ἡ πόλις εὐτύχει· ὅσα γε μὴν μετὰ ταῦτα σφάλματα ἐγένετο οὐδεὶς ἂν εἴποι ὥς Ἀγησίλαος ἩΓΟΥΜΕΝΟΥ ἐπράχθη. Hoc quidem nemo dicet, namque quum illa gererentur Agesilaus graviter aegrotans decumbebat, sed dubitari non potest quin exitialis belli solus Agesilaus auctor et turbator fuerit. Offensus in concilio παρρησίᾳ Epaminondae εὐθὺς ἐξήλειψε τὸ τῶν Θηβαίων ἔνομα τῆς εἰρήνης καὶ προεῖπε πόλεμον αὐτοῖς (28. 10.), et Prothoo dissuadente οὐκ ἀνῆκεν ὁ Ἀγησίλαος ἄλλ' ἐξέπραξε τὸν πόλεμον ἐλπίζων — καιρὸν εἶναι δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν. (28. 22.). Itaque quum Epaminondas infestus Spartaе immineret audivit Agesilaus minas τῶν Θηβαίων προκαλουμένων ἐκείνου ἰνομαχίῃ καὶ διαμάχεσθαι περὶ τῆς χώρας κελεύοντων, ὃς τῶν κακῶν αἵτιός ἐστιν ἐκκαύσας τὸν πόλεμον (31. 14.) quod bellum ira magis quam ratione susceptum Plutarchus demonstrat (28. 26.).

Ubi Tissaphernes datam fidem et iusiurandum violavit Agesilaus μάλα Φαιδρῶ τῷ προσώπῳ ἀπαγγεῖλαι Τισσαφέρνει τοὺς πρέσβεις ἐκέλευσεν ὥς πολλὴν χάριν αὐτῷ ἔχει ὅτι ἐπιорκήσας αὐτὸς μὲν πολεμίους τοὺς θεοὺς ἐκτήσατο, τοῖς δ' Ἑλλησι συμμάχους ἐποίησεν *Hellen.* III. 4. 11. Quid dixisset Agesilaus si Thebani post arcem dolo malo occupatam iisdem plane verbis ad eum usi essent? ὦ Ἀγησίλαε, ἐπιорκήσας αὐτὸς μὲν πολεμίους τοὺς θεοὺς ἐκτήσω, τοῖς δὲ Θηβαίοις συμμάχους ἐποίησας. Quid respondere ipsi Tissapherni potuisset ita dicenti: ὦ Ἀγησίλαε, καὶ ἡμεῖς, καθάπερ ὑμεῖς οἱ Λακεδαιμόνιοι, τὴν πρώτην τοῦ καλοῦ μερίδα τῷ τῆς πατρίδος συμφέροντι δίδοντες οὔτε μανθάνομεν οὔτε ἐπιτάμμεθα δίκαιον ἄλλο πλὴν ὃ τὴν βασιλείῳ ἀρχὴν αὖξιν νομίζομεν. Tanti est iustitiam in omni re sive privata

sive publica colere et semper iis qui plurimum possunt pol-
lentque tenendum est illud:

οὐκ ἀρετῇ κακὰ φέργα.

Sunt etiam nunc qui iustitiae et aequitati impudenter ante-
ponant τὸ τῆς πατρὶδος συμφέρον, sed quid sit τὸ ὡς ἀληθῶς τῆς
πατρὶδος συμφέρον non est ab hominibus imperii et lucri avidis
constituendum, sed multo melius ex Socraticis disputationibus
praesertim in *Gorgia* et libris *de Rep.* cognoscetur.

INDEX GRAECUS.

A.

- α et εὐ confusa* 15.
α — πρῶτος confusa 170.
Ἀβδαλῶνυμος 249.
ἀβρώς, ὠμοβρώς et sim. 208.
ἀγγελούντων — λαλούντων 260.
ἄγειν εἰς δόξαν 503.
ἄγειν (ἐντιμότερον) 14.
ἀγκράτος — ἀκρατῶς 161.
ἄγρυπνος — ἄτρυτος 524.
ἄγχιστος 188.
ἀδεᾶ δεδοικέναι 130.
ἀδιάφθορον — ἀδιάφορον 396.
Ἀδρίαν — ἀνδρείαν 405.
ἀειεσῶ, εὐεσῶ, κακεσῶ et sim. 169.
ἀείφουρος 192.
ἀήρ. ἀέρων — ὠρῶν 114.
ἄθεοι Christiani 111.
ἀθῶος — ἀθρόως 239.
αἰδοίοις ἔδωκε 100.
αἰόλλειν, non αἰολεῖν 32.
αἶρεσθαι πόλεμον, non αἰρεῖσθαι 397.
Αἴσιν — Ἄρσιν 587.
αἰσχρῶς ἀγωνίζεσθαι 511.
Αἴτια Ῥωμαϊκά, non αἰτίαι 495.
ἄκαιρον — ἀκέραιον 141.
ἀκάτιον ἀράμενοι — ἀγκύριον 519.
ἀκμήs — ἀδμήs 262.

- ἀκολούθων — ἀκολουθούντων 71.
 ἄκριτος — ἀκρίτως 34.
 ἀκύμων βίος 258.
 ἀκύμων — ἀμύμων 519.
 ἀλεαίνειν 162.
 ἀλεῖν. ἀληλεμένοσ 162.
 Ἀλίειον, Ἀλίειον in insula Rhodo 161.
 Ἀλκμάων, Ἀλκμέων (Ἀλκμεωνίδαι), Ἀλκμάν 365.
 ἀλλ' οὖν — γε 53. 277.
 ἄλλων — ἀλλήλων 319. 323.
 ἀλοῦσα — ἄδουσα 291.
 ἄλλως — καλῶς 310.
 ἀλῶναί τινος = ἐπιθυμῆσαι, ἐρασθῆναι 83.
 ἄμωκος (μωκᾶσθαι) 365.
 ἄμωσγέπως — ἄλλως γέ πως 526.
 ἄν ter repetitum 200.
 ἀναβολή — ἀναμονή 389.
 ἀνάγειν εἰς τὸ Φῶς 322.
 ἀναγραφή. ἀναγεγράφει 544.
 ἀναδύειν — ἀναδύειν 5.
 ἀνακαλυπτήριον — ἀνακάλυπτρα 253.
 ἀναπειρᾶσθαι, τὰς ἀναπείρας ποιῆσθαι *de navibus bellicis* 244.
 ἀναπίμπλημι — ἐμπίμπλημι 594.
 ἀναπίπτειν ταῖς ἐλπίσι, ταῖς σπουδαῖς 245.
 ἀνασσεσγμένος 6.
 ἀνατρίβειν — ἐντρίβειν 57.
 ἀνῆττειν — ἀναπνεῖν 106.
 ἀνδρεῖα = Φιδίτια 53.
 ἀνδρῶν βέλτιτος, ἄριστος et sim. 382.
 ἀνθινὰ φορεῖν 283.
 ἀνόνητος — ἀνόητος 297.
 ἀνοσίοις — ἀνθρώποις 373.
 ἀντανισοῦν 267.
 ἀντιδικεῖν = ἀντιλέγειν 332.
 ἀντιδίκων — ἀδίκων 258.
 ἀνυστόν (τὸ) = τὸ δυνατόν 109.
 Ἄνυτος — αὐτός 47.
 ἄξιον *interpolatum* 323.
 ἀπαράλογος *vitiosum* 385.
 ἀπειρία — ἀπορία 275.
 ἀπέπεμψε — ἀπέτρεψε 3.
 ἀπέσβη — ἀπέστη, ἀπέβη, ἀπέπτη 279.
 ἀπετρίψατο — ἀπετρέψατο 498.
 ἀπέρισσα — περισσά 379.

- ἀπέσκληκα 163.
 ἀπιθανότης — πιθανότης 8.
 ἀποδράσεις *vitiose pro ἀποδράῃ* 160.
 ἀποκοπαί (*χερῶν*) 8. 160.
 ἀπολαύειν — ἀπολαβεῖν 494.
 ἀπολόμενον — ἀπολειπόμενον 17.
 ἀπολώλεκα — ἀποδέδωκα 514.
 ἀπόλλ' 308.
 Ἀπόλλωνος — ἡλίου 157.
 ἀπόμισθος — ἄμισθος 249.
 ἀπενία — ἀπόνεια 513.
 ἀποννηθῆναι — ἐπιννηθῆναι 384.
 ἀποπεφασμένως πολεῖσθαι 171.
 ἀποπηδᾶν *celeriter se proripere* 132.
 ἀπόπλους — ἀνὰπλους 324.
 ἀπορεῖν, διαπορεῖν πῶς 2.
 ἀπορεῖν τοῦ δάσοντος et sim. 260.
 ἀποσβείς. ἀποσβεσθείς 164.
 ἀποτρέψαι — ἀποσρέψαι 529.
 Ἄρειος (ῥ) πάγος *Areopagus* 58.
 Ἄρεως rex *Spartanorum* 489.
 ἄρις' ἀνθρώπων et sim. 382.
 Ἄριστογείτονα — Ἄριστοτέλην 302.
 ἄρμα (τὸ) τοῦ Ἥλιου *apud Rhodios* 75.
 ἄρχειν. χερῶν ἀδίκων 130.
 ἀρχεκάκους — ἀρχὴ κακῶν 530.
 ἄρχεται — ἔρχεται 130.
 ἀσέβεια — εὐσέβεια 294.
 Ἀσίας — λείας 580.
 ἄσμενος, ἀσμένως, ἀσμένῳ 34.
 ἀσπαίρειν — ἀπαίρειν 535.
 ἀσυμμετρία — συμμετρία 381.
 ἀτιμάσαι — ἀτιμᾶσαι — ἀτιμῆσαι 543.
 ἄτοπον *interpolatum* 71.
 Ἀτρεΐδα — Ἀδραΐδα 291.
 Ἀτρεΐδα — Ἀτρεΐδας 273.
 ἄττα. πηνίχ' ἄττα 174.
 ἄττα. ἄτοπ' ἄττα et sim. 43.
 ἄττειν — τάττειν — ἄγειν 307.
 αὐθαδίζομαι 68.
 ἀφεῖται — ἀφίεται 273.
 ἀφελείσθαι — ἀφελέσφαι 73.
 Ἀφόβῳ — ἀφόβως 258.

B.

- βαδίζειν — βατάζειν 115.
 βασιλικὸν καλῶς ποιοῦντα κακῶς ἀκούειν 93.
 βιβλίαις — βιβλαίοις 492.
 βοῶν μέγα, non μεγάλα 61.
 βούλει *interpolatum* 56.
 βουλεύειν δρασμένον, Φυγὴν 137.
 βουλήμου ἐξέλασις 525.

Γ.

- γαμηλίαν εἰσφέρειν 297.
 γαστέρα (τὰ ὑπὸ τὴν) 101.
 γαῦρος — ἱλαρός 587.
 γε. καλῶς γε σὺ ποιεῖν *et sim.* 37.
 γέρρα (τὰ) ἀναιρεῖν 175.
 γῆρας ἔσχατον, non ὕστατον 54.
 γλίσχρος — αἰσχρός 510.
 γλίσχονται — γίγνονται 282.
 γύης (ὅ), non ἡ γύη 95.
 γύναια τρέφειν — γένεια 131.

Δ.

- δαιμονίως — εὐδαιμόνως 282.
 δέ —; *confusa* 119.
 δεῖμα — δεῖγμα 298.
 δεῖν. δοῦσι, non δέουσι 66.
 δειπνιεῖν — δειπνεῖν 161.
 ΔΕΙC. δεῖς — δεῖ σ' — δεῖς σε 45.
 δεκάζειν — δικάζειν 283.
 δέλεαρ (τὸ) καταπιεῖν 11.
 δεσμόςφυλαξ — νομόςφυλαξ 160.
 δέσποινα = ἐρωμένη 301.
 δεῦρ' αἰεί 168.
 δέω (τοσοῦτου), δεῖς, δεῖ 44.
 δῆ — δίς 97.
 Δήμητρην *vitiosa forma* 31.
 δημοσιωνῶν *publicanorum* — δημοσίων 554.
 διὰ χρόνου 389.
 διαβεβαιῶσθαι, non διαβεβαιοῦν 67.
 διαδεῖσθαι 95.
 διάθεσις (ἡ ἀντικειμένη) 323.
 διατετρημένος — διατετμημένος 52.
 διατρηθῆναι — διατορηθῆναι 147.

- διαφθερεῖ — διαφέρει 223.
 διαφθορά — διαφορά 544.
 διέλ^ξ (διέλαβεν) *et sim.* 315.
 διηρμένος τὸ ξίφος — διηρημένος 252.
 δικαστήριον — ἐργαστήριον 63.
 δοκεῖ — ἐδόκει 39.
 δοκῇ — ἀρκῇ 135.
 δόξειν — δεῖξειν 301. 303.
 δρᾶν — ὀρᾶν 82. 333.
 δραξάμενος — δεξάμενος 282.
 δυσσυγκάθετος 388.
 δφον = δίφθογγον 191.
 δωμάτιον *cubiculum* 295.
 δῶν ἀναδῶν, ὑποδῶν, ποτ δέων 113.
 Δωριῆς, βασιλῆς, γονῆς *et sim.* 32.

E.

- ἔγγιον γόνυ κνήμης 145.
 ἐγρηγορώς — ἐγρηγορότως 15.
 ἔδνα *vitiose usurpatum* 136.
 ἐξήτει — ἐξήτει 147.
 ἔζων — ἐξόν 267.
 εἰ δὲ [βούλει] 46.
 εἰδῶσιν — ἴδωσιν 68.
 εἰκόνων — κιόνων 261.
 εἰκότως — εὐκόλως 5.
 εἰκώς. εἰκέναι. προσεικώς 207.
 εἰπέ ποτ εἶπον 46.
 εἶς — τις 95.
 εἶς γέ τις 126.
 εἶς (τῶν πολλῶν) 85.
 εἰσιῶν (ὁ τὸν τύραννον) *et sim.* 126.
 εἰσπαίειν, ἐπεισπαίειν 99. 256.
 ἐκ περιουσίας 177.
 ἔκαστος — εἰς ἄς 337.
 ἐκθνήσκειν 516.
 ἐκκυλίνδειν τῶν χρημάτων *evolvere bonis* 298.
 ἐκόλαζεν — ἐκόμιζεν 589.
 ἐκόμιζε — ἐνόμιζε 81.
 ἐκτεθνάναι — τεθνάναι 148.
 ἐκχυθείς — εἰσχυθείς 111.
 ἔλαττον *pro* ἥττον *vitiose* 76.
 ἐλεῖν — ἐλθεῖν 142.
 Ἑλλην τοῦς τρόπους 304.

- ἐλῶ *pro αἰρήσω vitiose* 74.
 ἐμβάλλειν τὴν δεξιάν — συμβάλλειν 292.
 ἐμβραχύν 56.
 ἐμὴν καὶ τίν 485.
 ἔμμετρος — σύμμετρος 523.
 ἔμφυτος — σύμφυτος 426.
 ΕΝ — CTN confusa 293.
 ἐναντιολογία 4.
 ἐνάργεια — ἐνέργεια 512.
 ἐνδεδάσθαι 358.
 ἐντείνειν — ἐπιτείνειν 58.
 ἐντέτηκε — συντέτηκε 149.
 ἐντυχεῖν — συντυχεῖν 359.
 ἐξαπολέσθαι *et sim. Tragicorum* 189.
 ἐξάρτυσις, συναρμογή, ἐπαφά 341. 342. 357.
 ἐξειλεγμένος — διειλεγμένος 382.
 ἐξεκόλαψεν — ἐξέκοψεν 246.
 ἐξεμεῖν *reddere* 100.
 ἐξηρτῆσθαι ὄχλον 234.
 ἐξήρτυμαι — ἐξήρτημαι 343.
 ἐξοίκισις — ἐξοίκησις 352.
 ἐξωνεῖσθαι *redimere* 113.
 ἔοικε δηλοῦντι, σημαίνουντι *et sim.* 32.
 ἔπειτα *post participium* 68.
 ἐπεισχωμάζειν 470.
 ἐπέπεμπτο — ἐπέμπετο 108.
 ἐπήνθει — ἐπήλθε 70.
 ἐπί — ἐν 119.
 ἐπί. τοῦπ' ἐμοί 218.
 ἐπικίχρημι *vitiosum* 591.
 ἐπιγράμματος τυχεῖν 266.
 ἐπιγράφειν — ἐγγράφειν 20. 264. 265.
 ἐπισκοτεῖν 5. 22.
 ἐπίσχυμος 521.
 ἐπιτήδευμα τῆς τύχης 16.
 ἐπιφαίνομαι — ἐπιφέρωμαι 492.
 ἐπίφορον — ἐπιφέρον 142.
 ἐπιχειρεῖν πρὸς ὑπόθεσιν 7.
 ἐργάζεσθαι χρήματα 118.
 ἐργαστήριον — δικαστήριον 63.
 ἐργαστηρίων (ἐπὶ τῶν) 64.
 ἐργον γενέσθαι τινός 279.
 ἐρεῖν — εὐρεῖν 239.
 ἔριν — αἵρεσιν 252.

ἐσιᾶν — ἔσιν ἄν 258.
 ἐσχατογηροῦν *vitiosum* 54.
 εὖ παρὰσχόν 296.
 εὐαύγεια 345.
 εὐαυγής — εὐαγής 346.
 εὐδαίμονες *divites* 71.
 εὐεπίληπτον 10.
 εὐθανασία — ἀθανασία 15.
 εὐθημοσύνη 106.
 εὐπαθεῖν — εὖ παθεῖν 122.
 εὐπατρίδας — εὐπάτριδας 501.
 εὐρεῖν — ἔχειν 84.
 εὐφυᾶ *et sim.* 214.
 ἐφάπαξ — ἐφ' ἅπαν 85.
 ἐχεμυθεῖν 357.
 ἐώθει — ὤθει 35.
 ἑωνοῦ — ὠνοῦ 278.
 ἔως — τέως 158.

Z.

ζεῖν, ἐπιζεῖν *de ira* 104.
 ζητεῖν. ἐζήτει — ἐξήτει 147.

H.

ἦ *eram*, συνῇ *et sim.* 30.
 ἡδείας — ἰδίας 539.
 ἡδέως (ἀηδῶς) ἔχειν πρὸς τινα 403.
 ἡλιθιώτερος — ὀμειώτερος 22.
 ἡλῶσθαι *pro* ἐαλωκέναι *barbarum* 35.
 ἡπιος — νήπιος 302.
 ἡτυχος — ἡσύχιος 40.

Θ.

θᾶκος — θῶκος 386.
 θανατᾶν, *non* θανατιᾶν 164.
 θατέρῃ ληπτόν 147.
 θᾶπτον *antea* 74.
 θαυμασοῦν *vitiosum* 591.
 θεμισεύειν 373.
 Θετταλίδες *veneficae* 95.
 θεωρητήρια 170.
 θρῖον — ἔργον 525.
 θρόνον — ὄρον 260.
 θύειν — εἶναι 85.

θυλήματα 360.
 θυρίδας — θύρας 298.
 θυσία — ούσια 541.
 θύσων — οἷσων 288.
 θῶμεν — ἔῶμεν 259.

I.

ἰ nominativus pronominis οὔ, οἶ, ἔ 191.
 ἰάδων — ἰδίω 242.
 ἰδία — ἰδίῃ 29.
 ἱερὸν ποιεῖν τὸν τεύχεον 12.
 ἴνα cum indicativo 140.
 Ἰουλιήτης — ποιητής 520.
 Ἰρος — ἱερός 262.
 ἰσόψηφα 145.
 ἰσῶν, ἰσάνειν viliosa 33.
 ἰσορία geometria 355.
 Ἰταλία — Γαλιλαία 106.
 Ἰταλιώτης iactator 151.

K.

καθάπαξ — καθάπερ 14.
 κάθαρσις Pythagorica 357.
 καθεικέναι πύγων 89.
 καθέντες — καταθέντες 69.
 καθέσχαμαι 16.
 καθίσας — καθισάς 113.
 καθισάναι εἰς φόβον 398.
 καθισάντες — μεθισάντες 241.
 καθομιλεῖν τινά 243.
 κειρίαν πατάξαι 489.
 κηκῆ κηκῶς 146.
 κηκοδιμονῶν 120.
 κηκόν — κῆκ 154.
 κηκὸν ἔχειν (οὐδὲ ἓν) 63.
 κηκῶ τὸ κηκὸν ἰσθαι 284.
 κηκὸν interpolatum 323.
 Καλλισθένην — κάλλιτον 5.
 κάλτισι calcei senatorii 513.
 κάμακας — κλίμακας 304.
 καμάκων — κηλάμων 304.
 κάπτειν — κόπτειν 298. 527.
 κατὰ — μετὰ 340.
 καταδερθεῖν 151.

- καταινεῖν — καταπιεῖν 11.
κατακεκλυσμένος — κατακεκλασμένος 517.
καταλεύειν 179.
καταυτλεῖν — καταυλεῖν 236.
κατάρτυσις *Pythagoreorum* 347. 357.
κατασπαράξας — καταπράξας 9.
καταΦαγεῖν τὰ πατρῶα *et sim.* 121.
καταΦθείρω — καταΦέρω 127.
κατεδήδεσο — κατεδήδοτο 292.
κατερεῖψαι — καταρρεῖψαι 240.
κατιέναι — κατατείναι 517.
κατοκωχή *et sim.* 151.
κατ' ὀλίγον — κατὰ λόγον 243.
Καρὶ (ἐν) τὸν κίνδυνον 290.
καρτερούντως 395.
Καρῶν — καιρῶν 290.
κεκήλημαι — κέκλημαι 299.
κεκλήτο 199.
κεκονιμένος — κεκονιαμένος 155.
κελεύειν — κωλύειν 4.
κελευθίτης 152.
κεν" — κενᾶς 287.
κεναῖς χερσίν 287.
κεΦαλήν — κόμην 160.
Κιλικία — Σικελία 114.
κινδύνων (μετὰ) τῆς μελέτης ποιούμενος 142.
κλιμακίζειν 172.
κλισίας (τόπος) *in convivio* 497.
κοιμίσαι — κοσμήσαι 105.
κοίμισον — κόσμησον 280.
κόλαζε — κόμιζε 542.
κομμοῖς — κόμοις, κώμοις 369.
κομμός — κῶμος 154.
κρήγυον (τὸ) 468.
κτᾶσθαι — ἴσασθαι 241.
κυκμευτός *sorte ductus* 518.
κύαμος (ὁ) *in sortitione* 408.
κυνᾶς — σισύρας 87.
Κυνέγειρος — Κυναίγειρος 286.
Κύριοι (οἱ) — μύριοι 112.

Λ.

- λάλος — ἄλλος 288.
λαμυρόν — ἄλμυρόν 524.

λαχεῖν — λαβεῖν 277.
 λέγειν — λαλεῖν 358.
 λειαντικόν — λίαν κινήτικόν 361.
 λειότης — δεινότης 535.
 Λευκόνοιον, Λευκονοεύς 179.
 λεχοῦς — λέχους 452.
 λεωφόρους (τάς) μὴ βαδίζειν 351.
 Λιλύβαιοι — Λιβύην 243.
 λιθῶν, non λιθῶν, et sim. 164.
 λιτά — λεῖα, αἶψα 23.
 λοιμός — λογισμός 110.
 λοιμώττειν — λιμώττειν 95.
 Λυκισουργής et sim. 183.
 λύχρον — λυχνοῦχρον 525.

M.

μαῖα avia in Graecia maiore 334.
 μακράν, μακροτέρην 86. 89.
 μακρός — μικρός 124.
 μαυτική — μιμητική 492.
 μαρμαρυγά 347.
 μαρτύρομαι — μαρτυροῦμαι 371.
 μαρτύρων — ἀναργύρων 165.
 μεγαλαυχεῖσθαι 486.
 μεγάλως — μεγαλείως 9.
 Μεγαρέων (τὰ τῶν) πεπονθένει 128.
 μεθεῖναι — μεταθεῖναι 77.
 μεθέσθαι — μεταθέσθαι 247.
 μέν — μόνον 79.
 μέν τοίνυν — μέντοι νῦν 45.
 μεσεγγυοῦσθαι, μεσεγγύωμα 180.
 μετανάστατος vitiosum 62.
 μετανάστης = μέτοικος 62.
 μεταχθόνιος sublimis 153.
 μετοίκισις — μετοίκησις 103. 352.
 μετριοπάθεια — μεγαλοπάθεια. 515.
 μή cum indicativo 100.
 μισέω μνάμενα συμπόταν 521.
 μνήμην — γνώμην 103.
 μόνον exoidit 52.
 Μυσῶν ἔσχατος 91.

N.

N — H (πεντήκοντα-ἑκτά) confusa 158.
 ναὶ τὰ σιῶ 485.

Νάξιε — ἄξιε 497.

Νέα πόλις, Νεοπολίτης *et sim.* 592.

νεήλετα 180.

νικᾶν ἄνδρας τὸ τᾶδιον, νικᾶν πάλην παῖδας 60.

νῆψον — νεῖψον, νίψον, νῆψον 178.

Νικοκλῆς — Νησοκλῆς 177.

νοῦ (μετὰ) — μετὰ σοῦ 108.

νοῦν ἔχειν *cor habere*, non καρδίαν ἔχειν 17.

νυνδὴ μέν — νῦν δέ 223.

Η.

ξένης (ἐπὶ) 32.

ξένια (ἐπὶ) καλεῖν 57.

ξενίζειν = ξενικῶς διαλέγεσθαι 177.

ξυνεκόπην — ξενοκοπεῖν 153.

Θ.

Ὀβρίμας — Ὀρβας 87.

ὀδῶ βαδίζει *et sim.* 514.

ὀδῶδα *poëticum pro ὄζω* 303.

οἰμῶξι *plorabis* — οἰμῶζει 285.

οἰσικῶς ἔχειν 316.

οἷχεται — ἔχετε 285.

ὀλεθρός, Φθορός, λοιμός *de homine* 116.

ὄλος εἰμὶ τοῦ πάθους *et sim.* 269.

ὀμόσαι — ὁμολογῆσαι 488.

ὀμοῦ τῷ τίντειν 181.

ὀμώμοκα — ὤμοσα 39.

ὄνομα τίθεται τινι 185.

ὅποι — ὅπου *et sim.* 589.

ὅπως *quo pacto* 137.

ὅπως πείσει *et sim.* 38.

ὅπως *cum aoristi forma barbara pro futuro* 328.

ὄρα — ἄρα 509.

ὄργη — ὀρμή 104.

ὀρθός — ὀρθῶς 34.

ὀριγνᾶσθαι 154.

ὀσιότης — θειότης 528. 542.

ὅσοις — θεοῖς 304.

ὅσον οὐκ ἤδη 7.

ὅτι *excidit* 73.

ὀτιοῦν — ὅτι 41.

οὐ — οὕτω 118. 165.

οὐδὲν ἄν, οὐδὲν ὄντος, non οὐδενός 83.

οὐκ εἶπον μὲν ταῦτα, οὐκ ἔγραψα δέ *et sim.* 80.
οὐκ οἶδ' ἂν εἰ 298.
οὐλῶν — οὐδῶν 72.
οὐρά — θύρα 158.
ΟΥC οὔς — οὐς 263.
οὔς (ἐπ' ἀμφοτέρων) καθεύδειν 304.
οὔτ' ἄρα 226.
οὐχ ὅπως [οὐκ] 299.
οὐχ ὁ τυχών 387.
ὄφελον ἐξῆν *et sim. vitiosa* 92.
ὄφλεῖν — ὀφείλειν 287.
ὄχλους — λόγους 5.

Π.

⌘ = παροιμία 409.
παθεῖν τι τὴν ψυχὴν 141.
πάθος — πλῆθος 109.
παῖς. ὦ παῖ Ἰπποκρίτου [Ἑρμόγενης] *et sim.* 26.
παραγγέλλειν *petere* 486.
παρασύρειν τοὺς ταρσοὺς 242.
πάρεισι — παρίασι 92.
παρνόπων — ἀπρότων 172.
παριέναι *ad dicendum prodire* 79.
παρεπόμενοι (οἱ) φίλοι 13.
πασῶν — πλέον 244.
πατέρες συγγεγραμμένοι *inepte dictum* 500.
πατριῶται *de servis* 312.
πέδαι χρυσαῖ 96.
πεδάρτῃν, πεδάρτασις *vocabula Pythagorica* 156. 358. 365.
πεζέταιροι — πεζαίτες 155.
πεντέγραμμα *et sim.* 191.
πεπαντικόν 368.
πεπλακώς — περιπλακείς 407.
πεπορευμένοι — πεπραγμένοι 6.
πεπρήσθαι — πεπλήσθαι 95.
πεπυσμένος — πεπυσμένος 310.
πέραι μέτρου — παρὰ μέτρον 68.
περιθρεῖν 91.
περὶ κάτω τρέπεσθαι 539.
περιαντολογεῖν 16.
περιβόητον — περίβλεπτον 372.
περιεξάναι εἰς τοῦτο *et sim.* 44.
περιεφθέντες (τριχῶς) — περιεφθέντες 534.
περιγγέλη *barbarum* 157.

- περιθειόμενος — περιθυόμενος 482.
 περικεῖσθαι ῥάκη 83.
 περίοδον — πάροδιν 2.
 περικυσίας (ἐκ) 176.
 περιταθείς — περιτεθείς 244.
 περιφθείρομαι — περιφέρομαι 56.
 περιφρονεῖν, περιφρόνησις 396.
 πεφυραμένα — πεφυρμένα 163.
 πέψαι — τρέψαι 539.
 πίθος χαλκοῦς *Eurysthei* 124.
 Πιτυόεσσα *Lampsacus* 494.
 πλάσαι — σπάσαι 56.
 πλησίον — πλειόνων 275.
 πλησίον — πλέονας 272.
 πλουθυγία 525.
 Πλούτων — Πλάτων 281.
 πόθεν; ἀντὶ τοῦ οὗ 31.
 ποῖ Φέρεσθε, ὦ ἄνθρωποι. *decantata verba* 65. 112.
 ποιῇν τι δεῖ ἅς γόνου χλωρόν — ποιηταὶ δὲ λόγων χλωρῶν 36.
 πόλεως — πολλῆς 489.
 πολιᾶς — παλαιᾶς 150.
 πόλιν — πολίτην 15.
 πολυγαλακτεῖν 524.
 πολυτελῶν — πολυγέλων 516.
 πολυτελῶς — πολυτίμως 93.
 πότοι — πόνοι 381.
 πρᾶγμα — γράμμα 299.
 πράγματα παρέχειν *cum infinitivo* 46.
 πραεῖα — πατρία 135.
 προάγειν — προαίρειν 488.
 προγραφή *apud Polybium* 3.
 προσθέντων — προστεθέντων 125.
 προέκθεσις *apud Polybium* 3.
 προσδιαλέγομαι — προσμάχομαι 8.
 προσέχειν — προστρέχειν 312.
 προσκυνεῖν τὸν ἥλιον 405.
 προστάγματα — πράγματα 136.
 προσασία 14.
 προστέτηκα — προστετύχηκα 304.
 προσφέρεσθαί τινι ἐλευθέρως, πρᾶως *et sim.* 57.
 πρόσωπον — προσωπεῖον 528.
 πρυτάνεων — πρώτων 506.
 πρῶην — πρώτην 279.
 πρῶτος (α) *excidit* 170.

πτάρνυμαι. πταρών, non πταρείς 165.
 πῦρ (οἱ) πνέοντες 67.
 πωλεῖν. ἀποδόσθαι. πεπρακέναι 61.
 πῶμα — σῶμα 303.

P.

ῥαῖσαι 280.
 ῥᾶον — γάρ 103.
 ῥαψῳδεῖν = Φλυαρεῖν 109.
 ῥύομαι *Ionicum* 299.
 ῥύσεσθαι — λύσεσθαι 299.

Σ.

σαθρός — σαπρός 297.
 σβεσηρίων — σβετήρων 539.
 σεῖος ἀνὴρ *Spartanorum* 51.
 σημεῖον *excidit.* 136.
 σιβυλλιάων — σιβυλλαίνειν 253.
 Σιδηρὸν Φρονοῦσα τοῦνομα 198.
 σκοτοδινιάων 282.
 Σκοτοῦσα, non Σκοτοῦσσα *et sim.* 593.
 σοβαρός — σοβαρῶς 34.
 σόμα — σῶμα 200.
 σραβαλοκόμας 192.
 σρατηγεῖον — σρατηγίαν 277.
 σρατηγὸς ἐπὶ τῶν ὀπλων *Athenis annonam curans* 134.
 σρατηγῶν — πραγμάτων 7.
 σρατιά — σρατεία 37.
 σρατιάς (ἐπὶ) 37.
 συγκαθιέναι = συγκαταβαίνειν 388.
 συγκαταθέσθαι 6.
 συγχέω *futurum* 220.
 συκόφασις *inepte dictum pro συκοφαντία* 460.
 συμβολή — συμβουλή 291.
 συμμεῖναι — συμβῆναι 54.
 συμμεμιχέναι 9.
 συμπνεῖν — συμπλεῖν 273.
 συμφρονεῖν — συμφωνεῖν 240.
 συμφρουρεῖν — συμφορεῖν 234.
 συνηχθέσομαι 102.
 συνδεκάζειν 177.
 συνερᾶν 277.
 συνῆσαν — συνῆσαν 299. 303. 594.
 σύνησις — συνήθεια 156.

συννέζειν 539.
 σφεῖς — αὐτοί 42.
 σφέτερος *vitiōse de uno* 12.
 σχῆμα = διάγραμμα *mathematicorum* 314.
 σχεθεῖν *aoristus* 211.
 σωφρονεῖν — σωφρονεῖν 80.
 σωφρονιῶν — σωφρονῶν 293.

T.

τᾶρα — γ' ἄρα 40.
 ταῦτ' ἄρα 31.
 ταφεύς 124.
 τάχιον *antea* 74.
 τεταγμένα σιτεῖσθαι 489.
 τέτροφα — τέτραφα 6.
 τήθη — τίτθη 280. 496.
 τηθίδες — τιθίδες 496.
 τητᾶσθαι — τιμᾶσθαι 158.
 τό „ᾧ ἔταῖρε" *et sim.* 113.
 τὸ ἐαυτῶν ποιεῖν — τὰ ἐαυτῶν 138.
 τοῖς — τότε 119.
 τοσούτου δέω 45.
 τοῦ υἱοῦ — τούτου 377.
 τοῦμὸν ἔατε *et sim.* 264.
 τοῦμόν (πᾶν) — πάντ' οὐ μόνον 115.
 τούναντίον (εἰς) περιέστηκεν 44.
 τοῦσχατον — τὸ ὕστατον 63.
 τριόδοις — συνόδοις 81.
 τυλοῦν = γυμνάζειν 369.
 τύραννος *adiectivum* 194.

T.

υ — οι *confusa* 152.
 υἱός — υῖς (TC) 150.
 ὑμεναιοῖ — ποιμαίνειύσει 156.
 ὑπακούειν — ἐπακούειν 505.
 ὑπάρχειν τινί *favere* 581.
 ὑπαυλεῖν — ἐπαυλεῖν 525.
 ὑπεξανασηναί 553.
 ὑπεκίνουν — ὑπ' ἐκείνου 90.
 ὑπέπτηχα — ὑποπέπτηχα 165.
 ὑποβολή — ἀποβολή 298.
 ὑπόγυος — ὑπόγειος 290.
 ὑποδραμεῖν — ἐπιδραμεῖν 92.
 ὑποθέσεις παράδοξοι 7.

ὑπολαβεῖν *dorso suscipere* — ἀναλαβεῖν 82.
 ὑποκορίζεσθαι 123.
 ὑποκρίνομαι *respondeo*, ἀποκρίνομαι 159.
 ὑποτιμᾶσθαι *praeterere* 314.
 ὙC (υῖς) 377.
 ὕσσι *pila Romanorum* 586.
 ΥΣΣΩΙ — ὕσσωπῶ 586.
 ὕφεροΦημία 73.

Φ.

Φάρμακον ἀπονίας et sim. 513.
 Φάυλλος — Φάταλος 290.
 Φεῖδεται — φαίνεται 301.
 Φέρεται — φαίνεται 149.
 Φεῦ — εὔ 515.
 Φθόνον — Φόβον 251.
 Φθορός *de homine* 116.
 Φιδίτια *Spartanorum* 53.
 Φιλάνθρωποι ἀποκρίσεις 11.
 Φιλοκρινεῖν 279.
 Φιλόνικος 56.
 Φιλοσπούδατος *vitiosum* 319.
 Φίλτατα (τάμὰ) 129.
 Φλαῦρον — Φαῦλον 547.
 Φλέγομαι — Φθέγγομαι 300.
 Φόνος — πόλεμος 241.
 Φορεῖν — Φέρειν 205.
 Φρνεῖν μεῖζον, non μᾶλλον 58.

Χ.

χαλινὸν (τὸν) ἐμβάλλειν 122.
 Χαλκιδέων — Χαλδαίων 378.
 χαλκοῦς ἔσηκεν 103.
 χάρις — χωρίς 159.
 χειροτέχνη 123.
 Χίλιοι (οἱ) 406.
 χλανίς — χλαμύς 237. 505.
 χορεύειν — χορδεύειν 135.
 χρεωκοπία 8.
 χρεῶν ἀποκοπὴ *tabulae novae* 8. 160.
 χρήσιμον *interpolatum* 382.

Ψ.

Ψ — T confusa 63.

ψεύσασθαι — γεύσασθαι 88.

ψυχή — τύχη 5.

Ω.

ὦ Ἀθηναῖοι — ὦ θεοί 283.

ὦρα — ὠραῖον 268.

ὦροι *annales* — ὄροι 160.

ὥς ἔχει τάχους et sim. 133.

ὥς περὶ νύσσαν τινὰ τὸν βωμόν, *non* περὶ τὸν βωμόν 282.

ὠτων — ὠτών 270.

INDEX LATINUS.

- Adverbia vitiose pro adiectivis substituta 34.
Aeliani inepta oratio 147. 155. 159.
Agesilai aetas 583.
Ammiani Marcellini sententia de religione Christiana 111.
Annales Pomponii Attici 320.
Archestrati aetas 481 sq.
Aristoxeni fragmenta sine auctoris nomine 420 sqq.
Articulus vitiose insertus in τὸ ζητεῖν — εἶναι [τὸ] φιλοσοφεῖν
et sim. 66.
Bacchi cultus in insula Naxo 497.
Bibliopolarum fraudes 69.
Cephalus orator 579.
Charon Lampsacenus 535.
Christiani ἄθεοι 111. μισοί 114.
Constantinus Athenis ἐτρατήγησεν 134.
Constantius imperavit annos XL 110.
Constantius ὁ λοιμός 110.
Conventus iuridici in Asia tertio quoque anno acti 87.
Corneliae matris Gracchorum epistolae 567.
CORNELIAE MATRI GRACCHORUM statua posita 554.
Didymus levis Graecitatis auctor 183.
Diodorus Aspendius 410.
Diodorus Siculus describit Polybium 19.
Diogenis Laërtii εὐθελεια 439. 450.
Diogenis Laërtii poësis inepta 458.
Dionis Chrysostomi verbositas 69.
Dionysii minoris mite ingenium 433 sqq.
Domitianus dominus deusque noster 93.

- Druidae apud Gallos 93.
 Duris Samius levis auctor 574.
 Etymologiae absurdae 502.
 Fabula de Alcibiadis et Timaeae amoribus 570.
 Ti. Gracchus pater Gracchorum quo anno sit mortuus 560.
 Heraclides Ponticus levis auctor 363.
 Hermippus ὁ Καλλιμάχαιος testis futilis 456.
 Herodotus ὁ Θούριος 534.
 Infinitivus post ὅτι vitiose 41.
 Insula Calypsus 335.
 Iuliani breve imperium 121.
 Iuliani Epistolae 115.
 Lex Sempronia iudiciaria 563.
 Libanii stolidi credulitas 115.
 Lucus Furinae 557.
 Maii (Angeli) errores in Polybii Codice Palimpsesto 2.
 Milonis Crotoniatae aetas 454.
 Mola aquaria 101.
 Numa Pompilius Pythagorae auditor 399.
 Platonis Codex Parisinus A. 28 sq. 31. 32. 39. 43.
 Plusquamperfecti forma Attica ἡκηκόη et sim. 27 sqq. 43.
 Polybii Codex palimpsestus περὶ γνωμῶν 1.
 Προγραφαί in X Polybii libris prioribus 3.
 Proverbia:
 ἀντ' εὐεργεσίης Ἀγαμέμνονα δῆσαν Ἀχαιοί 112.
 ἔγγιον γόνυ κνήμης 145.
 ἐν Καρὶ τὸν κίνδυνον 290.
 ἐπ' ἀμφότερον οὖς καθεύδειν 304.
 οἷα περ ἂ δέσποινα τοῖα χὰ κύων 113.
 οἴκοι λέοντες, ἐν Ἐφέσῳ δ' ἀλώπεκες 372.
 τὰ σπουδαῖα εἰς αὔριον 517.
 ἄδινεν ἔρος, Ζεὺς δ' ἐφοβεῖτο, τὸ δ' ἔτεκεν μῦν 582.
 Prusiae regis flagitiosa Romanorum adulatio 18 sq.
 Ptolemaeus φύσκων 566.
 Pythagorae aetas 320.
 Pythagorae (Pseudo-) τὰ χρυσᾶ ἔπη 460—469.
 Pythagoras quo anno natus sit, in Italiam venerit, diem obierit 442.
 Solonis statua Salamine 97.
 Sophocles Herodoto delectatur 457.
 σιγματίαι capillis tegunt notam 122.
 Suidae stupor 148.
 Theophrasti aetas 437.
 Theopompi fragmenta sine auctoris nomine 22.
 Timaei fragmenta sine auctoris nomine 315. 321. 337. 386. 433.

Tragicae formae ἐξ ἀπόλλυμμι et sim. 189.

Valerii Maximi inepta oratio 545.

Vocabula Pythagorica:

ἐνδεδάσθαι 358.

ἐξάρτυσις 341.

ἐπαφά 357.

εὐαύγεια 345.

ἐχεμυθεῖν 357.

ἰσορίη *geometria* 355.

κάθαρσις 357.

κατάρτυσις 347. 357.

λεωφύρους (τάς) μὴ βαδίζειν 351.

πεδάρτην, πεδάρτασις 156. 358. 365.

συναρμογά 342.

Xenophontis *laus Agesilui* liber spurius 585.

INDEX AUCTORUM.

- ACHAEUS TRAGICUS 249.
AESCHYLUS 185—186.
ANAXILAS COMICUS 343.
ANTIPHON 164.
APOLLOPHANES COMICUS 160.
ARAROS COMICUS 72.
ARCHYTAS 346. 347.
ARISTOPHANES 152. 153.
ARISTOXENUS 361. 469—476.
BABRIUS 149.
CALLIMACHUS 167. 361.
CARCINUS TRAGICUS 254.
CHORICIUS 139—144.
CICERO 542. 589.
CORNELIAE matris Gracchorum epistola 567.
CRATINUS 291.
DEMETRIUS περὶ ἑρμηνείας 236—237.
DICAEOARCHUS 337.
DIO CHRYSOSTOMUS 52—98.
DIODORUS SICULUS 8. 9. 238—254.
DIOGENES LAËRTIUS 90 322. 351. 449—460.
DIOGENIS *Epistola* 63.
EPHORUS 173.
EURIPIDES 209—233.
FLAVIUS JOSEPHUS 165.
GELLIUS 361.
HARPOCRATION 168—184.
HERODOTUS 158. 169. 534.
HESYCHIUS 31. 35. 91. 106.

IAMBlicHI *vita Pythagorae* 305—449.

ISAEUS 177.

ISOCRATES 64.

IULIANUS 149.

IULIANI *Epistola* 115.

LIBANIUS 99—138. 255—304.

LIVIUS 12. 13. 87.

LYCURGUS 152.

LYSIAS 44. 160.

MENANDER 149. 181.

OCELLUS LUCANUS 391.

PLATO.

Apologia 45.

Charmides 26. 34—43.

Cratylus 24—33.

Euthydemus 31.

Leges 168.

Lysis 26. 31. 37. 161.

Meno 44—51.

Phaedo 207.

Phaedrus 37.

Politicus 40. 207.

Protagoras 31. 53.

de Republica 46.

PLUTARCHUS.

vitae 545—598.

moralia 482—544.

POLEMON 171.

POLYBIUS 1—23.

PYTHAGORAE (Pseudo-) τὰ χρυσᾶ ἔπη 460—469.

SALLUSTIUS 554.

SANNURIO 182.

SCHOLIASTA PLATONIS 134.

SENECA 145.

SOLON 238.

SOPHOCLES 187—208.

STRABO 334.

SUIDAS 145—168.

THEON SMYRNAEUS 348.

THEOPHRASTUS ἐν τοῖς πρὸς τοὺς καίρους 164.

THEOPOMPUS 299.

THUCYDIDES 40. 44. 61. 159.

ZENOBIUS 149.

PA
27
C63
1878
C.1
ROBA

COPIES.

Pulled. Record dropped
7. To be recat. DF.

02029546

